

Mono Agowe

Fore New Testament

This Bible is copyrighted by Biblica (biblica.org) and translated by Wycliffe Bible Translators. It is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

. Printing of this edition is provided by the Digital Bible Society (dbs.org). This Bible, and many others, are available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Matiyu	4
Maka	39
Aruku	60
Yoni	97
Aposoro	123
Aroma	156
1 Korinti	171
2 KORINTI	185
Karesiya	195
Epesasi	200
Piripai	205
Korosi	209
1 Tesaronaika	212
2 Tesaronaika	215
1 Timoti	217
2 Timoti	221
Taitasi	224
Pirimoni	226
Iburu	227
Yemisi	239
1 Pita	243
2 PITA	247
1 Yoni	250
2 Yoni	254
3 Yoni	255
Yuta	256
Areberesoni	258

Matiyu

Wasana aboraurite kanauguna Isu aborantiye (Aruku 3:23-38)

1 Wasana ai'aru ai'aru aboraurite kanauguna, Isu Karaisiti aeba Abara'amuke, ae aga'nu Tebitike, isige tupisa aborantiye.

² Pigoya, Abara'amu aepisa Aisaki aboraogana, Aisaki aepisa Yekobu aboraogana, Yekobu aepisa Yutabe to a'natabarabe aborantawe. ³ Pigoya, Yuta aepisa Peresebe Sarabe aborantase. Piya, Tema yakari puwaisitan-tiye. Pigoya, Perese aepisa Esoroni aboraogana, Esoroni aepisa Aramu aboraogana, ⁴ Aramu aepisa Aminatapu aboraogana, Aminatapu aepisa Nasoni aboraogana, Nasoni aepisa Saramani aboraogana, ⁵ Saramani aepisa Powasi aborantiye. Piya, Areyabu yakari potantiye. Pigoya, Powasi aepisa Obeti aborantiye. Piya, Aruti yakari potantiye. Pigoya, Obeti aepisa Yesi aboraogana, ⁶ Yesi aepisa wa'ega Tebiti aborantiye.

Pigoya Tebiti aepisa Soromoni aborantiye. Piya, Yuraya nkanarimpa yakari potantiye. ⁷ Pigoya, Soromoni aepisa Ariyabomu aboraogana, Ariyabomu aepisa Abaisa aboraogana, Abaisa aepisa Esa aboraogana, ⁸ Esa aepisa Yiyosapati aboraogana, Yiyosapati aepisa Yoramu aboraogana, Yoramu aepisa Asaya aboraogana, ⁹ Asaya aepisa Yotamu aboraogana, Yotamu aepisa Eyasi aboraogana, Eyasi aepisa Esekaya aboraogana, ¹⁰ Esekaya aepisa Manasa aboraogana, Manasa aepisa Emosi aboraogana, Emosi aepisa Yosaya aboraogana, ¹¹ Yosaya aepisa Yekonayabe a'natabarabe aborantawe. Piya puguni, Yuta kinapa Pebironi mari iraku'ma ibabute wanta, pi kanabi aborantawe.

¹² Pigoya, igeba Pebironi umintuguna, pi'na aka'i Yekonaya aepisa Siyatiyeri aborantiye. Pigoya Siyatiyeri aepisa Serababeri aboraogana, ¹³ Serababeri aepisa Abayati aboraogana, Abayati aepisa Erayakimu aboraogana, Erayakimu aepisa Eso aboraogana, ¹⁴ Eso aepisa Seroki aboraogana, Seroki aepisa Ekimu aboraogana, Ekimu aepisa Eriyati aboraogana, ¹⁵ Eriyati aepisa Eriyesa aboraogana, Eriyesa aepisa Matani aboraogana, Matani aepisa Yekobu aboraogana, ¹⁶ Yekobu aepisa Yosepe aborantiye. Aeba Mariya awaentana puntiye. Aibogana, Mariyaba Isu yakari potaogini, ae ageba: Karaisiti, Koti utaratanta yagarawe, untawe.

¹⁷ Aborantapa pipa mayamawe: Abara'amu aepisa agobima aborata kanauguna Tebiti aboranti, pi a'waipa 14 puntiye. Piya, Tebiti aepisa aboraurite kanauguna Yuta kina Pebironi mari ibabute wanta, pi a'waipa pabiyama 14 puntiye. Piya, pi kanabisa abo-

raurite kanauguna Karaisiti aboranti, pi a'waipa pabiyama 14 puntiye.

Mariyaba Isu yakari potantiye (Aruku 2:1-7)

¹⁸ Isu Karaisiti aboranti, pi agowapa mayama waintiye: Mariyaba Yosepeka maekiyema utatauguna, kampa atokaema isiyota isiyota puma mintusuguna, Aota Awamusa'ama Mariyati tumima ao'maeyogana yagara aga'e pogini agantawe. ¹⁹ Piya pogana, kana utatanta yagara Yosepeba arupu yagara miyomeka mayama napintiye: Naeba kamana'wa pagusama otakana ani pusanaga uwa kakamagi kaikuwema, napintiye.

²⁰ Piyama napima mintogana, Wa'egawamatisa enisore ka'waina amonta tumpa patama maya omintiye: Yosepe, kaeba Tebiti ntagamaga, wayaka Mariya maekenagaba karuba a-po. Yagara aga'e pemi-pa, pipa Aota Awamusa'ama esegi potama aboramiye.

²¹ Pigoya, masinto yakari potakanaba, ae ageba: Isuwe, pipa kamanatepisa Tau'ikena yagarawe, omo. Piya, aeba aokina'wapa aguntaenawaipisa i'ima aogi puwaitakiye.

²² Pigoya a'ya'waemaena aborantikana, paipa poropete ka'waina Wa'egawama nkawamutasa maya kamana untiye: Abiyo. Age'aragawae ka'waina aga'e pumagina, masinto yakari pekiripa, agewapa Imanuweriwe ukibewe. Pipa kamanatepisa: Kotiba taege mintiye ukibewe, untiye. Poropete piya kamana unti, pi au'wa aborantiye.

²⁴ Pigoya, Yosepeba awaibintisa aogamagina, enisorewama kamana omome pi wasimagina, anarimpa kayone potama ababuntiye. ²⁵ Pigoya, waya'waenaba kampa puma mintusuguna yagaraba aborantiye. Piya pogana, Yosepeba ae ageba: Isuwe, omintiye.

To marisa abinta kina'mi ampa Isu agantawe

2 Pigoya, Eroti pi mparasa wa'ega yagara mintogana, Isu aeba Petariyamu kumata Yutiya mara aborantiye. Pigoya pi kanabipa, pa nkirosa'mitisa to marisa nori aisuma aganta kina'mi Yerusaremi kumata ampa irosa'ma, ibigama maya untawe: ² Yuta kina tige aoso Wa'ega ae kumata aboraye. Taeba maroti maretisa yakari potanti noriwa agategi, ampa ae agisabi parokaema ta'mu potakena kanaune, untawe. ³ Piya yuguna, wa'ega yagara Eroti abima pami pogini, a'ya'ma Yerusaremi kuma ago kina igebe pami pugu-na, ⁴ Eroti aeba a'ya'ma tabe mono kiye kinape mono tisa kinape igega'e yogini aki puguna: Karaisiti yagara-

ba, ae kumata aborakiyema untanema, ibigaogini,
⁵ maya omintawe: Yutiya mari Petariyamu kumatane.
 Pika Kotitisa kamana abima uwaimikena poropete
 ka'waina mayama kaemarantiye:

⁶ Petariyamu kuma Yuta mari, kaeba Yuta kuma ai'ne
 tuminta kumapa kampaye, iye.

Kaetisa kiya yagara ka aborama, Isureyo naokina
 kabiwaitakiyema, kaemarantiye untawe.

⁷ Piya yuguna abite, Erotiba nori aisunta kina ibira
 igega'e umagina, pi nori aborantika pasema ibigaogini
 omuguna: ⁸ Petariyamu kumati waiyema, awaitama
 maya untiye: Tigeba wama esegima uma aguyosa'ma,
 kana yagaranto aboratate kanama unamigi, pabiyama
 naeba wama na'mu potamagi agisabi parokaekuwe,
 untiye. ⁹ Kana wa'ega yagarama piya uwaimogini abite
 wantawe. Ke'i wantini maroti mawaitisa nori aganta,
 pipa pabiyama to kake aboraogini agaurite wauguna,
 kana yagaranto mintome ntamankama abobora esegi-
 ma waintantiye. ¹⁰ Piya pogini, igeba nori agate tabera
 i'muntanaba puntawe. ¹¹ Piya pumagini, namapinti
 ima yagarantobe anowampa Mariyape isigama, irak-
 abima ae ageba asaga'yuma, kotawaipisa i'muntanaba
 maema aisa potamagini, kori yabape, aogi agunta
 kagupe, tusa masawaepe amintawe.

¹² Piya puguna, Wa'egawama amonta paitama
 akayuwaitaogini, igeba Erotiti kampa a'wae puma
 wanta, to ki'i wama mawaiti wantawe.

Yosepege Mariyage Isu ababute Isipi mari wantase

¹³ Pigoya igeba a'wae puma wauguna, Wa'egawama-
 tisa enisore ka'waina Yosepe amonta patama, kamana
 maya untiye: Kaeba asima, yagarantobe anope isi-
 babute Isipi mari tiyegaka wama, nae kamanaka
 agawa puma miyiyu. Abo. Eroti aeba yagaraga
 aguyosa'ma aegukena piya, ababute wagaso, om-
 intiye. ¹⁴ Piya omogana, Yosepeba asima yagarantoke
 anoke isibabute aseka Isipi mari pai'ma wamagini,
¹⁵ pita'i umintuguna Eroti purintiye. Piya, poropete
 ka'waina Wa'egawama nkawamupisa kamana maya
 untiye: Yagaranepa Isipi mari mintaka, kega'e yekana
 pita'isa kanakiye. Pi kamana'ama esegi puntiye.

Eroti uwaitaogini inamu ntagara iyeguntawe

¹⁶ Pigoya, nori aisunta kina igeba Eroti ikabitate wau-
 guna, agowa abite agobipa tabera puntiye. Piya
 pumagina irebu kina uwaitaogini, igeba wama
 Petariyamu kumatasabe awamori kuma'anton-
 torasabe, masi yagara kabowaipa tara kampa punta
 yagara, igepa a'ya'ma iyeguntawe. Pipa nori aisunta ki-
 na ige iwamupisa kana yumesa puma, pabi kana ya-
 gara iyeguntawe. ¹⁷ Pigoya, pika poropete Yeremaya
 kamana maya unti, pi'na esegi puntiye:

¹⁸ Arama kumatasaka ka kamana abogini, tabera in-
 tara'ena puma kube'ena puguni abewe, iye.

Areseriba araga yagarawa aegugasumeka
 iguyosakate tabera kube'ena pekini, aurikena puga-
 gate atakibewe, piya unti'na esegi puntiye.

Yosepebe waya yagarawampabe a'wae puma kanantawe

¹⁹ Pigoya, Eroti pu'waogana, Yosepe Isipi mari miyo-
 gana, Wa'egawamatisa enisore ka'waina amonta pata-
 ma maya omintiye: ²⁰ Yagara aegukena punta kinapa
 ago pu'wawe. Kaeba asima, yagarantobe anope isi-
 babute Isureyo mari waiyoma, omintiye. ²¹ Piya
 omogana, Yosepeba asima yagarantoke anoke isi-
 babute Isureyo mari wantawe.

²² Pigoya, Akereyasi aeba abawampa Eroti mparupa
 maema Yutiya mara kabinti, pi kamanapa Yosepe
 abitegina, pita'i wama umikenagaba karu puntiye. Piya
 pogana, Wa'egawama amonta ki'isa kamana uma abo-
 ramogana, pimpa atate Karariya mari wama, ²³ ka
 kumapa, agewapa Nasareti, pita'i wama umintantiye.
 Piya, Karaisitika poropete kina'mi: Ae agewapa
 Nasareti yagarawe ikibewe, unta, pi'na esegi puntiye.

Yoniba mono yugawa agobintiye

(Maka 1:2-8; Aruku 3:1-18; Yoni 1:19-28)

3 Pigoya pi kanabipa, Yoni wani pai'itanti ntagara,
 Yutiya mari aborama ka'me mpari umima, mono
 maya untiye: ² Koti kabiratakenaena agarosaya, agun-
 taenaripa kaite tigu a'wae piyo, untiye. ³ Pigoya, pi nta-
 garaga poropete Aisaya maya unti, pipa aborantiye:
 Awaga kamana ikena yagara ka'me mpari mima,
 kega'e uma mayama aboraye:

Wa'egawamanta ke i'ma arupu puma amuyena piyo,
 piya untiye.

⁴ Pigoya, Yoniba kaiwapa kamoro yaga ayatasa
 pumaranta, pi ami u'magina, arirasa kante puma aba-
 mu kimagina, nanintawapa iroke tuke nama mintan-
 tiye. ⁵ Pigoya, Yerusalem kumatisabe Yutiya marisabe
 Yontani waninkama maroteri materi miyume kinape,
 a'ya'ma aeti wawaentawe. ⁶ Piya pumagini, aguntaena
 pume kamana'waipa uma aborauguna, Yontani anom-
 papi pai'itantiye.

⁷ Pigoya, uwoma Parasi kina'mibe Sarusi kina'mibe
 mono wanika iroauguna, Yoni igate maya uwaim-
 intiye: Tigeba kuya awarorawe. Kotitisa amo'ena abo-
 rarimekiri kakagaisanaga kebaya urimegiri mata'i
 kanawe. ⁸ Tigeba aguntaenaripa kaitegiri tigu a'wae
 pigina, mono a'wapa aboraigiriba, wani kanara maek-
 ibewe. ⁹ Pigoya, ti maete ikenaba a-puma: Taeba
 Abara'amu nkaga'nuraga aogima mikunemagiripa, a-
 siyo. Pabigo urimekiri abiyo: Kotiba ma ntabatasa
 Abara'amu nkaoso aga'nugi iba pikenaba agantiye.

¹⁰ Piya, ya agaiyukena tupa ya agobi atantiye. Pi
 ntawama a kampa aogima aeyakanapa agaiyuma
 yakupi kaekiye, Yoniba meto kamana piya untiye.

¹¹ Piya untana to maya untiye: Naeba tigu a'wae piy-
 oma wanitasa paititauwa, naka'i kanakibi ntagara,
 agewapa asunagasima waintika, naeba mayamanaba
 agisa anapa kampa arakae potakuwe. Pi ae Aota Awa-
 musatasabe yakutasabe paititakiye. ¹² Aeba aka maete
 kanama, witi naninta ampa aigaga pumagina, anonka-

pa namapi atantana, ariwapa tayaba yakupi kae-gaikiye, piya untiye.

Yoniba Isu wani pai'atantiye

(Maka 1:9-11; Aruku 3:21-22)

¹³ Aibogana, Isu aeba Karariya marisa Yontani waniti kanama, Yoniti aborama: Mono wani pai'natanema, omintiye. ¹⁴ Pigoya, Yoniba abitegina kunta puma maya untiye: Ayamabaya kaeba naeti ampa piyama yene. Kaeba nae pai'natagana kanara pikiye, untiye. ¹⁵ Piya yogana, Suba kamana mayama a'wae puma omintiye: A'a-o, ibaba pai'natao. Piya pekara, tasigeba Koti kamana aogima wasikuse, untiye. Piya yogana Yoniba abitegina pai'atantiye. ¹⁶ Pigoya, Isupa pai'atagana aeba Yontani wanipintisa iyogana, manta kabi a'waiyogana, agaomempa Koti Nkawamusa'ama pupunta kanta purite aeti tumpintiye. ¹⁷ Tumpintogana, mantabintisa kamana ka maya untiye: Mepa nabugai ntagaranene. Tabera na'mu potauwe, untiye.

Kewama Isu amiyo puntiye

(Maka 1:12-13; Aruku 4:1-13)

4 Pigoya, Awamusa'ama Isu ka'me mpari ababute wama, kewama amiyo potakenaga ababute wantiye. ² Pigoya, Suba pita'i nanintaga a'a-o uma, 40 yaga uwa miyogana aga'ena abuntiye. ³ Piya pogana, amiyo pikena agowama aeti aborama maya omintiye: Kaeba Koti Ntagara mintanapa, yegana ma ntabankama paretiyena pekana nao, untiye. ⁴ Piya yogana, Suba antota maya untiye: Mono isa'ama maya iye: Wasana-ma nanintarasa kampa a'ya'ma esegiyenawapa maekiye. Koti nkawamupisa mono pi abima esegiyenaba maekiye iye, untiye.

⁵ Piya yogana, kewamaba Isu Yerusaremi kumati ababute ima, tabe mono nama nkagari mesutama, ⁶ maya omintiye: Kaeba Koti Ntagara mintanapa, pa'yo puma tumo. Piya, mono isa'ama maya iye: Koti aeba enisore kina'wa uwaitakini kabigatakibewe, iye. Piya, kaegukena pikibipa, iyatasa kababute tumigina, yabankamaba kagisaba kampa airisakiye iye, untiye. ⁷ Piya yogana Isu maya omintiye: Pigoya, mono isa'ama to ka maya iye: Wa'ega Kotigapa amiyo puma agakenaenaba a-po iye, untiye.

⁸ Piya yogana, kewama to ababuma e'ero nkamuti ima mesutamagina, a'ya'ma mampabisa kumape igaenabe ayakimagina, ⁹ maya omintiye: Nae nagisabi ampa parokaema nageba asagayuyegapa, a'ya'waema waintintanaba kamiwaekuwe, untiye. ¹⁰ Piya yogana Isu mayama omintiye: Satani, kaeba natate wagaso. Mono isa'ama maya iye: Wa'ega Kotigapa, ae age asagayuma, ae abiwa kayokaya'ena potao iyema, omintiye.

¹¹ Piya omogana kewama atate waogini, enisore kina igeba irosa'ma aogima kabitantawe.

Isu Karariya mari wama mono yuga agobintiye

(Maka 1:14-15; Aruku 4:14-15)

¹² Pigoya, Yoni araku'ma iga'na namapi atauguna mintogana, Suba pi awaga kamana abitegina, pimpa atate Karariya mari wantiye. ¹³ Wamagina Nasareti kumapa agaite Kapaniyamu kumati umintantiye. Pi kana kumapa kotu awamori, Seburonige Napitaraige isiga'nu mpara umintantiye. ¹⁴ Piya pogana, pintanaga poropete Aisaya maya unti, pipa au'wa aborantiye:

¹⁵ Seburonige Napitaraige isige mari, kotu awamori, Yontani waninkama maroteri waitipa, To marisa kina'mi ampinta mpa, Karariyawa, ¹⁶ Pita minta kina'miba tununtanabi miye'nagiba tabe e'wasaena agawe, iye.

Piya, purikena puma miye kina'miti e'wasa aboraye, piya untiye.

¹⁷ Pigoya, pi ntagaba Suba agobima mono untana, maya uwaimintiye. Koti kabiratakenaenaba agarosaya, aguntaenaripa kaite tigu a'wae piyo, piya uwaimintiye.

Tarawa tarawaki kina igega'e yogini aegarantawe

(Maka 1:16-20)

¹⁸ Pigoya, Isu aeba Karariya kotu awamori wama nasi nasi puntana, tara yagarara isigaomempa, kapa Saimoni to agiwapa Pitabe, a'nantowampa Enturube, isigeba inoyanta aebusume ntagararaginis, kotupinti kuko aibarekima wanipinti motausuguna, uma isigantiye. ¹⁹ Piya uma isigate maya uwaisimintiye: Naegaraiso. Inoyanta aeyamesa puma wasana iba pikenaena tisiyakikuwe, uwaisimintiye. ²⁰ Piya uwaisimoginisi, pabigo kuko'waisipa atate aegarantase.

²¹ Aubusuguna, Isu to nasi nasi puma to tara yagarara isigaomempa, Sepeti ntagara Yemisige a'nantowampa Yonige, isibawaisimpa Sepetige wanipisa karebi mima, kuko aogi puma mintuguna, ampa isigantiye. Pigoya, Suba isigega'e yoginisi, ²² isibawaisimpa pabi wanipisa karebi atate, Isu aegarantase.

Isu uwoma kina'miti yoga puntiye

(Aruku 6:17-19)

²³ Pigoya, Suba Karariya mari ainkima nasi nasi puma, ini namankaipinti ima mono kamana umagina, Koti kabiratakena kamanapa uwaimagina, yoni kinape i'ama kampa aogi punta kinape kaba itantana puwaentiye. ²⁴ Piya pogana, awaga kamana'ama Siriya mari abae purite wagana pogini abite, yoni kinape, iki nakiyena ibome kinape, ke kina intabaipinti minta kinape, aonanta puma ware'naowa pume kinape, kebo kinape, aeti a'ya'ma ibabute wauguna aogima kaba itawaentiye. ²⁵ Piya pogini, Karariya marisabe, Tekaporisi kumatisabe, Yerusaremi kumatisabe, Yutiya marisabe, Yontani maroteri materisa tabe uwoma kina aki puma aka'i wantawe.

Isu amuti mono uwaimintiye (Au'wa 5-7)

(Aruku 6:20-23)

5 Pigoya, Isuba uwoma kina igate, amuti ima asu mintogini, abagi kina'wa agora wauguna, ² mono maya uma uwaimintiye:

³ Igu'amaka abegana kusi miye kina, igepa Koti kabwaitakini i'muntanabi mikibewe.

⁴ Intara'enabi miye kina, igeba aintiba mantarasaena intawama asoyaena pekini, i'muntanabi mikibewe.

⁵ Agoya puwaita kina, igeba aintiba aogi kumapa maema mimagini, i'muntanabi mikibewe.

⁶ Iga'ena ibemi kina, igeba naninta wanika ibemisa puma Koti nkarupuyena ibemi kina, igeba aintiba iga'e pakini i'muntanabi mikibewe.

⁷ To kina'mika intara pe kina, igepa aintiba Koti antara puwaitama iyo'maeyakini, i'muntanabi mikibewe.

⁸ Aguntaena kampa napiye kina, igeba aintiba Kotipa agamagini i'muntanabi mikibewe.

⁹ I'ima paru puwaita kina, igeka Kotiba: Yagara araganene uwaimekini, i'muntanabi mikibewe.

¹⁰ Arupuyenaraka karana puwaitagini miye kina, igepa Koti kabwaitakini i'muntanabi mikibewe.

¹¹ Pigoya, naeka wasanami kamparaga kamana uritama, karana puritama, agunta kamana uma kumpari uritagiripa, aintiba ti'muntanabi mikibewe. ¹² Piya, tigebe aintiba aogi ikantanaripa mantariba taberaka'yane. Pika ti'mu puma tinta asoya puma miyiyo. Paipa wasanami poropete mintanta kinapa pabiyama karana puwaitantawe, piya untiye.

Wasanaba kayoge kaneke waiyemisa puma miyeno

(Maka 9:50; Aruku 14:34-35)

¹³ Tigebe wasana ikapi mimagiri, kayo kanta puma mintawe. Pigoya, kayo i'nisama kasigabekapa, aya pekana to kake asabama iga pikiye. Pipa kampaye. Piyaena pikenaba kampa waintiye. Uwa asunu kaegasagini, wasanami pita'i nasi nasi puma aeyese pewe.

¹⁴ Pigoya, tigebe wasana ikapi kane kanta puma mintawe. Piya, kuma ka amuta abora waintakanaba, aseka e'wasanawapa a'ya'ma wasanamiba agakibewe. ¹⁵ Pigoya, ka'waina kane igi'magina kampa kankabe maema airari kaetantana, marunkata igi'ma atakana, nama nkantabaipinti e'wasaba a'ya'ma kina puwaitakiye. ¹⁶ Tigebe etimpaba pabiyama wasana e'wasa puwaitano. Igebe aogima mikenanari agaigina aogi pekini, mantari tibarimpa nkage asaga'yuyewo, piya untiye.

Paisa mono kaikenaba kampa aborauwe, Isu untiye

¹⁷ We, paisa ago kamanape poropete kina'mi kamanape kaikenaba aborantiyeba, naekaba a-siyo. Naeba kaikenaba kampa aboramagi, naeba to wasima abae pikenaba aborauwe. ¹⁸ Naeba taga urimekiri abiyo: Mage mantage waiyemisa puma, Koti nkago kamana pa uwa waikiye. Ka awa'enaba kampa kakawakibikana, uwa waikiye. ¹⁹ Pigoya, wasana ka'waina Koti unti ka-

mana ago uwaenanto ka kasimagina to kinakaba: Piyama kasiyema uwaimikibi'naba, ae ageba uwaenanto Koti kabiratakibi ntagaba waikiye. Piya, ka'waina aeba a'ya'ma wasimagina to kinakaba: Piya ma poma uwaimikibi'naba, aeba pabiyama Koti kabiratakibi ntagaba tabe yagara ima mikiye. ²⁰ Pika urimekiri abiyo: Arupuyenarimpa kampagina mono tisa kina'mige Parasi kina'mige arupuyenawaimpapa igaikibipa, aintiba tigebe Koti kabiratakinaenabipa kampa uma pasikibewe, piya untiye.

Igobi pikena kamanane

(Aruku 12:57-59)

²¹ Pigoya, tayabamagi kamana maya uwaimintiye: Kaeba wasanaba a-nkaeguma kaiyo. Ka'waina wasana aeguyekiripa, kamana abikena kina'miti ababute wama metaiyo, paisa kamanapa piyamagiri abewe.

²² Piya, naeba to urimekiri abiyo: Ka yagaramaba ao'yagaraga agobi potakanaba, pika kamana abikena kina'miti ababute wama kamana otakiye. Pipa kanarane. To waina aeba ao'yagaraga kamparaga kamana uma: Kani po omekiniba, ababute kanisore kina'mi akiyenabi metakibewe. Piya, to ka'waina aeba ao'yagaraga: Aibo yagaragawe omikibi'naba, a'abibintisa yakupi wao, omikiye. Pipa kanarane, piye untiye.

²³ Pigoya, kaeba ka'muntana tabe mono namapinti maete ikena puntanapa: Nao'yagaramage kamanatesi waintiye, piyama napintanapa, ²⁴ pabigo ka'muntanaba arata agora atate tumima, wama kao'yagaramage kamanatisipa uma aogi pugaite, a'wae puma ima ka'muntanaba Kotiti aratarapa mesutagana aogi peno.

²⁵ Pigoya, tigebe a'waina kamana ugatakanapa, kamana abikena kina'miti kampa uma irosanta ke'i wantirisi, pi ntagaramage kamanatisipa uma aogi piso. Piya kampa pikibempepa, ugatakibi ntagaramaba karu'ena abikena kina'miti wama agoga yekana, abikena yagarama irebu kina'wa uwaitakini, iga'na namapi katakibewe. ²⁶ Naeba taga ugamukuwa, abo. Kaeba pi nkiga'na namapi mintanapa, uwaba kampa irosa wakibene. Aintiba iretaba amima a'ya kaite, wakibene, piya untiye.

To wae kuntana paibikena kamanane

²⁷ Pigoya, kamana paipa maya uwaimintine: Kumiyenaba a-po. Pi kamanapa abintawe. ²⁸ Pigoya naeba urimukuwa, abiyo. Ka yagarama to wae ka'waina agama agabakibipa, ae aumawama Koti nkaobi ago ata puma kumiyenaba potaye. ²⁹ Pigoya, ka kaowama aguntaena pikena pekanapa, pi'ma maebugaso. Tarayaga kao waintakanapa kaeba a'abibinti tumisanaga, aogima kabiyo. ³⁰ Kayatakantisa aguntaena pikena pekanapa, arisa'ma maebugaso. Aogi kiyenayaga waima kaeba a'abibinti tumisanaga, aogima kabiyo, piya untiye.

Waya kaikena kamanane

(Matiyu 19:9; Maka 10:11-12; Aruku 16:18)

³¹ Pigoya, paipa to kamanapa mayama uwaimintiyē: Ka'waina waya'wa kaikena puntanaba, kaikena awa'ena amimagina otano, untiye. ³² Pigoya, naeba urimukuwa, abiyo. Ka'waina waya'wampaba kupiyonaba kampa puntakana uwa kaikibipa, aebe ata potakana, karu'ena kumiyenaba pikiye. Piya, to ka yagarama kainta wae maekibipa, aebe kumiyenaba pikiye, piya untiye.

Koti nkaobi uma esegi pukena kamanane

³³ Pigoya, tayabamagi to ka maya uwaimintine: Kae-ba Koti nkaobi atamaba kumpari kamanapa uma esegiba a-po. Piya, ae aobi uma esegi pumaba wasiyegana, au'wa aborano, untine. Pi paisa kamanapa piyama-giri abewe. ³⁴ Naeba pika urimukuwa, abiyo. Koti nkaobi uma esegi pentanaba ataiyo. Piya, mantara uma esegiba pipa a-piyo. Mantaba pipa Koti nkaemu yabaewe. ³⁵ Piya, mara uma esegiba pentanaba pipa a-piyo. Maba Koti nkagisa aema miyemi mpawe. Piya, Yerusaremi kumata uma esegiba a-piyo. Yerusaremiba tabe Wa'ega Yagarama kumane. ³⁶ Piya, ti'no nkabiyata uma esegiba a-piyo. Tigebe antugu ti'nu nkabiyema ka omigina, tunu pikibera, to ka omigina wae'wae pikiyo. Pipa kampaye. ³⁷ Pigoya, pika kamanatipa tagaka owe uma, pabiyama aegaraiyo. A'a uma, pabiyama aegaraiyo. To nara uma esegi pukibepa, pi kamanapa ke kinapisa aboraye, piya untiye.

Antota'enaba kampa pikena kamanane

(Aruku 6:29-30)

³⁸ Pigoya, paipa kamana maya untine: Ka'waina kaoga airikakanapa, antota airikao, iye. Piya, kawa aibarara pekanapa, antota aepa pabiyama aibarara po, untine. Piya kamana abintawa, ³⁹ pika to kapa naeba urimukuwa, abiyo. Tiyeguma karana titakena pigiripa, antotapa a-nkataenaba puwaitaiyo. Pika ka'waina katamara kaeguyekanapa, to ka auka'i a'wae puma amo. ⁴⁰ Piyamaba, to ka'waina kae kamana ugatamagina siyotiga maeyakanapa, mu'mu siyotigapa kaga amo. ⁴¹ Piyamaba, ka kiye yagara agaro ki'i nababute waoma ugamekanapa, kaeba e'ero ki'i ababute wama ao'maeyo. ⁴² Piyamaba, to ka'waina ka'enaga esug-atakanapa, amo. Piya, a'yo ukatakena yekanapa, owe otao, piya untiye.

Kama kina agu kao'ena pikena kamanane

(Aruku 6:27-28, 32-36)

⁴³ Paisa kamana ka mayama waintiyē: Kaebe kaokina agu kao'ena potantana, kama kinakaba kagobi potao, untiye. Pi kamanapa abintawe. ⁴⁴ Pika naeba urimukuwa, abiyo: Kama kinatipa agu kao'ena puwaitantiri, karana purita kina igeke napima nunamu yiyo. ⁴⁵ Piya puntiripa, mantarisa tibarimpa ntagaraena puma mikibewe. Piya, Koti aebe yegina, pankamaba

agunta kinape aogi kinape kaga e'wasa puwaitaye. Pabiyama yegina, kaba arupu kinape antage kinape kaga kanara tiyeye. ⁴⁶ Tigebe agu kao'ena purita kina, ige'amana agu kao'ena puwaitaiginaba, aintiba aya iretaripa Kotiba timikiye. Pipa kampaye. We, takisi maenta ku kina'miba piyaba puwaitawe. ⁴⁷ Piya, to marisa kina'miba iyokina aogi puwaitawe. Tigebe pabiyama tiyokinapa aogi puwaitantiripa, ayama igaikibewe. Pipa kampaye. ⁴⁸ Abiyo. Tigebe mantarisa tibarimpa aota miyemisa puma, pabi nkawameta miyiyo, Isu piya untiye.

Wasana iyo'maekena kamana untiye

6 Tigebe aogima kabiyiyo. Aogiyena puntiripa, tipa wasanami nkiyobipa a-mpaete iyiyō. Piya pukibepa, mantarisa tibarimpatisa ka ikantanaba kampa maekibewe. ² Tigebe wasana kao'ena puma awagaena puwaitantiripa: Ka'isa kina'mi tagama i'mu puratayemaba, taberasaba a-kega'e yiyo. Piya, kumpari mono kina igebe ini namapipe uwa ke'ibe: Tage maete ima i'mu puratayema, wasana kao'ena puwaitawe. Naeba tagaka urimuwe. Piya kina'miba wasana i'mu puwaita nkikantanawaipa ago maerekana, aintiba toba kampaye. Ige pesa puma a-piyo. ³ Pigoya, kusi kina kao'ena puwaitaganaba, ka kaentisa kina'ma pukibintanaba to kaentisa kina'miba a-nkabiyō. ⁴ Piya peganaba, kao'enagampaba kakama waigatagina, kabagampa a'ya'maena kakama waintintana agamagina, antotapa kamikiye, piya untiye.

Nunamu ukena kamanane

(Aruku 11:2-4)

⁵ Pigoya, tigebe nunamu ukena puntiripa, kumpari kina'mi yesa pumaba a-siyo. Pi kina igebe ini namapipe ke'ibe nunamu yepa, pipa: Wasanami tagama i'mu puratayema, piyaba pewe. We, naeba tagaka urimuwe: Piya kina'miba au'wapa ago maentaka, toba kampa maekibewe. ⁶ Piya, kaeba nunamu ukena puntanapa, namakapinti ima kabe kitama kabagampa kakama miyemi'na aeti nunamu yo. Piya pegana, kabagampa kakama agamagina, antotapa kamikiye.

⁷ Pigoya, tigebe nunamuba uwa tiwamutasa urite wagana pumaba a-siyo. Pipa to marisa kina'mintanawe. Pi kina igebe uwoma kamana aisurite wagana pekana: Koti abiramikiyema, yewe. We, pipa kampaye. ⁸ Tibarimpapa kampa esotantagana, aebe agoripa ago abiwaeyagiri, tigebe ige yesa puma a-siyo. ⁹ Pigoya, tigebe maya uma nunamuba yiyo:

Taba, mantabinti mintane. Kae kage aota waiyeno. ¹⁰ Kae kabiratakenaenagapa aborawaeyano.

Mantari kae kawamu aega'ma wasikenaena waintemisa puma, pabiyama mabi taeti aborano.

¹¹ Ibaba kaeba nanintarepa tae awameta tamo.

¹² Tao'mi kaintanawai nkatupa mae igasompe nkawameta kaintanare nkatupa maeragaso.

¹³ Tamiyo pusanagaba aogima kabiratao.

Kewama nkayapisa taba puratao, piya nunamu yiyo, untiye.

¹⁴ Piya, tigeba wasanami nkaibo'enawaipa kasiginaba, mantarisa tibarimpaba pabiyama tige'enaba maerigaikiye. ¹⁵ Piya, tigeba wasanami nkai-bo'enawaipa kampa igasiginaba, tibarimpaba ai-bo'enaripa pabiyama kaga kampa maerigaikiye, piya untiye.

Naninta a'a-o uma mikena kamanane

¹⁶ Pigoya, tigeba monoka naninta a'a-o uma mintiripa, tiyowa muruse puma a-mpiyiyo. Piya, kumpari mono kina'mi ige piya pegana, wasanamiba ige naninta a'a-o uma miyentanawai igabebe piyema, iyowawamaba ataena pegini miyewe. Pigoya, ige pesa a-piyo. Naeba tagaka urimuwe: Igeba ikantanawaipa ago maentane. ¹⁷ Piya, kaeba naninta a'a-o uma mintanapa, ka'noti masawae pai'ma kaowaena po. ¹⁸ Piya pegini, wasanamiba naninta a'a-o uma miyempentanama nkagogapa kampa agabebe pegana, kabagampa kakama miyemi, ae abintowa abeno. Piya pegana, kabagampa kakama agamagina antotapa kamikiye, piya untiye.

Aogiyena maema aki pikena kamanane

(Aruku 12:33-34)

¹⁹ Pigoya, tigeba mampabi a'ya'maena aogiyenaba a-mpaema aki piyo. Kampaye. Mampabipa umuwama narigagina kasipama ataena pegina, ku kina'mi agasaba'ma kuntana pewe. ²⁰ Piya, tige'ena aogiyenaripa mantari aki piyo. Pita'iba umuwamaba kampa nari-gakanaba kasipama ataenaba kampa pekini, ku kina'miba agasaba'ma kuntanaba kampa pikibewe. ²¹ Piya, aogiyenaripa waintemi, pi kumakaba asi nasi napiyewe, piya untiye.

Au'ama nke'wasanama kamanane

(Aruku 11:34-36)

²² Pigoya, kau'ama kane'wapa kaowe. Kaogapa aogima waintanaba, kau'amapa kanara e'wasa potakiye. ²³ Kaoga tikaeyakanaba, kau'amaba pabiyama tunusu wakiye. We, kagu'ama kane'wa tu'ma wakanapa, tabera tununtanaba aboragamekana kaorika'ena puma mikibene, piya untiye.

Ka'wainaba tarara kayokaya'ena kanara kampa pikiye

(Aruku 16:13)

²⁴ Pigoya, ka yagarama tabe yagararamisi kayokaya'enaba kampa kanara pikiye. Aeba ka'wainapa kayone potantana to ka'wainapa agama aekita potakiye. Piya pumagina, aeba ka'wainati uma atokaentana to ka'wainapa akabitakiye. We, tigeba pabiyama Koti ntugabe mone kutankama ntugabe ka awameta kanara kampa maekibewe, piya untiye.

Arirasaenaga taberapa a-ntapi napi piyo

(Aruku 12:22-31)

²⁵ Pigoya, naeba urimekiri abiyo: Tigeba mikenae-narikaba: Nana nanintabe wanipe maema nakune.

Tau'amakaba: Nana tautasaena maema purukunema, uwoma tigiba a-ntapiyiyo. Piya, naninta wanane. Mike-naenarimpa au'wantaga'enawe. Titasena wanane. Ti'ama au'wantaga'enawe. ²⁶ Piya, tigeba inatisa kabara agaiyo. Igeba aintanaba kampa puma nanintaba kampa kubu'ma namankaipi kampa aki pewe. Kampaye. Mantarisa tibarimpa nanintaba uwa aborama imiye. We, tigeba kabarapa kampaye. Ae aobipa tigeba wasanarawe. ²⁷ Pigoya, tigeba napiyenari waintakiripa mampara to kake amato puma to ka'isa yaga mirite wakibewa, a. Pipa kampaye.

²⁸ Piya pikenaena kampa waintegiripa, nana piyema kaigaba uma uwoma tigiba napiyewe, a. We, yaobisa ya aosa pamika agoba abiyo. Aeba aotasaenawampa ntugaba kampa piye. ²⁹ Pika urimukuwa, abiyo: Paipa tabe yagara Soromoni aeba konariyenawantaga yagaramaba aogiyenaba purintomepa ya aosawamapa kampa againtiye. Kampaye. ³⁰ Piya, yaobintisa a'no ibanto pabiyama aogima mparamagina, aiba pabigo paribekini yakupi maema kaekibepa, pipa Koti yegina a'nopa aogiyena maraye. We, tigeba kampa agama napiyegana timatiti'enaba uwaenantowe. Piya, Kotiba titasaenarikaba kabiritaye. ³¹ Pigoya, tigeba uwoma tigi a-ntapimagiri: Nana nanintabe wanipe maema nakune. Nana maema amirikuneba, taberapa a-siyo. ³² We, to marisa kina'miba a'ya'maena yontanaga napi napi pewe. Piya, mantarisa tibarimpa pi a'ya'waemaenarikaba abintegiri, uwoma tigi a-ntapi piyo. ³³ Pigoya, tigeba Koti kabiratakena mono'ama nkau'wape arupuyenawape aborasanaga tigupa paitama ataigina waiyeno. Piya pigina, aeba mampara a'ya'maenaripa kaga aborarimikiye. ³⁴ Tigeba aisaenagaba uwoma tigi-ba a-ntapiyiyo. Aisa yagaba nana kuntuyenabaya aborakibi, pipa kampa abintawe. A'ya'ma yagaba kuntaenaba toma toma aboraurite wayema, pabinkanto uwa napiyegana waiyeno, Isu piya untiye.

Antota kamanapa a-so

(Aruku 6:37-38, 41-42)

7 Tigeba to wasanama aupi pima kamana ankuwaitaiyo. Kampa uwaitakibepa, tigeba pabiyama antota kamanapa kampa uritakiye. ² Piya, tigeba wasana antota kamana uwaitakibe, pabi nkawameta Kotiba tigeba uritakiye. Piya, wasana pabi aborawaimikibe nkawameta Kotiba a'wae puma timikiye. ³ Pigoya, kao'yagarama nkaobipa i'nintana waintakanapa, ayama agantana, kaeka kaobi ya atu waintakanapa, nanaga ae aogi potakenaga napiyene. ⁴ We, kaeka kaobi ya atu waintemipa, kaeba ayama kao'yagaragaba mayaba omegana aogi pikiye: Nao'yagara, kaeba abintaga, kaobi i'ni waintika maegaganoma, aogi pikiye. ⁵ We, kumpari kina, kaeka kaobi ya atu waintemi, pipa maru maegaite aogima agantana, kao'yagarama nkaobisa i'ni maegasagana aogi pikiye. ⁶ Pigoya, tigeba monotasaenaba kara kanta kinapa ankimiyoy. Piya, aogi mono kutatipa yaga kanta kinapa ankimiyoy. Igeba pintanaba uwa igisarasa aewarigaite-

gini pabigo a'wae puma tige tiba nasanaga, piyaba a-piyo, piya untiye.

Wasanama esegi puma nunamu ukema kamanane
(Aruku 11:9-13)

⁷ Pigoya, tigeba Koti abigaiginaba timikiye. Aguyosagaiginaba au'wapa maema tigeti aborakiye. Kabera aiwakarusinginaba Kotiba aititakiye. ⁸ Piya, Kotiti esota kina'miba maeyawe. Aguyosaga kina'miba agawe. Kabera aiwakaruse kina'mitiba Kotiba ai'itaye. ⁹ We, tigetisa ae ntagara yagarawampa nanintaga yekanaba antotapa yabapa amikiye, a. ¹⁰ Inoyantaga yekanaba kuyaba amikiye, a. Pipa kampaye. ¹¹ We, tigeba antage kina'mitaba yagara aragaripa aogiyena imewe. Piya, mantarisa tibarimpa aeba asugasima esota kina tigepe aogiyenaba tabera timikiye. ¹² Pigoya, tigeba wasanami purataiyema tibikibintanaba, pabi nkawameta igepa puwaitaiyo. Piya puwaitamagiri, tigeba Moseseke poropete kina'mike kamana'ama nkagoba aborakibewe, piya untiye.

Kabewama kamanane
(Aruku 13:24)

¹³ Pigoya, tigeba uwaena kabintori mantari ima uma pasiyo. Ataena pikema kuma'ama kabewapa pipa tabewe. Piya ke'wapa pabiyama tabe waiyegini, pita'iba uwoma kina'miba pasewe. ¹⁴ Piya, miyaba kuma'ama kabewapa uwaenanto waiyegina, ke'wapa wakenaba esegi puntiye. Pita'iba uwaena kina'antomi pasewe, piya untiye.

Kumpari poropete kinaka aogima kabiyiyo
(Aruku 6:43-44; 13:25-27)

¹⁵ Tigeba kumpari poropete kina'mika aogima kabiyiyo. Igeba i'amaba sipisipi kanta purite tigeti pae-buma kanakibewe. We, intabaipintiba igeba kabu kara kanta puma tige tiba nakena kanakibewe. Pika aogima kabima miyiyiyo. ¹⁶ Pigoya, mono au'waipa agamagiri agowaipa aogima agakibewe. Piya, wasanami waini a'wapa akenanaenabintisa kampa asikewe. Piki yawamapa asigi'ma nakenaba agaenabintisa kampa asikewe. Kampaye. ¹⁷ Piya, aogi yawamaba aogi yamanka aeyagiri asikewe. We, ata yawamaba ata yamanka aeyenaenaba kampa waintegina, ata yawama aogi yamanka aekenaenaba pabiyama kampa waintiye. ¹⁹ Pigoya, a'ya'ma yawama aogi yamanka kampa aeyaginiba aga'yuma yakupi maebugasawe. ²⁰ Pika naeba maya yuwe: Pi kina'mi mono au'waimpa igama agowaika aogima abikibewe.

²¹ Pigoya: Wa'egane, Wa'egane, sumagini nagise kina igeba a'ya'maginiba Koti kabiratakena mantariba kampa ikibewe. Kampaye. Mantarisa nabanempa nkawamu wasiye kina igemana ikibewe. ²² Piya, pi kanabipa uwoma kina'mi maya unamikibewe: We, Wa'egare, Wa'egare, taeba kae kawamutapa wasanaba monopa uwaiminta, ke kinapa kae kawamutapa agaruba igainta, kae kawamutapa tabena aboranema puntompene.

Kampa tagantano, ukibewe. ²³ Piya unamigipa, naeba maya uwaimukuwe: Naeba ayantaga tigabebe puntone, a. Aguntaena pe kina tigebe ae'wama wawae-gasiyo, piya uwaimukuwema, untiye.

Esegima aema mikema kamanane
(Aruku 6:47-49)

²⁴ Pigoya, wasana ka'waina ma kamana'ne abima wasikibipa, aeba napi napi yagara ae awametane. Pi ntagara aeba namankapa u takaitasa nama kintiye. ²⁵ Kimaraogana waintogana, tabe ka aema wani pa'ma iguguya pumagina akasabakena pugagate ataogana waintantiye. Piya, esegi yarasa kimaraomeka tonkiya puma waintantiye. ²⁶ Pigoya, wasana ka'waina ma kamana'ne abima kampa wasikibi, aeba aibo yagara ae awametane. Piya, aibo yagara ka'waina aeba namanka amunta yarasa kintiye. ²⁷ Kimaraogana, tabe ka aema wani pa'ma iguguya pumagina kana namapa akasakasu pa'wantiye, piya untiye. ²⁸ Pigoya, Isu ma kamana uma a'ya ataogini abimagini pami puntawe. ²⁹ Piya, aeba mono tisa kina'mi yesa kamana nane. Aeba kiye kina'mi yesa puma uwaim-intiyema, untawe.

Isu karu yagara ka kaba atantiye
(Maka 1:40-44; Aruku 5:12-14)

8 Pigoya, Isuba amutisa tumogini uwoma kina'miba aegarantawe. ² Piya puguna, ka karu yagara aeti kanama ampa parokaema maya uma omintiye: Kae kabemika kaba nayakena puntanapa aogi punatao, untiye. ³ Piya yogana, Isu aya parosuma auta u'ma maya untiye: Piyaenaga nabiye. Pabigo kata wakana aogima miyo, untiye. Piya yogana, pabi ntaga kana karuyenawapa ata wantiye. ⁴ Ata waogana Isu maya omintiye: Uwa kinapa a-nkuwaimima, kaeba marupa wama kaupana mono kiya yagara uma ayakegana agano. Piya, kaeba wama Mosese uram-intintanaba Kotiti amegini, wasanamiba kagate: Aoso yagara miyema, napikibewe, piya omintiye.

Isu irebu yagarama kayokaya yagara kaba atantiye
(Aruku 7:1-10)

⁵ Pigoya, Isuba piya potategina Kapeniyamu kumati a'wae puma wantiye. A'wae puma waogana, Aroma kina'mi irebu kiye yagara ka'waina aeti irosa'ma maya omintiye: ⁶ Wa'ega yagara, kayokaya yagarane yonintana abegina agisa ayapa ago pu'waewamagina tabera aukegina mintiye, omintiye. ⁷ Omogana, Isu abite: Naene ima kaba atakuwe, omintiye.

⁸ Piyama omogana, irebu kiye yagara aeba maya untiye: Wa'ega, naeba tumima minta kina mintogana, nana pegina namantepintiba ubasikibene. Kaeba pita'i uma mima kamana yegana kayokaya yagaranepa kabareno. ⁹ Piya, naeba ima minta kina'mi nkiwamu wasimagi, to ka'isa tumima minta irebu kina'nepa kabiyuwe. Piya, igetisa ka'wainapa: Wao, omekanaba wakiye. To kapa: Kanao, omekanaba kanakiye. Kayokaya yagarane: Pi ntaga po, yekanaba pikiye.

Piya, kiya kina'mi yosa kamana yeganaba ata wano, untiye. ¹⁰ Piya yogana, Isu pi kamana abima napi napi puntana, aega'ma kanaume kina maya uwaimintiye: Taga urimekiri abiyo: Isureyo kina, tigetiba ma ntagara nkaamati'ena piya awametapa kampa agauwe. ¹¹ Pika amato puma yekiri abiyo: Pankao irosamitisabe tupasemitisabe wasanaba uwoma namu'isa kina irosa'ma, Abara'amu, Aisaki, Yekobu, igege mantarisa kumati aki puma naninta kaga nama i'mu pikibewe. ¹² Piya pigiri: Taeba Yuta kina, mono ago kina mintune, ye kina'mitaba, tigeba tununtanabi tumima tiwara upaba puma kube'ena puma mikibewe, untiye.

¹³ Isu piya ute, irebu kina'mi kiye yagara maya omintiye: Kaeba wao. Kamatiti'enagampa au'wapa aboragamikiyema, omintiye. Pigoya, kana kayokaya yagarawapa pabi ntaga kaba'ma aogi puntiye.

Isu Pita aentawa yoninka kaba atantiye

(Maka 1:29-31; Aruku 4:38-39)

¹⁴ Pigoya, Isu Pita ntamapi iyomepa aentawampa nkau yaku taogana awaita mintogana agantiye.

¹⁵ Agate ayata urogana yoninkapa pabigo ata wantiye. Ata waogana, kana wae'maba asima naninta maema Isu amogana nantiye.

Isu uwoma kina kaba itantiye

(Maka 1:32-34; Aruku 4:40-41)

¹⁶ Aibogini, asenamaita ke kina intabaipinti minta kina napu uwoma ibabute kanagana puntawe. Piya puguna, Isuba ke kina'waipa kamana'watasa igarubantana, a'ya'ma kina'mi nkinuntanawaipa kaba itantiye. ¹⁷ Piya pogana, poropete Aisaya kamana mayama kaemaran-ti, pi'na esegi puntiye: Aeba anuntanarepa taparintana yonintanarepa aesagabintiye, piyama kaentiye.

Isu aegarakena kamana untiye

(Aruku 9:57-60)

¹⁸ Pigoya, uwoma kina'miba aeti kanama ampa ainkiyuguna igate abagi kina'wa: Kotu maroteri wakunema, uwaimintiye. ¹⁹ Uwaimogini wakena puguna, mono tisa yagara ka'waina agora wama maya omintiye: Tisa, kaeba pita'i mata'i wakena yegapa naeba kaegarakuwe, untiye. ²⁰ Piya yogana Isu maya a'wae pomintiye: Kabu kara igeba age'waintaga waintiye. Piya, inatasa kabara igeba ina'waintaga waintiye. We, Wasanama Ntagara naeba nawaikena maruntepa kampa waintiye, omintiye. ²¹ Piya omogini, abagi kina igetisa to ka'waina mayama omintiye: Wa'ega abintaga, marupa wama nabanempapa pu'waka uma kaitate kaegarano, untiye. ²² Piya yogana Isuba maya omintiye: Monota pu'wasu puma miye kina'miba igeba purikibe kinapa kanara kaiwaitakibewe. Kae'enagaka ampa naegaraoma, omintiye.

Pontawama Isu nkawamu wasintiye

(Maka 4:36-41; Aruku 8:22-25)

²³ Isu piya ute wanipisa karebi iyogini, abagi kina'wa iyuguni wantawe. ²⁴ Wauguna, pabigo pontaba tabera

puma kotupa aiga'yo'ya puma ataena puritegina wanipisa kare antabaipinti tumintiye. Aibogana, Isu aeba awaitamintantiye. ²⁵ Piya pogini, igeba wama abage pumagini: Wa'ega, naisikena pune, untawe. ²⁶ Piya yuguna maya uwaimintiye: Nanaga tiyekuruba pewe. Timatiti'enaripa uwaenantowa, a, untiye. Piya uwaimimagina, aeba asima pontabe wanipe tabe kamana uwaisimoginisi uwasuwa puntase. ²⁷ Aibogini, pi kina'miba agate uwoma nkigi napima maya untawe: Aeba nana yagaragana, pontawamake waninkamakeba awamupa wasiyese, untawe.

Isu tara kina'misi ke kina igarubantiye

(Maka 5:1-17; Aruku 8:26-37)

²⁸ Pigoya, Isuba kotupa ta'ema maroti Katara kina'mi mpari wama uma irosantiye. Uma irosaoginisi tara yagarara ke kina'waisintaga kanama ampa abatantase. Isigeba wasana irubintisa kanamaginis agasiya pusu-guni iyekuru puma pita'iba wasanaba kampa nasi nasi puntawe. ²⁹ Isigeba Isu agateginisi kega'e uma maya untase: Kaeba Koti Ntagaragawa, nana purasitakena kanane. Kanapa kampa agarosantegina kaeba ata purasitakenaga iyenoma, untase.

³⁰ Pigoya, pagasari uwoma ntaga naninta namagini mintantawe. ³¹ Mintuguni, kana ke kina igeba Isuka maya uma esotantawe: Tagarubakena puntanapa, urataga pi ntagami nkintabaipinti tumpa paseno, untawe. ³² Piya yuguna Isu aeba: Karu'ena ae'waiyo, uwaimintiye. Piyama uwaimogini, kana yagara taramisi isintabaipintisa irosa'magini, yaga intabaipinti uma pasintawe. Pasuguni, kana yagami karu'ena kotu waintometa ausari tumima wanipinti naisuwae-wantawe.

³³ Piya puguni, igate kana yaga kiye kina igeba iyega-ka kumati ima, pi a'ya'ma kamanape ke'waisintaga yagara taramisi kamanape kaga wasana a'ya'ma uwaimi-waentawe. ³⁴ Uwaimuguni, wabe wayape a'ya'magini kumatisa tumimagini Isuti tumpa irosantawe. Aeti tumpa irosa'magini: Marepa atate to mari waomagini, esegima omintawe.

Isu agisa aya pu'wanta yagara kaba atantiye

(Maka 2:1-12; Aruku 5:17-26)

9 Pigoya, Isuba wanipisa karebi ima kotupa to kake ta'ema kanama kuma'wati to kakema irosantiye. ² Irosaogini, agisa aya pu'wanta yagara ka wasara wasirite kanatawe. Piya puguna, Isuba imati-ti'enawaimpa nkagoba igate agisa aya pu'wanta yagara maya omintiye: Yagarane, kaekuruba a-po. Naeba aguntaenagapa maegagasuwema, omintiye. ³ Piya-ma omogana, mono tisa kina ka'isamiba intabaipinti mayama napintawe: Ae'wa nkau maete ima Kotika akayasotayema, napintawe. ⁴ Piyama napiyuguna, Isuba napiyenawai igate maya uwaimintiye: Tigebipa nanaga agunta kamanapa napiyewe. ⁵ Piya, aguntaenawa mpaegasuwe, yopa, au'wapa kampa agawe. Asima wao ukubopa, kaba atama kasa au aborakenaenagaba tiyobi kunta piye. ⁶ Pigoya, Wasanama Ntagara

naepa mabi aguntaena asu'a pikena esegiyenaba naminti, pi'na nkagoba aogima agabebema agaiyo, piya ute, agisa aya pu'wanta yagaragaba maya omintiye: Asima wasagapa aesagabite wa'egati waoma, omintiye. ⁷ Piyama omogana, asima wa'ewati wantiye. ⁸ Piya pogini, a'ya'ma kina'miba agate iyekuru pumagini, Koti pi nkesegiyena wasana imomeka i'mu puntawe.

Isu Matiyuka kega'e untiye

(Maka 2:13-17; Aruku 5:27-32)

⁹ Pigoya, Isu aeba pitasa wama takisi maeyome ntagara ka agewapa Matiyu, aeba yogaeba pome ntamankapi mintogana uma abatama omima maya untiye: Kaeba kanama ampa naegaraoma, omogana, pabigo asima aegarantiye. ¹⁰ Pigoya, Isu namankapinti naninta nanema agega'e yogana iyogini, takisi maeyume kinape to ka'isa aguntaena pume kinape uwoma irosaugini, Isube abagi kinape kaga nanintaba nantawe. ¹¹ Piya puguni igate, Parasi kina igeba abagi kina'wa maya uwaimintawe: Tisaripa takisi maeya kina aguntaena pe kina'mikeba nana pikena kaga mima nanintaba nayema, ibigantawe. ¹² Pi kamana Suba abite maya uwaimintiye: Tusa yagara aeba aogi kina'mitiba kampa yogaba piye. Yoni kina'miti mana piye. ¹³ Pigoya, tigebe wama paisa kamana mayama waintemi, pi nkagoba abibebe piyo: Naeba kaema agunta abasakenaenagaba kampa nabiye. Agu kao'enaga nabiye, iye. Piya, naeba: Aogi kinatawe, ye kinapa aogi puwaitakenaba kampa tumintone. Naeba agunta kina igu a'wae pikibeka tumone, piya uwaimintiye.

Isu aoganta'enawampa paisaenaba agarubaye

(Maka 2:18-22; Aruku 5:33-39)

¹⁴ Pigoya, pi ntaga Yoni nkabagi kina igeba Isuti ampa irosa'ma maya uma abigantawe: Taebe Parasi kinape ka'isa yagaba monotaka nanintaba a'a-o uma uwa miyuna, pi kae kabagi kina'miba nana piyema nanintaba a'yuguba nawe, untawe. ¹⁵ Piya yuguna aeba maya uwaimintiye: Wasanami iba'ena pigina iba wae'ma nkawaeba uwa mintakiniba, ayama aokina'miba intara'ena puma nanintaba a'a-o uma mikibewe, a. Pipa kampaye. Ainti iba'wae'ma nkawae ampa arakurite ababute to mari wagasiginiba, aokina'miba intara puma kampa naninta nanta uwa mima aeka napikibewe. ¹⁶ Piya, ae ntagara paisa kai atugekanaba aoso kairasaba pugunikiye, a. Pipa kampaye. Aoso kaiwama paisa kai tabera paibekana atu'ma atisananaga piyaba a-po. ¹⁷ Piya, ke kasa wainiba paisa meme aribipa ari'atakiye, a. Kampaye. Kasa wainiwama paisa meme ariba atu'ma wainibe meme aribe ataena pu-sanaga piyaba a-po. Piya, kasa waini to kasa meme aribi ari'ataiginaba, isigebe kaga aogima waikibese, piya untiye.

Isu Yairasi nkaraga purintapisa kaba atantiye

(Maka 5:22-43; Aruku 8:41-56)

¹⁸ Isu aeba pi kamana uwaimima mintogini, monota paitama miyome ntagara ka'waina aeti kanama agora ampa parokaema maya untiye: Aragane ibanto puriya, kaeba kanama auta ampa aukaya pegana aoganoma, omintiye. ¹⁹ Piyama omite waogini, Isu aeba asima abagi kina'wake aega'ma wantawe. ²⁰ Wauguna, waya ka iyegari tumiyaba mima miyogana kaboba nagisarisa tara tumpaema a'ya punti, aeba Isu kai atunkata aukaya puntiye. ²¹ Piya puntana, antabaipintiba mayama napintiye: Kai manankata aukaya pumagi kabarikuwe, untiye. ²² Piya ute, aukaya pogana Suba a'wae puma kana wae'mati ao agama maya untiye: Araganepa, kantawamaba paru peno. Kaeba kamatiti punatampeka aogi kabiye, omintiye. Omogana, pabigo kana waepa kaba'ma atawantiye.

²³ Pigoya, Suba wama kiya yagara ntagama ntamapi ima ini kubegabe kamana'waipa abite maya uwaimintiye: ²⁴ Tigebe irosa'ma tumiwaegasiyo. Ma nkaraga aeba kampa purintiye, aeba uwa awaita mintiye, piya uwaimogini, kamana'wa abugunaba uwa anagi kamana kanta piyema napintawe. ²⁵ Aibuguna uwaitaogini, abe'i irosa'ma tumiwaegasuguna, kana wasana wasa waintometi uma pai'ma kana aragama nkayata urogana, aogama asintiye. ²⁶ Piya pogana, pi kamana'ama pi mpariba pabigo abae purite wagana puwaentiye.

Isu isiyorika yagararage aibo yagarage aogi puwaitantiye

²⁷ Pigoya, Suba pi mpaba atate waogini, isiyorika yagara taramisi aega'ma wantinisi kega'e uma maya untase: Kaeba Tebiti ntagaragawa, tasigeke kantara po, untase. ²⁸ Piya yusuguna abite wama kumata uma irosaoginisi agora wausuguna isibigama maya untiye: Tisiyo aogi puritakena esegiyenaba wainatantiye, pipa abibebe pesoma, isibigantiye. Piyama isibigaoginisi isigebe maya untase: Pipa taga abibebe puse, untase. ²⁹ Piya yusuguna isiyora aukaya puntana maya untiye: Tisimatiti'enarisimpa au'wapa aborarisimikiye, untiye. ³⁰ Piya yogana, pabigo isiyo apina'ma agantase. Aibusuguna, Suba esegi kamana uma maya uwaisimintiye: Abiso. Tisigebe ma kamanapa wasana ankuwaimisigini abiyo, uwaimintiye. ³¹ Piyama uwaisimoginisi, pigo isigebe wamaginis mare-u me-u pusuguna pi mpariba kana kamana'ama abae purite wagana puntiye.

³² Pigoya, isigebe wausuguni, igeba karu'ena ka yagara Isuti ababute kanantawe. Aeba ke kina ka'waina aigaraogana aibo'ena puma mintantiye. ³³ Piya pome ntagara ke kina agaruba agasogana aeba kamana untiye. Piya pogini, uwoma kina mintume kina'miba i'mu pumagini maya untawe: Maretapa paipa piyaenaba kapa kampa aboragi agama miyompene, untawe. ³⁴ Piya yuguni, Parasi kina igeba Isuka maya untawe:

Ke kina'mi asu igasima minti ntagarama ao'maeyagina, ke kinapa agaruba igasaye, untawe.

Isu aeba a'ya'ma kinaka antara kamana untiye

³⁵ Pigoya, Isu aeba pabiyamagina a'ya'ma mari nasi nasi pumagina, tabe kumatibe uwaena kumanton-toribe Koti kabiratakena kamana mono namapinti uwaimintana, yonintana iki nakiyena ibome kinapa kaba'ma paru puwaita waentiye. ³⁶ Pigoya, uwoma kina igantana igeka antara puntiye. Igeba sipisipi kiye kampa kabiyegana ataenabi mpiyesa puma miyuguna, ³⁷ pika antara puma abagi kina maya uwaimintiye: Yogaba tabe waintegina, piya naninta a'na pukena kinapa tarantowe. ³⁸ Pika tigeba yoga agowamaka esotaigina naninta a'na pukena kinapa aboraigiri yogawatapa waiyo, piya uwaimintiye.

Isu nkabagi kina'mi nkigewe

(Maka 3:13-19; Aruku 6:12-16)

10 Isu aeba abagi kina nagisarisa tara tumpaema kina'wa igega'e yogini ampa iroauguna, ke kina igaruba igaikenabe yonintana iki nakiyena ibome kina kaba itakibeka esegiyena imintiye. ² Pigoya, aposoro nagisarisa tara tumpaema kina'mi nkigeba mayamawe: Marusa yagara Saimoni aoso agiwapa Pitawa, ae a'nanto Enturuwa, Sepeti ntagara Yemisiwa, ae a'nanto Yoniwa, ³ Piripiwa, Patoromayowa, Tomasiwa, takisi maeyome ntagara Matiyuwa, Aopayesi ntagara Yemisiwa, Tariyesiwa, ⁴ namu'isa kiya kina igarubakaikena abugai ntagara Saimoniwa, ainti Isu minaga'ena punti ntagara Yutasi Isikeriyotiwa sumagini, abagi puntawe.

Isu abagi kina'wa yoga kamana uwaimintiye

(Maka 6:7-13; Aruku 9:1-5)

⁵ Pigoya, Isu abagi kina nagisarisa tara tumpaema kina'wa ige uwaitama igarubantana maya untiye: Tigeba to marisa kina'mitiba a-nkwaio. Sameriya kina'mi kumatiba a-nkubasio. ⁶ Isureyo tu, sipisipi kabuba wantasa puma miye kina, igeti mana waiyo. ⁷ Wasanamiti uma irosantiripa maya uwaimiyo: Koti kabiratakena yagaba agarosaye, uwaimiyo. ⁸ Piya, tigeba yoni kina kaba itaiyo. Pu'wanta kinapa asiwaitaiyo. Karu kinapa aogi kaba itaiyo. Ke kinapa igaruba igasio. Piya, maeyantanaba ikantanarasa wanane. Uwa maeyasa puma tigeba ikantanaba a-mpaentiri uwa iyo'maema aogi puwaitaiyo. ⁹ Monebe tabebe uwaenantobe kapa a-nkira'ma maete waiyo. ¹⁰ Kopa a-nkarakae piyo. Piya, tara kaibe tigisa anape pusu'ma ke'i nasikena wantape a-mpaete waiyo. Uwa tika nasiyo. Piya, yoga kinapa yogawaitasa nanintawaipa imegini maeyasa puma timigiri maeyiyo.

¹¹ Pigoya, kuma pita'i mata'i uma irosantiripa wasana ago igaiyo. Ka'waina kayone puritama kao'ena puritakiripa, pabi ae namapi ima pabipi mima waimarate waiyo. ¹² Namankaipinti uma pasintiripa: Mono tigeti waiyema, uwaimiyo. ¹³ Piya, kana namapisa kina aogi-

ma arupu puma miyiginaba, tigu paruyenamaba igeti wano. Piya, kampa aogima miyiginaba, pi paruyenaba tigetiti a'wae puma kanano. ¹⁴ Piya, ka yagarama namankapinti kampa tibabute wama kamanati kamana abekiripa, wakibe ntagaba tigarisa i'ni aiwaka patate waiyo. ¹⁵ Naeba taga urimukuwa, abiyo: Aintisa kanabipa Sotomu Komora kina tumimaena puwaitantana, maya kumatasa kinapa tabe kuntuyena aborawaimikiye.

Aintiba toma toma kuntuyena aborakiye

¹⁶ Abiyo. Sipisipi kabukarawama ige abakapintiba kampa uwaitakenaena naeba pi tigepe uritauwa, pika tigeba miyarinkama pemisa puma pasema aogimagiri napima nasiyo. Piya pupuntama pemisa puma aogima napima kamparagaena a-piyo. ¹⁷ Tigeba wasanamika aogima kiya puma nasiyo. Igeba kamana uritakena namankaipinti tibabute wamagini, mono namankaipinti eru kasutasa tiyegukibewe. ¹⁸ Pipa nanagawane. Tigeba nabagi kina mintaka uma tabe kiye kinatibe wa'ega kina igetibe tibaisusu purite wama kamana uritakibewe. Piya, tigeba ige iyobipe to marisa kina'mi nkiyobipe esegima mono uma araiyo. ¹⁹ Piya, igeba kamana uritakibepa: Aya kamana ukunemaba abima, tara taraba a-piyo. Pi ntagaba kamana ukena kamana-pa Aota Awamusa'ama napi napiyenaripi ataritakiye. ²⁰ Piya puritakiri, kamana yiginaba tige kamana kanta-ba kampa pikiye. Tibarimpatisa Aota Awamusa'ama tigupi mikibi, ae kamana'ena pikiye.

²¹ Pigoya, pi ntagaba aganto ka'wainaba a'nantopa minaga pekini aegukibewe. Aba ka'wainaba yagarawapa pabiyama minaga pekini aegukibewe. Piya, yagara aragawaimpiba inogi ibagipa kamana uwaitama minaga pigini iyegukibewe. ²² Pigoya, nae nawaga kamanataka wasanamiba tigeke abima kama puritakibewe. Pigoya, ka'wainaba kampa natakibikana esegima mimagina kana'wa a'ya pekanaba, aintiba Koti ababikiye. ²³ Pigoya, ka kumata uma irosa'ma mintigini tiyeguma tigarubaigiripa, to kumati pai'ma tiyegaka waiyo. Piya, naeba ubebema urimukuwa, abiyo: A'ya'ma Isureyo kumati yoga wairite wanti, pipa igiga puma mintigi, Wasanama Ntagara naeba tumpa irosakuwe.

²⁴ Pigoya, abikena namapisa yagara ka'waina tisawampa asu agaikenaenaba pipa kampa waintiye. Piya, kayokaya yagara ka'waina pabiyama tabe yagarawa asu agaikenaenaba pipa kampa waintiye. ²⁵ Piya, abikena namapisa yagara aeba tisawampa ae awameta pekanaba kanarasakiye. Kayokaya yagara aeba tabe yagarawampa ae awameta maema aborakanaba pabiyama aogi pikiye. Pigoya, tibatipa Piyesiburu, pipa ke kina'mi tabewaimpawe unamekini, naokina tigepe pabiyamagini tabera kamparaga kamana uritakibewe, piya untiye.

Wasanamaba Kotika aekuru peno

(Aruku 12:2-7)

²⁶ Pigoya, tigeba wasanamika a-tiyekuru piyo. Kaka-ma waintintanaba pipa agorapa kampa kakama waikiye. Pipa aintiba aborakiye. Piya, airarikaegainta'ena waintipa, pipa agorapa kampa kakawakiye. Pabiyama aintiba apira puma aborakibewe. ²⁷ Pigoya, tununtanabinti urimo kamanapa tigeba ara uwaimiyo. Piya, obina kamana abepa tigeba nama nkgari asu mimagiri kega'e uma uwaimiyo. ²⁸ Pigoya, ariri'ama aeguntini tigu ti'ama aegukena aguyosagakibe kina igekaba a-tiyekuruba piyo. Piya, tigutipe ariripe kaga isibanakinisi agagabinti tumikena esegiyenawantaga yagara Koti, aeka tiyekuru piyo.

²⁹ Pigoya, kisabentonto uwaena monentorasa ika pewe. Piya tibarimpaba kampa owe untakanaba ayamagina mabipa tumikiye. Pipa kampaye. ³⁰ Piya, wasana tige ti'no nkabiyapa pipa a'ya'magina aisuma abiwayeye. ³¹ Pika tigeba tiyekuruyenabipa a-mpiyiyo. Tigeba kisabepa kampaye. Tigeba wasanarawe.

Isu nkage uma aborakena kamanane

(Aruku 12:8-9)

³² Pigoya, ka'waina aeba nae nagene wasanami nkiyobi uma aborakapa, naeba pabiyamagi mantarisa nabanempa ae aobi uma aborakuwe. ³³ To ka'waina aeba wasanami nkiyobi kakanatakapa, aepa naeba pabiyamagi mantarisa nabanempa ae aobi kakatakuwe.

Isuba ma'ena pikena aborantiye

(Aruku 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ Pigoya, tigeba naekaba: Aeba paruyena maema aborakena tumintiyeba, a-siyo. Naeba paruyena wanane. Ma'ena pikena kasontentaga tumintone. ³⁵ Piya, naeba wasana atataru puwaitakena tumintone. Pika abage yagarawampage isigeaba atataru pisigina, anoge aragawampage isigeaba atataru pisigina, aentawampage anatuge isigeaba pabiyama atataru pikibese. ³⁶ Pigoya, ka'waina aeba aokina igetisa yagara-ma kama potasanaga aborantone. ³⁷ Piya, ka'waina aeba abake anoke agu kao'ena tabera puwaisitantana naepa uwaenanto punatakibi, aeba nae nao'yagaraba kampa mikiye. Piya, ka'waina aeba yagara aragawa agu kao'ena tabera puwaitantana naepa uwaenanto punatakibi, aeba pabiyama nae nao'yagaraba kampa mikiye. ³⁸ Eya, ka'waina aeba maripowa, pipa wasanami igobi punatantana kampa aesagabinta naegarakibi'naba, aeba pabiyama nae nao'yagaraba kampa mikiye. ³⁹ Piya, ka'waina aeba mikenaenawaka owe yekanaba, a'yugu potakiye. Piya, naeka napima mikenaenawaka a'a-o yekanaba, aboramikiye, piya untiye.

Isuka kayone pe kina aogi ikantana maekibewe

(Maka 9:41)

⁴⁰ Pigoya, wasana ka'waina aeba aogi puritai'naba pipa nae aogi punataye. Piya, nae aogi punatai'naba Koti aogi potaye. We, ae unataoga naeba kanantokanane.

⁴¹ Pigoya, ka'waina poropete yagaraga: Koti nkao'yagarawe, otama aogi potakibi'naba, aeba poropete kina'mi ige awameta ikantanaba maekiye. Piya, ka'waina Koti aega'ma tagantana pe kina to ka'wainaka: Koti nkao'yagarawe, otama aogi potakibi'naba aeba tagantana pe kina'mi ige awameta ikantanaba maekiye.

⁴² Ae abagi kinane, uwaitamagina, aogaso wani iru'ma imikibi'na ikantanawapa aintiba kampa kaikiye, Isu piya untiye.

Yoni aeba ka'isa abagi kina uwaitaogini Isuti wantawe

(Aruku 7:18-35)

11 Isuba nagisarisa tara tumpaema abagi kina'wa kamana piya uwaimiwaetate atate, to kumati mono uwaimirite wantiye. ² Piya pogana, Yoni wani pai'itanti ntagara aeba iga'na namapi mintana, Karaisiti yoga pome pi awaga kamana abite abagi kina'wa uwaitaogini igeba wamagini, ³ Isu maya uma abigantawe: Kaeba utaratanti ntagara Karaisiti kanakiye, untapa, kaebera to ka yagaraga agawa puma misunema, abigantawe.

⁴ Piyama abigauguna, Isuba maya uwaimintiye: Tigeba a'wae puma wamagiri, agama abentanama kamana uma Yonipa omiyo. Pipa mayaenawe: ⁵ Iyorika kina'miba iyo agawema, igisa iya pu'wanta kina igeba ke'i nasi nasi pewema, karu kina'mi nki'amaba aogi piyema, purinta kina'mi iyo agawema, kusi kina'miba aogi kamana abewemagiri uma omintiri, to kapa mayama amato puma omiyo: ⁶ Ka'waina aeba naeka abima aekita kampa pikibi'naba aeba a'mu pikiye, iye-ma omiyo, untiye.

⁷ Piya uwaimogini, Yoni nkabagi kina igeba a'wae puma wauguna, Isu aeba wasana mintume kina Yonika maya uwaimintiye: Tigeba ka'me mpariba Yoniti wama, ayaena agakena wantawe. Misa ka punta wama maete wate kanate pemisa pogiri agakena wantawa, a. Pipa kampaye. ⁸ Wasana kawaina kaiwapa aogi awa'ena purintogiri agakena wantawa, a. Pipa kampaye. We, wasana aogi kai pure kina'miba tabe kina'mi ntamapi mintini iwaiba waintini pewe. ⁹ Piya, poropete ka agakena wantawa, a. We, nae naeba urimukuwa, abiyo: Tigeba pi agama miye ntagara aeba poropete kaisa kina ige awametapa kampaye. Aeba to awametane. ¹⁰ Piya, aeka mono isapisa kamana ka mayama waintiye:

Abo. Kamana'ne maenta yagara agarubakana paitama kaori wama, kekapa aogi pikiyema, Koti untiye, iye.

¹¹ Pika naeba ubebema urimukuwa, abiyo:

Wayamapisa aboranta ka'wainaba Yoni wani pai'itanti ntagara aepa kampa againtikana, pigo Koti kabiratakana yaga aborakiniba nagora tumima miye kina'nempiba Yonipa asugaikibewe.

¹² Pigoya, Yoni wani pai'itanti ntagara, ae yoga agobinti ntagaba Koti kabiratakanaenaba agobima agasiya puma aboranti'naba aboraye. Pika esegi pe kina'mi ige Koti kabiratakana kumapa maekena pewe. ¹³ Piya, a'ya'ma poropete kina'mi kamanape Mosese ominti ago kamanape ke nasompentanaga kaeta kananta-

gana, Yoni aboraogana kamana'waimpa au'wa aborakena kanapa aborantiye. ¹⁴ Pigoya: Iraiya a'wae puma kanakiyema unta, pipa tigeba Yonika: Iraiya, yiyo. ¹⁵ Pigoya, ageyaga kina'maba ma kamanapa abibebe peno.

¹⁶ Pigoya, mampabisa ae kina'mita awame puritasuwe, a. Tigeba yagara araga ige awametane. Igeba kumati mima iyo kina maya uwaimewe: ¹⁷ Ini yokiripa, nanaga wa'enaba kampa pewe. Tantara ena pokiripa, nanaga kube'enaba kampa pewe, piya yewe. ¹⁸ Piya omesa puma Yoniba yogawa agobintanaba monoka ka'isa nanintabe waini wanipe kampa nama a'a-o uma miyogini agantiniba maya untawe: Aeba aibo'ena piye, untawe. ¹⁹ We, Wasanama Ntagara naeba tumima wanipe nanintabe naogiri, nagantiripa maya yewe: Aeba uwoma ntanintabe waini wanipe nayaba yagarawe. Aeba takisi maeya kinape aguntaena pe kinape ige iyo'yagarawema, naeka yewe. We, mono agowapa igu'ama kintarama miye kina'mi, ige aogima aegargiri agawe, Isu piya untiye.

Ka'isa marisa kina'miba atama mintanta kamanane
(Aruku 10:13-15)

²⁰ Pigoya, Karariya ka'isa kumati Suba uwoma ntuga puma esegiyenawampa ago maema aboraogini agantiniba igupa kampa a'wae puguna, ige'ma kamana maya uwaimima untiye: ²¹ We Korasini, nantarane. We Petisaita, nantarane. Mebi, Tigeti kukantana tabera aboranti, pipa Taya Saironi kumata aborantisinta igeba intara puma karu'ena auga'magini igu a'wae puntasine. ²² Pika urimukuwa abiyo: Aintisa kanabipa Taya Saironi kina tumimaena puwaitantana, maya kumatasa kinapa tabe kuntuyena aborawaikiye. ²³ We, Kapaniyamu kina, tigeba mantari tibabute ikibewa, a. Kampaye. Aintiba agagabinti tumikibewe. Piya, kulantana tige kumati aborantemisa puma Sotomu kumata aborantemisinta, ibabe aintibe Sotomuba uwa waiyesine. ²⁴ Pika urimekiri abiyo: Aintisa kanabipa Sotomu kumatasa kina tumimaena puwaitantana, maya kumatasa kinapa tabe kuntuyena aborawaikiye, Isu piya untiye.

Tigeba naeti kanamagiri migaraiyo, Isu untiye
(Aruku 10:21-22)

²⁵ Pigoya, pi ntagaba Suba abawampa a'mu potamagina maya untiye: We naba, kaeba mantage mage tabe agowe. Abikenaenawaika abegana tabe pe kinapa kaka waigasane. Piya, igu'amaka abegana inamu kanta pe kina'mipa iyakima imene, pika naeba na'mu pugataopa, ²⁶ kaeba piyama aboraurite wagana penema, pipa uma esegi puntampene. ²⁷ Pigoya, a'ya'maena wainatantipa nabanempa nayapi atawaentine. Pika wasana ka'waina yagarawa naeka agoneka kampa abibebe piye. Nabanempa abiwa abibebe piye. Piya, nabanempa ae agowaka pabiyama wasana ka'waina kampa abibebe piye. Yagarawa nae nabinto abibebe puwe. Piya, yagarawa naeba wasana ka'waina na-

banempa nkago uma aboramekanaba aege abibebe pikiye, Isu piya untiye.

²⁸ Piya ute to maya untiye: Pigoya, kuntaena aesaga'ma tintara'enabi mpiye kina tigeba a'ya'ma naeti kanawaeyigi migarakenaena timekana paruribeno. ²⁹ Piya, naeba nanta nagu paruyenanentaga mintoka, kanamagiri miminte tibota atama agonepa ampa abibebe piyo. Piya pigina tigu timankamaba migarano. ³⁰ Pi kuntuyenaba tibota aesagatitaopa pipa aogiyanawe. Piya, pi timontana aesagabikibepa kuntaba kampa tibikiye, Isu piya untiye.

Sabatiwama kamanane
(Maka 2:23-28; Aruku 6:1-5)

12 Pigoya, pi ntagaba Suba abagi kina'wapa paita itaogini sabatira witi yugabinti wantawe. Wantini abagi kina igeba iga'ena ibogini witiba akima nantawe. ² Piya puguni, Parasi kina'miba igate Isu omima maya untawe: Abo. Kabagi kina'miba sabatira akumparanta'ena peganaba ataena piye, untawe. ³ Piya omuguna maya uwaimintiye: Tebitibe aokina'mibe iga'ena ibogini punta, pi kamanapa tigeba kampa aisuma abewa, a. We, tige abintawe. ⁴ Igeba tabe mono namapinti iyogana pareti Koti nkamume pipa amigini maema nantane. Pipa aebe aokina'mibe a'yuguba kampa nakibewema, mono kiyee kina'mi mana nakenawema, akumparantane. ⁵ Pigoya, a'muntana kaekena mono kina igeba yoga pumentanawaika Moseseba kamana kaenti, pipa aisuma kampa abewa, a. Pipa ago abintawe. Igeba sabatira yoga pumagini sabati ataena peweba asuwaitaiyo. ⁶ Piya, naeba pika urimekiri abiyo: Tiyora asima minti, aeba tabe mono namapa asugasima mintiye. ⁷ Pigoya kamana awa'ena ka mayama waintipa, pi kapa tigeba abisanawa, kampa abewo. We, naeba kaema agunta abasakenaenagaba kampa nabiye. Kao'ena waintaga misanaga nabiye, Koti untiye. Tigeba pi kamana abima yesinta, kaintanawai kampa wainta kinapa ma uwa kamanapa kampa uwaitasine. ⁸ Pigoya, Wasanama Ntagara naeba pi sabatirapa kabima miyuwe, Isu piya untiye.

Isu sabatira ka yagara kaba atantiye
(Maka 3:1-6; Aruku 6:6-11)

⁹ Isu piya ute, pitasaba atate wama mono namankaipinti intiye. ¹⁰ Pigoya, pita'i ka yagara mintantiye. Aeba ayapa tagarakiwanta, mintogini wasanamiba Isu abigama maya untawe: Ma ntagaraba sabatirapa kanara kaba atakibepera kampaye, untawe. Piya, igeba uwaba kampa untawe. Kamana'wa abite kamana otakena napimagini untawe. ¹¹ Pigoya, Isu aeba iwamu aibatena maya untiye: Tigetisa ka'waina yagawa kabinti, sabatira tumekanaba sabatiraka uma kasakana uwa mikiyo. Pipa kampaye. Aeba ao'maekiye. ¹² Yaga uwaena kinane. Wasana tigeba pi amantaga kinane. Pika sabatirapa wasana kanara aogi puwaitakune untiye. ¹³ Piya ute kana yagarapa: Kayapa parosoma, omintiye. Piyama omogana, ayankasa

pogana aibarutama aogi puma to ka auka'isa ayankama waintomesa puntiye. ¹⁴ Piya pogini, Parasi kina igeba pintana agate wawaemagini Isu nkaegukenaenaga nikintawe.

Isu aeba taga Koti kayokaya yagarawane

¹⁵ Pigoya, Isuba pi kamana abite pimpa kumapa mintantipa atate tori wantiye. Waogini uwoma kina'mi aega'ma wauguna, yoni kinapa kaba'ma aogi puwaitantiye. ¹⁶ Pigoya, igeba to ka'isa kinapa: Nawaga kamana a-nkuwaimiyoma, tonkiya kamana esegima uwaimintiye. ¹⁷ Piya pogana, Koti nkawamupisa kamana poropete Aisaya meto kamana kaemaranti, pi'na au'wantaga'ena mayama puntiye:

¹⁸ Mapa kayokaya yagarane. Nae utamarantone, iye. Pigoya aewapa aogi yagaranene. Naeba aeka nabugaye, iye.

¹⁹ Naeba Aota Awamusa'ne aeta atakana ao'maeyakana kamana'ne a'ya'ma namu'isa kinapa uma aborawaima maema arupu pikiye, iye.

Piya, aeba kaba kampa ibi'ma, taberasa kampa uwaitakiye, iye.

Piya, tabe kamana'wapa ke'iba kampa aborakini abikibewe, iye.

²⁰ Pigoya, uwaena misankanto aka'yuwaintipa, a'ya'ma kampa aka'yuwaisa pumagina ataenaba kampa puratakiye, iye.

Piya ka'isa yagaba uwaena yakunkanto tamipa, kampa tu'ma waikana, magi magi kinapa kampa ataba puratakiye, iye.

Piya puma, esegima yoga pekana Koti kamana'ama-ba aborama arupu puma aogi purite wagana pikiye, iye.

²¹ Piya pekini, to marisa kina'miba aeka napinapima agawa pikibewe, Koti untiyema, Aisaya Isuka piya kaentiye.

Isuba ke kina agaruba agasogini kamana otantawe.

(Maka 3:20-30; Aruku 11:14-23; 12:10)

²² Pigoya pi ntagaba ka yagara kewama aigaramagina aorikaema aibo'ena puntiye. Aibogini, Isuti ababute wantawe. Piya puguna, Isu kaba'ma aogi potaogana kamana uma ao agantiye. ²³ Piya pogini, a'ya'ma uwoma kina mintume kina'miba agate tabera pami pumagini maya untawe: Taeba napiyompepa Isuba Tebiti ntagara utaratanta Karaisiti kanta piye, untawe. ²⁴ Piya yuguni, Parasi kina igeba pi kamana abite maya untawe: Kumparine, ke kina'mi tabewai agewapa Piyesiburu, ae esegiyenawatasa ke kinapa agaruba igasaye, untawe.

²⁵ Piya yuguni Isuba napi napiyenawai igate maya uwaimintiye: Ka marasa aokina'mige kamaena pumagini kamparagaena pigina ka'me mpa aborakiye. Piya, to kumatisa kina'mibe to namapisa kina'mibe pabiyama aokina'mige ma'ena puma ataena pigini nama kuma'waipa akasaba'magina ataena puwakiye. ²⁶ Piya, Satani ke kinapa ayama agaruba'ma kama potama agarubakiye, a. Pipa kampaye. Piya pekana aege

ma'ena puma ataraisigina a'ya'waemaenawampa kamparagaena pusanaga piyaba kampa pewe. ²⁷ Piya, naekaba mayawe yewe: Aeba Piyesiburu ao'maeyagina ke kinapa agaruba igasaye, yepa: Pigoya, ka'isa tiyokina'mi igeba ke kinapa agaruba igasawe. Pipa ke iyo'maema esegi puwaitagini pi ntugaba pewe, a. Pi ke kina Piyesiburu ae esegiyenarasaba kampaye. Piya, tiyokina'miba agaruba agoba agamagini, aintisagaba tigepe utaritakibewe. ²⁸ Pigoya, naeba Koti Nkawamusa'ama nao'maeyagi ke kinapa agaruba igasoka, Koti kabiratakaenaba tigepe aboraye.

²⁹ Pigoya, kewama esegi yagara kanta puma mintakanaba, ayamagina namankapintiba ima kotapa aparikiye, a. Pipa kampaye. Marupa pi esegi yagara araku'ma agisa aya kirokaetama pabigo kotankapa aisagakiye.

³⁰ Pigoya, ka'waina aeba kayone kampa punatai'naba kama punataye. Piya, ka'waina aeba yagarunte kampa ibabuma aki pi'naba aeba igarubaye. ³¹ Pika urimukuwa abiyo: Aintiba kotiba a'ya'ma aguntaenabe a'ya'ma kamparaga kamana wasanami yepa kanara mae igaikiye. Pigoya, Aota Awamusa'ama akayasotakibi'na, ae kaintanawapa Kotiba kampa maegaikiye. ³² Wasanama Ntagara nae uma kamparaga punatakibi'na, aepa aguntaenawapa uma asu'a pogaikuwe. Piya to ka'waina aeba Aota Awamusa'ama uma kamparaga potakibi'na, ae kaintanaba mabipe mantaribe kampa uma asu'a pogaikuwe, Isu piya untiye.

Ata yawamaba kamparaga yamanka aeye

(Aruku 6:43-45)

³³ Isu piya untana to maya untiye: Pigoya tigeba ka yawama nka'wakaba: Aogiyenawe, untiri, kana yawaka kaga: Aogiyenawe, yewe. Piya, to ka yawama nka'wakaba: Kamparagawe, untiri, kana yawakaba kaga: Kamparaga yawe, yewe. Piya, yawama nkapa agamagiri, agowaka aogima napikibewe. ³⁴ We, kuyawama ntagara, tigeba agunta kina mintawa, aogi kamanapa kapa nanawe ukibewe, a. Pipa kampaye. Tigupi waintintanaba pabiyama tiwamupisa irosaye. ³⁵ Pigoya, aogi agu'yaga yagaramaba aogiyena aborakiye. Kamparaga agu'yaga yagaramaba pabiyama kamparagaena aborakiye. ³⁶ Naeba urimukuwa abiyo: Kamparaga kamana toma toma se, pi kamanapa Koti a'ya'ma kina pako pikibi ntaga ibigakini, kamana yigina uritakiye. ³⁷ Piya, aintiba kaeka kamanataka kababikibe, pabi kaeka kamanatakabaya katakiye, Isu piya untiye.

Ka'isa kina'mi: Kukantana peka agakune, untawe

(Maka 8:12; Aruku 11:29-32)

³⁸ Piya uma uwaimogini, mono tisa kinape Parasi kaisa kina'mibe maya kamana a'wae pumagini omintawe: Tisa, kaeba kukantana ka pega agano, untawe.

³⁹ Piya yuguna maya uwaimintiye: Mono'wai kampa waima antage kina'mitaba, tigeba kukantanagaba yewo. Tigeba kukantanaba aoso'enaba kapa kampaye. Yonati aborantisa puma pabiyama aborakiri agakibewe. ⁴⁰ Yona aeba kakaga yaga tabe inoyantawama

nkantabaipinti mintantisa pumagi, Wasanama Ntagara naeba pabiyamagi ma antabaipinti kakaga yaga mikuwe. ⁴¹ Ainti Koti a'ya'ma kina pako pikibi ntagaba Niniba kumatasa kina aborama mamparisa kina'mi kamparaga kamanati uma abora uritakibewe. Pipa uwaba kampaye. Niniba kumatasa kina igepa Yona ae-ba wasanaraka'yankama ige'ma kamana uwaimogini abima igu a'wae puntaka, piya ma minto naeba Yona ae awametapa kampaye. Pipa asugasima mintogiri, pabi ntaga tigebe kampa piyama a'wae pigina pi Niniba kina uritakibewe. ⁴² Piya, mare takaerisa tabe wae ae-ba pabiyamagina a'ya'ma kina pako pikena yagaba ma mpabisa kina'miti kamparaga kamanati abora uritakiye. Pigoya pipa uwaba kampaye. Pi kana waepa ae-ba atuti wama Soromoni aetisa mono abintiye. Piya, ma minto naeba Soromoni ae awametapa kampaye, pipa asugasima mintuwe, Isu piya untiye.

Ke kina to kake a'wae pumagina kanakiye

(Aruku 11:24-26)

⁴³ Piya untana, Isu to maya untiye: Kewamaba wasanaba atate wama ka'me mpari umima, maru kumakaba aguyosakakiye. Aguyosakate maya ikiye: ⁴⁴ Namantepa atate kanantoka, pita'i to kake a'wae pumagi wakuwe. Piya ute a'wae pumagina agakibipa, kana namapa paga pumagini aogi pugaintane. ⁴⁵ Piyaena agate wama ke aokina tonaentisa tara umaema kina to kake kamparagaena pe kina ibabekini kanama pabi ntamapi ampikibewe. Aibigina pi ntagara ae-ba paipa kampa aogi yagara mintanti'naba aintiba tabera kampa aogimagina ata puwakiye. Mamparasa kamparaga kina tigetiba pabiyaena aborakiye, Isu piya untiye.

Isu ano a'nanto ige kamanane

(Maka 3:31-35; Aruku 8:19-21)

⁴⁶ Pigoya, Isu ae-ba wasana mono uwaimima mintogini, ika'i anobe a'natabarabe kamana omikena ampa agawa pumagini mintantawe. ⁴⁷ Piya puguna, ka'waina igate maya omintiye: Kanobe ka'natabarabe kamana ugamikena taka'i kagawa pumagini mintawe, piyama omintiye. ⁴⁸ Piyama omogana Isu maya omintiye: Nano na'natabaraga yewo, untiye. ⁴⁹ Piya ute abagi kina'wa mintumeti aya nkasa pumagina maya untiye: Igaiyo. Nano na'natabaragi maye, untana: ⁵⁰ Mantarisa nabanempa nkawamu wasima aegara kina pi ige nano na'nanto namana'maba mintawe, Isu untiye.

Aintana asigikena kamanane

(Maka 4:1-9; Aruku 8:4-8)

13 Pigoya, pabi ntaga Isuba namapintisa irosa'ma wamagina kotu kepari umintantiye. ² Umintogini, wawaya uwoma kina'mi ampa irosa'magini aki puguna, igate to ka wanipisa karebi intiye. Imagina ae-ba wanipisa karebi mintogini uwoma kina igeba kepari mintantawe. ³ Piya puguna, meto kamana toma toma uwaimintana, kapa maya untiye: Abewo. Ka yagarama aintana pikena wantiye.

⁴ Wama uma aibarase pogana aowa ka'isaba kepi tumpa waintantiye. Aibogana, kabarankama irosa'ma ampa nawaegaintiye. ⁵ Piya aowa ka'isaba yabankama nkabobori uwaena manto waintometa tunkwaima, karu'ena irantiye. ⁶ Piya pogana abu'wapa tumomepa inata ara'waiyogana pa taogana asama pari puma pu'wantiye. ⁷ Piya ka'isa aowapa kabubinti tunkwaima iraogana kabuwama aibarusa pogana asa wantiye. ⁸ Pigoya ka'isa aoba apa mabi tumpa waimagina anonkapa uwoma aborama aosa pama ka'isa 100-wa, to ka'isa 60-wa, to ka'isa 30-wa, suma aboraogana uwoma ntaninta waintantiye. ⁹ Piya, ageyaga kina'maba ma kamanapa abibebe peno, Isu piya untiye.

Isu meto kamanaka uwaimintiye

(Maka 4:10-12; Aruku 8:9-10)

¹⁰ Kamana piya umagina uwaimogini, abagi kina'wa igeba agora wamagini abigama maya untawe: Kaeba nanaga meto kamanapa uwaimene, untawe. ¹¹ Piya yuguna, ae-ba maya uwaimintiye: Kakamagina Koti kabiratakena kamana waintemipa, pipa tigemana abikibewema untine. Pigoya, ka'isa uwoma kina'miba kampagini abikibewe, untine. ¹² Pigoya ka'waina ae-ba mono aminta'ena maemagina miyekanaba aintiba Kotiba to kake amekana uwomantana aboramikiye. Piya, to ka'waina mono aminta'ena kampa aogima maema miyekanaba apa'urekana uwa mikiye. ¹³ Igeba iyo ma'maginiba kampagini agabebe pewe. Igerasa abintiniba kampa aogima abibebe pewe. Piya, agowa-pa kampa abeka ma kamana meto kamanatasa uwaimuwe. ¹⁴ Pigoya, igeka Aisaya meto kamana mayama kaenti, pi'na esegi piye:

Igerasa uwa abintiniba igutasaba kampa aogima abibebe pikibewe, iye.

Piya, iyorasaba agantiniba kampa aogimagini agabebe pikibewe, iye.

¹⁵ Ma mparasa kina igepa igu'ama esegi puwama ige akumpagini, iyorika pewe, iye.

Pika iyowamaba kampa aogimagina agabebe pikiye, iye.

Igewamaba kampa aogima abibebe pikiye, iye.

Piya, igu'amaba kampa aogima napikiye, iye.

Piya pumagini igu'kampa a'wae pigipa ayamagi nae-ba aogima kaba itakuwe. Pipa kampaye, Koti unti kamana Aisaya piyama kaentiye.

¹⁶ Pigoya tigebe tiyoyaga mintiri, tige-yaga mintawa, pika ti'muntanabi mpintawe. ¹⁷ Naeba ubebema urimukuwe: Poropete kina mono kina uwoma kina'mi igeba tige abima agantana pi agakenagaba ibugagate itaogini, uwa kampa agama abintane, Isu piya untiye.

Aintana asigikena kamana ago uwaimintiye

(Maka 4:13-20; Aruku 8:11-15)

¹⁸ Piya untana, Isu to maya untiye: Pigoya, ma aintana asigikena kamana urimo kamana, pi'na nkagowa uma aborarimekiri abiyo: ¹⁹ A'ya'ma kina kotu kabiratakena kamana abimagini aogima kampa igupi napikibe kina igeti Satani irosa'ma aintana asigimaran-

tapa maerite wagasaye. Pi ntagara aeba kepi aowa tumpa waintanti pi nkawametane. ²⁰ Pigoya yabankama nkabobori tumpa waintantisa nkawameta piyamagini miye kina igeba mono abimagini pabigo iga ibegini napimagini miyewe. ²¹ Igupipa abupa kampa panta inata ara'ma miyewe. Piya pegana aogi kamana'neka ma'ena pumagini ataena piginaba ae abintemi kamana agaro kaikiye. ²² Pigoya, ka'isa aowa kabubinti tumpa waintanti, pi nkawameta miye kina'miba mono abimagini mintagana, mampabisa kuntaenagabe mone kutakabe napi napima miyekana, igaenama igu'ama maema a'yugu puwaigasakini pabigo mono'ama nkau'wapa kampa aboraye. ²³ Pigoya, apa mabi tumpa waintantisa pi nkawameta mikibe kina'miba mono abimagini igutasa maemagini miyewe. Piya pegana, ka'wainatiba au'wapa 100-wa, to wainatiba 60-wa, to ka'wainatiba 30-wa, suma aboraye, Isu piya uwaimintiye.

Yogabinti yoni tagakena meto kamana untiye

²⁴ Piya untana, Isuba meto kamana to ka maya uwaimintiye: Ka yagarama yogawati aogi aintana aowa asigitanti, aeta Koti kabiratakenaenaba awame pukuwe. ²⁵ Pigoya kana yagara aeba aintanaba asigitate waogana aseka kama yagarawampa kanamagina yoni nkaosa maemagina aibarase pugaite wagaintiye. ²⁶ Pigoya, kana aintana pumaraomewa i'imagina nakena aborakena pogana yonipa kaga tarage uma irantiye: ²⁷ Piya pogini, kayokaya yagara igeba agate yogawama nkabapa omima maya untawe: Tabe yagarare, kaeba yogagatiba aogi aintana asigimaran-tampepa, aetasabaya yonipa tagayema, abigantawe. ²⁸ Piyamagini abigauguna maya untiye: Pipa kama kina ka'waina asigimaranagina tarage uma iraye, yogini, igeba abigama maya untawe: Abintaga, wama uma i'ma maebugasano, untawe. ²⁹ Piyama yuguna maya uwaimintiye: Kampaye. Tigeba yoni igintiri kaga nakenaena iganaga uwa ataiyo. ³⁰ Nakenabe yonipe kaga waimaginisi aborakibese. Pigoya, nakena maekena yaga aborakapa, yoga kina uwaimekini igeba marupa yoni kibi'ma i'imagini asaema yakupi kaentini, nakena aintanaba maemagini namantepinti ataigina waikiye, untiyema, Isu piya untiye.

Masitetige yisitiwamake meto kamanane

(Maka 4:30-32; Aruku 13:18-21)

³¹ Pigoya, meto kamana ka maya uma uwaimintiye: Koti kabiratakenaenaba masiteti a'wanto piyamawe. Wasana ka'waina aowa yogawati metantiye. ³² Kana yamankapa to ka'isa yamanka piyama wanane. Aeba uwaenantowe. Kana yaba i'maginaba ka'isa nakena yawamapa igasimagina tabe yaena piye. Piya pegina, kabaranamaba kanama amarapa ampa mima inapa kiyewe, untiye.

³³ Piya untana, meto kamana to ka maya uwaimintiye: Koti kabiratakenaenaba yisitiba piyamawe. Ka wae'ma yisiti maemagini paretibinti paigu pekanaba,

pi pareti anosama igaena tabera pukiye, Isu piya untiye.

Isuba meto kamana'amana untiye

(Maka 4:33-34)

³⁴ Pigoya, Isu aeba wasana kamana uwaimintintanaba pi meto kamana'amana uwaimintiye. Kamana au'wapa kampa aboramagina uwaimintiye. ³⁵ Piya pogana, poropete yagara ka'waina kamana abima mayama kaenti, pi'na esegi puntiye: Nawamupipa meto kamana'amana aboraka ukuwe. Piya, ma aborantemitasa kakanta kamana wairite kanama agowapa ampaema aborakuwema, Isu piya untiye.

Yogabinti yoni tagakena meto kamana'ama nkagowane

³⁶ Pigoya, Isuba pi a'ya'ma kina itaogini wauguna namapinti intiye. Ima mintogini abagi kina igeba aeti wamagini omima maya untawe: Witi yugabinti yoni taganti pi kamana ago kaeba yega abeno, untawe. ³⁷ Piya umagini abigauguna maya uwaimintiye: Wasana aogi aintana asigiyemipa Wasanama Ntagara naewe. ³⁸ Yogaba pipa a'ya'ma marisa kinane. Aogi aintanaba pipa nae monota miye kinane. Yoni nkaosa asigintemi, pi kinapa kewama nkaokinane. ³⁹ Pigoya, pi yoni nkaosa asigintemi ntagara, aeba Sataniwe. Piya, witi maekena yagaba pipa ainti tabe kanawe. Naninta maema akibikena kinapa enisore kina igewe. ⁴⁰ Pigoya, yoni i'ma yakupi kaeyasa pumagina, ainti tabe kanabipa aborakiye. ⁴¹ Piya, aintiba Wasanama Ntagara naeba enisore kina'ne uwaitakini maga maga naokina'ne igetisa naegarakenaenawaipa ata puwaitakenaenabe agunta pe kinape kibi'ma, ⁴² tayaba yakupi itakini tumpikibewe. Pita'i tumpimagini kube'ena pumagini iwarasa kaki aema mikibewe. ⁴³ Pigoya, pi ntagaba arupu kina igeba mantarisa ibawaimpa ae kumata pa nke'wasaena piyaenama e'wasa puwaitakiye. We, ageyaga kina'maba ma kamanapa abibebe peno, Isu piya untiye.

Wasanama mone pogisi abatama maenti meto kamanane

⁴⁴ Pigoya, Isu toba maya untiye: Koti kabiratakenaenaba piyamawe: Mone pogisi yogari kakataogana waintantiye. Piya waintogana, ka'waina uma abatamagina to kakantiye. Piyamagina tabera a'mu pumagina a'ya'waemaenawapa to kina imogini mone amuguna wama yoga uma ika puntiye, Isu meto kamana piya untiye.

Tabe ikantana pasuwama mpeto kamanane

⁴⁵ Pigoya Koti kabiratakenaenaba ka yagarama yoga pumagina pasesuga aguyosaganti, ae piyamawe.

⁴⁶ Aeba aogi pasesu agategina, wama a'ya'waemaenawapa maema wasana imima mone maeritegina wama aogi pasesu uma ika puntiye, Isu piya untiye.

Kuko'ama mpeto kamanane

⁴⁷ Pigoya, Isu to ka meto kamana maya untiye: Koti kabiratakenaenaba kuko piyamawe. Wasanami kuko wanipinti motagana tumegini inoyantaba toma toma ampa pai'ma awaitaye. ⁴⁸ Piya pegini, paibegana uwa mari iyegini kana inoyantaba pako pumagini nakenaba tu'napi atantini kampa nakena inoyantaba uwa kasagana waye. ⁴⁹ Pigoya, aintisa kana mampa a'ya pekanaba pabiyaena aborakiye. Piya pekini pi ntagaba enisore kina'mi maga maga nasi nasi pumagini, aogi kina'mi abakapintisa agunta kinapa kibi'magini, ⁵⁰ tayaba yakupinti ipasanaigini tumikibewe. Pita'i tumpima kube'ena pumagini iwarasa kaki aema mikibewe, untiye.

⁵¹ Piya untana, Isuba abagi kina'wa ibigama maya untiye: Tigeba a'ya'ma ago abibebe pewa, a, untiye. Piya yogini, igeba: Ago abune, untawe. ⁵² Piya yuguna aeba maya uwaimintiye: Pigoya, mono tisa kina'mi Koti kabiratakenaenama nkagoba abinta kina, igeba mono abikenaena uwaena waintiye. Piya, wasanama aotasaenawatasa tonarona maema aboramisa puma, igeba mono abikenaenawaipisa tonarona aogi paisaenabe kasasaenabe maema napimagini aboraramewe, Isu piya untiye.

Nasareti kumatasa kina'mi Isu ikabitantawe

(Maka 6:1-6; Aruku 4:16-30)

⁵³ Pigoya, Isuba meto kamana toma toma uma a'ya atate, mawati wantiye. ⁵⁴ Wama mono namapi imagina kamana yogini, wasanamiba abite pami pumagini maya untawe: Aetasabaya ma aogi napiyenabe awame'ena potakena esegiyenabe maeye. ⁵⁵ Taeba agowapa abintune. Aeba kapenta yagarama ntagarawe. Anowampa ageba Mariyawewe. Piya, a'natabarami nkigewaipa Yemisiwa, Yosepewa, Saimoniwa, Yutasiwa sumawe. ⁵⁶ Pigoya amana'natabaraba taege kaga mintawe. Pigoya aeba a'ya'waemaenaba aetasa maemagina aborantiye, untawe. ⁵⁷ Piya umagini aeka abuguna kampa aogi puntiye. Aibogana, Isu maya uwaimintiye: Koti unti kamana yemi poropete yagara ma kamana uwoma kina'mi ibugaye. Piya, mawatape agowatape namankapiye ageba kampa waintiye, untiye. ⁵⁸ Piya, igeba aeka kampa aogima ntapiyumeka, Isuba kukantanaba uwomapa pi kumatapa kampa puntiye.

Yoni mono wani pai'itanti ntagara aeguntawe

(Maka 6:14-29; Aruku 3:19-20; 9:7-9)

14 Pigoya, pintaga Karariya kina'mi tabe yagara Eroti aeba Isu kamana abite, ² aokina'wa Isuka maya uwaimintiye: Pi Yoni mono wani pai'itanti ntagara aeba purintapisa aogamagina asima ma nke-segiyena puma miye, piyama napima uwaimintiye.

³ Pi kamanapa uwa kampa untiye. Pai irebu kina'wa uwaitaogini Yoni agisa aya kirokaema iga'na namapi atantane. Pipa mayaenaraka piya potantawe: Eroti ae-

ba a'nantowampa Piripi nkwaee, agewapa Erotiyasi aparogana, ⁴ Yoniba tutusotama maya untiye: Kaeba kuntana pumagina aogiyena kampa penema, omintiye. Piyama omogana, Erotiyasiba pitaka agobi pogana, Eroti aeba yogini iga'na namapi ababotantawe. ⁵ Pigoya, aegukena pomewa, uwa wasanamiba Yonikaba: Poropete yagarawe, yumeka aekuru puma atantiye.

⁶ Aibogana, Eroti yakari potanta yaga aboraogini, tabe kina igeba kanama aege ampa aki pumagini mintuguna, Erotiyasi nkaragawampa ige iyobi wa'ena pogana, Eroti agamagina a'mu potamagina maya omintiye: ⁷ Naeba Koti nkaobi uma esegi puwe. Kaeba piya mayaenaga yegapa kamukuwe, untiye. ⁸ Piya yogana, kana araga aeba anowampa uma agegaogana maya untiye: Kaeba Yoni mono wani pai'itanti ntagara, ae a'nonkayampu isigi'ma tu'napi atamagina pabigo namo, untiye.

⁹ Piya yogana tabe yagara abima pami puma kunta puntiye. Pigoya, Koti nkaobi uma esegi puntika, wasana ma minta kina'mi abigini kamana'ne tumisanagawema: ¹⁰ Owe otama, yogini, kayokaya kina'mi igeba wamagini Yonipa iga'na namapisa ana'mu uma isigima, ¹¹ anonkayampuba tu'napi atamagini maete kanama kana araga me nkamuguna aeba maemagina anowampa amintiye. ¹² Piyama Yonipa aeguyuguna purogini, Yoni nkabagi kina'miba ampa irosa'ma au'wapa maete uma kaintawe. Kaitate Isuti wama pi awaga kamana uma omintawe.

Isu 5,000 kina naninta imintiye

(Maka 6:31-44; Aruku 9:10-17; Yoni 6:1-13)

¹³ Pigoya, Isu aeba Yoni kamanapa abite, pi mpaba atate wanipisa karebi ima ka'me mpari abintowa umikena wantiye. Waogini, wasanamiba abite a'ya'ma kumatasa uwoma kina'mi aega'ma wamagini, pabita'i uma irosantawe. ¹⁴ Piya puguna, wanipisa karebintisa tumima a'ya'ma kina igamagina, antara puwaitama yoni kinapa kaba'ma paru puwaitantiye.

¹⁵ Piya pumagina mintogana, atamisaogini abagi kina'wampi igeba omima maya untawe: Mapa ka'me mpari mintokana atamisaya, pika wasana itagini a'ya'ma kumati wamagini naninta maema aboraiyoma, omintawe. ¹⁶ Piyama omuguna maya uwaimintiye: Nanaga waiyema uwaitawe, a. Tigeba naninta imiyo, untiye. ¹⁷ Piya uwaimogini maya untawe: Taeba ma paretiba nayaka'muna, inoyantaba tarawa suma, pabinkawanto urintune, piya untawe. ¹⁸ Piya yuguna aeba: Pipa naeti maete kanaiyo, yogini maete kanantawe.

¹⁹ Maete kanauguna, wasana uwaitaogini kabu aebaru'ma mara'mintantawe. Piya puguna pi pareti nayaka'muna, inoyanta tarawa sumagina maema, mantari ao ma'magina Kotiti a'mu potamagina apako pumagina abagi kina imogini, igeba wasana pako pumagini imintawe. ²⁰ Imuguni, igeba a'ya'magini namagini iga'e pantawe. Piya puntini, arita waiyomewa kibi'magini iraguguna nagisarisa tara tumpaema

wa'nu ku awaitantiye. ²¹ Pigoya, kana naninta nanta kinapa 5,000-wa kinane. Piya, waya yagara araga kampa aisuntane.

Isu aeba wani nkabobori wantiye

(Maka 6:45-52; Yoni 6:15-21)

²² Piya pute, pabigo Isuba abagi kina'wa uwaitaogini, wanipisa karebi ibiwai imagini kotu maroteri a'wae pumagini wakena paitama wantawe. Piya puguna, aeba a'ya'ma kinapa itaogini wa'ewaiti wawaeyuguna, ²³ aeba abintowa amuti imagina nunamu untiye. Piya-magina mintogana ase yogana, ae abinto pabita'i mimagina mintantiye. ²⁴ Piya pogana, kana wanipisa kareba wamagina koyu abakapi uma irosantiye. Piya pogana, pontaba waumetisa puritegina kanama wanipa tabera aiga'yo'ya pumagina wanipisa karebi apasanantiye. ²⁵ Aibogana, Isuba aseka aba mariki wani nkabobori wamagina, abagi kina'miti uma irosantiye. ²⁶ Piyamagina waogini agategini iyekuru pumagini: Ke kina kanayemagini, A-e, a-e, untawe. ²⁷ A-e, a-e, yuguna, Isuba karu'ena kega'e uma maya uwaimintiye: Tintawamaba paru peno. Naene kanauwa, tiyekuruba a-piyo, untiye.

²⁸ Piya yogana, Pitaba pabigo awamuta u'magina maya untiye: Wa'ega, kae kanantanapa yega, wani nkabobori kaeti wano, untiye. ²⁹ Piya yogana, Isu: Kanao, omintiye. Piya omogana, Pitaba wanipisa karebintisa irosa'ma tumimagina wani nkabobori Isuti wantiye. ³⁰ Wantana tabe punta pogana agategina aekuru pumagina wanipinti tumikena puntana, Isu agisumagina: Wa'ega, kaeba nao'maeyo, untiye. ³¹ Piya yogana, pabigo Isuba ayata u'ma ao'maentana maya untiye: Kaeba kamatiti'enaba uwaenantowe. Kaeba nanaga kagu'ama tara taraba pene, untiye. ³² Piya utegina, ababoginisi wanipisa karebinti iyusuguna, pabigo pontaba asaba'wantiye. ³³ Piya pogini, kana wanipisa karebi mintume a'ya'ma kina'miba Isu nkagora ampa parokaemagini maya untawe: Kaeba taga Koti Ntagaragawe, untawe.

Isu uwoma kina Kenesareti mari kaba itantiye

(Maka 6:53-56)

³⁴ Pigoya, kotupa ta'emagini Kenesareti kuma uwa mari iyuguni, ³⁵ wasanamiba Isupa agabebe pumagini yuguni, kana kuma'ama nkawamori mintanto kina igeba yonintana ibome kinapa ibabute kanauguni Isu maya omintawe: ³⁶ Abintaga, kaigampa nkatuta aukaya pekana yonitepa tatawano, untawe. Piya ute, piya pume kina'miba kaba'ma aogi puwaentawe.

Koti kamana agowamaba tayabamagi kamanapa asugasaye

(Maka 7:1-13)

15 Pigoya, pi ntagaba Yerusaremi kumatisa Parasi kinape mono tisa kinape ka'isa Isuti ampa irosa'magini mayama abigama untawe: ² Kabagi kina igeba nanaga tayabamagi meto kamana agoba aemita pewe. Piya puntini igeba naninta nakenaba, iyantana-

ba kampa punta uwa nawe, untawe. ³ Piya ute abigauguna, Isuba maya uwaimintiye: We, tigeba pipa nanaga tigeti mpeto kamana ago wasintiri, Koti ae'wa nkawamupisa kamanapa aemita pewe. ⁴ Piya, Kotiba mayama utantiye: Kaeba kano kaba kamana abimagina isi'waisipa asaga'yuyo, iye. Piya, ka'waina aeba anoke abakega kamparaga kamana uma ata puwaisitakibipa, aepa aeguma kaiyo, untiye. ⁵ Pigoya, tigeba pipa aya pewe. Yagara araga igeba inogi ibagipa maya kamana uwaimewe: Nautasaenaba mapa tisigepa kampa tisiminta, tabe mono namapinti maete ima Kotiti a'muntana amukuwe, piya umagini, inogi ibagi kampa aogima iyo'maeyagiripa, tigeba abeganaba aogi piyo. ⁶ Tigeba piya pumagiri Koti kamanapa aemita puntiri tigeti kamanapa maema wasima asaga'yuyewe. ⁷ We, kumpari kina, tigeke Koti Aisaya omogana meto kamana ago mayama taga untiye:

⁸ Ma kina'miba iwamutasaba nae nage asaga'yuntini, igu'amaba pagasara miyewe, iye.

⁹ Naeti mono'waipa kampa yewa, uwaba yewe, iye.

Piya, nae kamana'nepa kampa unta, wasanami kamana yewema, Koti iyema, kaentiyema, Isu piya untiye.

Agu yagara i'nintana potakena kamanane

(Maka 7:14-23)

¹⁰ Pigoya, Isu aeba pi kamana uwaimite to ka'isa kina igega'e yogini kanauguna maya uwaimintiye: Naeba kamana urimekiripa aogima abima napiyio.

¹¹ Tintabaipinti tumemintana, pi'naba tigu'amapa i'nintanaba kampa potaye. Tiwamupintisa irosa'ma iyemintana, pi'na tigu'amapa i'nintanaba potaye, untiye.

¹² Piya yogini, abagi kina igeba agora wamagini maya omima untawe: Kaeba kamana uwaimekini Parasi kina abimagini ata pepa abeno, untawe. ¹³ Piya yuguna, pi Parasi kinaka maya uwaimintiye: A'ya'ma yaba mantarisa nabanempaba kampa kurinti, piya abu'yaga igima maebugaikiye. ¹⁴ Piya, tigeba igepa uwa itaiyo. Igeba iyorika kina'mi to ka'isa iyorika kina ke iyakikena kinane. Piya, ka aorika yagarama to ka aorika yagara ke ayakikibipa kaga agagabi tumikibese, untiye.

¹⁵ Piya yogana Pitaba Isu maya omintiye: Meto kamana yempe'na nkagoba aborama yega taeba abeno, untiye. ¹⁶ Piya yogana Isu maya untiye: We, tigeba pabiyama tigu nabi napiyena kampa wainta mintawa, a. ¹⁷ Agoba mayamagiripa kampa abewe: Tiwamupi nagana tintabaipinti tumimagina ayasaurite ke'wati to kake tumiye. ¹⁸ Piya, tintabaipinti waintana tiwamupisa irosai, pi'na tigu'amapa i'nintana pumagina kamparaga potaye. ¹⁹ Piya, wasana antabaipintisa aguntaena toma toma irosai, pipa mayamawe: Ata napiyenawa, wasana aegukenaenawa, kumiyenawa, kupiyonawa, kuntanawa, kumpari kamana otakenaenawa, akayasukenaenawa sumagina, ²⁰ pintanama tigu'amapa aegumagina i'nintanaba potaye. Piya, tiyantana kampa punta naninta nantanamaba tigu'amapa aeguma i'nintanaba kampa potaye, Isu piya untiye.

Kenani marisa wae ka'waina Isu agisuntiye

(Maka 7:24-30)

²¹ Pigoya, Isu aeba Yuta kina ige maba atate to marisa kina'mi mpari Taya Saironi kuma waintusumeti wantiye: ²² Wamagina umintogana, Kenani marisa wae, pi mara miyome nkwa'e maba kanama Isuka kega'e uma agisumagina maya untiye: We, Wa'ega, kaeba Tebiti ntagaragawa, naeka kantara punatao. Araganepa kewama tabera aigarama amiyo piye, untiye. ²³ Piya yogana abintanaba, Isuba kamanapa kapa kampa a'wae pomintiye. Piyama kampa a'wae pogini, abagi kina igeba omima maya untawe: Kaeba waya otagana wano. Aeba taka'i tabe kiga'e uta kanaye, untawe.

²⁴ Piya yuguna aeba maya uwaimintiye: Naeba Isureyo aruyenabisa yaga kabubama miye kanta pe kina'amanamiti unatantine, piya untiye. ²⁵ Piya yogana, kana wae aeba agora ampa irosa'ma parokaema esotamagina: Wa'ega, kaeba uwa nao'maeyo, untiye. ²⁶ Piya yogana, Isureyo kina'mige uwa kina'mige mono abikibeka Isu meto kamanapisa maya omintiye: Yagarantomi ntaninta ipa'magi kara imekanaba kampa aogi pikiye, untiye. ²⁷ Piya yogana, kamana mayama a'wae pumagina omintiye: Wa'ega, pipa kanara yene. Pigoya karantontomi ibawaimpigi naninta yabaera atamagini nagana aritawa tumeginiba pipa uwa nawe, untiye. ²⁸ Piya yogana maya omimagina untiye: We waya, kamatiti'enaga imagina waintiye. Pi yempesa pugatano, untiye. Piya yogana pabigo aragawapa kaba'magina aogi puntiye.

Isuba uwoma kina kaba itantiye

²⁹ Pigoya, Isu aeba pi mparasa to kake a'wae puma kanama Karariya kotuta ampa irosantiye. Irosa'ma amuti ima mintogini, ³⁰ uwoma kina kanagana pumagini aeti ampa irosantawe. Igeba igisa iya pu'wanta kinape, iyampu aigakayo'na'na kinape, iyorika kinape, aibo kinape, to ka'isa inuntana ibome kinape uwoma kina a'ya'ma ibabute kanama Isu agora ampa aki puwaitantawe. Aibuguna kaba'ma aogi puwaitawaentiye. ³¹ Piya pogini, aibo kina'miba kamana untawe. Igisa iya pu'wanta kina'miba ke nasintawe. Iyampu aigakayo'na'na kina'miba aogi puntawe. Iyorika kina'miba iyo agantawe. Piya puguni, wasanamiba pi agate Isureyo kina'mi Kotiwaipa tabera i'mu potantawe.

Isu 4,000 kina naninta imintiye

(Maka 8:1-10)

³² Pigoya, Isuba abagi kina igega'e uma maya uwaimintiye: Naeba a'ya'ma ma kina'mika nantara puwe. Igeba naege kakaga yaga mimagini iga'enaga purewe. Piya, naeba uwaitakini igeba naninta kampa nanta wamagini, ke'i uma iyonanta pumagini ware'nasanaga abimagi tara puwe, untiye. ³³ Piya yogini, abagi kina'wampiba maya omintawe: Mapa ka'me mpariwa,

tabe nanintaba aetasa aborama ma uwoma kinapa imekana naigina kanarasa waetakiyema, omintawe. ³⁴ Piyama omuguna, Isu ibigama maya untiye: Tigeti ntanintaba ayaki waintiye, yogini, igeba maya untawe: Tonaentisa tara umaema paretiva, uwaena inoyantantonto tarantowa sumagina waintiye, untawe. ³⁵ Piya yuguna, abintana yogini kana a'ya'ma kinapa aki pumagini mara'mintantawe.

³⁶ Piya puguna, kana paretibe inoyantabe maema Kotiti a'mu potamagina, apako pumagina abagi kina'wa imogini pako pumagini pi kinapa imintawe. ³⁷ Imuguni, a'ya'ma kina namagini iga'e pantawe. Aibuguna, arita waiyomewa kibi'magini tonaentisa tara umaema wa'nu kupi iraguguna awaitantiye. ³⁸ Pigoya, naninta nanta waba 4,000 wa mintuguni, waya yagara-ba kampa aisuntawe. ³⁹ Piya potate, Isuba wasana uwaitaogini wauguna aeba wanipisa karebi imagina wama Magatani mari uma irosantiye.

Awame'enaga yuguna Isu a'a-o uwaitantiye

(Maka 8:11-13; Aruku 12:54-56)

16 Pigoya Parasibe Sarusi kinape igeba Isuti ampa irosa'magini amiyo pumagini maya untawe: Kaeba yegana mantarisa awame'ena aboraka agano, untawe. ² Piya yuguna, aeba maya uwaimintiye: Tigeba ase ikena pegiripa maya yewe: Abayarere puwae-waikana aiba pa takiye, yewe. ³ Maregiripa maya yewe: Ibinapa tunusuma atami pikana ka aekiye, yewe. Tigeba ibinankama nkagoba abintawe. Pi ma kana'ama nkagoba nanaga kampa abewe. ⁴ Antage kina, mono kampa wainta kina, awame'ena ka agakenaga yewo. Tigeba tonaba kampaye. Yonati awame'ena aborantisa pumagina aborakiri agakibewe. Piya uwaimitegina itate wantiye.

Parasi Sarusi kina'mikaba meto kamana untiye

(Maka 8:14-21)

⁵ Pigoya, abagi kina igeba Isuge kotupa ta'emagini maroti uma irosantini, nanintaba igegu'ama kampa maenta wantawe. ⁶ Piya, Isu maya uwaimintiye: Pigoya, paretibi yisiti atagana anosamisa puma, Parasi Sarusi kina'mi ata kamana'wai anosasanaga kabiyiyo, untiye. ⁷ Piya yogini, igeba mayama mare-u me-u puntawe: Pareti atate kanaompeka piyaba uramiye, untawe. ⁸ Piya kamana yuguna, pabigo kana kamana'ama agebi pasogana abite maya uwaimintiye: We, tigeba timatiti'enaba uwaenantowe. Tigeba nana-ga naninta kampa maete kanakaba abima tara tara tigiba napiyewe. ⁹ Naeba ka'ena punto, pipa karu'ena tige-gu'a pegiri kampa napiyewo. Naeba paretini nayakamutasa 5,000 kina'mi imuwagini namagini iga'e pauguni, aritapa kibi'ma wa'nu kupa ayaki iraguguna awaitantiye. ¹⁰ Pareti tonaentisa tara umaema pabintantorasa 4,000 kina imuwagini namagini iga'e pabintini, aritapa kibi'ma ayaki wa'nu ku iraguguna awaitantiye. ¹¹ Pigoya, naeba nanintagaba kampa urimuwa, pipa aogimagiri abibebe pusanaga yuwe. Piya, naeba Parasi Sarusi kina'mi ata kamana'wai anosasanaga

aogima kabiyiyo, yuwe, untiye. ¹² Piya kamana uwaimogini, ibaba abibebbe pumagini maya untawe: We, paretiwama yisitigaba kampa iye. Parasi Sarusi ki-na'mi kamanaka aogima kabiyiyoma iye, piya untawe.

Pitaba Isuka Karaisitiwema uma aborantiye

(Maka 8:27-30; Aruku 9:18-21)

¹³ Pigoya, Isu aeba wamagina Sisariya kumata, Piripi kabinti kumata uma irosakena puntana, abagi kina'wa ibigama maya untiye: Wasanamiba Wasanama Ntagara naekaba kewe yewema, ibigantiye. ¹⁴ Piyama ibigaogini, igeba maya omima untawe: Igeba kae kageba toma toma sewe. Ka'isamiba Yoni mono wani pai'itanti ntagarawe yegini, ka'isamiba Iraiya yegini, ka'isamiba Yeremayawe yegini, to ka'isamiba to ka mintanti poropetewe, kaekaba piya yewe, piya untawe. ¹⁵ Piya uma omuguna, to kake ibigama maya untiye: Pigoya tigeripa pipa naekaba kewe, untiye. ¹⁶ Piya yogana Saimoni Pitaba maya untiye: Kaeba utaratanti ntagara Karaisiti, Koti miyaba ae yagaragawe, untiye.

¹⁷ Piya yogana Isu maya omintiye: Saimoni, Yona ntagara, kaeba ka'mu po. Ma kamanapa ka yagaramaba kampa ugamiye. Mantarisa nabanempa uma aboragamintiye. ¹⁸ Pika naeba kamana ka ugamukuwa, abo: Pita kaeba yabakawe. Ma ntabata naokina'nepa itakini atokaemagini mintigina a'abiwama nkesegiye-namaba kampa ipasanakiye, untiye. ¹⁹ Piya untana to maya untiye: Naeba Koti kabiwaitakena kuma'ama kiwapa kamuwe. Pigoya mabi kabe ai'itaganaba, mantariba pabi nkawameta aborakiye. Piya, mabi kabe ki'itaganaba, mantariba pabi nkawameta pabiyamagina aborakiye, untiye. ²⁰ Piya utegina, abagi kina'wapa kamana esegima uwaimima maya untiye: Naeka Karaisiti yagara mintiyemaba tigeba wasanaba ankuwaimiyo, untiye.

Isu pu'magina asikibi kamana uwaimintiye

(Maka 8:31-9:1; Aruku 9:22-27)

²¹ Pigoya pi ntaga Isuba agobima ainti a'ya'waemaena aborakibi, pi kamana aboramagina abagi kina'wa uwaimintiye. Aibuntana Yerusaremi kumati iyekini monota kabiyume kina'mibe, tabe mono kiye ki-na'mibe, mono tisa kina'mibe tabe kuntaenaba aboramimagini, aeguyigina pu'magina kakaga yaga mite to aogama asikibi, pi kamanapa a'ya'ma uwaimiwaentiye.

²² Piya uwaimogana Pitaba Isu abiri agega'e uma kabimagina maya omintiye: Wa'ega, Kotiba kao'maeyakana pintanaba kampa aboragamenno, untiye. ²³ Piya yogana Isu aka'intaesi potama Pitapa maya omintiye: Satanigawa, kaeba natate wagaso. Kaeba antage ki nayakima Kotikaba kampa napiyene. Kaeba wasanama kamana'amana napiyene, untiye.

²⁴ Pigoya, pabintaga Isu kamana ka mayama amato puma abagi kina'wapa maya uwaimintiye: Wasana ka'waina nae naegarakena puntanaba au'ama kamana akabitate wasanami igobi potakibikaba a-nkaekuru puma maripowa aesaga'uritegina naegarano.

²⁵ Pigoya ka'waina mikenawakawa owe yekanaba, a'yugu potakiye. Piya, to ka'waina aeba naeka mikenawakawa a'a-o yekanaba aboramikiye. ²⁶ Pigoya ka'waina aeba mabi a'ya'waemaena maemagina agu'amankapa aeguma kaiyekanaba, aya pukiye, a. Agupa ayamabaya to kakema ika pekana ka-narasakiye, a. Pipa kampaye. ²⁷ We, naeba yekiri abiyo: Wasanama Ntagara naeba, nabanempa mantarisa e'wasanama naeti ampa e'wasa punataka, enisore kina'wapa ibabeka tumukune. Piya pumagi, a'ya'ma ki-na'miba mampabi pentana mana, pabi nkawameta antota'enaba imukuwe. ²⁸ Pigoya naeba taga urimukuwa abiyo: Tigetisa ma ka'isa minta kinapa kampa purintigi, Wasanama Ntagara naeba tumima wa'egaenanepa abora maema aborakini nagakibewe, Isu piya untiye.

Isu nkau'ama to auga puntiye

(Maka 9:2-13; Aruku 9:28-36)

17 Pigoya, Isu aeba tonaentisa ka'umaema yaga a'ya puwaogana, Pitana, Yemisina, a'nanto Yonina, sumagina ibabute wasana kampa minta amuti untawe. ² Pita'i iyora asima mima au'amaba to auga puntiye. Piya pogana, aowawamaba pankama nke'wasa pemisa puma e'wasa puwantiye. Aibogana kaiwampaba wae'wae pumagina tabera e'wasa puwantiye. ³ Piya pogana, Mosesega Iraiya pabigo ampa aborama aege kamana uma abuguna igeba igantawe. ⁴ Piya puguna, Pitaba Isu maya omintiye: Wa'ega, mata'i miyokana aogi piye. Pika abintaga kakaga ke nama kiyeno, kae'ena kana, Mosesenta kana, Iraiya kana sumagi, kiyeno, untiye.

⁵ Piya yogana, pabigo wae ibinankama tumimagina itikaewantiye. Aibogana ibinankama antabaipintisa kamana ka mayama tumintiye: Mepa nabugai ntagaranene. Tabera na'mu potauwa, ae kamana abiyo, untiye. ⁶ Piya kamana abite, abagi kina igeba iyowarisa aigarepa'magini tabaraba pumagini tabera iyekuru puntawe. ⁷ Piya puguna, Isuba igora wama aya ikaya puma maya untiye: Tigeba asima, karuba a-pumagiri miyiyiyo, untiye. ⁸ Piya yogini igeba iyoma'magini agaumepa, Isu abiwa agantawe. ⁹ Pigoya, amutisa tumintini Isu maya uwaimintiye: Ma kasa'ena aga, pi kamana wasanaba a-nkuwaimima mintigi, Wasanama Ntagara naeba purintapisaba naogamagi asiyekiri uwaimiyoma, uwaimintiye. ¹⁰ Piyama uwaimogini, pi abagi kina'wa abigama maya untawe: Iraiya marupa irosakana ae aka'i utaratanti ntagara Karaisitiba irosakiyeba, mono tisa kina'miba nanaga yewema, abigantawe. ¹¹ Piyama abigauguna maya uwaimintiye: Iraiya aeba taga kanama a'ya'waemaena ampa maemagina aogima arupu pikiyeba untane. ¹² Pika urimekiri abiyo: Iraiya mparu mpaenti ntagaramaba ago irosa'ma mintogiri, kampa napinta, tigeti ntapiyena aega'ma ataena potantane. Piya, Wasanama Ntagara naepa pabiyama ataena punatakibewe, untiye. ¹³ Piya yogini igeba mayama abintawe: Pipa Yoni mono wani pai'itanti ntagara aeka iye, untawe.

Isu ke kina'ma antabaipinti minta yagaranto kaba atantiye

(Maka 9:14-29; Aruku 9:37-42)

¹⁴ Pigoya, amutisa tumimagini amuri wasana mintu-meti tumpa irosauguna ka yagara Isuti kanama agora ampa parokaema maya omintiye: ¹⁵ Wa'ega, kaeba yagaraneke kantara potao. Aeba aonanta puma ware'naowa pumagina tapa wagite wanipintiba tumite piye. ¹⁶ Piya pegi abagi kinakampiti ababute kanaogini kaba'ma aogi potakena pugagate igiga pumagini uwa atawe, piye omintiye.

¹⁷ Piya omogana Isu maya omintiye: We, timatiti'ena kampa wainta amu kina tigebe, naeba ayaki yaga tigege mimagi kuntaenaripa aesaga'magi tiyo'maema mikuwe, a, untiye. Piya umagina: Kana yagaranto ababute kanaiyo, untiye. ¹⁸ Piya yogini igeba ababute kanauguna Isu kana ke kina kabiraogana kana yagaranto atate waogana aogi puntiye.

¹⁹ Aibogini, abagi kina igeba abiri abigama maya untawe: Taeba nanaga ke kina agarubakenaba pugagate ataune, untawe. ²⁰ Piya yuguna, aeba: Timatiti'enaripa uwaenantowe, uwaimintiye. Piya untana to maya untiye: Taga timatiti'ena uwaena yamanka'anto kanta puma wairitantagiripa, maro nkamu'amaka: Tigabao, yiginaba tigabakiye. Pigoya, aintiba ka yuga kampa waintigiripa kanara kampa pikibewe. ²¹ (Piya, ke kina pipa to ka'enasaba kampaye, uwa nuna-murasage monoka naninta a'a-o uma mikenae-narasage igarubakibewe, Isu piya untiye.)

Isu purintapisa asikena kamana uwaimogana tara puntiye

(Maka 9:30-32; Aruku 9:43-45)

²² Pigoya, ainti Isuba Karariya mari nasi nasi puntana, abagi kina maya uwaimintiye: Wasanama Ntagara naeba e'ero ntagaba kampa mintakana minaga'ena puma wasanami nkiyapi natakini, ²³ naeguyigi pu'magi, kakaga yaga miyekana to kake nabage pikiye, untiye. Piya yogini, abagi kina'miba abite ata inta paritantawe.

Mono namataka takisi punti kamanane

²⁴ Pigoya, Kapaniyamu kumati a'wae puma kanauguni tabe mono namankama takisi mone maemagini mintantawe, piya pume kina'mi ige Pita abigamagini maya untawe: Tisarimpaba tabe mono namankama takisi atabera aya piye, untawe. ²⁵ Piya yuguna, Pita maya untiye: Owe. Aeba ataikaiwe, untiye. Piya ute Isu mintome ntamapinti imaginaba kana kamanapa kampa omintogana aewa abigama maya untiye: Pita kaeba nana kagi napiyene. Mabi to marisa tabe kina'miba igeba ketisa tabe takisi moneba maeyawe. Iyo'mitisabe uwa to ampa kabinta kina'mitisabaya maeyawema, abigantiye. ²⁶ Piyama abigaogana: Pi ampa kabinta kina'mitisawe, untiye. Piya yogana Isuba to maya omintiye: Pipa kanara yena, pigoya pika iyokina igeba

uwa miyewe. Pigoya, taeba Koti nkaokinatawe. ²⁷ We, igeba taeka abima a'yugu atabusanaga kotuti wama iga'na atagana tumokana inoyanta maru okabikibi, pi paibuma awamu atarama ka mone maema wama tasigekaba tabe mono namankama takisi menkimo, piya untiye.

Inamunkantonto miyesa puma miyiyoy

(Maka 9:33-37; Aruku 9:46-48)

18 Pigoya, pabi ntaga abagi kina igeba Isuti wamagini maya uma abigantawe: Koti kabiratakena yaga aborakanaba ke tabeba mikiye untawe. ² Piya yuguna, Isu uwaena yagaranto ka kega'e yogana kanaogana abakankaipi asitamagina, ³ maya untiye: Taga urimukuwa abiyo: Tigebe tigupa a'wae puma yagara araga ano aba aegaramisa puma mikibepa, Koti kabiratakenaenama nkagupi uma pasikibewe. Piya kampa pikibepa taga kampa uma pasikibewe. ⁴ Piya, ka'waina aeba ma ntagaranto ae awameta tumima mikibi'naba Koti kabiratakenaenama nkaguta kiya mikiye.

⁵ Pigoya, ka'waina naeka napimagina ma kana yagaranto ao'maekibi'naba pipa aeba nae nao'maekiye, Isu piya untiye.

Ataenama wasanama nkamatiti'enaba maema kamparaga potaye

(Maka 9:42-48; Aruku 17:1-2)

⁶ Pigoya, Isu to kamana maya untiye: Piya, maya yagaranto naegarakana, ka'waina ayakekana kamparagaena pukibemipa, kana ayakikibi ntagara araku'ma tabe yabantama ana'mubi ubu'atama tabe wanipinti apasanakasagana naisemisinta: Pipa kanara pewe, yesine. ⁷ Aguntaena pukena amiyo'ena asi nasiba mara aboragita, ataenabi miyune. Aibegiba, aguntaena aborakibi ntagarama aintiba ataenabi mikiye.

⁸ Pigoya, kayankamabera kagisawama kamparagaena pikena pekanapa, arisa'ma maebugaso. Kagisa kaya tararasa aguntaena pekanaba, ainti tayaba taya-ba yakupi maebugatasanaga piya po. Kagisa kaya kampa wainta yagara mintana miyaba kumati uma irosakibempepa, pipa kanarane. ⁹ Pigoya, kao agama kamparagaena pikena pekanapa pi'ma maebugaso. Tara kaoyaga mintana ainti tayaba yakupi maebugatasanaga piya po. Kaorika mintana miyaba kumati uma irosakibempepa, pipa kanarane, Isu piya untiye.

Yaga kaka wanti meto kamanane

(Aruku 15:3-7)

¹⁰ Pigoya, Isu to kamana maya untiye: Tigebe pasemagiri ma ntakarantonto igekaba abigina uwaina kantaba a-peno. Naeba pika urimukuwa abiyo: Enisore kina'wai igeba mantarisa nabanempa nkaobi asi nasi aborama miyewe. ¹¹ (Pigoya, Wasanama Ntagara naeba kabubama miye kina iguyosa'ma ibabikena tumintone.)

¹² Piya, ka'waina sipisipiwa 100 igetisa ka'anto kabubawakanaba kaikibera, 99 igepa itate kabubinti wama kaka wai'naka uma aguyosakiye. Pika tigebe nanawe yewe. ¹³ Naeba tagaka urimukuwe. Aeba aogi-ma aguyosagakiye. Aguyosa'ma aboratamaginaba, 99 minta igeka wanane. Kaka wai aeka a'mu pikiye. ¹⁴ Piya, ma ntakarantonto igetisaba pabiyama ka'wainaba kamparagaenabi misanaga mantarisa nabanempati kampa aogi piye, Isu piya untiye.

Aguntaena pikibe kina'mika iyo'maekena kamanane

¹⁵ Piya untana Isu to maya untiye: Pigoya kao'yagara ka'waina kaeti aguntaena maema aborakanapa kaeba wama tisibiri aguntaenawapa aborama omo. Aeba kamanaka abima paruma kayone pekanapa abegana pabigo a'ya peno. ¹⁶ Piya, kamanaka a'a-o uma kampa abekanapa, ka yagarawo, tara yagarawo isiba peginisi isige agowapa kaga abima uma arupu potaiyo. ¹⁷ Piya, kapi kamanati a'a-o uma kampa abekiripa mono kiye kina'mi-nkakiyenabi ababotaiyo. Ige kamana a'a-o umagina kampa abekiripa: Aeba to kina, agunta kinane, otaiyo.

¹⁸ Pigoya, naeba taga urimukuwa abiyo: Tigebe mabi a'ya'waemaena aguntaenawai uwa ataigina waiyekanaba, mantariba pabiyama waikiye. Piya, mabi uma uwa kasiginaba, mantarisa pabiyama uwa kaikiye.

¹⁹ Pigoya abiyo: Tigetisa tara yagara taramisi ka'ena-ga isigu kata atokaemaginis esotaisiginaba, mantarisa nabanempaba abiwaisimikiye. ²⁰ Piya, wasana tarawo, naeka akibigipa, naeba ibakapi mikuwe, Isu piya untiye.

Ata kayokaya yagarama mpeto kamanane

²¹ Pigoya Suba kamana piya yogana, Pitaba aeti uma mayama abigantiye. Wa'ega, nao'yagarama aguntaena punatakapa, aguntaenawapa asu'a pugasakana ayaki pekana kanarasakiye. Piya, asu'a pugasakana tonaentisa tara umaeyakana kanarasakiyoma, abigantiye. ²² Piyama abigaogana Isu maya omintiye: Tonaentisa tara umaemaba kampaye. Kampa aisuntaenaba uwa asu'a pugaso.

²³ Pigoya, pika Koti kabiratakenaenaga, meto kamana yekiri abiyo: Ka marasa tabe yagara ka'waina kayokaya yakarakinunka: Iretane namikibewema, igega'e untiye. ²⁴ Pigoya, ka yagara ababute kananta aetiba iretawapa 10,000,000 tora waintantiye. ²⁵ Aeba tabe irita pipa antota amikenagaba mone aguyosagantiye. Aibogana tabe yagara aeba pi ntagarama nkwaya yagarawape, aewape, yaga kotankape a'ya'magini wasanami ikantana maeyigina, kana monewamaba ae'enaena puwaewanema, untiye. ²⁶ Aiyogana, kayokaya yagara aeba tabe yagarama nkagisabi ampa parokaema maya uma agisuntiye: Tabe yagarane, kaeba uwa nataga naeba ainti iretagapa kamenoma agisuntiye. ²⁷ Piyama agisogana tabe yagara aeba antara potama iga'na namapipa kampa ababotanta atunkapa uwa atatantiye.

²⁸ Piya potaogana namapintisa irosa'ma tumima waomepa kana kayokaya yagara ao'yagara ka tumpa abatama, aeti atunkapa 100 tora waintogana, abatama araku'ma ana'mu kana u'ma tutusotama maya untiye: Atuntepa pabigo ma kanara namo, untiye. ²⁹ Piya yogana, ao'yagara aeba agora uma parokaema agisuma maya untiye: Kaeba uwa nataga ainti naeba iretagapa kamukuwe, untiye. ³⁰ Piya uma agisogana, kamana'wapa kampa abinta wama yogini ao'yagaraba maya uma iga'na namapi ababotantawe. Aibuntini maya omintawe: Iretagapa amiwaegaite irosakibene, untawe.

³¹ Piya pogini, aege atokaema yoga pume kina'miba agate igeba intara pumagini wama tabe yagara kana kamana uma omiwaentawe. ³² Piya yuguna aeba abite kayokaya yagara aepa to kake kega'e uma maya omintiye: Kaeba kamparaga yagaragawe. Nagiseka naeba nantara pugutama tabe iritanepa atagatauwe. ³³ We, kaeba kao'yagaraga pabiyama kantara potama au'isanawe, piya untiye. ³⁴ Piya uma tabera amo'ena pumagina irebu kina'miti atama maya untiye: Tigebe kamparagaena potama karana atamagiri miyigina tabe iritanepa a'ya wakiri ataiyo, untiye. ³⁵ Pigoya, tigebe tinta ase'yonabisa aguntaena kampa mae igasiginaba mantarisa nabanempaba pabiyama kuntaena puritakiye, Isu piya untiye.

Waya agarubakena kamana Isu untiye

(Maka 10:1-12; Aruku 16:18)

19 Pigoya Isu aeba toma toma kamana uma a'ya atate, Karariya maba atate Yontani wani mparoteri ura'ema wama Yutiya irosantiye. ² Irosaogini wasana uwoma kina'mi igeba aegarauguna yoni kina'wai kaba itantiye. ³ Aibuguni, ka'isa Parasi kina'miba aeti irosa'ma, amiyo potakena maya uma abigantawe: Ago kamanatepinti wasanama waya ka'maenaraka puma waya kaikenaba kanara payawa, uramoma abigantawe.

⁴ Piyama abigauguna maya uwaimintiye: Tigebe mono kamana mayama waintipa, pipa kampa aisuma abewa, a. A'ya'maena Koti maru maema aborantana-ba, wabe wayape kaga aborawaigitantine. ⁵ Aborawaisitama, maya untine: Pika wamaba anope abape isitate waya'wampati uma atokaema, isigeba ka kina kanta puma miyese, untiye. ⁶ Piya, isigeba taraba kampa punta, ka'ena puma miyese. Koti atokae isitantika, wasanamaba a-nkatara isitano, Isu piya uwaimintiye.

⁷ Piya uwaimogini igeba maya untawe: We, pipa Moseseba waya kaikenana puntiripa esa amima otaiyoba, piyaba nanaga untiye, untawe. ⁸ Piya yuguna Suba maya uwaimintiye: Monoka kampa karu'ena abima tige akuneka Mosese waya kaikenanaenagaba abima owe puritantine. Piya, agobinti'naba piyaba kampa untine. ⁹ Pika naeba urimukuwa abiyo: Ka'waina waya'wampaba kumiyonaba kampa puntakana uwa kaite to wae maekibipa, aeba kumiyenaba pikiye, Isu piya untiye.

¹⁰ Piya yogini, abagi kina igeba maya omima untawe: Wawaya isige agoba piyama waintika, waya kampa maenta uwa mikenaenaba, pipa kanarane, untawe.

¹¹ Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Pi ye kamana ukubopa, pipa uwa kina'mi wanane. Pi utawaitanta kina'mi mana ubikibewe, untiye. ¹² Wasana ka'isa kinapa inogi intabaipintisa waya kampa maekena kina aborawe. Piya, ka'isa kinapa wasanami i kasamagini waya kampa maekibewema, uwaitawe. Piya, to ka'isa kina'miba mantari kabiratakanaenaga napimagini waya kampa maenta uwa miyewe. Pigoya, ma kamanapa otawaitai kina'mi mana abima aegaraiyo, Isu piya untiye.

Isu inamu ntakarantonto akayona puwaitantiye

(Maka 10:13-16; Aruku 18:15-17)

¹³ Pigoya, igeba inamu ntakarantontowai Isuti ibabute kanauguna, ayapa i'nota atama nunamu ikiyema omintawe. ¹⁴ Aibuguni, abagi kina igeba karu kamana uwaitauguna, Isuba maya untiye: Tigeba itaigini yakarantonto igeba naeti kanaiyo. Tigeba a-nkakunkitaiyo. Piya miye kina'mi kaba Koti kabiratakanaenaba utawaitantine, untiye. ¹⁵ Piya ute ayapa inota atama kayone puwaitategina, kana maba atate tori wantiye.

Taba kutantaga masimabi ka'waina Isu akabitantiye

(Maka 10:17-31; Aruku 18:18-30)

¹⁶ Pigoya, ka yagarama Isuti ampa irosa'ma abigama maya untiye: Tisa, naeba aogiyenaba aya pukuboti, e'wasaena maemagi a'ya'ma yagaba miyaba mikuwoma, abigantiye. ¹⁷ Piyama abigaogana, maya omintiye: Pi aogiyenagaba nanaga nabigane. Aogiyenama nkagoba ka'anto mintiya, kaeba a'ya'ma yaga miyaba mikuwe untanapa, ae kamana ago abima wasiyo, untiye.

¹⁸ Piya yogana, aeba: Ae kamana agowema, abigantiye. Abigaogana maya untiye: Paisa mono ago kamana'amaba maya iye: Kaeba wasanaba a-nkaeguma kaiyoma, kumiyenaba a-poma, kultanaba a-poma, kumpari kamanapa to wainapa a-sotaoma, ¹⁹ kano kaba kamana wasiyo. Piya puntana kaekaka kabemisa puma kaokinakaba pabiyama kabeno, piya untiye.

²⁰ Piya yogana kana yagara aeba maya omintiye: Pipa wasirite kanama mintantone. Pika kapa aya pusuwema abigantiye. ²¹ Abigaogana Isu maya omintiye: Kaeba arupu puma aogima mpikenaga untanapa, wama kotagapa to kina imima mone maemagina kusi kina imegana aogima miyepa, mantari aogiyenagapa aboragamekana kaeba kanama ampa naegarao, untiye.

²² Piya yogana kana yagara abima kamparaga patate wantiye. Kotapa taberaka'ya waitantogana, pika piya puntiye.

²³ Piya pute waogana, Isuba abagi kina'wa maya uwaimintiye: Naeba taga urimukuwa abiyo: Taba kutantaga kina'mi kabiratakana manta kumati ikenagaba pipa igiga puma taba kuntuyenawe. ²⁴ Naeba pabi kamana to kake urimukuwe. Taba kamoro yagawama na'ama nkagepinti uma pasikenaenaba pipa esegiye-

nawe. Piya, taba kutantaga yagaramaba Koti kabiratakana kumati ikenaba pipa to awameta, taba kuntaenawe, untiye. ²⁵ Piya yogini, abagi kina'miba pi kamana abite pami pumagini maya untawe: We, kebaya mantariba ikiye, untawe. ²⁶ Piya yuguna Isuba igantana maya untiye: Pipa wasanama piya pikenaenaba kampa waintiye. Pipa Koti ka pikenaena waintiye, piya uwaimintiye.

²⁷ Piya uwaimogana Pitaba pabigo awamuta u'magina maya untiye: Abo, taeba a'ya'waemaenarepa takabiwaetate kaepa kaegaraune. Pigoya aintiba pi'na nkantotapa nanaena aboraramikiye, abigantiye.

²⁸ Piyama abigaogana Isu maya uwaimintiye: Naeba taga urimekiri abiyo: Aintiba a'ya'waemaena aborama aogi pikena kanabipa, Wasanama Ntagara naeba e'wasa naemu yabaeneta miyekini, naegara kina tigeba pabiyama mampabisa taba kina'mi nkimu yabae nagisarisa tara tumpaema pita'i mima, Isureyo aruyna to nagisarisa tara tumpaema kina'mi ige kamana uma a'ya itakibewe. ²⁹ Pigoya, ka'waina aeba naeka uma aganto, a'nanto, amana'ma, ano aba, araga yagarawa, kuma'wa, kiyanka, atate aeba naegarakibi'na-ba pi'na antotapa uwomantana maema mintana aintiba miyaba'ena maekiye. ³⁰ Piya, iba ka'isa kiya kina'miba igeba kayokaya kina miyigini to iba kayokaya pe kina'miba igeba kiya kina uma mikibewe, Isu untiye.

Waini yuga kiye kina'mi kamanane

20 Pigoya, Isu to kamana maya untiye: Koti kabiratakanaenaba waini yugawama nkaba aeta meto kamana ukuwe. Piya, waini yugawama nkaba ka'waina abaya aseka ka'isa kayokaya yagara ibabikena wantiye. ² Pigoya ka'isa ibabuma ka yagasa ikantanaba wantora piya uma aborawaimogini abuguna kanarasaogini yogawati uwaitaogini wantawe. ³ Pigoya to pabi ntaga abaya to kake wama ka'isa kina maketi kumati uwa mintuguna, ⁴ uma igama maya uwaimintiye: Waini yugane waintiya, wama uma pigi, ikantanaba kanara timukuwe, yogini, abite waini yugawati wantawe. ⁵ Pigoya, kagi abebege atamaisakenage pogana, to kake wama pabiyama uma ibabuntiye. ⁶ Pigoya atamai to kake wama ka'isa kinapa yoga kampa punta uwa mintuguna uma ibatama maya uwaimintiye: Tigeba nanaga e'ero ntaga uwanama mintagana atamaisaye, untiye. ⁷ Piya yogini maya omintawe: Ka yagaramaba yoga kamanapa taepa kampa tababuma urataine, untawe. Piya yuguna maya uwaitama untiye: Waini yugane waintiya, wama piyo, uwaimintiye.

⁸ Piya, yogawama nkababa piya puma mintogana, aseyogana kiya yagarawa mayama omima untiye: Kaeba yoga kina igega'e uma mone imo. Ainti ibabo kina'mitisa agobima imirite wamagina maru ibabo kina'mitiba uma imima a'ya po, piya untiye. ⁹ Piya yogana abite ainti atamai ibabunta kina ige igega'e yogini kanauguna ka'wainanta ka'wainanta wantora imiwaentiye. ¹⁰ Piya imogini, maru kanaume kina'mi igeba agate: Taepa ikantanaba mesuba puma tamikiyema, napintawe. Aibuguna pabiyama wantora wantora im-

intiye. ¹¹ Piya imogini agate, yogawama nkabapa kabi'ma maya untawe: ¹² Ainti kana kina igeba yogaenaba uwa anagi'ena ampa pewe. Piya taeba pipa pankauerugumpa taise pagapaga yugaena puma mintokana ase iya, pipa nanaga ainti kana kina igeke ka awametapa tamiye, untawe.

¹³ Piya yuguna, yogawama nkababa igetisa ka yagara maya omintiye: Nao'yagara, naeba ataenaba kampa pugatauwa, kaeba wantoraga ugamogana abima kanarane yempene. ¹⁴ Pika monegapa maete wao. Naeba ainti kana kinapa kaeke ka awameta timukuwema napiyegana kanarasaine. ¹⁵ Pintaanaba pipa nae'enawe, pika naeba agowama nae napimagi, piya mayaena pikena untapa pukuwe. Kaeba nanaga nanta aseyonaneka poganapa abima ataba pene, untiye. ¹⁶ Pika kayokaya kina'miba kiya kina miyigini, kiya kina'miba kayokaya kina mikibewe, Isu piya untiye.

Isu purintapisa asikena kamana kakagara untiye

(Maka 10:32-34; Aruku 18:31-33)

¹⁷ Pigoya Yerusaremi kumati ikena puguna, Isu aeba abagi kina nagisarisa tara tumpaema ige'amana ibabogini ibiwai wantawe. Ke'i wantini maya uwaimintiye: ¹⁸ Abewo, taeba Yerusaremi kumati iyune. Pita'i nabanempaba Wasanama Ntagara naepa tabe mono kiye kinape mono tisa kinape ige iyapi natakini igeba: Aeguyiyoma, unatamagini, ¹⁹ namu'isa kina'miti unataigini igeba karana natama eru kasutasa naeguma maripora ita nataigi purukuwe. Pu'magi kakaga yaga miyekana nabanempaba to kake asinatakiye, Isu piya untiye.

Yemisige Yonigeba tabe mikenaga untase

(Maka 10:35-45)

²⁰ Pigoya, pi ntaga isinowaisimpa Sebeti ntagara tara isibabute Isu nkagora ka'enaga esotakena uma parokaentiye. ²¹ Uma parokaeyogana abigama maya untiye: Kaeba nanaga kabiye, yogana, aeba maya untiye: Kaeba yega, yagarane tara ainti tabe Wa'ega aborakibempe ntagaba kayatakanti kayake'masima mikibese, untiye. ²² Piya yogana Isu maya omintiye: Tigeba aibo'enarika piyaba yewe. Nae nantara'enabi tisigeba kanara pasikibeso, untiye. Piya yoginisi isigeba: Owe, pabiya pukuse, untase. ²³ Piya yusuguna maya uwaisimintiye: Nae nantara'enabi taga pasikibese. Pigoya, nayatakanti nayake'masi mikena kamana ukenanenaba pipa naetiba kampa waintiye. Nabanempa uwaitanti kina, ige pi yabaerapa mikibewe, Isu piya untiye.

²⁴ Pigoya, to nayatara'mu abagi kina'miba pi kamana abite kana agantoke a'nantokeba ka isibirantawe.

²⁵ Piya puguna Suba igega'e uma maya uwaimintiye: Mampabisa tabe kina'miba esegima kabiwaitawe. Imagini miye kina igeba uwa kinapa igasimagini tabe kina'wai miwaetawe. Pipa abintawe. ²⁶ Pigoya tigebe itigiso atigiso piyo. Pika tigetisa ka'waina imagini kiya mikena puntanaba, aokina'mi kayokaya'ena pumagina miyeno. ²⁷ Pigoya ka'waina aeba paitaritamagina kiyari

mikena puntanaba, aokina'mi ige yoga kina miyeno.

²⁸ Piya, Wasanama Ntagara naeba pabiyama tige nae kayokaya'ena punataiyomaba kampa tumintone. Naeba tige kayokaya pumagi, mikenaenanesa uwoma kina ika puma a'watitakena tumintone, Isu piya untiye.

Isiyorika yagara tara isiyo agawaisitantiye

(Maka 10:46-52; Aruku 18:35-43)

²⁹ Pigoya Isube abagi kina'wape igeba Yeriko kuma agaite wauguni, wasana uwoma kina'mi iyega'ma wantawe. ³⁰ Piya pugunisi, isiyorika yagara tara ke awamori mintusuguni, Isu kanama ke'i waye, untawe. Yugunisi abite pabigo agasiya kiga'e uma maya untase: Wa'ega, kaeba Tebiti ntagara tasigeka kantara po, untase. ³¹ Piyama tabera kega'e yusuguni, a'ya'ma kina'miba: Paka pisoma, uwaisimumepa, isigeba kampa abintinisi to kake esegima kega'e umaginisi maya untase: Wa'ega, Tebiti ntagara, kaeba tasigeka kantara purasitao, untase. ³² Piya yusuguna, Isu aeba abite keta asimagina mintana yoginisi kanausuguna: Nana purasitaomagirisi yesema, isibigantiye. ³³ Piyama isibigaoginisi maya omintase: Wa'ega, tasiyo agarasitaoma yuse, untase. ³⁴ Piya yusuguna, isiyora aukaya pogana pabigo isiyo apina'ma agantase. Aibuntinisi Isu aega'ma wantase.

Isu aeba yaga akabapi Yerusaremi kumati intiye

(Maka 11:1-11; Aruku 19:28-40; Yoni 12:12-19)

21 Pigoya, wamagini Yerusaremi kumata uma irosakena puntawe. Piya puntini, Oribesi amuta irosa'ma uwaena kuma'anto ka, agewapa Petipaesi pipa agaikena puntana Suba abagi kina'wampitisa tara yagarara uwaisimima isigaruba'magina, ² maya untiye: Tisigeba mareta'i uwaena kuma'anto waintiti wamagirisi, tonki yaga anobe aikeribe iga'nara mintakibesa, uma iyoba'ma isibabute kanaiso. ³ Tisigeba piya pisigina ka'waina tisibigakirisiba maya omiso: Wa'ega aeba pikaba a'yo mpaekenaga iye, omiso. Piya yisiginaba owe urisitakiye, piyama uwaisitaoginisi wantase.

⁴ Pigoya, pintaanaba uwaba kampaye. Poropete ae meto kamana'ama esegi penema piya puntane. Aeba maya kamana kaentiye:

⁵ Tigeba Saiyoni kumatasa kinapa maya uwaimiyo: Abewo. Wa'egari aeba aguparuyenawaka uma tonki yaga akabapi mima tige'ti waye, iye.

Pika aikeri yaga akabata mima waye, piyama kaentiye.

⁶ Pigoya uwaisitaoginisi abagi yagara tara isigeba wamaginisi Isu nkawamu wasimaginisi, ⁷ yaga anoke aikerige uma iyoba'urite kanausuguni, kaiwaipa atamagini abobori ama agutauguna ima mintantiye. ⁸ Piya pogini, uwoma kina'mi kaiwaipa atamagini ke'i ama aguta wauguni, ka'isa kina'miba yanta aerisa'ma agurite wantawe. ⁹ Aibuntini, uwoma kina'mi aoribe aka'ibe wama i'mu potama maya untawe:

We, Tebiti ntagara taeti kanaye. Wa'egawama nkawamuta kanaika ta'mu potano.

We, inatasa yagaraga ta'mu potano, uta wantine.

¹⁰ Pigoya Yerusalemi kumati iyogini, kuma ago kina'miba pami pumagini maya untawe: Pipa ke kanagini yewe, yuguni, ¹¹ maya uwaimintawe: Poropete Isu, ae-ba Karariya mari Nasareti kumatasa aboranti'na pim-paye, piya untawe.

Taba mono namapi ikantana puguna Isu igarubantiye
(Maka 11:15-19; Aruku 19:45-48; Yoni 2:13-22)

¹² Pigoya, Isuba pita'i taba mono namapi iyomewa pita'i ikantana puma mintuguna, igarubantana mono ankami ankami pume kina'mi ntabaebe kabara ataume ntabaebe apasana'ma asunukaentana, ¹³ maya uwaimintiye: Mono isa'ama maya iye: Mono namantepa nunamu ukema namantana peno, iye. We, tigeba piya kuntana pe kina'mi ntamantana piye, uma igarubantiye. ¹⁴ Piya utegina, pi taba mono namapinti mintogini iyorika kinape iraena ibome kinape aeti kanauguna kaba itantiye. ¹⁵ Piya pogini, taba mono kiye kina'mibe mono tisa kina'mibe igeba pi esegiyena ometana agantini yagara araga taba mono namupi i'mu potamagini: Tebiti ntagara taeti kanagi ta'mu peno, piya yuguni abintini, igeba kamaraga potamagini, ¹⁶ Isu maya omintawe: Ma nkaraga yagarami i'mu pugatapapa abeno, untawe. Piya yuguna Isu maya untiye: Naeba ago abuwe. Piya, mono kamana ka waintipa mayama kampa aisewo: Inamu kina nonotasa kina'mi inta maema ase'yo pegana iwamupi Kotiti i'muntana aogima aboraye, pipa kampa aisewoma, ibigantiye. ¹⁷ Aibumagina, akabiwaitate Yerusalemi kumatisa tumimagina Petani kumati ima ase yogana waintiye.

Isu yogana piki ya asawantiye
(Maka 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Pigoya, abayara taba kumati a'wae puma kanaogana aga'ena abuntiye. ¹⁹ Piya pogana ke awamora piki ya ka agategina wama agori a'waka uma aguyosagaomewa a'yenkamana waintogana agantiye. Agate kana ya maya omintiye: Kaeba apa toganaba kampa aekibene, yogana, pabigo kana yaba tamiri'ma asamagina pari puwantiye. ²⁰ Piya pogini abagi kina igeba agategini pami puma maya untawe: We, ma ntaba nana pumagina agaropa asaye, untawe.

²¹ Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Naeba taga urimekiri abiyo: Tigeba tigu'ama tara tara kampa punta esegima timatiti pumagiri mikibepa, pipa yara kukantana aboramisa puma pipe to ka'isaena pikibewe. Piya, tigeba maro amu'amaka: Kaeba tigaba'ma wanipinti tumo, yesinta, pabi ikibesa pesine. ²² Pigoya, aogima timatiti puma mintiri a'ya'waemaenaga esotainabana Koti aborarimikiye, Isu piya untiye.

Kiya kina'mi Isu amiyo puma abigantawe
(Maka 11:27-33; Aruku 20:1-8)

²³ Pigoya, wama taba mono namapi ima mono untiye. Umagina mintogini, monotasa taba kiye kinape Yuta kina'mi monota kabiyume kinape igeba aeti wamagini maya uma abigantawe: Kaeba mata'i a'ya'wae-

maena pempepa ke nkawamuta pene. Ke ugatagina pene, untawe. ²⁴ Piya yuguna, Isu kamana maya uma a'wae pumagina uwaimintiye: Naeba ka kamana tibigakiri unamigi, naeba pabiyama ke nkawamutapaya a'ya'waemaenaba poka pipa antotapa urimukuwe: ²⁵ Yoni mono wani pai'itantintana aetasa aborantiye. Pipa mantarisaenabera wasanamintanawema, ibigantiye. Piya ibigaogini igeba: Nana kamana omusune, ugata uwa asaba'wantawe. Aibuntini maya untawe: Taeba mantarisaenawe yekanaba, nanaga kamana'wapa kampa abintawe, ukiye. ²⁶ Piya, wasanamantanawe yekiniba, wasanamiba Yonikaba taba poropetewe umagini ataena puratakibewe, untawe. ²⁷ Piya utegini igeba: Kampa abintune, untawe. Piya yuguna Isu kamana mayama a'wae puwaimintiye: Pi yepa kanarana, pipa naeba pabiyama ke awamutapaya a'ya'waemaena poka antotapa kampa urimukuwe, Isu piya untiye.

Ka yagarama ntagara taramisi meto kamanane

²⁸ Piya untana to maya untiye: Kamana ka urimekiri abimagiri agaiyo. Ka yagarama ntagara tara mintantase. Aibusuguna aebe amaru yagarawa maya omintiye: Yagarane, ibaba kaeba wamagina waini yugana uma po, omintiye. ²⁹ Piya omogana kana yagara aebe maya untiye: Aerawane, kampa nabosagaye, untiye. Piya utegina ainti to uma a'wae puma napimagina uma puntiye. ³⁰ Piya pogana isibaba aebe to aintisa yagara pabi yoga kamana omogana maya untiye: Naeba kanaraka uma pukuwe, untiye. Piya ute ainti antawama ata pogana atate wagaintiye. ³¹ Pigoya, tigeba aentagaramaba abawampa nkawamu wasintiyeba yewe, untiye. Piya yogini igeba: Amaru yagarawampawe, untawe. Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Naeba tagaka urimukuwe. Ae pemisa puma takisi maeya ku kinape kupiyo waepe paitamagini Koti kabiratakenaenama nkagupi uma pasigiri, tigeba aintisaena pikibewe. ³² Piya, Yoni ampa irosa'ma arupu puma mikena ki tiyakogiripa, tigeba mono'wapa a'a-o yuguni takisi maeya ata kinape kupiyo waepe ige uwasuwama a'yugu mikenaenawaipa atategini wasintane. Igeba piya puguripa, tigeba igantiripa aintiba kampa tintara pumagiripa kampa a'wae pumagiri abintane, Isu piya untiye.

Waini yugara kamaraga kina'mi kabinta meto kamanane

(Maka 12:1-12; Aruku 20:9-19)

³³ Piya umagina, Isu to maya untiye: Naeba to ka kamana urimukuwa, abiyo. Wasana ka'waina mawata waini kurintiye. Ku'ma a'ya atamagina, ainkima kagisa kimagina waini anti airakenaena puntiye. Piya potama yoga kiye pikena nama kitama kiya kabiwaitate to mari wantiye. ³⁴ Umintogana nakena aborakena kana aboraogana, kayokaya kina'wa: Waini nae'ena ka'isa maete kanaiyoma, uwaitaogini wamagini kiya kabima miyume kina'mi uma irosantawe. ³⁵ Irosa'ma yuguni, kana yoga kiye kina igeba kayokaya kina iraku'ma kapa uwa aeguntini, kapa ara aeguntini, piya kapa yaba

kasutasa ausa aeguntawe. ³⁶ Piya puguna yogawama nkababa to kake uwoma ntagara uwaitaogini ampa irosaoguni pabiyaena puwaitantawe. ³⁷ Piya puguna ainti ae'wa ntagara mayama napimagina otantiye: Yagarane agarubakana wakiniba ae awamu wasikibewema, napintiye. ³⁸ Piyama napima otagana ampa irosaogini agate, kana yoga kiye kina'miba maya mare-u me-u puntawe: Aintiba pi ae kana yuga mae-sanaga, taeba aepa aegugaite aintana pekana tae'enaena pikiye, untawe. ³⁹ Piya yuguna pabigo ampa irosaogini, agaruba urite yoga awamori uma aegumagini kaintawe, Isu piya untiye.

⁴⁰ Pi kamana uma a'ya atate, Isu wasana ibigama maya untiye: Yogawama nkabawampa aeba ampa irosantanaba, aintiba kana waini yuga kiye kinapa aya puwaitakiyema, ibigantiye. ⁴¹ Piyama ibigaogini igeba maya omintawe: Kamparagaena potantaka pabiyama kamparagaena puwaitama iyegukiye. Aibuntana waini yugawatapa aogi kiye kina ibabuwaitakini igeba a'ya'ma yagaba wainiwapa maema amimagini mikibewe, untawe.

⁴² Piya yuguna Isuba maya uma amato puma uwaimintiye: Mono isapi kamana ka waintipa, pipa tigebe kampa aisewa, a. Pipa mayamawe:

Nama kikenana kina'miba ka ya ago kainta ntwama iba wa'ega ya asima waintiye, iye.

Pintanaba Wa'egawamaba ago pega taeba agantompeka ta'mu pune, untiye.

⁴³ Pika urimukuwa abiyu: We Yuta kina, Koti kabiratakenaenaba tige-tisa tipa'ma to aoso kina, mono au'wapa maema aborakibe kina imikiye. ⁴⁴ (Pigoya wasana ka'waina pi wa'ega yara aeguma au aerisa puma aikiye. Pipa pi wa'ega yawamaba pipa wasana to ka'waina abobora tumpa waima aeguma aigiseba'ma aerisa puwakiye, Isu piya untiye.) ⁴⁵ Meto kamana piya yogini monotasa tabe kiye kina'mibe Parasi kina'mibe igeba abibebe pumagini: We, pipa taeka iye, untawe.

⁴⁶ Piya ute araku'ma aegukena napiyumepa, wasanamiba Isukaba: Poropete yagarawe, yumeka iyekuru pumagini uwa atantawe.

Iba'ena punta yagasa meto kamanane

(Aruku 14:16-24)

22 Pigoya, Isuba meto kamana to ka amato puma maya uwaimintiye: ² Mantari kabiratakenaenaba mampabisa tabe yagara ka'wainata awame pukuwe, untiye. Piya, tabe yagara ka'waina yagarawampa nkwa'e iba'ena pomuguna tabe naninta maema kao puntiye. ³ Piya puntana kayokaya kina'wa uwaitaogini a'ya'ma uwaiminti kina'miti wama kega'e uma ibabikena wantawe. Wama uma uwaimuguni: A'a-o, untawe. ⁴ Piya yuguna tabe yagara aeba kayokaya kina'wa to ka'isa mayama uwaitama untiye: Tigebe wama naokinati wama maya uwaimiyo, untiye: Tabe yagara aeba ago naninta maema aki pugawama yegini uwoma apa purumaka ago aegumagini kao pugawawe. Aibumagini a'ya'ma nanintaba ago maema aogi pumagini tiyobi pewe. Pika tigebe kanaigi yagaranepe waya ababomi-

ma kana naninta namagi ta'mu potano, iyema uwaimiyoma uwaitaogini wantawe.

⁵ Pigoya igeba wama uma uwaimuguni, kamana abima aekita potate, ka'waina aeba yogawati wantiye. Aibogana to ka'wainaba situwawata kabikena wantiye.

⁶ Piya pusuguni to ka'isa kina'miba kayokaya kina'wapa iraku'ma iyegumagini kaintawe. ⁷ Piya puguna tabe yagara aeba ata pumagina irebu kina uwaitaogini igeba uma iyegumagini namankaipa yaku nkigi'ma kae-waegaintawe. ⁸ Piya puguna tabe yagara aeba to kake kayokaya kina'wa maya uwaimintiye: Nanintaba ago kao pugawawe, piya kega'e uwaimintompe kinapa igeba iyekita pumagini kampa kanapa aerana, kasiyo.

⁹ Piya, tigebe ke'i nasi nasi pumagiri wasana ibatakibepa ibabute kanaiyo, untiye. ¹⁰ Piya yogini kayokaya kina igeba ke'i nasi nasi pumagini uwa kamparaga kinape aogi kinape a'ya'magini ibabuguni irosa'ma namapa ampa pumaema mintantawe.

¹¹ Mintuguna tabe yagara aeba igakana iyomewa, ka yagara aogi kaiba kampa aminta uwa ima asu mintogana agate maya omintiye: ¹² Nao'yagara, kaeba aya pegina kaigapa aogiyenaba kampa amirinta asumintane, yogana, aeba kamana asaba wantiye. ¹³ Aibogana, tabe yagara aeba kayokaya kina'wa uwaimima maya untiye: Tigebe agisa ayata kirokaema tununtanabinti apasanaigina tumima, pita'i tumpimagina awamu uparisa puma kube'ena pumagina miyeno, Isu piya untiye. ¹⁴ Piya untana to maya untiye: Pi puntisa puma igega'e unta kinapa uwomane. Piya, ibabuma kibi'itanta kinapa tarantowe, Isu untiye.

Takisi monega Isu abigantawe

(Maka 12:13-17; Aruku 20:20-26)

¹⁵ Isu piya uwaimogini, Parasi kina igeba ka au'i wamagini kamana tobi tabi potama arakurikena kamana uma abintawe. ¹⁶ Piya puntini, ibagi kina'waibe Eroti nkaokina ka'isamipe: Kamana uma aborama, uwaimuguni igeba Isuti wama maya untawe: Tisa, taeba kae agoba abune. Kaeba taga ntagara mintane. Piya, ima tumima minta kinakaba kampa karu punta esegiye-nawaika kampa kaekuruba puma Koti mpono'ama kipa kanara uramima tayakene. ¹⁷ Piya, ka kabigakuna, uramo: Mono kina'mita, taeba Aroma wa'ega yagara Sisa takisi mone amusupera kampaye, untawe.

¹⁸ Piya yuguna intabaipinti kumpari kamana'wai igate maya untiye: Kumpari kina, tigebe nanaga minaga punatakenaga yewe. ¹⁹ Tigebe tabe yagara Sisa mone ame, pi ka nayakigi agano, untiye. Piya yogini mone ka maema ayakuguna ibigama maya untiye: ²⁰ Amankape awa'enabe mapa kewema, ibigaogini ²¹ igeba: Sisantawe, untawe. Piya yuguna maya uwaimintiye: Pigo yewa, Sisantana Sisa amiyo. Piya, Kotintanaba Koti amiyo, untiye. ²² Piya umagina uwaimogini, igeba abima pami potategini atate wantawe.

Purintapisa asikenaenaga Isu abigantawe

(Maka 12:18-27; Aruku 20:27-40)

²³ Pigoya igeba wauguni, pabintaga ka'isa Sarusi kina igeba Isuti ampa irosantawe. Pi kina igeba: Purintapisa asikenaenaba kampa waintiye, piya uma miyume kinane. ²⁴ Pi ige Isu maya uma omintawe: We tisa-o, Moseseba kamana mayama kaentiye: Wasana ka'waina yagarawa kampa aboratanta purekanaba a'nanto kiyaba maetama aganto antotapa yagara aborano, untiye. ²⁵ Pigoya, abakatepi ka aga'na tonaentisa tara umaema mintantawe. Aibuntini marusa iganto waya maemagina yagara kampa aboranta mima pu'waogana, a'nanto kiya aetantiye. ²⁶ Aeba pabiyama yagara kampa aboranta mima pu'waoganaba, a'nanto to ka'waina kiya waepa pabiyama taetantiye. ²⁷ Piya pumagini tonaentisa tara umaema aga'naba a'ya'magini pu'waewauguna, kiya wae aeba ainti mima purintiye. ²⁸ Piya, igeba ka wae'amana a'ya'magini maentaka, ainti asiratakena yagaba ke nkwaee mikiyema abigantawe.

²⁹ Piyama abigauguna Isu maya uwaimintiye: Tigeba mono kamanape Koti nkesegiyenagabe kampa napi-ma kamanapa umagiri ata pewe. ³⁰ Asikena yagaba wawayapa to kake kampa maekibewe. Igeba enisore miyesa puma asu mikibewe. ³¹ Pigoya, tigeba asikenaenaga yepa urimukuwe. Koti aeba kamana urimintipa, pipa tigeba aisuma kampa abewa, a. ³² Maya urimintine: Naeba Abara'amu, Aisaki, Yekobu ige Koti mintuwe, untiye. Piya untika, aeba pu'wanta kinanane. Aeba iyoganta kina'mi Koti mintiye, Isu piya untiye. ³³ Kamana piya yogini, wa waya a'ya'ma kina igeba mono yomeka abima pami puntawe.

Isu mono ai'nega abigantawe

(Maka 12:28-31; Aruku 10:25-28)

³⁴ Pigoya, Isu kamana'ama Sarusi kina iraku'ma akunogini, Parasi kina igeba abite aki puntawe. ³⁵ Aki pumagini kamana awa'ena abinta, iyo'yagara ka otauguna ago'ena pumagina maya untiye: ³⁶ Tisa, mono kamana ai'neba ae'na tabeba piye, untiye. ³⁷ Piya yogana Isu maya omintiye: Kaeba a'ya'ma kagu kaumakape napiyenagape Wa'ega Kotigapa a'ya'ma amegana waiyeno. ³⁸ Pi kamanapa mono ai'neba asugasimagina waintiye. ³⁹ Pigoya to ka abae wainti, isigeba ka awametane. Pipa mayama: Kaekaka kabemisa puma pabi nkawameta kaokinaka kabeno. ⁴⁰ Pi kamana ai'ne taramisi Mosese nkago kamanape poropete kina ige kamanape agona pese, Isu untiye.

Isu aeba Karaisitika Parasi kina ibigantiye

(Maka 12:35-37; Aruku 20:41-44)

⁴¹ Pigoya, Parasi kina aki pumagini mintuguna Suba ibigamagina maya untiye: ⁴² Tigeba Karaisitikaba nanawe yewe. Aeba ke ntagarawema, ibigaogini, igeba Tebiti ntagarawe, untawe. ⁴³ Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Piya, Tebiti aeba Awamusa'ama otaogana

ayaga utaratanta yagara Karaisitikaba Wa'eganeneba, omintiye. Aeba maya untine:

⁴⁴ Tabe yagara aeba nae Wa'egaba maya omintine: Kaeba nayatakanti ampintaga, kama kinakapa kagisabi ibabuma aki peno, untiye.

⁴⁵ Pigoya, Tebiti aeba nanaga aga'nukaba: Wa'eganeneba, untiyema, ibigantiye. ⁴⁶ Piya uma ibigaogini igeba kamana a'wae puma omikenaga napi-gate uwa atantini, pi ntaga aeka karu puntawe. Piya puntini, aintiba to kake kampa kamanapa abigantawe.

Mono tisa kinake Parasi kina'mike kamanane

(Maka 12:38-39; Aruku 11:43, 46; 20:45-46)

23 Pigoya pi ntagaba Suba ka'isa kinape abagi kinawape maya uwaimintiye: ² Mosese marutapa mono tisa kinake Parasi kinake miyewe. ³ Pika kamana aborama urimigiripa abimagiri wasiyiyo. Piya, igewai miyesa pumaba a-mpiyiyo. Igeba kamana iwamupisa untiniba agowapa kampa wasiyewe. ⁴ Igeba kuntaena asaema tibota aesagatitate, igewaipa uwa ika miyewe. ⁵ Pi a'ya'waemaena pepa i'maete imaena mana pewe. Igeba mono nunamurasa tusantanawai puwaitagini pu u'ma, toma tomantana maema paentaenabi miyewe. ⁶ Piya pumagini, tabe naninta nakena yagabe mono namapi mikena yagabe marusa yabaera paitama asu misanaga ibugaye. ⁷ Wa waya uwa kina'mi ke'ibe kumatibe i'mu purataiyema iyowa agasiya pumagini mintini, igewaipa tisawe uwaimisanaga ige atakae puma miyewe.

⁸ Pigoya, tigeba pipa tisawe uramiyomaba a-siyo. Tis-ari-pa Koti abintowe. Piya, tigeba uwa a'ya'magiri aganto a'nanto mintawe. ⁹ Pigoya, mabi kawainaka tabaweba a-siyo. Mantari tibarimpaba ka'anto mintiye. ¹⁰ Pigoya kiya kinateneba a-suritaiyo. Kiya yagararipa Karaisiti aeba ka'antowe. ¹¹ Piya, tige-ti kiya ima mik-ibi'naba tige kayokaya'ena peno. ¹² Piya, ka'waina ae'wa nkaumarasa au maete ima miyekanaba, merunkaba potakiye. Piya to ka'waina au maete tumi-ma miyekanaba ababuma mesuba potakiye, Isu piya untiye.

Mono tisa kinake Parasi kinake ige'ma kamana Isu untiye

(Maka 12:40; Aruku 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³ Piya yogana Isu amato puma maya untiye: We, mono tisa kinake Parasi kinake kumpari kina, tigeba ataenabi mikibewe. Nana pegiri wasanami igeba mantari kabiratakena kumati uma pasikena yegiripa ke akunkigasawe. Tigeripa kampa uma pasintiri ige uma pasikena yegiripa a'a-o uma aka'ya waitawe. ¹⁴ We, mono tisa kinake Parasi kinake, kumpari kina, tigeba tara taraena puma, ataenabi mikibewe. Tigeba e'ero nunamurasa ago'ena pumagiri ainti abeya wae'mi mpone kutankai a'ya'ma aisaga, pi'na nkantotapa aintiba kamaraga ikantana maekibewe.

¹⁵ We, mono tisa kinake Parasi kinake, kumpari kina, tigeba ataenabi mikibewe. Tigeba wanipe mabe agasi-gasima nasimagiri to marisa kina ababuma tibagi ki-

nati me nkatakena wantiri, pigo tige kamparagaena pesa puma ayakigina aeba tigasimagina tabera kamparagaena puma a'abibi tumikiye. ¹⁶ We, tiyorika kiye kina, tigeba ataenabi mikibewe. Nanaga mayaba yewe: Tabe mono namata aigima uma esegi pepa pipa kamparine. Pigo tabe mono namatasa aogi awa'ena wata aigima esegi puma ukenagaba nanaga tagakaba yewe. ¹⁷ We, tigeba aibo kina tiyorikane. Awa'ena pipa uwaenawe. Awa'ena wainta aota namankama asugasima aeba tonawe. ¹⁸ Pigoya, to kapa mayawe yewe: Aratara aigima uma esegi pepa pipa kumparine. Pi arata aboborisa a'muntanara aigima esegi puma ukenagaba, nanaga tagakaba yewe. ¹⁹ We, tiyorika kina tigeba, a'muntana pipa uwaenawe. A'muntana wainta aratawama asugasima aeba tonawe. ²⁰ Pika ka'waina aeba aratara aigima uma esegi pekanaba arata ae'wape abobori waintintanabe kaga'ena pukiye. ²¹ Pigoya, ka'waina aeba tabe mono namata aigima uma esegi pekanaba, pipa mono nama ae'wape kana mono namapi miyi'nape kaga'ena pukiye. ²² Piya, ka'waina aeba mantari aigimagina uma esegi pikibipa, pipa Koti marunkape kana marunkama nkababe kaga'ena pukiye.

²³ We, mono tisa kinake Parasi kinake kumpari kina, tigeba ataenabi mikibewe. Yogarisaenabe to ka'isaena maema nayatara'mu aki puma'ma kapa Kotinta atakena kamana yewe. Piya puntiri ka auka'i au'wanta-ga'ena monota uma arupu puma, agama kao'ena puma kamana ago wasima aegarakenaenaba pipa kampa pewe. Ka wasintiri to kapa wasiyiyo. ²⁴ We, paitama miye tiyorika kiye kina, tigeba maeyaena pewe: Wanitipisa ki'nunkama agama maema maebugasagana, tabe yagawamaba kampa aganta pabigo asaga'yuma paga iyopotaye.

²⁵ We, mono tisa kinake Parasi kinake kumpari kina, tigeba, ataenabi mikibewe. Tigeba tu'natipe kankaberipe aririsaba wani nkaema wae'wae puntiri antabaipintisa kampa aeyobagana i'nintanabe aguntaenabe awaitama waintiye. ²⁶ We, Parasi kaorika kina kaeba, marupa tu'na kankabegapa antabaipintisa ka'ena waintipa, pipa waninkaema aogi pugaita ainti aririsaba waninkaema aeyobao.

²⁷ We mono tisa kinake Parasi kinake, kumpari kina, tigeba ataenabi mikibewe. Wasana aru piyama mintawe. Wasana aru aboboriba awa'ena puma aogi pugasawe. Piya, antabaipintiba pu'wanta kina'mi ayampube karebe kobabe waintiye. ²⁸ Tigeba pabiya-ma tipa wasana iyora aogi tiwa maema miyewe. Piya tintabaipinti pipa kumparipe mono'ama aguya aikenabe awaitama waintiye.

Tisa kinapa kamparaga ikantana maekibewe Isu untiye

(Aruku 11:47-51)

²⁹ We, mono tisa kinake Parasi kinake, kumpari kina tigeba ataenabi mikibewe. Tigeba poropete kina'mi nkiru paga pumagiri aogi pewe. Piya puntiri paisa mono kina'mi nkiru yugaba awa'ena puntiri, ³⁰ maya

yewe: Tayabamagi mintantata miyompesinta, igepa kampa iyo'maema poropete kinapa iyegumagi ataenaba kampa puwaitaompesine, yewe. ³¹ We, tigeba piya kamana umagiri poropete iyegunta kina ige iga'nugi miyepa agoripa uma aborawe. ³² Piya, tiyabamagi kaintaba uwa inatasa atata kanantagiri, tigeba pabita amato pegana tabe kuntu piye. ³³ Tigeba kuyarawe. Tigeba ma'ama nkawarorawe. Kaintanama nkantota a'abibinti tumikena yaga aborakiripa aeta pai'ma wama kakakibewe. Pipa kampaye.

³⁴ Pigoya abiyo: Naeba tigeti poropetebe, aogi napiyena puma abinta kinape, mono tisa kinape, uwaitakini uma irosaigiripa, tigeba ka'isaba iyeguma kamparaga puwaitakibewe. Piya puntiri ka'isaba maripora iyeguntiri, ka'isaba mono namapinti eru kasutasa iyeguma a'ya'ma kumati igarubata nasikibewe. ³⁵ Piya pugini, aogi kina'mi korankai uwaraka'ya airi'ma ataena purite kanama mintanta, pi'na nkantotapa tigeti ampa aborarimikiye. Pai Eboro, aetasa ma'ena aborama purite kanama Perekaya ntagara Sekaraya ae tabe mono namapi arata agora aeguma a'ya puntane. Pi'na nkantotapa tigeti ampa aborarimikiye. ³⁶ Pika taga urimukuwa, abiyo: Pi a'ya'ma kamaena purite kananta, pi kaintanaba ma kanabi mpiye kina tigeti ampa puma a'ya pikiye, Isu piya untiye.

Isu Yerusaremi kumatasa kinamika kube'ena puntiye
(Aruku 13:34-35)

³⁷ Piya untana Isu to maya untiye: We, Yerusaremi kina, Yerusaremi kina'mitaba, tigeba nanaraka poropete kama puwaitama mono kina tigeti uwaintantapa yaba kasutasa iyeguma kaiyawe. Kokorewama awagi'nu agagatasa isamu puma agagapinti itamagina miyemisa pumagi, naeba tigepe agasiyama ibabumagi nagora aki puwaitakena yuwagini, a'a-o urite kanamagini mintantane. ³⁸ Pika nama kumatipa kasakana kabu isubumagina waikiye. ³⁹ Piya yekiri abiyo: Naeba titakiri kampa naganta mirite wamagiri, asaba: Wa'egawama nkawamuta kanaika ae ta'mu potano, ukibepa, pi ntagaba tigeti to kake aborakuwe, Isu piya untiye.

Tabe mono nama ainti ataena pikibi kamanane
(Maka 13:1-2; Aruku 21:5-6)

24 Pigoya Isu aeba tabe mono namapisa irosa'ma waogini, abagi kina igeba ainti wantini tabe mono nama aogima kimarantakini agama agabantini omuguna, ² maya uwaimintiye. Ma kanabipa waiyegiri agawe. Pigoya, naeba tagaka urimukuwa abiyo. Kama kina'mi irosa'ma nama kumatiba akasagasuba kasigina, ka yabankamaba to ka yabankama nkabobora ware'naigina nama tubo aborama waikiye, Isu piya untiye.

Aintiba uwoma kuntuyena aborakiye, Isu untiye
(Maka 13:3-13; Aruku 21:7-19)

³ Piya ute Oribesi amuti ima mintogini, abagi kina ibiwai agora wamagini abigama maya untawe: Pi yem-

pentanaba ae ntaga aborakiye. Pipa kaega ampa irosakena yagawo, mampa a'ya pikena yagawo aborakena pekanaba, nana kukantana kapa aborakiyema, abigantawe.

⁴ Piyama abigauguna Isu maya uwaimintiyeye: Ainti ka'waina kumpari urigasima tigu'ama maema a'yugu puritanaga aogima kiya kabimagiri miyiyu. ⁵ Piya wasana uwoma kina irosa'ma nae nage umagini: Naeba Karaisiti nawe umagini, uwoma kina'mi nkigu'ama paibumagini kamparaga puwaitakibewe. ⁶ Pigoya, ma'ena pewe kamana abintiripe, esiba kamana abitegiri tiyekuruba a-puma: Kana a'ya piyeba, a-siyu. Pi ma'ena maru pikibepa, asa aka'i agogo yaga aborakiye. ⁷ Maga maga kina'miba kamaena pigini, to ka'isa kina'miba to ka marisa kina uma iyeguyigini kamaena purite wagana pikibewe. Kaboba tabera aborakana imimapa tabera purite wagana pikiye. ⁸ Pigoya pi ntagaba marusaena uwa tiki nakiyenaba tabera aboririmikiye.

⁹ Pigoya, pi ntagaba tibabute wumagini tiki nakiyena purintini tiyeguma kaikibewe. A'ya'ma marisa kina'miba naetaka kama puritamagini kamparaga puritakibewe. ¹⁰ Piyaena aborakiniba uwoma kina'mi monopa kaitegini iyokinaka minaga'ena pumagini igobi puma kamparaga uwaitakibewe. ¹¹ Piya pigini, uwoma kumpari poropete kina ampa irosa'magini, napi napiyenari maema a'yugu purigaikibewe. ¹² Pigoya mono aguya aikenaena anosama abae pekana, agu kao'enaba uwoma kina'mitiba kaka wakiye. ¹³ Pigoya ka'waina aebe monopa esegima aega'magina mintakana kana'wapa a'ya pekanaba, ababikiye. ¹⁴ Pigoya Koti kabiratakena aogi awaga kamana'ama maga maga wagana pumagini, a'ya'ma marisa kina'mi ige agowaipa maema aborakana, kanapa a'ya puwakiye, Isu piya untiye.

Aintiba kamparagaena aborakena kamanane

(Maka 13:14-23; Aruku 21:20-24)

¹⁵ Piya untana Isu to maya untiye: Poropete Taniyeri kamana kaenti, pipa pasema aisuma abiyo. Piya, ma nkisapi aisuma agakibe kina'miba aogima abiyo. Pi kamana'ama esegi pekanaba kamparagaenaba tabe mono namapi ataigiri tini'ena pikibewe. ¹⁶ Piya pumagiri igate, Yutiya mari mikibe kina'miba tiyegaka amu mari iyiyu. ¹⁷ Piya pigini, wasanami abe'i mintakibetisaba namatipinti a'wae pumagiri ima kotatipa a-mpaentiri uwa waiyo. ¹⁸ Piya, to wasanamiba yogari mintakibetisaba a'wae pumagiri wa'eri a-nkwama kai kabiripa a-mpaentiri uwa waiyo. ¹⁹ We, pi kanabipa iga'entaga waepe inamuganto mono amikibe waepe kamparagama mikibewe. ²⁰ Tigeba Wa'ega esotaigina abintakiri, tiyegaka pai'ma wakenaena esiba yagabe sabatirape a-nkaborano. ²¹ Piya, pi ntagaba tabe kuntuyena aborakiye. Pintanaba ma aborantitasaba kampa aborantine. Aintibe to kake kampa aborakiye. ²² Piya, Kotiba kanapa kasama arosakenaenagaba umarantine. Kampa piya untemisinta, wasana ka'waina mono maema mikenenaenaba pipa kampa aboramisine. Piya, Koti

ae'wa nkibabikena kinaka umagina kanapa kasama, arosakiye.

²³ Pigoya: Karaisitiba mata'i taeti aboraya, marota'i igeti aboraye, piya kamana'ama wagana pekiripa, a-nkabiyo. ²⁴ Piya, pi ntagaba kumpari karaisitibe kumpari poropetebe ampa irosa'ma kukantanaba toma toma agasiyaena pumagini wasanami abikenae-nawaipa maema a'yugu puwae igaikibewe. Piya punti-ni Koti ae'wa nkibabikena kina'mi nkabikenaenawai maema a'yugu puwaigaikenaba kasa'enabe awame'enabe tabera aborakibewe. ²⁵ Pigoya naeba maru urimoka, ainti aborakiripa aibopa a-piyo.

²⁶ Pigoya, pika ka'me mpari Karaisiti aboragi agaune yigiripa, a-nkwaiyo. Piya nama pita'i mata'i aboraye yigiripa, pipa a-nkabiyo. Kampaye. ²⁷ Wasanama Ntagara naeba kakamaba kampa kanakuwe. Apayaena pegina a'ya'ma auka'i e'wasa puwamisa puma, naeba pabi nkawameta aborakuwe. ²⁸ Eya, wasana purinta kina wainti mpari kegebankama kanama ampa aki pemisa puma, pabi nkawameta aborakiri nagakibewe, Isu piya untiye.

Wasanama Ntagara tumikena kamanane

(Maka 13:24-27; Aruku 21:25-28)

²⁹ Piya untana Isu to maya untiye: Pigoya, tabe kuntuyena pikibi kanaba a'ya puwakana, papa tunusekana, opa kampa e'wasa pekana, noriba tutu pekana, mantaba kuru pekana esegiyenawapa iyoba'ma kareko pikiye. ³⁰ Pigoya Wasanama Ntagara nae kukantanaba mantari aborakini a'ya'ma maga maga kina'miba pi agate kube'ena pumagini nagisigi naeba mantarisa ibinankama nkabobori e'wasaena esegiyanantaga tumpa irosakuwe. ³¹ Piya, enisore kina'nepa uwaitakini tabe kiga'e uma ma maretibe metibe, atibe abetibe naokina'nepa kibi'magini ibabuma aki pikibewe, Isu piya untiye.

Piki yawamaka meto kamana untiye

(Maka 13:28-31; Aruku 21:29-33)

³² Piya untana Isu to maya untiye: Pigoya, piki yawamana aboragiripa agama abewe. A'no mpa'ma pari pegiripa agantiripa: Tabe pa tagiya wakena piye, yewe. ³³ Pabiyama urimontana aborawae wakiri, agantiripa, naeka: Aebe kabera ampa asintiyeye, yiyo. ³⁴ Piya, kamana ka taga urimukuwa abiyo: Ma kanabi miye kina-pa kampa purinta uwa mintigina pi a'ya'waemaenaba aborakiye. ³⁵ Pigoya mantabe mabe a'ya wakana, kamana'nepa waiyaba waima kampa kakakiye, Isu untiye.

Ka'waina aebe kanapa kampa abintiyeye

(Maka 13:32-37; Aruku 17:26-30, 34-36)

³⁶ Isu piya untana to maya untiye: Pigoya, pintana aborakena yagaga wasana ka'waina kampagina abibebe puntiye. Piya, enisore kina igebe pabiyama kampa abintawe. Yagarawa naebe pabiyama kampa abintuwe. Nabanempa ae abintowa abintiyeye. ³⁷ Piya Nowa mintanti kanabi wasanami a'ya'waemaena pun-

tasa puma, Wasanama Ntagara nae ampa irosakena yaga agarosakiniba pikibewe. ³⁸ Piya, paipa wani kampa pagintoginiba, nanintabe wanipe uwa nantini, iba'ena puntini, pumagini a'yuguma mintantawe. Mintuguna, Nowaba pabigo wanipisa karebi iyogana, ³⁹ tabe wani pa'ma ipirintantisa puma, Wasanama Ntagara nae ampa irosakena yagaba pabiya awame'ena pikibewe. ⁴⁰ Pigoya, pi ntagaba tara yagarara yogari mintisiginaba, Kotiba ka'wainapa ababuntana to ka'wainapa a'a-o uma atakiye. ⁴¹ Piya, waya taramisi naninta kao'ena puma mintisiginaba, ka'wainapa ababuntana to ka'wainapa a'a-o uma atakiye. ⁴² Pika tigeba aogima kabiyiyo. Wa'egaripa kanakena kanapa kampa abintawe. ⁴³ Pigoya, tigeba agowapa mayama abiyo: Ka kumatasa kina ku kina ma aseka irosakiyema napiyisinta, iyogabama mima nama kuma'waipa kabiyiginaba kuntanaba kampa maeyisine. ⁴⁴ Pigoya, Wasanama Ntagara naekaba pabiyama kampa napikibe kanabi, kanakuboka aseyo puma miyiyo, piya untiye.

Aogi yuga yagarage ata yuga yagarage isige meto kamanane
(Aruku 12:42-46)

⁴⁵ Piya untana amato puma maya untiye: Wa'ega ka'waina kayokaya kina'wampa ige kiyawaika otamagina maya omikiye: Naeba wama umintakanapa, kaeba kiya kabiwaitama asi nasiba naninta ka awameta imima miyo, ukiye. Pigoya, aeba ayama miyekanapa kiya-ba mono wantaga awamu wasikenaena wantagane otaiyo. ⁴⁶ Piya, aeba yoga otanta pipa aogima puma miyekanaba, wa'ega yagarawapa irosa'magina abekanaba a'mu potakiye. ⁴⁷ Naeba taga taga'ya yekiri abiyo: Aeba pi ntagaraba pipa kiya tabe otama a'ya'maenawatapa kabiyenoma otakiye. ⁴⁸ Pigoya, pi kayokaya yagara aeba wa'eganepa agaropa kampa kanakiyema, antabaipintiba napimagina, ⁴⁹ karana ita-magina, kayokaya kina iyegumagina, nanintabe esegi wanipe nama aibo abo'ena puma karana itakanaba, ⁵⁰ togana wa'ega yagarawa a'wae puma kanakena kanapa, pi kampa napinta mintakana, ⁵¹ agaronkanto irosa'ma agaruba'ma kumpari kina ai'aruyenabi atakana ata maru mpikiye. Pi mparupi igeba iwara upaba puma kube'ena puma mikibewe, Isu piya untiye.

Nayataramu aratagawae ige meto kamanane

25 Isu kamana ka maya untiye: Pigoya, pi kanabipa Koti kabiratakenaena nayataramu aratagawae igeta meto puma maya ukuwe, untiye. Piya, iba'wae ao'maekena puntini, igeba wama wasana ke'i kabima mimagini, ababikena kane'waipa maete wantawe. ² Pigoya, nayaka'mu aragawae igeba aibona, piya to nayaka'mu aragawae igeba napi napiyena waintagana sumawe. ³ Piya, aibo aragawae igeba kane'waipa uwa maete wama kampa napima waninkapa kampa awaitama tiginta wantawe. ⁴ Pigoya, napi napiyena waintaga aragawae igeba wanipa awaitama ari atamagini kane'waipa maete wantawe. ⁵ Piya puguna wasana

kampa karu'ena kanaogana, aobi puma mintuguna iwaiga ibogini waintawe.

⁶ Waintuguna, aseka nkabubu saogana, kega'e kamana ka mayama aborantiye: We, wasana ago kanaya, karu'ena asimagiri uma ababiyo, untiye. ⁷ Pigoya aratagawae igeba abite iyogama asimagini kane'wai maema tabe puguna tantiye. ⁸ Piya puntini, aibo aragawae'mipa napi napiyena waintaga aragawaepa maya uwaimintawe: Taeba kanete tabe pokana tu'makena piya, tigeba wanipa kapa ari'ma na tamiyo, untawe. ⁹ Piya yuguni, napi napiyena waintaga igeba maya uwaimintawe: Piya kampa pukune. Wanipa pipa kaga kampa kanarasaratakiye. Tigeba situwati wama ika piyo, untawe. ¹⁰ Pigoya, igeba kane'waipika wani ika pikena wagasuguna aobi pume ntagara ampa irosa'ma aratagawae ase'yo puma kane'waintaga mintume ige ibabogini wantawe. Wamagini kumati uma irosa'ma namapinti ima kabe kitama naninta namagini mintantawe.

¹¹ Mintuguni aibo aratagawae igeba kanama kega'e umagini: Naba-o, naba-o, kabe aitatao, untawe. ¹² Piyama kega'e yuguna maya uwaimintiye: Naeba taga urimekiri abiyo: Naeba kampa tigao kinatawa, wagasiyo, untiyema, Isu untiye. ¹³ Piya, kanapa kampa abintaka, tigu'ama kiyeba aogima kabima miyiyo, Isu piya untiye.

Kayokaya kina mone asa iminta meto kamanane
(Aruku 19:11-27)

¹⁴ Piya untana, Isu to amato puma maya untiye: Aintiba tabe yagara ka'waina punti, pi nkawameta aborakiye, untiye. Pi tabe yagara ka'waina pagasa mari wakena puntana kiya kina'wa igege'e uma monewa kabitaiyema pako puma imintiye. ¹⁵ Pigoya, ka kiye yagara mone asaba nayaka'mu (\$5,000) amintiye. To ka'waina tara asa (\$2,000) amintiye. To ka'wainapa ka asa (\$1,000) amintiye. Piya patate wantiye. ¹⁶ Wagasogana pabigo 5,000 tora maeyome kiye yagaramaba agobima to kake aborakena yuga pogana to 5,000 tora aborantiye. ¹⁷ Piya, to ao'yagara 2,000 tora maeyome, aeba pabiyama yoga pogana to kake 2,000 tora aborantiye. ¹⁸ Pigoya, 1,000 tora maenti, aeba tabe yagarawampa moneba maete wamagina uma ka ku'magina kaitaogana waintantiye.

¹⁹ Pigoya, tabe yagarawai e'ero kana mintana, a'wae puma kanantiye. Kanama mone iminti kiye kina igege'e uma mone kamana abikena aki puntiye. ²⁰ Piya pogana 5,000 tora aminti, aeba ampa irosa'ma to kasa 5,000 tora me nkatantana maya untiye: Tabe yagarane, kaeba mone asaba nayaka'mu asa namintampetasa naeba yoga pogana, to kake nayaka'mu asa mampa aboraye, untiye. ²¹ Piya yogana tabe yagarawampa maya omintiye: Kaeba aogi kayokaya yagaragawe. Kaeba aogyena pene. Kaeba yogarapa aogima kabiyene. Kaeba uwaenarapa aogima kabiyempeka naeba ugatakana, to ka'isaenaba kabikibena, kaeba kanama tabe yagaragampa, naege ampi-ma ka'mu po.

²² Piya yogana, 2,000 tora aminti kiye yagara aeba ampa irosa'ma maya untiye: Tabe yagarane, kaeba mone asaba tara asa namintampepa, pitasa naeba yoga puma maema aki pogana to kake tara asa mampa aboraye, untiye. ²³ Piya yogana tabe yagarawampa maya omintiye: Kaeba aogi kayokaya yagaragawe. Kaeba aogiyena pene. Kaeba yogarapa aogima kabiyene. Kaeba uwaenarapa aogima kabiyempeka naeba ugatakana, to ka'isaenaba kabikibena, kaeba kanama tabe yagaragampa naege ampima ka'mu po.

²⁴ Piya yogana, ainti mone 1,000 tora aminti, aeba ampa irosa'ma maya untiye: Tabe yagara, naeba agogapa mayama abintuwe. Kaeba agasiya yagaragawe. Kaeba to kina'mi yoga pumarapisaba naninta uwa maeyane. Piya, to kina'mi aintana asigimarapisaba uwa maeyane. ²⁵ Pigoya naeba pika naekuru pumagi, ka mono asa namintampepa maete wama mabinti kaitaogana waintika, mampa maete mekamuwa maeyo, untiye. ²⁶ Piya yogana tabe yagarawampaba maya kamana a'wae pomintiye: Kaeba kayokaya yagara ata yagara kamparaga yagaragawe. Naeba yoga-ba kampa punta uwa mima to kina'mi pumarapisa maema nakena yuwe. Piya, aintanaba kampa maemagi uwa kupisa maema namigi nakena yuwe. ²⁷ Naekaba piyama napimagina monenepa mone kiye kina'mi imekini yoga puma to ka'isa maemagini atantaga ampaeosintawe, untiye. ²⁸ Piya ute to maya untiye: Tigeba mone apa'ma nayatara'mu mone asa urinti ntagara ae amiyo. ²⁹ Piya, ka'waina Kotitisa maentintanaba aogima maema miyekanaba, pipa uwomantana to kake aboramikiye. Piya, to ka'waina Kotitisa maentintana kampa aogima maema miyekiniba, apa'urigina pipa uwa mikiye. ³⁰ Pi kamparaga kayokaya yagaraba araku'ma tununtanabinti apasanaigina tumeno. Pita'i tumpima awamu uparisa puma kube'ena pumagina miyeno, Isu piya untiye.

Wasanama Ntagara a'ya'ma kina pako pikena kamanane

³¹ Piya untana Isu to maya untiye: Pigoya, ainti Wasanama Ntagara naeba mantarisa e'wasaena wantaga enisore kina'mi abakapi igege irosa'magi, awa'ena yabaeneta imagi mikuwe. ³² Piya punta, a'ya'ma maga maga kina igege'e yekini nae naora ampa aki puwaekibewe. Aibigi, kiya ka'waina sipisipibe memebe pako pemisa puma, pabiyama pako pumagi, ³³ sipisipiba nayatakanti aki puwaitanta, memeba nayake'masi aki puwaitakuwe. ³⁴ Piya puwaitanta, naeba Wa'egawaimpana nayatakantisa kina maya uwaimukuwe: Nabanempatisa akayona maenta kina, tigebe kanama Koti kabiratakena kasa kumati ampae-ma miyiyo. Pipa paitaka'ya maba kampa aborantogana utaritantiye. ³⁵ Piya, tigebe mayaena punatantaka: Naga'ena nabogiripa nanintaba namintane. Wanika nabogiripa namintane. Naeba to marisa namu kanaogiripa aogima nababuma natantane. ³⁶ Nauka miyuwagiripa tigebe nautasaenaba namintane. Yonintana naboga waitamintuwagiripa tigebe kao'ena

punatantane. Piya iga'na namapi mintuwagiripa kama ampa nagantane. Pigoya pika kasa kumati ampae-ma miyo, ukuwe.

³⁷ Piya yekini, monota arupu puma asoya punta'nagiba maya kamana a'wae puma unamikibewe: Wa'ega, kaeba aeta kaga'enaba kaboga nanintaba kamintompene. Piya, aeta wanikaba kaboga kamintompene.

³⁸ Piya, to marisa namupa aeta kanauku namapipa kababugatantompene. Piya, aeta kaukapa mintuku kautasaenaba kamintompene. ³⁹ Piya, kapa aeta yonintanaba kaboganape iga'na namapipe mintuku uma kagama kao'maentompene, ukibewe.

⁴⁰ Piya yigipa, naeba Wa'egawaimpa naba maya uwaimukuwe: Naeba taga urimukuwa, abiyo. Tumima uwaena kanta puma miye naokina kao'ena puwaitantapa, pipa nae punatantasu piye, ukuwe. ⁴¹ Piya utegi, nayake'masisa kina igepe maya uwaimukuwe:

Kani'ena puritanta kina, tigebe nabanempaba Satanike aokina'wake tayaba yaku kaewaitanti, pita'i tumima miyiyo. ⁴² Tigeba maya puntawe: Naeba naga'ena nabogiripa nanintaba kampa namintane. Piya, wanika nabogiripa kampa namintone. ⁴³ Piya, to marisa namu kanauwagiripa kampa nababuma aogi punatantawe. Nauka mintuwagiripa nautasaenaba kampa namintane. Yonintana nabogiripe iga'na namapi mintuwagiripe kampa ampa nagantane. Pigoya, tigebe tayaba yakupi tumpiyiyo, uwaimukuwe.

⁴⁴ Piya uwaimekini, nayake'masisa kina igebe maya ukibewe: Wa'ega, kaeba aeta naninta wanika kaga'ena-ba kabogana mintukupe, to marisa namu kanaukupe, kauka mintukupe, yonintana kabogana mintukupe, iga'na namapi mintukupe, aeta kagamagi taekitaba pugatantompene, ukibewe. ⁴⁵ Piya yigipa maya uwaimukuwe: Naeba taga urimukuwa abiyo. Tumima uwaena kina kanta puma miye naokina kayone puma kao'ena kampa puwaitantapa, pipa nae kampa punatantasu piye, ukuwe. ⁴⁶ Pigoya, igebe iki naki puyaba kumati tumigini, pi aogima arupu puma miye kina igebe a'ya'ma yaga miyaba kumati ima asu mikibewe, Isu piya untiye.

Kiya kina'mi Isu aegukena kamanane

(Maka 14:1-2; Aruku 22:1-2; Yoni 11:45-53)

26 Pigoya, Isu aeba pi kamana uma a'ya atate abagi kina'wa maya uwaimintiye: ² Tara yaga a'ya pekana Pasoba yagaba aborakiye. Pigoya, pi ntaga nabanempaba Wasanama Ntagara naepa wasanamiti unatakini maripora naegukibewe, untiye.

³ Piya yogini, pabi ntaga tabe mono kiye kinape Isureyo kina'mi kiye kinape, igebe monota paitanta yagara Kayapasi, ae namapi aki puntawe. ⁴ Aibumagini pasema Isu araku'ma aegukena kamana uma abintawe. ⁵ Piya puntini maya untawe: Ma nkaota yagaba kampa piya pukune. A'yugu a'ya'ma kina'mi ma'ena puratasanagawe, untawe.

Wayu ka'waina agunta wani Isu pai'atantiye

(Maka 14:3-9; Yoni 12:1-8)

⁶ Pigoya, Isu aeba Petani kumati wama Saimoni, karu yagarama ntamapinti ima naninta nantiye. ⁷ Namagina mintogana, wayu ka'waina aeti wamagina tabe ikantana wantaga aogi yaba kankabentobisa aogi agunta masawae a'noti pai'atantiye. ⁸ Piya pogini, abagi kina'miba agate uma iyekita pumagini maya untawe: Pi tabe ikantana wantaga'enaba nanaga uwa kasaye. ⁹ We, pitasa mone uwoma maema kusi kina imekana kanarasakenawe, untawe.

¹⁰ Piya yuguna Suba abite maya uwaimintiye. Tigeba nanaga ma kana waepa abima kunta potawe, a. Pi nkwaepa aeba naukaena punataye. ¹¹ Pigoya, kusi kinapa asi nasi tigege miyigiri aintiba iyo'maekibewe. Piya, naeba pipa tigegeba asi nasiba kampa mikuwe: ¹² Naeba ago purekini kainatakibewe, pika masawaepa nau'ama pai'ma aogi potaye. ¹³ We, naeba taga urimukuwa abiyo: Maga maga aogi mono kamana urite wantiniba, ma nkwaya'ma nau'ama aogi potai, pi nkawaga kamanapa kaga urite waigini abae pikiye, Isu untiye.

Yutasiba Isu minaga pikena mone maentiye

(Maka 14:10-11; Aruku 22:3-6)

¹⁴ Pigoya, nagisarisa tara tumpaema abagi kina'wapisa ka yagara, agewapa Yutasi Isikerioti, aeba tabe mono kiye kina'miti wama maya uwaimintiye: ¹⁵ Naeba Isu minaga puritakiripa, tigeba moneba ayaki namikibewema ibigantiye. Piyama ibigaogini, pabigo 30-wa siriba mone aisuma amuguna maentiye. ¹⁶ Maeritegina Isu minaga pikena apasa puma mintantiye.

Isu aeba abagi kina'mige Pasoba naninta nantawe

(Maka 14:12-21; Aruku 22:7-14, 21-23; Yoni 13:21-30)

¹⁷ Pigoya, yisiti kampa wainta paretinakena yaga agarosaogini, abagi kina igeba Isu abigamagini maya untawe: Taeba ibaba Pasoba nanintaba ae ntamapi kao pugatasune, untawe. ¹⁸ Piya yuguna maya uwaimintiye: Tigeba kumati ima ka yagaramati wama maya omiyo: Tisarempaba kaeka maya iye: Kana'ne agarosagi kae namapi ima nabagi kina'mige Pasoba naninta nakenaga yuwe iyema, omiyo, untiye. ¹⁹ Pigoya, Isu yome kamanapa abagi kina'miba wasiwae u'magini wama Pasoba nanintaba maema kao puntawe.

²⁰ Piya puguna ase yogana, Suba nagisarisa tara tumpaema abagi kina'wapa ibabute pi ntamapi ima Pasoba naninta nantawe. ²¹ Nantini Suba maya uwaimintiye: Naeba taga urimukuwa abiyo: Tigetisa ka'waina nae minaga pikiye, untiye. ²² Piya yogini, abagi kina'mi intawamaba tabera kamparaga pogini ka ka abigaurite wama: Wa'ega, naeka iyepera kewe, untawe. ²³ Piya yuguna aeba maya uwaimintiye: Ma ntagara tu'napi naege aya kaga atami ntagara, ae naepa minaga pikiye. ²⁴ Piya, Wasanama Ntagara naeba mono kamanata unatanti ki'i wakuwe. We, Wasana-

ma Ntagara naepa minaga punatakibi'naba ataenabi mikiye. Piya, pi ntagarapa wasanama kampa yakari potantesinta, kanara pesine, Isu untiye. ²⁵ Piya yogana Yutasi, minaga yagaramaba pabigo abigama maya untiye: Tisa, naeka kapa yeno, untiye. Piya yogana Isu: Pabigo yene, untiye.

Isu abagi kina'wa ara naninta imintiye

(Maka 14:22-26; Aruku 22:15-20; 1 Korinti 11:23-25)

²⁶ Pigoya igeba naninta namagini mintuguna, Suba paretinakena maema a'mu potama ako puma abagi kina'wa maya uma imintiye: Mapa nae nauna, maema naiyo, untiye. ²⁷ Piya utegina, waini kankabe pabiyama maema Koti a'mu potama maya uma imintiye: Tigeba a'ya'waemagiri naiyo. ²⁸ Mapa Kotiti aoso atokaekena korantene. A'ya'ma kina'miti aguntaenari a'sua pene-ma ataritaue. ²⁹ Pigoya, urimekiri abiyo: Mabipa waini wanipa ibanto ainkagogo namagi a'ya puwe. Pigoya to kake kampa nanta uwa mimagi ainti nabanempa kabiratakibi kumati tigege kasa waini nakune, untiye.

³⁰ Pigoya, ini urite kumatisa wama tumima maro nkauka'i Oribesi amuti intawe.

Pita Isu akabita kena kamana untiye

(Maka 14:27-31; Aruku 22:31-34; Yoni 13:36-38)

³¹ Pigoya ke'i wantini Isu maya uwaimintiye: Mono isa'ama naeka mayama unti, pi'na esegi pikiye: Sipisipira kabima minti ntagara aeguyiginiba, kana sipisipi iyegaka aibarara puwakibewe, iye. Piya yemisa puma tigeba iba ma nkaseka a'ya'waema natate tiyegaka'ya puwakibewe. ³² Piya pigi purintapisa asinataka, Karariya mari wama paitaritakuwe, untiye. ³³ Piya yogana Pita maya omintiye: Ka'isa kina igeba a'ya'waemagi kaekaba abima katate ata pikibewa, pigoya naeba pipa kapa abimagi kampa katategi ataenaba kampa pukuwe, untiye. ³⁴ Piya yogana Isu maya omintiye: Kampaye. Naeba taga ugamukuwa abo: Ma ibasa aseka kokorewama kampa aga un-takana, kakaga yaga uwameka unatakibene, untiye. ³⁵ Piya yogana Pita maya untiye: Kaeka kaeguntini naepa pabiyama naegukena pigipa, uwamegaba kampa ugatakuwe, untiye. Piya yogini abagi kina'wampiba a'ya'ma pabiya uwaentawe.

Isu Kesemeni yugabi nunamu untiye

(Maka 14:32-42; Aruku 22:39-46)

³⁶ Pigoya, wama yogaba ka agewapa Kesemeni, pita'i uma irosa'magina Suba abagi kina'wa maya uwaimintiye: Tigeba mata mintiginto, naeba marota'i wamagi nunamu ukuwe, untiye. ³⁷ Piya ute, Pitake Sebeti ntagara tarage ibabute wantiye. Wantana pabigo napiyenawapa kunta puma kampa ayampu puma tabaraba puntiye. ³⁸ Piya puntana maya uwaimima untiye: Nantawamaba tabera kunta puma puremantana nabiyu, tigeba mata tiyogaba puma naege miyiyo, uwaimintiye. ³⁹ Piya uwaimite, uwaenantora wama mabi uma parokaema maya uma nunamu untiye: Nabanempa, abegana kanarasakana ma nauki nakiyena-

ba naparo. We, nae napiyenane a-nkaegaranta, kae-ka ntapiyena mana aegarao, untiye. ⁴⁰ Piyama nunama ugaite kakaga abagi kina'miti a'wae puma kanama iwaita mintuguna igate, Pitapa maya omintiye: Tigeba naege uwaenantoba tiyogamaba kanara kampa misi-wa, a. ⁴¹ We, timiyo'ena abekiri amu puma ware'anasanaga tiyogaba pumagiri nunamu yiyo. Tigu'amaba aseyo pegina ariti'amaba kunta piye, untiye.

⁴² Piya ute to kake wama kamana maya uma nuna-mu untiye: Nabanempa, nauki nakiyenama napanike-na abegana kampa aogi pekanapa, uwa abiwaeyekana kae kamana'ama esegi peno, untiye. ⁴³ Piya ute a'wae puma abagi kina'pa iwaita mintuguna ampa ibatan-tiye. Piya pogana iyowama kunta pogana igate ⁴⁴ itate to wama nunamu yogana kakaga puntiye. Kamana maru yome, pabi kamana uma untiye.

⁴⁵ Nunama a'ya atate a'wae puma abagi kina'miti kanama maya uwaimintiye: Tiwairabampa waikena untiripa, ainti piya piyo. Mapa Wasanama Ntagara nae agunta kina'miti unatakana kana'ne agarosaye. ⁴⁶ Pika asiyigi wano. Minaga punatakibi ntagara pabigo irosaye, Isu piya untiye.

Kama kina'mi Isu arakurintawe

(Maka 14:43-50; Aruku 22:47-53; Yoni 18:3-12)

⁴⁷ Piya uwaimima mintogini, nagisarisa tara tumpae-ma abagi kina igetisa iyo'yagara Yutasi aeba uwoma kama kinapa paita itaogini pabigo ampa irosantawe. Tabe mono kiye kinape Isureyo kiye kinape uwaitauguni, irebube ma'ena kasupe maete ampa irosantawe. ⁴⁸ Pigoya, kana minaga yagaramaba marupa maya kama uwaimintiye: Amo nakiri agantiripa, pim-payemagiri arakuriyo, uwaimintiye. ⁴⁹ Piya uwaimite ampa irosa'ma Isuti wama: We, Tisane, untana pabigo amo nantiye. ⁵⁰ Piya pogana Suba maya omintiye: Nao'yagara, yoga pikena ute kanampepa karu'ena ibanto po, untiye. Piya yogini igeba pabigo kanama araku'ma ayatara kirokaentawe.

⁵¹ Piya puguna Isuge mintume kina igetisa ka'waina kasonkapa abamu kantibisa pabigo a'yu pumagina tabe kiye yagarama kayokaya yagara aegukena age arisa kaintiye. ⁵² Piya pogana Isu maya omintiye: Kasokapa maemo kabamu kantibinti paka puro. Ka'waina aeba ma'ena puntanaba antotapa ma'enamana a'ya'waema kinapa iyegukiye. ⁵³ Pigoya, kaeba naekaba nanawe yene. Nabanempapa kanara kampa esotakana pabigo uwoma enisore kina uwaitakini tumima nao'maekibewema, kampa napiyewo. ⁵⁴ Pigoya tumima nao'maeyigina monota naeka meto kamana unta, pi'na nkau'wapa kampa aborasanaga, uwa pintaanaba aboranamikiye, Isu untiye.

⁵⁵ Piya utegina uwoma kina arakurikena kanaume, igepa maya uwaimintiye: Tigeba naeka abeganaba kama yagara kanta pegiri irebu ma'ena kasutintaga kanama ampa nababewo. We, naeba asi nasi abora, tabe mono namapi mono urimima miyone. We, narakurikena untiripa pita narakurisanawe. ⁵⁶ Piya, pi-

pa uwaba kampaye. Pipa poropete kina'mi mono is-apisa kamana'ama esegi puwaeyenema aborawaentiye, Isu untiye. Piya yogini abagi kina'miba Isu atate a'ya'magini iyegaka wawaegaintawe.

Monota paitanta kiye yagarama ntamapi ababute intawe

(Maka 14:53-65; Aruku 22:54-55, 63-71; Yoni 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Pigoya, irebu kina igeba Isu araku'urite monota paitanta kiye yagara Kayapasi aeti ababute wantawe. Pi ae namapi mono tisa kinape kabiyume kinape aki pumagini mintantawe. ⁵⁸ Pigoya Isu ababute wauguna, Pitaba igama maro ita maro ita putagina ainti wantiye. Wamagina uma irosa'magina tabe kiye yagarama kagisa kagopi uma pa'ima kayokaya kina'mi nkibakapi uma: Isupa ayabaya otakibeka agakuwe, ute uma mara'mintantiye.

⁵⁹ Pigoya tabe kiye kinape a'ya'ma monotasa kanisore kinape igeba Isu kumpari kamana maema aborama otamagini, aegukena kamana umagini abintawe. ⁶⁰ Aibuntini kumpari kamanapa uwoma uma aboramagini abumepa aeguyema kamanapa kapa kampa aboraogini aguyosa'ma mintantawe. Piya puguni tara yagararamisi aborama, ⁶¹ Isuka maya untase: Ma ntagara aeba Koti tabe mono nama akasaba'ma kakaga yaga a'ya peka to kake kima a'ya pukuwe yogara abintomene, untase. ⁶² Piya yusuguna paitanta kiye yagara aeba asimagina Isu maya omintiye: Kae kamana yepa nanaraka ugatagana pipa ka auka'isaba ukena napiyepera kampaye, untawe. ⁶³ Piya yogana, Suba kamana kampa unta asaba'magina mintantiye. Piyama mintogana monota paitanta yagara aeba to kake abigama untiye: Koti miyaba yagara, ae aobi kabigakanapa umagina esegi po. Kaeba Karaisiti, Koti Ntagaragabera kampayema, abigantiye. ⁶⁴ Abigao-gana Suba maya untiye: Pabigo yene. Pigoya, ka urimukuwa abiyo: Aintiba Wasanama Ntagara naeba esegiyenama nkagowama ae ayatakanti mimagi mantarisa ibinankama nkabobori tumpa irosakiri nagak-ibewe, untiye.

⁶⁵ Piya yogana monota paitanta kiye yagara aeba pi kamana abima amo'ena puma kaiwa atutu puntana aokina maya uwaimintiye: Aeba Koti akayasotaya, pika nanaga to kake ukune. Pipa kampaye. ⁶⁶ Pi kamanapa tigeba abimagiri, ayama napiyewe, untiye. Piya yogini igeba: Aeba ataena piya, aeguma kaiyo, untawe.

⁶⁷ Piya utegini, igeba Isu nkaowapi kaisa potama aeguyuguni, ka'isa kina'miba iya kasu atamara aeguntini, ⁶⁸ karana puma maya untawe: Kaeba Karaisiti yagara mintanapa, kaeguyemi ntagarama nkagewapa yo, untawe.

Pita Isuka agantuwema uwame otantiye

(Maka 14:66-72; Aruku 22:56-62; Yoni 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Piya puma mintuguna, Pita aeba abe'isa kagisa kagopinti mintantiye. Mintogana, kayokaya araga ka'waina aeti wama maya untiye: Kaeba Isu, Karariya yagara, aege miyempene, untiye. ⁷⁰ Piya yogana, aeba

wasana mintume kina ige iyobi uwame umagina: Nae kampa abinto kamana kaeba yene, untiye. ⁷¹ Piya ute kabebi tumikena pogana, kayokaya araga to ka'waina agate aeka wasana maya uwaimintiye: Ma ntagara Isu Nasareti kumatasa yagara aege miyine, uwaimintiye. ⁷² Piya uwaimogana Pitaba to kake uwame uma waya untiye: Naeba kana yagara aepa kampa agantuwe. Pipa Koti nkaobi taga suwe, untiye. ⁷³ Piya otate mintogini, wasanamiba Pitati wama maya untawe: Taeba kamanakapa ago abibebe pune. Kaeba taga ige aruyenabisawe, untawe. ⁷⁴ Piya yuguna, to kake Koti nkaobi uma esegima a'yugu kamana uma: Naeba kana yagaraba kampa agantuwe, uwaimintiye. Piya yogana pabigo kokore aga untiye. ⁷⁵ Piya pogana, Isu kamana maya unti: Kokorewama kampa aga untakana kaeba kakagara uwame unatakibene unti, pi kamana napimagina abe'i wama tabera antara puma kube'ena puntiye.

Isu ababute Pairatiti wamagini kamana otantawe
(Maka 15:1; Aruku 23:1-2; Yoni 18:28-32)

27 Marogini tabe mono kiye kinape to ka'isa Isureyo kabiyume kinape a'ya'ma aki puma Isu aeguma kaikena kamana uma esegi puntawe. ² Piya yuguni Isu ayatarara kirokaetama ababute tabe yagara Pairatiti metantawe.

Yutasi uma kobama purintiye
(Aposoro 1:18-19)

³ Pigoya purikiyema uma esegi puguna, Yutasi minaga yagara aeba agama abite: Nanaga piyaba puwe, ute, antawama kampa aogi pogana, kana 30-wa mone siriba amintapa maete kiya kina a'wae puma imintana uwaimima maya untiye: ⁴ Naeba kumpari sumagi, kaintanawa kampa wainta yagara minaga pogana ataena piye. Piya yogini igebe: Taetiba nanaga kanama yene. Pipa kae'enawe, untawe. ⁵ Piya ute moneba a'a-o yuguna, pi tabe mono namapinti uma maebugaite kaiwa amirite wama uma kobantiye.

⁶ Piya pogini, tabe mono kiye kina'miba kana moneba kita puntini maya untawe: Moneba wasana ikantanaga tabe mono namapisa monebisa atakanaba kampa aogi pikiye, untawe. ⁷ Pigoya, kana monerasaba ayabusune, umagini mare-u me-u pumagini magabu pome ntagara ae ma, namu kina'mi ige iru yuga, pita'i aboranema ika puntawe. ⁸ Pigoya, kana mawama nkageba: Kora mpawe, untawe. Piya kana agiba uwa waintiye. ⁹ Pigoya, paipa mono kamana Poropete Yere-maya nkawamupi aboranti, pi kamana'ama nkau'wapa aboranti, maya untiye: Isureyo kina igebe ikantanawa 30-wa mone siribawe, untawe. ¹⁰ Piya, kana monerasa magabu pome ntagara ae ma ika puntawe. Wa'egawama unamintisa puntawe, Yeremaya piyama kaentiye, untiye.

Pairati Isu abigantiye

(Maka 15:2-5; Aruku 23:3-5; Yoni 18:33-38)

¹¹ Pigoya, igebe Isu tabe yagara Pairatiti ababute wauguna abigama maya untiye: Yuta kina'mi Wa'ega Yagaraba kaewo, untawe. Piya yogana Isuba: Pabigo yene, untiye. ¹² Pigoya, tabe mono kiye kina'mibe monota kabiyume kina'mibe kamana otaugunaba, antotapa kampa a'wae puma uwaimintiye. ¹³ Piya pogana Pairatiba abigamagina maya untiye: Kamana ugataganapa, nanaga ka'iba kamanapa kapa kampa yene, untiye. ¹⁴ Piya yogana Isuba kamanapa kapa kampa a'wae pumagina yogana, kiya yagaramaba uwoma agi napintiye.

Pairatiba Isupa maripora aeguyiyo untiye
(Maka 15:6-15; Aruku 23:13-25; Yoni 18:39-19:16)

¹⁵ Pigoya a'ya'ma kabu, Pasoba naninta nakena yagaba, pi mparisa kiya yagarama aeba Yuta kina'mi nki-ga'na kina ka'wainaka age yugunaba au'ima iyoba imima mi pomekana piye. ¹⁶ Pigoya, pi ntagaba ka kamparaga yagara iga'na namapi mintantiye. Agewapa Parabasiwe. ¹⁷ Pigoya, wasana aki puma miwaentuguna Pairatiba mayama ibigantiye: Ke uwa ataoma yewe. Parabasiwera Isu aeba Karaisiti yagarawe ye, ae uwa atasuwe, piya untiye. ¹⁸ Piya Yuta kina igebe uwa Isupa igobi potama aeti metaume pi abintana piya untiye.

¹⁹ Pigoya, Pairatiba kamana uma a'ya pikena yabaera mintogana, waya'wampa aeti maya kamana ataogana wantiye: We, naeba iba asekapa amonta agama aeka tabera nantara puwa, pi aogi asoya yagara uwa atao, untiye.

²⁰ Pigoya tabe mono kiye kinape kabiyume kinape igebe a'ya'ma kina'mi imo atikeba'magini maya untawe: Omigina Parabasi uwa atantana, Isupa aeguyenoma, omiyo, untawe. ²¹ Piya yuguna kiya yagaramaba to kake ibigama maya untiye: Aepera, ae uwa ataoma yewe, untiye. Piya yogini igebe: Parabasiwe, untawe. ²² Piya yuguna maya uwaimintiye: We, Karaisiti yagarawe ye ntagara, aepa aya pukuwema, ibigantiye. Piyama ibigaogini, a'ya'waemagini ka kamana umagini: Maripora pureno, untawe. ²³ Piya yuguna Pairatiba to kake umagina: Nana kaintanarakawe, untiye. Piya yogini to kake tabe kamana uma: Maripora pureno, untawe.

²⁴ Piya yuguna Pairatiba napiyomema kamana'wampaba kampa aogi puntiye. Piya pogini, pabigo tabe ma'ena pikena puguna, yogini wani amuguna iyora ayapa wani nkaentana maya untiye: Ma ntagarama kaintanaba naetiba kampa tamakaeyano. Pipa tige a'wae puma timuwe, untiye: ²⁵ Piya yogini igebe iwamu ka'i ka'i: Kanarane, untawe: Pi kaintanaba taebe taga'nugitibe taeti waikiye, untawe. ²⁶ Piya yuguna, Pairatiba Parabasi uwa ataogana igeti waogana, Isupa eru kasutasa aegugasimagina, maripora aeguyiyema irebu kina ababuwa'imintiye.

Irebu kina'mi Isu akayasotantawe

(Maka 15:16-20; Yoni 19:2-3)

²⁷ Pigoya, pi tabe kiye yagarama irebu kina'wa ka'isamiba igeba Isu ababute namapintisa tumima, irebu kina'mi ntapinti ababute ima, yuguni a'ya'ma irebu kinapa ampa aki puntawe. ²⁸ Aki puwaeyuguni Isunta kaiwapa atagasima tabe yagaramanta tete kai potantawe. ²⁹ Pigoya, ake wainta taminoku ka pugasimagini a'notapa taminonkitantawe. Piya potantini, wantapa ka amuguna ayatakanti u'magina tabe kina kanta puma mintantiye. Aibogini igeba wama agora uma irakabima akayasotama maya untawe: We, Yuta Wa'ega Yagara, kaeba aya pene, untawe. ³⁰ Piya ute, igeba kaisa potama, wantawa apa'ma pabigo a'no nkaiwa'ma aeguntawe. ³¹ Piyama aegumugaitegini, pi tete kaiba atagasimagini to kake ae'wa kai maema amitamagini maripora aegukena ababute wantawe.

Isu maripora aeguyuguna purintiye

(Maka 15:21-32; Aruku 23:26-43; Yoni 19:17-27)

³² Pigoya, ababute wama ke'i ka yagara uma abatantawe. Agewapa Saimoni aeba Sairini kumatasa, ae tutusotauguna Isunta maripoba maema aesaga'u ataogini wantawe. ³³ Wamagini, maba ka agewapa Korikota, pipa kamanatepisa a'no nkayampu amuta, uma irosantawe. ³⁴ Uma irosa'ma waini wanipi asa tusa wanipa paigu puma amikena yuguna, nabigategina a'a-o untiye. ³⁵ Piya pogini pabigo maripora itagintawe. Piya puguna maripora mintogini, kaiwata tete'ena pumagini pako puntawe. ³⁶ Piya puritegini mara'mimagini kiya kabitantawe. ³⁷ Pigoya, a'notapa agowapa mayama kaimaranta waintantiye: Mapa Isu, Yuta kina'mi Nkwa'ega kaema atantawe.

³⁸ Pigoya, ma'ena kuntana yagara tara kaga maripora iyeguma to ayatari to ayatari pumagini isitantawe.

³⁹ Pigoya pita'i wa waya wate kanate pume pi kina'miba Isu akaya kamana omima maya untawe: ⁴⁰ We, tabe mono nama akasaba'ma kakaga yaga kima a'ya pukuwe yempe ntagaragawa, kaeka kaupaa'omaeyowe. Kaeba Koti Ntagara mintanapa, mariporasa iyoba'ma tumowe, untawe. ⁴¹ Pigoya, tabe mono kiye kinape kabiyume kinape igeba pabiyama akayasotama maya untawe: ⁴² Wasana ka'isa kina iyo'maentikana, ae'wa nkau'amampa ao'maekenagaba igiga pumagina kunta piye. Aeba Isureyo kina tae Wa'ega mintanaba, mariporasa iyoba'ma tumeka aeti uma atokaeyano.

⁴³ Aeba: Naeba Koti Ntagara nawe, ute, amatiti'enawapa Kotiti atantagina waintika, pika Kotiba aeka abekanaba iyoba'atano, untawe. ⁴⁴ Pigoya ma'ena kuntana yagara tara aeke kaga iyegunta, isigeba pabiyama akayasotama umaginisi kamparaga potantase.

Isu pu'wantiye

(Maka 15:33-41; Aruku 23:44-49; Yoni 19:28-30)

⁴⁵ Piya potama mintuguna, kagi abebe pogana ase uma maba kanarasama waintogana atamaisa puntiye. ⁴⁶ Piya atamaisaogana Isuba pabigo kega'e uma maya

untiye: Iro-i, Iro-i, arama sabatani, untiye. Pipa maya untiye: We Kotinempa, Kotinempa, nanaga natane, untiye. ⁴⁷ Piya yogini, mintume kina igetisa ka'isa kina'mi abite maya untawe: Mae ntagara aeba Iraiya kega'e uma agisiye. ⁴⁸ Piya yuguna, ka yagara aeba karu'ena wamagina kai atuta asa wanipi aemagina asara kitamagina Isu amikena pogini ka'isa kina'miba maya untawe: ⁴⁹ Kaeba uwa ataganao. Iraiya taga kanama iyoba'atakana tumeka agakune, untawe. ⁵⁰ Piya yuguna, Isuba to kake tabera kega'e yogana aumaba iwae-gaintiye.

⁵¹ Piya puroganaba, tabe mono namapi Koti nkauka'i akumparanta kaiba atisa aturite tumima abeti tumpa tasawaogana tara awatentana puntiye. Piya puntana imimapa tabera pogana tabe yabapa aibako pumagina kuya mpaentiye. ⁵² Pigoya, pita'i wasana iru wairite wanti, pipa a'waiyogini mono kina, pai purinta kina, igetisa ka'isa kinapa iyogama asintawe. ⁵³ Piya, Isu ae'wa paitama asiyogini igeba irubintisa imagini aota mono kuma, Yerusalemi, ima uwoma kina'mi aborawaimintawe. ⁵⁴ Pigoya, irebu kina'mi kiye yagarabe aokinape Isuta kiya kabima mintume kinape, igeba pi imima pomepe to ka'isaenabe agamagini abite, iyekuru puma maya untawe: Ma ntagara aeba taga Koti Ntagarawe, untawe.

⁵⁵ Pigoya, Isu aegunta pita'iba wayapa uwoma pagasari mimagini pi puntanaba agama abintawe. Igeba Isu Karariya marisa aega'ma kanama kayokaya'ena potanta'nagi, ⁵⁶ igeba Mariya Matara kumatasa wa, piya to auka Mariyawa, Yemisike Yoseke isinowa, pigoya to ka'waepa Sebeti ntagara tara isige isinowa, to ka'isa waena sumagini, igeba kaga mimagini agantawe.

Isu kaitantawe

(Maka 15:42-47; Aruku 23:50-55; Yoni 19:38-42)

⁵⁷ Pigoya asenamaisaogana, Arimatiya kumatasa a'yo ampiyome tabe kutantaga yagara, agewapa Yosepe, Isu mpono abima abagi puma mintantiye. Pi ae kantiye. ⁵⁸ Kanama Pairatiti wama, Isu yabaewaka omogana abite yogini irebu kina igeba amintawe. ⁵⁹ Piya puguna Yosepeba wasana wasaba maema wae kairasa asagakokima maete wantiye. ⁶⁰ Maete wama, yaba nkage, aewa nkaruwema kana kaba ku'maranta, pipi Isupa metama tabe yabantama ka a'warigasogana awaba aigunkaogana wantiye. ⁶¹ Pigoya kana wasana aru awarapa Mariya Matara kumatasawa, to Mariya ao'waena suma isigeba mimaginisi agantase.

Irebu kina'mi Isu nkarura kiya kabintawe

⁶² Marogana sabati aboraogini, tabe mono kiye kinape Parasi kinape igeba aki purite Pairatiti wamagini maya untawe: ⁶³ Tabe yagarare, taeba kamana ka napiyompeka ugamukune. Aegutompe kumpari yagara aeba aogama mintana maya untiye: Pu'magi papa kakaga peka naogamagi asikuwe, untika asisanaga kabikibewe. ⁶⁴ Piya abagi kina'wampi wamagini kuntana isu'urintini ago asiwayema, wasana kampari

uwaigaisanaga yegini irebu kina igeba arura esegima kiya kabimagini mintigina, kakaga yaga a'ya peno. Paipa kumpari sumagina: Naeba Koti ntagara nawe untikana, aintisa kumpari kamana'ama abobori anosasanaga, uwoma tagi napima ugamune, untawe. ⁶⁵ Piya yuguna Pairatiba maya uwaimintiye: Kanaraka irebu kina timekiri ibabute wama wasana aruba akumpa kiya kabiwaitaigini pasemagini mikibewe, untiye. ⁶⁶ Piya yogini igebe irebu kina'mige wama kana aruba akunkatamagini yabankama nkaboboriba ara'ena potama irebu kinapa itauguni kabima mintantawe.

Isu asiwantiye

(Maka 16:1-10; Aruku 24:1-10; Yoni 20:1-18)

28 Pigoya, sabatiba a'ya puwaogini waintuguna marusa yaga aborantiye. Piya pogana marikena poginisi, Mariya Matara kumatasawa, to auka Mariyawa suma, isigebe aru agakena wantase. ² Wausuguna tabe imima pabigo pogana, Wa'egawamatisa enisore ka'waina mantarisa tumima yabapa aebasanakasogana a'waiwaogana abobora mintantiye. ³ Piya, apayaena kanta e'wasa pemisa aowarisaba puwaogana kaiwatisaba wae'wae puma ibina kanta puwantiye. ⁴ Pigoya, arura kabima mintume kina igeba agate iyekuru pumagini tabaraba puma purikena kanta puma mintantawe. ⁵ Pigoya, tara wae tara uma irosausuguna enisorewama maya uwaisimintiye: Tisigebe a-tisiyekuruba piso. Naeba abintuwa, tisigebe Isu maripora aegunta agakena kanase. ⁶ Pigoya aeba mata'iba kampaye. Aeba maru urimintisa pumagina ago asiwaye. Tisigebe kanama marunkapa mampaye. Pipa agate, ⁷ karu'ena wama abagi kina'wa maya uwaimiso: Isu aeba purintapisa ago asiwaye. Pigoya, Karariya mari wama paitaritakiya, tigebe pita'i wama agakibewema uwaimiso. Pigoya, ago urisimuwe, untiye. ⁸ Piya uwaisimoginisi, isigebe karu'ena aruba irikabitate isiyekuru puma tabera isi'mu purite abagi kina uwaimikena karu'ena wantase. ⁹ Piya pusuguna ke'i Isuba pabuma: Aya pese, untiye. Piya yoginisi, isigebe

agora uma parokaema agisara araku'ma ae age mae-ma asaga'yuntase. ¹⁰ Piya pusuguna Isu maya uwaisimintiye: Tisigebe a-tisiyekuruba piso. Wama naokina uma uwaimisigini Karariya mari ima pita'i na-gaiyo, piya uwaisimintiye.

Irebu kina'mi kamanane

¹¹ Pigoya waya tara isigebe wausuguni, wasana aru kiye kina igetisa ka'isa kinapa karu'ena kumati ima, pi aborantintanama nkawaga kamana tabe mono kiye kina uwaimiwaentawe. ¹² Pigoya, kiya kina igeba monota kabiyume kina igega'e uma igege kamana uma abiritegini, igeba irebu kina mone uwoma imimagini maya uwaimintawe: ¹³ Tigebe maya yiyo: Aseka tauwaitamintokini, abagi kina'wampi kanama Isu nkaupa kuntana iso'urewe, yiyo. ¹⁴ Piya kamana kiya yagaramaba abite ka'ena puritanagaba a-tiyekuruba piyo. Taeba kanara uma kayone potakune, untawe. ¹⁵ Piya uma uwaimuguni, irebu kina igeba pi mpone maeritegini kamana uwaiminta, pi wasintawe. Pigoya pi kumpari kamana'amaba Yuta kina'mitiba anosama tabe wairite kanantiye.

Isu amuta aborama mono yugaraka uwaimintiye

(Maka 16:14-18; Aruku 24:36-49; Yoni 20:19-23)

¹⁶ Pigoya, abagi kina nagisarisa ka tumpaema, igepa Karariya mari ka amuti Isu igega'e yogini intawe. ¹⁷ Imagini, ae'wa agate aeti uma parokaema agisuntawe. Piya puguni, ka'isa kina'miba igu'ama tara tara puntawe. ¹⁸ Piya puguna, Isuba igora wamagina maya uwaimintiye: Kotiba mantarisa mabisa esegiyenaba a'ya'ma nae namiwaentine. ¹⁹ Pika tigebe maga maga wama toma toma nae nage awaga kamana uwaimigini naegaraigiri, Nabanempawa, Yagarawa nawa, Aota Awamusana suma, tae tageraka mono wani pai'itaiyo. ²⁰ Aibumagiri kamana uriminto kamana uwaimigini wasiwaeyiyo. We, tigebe abiyo: Naeba a'ya'ma yagaba asi nasima tigege miyekana pi kanapa a'ya pikiye, Isu piya untiye.

Maka

Yoni wani pai'itanti ntagarama kamanane

(Matiyu 3:1-12; Aruku 3:1-9, 15-17; Yoni 1:19-28)

¹ Koti ntagara Isu Karasatikaba aogi kamana mayama mawe: ² Pigoya, Koti kamana unti ntagara Aisaya esapi mayama kaentiye:

Abo. Kamana'ne maenta yagara agarubakana paitama kaori wama, kekapa aogi pikiyema, Koti yeginaba, ³ awaga kamana ukema yagara ka'me mpari mima kega'e uma mayama aboraye: Tabe Yagarama ki i'ma aogi piyoma, Aisaya piyama kaentiye.

⁴ Piyama kaeyogana, Yoni wani pai'itanti ntagara wama ka'me mpari umima maya uwaimintiye: Aguntaenaripa kaitegiripa a'wae puma wani pasigina, Kotiba aguntaenaripa maerigaikiye, uwaimintiye. ⁵ Piya uwaimogini a'ya'ma Yutiya marisa kinape a'ya'ma Yerusaremi kumatasa kinape aeti wawabumagini, aguntaena pume kamana'waipa uma aborauguna, Yontani wanipi pai'itantiye.

⁶ Pigoya, Yoninta kaiwapa kamoro yaga ayatasa pomima, au'arirasa abamu kantiba kitama mima, iroke tuke nantiye. ⁷ Pigoya, Yoniba maya kamana untiye: Naka'i kanakibi ntagara agewapa asu nagasima waintika, naeba mayamanaba narakabima agisa anapa kampa akubo agaikuwe. ⁸ Piya, naeba wanitasa paititaogana, togana aeba Aota Awamusatasa paititakiye, uwaimintiye.

Yoni Isu wani pai'atantiye

(Matiyu 3:13-17; Aruku 3:21-22)

⁹ Pigoya, pi kanabipa Karariya mari Nasareti kumatasa Isu kanaogana, Yoni Yontani wanipa pai'atantiye. ¹⁰ Pai'ataogana wanipisa ima mayo agaopa, man-ta kabi a'waiyogana, Awamusa'ama pupunta kanta purite Isuti tumpitogana, ¹¹ mantabisa maya kamana tumintiye: Kaeba nabugami ntagaranekawe. Taberna'mu pugatauwe, untiye.

Kewama Isu amiyo puntiye

(Matiyu 4:1-11; Aruku 4:1-13)

¹² Aiyogana, pabi ntaga Awamusa'ama Isupa ka'me mpari agarubaogana wantiye. ¹³ Wamagina 40-wa ntaga ka'me mpari mintogana, Satani amiyo potaogana, Isu kampa abintiye. Pigoya Suba umugabage miyogana, enisore kina'mi aogima kabitantawe.

Isu yogaenawapa Karariya-i agobintiye

(Matiyu 4:12-17; Aruku 4:14-15)

¹⁴ Pigoya, Yonipa araku'ma iga'na namapinti atauguna, Suba Karariya-i wama Koti nkaogi kamana uma, ¹⁵ maya untiye: Pigo agoya, Koti kabiratakenaenaba agarosaye, Isu piya ute: Aguntaenaripa kaite tigu a'wae puma aogi kamana abibebe puma aegaraiyo, uwaimintiye.

Isu tarawa tarawaki kinapa ibabuntiye

(Matiyu 4:18-22)

¹⁶ Pigoya, Isu aeba Karariya kotu awamori waomepa Saimonige a'nantowampa Enturuge, isigeba yogawaisipa inoyanta aebusume ntagararaginis, kuko aibarekima wanipinti motausuguna uma isigate, ¹⁷ Isu maya uwaisimintiye: Tisigeba ampa naegaraiso. Inoyanta aeyamesa puma wasana iba pikenana tisiyakikuwe, uwaisimintiye. ¹⁸ Piya uwaisimoginisi, pabigo isigeba kuko'waisipa atate aegarantase.

¹⁹ Aibusuguna, Suba to nasi nasi puma waomepa, Sepeti ntagara Yemisige a'nantowampa Yonige wanipisa karebi mima, kuko aogi puma mintusuguna uma isigantiye. ²⁰ Isigategina pabigo isigega'e yoginisi, isigeba isibawaisimpa Sepetige yogawa pome kina'wake wanipisa karebi itate Isu aegarantase.

Isu ke kina agarubantiye

(Aruku 4:31-37)

²¹ Pigoya igeba Kapaniyamu kumati wama, sabati yaga Yuta kina'mi mpono namapinti wama, Isu kamana uwa uwaimogini, ²² kana kamana yomeka abite pami puntawe. Piya, Suba mono tisa kina'mi kamana nane. Kiya kina'mi yumesa kamana uwaimogini, abite pami puntawe.

²³ Pigoya, pi mono namankaipinti ka yagara ke kina antabaipinti minta yagara ampimagina, mayama tabera kega'e uma maya untiye: ²⁴ We, Isugaba Nasaretirisa yagaragawe. Taegukena kanapaya, nana puratakena kanane. Piya, naeba ago abopa, kaeba Kotitisa aota yagaragawe, piya untiye. ²⁵ Piya yogana, Isu: Paka pumagina atate irosa'ma wagaso, omintiye. ²⁶ Omogana, kana yagarama antabaipisa ke kina'mi apasara potama tabera kega'e otate irosa'ma wagaintiye. ²⁷ Aibogana, a'ya'ma kina'miba agate pami pumagini, maya kamana mare-u me-u puntawe: Nana kamanapaya iye. Taeba kampa abintompe kamana umagina, Kiya kina'mi usu kamana uma uwaitagini

kegina'miba kamana'wapa wasiyewe, untawe. ²⁸ Ai-bogini, a'ya'ma Karariya kina'miba Isu pomentanaga abite napintawe.

Isu Pita aentawampa ao'maentiye
(Matiyu 8:14-15; Aruku 4:38-39)

²⁹ Pigoya, Isuba mono namapisa iro'ma Isu Yemisike Yonike isibabute wamagini, Saimonike Enturuke isige namapinti wantawe. ³⁰ Waumepa, Saimoni aentawampa nkau yaku taogana awaitamintogini, Isu omuguna, ³¹ aeba wama uma ayata u'ma asitaogana, yonintanawapa ata waogana, kana wae'maba naninta maema imogini nantawe.

Isu uwoma kina aogi puwaitantiye
(Matiyu 8:16-17; Aruku 4:40-41)

³² Pigoya, pi ntagaba asenamaita a'ya'ma yoni kinake ke kina intabaipinti minta kinake ibabute Isuti kangana pumagini, ³³ a'ya'ma pi kumatasa kina'miba nama kabera ampintugana ³⁴ uwoma kina'mi tonarona inuntanawaipa kaba itamagina, uwoma kiginapa igarubantiye. Pigoya, ke kina'miba ae'wa nkagoba agauguna, pipa mare-u me-u pusanaga akunkitantiye.

Isu Karariya-i nasintiye
(Aruku 4:42-44)

³⁵ Pigoya, abaya aseka Isu asima iro'ma wama, ka'me mpari wamagina uma nunamu yogini, ³⁶ ainti Saimonige aokinaka aguyosagata wama ³⁷ uma agate: A'ya'ma kina'mi kae kagakena pewe, omintawe. ³⁸ Piya omuguna, Isuba maya untiye: Pigoya, taeba to ka'isa kumati wano. Igepa mono uwaimikenaga kanauwe, uwaimintiye. ³⁹ Piya uwaimitegina, aeba wama a'ya'ma Karariya mari wama, mono namankaipinti kamana uma uwaimimagina, uwoma ke kinapa agarubantiye.

Isuba karu yagara ao'maentiye
(Matiyu 8:1-4; Aruku 5:12-16)

⁴⁰ Pigoya ka karu yagara aeti kanama ampa parokae-ma mima, esegima mayama abigantiye: Kaeba kabemika kaba natakena puntanapa aogi punatao, omintiye. ⁴¹ Piya omogana Isu antara potama, ayapa parosuma auta u'ma maya untiye. Piyaenaga nabiye. Pabigo kata wakana aogima miyo, untiye. ⁴² Piya yoganana, pabi ntaga kana karuyenawapa ata wantiye. ⁴³ Ata waogana Isu esegima uma maya omintiye. Uwa kinapa a-nkuwaimima, kaeba marupa mono kiye yarara uma kaupaa ayakekana agano. Piya, kata wamikaba pai Mosese uramintintanaba amegini wasanamiba kagate: Aoso yagara miyema napikibewe, piya omintiye. ⁴⁵ Aibogana, kana yagara abe'i irosa'ma wama, mare-u me-u puma pi kamana uwaimogana, Isu to kumati uwa wakenaga kampa abogana, abe'i ka'me mpari mintogini, a'ya'ma auka'isa wasanamiba aeti wantawe.

Isu agisa aya pu'wanta yagara kaba atantiye
(Matiyu 9:1-8; Aruku 5:17-26)

² Pigoya, to yagaba Isu a'wae puma Kapaniyamu kumati to kakema umintogini, wasanamiba: Isuba wa'eri ago ampintiye, untawe. ² Piya yuguni uwoma kina'mi namapa ampa pumaewauguni, ka'isa kina'miba kaberi ampa aki puma mintuguna, Isu aogi kamana uwaimintiye. ³ Piya uwaimogini, wasanami agisa aya pu'wanta yagara ababute kanama, tarawa tarawa kina'mi wasirite kanantawe. ⁴ Kanaumepa wasanaba pumaewauguni kampa Isu agora ababute inta, nama nkabobori imagini, asu akuritama, pita'isa kana yoni ntagaraba wasa yara waitama motauguna tumintiye. ⁵ Tumogini: Aogi potakiyema napiyuguna, Isu ibite: Yagaranepa, aguntaenagapa iba maegagasuwe, omintiye.

⁶ Piya omogini, ka'isa mono tisa kina'miba pita mara'mima mayama ige napintawe: ⁷ Nanagabaya pi ntagaramaba maya kamanapa iye. Kotika akaya kasa iye. Kebaya aguntaenarepa maeragaikiye? Koti ae abinto maeragaikiyema napintawe. ⁸ Piyama napiyuguna age napima ibite Isu mayama uwaimintiye: Nanaga piyamaba tigebipa napiyewe. ⁹ Nana kuntaenawema napiyewe? Yoni ntagara aguntaenagapa maegagasuwa, asima wasaga aesagabite wao yoka yewo, utegina: ¹⁰ Tigeba abiyo. Wasanama Ntagara naeba ma mpabi esegiyenanetasa aguntaena maerigaikena esegiyenanepa waintiye. Naeba kuntaena pekiripa, agate napima yiyo uwaimintana, agisa aya pu'wanta yagaraba maya omintiye: ¹¹ Naeba ugaminta, kaeba asima wasagapa aesagabite wa'egati wooma omintiye. ¹² Omogana kana yagaramaba asima wasawa aesagabite waogini, agate a'ya'ma kina'mi tabera pami pumagini, igeba: Taeba kampa agantompentanawe. Koti aogi potayema, Koti i'mu potantawe.

Isu Aribaika kega'e untiye
(Matiyu 9:9-13; Aruku 5:27-32)

¹³ Pigoya, Isu iro'ma wama kotu awamori to umintogini, a'ya'ma kina aeti wabuguna, kamana'wapa uwaimintiye. ¹⁴ Uwaimitegina to waomepa Aribai, Aopayesi ntagara, takisi opisiwapinti mintogana uma agate: Naegarao, omintiye. Omogana asima aegarantiye.

¹⁵ Pigoya, uwoma takisi maeyume kinake kamparaga kinake aegarauguna, aeba Aribai ntamapinti umima, pi kinake Isuge abagi kinake mima naninta nauguni, ¹⁶ Parasi kina'mi nkarotu tisa kina kanama ampa igaumepa, pi kinake mima nama miyogini, agate abagi kina'waka mayama ampa ibigantawe: Nanagabaya takisi maenta kinake kamparaga kinake nanintaba nayema, ibigauguna, ¹⁷ Isuba abite maya uwaimintiye: Wasana kampa yoni nkibemi kina'miba tusa yagaramati kampa wawe. Yonintana ibemi kina'mi mana igeba wawe. Piya: Aogi kinatawe, ye kinapa aogi puwaitakenaba kampa tumintuwe. Naeba agunta kina igu

a'wae pikibeka uwaimikena tumuwe, piya uwaimintiye.

Naninta i'mikena kamana untawe

(Matiyu 9:14-17; Aruku 5:33-39)

¹⁸ Pigoya, Yoni abagi kinake Parasi kinake ka'isa yagaba naninta atate uwa mintuguni, wasanami kana ma Isupa mayama abigantawe: Nanaga Yoni abagi kinake Parasi abagi kinake ka'isa yagaba monoka nanintaba a'a-o uma uwa mintuguni, nana piyema kae kabagi kina'miba nanintaba a'yugu nawema, abigantawe. ¹⁹ Abigauguna Isu maya uwaimintiye: Pigoya, wasanami iba'ena puntiniba, a'ya'ma kina'miba nanintaba umaerite kampa menkatama miyewa, karu'ena ampa nawe, uwaimintana: Pi ibawae'ma nkawae-wampa uwamintegini, ae aokinapa naninta imepa igeba kampa a'a-o unta maeyawe. ²⁰ Pigoya, ainti iba'wae'ma nkawaewampa ampa arakurite ababute to mari wagasiginiba, pi ntagaba ao'miba intara puma kampa nanintaba nanta, uwa mima aeka napikibewe, uwaimintiye.

²¹ Piya uwaimintana to kamana maya untiye: Pigoya, paisa kai atugekanaba, wasanaba kampa aoso kaiba kasama pitapa atama pugunikiye. Kampaye. Piya pikibipa to paisa kaiwamaba to tabera atugekana, tabe age waikiye, untana, ²² to ka kamana maya untiye: Piya, wasanama kasa yamanka antinkapa maema, kampa paisa yaga au'aribintiba ataye. Antipa piyama ataisinta, akapisa anosama, kana paisa yaga au'ariba kampa aibakentama, karu'ena muru'wagina wanipa pita'isa tumiwasine. Piya, kasa yamanka'ama nkantipa kasa yaga au'aribinti ataye, uwaimintiye.

Sabatiraka kamana untawe

(Matiyu 12:1-8; Aruku 6:1-5)

²³ Pigoya, ka sabatirapa Isuba witi yugabinti waogini, abagi kina'mi wamagini kana witi yugabisa maeyuguni, ²⁴ Parasi kina'miba maya untawe: A'yuguyena pewe. Tigeba sabatirapa akumparanta'enaba piyaba pewema, Isupa abigauguna, ²⁵ maya uwaimintiye: Tigeba tayabama Tebiti puntintanagaba kampa napiyewo. Abayata mono kiya yagara mintogana, Tebitige aokinake iga'ena ibogana, Koti mpono namapinti iyogana Abayata Koti nkamume ntaninta maema amogana nantana, aokinapa imogini nantawe. Pipa uwa kina'mi ntanintaba kampaye, mono kiye kina'mi ibiwai nakena nanintawe, uwaimintiye.

²⁷ Piya untana to maya uwaimintiye: Kotiba wasanaga migaranema napima sabatiba puntiye. Sabatigaba kampa napinta wasanaba maru puntiye. ²⁸ Piya puma Wasanama Ntagara naeba sabatirapa kabima miyuwe uwaimintiye.

Isu aya pu'wanta yagarapa aogi potantiye

(Matiyu 12:9-14; Aruku 6:6-11)

3 Pigoya, Isu ini namapinti to waomepa, pita'i aya pu'wanta yagara mintogini, ² Pitasa kina'miba Isu-pa agategini, sabatira kana yagara aogi potakaba

agate kamana otakunema napintawe. ³ Pigoya, Isu aya pu'wanta yagaraga: Mati kanao, omintana, ⁴ pi kinakaba mayama ibigantiye: Ago kamanatepa ayama napiyewe. Sabatirapa wasana aogi puwaitakunema napiyebaya, ata puwaitakunema napiyebaya, iyo-gaitakunema napiyebaya, iyegukunema napiyewema, ibigantiye. Ibigaogini kamana kampa unta, asaba wantawe. ⁵ Piya, igeba ige akuninta kina mintuguna igategina, antara pumagina, kampa a'mu puwaitanta ka ibirantiye. Piya puntana kana wasanagaba, Isu: Kaya paroso, omintiye. Omogana aeba aya parosogana atawantiye. ⁶ Piya pogini, Parasi kinapa iro'ma Eroti aokinake aki puma mintini: Aya pumabaya aegukunema napima, mare-u me-u puntawe.

Uwoma kina kotuta aki puntawe

⁷ Pigoya, Isuge abagi kinake pi kinapa itate kotuta wauguni, uwoma Karariya kinake, Yuntiya kinake, ⁸ Yerusaremi kinake, Intumiya kinake, Yontani wani aka'isa kinake, Taya kuma'ama agorasa kinake, Saironi kuma'ama agorasa kinake, a'ya'ma Isu pome kamana abima, uwoma kina aeti wantawe. ⁹ Piya, uwoma kina Isu aogi puwaitaogini, a'ya'ma yoni kinapa aibasana'ma mareta meta puta wama aeti wamagini: Auta uma arakurukunema, napintawe. Piyama napiyuguna, Isu: A'yugu napasa nakibewema, wanipisa kareba nagora ataiyoma, abagi kinaka uwaimintiye. ¹¹ Uwaimogini ke kina antabaipi minta kinapa agantini-ba intagawarisa uma aigarepa'wama kega'e uma: Kae-ba Koti Ntagaragawe, untawe. ¹² Piya yuguna: Wasanaba piyaba a-nkuwaimiyo, Isu ke kinapa esegima uwaimintiye.

Isu aeba abagi kina'wa aisuwaitantiye

(Matiyu 10:1-4; Aruku 6:12-16)

¹³ Pigoya, Isu amuti ima aewa napiyome kinaka igega'e uma: Kanaiyo, kega'e yogini aeti kanantawe. ¹⁴ Kanauguna nagisarisa tara tumpaema kina ibabu-ma: Tigeripa aposoro kinatawe uwaimite: Nae nabagi pumagiri, kamana'nepa uwaimikenaba wamagiri, ¹⁵ esegiyenanepa maema ke kinapa agarubakibewe, piya uwaimima ibabuntiye. ¹⁶ Pigoya, abagi kina'mi nkigewaipa maya uwaimintiye: Saimoni aoso ominti nkagiwapa Pitawa, ¹⁷ Sepeti ntagara Yemisiwa, Yemisi nka'nantowampa Yoniwa, isigewaisipa anagi isigi Powanagisiwe uwaisiminti, tae kamanapisa antaru yisa kina miyese uwaisiminti, ¹⁸ Enturuwa, Piripiwa, Patomayowa, Matiyuwa, Tomasiwa, Aopayesi ntagara Yemisiwa, Tariyesiwa, namu'isa kiya kina igarubakaike-na abugai ntagara Saimoniwa, ¹⁹ ainti Isu minaga'ena punti ntagara Yutasi Isikeriyotiwa, sumagini, abagi puntawe.

Ke kinapa ao'maeyane, Isupa omintawe

(Matiyu 12:24-32; Aruku 11:14-23; 12:10)

²⁰ Pigoya, Isu wa'eri tumogini, uwoma kina aeti ampa aki puguna kampa nanintaba nakena puntawe.

²¹ Kampa nakena puguni, wa'ewatisa kina'mi piyama abitegini: Aeba aibo'enabaya piyema napimagini, Isu arakurikena kanauguni, ²² mono tisa kina Yerusaremisa tumume kina'mi maya untawe: Piyesibu ababibayawe, untini: Ke kina'mi kana tabewaimpa nke-segiyenawatasa ka'isa ke kina igarubakasabayawe, untawe. ²³ Piya yuguna, kega'e yogini aeti ampa aki puguna, imiyo kamana maya uwaimintiye: Kewama ae'wapa aya pumabaya agarubamisine. ²⁴ Piya, ka marasa kina'mi ige igewai ma'ena pesinta, kampa aogimapa miyesine. ²⁵ Pigoya, wasanama aokina'mage maka yesinta, kampa aogimapa miyesine. ²⁶ Piya puma, kewama aokinaka ka ibiramisinta kampa uwa miyegina, esegiyenawaipa kampa waiyisine.

²⁷ Piya, ka'wainaba to ka esegi yagarama ntamapinti wama ae'ena kuntana maekena puntanaba, marupa kana esegi yagaraka araku'ma iga'narasa kirokaetama, namankapisa kotapa kuntanaba piye.

²⁸ Piya, taga kamana urimuwe. Wasanama aguntaenawape a'ya'ma ka abirakibintanawape maegaikenawenawe. ²⁹ Pigoya, wasanama Aogi Awamusaka ata kasa ikibipa, Kotiba kampa maegaikiye. Kana aguntaenawapa kampa maegasakana a'ya'ma yaga uwa waikiye, piya untiye. ³⁰ Piya: Aeba ke kina ababiye, yuguna, Isu kana kamana uwaimintiye.

Isu anogabe a'natabarabe kamana untiye

(Matiyu 12:46-50; Aruku 8:19-21)

³¹ Piya yogini, anobe a'natabarabe abe'i ampima, ae-ka kega'e untawe. ³² Kega'e yuguni uwoma kina, agora mara'mintume kina'miba: Kanobe ka'natabarabe abe'i ampa mima kagakena pewe, omuguna: ³³ Nanobe na'natabarabe ayabayawema, ibigantiye. ³⁴ Isu piyama ibigategina, agora mara'mintume kina igategina maya uwaimintiye: Nanobe na'natabarabe mampa tigege tige mintawe. ³⁵ Wasanama Koti yemi kamana abe kinapa, pi kinapa nae na'natabarabe nanobe mintawe, uwaimintiye.

Wasanama aintana punti kamana Isu untiye

(Matiyu 13:1-9; Aruku 8:4-8)

4 Pigoya, kotu awamori Isu to kamana ukenu pogini, uwoma kina'mi aeti kanama a'ya'ma ampa aki puguna, uwa marisa atate wanipisa karebi kotupi umintogini, a'ya'ma kina kotu awamori mintantawe. ² Mintuguna aeba uwoma meto kamana uwaimintana, ka maya kamana uwaimintiye:

³ Abiyo. Ka yagarama aintana pikena wantiye. ⁴ Aeba wamagina aintanawapa maema aibarase pogana, aowa ka'isaba kepi tumpa waiyogana, kabarakama irosa'ma ampa nawaegaintiye. ⁵ Pigoya aowa ka'isaba yabankama nkabobori uwaena manto waintometa tunkwaima, karu'ena irantiye. ⁶ Piya pogana, abu'wapa kampa mabintiba tuminta, yaba nkabobori ara'waiyogana, pa taogana aeba karu'ena asama pari puma pu'wantiye. ⁷ Pigoya, to ka'isa aowapa kabubinti tunkaima iraogana, pi yoninkama aibarusa pogana asa wantiye. ⁸ Pigoya to ka'isaba apa mabi tumpa

waima i'ma anosama aosa pama, ka'isa 30-wa, to ka'isa 60-wa, to ka'isa 100-wa suma aboraogana, uwoma ntaninta waintantiyema, uwaimintiye.

⁹ Uwaimintana: Ageyaga kina'maba ma kamana abibebe peno, Isu piya untiye.

Isu meto kamana agowa uwaimintiye

(Matiyu 13:10-17; Aruku 8:9-10)

¹⁰ Pigoya, pi a'ya'ma kina atate wagasuguni, nagisarisa tara tumpaema kina'wake to aokinake meto kamana yomeka abigauguna, ¹¹ maya uwaimintiye: Tige-ba Koti kabiratakibintanagaba ago urimikenaba piye, uwaimite: Uwa kina'mikaba kana amiyo kamana naeba uwaimogini, ¹² pigoya Aisaya pai kaemarantisa puma iba mayaenaba pewe:

Igeba abepa agowapa kampa abewe.

Agapa agowapa kampa agawe.

Piya, ago aogima abesinta aguntaenawai ataigina, Koti mae igasasine, Isu piya uwaimintiye.

Aintana punti kamana agowa Isu uwaimintiye

(Matiyu 13:18-23; Aruku 8:11-15)

¹³ Piya uwaimintana, to kamana maya uwaimintiye: Tigeba ma meto kamanapa kampa abintawo. Aya pumabaya a'ya'ma meto kamana agowapa abikibewe.

¹⁴ Pigoya, pi aintana punti ntagara aintana aibarase puntisa puma, aogi kamanapa aibarase piye. ¹⁵ Piya, kepi tumintisa puma aogi kamana ke'i aibarase pogini, pi ka'isa kina'mi abepa, kewama karu'ena kanamapa, intabaipintisa aintana kanta puma wainti kamanapa ampaeriye. ¹⁶ Piya, ka'isa yabata tumima abu'wa kampa pantaisa pumaba, ka'isa kina'miba pewe: Aogi kamana abima maru'ena i'mu puma, arontaganto aogima miyegina, aintiba kana kamanatakaba antara'ena aboraginabe ata potakenaena aboraginabe, karu'ena uwa ataye. ¹⁸ Pigoya, toba piya puma kabubinti tumintisa puma, ka'isa kina'maba maru'ena aogi kamana abima, ¹⁹ aintiba mampabisaenaga napima, kotaka ibugagina tonarona maekenaga napiyegana, kana kamanapa agora kaka waye. ²⁰ Pigoya, to ka'isa aogi mabi tumima tabera irantisa puma, to ka'isa kina'miba kana aogi kamanapa abima aega'ma miyewe. Piya, aintanaba ka'isa 30-wa, ka'isa 60-wa, to ka'isa 100-wa suma, aborantisa puma, wasanaba tonarona aogiyenaba Kotiti potawe, uwaimintiye.

Igi'maete kampa kaka atakena kamana Isu untiye

(Aruku 8:16-18)

²¹ Uwaimintana to mayama ibigantiye: Pigoya, wasanama kane yaku igi'maete namapinti wamaba, aeba kankabe maema aibarakitakibe, waikena sipa amentapinti metakibe, yara itagikibayawe, a. ²² We, kampa agantintanaba agorapa kampa kaka wantiye. Toganaba kanewama e'wasa pisa puma meto kamana'ama nkagowapa aborakiye. Airari kaenta'enaba toganaba aborawaekiye. ²³ Ageyaga kina'maba abeno, uwaimintiye.

²⁴ Uwaimintana to kamana maya uwaimintiye: Pi abe kamana aogima abima tigebe ataiyo. Abimagiri tigebe wasana pabi aborawaimikibe nkawameta Kotiba a'wae puma timikiye. ²⁵ Pigoya, wasanama ka'isa agowapa aogima napikibipa, uwoma to agoba Kotiba omikiye. Pigoya to yagarama kamana agowa kampa napikibipa, abikenaenawapa Koti maegaikiye, piya uwaimintiye.

Aintana iranema meto kamana Isu untiye

²⁶ Uwaimintana Isu to maya uwaimintiye: Pigoya, Kotiba mayama taepa kabirataye: Wasanama yogari wama, aintana pugaitagina, ²⁷ asi nasi asekapa waimarate, arapa asima uma agateginaba: Aya pumabaya kana aintanaba i'ma anosakiyema, napiye. ²⁸ Piya, aewa mabintisa i'ma a'yenka aboraurite ima, aosaba pama anontana pegina, ²⁹ pi ntagaba yogari wama naninta umaeye. Pigoya nanintara kabiyisa puma Kotiba piyama tagutapa kabirataye, untiye.

Ya a'wa meto kamana Isu untiye

(Matiyu 13:31-32; Aruku 13:18-19)

³⁰ Piya untana Isu to maya untiye: Pigoya, Koti kabiratamisa puma nanawe ukune. Pikaba ayama meto kamanapa ukunema, ibigantana: ³¹ Pigoya, masiteti yawama nkaowapa uwaenantonto waintakana maema aintana pukibipa, ³² pipisa i'ma anosama tabe ya ima, amaba tabera wagana kana pegina, kabaran kamaba amari inapa kiyewe. Pintana piya pemisa puma Kotiba piyamakabirataye, uwaimintiye.

Meto kamana'waka Isu kamana untiye

(Matiyu 13:34-35)

³³ Pigoya, uwoma meto kamanatasa aogi kamana'wapa uma ige abikena kamana uwaimogini abima napiyuguna, toma toma meto kamana a'ya'ma kina uwaimitegina, togana abagi kina'wa ibiwaipa meto kamana a'ya'ma agowapa uwaimintiye.

Pontawama Isu nkawamu wasintiye

(Matiyu 8:23-27; Aruku 8:22-25)

³⁵ Pigoya, pi ntaga ase yogana: Ta'ema maroteri wakune, uwaimitegina, ³⁶ Isu wanipisa karebi mima, awamori mintume kinapa itaogini, abagi kina'mi wanipisa karebi ababute wauguni, to wanipisa karebi ka'isa kinapa aege wantawe. ³⁷ Piya puguna, agasiya ponta kanama wanipa tabera aiga'yo'ya puma, ka'isa wanipa wanipisa karebinti iyogana, kunta puma ipirintakena puntiye. ³⁸ Isu a'no aisagenawata waitamintogini, igebe aeti wama abage pumagini maya omintawe: Tisa yagara, kaeba taekaba kampa napiyeno. Taeba naisukena pune, omintawe. ³⁹ Piya omuguna, aeba asimagina pontawamakaba tabe kamana umagina, waninkamaba: Pasebuma, uwa waiyo yogana, ponta a'ya waogana wanipa uwasuwa puntiye. ⁴⁰ Aibogana maya uwaimintiye: Nanaga tiyekuruba pewe. Timititi'enaba kampa waintiya, a, untiye. ⁴¹ Piya yogini, igebe pami pumagini: Aeba nana yagaragana, pontawam-

abe waninkamabe ae kamana wasiyesema, igebe mare-u me-u puntawe.

Ka yagarama nkantabaipisa Isu ke kinapa agarubantiye

(Matiyu 8:28-34; Aruku 8:26-39)

⁵ Pigoya, igebe kotu maronkateri wama, Kerasa kina'mi mpari wama, ² wanipisa kare atate tumogana, wasana irubintisa ka yagara, ke kina antabaipinti minta yagarama, Isuti kanantiye. ³ Kana yagaraba asi nasi wasana irubinti miyogini, wasanami kampa araku'ma esegi iga'narasa kampa ayapa kirokaentawe. ⁴ Pigoya ka'isa kina'mi pai uwoma ntaga araku'ma, agisa ayatapa esegi iga'narasa kirokaetauguna, ayapisa atisa kaitegina agisabisa airisa pugasi pogini, wasanamiba esegiyenawapa kampa asugaintawe.

⁵ Kana yagaraba a'ya'ma yaga arape asenabipe wasana irubinti mintana amuti mintana pumagina, ata kiga'e uma yaba kasu mpaema aupa airisa puntiye.

⁶ Pigoya, aeba e'ero marisa Isupa agategina, karu'ena kanama aeti ampa arakabima mintogana, ⁷ Isuba: Ma ntagarama nkantabaipisa ke kinapa irosao, omintiye. Piya omogana, kana yagarama taberasa maya untiye: Isu, kaeba inatasa tabe Koti Ntagaragawe. Nana punatakena kanane. Koti nkaobi suwa, ankata punatao, untiye. ⁹ Piya yogana Isu aeba: Kagegapa kegawema, abigantiye. Abigaogana: Taeba uwoma mintompeka, piya puma nagenepa Uwomane unamewe omintiye. ¹⁰ Piya omima: Mamparisaba atagarubaoma, esegima abigantiye.

¹¹ Pigoya, uwoma ntaga amu ararabiri mima naninta nama miyuguni, ¹² ke kina'miba: Tagarubaga yaga intabaipinti wanoma, abigantawe. ¹³ Piyama abigauguna aeba: Pigoya waiyo, uwaimintiye. Uwaimogini kana ke kinapa antabaipisa iro'ma intabinti ubasuguni, kana yaga, 2,000 yagagini igebe karu'ena ausari tumima, kotupinti tumpa naisuwaewantawe.

¹⁴ Naisuwaewauguni yaga kiye kina'miba karu'ena iyegaka wama, wa'eribe yogaribe wama uwaimuguni, wabe wayape kanagana puma, kana pomentana ampa agakena kanantawe. ¹⁵ Isuti kanamagini ampa agaomepa, kana pai ke kina antabaipinti minta yagara kaiwapa amitauguna mara'mima aogima mintogini, agate iyekuru puntawe. ¹⁶ Aibuguni pomentana agaume kina'mi kana yagaragawa pi yagagawa suma uwaimintawe. ¹⁷ Pigoya pi kina'mi: Mampa atate tori wao, ukena puguna, Isu atate tori wantiye.

¹⁸ Tori wakena pumagina wanipisa karebi iyogana, kana yagara pai ke kina antabaipinti minta yagara kanama, Isuka: Nababo, yogana, ¹⁹ Isu: A'a-o, untana: Wa'egati wama, Koti antara pugatama aogi pugatami kamana kaokina uma uwaimo, omintiye. ²⁰ Piya omogana aeba wama, pi naya tara'mu kuma'i wama, kana Isu pome kamamapa uwaimikena pogini, a'ya'ma kina'mi abite pami puntawe.

Isu kiya yagarama nkaraganto ao'maekena puntiye
(Matiyu 9:18-19; Aruku 8:40-42)

²¹ Pigoya, Isu wanipisa karebi to wama maroteri wama awamori umintogini, uwoma kina aeti kanantawe. ²² Kanauguna ka mono namatasa kiya yagara, agewapa Yairasi kanama ampa agate Isu agisabi parokaema mima, ²³ maya uma abigantiye: Aragantonepa agaro ntaganto purikena piye. Kaeba kanama auta uma arakuregana, aeba atawakanaba aogima miyeno, yogana, aege wantase.

Ka wae'ma Isu kaiwata aukaya puntiye
(Matiyu 9:20-22; Aruku 8:43-48)

²⁴ Piyama aege wausuguni uwoma kina aega'ma wama agora karare putanasuguna, ²⁵ ka wae'ma aeti kanantiye. Kana waepa iyegaena abogana nagisarisa tara tumpaema kabuba miyomewa kampa ata waogana, ²⁶ tonarona tusa kinati waomewa, kampa aogi potauguna, a'yawaema yabankapa ige imiwaegasomewa, kana yoninkapa kampa ata waogana, to tabera ataena abuntiye. ²⁷ Pigoya kana waepa Isu pome kamana abite, uwoma kina mintume ikapinti kanamagina, ampa napima: Kaiwata aukaya pukubopa nata wakiyema ageba napimagina, aka'i kanama kaiwata aukaya pogana, ²⁹ korankapa ago tabagobu waogana age napiyomewa: Yonintepa ago natawayema, napintiye. ³⁰ Aibogana Isu: Ka'isa esegiyenane wayema, age napigategina: Kainetapa kebaya aukaya piyema, ibigantiye. ³¹ Ibigaogini, abagi kina'mi maya omintawe: Uwoma kina'mi kagorapa mintagana agana, nanagaba: Kebaya naukaya piyeba yene yuguna, ³² Isu: Kebaya piyema, marega mega puntiye. ³³ Piya pogana kana wae'maba potaomentanaga napima, aekuru puma tabaraba pumagina, ae agora ampa parokaema mima, a'ya'waemaena pome kamanapa omintiye. ³⁴ Omogana, Isu maya omintiye: Araganepa, kamatiti punatampeka aogi kabiye. Pika wama aogima miyo, omintiye.

Isu kiya yagarama nkaraganto asitantiye
(Matiyu 9:23-26; Aruku 8:49-56)

³⁵ Pigoya, pi kamana uma miyogana, ka'isa kina'mi kiya yagarama namapisa iro'ma kanama, kiya yagara maya omintiye: Aragagapa ago pu'waye. Nanagabaya tisa yagaraba to kamanapa omima miyene, omuguna, ³⁶ Isu kana kamana kampa napinta, ini nama kiya yagarapa: A-kaekuru puma, naeka aogima napima miyo, omintiye. ³⁷ Omigaite wasanaba: A-kanaiyoma, akunkitate, Pitawa Yemisiwa Yemisi a'nantowampa Yoniwa suma, ibiwei ibabute wama, ³⁸ mono nama kiya yagarama ntamapinti waumewa: A-e a-e, uma tabe kube'ena puma miyuguna, kana kamana abite, ³⁹ namapinti ima maya uwaimintiye: Nanagabaya tabe kamana uma kubenaba pewe. Kana aragaba kampa agorapa pu'waye. Uwa waitamintiye, uwaimogini, ⁴⁰ igeba kagi potantawe. Piya puguna a'ya'ma igarubaogini abe'i irosa'ma tumuguna, kana aragan-

toma anoke abake abagi kinake ibabute wama, araganto mintometiba intiye. ⁴¹ Imagina kana aragantoma ayata u'ma: Tarita kumi, omintiye. Kana kamanapa tae kamanapisaba: Araganto asiyo ugamuwe, untiye. ⁴² Piya yogana kana araganto karu'ena asima nasi puntiye. Pi nkaraga kabuwapa nagisarisa tara tumpaema kabu pome nkaragantowe. Asima nasogini igeba agasiyama pami puguna: ⁴³ To kinapa pontanaga a-nkuwaimiyo, untana: Kana araga naninta amigina nano, uwaimintiye.

Nasaretirisa kina'mi Isupa uwa atantawe
(Matiyu 13:53-58; Aruku 4:16-30)

6 Pigoya, Isu pitasa itate mawati waogini, abagi kina'wampiba aege wantawe. ² Pigoya sabati yagaba mono namapinti wama kamana yogini, uwoma kina'mi abite pami puma maya untawe: Ma ntagara aetasabaya kana kamanapa maeye. Aetasabaya ma aogi napiyenaba maeye. Aya pumabaya kampa agaompen-tana aewapa esegima piye. ³ Taeba agowapa abintune. Aeba kapenta yagara, Meri ntagara mintiye. Yemisige Yosesege Yutasige Saimonige igantowaimpa mintegini, ae imanapa mata taeye miyewe, piya umagini Isuka abuguna kampa aogi puntiye. ⁴ Aibogana, Isu maya uwaimintiye: Koti unti kamana yemi poropete yagarama kamanaka uwoma kina'mi ibugaye. Pigoya mawatape namankapiye ageba kampa waintiye, uwaimintiye. ⁵ Piya, aeba kana mariba kampa tabe yuga puntamikana, yoni kinapa taranto ita u'ma aogi puwaitantiye. ⁶ Aibogini igeba aekaba kampa napiyuguna: Nanagabaya kampa abewe, untiye. Piya ute, pabi kumata uwaena kuma'antontori nasima kamana'wapa uwaimintiye.

Isu abagi kina'wa: Yogaenari waiyoma, uwaitantiye
(Matiyu 10:5-15; Aruku 9:1-6)

⁷ Isu abagi kina nagisarisa tara tumpaema kina'wa igege'e yogini menkaki puguna, ke kina agarubakena esegiyenaba imima tara tara puma to auka'i to auka'i igaruba'ma, ⁸ maya uwaimintiye: Tigeba nasikibepa, kotapa a-mpaete wantiri nanintabe kope uwa atantiri, tibamukantisa ikantana pukena yabapa a-nkurite waigina, Koti kabiritakiye. Pigoya, pusu'ma nasikena asage, ⁹ tigisa anage maentiri, kaiba ka'anto purite waiyo, uwaimintiye. ¹⁰ Pigoya to kumati to kumati waigini, maru: Naeye mikibewe ikibi ntagarama ntamapi wama, pi kumata a'ya'ma yaga aege umigategiri, to kumati waiyo. ¹¹ Pigoya to kumati waigini, kampa ti'ma'ma kamanati kampa abigiripa, tigarisa i'ni asari puwaitate toriba waiyo. Piya piginaba: Kampa taekaba i'mupa pewema napikibewe, uwaimintiye. ¹² Isu uwaimogini, igeba nasima: Tigeba ataenaripa kasiyo uwaimintini, ¹³ uwoma ke kinapa igarubantini, uwoma yoni kina'mipa i'noti masawae pai'itauguni ita wantiye.

Yoni wani pai'itanti ntagara pu'wantiye

(Matiyu 14:1-12; Aruku 3:19-20; 9:7-9)

¹⁴ Pigoya, Isuka kamana mare-u me-u puguna, Eroti kiya yagara yome kamana abintiye. Piya, Isu esegi yuga pikana: Yoni wani pai'ita pome ntagara pu'watitisa asima mintibayawema, ka'isa kina'miba napiyuguni, ¹⁵ to ka'isa kina'miba: Iraiabayawema yuguni, to ka'isa kina'miba: Pai Koti kamana unti ntagara kanta pikana kana yagaraba poropete yagarabayawema, napintawe. ¹⁶ Piya yuguna, kana yagaraga Eroti maya untiye: Yoni wani pai'ita pome ntagarabayawe. Nae uwaimuwagini ana'mu arisata ntagarama asima mintiyema, napima untiye.

¹⁷ Pigoya, pai Eroti nka'nantowampa Piripi nkwa Erotiyasi maeyogana, wani pai'ita punti ntagara Yoni Erotipa maya omintiye: A'yuguma ka'nantogampa nkwa maeyane, omogana, abigategana pika Eroti wasana uwaimogini, Yonipa araku'ma iga'narasa kirokaetama, iga'na namapinti metantawe. ¹⁹ Aibuguna Erotiyasi Yonipa kabi'ma aegukena pogana, ²⁰ Eroti, Kotiti Yoni aogima aegaranta yagaragana, agate aekuru pumagina, Yonitapa kabima mintantiye. Aibuntana Yoni kamana abisanaga abugaogana, asi nasi abite Eroti pami puma aekuru puntiye.

²¹ Piya pogana ka yaga Erotiyasi Yonika ataena potakena agi napintiye. Pi ntaga awaewampa yakari potanta yaga aboraogini, kamani kiya kinake ami kiya kinake Karariya kumatasa kiya kinake menkaki puguna, Eroti taena puwaitaogini nama i'mu potantawe.

²² Piya puguna, Erotiyasi nkaragawae'wampa wama wa'ena uma pogini, Erotige kiya kina'mige i'mu potamagini, Eroti mayama abigantiye: Aragawae, nanaga kabiye. Kabikibintanaga unamegapa kamukuwe.

²³ Taga kauwe. Ka'isaenaneka kabikibintanaga unamegapa uwa kamento untiye.

²⁴ Piya yogana, kana aragawae'ma abe'i iro'ma tumima anowampaka: Nana namoma abigasuwe yogana, anowampa maya omintiye: Yoni wani pai'ita pemi ntagarama nka'no arisa namoma abigao, omogana, ²⁵ karu'ena kana kiya yagarari wama maya omintiye: Ibanto Yoni wani pai'ita pemi ntagarama nka'hopa arisa'ma tu'napi atama namo, yogana, ²⁶ kana kiya yagaramaba antara pugantiye. Pigoya, aki puntume kina'miba: Taga kauwe yome kamanapa abuguna pika napintana: A'a-oba kampa unta, ²⁷ irebu yagaraga: Wama Yoni nka'no kasama menkamo, yogana, iga'na namapinti wama uma kasama, ²⁸ tu'napi atama maete aragawae menkamogana maete anowampati memintiye.

²⁹ Aibogini, Yoni abagi kina'miba abitegini, abamupa maema mabinti kaitantawe.

Isu uwoma kina nayaka'mu pareti imintiye

(Matiyu 14:13-21; Aruku 9:10-17; Yoni 6:1-13)

³⁰ Pigoya, Isu nkabagi kina'miba yogawaipa atate Isu ti wama, a'ya'ma pume kamanape uwaimume kamanape ampa omintawe. ³¹ Piya puguni uwoma ki-

na'mi pita'i kanagate wate puguni, Isuge abagi kina'wampige kampa nanintaba nauguna, pigoya abagi kina'waka mayama uwaimintiye: Tabire to auka'i wama, kampa wasana mima auka'i uma migarakune, uwaimogini, ³² wanipisa karebi ibinto ka'me mpari wakena puntawe.

³³ Pigoya igeba wakena puguni, uwoma kina'mi igate, a'ya'ma kumatisa atate karu'ena awamori wama, umikena pome mpara maru umintuguna, ³⁴ Isu pita wanipisa karebintisa irosa'ma, uwaena kina tumpa igaomepa, piyama yaga awaro ano kampa miyisa puma, igeba mintuguna, tumpa igate antara puwaitama, uwoma kamana uwaimikena agobintiye. ³⁵ Piya, ase ikena pogini, abagi kina'miba Isuti kanama maya omintawe: Ibanto atamaisaya, mapa ka'me mpari mintuna, ³⁶ a'ya'ma kinaka: Kuma'ibe yogaribe wama nanantarika uma agama ika piyo, uwaimintana igarubaoma, omintawe. ³⁷ Piyama omuguna Isuba: Tigeba naninta maema imiyo, untiye. Piya yogini igeba: Aya pusune. Moneba 200 torarasa nanintaba ika puma imisanagaba kabiyoma, abigantawe. ³⁸ Abigauguna, Isu maya uwaimintiye: Ayaki nanintaba urintabayawa, wama agaiyo, untiye. Yogini, igeba wama ibiga ibiga pugate kanama: Nayaka'mu paretiwa, inoyanta tarawa suma waintiye, omintawe.

³⁹ Piya omuguna, Isu abagi kinaka maya uwaimiyo uwaimintiye: Tigeba aepati a'ya'ma kina ka umaki ampaki puma miyiyu uwaimiyo, untiye. ⁴⁰ Piya yogini, uwaimuguni maropi mopi ka umaki ampaki puma mara'mimagini, ka'isa au'i 100 kina mara'miyuguni, to ka'isa au'i 50 kina mara'minantawe. ⁴¹ Mara'mintuguna Isu kana naya ka'mu paretiwa, tara inoyantawa suma mae u'ma mantari ao ma'magina Kotiti a'mu potamagina, pareti apako puma abagi kina imogini maete nasima imintawe. Pabiya puma inoyanta tarage apako puma, a'ya'ma kina imogini, ⁴² pigoyema a'ya'ma kina'mi naumepa iga'e pantiye. ⁴³ Aibogini, abagi kina'mi nasima paretiwe inoyantabe aritapa maema, nagisarisa tara tumpaema ku iragintawe. ⁴⁴ Pigoya, kana naninta naume kinapa waba 5,000 waba mintantawe.

Isu wani nkabobori nasintiye

(Matiyu 14:23-33; Yoni 6:15-21)

⁴⁵ Pigoya, Isu abagi kina'waka: Naeba a'ya'ma kina igarubakiri, tigebe wanipisa karebi paitama maronkateri Petisaira kumati waiyo, uwaimintiye. ⁴⁶ Pigoya: Tigeba waiyo, uwaimitegina amuti nunamu ikena intiye. ⁴⁷ Piya, abiwa mima nunamu untana asekapa abagi kina'wa wanipisa karebi kotu nkakapinti mintuguna, ⁴⁸ igaomepa tabe esiba kanama, wanipa aiga'yo'ya aiga'yo'ya pogini, wanipisa kareba kampa aogima pubasanantawe. Aibuguna, Isu igate tumima, aseka aba mariki wani nka'eti ige igora wamagina uwaigaite, ⁴⁹ wani nka'eti nasogini, agate: Pu'wanta kina'ma nkamapayawe, utegini, igeba a'ya'ma agate iyekuru puma: A-e, a-e, untawe. Piya yuguna, Isuba: Naene kanauwa, tiyekuruba a-piyo, utegina, ⁵¹ wanipisa kare-

bi igege asu miyogana, esiba to pomesapa kampa puntiye. Aibogini agasiya pami pumagini: Ayabaya piyema, napintawe.

⁵² Pigoya, atamaita pareti apako puma imome'na nkogowapa kampa aogima napiyuguna, kunta ibuntiye.

Isu uwoma yoni kina Kenesareti aogi puwaitantiye (Matiyu 14:34-36)

⁵³ Pigoya kotu maronkateri wama, Kenesareti mara iro'ma wanipisa kareba ubu'atate wantiye. ⁵⁴ Piyama wauguni, wasanamiba Isu agate, ⁵⁵ a'ya'ma kumati karu'ena wama uwaimuguni, yoni kina wasirite Isu mintometi kanagana puntawe. ⁵⁶ Piya, Isu tabe kumatibe uwaena kuma'antontoribe yogaribe nasima agaogini, yoni kinapa wasirite kuma akapi meta menkata puma mintini: Kaeba kanagini kautasaenama nkatuta urigina ita wano, yuguni, a'ya'ma kina autasaenara uruguna ita wantiye.

Isu iyabama kamanaka kamana uwaimintiye (Matiyu 15:1-9)

7 Kai'isa Parasi kinake mono tisa kinake Yerusalemisa kanama Isuti ampa aki puguna, ² ka'isa aokina'mi Parasi kina'mi uwaimumesa puma, kampa iyantana punta, uwa nanintawai nauguni igantawe. ³ Piya, Parasi kina'mige a'ya'ma to Yuta kina'mige iyabami yume kamana aega'ma: Kumite aebasanaunema napima, iyankaota asu ma'maema iyantana pugaitegini, nanintaba nantawe. ⁴ Pigoya, igeba maketibisa naninta maeyumepa, kampa wasimi punta, kana naninta kampa nantawe. Piya toma toma paisa kamana abintini, kankabebe tu'nape kao'ena punakena tinibe abumesa puma wasimi puntawe. ⁵ Pigoya nanintawai uwa nauguni igate, Isuka Parasi kina'mige mono tisa kina'mige mayama abigantawe: Kabagi kinakampiba, nanagabaya tayabami untasa puma kampa iyapa wasimi punta, uwa nawe, untawe. ⁶ Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Tigeba kumpari kina'mitaba, pai Aisaya mayama tigeke Koti kamana taga kamana ago kaemarantine:

Ma kina'miba iwamutasaba nae nage asaga'yuntini, igu'amaba pagasara miyewe, iye.

⁷ Naeti mono'waipa kampa yewa, uwa yewe, iye.

Nae kamana'nepa kampa unta, wasanami kamana yewema, Koti iyema, kaentiye.

⁸ Piya, tigeba nanagabaya Koti kamana akayuma, wasanami kamanapa abewe, untiye. ⁹ Piya untana to maya uwaimintiye: Tigeba ayabaya Koti kamanapa akayuma wasanami kamanapa wasiyewe. Pipa kampa kanarasaye. ¹⁰ Piya, Mosese pai maya untiye: Kano kaba kamana abima wasiyo, untana: Wasanama anoke abakega kamparaga kamana ukibipa, aepa aeguma kaiyo, untiye. ¹¹ Pigoya tigeba piya yepa: Anoba isimikenaenaga: Mapa kobaniwe umagina, tae kamanapisa: Mapa Koti amikenaenawe, umagina, ¹² ano aba kampa isimikibipa, Aerane yewe. ¹³ Piya puma tigeke kamana yepa, nanagabaya Koti kamanapa uwa atawe. Piya, tonarona piyaena pewe, Isu uwaimintiye.

Tantabaipinti ataena pusanaga Isu kamana uwaimintiye

(Matiyu 15:10-20)

¹⁴ Pigoya, Isu pi kinaka kega'e yogini, menkaki puguna maya uwaimintiye: Kamana'nepa tigeba a'ya'ma abibebe puma abiyo. ¹⁵ Uwa marisaena wasanama maema nakibipa, agupa i'nintana kampa potakiye. Piya, wasanama atama napiyekanaba agupa i'nintana potakiye, uwaimintiye.

¹⁷ Uwaimitegina wasanaba itate namapinti iyogini, abagi kina'wampi kana meto kamanaka abigauguna, ¹⁸ maya uwaimintiye: Tigege kana kamana agowapa kampa abintawa, a. Wasanama uwa marisa naninta maema nakibipa kampa i'nintana potakiyema, kampa abintawa, a. ¹⁹ Pipa kampa agupipa waikiye. Aga'epa tunkwaiyekana uwa megaikiye, untiye. Piya, Isu kamana agowapa: A'ya'ma nanintaba aogi nakena naninta waitiye, untiye. ²⁰ Pigoya to maya untiye: Wasanama age napikenaenawampa agupa kamparagaba pikiye, untana: ²¹ Wasanama antabaipisa toma toma napima aguntaenaba piye. Pipa mayamawe: Ata napiyenawa, kupiyonawa, kuntanawa, wasana aegukenaenawa, kumiyeenawa, ²² to wainantana maekenaenawa, aguntaenawa, kumpari'enawa, i'nintanawa, to waina mparu maekenaenawa, akayasukenaenawa, agebigo'enawa, aibo'ena pikenaenawa sumawe. ²³ Piyaenaba napiyenawatasa aborama agupa i'nintana potakiye, uwaimintiye.

Ponisiya kumatasa wae'ma Isupa aogima aegarantiye (Matiyu 15:21-28)

²⁴ Piya puntana, Isu asima pi kuma atate, Taya kuma agora wama napintiba uma migarakena pogini, wasanamiba: Ago Isu ampintiyema, napiyuguna, ²⁵ ka wae'ma abite Isuti kanama, agisabi uma parokaentiye. Kana waepa namu'isa wae, mawapa Siriya Ponisiya kumatasa waepa mintomepa, aragawapa ke kina antabaipinti minta aragawae mintogana, Isuti wama mayama abigantiye: Araganepa ke kina antabaipinti mintiya, wama agarubao, untiye.

²⁷ Piya yogana, Yuta kinake to kinakega Isu meto kamana maya omintiye: Maru yakarantontomi ntaninta imigaite, karawama naninta aintiba imikena pewe. A'yugu yakarantontomi ntaninta kara amisanagawe, omintiye.

²⁸ Omogana: We naba-o, yakarantontomi naninta arita maema karantonto imegini nawe, untiye.

²⁹ Aiyogana, Isu maya omintiye: Aogi kasa yena, wa'egati wama aragagapa uma agao. Antabaipisa ke kinapa ago wagasaye, untiye. ³⁰ Piya yogana aeba wa'eri wama, aragawa sipara uwa waitamintogana uma agaomepa, kana ke kinapa ago wagaintiye.

Ageba akunkanta yagara Isu aogi potantiye

³¹ Aibogana, Isu Taya maba atate Saironi kumapa agaite, nayatara'mu kuma waitome ki'i wama,

Karariya kotuta wantiye. ³² Wama umintogini, ka'isa kina'miba agekumpa kampa aogima kamana yome ntagara ababute Isuti kanamagini: Kaya aukaya pegana, ata wano, untawe. ³³ Piya yuguna, Isu kana yagara abiri ababute wamagina, aya amarasa ageba puros atate, kaisa puma antebura atama, ³⁴ mantari mayo agau'magina, antara potama: Epata, untiye. Piya, tae kamanapisa: Ageba a'waiyo, untiye. ³⁵ Piya yogana pabigo ageba a'waiwaogana, awamupa kampa kunta abogana kamanapa uwa untiye. ³⁶ Piya pogana, Isu: Makaba wasanaba a-nkuwaimiyo, untiye. Piyama toma toma: A-nkuwaimiyo, yogini, igeba uwaimome kamana uwa atate, to kinati mare-u uwaimi me-u uwaimi puguni, ³⁷ a'ya'ma kina abite tabera pami pumagini: We, a'ya'waemaenaba aogiyena puntana, agekuninta kinake, mi'mi'ma'ma kinake aogi puwaitaye, untawe.

Isu uwoma kina tonaentisa tara umaema pareti imintiye
(Matiyu 15:32-39)

8 Pigoya, pi ntaga waya'wa uwoma aki puntawe. Aki pumagini, nanintawaipa nawaegasuguna, Isu abagi kina'waka kega'e yogini kanauguna maya uwaimintiye: ² Ma kina naege kakaga yaga miyepa, ibanto naninta i'miyega nantara puwaitauwe. ³ Ka'isa e'ero marisa kanata kina kampa naninta iminta wa'eri igarubakubopa ke'i iyonanta puma iyegukiye, untiye. ⁴ Piya yogini, abagi kinamiba: Mapa ka'me mpariwa, uwoma kina naninta imikenaba aetasabaya maema imukunema, abigantawe. ⁵ Piyama abigauguna: Pareti ayaki urite kanawema, Isu ibigantiye. Ibigaogini: Tonaentisa tara umaema waintiye, untawe. ⁶ Piya yuguna, A'ya'ma kina mara'miyiyo, yogini, mara'miyuguna, kana tonaentisa tara umaema pareti ba mae u'ma, Kotiti a'mu potama, apako puma abagi kinawaka: Maema imiyo, yogini, pabi yomesa puma maete nasima, a'ya'ma kina imintawe. ⁷ Aibuguna to inoyanta taranto waintogana, pike maema a'mu potama imimagina: Maete wama imiyo, untiye. ⁸ Piya yogini, imuguni maema nauguna iga'e pantiye. Pi kana kinapa 4,000 kina'mi nantawe. Pigoya igeba nagate, ka'isa arita ataumepa, abagi kina'mi nasima maema tonaentisa tara umaema ku iragintawe. Piya puguna, Isu a'ya'ma kinapa igarubantana, ¹⁰ karu'ena abagi kina'wake wanipisa karebi mima, Tamanuta mari wantawe.

Ka'isa kina'miba awame'enaga abigantawe
(Matiyu 16:1-4; Aruku 12:54-56)

¹¹ Umintuguni, ka'isa Parasi kina aeti kanamagini tonarona kamana uwa abigantini: Kaeba mantarisa awame'ena purayakega, agakubompepa Kotiba a'mu pugataye ukune, untawe. ¹² Piya yuguna, Isu antara puma aemu maema maya uwaimintiye: Nanagabaya ibasa kina'miba: Awame'enaba tayako, yewe. We, taga kauwe. Kanaenaba naeba matasa kinapa kampa

tiyakikuwe, uwaimitegina, ¹³ itate wanipisa karebi asumima maroteri wantiye.

Parasi kinakabe Erotigabe Isu kamana uwaimintiye
(Matiyu 16:5-12)

¹⁴ Waomepa abagi kina'miba nanintaba igegu'a puguna ka'lanto wanipisa karebi waintogana, ¹⁵ Isu: Aogima napiyiyo, uwaimintana: Pareti yisiti atagana anosamisa puma, kiya yagara Erotibe Parasi kina'miba ata kamana'wai anosasanaga kabiyiyo, uwaimintiye. ¹⁶ Uwaimogini: Nanawebaya iyema, abagi kina'miba napimagini: Pareti tabe pukenaena kaite, tagegu'a puma kanaompekabaya napimaiye, untawe. ¹⁷ Piya yuguna, Isu abitegina mayama to ibigantiye: Nanagabaya pareti kampa waintemika yewe. Tige iba-ba esegiyanepa kampa agantawo. Kampa aogima napiyewo. ¹⁸ Tigeba tiyoba waintiye. Kampa agawo. Tigeba tigeba waintiye. Kampa abewo. A'ya'waemaenagaba tige'gu'a pewo. ¹⁹ Nayaka'mu pareti apako puma, 5,000 kina imuwagini nagate, atunkapa ayaki ku iragintawema, ibigaogini: Nagisarisa tara tumpae-mawe omintawe. ²⁰ Piya omuguna, Isuba: Pigoya tonaentisa tara umaema pareti apako puma, 4,000 kina imuwagini nagate, atunkapa ayaki ku iragintawema, ibigaogini: Tonaentisa tara umaema kune, untawe. ²¹ Aiyuguna: Pigoya ibanto agowapa kampa napiyewoma, ibigantiye.

Isu Petisaira kumata aorika yagara aogi potantiye

²² Pigoya, igeba Petisaira kumati waumepa, ka'isa kina'mi aorikaenta yagara Isuti ababute kanamagini: Auta aukaya poma, abigantawe. ²³ Piyama abigauguna, Isu kana aorikaenta yagara ayakana urite, kumatasa abe'i uwa mari wamagina, aobi kaisa potama, ayapa aora araku'ma: Ago aganoma abigantiye. ²⁴ Abigaogana agategina: Wasana agaopa yawama nasisu piye untiye. ²⁵ Piya yogana, Isuba aora to aya urogana aoba apina'ma agaogana ata waogana, a'ya'waemaenaba aogima agantiye. ²⁶ Agaogana Isu: To ma kumatiba ankwamagina, wa'egati wao, omintiye.

Kaeba Koti utaratanti ntagaragawe, Pita Isuka omintiye
(Matiyu 16:13-20; Aruku 9:18-21)

²⁷ Piya omite, Isuge abagi kina'wake Sisariya Piripai kumati wama, ke'i abagi kina'waka: Naekaba ke-bayawe yewema ibigaogini, ²⁸ igeba maya omintawe: Ka'isa kina'miba Yoni wani pai'itanti ntagarawe yegini, ka'isamiba Iraiye yegini, to ka'isamiba poropete yagarabayawe yewe, untawe. ²⁹ Pigoya tigeba naekaba kewema napiyewema ibigaogini: Kaeba Koti utaratanti ntagara Karaisitigawema, Pita omintiye. ³⁰ Omogana: Pigoya naekaba wasanamipa mayaba a-nkuwaimiyo, uwaimintiye.

Isu aewa purikena kamana uwaimintiye

(Matiyu 16:21-28; Aruku 9:22-27)

³¹ Pigoya, Isu abagi kina'wampi kamana'wapa agobi-ma maya uwaimintiye: Wasanama Ntagaranaga tabe kuntaenabi mpikuwe. Monota kabiyume kina'mige, mono kiya kina'mige, mono tisa kina'mige naepa uwa natakibewe. Pigoya, asa wasanami naeguyigi, kakaga yaga pu'ma mintakana asinatakiye, piyama pagusama untiye. ³² Piya yogana Pita abiwa ababurite wama kabi'magina: Pi kamanapa a-so, omogana, ³³ Isu a'wae pumagina abagi kina'wa igate, to Pitati a'wae puma maya omintiye: Satanigawa, kaeba natate wagaso. Napiyenagapa Kotintaba kampa maeyane. Uwa wasanamanta maeyane omintiye.

³⁴ Piya omitegina, Isu abagi kina'wakaba a'ya'ma to kinakabe: Mata'i kanaiyo, yogini, kanauguna maya kamana uwaimintiye: Ka'waina naegarakibipa, kae'enaenagapa atate naegaragana, wasanami igobi pugatakibikaba a-kaekuru puma maripogapa aesaga'uritegina naegarao omukuwe, uwaimintana: ³⁵ Pigoya, ka'waina mikenawaka owe yekanaba, a'yugu potakiye. Nae-ka aogi kamana'neka mikenawaka a'a-o yekanaba aboramikiye. To ka'waina ae'wa nkaguka napi napi pikibipa uwa purikiye. ³⁶ Pigoya, ka'waina mabi a'ya'wae-maena maemagina agu'amankapa kaiyekanaba, aya pikiye, a. ³⁷ Agupa ayamabaya to kakema ika pekana kanarasakiye. Pipa kampaye. ³⁸ Pigoya, ibasa yagaba wasanamiba Kotipa atate aguntaena pewe. Piya pekana, wasanama ibaba naeke kamananekega ani pikibipa, toganaba nabanempa nke'wasaena yaga enisore kinake tumukubopa, Wasanama Ntagaranaga, pi naeka ani pikibi kinapa uwa atakuwe untiye.

⁹ Piya untana to maya untiye: Tigeba abiyo. Ka'isa mata miye kinapa maru Koti esegima kabima mintintana agakibepa, aintiba purikibewe, piya untiye.

Amuti Isu nkau'ama e'wasa puntiye

(Matiyu 17:1-13; Aruku 9:28-36)

² Pigoya, tonaentisa ka umaema yaga, Suba Pitana, Yemisina, Yonina suma, ibiwai ibabute e'ero nkamuti asu mintogini, igeba agaumepa aupa to au maeyogana, ³ autasaenawapa wae kanta puma agasiyaena puma e'wasa puwantiye. Piya mampabisa kina'ma kai wasimi pekanaba kampa piyaba pikiye. ⁴ Piya pogini Iraiya Mosesege aborama, Isuge kamana yuguni, pi kakaga abagi kina'miba agate, ⁵ tabera iyekuru puma, Pita kampa aogima napinta Isupa uwa maya omintiye: Kiya yagarama-o, taeba aogima maba miyompeka, kakaga nama kikune. Kapa kae'enawa, to kapa Mosesentawa, to kapa Iraiyantawa sumagi, kikune, untiye. ⁷ Piya yogana, ibina pabita aborama amankama aerarikaeyogana, ibinapisa maya kamana tumintiye: Mapa nae nabugai ntagaranena, ae kamana abiyo, untiye. ⁸ Piya yogini igeba to karu'ena mae'aebuma agaumepa, to kinapa kampa mintuguna, Isu abiwa igege mintantiye.

⁹ Aibogini, igeba amutisapa atate tumuguna, ke'i Isu maya uwaimintiye: Ibanto agantanagaba wasanaba ankuwaimiyo. Wasanama Ntagara naepa pu'wakubotisa asinatakiyeba kanarana uwaimiyo, untiye. ¹⁰ Piya yogini, pabi yomesa pumagini kampa wasanaba uwaimintini, igewai mare-u me-u puma: Ayagabaya pu'wakubotisa asinatakiyeba iye, untawe. ¹¹ Piya untini Isu mayama abigantawe: Mono tisa kina'miba: Nanagabaya Iraiya maru kanakiyeba yewema, abigauguna, ¹² aeaba maya uwaimintiye: Taga kaewe. Iraiya maru kanama a'ya'waemaena aogi puwaitakiye. Pigoya nanagabaya mono isapipa: Wasanama Ntagaraga ata potakenaenabe uwa atakenaenabe waikiye untiye. ¹³ Piya, naeba urimuwe: Iraiya ago kanaogana, esapinti aekaba kaemarantisa puma, wasanamiba napima ata potantawe, uwaimintiye.

Ke kina antabaipinti minta yagaranto Isu ao'maentiye

(Matiyu 17:14-21; Aruku 9:37-43)

¹⁴ Pigoya, igeba to abagi kinati tumima, tumpa agaumepa uwoma kina aki puma mintuguni, ka'isa mono tisa kinake abagi kinake mima esegi kamana uma miyuguni, ¹⁵ pi aki puntume kina'miba Isu agate pami puma, aeti wamagini: Aya pene, untawe. ¹⁶ Yuguna Isu abagi kina'waka: Esegikamanapa igege nanawebaya yewema ibigantiye. ¹⁷ Ibigaogana, ka yagara wasana ikapinti mintometisa maya omintiye: Tisa yagarama-o, yagaranepa ababute kaeti kanauwe. Piya, yagaranepa ke kina antabaipinti mintegina, kamana kampa yegina, ¹⁸ kana ke kina'ma ata potama, apasanakasagina mabi tumpa aeguyegina, akagawa tuwaruwa puma awara upababuma tagagaba'wagi, kabagi kinaka: Kana ke agarubaiyo, yopa, kampa pewe, untiye.

¹⁹ Aiyogana Isu maya uwaimintiye: We, tigeba kampa tigupa aogi pe kina mintawa, ayaki yaga tigegeba mikuwe. Ayaki yagabaya kamana'nepa kampa abikibewe. Pigoya, naeti ababute kanaiyo, untiye. ²⁰ Piya yogini aeti ababute wantawe. Ababute wauguna kana ke kina'ma Isu agate, kana yagaranto aeguma ae-basana kasogana, mabi tumpa wareware pogana, awamupintisa akagawe irintiye.

²¹ Aibogana Isu kana abawampapa: Ayaki yaga kanaenaba abuntinema, abigantiye. ²² Piya yogana ae-ba maya untiye: Uwoma ntaga aegukena pumagina, yakupipe wanipipe aesagayuma mae maebiye. Tasiyo'maekena napintanapa kantara purasitama tasiyo'maeyo, untiye. ²³ Piya yogana Suba: Kae napintana unamempeno. We, napiyenaga naeti atakibempapa, a'ya'maenaba Koti aogima kao'maekiye, omintiye. ²⁴ Omogana, karu'ena kana yagarantoma nkabawampa kega'e uma: Naeba napiyenepa uwaenanto kaeti atawa, nao'maeyo untiye. ²⁵ Piya yogini, uwoma kina Isu nkagora ampa aki puma, agakena puguna igate, Isu ke kinapa maya esegima omintiye: Kaeba agebe awamupe akumpa'ma miyempe ke kinakawa, kana yagaranto atate iro'ma wagasimagina, toba antabaipintiba a-kanaoma, nae ugamuwe,

untiye. ²⁶ Piya yogana, kana ke kina'ma agasiya kega'e uma, kana yagarantoba aeguyogana, aukomentanaga maeti tagaga pa'waogana, atate iro'wantiye. Iro'wao-gana kana yagaranto pu'wasu puwaogini, uwoma kina'miba: Ago pu'wayema, napintawe. ²⁷ Pigoya, Isu yagarantoma nkayata u'ma asitakena ao'maeyogana asi-ma mintantiye.

²⁸ Aibogana Isu namapinti iyogini, abagi kina'miba ibiwai aeti wama: Nanagabaya taeba ke kinapa kampa agarubaunema, abigantawe. ²⁹ Abigauguna: Kana ke kina agarubakenaba uwaba kampaye. Nunamurasa ka agarubakenaenawe, uwaimintiye.

Isu aewa purikena kamana to uwaimintiye

(Matiyu 17:22-23; Aruku 9:43-45)

³⁰ Pigoya, pi kuma atategini Karariya mari wama, Isu: Nabagi kina ago kamana uwaimikena pekini, a'yugu uwa kina'mi nagate menkaki pusanagawema, napimagina, ibiri ibabute wama maya uwaimintiye: Wasanama Ntagaranagana, nababuma wasana imiginiba naeguyigi, pu'wakubopa togana kakaga yagaba asima mikuwe untiye. ³² Piya yogini, igeba yome kamanapa kampa aogima napintini, iyekuru puma kampa pikaba abigantawe.

Kebaya tabe yagaraba mikibi kamanane

(Matiyu 18:1-5; Aruku 9:46-48)

³³ Pigoya, igeba Kapaniyamu kumati wama, namapinti ima Isu abagi kina'waka: Ke'iba nanawe yewema, ibigantiye. ³⁴ Ibigaogini: Taepisa kebaya maru kiya yagaraba miyema, ke'i marebiga mebiga puma napimagini, iyekuru puma kamanapa kampa omintawe. ³⁵ Kampa omuguna, Isu mara'mima nagisarisa tara tumpaema abagi kinaka: Kanaiyo, yogini, kanau-guna maya uwaimintiye: Wasanama kiya yagara misanaga abugakanaba: Pigo naeba uwa yagara mima, a'ya'ma kina'mi kayokaya yagara mikuwema napikibi-pa, pipa aogiyenawe, untiye. ³⁶ Piya untana, ka yagaranto ababuma igora atama, ayatasa aepa u'ma maya uwaimintiye: ³⁷ Wasanama naeka napima pabiya yagaranto ababipa, naepa agupi nababiye. Pigoya naepa nababipa, nae unatanta yagarage agupi ababiye, piya untiye.

Wasanami kampa kamaena puratakibepa taokinane

(Aruku 9:49-50)

³⁸ Piya yogana Yoni maya omintiye: Tisa yagaragama-o, ka yagarama taepa kampa taegaranta kaeka napima ke kina igarubagi agate: Uwa miyo omunema, untawe. ³⁹ Piya yuguna Isu maya untiye: Tigeba uwa miyoba, a-siyo. Piya, wasanama naeka napima esegi yuga pikibipa, toganaba naekaba ata kasaba kampa karu'enaba ukiye. ⁴⁰ Piya, wasanama yogare kampa aguya aikibi'napa tao'maeye. ⁴¹ Pigoya abiyo. Wasanama: Karaisiti aegaranta kina mintawema, napima: Ma nkwani mpaema naiyo uma timikibipa, pi ntugabisa Koti taganaba ikantana amikiye, untiye.

Wasana igu ataena pikenaga Isu uwaimintiye

(Matiyu 18:6-9; Aruku 17:1-2)

⁴² Pigoya, Isu to kamana maya untiye: Piya maya yagaranto naegarakana, ka'waina ayakekana kamparagaena pukibemipa, kana ayakikibi ntagara araku'ma tabe yabantama ana'mubi ubu'atama, tabe wanipi apasanakasasinta: Pipa kanara pewe, yesine. ⁴³ Pigoya, kayankama kamparagaena pikena pekanapa arisa'ma maebugaso. Piya, ka kaya kampa waita yagara mintana miyaba kumati irosakibempepa, pipa kanarane. A'yugu kaya tararasa aguntaena pekanaba, maebugatakana kampa tu'makena yakupinti tumikibene. ⁴⁴ (Piya, pi kumatisa kabagina'ma iba nakanaba kampa ita wakana, tabatikenaena kampa tu'ma wakiye.) ⁴⁵ Pigoya, kagisawama kamparagaena pikena pekanapa maebugaso. Piya, ka kagisa kampa waita yagara mima miyaba kumati irosakibempepa, pipa kanarane. A'yugu kagisa tararasa aguntaena pekanaba, kaepa a'abibinti maebugatakiye. ⁴⁶ (Piya, pi kumatisa kabagina'ma iba nakanaba kampa ita wakana, tabatikenaena kampa tu'ma wakiye.) ⁴⁷ Pigoya, kaowama agama kamparagaena pikena pekanapa pi'ma maebugaso. Piya, togana ka kao waita yagara mintana Koti kabiratakena kumati ikibempepa, pipa kanarane. A'yugu kao tararasa aguntaena pekanaba, kaepa a'abibinti maebugatakiye. ⁴⁸ Piya, pi kumatisa kabagina'ma iba nakanaba kampa ita wakana, tabatikenaena kampa tu'ma wakiye, piya untiye.

⁴⁹ Piya untana to maya untiye: Pigoya wasanama nanintabi kayo atama nagina, aogi igi pemisa puma, a'ya'ma kinapa yakutasa aogi puwaitakiye. ⁵⁰ Piya, kayoba aogi igaenawe. Piya, i'nisama kasigabekapa, aya pekana to kake asabama iga pikkiye. Pipa kampaye. Pigoya wasanama nanintabi kayo atakena aogima pemisa puma, to kina'mige aogima miyiyo, untiye.

Wayakaikena kamanaka Isu uwaimintiye

(Matiyu 19:1-12; Aruku 16:18)

10 Pigoya, Isu pi mpa atate Yutiya mari wama Yontani wani mparoteri ura'ema waogini, to pumesa puma uwoma kina'mi aeti kana puguna, to yomesa puma kamana uwaimintiye.

² Kamana uwaimogini, ka'isa Parasi kina'mi aeti irosa'ma amiyo potakena puma maya uma abigantawe: Ago kamanatepinti wasanama waya kaike-naenaba tagapayawema, uramoma abigantawe.

³ Piyama abigauguna Isu a'wae puma: Aya kamana Mosese urimintiyema, to ige ibigantiye. ⁴ Ibigaogini igeba maya untawe: Waya kaikena puntiripa, esa ami-ma otaiyoma, Mosese untiyema, omintawe. ⁵ Piyama omuguna Isu maya uwaimintiye: Tigeba monoka kampa karu'ena abima tige akuneka, Mosese pi uraminti kamana kaentine. ⁶ Piya, pai Koti maru a'ya'waemaena aborantanaba, wabe wayape kaga aborawaisitantine. ⁷ Pika napima, wamaba ano abapa isitate waya'wampati atokaema isigeba ka kina kanta puma miyese, untiye. ⁸ Piya, isigeba taraba kampa punta,

ka'ena puma miyese. ⁹ Pigoya, Koti atokae isitantika, wasanaba a-nkatara isitano, Isu piya uwaimintiye.

¹⁰ Piya uwaimite namapinti waogini, abagi kina'mi pi kamana'ama nkagowaka abigauguna, ¹¹ maya uwaimintiye: Ka'waina waya'wampaba kaite to wae maekibipa, marusa wae'wa ataena potama kumiyenaba pikiye.

¹² Piya puma, waya'ma marusa wawa agora atate, to wa maekibipa, awae ataena potakiye, piya uwaimintiye.

Isu yakarantontoga a'mu puwaitantiye

(Matiyu 19:13-15; Aruku 18:15-17)

¹³ Pigoya, ka'isa kina'mi yakarantonto Isuti ibaburite: Ita ukaya penema napima, ibabute kanauguni, abagi kina'miba pi kinaka imo kasa untawe. ¹⁴ Piya yuguna, Isu pi kamana abite kampa a'mu puntana, abagi kina'waka maya uwaimintiye: Tigeba itaigini, yakarantonto igeba naeti kanaiyo. Tigeba a-nkakunkitaiyo. Piya miye kina'mikaba Koti kabiratakanaenaba utawaitantane. ¹⁵ Pigoya tigebe urimikenaba abiyo. Wasanama kampa yagaranto miyisa puma Koti aegarakibipa, Kotiba kana kinatapa kampa kabima mikiye, untiye. ¹⁶ Piya untana, yakarantonto ibabuma aki puwaitama, ita ukaya puma: Aogima miyiyo, uwaimintiye.

Taba kutantaga yagaramage Isuge kamana untase

(Matiyu 19:16-30; Aruku 18:18-30)

¹⁷ Pigoya, Isu asima wakena pogana, ka yagara karu'ena kanama agisabi ampa arakabima mima: Kaebe aogi tisa yagaragawa, naeba ayabaya pukubotisa e'wasaena maekuwema abigantiye. ¹⁸ Abigaogana Isu maya omintiye: We, nanagabaya: Aogi yagaragawema unamene. Ka Koti abiwa aogi yagaraba mintiya, toba kampaye. ¹⁹ Pigoya, nayatara'mu ago kamana mayama ago abintana: Wasanaba a-nkaeguyoma, kumiyenaba a-poma, kuntanaba a-poma, kampari kamanapa to wainapa a-sotaoma, to kina'ma ntanagaba a-kaukaba poma, kano kaba kamana wasiyo. Pipa ago abintane, omintiye. ²⁰ Omogana: Tisa yagarama-o, naeba yagaranto mitatopa pi kamana abimagi, a'ya'ma yagaba pabiya putone, kana yagaramaba omintiye. ²¹ Piyama omogana Suba: Nabugampe ntagaragawema napintana, mayama omintiye: Ka'enaba kampa aogima napiyene. Kaebe wama kotakapa umaema to kinati imima yaba maema, kusi kinapa imo. Piya pikibempepa mantabinti uwomantanaga waikiye. Pabi ugamosa pugaita ampa naegarao, omintiye. ²² Piya omogana abigate, uwoma kutankaka napima, antara puma amo pute wantiye.

²³ Pigoya, Isu abagi kina'wa igate maya uwaimintiye: Ayamabaya tabe kutantaga kinapa Koti kumati ikiye, a, untiye. ²⁴ Piya uwaimogini, pi kamanaka abagi kina'miba abite pami puguna, Isu to maya uwaimintiye: We, ma ntakaraki'nuntepa abiyo. Wasanama Koti kabiratakana kumati ikenaba esegiyenawe. ²⁵ Pigoya, kamoro yagaramaba na'ama nkagepinti uma pasikena-ba pipa esegiyenawe. Piya, tabe kutantaga kinapa Koti kabiratakana kumati ikenaba pipa to awameta, tabe

kuntaenawe, untiye. ²⁶ Piya uwaimogini, pi kamanaka abagi kina'miba tabera pami pumagini, mare-u me-u puma: Pigoya kebaya ao'maeyakana ikiyema napintawe. ²⁷ Piyama napiyuguna, Isu igate maya uwaimintiye: Pika wasanama kunta abekana kampa pikenawawe. Pigoya Kotipa kampa kuntaba abegina a'ya'wae-maena pikenawawe agantiye, uwaimintiye.

²⁸ Piya uwaimogana, Pita Isuka: Abo. Taeba a'ya'wae-maenaba atate ago kaegaraune, omikena pogana, ²⁹ Isu a'ya'ma abagi kinaka maya uwaimintiye: Owe tagane. Tigeba abiyo. Wasanama nae aogi kamana napima naeka, mawa, yogawa, anonanto aganto a'nanto ano aba yagarawa, atate naegarakibipa, ³⁰ ibasa yagaba aogima mima, uwoma to namape yogabe maeyakini, uwoma to anonantoge agantoge a'nantoge anoge yagarawake aege ampiyigini, to kina'miba aepa ata potaigina, agogo yagaba aeba e'wasa yagara asu mikiye. ³¹ Pigoya, pi ntaga ka'isa kiya kinapa kayokaya kina miyigini, kayokaya kinapa kiya kina mikibewe, untiye.

Isu ae'wa purikena kamana to ka uwaimintiye

(Matiyu 20:17-19; Aruku 18:31-34)

³² Pigoya, Isuge aokinake Yerusalem kumati ikena ki'i imagina, Suba paitama waogini, abagi kina'miba aka'i wama pami puguni, igege waume kina'miba iyekuru puntawe. Aibuguna, Isu nagisarisa tara tumpaema abagi kina'waka: Ka auka'i kanaiyo, yogini, kanauguna aeti ka'isaena aborakibi puma kamanapa ³³ maya uwaimintiye: Tigeba abiyo. Yerusalem kumati iyekini, Wasanama Ntagara naepa naraku'ma, mono kiya kinake mono tisa kinake imigini, kamana unatama: Aeguyiyo ukibewe. Piya umagini, naepa namu'isa kina imigini, ³⁴ karana natamagini, kaisa punatama, iga'na kasu maema naebaru'magini naeguyigi pu'wakuwe. Aibumagi togana kakaga yagaba asima mikuwe, uwaimintiye.

Yemisige Yonige tabe kina mikenaga isibugantiye

(Matiyu 20:20-28)

³⁵ Aiyogini, Yemisige Yonige isigebe Sepeti ntagara taraginis, Isuti kanamaginis ampa mayama abigantase: Tisa yagarama-o, tae kabiratakanaenaga kabigakena puse, yusuguna: ³⁶ Ayama kabirisitakenaenaga tisibiyema, isibigaoginis, ³⁷ maya omintase: Kaebe togana aogi kumakati mara'mima kabima mikenanara mikibempepa, tasigebe kaege mima, ka'waina kayatakantisa auka'i miyekana, ka'waina kayake'masisa auka'i mima, kiya kina misanaga tasibiye, untase.

³⁸ Aiyusuguna, Isu auki naki pukenaenaga meto kamana maya uwaisimintiye: Tisigebe nabigakenaenagaba kampa aogimaba napiyese. Nae nantara'enabi tisigebe kanara pasikibeso. Nae pai'natakibintanaba tisigepa paitisitasiyoma, isibigantiye. ³⁹ Piyama isibigaoginis: Owe, piya purasitakibepa kanarane, omintase.

Piya omusuguna, Isu maya uwaisimintiye: Pigoya, nae nantara'enabi pasikibese. Nae pai'natakibintanaba

tisigepa paitisitakiye. ⁴⁰ Pigoya, nae naya tararari mike-na kinakaba kampa nae napiyokana, Koti ae abintana wasanaba ibabuma kana naya tararariba itakiye, uwaisimintiye.

⁴¹ Uwaisimogini, to pi nayatara'mu abagi kina'miba pi kamana abite, Yemisike Yonikegaba ka isibirauguna, ⁴² Isu kega'e uma, a'ya'ma aki puwaitama maya uwaimintiye: Tigeba ago abintawe. Wasanama uwa kinaka kiya mima pitasa kinata: Kabiyo yeginaba, aeba esegima kabiye. Kiya yagarama: Piya piyo yintanaba pewe. ⁴³ Pigoya, tigeba kana kiyaenaba kampa piyaba pumagiri, ka yagarama kiya mikena pipa, aokina'mi kayokaya'enaba pikiye. ⁴⁴ Pigoya tigeri ntapima: Nae kiya yagara mikuwema napikibepa, a'ya'ma to kina'mi kayokaya'enaba po. ⁴⁵ Piya, Wasanama Ntagara naeba tige nae kayokaya'ena punataiyomaba kampa tumintone. Naeba tige kayokaya pukenaga tumpa pu'ma, uwoma kina ika puma a'watitakena tumintone, uwaimintiye.

Isu to ka aorika yagara aogi potantiye

(Matiyu 20:29-34; Aruku 18:35-43)

⁴⁶ Pigoya, igeba Yeriko kumati asu migategini, Isuge abagi kina'wake to uwoma kinape pitasa ikena puguna, ka aorika yagara, agewapa Patimesi, Timeyosi ntagara keta mara'mintometisa: Ma na namiyo, untiye.

⁴⁷ Piya uma mintogini igeba: Isu Nasareti kumatisa yagara iye, yuguna abite, aeba Isuka kega'e uma maya untiye: Isugaba, Tebiti ntagaragawa, naeka napima kantara punatao, untiye. ⁴⁸ Piya yogini uwoma kina'mi: Paka puma miyo, omuguna to taberasa kega'e uma: Tebiti ntagaragawa, naeka napima kantara punatao, untiye. ⁴⁹ Piya yogana, Isu pabita mima: Mati kanao omiyo, untiye. Yogini, igeba kana aorika yagaraga: Ka'mu puma asiyo. Ago kaeka kega'e iyema, omintawe. ⁵⁰ Omuguna, kabiwa ka'urintometisa akubugaita, asima Isu asu aepantiye. ⁵¹ Aibogana: Kaepa nana pugatasanaga kabiye, Isu abigaogana, kana aorika yagaramaba maya omintiye: Tisa yagaragawa, nao agasanaga nabugaye, untiye. ⁵² Piya yogana Suba: Naeka aogima napiyekana, ago kata wagi-na uwa wao, Isu omintiye. Omogana, ago aogamagina pabi ki'i Isu aegarantiye.

Kiya yagara pemisa puma Isu Yerusaremi kumati intiye

(Matiyu 21:1-11; Aruku 19:28-40; Yoni 12:12-19)

11 Pigoya, Yerusaremi agora ikena puntini, Oribesi amu amentanti Petipaesi kumape Petani kumape waintogana, Isu abagi kina tara paitama isigaruba'ma, ² maya uwaisimintiye: Mo kumati tumima, tonki aikeri kampa wasanamiba nasinta ubu'atama mintigirisi, tumikibemepa pabigo aora tumpa agamagirisi, akariyoba'urite iyiso. ³ Piya pisigini, wasanami: Nanaga pese yigirisiba, maya uwaimiso: Tabe yagara-ma yegira maeyomekana, pabigo arontaganto me timikiye uwaimiso, untiye. ⁴ Piya yoginisi tumima tumpa agausumepa, kabe agora keta yara tonki aikeriba ubu'atama mintugunisi, wama uma akariyoban-

tase. ⁵ Piya pusugana, kana pita mintume kinamiba: Nanaga yaga awaroba akariyobase, untawe. ⁶ Piya yugunisi, pabi uwaisimomesa puma uwaimusuguni: Kanarana, ababute waiso untawe. ⁷ Piya yugunisi, isigeba kana tonki aikeriba ababute Isuti imaginisi, isitasae-narasa kana yaga akabata amapa agutausuguna, pi abobora Isu mara'mintantiye. ⁸ Piya pogini, uwoma kina'miba itasaena akubuma ke'i aguyuguni, to ka'isa kina'miba yogarisa ya a'ye aegayuma ke'i aguyuguna, pi'na nkabobori wantiye. ⁹ Waogini, aori aka'i ogasi ankagasi puta wantini, taberasa maya untawe:

We, Wa'egawama nkawamuta taeti kanaika ta'mu potano.

¹⁰ Tayabama Tebiti kabima mintantisa puma kabikena piya, Kotika ta'mu potano. We, Inatisa Yagaraga ta'mu potano, untawe.

¹¹ Piya yuguna, Isu Yerusaremi kumati ima, tabe mono namapinti asu pai'ma, pipintisaena a'ya'wae-maena asu agaogana, ase ikena pogana, irosa'ma Petani kumati nagisarisa tara tumpaema kinake tumintiye.

Yamanka kampa aeyome ntaga kamanane

(Matiyu 21:18-19)

¹² Tunkwaimarategina, Petani kumatasas ke'i iyogana, aga'ena abuntiyeye. ¹³ Aibogana mogaomepa a'ye uwae-na wainta ya, agewapa piki ya agate tumima tumpa aka aguyosagaomepa, kampa yoga yagawa aboragana, apa kampa aentiye. Kampa aentogana a'yenka-mana abi agate, ¹⁴ pi ntaga maya omintiye: Toba apa a-nkaeyagini, wasanamiba to kampa asigi'ma nakibewe, omogini, abagi kina'miba pi kamanapa abintawe.

Ikantana maeyume kina mono nampisa igarubantiye

(Matiyu 21:12-17; Aruku 19:45-48; Yoni 2:13-22)

¹⁵ Pigoya igeba Yerusaremi kumati asu mima, Suba tabe mono namapinti iyumepa, pita'i ikantana puma mintuguna igarubantana, mone antota ankami ankami pume kina'mi ntabaebe kabara ataume kina'mi ntabaebe apasana'ma asunukaentana, ¹⁶ itasaena pi mpono kuma akapipa maete wakenaga akumpa'ma mintantiye. ¹⁷ Piya pumagina aeba maya esegima uwaimintiye: Mono isa'amaba maya iye: Mono naman-tepa a'ya'ma kina'mi nunamu ukenu namantana peno, untiye. We, tigeba piya pegana kuntana pe kina'mi ntamantana piye, uma igarubantiye.

¹⁸ Uwaimogini, tabe mono kiye kina'mibe mono tisa kina'mibe kana pomentanaga abite, Isu aeguyigina purikibi kamana untawe. Piya, a'ya'ma kina'miba Isu kamana abite pami puma i'mu puguni, kana mono kiye kina'miba pika napima, Isuka iyekuru puntawe. ¹⁹ Aibuguna ase ikena pogini, Isuge abagi kina'wake pi kumatasaba atate wantawe.

Taga nunamu ikibi'naba pabiyaena maekiye

(Matiyu 21:20-22)

²⁰ Wama waimarate, marogini abayara ke'i kanantini, kana piki ya agaumepa aubu yaga asawantiye. ²¹ Asa waogana, Pita wama uma agate ai kagi yome kamana-ka napima, Isuka maya omintiye: Tisa yagarama-o, agao. Kaeba kamana kana piki ya omitampe ntaba ago asa waye, untiye. ²² Piya yogana Isu maya uwaimintiye: Pika napiyiyo. Tigeba Kotiti tigu atantiri, ²³ kampa tonaronaga napinta, ikibe kamanaka piya pikiyema napikibepa, piya pikiye. Piya, maro nkamu'amaka: Tigaba'ma wanipinti tumo yesinta, pabi yesa pesine. ²⁴ Pigoya pika urimuwe. Tigeba nunamu uma abigan-tiripa, pikaba ago abima pikiyema napiyiyo. Piyama napima ikibepa, pintanaba ago tigeke pikiye. ²⁵ Pigoya, tigeba asima nunamu untiripa, to kinaka timo'ena pikenaenaba kasiyo. Piyama kaikibepa, mantarisa tibarimpaba aibo'enaripa maerigaikiye. ²⁶ Piya, tigeba wasanami nkaibo'enawaipa kampa mae igasiginaba, mantarisa tibarimpaba aibo'enaripa pabiyama kaga kampa maerigaikiye, piya untiye.

Kebaya esegiyenaba kamiye, mono kina'mi abigantawe

(Matiyu 21:23-27; Aruku 20:1-8)

²⁷ Pigoya, igeba to ima Yerusaremi kumati asu mima, Isu tabe mono namapinti nasogini, mono kiya kinamige tisa kina'mige kabiyume kina'mige aeti ima, ²⁸ mayama abigantawe: Nanaga kaeba mantanaba pene. Ke po yemintana pene, untawe. ²⁹ Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Pigoya naeba ka'enaga tibigakiri, ukubontanaga aogima unamikibepa, ke po yemintana pene ye kamanapa urimukuwe. ³⁰ Piya, tigeba unamiyo. Yonikaba wani paititanemaba ke omintiye. Mantarisaenabera wasanamintanawema, ibigantiye. ³¹ Piyama ibigaogini, igeba mayama napintawe: Nanawe ukenema, mare ibiga me ibiga pumagini, Koti po omintiye yekanaba, aeba: Nanagabaya ae kamana-pa kampa abewe ikiye. ³² Piya wasanami po omintawe yekanaba... Pigoya a'ya'ma kina'miba Yonikaba: Koti kamana unta yagarabayawe yepa, a'ya'ma kinaka mono kina'mi iyekuru puntawe. ³³ Iyekuru puma: Taeba kampa abintune, omintawe. Isupa piyama omuguna, aeba maya untiye: Pigoya naeba: Ke po yemintana pene ye kamanapa kampa urimukuwe, Isu uwaimintiye.

Yogara kabima mikena meto kamanane

(Matiyu 21:33-46; Aruku 20:9-19)

12 Pigoya, Isu meto kamana maya uwaimintiye: Pigoya ka yagara waini yamanka maekena yuga puma'ma, kagisa aenkima kima'ma, yamanka aerakena koma ma'ma, kabima mikena namapa kima'ma, kabinataiyema to kina kana yugaba imogini kabima mintuguna, aeba to mari wagaintiye. ² Wagasometisa yamankapa agutayagana, ka yuga kina'waka: Wama

yogara kabima miye kina'mitisa yamankatasa maekibe nkape'ena umaema mentamoma, agarubaogana wantiye. ³ Wa-mepa, pi ntugara kabima mintume kina'miba kana yuga yagarawapa araku'ma aeguma aegumugasima, kampa ape'enaba aminta, auka agarubaoguna wa'eri wantiye. ⁴ Waogana to ka yuga kina'wa agarubaogana waomepa, to pi ntagara araku'ma a'no aiyeeye pumutama, ataena potantawe. ⁵ Piya puguna kana yogama nkabawampaba to yuga yagarawa agarubaogana waogini, araku'ma aegutauguna purintiye. Aibuguna, to igarubaogini waumepa, iyeguyuguni ka'isa purintawe. ⁶ Aibuguna agagate ka yagara mintomepa, ae'wa ntagara abugaome ntagara mintogana: Yagarane agarubakana wakiniba, ae awamu wasikibewema, napintiye. Piyama napima, agarubaogana waomepa, ⁷ kana yogara kabima miyume kina'miba mare-u me-u puma maya untawe: Ma ntagaraba kana yogama abawampa ntagarawa kanaigi aeguyeno. Aegukubompepa kana yogaba tae'enaena puwakiye, untawe. ⁸ Piya utegini, kana yagarawapa araku'ma aegutama, wasirite yoga awamo kabubinti me maebugaintawe, Isu piya untiye.

⁹ Piya uwaimintana, to maya untiye: Pigoya kana yugama nkabawampa kanama ampikibipa aya pikiye, a. Tige ago abintawe. Kana yagara kanakibipa pi kina-pa ampa iyegugasima, to kinaka: Kana yogarapa kabiyiyo, uwaimikiye, untiye.

¹⁰ Piya, naeka mono isapisa kamana maya waintipa kampa aisewo. Pipa ago abintawe:

Nama kikenana kina'miba ka ya ago kainta ntawama iba wa'ega ya asima waintiye, iye.

¹¹ Pintanaba Wa'egawamaba ago pega, taeba agantompeka, ta'mu pune, untiye, Isu piya uwaimintiye.

¹² Uwaimogini, kana Yuta kiye kina'miba: Taeka ma amiyo kasaba iyema, napima arakurikena pumepa, pi a'ya'ma kinaka iyema'ma, Isu uwa atate wantawe.

Takisi imikena kamana Isupa abigantawe

(Matiyu 22:15-22; Aruku 20:20-26)

¹³ Pigoya, ka'isa Parasi kinake ka'isa Eroti nkaokinake: Isuti wamagiri uma tonarona kamana abigaiyo, untawe. Ata kasa urimikibayawema uwaimite igarubaoguni, ¹⁴ aeti kanamagini mayama abigantawe: Tisa yagaragawa, taeba ago kagaune. Kaeba taga ntagara mintane. Piya, ima tumima minta kinakaba kampa karu punta, esegiyenawaika kampa kaekuruba puma, Koti mpono'ama kipa kanara uramima kayakene. Pigoya, mono kina'mite taeba Aroma wa'ega yagara Sisa takisi mone aya pusune. Tae ago kamanapa ayabaya iya uramoma, omintawe.

¹⁵ Piyama omuguna, Isu meto kamana'wai abite maya uwaimintiye: Nanagabaya ataena punatakena pewe, untana: Pigoya, yabapa maete kanama nayakiyo, untiye. ¹⁶ Piya yogini, igeba maete kanama amuguna: Amankape awa'enabe mapa kewema, ibigaogini igeba: Sisantawe, untawe. ¹⁷ Piya yuguna, Isu maya uwaimintiye: Pigo yewa, Sisantanaba Sisa amiyo.

Piya, Kotintanaba Koti amiyo, yogini aekaba pami puntawe.

Pu'wakibetisa asikena kamana Isupa abigantawe
(Matiyu 22:23-33; Aruku 20:27-40)

¹⁸ Pigoya, ka'isa Sarusi kina'mi Isuti kanantawe. Pi kina napa wasana pu'watisaba kampa asikibewema napiyume kina'miba, ¹⁹ igeba Isuti kanama maya uma abigantawe: Tisa yagarama-o, Mosese kana kamana ago taeka mayama kaema uramintiye: Wasanama anarimpa yagaraena kampa pekana kana yagara pu'wakibipa, to a'nantowampa kana abeya waepa maema aege mimaginisi, agantowampaka yagaraena-ba pikibese uramintiye, untawe. Piya untini amiyo kamana mayama abigantawe: ²⁰ Pigoya, tonaentisa tara umaema aga'nantonto mintumepa igantowaimpa wayapa maentiye. Maema'ma kampa yagaraena punta pu'wantiye. ²¹ Aibogana, to ae aka'isama kana waepa maeyomewa, aege kampa yagaraena punta pu'wantiye. Piya pogana to pi'na nkaka'isama maeyomewa, aege uwa pu'waogini, ²² to pi'na aka'isami pabiya puma maema pu'wantawe. Pigoya tonaentisa tara umaema aga'nantonto kana wae maema'ma, a'ya'ma kampa yagaraena punta pu'waewaunguna, kana waepa ika'i purintiye. ²³ Pigoya, tonaentisa tara umaema kina'mi nkwaena, asikibi ntagaba ke kana waepa maekiyema abigantawe.

²⁴ Piyama abigaunguna Isu maya uwaimintiye: Tigeba kampa abintawe. Ayamabaya kampa napiyewe, a. Tigeba mono kamanape Koti nkesegiyenagabe kampa napima agantawe. ²⁵ Piya, pu'wantatasa asiwaitakini, wa wayapa to kake kampa maekibewe. Igeba enisore miyesa puma asu mikibewe, untiye.

²⁶ Piya, pu'wantapisa asikena kamanapa urimukuwe. Tigeba Mosese kaemaranti nkisapipa yabi yaku takena kamanapa ago abintawe. Piya, yabi yaku taogana uma agakena waogana, pita Koti Mosese maya omintiye: Naeba Abara'amu, Aisaki, Yekobu, ige Koti mintuwe, untiye. ²⁷ Pipa untika, aeba pu'wanta kina'nane. Aeba iyoganta kina'mi Koti mintiye. Piya, tigeba kampari'ma napiyewe, Isu piya uwaimintiye.

Ago kamana'ama nkagowa uwaimintiye
(Matiyu 22:34-40)

²⁸ Piya uwaimogana, ka mono tisa yagara ampima, Sarusi kina pi yume kamana abite: Aogi kamana iyema napite, Isuti kanama mayama abigantiye: Nana taga ago kamana'ama asugasimaba waiyema, abigantiye. ²⁹ Piyama abigaogana Isu maya omintiye: Pi kana asugainta kamanapa mayama waintiye: Isureyo kina-pa abiyo. Tae Tabe Yagara Koti abiwa tabe miyegina, ³⁰ pigoya a'ya'ma kagu kaumakape, napiyenagape, esegiyenagape, Wa'ega Kotigapa a'ya'ma amegana waiyeno. ³¹ Pigoya ma kamana'ama nkaka'isaba ka maya kamana waintiye: Kaegaka napima kabiyempesa puma, kaokinakaba kabiyeno. Pigoya, ma tara kamana yo kamana'amaba to ka'isa ago kamana'amapa asu igaintiye, omintiye.

³² Piya omogana, kana mono tisa yagaramaba maya omintiye: Tisa yagara-o, kanara sene. Yempe kamana-pa taga kamanane. Pi yempepa Tabe Yagara abiwa Kotiba miyegina, to kotiba kampa mintawe. ³³ Pigoya, pintaanaba wasanama a'ya'ma agutasabe napiye-nawatasabe esegiyenawatasabe Kotika abugagina, aewaka napiyisa puma agorasa kinakaba napiyipa, pipa tagane. Pigoya wasanama monoka yaga ababute wama, uma aeguma ina yakuta Kotiti kaema, tona a'muntana amipa pipa tagane. Pigoya pi tara yempe kamana abima wasanama aegaraipe, Kotiba aekaba abugaye, kana yagarama untiye.

³⁴ Piya yogana, Isu yome kamana abite, nauka kamana yenema napima, maya omintiye: Pigoya, kaeba agaro Koti aogima aegarakibene, omogini, wasanami abite, iyekuru puma to kamanapa kampa abigantawe.

Karaisiti aya yagarabayawema, ibigantiye
(Matiyu 22:41-46; Aruku 20:41-44)

³⁵ Pigoya, Isu tabe mono namapi kamana uwaimima mayama ibigantiye: Mono tisa kina'mi Koti utaratanta yagaramaba Tebiti ntakaraki'nu mikiye, yepa ayabayawe, untiye. ³⁶ Piya, Tebitika Aogi Awamusa'ama nkawamuta maya untiye:

Kotiba Tabe Yagaraneke: Kaeba nayatakanti ampintaga kama kinakapa kagisabi ibabuma aki penoma, untiye, Isu piya untiye.

³⁷ Piya untana: Tebiti utaratanta yagaraga: Tabe Yagaraneke yemipa, pigoya yakaragi'nunkapa mikena piya ayamabayawema, Isu ibigantiye. Piya, mintume uwoma kina'miba abite Isuka i'mu puntawe.

Ka'isa tisa kina'mi pesapa a-piyo, uwaimintiye
(Matiyu 23:1-36; Aruku 11:37-54; 20:45-47)

³⁸ Pigoya, Isu uwaimintana maya untiye: Ka'isa mono tisa kina'mi e'ero kai igisari paibotate, wama maketi kumata nasegini, wasanamiba: Aogi yagarawe, uwaitasanaga ibugagini, mono namapi paitama marusa aogi yabaera misanagega ibugagini, taena pepa tabe yagara mima, piya po piya po usanaga ibugaye. Piya pesapa a-piyo, untiye. ⁴⁰ Piya, pi kina'miba abeyawae'mantana paibumagini, uwomantanawa uwa maerintini, e'ero nunamu uwa ago'ena kasa yewe. Piya pekana igepa toganaba Kotiba tabera kamparaga puwaitakiye, untiye.

Abeya wae'ma yabankapa Kotiti atantiye
(Aruku 21:1-4)

⁴¹ Pigoya, Isu tabe mono namapinti Kotiti yaba atakena kankabema nkagora mara'miyogini, wasanami yaba pipi atauguna agantiye. Piya pogini, uwoma yaba wainta kina'miba tabe yaba maema kankabebi menta puguna, ⁴² ka wae awaewampa pu'wanta wae'ma ampa tara uwaena yabankanto tara, piya wanisenikana, mempaebotantiye. ⁴³ Piya pogana Isu abagi kina'waka kega'e yogini, ampa aki puguna maya uwaimintiye: Tagaka urimuwe. Ma kotanka kampa wainta abeya wae'ma atami ntbankama a'ya'ma kina'mi mono

namapisa kankabebi ata ntabankamapa, ae asu igasi-ma ataye. ⁴⁴ Pigoya, igeba tabe yabankai waintipisa ka'isa maema atawe. Aeba kampa kotankapa waintegina, pabi waintinkawa a'ya'waemaenawapa maema kasagina, naninta ika puma nakenaba kampa uwa ataye, untiye.

Taba mono nama akasabakena kamanane

(Matiyu 24:1-2; Aruku 21:5-6)

13 Pigoya, Isu tabe mono namapisa iro'ma waogana, ka abagi yagarama maya omintiye: Tisa yagarama-o, agao. Nauka tabe yabatasa ma aogi mono nama kintawe, agao, yogana, ² Isu maya omintiye: Pigoya ma agampe tabe namapa kama kina irosa'ma akasagasuba kasaigina, ka yabankamaba to ka yabankama nkabobora ware'naigina nama tubo aborama waikiye, untiye.

Ataena uwomantana aborakiye, Isu untiye

(Matiyu 24:3-14; Aruku 21:7-19)

³ Piya utegina, Isuba wama Oribesi amuta asu mara'mima, pi amutisa kana tabe mono nama mo agaogana, Pitage Yemisige Yonige Enturuge pabi ibinto aeti imagini, ⁴ maya untawe: Kae uramempentana-ba ayantaga aborakiye. Nanabaya kanaka agakana, a'ya'ma uramempentana-ba agarontaga aborakiyema uramo, untawe.

⁵ Piya yuguna, Isu maya kamana agobima uwaimintiye: Tigeba napiyiyo. A'yugu wasanami kampari kamana'wai abisiwe. ⁶ Piya, uwoma kina irosa'ma nae nage umagini: Naeba Karaisiti nawe, uma, uwoma kina'mi nkigu'ama paibumagini kamparaga puwaitakibewe.

⁷ Pigoya, ma'ena pewe kamana abintiripe, esiba kamana abitegiri, tiyekuruba a-puma: Kana a'ya piyeba, a-siyo. Pi mpa'ena maru pikibepa asa agogo yaga aborakiye. ⁸ Piya, maga maga kina'miba kamaena pigini, to ka'isa kina'miba to ka marisa kina uma iyeguyigini kamaena purite wagana pikibewe. Piya, to mari to mari imima tabera pekini, ka'isa kinapa naninta i'mikibewe. Pigoya, waya'ma yagaraena pikena pegina maru agobima aukemisa puma, kana ataenaba maru pikiye.

⁹ Pigoya, tigeba aogima napiyiyo. Wasanami kanama ampa tiraku'ma kotiyena puritama, mono namapi kasotasa tiyegukibewe. Pigo tigeba naegaraka, kanisore kinatige tabe kinatige tibabute waigiripa, tigeba pi kinapa aogi kamana'nepa uwaimiyo. ¹⁰ Pigoya, a'ya'ma kinapa aogi kamana'ne maru uwaimigasigina, toganaba agogo yagaba aborano. ¹¹ Piya, tiraku'urite kotira wakena pigiripa, kana uwaimikubo kamanakaba: Ayabaya uwaimikunema, a-ntapiyiyo. Pi ntaga kamanatipa ikena kampa napikibewe. Aogi Awamusa'ama urimikibi kamana uwaimiyo. ¹² Pigoya, pi ntaga wasanami i'nanto iraku'ma to kina imigini iyeguyigini, piya pemisa puma, ibawaimpiba yagarawaipa ata puwaitauguni, to yagarawaimpa anoke abakepa atae-na puma: Iyeguyiyo yigini, iyegukibewe. ¹³ Pi ntagaba

nae nageraka wasanamiba kama puritakibewe. Piya pigiri, a'ya'ma yaga naeka napima kampa natakibepa, toganaba aogima mikibewe, untiye.

Agasiya ataena aborakiye, uwaimintiye

(Matiyu 24:15-28; Aruku 21:20-24)

¹⁴ Pigoya, ma esapi aisuma agakibe kina'miba aogima abiyo. Piya, pi agogo yagaba monota tabera kamparagaenaba a'yugu mikibi nkauka'i ataigiri tini'ena pikibewe. Piya, pi ntagaba Yutiya mari mikibe kinapa, tiyegaka wama amu mari iyiyiyo. ¹⁵ Wasanami abe'i mikibe kina'miba a'yugu namapinti ima ka'isaenaba asu maete wasanagawe. ¹⁶ Pigo wasanami yogari mintakibetisaba a'yugu to wama namapintisaena ampaete wasanagawe. ¹⁷ Pi kanabipa iga'entaga waepe, inamuganto nono amikibe nkwaepe kamparagama mikibewe. ¹⁸ Pi ntagaba esiba yaga wasanaga Kotiti nuna-mu yiyo. ¹⁹ Pigoya, maru Koti pogana, aboranti ntaga toma toma ataena waita waita ima, ibantoba waintikana, togana pi ntagaba tabera asu igasima tabe kuntuyenaba waiyekana, to asaba ataenaba kampa waikiye. ²⁰ Pigoya, Wa'egawamaba: Naegarao uwaimi kinaka napintikana, pi ataenaba e'ero ntaga kampa waikiye. Pi ataena e'ero ntaga waiyisinta, a'ya'ma kina kampa uwa minta pu'waewasine.

²¹ Pigoya wasanami: Agaiyo, Koti utaratanta yagara, Karaisiti yagara mata'i mintiye urimikibepa, a-nkabiyo. Agaiyo, marumpa mintiye urimikibepa, a-nkabiyo.

²² Piya, ka'isa kina'mi aborama tonarona esegiyenawai puriyakintini, ka'isa kina'mi: Karaisiti yagara nawe, yigini, ka'isa kina'mi: Poropete yagara nawe, yigiripa, ige kamanapa a-nkabiyo. Igeba meto'ena puma, Koti: Naegarao uwaimi kina'mi ntapiyenawaipa maema ataena pikena pigiripa, ²³ pi kamanapa a-nkabiyo. A'ya'ma togana aborakibintanaga urimuwe, uwaimintiye.

Wasanama Ntagaranaga to aborakuwe, untiye

(Matiyu 24:29-31; Aruku 21:25-28)

²⁴ Uwaimintana to maya untiye: Pigoya, pi ata yaga aborakana, toganaba papa tunusekana, opa kampa e'wasa pekana, ²⁵ noriba tutubu pekana, mantaba kuru pekana esegiyenawapa iyoba'ma kareko pikiye.

²⁶ Piyaena marupa aborawaka, togana Wasanama Ntagara naeba tumukubopa, tabe esegiyenanentaga mimigara tumekini nagakibewe. ²⁷ Pi ntagaba enisore kina igarubakini, a'ya'ma mari wama, a'ya'ma matuka matukarisa kina Koti: Naegaraiyo, uwaimemi kinapa ibabuma, naeti me akibikibewe, untiye.

Piki ya kamana uwaimintiye

(Matiyu 24:32-35; Aruku 21:29-33)

²⁸ Piya untana, to maya untiye: Pigoya, pika ya agama aogima napiyiyo. Kana yawama nka'no mparagina: Pipa yoga yaga aborayema, napiyesa puma, ²⁹ urimontana aborakibipa, agogo yaga agaro aborakiyema, napiyiyo. ³⁰ Pigoya tagaka urimuwe. Ka'isa kina'mi kampa purikibepa, a'ya'ma urimontanaba aborakiye.

³¹ Mantabe mabe a'ya wakana, kamana'nepa uwa waiyaba waima kampa kakakiye, untiye.

Isu to aborakibi ntagagaba kampa abune
(Matiyu 24:36-44; Aruku 17:26-30, 34-36)

³² Piya untana to maya untiye: Pigoya, ayantagabaya urimontanaba aborakiye. Wasanamiba kampa abintawe Mantarisa enisore kina'miba kampa abintawe. Koti Ntagara naeba kampa abintokana, nabanempa abiwa abintikana, yekana aborakiye.

³³ Ayantagabaya aborakiyema kampa abepa, nae tumukubopa napima aogima miyiyu. ³⁴ Pika meto kamana ukuwa, abiyo. Piya, wasanama namanka atate to wa'eri wantana, yoga kina'waka: Piya po, piya po, omima: Na kiye kabiyo, omite wagasaginiba: Ayantagabaya kanakiyema, napi napi pesa puma, ³⁵ tige napiyiyu. Ayantagabaya namankama nkaba kanakiye: Atamaino, asenabintiwo, kokore aga yekanawo, abayawo, kanakibayawema, tigeba kampa abintawe. ³⁶ Agaro kanama a'yugu waitamintigina, ampa tigakiye. ³⁷ Pigoya urimontanaba a'ya'ma kina uwaimuwa, pika napi napi piyo, uwaimintiye.

Isu aegukena kamana napintawe
(Matiyu 26:1-5; Aruku 22:1-2; Yoni 11:45-53)

14 Piyama magaba Yuta kina'mi Pasoba naninta nakena yagabe yisiti kampa wainta paretinakena yagabe aborakena pogini: Isupa aya pumabaya kakama araku'ma aegukunema, tabe mono kiya kina'mige mono tisa kina'mige napintawe. ² Napintini: A'yugu naninta nakibe ntaga arakurekini wasanami ata ma'ena pusanagawe, untawe.

Wayama Isu nka'noti masawae ti'ma pai'atantiye
(Matiyu 26:6-13; Yoni 12:1-8)

³ Pigoya, Isu Petani kumata wama, Saimoni autanta'ena ago ata wanti ntagarama ntamapinti umima, naninta naogana, ka wae'ma marasa punta kabo kankabe aogi agunta masawae maete kanantiye. Kana masawaenkama nkagewapa natiwe, tabe yabatasa ika pumaranta, maete kanamagina, kana kankabe ampa a'wa puma, Isu nka'noti ti'ma pai'atantiye. ⁴ Piya pogini, ka'isa kina'miba agate ka abi'ma: Nanagabaya kana masawae kasayema, mare-u me-u puntawe. ⁵ Piya, kana masawae to kina imemisinta, 300 torapa maema, kusi kina imemisinema, ka abirantawe. ⁶ Piyama abirauguna Isu maya untiye: Uwa ataiyo. Nanagabaya kaba abirawe. Naukaena punataye. ⁷ Pigoya, kusi kina'mi asi nasi tigege miyekini, a'ya'ma yaga napima iyo'maekena pewe. Pigoya tigege naeba asi nasiba kampa mikuwe. ⁸ Kana wae'ma aewa napima, masawae nauti yora punatama kainatakibika napima, ibantoba maema aogi piye. ⁹ Pigoya naeba tagaka urimuwe. A'ya'ma mari nae aogi kamana uwaimikibepa, ma punatamintanaga aeka mare-u me-u pukibewe, untiye.

Yutasi Isupa kiya kina imikena puntiye
(Matiyu 26:14-16; Aruku 22:3-6)

¹⁰ Pigoya, nagisarisa tara tumpaema abagi kina mintumepa, ka abagi yagara, Yutasi Isikeriyoti, aeba tabe mono kiye kinati wama: Isupa araku'ma timukuwoma, uma ibigantiye. ¹¹ Piyama ibigaogini, ae kamana i'mu pumagini: Piya yempeka yabapa kamukune yuguna, Yutasiba: Aenkauka'ibaya Isuba waka arakurukuwema, napintiye.

Isuge abagi kinake Pasoba naninta nantawe
(Matiyu 26:17-25; Aruku 22:7-14, 21-23; Yoni 13:21-30)

¹² Pigoya, yisiti kampa wainta paretinakena ntaga aboraogini, pi marusa yaga Pasoba nanintaraka sipisipi awaro aegukena puguni, abagi kina'mi Isuka mayama abigantawe: Pigoya taeba aenkauka'i wama, Pasoba nanintagapa maema kaeti aogi pukunema, abigantawe. ¹³ Abigauguna, Isu abagi kina tara isigaru-ba'ma maya uwaisimintiye: Tisigeba kuma'i waisigina, wani kankabe aesaga urinta yagarama tisigakisiba, ae aega'urite waisigina, ¹⁴ namapi wakirisi, kana namankama nkaba nkuma omiso: Tisa yagaramaba maya iye: Naege nabagi kinake mima Pasoba naninta kae namapi nakuna, aemparuta ampima nasune iyema, omiso. ¹⁵ Omisigina, aeba tisibabute inati aogi pumaranta tabe maru asu tisiyakekirisi, pita'i Pasoba naninta taeka napima aogi piso, uwaisimintiye. ¹⁶ Uwaisimoginisi pi abagi kina'misi itate kuma'i wamaginisipi pi abagi kina'misi itate kuma'i wamaginisipi, pabi uwaisimomesa puma wama agateginisipi, Pasoba naninta aogi puntase.

¹⁷ Aibusuguna, ase ikena pogini, Isuge nagisarisa tara tumpaema kinake wama, ¹⁸ uma teborira mima nantini, Isu maya untiye: Pigoya tagaka urimuwe. Tigepisa ka'waina minaga punatakiye. Ibanto naege naninta nami ntagarama piya pikiye, untiye. ¹⁹ Piya yogini igeba intara pumagini: Naeka yeno yenoma, abigauguna, ²⁰ aeba maya uwaimintiye: Nagisarisa tara tumpaema kina tigepisa, naege ka tu'napisa paretirasa antipi mo aema nami ntagaramaka yuwe, untiye. ²¹ Piya, Wasanama Ntagara naeba mono kamanata unatanti ki'i wakuwe. We, Wasanama Ntagara naepa minaga punatakibi'naba ataenabi mikiye. Piya, pi ntagarapa wasanama kampa yakari potantesinta, kanara pesine, Isu untiye.

Auke korake imogini nantawe
(Matiyu 26:26-30; Aruku 22:15-20; 1 Korinti 11:23-25)

²² Pigoya, igeba naninta nantini, Isu paretiba maema, Koti a'mu potama, ako puma imintana: Mapa nae nau-na maema naiyo, untana, ²³ waini kankabe maema a'mu potama, imogini pi a'ya'ma kina'mi nantawe. ²⁴ Piyama imitana, Isu maya uwaimintiye: Uwoma kina Kotiti atokaekenaga ma korantepa ago pagikiye. Pipa ara'ena potauwe. ²⁵ Tagaka urimuwe. Toma naompe wainiba kampa nakubopa, toganaba Koti kabiratakibita kasa'ena nakuwe, uwaimintiye.

²⁶ Piya uwaimintana ini ugaitegini, iro'ma Oribesi amuti intawe.

Pitaka: A'yo uwa natakibene, Isu omintiye
(Matiyu 26:31-35; Aruku 22:31-34; Yoni 13:36-38)

²⁷ Aibuntini, Isu maya uwaimintiye: Mono isa'amaba maya iye: Sipisipira kabima minti ntagara aeguyigini-ba, kana sipisipiba iyegaka aibarara puwakibewe, iye. Piya yemisa puma, tigeba a'ya'ma natate tiyegaka'ya puwakibewe. ²⁸ Pigoya togana asinatakibipa, Karariya-tigepa paitama wama aborakiri nagakibewe, untiye. ²⁹ Piya yogana: A'ya'ma kina'mi iyegaka'ya puwakibepa, naeba kampa katate wakuwema, Pita omintiye. ³⁰ Piya-ma omogana Isu maya omintiye: Tagaka ugamuwe. Iba aseka kakagara naeka: Kampa aganto ntagarawe, yeganaba: Tarara kokorewama aga ukiyema, omintiye. ³¹ Piyama omogana Pita esegima maya untiye: Wasanami naeke tasiyegukibepa: Naeba ae ao'yagara kampa mintuweba kampa ukuwe, omogini, a'ya'ma kina'miba pabi Pita yomesa suntawe.

Isu Kesemeni yugabi nunamu untiye
(Matiyu 26:36-46; Aruku 22:39-46)

³² Pigoya igeba ka au'i wama, kana mawama nkagewapa Kesemeni, wamagini Isu abagi kinaka: Mata mara'miyigi nunamu yeno, uwaimintiye. ³³ Piya, Pitana Yemisina Yonina suma, ibiri ibabute wamagina, agasiyama aekuru puma akawagawa pumagina, ³⁴ maya uwaimintiye: Naepa tabera naukima nanta waru waru nabiya, tigeba mata mima kabinataiyo, untiye. ³⁵ Piya umagina, aeba ka au'i wama auki nakiyena uwa atakenaga umagina, mara antagawarisa uma aigare pa'ma mima, nunamu maya untiye: ³⁶ We nabanempa-o, kaeba a'ya'waemaena pikena yagara mintana, nauki nakiyenaba naparo. Pigoya, nae napiyenagaba a-ntapima, kaeka napikibempentana wasima po, untiye. ³⁷ Piya ute, kana pi kakaga kina'mi waitamintuguna, igate Pitaka maya omintiye: Saimoni waitamintano. ³⁸ Kampa agarosama kaoganta wairabankano. We, tiyogama mima, kabinatama nunamu yiyo. Piya puntiripa kampa aguntaena pikibewe. Pigoya tigu'amaba tiyampu pegina ti'amaba kampaye, uwaimintiye. ³⁹ Piya uwaimitegina, to mare auka'i wama, pabi to yomesa nunamu untiye. ⁴⁰ Ugaitegina to ampa igaomepa, waite asite pugagategini waitamintuguna, kanama ampa igaogini, ae omikena kamanakaba kampa napintawe. ⁴¹ Aibuguna to wagate kanaomepa maya uwaimintiye: Tigeba to migarakena waiyewo. Pabigoya, nae yaga aboraya, ibanto Wasanama Ntagaranagana, ataena punatakini, agunta kina'mi narakurikena pewe. ⁴² Pigoya, asiyigi wano. Minaga punatakana yagaraba mompa iya, agaiyo, untiye.

Isu arakurintawe

(Matiyu 26:47-56; Aruku 22:47-53; Yoni 18:3-12)

⁴³ Pigoya Yutasi, nagisarisa ka tumpaema abagi kina nasumepisa me nkigaite waogana, Isu kamana ugaka pogana, Yutasi uwoma kina uma ibabute kanantiye. Piyama tabe mono kiye kina'mige tisa kina'mige kabiyume kina'mige pi uwoma kina igarubauguni, igeba irebube ma'ena kasupe maeyuguna, ⁴⁴ minaga potakena pome ntagarama ibabute kanantiye. Aeba kanantana maya untiye: Uma agate, amo nakubo ntagaraba aewa, araku'ma kabirite waiyo, piya ute ibabute kanantiye.

⁴⁵ Yutasi ibabute kanama, karu'ena Isuti wama: Tisa yagarama-o, ute, uma aepa'ma amo naogini, ⁴⁶ uma aebasa'ma araku'urintawe.

⁴⁷ Araku'uruguna, ka pi mintume ntagarama kasonka me a'yuburintana, mono paitanta yagarama ntuga yagarawapa uma aeguma, age aira kaentiye. ⁴⁸ Aibogana Isu maya uwaimintiye: Tigeba nanaga naekaba ku kinnanema napima, narakurikena irebube kasope maete kanawe. ⁴⁹ Naeba asi nasi tabe mono namapinti wama kamana yogiripa, kampa pita'iba narakurewe. Pigoya, mono isa'ama yemisantana naraku'ma, karena natakibewe, untiye. ⁵⁰ Piya yogini, abagi kina'wa a'ya'ma atate iyegaka'ya puwantawe.

Ka yagara auka aegaka wagaintiye

⁵¹ Piya puguna, ka kai amirinta masimabima Isu aega'urite kanaogini, aeke arakuruguna, ⁵² kana yagaramaba aibarigo puma, kaiwapa atagaite auka aegaka wagaintiye.

Isu kamana otantawe

(Matiyu 26:57-68; Aruku 22:54-55, 63-71; Yoni 18:13-14, 19-24)

⁵³ Pigoya, igeba Isupa ababute monota paitanta yagarari wauguni, pita'i a'ya'ma tabe mono kiye kina'mige kabiyume kina'mige tisa kina'mige me nkaki puntawe. ⁵⁴ Piya puguna, Pita aka'i aega'ma pasema wama, monota paitanta yagarama kumati ima, irebu kina mintume ntakuta asu tapintiye.

⁵⁵ Asu tapiyogini, tabe mono kiye kina'mige a'ya'ma mono kanisore kina'mige mimagini, Isu kamana otamagini, Isu ataena pusanaga ige atakae puma, Isu aegukena pumagini, piya kamanapa kampa abintawe. ⁵⁶ Pigoya, uwoma kina'mi ampimagini, kampari kamana: Aeba piya pine, piya pine yuguna, ige yume kamana agoba kampa aogima abintawe. ⁵⁷ Piya puguna ka'isa kina'miba asima kampari kamana Isuka maya untawe: ⁵⁸ Ma wasanami kimaranta mono nama akasaba'maba, wasanami kampa kiyesa ntama kakaga yaga kima a'ya kaikuwe, ubegi abibompene, untawe. ⁵⁹ Piya umagini, igeba to ka'isami yumesa puma, kampa ka kamanapa unta, to kamana to kamana uwaimintawe.

⁶⁰ Uwaimuguna, monota paitanta kiye yagarama ikapi asima mima, Isuka mayama abigantiye: Ma ki-

na'mi kaeka yepa, kaeba ayawe uramikibenema, abigantiye. ⁶¹ Abigaogana, Isu kampa kamana unta asaba'waogana, paitanta yagaramaba to mayama abigantiye: Tabe ta'mu potaompe Ntagarama ntagara Karaisitigawoma, abigantiye. ⁶² Abigaogana Isu maya untiye: Pipa nae mintuwe. Tigeba Wasanama Ntagaranaga Esegiraka'ya Ntagarama nkayatakanti mara'miyekiri nagaigi, mimiga mantara tumekiri nagakibewe, untiye. ⁶³ Piya yogana, tabe kiye yagaramaba kabi'ma autasaenaba aegaregaru pa'ma, maya untiye: Nanagabaya to kina'mi kamana yigi abukune. ⁶⁴ Ae'wa piyama Koti Ntagaranawe yipa, kampari kama'wapa yegiri abewa, aya pisiwema, ibigantiye. Ibigaogini: Aeba ata yagarawa, aeguyiyoma uwaimo, untawe.

⁶⁵ Piya untini, ka'isa kina'miba kaisa potamagini, aoba airarikae u'ma aegutategini: Kebaya kaeguya, uramoma, abigauguni, irebu kina'miba araku'ma iya kasutasa aeguntawe.

Pita Isuka: Kampa aganto ntagarawe, untiye
(Matiyu 26:69-75; Aruku 22:56-62; Yoni 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Pigoya Pita kuma'i mintogana, monota paitanta yagarama ntuga potaome nkwaepa kanama, ⁶⁷ agaomepa Pita yakuta tapima mintogana ampa agate: Kaege Isu Nasaretirisa yagarageba naseka kagabone, untiye. ⁶⁸ Piya yogana aeba: A'a-o. Naeba kampa abuwa, kamanakapa nanawe yewe, untiye. Utegina, ae kagisa kabera tumpintogana, kokore aga untiye. ⁶⁹ Tumpintogana to kana wae'maba agate, agora mintume kinaka: Mo ntagaraba ae aokinane, uwaimogana, ⁷⁰ Pita to: A'a-o, untiye.

Piya yogana uwaenanto togana to agora ampintume kina'mi Pitaka: Kaeba Karariya yagaragawa, nanaga: A'a-o yene. Kaeba ka aokinakawe, untawe. ⁷¹ Aiyuguna aeba: We, taga kauwe. Naeba pi yempe ntagaraba kampa aganto ntagarawe, ute amota atantiye. ⁷² Piya pogana kokorewama to ka aga yogana, Pitaba pai Isu omome kamanaka mayama napintiye: Kaeba naeka kakagara: Kampa aganto ntagarawe yeganaba, tarara kokorewamaba aga ukiye omomeka napima, tabera antara puma, kube'ena puntiye.

Isu ababute Aroma kiye yagarari wantawe
(Matiyu 27:1-2, 11-14; Aruku 23:1-5; Yoni 18:28-38)

15 Pigoya, abaya aseka tabe mono kiye kina'mige kabi'yume kina'mige tisa kina'mige, a'ya'ma kanisore kina'mige aki puma: Piya pukunema, uritegini, Isupa iga'narasa kirokaetamagini ababute wama, Pairati memintawe. ² Memuguna Pairati: Kaeba Yuta kina'mi Wa'ega yagaragawoma, abigantiye. Abigaogana Suba: Kae piyaba yene, omintiye. ³ Piya yogini, tabe mono kiye kina'miba: Uwoma tonarona ataenaba pemi ntagarawe, Pairati omintawe. ⁴ Piyama omuguna, Pairati to ka mayama abigantiye: Igeba kaeka tonarona ataena pemi ntagarawe yepa, kaeba kampa kamanapa ikena penoma, abigantiye. ⁵ Aiyogana, Isu-

ba to kampa unta asaba'waogana, Pairati piya pomeka pami puntiye.

Pairati: Isu ababute yara aeguyiyo, untiye
(Matiyu 27:15-26; Aruku 23:13-25; Yoni 18:39-19:16)

⁶ Pigoya, ka yagaraba agewapa Parabasi, pi ntaga aege ao'mige ma'ena puma, kiya kina'mi nkaokina iyegute, karabusibi mintantiye. Mintuguna, a'ya'ma Pasoba naninta naume ntagaba Pairatiba uwa kinaka: Karabusibisaba ke uwaba atasuwema, ibiga puntiye. ⁸ Piya, pome ntaga uwoma kina ampa aki puma mima, Pairatika: To puntampesa puma ka'mu puratama, karabusibisa ka yagara uwa ataoma, abigantawe. ⁹ Piya yuguna Pairati mayama napintiye: Mono kiye kina'mi Isuka imo potamagini, araku'ma kotiyena potawema, napimagina: Tige yeka, Yuta kina'mi Nkwa'ega yagara uwa atasuwoma, ibigantiye. ¹¹ Ibigaogini tabe mono kiye kina'miba ampa aki puntume kinapa maya uwaimintiye: Parabasi uwa ataoma omiyo, untawe. ¹² Piya yuguna, Pairati aki puntume kina to mayama ibigantiye: Yuta kina'mi Nkwa'ega yagarawe ye ntagara mintiya, aepa aya pusuwema untiye. ¹³ Piya yogini: Yara aeguma itagiyo, untawe. ¹⁴ Piya yuguna Pairati: Nana ataenaba pegiri yewema, ibigaogini, to taberasa: Yara aeguma itagiyo itagiyo, untawe. ¹⁵ Piya yuguna, Pairati aki puntume kina'mi i'mu punatakibewema, napima: Parabasi uwa wao, untiye. Piya yogana waogana, Isupa irebu kina imogini, igeba paga kasutasa agasiya kasu aeguyuguna: Ababute wama yara itagiyo, uwaimintiye.

Irebu kina'mi Isu karana atantawe
(Matiyu 27:27-31; Yoni 19:2-3)

¹⁶ Piya uwaimogini, irebu kina'mi Isupa ababute tabe irebu kina'mi kumati wamagini, kana kuma'ama nkagewapa Paratoriyamu wamagini, to ka'isa irebu kinakaba uma kega'e yuguni, ampa aki puntawe. ¹⁷ Piya pumagini, kiya kina'ma tete kai maema Isupa amitamagini, ake wainta iga'narasa taminoku'ena potama, a'notapa taminonkitama, ¹⁸ saroti amimagini: Kaeba Yuta kina'mi Nkwa'ega yagaragawa, e'ero ntaga aogima miyo, untawe. ¹⁹ Aibuntini, igeba kasotasa a'no airapora puma aeguntini, kaisapa potantini, aeta parokaema karana kasa uma: Kaeba tabe yagaragawe, untawe. ²⁰ Piya puma karana atagaitegini igeba tete kaiba atama maebugasimagini, to ae'wa kai amitamagini, abe'i iro'ma ababute, yara itagikena wantawe.

Isu yara itagintawe
(Matiyu 27:32-44; Aruku 23:26-43; Yoni 19:17-27)

²¹ Pigoya, ka Sairini marisa yagara agewapa Saimoni, Aresantake Arupasike isibawaisimpa, to auka'isa kanaometa keta pabumagini: Maripoba aesaga'urite wao, omuguna aesaga'urite wantiye.

²² Piya pogini, igeba Isupa ababute, Korikota wasana a'no nkayampu kanta mari wama umintuguni, pita'i aeguntawe. ²³ Piya, ka'isamiba kampa aukikena tusa wani wainibi atama: Naoma amuguna: Kampa

nakuwe, untiye. ²⁴ Piya, irebu kina'mi uma yara itagita-magini, kaiwapa maemagini, tete'ena pumagini, kebaya tonarona kaiwapa maekiyema puntawe.

²⁵ Piya pumagini, abayara yara itagitamagini, ²⁶ kotiyena potaume kamana maya uma kaentawe: Yuta kina'mi Nkwa'ega yagarawema, kaemagini, a'no nkabobori a'makaetantini, ²⁷ ku kina tarage, kapa ayatakantiwa, kapa ayake'masiwa suma, isigeke yara ita isitantawe.

²⁹ Piya puguni ka'isa kina'mi agora wama, pumireri potama maya untawe: Kaeba ka yaga tabe mono nama akasabakaiteba, karu'ena kakaga yaga kikuwe ubempe ntagaragawe, ³⁰ kaega ntapima, yarasa kaupa aogi purite tumo, omintawe. ³¹ Piya omuguni, tabe mono kiye kina'mige mono tisa kina'mige pabiyama pumireri potamagini, igewai marebiga mebiga puntawe: Aeba to kinapa aogi puwaitantana, aewapa nanagabaya kampa au'wapa aogi piye, untawe. ³² Piya, Koti utaratanta, Isureyo kina'mi kiya yagaranawe untanapa, yaba pabigo ibanto atate tumegapa, kagate kae kaegarano, untawe. Piya yugunisi, pi tara aeke ita isitaume ntagararamisiba, isigege pumireri potamagini, aeka ata kamana otantase.

Isu purintiye

(Matiyu 27:45-56; Aruku 23:44-49; Yoni 19:28-30)

³³ Piya puguna, kagita a'ya'ma maba ase uwaogini mintuguna, to atamaita mesu marintiye. ³⁴ Pigoya, Isu atamaita mayama kega'e untiye: Iro-i, Iro-i, arama sabatani, untiye. Pi kamanapa tae kamanapisaba: Kotinempa-o, Kotinempa-o, nanagabaya kaeba uwa natane, untiye. ³⁵ Piya yogini, ka'isa mintume kina'miba abitegini: Irai yakabaya kega'e iye yuguna, ³⁶ ka yagarama karu'ena wamagina kai atuta asa wanipi ae u'ma, asara kitama: Nao, ute mayo amintiye. Aibumagina mintume kina'mipa maya uwaimintiye: Pabita, abiyi. Irai yaba tumpa akitama uwa atakibayaka agakune, untiye. ³⁷ Aiyogana Isu tabera kega'e uma, purintiye.

³⁸ Purogana, tabe mono nama nkantabintisa kai, Koti nkauka'i akunkataume kai akapisa aeru'ma torirari puwantiye. ³⁹ Piyama Isu purogana, irebu kina'mi kiya yagarama agora mintumetisa agate, maya untiye: Tagane. Ma ntagaraba Koti Ntagarawe, untiye.

⁴⁰ Pigoya, pi ntaga waya'iyaba mare nkau'i mima apasa puntawe. Ka'isa kana wae'mi nkigewaipa: Mariya Matara kumatasa waena, to ka Mariya ae'wa nkamana Yemisike Yoseseke isinowaisimpawa, to ka wae'ma agewapa Saromiwa suma, ⁴¹ Karariya-i Isu mintoganaba, kana wae'mi aega'ma, ao'mae pome wae'iyamintuguni, to uwoma Yerusalem ababute inta wae'iyamige ampima, agaba puma mintantawe.

Isu nkaupa maema kaintawe

(Matiyu 27:57-61; Aruku 23:50-55; Yoni 19:38-42)

⁴² Pigoya, aiba sabati aborakiyema, a'ya'waemaena-ba aogi puma ntagagana ase ikena pogana, ⁴³ Arimatiya kumatasa yagara Yosepe, aekuruyenagaba

kampa napinta Pairatiti wama: Isu nkaupa maesuwoma, abigantiye. Pigoya kana yagara aogi mono kanisore yagara mimagina, Koti kabima mikenaenaga napi napi pome ntagaragana mintantiye. ⁴⁴ Piya yogana, Pairati: Agobaya pu'wayema, napima, irebu kiya yagara kega'e uma abigaogana: ⁴⁵ Owe ago pu'waye, kana irebu yagara omintiye. Omogana abite Yosepeka: Kanarana au'wapa umaeyo, omintiye. ⁴⁶ Omogana Yosepeba aogi wae kai maerite wamagina, uma akitama, pi kaibi yoburite, yabapi ku'maranta kabi uma kaitamagina, kawarapa tabe yaba a'waremagina akunkatantiye. ⁴⁷ Piya poginisi, Mariya Matara kumatisa waeke, to ka Mariya Yosese nkanowampage, kanaanaka kaiyome aru ampa agantase.

Isu asima mintantiye

(Matiyu 28:1-8; Aruku 24:1-12; Yoni 20:1-10)

16 Pigoya, sabati a'ya waogini, Mariya Matara kumatasa waena, to ka Mariya Yemisi nkanowampawa, to ka wae Saromiwa sumagini, aogi agunta yome tusaena ae auti yora potakena tusaena ika puritegini, ² sonta yagaba, abaya aseka asima aruri wantawe. ³ Ke'i wantini tabe yabaka: Kebaya aru ka awarasa a'wareragasaka pai'atakunema, igewai uta wantini, ⁴ pi yabapa tabe yabapa uma agaumepa, a'waima a'ware wantiye. ⁵ Aibogini, kabinti wama uma agaumepa, aogi wae kai amirinta masimabi yagara ayatakantisa auka'i asima mintogini, uma agategini pami puntawe.

⁶ Pami puguna maya uwaimintiye: Tigeba a-pamiba piyo. Isu Nasaretirisa yagara, yara itaginta ntagaraba agusagapa, aeba matapa kampa minta, ago asima waye. Agaiyo, mata kaitatawe. ⁷ Piya, tigeba wamagiri Pitage abagi kinake: Paitama Karariya-i wakiri, urimintisa puma pita agakibewe, uma uwaimiyo, uwaimintiye.

⁸ Uwaimogini, igeba iyekuru puma pami pute, arubintisa iro'ma iyegaka wamagini, iyekuru puma, kana kamana kampa to kinapa uwaimintawe.

Mariya Matara kumatasa wae'ma Isu agantiye

(Yoni 20:11-18)

⁹ (Pigoya, abaya aseka sontara Isuba asima, Mariya Matara kumatasa wae'ma agora aboraogana, agantiye. Kana wae'mapa pai Isu tonaentisa tara umaema ke kina agaruba agasome waekana mintantiye. ¹⁰ Mintogini, Isu nkaokina'mi intara puma kube'ena puma miyuguna, aeba wama: Isu ago asima mintegi agauwe, uwaimogini abite: Kampari kamana yene, untawe.)

Tara yagararamisi ke'i Isu agantase

(Aruku 24:13-35)

¹² (Togana to tara yagarara uwa mari ke'i wausuguna, Isu to kina kanta yagara aboraoginisi agateginisi, ¹³ to kinati wama: Ago Isupa agause, yusuguni: Kampari kaese, untawe.)

**Isu aboraogini nagisarisa ka tumpaema kina'mi
agantawe**

(Matiyu 28:16-20; Aruku 24:36-49; Yoni 20:19-23)

¹⁴ (Pigoya, togana nagisarisa ka tumpaema kina'mi naninta nauguna, pita Isuba aboramagina maya uwaimintiye: To kina'mi ago nagategini, asima mintiye kamana nagata kina'mi urimuguripa, nanaga tigeba akumpa'ma miyewema, ka ibirantiye. ¹⁵ Piya umagina aeba to amato puma maya uwaimintiye: Tigeba a'ya'ma auka'i nasima, aogi kamana'ne a'ya'ma kina uwaimiyo. ¹⁶ Wasanama nae kamana aega'ma wani maekibipa, ao'maeyakana ikiye. Pigoya wasanama kampa nae kamana aegarakibipa Koti ataena potakiye. ¹⁷ Pigoya nae kamana aegarakibe kinapa

maya esegiyena pikibewe: Nae nageraka ke kina agarubakibewe. Kasa to kamana ikibewe. ¹⁸ Kuya iyatasa maekibepe karaena nakibepe, kampa ata puwaitakiye. Pigoya igeba iyatasa yoni kina'mi ikaya pikibepa ita wakiye, piya uwaimintiye.)

Isu mantari intiye

(Aruku 24:50-53; Aposoro 1:9-11)

¹⁹ (Tabe Yagara Isu piya uwaimigasogana, ababogana mantari imagina, Koti nkayatakantisa auka'i asu mintogini, ²⁰ abagi kina'wampiba a'ya'ma auka'i wama, kamana'wa uwaimuguna, Wa'egawamaba iyo'maema, esegiyena tonarona pogini, agategini: Taga kaeyewe, untawe. Tagane.)

Aruku

Aruku esa kaemagina ka tabe yagara amintiye

¹ Teyopiro, tabe yagarare, abakatepi Koti kao'ena puratama mono yuga punti kamanapa uwoma kina'mi aogima arabama kaentawe. ² Pi kamanapa Isu nkagora mintanta kina'mi agama abintini, piya mayae-nama nkagowapa abinta kina'mi nkuraminta kamana kaentawe. ³ Pigoya, naeba pabiyama nabegi, agorasa a'ya'waemaena aboraurite kananti, pika pasema aisuma a'ya uritegi, kau'nana kamana uma kaeyuwe. ⁴ Pigoya, pipa aisuma mayama abibebe po. Mono ugamintapa taga au'wantaga'ena, ka'isa kina'mi nkugaminta kamanapa kaeba aogima aisumagina, abibebe po.

Yoniba aborakiyema, enisorewama Sekaraya omintiye

⁵ Pigoya, Erotiba Yuta kina'mi nkwa'ega yagara mintome kanabi, mono kiye yagara ka mintantiye. Agewapa Sekaraya, aeba Abaisa ae mono yuga aruyenabisa yagarawe. Waya'wapa Eroni mpono yuga aruyenabisa pi nkatutasa, agewapa Erisabeti mintantiye. ⁶ Pigoya, isigebe Koti nkaobi isigupa aogima atamaginsi mima, a'ya'ma Wa'egawama unti kamanape arupu kamana'wape aogima wasima mintantase. ⁷ Piya, Erisabeti anamo wae mintika, isigebe yagarawaisi kampa minta mima, karena aenta tantase. ⁸ Pigoya, Sekarayage aokina'mige Koti mpono yugawai pikenagana aboraogini, ⁹ irosa'magini Koti ntuga uwaitantemi ntuga iyota iyota puma maentini, Sekarayapa kunka aguntaena kaeyanema otauguna, Koti ntamankama nkagupinti uma pasintiye. ¹⁰ Piya pogini, wa waya uwa kinapa abe'i kumati aki puma mima, Wa'ega esotama mintuguna, ¹¹ kunka aguntaena kaeyogana, Wa'egawamatisa enisore aboramagina, kunka aguntaena kaekenaenara ayatakantisa auka'i asima mintantiye. ¹² Asima mintogana, Sekaraya agate pami pumagina aekuru puntiye.

¹³ Piya pogana, enisorewama maya omintiye: Sekaraya, kaeba a-kaekuru po. Wa'egawamaba esotakanaba abintika, wayakampaba aga'e puma, yagara ka yakari pekanaba, kaeba ae ageba Yoniwe omo. ¹⁴ Pigoya, kae kantawamaba aogi puma, asoya pekana ka'mu pikibene. Piyama aborakiniba, uwoma kina'mi abigina iga pukiye. ¹⁵ Pi ntagara Wa'egawama nkaobi tabe kina'ena puma mikiye. ¹⁶ Aeba esegi wanipa a'a-o uma miyekana, Aota Awamusa'amaba inamugantora agupi tumima pumaekiye. Pumaeyakana, Isureyo kina uwoma kina igu a'wae pekini, Wa'egawama, tabe Koti-

waimpa agorasaena pikibewe. ¹⁷ Piya, poropete yagara Iriyati aumabe esegiyenabe waintanti, pabiyama waintantakana paitamagina, wama Wa'egawama nkawaga kamana ikena kina'ena puma mikiye. Pigoya, abawampabe yagarawampabe ige igu maema paru puma kayone puwaitakini, ka'masa puma mikiye. Piya, ikeri pakibe kinapa uwaitakini, to a'wae puma aegaranta kina'mi nkaruyenaba uma mikibewe. Piya pekini, wasanamiba a'ya'waema Wa'egawamaka aseyo puma mikibewe, untiye.

¹⁸ Pigoya, enisorewama piya yogana abintana, Sekarayaba kamana mayama a'wae pomintiye: Naebe waya'nepe tasigebe ago karena aenta tause. Pikaga kamanakapa ayama abibebe pukuwe, yogana, ¹⁹ enisorewama maya omintiye: Abeno. Nagenepa Kebariyo, naeba Koti nkaobi miyo'nana, nagarubagi kaeti tumima aogi awaga kamana ugamoganapa, ²⁰ kampa abibebe pene. Pi'na antotapa aibo'ena puma, kamana kampa unta kina'ena puma mintagana, kamana ugamo kamana'amaba au'wantaga'ena pikiye, piya omintiye.

²¹ Pigoya, Sekaraya aeba tabe mono namapinti e'erotamintogini, wa wayapa igebe agawa puma mimagini, uwoma nkigi napintawe. ²² Piya puguna, ainti igeti tumimagina, kamana uwaimikena igiga puntiye. Aibogini igebe maya untawe: Aeba tabe mono namapinti to ka aoso'ena agai'nawe, yuguna, pigo aeba ayatasa awame puwaiyakintiye. Awamupisa kamanapa kampa untiye.

²³ Piyama mintogana, yoga pikena kana'wapa a'ya pogana, atate kumati wantiye. ²⁴ Pigoya, ainti waya'wampa Erisabeti aga'e puntana, opa nayaka'mu kakama mintantiye. Piya puntana maya untiye: ²⁵ Wa'egawama aeba kana atanti, pipa aborakanaba aogi punatamagina anamo nanintanaba asu'a punagaintiye, untiye.

Enisorewama: Isu aborakiye, Mariya omintiye

²⁶ Pigoya, tonaentisa ka'umaema upa Erisabeti aga'e pogana, Koti nkenisore yagara Kebariyo agarubagogana, Karariya mari Nasareti kumati tumimagina, ²⁷ aragawae'mati tumintiye. Kana aragawae'ma nkagewapa Mariyawae. Pigoya, kiya yagara Tebiti nkayabama, agewapa Yosepe mintana, kana aragawaepa maekiye-ma ika potantiye. ²⁸ Aibuguna, kana enisorewama Mariyati wama maya omintiye: Aya pene. Wa'ega Yagara kagora mima, kaeka a'mu pugatama abegina aogi piye, yogana, ²⁹ Mariya kana enisore yagarama

yome kamana abite aekuru pumagina: Kamana agowapa ayabayawema, napintiye.

³⁰ Piyama napiyogana, enisore yagarama maya omintiye: Mariya, kaeba a-kaekuruba po. Koti antawamba kaeka abegina aogi piye. ³¹ Kaeba kaga'e puma masinto yakari potamagina, agewapa Isuwe omo, untiye. ³² Piya untana to maya untiye: Aeba ae age Inatisa Wa'ega Yagarama Ntagarawe omikibewe. Piya puma, ayabama Tebiti kabintemisa puma tabe yagara mima, ³³ a'ya'ma yaga Yekobu nkaokinatapa kabiwaitama, a'ya'ma yaga Tabe Yagara miyaba miyaba mikiye, piya omintiye.

³⁴ Piya yogana, Mariya enisore yagaraga maya omintiye: Naeba kampa nawaeba mintiye. Yempe kamanapa aya pikiye, untiye.

³⁵ Piya yogana, enisore yagarama maya omintiye: Aota Awamusa'ama kantabaipinti tumekana, Inatisa Yagarama esegiyenawampa aogi pugatakana, yagaragampa aota yagara, age Koti Ntagarawe ukibewe. ³⁶ Kaeba abo. Kanogae Erisabetigaba, aeba anamo aentawe ye wae'ma aga'e pumagina, togana kakaga u migaitagina, masinto yakari potakiye. ³⁷ Piya, Koti ka'ena pikenaba kampa igiga pukiye, untiye.

³⁸ Piya yogana Mariya maya omintiye: Abo. Naeba Wa'ega Yagarama kayokaya araganagana, pabi yempesa punatakiye, untiye. Yogana, enisore yagaraba atate wagaintiye.

Mariya Erisabeti uma agantiye

³⁹ Enisorewama kamana omigaita wagasogana, pabi ntaga Mariya ka'isaenawapa aogi purite, Yutiya mari karu'ena wamagina, amu wainti mari ima, kuma ka waintiti imagina, ⁴⁰ Sekaraya ntamapinti ima Erisabetika: Aya pene, asu untiye. ⁴¹ Aya pene asu yogana, Erisabeti ntagara antabaipinti patagi pogana, Aota Awamusa'ama Erisabeti nkantabinti pumaeyogana, ⁴² Erisabeti Mariyaka maya omintiye: Koti a'mu pugataye. Kaeba aogi waekagana, taberasa Kotiba aogi pugatakana, kantabaipinti aborama mintemi ntagara aogi yagara aborama miye. ⁴³ Pigoya abo. Kae kamana yeka aboganaba, nantabaipintisa yagaranempa ago a'mu puma patagi piye. Naeba na'mu pugatauwe. Kaeba nae Wa'ega Yagarama nkanogawe. Ayabaya naeti kanama ampa nagane. ⁴⁵ Pipa Wa'ega Yagarama kamana ugaminta, kaeba abekana tagantana pemika, tabera ka'mu potane, piya omintiye.

Mariya a'mu kamana untiye

⁴⁶ Piya omogana, Mariyaba abite a'mu kamana maya untiye:

Naeba nagu namankamaba Wa'egaga na'mu potauwe, iye.

⁴⁷ Piya, naumawamaba Koti aogi punatakenaenanempa na'mu potauwe, iye.

⁴⁸ Abo. Ae kayokaya araga nae uwa miyogana nababuma aogi punatakini, ibabe aintibe Koti a'mu

punatami kamana a'ya'ma kina'mi abimagini, naeka i'mu punatakibewe, iye.

⁴⁹ Piya, Koti tabera aogi punatami, esegi yagara miye, iye.

Piya, agewapa aota puma waintiye, iye.

⁵⁰ Aeka abemi kinapa igepa agu kao'ena puwaitamagina, ago paibe ibabe abemi kinapa igepa aogi puwaitaye, iye.

⁵¹ Aeba esegiyenawampa nkagowapa aboramagina, i maete iye kina igepa igarubantiye, iye.

⁵² Aeba kiya kinapa maema merunkaba puwaitaogini tumi wantawe, iye.

Piya, tumima mintanta kina ababuma mesuba puwaitantiye, iye.

⁵³ Aeba kusi kina ige piyamaenaba asaema imintana, pi tabe kutantaga kinapa igasogini, imu kampa wainta kina'ena puma mintantawe, iye.

⁵⁴ Piya, tayabamagi Abara'amupe aga'nugipe utawaitantiye. Pabi nkawameta piya purataika, kamana'wapa uwa waita ikiye, iye.

Pi kamana'waka napimagina, Isureyo kina, Koti kayokaya kina'wa, agu kao'enaga uma tabaibuntiye, Mariya piya untiye.

⁵⁶ Piya ugaite, Mariya aeba Erisabetige kakaga u migaitagina, kuma'wati a'wae puma wantiye.

Erisabeti Yoni yakari potantiye

⁵⁷ Pigoya, Erisabeti yakari pikena yaga aboraogana masinto yakari potantiye. ⁵⁸ Piya, Erisabeti nkao-tumpibe wa'ewatasa kina'mibe abite, Wa'egawama aogima ao'maeyogini ampa agate, igeba a'ya'ma i'mu potantawe.

⁵⁹ Pigoya, Yoniba ka sonta migasogini, paisa mono kamanapi waintome kamana wasiyu'ma au kasantawe. Au kasagasimagini, agewapa abawampa aukantana Sekarayawe omikena puntini, ⁶⁰ abigauguna anowampa: Kampaye. Agewapa Yoniwe omiyo, untiye. ⁶¹ Piya yogini: We, kae kaokina'mi piya igiba piyamaba kampa waintiya, aya pukune, ugategini,

⁶² a'wae pumagini abawampaka iyatasa posenta pumagini: Agewapa kewe omusune, untawe. ⁶³ Piya yuguna, Sekaraya esaka ibigaogini me nkamuguna:

Agewapa Yoniwema, kaentiye. Piyama kaeyogini, wasanamiba agate pami pumagini: I-e, a-e, untawe.

⁶⁴ Piya puguna, Sekarayaba pi ntaga kamana iro'ma untana, Kotigaba tabera a'mupa puntiye. ⁶⁵ Piya pogini, wa'ewatasa kina'miba pintanaga agate iyekuru

puntawe. Piya pumagini, Yutiya amu waintome mpari nasima mare-u me-u puta nasintawe. ⁶⁶ Piya umagini, abume kina'mi: Aya yagarantobaya mikiyema, napimagini: Wa'egawama nkesegiyenawampa aepipa waintiye, uma: Ayabaya pukiye, untawe.

Sekaraya a'mu kamana untiye

⁶⁷ Piya yuguna, abawampa Sekaraya Aota Awamusa'ama pumaeyogana, maya untiye:

⁶⁸ Isureyo kina, tae Wa'egare Kotika ta'mu potaune, iye.

Ataenabisa aokina'wa ampa taba puma aogi purataye, iye.

⁶⁹ Piya, kayokaya yagara'wa Tebiti nkayabamapisa ka esegi yagara asitakana aogi puratakiye, iye.

⁷⁰ Pai poropete kina'wa uwaitaogini, waiyaba mikena kamana umarantapa, iba aboraye, iye.

⁷¹ Pigoya, kama kinatemi nkiyapisa tababumagina, aeba abima ata purata kina'mi nkiyapisa iyoba tatakiye, iye.

⁷² Piya, tayabamagi kao'ena puwaitama iyo'maekuwe, Koti piya untiye, iye.

Pika maema ka aga'naena puratama, agu kao'ena ibaba purataye, iye.

⁷³ Piya Koti tayabama Abara'amupa uma esegi potantika, ⁷⁴ kama kinatemi igetisa iyoba tataka,

aogima mpima kayokaya kina'wa mpimagina, ⁷⁵ a'ya'ma yaga taeba ae aobi aota puma mima, aogi ki'i aegarakubompeka Kotiba ka esegi yagara asitakana aogi puratakiye, Sekaraya piya untiye.

⁷⁶ Piya untana, Sekaraya a'wae puma yagarawaka maya omintiye:

Pigoya, ma ntagaranto, kaeba Inatisa Wa'ega Yagara-ma poropete yagaragawe, ugamikibewe, iye.

Piya, kaeba paitama Wa'egawama ki'i atakibene, iye.

⁷⁷ Piya, kaeba aogi puratakena kamana uwaimegini, a'ya'ma aokinapa abikibewe, iye.

Piya, aeba aru'enawaipa agaruba igasima ibabuntiye, iye.

⁷⁸ Pigoya, tabe kao'ena Kotiba puratama, piya aogi puratamika, pi aeba mantarisa e'wasaena otakana taeti arakiye, iye.

⁷⁹ Tununtanabi purikena kanta puma miye kina e'wasaena tamima aogi puratakiye, iye.

Piya, paruyenama ki aboraka agama, kanara tanta paruyenabisa aegarakune, Sekaraya Yonika piya untiye.

⁸⁰ Aiyogana, ainti kana yagarantoba anosama tabe pogana, aumawampaba esegi potantiye. Piya, aeba ka'me mpari umintogana, kana'wapa aboraogana, Isureyo kina'mi nkiyobipa aborantiye.

Mariya Isu yakari potantiye

(Matiyu 1:18-25)

2 Pigoya, Aroma tabe kiye yagara Ogasita aeba kamana ataogana wagana pogini, a'ya'ma kina'mi nkigewai kaemagini aogi pikenana puguni, ² pi ntagaba igewai kaekena maru'ena puguna, Kariniyasi aeba Siriya kumata kiya yagara mintantiye. ³ Mintogini, a'ya'ma kina mawaita ige kaekena umaki ampaki puntawe.

⁴ Piya puguna, Yosepeba Tebiti ayabamagana, Tebiti kumati wakena pumagina, Karariya-i Nasareti kumata atategina, Yutiya maru wama Petariyamu kumati wantiye. ⁵ Pigoya, Yosepeba wama, maekena pome nkaragawaepa Mariyapa aga'entaga, ababute Petariyamu wama mintusuguna, ⁶ pi ntaga yakari

potakenakana aboraogana, ⁷ masinto amaru yagara yakari potantiye. Yakari potamagina, kairasa asagakokima, purumakankama ntamapi naninta amume tu'napi ataogana mintantiye. Pigoyema, kana wasana waikena namapa pumaewaogana, ae mikena maru kampa waitogana, piya puntiye.

Enisore kina'mi yaga kiye kina'mi tumintawe

⁸ Pigoya, pi nkauka'iba ka'isa sipisipi kabiyume kina pita'i mimagini, sipisipira aseka kaburi kabima mintuguna, ⁹ Wa'egawama nkenisorewama igeti tumpa aboraogana, Wa'egawama nke'wasaenawampa ke i'ma iyakogini, agategini iyekuru puntawe. ¹⁰ Aibuguna, kana enisore yagarama maya uwaimintiye: Tigeba atiyekuru puma abiyo. Naeba aogi kamana maete tigeti tumuwe. Kana maete tumo kamana'amaba a'ya'ma kinati wakini, abima tabera i'mu pikibewe. ¹¹ Pigoya, Tebiti kumata iba asenabinti, ti'ima aogi puritakana yagara yakari potagina, Karaisiti, Wa'ega Yagara, aeba ago aboraye. ¹² Piya, kana inamugantoba taberaberasa akarakimagini, purumakankama ntaninta tu'napi atama mintakiya, tigeba wama agantiripa urimo kamanapa napiyiyo, uwaimintiye.

¹³ Piya yogana, mantabintisa uwoma enisore kina'mi aege aboramagini igeba inirasa Koti nkage maya uma asagayuntawe: ¹⁴ Inati mantari Koti ta'mu potano. Aeba mabisa kina a'mu puwaitamagina, paruyena aborama imiye, piya untawe.

Yaga kiye kina'mi Isu uma agantawe

¹⁵ Enisore kina'mi ini piya utegini, pabita itate mantari intawe. Igasuguni, kana sipisipira kabiyume kina'miba maya untawe: Karu'ena maeyigi, Petariyamu-i wama Wa'ega Yagarama nkuramemintana uma agano, untawe. ¹⁶ Piya utegini, igeba karu'ena wamagini, Mariyake Yosepeke uma isigaumepa, kana inamugantoba purumaka ntaninta tu'napi waita mintogini uma agantawe.

¹⁷ Uma agategini, igeba kana enisore yagarama yagarantoga yome kamanaka uwaisimuguni, ¹⁸ ka'isa kina'miba kabiyume kina'mi yume kamanaka abite, uwoma nkigi napintawe. ¹⁹ Napiyuguna, pigoyema Mariyaba kana kamana kampa agegu'a punta, aeba napi napi puntiye. ²⁰ Piya pogini, sipisipira kabiyume kina'miba a'wae puma wamagini, a'ya'waemaena abima aganta kamana napimagini, Kotika i'mu potama age asagayuntawe.

Isu nkage omintawe

²¹ Pigoya, tonaentisa kakaga umaema yaga a'ya puwaogini, au kasagasima agewapa Isuwe omintawe. Kana agewapa, kampa aga'e puntogana enisore yagarama pai omome nkagi, omintawe.

Simiyonige Anage Isu agate isi'mu potantase

²² Pigoya, togana Isuke anoke isibabuma ma'ataome ntagaba aboraoginisi, Mosese kamana ago kamana

wasiyu'maginisni, ano aba Isu ababute Yerusaremi kumati imaginisni Wa'egawama nkaora atakena puntase. ²³ Piya, Wa'egawama nkawamupisa ago kamana mayama waintantiye: Pipa kamaru masi aborakanapa Wa'egawama nkaora atao, iye. Piya unti kamana abi u'ma piya puntase. ²⁴ Piya pumaginisni, pi nkago kamana wasiyu'ma Wa'egawama mpono awa'ena, pipa tara pupunta tarawo, intanuma awararawo, kaema agunta abasa atakena maete wantase.

²⁵ Pigoya, Yerusaremi kumata ka yagara mintantiye. Agewapa Simiyoni, aeba miyomentanawapa aogima mima Kotiti agupa amintiye. Piyama, Isureyo kina igeti aogi puwaitakenaena aborakibika, kana yagara aobi puma mintogana, Aota Awamusa'ama agupi pumae-ma mintantiye. ²⁶ Pigoya, ago pai Awamusa'ama maya omintiye: Kaeba toganaba Wa'egawamatisa Karaisiti aborakana, agate purikibene, piya omintiye. ²⁷ Pigoya, pi ntaga Awamusa'ama Simiyoni: Tabe mono namapi iyo, omintiye. Omogana abite iyoginisni, anoge abage kamana ago wasiyu'ma Isupa ababurite kana namapinti ima Koti nkaora atakena pusuguna, ²⁸ Simiyoni Isu uma ababurintana, Koti nkage asagayuma a'mu pantiye. ²⁹ A'mu pumagina, aeba maya antiye:

Wa'egawo, naeba kayokaya yagaragapa, naonepisa kaetisa aogi puratakena yagara agaogana, mampabi mikenanepa a'ya piye, iye.

Pai utampe kamanakaga napima agaogana, nantawama paru piye, iye.

³¹ Kaeba mono maga maga kina'mi ige'ena iba aborane, iye.

³² Isureyo kinakaba taetiba e'wasaena aboragi ta'mu pune, Simiyoni piya antiye.

³³ Isuka piya yoginisni, anoge abage isigeba uwoma nkisigi napintase. ³⁴ Piya, Simiyoniba igepa akayona puwaitamagina, kana yagarantowampaka Mariya mayama omintiye:

Abeno. Ma ntagara aepisa Isureyo kina pako pikibeka Koti ago untine, iye.

Uwoma Isureyo kinapa aetasa asesepa'ma ware'nakibewe, iye.

Piya, ka'isa kina igeba aeti uma atokaema asikibewe, iye.

Pi ntagaraba uwoma kina'mi ntapikenaenawaipa aborakiye, iye.

Piya, aeba Kotipisa aboraginisni, aeka uwoma kina'miba imo kamana otaigina, pigo kaegapa tabera kantara pikibene, Simiyoni piya omintiye.

³⁶ Pigoya, ka Koti kamana uwaimi punti nkwa, aeba Panuwero nkaraga, Asa pi nkiga'nabisa aboranta wae, agewapa Ana, ago aenta tantiye. Pigoya, aeba iba'ena kasatauguna, tonaentisa tara umaema kabo awaenge mintogana pu'waogana, ³⁷ aeba uwa mimagina 84-wa kabu aentarama mimagina, a'ya'ma yaga tabe mono namapi ampima, asenabintibe arape nanintagaba kampa napinta, Kotiti nabi nabi puma mintantiye.

³⁸ Pigoya pabi ntaga mintoginisni, Yerusaremi aogi puke-na yagaraga ka'isa kina'mi aobi puma mintantawe. Mintuguna, pabi ntaga kana aentaba ampimagina,

Koti a'mu potama, aobi punta kinapa: Aobi pompe ntagaraba ago aboraye, uwaimintiye.

Nasareti kumati a'wae puma wantawe

³⁹ Pigoya, Wa'ega Yagarama nkago kamanaka a'ya'ma pugaitegini, Karariya Nasareti kumati wa'ewaiti wantawe. ⁴⁰ Wama umiyuguna, kana yagarantoba pita anosama, esegi pogana, Koti a'muntana potamagina tabera aogi napiyena amintiye.

Isu ababute Yerusaremi kumati wantase

⁴¹ Pigoya, a'ya'ma kabo yagaba anoge abage Yerusaremi wama, Isureyo kina iyo'maenti kana aboraoginisni wantase. Pi i'mu punta ntaga nkagewapa Pasoba naninta nakena yagawe. ⁴² Pigoya, Isuba nagisarisa tara tumpaema kabo miyomekana, kana i'mu pumeti ababute wantase. ⁴³ Wama mintusuguni, pigo i'mu taenaba iso'ma nagaitegini, wa'ewaiti wauguna kana yagaranto Isuba pabi Yerusaremi mintantiye. Aeba mintoginisni anoge abageba: Aokinake wagasayema, napima wantase. ⁴⁴ Wausuguna, ka yaga a'ya waoginisni aguyosakate, to ka'isa aokina ibigauguni: Kampaye, untawe. ⁴⁵ Piya yugunisni to a'wae puma Yerusaremi kumati to wama aguyosagantase.

⁴⁶ Aguyosagausuguna, kakaga yaga a'ya waoginisni mono namapinti asu agama abatantase. Pigoya, aeba ka'isa mono tisa kinake mintoginisni, ka'isa kamana abigauguna aeba yume kamanapa aogima a'wae puma uwaimintiye. ⁴⁷ Piya uwaimoginisni abite a'ya'ma pi kina'miba pami puntawe. ⁴⁸ Piya pugunisni, anoge abageba kana kamana abite pami puntase. Pigoya, anowampa maya omintiye: Yagarawo, nanaga piya pekara tasigeba kaguyosa'ma tasu nkairaporuse, piya antiye. ⁴⁹ Piya yogana Isu maya omintiye: Nanaga naguyosagase. A'yugu naeba nabanempa ntamapinti kampa misanaga mintuwe, antiye. ⁵⁰ Piya yogana, anoge abage kana yome kamanapa isigeba kampa aogima abintase.

⁵¹ Pigoya, Isu aeba isigege irosa'ma Nasareti kumati wama isige kamana abibebe puntiye. Piya pogana, anowampaba kanaenaga nabi nabi puntiye. ⁵² Aibogana, Isuba aupe napiyenawape anosaoginisni, wasanamibe Kotibe agaoguna aogi puntiye.

Yoni Koti ntuga agobintiye

(Matiyu 3:1-12; Maka 1:2-8; Yoni 1:19-28)

3 Pigoya, Aroma kina'mi kiye yagara, agewapa Taebiriyasi, aeba nagisa ka'amu kabu kabiwaitama miyogana, Pontiyasi Pairati Yutiya mara kabiyogana, Erotiba Karariya mara kabiyogana, a'nantowampa Piripiba Ituriya mabe Tarakonaitisi mabe kabiyogana, Arisaniasiba Abirini mara kabima mintoginisni, ² pigo Anasige Kayapasigeba mono kiye yagarara mintantase.

Pigoya, pi kanabi Koti kamanapa Yoniti tumintiye. Kana yagaraba Sekaraya ntagaragana ka'me mpari mi-

ma, pi kamana abintiye. ³ Abigaite, a'ya'ma Yontani waninkama maroteri materi nasima maya uwaimintiye: Aguntaenaripa kaitegiripa a'wae puma wani pasigina, Kotiba aguntaenaripa maerigaikiye, uwaimintiye. ⁴ Pigoya, poropete Aisaya pika kamana agoba pai maya uma kaemarantiye:

Awaga kamana ukema yagara ka'me mpari mima kega'e uma mayama aboraye: Wa'egawamanta ke i'ma, arupu puma amuyena piyo, iye.

⁵ Aigubunta'enaba ku'ma amuyena pumagiri, a'ya'ma tabe amupe amara nkamupe akusamagiri, antage nantage kipa maema asoya puma, arupu pumagiri, atumite asite punti kipa parakaba'magiri, a'ya'ma aogi piyo, iye.

⁶ Piya, a'ya'ma kinapa Koti tababuma aogi puratakena yugawapa agakibewe, piya uma kaemarantiye.

⁷ Pigoya, uwoma kina Yoniti mono wani pasikena kanauguna maya uwaimintiye: Tigeba kuya awarorawe. Koti tisa amo'ena aborarimekiri kakagaisanaga kebaya urimegiri mata'iba kanawe. ⁸ Tigeba aguntaenaripa kaitegiri tigu a'wae pigina mono au'wapa aborakiripa, wani kanara maekibewe. We, tigeba: Abara'amu nkaga'nuraga aogima mikunemagiripa, antapima yiyo. Pabigo urimekiri abiyo: Kotiba ma ntabatasa Abara'amu nkaoso aga'nugi iba pikenaba agantiye. ⁹ Piya, ya agayukena tupa ya agobi atantiye. Pi ntawama nka kampa aogima aekanaba, agaiyuma yakupi kaekiye, Yoniba meto kamana piya untiye.

¹⁰ Piya yogini, kana wasanamiba mayama abigantawe: Taeba aya pukunema, abigauguna, ¹¹ aeba maya untiye: Kai tara waintakanaba, ka yagara kaiba kampa waintakanaba ameno. Nanina waintakanaba, kampa waintakibi ntagara ka'isa ameno, piya untiye.

¹² Pigoya, ka'isa takisi maeyume kinapa kanama mono wani pasikenaga abigamagini maya untawe: Tisawo, taeba aya pusune, untawe. ¹³ Piya yuguna, aeba: Tigeba takisiba maekibe nkawa maeyiyo. Toba a-nkagasi-ma maeyiyo, uwaimintiye. ¹⁴ Piya uwaimogini irebu kinapa kanama: Taeba aya pusunema, abigantawe. Abigauguna, aeba maya uwaimintiye: Tigeba to kinapa imiyo'enaba a-puma, yabankaipa a-mpaemagiri, kampari kotiyenaba a-puma, yabankaipa a-mpaeyiyo. Pabikantanari maemagiri uwa miyiyo, piya uwaimintiye.

¹⁵ Piya yogini, kana wasanamiba Yoni yome kamana-ka abimagini a'ya'ma pi kina'mi mayama napintawe: Aeba aobi pompe ntagara Karaisitiwema, Yonika untawe. ¹⁶ Piya yuguna, Yoni a'ya'ma kinapa maya uwaimintiye: Pigoya, ka yagara naka'i kanakibi ntagamaba, agewapa asunagasima waintika, naeba mayamanaba agisa anapa kampa akubo agaikuwe. Piya, naeba wanitasa paititauwe. Aeba Aota Awamusa-tasage yakutasage paititakiye. ¹⁷ Aeba aka maete kanama, witi naninta ampa aigaga pumagina anonkapa namapi atantana ariwapa tayaba yakupi kae-gaikiye, uwaimintiye. ¹⁸ Piya uwaimintana, Yoni to mono to mono aogi kamana uwaimintiye.

Eroti Yonipa arakurintiye

¹⁹ Pigoya, tabe kiye yagara Eroti, ae a'nantowampa nkwa Erotiyasi maeyogana, Yoniba: Mantanabe to ka'isa ataenagape a-po, omintiye. ²⁰ Omogana aeba to tabera ata agi napintiye. Piya, piya yomeka Erotiba abitegina, Yonipa araku'magina iga'na namapi atantiye.

Yoni Isu wani pai'atantiye

(Matiyu 3:13-17; Maka 1:9-11)

²¹ Pigoya, a'ya'ma pi kina wani pai'itanta, Isuge pai'atantiye. Piya pogana aeba nunamu yogana, mantanaba a'waiyogana, ²² Aota Awamusa'ama pupunta kanta purite aeti tumintiye. Tumogana pi mantabintisa maya kamana tumintiye: Kaeba nae nabugami ntagaranekawe. Tabera na'mu pugatauwe, untiye.

Isu nkayabamagi kamanane

(Matiyu 1:1-17)

²³ Pigoya, Isu 30 kabu mimagina, yogawapa agobintiye. Pigoya, wasanamiba aekaba abugunaba Yosepe ntagara kanta puntiye.

Piya, Yosepe aeba Irai ntagarawe.

²⁴ Piya, Irai aeba Matati ntagarawe. Matati aeba Aribai ntagarawe. Aribai aeba Merikai ntagarawe. Merikai aeba Yanai ntagarawe. Yanai aeba to Yosepe ntagarawe.

²⁵ Piya, pi Yosepe aeba Matatayasi ntagarawe.

Matatayasi aeba Emosi ntagarawe. Emosi aeba Neyamu ntagarawe. Neyamu aeba Esirai ntagarawe. Esirai aeba Nagai ntagarawe.

²⁶ Piya, Nagai aeba Meyati ntagarawe. Meyati aeba to Matatayasi ntagarawe. Pi Matatayasi aeba Semeni ntagarawe. Semeni aeba Yoseki ntagarawe. Yoseki aeba Yota ntagarawe.

²⁷ Piya, Yota aeba Yowanani ntagarawe. Yowanani aeba Aresa ntagarawe. Aresa aeba Serababeri ntagarawe. Serababeri aeba Siyatiyeri ntagarawe. Siyatiyeri aeba Nerai ntagarawe.

²⁸ Piya, Nerai aeba to Merikai ntagarawe. Pi Merikai aeba Erai ntagarawe. Erai aeba Kosamu ntagarawe. Kosamu aeba Erimetamu ntagarawe. Erimetamu aeba Eya ntagarawe.

²⁹ Piya, Eya aeba Yosuwa ntagarawe. Yosuwa aeba Eriyesa ntagarawe. Eriyesa aeba Yorimu ntagarawe. Yorimu aeba to Matati ntagarawe. Pi Matati aeba to Aribai ntagarawe.

³⁰ Piya, pi Aribai aeba Simiyoni ntagarawe. Simiyoni aeba Yuta ntagarawe. Yuta aeba to ka Yosepe ntagarawe. Pi Yosepe aeba Yonamu ntagarawe. Yonamu aeba Eriyakimu ntagarawe.

³¹ Piya, Eriyakimu aeba Mereya ntagarawe. Mereya aeba Mena ntagarawe. Mena aeba Matata ntagarawe. Matata aeba Netani ntagarawe. Netani aeba Tebiti ntagarawe.

³² Piya, Tebiti aeba Yesi ntagarawe. Yesi aeba Obete ntagarawe. Obete aeba Powasi ntagarawe. Powasi ae-

ba Samoni ntagarawe. Samoni aeba Nasoni ntagarawe.

³³ Piya, Nasoni aeba Aminatabu ntagarawe. Aminatabu aeba Atimini ntagarawe. Atimini aeba Anai ntagarawe. Anai aeba Esironi ntagarawe. Esironi aeba Perese ntagarawe. Perese aeba to Yuta ntagarawe.

³⁴ Piya, pi Yuta aeba Yekobu ntagarawe. Yekobu aeba Aisaki ntagarawe. Aisaki aeba Abara'amu ntagarawe. Abara'amu aeba Tera ntagarawe. Tera aeba Neyo ntagarawe.

³⁵ Piya, Neyo aeba Seraki ntagarawe. Seraki aeba Ariyu ntagarawe. Ariyu aeba Pereki ntagarawe. Pereki aeba Iba ntagarawe. Iba aeba Sira ntagarawe.

³⁶ Piya, Sira aeba Kenani ntagarawe. Kenani aeba Apakisati ntagarawe. Apakisati aeba Semi ntagarawe. Semi aeba Nowa ntagarawe. Nowa aeba Arameki ntagarawe.

³⁷ Piya, Arameki aeba Metusara ntagarawe. Metusara aeba Inoku ntagarawe. Inoku aeba Yereti ntagarawe. Yereti aeba Ma'arariyo ntagarawe. Ma'arariyo aeba to Kenani ntagarawe.

³⁸ Piya, pi Kenani aeba Inosi ntagarawe. Inosi aeba Seti ntagarawe. Seti aeba Antamu ntagarawe. Piya, Antamu aeba Koti ntagarawe.

Kewama Isu amiyo puntiye

(Matiyu 4:1-11; Maka 1:12-13)

4 Pigoya, Yontani wanipi Yoni Isu wani pai'ataogana, Awamusa'ama agupinti pumaewama, ka'me mpari ababute wantiye. ² Wama 40 yagaba umintogana, kewama pi ntagaba amiyo potantiye. Aibogana, naninta kampa nanta i'mintogana, aga'ena abugaogana, ³ kewama aeti aborama maya omintiye: Kaeba Koti Ntagara mintanapa, yegana ma ntabaka paretiyena pekana nao, untiye. ⁴ Piya yogana, Isu antota maya omintiye: Koti kamana'ama maya iye: Wasanamaba nanintarasaba kampa a'ya'ma esegiye-nawapa maekiye, iyema, omintiye.

⁵ Piya omogana, kewamaba ababurite inati imagina, a'ya'ma mampabisa kinapa asu aro ntaganto ayakimagina, ⁶ maya omintiye: A'ya'ma ma nkesegiyenabe igaenabe nae namiwaentine. Pigoya nae napima ka'waina amikenaba amukuwe. Piya, kaepa kamukuwe. ⁷ Kaeba nae nageba asagayuyegapa pi a'ya'waemaena waintintanaba kae'enaena puwawakiye, untiye. ⁸ Piya yogana, Isu antota uma maya omintiye: Koti kamana'ama maya iye: Wa'ega Kotigapa, ae age asagayuma, ae abiwa kayokaya'ena potao, iyema, omintiye.

⁹ Piya omogana, kewama Isu Yerusaremi kumati ababute ima, tabe mono nama nkagari mesutama maya omintiye: Kaeba Koti Ntagara mintanapa, matasa pa'yo puma tumo. ¹⁰ Piya, Koti kamana'ama mayama iye: Kotiba aeba enisore kina'wa uwaitakana kabigatama kao'maekibewe, iye. ¹¹ Piya, kaegukena pukibipa, iyatasa kababute tumigina, yabankamaba kagisaba kampa arisakiye, iyema, untiye. ¹² Piya yogana, Isu antota uma maya omintiye: Koti kamana'am-

aba to ka maya iye: Kaeba Wa'ega Kotigapa amiyo puma agakenaenaba a-po, iyema, untiye.

¹³ Piya yogana kana amiyo'ena a'ya waogana, kewama Isupa atate migarakena wantiye.

Isu Karariya mari yogawa agobintiye

(Matiyu 4:12-17; Maka 1:14-15)

¹⁴ Pigoya, Aota Awamusa'ama Isu esegiyena amogana, Karariya-i to wama yogawa pogini, a'ya'ma pi nkauka'isa kina'mi ae awaga kamanapa abintawe.

¹⁵ Aibuguna, aeba mono namapinti imagina, kamana uwaimogini i'mu potantawe.

Nasareti kina'mi Isupa ikabitantawe

(Matiyu 13:53-58; Maka 6:1-6)

¹⁶ Piya puguna, uwaena yagaranto Isu mima anosanti mpari Nasareti wantiye. Pita'i a'ya'ma sabati yaga mono namapi ibomeka, ka yagaba ima Koti kamana aisikena asiyogini, ¹⁷ aepa poropete Aisaya kaemaranti nkisa amintawe. Amuguna maema aparotama, maya kamana waintogana uwaimintiye:

¹⁸ Pigoya, Wa'egawamatisa Awamusa'ama nae nantabinti tumegina, aogi kamana uwa kina uwaimo unatantiye, iye.

Piya, to wainaga araku'ma upebe punta kinapa atagana wanoma, iyorikaenta kinapa iyogawai taoma, atabi mpiye kinapa aogima mikibewe, uwaimomagina, naisagagi tumuwe, iye.

¹⁹ Piya, Wa'egawama aokina aogi puwaitakibe ntagagaba, awaga kamana yoma unatagi tumuwe, iyema, Isu esapisa kamana piya untiye.

²⁰ Piya ugaitegina, aeba kana esa akarakima amome ntagara amite mara'miyogini, kana mono namapi mintume kina'miba: Ae kamana'wa ukema piye, utegina, iyoba araga aragama agaoguna, ²¹ aeba mayama agobima uwaimintiye: Ago uriminta kamanapa au'wapa ibanto aboragiri abewe, untiye. ²² Piya yogini, igeba awamupisa iga kamana'wapa abima pami pumagini: We, aeba Yosepe ntagarawe. Ayamabaya aogi kamanapa iye, untawe.

²³ Piya yuguna, Isu maya uwaimintiye: Tigeba obisobi kamana naeka maya yepa: Tusa yagara kae kauka aogi pega kagano. Piya, Kapaniyamu kumata yoga puntampe nkawaga kamana abune. Pabiyama magata pega agano, piyama nabigakibewe, uwaimintiye. ²⁴ Piya uwaimintana Isu to maya untiye: Naeba taga kauwe. Koti unti kamana yemi poropete yagarama kamana'wapa mawatasa kina'miba kampa abima aegarakibewe. ²⁵ Pigoya, naeba tagaka urimuwe. Iraiya mintome kanabi, kaboba kakaga pumagina opa tonaentisa ka'umaema u, kampa ka aemagina, pa tawaogana kaboba tabera pumagina, a'ya'ma kina iga'enaba tabera ibuntiye. ²⁶ Ibogini, pi ntaga Isureyo abeya waepa uwoma mintuguna, igetiba Koti Iraiypa kampa agarubantiye. Ae'wa nkaokinatiba kampa agarubantiye. Aepa Saironi mara Sarepata kumati ka namu'isa abeya waeti agarubaogana, wama naninta nantiye. ²⁷ Piya Iraisia mintome kanabipa, Isureyo mara

uwaena karu kina mintuguna, kampa ita wantiye. Piya, ka Siriya marisa yagara, agewapa Naemani, abiwapa Iraisati waogana kaba ataogana anamopa ata wantiye, Isu piya uwaimintiye.

²⁸ Piya uwaimogini, a'ya'ma mono namapinti mintume kina'mi ka abi'ma, ²⁹ pi kina'miba kumawaitisa agarubakena pumepa irosa'ma ige kumati amuti ababute ima au'yari apasanakaikena puguna, ³⁰ aeba abakapinti uwigasi ankigasi putagina wagaintiye.

Isu ka yagarama nkantabintisa ke kina agarubantiye (Maka 1:21-28)

³¹ Pigoya, Isu Karariya mari tumima, Kapaniyamu kumata wantiye. Wamagina sabati yagaba waya'wa kamana uwaimintiye. ³² Kana kamana uwaimomewa kiya kina'mi yumesa kamana yogini abite pami puntawe.

³³ Pigoya, pi mpono namapinti ka yagara, ke kina antabaipinti minta yagara, aege mintuguna, aeba tabera kega'e uma maya untiye: ³⁴ We Isugaba, Nasaretirisa yagaragawe. Taegukena kanapaya, nana puratakana kanane. Piya, naeba ago abopa, kaeba Kotitisa aota yagaragawe, piya untiye. ³⁵ Piya yogana, Isu ka abi'ma maya omintiye: Paka pumagina, atate irosa'ma wagaso, omintiye. Omogana, ke kina'maba kana yagara apasara pomewa, kampa aupa airisanta uwa irosa'ma wagaintiye.

³⁶ Piya pogini, kana pi kumata mintume kina'miba pami pumagini, mare-u me-u puma maya untawe: We, aeba nana kamana iye. Aeba esegiyenawapisa kiya kina'mi usu kamana uma ke kina uwaitagini atate waga-sawe, piya untawe. ³⁷ Aibogini, pintana pome kamana pa urite, a'ya'ma pi mari wagana kana puntawe.

Isu Pita aentawampa aogi potantiye (Matiyu 8:14-15; Maka 1:29-31)

³⁸ Piya puguna, mono namapisa iro'ma, Saimoni ntamapinti iyomewa Saimoni aentawampa nkau yaku taogana mintogana, Isu yoninkapa: Kaba ataoma, abigantawe. ³⁹ Abigauguna, aeba agora ampagina yoninkapa: Ata wao, yogana ata wantiye. Ata wao-gana, kana wae'maba asima naninta maema imogini nantawe.

Isu uwoma kina aogi puwaitantiye (Matiyu 8:16-17; Maka 1:32-34)

⁴⁰ Pigo papa tupasikena pogana, ka'isa iyokina'miba tonarona inu ibome kinapa ibabute kanagana puguna, Suba a'ya'ma i'nota ayapa ataogana, ita wantiye.

⁴¹ Piya pogana ke kina wasanami nkintabaipintisa igarubakasogini, igeba irosa'ma kega'e uma: Kaeba Koti Ntagaragawe, untawe. Pigoya igeba: Isu aeba Karaisiti yagarawema, napiyuguna, to mare-u me-u pusanaga akunkitantiye.

Isu Yutiya mari nasima kamana uwaimintiye (Maka 1:35-39)

⁴² Pigoya, Isu abayara itate ka'me mpari waogini, ka'isa kina'miba aguyosa'ma aeti wamagini: Taege

mikibene, uma arakuruguna, ⁴³ aeba maya uwaimintiye: To ka'isa kumatiba naeba Koti kabiratakana aogi kamanapa uwaimoma unatagi kanauwe, uwaimintiye. ⁴⁴ Piya uwaimite Yutiya mari mima, a'ya'ma au-ka'i mono namapinti kamana uwaimita nasintiye.

Inoyanta aeyume kina'mi Isu aegarantawe (Matiyu 4:18-22; Maka 1:16-20)

5 Pigoya, ka yagaba Suba Kenesareti kotu nkawamori umima Koti kamana yogini, wasanamiba ampa aki puma airakiraki puma ampa abintawe. ² Piya puguna Isu agaomewa, wanipisa kare tara kotu nkawamori waintusuguni, kana inoyanta aeyume kina'miba iro'ma tumima kuko wanipi aemiyuguna, ³ aeba Saimonintana wanipisa karebi ima asu mintana, Saimoni maya omintiye: Awamorisaba paibumanto pubasa naigina wano, yogini pubasana'ma metauguna, aeba kana wanipisa karebi mara'mima pipisa a'ya'ma awamori mintume kinapa mono kamana uwaimintiye.

⁴ Piyama kamanapa uwaimitegina, Saimonika maya omintiye: Tigeba wani nkakanti wamagiri, kana kukotipa metama inoyanta aeyiyo, untiye. ⁵ Piya yogana, Saimoni maya untiye: Tabe Yagaramawo, taeba aseka tabe yuga pumiyompepa, kana inoyantaba kampagi aeyune. Piya pompeka, kae yempekaba kukopa atama agakune, untiye. ⁶ Utegina, kopa wanipinti motantawe. Piya pumepa, uwoma inoyanta ira'waiyogini, kana kupa kunta puma ae'mutikena pogana, ⁷ igeba iyokinaka to ka wanipisa karebi mintuguna, kega'e yuguni, kana ma ampa iyo'maema, tarayaga wanipisa karebi uwaena atauguna, kana wanipisa kareba kunta puma ipirintakana puntase.

⁸ Piya pogana, Saimoni Pitaba pintanaba agategina pami pumagina, Isu nkagisabi arakabima parokaema maya untiye: Naeba uwa agunta yagara mintuwe. Wa'ega Yagara, kaeba uwa natate wao, untiye. ⁹ Pipa nanagawanane. Inoyanta maeyumeka aekuru pogini, pi aokina'mibe pabiyama iyekuru puntawe. ¹⁰ Piya pogana, tara yagarara Yemisige Yonigeba, Sepeti ntagara ara, isigegeba isiyekuru pusuguna, Isu mayama Saimoni omintiye: Kaeba a-kaekuruba po. Aintiba inoyanta aeyempesa puma wasana iba pikibene, piya omintiye. ¹¹ Piya omogini, igeba wanipisa kareba pubasanama kepiyati me nkatama, a'ya'waemaenawaipa kaite Isu nkaegarantawe.

Isu karu yagara kaba atantiye (Matiyu 8:1-4; Maka 1:40-45)

¹² Pigoya, Suba ka kumata mintogana, ka yagaraba a'ya'ma aupintiba karuyena abome ntagarama Isu agate, aowarisa mabi parokaema maya untiye: Wa'egawo, kaeba kabemika kaba natakena puntanapa aogi punatao, untiye. ¹³ Piya yogana, Isu aya parosuma auta u'ma maya untiye: Piyaenaga nabiye, untiye. Piya umagina: Pabigo kata wakana aogima miyo, untiye. Piya yogana, pabi ntaga kana karuyenawapa atawantiye. ¹⁴ Atawaogana Isu esegima maya om-

intiye: Kaeba uwa kinapa a-nkuwaimima, marupa wama kaupa mono kiye yagara uma ayakekana agano. Piya, kata wamikaba pai Mosese uramintintanaba Kotiti amegini, wasanamiba kagate: Aoso yagara miyema napikibewe, piya omintiye.

¹⁵ Aibogini, a'ya'ma Isu pomentanaga wasanamiba mare-u me-u puta nasuguna, uwoma kina ampa kamana abekana yonintanaba kaba atagaikiye, piya uma aeti kanantawe. ¹⁶ Aibuguna, pabigo itategina ka'me mpari wama nunamu untiye.

Isu agisa aya pu'wanta yagara kaba atantiye

(Matiyu 9:1-8; Maka 2:1-12)

¹⁷ Pigoya, ka yagaba Isu mono kamana uwaimima yogini, Karariya marisabe Yuta marisabe Yerusaremi kumatasabe, ka'isa Parasi kinake kamana ago abinta kinake, igeba pitisa kanama wasana abakapi ampintantawe. Ampintuguna, Wa'ega Yagaramapisa yoni kaba itakena esegiyenawapa Isu ago maentiye.

¹⁸ Piya maeyogana, ka yagaraba agisa aya pu'wanta yagara, ka'isa kina'mi wasa yara wasirite kanamagini, Isu nkagora me nkatakena kanaumepa, ¹⁹ namapa pumaewaunguni, kupa kampa tantiye. Aibogini, kana yagara wasirite nama nkabobori imagini, asu akuritama, pita'isa motauguna tumima Isu nkagora tumintiye. ²⁰ Tumogana, Isu imatiti'enawai aeti ataume igantana maya untiye: Nao'anto, naeba aguntaenagapa maegagasuwe, omintiye.

²¹ Omogini, ka'isa mono tisa kina'mibe Parasi kina'mibe pi kamana abintini, mare-u me-u puma maya untawe: Ma ntagaraba Kotika anagiyenaba usuyenaba, aeba nana yagarawe. Koti ae abi aguntaenarepa maeragaikiye, untawe. ²² Piya yuguna, Isu kana napiyenawai nkigate maya untiye: Tigeba nanaga tige-bipa napiyewe. ²³ Nanaenama kunta piye. Pigoya, naeba: Aguntaenaga maegagasuwe, yokabera: Asima wao, yokawe. Asima wao, yekana, kampa asima nasekiripa kagi punatakibewe. ²⁴ Pigoya, tigeba abiyo. Wasanama Ntagara naeba ma mpabi aguntaena maerigaikena esegiyenanepa waintiye. Pi nkinuntana naeba agarubakiri agamagiri, aguntaena maerigaikena esegiyenekaba napiyiyo, uwaimintiye. Piya uwaimintana, a'wae puma agisa aya pu'wanta yagaragaba maya omintiye: Naeba ugamota, kaeba asima wasagapa aesagabite wa'egati waoma, omintiye. ²⁵ Piya omogana, karu'ena asima waitamiyome wasawapa aesagabite wa'ewati wantana, Kotiti a'mu potantiye. ²⁶ Piya pogini, uwoma kina'miba agate pami puma, Koti nkage asagayuma: Ibasa yagaba nanabaya agaune, untawe.

Isu Aribaika kega'e untiye

(Matiyu 9:9-13; Maka 2:13-17)

²⁷ Pigoya, pabi ntaga togana Suba waomepa, takisi maeyome ntagara, agewapa Aribai, takisi opisibi mintogana, isu: Ampa naegarao, omintiye. ²⁸ Piya omogana, asima a'ya'waemaenawapa atategina wama Isu nkaega'ma wantiye.

²⁹ Aega'ma wama, Aribaiba namankapi tabe naninta Isupa kaema amintiye. Piya pogini, uwoma takisi maeyume kinape to uwa kinape isigege ampa mara'mima naninta nantawe. ³⁰ Piya puguni, Parasi kina'mibe mono tisa kina'mibe Isu abagi kinaka uwoma kamana maya untawe: Nanaga takisi maeya kina'mige to aguntaena pe kina'migeba igebe nanintaba nawema, abigantawe. ³¹ Piyama abigauguna, Isu maya untiye: Wasanami kampa yoni nkibemi kina'miba tusa yagaramati kampa wawe. Yonintana ibemi kina'mi mana igeba wawe. ³² Piya pemisa puma: Aogi kinatawe, ye kinapa aogi puwaitakenaba kampa tumintuwe. Naeba agunta kina igu a'wae pikibeka uwaimikena tumuwe, piya untiye.

Naninta a'a-o uma i'mikena kamana abigantawe

(Matiyu 9:14-17; Maka 2:18-22)

³³ Piya yogini, kana wasanamiba Isuka maya omintawe: Yoni nkabagi kina'miba uwoma ntaga nanintaba kampa nanta, a'a-o uma nunamu yewa, Parasi nkaokina'migeba pabiya pewe. Pigoya kae kabagi kina'miba nanintabe wanipe asi nasi a'yugu nawe, piya omintawe. ³⁴ Omuguna, Isu maya uwaimintiye: Pigoya, wasanami iba'ena puntiniba, a'ya'ma kina'miba nanintaba kampa a'a-o ukibewe. Igeba naninta naiginaba, iba'wae'ma nkawaewampa uwa mikibipa, pipa kanarane. ³⁵ Pigoya, ainti iba'wae'ma nkawae ampa arakurite ababute to mari wagasiginiba, pi ntagaba ao'miba intara puma kampa naninta nanta uma mima aeka napikibewe, untiye.

³⁶ Piya untana, Isu meto kamana pika maya uwaimintiye: Wasanama abara kai atugekanaba, to aoso kairasaba kampa kasama pitapa motama pugunikiye. Piya pukibipa pi abara kai to atu'wakanaba, ka aogi kai kampa waikiye, untiye.

³⁷ Piya untana to maya untiye: Piya, wasanamaba kasa waini wanipa paisa yaga au'aribi kampa arigikiye. Piyama paisa yaga au'aribi arigikibemipa, namagima aiguriwakiye. ³⁸ Piya, wasanamaba kasa wainina pabi kasa yaga au'aribi arigiye. ³⁹ Pigoya, wasanama paisa waini nagaiteginaba, toba kasa wainigaba kampa abiye. Aeba: Paisaenarepa aogiyenawe, iyema, Isu piya uwaimintiye.

Sabatiga abigantawe

(Matiyu 12:1-8; Maka 2:23-28)

6 Pigoya, ka sabatirapa Isu witi yugabinti waogini, abagi kina'wampi kana witiba maema iyasama nantawe. ² Piya puguna, ka'isa Parasi kina'miba igate maya untawe: Tigeba sabatirapa akumparanta'enaba nanaga piyaba pewe, untawe. ³ Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Tigeba kampa napiyewe. Tayabama Tebitige aege miyume kina'mige iga'ena ibogana puntikaba aisumagiri kampa abewo. ⁴ Aeba Koti mpono namapinti ima, Kotika napima ataume paretu asu maentiye. Pigoya, pi paretiba uwa kina'miba kampa nakenawe. Mono kiye kina'mi ibiwai nakena atanta paretu asu maema akobuma, a'ya'ma uwa aokinapa

imogini nantapa kanarane, piya untiye. ⁵ Piya untana, Isu to maya untiye: Wasanama Ntagara naeba pabiyama sabatirapa kabima miyuwe, piya uwaimintiye.

Isu aya pu'wanta yagara sabatira kaba atantiye
(Matiyu 12:9-14; Maka 3:1-6)

⁶ Pigoya, to ka sabatirapa Isu mono namapinti ima kamana uwaimogana, ka yagaraba ayatakantisa pu'wanta yagara mintogini, ⁷ ka'isa mono tisa kina'mige Parasi kina'mige, Isu sabatira yoni kina kaba itasanaga kamana otakena apasa puntawe. ⁸ Piya puguna, Isuba ago napiyenawaipi igategina, kana aya pu'wanta yagara: Asitaigina mata'i iyeno, yogana, ae-ba asima ikapi intiye. ⁹ Iyogana Isu maya uwaimintiye: Naeba tibigauwe. Sabatira ago kamanapa nanawe iye. Wasana sabatira aogi potakupera ataena potakune. Ao'maekupera aegukunema, ibigantiye. ¹⁰ Piya untana, a'ya'ma kinapa mare-iga me-iga puntana, kana yagaramaka maya omintiye: Kayapa aparotano, omogana, karu'ena kana ayapa aparotaogana atawantiye. ¹¹ Piya pogini, kana kina'miba agate intabi ikimagini: Isupa nana potakunema, napintawe.

Isu nagisarisa tara tumpaema kina ibabuntiyiye
(Matiyu 10:1-4; Maka 3:13-19)

¹² Pigoya, pabi ntaga Isuba nunamu ukenu amuti iyogana, ase yogana, pabi nkasenabinti Kotiti nunamu untiye. ¹³ Piya yogana marogana, ae-ba abagi kinaka igega'e yogini kanauguna, nagisarisa tara tumpaema aisuwaitama, igewaipa aposorowe uwaitantiye. ¹⁴ Piya, igewaipa mayamawe: Saimoni aoso ominti nkagiwapa Pitawa, ae a'nanto Enturuwa, Yemisiwa, Yoniwa, Piripawa, Patoromayowa, ¹⁵ Matiyuwa, Tomasiwa, Aopayesi ntagara Yemisiwa, namu'isa kiya kina igarubakaikena abugai ntagara Saimoniwa, ¹⁶ Yemisa ntagara Yutasiwa, ainti Isu minaga'ena punti ntagara Yutasi Isikeriyotiwa, sumagini, abagi puntawe.

Isu uwoma kina aogi puwaitantiye
(Matiyu 4:23-25)

¹⁷ Pigoya, ibaburite igege amutisaba tumima, amura tumpa irosa'ma mintuguni, tabe uwoma abagi kinape tabe uwoma Yuta kinape Yerusaremi kinape, wani nkagorasa Taya kinape Saironi kinape, me nkaki puma kamana'wa abima yonintanawai mae igaikenaga uma aeti aki puntawe. ¹⁸ Aibuntini, ke kina intabinti mintome kinapa kanauguna, agaruba igaintiye. ¹⁹ Piyamaba esegiyenawampa iyo'maeyogini, a'ya'ma kina'miba: Yonintanarepa tatawakiyemanapimagini auta ukaya puntawe.

Isu a'mu kamanape antara kamanape untiye
(Matiyu 5:1-12)

²⁰ Piya puguna, Isu abagi kina'wa igau'ma maya uwaimintiye:
We, kusi miye kina, tigeba Koti kabiritakiri, ti'muntanabi mikibewe.

²¹ Tigeba tiga'ena tibemi kina'mitaba, aintiba tiga'e pakiri, ti'muntanabi mikibewe.

Tigeba ibaba kube'ena puma miye kina'mitaba, aintiba kagi pumagiri ti'muntanabi mikibewe.

²² Piya, Wasanama Ntagara naeka wasanami kama puritama aruyenabisa tigarubamagini karibi'ma agunta kamana tigeke uritaigiripa, tigeba ti'mu piyo. Ti'muntanabi mikibewe. ²³ Piya, aintiba aogi ikantanaripa mantariba taberaka'yane. Pika pi ntagaba ti'mu puma tinta asoya puma miyiyo. Paipa iyabamagipa pabiyama poropete mintanta kinapa karana puwaitantawe.

²⁴ Mone tabe kuta ntaga kina, tigeba ikantanaripa ago maeyawe. Aintiba toba kampaye. Tigeba ataenabi mikibewe. Pika tintara piyo. ²⁵ Pigoya, ibasa yaga tabe nakena nata nase kinapa, tigeba aintiba tiga'ena tibikiye. Tigeba ataenabi mikibewe. Pika tintara piyo. Pigoya, ibasa yaga kagi pe kinapa, aintiba tigeba kube'ena pigina tiyo'nu tumikiye. Tigeba ataenabi mikibewe. Pika tintara piyo.

²⁶ Pigoya, tige maete ima i'mu puritaigiri, tigeba kampa aogima mikibewe. Paipa pi kina'mi nkiyabamagi kumpari poropete kinapa pabiyama i'mu puwaitantawe.

Isu kama kina aogi puwaitakena kamana untiye
(Matiyu 5:38-48)

²⁷ Pigoya, naeba kamana'ne abe kina mayama urimuwa, abiyo: Tigeba kama kinatipa agu kao'ena puwaitantiri, imo purita kina aogi puwaitaiyo.

²⁸ Karibi'ma ata purita kinapa ti'muntanaba puwaitaiyo. Karana purita kina igeka napima nunamu yiyo.

²⁹ Pigoya, wasanama amo pugutama, ka katamara kaeguyekanapa, to ka auka'i a'wae puma amo. Piyamaba wasanama mu'mu kaiga maeyakanapa, a-kamopa puma, uwa atamagina to ka kai maekenaba a-nkakuno. ³⁰ Pigoya, wasanama ka'enaga esugatakana, amo. To wasanama ka'isaenaga maeyakanapa, to namomaba a-nkabigao. ³¹ Pigoya, tigeba wasanami purataiyema tibikibintanaba, pabi nkawameta igepa puwaitaiyo.

³² Piya, tigeba agu kao'ena purita kina ige'amana agu kao'ena puwaitaiginaba, aintiba aya iretaripa Kotiba timikiye. Pipa kampaye. We, agunta kina'miba iyokinapa antota agu kao'ena puwaitawe. ³³ Pigoya, wasanami aogi puritaigiripa, tigeba piyama aogi puwaitakibepa, nana ti'muntana maekibewe. Pipa kampaye. Pabi ata kina'mige pabiyu puwaitawe. ³⁴ Pigoya, iretari antota timikibe kinapa ireta imikibepa, ti'muntanaba nana maekibewe. Pipa kampaye. Piya pesa puma, ata kina'miba to a'wae puma ata kinapisa ireta maekena pewe. ³⁵ We, tigeba kama kinati kayone pumagiri, aogi puwaitamagiri, aogi puwaitakibentanabe imikibentanagabe antota maekenaba a-ntapiyiyo. Piya puntiripa, inatasa Tabe Yagarama ntagaraena piginaba, aintiba tabe ikantanaba timikiye. Piya, ae-ba wasanaba igama aekita kampa puwaitikana, uwa a'yugu kinape kampa i'mu pe kinape uwa iyo'maema, aogi puwait-

aye. ³⁶ Pigoya, inatisa tibarimpaba antara puritamisa puma, wasanaga tintara puma iyo'maeyiyo, Isu piya untiye.

Antota kamana a-nkuwaitaiyo, untiye
(Matiyu 7:1-5)

³⁷ Piya untana Isu to maya untiye: Tigeba to wasana aupi pima kamana a-nkuwaitaiyo. Kampa uwaitak-ibepa Koti tigepe pabiyama antota kamana kampa uritakiye. Pigoya, tigeba wasana aguntaenabipa a-nkitaio. Kampa itakibepa, Koti tigepe pabiyama aguntaenabipa kampa titakiye. Pigoya, tigeba aguntaenawai mae igasiginaba, pabiyama Koti aguntaenaripa maerigaikiye. ³⁸ Pigoya, to kina ka'isaena imiginaba, Kotiba pabiyama aogiyenaba timikiye. Wasana kopa aigire pumagina awaitawamisa puma, Koti tabe puma agasiya timikiye. Piya, pabi imikibe nkawameta Kotiba a'wae puma timikiye, Isu piya untiye.

³⁹ Piya untana, Isu amato puma meto kamana maya untiye: Aorikaenta yagaramaba to aorikaenta kinapa ayama kepa ayakikiye. Pipa kampaye. Kampa ayakekinisi, isigebe kaga a'abibintiba aesama isiyegukiye. ⁴⁰ Piyama, abikena namapisa kina'miba kampa tisa kina'wapa asugasaye. Kampaye. Aeba urintanaba togana pabi tisawama pemisa pukiye.

⁴¹ Pigoya, kao'yagarama nkaobipa i'nintana waintakanapa, ayama agantana, kaeka kaobi ya atu waintakanapa, nanaga ae aogi potakenaga napiyene.

⁴² We, kumpari kina, kaeka kaobi ya atu waintemipa, kaeba ayama kao'yagaragaba mayaba omegana aogi pikiye: Nao'yagara, kaeba abintaga, kaobisa i'nintanaba maegagasanoma, omegana aogi pikiye. We, kaeka kaobi ya atu waintemi, pipa marupa maegaite aogima agantana, kao'yagarama nkaobisa i'ni maegasagana aogi pikiye, Isu piya untiye.

Ata yage aogi yawama kamana untiye
(Matiyu 7:17-20; 12:33-35)

⁴³ Piya uwaimintana Isu to maya untiye: Aogi yawamaba kampa ata yamankapa aeye. Piya, ata yawamaba aogi yamankapa kampa aeye. ⁴⁴ Pigoya, a'ya'ma yamanka'ama aboragiripa, agowapa abewe. Piya, wasanamiba akenanaenabintisa kampa piki yamanka asikewe. Kabuyenarasaba kampa waini yamanka asikewe. ⁴⁵ Pabiyamaba aogi yagaramaba agupintiba aogi napiyenawapisa aogiyenaba piye. Piya, ata yagaramaba agupipa ata napiyenawapisa aeba ataenaba piye. Piya, agupi awaitanti'naba awamupisa irosaye, Isu piya untiye.

Tara namaka meto kamana untiye
(Matiyu 7:24-27)

⁴⁶ Pigoya, to kamana Isu maya uwaimintiye: Tigeba naeka: Wa'egarekawe, Wa'egarekawe, untiripa, nanaga nae yo kamanapa kampa abima wasiyewe. ⁴⁷ Piya, naeti kanakibemi kina'maba kamana'ne abima wasikibipa, aepa nanara awame pusuwe. Mayama waintiye: ⁴⁸ Ka yagarama nama kikenana puntanaba, maruntana

puma, tako aema'ma mabinti aibirintama aegasima, u takaitasa nama kimaragina, wani pa'ma akasabakena pugagategina, esegi puwagina kuruyenaba kampa punta uwa waiye. Piya, aeba tonkiya puma kimarantiye. ⁴⁹ Pigoya, wasanama nae kamana abintana kampa wasiyemipa, aeba piyama wasanama amunta yarasa nama kimaraogana, wani pa'ma ata pogana karu'ena kana namapa akasakasu pa'wantiye, Isu piya untiye.

Isu ka kayokaya yagara yoninka kaba atantiye
(Matiyu 8:5-13)

7 Isu aeba wasana mono kamana a'ya uwaimitategina Kapaniyamu kumati wantiye. ² Pita'i namu'isa irebu kina'mi kiya yagarama, ae kayokaya yagara purikena puma mintantiye. Pigoya, kana tabe yagara pi ntagaraka abogana aogi puntiye. ³ Piya pogana, kana irebu kiye yagara Isu nkawaga kamana abite, Yuta kina'mi paitakena kina'mi igaruba'magina: Isuti wama kayokaya yagarane yonintanawapa atawanema, uma omiyo, uwaimima igarubantiye. ⁴ Pigoya igeba Isuti wama esegi kamana maya uma omintiye: Taeba kiya yagara aeka abokana aogi piye. Pika kamana'wapa abo. ⁵ Aeba agu'wapa Yuta kina taeti waiye. Pigoya, mono nama aboranemaba, aewa monepa ataogana kanarasaogana abora tamintiye, omintawe.

⁶ Piya uma omuguna Isu abite igege wantiye. Wama kiya yagarama ntamata irosakena pogana pita'isa aokina uwaitaogini, kanama Isu mayama omintawe: Wa'ega, naeba tumima mintakina mintogana, pegina kaeba a'yugu puma namantepintiba ubasikibene.

⁷ Piya, naene abogana kampa aogi pegi, kaeti ikenakaba kunta puwe. Piya, kaeba pita'i uwa mima kamana yegana kayokaya yagarane kabareno. ⁸ Piya, naeba ima minta kina'mi nkiwamu wasimagi, to ka'isa tumima minta irebu kina'nepa kabiyuwe. Piya, igetisa ka'wainapa: Wao uma omekanaba wakiye. To ka pa: Kanao, yekanaba kanakiye. Kayokaya yagarane: Pi ntu-ga po, yekanaba pikiye. Piya, kiya kina'mi yosa puma yeganaba atawano, untiye.

⁹ Piya yogana, Isu pi kamana abima kiya yagaraga napi napi puntana, a'wae pumagina a'ya'ma aega'ma kanaume kina'mipa mayama uwaimintiye: Naeba urimekiri abiyo. Isureyo kina, tigtiba ma ntagarama nkamatiti'ena piya awametapa kampagi agauwe, uwaimintiye. ¹⁰ Piya uwaimogini, kiya yagarama aokina'miba a'wae purite namapinti ima, kayokaya yagara yoninka ata waogini agantawe.

Isu ka yagara purintapisa asitantiye

¹¹ Pigoya, to ka yagaba Isu to ka kumapa agewapa Neni, pita'i waogini, abagi kina'wape wasana uwoma to kinape aege wantawe. ¹² Pigoya, wa'e ikibi kabera uma irosaogini, purinta kina ka wasi maete tumintawe. Kiya wae'ma ntagara ka'anto mima purintiye. Piya, ae kumatisa uwoma wa wayapa kaikena tumi puntawe. ¹³ Tumi puguna Suba pi kiya wae agama antara potama: A-kube'enaba po, omintiye. ¹⁴ Piya

omogini, wasana wasaba wasi u'ma mintuguna, Isu wama wasa aukaya puma maya untiye: Masimabiwo, naeba ugamota kaogama asiyo, untiye. ¹⁵ Piya yogana, purintapisa asimagina kamana untiye. Pigoya Isuba anowampage miyenema amintiye. ¹⁶ Piya pogini, wasanamiba agate iyekuru pumagini, Kotiti i'mu puma maya untawe: Poropete tabe yagara abakatepi aboranti mintiye, untawe. Pigoya ka'isamiba to maya untawe: Kotiba aokina tae tao'maekena kanaye, untawe. ¹⁷ Piya, awaga kamana Yutiya maribe to ka'isa maribe wagana kana puntiye.

Isu Yoni nka bagi yagarara kamana uwaisimintiye (Matiyu 11:2-19)

¹⁸ Aibogana, Yoni mintogini, ae abagi kina'mi: Isu piya mayaena pome, pi kamana omintawe. ¹⁹ Pigoya pi kamana abite, tara yagara: Wa'ega maya uma abigaisema, isigarubantiye: Karaisitiba kanakiye untapa, kaebera, to ka'wainaka agawa pukupayawe, uwaisitaoginisi, ²⁰ Isuti wamaginis irosa'ma maya untase: Yoni mono wani paitakena yagarama maya uma tasi-garubaye: Karaisitiba kanakiye untapa kaebera, to ka'wainaka agawa puma mikune, iyema, abigantase.

²¹ Pigoya, Isu aeba pi ntaga to yoni kinapa kaba itantana, keba igaruba igaintana, iyorika kinapa iyo againtantana puntiye. ²² Piya poginisi isige ba uma irosa'ma abigausuguna mayama uwaisimintiye: Tisige ba wamagiris agama abeme kamana Yonipa maya omiso: Iyorika kina'miba iyo agawe. Ka miyaba kina'miba ke'i nasewe. Karu kina'miba kabarewe. Aibo kina'miba kamana abewe. Purinta kina'miba iyo agama asiyewe. Kota kampa wainta kina'miba aogi mono kamana abewe, omiso. ²³ Piya, ka'waina naeka abima aekita kampa pikibi'naba, a'muntanabi mikiye, uwaisimite isigarubantiye.

²⁴ Pigoya, Yoni nkao'yagara taraba a'wae puma wausuguna, Isu aeba wasana mintume kina'mi igepa Yonika maya uwaimintiye: Tige ba ka'me mpari nana agakena wantawe, a. Misa ka'waina pontawama maete wate kanate pogiri agakena wantawe, a. Piyaba kampaye. ²⁵ Piya, ka yagara aotasaena aogiyena wantaga mintogiri agakena wantawa, a. Piyaba kampaye. Wasana aotasaena aogiyena maema miye kina'miba igeba kiye yagarama nkaogi namapi mima pita uwa miyewe. ²⁶ Pigoya, poropete ka agakena wantawe. Owe, piya naeba urimekiri abiyo. Wasana aganta, aeba poropete ka'isa kina'mi awametapa kampaye. Aeba to awametane. ²⁷ Aeka kamana awa'ena Koti yagarawapa maya omintiye: Naeba kayokaya yagarane otagana, ae paitagatama ke i'ma aogi pugatakiye, piya untiye.

²⁸ Pigoya, naeba urimukuwa, abiyo: Waya'matisa aboranti'na ka'wainaba Yonipa kampagina againtiye. Pigoya Koti kabiratakibi kanabipa tumima minta kina'nempiba Yonipa agaikibewe, Isu piya untiye.

²⁹ Piya, aeba piya yogini a'ya'ma uwa kina'mibe takisi maeyume kina'mibe abimagini: Koti pikibemintanaba aogiyenawe, untawe. Pigoya pi kina'mi Yoniti pai wamagini, mono wani maenta kina mintantawe. ³⁰ Piya,

Parasi kinake kamana ago abinta kinake igeba Koti uwaimomentanaba: A'a-o, untawe. Pigoya, pi kina'mi Yoniti wama, mono wani kampa pasume kina'miba igeba Koti kamanapa: A'a-o, otantawe.

³¹ Pigoya Isu to maya untiye: Mamparasa kina tige kaba kegita awame pusuwe. Nananane. ³² Tige ba yagara araga piyamawe. Ige ba kumati mimagini iyo'mi mayama uwaimewe: Ini yokiripa, nana piyema kampa wa'enaba pewe. Tantara'ena puma kube'ena pokiripa, nana piyema kampa tao'maeyawe. Tige ba pi nkawametane. ³³ Yoniba mono wani pai itanti ntagara yogawa agobintanaba, ka'isa nanintabe waini wanipe kampa nanta, uwa a'a-o uma miyogiri agantiripa: Agu'ama a'yugu piye, tige ba untawe. ³⁴ Pigoya, Wasanama Ntagara naeba kanama nanintabe wanipe naogiripa, nagantiri nanagabaya maya yewe: Aeba uwoma nanintabe wanipe nai ntagarawe. Takisi maeya kinake aru kinake ige iyo'yagarawe, tige ba naeka yewe. ³⁵ Pigoya abiyo. Mono agowapa igu'ama kintaruma miye kina'mi, ige aogima aegaragiri agawe, Isu piya untiye.

Waya ka'waina Isu nkagisari wani pai'atantiye

³⁶ Pigoya, Parasi ka'waina Isu nanintaga agega'e yogana, nankapinti ima naninta nantiye. ³⁷ Pigoya, pi kumatasa aru'wae ka'waina, Isu aeba Parasi ntamapi ima naninta naogana abitegina, aogi agunta masawae yaba kankabe wantaga ka maete, ³⁸ aka'i asima mimagina, kube'ena pogana, ao'nuwama agisari pasogana a'no nkabiyatasa aebago puntiye. Pumagina agisaba amo'nantana, agunta wanipa pai'atantiye. ³⁹ Waya'ma piya pogana, Parasi yagara Isuka agega'e unti ntagara aeba antabaipinti mayama napintiye: Ma nkaepa atae-na pemi waene. Piya, Isu aeba poropete miyemisinta, agowapa abibebe pemisinema, napintiye. ⁴⁰ Pigoya, napiyogana Isuba abite mayama omintiye: Saimoni, naeba kamana ka ugamekana abo, omogana: Tisa, yega abeno, omintiye. ⁴¹ Omogana Isu meto kamana maya untiye: Mone kina ka'waina tara yagara moneba uwa isimintiye. Ka'wainapa wanantareti tora amintiye. Pigoya to ka'waina nayatara'mu tora amintiye.

⁴² Pigoya, isige ba antota amikena monega aguyosagantase. Aibusuguna, atunkisipa uwa aerawane utegina, isitantiye. Pigoya, isigetisa ka'waina mone isimintemi ntagaragaba a'mupa taberapa potakiye. Kaeba keka yenema, abigantiye. ⁴³ Piyama abigaogana, Saimoni maya untiye: Mone uwoma a'a-o otantemi, aeka yuwe. Piya yogana Isuba: Kaeba kanna yenema, omintiye. ⁴⁴ Piya ute, waya'mati a'wae-buma Saimoni maya omintiye: Ma nkaepa agano. Naeba namakapinti iyoganapa, kaeba nagisari pasikena wanipa kampa atanatampene. Pigoya ma nkae aeba nagisaba ao'nurasa pai'natama a'no nkabiyatasa aebago punagasaye. ⁴⁵ Kaeba kampa namo nampene. Piya, ma nkae aeba nagisanepa ebi ebima namo naye.

⁴⁶ Kaeba na'notiba uwa masawaepa kampa pai'natampene. Piya, ma nkae aeba nagisanepa aogi agunta masawaetasa pai'nataye. ⁴⁷ Pika ugamekana abo: Waya

aeba kao'enaba uwoma punatamika, aru'enawapa uwoma asu'a pogasuwe. Pigoya, ka'waina aeba aru'enaba ise'anto asu'a potakibi naba, kao'enaba uwaenan-to piye, omintiye. ⁴⁸ Piya umagina, waya maya omintiye: Aru'enagapa asu'a pugagasuwe, omintiye. ⁴⁹ Piya omogini, wasana naninta kaga nama mintanta kina igeba mayama mare-u me-u puntawe: Aeba nana yagara kana aru'enaba asu'a piye, untawe. ⁵⁰ Piya yuguna, Isuba pi nkwaekaba maya omintiye: Kamati-ti'enagampaba aogi pugataye. Kaeba wamagina paruyenabi miyo, omintiye.

Ka'isa wae'mi Isu aegarantawe

8 Pigoya, to ka'isa yagaba Isuba tabe kumatibe uwaena kuma'antontoribe nasi nasi puma mima, wasana aogi mono uwaimima Koti kabiratakana kamana uwaimintiye. Wama uwaimogini nagisarisa tara tumpaema abagi kina'wampibe wauguni, ² to ka'isa wayapa pai yoni kinape ke kina intabaipi minta kinape mintuguna, igetisa agaruba igasogini, igege wantawe. Igetisa kapa Mariya, Matara kumatasa waene, aepa keba tonaentisa tara umaema agaruba againti nkwaene. ³ Piya, to kapa agewapa Yowana, Eroti nta-ma kiye yagara Kusa, ae waene. Piya, to ka waepe, agewapa Susana, to ka'isa waepe igege wantawe. Pi wae'miba Isuge abagi kina'wake ige'wai kutatasa iyo'maema kao'ena puwaitantawe.

Aintana asigikena kamana Isu untiye

(Matiyu 13:1-9; Maka 4:1-9)

⁴ Kumaka kumaka a'ya'waema kina Isuti kanagana puma pumaeyuguna, igantana meto kamana ka mayama uwaimintiye: ⁵ Wasana ka'waina aeba aintana pikena wantiye. Wama aibarase pogana, ka'isa aowapa kepi tumpa waiyogana, wasanami igeba nasi nasi puma aerapauguni, kabarankama irosa'ma ampa nawaegaintiye. ⁶ To ka'isa aowapa asigiyogana yabankama nkabobori tumpa waiyogini, pipa maba kampa waintomeka i'magina iyomepa asama pu'wantiye. ⁷ To ka'isa aowapa kabubinti tunkwaima iraogana, kabuyenama pabiyama i'magina aibarusa pogana asa wantiye. ⁸ Piya to ka'isa aowapa apa mabi tumpa waima, anonkapa uwoma aborama aosa pama 100-wa aboraogana uwoma ntaninta waintantiye, untiye. Pi kamanapa uma a'ya atate, kega'e uma maya uwaimintiye: Ageyaga kina'maba ma kamanapa abibebe peno, Isu piya untiye.

Isu aintana kamana'ama nkagowapa uwaimintiye

(Matiyu 13:10-23; Maka 4:10-20)

⁹ Pigoya, abagi kina'wampiba igeba pi kamana'ama nkagowaka abigauguna maya uwaimintiye: ¹⁰ Koti kabiratakana kamana kakama waintipa, tigemana abiyoma untine. Ka'isa kina'miba igeba meto kamana agowa kampa abikibewe. Piya pumagini iyoma kagagate, ka'enaba kampagini agabebe pikibewe. Piya, ig-

erasaba kamana abikena pugagate agowapa kampa-pagini abibebe pikibewe, untiye.

¹¹ Piya untana ago maya untiye: Meto kamana yopa, pi'na nkagowapa mayama waintiye: Aintanaba Koti kamanane. ¹² Pigoya, kepi aintana tunkwaintogana, kabarankama ampaema nantisa puma miye kina'miba igeba mono kamana abigina iguta waiyekana, pabigo kewamaba irosa'ma maerite pai'wagini, mono'wai kampa wainta uwa mima ataenabi miyewe. ¹³ Pigoya, to ka'isa aintana yaba nkabobori tumpa tagantisa puma miye kina igeba maru'enaba mono abima iga pewe. Piya ibigakenaena aboraginiba anuntana pewe. ¹⁴ Pigoya, to kabubinti tumintisa puma miye kina igeba arirasaenama igu'amapa maema a'yugu puwaitakini, uwoma napiyenawampa mone kutankama nkigae-nawampa mono'ama aeguyegina, au'wapa kampa waiye. ¹⁵ Aintana aogi mabi tumintisa puma miye kina igeba mono kamana abima igu'amapa kiya kabima, pasema aogima miyewe. Piya pumagini au'wapa aborawe, piya untiye.

Kane igi'ma kampa kakakena kamana untiye

(Maka 4:21-25)

¹⁶ Pigoya, Isu to maya untiye: Ae kina'ma kane igi'ma tusuparirasa atikaekiyebere, asipawama nkamentapinti atakana waikiye, a. Pipa kampaye. Kanepa igi'ma abora atagana waima, nama nkagupintiba e'wasa puma arakini wasanamiba ima agakibewe. ¹⁷ Pigoya, a'ya'waemaena kakama waintintanaba, pipa waima kampa waikiye. Pipa mimaba ainti aborakiye. Piya, ka'isaena wasanama atikae kainta'ena wainti, pipa waimaba kampa waikiye. Pipa mimaba a'waitakiye. Piya pegana agowapa pita arakiye.

¹⁸ Pigoya, ka'waina aminta'ena kanara maema miyekanaba, to kake tabe puma amikiye. Piya, to ka'waina aminta'ena kampa aogima kabima miyekanaba, aparikiye. Pika tageba aogima abibebe puma napi napi puma miyiyo, Isu piya untiye.

Isu ano a'natabaraga kamana untiye

(Matiyu 12:46-50; Maka 3:31-35)

¹⁹ Pigoya, uwoma kina Isu ainkima asima mintuguni, anobe a'natabarabe kanama wasanabi igiga puma pagasara mintantawe. ²⁰ Piya puguna, ka yagarama igategina Isupa maya omintiye: Kanobe ka'natabarabe taka'i kagakena ampintawe, untiye. ²¹ Piya yogana Isu abite maya untiye: Koti kamana abima wasiye kina mampa nanobe na'natabarabe mintawe, piya untiye.

Pontawamage waninkamage Isu nkawamu wasintase

(Matiyu 8:23-27; Maka 4:35-41)

²² Pigoya, ka yagaba Isube abagi kina'wape wanipisa karebi intana, maya uwaimintiye: Taeba kotupa ta'ema maroteri wane, yogini abuguni wantawe. ²³ Waumepa Isupa awaiga abogana waintiye. Waitamintogana pontaba tabera puma, kotunkamaba ataena purite, waninkamaba wanipisa karewama nkantabaipinti tumima awaitama ipirintakena puntiye. ²⁴ Aibogini, igeba

wama Isu abage pumagini: Tabe yagara, tabe yagara, taeba naisukena pune, untawe. Piya yuguna, aeba asi-ma pontawamake tabe waninkamake tabe kamana uwaisimoginisi uwasuwa puwantase. ²⁵ Aibusuguna Isu maya uwaimintiye: Tigeba timatiti'endaripa aeta waintegiri yewe, antiye. Piya yogini, igeba a'ya'ma iyekuru pumagini tabe igi napintawe: We, aeba nana yagaragana, pontawamake waninkamake kamana uwaisimeginisiba awamu wasiyese, uma mare-u me-u puntawe.

Isu ke kina igarubaogini yagama nkantabaipinti pas-intawe

(Matiyu 8:28-34; Maka 5:1-20)

²⁶ Pigoya, igeba kotupa ta'erite wama Kerasa kina'mi au'i irosantawe. Pigoya pi au'i Karari kotunkama maroteri irosantawe. ²⁷ Pita'i uma irosa'ma wauguna, kumatisa ka yagara aeti kanantiye. Pi ntagara aeba antabaipinti ke kinapa uwoma miyuguna, e'ero ntagaba aotasaena kampa maema punta auka mimagina, piya namapinti kampa mima, aeba wasana irubintimana umi mpi puta nasintiye. ²⁸ Pigoya, aeba Isuti kanamagina agama, tabera kega'e uma mabi ware'nama agisabi mima tabe kamanatasa maya antiye: Isu, kaeba inatasa tabe Koti Ntagaragawe. Kaeba nana punatakena kanane. Kaeba a-nkata punatao, antiye. ²⁹ Pigoya pai asi nasi kewama aeba e'ero ntagaba pi ntagaraba agu'amapa ataena potaogana, esegi puma miyogini, wasanamiba agisa ayatapa esegi iga'narasa kirokaetama kiya kabima mibuntawe. Aibuguna, iga'naba arisa narisa potato, pai'ma ka'me mpari uma mibuntiye. Pigoya, Isu kana yagarama nkantabaipisa ke agarubakena pogana, agama piyama: A-nkata punatao, antiye. ³⁰ Piya yogana Isu: Kagegapa kegawema, abigaogana: Nagenepa Uwomane, antiye. Piya, keba uwoma pi ntagarama nkagupi pai'ma mintaka, antiye. ³¹ Piya, igeba Isu uwa uwaitakini, a'abibinti tumisanaga kampa ibogini agisuntawe.

³² Pigoya, pi mpariba uwoma ntagamiba amu ararabinti mima naninta nama mintuguna, pika ke kina igeba abirataga yaga intabaipi tumeno, piyama abigauguna: Kanarane, owe, uwaitantiye. ³³ Piya uwaitogini, igeba wasana antabaipisa irosa'magini, yaga intabaipinti ubasintawe. Ubasuguni, pi ntagamiba karu'ena ausari tumima, tumpa wani naisuwaewantawe.

³⁴ Piya puguni, yaga kiye kina'miba agate karu'ena wama wasana wa'eribe yogaribe wama uwaimintawe. ³⁵ Uwaimuguni igeba pintana aborantika agakena irosa'ma kanama, Isuti ampa agantawe. Pigoya, pi uwoma ke kina antabaipisa irosa'waume ntagaramaba aotasaena wantaga kamana wantaga Isu nkagora mintantiye. Piya pogini, wa waya'miba agate iyekuru puntawe. ³⁶ Piyama mintuguni, pintana agama abinta kina'miba pi ntagara aogi potaome kamana uwaimintawe. ³⁷ Piya, pi Kerasa marasa kina'miba tabera iyekuru pogini, Isu aeba mawaipa kaite wanema omintawe. Omuguna, a'wae puma itate wanipisa karebi iyogana, ³⁸ ke wantaga miyome ntagaramaba aega'ma

aege wakena esotantiye. Esotaogana Isuba agaruba'ma maya omintiye: ³⁹ Kaeba wa'egati wama, Koti kaeti piyaena pugatami, pi awaga kamana uwaimo, antiye. Piya yogana, pi ntagara aeba a'wae puma, Isu maema aogi potanti pi awaga kamana kuma'watisa kina uwaimiwaentiye.

Isu pu'wanta aragage yoni waeke kaba isitantiye

(Matiyu 9:18-26; Maka 5:21-43)

⁴⁰ Pigoya, wasanami igeba Isuka agawa puma mintuguna, irosaogini agama i'muntana potantawe. ⁴¹ Aibusuguna, mono nama kiye yagara ka, agewapa Yairasi, aeba kanama Isu nkagisabi parokaema aragawaka abigantiye. ⁴² Pigoya, aragawapa ka'anto kabowapa nagisarisa tara tumpaema kabu pugasomekana, purikena puma mintogana, Isuka: Nae namati kanao uma, agega'e antiye.

Piya yogana Isuba abite waogini, uwoma kina'mi pumaewauguna, ⁴³ pi kina'mi nkabakapi waya ka mintanti, aeba iyegari tumiyaba miyogana, kabowapa nagisarisa tara tumpaema kabu pabiya mintantiye. Mintogini, tusa kina'miba ao'maekenaba pugagate uwa atantawe. ⁴⁴ Piya, kana wae'maba aeba Isu aka'i wama kaiwampa atuta aukaya puntiye. Aukaya pogana, pabigo korankapa tabago puntiye. ⁴⁵ Piya pogana, Isu: Ke naukaya piye yogini, wasanamiba uwamega yuguna, Pita maya antiye: We, Tabe Yagara, uwoma kina'mi kobe puma mintini kaukaya pewe, antiye. ⁴⁶ Piya yogana, Isu maya antiye: Kampaya, ka'waina naukaya pegina esegiyenanepa wagi agauwe, antiye. ⁴⁷ Aibogana: Aeba agonepa pabigo aboraye, wayapa ute, tabaraba purite Isu nkagora uma parokaema, yoninkampa kamanape aukaya pogana koranka tabago punti kamanape, kaga uma aboraogini abiwaentawe. ⁴⁸ Pigoya, Isuba maya omintiye: Araganepa, kamatiti punatampeka aogi kabiye. Pika wama aogima miyo, omintiye.

⁴⁹ Pigoya, Isu piya uma mono nama kiye yagarama ntamati wakena pogana, pi ntagarama ntamatisa ka yagara kanama maya ampa omintiye: Aragagapa ago puriye. Pika tisa yagaraba uwampapa a-nkotagana kanano, antiye. ⁵⁰ Piya yogana, Isu pi kamanapa abima mono nama kiye yagarapa mayama omintiye: A-kaekuruba po. Kamatiti punataganaba, aragagapa aogama asikiye, antiye. ⁵¹ Piya ute, napinti ima ka'isaba waitaogini abe'i mintuguna, Pitake Yonike Yemisike kana aragama nkanoge abage isigege ige'mana ibabogini, wama napi uma pasintawe. ⁵² Uma pasuguni, wa waya igeba kube'ena puma mintuguna, Isu maya uwaimintiye: Kube'enaba a-piyo. Aragaba kampa purintiye. Aeba uwa awaitamintiye, antiye. ⁵³ Piya yogini, igeba agora pu'wantika agaume kina'mi kagi potantawe. ⁵⁴ Piya puguna Isuba kana aragama nkayata u'ma kega'ye uma: Araga, kaeba asiyo, omintiye. ⁵⁵ Piya omogana, amankampaba a'wae puma kanaogana asintiye. Asiyogana: Naninta amigina nano, uwaimintiye. ⁵⁶ Piya yoginisi, anoge abage isigeba

tabera pami puntase. Aibusuguna Isuba: Pi kamana wasana a-nkuwaimiyo, uma akunkaitantiye.

Isu abagi kina'wa yoga kamana uwaitantiye

(Matiyu 10:5-15; Maka 6:7-13)

9 Isu aeba nagisarisa tara tumpaema kina'wa ige-ga'e yogini iroauguna, keba agaruba igaintana, yoni kinapa kaba itakibeka esegiyena imima yoga kamana uwaitantiye. ² Pigoya, wasana Koti kabiratakana kamana uwaimima, yoni kina kaba itakibeka maya uwaimima ³ igarubantiye: Tigeba ke'iba wantape titasaena ampaete wantiri ira'na kupe, nanintabe monebe kai tarabe, a-nkurite waiyo. ⁴ Pigoya, ka kumata irosa'maba namapi pasikibepa, pabipi miyio. Mima irosa'ma waiyo. ⁵ Piya, tori uma iroaigini, a'a-o uma uritaigiripa, iro'ma tigarisa i'ni pugaitigiri waigini, ataenabi miyentanaga abima napiyio, Isu piya uwaimima igarubantiye. ⁶ Piya uwaimima igarubaogini, igeba ase'yo puma wantawe. Piya puma kumaka kumaka nasi nasi puma, wasana aogi mono kamana uwaimintini, yonintanabe iki naki pomentanabe kaba itantawe.

Eroti Isu nkawaga kamana abintiye

(Matiyu 14:1-2; Maka 6:14-16)

⁷ Wasana kiye yagara Eroti aeba Isu piya mayaena pome, pi nkawaga kamana aboganaba kunta abuntiye. Pipa ka'isa wasanamiba maya yumeka puntiye: Yoni aeba purintapisa asima mima, pintanaba piye, yuguna, ⁸ ka'isamiba akayotama maya untawe: Kampaye. Iraiya to kake aborama mintiye, yuguni, piya ka'isamiba maya untawe: Kampaye. Poropete tayabama ka'waina aogama mintiye, untawe. ⁹ Piya yuguna, abogana Eroti kunta abogana maya untiye: Yonipa naeba ago yuwagini aeguntawe. Pigoya, ke piya pemi nkawaga kamanapa abuwe. Piya uma, ka'enaga uma-ba Isu agakena puwe, untiye.

Isu 5,000 kina naninta imintiye

(Matiyu 14:13-21; Maka 6:30-44; Yoni 6:1-13)

¹⁰ Pigoya, aposoro kina igeba yogawaitisa a'wae purite kanama, pi punta kamana Isu omintawe. Omuguna Isuba ibabute Petisaita kuma mari ibiwai umikena wantiye. ¹¹ Waogini, wasanami agate aega'ma wantawe. Piya Isuti iroauguna, ao'ena puwaitaogini mintuguna, Koti kabiratakana kamana uwaimimagina, yoni kinapa kaba itantiye.

¹² Piya puma mintuguna, pankaoaba pasikena pogini, nagisarisa tara tumpaema kina'wa aeti wama maya omintawe: Mapa kabubinti mintompeka, kaeba wasana itagini kuma wairite wanti, pita'i wama namape nanintabe aguyosa'ma aboraiyo, uwaimo untawe. ¹³ Piya yuguna Isu: Tigeri kapa nanintaba imiyo, uwaimintiye. Uwaimogini igeba maya omintawe: Amana paretintontoba nayaka'muna, inoyanta tarawa suma, piyaki'anto waintiye. Pika aya pukune. Kumati wama ma uwoma kina'minta ige nanintaba wama ika pukuno, untawe. ¹⁴ Pigoya, pi waba 5,000 ki-

na mintumeka, abagi kina'wampiba piya untawe. Yugana: Wasana uwaitaigini arabamagini, 50 kina aki puma mirite waiyo, uwaimintiye. ¹⁵ Piya uwaimimagini, igeba wasana uwaitauguni, arabama mara'mintantawe. ¹⁶ Aibusuguna, paretinayaka'mupe inoyanta tarape maema mantari ao ma'magina Kotiti a'mu potamagina, apako puma abagi kina'wa imogini igeba pako puma wasana imintawe. ¹⁷ Pigoya, igeba a'ya'waema nama ige'e pantawe. Piya nauguna, aritapa kibi'magini, wa'nu kupa nagisarisa tara tumpaema ku iraguguna awaitantiye.

Pitaba Isu nkagowa uma aborantiye

(Matiyu 16:13-28; Maka 8:27-9:1)

¹⁸ Pigoya, ka yaga Isu aeba abagi kina'wa ibabute tori umima, Isu aewa nunamu untiye. Piya puntana: Wasanami naekaba kewe yewema, ibigama untiye. ¹⁹ Ibigaogini mayama omintawe: Ka'isa kina'miba Yoni mono wani pai'atakena yagarawe ugatawa, piya ka'isamiba Iraiyaugatawa, piya ka'isami igeba Poropete tayabama ka'waina aogama asima mintiye, piya ugatawa, omintawe. ²⁰ Piya yuguna, igewai ibigama maya untiye: Piya, tige tigeripa napiyepa naekaba kewe yewema, ibigaogana, Pita: Kaeba Kotitisa utaratanti ntagara Karaisitigawe, untiye. ²¹ Piya yuguna, wasana to kina kampa uma abora uwaimikibeka, uwame uma esegi puwaitantiye. ²² Piya mayama amato puma uwaimintiye: Wasanama Ntagaramantepe tabe kuntaenabi punataigini, mono kabiye kinape tabe mono kiye kinape kamana ago abinta kinape, igeba karana natama naeguyigi, papa kakaga mima purintapisa asikuwe, untiye.

²³ Piya untana, wasana a'ya'waema toba maya uwaimintiye: Ka'waina nae naegarakena puntanaba, au'wama kamana akabitata, wasanami igobi potakibikaba a-nkaekuru puma maripowa aesagabite naegarano, ute, ²⁴ piya, ka'waina mikenaenawaka owe yekanaba a'yugu potakiye. Naeka napima, mikenae-nawaka a'a-o yekanaba, aboramikiye, untiye. ²⁵ Piya untana maya untiye: Pigoya, ka'waina aeba mabi a'ya'waemaena maemagina, agu'amankapa aeguma kaiyekanaba, aya pikiye, a. ²⁶ Piya, ka yagarama kamana'neka ani punatakibipa, Wasanama Ntagaramangeba pabiyama nani potakuwe. Pigoya, tumukubopa, nabanempa nke'wasaenabe enisore kina'mi nke'wasaenayaga naeba e'wasa puma tumukubopa, pi ntagaba ani potakuwe. ²⁷ Naeba taga taga'ya urimekiri abiyio: Ma minta tigetisa ka'isamiba purikenaenaba kampa aborantigina, Koti kabiratakanaenaba aborakiri agakibewe, piya untiye.

Isu manta auga puntiye

(Matiyu 17:1-13; Maka 9:2-13)

²⁸ Isu aeba pi kamana uma mintogana, tonaentisa kakaga umaema yaga a'ya pogana, Pitake Yonike Yemisike ibabute amuti nunamu ukena intiye. ²⁹ Ima nunamu asu yogana, aowawamaba to auga pumagina, kaiwampaba waentana puma e'wasa puwantiye.

³⁰ Piya poginisi, wasana tara aborama aege kamana untase. Pi isige isigewaisipa Mosesege Iraiyaage, ³¹ isigeba manta e'wasenawaisintaga irosa'maginisni, Isu Yerusaremi kumati mampa atate ikena kamanapa tumpa Isuge untase. ³² Piya pusuguni, Pitabe ao taramisibe iwaigaba tabera ibogini waintawe. Pigoya, ibegu pumiyumetisa agantapa, Isube e'wasenawape tara yagararamisibe igantawe. ³³ Pigoya isigeba wake-na pusuguna Pita maya omintiye: Kiya yagarama-o, taeba mata'i miyokanaba igabiye. Pika namapa kaka-ga kiyeno. Kae'ena kane. Mosesenta kane. Iraiyaanta kane, untiye. Pigoya, aeba kamana kampa aogima napinta, uwa untiye. ³⁴ Piya yogana, ibina ka'waina tumima airari kae igaintiye. Ibina kima itikaewaogini, igeba iyekuru puma mintuguna, ³⁵ ibinankama antabaipintisa kamana mayama aborantiye: Mepa utatanta yaganene. Tigeba kamana'wapa abiyu, untiye. ³⁶ Piya kamana yogini abintini, agaumepa Isu abintowa mintogini agantawe. Piya, pi abagi kina'wapa pintana agantapa, pi kanabipa kampa wasanaba uwaiminta, uwa igupi napima mintantawe.

Abagi kina ke agarubakena pugagate atantawe
(Matiyu 17:14-21; Maka 9:14-29)

³⁷ Pigoya marogini, amutisa tumima wasana uwoma kina ibatantawe. ³⁸ Piya puguna, ige abakapintisa ka'waina maya uma Isu agisuntiye: Tisa, kaeba kamana'nepa abima, yagananepa ao'maeyo, aeba ka'antowe. ³⁹ Abeno. Kewama aepagina pamintami puma, a-e a-e uma miye. Piya paisusu pegina akagawaba i'waegasaye. Piya, kewamaba kampa agarosamaba atatewaikana, tabera amiyo amayo puma anuntana potaye. ⁴⁰ Pigoya, kabagi kinaka uwaimogini, igeba ke agarubakena pugagate atawe, untiye. ⁴¹ Piya yogana, Isu maya untiye: We, timatiti'ena kampa wainta, aibo kina mintigi, naeba ayaki yaga tigege mintakiri, napiyenaripa kaitegiri nae kamana abikibewe, untana: Pigoya, kana yagaraga ababute kanao, omintiye. ⁴² Piya omogana kana yagara ababute Isuti wakena pogana, kewamaba abai pogana, agisa ayapa paropara puwantiye. Piya pogana, Isu kewama kabiraogana, aegaka waogana, pi ntagaraba aogi potamagina abawampa amintiye. ⁴³ Piya pogini, wasanami agamagini, Koti esegiyenawampa agowapa agamagini pami puntawe.

Isu purikena kamana'wa uwaimintiye
(Matiyu 17:22-23; Maka 9:30-32)

Pigoya, wasanami a'ya'waemaena pomentanaga agaumeka pami puma mintuguna, Isu abagi kina'wa ibiwai mayama uwaimintiye: ⁴⁴ Pigoya, ma kamana urimekiri abibebe piyo. Wasanama Ntagara naepa to kina'mi iyapi natakena unatantemi kana'nepa ago agarosaye, untiye. ⁴⁵ Piya uma uwaimogini, igeba kamana kampa aogima napima abuguna, kakawaogini kampa abima aogi puntawe. Pigoya abigakenaba iye kuru puma atantawe.

Taba mikena kamana untiye
(Matiyu 18:1-5; Maka 9:33-37)

⁴⁶ Pigoya, abagi kina igeba: Taetisa ke tabeba mikiye, uma maka untawe. ⁴⁷ Piya yuguna Isuba imabinti agowai abimagina, uwaena yagaranto ka ababuma, agora atama ⁴⁸ maya uwaimintiye: Ka'waina naeka napima, ma uwaena yagaranto ao'maekibipa, pipa nae nao'maekiye. Pigoya, nao'maekibipa nae Inatisa nagarubanti Ntagara ao'maekiye. Piya, tigetisa ka'waina aeba tumima mikibi'nakaba, aeba naobi tabeba mikiye, piya untiye.

Kampa karibirakibe kinapa tige tiyone, untiye
(Maka 9:38-40)

⁴⁹ Pigoya, Yoni maya omintiye: Tabe yagara, taeba wasana aogaso ka'waina kae kage uma, ke agarubagi agaompepa, aeba taepa kampa taegaramika akunka ataune, untiye. ⁵⁰ Piya yogana, Isu maya omintiye: Tigeba a-nkakunka ataiyo. Piya, yogari kampa aguya aikibi'napa tiyo'ena potaiyo, untiye.

Sameriya kina'mi Isu a-kanaoma akunkatantawe

⁵¹ Pigoya, Isu aeba yogawapa a'ya kaite iyekana, Koti ababikenagana agarosakena pogana, Yerusaremi kumati wakena uma esegi puntiye. ⁵² Umagina, tonkiya potate apa igarubaogini paitama wantawe. Paitama wama, Sameriya kina'mi ka kumata irosa'ma Isunta uwaikena nama ka aboraiyema uwaimintawe. ⁵³ Pigoya Isu aeba Yerusaremi kumati wakena piye kamana abitegini, nama akunintawe. ⁵⁴ Akunuguna, abagi yagarawa tara Yemisige Yonige isigeba abiteginisi, Isu abigama maya untase: Wa'ega, kaeba abegarao. Kae kabukibika, kega'e yekana, mantarisa yaku tumima ma kina irabateno, untase. ⁵⁵ Piya yusuguna, a'wae puma ka isibi'atate, ⁵⁶ igeba to kumati wantawe.

Isu aegarakena kamana untiye
(Matiyu 8:19-22)

⁵⁷ Pigoya, igeba ke'i wauguna, wasana ka'waina ibatama Isu mayama omintiye: Kaeba pita'i mata'i wakena yegapa naeba kaegarakuwe, untiye. ⁵⁸ Piya yogana, Isu maya omintiye: Kabu kara igeba age'waintaga waintiye. Piya, inatisa kabara igeba ina'waintaga waintiye. We, Wasanama Ntagara nawaikena maruntepa kampa waintiye, omintiye. ⁵⁹ Pigoya Isu to wasana ka abatama: Kaeba kanama naegarao, omintiye. Omogana a'wae pomintiye: Wa'ega, abintaga marupa wama nabanempapa pu'waka uma kaitate kaegarano, untiye. ⁶⁰ Piya yogana Isu maya omintiye: Monota pu'wasu puma miye kinapa purikibe kinapa kanara kaiwaitakibewe. Kaeba kanama naega'ma, Koti kabiratakena kamana aborawaimo, omintiye. ⁶¹ Pigoya, to ka'waina maya omintiye: Wa'ega, nae kaegarasanaga nabiye. Piya abega, paitama a'wae puma wama, nao'mipa: Pigo miyiyoma, naya imite kaegarano, untiye. ⁶² Yogana Isu maya omintiye: Ka'waina ae-

ba ka'ena pubasanantana aka'i aomarakibi kina'maba pemisa puma, Koti kabiratakena yugaba kampa pikiye, Isu piya untiye.

Isu uwoma kina mono uwaimiyoma uwaintiye

10 Pigoya, Suba to sebentiwa ntagara aki puwaitama, yoga kamana uwaintiye. Piya, aewa wake-na pome kumatiba tara tara uwaitama maya untiye: ²Yogaba tabe waintegina piya naninta a'na pukena kinapa tarantowe. Pika tigeba yoga agowamaka esotaigina naninta a'na pukena kinapa aboraigiri yogawatapa waiyo, Isu piya untana, ³Tigeba wantiripa mayama abiyoy: Tigeba sipisipi awarowama kabu yagama abakapinti wamisa puma, tigarubaogiri wawe. ⁴Pigoya, tigeba mone asabe ira'na kupe, to ka'isa tigisa anape a-mpaete waiyo. Ke'i waigini, wasanami tigigaigiripa uwoma kamana asiyo. ⁵Pigoya, ka namapi uma pasikena puntiripa, pi namapi miye kinapa mayama uwaimiyo: Paruyenabi miyiyo uwaimigina, ⁶pigo pi ntamapi aogi paru yagara ka mintakiripa, paruyenaba aeti waiyeno. Kampa yekanaba pi paruyenaba tigeiti to a'waebuma kanano, untana, ⁷namapa pasikibe pabi ntamapi miyigini, nanintabe wanipe timigiri naiyo. Tigeba nama toyaba antasima, ka namapi mima naninta timigiri naiyo. Piya, yoga kinapa yogawaitasa ikantanaba imegini maeyasa puma timigiri maeyiyo. ⁸Pigoya, ka kumata irosaigini aogi puritama naninta timigiripa nantiripa, ⁹itantiripa maya uwaimiyo: Koti kabiratakenagana mampa agarosaye, uwaimiyo. ¹⁰Pigoya to ka kumata irosaigini nankai pi kampa tiba puritaigiripa, abe'i irosa'magiri maya uwaimiyo: ¹¹Matasa tagisarisa i'ni pugasokana tigeiti waye. Piya, kapa mayama napiyiyo: Koti kabiratakenagana agarosaye uwaintiye. ¹²Isu pi kamanapa uma, kapa mayama amato puntiye: Naeba urimekiri abiyoy. Aintisa kanabipa Sotomu kumatasa kinapa tumimaena aborawaimikibikana, maya kumatasa kinapa tabe kuntaenaba aborawaimikiye, Isu piya untiye.

Kamana abintana kampa aegarami kina'mi kamanane (Matiyu 11:20-24)

¹³Pigoya, Isu to kinaka maya kamana uwaintiye: We, Korasini kina, nantarane. We, Pesaita kina, nantarane. Mebi tige mari kukantana tabera aboranti, pi-pa Taya Saironi kina'mi kumata mayaenaba aborantosa, igeba intara puma karu'ena auga'magini igu a'wae puntasine. ¹⁴Piya, aintisa Koti pakobikibi kanabipa, Taya Saironi kumatasa kinapa tumimaena aborawaimikibikana, tige kuntaenaripa mesuba puma aborawaimikibikana, tige kuntaenaripa mesuba puma aborawaimikibikana, tige kuntaenaripa mesuba puma aborawaimikibikana, tige kuntaenaripa mesuba puma aborawaimikibikana. ¹⁵We Kapaniyamu kina, tige mari uwomantana poka, mantari ikibewa, a. Kampaye. Aintiba a'abibinti tumikibewe, uwaintiye. ¹⁶Uwaintana igepa to maya uwaintiye: Tige kamana abikibi'naba nae kamana abikiye. Piya, tige a'a-o uritakibi'naba pabiyama naepa a'a-o unatakiye. Piya, nae a'a-o unatakibi'naba pipa unatanti'na ae a'a-o otakiye, piya uwaimima yogawaiti igarubantiye.

Igarubanti kina igeba a'wae puma kanantawe

¹⁷Pigoya, pi sebentiwa ntagaramiba igeba a'wae puma kanama, i'mu purintini Isu awaga kamana maya omintawe: Wa'egare kae kage uma kegina igarubaokiniba, tawamupa wasiyewe, untawe. ¹⁸Piya yuguna maya uwaintiye: Pigoya pabiyama Sataniba ae ba mantarisa amonta tumemisa puma ware'ware purite tumoga agantuwe. ¹⁹Abeno. Esegienaba ago timintokana, piya pi kama kina'ma a'ya'waemae-nawampaba ataenaba kampa puritakibewe. Tigeba kuyabe ontabenipe iyebasaiginiba kampa ataenaba puritakibewe. Esegienaba ago timintuwe. ²⁰Pigoya, tigeba kewama tiwamu wasinta, pikaba ti'mupa piyo. Piya, tigeripa mantarisa esapi Koti kaemaranta wainti, pika tabera ti'mu piginiba aogi pikiye, untiye.

²¹Pigoya, pi ntaga Aota Awamusa'ama anta aseyo pogana, Isu a'mu kamana maya untiye: Naba, mantage mage agowane. Kaeba abikenaenawaika abegana tabe pe kinapa kakawaigasane. Piya, igu'amaka abegana inamu kanta pe kinapa uma aborawaimene. Piya, naeba pika na'mu pugatauwe. Naba, kaega napimagina piyama abora urite wanema uma esegi puntampene, untana, ²²Pigoya, a'ya'maena wainatantipa nabanempa nayapi atawaentiye. Pika wasana ka'waina yagarawa naeka agoneka kampa abibebe piye. Nabanempa ae abiwapa abibebe piye. Piya, ka'waina nabanempa ae agowaka kampa abibebe pega, yagarawa nae nabinto abibebe pumagi, nae napima wasanaba uma aboramekana aegeba pabiyama abibebe pikiye, piya untiye.

²³Piya umagina, a'waebuma abagi kina igewaipa maya uwaintiye: Tigeba kasa'ena agaka ti'mupiyo. ²⁴Piya, naeba urimekiri abiyoy. Pai a'ya'ma poropete kinape kiya kinape uwomampi igeba tige pi agama abentanaba, pipa agowa agama abikenagaba ibugagate itantiye. Igeba kampa agama abintawe, piya untiye.

Sameriya yagara tupu kina'wa ao'maenti kamana untiye

²⁵Pigoya, kamana ago abinta yagarama ka asima, Isu amiyo kamana mayama abigantiye: Tisa, naeba ayabuma e'wasaena maemagi asi nasi aogima mikuwema, abigaogana, ²⁶Suba maya omintiye: Mono ago kamana awa'ena kamanapipa ayama waintegina aisene, omogana, ²⁷kamana ago abinta yagarama maya untiye: Kaeba a'ya'ma kagu kaumakape esegienagape napiyenagape, Wa'ega Kotigapa a'ya'ma amegana waiyeno, piya kaegaka kabemisa puma, pabiyama kae kaokinaka kabeno. Kamanapa piyama waintiye, untiye. ²⁸Aiyogana, Isu maya omintiye: Kaeba kamanapa kanara yene. Pipa wasima mima aogima mikibene, omintiye. ²⁹Pigoya, pi ntagara kamanapa abintanaba aewa age maema aogi puma to kake: Wasana naopa kewema, abigantiye. ³⁰Aiyogana pika Isu kamana kapa maya omintiye: Wasana ka'waina

wa'ewapa Yerusaremi kumatisa Yeriko kumati tumikena tumogini, kama kina'mi minaena puma mintuguna, pipi uma pasintiye. Piya, igeba aegumagini, kaiwape kotankape apawaeritegini, atauguna purikena puma mintantiye. ³¹ Mintogana, mono kiye yagara ka'waina pabi ki'i wama agamagina, au'akana naerite maroteri wama againtiye. ³² Aeba waogana, Aribai yagara ka'waina irosa'magina pabiyama agama au'akana naerite maroteri wama againtiye. ³³ Piya pusuguna, Sameriya marisa yagara ka'waina pabi ki'i wama uma abatantiye. Uma agamagina antara potama ³⁴ agora wama masawaetasabe waini wanitasabe anamopipa pai'atama asaetantiye. Piya potama, ababuma yagawampa akabata atama ababute wama, wami ntamapinti metama aogima kabitantiye.

³⁵ Pigoya, maroganaba wakena puntanaba, waba ntama kiye yagaraba tu tora amintana maya omintiye: Kaeba ma ntagara aogima kabiyo. Piya, to ka'isa ae auta kaikibempepatakaba, to kake kanamagi amato puma kamukuwe, untiye. ³⁶ Pigoya, wasana tarawa kanaki kina igetisaba ku kina'mi aegunta ntagaraba mapa ao'enaba ke potantiyema, napiyenema abigantiye. ³⁷ Piyama abigaogana, kamana ago abinta yagara aeba maya untiye: Antara potama ao'maenti ntagara, aewe, yogana Isu abite: Kaeba wama pabiya puma miyo, omintiye.

Mariyake Matake isige kamanane

³⁸ Isube abagi kina'wampibe igeba wama to kumata uma irosaumepa, ka wae agewapa Mata aeba nankapi Isu ababotama maruntaki'ena potantiye. ³⁹ Pigoya, a'nantoba ka mintantiye, agewapa Mariya, aeba Wa'ega yagarama agisabi mima mono'wa abintiye. ⁴⁰ Piya pogana Mata aeba naninta kao'ena puntana uwoma agi napima mima, kao'enaba pugategina Isuti wama maya untiye: Wa'ega, nana pegina na'nantoba natagi, nae nabi kao'enaba pumiyoganapa, kaeba agantanapa kampa napiyeno. Kaeba omegana nao'maeyano, omintiye. ⁴¹ Piya omogana Isu maya omintiye: Mata, Mata, kaeba uwomantanamaka abima, uwoma kagi napima kauki nakiyena puma miyene. ⁴² Abeno, ka'ena aogiyena tabera waintiye. Mariya aeba pi aogi au'wantaga'ena ago maeye. Pipa a-nkapareno, Isu omintiye.

Nunamuka kamana untiye

(Matiyu 6:9-15; 7:7-11)

11 Pigoya, Isu aeba ka au'i ampima nunamu untiye. Nunamu a'ya pogana, abagi kina'watisa ka'waina maya untiye: Yoniba abagi kina'wapa nunamu ukema kamanapa uwaimintisa puma, kaeba kapa uramo, untiye. ² Piya yogana Isu maya uwaimintiye: Tigeba nunamu ukema puntiripa, maya yiyo: Taba, kae kage aota waiyeno. Kabiratakenaenagapa aborawaeyano tabiye. ³ A'ya'ma yagaba kaeba nanintarepa tamo. ⁴ Kaintanarepa taeba kaintana purata kina'mi nkatupa mae igasompe nkawameta kaeba

aguntaenarepa maeragaso. Tamiyo pusanagaba aogima kabiratao, yiyo untiye.

⁵ Piya yiyo uwaimitegina, to kapa mayama amato puma uwaimintiye: Tigetisa ka'waina aseka nkabubu e'ero mparisa kanakana, amikena nakenaba kampa waintakana irosakanaba, wama to ao'yagaramaka uma abage puma maya omikiye: Nao'yagara, ka nao kanamagina e'ero mparisa kanamipa, nakena kampa waintegi, kaoti kabigama nakena tarawa kanaki namega amenoma, abigakiye. ⁷ Piya yekana ao'yagaramaba napintisa maya ikiye: Kaeba nanaga ampa tabage pene. Na kabe akugasima, waya'yagara iwaigasapintiba, ayama asima maema kamusuwe, piya ukiye. ⁸ Pigoya, naeba yekiri abiyo. Aeba nao'yagaraga ao'maekuwemaba kampa napikiye. Aeba ebi ebi kamana yekana, abima uwa asima ikibintanaba maema amikiye. ⁹ Piya, naeba pabiyama kapa urimekiri abiyo: Tigeba Koti abigaiginaba timikiye. Aguyosagaiginaba au'wapa maema tigeti aborakiye. Kabera aiwakarusiginaba Kotiba aitimikiye. ¹⁰ Pigoya, a'ya'ma kina'miba Kotiti esota kina'miba maeyawe. Aguyosaga kina'miba agawe. Kabera aiwakaruse kina'mitiba Kotiba ai'itaye.

¹¹ Pigoya, tigetisaba ae ntagarama yagarawampa inoyantaga yekanaba, antotapa kuya amikiya, a. ¹² Kokore amuka yekana ontabeni amikiya, a. Aeba kampaye. ¹³ We, tigebe antage kina'mitaba yagara aragaripa aogiyena imewe. Piya, mantarisa tibarimpa aeba asagasima esota kina tigepe Aota Awamusapa timikiye, Isu piya untiye.

Igeba Isuka kewama esegiyena amegina yoga piye, untawe

(Matiyu 12:22-30; Maka 3:20-27)

¹⁴ Pigoya wasana ka'waina kewama awamu akugasogana kamana kampa yogana, Isuba pi ntagara antabaipisa ke agaruba agasogana, to kake kamana untiye. Piya yogini, wasana igeba agate pami puntawe. ¹⁵ Pigoya, ka'isamiba Isuka maya untawe: Ke kina'mi wa'egawai Piyesiburu, ae esegiyena amegina keba agaruba igasaye, yuguna, ¹⁶ to ka'isa kina'miba amiyo kamana maya omintawe: Kaeba yegana, mantarisa awame'ena aboraka agano, untawe. ¹⁷ Piya yuguna, aeba napiyenawaimpa abibebe purintana, maya kamana uwaimintiye: Ka marisa kina igeba kamaena piginiba, a'ya'waemaenawaipa aguya ayigigasigini, igeba atama mikibewe. Pigoya, ka tunkama ma'ena pukibemipa, aokina'miba asorisari puma kampa aogima mikibewe. ¹⁸ Piya, Satani aokina'miba pako puma ma'ena pesinta, ayama esegima miyesine. Pigoya, tigebe naekaba Piyesiburu esegiyena amegina keba igarubaye ye kauwe. ¹⁹ Pigoya, naeba kewama Piyesiburutisa esegiyena maema ke agarubaosinta, tiyokinapa aetasa esegiyenaba maema agarubasine. Pika abimagiri, tiyokina'mi kamanatipa eta'maema, piya kampaye ikibewe. ²⁰ Piya, Koti esegiyena namegi keba agaruba igasogana Koti kabiratakenaenaba tigetiba ago aboraye, untiye.

²¹ Untana Isu to ka amato puma maya uwaimintiye: Ka akentana yagarama ireguwape wanta'wape pumagina, na kuma'wapa kabiyekana, a'ya'maenawapa aogima waikiye. ²² Pigoya, tabera esegiyena waitantakibi ntagara irosa'maba, aepa'urintana iregu wanta'wapa apau'ma, yaga kotankapa pako purikiye. ²³ Pigoya, ka'waina aeba kayone kampa punatai'naba, pipa kama punataye. Piya, ka'waina aeba yagarunte kampa ibabuma aki pi'naba, aeba igarubaye, Isu piya untiye.

Ke kina'ma a'wae puma kanakiye, untiye
(Matiyu 12:43-45)

²⁴ Pigoya, Isu toba maya untiye: Kewamaba wasana-ma antabaipisa irosa'ma wama ka'me mpari maruka aguyosakate, kampa waintakana maya ukiye: Naman-tepa atate kanantoka, pita'i to kake a'wae pumagi wama umikuwe, ukiye. ²⁵ Otate a'wae puma wama agaomema, kana namapa paga puma aogi nama uma agakiye. ²⁶ Piyaena agatategina aeba wama ke aokina-pa tonaentisa tara umaema kina to kake kamparagae-na pe kina ibabekini, kanama pi ntamapi ampikibewe. Aibigina, pi ntagaraba aeba paipa aogi yagara mintanti'naba aintiba kampa aogimagina tabera ata puwakiye, piya untiye.

Aogima mikena kamana untiye

²⁷ Kamana piya uma mintogana, wasana abakapintisa waya ka'waina kega'ye uma maya omintiye: Yakari pugatama nono kaminti waepa, aeba a'muntanabi miyeno, yogana, ²⁸ Isu maya untiye: Pi yempepa, pipa Koti kamana abima maema miye kina ige i'muntanabi mikibewe, piya untiye.

Kukantana kamana untiye
(Matiyu 12:38-42; Maka 8:12)

²⁹ Pigoya, wasana uwoma kina aeti kanama pumaeyuguna, agobima kamana maya untiye: Mamparasa antage kina tigeba kukantanaga ebi ebi punatawe. Pigoya, tigeba kukantanaba tonawanane. Yonati aboranti, pabintana aborakiri agakibewe. ³⁰ Pigoya, pai Ninibe kumatasa kina'mi igeba Yona puntintana agama napintasa puma, ibasa yaga mamparasa kina tigeba Wasanama Ntagaramana pukubontanaba agama napikibewe. ³¹ Pigoya abiyo. Mare takaerisa tabe wae aeba pabiyamagina a'ya'ma kina pako pikena yagaba mampabisa kina'miti kamparaga kamanati abora uritakiye. Pipa uwaba kampaye. Pi kana waepa aeba e'ero mparisa kanama Soromoni aetisa mono abintiye. Piya, ma minto naeba Soromoni ae awametapa kampaye, pipa asugasima mintuwe. ³² Piya, toba abiyo. Ainti Koti a'ya'ma kina pako pikibi ntagaba Niniba kumatisa kina aborama mamparisa kina'mi kamparaga kamanati uma abora uritakibewe. Pipa uwaba kampaye. Niniba kumatasa kina igeba Yona aeba wasanaraka'yankama ige'ma kamana uwaimogini abima ige a'wae puntaka, piya ma minto naeba

Yona ae awametapa kampaye. Pipa asugasima mintogiri, pabi ntaga tigeba kampa piyama a'wae pigina, pi Niniba kina uritakibewe, Isu piya untiye.

E'wasa wasana ita aborakena kamana untiye
(Matiyu 5:15; 6:22-23)

³³ Pigoya, Isu to maya untiye: Tigeba kane igi'maba kampa kakantiri, kaborasaba kampa akunewe, pipa kampaye. Tigeba kanepa igi'ma marunkata atagana, na antabaipintiba e'wasa pekana wasanaba asu agakibewe. ³⁴ Piya, kau'ama kane'wapa kaowe. Kaogapa aogima waintanaba, kau'amapa kanara e'wasa potakiye. Tikaeyakanaba kau'amaba pabiyama tunusu wakiye. ³⁵ Pigoya, kagu'ama kane'wa tu'makana tunususana aogima kiya kabima miyo. ³⁶ Kiya kabiyegana, kaetiba tununtanaba kapa kampa aborano. Kagu kau'amaba e'wasaenamana waikiye. Pigoya, kane uwaenama e'wasa pemisa puma, kagu kane'amaba e'wasa pugatakana mikibene, Isu piya untiye.

Parasi kinake mono tisa kinakega: Ataena pewe, Isu untiye

(Matiyu 23:1-36; Maka 12:38-40; Aruku 20:45-47)

³⁷ Pigoya, kamana uma miyogana, Parasi ka'waina Isu nanintaga nankapi agega'e untiye. Agega'e yogana, nankapinti ima pabi naninta asu nantiye. ³⁸ Asu naomeka, ayapa kampa wani nkaema aeyobanta naogana, Parasi yagara agategina, uwoma agi napima: Nanabaya pemika monoka kampa napiye, untiye. ³⁹ Piya yogana, Wa'ega aeba abite maya omintiye: We, Parasi kina tigeba, tu'natipa kankabepe aririsamana aeyobawe. Pigoya, tigupipa kuntanaripe ataenaripe pumaema waintiye. ⁴⁰ We, aibo kina tigeba, kampa napiyewo. Koti ariribe antabaipintibe pumarantine. ⁴¹ Pika tigeba antabaipinti waintintana kusi kina imigina tigeti i'nintana kampa waikiye.

⁴² We, Parasi kina tigeba atama mikibewe. Tigeba a'ya'waemaenaripa aisurite wagana, naya tara'mu pegiripa, agentoba Koti amintiri, kaipe marababe a'ya'waema anintabe pabiyama kampa tige'gu'a pekiri amintiripa, Kotige atokaema mikenaenagaba nanaga kampa napiyekiri, aogima arupu puma mikenaenaba nanaga agasawe. Pi ariwape agu'wape tarayaga aogimakiri wasiyesinta, aogiyenabi miyesine.

⁴³ We, Parasi kina tigeba atama mikibewe. Nanagabaya mono namapi wa'ega kina'mi yabaera paitama mikenaga yewe. Piya ke'i wa waya uwa kina'mi tigamagini uma i'muntana puritanaga pintaanaga tigu'amaba waiye. ⁴⁴ We, tigeba atama mikibewe. Tigeba wasana iru kaigainta piyama, pita'i wasana igeba kampagini napinta abobori nasi nasi pewe, Isu piya untiye.

Pai propete kina iyeguma karana itanta kamanane

⁴⁵ Isu aeba kamana piya yogana, kamana ago abinta yagara ka'waina abima maya omintiye: Tisa, kaeba kamana piya yekanaba, kamana ago abinta kina tae uma

tarakuriye, untiye. ⁴⁶Yogana Isuba maya a'wae pomintiye: We, kamana ago abinta kina tigege tiyekuru piyo. Tigeba kuntaenaba wasana ibobori aesaga itategiri, tigeripa uwa mima, aesagabikena tigiba kampa napiyewe. ⁴⁷We, atama mikibewe. Tiyabamagiba poropete kina iyeguma kaintakiri, tigeba ibaba iyeguma kaisubewe. ⁴⁸Piya puma, tiyabamagi iyo'maemagiri, ma'enawaika abegana aogi piye. Igeba iyeguma karana itantawe. Pigoya tigeba kamana agowai aeguma kaiyewe. ⁴⁹Pigoya, pika Kotiba aogima napima kapa maya untiye: Naeba igeti poropetebe aposorobe uwaitauwagini wauguripa, ka'isaba iyeguma ata puwaitakibewe, untiye. ⁵⁰Pigoya, pipa pai wasana aboranta kanabi, agobima poropete kina iyeguma koranka airigita kananta, pi kaintanaba pipa tigeti kanakiri kamana maekibewe. ⁵¹Pi ma'enaba pai Eboropisa agobima aboraurite kanama, Sekaraya aepa tabe mono nama antabaipinti aeguma a'ya puntane. Naeba taga yekiri abiyo. Pi kamaena pi'na kaintawapa mampa ago tigeti ampa aborakana kamana maekibewe.

⁵²We, kamana ago abinta kina, tigeba atama mikibewe. Tigeba mono'ama agowapa kakatamagiri miyewe. Tigeripa kabe ai'ma kampa uma pai'ma abewe. Piya, wa waya pasikena yegiripa, kabeba akunkigasawe, piya uwaimintiye.

⁵³Pigoya, Isu kamana piya uma a'ya atate abe'i irosoagini, kamana ago abinta kinape Parasi kinape Isuka ataena otama, igeba to kamana to kamana'wa abigategini, ige atakae puma mintantawe. Piya puma mintogini tabera uma abigantawe. ⁵⁴Pipa maya uma puntawe: Ka kamana awamupisa irugekapa abima kamana otakune, untawe.

Kumpari kamanapa a-nkabiyo, Isu uwaimintiye

(Matiyu 10:26-27)

12 Isu aeba kamana uwaimima mintogini, uwoma kina'mi aeti irosa'ma mimagini, kabokabo puma igisa aebabuma mintantawe. Piya puma mintuguna, a'waebuma abagi kina'wampiba maya uwaimintiye: Wasanama pareti kaintanaba isiti atakanaba anosamisa puma, Parasi kina'mi ata kamana'wai piyama anosasanaga kabiyiyo. Naeba pi kumpari kamana'waika uma, obina kamana urimuwe. ²Pigoya, a'ya'ma airarikaenta'enaba a'waigaikiye. Kakama waintantanaba a'ya'ma aborakini abikibewe. ³Tigeba tununtanabinti ye kamanapa uma yepa, pipa nama nkaboborisa kega'e uma aborakiye, Isu piya untiye.

Ka'waina aeba ka'enaga aekuru peno, Isu untiye

(Matiyu 10:28-31)

⁴Isu piya untana to maya untiye: Nao'mitaba, maya urimuwe: Tau'ama aegukena pikibe kinakaba a-tiyekuruba piyo. Igeba aintiba tonaba kampa puritakibewe. ⁵Pigoya, to ka'enaga tiyekuruba peno. Pika urimekiri abiyo: Agagabinti tipasanakena esegiyenawa waitantemi ntagara, aeka taga tiyekuru pikibeka yuwe. Owe, piya urimuwe. Piya aeka tiyekuru piyo. ⁶Piya, kisabentontoba wasana uwaena monentorasa ika pewe.

Pigoya Kotiba igekaba kampa a'yuguba puwaitaye.

⁷Pigoya, wasana tige ti'no nkabiyapa aeba aisiye. Pika tiyekuruba apuntiri uwa miyiyo. Tigeba wasanarawe. Inati pa'ma nasi nasi pemi kabarankama ikanatanaba tigeba agasawe, piya untiye.

Naegarakibempepa a-kani po, Isu untiye

(Matiyu 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸Isu untana to maya untiye: Pigoya, to ka urimekiri abiyo: Ka'waina aeba wasana iyobi uma aboranatakibi-pa, Wasanama Ntagara naeba pabiyama Koti enisorewampi ige iyobi aepa uma aboratakuwe. ⁹Pigoya, ka'waina wasanami ige iyobi kakanatakibi'naba, aepa Koti enisorewampi iyobi kakatakuwe.

¹⁰Pigoya, ka'waina aeba Wasanama Ntagaramante-ka ata kasa unatakibipa, aepa aguntaenawapa asu'a pugaikenaena waintiye. Piya, ka'waina aeba Aota Awamusa'ama yogawaka uma ataena potakibipa, aepa aguntaenawapa kampa asu'a pugaikiye.

¹¹Pigoya, mima mono namapipera, kamanipe kanisorebe igeti tibabute waigiripa, aya kamana ukunemaba abima tara taraba a-piyo. ¹²Pi kanabipa kamana ikibepa, pi Aota Awamusa'ama uma abora timikiye, piya untiye.

A'ya'waema kutankamaka awame kamana untiye

¹³Pigoya, wasana abakapisa ka yagarama Isupa maya omintiye: Tisa, nagantoba tasibaresimpa kutapa ae maema miye. Pika kaeba omegana pako buma ka'isaba nae nameno, untiye. ¹⁴Piya yogana, Isu maya omintiye: Ma ntagara, naepa kiyabe kamana abikena yagarabe miyomaba kampa unatantawe, untiye.

¹⁵Piya uma kamana ka amato puma maya uwaimintiye: Tigeba aogima napiyiyo. Mone kutankamaka tintawama napi napi pusanaga antapiyiyo, uma urimuwe. Mone kuta abuwakenaenama wasana mike-naenari araku'ma esegi pekiri kampa mikibewe, piya untiye.

¹⁶Piya uma awame kamana ka maya uwaimintiye: Wasana tabe kota wainta ka'waina aeba yogawapipa nanintaba uwomantana aborantiye. ¹⁷Pigoya, aumabipa mayama napintiye: Aya pukuwe. Ago tabe namapa aeta waintaka aki pukuwema napintiye. ¹⁸Piya uma maya untiye: Ibaba ago abuwe. Naeba aintana nama-pa akusaba'ma kasa nama tabe puma kikuwe. Kima aintananepe a'ya'waemaenanepe pipi atakana waikiye. ¹⁹Pigoya piya pugaite maya ukuwe: Uwoma ntaninta wainatantika, migaramagi e'ero kanara uwa mimagi, nakenabe wanipe namagi na'muntanabi mikuwe, untiye. ²⁰Piya yogana, Kotiba maya omintiye: Kaeba aibo yagaragawe. Ma nkase kaumagampa maegasakana pu'wakibene. Pigoya a'ya'maena maema aki pempentanagapa kebaya maekiye, untiye. ²¹Isu piya untana to maya untiye: Pigoya, ma kina'miba arirasae-namana napi napi puma aki puntini, Koti nkaobi kusiyena pewe, untiye.

Arirasaenaga taberapa a-ntapi napi piyo, Isu untiye
(Matiyu 6:25-34)

²² Isu aeba abagi kinapa maya uwaimintiye: Naeba urimekiri abiyo: Tigeba mikenaenarikaba: Nana maema nakune. Ti'amakaba: Nana tautasaenaba purukunema, uwoma tigiba a-ntapiyiyo. ²³ Piya, naninta wanane. Mikenaenarimpa au'wantaga'enawe. Titasae-na wanane. Ti'ama au'wantaga'enawe. ²⁴ Tigeba kabarakaba napiyiyo. Igeba aintanaba kampa puma nanintaba kampa kubewe. Ige'wai nkaintana namankaipa kampa wainteg'ina Koti nanintawaipa uwa aborama imiye. We, tigeba kabarapa kampaye. Ae aobipa tigeba wasanarawe. ²⁵ Piya, tigeba napiyenaripa waintakiripa mampara to kake amato puma to ka'isa yaga mirite wakibewa, a. Pipa kampaye. ²⁶ Tigeba piyaenaga igiga puntiripa, nana piyema mikenaenagaba uwoma tigiba napiyewe.

²⁷ We, tigeba ya aosa pamika agoba abiyo. Aeba aotasaenawampa ntugaba kampa piye. Pika urimukuwa abiyo. Paipa tabe yagara Soromoni aeba konariyenawantaga yagaramaba aogiyenaba purintomepa, ya aosawamapa kampa againtiye. Kampaye. ²⁸ Piya, yaobintisa a'no mparamintana ibanto piyama aogima aborama, aiba pari pekana yaku kaiyamipa, pipa Koti yegina a'nopa aogiyena maraye. We, tigeba kampa agama napiyegana timatiti'endaripa uwaenantowe. Piya, Kotiba titasaenarikaba kabiritaye. ²⁹ Pigoya, tigu'amaba naninta wani ntakenaenagaba taberapa a-ntapimagiri, tigeba uwoma tigi a-ntapiyiyo. ³⁰ We, a'ya'ma maga maga kina'miba nae yontanaga napi napi yewe. Piya, pintanarikaba tibarimpa abintegiri uwoma tigi a-ntapiyiyo. ³¹ Pigoya, tigeba Koti kabiratakena mono'ama nkau'wa aborasanaga tigupa paitama ataigina waiyeno. Piya pigina aeba mampara tige'enaba kaga aborarimikiye, piya untiye.

Mantabinti a'ya'waemaena abuwakena kamana untiye
(Matiyu 6:19-21)

³² Pigoya Isu to maya untiye: Uwaena tunkantontoba, atiyekuruba puma miyiyo. Tibarimpa tabe a'mu puma kabiritakiye. ³³ Pigoya tigeba aogimagiri piyaena waintemipa kusigina imiyo. Piya piginiba aogiyenaripa mantabinti uwa waiyekana kopa kampa abaramaba kukuri kampa pikiye. Piya, pita'i antota waima esegi pikena waikiye. Piya, ku kina'miba kampa kantanaba puma maerigasiginaba, umuwamaba kampa nari-gaikiye. ³⁴ Piya, aogiyenaripa waintemi, pi kumaka asi nasi napiyewe, piya uwaimintiye.

Asu aososima mikena kamana untiye

³⁵ Isu to kamana maya untiye: Tigeba kairipa arosama amimagiri, e ikigina e'wasa peno. ³⁶ Piya kayokaya yagaramiba wasana wa'ega iba'endarisa a'wae puma kanama uma kabera aiwakarusekini, karu'ena ai'atakena agawa pesa puma miyiyo. ³⁷ Pigoya, wasana wa'ega aeba a'wae puma kanama

kayokaya yagara igeba iyogaba puma mintiginaba ampa igate a'mu puwaitakiye. Naeba taga taga'ya urimekiri abiyo. Aeba eri'ya kaiwapa amirintana naninta yabaera itama naninta imikena kayokaya'ena puwaitakiye. ³⁸ Pi aseka abubuno, marikiyo, kana yagaraba kanama ampa igakibipa iyogaba puma kabima mintigina ampa igategina, tabera a'mu puwaitakiye. ³⁹ Pigoya tigeba agowapa mayama abiyo: Ka kumatasa kina ku kina ma aseka irosakiyema napiyisinta, iyogabama mima nama kuma'waipa kabiyyiginaba kuntanaba kampa maeyisine. ⁴⁰ Pigoya Wasanama Ntagara naekaba pabiyama kampa napikibe kanabi, kanakuboka aseyo puma miyiyo, piya untiye.

Kayokaya yagararamisi kamana untiye
(Matiyu 24:45-51)

⁴¹ Isu aeba kamana piya yogana, Pita abigama maya untiye: Kaeba awame kamana mapa tae tabireka yepera, a'ya'maga yenema abigaogana, ⁴² Wa'ega kamana mayama amato puma untiye: Wa'ega ka'waina kayokaya kina'wampi ige kiyawaika otamagina maya omikiye: Naeba wama umintakanapa, kaeba kiya kabiiwaitama asi nasiba naninta ka awameta imima miyo, ukiye. Pigoya, aeba ayama miyekanapa kayaba mono wantaga awamu wasikenaena wantagane otaiyo. ⁴³ Piya, aeba yoga otanta pipa aogima puma miyekanaba, wa'ega yagarawapa irosa'magina abekanaba a'mu potakiye. ⁴⁴ Naeba taga taga'ya yekiri abiyo: Aeba pi ntagaraba pipa kiya tabe otama a'ya'maenawatapa kabiyenoma otakiye. ⁴⁵ Pigoya, pi kayokaya yagara aeba wa'eganepa agaropa kampa kanakiyema, antabaip-intiba napimagina, karana itamagina, kayokaya kina wabe wayape iyegumagina, nanintabe esegi wanipe nama aibo abo'ena puma, karana itakanaba, ⁴⁶ togana wa'ega yagarawa a'wae puma kanakena kanapa, pi kampa napinta mintakana, agaronkanto irosa'ma agaruba'ma a'yugu pikena kina ai'aruyenabi atakana ata maru mikiye.

⁴⁷ Piya, kayokaya yagara ka'waina aeba wa'egawampa awamupisa kamana abintana akayukenaena aborakanaba, aepa tabera aegukiye. ⁴⁸ Pigoya ka'waina aeba tabe yagarawampa awamupisa kamana kampa aogima abinta, akayukenaena aborakibi, aepa ise'antora aegukiye. Pigoya, ka'waina aepa piya uwom-antana antotapa maekibewe. Pigoya, ka'waina aeba tabe yuga otanta yagaramaba pipa esegi puma to kake aisuma maekiye, Isu uwaimintiye.

Isu yoga puma a'yikikena piye
(Matiyu 10:34-36)

⁴⁹ Pigoya Isu to maya untiye: Naeba mabi esegi yaku kaekena tumintuwe. Piya, ago yakunkama aburama tasanaga nabiye. ⁵⁰ Naeba ka pasoma unatantine. Pigoya ibaba abikenaenanempaba kunta nabiye. A'ya'ma paitikenaenaba aseyonaba kampa punataka asaba punatakibewe. ⁵¹ Tigeba naekaba ayama napiyewe. Aeba mampabi paruyena aborakena tumintiyema napiyewe. Kampaye, Abiyo: Naeba

atatarana aborakena tumintuwe. ⁵² Pika ma kanabipa mayama aborakiye: Ka namapi nayaka'mu kina mikibe'nagiba igeba ma'ena puma, atatara purite wagana pikibewe. Pita'i taramisi naegaraisiginiba kakagamiba imo kamana ukibewo, kakagami naegaraiginisiba taramisiba isimo kamana ukibeso. ⁵³ Pigoya atatara mikibewe. Abage yagarawampage isigeba ma'ena puma, atatara purite wagana pisigina, pabiyama anoge aragawampage isigeba ma'ena puma atatara purite wagana pikibese. Pigoya, aentawampage anatuge isigeba pabiyama ma'ena purite atatara pikibese, Isu piya untiye.

Kamana'wa abikibe ntagaga untiye

(Matiyu 16:2-3; Maka 8:11-13)

⁵⁴ Piya uma, wa wayaka maya untiye: Tigeba ma tunusegiripa agamaba yewe: Ka aekena piye yegana aeye. ⁵⁵ Ma arawagiri agantiripa yewe: Esegi patakiye yegana pata waye. ⁵⁶ We, kumpari kina mintawe. Tigeba mawamake ibinankamake agowapa abewe. Pigoya ma kamana'ama agowapa nana piyema kampa abibebe pewema, ibigantiye.

⁵⁷ Tigeba nana piyema aogi kipe ata kipe kampa agabebe pewe. ⁵⁸ Pigoya, tigetisa ka'waina kamana ugatakanaba, kamana abikena yagaramati kampa uma ke'i wantirisi, kamanatisipa uma aogi puma aebarota urite waiso. Piya kampa pikibemepa, pi ntaramamaba karu'ena abikena yagaramati uma kamana kapayekana, irebu kina'wa otakana, kababuma iga'na namapi katakiye. ⁵⁹ Naeba ugamukuwa, abo: Kaeba pi nkiga'na namapi mintanapa uwaba kampa irosa wakibene. Aintiba iretaba amima a'ya kaite wakibene, Isu piya untiye.

Kampa a'wae pukibepa purikibewe, Isu untiye

13 Pi kanabi, ka'isa Karariya marisa kina'mi wa'ega yagaramanta kao'ena puma, muta atakena yagaba ibabute kanama aeguyuguna, Pairati yogini, irebu kina'wampi kana kinapa iyeguyuguni, pi wasana kurape yaga kurape a'yugu puwantiye. Pigoya wasana igeba irosa'ma Isu pabiya awaga kamana omuguna, ² maya uwaimintiye: Tigeba Karariya kinakaba ayama napiyewe. Ige aguntaenamaba to a'ya'ma Karariya kinapa igaintomeka piya puwaitantawema napiyewa, a. ³ Piya wanane. Abiyo. Tigege ataenaripa kampa kaite tigu kampa a'wae pikibepa, pabiyama ata maru mpima pu'waewakibewe. ⁴ Piya, paipa Sairomu namapa e'ero namapa takumagina, tonagisarisa kakaga umaema kina iyeguntiye. Pigoya, igeke ayama napiyewe. Ige ataenawaipa to a'ya'ma Yerusaremi minta kinapa igaintomeka, piya puwaitantiyema napiyewa, a. ⁵ Piya wanane. Abiyo. Tigege ataenaripa kampa kaite tigu kampa a'wae pikibepa, pabiyama ata maru mpima pu'waewakibewe, piya untiye.

A kampa aenta yawamaka meto kamana untiye

⁶ Kamana piya uma, Isu meto kamana ka maya untiye: Wasana ka'waina yogawapi yamankapa ka ku'maraogana i'ma untiye. Pigoya to yaga wamagina agauka, uma agiyosa agaomepa kampa agantiye. ⁷ Piya puntana, kayokaya yagarawa maya omintiye: Naeba ma ntawama nka aesanaga kabimaete kanaogana, kaboba kakaga agasaye. Ya aebeba nanaga nae yugabinti uwaba taberapa wairite wakiya, a. Aerawane agaiyugaso, omintiye. ⁸ Piya yogana maya omintiye: Naba, kaeba uwa atanto, ma kabuba miyeno. Piya, naeba agobintisa yonintana puma imupaena peno. ⁹ Pigoya, toganaba a aesanaga agaiyo. Aeyakaraba uwa atakuse. Kampa aeyakaraba agai'yugaukuse, untiye, piya kamana Isu untiye.

Isu waya ka sabatira aogi potantiye

¹⁰ Pigoya Isu aebeba ka sabatira mono namapi ima mono uwaimintiye. ¹¹ Pigoya, pi ntamapi waya ka mintantiye. Aebeba kewama ka'waina antabaipinti mintogana, kaboba tonagisarisa kakaga umaema kabuwa a'ya pogana mintantiye. Piya, ayamagina ituru puma misuwe, uma parokaema nasi nasi puntiye. ¹² Pigoya, Isuba waya pipa agamagina kega'e uma maya omintiye: Waya, kaeba ituru pogana, yonikapa kata wano, untiye. ¹³ Piya uma ayapa a'nota atama yogana, pabigo ituru pumagina Koti a'mu potantiye. ¹⁴ Pigoya, Isu aebeba waya pi sabatira aogi puma kaba atantika, pi mpono nama kiye yagarama agama abogana ataena abogana, wa waya maya kamana uwaimintiye: Yogaena pikena kanaba tonaentisa ka'umaema yaga waintiye. Pita kanaigina aogi puritano. Sabatirapa kampaye, untiye. ¹⁵ Piya yogana, Isu kamana mayama a'wae pomintiye: We, kumpari kina tigebeba, sabatirapa purumakatino, osirino, namatipisaba iyoba urite wanitiba ibabute wawo. Ago pabiya pewe. ¹⁶ Pigoya, waya mapa aebeba Abara'amu nkaga'nuwe. Piya, Satani iga'na ubu atagina kaboba tonagisarisa kakaga umaema kabuwa mima mintantiye. Pigoya naeba ma sabatira ataogiripa aogi tigi napiyewo. Pipa kanarane, uwaimintiye. ¹⁷ Piya uwaimogini, igeba abima inintana ibogini, kamana kampa untawe. Piya, wa waya uwoma kina'miba pintana aogiyena pomeka i'mu puntawe.

Koti kabiratakenaenaga meto kamana Isu untiye

(Matiyu 13:31-33; Maka 4:30-32)

¹⁸ Isu aebeba kamana kapa mayama amato puma untiye: Koti kabiratakenaenaba ayaenabayaka, nanarapaya meto puma abukune. ¹⁹ Aebeba masiteti a'wa piyamawe. Wasana ka'waina yogawati ainka asikitaogana, i'ma yaena peganaba, kabarakamaba kanama ayam-puwatapa ampima anapa kiye, piya untiye. ²⁰ Pigoya, to ka amato puma maya untiye: Koti kabiratakenaenaba ayama to meto puriyakikuwe. ²¹ Aebeba paretibi atama kaekenaena agewapa yisiti piyamawe: Piya, waya ka'waina pi yisiti maemagina uwoma parawabinti ata-

ma, paegu potama ataogana, kana paretiba anosakiye. Aeba piyama waintiye, untiye.

Uwaena kabintobinti pasikena kamana Isu untiye
(Matiyu 7:13-14, 21-23)

²² Pigoya, Isu Yerusaremi kumati wakena tabe kumatibe uwaena kuma'antontoribe nasi nasi puma mono uwaimintiye. ²³ Pigoya wasana ka'waina maya-ma abigantiye: Wa'ega, wasanaba tarantomibaya iba pekini ikibebe, ayabaya pikibewema, abigaogana, Isu-ba maya omintiye: ²⁴ Uwaena kabintori uma pasikena-ba iyampuba pabi pabi puma uma pasiyo. Wasana uwomampi uma pasikena ikibepa, umaba uwa kampa pasikibewe. ²⁵ Piyama na nkagowamaba aeba asima kabe akunkatama mintakiripa tigeba na komari uma, asima mima aiwaku suma maya ikibewe: Wa'ega kabe a'wairatao, yiginaba maya urimikiye: Tigeba kegitawe. Kampa tigao kinatawe, urimikiye. ²⁶ Urimekiripa, antotapa maya omikibewe: Taeba kaege kaga mima nanintabe wanipe nantompene. Pigoya kumatetiba monopa yuku abintompene, yiginaba, ²⁷ abintanaba maya urimikiye: Piya urimuwe. Tigeba kegitawe. Kampa tigao kinatawe. Tige aguntaena pe kinatawa natate waiyo, urimikiye. ²⁸ Pigoya, Abara'amuwa, Aisakiwa, Yekobuwa, to a'ya'ma poropete kinana, suma, Koti kabiratakena kumati mintikiri igaigina, tige-ba tigarubaigiripa mima, tiwara upaba puma, kube'ena puma mikibewe. ²⁹ Pigoya, pa nkirosamitisabe tupasemitisabe marenkau'isabe menkau'isabe, pita'isa wasanaba irosa'ma Koti kabiratakena kumati ima naninta nama i'mu pikibewe. ³⁰ Piya, abiyo. Pita'i ka'isa kayokaya kina'mi kiya mikibewe. Piya, ka'isa kiya kina'miba kayokaya kina mikibewe, Isu piya untiye.

Yerusaremi kinaka antara kamana Isu untiye
(Matiyu 23:37-39)

³¹ Pigoya, Isu aeba kamana piya yogana, pabi kanabi Parasi kina ka'isa irosa'ma maya uma omintawe: Eroti kaegukenaga iye. Pika ma mpaba kaite karu'ena wao, untawe. ³² Piya yuguna maya uwaimintiye: Tigeba a'wae puma wama, kana kabu karamapa maya omiyo: Abeno. Naeba ibabe aibe wasana ke kina agaruba igasima kaba itakuboka, magaba yoganepa a'ya wakuwe iye, omo. ³³ Pigoya ibabe aibe magabe naeba ke'i wakuwe. A'yugu uwa mari wakini poropete aegusanaga, Yerusaremi kumati wakini aeguyigina purikibi-pa kanarane, Isu ae'waka piya untiye.

³⁴ Piya untana to maya untiye: We, Yerusaremi kinane, Yerusaremi kinane, tigeba nana pewema poropete kamaena puwaitama, mono kina tigeti uwaitanta kinapa yaba kasutasa iyeguyewe, a. We, kokorewama awa ki'nunka ibabuma agagapinti itama isamu pemisa puma, naeba tibabuma aki puritakena pogiri, a'a-o urite kanantawe. ³⁵ Abiyo. Pika nama kumatipa atakana agamaena puma kabu isubikiye. Piya, naeba to yekiri abiyo. Naeba titakiri to kake kampa nagamagiri mirite wamagiri, ainti naeka: Wa'egawama nk-

agera kanaya, aeka ta'mu potano, ukibepa to kake nagakibewe, Isu piya untiye.

Sabatira Isu wasana ka aogi potantiye

14 Pigoya, to ka sabatira Parasi kina'mi kiye ka'waina Isu nanintaga kega'e yogana, namankapinti iyogini, Parasi kina'miba pabipi kaga mima kamana'waka kabima mintantawe. ² Piya yamoruyena abome kina ka iyogana, Isu agantana, ³ kamana ago abinta kinape Parasi kinape mayama ibigantiye: Tige-ba yiyo. Sabatirapa ma ntagaraba aogi potakupera aya pukune, yogini, ⁴ asaba'wantawe. Piya puguna, kana yagara ayata taku u'ma aogi potama agarubaogana wantiye. ⁵ Piya aogi potamagina, pi mintume kina igepa mayama ibigantiye: Yagaripe purumakatipera kabinti, sabati yaga tumekiripa uwa ataigina waikibera, pabi sabatira uwa paibigina ikiyema, ibigaogini, ⁶ kamana a'wae puma omikenaga aguyosakate atantawe.

Kaupa a-mpaete iyo, Isu untiye

⁷ Pigoya wasana ka'isa nanintaga kaga igega'e unta kina igeba napiyenawaipisa tabe yagarama yabaeba maema miyuguna igama maya meto kamana uwaimintiye: ⁸ Kaeba ka'waina iba'ena pikena kagega'e yekanapa, napiyenagapisaba marusa yabaeba maemaba a-mpiyo. Piya pegana tigege'e untatisa ka'isa kina igetisa kae kagasima minta ka'waina irosakana, ⁹ kao'ena agowamaba kaepa maya ampa ugamikiye: Pipa ae yabaewe. Ae'watao, yekanapa, kaeba a'wae puma aintisa yabaera tumpima kani pikibene. ¹⁰ Piya wanane. Ka'waina kagega'e yekanapa kaeba aintisa yabaera miyo. Mintagana kao'ena agowamaba kagama maya ugamikiye: Nao'anto, kaeba ima marusa yabaera paitama asu miyo, piya ugamekana, pi naninta nakibe kina'mi nkiyobi kantawamaba aogi pikiye. ¹¹ Pabiyama, ka'waina aeba au maete ikibi'napa tumikiye. Piya, ka'waina ae'wa nkau maete tumikibi'napa maema mesuba potakiye, piya untiye.

¹² Piya untana, wasana igega'e yome ntagara aepa toba maya omintiye: Kaeba naninta kao'ena puntanapa, kao kinape kaganto ka'nantobe tigerupe, kumakatasa uwoma kuta wainta kinape, a-nkigega'eba yo. Piya, igeba nanintaga igega'e yeginiba, kaepa pabiyama antota kagega'e uma atukapa kamigina a'ya pikiye. ¹³ Pibiya kampaye. Naninta kao'ena puntanapa, kusi kinape karaena nagainta kinape agisa antage miru kinape aorika kinape, piyama igega'e yegini naigina, ¹⁴ antota kampa maenta uwa aogima mintagana, aintiba taga mono kina asikibe kanabi, Koti antota kamekana ka'mu pikibene, Isu piya untiye.

Taba nanintama mpeto kamana untiye
(Matiyu 22:1-10)

¹⁵ Isu aeba piya kamana yogana naninta naume kina igetisa ka'waina abite maya omintiye: Koti kabiratake-

na kumapi naninta nakibe kina i'mu pikibewe, untiye. ¹⁶ Piya yogana, Isu kamana ka maya omintiye: Wasana ka'waina tabe nanintaena puma aki puntana, wasana uwoma kina igega'e untiye. ¹⁷ Piya puma yokege potate, wasana kana iminti kinati kayokaya yagarawa otaogana wama: Ago kao'enaba puma a'ya atauna kanaiyo, uma uwaimintiye. ¹⁸ Uwaimogini, igeba a'ya'ma uwa a'yugu kamana uma: A'a-o untawe. Piya, ka'waina aeba maya untiye: Naeba kasa ma ika pumaratoka, pita'i wama yogaenane pukuwe. Pika kaeba tabe yagaragapa uma omegana abima ataba a-punatano, untiye. ¹⁹ Piya yogana to ka'waina maya untiye: Naeba purumaka nayatara'mu ika pumaratoka pita'i wama uma yoga pukuwe. Pika kaeba wama tabe yagaragapa uma omegana abima ataba a-punatano, untiye. ²⁰ Pigoya to ka'waina maya untiye: Naeba waya maetoka, ayama wakuwe, untiye. ²¹ Piya yuguna, kayokaya yagara aeba abite a'wae puma kanama, tabe yagara pi kamana omogana abima ata puntiye. Ata potamagina kayokaya yagarawa maya omima agarubantiye: Kaeba karu'ena wa'ega wa'ega nasi nasi puma a'ya'ma ki'i wama kusi kinape karaena nanta kinape igisa antage miru kinape, ibaburite kanagini nanintanepa ampa naiyo, untiye. ²² Piya yogana, kayokaya yagara wagaita kanamagina, aeba tabe yagarawa to maya omintiye: Tabe yagara, kaeba kamana yempesa puwe. Piya popa namapa marupa uwa waiye, untiye. ²³ Piya yogana kana yagarama kayokaya yagarawa maya omintiye: Pigoya, kaeba to ki'i wama yogari mintakibe kinape kakama kumati wasana mintakibe kinape, tutusuwaitagini kanawaema namantepa ampa pumaeyiyoma uwaimo, untiye. ²⁴ Piya, ka kamana yekiri abiyo. Paitama maru igega'e unta kina, igeba nanintanepa kampa nakibewe, Isu piya untiye.

Isu aegarakena kamanane

(Matiyu 10:37-38)

²⁵ Pigoya, uwoma kina Isu aegarauguna a'wae puma maya uwaimintiye: ²⁶ Ka'waina aeba naege mikena puntanaba, ano abape waya yagarawape, aganto a'nanto amana'mape, igepa aekita puwaitantana, ae'wa nkau'wapa pabiyama aekita potakibi'na, aeba kayokaya yagarane mikiye. ²⁷ Ka'waina aeba kampa maripowa aesaga'urite, kampa naegarakibi'naba nae kayokaya yagaranepa kampa mikiye, Isu piyama meto kamana untiye. ²⁸ Piya untana to maya untiye: Pigoya, tigetisa ka'waina tabe nama amato puma kirite ikena puntanaba, marupa ikantanamaka napima, yabankapa maema aisumagina kanara kikube kampabayawema, pi'na nkagowapa abima napikiye. ²⁹ Piya kampa punta, namanka ku'ma kaitantanaba yabaka aguyosagate kasakini, wasanamiba kampa kimaranta namapa agama, kagi potama, ³⁰ maya ikibewe: Ma ntagaraba kampa napimagina aganta namapa ku'ma kaitate kasagina kasipama waintiye, piya ikibewe.

³¹ Pigoya, ka marisa wa'ega yagarama to ka marisa wa'ega yagarama aokina'mige kamaena pikena punti ni, uwa a'yuguba kampa uma iyegukibekana, aeba

paitama maya ikiye: Taeba 10,000 kina mintokini, igeba 20,000 kina mintawe. Pigoya igepaya igasima iyeguwaegaikupe, taepaya tagasima taeguwaegaikibewema, napigaitegini kana kamaena pikibewe.

³² Kampa igaintini uwa atate, ayaki kuta timima uwa aiyekana uwa aema paru pukuwe. Piyama wasana agarubakana apa nkakiye, untiye. ³³ Piya untana, amato puma maya untiye: Pigoya tigetisa ka'wainaba aeba ayama a'ya'waemaenawapa kampa kasiwaentapa, aya puma yagaranentanaba puma mikiye. Pipa kampaye, Isu piya untiye.

Kampa iga wainta kayowe

(Matiyu 5:13; Maka 9:50)

³⁴ Pigoya to urimuwe: Kayoba aogi igaenawe. Piya, i'nisama kasigabekapa, aya pekana to kake asabama iga pikiye, a. Pipa kampaye. ³⁵ Pipa piyaena pikenaba kampa waintegini, uwa mariba asunu kaekasawe. Ageyaga kina'maba ma kamanapa abibebe peno, Isu piya untiye.

Sipisipi kaka wanti meto kamanane

(Matiyu 18:12-14)

15 Pigoya, takisi mone maekena kinape kamparaga kinape Isuti monowa abikena tabera irosa'ma mintantawe. ² Piya puguni, Parasi kinape mono tisa kinape igeba pika abimagini, Isu ata potama aeka maya untawe: Ma ntagaraba kamparaga kina ao'ena puma naninta kapisa naye, piya untawe. ³ Pigoya, pika Isuba meto kamana maya uwaimintiye: ⁴ Tigetisa ka'waina aeba 100-wa sipisipi atama mintakana, ka'anto kaka wakanaba uwa kaikiya, a. Kampaye. Aeba ka'isaba 99 kuma'waipinti itakini, kabuyena nama mintigina kakawai'naka aguyosagakiye. ⁵ Aguyosama aboratama a'mu puma aesaga uritegina, ⁶ kumati uma irosa'ma aokinaka kega'e uma maya ikiye: Sipisipine kabubi kaka wantipe ago abatamagi ababute kanauwe. Pika ta'mu peno, ukiye. ⁷ Pabiyama naeba urimekiri abiyo. Wasana 99-wa monota mintiginaba, igekaba pi mantariba a'muntana waikiye. Pigoya, agunta yagara ka'waina agu a'wae pekanaba, aeka mantariba a'muntanaba ima tabera aborama to a'muntanaba igaikiye, Isu piya untiye.

Mone kaka wanti meto kamanane

⁸ Pigoya, Isu to meto kamana maya untiye: Waya ka'waina nayatara'mu mone u'ma mintakana, ka'anto tumiwakanaba kaikiya, a. Kampaye. Aeba kane igi'ma nama paga puma aogima aguyosagakiye.

⁹ Aguyosama aborama waya aokina kega'e uma maya uwaimikiye: Monene kaka'waipa pi ago abatama maeyuwe. Pika ta'mu peno, ukiye. ¹⁰ Pabiyama yekiri abiyo: Mantari Koti nkenisori kina igeba pabiyama agunta yagara ka waina agu a'wae pekiniba i'mu pikibewe, Isu piya untiye.

Yagaranto ka kaka wanti meto kamanane

¹¹ Pigoya, to meto kamana maya untiye: Ka yagara ma ntagarawapa tara mintantase. ¹² Mintana aintisa yagara ma abawampa mayama omintiye: Kaeba mone kuntaka pako puma naepa nameganto, yogana, pako puwaisitantiye. ¹³ Piya pogana, aintisa yagarawampa ba ise yaganto mima kotanka a'ya'waemaena aisa'urite e'ero mpari maete wantiye. Pigoya pita'i kupiyona puta nasima mone kutankapa nanintari kasi ma pusiya puwaegaintiye. ¹⁴ Pusiya puwaegaite mintogana, pi mpariba tabe kabu pogana aeba ka'enawapa kampa waitiye. ¹⁵ Aibogana, ma ago yagara ka'wainati wama uma atokaeyogana, aeba yogana kuma'wati yaga kiye kabintiye. ¹⁶ Piya puntana, aeba yagama ntaninta nakena poginiba a'a-o otantawe.

¹⁷ Piyama mintana maya aogima napintiye: Nabanempa kayokaya kina'mitiba uwoma ntaninta waiyegini nama iga'e pama miyega, naeba yagarawampanaba mata'i ampima naga'enaga purikena puwe. ¹⁸ Pika naeba kuma'neti wama nabanempati irosa'ma maya uma omukuwe: Naba, naeba aguntaena pogana kaintananempaba kaetibe Kotitibe kunta piya. ¹⁹ Pipa ayama to kake kagorasa yagaragapa mikuwe. Kaeba uwa kayokaya yagaraga nababega mikuwe ukuwema, napintiye.

²⁰ Piyama napima, ase'yo puma abawampati kanantiye. Kanamagina kuma awamori uma irosaogana abawampa ago agate antara puma karu'ena uma aepama amo nantiye. ²¹ Aibogana kana yagaramaba mayama omintiye: Naba, naeba aguntaena pogana kaintananempaba Koti nkaobipe kae kaobipe kunta piye. Pika kae'yagaranawe to kampa ukuwe, untiye. ²² Piya yogana, abawampa: Pigoya aerawane, otate, kayokaya maya uwaimintiye: Tigeba karu'ena wama aogi kai maete kanama ampa amitaiyo. Ayapipa tusapa potantiri, agisa anapa amintiri piyo. ²³ Piya, purumaka nkawaroba apa yaga aeguma kaeyigi nama ta'mu potano. ²⁴ Yagaranepa aeba pu'wantitisa to kake aogaya, pigoya aeba kaka wantitisa to kake aboraya, pika ta'mu peno, untiye. Piya yogini kaema i'mu puntawe.

²⁵ Pigoya, amaru yagara aeba yogari mintogini piya puntawe: Piya yogarisa a'wae puma nama nkaka'i ampima inibe wa'enabe abintiye. ²⁶ Piyama abimagina kayokaya yagara ka kega'e uma: Maipa nana pewema, abigantiye. ²⁷ Aeba maya a'wae pomintiye: Ka'nantogampa kanama irosa'ma, ataenaba kampa pikana aogima mintiye. Pigo irosagina tisibarisimpaba yegi purumaka nkawaro apa yaga aeguma kaeyunema, omintiye. ²⁸ Piyama omogana, amaru yagara aeba amo'ena puma namapinti ikenagaba a'a-o untiye. Piya pogana abawampaba kuma awamori tumima aurintiye. ²⁹ Piya pogana kampa abinta, abawampapa maya omintiye: Abeno. Naeba ayaki kabubaya mima kamanakapa kampa aka'yuma kayokaya'enaba pu-gatauwe. Pugataoganapa, pi kaeba uwa meme awaroba kapa kampa nameka aeguma yaga namaegigeba

nama ta'muntanaba kampa pompene. ³⁰ We, aintisa yagaragapa kupiyona puta nasima mone kutankapa pusiya puma asorisari pugaita kanagina, yekini purumaka nkawaro apa yaga aeguma kaetawe, untiye.

³¹ Piya yogana, abawampa mayama omintiye: Yagarane, kaeba asi nasi miyempeka piya mayaenagaba kampa aguyosagane, a'ya'maenaba kapiyenaresi waitiye. ³² Piya ka'nantoba aeba pu'wantitisa to kake aogaye. Piya, aeba kaka wantitisa to kake aboraye. Pika tantawama aso'ya peka ta'mu potakana aogi pikiye, untiyema, Isu piya untiye.

Yoga yagaraga meto kamana untiye

16 Isu abagi kina'wa kamana to ka maya uwaimintiye: Tabe kutantaga yagara ka'waina kiya yagarawa ababuntiye. Pigoya, ka'isa kina'mi aeka maya yuguna aba kari abintiye: Kiya aeba kota maema a'yugu piyema, yuguna abintiye. ² Piya kamana abitegina kega'e uma maya omintiye: Kae kamana maya yega abuwe. Kae piyamagaba kiyeba to kake kampa mikibenema yuwa, esagapa maete kanagara mone kutankama nkagowa aogi peso, untiye.

³ Piya yogana, kana kiya aeba antabinti mayama napima untiye: Ma tabe yagaranempaba yogane nagarubakenaga iye. Aya pukuwe. Yogaena pusagaba naekita piye. Nau'ama iga tumiga peka, wasanamiti nanintaga esuwaitasanagaba nani piye. ⁴ Piya, tabe yagarama yogarasa nagarubakibi kanabipa, a'yugu wasanami ka nabi'ma, namankaipi kampa nababuntanagaba ka nagi napiyoka, pintana pukuwe, untiye. ⁵ Piya utegina, tabe yagarawampa nkireta waita kina-ka kega'e umagina, ka'waina mayama abigama untiye: Kaeba tabe yagaranempa ireta kaetiba ayaki waitiye, untiye. ⁶ Piya yogana aeba maya untiye: Apa tabe tini-ba 100-we yogana, mayama omintiye: Pigoya, ma ireta esa maema mara'mima 100 aegugasima 50 kaeyo, untiye. ⁷ Piya untana to ka'waina ampa irosaogana: Tabe yagaranempa ireta kaetiba ayaki waitiyema abigantiye. Abigaogana, 100 witi kune, untiye. Piya yogana maya omintiye: Pigoya, ma ireta esa maema 100 aegugasima 80 kaeyo, untiye.

⁸ Pigoya, piya pogana, tabe yagara ata kiya yagara-maka abimagina: Aogi napiyena napima piyema, abima aogi potantiye, Isu untiye. Piya untana pi kamana-ka to maya untiye: Mampabisa kina'miba mampabisaenaga tabera napi napi pewe. Piya pumagini e'wasaena maenta kina'mipa igasima napi napi pewe.

⁹ Piya yekiri abiyo. Moneba mampabisaenawe. Tige-ba pika aogima napima pitasa tiyo'enaba puma maema miyigina, mampabi mikena kanati a'ya pikibi ntagaba, a'ya'waema kutatipa kampa maete Kotiti ikibewe. Pabi ntagaba miyaba mikena kumati asu aogima mikibewe, piya untiye.

¹⁰ Pigoya, Isu to maya untiye: Ka'waina aeba au'wa kampa waita'ena aogima kanara kabibiki'naba, aeba pabiyama au'wantaga'enaba aogima kanara kabikiye. Piya ka'waina aeba au'wa kampa waita'ena maema ataena pikibi'naba, aeba pabiyama au'wa waita'ena-

ba maema a'yugu pikiye. ¹¹ Pigoya tigeba mampabisa kuta aogima kanara kampa maema miyiginaba, man-tarisa taga au'wantaga'enaba Koti kapa ayama timikiye, a. Pipa kampaye. ¹² Pigoya, a'yo timinta'ena pi aogima kanara kampa u'ma miyiginaba, tige'endaripa pi Koti ayama timikiye, a. Pipa kampaye.

¹³ Pigoya, ka yagarama tabe yagara taramisi kayokaya'ena kampa kanara pikiye. Aeba ka'wainapa kayone potantana, to ka'wainapa agama aekita potakiye. Piya pumagina aeba ka'wainati uma atokaentana to ka'wainapa akabitakiye. We tigeba pabiyama Koti ntugabe mone kutankama ntugabe ka awameta kanara kampa maekibewe, Isu piya untiye.

Isu aeba Parasi kina'mi kamana untiye

¹⁴ Pigoya Isu aeba pi kamana yogini, Parasi kina ige-ba mone kutaka ibugai kina abima kamana'wa akayu-ma kagi potantawe. ¹⁵ Aibuguna maya uwaimintiye: Pi tige wasanami nkiyobi aogi tiyuwa kanta piye. Kotiba tigu'ama nkagoba agama abiye. Wasana ige iyobi i'maete ima mikenaenagaba pi Koti nkaobi ata agun-taena piya.

¹⁶ Piya, paipa Mosese ominti ago kamanape poropete kina'mi kamanape kaeta kanantagana Yoni-ba aborantiye. Aboramagina Koti kabiratakana aogi awaga kamana untika, ibaba aboraye. Piya ebi ebi pe'nagiba agasiya puma uma pasawe. ¹⁷ We, mage mantage isigeba a'ya pikenaba untanaba a'ya pikiye. Piya, Koti kamana kapa kampa kakakibikana a'ya'ma uwa waiyaba mikiye, Isu piya untiye.

Waya kaikena kamanane

(Matiyu 5:31-32; 19:9; Maka 10:11-12)

¹⁸ Pigoya, ka'waina waya'wa kaite to wae maekibi'naba, kupiyonaba pikiye. Piya, to ka'waina aeba pi kainta wae maekibi'naba, aeba pabiyama kupiyonaba pikiye, Isu piya untiye.

Tabe yagaramage Arasarusige kamana untiye

¹⁹ Pigoya Isu to ka kamana maya untiye: Tabe kutan-tagata yagara ka mintantiye. Aeba kaiwapa waepe tete-ba aogiyenamana pu'ma mintana, asi nasi aogi nanin-tamana namagina igaenabi mintantiye. ²⁰ Pigoya, kusi yagara ka mintantiye. Agewapa Arasarusiwe. Aeba autiba anamosura yagarawe. Pigoya, aeba tabe ya-garama ntama kabera waibomekana, ²¹ tabe yagara-ma ntamapintisa ariyena atuntana tumogana: Pabipa maema nakuwema, napintiye. Waitamintogana karamiba irosa'ma anamopa inteburasa ki'ma nantawe.

²² Pigoya, mima pi kusi yagaraba purogini enisore ki-na igeba ababute ima abara'amu nkagora atauguna mintantiye. Pigoya ainti pi tabe yagara aeba purogini kaitauguna, ²³ aeba a'abibinti tumima tabera auki naki puma mintantiye. Piya puntana, inati aomaraomepa Abara'amu nkagora Arasarusi pa agantiye. ²⁴ Agantana Abara'amu nkagisuma maya untiye: Abara'amu na-

banempagawo, naeba mata'i yakupi nauki naki puma mintuwa, kaeba naeka kantara puma Arasarusi ota-gana aya nkawarasa wanipi aerite kanama nantebura atakana paru peno, untiye.

²⁵ Piya yogana Abara'amu maya untiye: Yagarane, abeno. Kaeba mara igaenabinti mintanti pipa pabiya-ma a'ya puwantiye. Pigoya Arasarusi antara'enabinti mintanti, pipa pabiyama a'ya puwantiye. Pigoya pika aeba anta asoyaenabi mpintiya, piya kaeba kauki nakiyenabi mpiyene. ²⁶ Pigoya abakatepi tabe a'abi waitiye. Pika matisamiba tigetiba ayama tumikibewe, a. Piya tigetisamiba matiba ayama ikibewe, a. Pipa kampaye, untiye.

²⁷ Aiyogana, kana tabe yagarama maya untiye: Na-banempa kanarana, kamanakapa ago abuwe. Piya, ka yekana abo. Maroti nae kumati na'natabarantonto nayaka'mu mintawe. Igeba mata'i auki naki kumati tu-misanaga Arasarusi otagara wama tonkiya kamana uwaimeno, untiye. ²⁹ Piya yogana Abara'amuba maya untiye: Kampaye. Mosesebe poropete kina ige mono kamana waiti, pi igeba abiyo, untiye. ³⁰ Piya yogana aeba to maya untiye: Abara'amu nabanempa, pipa kampaye. Purinta kina ka'waina wama uwaimekini ka-nara igu a'wae pikibewe, untiye. ³¹ Piya yogana maya omintiye: Igeba Mosesebe poropete kina'mibe ka-manapa a'a-o yekini, piya purinta kina ka'waina asima wama uwaimemisinta, pabiyama a'a-o iyesine, Abara'amu untiyema, Isu piya kamana untiye.

Aguntaenaga Isu untiye

(Matiyu 18:6-7, 21-22; Maka 9:42)

17 Pigoya, Isuba abagi kina'wa kamana maya uwaimintiye: Aguntaena pukena amiyo'ena asi nasi aborakiye. Aibekana aguntaena aborakibi nta-garama ataenabi mikiye. ² Pipa aeba maya yagaranto ayakekana kamparagaena pukibemipa, kana ayakikibi ntagara araku'ma tabe yabantama ana'mubi uba'ata-ma tabe wanipi apasanakasasinta: Pipa kanara pewe, yesine.

³ Tigeba kiya kabima miyiyiyo. Kao'yagara ataena pekanapa ka abirao. Piya pegana aeba agu a'wae peno. Piya yegana antara kamana ugasakana asu'a pugaso. ⁴ Piya, ka yagaba tonaentisa tara umaema aguntaena pugatantana, to kake kaeti irosa'ma tonaentisa tara umaema yaga: Naeba nantara puma nagu a'wae puwe, ikibipa, kaeba aguntaenawapa uwa asu'a pugaso, Isu piya untiye.

Amatiti'enaga Isu untiye

⁵ Pigoya, aposoro kina'mi igeba Wa'ega Yagara maya esotantawe: Kaeba tamatiti'enarepa maema tabe pu-ratao, untawe. ⁶ Piya yuguna Wa'ega Yagarama maya uwaimintiye: Taga timatiti'ena uwaenanto waitesinta, maro ntawamaka: Kaeba igiritegina tabe wanipi tumpa waiyeno, yeganaba, tiwamu wasima pabiya pemisine, Isu piya untiye.

Wa'egawama ntuga kamana Isu untiye

⁷ Pigoya, Isu to maya untiye: Tabe yagara ka'waina aeba kayokaya yagarawa yogaenaba puntana yaga kiye kabintana puma mintakibitisa atamaita kanakana-ba, mayaba kanara omikiyo: Kaeba namapinti iyega naninta kao'ena pugameno, omikiya, a. ⁸ Pipa kampaye. Aeba maya omikiye: Piya, aogi kai maema amirintana asekasa naninta kaenataga nagasakana, ainti uma kae'enagapa kaema nao, ukiye. ⁹ Pigoya kayokaya yagara aeba yoga otanta pipa pekana, tabe yagarawampaba uwa abekana aya pikiye. Pika kampa a'mupa potakiye. Kampaye. ¹⁰ Piya, tige agoba pabiya-ma waintiye. Tigeba uritanta'ena pi puwaegaitekiri-pa maya yiyo: Taeba uwa kayokaya yagararawe. Pintana pompepa tae yugare pune, to naumabisa napima to ka'isaenaba ae yugaba kampa pune, yiyo, Isu uwaimintiye.

Isu nayataramu karu kina aogi puwaitantiye

¹¹ Pigoya, Isu aeba Yerusalem kumati wakena Karariya maba agaite Sameriya ma awamori uma irosantiye. ¹² Irosa'ma ka kumati iyogini karu kina nayatara'mu igeba pagasari mima agategini, ¹³ kega'e uma agisuma maya untawe: We, kiya yagara Isu, kae-ba taeka kantara po, untawe. ¹⁴ Piya yuguna igama: Tigeba wama tipa mono kiye kina iyakiyo, uwaimintiye. Piya yogini, wauguna i'amaba aogi puwantiye. ¹⁵ Piya puwaogana agate igetisa ka'waina a'wae puma tabera uma Koti a'mu potama, ¹⁶ Isu nkagisabi parokaema a'mu potantiye. Piya, pi ntagaraba Sameriya marisa yagarawe. ¹⁷ Pigoya Isuba maya untiye: Wasanaba nayatara'mu aogi pene. Ka'isa tonaentisa ka megasima kinapa aempaye. ¹⁸ Igeba a'wae puma Kotika: Ta'mu pugatauneba, kampa otanta uwa wagana, to marisa yagarama abinto kanamagina ampa a'mu potaya, a, piya untiye. ¹⁹ Piya umagina a'wae puma pi ntagarapa: Kamatiti'enagampa aogi pu-gataya, kaeba asima waoma, omintiye.

Koti kabiratakena yaga aborakibika Isu untiye

(Matiyu 24:23-28, 37-41)

²⁰ Pigoya Parasi kina'mi: Koti kabiratakena yaga ayan-taga aborakiyema, Isu abigantawe. Abigauguna Isu maya uwaimintiye: Koti kabiratakena yaga aborapa kampagina aborakiye. ²¹ Pintaga mayama kampa ukibewe: Agaiyo. Mata'i aboraye. We, marota'i aboraye, piyaba kampa ukibewe. Abiyo, Koti kabiratakenaenaba tigupi ago aboraye, untiye. ²² Piya umagina, abagi kina to maya uwaimintiye: Tigeba toganaba ka yagaba Wasanama Ntagara nagakenagaba tibugagate kampa nagakibewe. ²³ Pi kanabipa naekaba maya urimikibewe: Mata'i taeti aboraye. We, marota'i igeti aboraye, igiripa a-nkwaiyo. Piya abigiripa a-nkuma iyegaraiyo. ²⁴ Wasanama Ntagaraba naeba kakamaba kampa irosakuwe. Apayaenaba aeba manta ka auka'i apaya pegina to auka'i e'wasa purite wagana pemi, pabi

nkawameta naeba aborakuwe. ²⁵ Marupa mamparasa kina'miba ikabinataigini nauki nakiyena tabera punataigina, asaba pi yontana aborakiye.

²⁶ Piya, Nowa mintanti kanabi wasana igeba puntasa puma Wasanama Ntagara nae irosakena kana'nepa aborakiniba, pabiya pikibewe. ²⁷ Igeba nanintaba nantini, wanipa nantini, wayapa ika pumagini, iba'enaba puntini, puma kampa aogima napima mintuguna, Nowa aeba wanipisa karebi ima paiwaogana wanipa tabera pa'ma ipirinta waegasogini, wabe wayape a'ya'ma pu'waewantawe.

²⁸ Pigoya to Aroti mintanti kanabipa pabiya puntawe. Nanintaba nantini, wanipa nantini, ikantanaba puntini, to kinapa ka'isaenaba imuguni, ika puntini, yoga aintanaba puntini, namapa kintini, puma kampa aogima napima mintuguna, ²⁹ ka yaga Aroti aeba Sotomu kumapa akabitata waogana yakupe yakupisa kagupe mantarisa tumima a'ya'ma kinapa wabe wayape iyegu-ma a'ya kaintiye. ³⁰ Piya pi ntaga igeba pika kampa napintasa puma, Wasanama Ntagara nae aborakena kana'nekaba kampa napikibewe.

³¹ Pigoya, pi ntagaba ka'waina aeba namankampa nkabobori mintakibitisa tumima nama nkantabaip-intisaba kotankapa a-mpaeyano. Pigoya, to ka'wainaba pabiyama yogari mintakibitisa a'wae puma namankatiba a-nkwano. ³² Piya, tigeba Aroti nkanarimpa yabantana puwantemika napima kabiyiyo. ³³ Ka'waina aeba mikenawana ka abugakibemi'naba pipa agu'amankapa kaikiye. Mikenawawampa a'a-o otakanaba, agu'amaba aogima waikiye.

³⁴ Naeba yekiri abiyo: Pi nkagogo yaga maruta tara yagara waitamintisiginaba Kotiba ka'wainapa ababurintana to ka'wainapa atakiye. ³⁵ Piya, tara wae taramisi naninta kao'ena puma mintisiginaba ka'wainapa Kotiba ababurintana to ka'wainapa uwa atakiye. ³⁶ (Piya, yogari tara yagara taramisi mintisiginaba Kotiba ka'wainapa ababurintana to ka'wainapa uwa atakiye, Isu piya untiye.) ³⁷ Piya yegini abagi kina'miba: Tabe yagara, pintanaba aeta aborakiyema, abigantawe. Piya-ma abigauguna Isu meto kamana maya uwaimintiye: Purinta kina'mi nkau waintiti kegeba aki pesa pumawe, untiye.

Kiya wae'make kamana abikena yagaramake meto kamane

18 Pigoya, abagi kinapa iyekita kampa punta asi nasima igeba esotakibeka, Isu meto kamana ka maya uwaimintiye: ² Piya, ka kumata ka kamana abikena yagara mintantiye. Pi ntagara aeba Kotikaba kampa aekuruba puntana, a'ya'ma kinakaba kampa aogima napintiye. ³ Piya, pabi kumata kiya wae ka mintantiye. Aeba asi nasima pi kamana abikena yagaramati kama: Kama kina'nempi ata punatasanaga, nao'maeyoma, ampa omi puntiye. ⁴ Pigoya, marupa pi kamana abikena yagaramaba aekita potama kampa ao'maentana, aintiba aeba mayama antabintiba napima untiye: Naeba Kotikaba kampa naekuruba puma, wasanamikaba pabiyama kampa napiyuwe. ⁵ Pigoya, ma nkawae

pu'wanta waepa aeba asi nasi kanama ampa nabi-gayaba miyekanaba nau'amaba aekita pusanaga iba kamana'wa abima ao'maekuwe, untiyema, untiye.

⁶ Piya umagina, Tabe yagara amato puma maya untiye: Ata kamana abikena yagarama unti kamanapa ago abewo. Pipa ayabayawe. ⁷ Kotika kagipe asekafe asi nasima aegarakibe kina'mi agisaiginaba Kotiba kanara kampa tiyo'maekiya, a. Aeba agawa puma miyaba'miyigina karu'enaba kampa iyo'maekiya, a. ⁸ We, urimuwe: Pipa kampaye. Aeba agaro ntaganto tiyo'maekiye. Piya, aintiba Wasanama Ntagara naeba to kake aborama mabi tumukubopa, igeba imatiti'ena pe kinapa taranto aogima mikibewe, piya untiye.

Parasi yagaramake takisi maekena yagaramake meto kamanane

⁹ Pigoya, ka'isa kina'miba ige'waikaba: Aogi kinatawema napintini, to kina'mikaba: Pipa ata kina taka'yanema napinta, pi igi napiye kinakaba Isuba mono kamana maya umintiye: ¹⁰ Tara yagararamisi nunamu ikena tabe mono namapinti intase. Pigoya, kapa Parasiwa, to kapa takisi maekena yagarawa sumawe. ¹¹ Parasi yagara aeba asima mima ae'waka mayama napima nunamu untiye: Koti, wasana ka'isa kina'miba kuntana ma'enaba pewe. Kamana kampa aogima abewe. Waya'wa taramisiba atataranaba puma ata aguntaena pewe. Naeba piya kinapa kampaye. Piya takisi maeyi ntagara mare, ae piyamaba kampa mintuwe. Pika naeba na'mu pugatauwe. ¹² Piya, a'ya'ma sontarapa tara yagaba naeba monoka napima nanintaba a'a-o uma miyuwe. Piya, a'ya'waemaena maeyopa, naeba pipa pako puma nayatara'mupisa agento kamuwe, piya untiye. ¹³ Aiyogana, takisi maenta yagara aeba pagasara asima mintana mantari aomarakenagaba ani puma kampa piya puntiye. Aeba aibira aima maya untiye: Koti, naeba agunta kina miyoka, kaeba kantara punatama nao'maeyo, untiyema, Isu piya untiye.

¹⁴ Pigoya naeba urimekiri abiyo: Pi takisi maenta yagaragaba Kotiba aguntaena maegasogana wa'ewati uwa wantiye. Piya pi to ka yagaraba kampaye. Abiyo. Ka'wainaba ae'wa nkau maete iyekanaba, Kotiba merunkaba potakiye. Piya, to ka'waina ae'wa nkage au maete tumekanaba, Kotiba ababuma mesuba potakiye, Isu piya untiye.

Isu inamu ntakarantonto akayona puwaintiye

(Matiyu 19:13-15; Maka 10:13-16)

¹⁵ Pigoya igeba inamu ntakarantontowai Isuti ibabute kanantawe. Igeba: Ayapa ita aukaya pikiyema, napima kanauguni abagi kinamiba igate ka ibirantawe. ¹⁶ Piya yuguna, Isuba igega'e uma igeka maya untiye: Tigeba uwa itaigini yakarantonto igeba naeti kanaiyo. Tigeba a-nkakunkitaiyo. Piya miye kina'mikaba Koti kabiratakenaenaba utawaitantine. ¹⁷ Naeba taga urimuwa abiyo. Ka'waina aeba yakarantonto miyesa nkawameta kampa Koti aegarakibi'naba

Koti kabiratakenaenama nkagupi kampa uma pasikiye, Isu untiye.

Kutantaga kiye yagarama Isu aegarakenaga kunta puntiye

(Matiyu 19:16-30; Maka 10:17-31)

¹⁸ Pigoya kiya ka'waina Isu mayama abigantiye: Aogi tisa, naeba aya pukubotisa Koti nke'wasanenaba maekuwema, abigantiye. ¹⁹ Abigaogana Isu piya omintiye: Nana piyema naeba aogi tisaweba yene. Aogiyenama nkagoba Koti ka'antowe. ²⁰ Pigoya kaeba nayatara'mu kamana agoba mayama abene: Kumiyenaba a-poma, wasanaba a-nkaeguma kaiyoma, kuntanaba a-poma, kumpari kamanapa to wainapa a-sotoma, kano kaba kamana wasiyo. Pipa abintanema, omintiye. ²¹ Piyama omogana kiya yagarama maya untiye: Pipa uwaena yagarantomana pi kamana agoba abima wasita kanantone, untiye. ²² Aiyogana Isuba pi kamana abintana, maya omintiye: Ka'enaba kampa puntana, pintanaba po. Kaeba wama kotakapa to kina imima mone maemagina kusi kina imegana, mantari aogiye-na ainta abora kamikiye. Kaeba piya patate kanama ampa naegarao, piya omintiye. ²³ Pigoya, piya omogana kana kiye yagaraba tabe kutankapa uwoma waintomeka, pi kamana abogana kunta abuntiye.

²⁴ Piya pogana Isu agantana pika maya untiye: Tabe kutantaga kina'miba Koti kabiratakena kumati ike-nagaba igigaba tabera pewe. ²⁵ Pigoya tabe kamoro yagamaba na'ama agepinti uma pasikenaba pipa esegiyenawe, piya tabe kutantaga kana'mi Koti kabirate-na kumati ikenanaba pipa to awameta, tabe kunteanawe, Isu piya untiye. ²⁶ Piya yogini abume kina'miba maya untawe: We, pipa kepaya Kotiba au'ima aba pikiye untawe. ²⁷ Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Wasana piya pikenaba kampaye. Koti ka'waina piya pikenanaba waintiye, piye untiye.

²⁸ Piya yogana Pita maya omintiye: Abo. Taeba wa'erepe a'ya'waemaenarepe kasima takabitata kagaraune, untiye. ²⁹ Piya yogana, Isu a'ya'ma kinapa maya uwaimintiye: Naeba taga urimekiri abiyo. A'ya'ma kina Koti kabiratakenaenaga aega'magini, pika wa'ewaibe, waya yagarawaipe, igagabagipe, ino ibagipe, uma itakibe'nagiba ³⁰ igeba pi'nakaba mamparasaanaba agasimagina antotapa mesuba puma Kotiba imikiye. Piya, aintiba mantarisa aogi e'wasana asu maekiye, Isu piya untiye.

Purintapisa asima mikena kamana kakagara uwaimintiye

(Matiyu 20:17-19; Maka 10:32-34)

³¹ Pigoya, Isu aeba nagisarisa tara tumpaema kina'wa igega'e uma ibabute wama maya uwaimintiye: Abiyo. Taeba iba Yerusaremi kumati ikune. Iyekana a'ya'waema kamana pai poropete kina'mi Wasanama Ntagara naeka uma mono isapi kaemaranta, pi kamana'ama nkau'wapa aborakiye. ³² Nabanempaba namu'isa kina'miti unatakini, naeguma ata punatama, karena natama, kaisa punatakibewe. ³³ Piya pumagini

kasotasa naeguma naiburikibewe. Piya piginaba papa kakaga yaga a'ya peka, purintapisa to kake naogama asikuwe, piya untiye. ³⁴ Aiyogini abagi kina igeba pi kamana kampa abintawe. Kana kamana'ama nkagobe kakawaogini igeba aogimaba pi yome kamanapa kampa napintawe.

Isu aorika yagara aogatantiye
(Matiyu 20:29-34; Maka 10:46-52)

³⁵ Pigoya Isu aeba Yeriko kuma agora waogana, ke awamori aorika yagara ka mima a'ya'ma kina wagana pugunaba mone kutaka esuwaitama mintantiye. ³⁶ Piya, aeba abomepa uwoma kina kanagana puguna, aeba ka'isa kina ibigama: Maepa nana pewe, untiye. ³⁷ Piya yogini igeba maya omintawe: Isu aeba Nasaretirisa yagara tagora kanama nasiyema, omintawe. ³⁸ Piya omuguna aeba tabera kega'e uma maya untiye: Isu, kaeba Tebiti nkaga'nu, kaeba naeka kantara punatao, untiye. ³⁹ Piya yogini paitanta kina'miba: Paka po, uma kabiraugunaba, aeba ige kamana kampa abinta ebi ebima kega'e uma: Kaeba Tebiti nkaga'nu, naeka kantara punatao, untiye. ⁴⁰ Piya yogana Isuba abite, keta asima mintana: Tigeba naeti ababute kanaiyo, untiye. Yogini aorika yagara aeti ampa aboragana, Isu mayama abigantiye: ⁴¹ Naeba nana pugatasanaga kabiyema, abigantiye. Abigaogana, pigo aorika yagarama: Wa'ega, naeba nao agasanaga nabiyeye, untiye. ⁴² Piya yogana Isu maya omintiye: Kao ba agano. Kamatiti'enagampa aogi pugataye, omintiye. ⁴³ Piya omogana aowamaba aogi pogana agate Isu aegarantana Koti a'mu potaogini, a'ya'ma kina'miba pintana agategini pabiyama Kotiti i'mu potantawe.

Sakiyasi Isu aegarantiye

19 Pigoya, Isu aeba wama Yeriko kumati wama agaikena puntiye. ² Pigoya, pi kumata ka yagara mintantiye. Agewapa Sakiyasi, aeba takisi maeyume kina'mi paitakena yagara, piya tabe mone kutantaga yagara mintantiye. ³ Pigoya, pi ntagara aeba Isu agakenagaba abugantiye. Piya aeba arogu yagaragana wasanami ainigasuguna Isupa kampa agantiye. ⁴ Aibuntana, karu'ena wasana igaita wamagina yabinti asu mima: Isuba ma ki'i atawaka agakuwema, napintiye. ⁵ Piya pogana, Isu aeba pita'i wantana, aomaraogana iyogana agate maya omintiye: Sakiyasi, kaeba karu'ena tumo. Naeba ibantoba namakapi ampikuwe, untiye. ⁶ Piya yogana, karu'ena tumima a'mu purite Isu aba poginisi namankapinti wantase. ⁷ Piya pusuguni a'ya'ma kina'miba agate ka abi'ma mare-u me-u puma maya untawe: Aeba nanagabaya agunta yagarama ntamapintiba uma pasiye, untawe. ⁸ Piyoga, Sakiyasiba asima mintana tabe yagara maya omintiye: We Wa'ega abo, ka'isa mone kotantepa pako puma kusi kina imukuwe. Piya, ka'isa kina'mi mpone iparinto pi aisarapa to tarawa tarawaki kanabi mesuba puma imukuwe, untiye. ⁹ Piya yogana Isu maya omintiye: Ma ntagaraba Abara'amu nkaga'nuwe. Pika iba ae namapi Koti aogi potakenaena ago aboragina aogi piye. ¹⁰ Pigoya,

Wasanama Ntagara naeba atama kaka wanto kina iguyosaga'ma ibabuma aogi puwaitakena tumintone, untiye.

Monera kabinta kina'mi mpeto kamanane

¹¹ Pigoya, Isu aeba Yerusaremi kuma agora ampa irosaogini, kamana'wa abinta kina'mi igeba: Ibanto Koti kabiratakenagana aborakiyema, napintawe. Piya-ma napiyuguna, pika Isu meto kamana ka maya uwaimintiye: ¹² Ka kiye yagarama to ka tabe yagaramati wama: Ma kiye asinataka a'wae puma kanakuwe, ute pagaso mari wantiye. ¹³ Wakena puntana, kayokaya kina'wa nayatara'mu igega'e uma mone asa ka ka puma imima maya uwaimintiye: Tigeba ma mon-eba maema yoga pugaka pigi, naeba aintiba a'wae puma kanano, uwaimintiye.

¹⁴ Piya uwaimite waogini, wa'ewatisa kina'miba aekaba iyekita potamagini wasana apa igarubauguni ainti wama tabe yagara mayama omintawe: Kaeba ma kiyerepa kampa miyenema napiyunema, omintawe.

¹⁵ Piya yuguniba, e'ero mparisa yagara kampa abitegina, kana yagaraba kiyaena asitantiye. Aibuguna, kana kiye yagara a'wae puma kanama otategina, kayokaya kina'wa mone iminti, igeka ampa igega'e uma maya untiye: Mone timintopa ago yoga pegana tabe pibera kampayema, ibigantiye. ¹⁶ Piyama ibigaogana, kayokaya yagara ka'waina aeti kanama maya untiye: We naba-o, mone asaba ka namintampetasa yoga pogana to nayatara'mu asa aborama waintiye. ¹⁷ Piya yogana aeba maya omintiye: Kanarane. Kaeba aogi kayokaya yagaragawe. Kaeba uwaenarapa aogima kabiyempeka ibanto naeba nayatara'mu kuma kiye ugatakana kabikibene, omintiye.

¹⁸ Pigoya, piya yogana kayokaya yagara to ka'waina kanama maya omintiye: We naba-o, kaeba ka asa namintampetasaba yoga pogana to nayaka'mu mone aborama waintiye, untiye. ¹⁹ Piya yogana aeba maya omintiye: Kanarana, nayaka'mu kumatasa kina'mi kiye mikibene, omintiye.

²⁰ Pigoya kayokaya yagara to ka'waina kanama maya untiye: Naba-o, mone asagapa maye, maeyo. Naeba kairasa asaema pasema ataogana waintiye. ²¹ Piyama, naeba kagaopa kaeba kamo yagaraga kana ka'isa kina'mi antantanaba kaeba uwa maeyane. To kina'mi ntugabisaba pipa uwa kubene. Piya pempeka naeba kae-ka naekuru pumagi uwa atantogana waintiye, piya omintiye. ²² Piya omogana kiya yagarama maya untiye: Kaeba ata kayokaya yagarawe. Pi kaeka kamanakata kotu pugatakuwe. Piya, kaeba taga ago abene, naeba namo yagaranaga, naenepa yoga pumaba kampa maeyoka, ka'isa kina'mi puma abora maraga maekena kaga yuwe. Piya naenepa yoga kampa punta uwa miyogini ka'isa pegana ano nkaboragi nakena kaga yuwe. ²³ Kaeba aya pemika monenepa pisinisi kinapa kampa imekini yoga puma a'mu mponenepa maenataga ampa maeyuwo, untiye. ²⁴ Piya umagina, agorasa kinapa maya uwaimintiye: Tigeba mone asaba apama nayatara'mu urinti ntagara amiyo, untiye. ²⁵ Piya yogini

igeba: We naba-o, aeba nayatara'mu asa ago urintiye, untawe.

²⁶ Pigoya naeba a'ya'ma kinaka urimekiri abiyo: Wasanama urintantana aogima maema mintigipa, to kake maekibewe. Piya, ka'isa kampa aogima maema mintigipa, ipa'ma kaikiye. ²⁷ Pigoya kama kina'nempiba kiyarepa ampiyoma unata kinapa ibabute kanama naora iyeguyigini pu'wae waiyo, untiye, Isu meto kama piya untiye.

Isu yaga akabata Yerusaremi kumati intiye
(Matiyu 21:1-11; Maka 11:1-11; Yoni 12:12-19)

²⁸ Pigoya, Isu aeba pi kamanapa uma a'ya potate, Yerusaremi kumati irosakena wantiye. ²⁹ Wama Oribesi amupa amentapinti wama Petipaesi kumake Petani kumake agora wantana, tara abagi yagararamisi uwaisitaoginisi paitama wantase. ³⁰ Aeba mayama uwaisimoginisi wantase: Wamagirisi maro kumati wama, tonki aikeri wasanami kampa mima nasi nasi aogaso aikeri uma abatama, iyoba'urite kanaiso. ³¹ Iyobaisigina wasana ka'waina kamana uma: Nana pikenana iyobase yekirisiba, maya omiso: Wa'ega yogawa waintegina yegira ampa ababuse yiso, uwaisimintiye.

³² Piya yoginisi kayokaya yagara tara isigeba wama yomesa puntase. ³³ Pigoya, pi tonki yaga aikeri uma iyobausuguni, kana yagama nkababa: Nana pikena iyobase, untawe. ³⁴ Piya yuginisi isigeba: Wa'ega yagarama yogawa waintegina yegira ababuse, untase.

³⁵ Piya uteginisi ababurite Isuti wama, akabatiba kaiwaipa atama ama agutama Isu ababuma mayotauguna mima wantiye. ³⁶ Piya pogini, a'ya'ma kina'miba kaiwaipa akubuma ke'i ama agurite wauguna pi'na nkabobori wantiye. ³⁷ Aeba wamagina Oribesi amu arabira kanama ke'i waogini, a'ya'ma aokina'miba i'mu puma, a'ya'waemaena aogiyena pogini agaumeka Koti tabera uma i'mu potantawe. ³⁸ Piya tabera uma maya untawe:

We, Wa'egare Koti nkawamuta taeti kanaika, aeka ta'mu potano.

Mantari anta paruyena waiyekana, inatisa kumati asagayukenaena waiyeno, untawe.

³⁹ Piya uma i'mu puguni, Parasi kina ka'isa igeba wasana abakapinti mintanta kina'miba maya omintawe: Tisa, kaeba kabagi kina uwaimegini kamanapa pakama miyiyu, untawe. ⁴⁰ Piya yuguna ige kamana antota maya uwaimintiye: Naeba urimekiri abiyo. Igeba paka puma miyosinta, yabankamaba kamanapa piyama tabera yesine, Isu piya untiye.

Isu aeba Yerusaremi kinaka kube'ena puntiye

⁴¹ Pigoya, Isu aeba Yerusaremi kuma agora irosa'ma agate pi kinaka antara puma kube'ena puntana ⁴² maya untiye: Tigeba ma kanabipa asoyama mikena ki'amapa aogima agasanawe. Tigeba pipa tiyorikata-giri a'ya'waemaenaba kampa aogima agawo. ⁴³ Pigoya tigeba abiyo. Aintiba kanaka a'ya pekini, kama kina'mi irosa'ma minaena puma ke akukasigiri igiga pikibewe. ⁴⁴ Piya pigina, nama kumatipe a'ya'waemaenaripe,

tigege yagararipe iyeguma karana titama aguya aema ataena puritaigiri Koti kanama tiyo'maentintanagaba kampa napiyigini ata puritakibewe, Isu piya untiye.

Taba mono namapi ikantana puguna Isu igarubantiye
(Matiyu 21:12-17; Maka 11:15-19; Yoni 2:13-22)

⁴⁵ Pigoya, Isu aeba wama taba mono namapinti iyomepa, kota ikantana puma mintuguna igaruba'magina, ⁴⁶ maya uwaimintiye: Mono isa'ama maya iye: Mono namantepa nunamu ukena namantana peno, iye. We, tigeba piya pegana kuntana pe kina'mi nta-mantana piye, uma igarubantiye.

⁴⁷ Pigoya, pi ntagaba taba mono namapi asi nasima mono kamana uwaimima mintantiye. Piya pogini, taba mono kiye kina'mibe, mono tisa kina'mibe, to ka'isa kiye kina'mibe, igeba Isu aeguyigina purikibi kamana untawe. ⁴⁸ Aiyuguna, kamana'wa yogini a'ya'ma uwa kina'miba abima aeka tabera ibuntika, aegukena kipa kapa kampa aborantawe.

Kiya kina'mi Isu esegiyenawaka abigantawe
(Matiyu 21:23-27; Maka 11:27-33)

20 Pigoya, ka yaga Isu taba mono namapi ima wasana aogi mono kamana uwaimima mintogini, taba mono kiye kinape mono tisa kinape kabiyume kinape aeti kanama, ² mayama abigantiye: Kaeba uramo. Mata'i a'ya'waemaena pempepa, ke ugamegina esegiyenaba pene. Kebaya: Piya poma, ugatagina penema, abigantawe. ³ Piyama abigauguna maya uwaimintiye: Naegeba natantigi, ka kamana tibigakiri unamiyo: ⁴ Yoni mono wanipa mantarisaenabera wasanamintanawema, ibigantiye. ⁵ Piyama ibigaogini, igeba: Ayawe ukune, untini: Mantarisaenawe yekana-ba, aeba nana piyema kamana'wapa kampa abima napiyewe, ikiye. ⁶ Piya: Wasanamintanawe yekiniba, a'ya'ma kina'miba igeba Yonikaba ka taga poropete yagarawema napintaka, yaba kasutasa taegukibewema, napintawe. ⁷ Aibumagini igeba maya kamana antotapa omintawe: Taeba kampa abintune. Yoni mono wanipa aetasabaya aborantiye, untawe. ⁸ Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Piya, naegeba antotapa kampa urimukuwe. Kenkawamutasa kamanapaya unamegi esegiyenaba puweba kampa urimukuwe, Isu piya untiye.

Waini yugara kabinta kina'mi meto kamanane
(Matiyu 21:33-46; Maka 12:1-12)

⁹ Pigoya, Isu wa waya meto kamana ka maya uwaimintiye: Ka yagarama waini iga'na kurintiye. Ku'atate kana yuga wasanamiba: Kiye kabiyiyo, otate e'ero mpari wama e'ero kanabi umintantiye. ¹⁰ Pigoya, kana waini agutaogana asikikena kana aboraogana, kayokaya yagara: Ka'isa asigi kamigina maete kanaoma, otantiye. Otaogana uma irosaogini, pi waini yuga kiye kina'miba aeguma agarubauguna, kana yagarisaena kampa maenta auka a'wae puma kanantiye. ¹¹ Piya pogana, yoga ababa to ka kayokaya yagara otaugana waogini, pabiyama pi kina'mi aeguma ata

potama agarubauguna, kana yogarisaena pabiyama kampa maenta uwa auka kanantiye. ¹² Pigoya, to kaka-gara ka kayokaya yagarawa otaogana waogini, tabera aeguma awamori maebugaintawe. ¹³ Piya puguna, kana waini yogawama nkababa abite maya untiye: Aya pusuwe, otantana: Piya ago napiyuwe, untiye. Ma nabugai ntagarane otakana wakiniba agama agoya potama awamu wasikibewema, napintiye. ¹⁴ Piyama napimagina otaogana waogini agate, kana yoga kiye kina'mi aegukena naga nikintini maya untawe: Ae ma ntuga maesanaga aegugasakana pu'waka, ma ntuga-ba tae'enaena puwakiye, untawe. ¹⁵ Piya ute apasana'urite kabubinti wama kana waini yuga awamori aeguma kaitantawe, untiye. Isu aeba piya untana pi kamanaka wasana mayama ibigantiye: Yoga agowamaba pi kiye kinapa aya puwaitakiye, a. ¹⁶ Abe-wo, aeba kanamaba piya kiye kinapa iyegugasima, yogawatapa aogi kiye kina ibabuma itakiye, piya untiye. Piya yogini, igeba: We, igeba kampa piya pikibewe, untawe.

¹⁷ Piya yuguna, Suba igabebe puma maya untiye: Mono isapisa kamana kapa mayama waitiya, agowapa ayamawe, untiye:

Nama kikenana kina'miba ka ya ago kainta yawama iba wa'ega ya asima waitiye, untiye.

¹⁸ To ka mayama amato puma untiye:

Piya, wasana ka'waina pi wa'ega yara aeguma au airisa puma aikiye, iye.

Piya, kana wa'ega yaba abobora takuma tumima aeguma ata puwaikiyema, untiye, Isu untiye.

¹⁹ Piya yogini, mono tisa kina'mibe tabe mono kiye kina'mibe, meto kawana'wapa igeka yomepa abibebe puguna intawamaba ata pogini, pabi ntaga arakurikenana pumepa a'ya'ma kinaka iyogaru puma atantawe.

Takisi monega Isu abigantawe

(Matiyu 22:15-22; Maka 12:13-17)

²⁰ Pigoya, Isu kamana abite imo'ena purite, pi mono kiye kina'miba Isuka kabintawe. Piya, pi kina'miba kampari otakena kina uwaitauguni wamagini, iyoga'wapa mono iga pumagini kabima mintuguna, awamupisa ka ata kamana aborakiniba abite arakurikena puma kamana abikena kina'mi nkiyapi ataigina kamana otaiyema, untawe. ²¹ Pigoya, igeba ampa Isu mayama abigantawe: Tisa, kamanakampaba aogima parutu pegi abune. Kaeba a'ya'ma kinapa aogi kamana uwaimene. Piya, tabe igi waita kina'mikaba kaekuruba kampa pempekana, taga Kotitisa aogi kamanapa uwaimene. ²² Piya, kaeba ayama napiye ne: Mono kina'mite taeba Aroma wa'ega yagara Sisa takisi mone amusupera kampaye, untawe. ²³ Piya yuguna, Suba pi meto kamana'waipa ago abite maya uwaimintiye: ²⁴ Mone ka nayakiyo. Amankape awa'enabe mapawema, ibigaogini igeba: Sisantawe, untawe.

²⁵ Piya yuguna aeba maya uwaimintiye: Pigo yewa, Sisantanaba Sisa amiyo. Piya, Kotintanaba Koti amiyo, untiye. ²⁶ Piya yogini, wa waya'mi nkiyobipa ka-

mana'watakaba kampa arakurinta uwa pami ntami puma asaba'wantawe.

Purintapisa asikenaenaga Isu abigantawe

(Matiyu 22:23-33; Maka 12:18-27)

²⁷ Pigoya, ka'isa Sarusi kina'mi Isuti kanantawe. Pi kina igeba: Purintapisa asikenaenaba kampa waitiye, uma miyume kinakini, ²⁸ igeba Isuti irosa'ma kamana mayama abigantawe: Tisa, Moseseba kamana awa'ena taeka mayama ka kaentiye: Wasana ka'waina waya maema yagarawa kampa aboratanta pu'wakanaba, to a'nanto kiya maetama aganto antotapa yagara aborano, iye. ²⁹ Pigoya, ka meto kamana ugamukune. Piya, tonaentisa tara umaema aga'na mintantawe. Ige iganto waya maema yagara kampa aboranta, mima pu'wantiye. ³⁰ Pu'waogana, ka a'nanto kiyawapa pabiyama maetate uwa pu'wantiye. ³¹ Pu'waogana, to a'nanto ka'waina pi kiyawapa pabiyama maetate pu'wantiye. Pigoya, pi nkaga'na a'ya'ma tonaentisa tara umaema kina'mi pabi ka wae maeta kanamagini, yagara kampa aboratanta pu'waewantawe. ³² Aitiba pi kiya wae'waipa pabiyama pu'wantiye. ³³ Pigoya, igeba a'ya'magini pabi ka wae'amana maentawe. Piya ainti asikena kanabipa ke nkwa'e'ena pikiyema, abigantawe.

³⁴ Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Ma kanara mampabi wa wayapa maema miyewe. ³⁵ Piya, ainti tabe kanabipa asikena kana aborakibipa, Koti kega'e yekini aborakibi kina'miba wa wayapa kampa maekibewe. Kampaye. ³⁶ Igeba enisore kina miyesa puma mimagini, to kake kampa purikibewe. Piya, Kotiba irubintisa ibage pekini ae araga yagaraena puma mikibewe. ³⁷ Pigoya, paipa Mosese irubisa asima mikena kamana untiye. Aeba yabi yaku nkabusa aboranti, pi kamana kaentana Koti nkageba mayama kaentiye: Naeba Abara'amu, Aisaki, Yekobu ige Koti mintuwe, untiyema, kaentiye. ³⁸ Piya, pu'wantatisa iyoguna asikibewema, Mosese aeba pika napima Koti nkageba piyama kaentiye. Piya, Kotiba pu'wanta kina'nane. Aeba iyoganta kina'mi Koti mintegini, esegiyenarasa iyoganta kina uwa miyewe, Isu piya untiye.

³⁹ Piya uwaimogana, mono tisa kiye kina ka'isami pi kamana antota maya untawe: Tisa, kaeba aogi kamana yene, untini, ⁴⁰ igeba to kake abigakenaba iyekuru puma atantawe.

Isu Parasi kinapa Karaisiti yagaraga ibigantiye

(Matiyu 22:41-46; Maka 12:35-37)

⁴¹ Pigoya, Isu maya uwaimintiye: Nana piyema Karaisitikaba aeba Tebiti nkaga'nuweba yewe. ⁴² Piya, mono isapi Samu isapipa Tebiti aewapa mayama kaentiye:

Inatasa Tabe Yagaramaba Wa'ega yaganepa: Kaeba nayatakanti miyo omintiye, iye.

⁴³ Piya, aintiba kama kinakapa uwaitakini kae kagisa amentapinti wama mikibewe, omintiyema, piyama Tebiti kaemarantiye.

⁴⁴ Pigoya, Tebiti aewapa Wa'eganene otantiye. Aeba aya piyema aga'uwakaba: Wa'eganeneba, untiyemagina Isu ibigantiye.

Mono tisa kina ige'ma kamana Isu untiye

(Matiyu 23:1-36; Maka 12:38-40; Aruku 11:37-54)

⁴⁵ Pigoya, a'ya'ma wabe wayape mima Isu kamana abima mintuguna, abagi kina'wa maya uwaimintiye: ⁴⁶ Tigeba mono tisa kina miyesa nkawametapa a-mpima, uwa aogima miyiyo. Igeba e'ero kai amirite ke'i paebuta nasigini, wasana akiyenabinti wama wa waya igama i'mu puwaitasanaga igu'amaba tabera waiye. Piya puntini mono namapipe taenabikenabipe tabe kina'mi ntabae maema paitama mikenaga yewe. ⁴⁷ Piya untini igeba kiya wae'mi namankaibe kotankaibe uwa paibuntini, kampari nunamuba e'erota yewe. Pigoya, pi kina'mipa aintiba Kotiba antota'enaba tabera ka ibi'ma kuntaenaba imikiye, Isu piya untiye.

Kusi wae ka'waina Kotika a'mu mpone atantiye

(Maka 12:41-44)

21 Pigoya, Isu aeba tabe mono namapi ampima agaompepa mone kutantaga kina'miba Kotika i'mu mpone kankabebi atauguna, agantiye. ² Piya, yaba kampa wainta abeya wae ka'waina irosa'ma tete monento tara kankabebi atantiye. ³ Piya pogana Suba agate maya uwaimintiye: Naeba taga urimekiri abiyo, ma nkabeya kusi wae'maba ka'isa kina'mipa igasima moneba ataye. ⁴ Ka'isa kina'miba uwoma mponewai waintegini Kotika i'mu moneba atagana, ma kusi abeya wae aeba monewapa naninta ika puma nakena kampa atanta, a'ya'ma kasiwaegaite uwaraka'ya mintiye, Isu piya untiye.

Mampabisaena a'ya wakena kamanane

(Matiyu 24:1-14; Maka 13:1-13)

⁵ Pigoya, ka'isa kina'miba tabe mono namankamaka maya untawe: Mono awa'enaba aogiyena potama tauka pugaye, untawe. Piya yuguna, pika Isu maya untiye: ⁶ Nama agama, ti'mu pentana aintiba kampa waikiye. Ka kana aborakiniba kama kina'mi irosa'ma nama kumatipa akasagasuba kasaigina ka yabankamaba to ka yabankama nkabobora ware'naigina nama tubo aborarama waikiye, untiye.

⁷ Piya yogini, igeba mayama abigantawe: Tisa pintanaba ayantaga aborakiye. Nana kukantana aboraka agapa kana arosakena piyeba, ukune, untawe. ⁸ Piya yuguna Isu maya uwaimintiye, tigeba tigu'ama a'yugu purigaisanaga aogima kiya kabima miyiyo. Wasana uwoma aborama nae nage uma naeba Karaisiti nawe, yigini, to ka'isamiba kanapa ago arosawaye, ukibewe. Pigoya tigeba piya ukibe kina'mipa a-nkiyegaraiyo.

⁹ Piya, aintiba ma'ena puma esiba kamana abintiripa, a-pami puma tiyekuruba a-piyo. Pintanaba paitama aborawakana, aintisa kanaba agaropa kampa aborama ainti aborakiye, Isu piya untiye.

¹⁰ Piya untana Isu to maya uwaimintiye: Maga maga kina'miba kamaena pigini to ka'isa kina'miba to ka

marisa kina uma iyeguyigini kamaena purite wagana pikibewe. ¹¹ Pigoya, imimapa tabera pekana, ka'isa au-ka'i tabe kabu aborakana, yonintana tabera aboraurite wagana kana pikiye. Piya, mantariba ku kantanaba toma toma aborakiri agate tiyekuru puma tabaraba pikibewe.

¹² Pi a'ya'waemaenaba kampa aborantakini, igeba tiraku'ma karana titama ataena puritama, mono namapipe iga'na namapipe tibabuma kamana uritama ata puritakibewe. Pigoya nae nage uma ata punatam-agini kiya kinake kamana abikena kinake ige iyobi tibaburite wama kamana uritakibewe. ¹³ Pigoya piya pigiri, pi ntaga aogi kamana'nepa uwaimikibewe.

¹⁴ Pigoya ibaba aogima abiyo: Pi ntagaba tigeba ige iyobi uma asimaba: Ayama kamana antota ukunemaba, a-ntapiyiyo. ¹⁵ Naene tigu timabi tiwamupi kamana'nepa atakana aogi nabi napiyenabe aborarimekiri ukibewe. Aibigini kama kinatimpiba kamanatipa kampa aeguma aka'yukibewe, untiye.

¹⁶ Pigoya, pabi ntaga tino tibakibe, tiganto ti'nanto, ka'kura tiyo'mibe kama puritama, iyekita puritama, ataena puritama, tige aruyenabisa ka'isaba tiyegukibewe. ¹⁷ Pigoya, a'ya'ma kina'miba abima intabipa nae nageraka ata puma kama puritakibewe. ¹⁸ Pigoya, ti'no nkabiyapa ka'antoba kampa kaka wakiye. ¹⁹ Piya, tigeba esegima mima tigu timapa to kake maekibewe, Isu piya untiye.

Yerusaremi kuma ainti ataena pikibi kamanane

(Matiyu 24:15-21; Maka 13:14-19)

²⁰ Pigoya, aintiba tigeba agakibepa irebu kina kana-ma Yerusaremi kuma kobe pigiripa agamagiripa: Kuma ai'nere aguya aikena kana agarosaye, yiyo.

²¹ Pigoya Yutiya mari mikibe kina'miba tiyegaka wama amu mari iyiyoyi. Piya Yerusaremi kumati mikibe kina'miba pabiyama karu'ena pai'ma wakibewe. Piya uwaena kumati kampa wakibewe. ²² Pigoya pi ataga Koti wasana a'yikiki pemi ntaga aborakiniba, mono kamanapa unta'enamaba esegi puma aborawaekiye. ²³ We, iga'entaga wae'mibe yagaranto nono a'mikibe wae'mibe kamparagama mikibewe. Mampara mikibe kina'miti kuntaena aborakanaba, Koti agobintanaba mampara a'ya'ma mikibe kina'mipa pabiyama aborawaimikiye. ²⁴ Piya, kasotasa irisakibewe. Aibumagini, iga'na ubu'urite wama uwoma to kina'mi nkibakapi metaigini kayokaya'ena puwaitama mikibewe. Piya, namu'isa kina'miba Yerusaremi kumapa aguya aima mima ataena puyaba'miyigina, ainti namu'isa kina'mi ige'waipa a'ya puwaitakiye, Isu piya untiye.

Wasanama Ntagara aborakena kamanane

(Matiyu 24:29-35; Maka 13:24-31)

²⁵ Pigoya, pi ntagaba pape, ope, noribe awame'enawa tonarona aborakiye. Piya mabipa kayo waninkama aiga'yo'ya puma tapo uma agayemisa pekini, a'ya'ma mampabisa kina'miba karu puma iyekuru pikibewe. ²⁶ Pigoya, pi ntagaba mantaba kuru pekana esegiyenawapa iyoba'ma kareko pigini, mara

a'ya'ma kina'miba uwoma nkigi napikibewe. Eya, ka'ena mabi aborakenaenaga napima karu puma iyekuru pigina iyonanta'ena pikiye. ²⁷ Pintana aborakapa, Wasanama Ntagara naeba ibinankama nkagupinti tabe esegiyenanentaga e'wasanentaga aborakini nagakibewe. ²⁸ Piya, ainti pintana agobima aborakiri, asimagiri tiyowa aisesama agate: Koti tababikena kana agarosaye, yiyo.

²⁹ Pigoya piya untana, Isu meto kamana ka amato puma maya uwaimintiye: Tigeba piki yage, to ka'isa yawamake agoga napiyiyo. ³⁰ Piya, a'no mparagiri agantiripa: Kabo yagawe, yewe. ³¹ Piya yesa puma, pi yontana aborakiri agateba: Koti kabiratakana kana agarosaye, yiyo. ³² Naeba taga urimekiri abiyo: Mamparasa kinapa kampa purintigina pi yontanaba a'ya'ma aborakiye. ³³ Pigoya mage mantageba a'ya wakana, kamana'nepa waiyaba waima kampa kakakiye, Isu piya untiye.

Abagi kina'miba aogima kabiyiyo, Isu untiye

³⁴ Pigoya, Isu to maya untiye: Asi nasi esegi wani nta-ma aibo'ena puma mampabisaenaga napi napi puma Kotika tigege'u pusanaga, tigeba aogima napima kabima miyiyo. A'yugu uwasuwa puma mintigina aborasanaga kabima miyiyo. ³⁵ Piya, mampabisa kina a'ya'ma kinati pintanaba aborakiye. ³⁶ Piya, asi nasi aogima kabima miyiyo. Asi nasi Koti esotaigina esegiyenaba timeno. Piya pigina, pi a'ya'ma ataenamaba uwa tigasakiri, Wasanama Ntagaramante naobi aogima asikibewe, Isu piye untiye.

³⁷ Pigoya Isu aeba a'ya'waema yagaba tabe mono namapi mima a'ya'ma kina Kotitisa aogi kamana uwaimima mintantiye. Pigoya, ase yoganaba Oribesi amuti ima waibutaye. ³⁸ Piya pogini, abaya aseka a'ya'ma wabe wayape irosa'ma Isuti kanama tabe mono namapi ampima aetisa aogi kamana abi puntawe.

Yutasi Isu minaga puntiye

(Matiyu 26:1-5, 14-16; Maka 14:1-2, 10-11; Yoni 11:45-53)

22 Pigoya, yisiti kampa wainta pareti nakena yaga aborakina puntiye. Piya, nakenagana ataome ntagama nkagewapa Pasobawe. ² Aborakena pogini tabe mono kiye kinake mono tisa kinake igeba a'ya'ma kinaka iyekuru pumagini: Isu ayama aegukune, untawe.

³ Piya umagini mintuguna, Sataniba Isu abagi yagara ka agewapa Yutasi Isikeriyoti, aeba nagisarisa tara tumpaema kina ige arayenabisa yagara, ae antabi pasintiye. ⁴ Piyama pasogana, tabe mono kiye kinake mono irebu kinake igeti aruyenabi wama Isu minaga pekini arakurikibe kamana uwaimintiye. ⁵ Piya uwaimogini igeba abimagini i'mu pumagini, Isu nkaegukena kutaru mone amikena kamana uma aogi puntawe. ⁶ Piya yuguna kamana'wai wasiyu'ma, wasanamiba kampa agama abuguna kakama minaga pikena apasa puma mintantiye.

Isu abagi kina'wake Pasoba naninta nantawe

(Matiyu 26:17-25; Maka 14:12-21; Yoni 13:21-30)

⁷ Pigoya, yisiti kampa wainta pareti nakena kana aborantiye. Pi ntaga sipisipi kaemagini Pasoba naninta nantawe. ⁸ Pigoya, pi ntaga Isu Pitake Yonike maya uma uwaisitantiye: Tisigeba wamagirisi, Pasoba naninta maema ai'aru pisigi uma nano, untiye. ⁹ Piya yoginisi isigeba: Ae ntamapi nanintaba maema ai'aru pususe, yusuguna, maya uwaisimintiye: ¹⁰ Abiso. Tisigeba wa'eri ima wasana ka wani kankabe maete wakibi ntagara pabuma aega'urite wa'eri iyisigina, namapinti uma pasekirisiba pabi ntamapi tisigeba uma pasiso. ¹¹ Piya, namapi ima pi namankama nkabapa mayama omiso: Tisa yagara kaeka maya iye: Ae mparunta nabagi kina'mige taeba Pasoba nanintaba nakune, iye, omiso. ¹² Piya omisigina nama mparupa inati tabe maru ka ama agumagina aogi pumaranta tisiyakekirisi, pita'i maema asu ai'aru piso, uwaisimintiye. ¹³ Piya uwaisimoginisi, isigeba wama pi yomesa pumaginisi abatama Pasoba naninta maema ae'arubantase.

Naninta nantini Isu ae'wa nkara'ena puwaiyakintiye

(Matiyu 26:26-30; Maka 14:22-26; 1 Korinti 11:23-25)

¹⁴ Pigoya nakena kana aboraogini, Isuge abagi kina'wampige namapi ampima nantawe. ¹⁵ Piya nantini maya uwaimintiye: Naukikena kana'nepa agarosagi, Pasoba naninta ma tigege nakenagaba tabera nabiyeye. ¹⁶ Naeba yekiri abiyo. Naeba Pasoba nanintaba to kake kampa nanta Koti kabiratakanaena aborakini pi'na nkantota waikiye, untiye.

¹⁷ Piya umagina, aeba wani kankabe maema, Koti a'mu potama, maya uma imintiye: Tigeba maema marona mona puma naiyo. ¹⁸ Naeba yekiri abiyo: Waini wani to kake kampa nanta mintakana Koti kabiratakanaena aborakiye, piya untiye. ¹⁹ Pi kamana umagina pareti maema, a'mu potama, ako puma, maya uma imintiye: Mapa nauna, tigeke uma atauwe. (Naeka napima pipa nama miyiyo, untiye. ²⁰ Pi naninta nauguna waini kankabe maema pabiyama imima untiye: Ma kankabebipa Kotiti aogaso atokaekena kurante waintiye.)

²¹ Piya, abewo. Nae minaga pikibi'naba aeba naege ka yabaera mima naninta maema nama mintuse.

²² Wasanama Ntagara naeba wasanami nkiwamuta purikenaenaba kampa waintiye. Naeba Koti ke'i namintemiti wakuwe. We, minaga punatakibi'naba aeba antotapa atama mikiye, piya untiye. ²³ Kamana piya yogini, abagi kina'mi: Kebaya pikibe kina iyewa, marebige mebiga puntawe.

Abagi kina'mi tabe yagaraba kebaya mikiye, untiye

²⁴ Pigoya, abagi kina igeba: Taetisa kebaya tabe yagararepa mintiye, umagini maka untawe. ²⁵ Piya puguna Isu maya uwaimintiye: Mabisa wa'ega kina'miba ige esegi puma uwa wasanaba aogima kabiwaitagini, uwa

kina'miba i'mu puma kayokaya'ena puwaitawe.

²⁶ Pigoya, tigetiba piyaenaba a-nkaborano. Tigetisa tabe kina'miba uwa kina miyesa, pi nkawameta miyeno. Piya, tabe yagara aeba kayokaya kina miyesa, pabi awameta miyeno. ²⁷ Pigoya tigebe napiyiyo. Ae'na asugainta'enawe. Wasanami nakibepa mara'mima naninta nakibi'na asugainta'enabera, kao'ena pikibi'na asugainta'enawe. Uwa mara'mimagina nakibi'na pipa asugainta'enawema, ago abintawe. Piya, naeba tige tibakapi kayokaya kina miyesa puma miyuwe.

²⁸ Pigoya, kuntaenama nkagupi miyogiri kampa natate wanta naega'ma nasima miyewe. ²⁹ Pipa nabanempa naepa kabikenaenama nkagowampa unatagi, naeba pabiyama tigepe paitakena kina uritauwe.

³⁰ Piya, tigebe aintiba kabiritakena kumata naege naninta wani ntantiri ti'mu pikibewe. Pigoya, pi ntaga kiya puma mikena yabaera mima Isureyo kina ige nagisarisa tara tumpaema kina'mi kamanata kabikibewe, Isu piya uwaimintiye.

Pita au'nana kamana omintiye

(Matiyu 26:31-35; Maka 14:27-31; Yoni 13:36-38)

³¹ Piya uwaimintana toba Pitapa maya omintiye: Saimoni, Saimoni, witi ao asari pegina i'nintanawapa pa'wamisa puma, Sataniba tigepe maema timiyo'ena puritakenaga Kotipa abigaoga, ³² pigo naeba kamati'ti'enaga a'yugu pusanaga kaeka uma nunamu yuwe. Pika kaeba mono kita to kake a'wae puma aogi mimagina, kaokinapa iyo'maema esegi puwaitao, omintiye.

³³ Piya yogana Pita maya omintiye: Wa'ega, kaeba iga'na namapipera purikenaenaripera wagapa, kaega'ma wakuwe, untiye. ³⁴ Piya yegana, Isu maya untiye: Pita, naeba ugamekana abo: Kokorewamaba iba aseka kampa aga untakana, kaeba kakagara kampa agao ntagarawe unatagana aga ukiye, Isu piya untiye.

³⁵ Piya untana, abagi kina'wapa to ka maya uwaimintiye: Naeba monebe ira'na kutipe tiganape kampa wainta urita wagiri, wama uma aguyosagantawoma, ibigantiye. Ibigaogini: Piyaba kampaye, untawe. ³⁶ Piya yuguna, maya meto kamana amato puma untiye: Piya, ma kanabipa ibaba tigetisa ka'waina aeba mone waintakanaba, maemagina miyeno. Piya, to ka'waina aeba ira'na ku waintakanaba, arakae puma miyeno. Pigoya, ka'waina aeba ma'ena kasupa aguyosagantanaba, kaiwa ka kasakana, ika puma pi'naba ka kaso mae ameno. ³⁷ Naeba yekiri abiyoye: Naeka meto kamana ka mayama pai kaemarantine: Aeba antage kina'mi nkaruyenabi atakibewema, kaemarantiye. Pigoya pipa nae kamana untakana mampa aboraye, untiye. ³⁸ Piya yegini abagi kina igebe maya omintawe: Wa'ega, agao, Mampa kasopa tara waintiyema, omuguna Isu: Pabigoye, otantiye.

Isu Kesemani yugabi nunamu untiye

(Matiyu 26:36-46; Maka 14:32-42)

³⁹ Pigoya, Isu aeba asi nasi kumapa atategina Oribesi amuti ibomekini, pi nkaseba abagi kina aepa aega'ma

intawe. ⁴⁰ Umibometi uma irosa'ma abagi kina maya uwaimintiye: Tigeti timiyo'ena aborakiri ware'nasanaga nunamu uma esegi piyo, piya untiye. ⁴¹ Piya utegina, arompari umimagina uma arakabima maya uma nunamu untiye: ⁴² Naba, kaeba ukenaba kanara yegana ma nauki nakiyenaba naparo. Piya, nae napiyenakaba kampaye. Kaeka ntapiyena uma esegi penemawe, piya untiye. ⁴³ (Piya yegana mantabintisa enisore ka tumima tumpa esegi potantiye. ⁴⁴ Piya, napiyenawapa to kunta puwaogana to kake esegima nunamu untiye. Piya pogana, tete aiseba pa'uritegina tipe puma mabi tumintiye.)

⁴⁵ Nunamu ugaite, asima abagi kina'miti wama igaomepa, igebe intara'ena puma iwaita mintantawe. ⁴⁶ Iwaita mintuguna maya uwaimintiye: Tigeba nana piyema tiwaiba waitamintawe. We, tigeti timiyo'ena aborakiri ware'nasanaga asima tiyogama mima nunamu iyyo, Isu piya untiye.

Isu arakurintawe

(Matiyu 26:47-56; Maka 14:43-50; Yoni 18:3-12)

⁴⁷ Piya umagina mintogini kama kina igebe kanantawe. Pigoya, nagisarisa tara tumpaema kina ige aruyenabisa ka yagara, agewapa Yutasi, aeba paitama ibabute Isuti wama uma amo nantiye. ⁴⁸ Amo naogana Isu maya omintiye: Yutasi, kaeba nana piyema Wasanama Ntagara naepa namo nama minaga pene, untiye.

⁴⁹ Pigoya, Isu nkaokina igebe pintana aborakena pogini agate, maya untawe: Wa'ega kaeba abega, kasotasa iyeguyeno, untawe. ⁵⁰ Piya yuguna, igetisa ka'waina monota paitanta kiye yagarama kayokaya yagara kasotasa aegumagina ageba ayatakantisa arisakaentiye. ⁵¹ Piya pogana Isu agate: Uwa miyyo, untiye. Aibumagina, pi ntagarama nkagiba maemagina mayo atama asu'a potantiye.

⁵² Pigoya, mono namapisa tabe kiye kinape irebu kiye kinape kabiyume kinape, ae arakurikena kananta kina, igepe Isu maya uwaimintiye: Tigeba naeka abeganaba ku kina kanta pogiri, tigebe ma'ena pikena irebu kasutintaga kanama naegukena pewo. ⁵³ We, naeba asi nasi tabe mono namapi mima mono urimone. Piya, pi ntagaba nana piyema kampa narakurintane. We, ibaba tige kanapa aboragina, tununtanama nkesegiyenaba aboraye, Isu piya untiye.

Pita Isuka kampa agantuwe untiye

(Matiyu 26:57-58, 69-75; Maka 14:53-54, 66-72; Yoni 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Pigoya, igebe Isu araku'ma ababute wama monota paitanta kiye yagarama ntamapi ababute intawe. Piya puguna, Pita aeba ainti ika'i wantiye. ⁵⁵ Pigoya, pi kama kina'mi kagisa kagopi uma pai'ma yaku kaima tapima mintantawe. Umintuguna Pita aeba pabiti wamagini ige ibakapi umintantiye. ⁵⁶ Umintogana kayokaya araga ka'waina kanama yaku nkabura agabebe puma maya untiye: Ma ntagaraba aege miyemi ntagarawe, yogana, ⁵⁷ Pita awamu abarisa'ma: Waya, naeba aepa kampa agantuwe, untiye. ⁵⁸ Piya otate mintogana,

kampagina e'ero kanaba kampa mintogana, to ka'waina agate maya untiye: Pi kaeba ige aruyenabi-sawe, yogana, Pita: Ma ntagara, naeba kampaye, untiye. ⁵⁹ Pigoya ainti to ka'waina irosa'ma uma esegi puma maya untiye: We, ma ntagara taga aege mibemine. Aeba Karariya marisawe, yogana, ⁶⁰ Pita maya untiye: Ma ntagara, kaeba kamana yempe kamanapa kampa abintuwe, untiye. Piya yogana kokore ka aga untiye: ⁶¹ Pigoya, Wa'ega aeba a'wae pumagina Pitati aomaraogana, Pita aeba Wa'egama ominti kamana napintiye. Piya: Kokore aga kampa untakana, kaeba kakagara naeba aepa kampa agao ntagarawe ukibene ominti, ⁶² pi kamana napimagina antara purite abe'i irosa'ma wama tabera kube'ena puntiye.

Mono kanisore akiyenabi kamana otantawe

(Matiyu 26:59-68; Maka 14:55-65; Yoni 18:19-24)

⁶³ Pigoya, Isuta kiya kabima minta kina igeba pumireri potama aegumagini, ⁶⁴ aowaba airari kaetama aeguntini: Kaeba poropete mintanapa ma kaeguyemi ntagarama nkagewapa yo, untawe. ⁶⁵ Pigoya, igeba to pumireri puma uwoma ata kamana otantawe.

⁶⁶ Piya puguna marogini, tabe mono kiye kinape mono tisa kinape to kaisa kabiyume kinape a'ya'ma aki puma kamana otakena yuguni, Isu ige aruyenabi ababute wantawe. Piya puguni kamana mayama omintawe: ⁶⁷ Kaeba Koti utaratanta yagara Karaisiti mintanapa, uma aboraramo, untawe. Piya yuguna aeba maya uwaimintiye: We naeba urimosinta tigu kampa namesine. ⁶⁸ Piya, tibigakiripa antotapa kampa unamikibewe. ⁶⁹ We, Wasanama Ntagara naeba ibasa yaga tabe esegi yagara Koti nkayatakanti mikuwe. Pi kana'ne ago aboraye, untiye. ⁷⁰ Piya yogini, a'ya'ma abite: Kaeba Koti Ntagaragawoma, abigantawe. Abigauguma: Tigeba ago yewe. Pipa naewe, untiye. ⁷¹ Piya yogini maya untawe: Nana piyema to kake kamana ukune. Ae'wa nkawamupisa pabigo yegi abune, untawe.

Isu ababute Pairatiti wama kamana otantawe

(Matiyu 27:1-2, 11-14; Maka 15:1-5; Yoni 18:28-34)

23 Pigoya, a'ya'ma pi kina'mi Isu Pairatiti ababute wantawe. ² Aeti wamagini agobima kamana maya uma otantawe: Ma ntagarama nkagoba mayama waintiye. Aeba a'ya'waema mampabisa kina'mite kamana akayaratama: Wasana wa'ega yagara Sisa aepa mone a-nkamiyo untana, ae'wakaba: Naeba Karaisiti, wasana wa'ega yagara nawe iye, piya untiye. ³ Piya yuguna Pairati: Kaeba Yuta kina'mi Nka'ega yagaragawoma, abigaogana: Pi pabigo yene, Isu untiye. ⁴ Piya yogana, Pairati tabe mono kiye kinape to uwoma uwa kinape maya uwaimintiye: Naeba ma ntagarama nkaguntaenawakaba aguyosagaopa kampa agauwe, untiye. ⁵ Piya yogana igeba esegimagini maya untawe: Aeba waya wa esegi kamana uwaimegini igeba pami ntami puma mare-u me-u pegana, kana ma'ena kamana'ama mampabi tabe puma anosawaye.

Aeba Karariya marisa agobima pintana purite mata'i a'ya'ma Yutiya mari pabiyaena piye, piya otantawe.

Isu to kake ababute Erotiti wama kamana otantawe

⁶ Pigoya piya yuguna Pairati abite: Ma ntagara aeba Karariya marisawoma, ibigantiye. ⁷ Piyama ibigaogini igeba owe yuguna: Pipa Eroti kabitemi mpawe, untiye. Piya umagini: Erotiti ababute waiyo, yogini ababute wantawe. Pigoya, Eroti aeba pi kanabipa Yerusaremi kumata a'yo umintantiye.

⁸ Piya ababute wauguna, Eroti aeba Isu agama antawamaba asoya puntiye. Aeba Isu nkawaga kamana abima e'ero ntaga aepa agakenagaba abuma mintomekanawe. Pigoya, aeba maya untiye: Naeba yekana awame'ena ka peka agakuwe, untiye. ⁹ Piya umagina Isupa to kamana to kamana abigaoganaba, antotapa kapa kampa a'wae puma omintiye. ¹⁰ Aibogini, tabe mono kiye kinape mono tisa kinape mima kamanapa aeka esegima otantawe. ¹¹ Piya, Erotibe irebu kina'wape igeba Isu to kake karana atama ata kamana otamagini, wa'ega kai ka maema amitamagini, Pairatiti to kake a'wae puma agarubuguni ababute wantawe. ¹² Pigoya Pairatibe Erotibe isigeba paipa isimo'enabi mintantamekinisi, pi ntaga isiyo'ena puma paru puntase.

Pairati maripora aegukena kamana untiye

(Matiyu 27:15-26; Maka 15:6-15; Yoni 18:39-19:16)

¹³ Pigoya Pairatiba tabe mono kiye kinape to ka'isa kiye kinape wa wayape igega'e yogini kanama aki puntawe. ¹⁴ Piya puguna aeba maya uwaimintiye: Tigeba ma ntagaraba naeti ababute kanamagiri maya yewe: Aeba wa waya akayuma kamana uwaimiye, yega, naeba pi kamanaka tige tiyobi abigaopa, kapa tige ota nkaibo'enawapa kampagi aborauwe. ¹⁵ Piya, Eroti pabiyama aguyosakate, to kake umagina agarubagiri a'wae puma to naeti ababute kanawe. Abewo. Purikena awametapa ka'enaba kampa puntiye. ¹⁶ Pika naeba yekini, irebu kina'mi eru kasutasa aeguma airisa kasaigina pi kamana'wapa a'ya wakiye, piya untiye. ¹⁷ (Piya, pi ntaninta nakena yagaba aeba iga'nabisa ka yagara iyoba atami puntiye.)

¹⁸ Piya yogini, a'ya'ma pi kina igeba tabe kamana kaga umagini maya untawe: Aeguyegana pureno. Parabasi aepa iga'nabisa iyoba tamo untawe.

¹⁹ Pigoya, Parabasi aeba ka'isa kina'mige kamana akayuma ma'ena pumagina wasana ka aeguma kaiyogini iga'na namapi atantaka, piya untawe. ²⁰ Pigoya, Pairati aeba to kake maya uwaimintiye: Isu uwa atakana wasanaga nabiye untiye. ²¹ Piya yogini igeba to kake esegimagini: Maripora aeguyegana pureno. Aeguyegana pureno, untawe. ²² Piya yuguna Pairati kamana'wai aka'i yogana kakagaena pogana, maya uwaimintiye: Aeba nana kamparagaenaba pegiri aegukena pewe. Naeba aboganaba ataenawaka purikena awametapa kampa piye. Aibegi, yekini eru kasutasa aegugasigina uwa mikiye, piya untiye.

²³ Pigoya, igeba esegima to kake tabe kamana umagini

imo kamana uma maya untawe: Maripora aeguyegana pureno, untawe. Piya a'yugu kamana umagini kiya yagarama kamana aeguntawe. ²⁴ Piya puguna pi kamana abiwaemima Isu purenema uma a'ya atantiye. ²⁵ Piya, kamana'wai wasimagina wasana aeguma kaiyogini iga'na namapi atanta ntagara, aepa iyoba imintana, Isupa ige yumesa puma irebu kina imintiye.

Isu maripora aeguyuguna purintiye
(Matiyu 27:32-44; Maka 15:21-32; Yoni 19:17-27)

²⁶ Pigoya, igeba Isu ababute ke'i wama wasana ka uma abatantawe. Kana yagarama nkagewapa Saimoni, aeba Sairini kumatasa yagarawe. Aeba torisa kanaogini araku'ma Isunta maripo maema aesaga atauguna aesagabite Isu nkaka'i wantiye.

²⁷ Pigoya wasana wabe wayape uwoma kina kaga iyega'ma wantawe. Pigoya, uwoma wae'miba intara puma kube'ena puma potantawe. ²⁸ Piya puguna, Isu a'wae puma maya uwaimintiye: Yerusaremi kumatasa wae, tigeba naeka kube'enaba a-piyo. Tigeba yagararike tigerikeka kube'enaba piyo. ²⁹ Abewo. Ainti ka kana aborakiripa maya ukibewe: We, anamo waepe iba'waepe yagara nono kampa iminta waepe igeba i'mu piyo, ukibewe. ³⁰ Piya, pi ata yagaba amu'wamakaba kuya mpaema tapaso, ukibewe. ³¹ We, aoso ya airakuyesa puma naepa naeguntiri, asa yaba aya puwaitakibewe, Isu piya untiye.

³² Pigoya ata pusume yagara tara aeke kaga iyeguke-na ibabute wantawe. ³³ Piya wama, maba ka agawapa A'no nkayampu, pita'i irosa'ma Isu maripora aeguntawe. Pigoya ata pusume ntagara ayatakanti kapa aeguntini to kapa ayake'masi aeguntini puntawe.

³⁴ Pigoya, Isu mayama nunamu untiye: Nabanempa, igeba nae agoga kampagini abintini maya pewe. Pika ataena punatantawaiwa mae igaso, untiye. Pigoya, irebu kina'mi kaiwapa atuguguna abakapisa ata'urite tete'ena puma omaeri ampaeri puntawe. ³⁵ Pigoya, wasanaba uwoma kina mimagini pintanaba agawaeyuguni, kiya kina igeba ka abi'ma ata potama maya untawe: Wasanami ka'isa kina iyo'maeyamisa puma ae'wa nkaupa ao'maeyano. Piya, aeba Karaisiti, Koti utaratanti ntagara mintanaba piya peno, untawe. ³⁶ Piya yuguni, irebu kina igeba pabiyamagini aeguma, karana atamagini, asa wani amikena puntini maya untawe: ³⁷ Kaeba Yutiya kina'mi Nkwa'ega yagara mintanapa, kaeka kaupa au'iyu, untawe. ³⁸ Pigoya, a'notapa kamana awa'ena mayama kaentawe: Ma ntagara aeba Yutiya kina'mi Nkwa'ega yagarawema kaentawe.

³⁹ Pigoya, ataena punti agunta yagara ka'waina maripora mintana iyo'maemagina ka abi'ma maya untiye: Kaeba piyamagaba Karaisitigawo. Kaeka kaukapa iyoba'atantana tasigepa pabiyama kaga iyoba tasitao, untiye. ⁴⁰ Piya yogana, to ka ataena punti ntagarama aepa ka abi'ma maya untiye. Kotigaba kampa kaekuru pegina piyaba yeno: Aege kuntaenaba ka awameta ago maeyune. ⁴¹ We, tasigeba aguntaenaresika umagi-

ni kanara mantanaba purasitawe. Aepa aguntaenawa kampa wainta yagara uwa yagara aeguyewe, untiye.

⁴² Piya untana, to Isuka maya untiye: Isu, kaeba Wa'ega yagara aintiba irosa'ma naeka napiyo, untiye.

⁴³ Piya yogana Isu maya omintiye: Naeba taga ugamekana abo: Ibanto naege Paratisibi nauka yugabi ampikibene, untiye.

Isu purintiye
(Matiyu 27:45-56; Maka 15:33-41; Yoni 19:28-30)

⁴⁴ Pigoya, kagi abebe papa ibimagina a'ya'ma maba tunusuma waintogana atamaisantiye. ⁴⁵ Pigoya, tabe mono namapi Koti auka'i tabe kairasa akumparanta pi-pa abakapisa atu'wantiye. ⁴⁶ Atu'waogana Isu aeba esegima kega'e umagina: Naba, naumanepa kae kayapi atauwe, untiye. Piya utegina purintiye.

⁴⁷ Pigoya, irebu kina'mi kiya ka'waina aeba pintana agama abitegina, Koti a'mu potama maya untiye: Ma ntagara aeba taga aguntaenawa kampa waima aogi yagarawe, untiye. ⁴⁸ Pigoya, wasana a'ya'ma pintana agakena kanama ampaki punta kina'miba agama abitegini, intara purite a'wae puma wa'ewaiti wantawe. ⁴⁹ Pigoya, a'ya'ma Isu nkaokinape Karariya marisa aega'ma kananta wayape igeba pagasara mimagini pintana pumepa agantawe.

Isu kaitantawe
(Matiyu 27:57-61; Maka 15:42-47; Yoni 19:38-42)

⁵⁰ Pigoya, Yutiya marasa Arimatiya kumatasa yagara ka mintantiye. Agewapa Yosepe, aeba mono kanisore akiyenabisa yagara mintanta, arupu agu yagara mintantiye. ⁵¹ Pigoya, aokina'mi igeba Isu kamana ota-ma aeguyugunaba, aeba aboganaba kampa aogi pun-tiye. Kampaye. Pi ntagara aeba Koti kabiratakenaena aborakana agakena agawa puma mintantiye. ⁵² Pi ntagara aeba Pairatiti wama Isu au maekena wantiye.

⁵³ Pigoya aeba wama abigaogana, owe otaogana wama mariporasa uma akita urite wae kairasa asaentiye. Asaerite wama yaba mpabi wasana aru ka ku'maranta, pita'i Isu metantiye. Pi kana yaba nkaru kaba kasa'ena waintantiye. Pita'iba paipa wasanaba kampa kaintati uma kaintawe. ⁵⁴ Pigoya pi ntagaba sabatira nakena naninta maema ai'aru pikena kana a'ya wakena pemikana: Sabati aborakiye, utegini Isu karu'ena maema kaintawe.

⁵⁵ Piya pogini ka'isa wae Isuge Karariya marisa kananta wae'mi Yosepe aega'ma wauguna Isu kabinti metaogini agantawe. ⁵⁶ Pigoya pintanaba agategini, wa'eri a'wae puma kanama aogi agunta masawae Isu pai'atakena ampa maema yokege puntawe. Piya pumagini, pi sabati tonaentisa ka'umaema yagaba, mono ago kamana aega'ma abimagini uwa atate mintantawe.

Isu puritapisa aogama asintiye
(Matiyu 28:1-10; Maka 16:1-8; Yoni 20:1-10)

24 Pigoya, sontara abaya ase marogini, waya igeba aogi agunta masawae maerite wasana aruri

wantawe. ² Wama irosa'ma agaomewa, yaba kabiba a'waewaogana uwa waintantiye. ³ Pigoya, pi kana wasana arubinti uma pai'magini Wa'egawama nkau'waka aguyosa'ma kampa agantawe. ⁴ Aguyosakategini pami puma mintuguna, tara yagarara kaiwaisipa waentana puwama pa kasa puwanta yagara tara igora ampa aborama mintantase. ⁵ Aibusuguni, waya igeba iyekuru puma parokaema mintugunisi pi ntagarara isigeba mayama uwaimintase: Tigeba nana piyemagiri aoganta kinakaba purinta kina'mitiba aguyosagawe. ⁶ Aeba mata'iba kampa mintiye. Ago aogama asiwaye. Karariya mari mintana kamana mayama urimintemi, pika napiyiyo: ⁷ Nabanempaba Wasanama Ntagara naepa aru kina'miti unatakini maripora naeguyigi, papa kakaga peka naogama asikuwe, Isu untiye. Pika napiyiyo, uwaimintase. ⁸ Piya yusuguni, waya igeba pi kamanawapa napintini, ⁹ wasana arurisa a'wae puma wa'eri wama abagi kina'wa nagisarisa ka tumpaema kinape to ka'isa wabe wayape kana kamana uwaimintawe. ¹⁰ Pigoya, pi kana wae'mi nkigewaipa Mariya Matara kumatasa waena, Yowanawa, to Mariya aeba Yemisi anowampawa, to ka'isa igege kaga miyume waena sumagini, igeba aposoro awaga kamana uwaimintawe. ¹¹ Uwaimuguna pi kamana abugunaba, kampari kamana kanta pogini kampa aogima abibebe puntawe. ¹² Pi kamana'ama yuguna, Pita aeba abitegina karu'ena wasana aruri wama ama irosa'magina kana ka awara ibikamagina agabinti agaomewa, kai ae amana pipi waintogana agategina uwoma agi napiritegina wa'eri a'wae puma kanantiye.

Tara yagararami Emaosi ki'i wama Isu agantase
(Maka 16:12-13)

¹³ Pigoya, pabi ntaga Isu nkaokina igetisa tara yagararamisi Emaosi kumati wakena wantase. Pi kumati Yerusalem kumatasaba wamagini nayatara'mu kiromita uma irosa puntawe. ¹⁴ Pigoya isigeba ke'i wantinisi pintana aborantika kamana uma abigamaka puntase. ¹⁵ Piya utaginisi wasuguna, Isu aewapa isika'i aboraogini kaga wantawe. ¹⁶ Pigoya isiyoba airari kaegasoginisi kampa aepa aogima agama napintase. ¹⁷ Piya pusuguna isibigama maya untiye: Tisigeba nana kamana uma abita kanase, untiye. Yoginisi, isintara pumaginisi isiyowawamaba murise puma mintantase. ¹⁸ Piya puntirisi isigetisa ka yagara agewapa Kiriyopasi aeba mayama Isu kamana antota a'wae puma maya omintiye: Kaeba kampa abeno. Yerusalem kumati ibasa yaga uwoma kina irosa'magini kana kina'mi tabe kamana aboragini abiwaemagini mintagana, kae ka'wainaga ayama kampa abinta mintanema, abigantiye. ¹⁹ Piya yogana aeba: Nanaena aborayema, isibigaoginisi isigeba maya omintase: Pi Isu Nasareti kumatasa, ae kamanane. Aeba tabe poropete yagara mi-ma Koti nkaobipe a'ya'ma wasanama nkiyobipe esegiyena puma miyi ntagarawe. ²⁰ Pigoya, tabe mono kiye kinatete kabiye kinatempibe uma kiya yagarama

nkayapi aegukena atagana, maripora aeguma kitauguna purintiye. ²¹ Piya, taeba aeka napi napi puma: Aeba Isureyo kina taeba ataenabisa tau'ima taba puratakiyema ago napintompene. Piyama napiyokini aeguyegana pu'wagi, mintokana kakaga yaga a'ya puwaye. Pipa ayabayawe. ²² Pigoya, ibaba taetisa ka'isa wae igeba taekuru kamana uramewe. Igeba abaya aseka wasana aruri wama uma agapa, ²³ Isu nkau'wa kampa waintegini uma aguyosakate a'wae puma kanama maya yewe: Enisore tara aboraramima: Isu aogama ago asiwaye, piyama uramese. ²⁴ Piya, pi kamanapa abima taetisa ka'isa taokina igeba wama waya'mi yesa pumagini uma agapa, ae'wapa kampagini agawe, piya omintase.

²⁵ Piya omusuguna aeba maya uwaisimintiye: We, tisigeba kampa abeso. Poropete kina'mi kamana kaemarantapa, tigebe nana piyema aibo'enaba puma kampa aogima abibebe pewe, a. ²⁶ Piya, Karaisiti aeba ayamagina kampa puremisinta manta e'wasaenama nkagupipa uma pasisine. Pipa aeba tagane, uwaimintiye. ²⁷ Piya umagina, Mosese kamanape poropete kina'mi kamanape a'ya'ma aeka uma kaemaranta kamana amato pumagina kana kamana agoba kaga uwaisimiwaentiye.

²⁸ Pigoya, igeba wama wakena pume kumati irosantawe. Pigoya, Isu aeba kumapa agategina wakena poginisi, ²⁹ isigeba araku'ma maya untase: Ago pankaoaba pasikena puma ase ikena piye. Kaeba tasigege mata miyo, untase. Pigoya, isigege mikenaga owe yoginisi, namapinti kaga intawe. ³⁰ Pigoya naninta nakena mara'mimagina pareti maema a'mu potama ako puma isimintiye. ³¹ Piya pogana, isiyowamaba araoginisi Isu agabebe pusuguna, pabigo Isu kaka wantiye. ³² Aiboginisi, isigeba pi kamanapa uma abigamaka puma maya untase: Ke'i kamana urasimintana mono ago urasimeginaba tasintama abarutama aogi pemi kamana iye.

³³ Piya umaginisi, pabi ntaga asima to kake Yerusalem kumati a'wae puma wantase. Wama uma irosa'ma ae'wa nkabagi kina nagisarisa ka tumpaema kinape to ka'isa iyokinape aki puma mintuguna uma ibatantase. ³⁴ Piya pusugini igeba to kamana mayama uwaisimintawe: Wa'ega aeba taga asiwagina Saimoni agaye, untawe. ³⁵ Piya yugunisi, isigeba: Pabiyama Wa'egawama ke'i aborarasimima wama namapinti pareti maema a'mu potama apako pegira tasigeba ago agause, piya uma uwaimintase.

Abagi kina'mi Isu agantawe
(Matiyu 28:16-20; Maka 16:14-18; Yoni 20:19-23)

³⁶ Pigoya, abagi kina igeba pi kamana uma mintuguna, Isu aewa abakankaipi aborantiye. ³⁷ Piyama aboraogini, igeba agamagini pami puma iyekura puma: Kewama aboraye, untawe. ³⁸ Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Tigeba nanaga tiyekuru puma tigu'amba tara tara piye, a. ³⁹ Mapa naene mintuwe. Tigeba nagisa nayapa agaiyo. Piya pumagiri kanama nauta aukaya puma nagaiyo. Nae'ne ntau'ntagane. Nae

nagasa piyo. Piya, ke kina'ma awasebe ayampube kampa waitiye, umagina agisa ayapa uma iyakintiye.

⁴¹ Piya pogana, igeba intawama aogi pogini kamana'wapa kampa abinta, uwa napi napi puma i'mu puma mintuguna: Nanintaripa ka'isa waitiyo, untiye.

⁴² Piya yogini igeba inoyanta kaemaranta amuguna, ⁴³ aeba maema naogini agantawe.

⁴⁴ Pigoya, to ka maya uwaimintiye: Naeba tigege mi-ma maya uma uwaimima mibuntone: Mosese kamanapipe poropete kina'mi kamanapipe Samu ini isapipe a'ya'ma naeka meto kamana kaemaranta, pipa tagantana puwaikiye, urimintone, untiye. ⁴⁵ Piya uma pi mono agowapa uma aborawaimogini abintawe.

⁴⁶ Aibuguna to maya uwaimintiye: Karaisiti naekaba mayama kaemarantane: Aeba auki nakiyena puma pu'ma, pu'wakibipisa papa kakaga pekana aogama asiwakiye. ⁴⁷ Piya pekini aokina'mi awaga kamana uma a'ya'waema marisa kina mono uwaimima, igu a'wae puma aguntaenawaipa uma asu'a pikenaena aborano,

uwaimikena wakibewe, mayama kaemarantane. Piya, pi kamana uwaimikena yugaba Yerusaremi kumatasa agobiritegiri wagana kana pubewe. ⁴⁸ Piya tigeba aogi kamana'ne uwaimikena kina'nepa tigewe. ⁴⁹ Pigoya abewo. Nabanempa ka'ena timikenaga untemika ota'kana tumikiye. Pika tigeba ma kumapa a-nkatantiri uwa agawa puma mintigina inatisa esegiyena tigeta tumekiri wama aogi piyo, piya uwaimintiye.

Isu mantari intiye

(Maka 16:19-20; Aposoro 1:9-12)

⁵⁰ Pigoya pi kamana ugaitegina, wa'erisa ibabute wama Petani kuma agora uma irosa'ma aya nkasabuma: Aogima miyiyo, uma a'mu puwaitantiye. ⁵¹ Piyama a'mu puwaitategina itate intiye. ⁵² Piya pogini, igeba tabera i'muntana purite Yerusaremi kumati a'wae puma wama, ⁵³ tabe mono namapi asi nasi uma mima Koti i'mu potantawe.

Yoni

Isu aeba Koti nkawamune

1 Pigoya, paitaka'ya kamana agoba mintantiye. Pi kamana agoba Kotige kaga mintantiye. Pi kamana agoba aewa Kotiwe. ² Paitaka'ya aeba Kotige kaga mintantiye. ³ Pigoya Koti otaogana, aewa a'ya'wae-maenaba aborawaentiye. Ka'enaba to ki'isa kampaye. A'ya'waemaena aborantipa, pipa aewa pogana aborantiye. ⁴ Pigoya, aeba miyaba'enama nkagoba mintantiye. Pi miyaba'enaba wasanamiti e'wasa puratantiye. ⁵ Pi e'wasaenama tununtanabi arawaogana, tununtanama nkagoba kampa airarikaentiye.

⁶ Pigoya, Koti otaogana ka yagara ampa aborantiye. Agewapa Yoniwe. ⁷ Aeba Koti nkomintemi kamana uramikenaga ampa aborantiye. Piya, aeba pi kana e'wasaenama nkagowaka a'ya'ma kina urameka, abima tamatiti pukubompeka Koti otaogana ampa aborantiye. ⁸ Pi Yoni aeba e'wasaenama nkagoba kampaye. Aeba kanama e'wasaenama nkagowaka awaga kamana ukenaga kanantiye.

⁹ Kanaogana, ae aka'i pi e'wasaenama nkagowampa mabi aborantiye. Aborama a'ya'ma maga maga kina'mi kipa ara puratantiye. ¹⁰ Pigoya, mabi ampiyogini, mabisa kina'miba pi mpaba aboranti ntagaraga kampa aogima abimagini agantawe. ¹¹ Piya, aeba mawata aboraoginiba, pi Yuta aokina'miba aepa kampa agoya potantawe. ¹² Pigoya, a'ya'ma agoya pota kina igeba Koti ntagara aragaena pikena ki aborawaimintiye. Pipa ae agega napima aegara kina piya puwaitaye. ¹³ Piya, pi Koti ntagara araga wasanami kurapisabe napiyenabisabe kampagini aborawe. Wasana ka'wainatisaba kampaye. Pi Koti ntagara araga Koti aumawapa imegini aborawe.

¹⁴ Pigoya, kamana agoba aeba wasana aboramagina, awagaenawape tagantanawape pumaema waitantogana mintoga, e'wasaenawapa agantompene. Piya, Koti ntagarawa ka'anto mintogana, otaogana tumpintoga e'wasaenawapa agantompene. ¹⁵ Pigoya, Yoniba ae kamana aborama kega'e uma aeka maya untiye: Naka'i ampa aborami ntagara maru mintantine. Aeba pabiyama asu nagasima mintiyema, pai urimintone, untiye.

¹⁶ Pigoya, a'ya'ma aogiyenaba pumaema aeti waintoga, awagaenawapa toma toma maemagi mintantompene. ¹⁷ Kotiba Mosese ke i'ma, ago kamana'wapa omogana uramintiye. Piya, Isu Karaisitipa otaogana, aeba pi nkawagaenawape tagantanawape aboraramintiye. ¹⁸ Wasana ka'waina Kotipa kampa agantine. Pi-

pa kampaye. Koti ntagara, abawampa nkagora miyemi'na, ae abiwapa agantana, awaga kamana'wapa uma aboraramintiye.

Yoni mono wani pai'itanti ntagarama kamanane (Matiyu 3:1-12; Maka 1:7-8; Aruku 3:15-17)

¹⁹ Pigoya, Yerusalemi kumatasa Yuta kina'mi ka'isa mono kiye kinape iyo'maeyume kinape uwaitauguni, Yoniti wamagini: Kaeba kegawema, abigauguna, agowapa uwaimintiye. ²⁰ Aeba agowapa kampa kakan-ta aborama: Naeba Koti utaratantegiri agawa pe ntagara Karaisitiba kampaye, uwaimintiye. ²¹ Piya uwaimogini, igeba to kake atesumagini mayama abigantawe: Aya yagaragawe. Kaeba Irai yakawo, yuguna: Naeba aeba kampaye, yogini: Kaeba agawa pompe poropete yagaragawo, yuguna, aeba toba: Kampaye, untiye. ²² Piya yogini, igeba to mayama abigantawe: Kaeba kegawe. Urataga, kanaompe kinati wama uwaimikena pune. Kaekakaba nanawe yenema, abigantawe. ²³ Piyama abigauguna maya uwaimintiye: Poropete Aisaya awa'ena uma kaentipa, pipa naeti esegi piye. Pipa mayamawe: Pigoya, naeba awaga kamana ikena yagara, ka'me mpari mima kega'e umagi, Wa'egawamanta ke'i arupu puma amuyena piyo, yuwe, untiye.

²⁴ Pigoya, Yoniti ampa irosanta kina igeba Parasi kina'mi nkaruyenabisawe. ²⁵ Pigoya, pika to kake abigama maya untawe: Kaeba Karaisiti yagaraba kampaye. Irai yaba kampaye. Pi utaratanta poropeteba kampaye, piya yempene. Pipa nanaraka wasanaba mono wanipa pai'itane, untawe. ²⁶ Piya yuguna, Yoniba maya uwaimintiye: Naeba wanitasa pai'itauwa, pigoya abakatipi ka aborama mintipa, tigebe aepa kampa aogima agabebe pewe. ²⁷ Pi aeba naka'i kanaye. Agewapa asunagasima waintika, naeba mayamanaba agisa ana-pa kampa akubo agaikuwe, untiye. ²⁸ Pigoya, pintanaba Petani kumata Yontani waninkama maroteri aborantiye. Pigoya, pita'i Yoniba mima wasanaba mono wanipa pai'itantiye.

Yoniba Isu nkagowa uwaimintiye

²⁹ Pigoya, marogana Isuba Yoniti kanaogana, agate wasana maya uwaimintiye: Agaiyo. Maropa Koti sipisipi awaro kanaye. Aeba a'ya'ma kina'mi nkaguntaenare maema asu'a puragaikibi ntagarawe.

³⁰ Pigoya, pi aeka maya urimintone: Naka'i ampa aborami ntagara maru mintantine. Aeba pabiyama asu nagasima mintiyema, piya urimintone. ³¹ Naenepa

paipa aepa kampa agabebe puntone. Isureyo kina tige ae awaga kamana urimekiri agowapa abintigi, ampa irosa'ma wanitasa paitauwe, untiye. ³² Piya untana, Yoniba aeka to maya untiye: Aota Awamusa'ama mantarisa atate, pupunta kanta purite aeti tumpintoga agantone. ³³ Pigoya, naenepa paipa kampa agabebe puntuwagana, wani pai'itao unatanti'na maya unamintiye: Awamusa a'nota tumpintakana agakibempe ntagara, aeba wasana Aota Awamusatasa pai'itakiyema, unamintiye. ³⁴ Pigoya, naeba pi agantoka agowapa abima, aeba Koti ntagarawe, untone.

Isuba tarawatarawaki abagi kina iba puntiye

³⁵ Pigoya marogana, Yonibe abagi yagarawa tarabe pabi mpara asimagini mintantawe. ³⁶ Mintuguna, Isuba pabita'i waogana Yoniba agate: Agaiyo. Koti sipisipi awaroba marompaye, untiye. ³⁷ Piya yoginisi, isigeba abite Isu aega'ma aka'i wantase. ³⁸ Aka'i wausuguna, Isuba a'wae pumagina isigate, maya untiye: Tisigeba nanaga aguyosagakena kanasema, isibigaoginisi isigeba maya untase: Arabai, kaeba aenkau'i mintane, untase. Pi Arabaiwe untame kamana tae kamanapisa Tisawe yune. ³⁹ Piya yusuguna: Kanama ampa agaiso, untiye. Piya yoginisi, isigeba aege wamaginisi minti ntamanka agausuguna, ago atamaisaoginisi pi ntagaba pabi miyometa mintantase.

⁴⁰ Pigoya, Yoni kamana abima Isu nkaegarantame, kapa agewapa Enturu, aeba Saimoni Pita nka'nanto, ⁴¹ aeba marupa agantowampa Saimoni abatama maya omintiye: Tasigeba Mesaya yagara abatause, omintiye. Pigoya, Mesayawe unta kamana tae kamanapisa Utaratanta yagara Karaisitiwe yune. ⁴² Piya omima, Enturuba ababute Isuti wantiye. Piya pogana, Isuba agate maya untiye: Kaeba Saimoni, Yoni ntagaragawe. Kae kageba Sipawe ugamuwe, untiye. Pi kana agiba a'wae puma Pitawe, pipa yabane, yune.

Isuba Piripike Nataniyerike isiba puntiye

⁴³ Pigoya marogana, Isu aeba Karariya mari wakena aseyo puntana, Piripi abatama: Kaeba naegaraoma, omintiye. ⁴⁴ Pigoya, Piripi aeba Petisaita kumatasawe. Enturube Pitabe isigeba pabi kumatasawe. ⁴⁵ Pigoya, Piripiba Nataniyeri abatama maya omintiye: Mono isapi utaratanta yagara meto kamanapa Mosese ago kamana kaemaraogini, poropete kina'mi kaemaranta, aepa abataune. Aeba Yosepe ntagara Isu, Nasareti kumatasawe, untiye. ⁴⁶ Piya yogana, Nataniyeriba mayama a'wae pomintiye: Nasareti kumatasaba ayabaya puma aogiyenaba aborakiye, yogana: Kanama ampa agao, Piripiba piya omintiye.

⁴⁷ Pigoya, Nataniyeriba Isuti wama uma irosaogana, agantana aeka maya untiye: Agaiyo. Taga Isureyo yagarawe. Antabaipintiba kumpariyenawapa kampa waintiye, untiye. ⁴⁸ Piya yogana, Nataniyeriba: Kaeba aeta mintuwagana nagantampene, untiye. Piya yogana, Isu maya a'wae pomintiye: Piripiba kampa kagega'e untegina, piki ya agobi mintaka kagaone, untiye.

⁴⁹ Piya yogana, Nataniyeriba abima to maya omintiye: Tisa, kaeba taga Koti ntagara, Isureyo kina'mi Nkwa'egarekawe, untiye. ⁵⁰ Piya yogana, Isuba maya untiye: Piki ya agobi mintaka pi uma aboragamogana, abimagina naegarampepa abeno. Agama abempepa pipa agasawane. Pigoya, to tabenawapa agama abikibene, untiye. ⁵¹ Piya untana to maya untiye: Naeba tagaka urimukuwa, abiyo. Aintiba mantaba a'waiyekana, Koti nkenisore kina'miba Wasanama Ntagara naeti ite tumite pigiri igakibewe, Isu piya untiye.

Isu yogana waninkama wainiyena puntiye

2 ¹ Pigoya kakaga yaga a'ya puwaogana, Kena kumata Karariya mari waya iba'ena pikena nanintae-na puma aki puntawe. Aibuntini, Isupe anowampape abagi kina'wape kaga igega'e yuguni ampa irosantawe. ² Piyama a'ya'ma kina'mi aki puma nantini, wainiba nauguna tagankaogana, Isu nkanowampa: Wainiwaipa a'ya wayema, omintiye. ³ Piyama omogana Isuba maya omintiye: Ma nkwa, nanaga naepa unamene. Naekana aborakena yagaba ibaba kampaye, untiye. ⁴ Piya yogana, kana anowampaba kayokaya kinapa: Ka'enaga urimekiripa piyo, uwaimintiye.

⁵ Pigoya, pi ntamapipa wani kankabebe tonaentisa ka'umaema yaba kankabebe waintantiye. Piya, Yuta kina'miba monoka napimagini iyapa wani nkaema miyumekana, pi ntamapintiba waintantiye. Pi kana kankabebe uwaenantoba kampaye. Abaenaraka'yane. ⁶ Pigoya, Isuba kayokaya kinapa maya uwaimintiye: Tigeba wani iru'ma pi kankabebe tigiyo, yogini, igeba abite wanipa iru'ma kankabebe tiguguna awaitawaentiye. ⁷ Piya puguna maya uwaimintiye: Tigeba ibaba ka'isaba ari'urite nanintara kabiyome ntagaramati waiyo, untiye. Piya yogini igeba irurite wauguna, ⁸ kana wainiba pi ntanintara kabiyome ntagara aeba nabigategina, aetasabaya irurite kanawemaba kampa napintiye. Piya pogini, kayokaya kina wani iru'ma tabe kankabebe tiginta kina, igemana wainiwama nkagoba abibebe puntawe. Pigoya, kana nanintara kabiyome ntagara aeba kana waya iba kasamume ntagarapa kega'e uma, ⁹ maya omintiye: Maru iga wainiba imegini, namagini iga'e pagasigina ainti kampa aogi wainiba imisanawe. Kaeba ayagabaya iga wainiba kakatakana waintegina ainti imene, untiye.

¹⁰ Piya, Isu aeba Kena kumata Karariya mari awame'ena pikena esegiyenaba agobima aboraogana, e'wasaenawapa aborantiye. Aibogini, abagi kina'wampiba pintana agategini, aepa aega'magini imatiti puntawe. ¹¹ Pigoya, pintanaba a'ya puwaogana, Isuba pi kumatisaba Kapaniyamu kumati tumogini, anobe a'natabarabe abagi kina'wape aege kaga tumiwaentawe. Pigoya, pitapa uwaena yaganto mintantawe.

Ikantana pume kinapa Isu igarubantiye

(Matiyu 21:12-13; Maka 11:15-19; Aruku 19:45-46)

¹² Piya, Yuta kina'mi Pasoba i'muntanawai agarosaogana, Isuba Yerusaremi kumati ima mintan-

tiye. ¹⁴ Aibuntana, tabe mono namankama nkantabaipintiba asu agaompa, ka'isa kina'mi purumakape sipisipibe kabarape maete wama ikantana puguni, to ka'isa kina'miba mone antota ankami ankami puma mintantawe. ¹⁵ Piya puguna Isuba igategina, iga'na maema kibaru'magina, a'ya'ma wasanabe sipisipibe purumakape iyeguma igarubaogini, pi ntamapisa iyegaka wauguna, kana mone yabaeba apasana'ma monewaipa asunukaentiye. ¹⁶ Piya puntana, kabara ikantana pume kinapa maya uwaimintiye: Mantanaba maete waiyo. A'yugu piya peganaba, nabanempa ntamankamaba ikantana namantana piye, untiye. ¹⁷ Isu piya pogini, abagi kina'wampiba mono isapi kamana awa'ena waintanti, pika napintawe: Kae namataka nantabaipintiba yaku nkabusa iye, piya kamanaka napintawe.

¹⁸ Pigoya, Yuta kina'miba abigama maya untawe: Kaeba piya pempeka, esegiyenagampa nkagoba aborama awame'ena kapa tayakega agano, untawe.

¹⁹ Piya yuguna, iwamuta u'magina maya uwaimintiye: Tigeba ma tabe mono nama akasabaigipa naeba kakaga yaga a'ya peka, to kake kima a'ya pukuwe, piya untiye. ²⁰ Piya yogini, pi Yuta kina'mi maya untawe: Anasa kinatempiba kaboba 46 kima a'ya puntawe. Pigo kaeba kakaga yaga kimagina a'ya pikenaga yeno, untawe.

²¹ Pigoya, Isu mono namankamaka untipa, pipa ae'wa nkau'amaka meto kamana untiye. ²² Pigoya, ainti purintapisa asiyogini, abagi kina'miba pi kamana'wapa to ka napimagini, pipa mono isapisa, ae unti kamana, abugunaba tagantana puwaentiye.

Isu aeba a'ya'ma kina'mi nkagowaipa igawaentiye

²³ Pigoya, Isu aeba Pasoba nakena yagaba Yerusaremi kumata mimagina, awame'ena pogini, uwoma kina'miba agategini ae ageraka imatiti puntawe. ²⁴ Piya puguna, Isu aeba wasanaba igabebe puwaentika, ige iyapipa ae'wantanaba kampa atantiye. ²⁵ Pigoya, aeba a'ya'ma wasanami nkago abikenaba wasanapa kampa ibigantiye. Uwaba aewa wasanami nkintabaipintiba igabebemagina agawaentiye.

Isuge Nikotimasige kamana untase

3 Pigoya, Parasi yagara ka mintantiye. Agewapa Nikotimasi, aeba Yuta kiye yagara mintantiye. ² Pntagara aeba aseka Isuti wama maya omintiye: Tisa, taeba agogapa abune. Kaeba Kotitisa taga tisa yagara aborantane. Piya, wasana ka'waina Kotiba antabaipi kampa mintegina, awame'ena pempesapa kampa piye, untiye. ³ Piya yogana, Isu maya omintiye: Naeba tagaka ugamukuwa, abo. Ka'waina aeba to kake kampa yakari potakanaba, aeba Koti kabiratakaenaba kampa asu agakiye, untiye. ⁴ Piya yogana, Nikotimasi ba to maya omintiye: Ka'waina aeba ago anasa puwanti'naba, ayamagina kasapa aborakiye. Ayamagina anowampa nkantabaipintiba uma pasekanaba to kake yakari potakiye, untiye. ⁵ Piya yogana Isu maya omintiye: Tagaka ugamukuwa, abo. Ka'waina aeba

wanitasabe Awamusatasabe kasa'ena kampa aboranti'naba, Koti kabiratakaenabipa kampa asu mikiye.

⁶ Piya, wasanama aga'e puma yakari potaipa, pipa wasana aogane. Aota Awamusa'ama yakari potaipa, pipa Awamusa'ama nkaogane. ⁷ Tigeba yakari pikenana kasa aboraiyoma, yopa, kaeba abimaginapa kuntaba a-po. ⁸ Pigoya, pontaba ae'wantanaba piye. Aetasabaya kanate wate piye. Pipa kampa abintane. Agasankapa abepa, pipa pontawe yewe. Piya yemisa puma, ka'waina aeba Awamusa'ama yakari potanti'na, agowapa pabiyama agawe, untiye. ⁹ Piya yogana, Nikotimasiba maya omintiye: Pipa ayamagina piyaba pikiye, untiye. ¹⁰ Piya yogana, Isu mayama a'wae pomintiye: We, kaeba Isureyo tisa yagara mimagina, pipa kampa aogima abeno. ¹¹ Naeba tagaka ugamukuwa, abo. Taeba agama abompentanaba aborama urimokiripa, pipa tigeba kamanatepa a'a-o yewe.

¹² Pigoya, naeba mabisaenaga urimogiripa kampa napiyewa, pipa mantari kakama waintintanaga urimekiripa, ayama abimagiri napikibewe. ¹³ Pigoya, wasana mantariba kampa ima uwa asu agaye. Kampaye. Wasanama Ntagara nae ka'anto mantara mintantotisa tumpa pika urimuwe.

¹⁴ Pigoya, Moseeba paipa ka'me mpari kuyapa yara itagintisa puma, Wasanama Ntagara naepa yara ita natakibewe. ¹⁵ Piya pigina, naeti imatiti pikibe'nagiba miyaba'ena aboramagini mikibewe, piya untiye.

¹⁶ Pigoya, Koti aeba a'ya'ma kina'mikaba tabera abugaogana, yagarawapa ka'antowa mintogana, aepa taeti otantiye. Aepa aega'ma imatiti pikibe'nagiba ataenabipa kampa tumpintini, e'wasa maema miyaba mikibewe. ¹⁷ Piya, Kotiba yagarawapa mabisa kinapa kamana uma uratanemaba kampaye. Wasana i'ima iba piyoma otaogana tumintiye. ¹⁸ Pigoya, ka'waina aeba aega'ma amatiti pikibi'naba, aguntaenama nkantota'enaba kampa maekiye. To ka'waina kampa aega'ma amatiti pikibi'naba aguntaenama nkantota'enawapa waitakiye. Piya, Koti Ntagara ka'antowa nkagegaba kampa napima amatiti pikibika aguntaenawapa waitakiye. ¹⁹ Pigoya, pi antota'enama nkagowapa mayamawe: Mabi e'wasaena maete tumintogini, mabisa kina'miba tununtanaga ibugantana, e'wasaenagaba kampa ibiye. Pigoya, pipa nanagawanane. Ataenawai waintika piya puntawe. ²⁰ Pigoya, a'ya'ma kamparagae'na pe kina'miba pipa e'wasaenama kama potawe. Igeba kamparagaenawai aborasanagaba kampa ibegini, e'wasaenariba kampa kanawe. ²¹ Piya, ka'waina tagantana pi'naba, aeba e'wasaenabi uma aboraye. Aeba yogawapa Koti nkesegiyenara puntika, uma aboramegini aogima agawe.

Yoniba Isu nkago aborama uwaimintiye

²² Pigoya, Isuba kamana uma a'ya atate, abagi kina'wa ibabogini, Yuta mari ka au'i wama umintantawe. Pita'i umimagina, Isuba mono wanipa pai'itantiye.

²³ Pigoya, Yoni aeba Inoni kumata mima, Serimi agora mima, pabiyama wani pai'itantiye. Piya, pitapa wanipa tabe waintogini, pita'i wasanaba ampa irosaoguna

mono wani pai'itantiye. ²⁴ Pi ntagaba Yonipa iga'na namapipa kampa aba potantawe. Pipa asawe.

²⁵ Pigoya, Yuta yagara ka'wainage Yoni nkabagi kina'wampige wani pasikenaenaga kamana umagini akayuntawe. ²⁶ Piya pumagini, igeba Yoniti wamagini maya omintawe: Tisa, kaeba Yontani wani maroteri mintukuna, ka yagara ampa irosaogana, agowapa aboramagina uramintampepa, aeba ma kanabipa pabiyamagina wasana mono wani pai'itagini aeti wawaeyewe, untawe. ²⁷ Piya yuguna, Yoniba maya uwaimintiye: Ka'waina Kotiba ka yugawaka kampa otakanaba, aewapa kampa uwaba maekiye. ²⁸ Naeba Koti utaratanta yagara Karaisitiba kampaye. Naeba ae awaga kamana uma aborakena yagara Kotiba unatan-tegi, paitama kanantone. Piyama urimuwigiri tigeri abintawe. ²⁹ Piya, iba'wae'ma nkawaewampa aewa maeyagina, ao'yagaramaba ao'maemagina aeka a'mu potaye. Piya, ao'yagaramaba a'mu potaisa puma, aneba na'mu potauwe, Isuka piya untiye. ³⁰ Piya, ae age-wamaba anosama tabe pekana, nae nagewamaba tumikiye, Yoni piya untiye.

³¹ Pigoya, inatisa tuminti'naba asuragasiwaeye. Mabisae aboranti'naba mabisaeana puntana, mabisae-naga iye. Piya, mantarisa tuminti'naba pipa asuragasi-waeye. ³² Pi ntagarawama a'ya'waemaena agama abinti, pi awaga kamana yeginiba, wasanamiba iyekita puma kamana'wapa a'a-o yewe. ³³ Pigoya, wasanama pi kamanapa abemi'naba, Kotiba taga semi ntagaraga: Owe, iye. ³⁴ Piya, Koti otami'naba, aeba Koti kamana'amana siye. Piya yagaraba aepa Kotiba Awamusapa atunkapa kampa amikana uwa amiyaba miye. ³⁵ Piya, abawampaba pi yagarawakaba abugagina, a'ya'waemaenaba ae ayapi atawaentiye. ³⁶ Pika ka'waina aeba Koti ntagarawapa aega'ma amatiti'ena pemi'na, aepa miyaba'enaba ago aboramiye. Piya, to ka'waina aeba Koti ntagarawampa kamana kampa wasiyemi'naba, miyaba'enaba kampa aboramekana, Koti nkamo'enawapa aeti waiyaba mikiye.

Isu aeba Sameriya marisa waepa kamana omintiye

4 Pigoya, Parasi kina igeba Isuka mayama abintawe: Aeba abagi kina uwoma ibabumagina wani pai'itamagina Yonipa asugasayema, abuguna Isu abintiye. ² Piya, Isu aewapa kampa wanipa pai'itantiye, abagi kina'wampika yogini pai'itantawe. ³ Piya, Suba Parasi kina'mi pi kamana abuguna abitegina, aeba Yutiya maba atate Karariya mari a'wae puma to kakema wantiye. ⁴ Wamagina, pi ki'i aega'urite wama Sameriya maba akata wantiye.

⁵ Pita'i wamagina Sameriya kumapa ka, agewapa Saka, pita'i uma irosantiye. Pi kumapa Yekobu yagarawa Yosepe aminti mpawama nkagora waintantiye. ⁶ Pabita Yekobunta wani kaba waiyogana Isu aeba kagi abebe uma irosa'ma, ayampu kampa pogana wani ka awara mara'mimagina migarantiye.

⁷ Mintogana, pi kumatasa wae ka'waina wani itikena ampa irosantiye. Irosaogana Suba: Kaeba wanipa namega nano, omintiye. ⁸ Piya, abagi kina'wapa igeba

naninta ika pikena kumati igasuguna, Suba abintowa mintana kana waepa wanikaba omintiye. ⁹ Omogana, kana Sameriya wae aeba maya untiye: Kaeba Yuta yagaramagaba nanaga Sameriya wae'mantekaba wanikaba nabigane, untiye. Piya, Yuta kinape Sameriya kinape atokaema kampa miyumekana kana wae aeba piya untiye. ¹⁰ Piya yogana Suba maya omintiye: We, kaeba Koti kao'enama nkagobe pi wanika ugamo nkagonepe kaga kampa aogima abempesinta esunataka e'wasa maekena wanipa kamosine, untiye. ¹¹ Piya yogana, kana wae'ma maya omintiye: Tabe yagara, wani kaba pipa e'erona, kaeba wani itikenaenagapa kampa waintiye, kaeba e'wasa maekena wanika yempepa aetasa itikibene. ¹² Tayabama Yekobu ae ma nkwan kaba ku'magina, aewape yagara puru-makawampibe igeba to wanitasa wanane. Pabi matasa namagini mintantane. We, kaeba ayamagina Yekobupa agasimagina wanipa kapa maema aborakibene, untiye. ¹³ Piya yogana Suba maya omintiye: Piya, ma nkwanipa kampa agora tiga'e pakena wanikiri a'ya'ma yagaba nayaba'miyewe. ¹⁴ Pi nae wanipa ka'waina amekana aeba pi nakibipa, aepa wanikaba to kakema kampa abekana uwa miyaba'mikiye. Naeba pi nkwan amekana agupi wani nkaru aboramekana miyaba'mikiye, untiye. ¹⁵ Piya yogana, kana wae'ma maya untiye: Tabe yagara, kaeba pi kana wanipa namegana to kakema wanikaba kampa nabeka, mata'i asi nasi kanamagi itiyaba'miyopa kasano, untiye.

¹⁶ Piya yogana Suba maya omintiye: Kaeba wamagina kawaegampa ababute kanaiso, untiye. ¹⁷ Piya yogana, kana wae aeba: Naeba nawaenempaba kampaye, untiye. Piya yogana Isu maya untiye: Kaeba kawaegampaba kampaye, pipa kanara sene. ¹⁸ Kaeba waba nayaka'mu maegate itate puntampekana, pigo ma mintemi nkwa pipa aeba kae kawaeba kampaye. Pika kaeba taga kamana yene, omintiye. ¹⁹ Piya omogana, kana wae aeba maya omintiye: Yabe yagarane, naeba ibanto ago abuwe. Kaeba poropete yagaragawe. ²⁰ Pika yega abeno: Tae tayabamagiba ma nkamuta Koti nkaobi aki puma kamana'wa abeno, yegiri, piya Yuta kina tigeba: Kampaya, Yerusaremi kumata aki puma Koti kamanapa abiyo, yewe, untiye.

²¹ Piya yogana Isu maya untiye: Waya, naeba uga-mukuwa, abo. Nabanempa aeba ma nkamutapa kampaye. Yerusaremi kumatapa kampaye. Uwa a'ya'ma mari Koti nkawaga kamana ikena kana agarosakena piye. ²² Tigeba kampa abintiri kampa agantanama kamanapa yega, taeba pipa abibebe pumagi pune. Mono pipa Yuta kina taeti aboraye. ²³ Pigoya kana ka aborakiya, pipa mampa ago aboraye. Pita'i taga mono kina'miba monota mima igu imawamaba naba nkawaga kamana taga sikibewe. Naba aeba piya mono kina'mika abiye. ²⁴ Piya, Koti aeba amanine. Pika ae awaga kamana ikena monota mima tigu timarasaba taga-ka yiyo, untiye. ²⁵ Piya yogana, kana wae aeba maya untiye: Naeba ago abuwa, utaratanta Mesaya aborakiye untapa, aboramagina kamana uma aogi puma arupu puramikiye, untiye. Piya, pi Mesayaba aeba

Karaisitiwe. ²⁶ Piya yogana Isu aeba maya untiye: Kamana ugamopa, pipa naewe, omintiye.

²⁷ Pabigo piya yogini abagi kina'wa ampa irosantawe. Ampa irosa'magini kana wae'mage kamana yusumeka uwoma nkigi napintawe. Piya puntini, nana kamana nanaga omenema abigakena abumepa kunta pogini atantawe. ²⁸ Pigoya, kana wae aeba wani kankabewapa pabita atate kumati karu'ena wamagina wasana maya uwaimintiye: ²⁹ Tigeba kanamagiri ka yagara agaiyo. Aeba a'ya'waemaena punto, pi kamanapa aborama unamiwaeye. Aeba Karaisitibayawe, untiye. ³⁰ Pigoya, igeba pi kamana abite kumatisaba Isuti wawaentawe.

³¹ Pigoya, pi ntagaba abagi kina'wampiba: Tisa, kaeba naninta nao, untawe. ³² Piya yuguna maya uwaimintiye: Naeba ka'isa naninta waintipa tigeba kampa abintawe, untiye. ³³ Piya yogini, abagi kina'wa igewai mare-u me-u pumagini maya untawe: Ke kapa nanintaba maetegina menkaiye, untawe.

³⁴ Piya yuguna aeba maya untiye: Unatanti, ae awamu wasima yogawa puma a'ya pikenana pi'na nanintanantana piye. ³⁵ Tigeripa mayawe yewe: Opa tarawa tarawaki to a'ya puwakana mata'i nakenaba aborakiye, yewe. We, naeba urimekiri abiyo: Tigeba asaga'yuma tiyo ma'ma yoga agaiyo. Nakena aborakena kanapa mampa agarosaye. ³⁶ Naninta nakena yogarisa maema miyaba'enabi aki pikibi'naba ikantana maekiye. Psya, aintana yoga punti'nabe kana nakena maenti'nabe isigeba kaga isi'mu pikibese. ³⁷ Piya, ma kamanapa tagane: Ka'waina aintana pegina to ka'waina nakenaba maeye. Tara yaga isigeba ka yuga pese, pipa tagane. ³⁸ Naeba tige aintana kampa puntati nakena aki punataiyoma, uritauwe. Yoga pipa ka'isa kina'mi pumarantagana aboranti, pipa tigeba uwa a'na puma maeyawe, Isu piya untiye.

³⁹ Pigoya, Sameriya wae aeba: A'ya'waemaena punto kamanapa pipa aboramagina unamiwaeye, unti kamanaka uwoma pi kumatasa kina'mi abitegini, Isu aegarantawe. ⁴⁰ Pika Isuti ampa irosa'magini igege miyenema esotantawe. Piya puguna, aeba owe uma tara yaga ige kumata mintantiye. ⁴¹ Piya puntana, mono uwaimogini to uwoma kina'mi abibebe puma aegarantawe. ⁴² Piya puntini, kana waepa maya omintawe: Marupa kae yeka mono'wapa abune. Pigoya mapa taerepa agowapa agama abimagi maya yune: Aeba taga a'ya'ma marisa kina tau'ikena yagarawe, yune, untawe.

Isu aeba kiya yagarama ntagaranto kaba atantiye

⁴³ Pigoya, Isu aeba igege tara yaga migaita Karariya mari wantiye. ⁴⁴ Wantana aewaka mayamagina abintiye: Koti unti kamana yemi poropete yagarama ka'waina aeba aewa kuma agorapa ageba kampa waintiye, ute, ⁴⁵ pi mpaba atategina Karariya mari uma irosantiye. Piya, Karariya kina'miba kaga Yerusaremi kumati wama aota naninta nakena yagaba yoga pogini agantakini, a'wae pumagina uma irosaoginiba kayone potantawe.

⁴⁶ Pigoya, Kena kumata Karariya mari paipa yogana waninkama wainiyena punti, pita'i to kake a'wae puma wantiye. Pi ntagaba Kapaniyamu kumata tabe yagara ka mintantiye. Pi ae yagara tabe inuntana abogana mintantiye. ⁴⁷ Pigoya, Isu aeba Yutiya maba atate a'wae puma Karariya mari to kake ampa irosaye, piya yuguna abite tabe yagara aeba Kena kumati Isuti wama yagarawa purikena pogana ampa kaba atanema, uma ababute kanakenaga omintiye. ⁴⁸ Omogana, Isuba maya omintiye: Tigeba awame'enabe kasa'enabe agantiri kamana'nepa abima naegarasanaga napiyewe, untiye. ⁴⁹ Piya yogana, kana yagara aeba: Wa'ega yagarane purisanagawa, karu'ena tumo, untiye. ⁵⁰ Piya yogana, Suba maya omintiye: Kaeba uwa tumo. Yagaragapa ago kabariye, omintiye. Piya omogana kana yagara aeba Isu kamana abibebe puritegina a'wae puma tumintiye. ⁵¹ Tumogini kayokaya kina'wa ke'i kanamagini igeba: Yagaragapa ago kaba'ma mintiye, omintawe. ⁵² Piya yuguna, kabarome kanaka ibigaogini maya untawe: Aiba papa kagi abebe pogana pi kanabi yoninkapa atawaye, untawe. ⁵³ Piya yuguna, kana yagara aeba agowapa mayama napintiye: Aiba pi kanabi Wa'ega aeba Yagaragapa ago kabariyeba unatama utamine, untiye. Piya yogini aewape aokinape Isuti aega'ma imatiti puntawe. ⁵⁴ Piya puguna Isu aeba Yutiya marisa Karariya mari a'wae pumagina wama Kena kumata umima awame'ena puntita to kake uma pogana tara puntiye.

Isu aeba ka yagara Petesita kotuta kaba atantiye

5 Pigoya, Yuta kina'mi aota naninta nakena yaga ka aboraogana, Isu aeba Yerusaremi kumati wamagina intiye.

² Piya, Yerusaremi kuma agora sipisipiwama kabera kotupa ka waintantiye. Agewapa Yuta kina'mi kamanapisa: Petesitawe, yewe. Pi awamoriba ka kampa punta nama nayaka'mu kimaranta waintantiye. ³ Pi ntamapipa yoni kinape iyorika kinape igisa ataena punta kinape migugu kinape uwoma waintawe. ⁴ (Piya puguna ka'isa yagaba Wa'egawamatasa enisore ka'waina kana kotupinti tumima airapa pogana kana waninkamaba aiga'yo'ya pogini agate, ka'waina karu'ena paitama tumpa pasomenapa yonintanawapa atawa puntiye.) ⁵ Pigoya, pita'i ka yagara nankitama miyogana kaboba 38 a'ya puwantiye. ⁶ Aibogana, Isu aeba uma agaomepa: Kana yagaraba e'ero kanabi waita miyaba'miye, yuguna abitegina, abigama: Kaeba kabarisana kabiyo, abigantiye.

⁷ Piyama abigaogana, kana yoni ntagarama maya untiye: Wa'ega, waninkama aiga'yo'ya peginaba, ke naba pumagina mo nataka tumusuwe. Uwa naene uware ampa ware putagi, waogana pabigo ka'isa kina unagasima kotupintiba tumewe, untiye. ⁸ Piya yogana, Suba maya omintiye: Kaeba asimagina wasagapa maerite wao, untiye. ⁹ Piya yogana, pabigo au'amaba aogi pogana asimagina wasa'wapa aesagabite wantiye. Aibogini, pi ntagaba Yuta kina'miba sabatira aogi potantawe. ¹⁰ Piya, aogi potaogini pi Yuta kina'mi kana

yoni ntagara maya omintawe: Ibaba sabati akuninta yagawa, wasagapa a-mpaete wao, untawe. ¹¹ Piya yuguna maya uwaimintiye: Kaba'ma aogi punatai ntagara: Wasagapa aesagabite wao, unamima narugarubaye, untiye. ¹² Piya yogini, igeba: Wasagapa aesagabite wao yemi ntagara, agewapa kewema, abigama untawe. ¹³ Piya yuguna, kana kabarome ntagaramaba kampa napintiye. Isu aeba a'ya'ma uwoma kina'mi nkibakapinti aigigipa'ma wagasogana, kampa aekaba napintiye.

¹⁴ Pigoya, ainti Isuba tabe mono namapinti kana yagaraba abatamagina maya omintiye: Kaeba kaukapa aogi puwaya, pi to kake aguntaenaba a-po. Pegana tabe kuntuyena aboragamisana pasemagina miyo, omintiye. ¹⁵ Pigo kana yagara aeba Isuba agabebe potate wama Yuta kina maya uwaimintiye: Kaba nata-mi ntagara agewapa Isuwe, uwaimintiye.

¹⁶ Pigoya, Isu aeba sabatira piya yuga puntitaka Yuta kina'miba igobi pumagini kama potantawe. ¹⁷ Piya yuguna, Isuba maya uwaimintiye: Nabanempaba yogaba a'ya'ma yagaba asi nasimagina piye. Piya, naeba pabiyamagi puwe, untiye. ¹⁸ Pigoya, Isu aeba sabatiwai mpaema a'yugu puntana, Kotiti meto pumagina: Aeba nabanempawe, yomeka Yuta kina'miba abima kamparaga potamagini aegukena untawe.

Isu aeba tabage pumagina antota kamana uma a'ya tatakiye

¹⁹ Pigoya, Isuba maya kamana uwaimintiye: Naeba tagaka urimukuwa abiyo: Naeba yagarawa naene naumabisaba a'ya'waemaenaba kampa puwe. Nabanempa pegi yagarawampa naba agamagi ae pemisa pumagi puwe. ²⁰ Naba aeba yagarawampante-ka abugagina a'ya'waemaena pemintanaba nayakiwawe. Piya, ibanto tabe yuga nayakeka pekiri, tigebe agama uwoma tigi napikibewe. ²¹ Naba aeba purinta kina ibage pumagina iyogawaitama miyaba'ena imika, yagarawa naene napima wasana miyaba'ena imuwe. ²² Pigoya, naba aeba wasana antota kamanapa kampa uwaitaye. Pi ntugaba yagarawa nae unatantikini, ²³ wasanamiba nabanempa nkage maema asagayuyesa pumagini pabiyama yagarawa nae nageba maemagini asagayukibewe. Piya, ka'waina yagarawa nae nage maemagina kampa asagayukibi'naba aeba naba unatanti'na pabiyama age kampa asagayukiye. ²⁴ Naeba tagaka urimukuwa abiyo: Ka'waina nae kamana wasintana, unatanti'naka amatiti pikibi ntagara, aepa miyaba'ena aboramekana kaintanama nkantotapa kampa maekiye. Piya yagaramaba purinta'enabisa aogamagina miyaba'ena ago maema amiye.

²⁵ Naeba tagaka urimukuwa abiyo: Kanapa ka aborakiye. Pipa ibaba ago aboraye. Pi ntaga purinta kina-pa Koti ntagara nae kamana abe kina iyogama asima miyaba'mikibewe. ²⁶ Naba aeba miyaba'ena nkago ai'newane. Piya, yagarawa naepa pabiyama miyaba'ena nkago ai'newa unatantiye. ²⁷ Pigoya, Wasanama Ntagara mintoka, wasana antota kamana uwaitaoma unatantiye. ²⁸ Pi kamana abiginaba kunta-

ba a-piyo. Kanapa ka atantipa waitiye, pi aborakiniba wasana irubinti waitamiye kinapa nae kiga'e abitegini irosa'ma ikibewe. ²⁹ Piya puntini, aogima mintanta kina'miba miyaba'mikena iyogakibewe. Piya, kamparagama mintanta kina'miba kaintanama nkantota'ena maekena iyogamagini asikibewe, Isu piya untiye.

Kotiba yagarawampa nkagoba maema aborantiye

³⁰ Piya untana Isu to maya untiye: Nae'ne ntaum-abisa yoga pikenaenaba kampa waitiye. Nabanempa nkawamuta antota kamanapa uma a'ya itauwe. Piya pumagi, antota yuga pekana ka awameta pikiye. Pipa nae'ne kamanapa kampaye. Unatanti'na ae kamana wasimagi tagaka uritauwe.

³¹ Piya, nae nabine agone umagi aborakanaba kampa aogi pikiye. ³² Nabanempa pi agonepa uma aborakiye. Piya, naeba abima pipa tagane. Aeba agonepa uma aborakini au'wapa agakibewe. ³³ Tigebe Yoni abigauguna agonepa tagaka aborama urimintiye.

³⁴ Pigoya, wasanami agone uma aboraiyemaba pipa kampa yuwe. Ma kamana yopa abimagiri, miyaba kita aema miyigina Kotiba tibabenoma, yuwe. ³⁵ Pi Yoni aeba kane kanta pumagina wasana e'wasa puwaitantiye. Pigoya, tintabaipintiba ti'muntanaba uwaenantora ae e'wasaenagaba puntawe.

³⁶ Pigoya, nae ago uma aborami, aeba Yoni piyama-ba kampaye. Aeba to awametane. Naba yogara unatanti, pi ntugawama nkau'wa maema aboraoma, nabanempaba unatantegi tuminto, pi ntuga pogana unatanti agonepa aboraye. ³⁷ Piya, naba unatanti'na pi aewa agonepa uma aborantiye. Tigebe pi ae'wa nkawamupisa kamanapa kampa abintiri, aowarapa kampa agantiri, ³⁸ unatanti'nante kamana a'a-o umagiri, kamana'wapa tigebe tigutapa kampa atagana waiye. ³⁹ Piya, tigebe mono esapa aisumagiri: Miyaba'ena aboraramikenaga iyema, yewe. Pigoya pi paisa mono'amaba taga nae agoba uma aboraye. ⁴⁰ Piya, tigebe naeti kanama miyaba'ena maeyiyoma, yogiripa uwa a'a-o yewe, Isu piya untiye.

⁴¹ Piya, naeba wasanami i'muntana punataiyemaba kampa yuwe. ⁴² Tige agoba pipa taga abuwe. Tigu'amaba Kotiti abemintanaba kampa waiye. ⁴³ Naeba nabanempa nkawamuta tigetiba tumintogiripa, pipa tigebe uwa kayoneba kampa punatawe. Pigoya, ainti to kina'mi nkige'wai imabisa tigeti ampa irosaigiripa, pi kina igepa kayone puwaitakibewe. ⁴⁴ Tigebe ti'ama-ka ti'mu puma tabera maete iye kina'mitaba, ayama monotapa mikibewe. Pipa kampaye. Pigoya, Koti abi-wa mpima a'ya'waemaenama tabe aeti a'muntana waitikaba pipa aeta tibiye, a. Pipa kampaye. ⁴⁵ Tigebe naekaba: Aeba abawampati kamana uratakiyeba, a-siyo. Pipa kampaye. Tigebe tao'maekiyema napinta ntagara Mosese, ae kamanapa uritakiye. ⁴⁶ Mosese kamana kaentipa pipa naeka kaemarantine. Pigoya, tigebe ae kamana aogima abibebe pesinta, naekaba kaga abibebe pesine. ⁴⁷ Piya, Mosese kamana awa'ena tigebe: A'a-o untiri, nae kamanapa ayama abibebe pikibewe, Isu piya untiye.

Isu 5,000 kina naninta imintiye
(Matiyu 14:13-21; Maka 6:30-44; Aruku 9:10-17)

6 Isuba kamanapa uma a'ya atate, Karariya kotupa to ka agewapa Taibiriyasi ta'ema maroteri wamagina, ² abagi kina'wa iba purite wama amuti imagini mintantawe. Asu mintuguni uwoma kina yonintana kaba itaogini agantaka, aega'magini wantawe. ⁴ Pigoya, pi ntagaba Yuta kina'mi Pasoba naninta nakena yagaba agarosantiye. ⁵ Pigoya, Isuba ao ma'ma igaomewa pi wasana uwoma kina ampa irosaunguna igate, Piripi mayama abigama untiye: Nanintaba aetasa ika pumagi pi kinapa imekana kanara sakiye, untiye. ⁶ Aeba ka'ena pikenaga napimagina uwa amiyo kamana untiye.

⁷ Piya yogana Piripiba maya untiye: Taeba 200 torarasa naninta ika pumagi imekanaba kampa kanarasawaetakiye, untiye. ⁸ Piya yogana, Saimoni Pita nka'nanto Enturu aeba maya untiye: ⁹ Mata'i ka yagarama aeba paretintoba nayaka'muna, inoyantaba tarawa sumagina urintiya, pipa ma uwoma kina'miba ayama kanarasawaetakiye, untiye.

¹⁰ Piya yuguna Isuba maya untiye: Tigeba wasana uwaitaigini aki pumagini mara'miyiyo, untiye. Yogini, uwaimuguni, kabu aebaru'magini 5,000 waba mara'ya puma mintantawe. ¹¹ Mara'mintuguna, Isuba kana pareti maemagina Kotiti a'mu potama abagi kina imogini wasana pako pumagini a'ya'ma imintawe. Pigoya, inoyantaba pabiyama nakune igewai yume nkawameta imintiye. ¹² Namagini iga'e pauguna Isuba abagi kina'wa maya uwaimintiye: Aritapa waima atae-na pusanaga kitabiyo, untiye. ¹³ Piya yogini igeba wa'nu kupa nagisarisa tara tumpaema ku kana naninta aritapa iraguguna awaitantiye.

¹⁴ Pigoya, wasanamiba pi awame'ena puwaiyako-mentana agategini maya untawe: Tabe poropete yagara mabi aborakiyema untapa, mampaye, untawe. ¹⁵ Piya ute, igeba Isu kobe pumagini iyatasa araku'ma tabe yagarawai asitakena puguna, igabebe potategina itate ae abiwa amuti intiye.

Isu kotu nkabobori wantiye
(Matiyu 14:22-33; Maka 6:45-52)

¹⁶ Pigoya atamaisaogini abagi kina igeba kotu nkawamori tumimagini, ¹⁷ Kapaniyamu kumati a'wae pumagini wakenaraka wanipisa karebi intawe. Pigoya ago ase yogana, Isuba pabita mintogini ibiwai wantawe. ¹⁸ Aibuguna, esegi punta pumagina tabera wanipa aiga'yo'ya pogini wantawe. ¹⁹ Piya, naya-ka'muno, tonaentisa ka'umaema kiromita pubasanau-guna, Isuba wani nka'eti aeta aeta wamagina kana wanipisa kare agora waogini agate pami puntawe. ²⁰ Piya puguna igega'e umagina: Naene kanauwa, tiyekuruba a-piyo, untiye. ²¹ Piya yogini igeba i'mu pumagini, wanipisa karebi ababuguna iyogini wakena pume mpari agaro wantawe.

A'ya'ma kina'mi Isuka aguyosagantawe

²² Pigoya, marogini a'ya'ma kina kotu mparoteri mimagini maya untawe: Ai aseka wanipisa kareba ka'waintoga agatompe, pipipa abagi kina'wapa Isupa atategini ibiwai imagini watawe, untawe. ²³ Piya ute mintuguna, Taibiriyasi kumatisa wanipisa karebi kana-ma Wa'egawama naninta a'mu potama imintita ae aguyosagata ampa irosantawe. ²⁴ Pigoya, pi kina'miba Isu ae'wakabe abagi kina'wakabe iguyosakate wanipisa karebi ima Kapaniyamu kumati a'wae puma wama pita'i uma aguyosagantawe.

Mantarisa nanintawama kamanane

²⁵ Pigoya, Kotu ma nkauka'i aguyosa'ma abatamagini: Tisa, kaeba ayantaga kanampenema, abigantawe. ²⁶ Piyamagini abigauguna maya uwaimintiye: Naeba tagaka ukuwa, abiyo. Tigeba awame'ena pogiri agakaba pipa kampaye. Naninta timogiri namagiri tiga'e paka, naguyosagawe. ²⁷ Tigeba yogapepa, abararakena nanintawama ntuga wanane. Miyaba nanintawama ntuga piyo. Nabanempa Koti aeba Wasanama Ntagara naepa tigeti unatantika yigipa miyaba nanintaba timukuwe, untiye. ²⁸ Piya yogini maya kamana a'wae pomintawe: Taeba ayamagi Koti ntugaba pusunema, abigauguna, ²⁹ maya uwaimintiye: Unatanti naeti timatiti puma naegaragina, pi'na Koti ntugarintanaba peno, untiye. ³⁰ Piya yogini maya kamana omintawe: Nana kukantana pega, agamagi kaega'ma tamatiti pugatakune. Nana aoso'enaba pikibene. ³¹ Piya, tayabam-agiba ka'me mpari mana namagini mintantane. Pigoya pi kamana awa'enaba mayama waintiye: Mantabintisa naninta imogini namagini mintantawe, untawe.

³² Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Tagaka ukuwa abiyo. Moseseba mantarisa nanintaba kampa maema aborama imintiye, Koti imintiye. Piya, nabanempa mantarisa taga ntanintaba timiye. ³³ Piya, Kotitisa tuminti'na taga ntanintaba mabisa kina'miti mikenaenaba maema aboraye, untiye. ³⁴ Piya yogini: Wa'ega, kaeba yempe ntanintaba asi nasi pipa tamo, untawe.

³⁵ Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: E'wasa maekena nanintaba pipa naewe. Ka'waina aeba naeti ampa atokaekibi'naba, aepa nanintagaba aga'enaba kampa abukiye. Piya, ka'waina aeba naeti amatiti pikibi'naba wanikaba kampa abukiye.

³⁶ Piya, naeba ago urimone. Awame'ena pogiripa agantiripa uwa kampa napimagiri aegarawe, ago yuwe. ³⁷ Pigoya, nabanempa namemi kina pi ige naeti-aba ampa irosakibewe. Pigoya, ka'waina aeba naeti ampa irosakapa aepa kampa agaikuwe. ³⁸ Piya, mantarisa tumintopa pipa nae'ne nawamupisa kamana wasikenaba kampaye. Unatanti'na nkawamupisa kamana wasimagi aegarakena tumintone. ³⁹ Piya, unatanti'na ae awamupisa kamanapa naeka mayamawe: Aeba naeti ibabuwaitanti kina'mi a'yugu pusanaga kabiwait-amagi, ainti tabe kanabipa ibage pekini iyogakibewe, unatanti'na ae awamupisa kamanapa piyama wain-

tiye. ⁴⁰ Pigoya ka'waina aeba yagarawa nae nagama amatiti punatakibipa, aeba a'ya'ma yagaba e'wasaenabi miyaba miyeka, ainti tabe kanabipa abage puma asitakuwe, nabanempa awamupisa kamanapa piyama waintegi wasiyuwe, untiye.

⁴¹ Pigoya Isu aeba: Mantarisa nanintaba naewe, yomeka, Yuta kina'miba abimagini ata potantawe.

⁴² Piya puntini maya untawe: Ma ntagaraba aeba Isu, Yosepe ntagarawe. Anoke abakeba pipa taeba isi-gaompene. Pipa nanaga: Naeba mantarisa tumintuweba, iye, untawe. ⁴³ Piya yuguna Isuba maya uwaimima untiye: Tigeba uwoma kamanapa a-mpare-u me-u puta nasiyo. ⁴⁴ Piya, wasana ka'waina ae'wa nkaumarasa naeti ampa irosakenaenaba pipa kampa waintiye. Naba unatantina paibekana ampa irosakenaenaga waintiye. Pigoya naeba piya yagara aepa ainti tabe kanabipa abage puma asitakuwe. ⁴⁵ Pigoya, poropete kina'mi kamana awa'enaba mayama waintiye: Koti aewa wasana mono uwaimikiye, untawe. Pika ka'waina aepa nabanempa mono omima ayakekana abikibi'naba, aeba naeti ampa irosakiye.

⁴⁶ Pigoya, wasanama nkaobisa nabapa kampa agantipa, mantarisa tuminto, nae ka'wainana nabapa agama mintantone. ⁴⁷ Naeba tagaka urimukuwa abiyo: Ka'waina aeba naeka amatiti puma naegarakibi'naba e'wasaena maema miyaba mikiye. ⁴⁸ Pigoya miyaba nanintaba pipa naewe. ⁴⁹ Tiyabamagiba ka'me mpari mana namagini kampa miyaba mintantane. ⁵⁰ Pigoya, mantarisa naninta namagini kampa purikenaenaba pipa mampa naeti waintiye. ⁵¹ Piya, miyaba naninta mantarisa tumintipa pipa naenene. Pika ka'waina aeba naetisa naninta namaginaba asi nasi miyaba mikiye. Piya, nau'nempaba nanintarintana piye. Pipa mabisa kina tigeti miyaba mikenau'wapa atakuwe, Isu piya untiye.

⁵² Piya yogini, Yuta kina'miba maka kamana umagini mare-u me-u puma maya untawe: Aeba ayamagina au'wapa tameka nakubompeka iye, untawe. ⁵³ Piya yuguna Isuba maya uwaimintiye: Naeba tagaka urimukuwa, abiyo. Tigeba Wasanama Ntagara nae nauke korake kampa nakibepa, pipa tigupipa miyaba mikenakenaba kampa aborakiye. ⁵⁴ Ka'waina aeba nae nauke korake nakibi'naba asi nasi miyaba mikiye. Piya peka naeba aepa ainti tabe kanabipa abage puma asitakuwe. ⁵⁵ Piya, nae naupa pipa taga ntanintawe. Piya, korantepa pipa taga wanine. ⁵⁶ Pigoya nae nauke korake nakibi'naba aeba nae nagora atokaema miyeka naeba pabiyama aege atokaema mikuwe. ⁵⁷ Naba aeba miyaba'nama nkagowampa unataoga tumintoka, aeka umagi miyaba miyokana aeba nae nakibi'naba pabiyamagina naeka uma miyaba mikiye. ⁵⁸ Pigoya, tiyabamagi igeba mana nagaiteginiba ago purintasa puma wanane. We, nae naninta nakibi'naba pipa asi nasima esegima miyaba mikiye. Piya, mantarisa nanintawama nkagoba piyama mintuwe, untiye. ⁵⁹ Isu aeba pi kamanapa Kapaniyamu kumata mono namapi ampimagina uwaimiwaentiye.

Miyaba mikenau'wapa atakuwe Isu ikabitantawe

⁶⁰ Pigoya, abagi kina igetisa uwoma kina'mi pi kamana abite maya untawe: Ma kamana abokanaba kunta piya, pipa kebaya abikiye, a, untawe. ⁶¹ Piya umagini, iyekita kamana yuguna antabaipinti Isuba abite maya uwaimintiye: Kamana pipa abeganaba nanaga kuntaba piye. ⁶² Wasanama Ntagara naeba pai mintantoti a'wae pumagi iyekiripa agaiginaba a'ya pikiye. ⁶³ Pigoya, tau'ama wanane. Awamusa'ama mikenakenaba wasanaba aboromagina tamiye. Pi nae urimo kamanapa pipa auma wantaga miyaba'ena wantagane. ⁶⁴ Pigoya tigetisa ka'isa kina'miba pika kampa aogimagini abewe, untiye. Pigoya, Isu aeba monowa a'a-o ikibe kina igekaba ago pai abiwaentiye. Piya, kuna pikibi aepe kaga abibebe punti, pika uwaimintiye. ⁶⁵ Pigoya, kamana ka mayama amato puma untiye: Naeba pika maya ago urimuwe: Ka'waina aeba nabanempa kampa ase'yo potantakana, naeti ampa irosa'ma mikenakenaba kampa waintiye, ago urimuwe, untiye.

⁶⁶ Pigoya, pi ntaga abagi kina'wampitisa uwoma kina'miba Isupa iyekita puma atate a'wae puma wantini, to kake kampa nasi nasi puntawe. ⁶⁷ Pigoya, Isuba agorasa nagisarisa tara tumpaema kina'wa ibigama maya untiye: Tigeba pabiyama tikabinatakenaga yewo, untiye. ⁶⁸ Piya yogana Saimoni Pita maya omintiye: Wa'ega, kae katateba kapa keti wakune. Kae ka'wainaga a'ya'ma yaga miyaba kamana urintane. ⁶⁹ Taeba kaeti tamatiti pumagi: Kaeba Kotitisa aota yagaragawema, abuwe, untiye. ⁷⁰ Piya yogana Isuba maya uwaimintiye: Naeba nagisarisa tara tumpaema kina tibabunto, tigetisa ka'wainaba nanaga ke kina'ena piye, untiye. ⁷¹ Piya, aeba Yutasi, Saimoni ntagara Isikeriyoti kumatasa, aeka napimagina piya untiye: Aeba abagi kina, nagisarisa tara tumpaema kina, ige aruyenabisa mintana aintiba Isu kuna puntiye.

A'natabara Isukaba kampa aogima ntapintawe

7 Pigoya, Yerusaremi kumatasa Yuta kina'miba Isu aegukena kamana yuguna Yutiya mawaipa atategina Karariya marimana nasi nasi puma mintantiye. ² Piyama mintogana, Yuta kina'mi seri nama kima'ma naninta nanta aota yaga agarosantiye. ³ Aibogini, a'natabaramiba maya omintawe: Kaeba ase'yo pumagina mampa atate Yutiya mari wama mata'i kukantana pempesa puma maroti uma pegini kaokina'miba agaiyo. ⁴ Piya, ka'waina aborakena untanaba aeba kampa kakama mima yogaba pikiye. Pipa kampaye. Kaeba piya yuga pikenaga yempeka wama a'ya'ma kina'mi nkaruyenabi aborama pegini agaiyo, untawe. ⁵ Piya, a'natabara igeba aetiba kampa abima imatiti puntini piya untawe. ⁶ Piya yuguna Isuba maya uwaimintiye: Tigeba a'ya'ma yaga pikena puntiripa kanara pikibewe. We, naeba pipa kana'nepa ibaba kampa aborantiye. ⁷ Mampabisa kina'miba tigepa kampa karena puritakibekini, nae karena punatakibewe. Naeba pipa

mikenaenawai kamparagaena wainti, pika uma abo-raogini igobipa punatawe. ⁸ Tigeba aota yagaba waiyo. Naeba pipa kana'nepa kampa aborantika, ma aota yagaba kampa wakuwe, untiye. ⁹ Aeba piya ute, Karariya mariba mintantiye.

Isuba seri nama kinta aota yagaba uma agantiye

¹⁰ Pigoya, a'natabara igeba aota yaga uma agakena paitama wagasuguna, aeba ainti pasemagina wantiye. ¹¹ Pigoya, aota yaga aboraoginiba, Yuta kina paitawait-amagini miyume kina'miba aguyosagantini ibigama maya untawe: Pi ntagaraba aeba aeta mintiye, untawe. ¹² Piya, a'ya'ma kina'miba aekaba uwoma kama-na uma mare-u me-u puntawe. Piya puntini ka'isa kina'miba: Aeba aogi yagarawe, yuguni to ka'isa kina'miba akayuwaitamagini: Kampaye. Aeba wasanami nkimawama maema a'yugu puwaigasaye, untawe. ¹³ Pigoya, pipa Yuta kina'mika iyekuru pumagini aboramaba kamanapa kampa untawe. ¹⁴ Pigoya, aota yagaba abakapi Isuba tabe mono namapipa imagina wasanaba kamanapa uwaimintiye. ¹⁵ Mono yogini, Yuta kina'miba uwoma nkigi napimagini maya untawe: Ma ntagaraba ayamagina awa'ena aisiye: Aeba awa'ena namapipa kampa mintanti'nawe, untawe. ¹⁶ Piya yuguna Isuba maya uwaimintiye: Naeba mono urimopa, pipa nae'nentaba kampaye. Pipa unatanti'na, ae mono urimuwe. ¹⁷ Piya, ma yo mponopa Kotitisabe nae'netisabayaya, pipa Koti nkawamu wasikena ibugai kina'mi abibebe pikibewe. ¹⁸ Piya, ka'waina aeba aewaka napimagina ikibipa, aeba au maete ima kamana ikiye. Piya, ka'waina aeba yoga agowama nkage maete ima a'mu potakibi, pi aeba kampari yagaraba kampaye. Aeba taga ntagarawe, yiyo. ¹⁹ Pigoya, Mosese ago kamana uma aborarimintipa, pipa tigetisa ke kapa wasiwaeye. Kampaye. We, ayagabaya naepa naegukenaba yewe, untiye. ²⁰ Piya yogini, uwa kina'miba maya untawe: Ke kina ka'waina kaege mintegina a'yugu kamana yena, kae kaegukena kinapa kapa kampa mintawe, piya untawe: ²¹ Piya yuguna Isuba maya uwaimintiye: Naeba mata'i kukantanaba ka'anto puntone. Pikaba tigeba nanaga urite taberapa wagana pewe, a. ²² Naeba yekiri abiyo: Moseseba: Yagarari ita ara'ena piyoma, uritantine. We, Moseseba pipa kampa agobintine. Tiwabamagi pai agobintane. Pigoya, i kasakena yuga yagaba sabatira aboragiripa pi ntagageba pewe. ²³ Pigoya pimpa Mosese ago kamana aemita pigina, au'wa kampa aborasanaga yagararimpigi ipa kasakena yugaba pipa pewe. We, naeba pipa ka yagara aogima au'ama kaba atanto, pikaba nanaga abima ataba punatawe, a. ²⁴ Tigeba nanaga agarompa kamana ariwapa yewe, a. Agowapa napibebe pumagiri kamana au'wapa yigina aogi pusanawe, Isu piya untiye.

Igeba ma ntagaraba Karaisitiwe untawe

²⁵ Pigoya, Yerusaremi kuma ago kina ka'isa igeba Isuka maya untawe: Aegukena ye ntagaraba pipa mam-paya, agaiyo. ²⁶ Aeba kamana aboraginiba igeba kamanapa kapa kampa otawe. Kiya kina'miba igeba ma kanabipa: Utaratanti ntagara Karaisitiwema, abintini uwa atawa, a. ²⁷ We, taeba kuma agowapa abintune. Pigoya pi ntaga Karaisiti ampa aborakibipa, pipa ka yagaramaba kuma agowapa kampa napikiye. Pipa ayabayawe, untawe.

²⁸ Pigoya, Isu aeba tabe mono namapi mono uma mintogini, piya yuguna kega'e uma maya untiye: We tigeba abibebe pumagiri aborantona, agonepa ago abewe. Tumintopa pipa napiyenaneepisaba kampa tumintone. Unatanti ntagara aeba taga ntagaragana unataoga tumintone. Tigeba aekaba kampa napima abewe. ²⁹ Piya, naeba ae agorasa unataoga tumintoka aeka abibebe puntuwe, untiye. ³⁰ Piya yogini, igana namapi ababotakena untawe. Pigoya kana'wapa kampa puntogini iyankamaba kunta pogini atantawe. ³¹ Pigoya, wabe wayape uwoma kina'mi aega'ma imati-puntini maya untawe: Karaisiti ampa aborakibi ntagaba, pipa uwoma kukantanaba pumagina ma ntagarama kukantanaba kampa asugasima pikibayawe. We, pi ntagaraba Karaisitibayawema, napiyune, untawe.

Isu iga'na utiyema ka'isa irebu kina uwaitantawe

³² Pigoya, a'ya'ma kina'miba Isukaba toma toma kamana yuguni, Parasi kina'miba abitegini tabe mono kiye kina Parasi kina'miba ka'isa monota kabinta kina uwaitauguni kanama iga'na ampa utikena kanantawe. ³³ Piya puguna Isuba maya uwaimintiye: Naeba uwae-na yaganto tigege migaita, unataoga kananto ntagara aeti a'wae pumagi wakuwe. ³⁴ Piya, tigeba naguyosakagate kampa nabatakibewe. Wama umikubotiba pipa kampa, wakibewe, untiye. ³⁵ Piya yogini, Yuta kina'mi igeba maya uma mare-u me-u puntawe: Aeba aeta waka aguyosakubompeka iye. Yuta taokina to mari mirite wa kina, igeti wakenaga ibera, to marisa kina mono uwaimikena napintana iye. ³⁶ We: naguyosa'ma kampa nabatakibewe, piya uma umikubotiba, pita'iba kanara kampa wakibewe, piya kamanapa ayaga iye, untawe.

Isu miyaba wanika untiye

³⁷ Pigoya, Yuta kina'mi aota naninta nakena yaga mima a'ya pikena puntini tabe aruyena pumagini mintuguna, Isuba asima mima kega'e uma maya uwaimintiye: Ka'waina wanika abekanaba naeti kanama ampa nano. ³⁸ Piya: Ka'waina aeba naeti amatiti pumagina mikibipa, ae agupisaba wani nkaba aiyese pemisa puma e'wasa wani pagi kiye, mono isapapa piya kamana kaemarantane, Isu piya untiye. ³⁹ Pigoya, Awamusa'amaka Isuti imatiti punta kina'mi maekibeka Isu untiye: Piya, aeba pi ntagaba manta e'wasaenawampa

agupintiba kampa intika, Awamusapa kampa tumintiye.

A'ya'ma kina'mi a'yigimpagini tara aruyena puntawe

⁴⁰ Pigoya, wasanamiba pi kamana abitegini Isuka maya untawe: Aeba taga tabe poropete yagararene, untawe. ⁴¹ Piya yuguni ka'isa kina'miba: Aeba taga Karaisitiwe, untawe. Piya yuguni to ka'isa kina'miba akayuma maya untawe: Pipa Karaisiti aeba ayama Karariya marisaba aborakiye. Pipa kampaye. ⁴² Mono isapipa kamana maya untane: Karaisiti aeba Tebiti kuma ago Petariyamu, pita'i ae aokina'mi ige abakapisa aborakiyema, iye, untawe. ⁴³ Wasanamiba Isukaba piya umagini atatara puma tara aruyena puntawe. ⁴⁴ Pigoya ka'isa kina'miba iga'na utikena pumepa iyankama kuntini pogini atantawe.

Kiya kina'miba Isuti kampa imatiti puntawe

⁴⁵ Pigoya, monota kabiyume kina'miba tabe mono kiye kina Parasi kina igeti a'wae puma wauguni ibiyama maya untawe: Tigeba nanaga kampa araku'ma ababute kanawema ibigauguni, ⁴⁶ irebu kina igeba: Aeba kamana yemipa, ka'isa kina'mi yesapa kampa iye, untawe. ⁴⁷ Piya yuguni Parasi kina igeba maya uwaimintawe: Pi tigepa pabiyama timaba a'yugu purigasaye, a. ⁴⁸ Tabe Yuta kiye kina Parasi kina taetisaba ka'waina aega'ma atokaeya, a. Pipa kampaye. ⁴⁹ Uwa kina ago kamana kampa abima miye kina, pi ige Koti nkaobi ataenaba pewe untawe.

⁵⁰ Piya yuguna, iyo'yagara ka, agewapa Nikotimasi, pai Isu uma aganti ntagara, aeba maya uwaimintiye: ⁵¹ Tigeba yiyo, Ka yagarama nkagowa kampa abinta kaintanawa kampa aganta, antota kamana uma a'ya atakenaba, ago kamanatepipa kapa waintiya, a. Pipa kampaye, untiye. ⁵² Piya yogini, aokina'miba maya untawe: Pigoya kaeba uwa marisa, Karariya marisawa, a. Pipa kaeba ago kamanapa aisuma aogima agao. Karariya marisa poropete aborakenaena kampa waintiye, untawe.

Kupiyo wae ka Isuti ababute kanantawe

8 (Pigoya, igeba atate namankaiti wagana puwaeyuguna, Isu aeba Oribesi amuti intiye. ² Marogana pita'isa a'wae pumagina tabe mono namapinti iyogini wasanaba uwoma kina'mi aeti tabera ampa aki puntawe. Piya puguna pita'i mara'mi-ma mono uwaimintiye. ³ Piya pogini mono tisa kinape Parasi kina'mibe igeba ka wae kupiyona pogini abatamagini Isuti ababute wama wasana ibakapi me atama, ⁴ Isupa maya omima untawe: Ma nkwaepa kupiyona pegi agama ababute kanaune. ⁵ Pigoya, Moseseba piya waepa yaba kasutasa aeguma kaiyiyoma, ago kamanapipa uratantiye. Kaeba aekaba ayama napiyene, untawe. ⁶ Pipa uwa amiyo pumagini ka kamana aborama yekiniba kamana otakena untawe. Pigoya, piya yuguna Isu aeba mabi parokaema ayatasa awa'ena kaentiye.

⁷ Kaeyogini to abiga abiga puguna asagayuma maya uwaimintiye: Tigetisa ka'waina aguntaenawa kampa wainta miyemi'na agobimagina yaba kasupa aeguyekiri aeguyiyo, untiye. ⁸ Piya utegina to kake parokaemagina mara kaentiye. ⁹ Piya pogini igeba kamana'wa abitegini kiya kina maru paitama wagasuguni to ka'isa kinapa wama wama a'ya wantawe. Piya puguna kana wae aeba abintowa mintantiye.

¹⁰ Aibogana, Isuba asagayuma agama abigama untiye: Kamana ugata kinapa igeba aetane. Igeba antota kamanapa kapa kampa ugatawa, a, untiye. Piya yogana kana wae'maba: Wa'ega pipa kampaye, untiye. ¹¹ Piya yogana Isu maya omintiye: Pigoya, naegeba antota kamanapa kampa ugatauwa, kaeba uwa wama mimagina aguntaenaba to kake a-po, piyama omintiye.)

Isu aeba agowa uma aborawaimintiye

¹² Pigoya, Isuba wasana kamana to kake amato pumagina maya uwaimintiye: Naeba a'ya'ma mabisa kina'miti e'wasaenawe. Piya, ka'waina aeba nae naegarakibi'naba tununtanabipa kampa wama mikiye. Aeba miyaba e'wasaenawa waitantakana mikiye, untiye.

¹³ Piya yogini Parasi kina'mi maya omintawe: Mapa kaeka nkago umagina aborane. Pipa abokanaba tagantanaba kampa piye, untawe. ¹⁴ Piya yuguna Isuba maya uwaimintiye: We, nae'ne kamana, kanara suwe. Kamana'nepa pipa tagane. Piya, naeba asima kananto kumapa abinta, wakena kumapa abinta puntuwe. Pigoya tigeba kuma agonepa kampa abintawe. Aetapaya wakubo, pipa pabiyama tigeba kampa abintawe. ¹⁵ Tigeba a'yiginkitakena yuga pepa, uwa mampabisaenaga napima pewe. Naeba piya yugaba kampa puwe. ¹⁶ We, a'yiginkitakena puntapa, naeba tagantanaba puwe. Naeba pi ntugaba nabintone pikenanaenaba kampa waintiye. Naba unatanti'na ae nao'maeyaka pikenanaenara waintiye. ¹⁷ Pigoya, ago kamanatipipa mayama waintiye: Tara yagararamisi ka kamana yisigiripa, tagane yiyo, iye. ¹⁸ Pigoya naeba agone uma aboraoganaba, naba unatanti aebe pabiyama uma aboraye, Isu piya uwaimintiye.

¹⁹ Kamana piya uwaimogini: Kabagampaba aempa mintiyema, abigauguna maya uwaimintiye: Tigeba naeka kampa abibebe puntiripa nabanempakaba pabiyama kampa abibebe pikibewe. Naekaba abima napibebe pesinta, nabanempakaba pabiyama napibebe pesine, untiye. ²⁰ Pigoya Isu aeba tabe mono nama mone ataume ntabaewama nkagora mima kana kamanapa untiye. Pigoya kana'wapa kampa aborantogini kampa iga'na utintawe.

Nae wakubo kumatiba kampa wakibewe, uwaimintiye

²¹ Pigoya Isuba to kake maya uwaimintiye: Titate wakiripa tigeba naguyosakate aguntaenarintaga mima purikibewe. Nae wama umikubotiba ayama wakibewe. Pipa kampaye, untiye. ²² Piya yogini Yuta kina'miba igeba maya untawe: Naeba wama umikuboti-

ba ayamagiri wakibewebe, piyaba nanaga iye. Ae'wa aeguma kaikenaga yibera nanaga iye, untawe. ²³ Piya yuguna Isuba maya uwaimintiye: Tigebe abetisawa naeba atisawe. Tigebe mabisawa, naeba mampabisa-ba kampaye. ²⁴ Pika naeba urimuwe: Tigebe aguntaenarintaga mima purikibewe. Nagawa pe ntagara naeka kampa napibebe puntiri, aguntaenarintaga mima purikibewe, untiye. ²⁵ Piya yogini: Kaeba taga kegawema, abigantawe. Abigauguna. Isu maya uwaimintiye: Ma nae pabi ntagaramana, paipa urimintone. ²⁶ Naeba tige aguntaena kaintana kamanatipa uwoma maema miyuwe. Unatanti'na aeba taga kamana siye, pigoya naeba awamupisa abintoka pabiyama mata'i mabipa uma aborauwe, untiye.

²⁷ Piya, abawampaka piya uwaimogini igeba kampa aogimagini abibebe puntawe. ²⁸ Pika Isuba amato puma maya uwaimintiye: Ainti Wasanama Ntagara naeba naegumagiri nasagayukibe ntagaba abibebe pikibewe. Pigoya nae naumanepisaba a'ya'waemaena-ba kampa puwe. Nabanempa unaminti, pabi kamana yuwe. ²⁹ Unatanti'naba aeba naege miye. Naeba a'ya'ma yagaba a'ya'waemaena poganaba abegina aogi pegini naeba kampa nagasawe, untiye. ³⁰ Piya yogini, uwoma kina'mi imatiti pumagini aegarantawe.

Taga kamana aegarakebe'nagiba nare ntare puma mikibewe

³¹ Pigoya aeti imatiti pumagini aegaranta Yuta kina maya uwaimintiye: Tigebe nae nawamu wasima mimagiri nabagi kina'nentana pikibewe. ³² Pigoya, nae taga kamana'ama nkiga'naba iyobatitakiri kanara uwa mikibewe, untiye. ³³ Piya yogini igeba maya kamana a'wae pomintawe: Taeba Abara'amu nkaga'nura mima uwa mintune. Ke kapa kayokaya kina'wapa tababuma iga'naba ubutatantika kaeba: Iga'nara kampa mikibewebe, yene, untawe. ³⁴ Piya yuguna Isuba maya uwaimintiye: Naeba tagaka urimukuwa abiyo. Ka'waina aeba aguntaena pi'naba aguntaenama kayokaya'ena piye. ³⁵ Piya, kayokaya yagaramaba tabe yagarawampa ntama kumatiba asi nasimaba kampa miye. Ae'wa ntagara tubama abawampa ntama kumatiba asi nasimaba uwa miyabapa miye. ³⁶ Pika tigepe Koti ntagara tuba nae kanara iga'na iyobatitakiri uwa mikibewe, yuwe. ³⁷ Piya, Tigebe Abara'amu aga'nurawa, pipa naeba abintuwe. Pigoya, tigebe pipa kamana'nempaba tigepe abesepagiri naegukenaga yewe. ³⁸ Naeba nabanempatisa kamana abinto pabi suwe. Piya, tigebe tibarimpatisa abintasa suma yewe, untiye.

Tibarimpaba kewe, uwaimintiye

³⁹ Piya yogini igeba: Tae tabarempaba Abara'amuwe, untawe. Piya yuguna Isuba maya uwaimintiye: Tigebe Abara'amu nkaga'nubara taga mintasinta, ae puntemisa pesine. ⁴⁰ Piya, Kotitisa taga kamana abinto pi urimuwe. Piya yogiripa tigebe naegukenaga yewe. Pin-

tanaba Abara'amuba kampa puntine. ⁴¹ Pika tigebe tibarimpa pemisantana pewe, untiye.

Piya yogini igeba maya untawe: Taeba ke'isa kampa aborantompene. Koti aeba tabarempa ka'antowe, untawe. ⁴² Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Koti nkaga'nubara mintasinta naeba kayone punatasine. Naeba Kotitisa tumintone. We, nae'ne ntaumabisaba kampa tumintone. Ae unataoga tumintone. ⁴³ Ayamagiri miyegana kamana'nempaba tigutapa kampa waiye, a. Nae kamana yogiripa, nae kamanaka kampa tibegiri: Kampa abukune, yewe. ⁴⁴ Tigebe tibarimpaba kewa-mawe. Piya, ae abugaintana tigebe pikenagaba napiyewe. Aeba pai wasana iyeguma ataena puwaitama mintanti'na mirite kanaye. Aeba taga kamanapa akabitantika agupipa taga kamanapa kapa kampa waintiye. Aeba kumpari kamana'wampaba nake-nawantana piye. Aeba kumpari yagaragana kumpariyena nkaba mintiye. ⁴⁵ Piya, naeba kumpari kamana urimosinta abesine. We, taga kamana urimogiripa a'a-o uma kampa abewe. ⁴⁶ Tigebe nae kaintanaga ka unatakibewa, a. Pipa kampaye. Pigoya naeba pi nkawameta taga kamana ai'newa urimogiripa nanaga kampa abibebe pewe. ⁴⁷ Pigoya ka'waina aeba Kotitiga aboranti'naba kamana'wapa abiwaeye. Tigebe Koti ntagaraba kampa mintiri, kamana'wapa kampa abimagiri aegarawe, Isu untiye.

Abara'amuba kampa aborantoga mintantone, untiye

⁴⁸ Piya yogini, Yuta kina'miba maya kamana a'wae pomintawe: Taeba kaekaba mayawe yune: Kaeba Sameriya yagaragagana, ke kina kantabaipi mintiye. Pipa taeba napiyompepa tagane, untawe. ⁴⁹ Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Ke kinapa nae nantabaipintiba kampa mintiye. Naeba nabanempa nkage maema asaga'yuyogiri, tigebe pipa nae nagebe maemagiri meru nkaba pewe. ⁵⁰ Naeba nagene maema asaga'yukena yugaba kampa puwe. Ka yagara mintikana ae nagenepa uma asaga'yuyi'na, pipa Koti, aeba antota'enaba pikiye. ⁵¹ Naeba tagaka urimukuwa abiyo: Ka'waina aeba nae kamana wasikibi'napa purikenaenaba kapa kampa aboramikiye, untiye.

⁵² Piya yogini Yuta kina'miba maya untawe: We, ibaba abune. Ke kinapa kae kantabaipi mintiye. Piya, Abara'amuba pu'wantegini, poropete kina igeba kaga pu'wantane. Aibuntagana kaeba mayawe yene: Ka'waina aeba nae kamana maema mikibi'napa purikenaenaba kapa kampa aboramikiye, yene. ⁵³ We, tayabama Abara'amuba aeba tabe yagara pu'wanti, ae asugaikenaga yeno. Pigoya, poropete kinapa igeba pabiyama pu'wantana, kaeba ayama taberapa kaupamaete iyene, a, untawe.

⁵⁴ Piya yuguna Isuba maya uwaimintiye: Naeba nau maete iyekanaba kampa kanarasakiye. Nabanempa minti aeba Kotirene omena, pi ae nagenepa maema asaga'yuye. ⁵⁵ Tigebe aekaba kampa napimagiri aegarawe. Naeba pi napima abibebe puntuwe. Piya, naeba ayama: Kampa agama abintuwebe, ukuwe. Piya ukubopa tigebe awameta kumpari yagara kanta pukuwe.

Kampaya, naeba aepa agama abibebe pumagi kama'wapa wasiyuwe. ⁵⁶ Tiyabama Abara'amu aeba kana'ne aborakana agakenagaba tabera a'mu puma mintogana, ainti aboraogana agama a'mu puntine, untiye. ⁵⁷ Piya yogini, Yuta kina'miba maya omintawe: Kaeba kabogapa 50-ba kampa puntampe'nagaba, ayamagina Abara'amupa agampesine, untawe. ⁵⁸ Piya yuguna Isuba maya uwaimintiye: Naeba tagaka urimuwa, abiyo: Abara'amuba kampa aborantoga mintantone, untiye.

⁵⁹ Piya yogini yaba kasu mpaemagini aegukena pugu, Isu aeba iyora kakamagina tabe mono namapintisa iro'wantiye.

Aorika yagarama kamanane

9 Pigoya, Isu aeba ke'i wantana ano nkantabaipintisa aorika yagara aboranta, ae uma abatanitye.

² Piya pogini, abagi kina'miba igeba abigama maya untawe: Tisa, ke aguntaenaba pogana aorikapa aboranti, aewapera anoge abage isigewema, abigantawe.

³ Piyama abigauguna Isuba maya uwaimintiye: Pipa kampaye. Aewa kaintanarakabe anoke abake kaintanarakabe kampaye. Koti nkesegiyenama ago aeti aborakibika pabiya yagara aborantine. ⁴ Taeba unatanti'na ntugaba ara pumagi miyeno. Ase yekanaba pabigo a'ya puwakiye. ⁵ Naeba mabi miyo kanabipa naeba mampabi e'wasa puritauwe, untiye.

⁶ Piya ute, mabi kaisa puma ma'magi pumagina, kana aorika yagarama nkaora pai'atantana, ⁷ maya omima otantiye: Kaeba wamagina Sairomu kotupi uma kaukapa wani nkaeyo, untiye. Pigoya Sairomu pi nkageba kamanatepisaba: Otanti mpariwe, yune. Piya ma omogana pigo kana yagara aebawamagina autisa uma wani nkaeyogana aoba apina'magina agantiye. Piya purite a'wae puma kanaogini, ⁸ aokina'mibe nanintaga esuwaitama mintanti kina'mibe igeba kaga agategini maya untawe: Pipa mara'mima nanintaga esurata pemi ntagara aebayaye, untawe. ⁹ Piya yuguni, ka'isa kina'miba: Aeba pimpaye, yuguni, to ka'isa kina'miba: Kampaya, pipa ae kanta yagara yagarawe, untawe. Aiyuguna, aewapa: Mapa naewe, untiye.

¹⁰ Piya yogini igeba abigamagini maya untawe: Ayamagina kaoba aganema, abigauguna, ¹¹ aeba maya uwaimintiye: Ka yagara agewapa Isu, ae ma maemagina au akae'magina naora pai'natama maya unamintiye: Kaeba Sairomu kotuti wamagina paso, unamegi naeba wama uma pai'ma naoba agauwe, untiye.

¹² Piya yogini igeba: Kana yagara aeba aeta mintiye, untawe. Piya yuguna aeba: Naeba kampa abintuwe, untiye.

¹³ Aiyogini, kana aorika yagara Parasi kina'miti ababute wantawe. ¹⁴ Pigoya kana aorika yagara Isu au kae'magina aora pai'ataogana aogatantipa, sabatira puntiye. ¹⁵ Piya, Parasi kina igeba to kakema abigama maya untawe: Kaeba aya pumagina kaoba agane, yuguna, aeba: Naonepa marasa pai'atagi naeba wama wani pai'magi nao agauwe, untiye. ¹⁶ Piya yogini Parasi kina'mitisa ka'isa kina'mi maya untawe: Kana yagara

aeba Kotiba kampa otagina kanantana sabatiwamapa kampa aegaraye, untawe. Piya yuguni to ka'isa kina'miba maya untawe: Aeba agunta yagara mintanaba maya awame'enaba ayamagina pемisine, untawe. Piya utegini atatara pumagini tara aruyena puntawe.

¹⁷ Piya puntini kana aorika yagara to abigama maya untawe: Kao agagatami, aekaba kaeba ayawe yenema, abigauguna, maya untiye: Aeba poropete yagarawe, untiye.

¹⁸ Pigoya: kana yagara aeba taga aorika mimagina aogaye, yuguni, ka'isa Yuta kina'miba igu'ama tara tara pumagini anoke abakega isigega'e umagini, ¹⁹ mayama isibigama untawe: Yagararisi aorika aborantiye yemepa mampayo. Aeba ayamagina aoba agayema, isibigaugunisi, ²⁰ anoge abage isigeba maya untase: Aeba yagararesikara, pipa abintuse. Piya aorika aboranti, pikeba abintuse. ²¹ Pipa ayamabaya aoba agaya, pigo kebaya aoba agataya, pipa kampa abintuse. Aeba anasa kinana, pi ae'wa abigaigina agowapa urimeno, untase. ²² Pipa Yuta kina'mika isiyekuru pumaginisi piya untase. Pigoya Yuta kina'miba maya kamana umagini nikintawe: Ka yagarama Isuba taga Karaisitiwe yekiripa mono namapisaba agarubaiyo, untawe. ²³ Pika anoge abageba isiyekuru pumaginisi: Aeba anasa kinana, ae'wa abigaiyo, untase.

²⁴ Piya yusuguni kana aorika yagara to kake agega'e umagini maya omintawe: Kaeba Koti nkage maema asaga'yuma yo. Taeba yompepa, ma kana yagaraba aeba agunta yagarawa, ae age a-nkasaga'yuyo, untawe. ²⁵ Piya yuguna aeba maya uwaimintiye: Aeba agunta yagarawo, pipa kampa abintuwe. Pigoya naeba naorika mintanto'nana nao agaopa, pipa abibebe puntuwe, untiye. ²⁶ Piya yogini to kake atesuma abigantawe: Nana pugataye. Aya pumagina kaoba agatayema, abigantawe. ²⁷ Piya yuguna aeba maya uwaimintiye: Naeba ago urimopa, tigeba pipa kampa abewe. Nanaga abara kamanapa urimekiri abikenaga yewe. Tigeba ae abagi kina'ena pikenaga yewa, a, untiye.

²⁸ Piya yogini aomana sumagini maya untawe: Pi abagi yagaraba kaewe. Taeba Mosese nkabagi kinatawe. ²⁹ Mosese Koti kamana ominti, pi abune. Pigoya pi ntagaraba aetasabaya aborama kananti, pipa kampa abintune, untawe. ³⁰ Piya yuguna kana yagaramaba maya kamana a'wae puwaimintiye: We, pipa pami puntanawe. Nao aganatai ntagaraga aeba aetasabaya aborantiye ye ntagarama naoba aganataye. ³¹ Taeba mayama abune, Kotiba agunta kina'mi kamanapa kampa abiye. Piya, ka'waina aeba Koti kamana abima aega'ma awamu wasiyi'na Kotiba abima ao'maeye. ³² We, paipa ka yagarama aorika yagara aogatanti kamanapa, ma aborantistasaba kapa kampa abirite kanantompene. ³³ Piya, ma kana yagara aeba Kotitisa kampa tumintemisinta, piya yugaba ayamagina pемisine, uwaimintiye. ³⁴ Piya uwaimogini kana aorika yagara maya omintawe: Kanogampaba taga agunta yagara yakari pugatanti'naga, tae mono uramikenaga yeno, ute apasana'ma agarubantawe.

Agu'ama aorika kamanane

³⁵ Pigoya, apasana'ma agarubauguna Isuba abintiye. Piya puntana kana yagara abatama mayama, abigama untiye: Kaeba Wasanama Ntagaraba aega'ma kamatiti penoma, abigantiye. ³⁶ Abigaogana kana yagara aeba maya untiye: Wa'ega, kaeba yempepa aeba kewe. Nayakega agabebe pumagi aega'ma namatiti peno, untiye. ³⁷ Piya yogana Isu maya omintiye: Pigoya kaeba agao. Kamana ugamopa, pipa naewe, omintiye. ³⁸ Piya omogana kana yagarama maya untiye: Wa'ega, naeba kaega'magi namatiti pugatauwe, utegina agisabi uma parokaentiye.

³⁹ Piya pogana Isuba maya omintiye: Naeba mabi wasana a'yiginkitakena tumintone. Pika iyorika kina'miba iyo agaigini, iyoyaga kina'mipa iyorikaekibe, pi ntuga pukena tumintone, untiye. ⁴⁰ Piya yogini Parasi kina agora mintume kina'miba abitegini: We, taeba taorikano, untawe. ⁴¹ Piya yuguna Isuba maya uwaimintiye: Tigeba tiyorika mintasinta aguntaenaripa kampa tigeti waiyesine. We, tigeripa: Taeba taoyagane yeka, aguntaenaripa uwa wairitakiye, Isu piya untiye.

Sipisipi kagisawama meto kamanane

10 Pigoya, Isuba kamana maya untiye: Naeba tagaka urimukuwa abiyo: Ka'waina aeba sipisipiwama kagisa kagopinti uma pasikena kabera kampa uma pasinta, tori kagisa aemita puma wakibi'nakaba, aeba ku ntagara mima, to'wainantana a'yugu maekena yagarawe, yewe. ² Pigoya, to ka'waina aeba kabersa iyegiripa, aekaba pipa sipisipi ki'numpi nkibawaimpawe, yewe. ³ Aeba ampa irosaginaba kiya yagaramaba agate kabe ai'atagini sipisipiwampiba awamupisa kamana abewe. Piya pegina yaga ki'nunkapa ige uma igega'e yegini kagisa kagopintisa aeti kana pegana ibabute irosaye. ⁴ Ibabute paitawaitama tumegini kamana'wapa ago abima aegarawe. ⁵ Pigoya, to yagaraba kampa aegarakibewe. Piya, ae agaba kampa abintaka karu potama iyegaka wakibewe, untiye. ⁶ Pigoya, Isu aeba piya meto kamana uwaimogini igeba ayaga kamanapa iye umagini, kana kamana'ama nkagoba kampa abintawe.

Isu aeba aogi sipisipi kiye yagarawe

⁷ Pigoya, Isu aeba to kake uwaimintiye: Naeba tagaka urimukuwa abiyo. Sipisipi ige ikena pi kabeba naewe, untiye. ⁸ Pigoya naeba kampa aborantuwagini, aboranta kina igeba pipa ku kina, to wainanta uwa a'yugu maekena kinakini, pika sipisipi igeba iwamupisa kamana'waipa kampa abintawe. ⁹ Pigoya, sipisipi kabewaipa pipa naewe. Piya, ka'waina aeba naeti kanamagina kagisa kagopinti uma pasekanaba, Koti ababikiye. Piya pekana, uma pasite irosate puma nanintaba maekiye, untiye.

¹⁰ Pigoya, ku kina kanaipa tonagaba kampa kanaye. Aeba sipisipi kuntana puma iyeguma ataena puwaitakena kanaye. We, nae pi kanaopa, miyaba e'wasaena

aborama imekini aogima asoyaenabi pumaeyekini miyiyema, tumintone. ¹¹ Naeba sipisipirape aogi kiye-nawe. Aogi kiye yagaramaba ae'wa nkau'wakaba kampa napinta, kasima sipisipi igeka napima iyo'maeye, untiye. ¹² Pigoya ka'waina aeba ikantana yuga pikibi'naba, aeba taga yaga kiyebea kampaye. Piya, aeba kana sipisipi ki'numpi nkibaba kampaye. Aeba agakana kabu kara kakanaba itate aegaka wa-gaikiye. Piya pekana kabu karama ampa sipisipi iba nama igarugarebakiye. ¹³ Pigoya aeba uwa ikantana yuga pemika, aeba sipisipigaba abekana uwaena kanta pekana kampa igekaba napikiye, untiye.

¹⁴ Naeba sipisipirapa aogi kiye nagini, naeba naopa igaogini igeba naekaba napiyewe. Piya, nababe naebe agama abima miyuse. Pi nkawameta naebe naokina'mibe agama abima miyune. Pika naeba sipisipi igeka napima iyo'maekenaga miyaba'enanepa kaikuwe, untiye. ¹⁶ Pigoya, to au'i ka'isa sipisipinepa mintawe. Igeba ma kagisa kagopisaba kampaye. Piya naeba igepa ibabute kanakini kamana'nepa abikibewe. Pigoya sipisipi aruba kana kiyaba pabiyama kanasuma aborakiye. ¹⁷ Naeba mikenaenanepa to kake maekuboka kaekuwe. Pika nabanempapa naeka abiye. ¹⁸ Mike-naenanepa ka'wainaba kampa napanikiye. Pipa nae'ne naumanepisa kaikuwe. Naeba mikenaenane kaike-nagabe maekenabe pi esegiyenaba wainatantiye. Piya pukuboka nabanempa unatantiye, untiye.

¹⁹ Isu aeba kamana piya yogini, Yuta kina'miba igeba abite maka umagini atatara puma tara aruyena puntawe. ²⁰ Piya puntini igetisa uwoma kina'mi maya untawe: Ke kina antabaipinti mintegina aibo'ena piya. Nanaga tigeba kamana'wapa abima miyewe, untawe. ²¹ Piya yuguni to ka'isa kina'miba maya untawe: Kewamaba piya kamanapa kampa untana, pi kewama ka'wainaba iyorika kina'mi nkiyoba kanara agawaitakiya, a. Pipa kampaye, untawe.

Yuta kina'miba Isu ikabitama kama potantawe

²² Pigoya Yerusaremiba aota yaga aborantiye. Pipa pai tabe mono nama kabe aiginta kana aborantiye. ²³ Pigoya, pi ntaga esiba yaga aboraogana, Isu aeba tabe mono namapinti ka maru agewapa Soromoninta, pita'i waogini, ²⁴ Yuta kina'miba ampa kobe pumagini maya omintawe: kaeba nanaga tagu'ama tara taraba puratane. Karaisiti yagara mintanapa agogapa aborama uramo, untawe.

²⁵ Piya yuguna Isuba maya uwaimintiye: Naeba urimogiripa kampa abibebe pewe. Nabanempa nkawamuta yoga po'na nkagonepa uma aboraye, untiye. ²⁶ Pigoya tigeba pipa sipisipinentanaba kampa puntiri kamana'nepa kampa aega'ma napiyewe. ²⁷ Sipisipinentana puma miye kina'miba kamana'nepa abewe. Piya, naeba igabebe puma abiwaemogini naegarawe. ²⁸ Piya, miyaba'ena aborawaimekini kampa purinta, miyaba mikibewe. Igepa nae nayapisa ka'waina iyoba itakenaenaba kampa waintiye. ²⁹ Nabanempa naeti ibabuwaitanti kina igeka aboganaba a'ya'waema nkesegiyenapa igasaye. Eya, ka'wainaba nabanempa

nkayapisaba kampa igarubakiye. ³⁰ We, naebe nababe tasigebe ka'antowe, Isu untiye.

³¹ Piya yogini, Yuta kina'miba yaba kasu mpaema aegukena puntawe. ³² Piya puguna Suba maya uwaimintiye: Aogi yugaba toma toma nabanempa nkayapisa puriyakogiripa, tigebe nana ata pogiri yaba kasupa maema naegukena pewe, untiye. ³³ Piya yogini, Yuta kina'miba pabigo awamuta u'magini maya omintawe: Aogi yuga pempekaba kampaye. Kaeba wasanaraka miyempe'naga Koti akayasotama, kaega-ka: Kotinawe, yempeka kaegukenagaba yune, untawe.

³⁴ Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Ago kamanatipipa: Tigebe Koti kanta pewema, untiye. ³⁵ Piya, Koti kamana maru aboranti kina igeka Koti kanta puma miyewe. Eya, mono'amaba kampa paga pakiye. ³⁶ Pigoya, nabanempa utanatama, aewa unataoga mabi tuminto, pika naeba Koti Ntagaranawe, yuwe. Pipa tigebe nanaga: Koti akayasotaneba, naekaba yewe, a. ³⁷ Piya, naeba yoga popa, pi agaigina nabanempa ae awameta kampa pekiripa, kamana'nepa a'a-o yigina kanarasaisine. ³⁸ Pigoya, naeba ae yuga puwe. Piya, tigebe kamana'ne kampa tibegiripa, kanara yoga poka napima aogima abibebe piyo. Piya puntiri tigebe mayaga aogima napibebe puma piyo: Nabanempaba naege miyegi, naeba pabiyamagi aege miyuwe yo kamanapa aogima abiyo, untiye. ³⁹ Piya yogini iga'na utukena puguna igaitegina wagaintiye.

⁴⁰ Aibuntana, Isu aeba Yontani wanipa ta'ema maroteri wama pai Yoni wani pai'itama mintanti, pita'i wama umintantiye. ⁴¹ Pita'i umintogini, a'ya'ma uwoma kina aeti ampa irosa'ma mare-u me-u puma maya untawe: Yoniba awame'enaba pipa kampa puntine. We, a'ya'waema kamana ma ntagaraga Yoni untemipa, pipa tagane, untawe. ⁴² Piya utegini uwoma kina'miba Isu aega'ma imatiti puntawe.

Arasarusi pu'wantiye

11 Pigoya Petani kumata ka yagara mintanti, agewapa Arasarusi, aeba yonintana abogana mintantiye. Pigoya, Mariyage Matage isigebe a'nantogae anonantogae pabi kumatasawe. ² Piya, Mariya pi ae Wa'ega agunta wani pai'atama a'no nkabiyatasa agisaba aebago pogaintiye. Pi ae ao'manto Arasarusi yonintana abogana waitamintantiye. ³ Piya poginisi, anonantogae a'nantogae isigebe Isuti kamana maya uma atausuguna wantiye: Wa'ega, kaeba abo. Kao'yagara aeba yonintana abegini waitamintiye, uma atausuguna wantiye. ⁴ Piya pogana Suba pi kamana abite maya untiye: Pi nkinuntana wasana uwa purikenaba kampaye. Koti a'muntana aborakiyema untine. Koti Ntagarawa nae i'mu punatakanaenaga pi yonintanaba aboraye, untiye.

⁵ Pigoya, Matakabe a'nantokabe Arasarusikabe Isupa igekaba tabera abuntiyeye. ⁶ Pigoya, yonintana abiye kamana abitegina, mintantita tara yaga to kake mintantiye. ⁷ Piyama mintana, abagi kina'wa maya uwaimintiye: Maeyigi, Yutiya mari a'wae pumagi wano, untiye.

⁸ Piya yogini abagi kina'wampiba maya omintawe: Tisa, Yuta kina'miba maganto yaba kasutasa kaegukena untana, pipa nanaga mapa igetiba to kake a'wae puma wakenaga yene, untawe. ⁹ Piya yuguna Suba maya a'wae puwaimintiye: Aseba kampa unta, papa uwa tantiye. Piya, ka'waina aeba ara ke'i nasemipa kampa uma aesama aeguye. Aeba e'wasa pekana a'ya'waemaenaba kanara agakiye, untiye. ¹⁰ Piya, ka'waina aeba aseka ke'i wagina uma aesama aegukiye. Aeba tununtanabinti wama ayama a'ya'waemaenaba agakiye, a. Pipa e'wasaenaba kampaye, untiye.

¹¹ Piya untana kamana ka mayama amato puntiye: Abiyo, tao'yagara Arasarusiba awaitamintika, pi naeba wama uma abage pukuwe, untiye. ¹² Piya yogini abagi kina'miba maya untawe: Wa'ega, awaitamitipisa to agama asikiye, untawe. ¹³ Isu aeba ago purome meto kamana yogini, igeba uwa awaitamintegina iyemagini kampa abibebe puntawe.

¹⁴ Piya puguna Suba uma aborama uwaimintiye: Arasarusi ago pu'waye. ¹⁵ Naeba pita'i kampa wama umintogana pu'waika tigekeba nantawamaba aogi piye. Tigebe aogima timatiti pikibeka pintanaba aboraya, maeyigi aeti wano, untiye. ¹⁶ Piya yogana Tomasi, to ka agiwapa Agaiyawe unta, aeba abagi aokinapa maya uwaimintiye: Taeba wama tisage kaga uma purukune, untiye.

Isu aeba abage pikena miyaba'enama nkagowe

¹⁷ Pigoya, Arasarusiba arubinti waintogana, tarawa tarawaki yaga a'ya puwaogana Suba uma irosantiye. ¹⁸ Pigoya, Petani kumapa pi Yerusaremi kuma'ama nkagora tumairira waintantiye. ¹⁹ Pitasa Yuta kinapa a'ya'ma Matak Mariyake isi'nanto pu'waomeka tugu nkisigakena wantawe. ²⁰ Piya puguna, Mataba: Isu ampa irosaye yuguna, abitegina, Mariyaba namapinti mintogana, ke'i wama uma abatantiye.

²¹ Uma abatama maya omintiye: Wa'ega, kaeba mata'i mintampesinta, na'nantoba kampa puremisine. ²² Piya, ibantoba naeba kaekaba abuwe. Piya mayae-nagaba Kotiti esotaganaba abigamikiye, untiye. ²³ Piya yogana Suba: Ka'nantoba aogama asikiye, untiye. ²⁴ Piya yogana Mataba maya untiye: Ainti tabe kanabi aogama asikibi, pipa abintuwe, untiye. ²⁵ Piya yogana Suba maya omintiye: Abage puma asitakena miyaba'enama nkagoba naewe. Pika ka'waina naeba naega'ma amatiti pikibi'naba purikibipa aumawapa awa waiyaba mikiye, untiye. ²⁶ Piya, ka'waina aeba aogama mintana amatiti puma naegararakibi'naba kampa purinta miyaba mima esegi pikiye. Kaeba pi kamanapa abibebe peno untiye. ²⁷ Piya yogana Mataba maya untiye: Wa'ega, owe. Koti Ntagara, Karaisiti pai mabi aborakiye unta, pipa kaewema, nagutasa abibebe puwe, untiye.

Isu kube'ena puntiye

²⁸ Piya kamana untana a'nanto Mariyaka kega'e uma obina suma maya omintiye: Tisa kanantana kagega'e iyema, omintiye. ²⁹ Omogana, Mariyaba abite pabigo asima Isuti wantiye. ³⁰ Pigoya, Isu aeba kuma awamori Mata kamana omometi mintantiye. ³¹ Piya pogana Mariya aeba karu'ena asima waogini, Yuta kina namankapi tugu nkampintume kina'miba: Wasana aruri kube'ena pikena waye, ute aega'magini wantawe. ³² Pigoya Mariyaba kuma awamori tumima Isu mintometi wama agama agisabi tumpa parokaema maya omintiye: Wa'ega, kaeba mata'i mintampesinta na'nantoba kampa puremisine, untiye. ³³ Piya uma kube'ena pogini, Yuta kina aega'ma waume kina'miba ae ao'maemagini kaga kube'ena puguna, Isuba igate abima antarapa tabera puntiye.

³⁴ Piya puntana: Aeta kaitawema ibigaogini igeba: Wa'ega, kanama ampa agao, untawe. ³⁵ Piya yuguna Isu aeba kube'ena puntiye. ³⁶ Piya pogini Yuta kina'miba agate maya untawe: Agaiyo. Agu'amaba tabera aeti waintiye, untawe. ³⁷ Piya yuguni ka'isa kina'miba maya untawe: Aorika yagara ka aogatantikana Arasarusi kaba atakenaba igiga pegina puripera ayabiye, untawe.

Arasarusi abage puma aogatantiye

³⁸ Piya yuguna, Isu tabera antara pumagina kana arura uma irosantiye. Kana wasana yabaeba yaba nkagepinti waintogana awaba tabe yabantamataasa aigunkatauguna waintantiye. ³⁹ Pika Isuba: Yabapa a'waiyiyo, yogana, kana pu'waome ntagarama nkamana'ma Mata aeba maya untiye: Wa'ega, ago tarawa tarawaki waimagina ago agunta iye, untiye. ⁴⁰ Piya yogana Isu maya omintiye: Kamana ugamopa kampa abibebe pena, a. We, kaeba naega'ma kamatiti punatagana, Koti nkesegiyenawampa nke'wasaenaba aborakana agao, ugamone, untiye. ⁴¹ Piya yogini yabapa a'waiyuguna Isuba inati aoma urintana mayama nunamu untiye: Naba, kaeba nunamunepa abempeka na'mu pugatauwe. ⁴² Kaeba nunamunepa a'ya'waema yagaba abempepa pipa abintuwe. Naeba uwa ma wasana minta kina'mi kae unatauku tuminto, pi igutasa abibebe piyema kamana piya ugamuwe, untiye.

⁴³ Piya untana taberasa kega'e umagina: Arasarusi, kaeba irosa'ma iyo, untiye. ⁴⁴ Piya yogana purinta yabaewama intiye. Agisa ayapa kairasa kibarugintini, aowaba pabiyama kairasa asaemaraume, pikaba Isuba maya uwaimintiye: Kaiba iyobakasigina wano, yogini piya puntawe.

Isuba purikiyema uma esegi puntawe

(Matiyu 26:1-5; Maka 14:1-2; Aruku 22:1-2)

⁴⁵ Pigoya Yuta kina, Mariya kananta kina, igetisa uwoma kina'miba Isu pintana pome agate: Aeba Karaisitiwe, uma imatiti puma aegarantawe. ⁴⁶ Piya puguni, ka'isa kina'miba Parasi kina'miti wama Isu pome

pi kamana uma uwaimintawe. ⁴⁷ Piya puguni tabe mono kiye kina'mibe Parasi kina'mibe pi kamana abite mono kanisore kina igega'e uwaema maya untawe: Kana yagara aeba awame'enaba uwomantana piya, aya pusune. ⁴⁸ Taeba uwasuwa potamagi mintakini a'ya'ma kina'miba ae kamana abima aegaraigini Aroma kina'miba kama puratama tabe mono namatepe wasanabe a'ya'ma tapawaerikibewe, untawe. ⁴⁹ Piya yuguna, ige iyo'yagara ka, agewapa Kayapasi, aeba pi kabubipa monota paitanta kiye yagara mintantiye. Aeba maya untiye: Tigeba tigu napi napiyenari kampa wainta mintawe. ⁵⁰ Wasana ige ataena pusanaga, ae ka'wainanto a'ya'ma kina'mika uma pu'magina iyo'maeyakana a'ya penoma, kampa abintawa, a, untiye. ⁵¹ Pi kamanapa napiyenawapisaba kampa untiye. Koti otaogana meto kamana maya untiye: Aeba pi kabubipa monota paitanta kiye yagara mintomeka: Isu aeba a'ya'ma kina'mika purenema, taga otantika meto kamana untiye. ⁵² Piya, Yuta kina ige ibiba kampaye. Koti ntagara araga a'ya'ma maga maga mirite wa kina, ige a'ya'ma ibabuma aki puwaitakini ka aruyena puma miyiyema, otantika, piya untiye.

⁵³ Pigoya pintaga kiya kina'miba Isu aegukenaenagaba agobima nikintawe. ⁵⁴ Pika Isuba Yuta kina'mi nkiyoriba to kake kampa nasintiye. Aeba ka'me mpari agora kumapa ka, agewapa Eparaimi, pita'i abagi kina'wapa ibabute wama umintantawe.

⁵⁵ Pigoya, Yuta kina'mi Pasoba yaga agarosaogini, a'ya'ma uwaena kuma'antontorisaba a'ya'ma uwoma kina agunta kamana'wai uma aogi pikena karu'ena paitama Yerusaremi kumati intawe. ⁵⁶ Piya puntini tabe mono namapinti Isuka aguyosakate maya uma mare-u me-u puntawe: Tigeba ayawe yewe. Aeba aota yagaba kanakipera kampaye, untawe. ⁵⁷ Piya, tabe mono kiye kina'mibe Parasi kina'mibe igeba maya kamana uma esegi puntawe: Ka'waina aeba mikibiti agantanaba kanama ampa urameka iga'na uteno, untawe.

Mariya aeba agunta masawae Isu pai'atantiye

(Matiyu 26:6-13; Maka 14:3-9)

12 Pigoya, tonaentisa ka'umaema yaga waintogana, ainti Pasoba naninta nakena yaga aborantiye. Piya, pi ntaga Isuba Petani kumati uma irosantiye. Aeba pi kumata Arasarusi purintapisa aogatantita uma irosantiye. ² Uma irosaogini, Isupa naninta kao'ena potauguna Mataba iso'ma imogini Arasarusige kaga mimagini nantawe. ³ Piyama mintuguna Mariyaba tabe masawae kankabe aogi agunta wani, agewapa nati, pi tabe ikantaga, pi maema Isu nkagisari pai'atama a'no nkabiyatasa aebago pogaintiye. Piya pogana kana namapintiba aogi agunta uwaentiye. ⁴ Pigoya, abagi yagara ka, Yutasi Isikeriyoti, aeba kuna yagara, ae maya untiye: ⁵ Agunta wani pitasa 300 tora maema kusi kina imekana aogi pusanawe, untiye. ⁶ Aeba pi kamanapa kusi kina'mika napimaginaba kampa untiye. Aeba waba mponera kabimagina mima moneba maema kaka pome ku ntagaragana, pika untiye.

⁷ Piya yogana Isuba maya untiye: Tigeba ma kana waepa kaba a-nkabiraiyo. Aeba agunta wanipa nauti pai'ataka purekini kainatakena, pika utanatama mae-ma atama miyine. ⁸ Piya, kusi kinapa tigege asi nasi miyaba mikibewe. Pigoya, naeba tigegeba e'erotapa kampa mikuwe, untiye.

Mono kiye kina'mi Arasarusi aeguma kaikena kamana untawe

⁹ Pigoya, Yuta kina'miba pi kumati mintiye kamana abite, a'ya'ma uwoma kina pabita'i uma irosantawe. Pigoya, Isu ae abintogaba kampaye. Arasarusi purintapisa aogantanti, aeke kaga agakena ampa irosantawe. ¹⁰ Pigoya, pipa tabe mono kiye kina'miba Arasarusike kaga aegukena kamana untawe. ¹¹ Piya, Yuta kina a'ya'ma uwoma kina'mi aeka uma wama Isuti uma atokaentaka piya puntawe.

Isu Yerusaremi kumati iyogini i'mu potama ababuntawe

(Matiyu 21:1-11; Maka 11:1-11; Aruku 19:28-40)

¹² Pigoya, marogini uwoma kina aota yagagini karu'ena Yerusaremi kumati ampa irosanta kina, igeba Isu kanaye kamana abintawe. ¹³ Piya kamana abite yanta aerisa maete ke'isa uma kabima ababikena wantawe. Wama uma ababuntini maya uma i'mu potama untawe:

We, Wa'egawama nkawamuta taeti kanaika ta'mu potano.

Aeba Isureyo kina'mi tabe yagarawe, untawe.

¹⁴ Pigoya, Isu aeba tonki aikeri aborama amuguna akabata mara'mima wantiye. Pipa ago kamana mayama waintanti pabi nkawameta puntiye:

¹⁵ We, Saiyoni kumatasa kina, tigeba a-tiyekuruba piyo. Agao. Tabe Wa'ega Yagarari tonki aikeri akabata mima tigeti kanaye, piya untiye.

¹⁶ Pi kamanapa abagi kina'wampiba pi ntagaba kampa napima abibebe puntawe. Ainti Isuba inati e'wasae-nawati a'wae puma iyogini, pi kamanakaba napima mayama abibebe puntawe: Pipa aeka mono isapi kae-maranta, pabinkawameta pintanaba potantawema, napintawe. ¹⁷ Piya, aeba Arasarusi kega'e yogana arubintisa irosa'ma iyogini aganta, pi uwoma kina'mi ige pi kamanapa uwaimintawe.

¹⁸ Pigoya, pi awame'ena punti nkawaga kamana abinta, uwoma kina'mi ke'i wama uma abatantawe.

¹⁹ Piya puguni, Parasi kina'miba maya uma igewai mayama mare-u me-u puntawe: Abewo. A'ya'ma kina'miba aeti wama pabigo aegaraka taeba ka'enaba kanara kampa potakune, untawe.

Ka'isa Kariki kina'mi Isu agakenaga ibuntiye

²⁰ Pigoya, Yuta kina Yerusaremi kumati aota yagaba Koti mpono abikena iyume kina'mi ige abakapintiba to marisa Kariki kina ka ka'miba kaga umima abintawe.

²¹ Piya puntini, igeba Piripi aeba Karariya marisa Petisaita kumatasa yagara, aeti wama maya omintawe:

We naba-o, taeba Isu agakenaga yunema, omintawe.

²² Piya omuguna, Piripiba wama Enturu omoginisi, kaga Isuti wama pi kamanapa omintase. ²³ Omusuguna Isu maya untiye: Wasanama Ntagara mana e'wasaena maekena yaga pabigo ampa agarosama aboraye, untiye. ²⁴ Piya untana to maya untiye: Tagaka urimukuwa abiyo. Witi aipa mabi kampa antaganaba kampa iranta uwa waiyikana, mabi amaraganaba i'ma nakenaba toma toma uwoma aboraye. ²⁵ Pabiyamagina, ka'waina aeba mikenaenawa abugakibipa a'yugu potakiye. Piya, to ka'waina aeba mabi mima mikenaenawa kampa abikibemi'naba esegima miyaba'ena aboramikiye. ²⁶ Ka'waina aeba nae kayokaya'ena pikena untanaba, naegarano. Piya, nae mikubo nagora kayokaya kina'nepa miyeno. Ka'waina aeba nae kayokaya'ena punatakanaba, aepa nabanempaba tabe agi omikiye, Isu piya untiye.

Igeba Wasanama Ntagara asaga'yukibewe, untiye

²⁷ Pigoya Isu to maya untiye: Mapa nagu'nempaba pami puma tabaraba piye. Pika nanawe ukuwe. Nae-ba: Naba, pintana aboranamemipa nau'ima maenagaso, piyaba kampa ukuwe. Kampaye. Pi ntaga aboranamenema unatantampene. ²⁸ Pika naba, kaeba yegana kagegapa tabe puma aborano, untiye. Piya yogana mantarisa maya kamana tumintiye: Pi nageba ago tabe puma aborantikana to kake pabiyama aboraurite wakiye, untiye. ²⁹ Pigoya, agora mintume kina'miba abite: Antaru iye, untawe. Piya yuguni, ka'isa kina'miba: Enisore ka'waina kamana omiye untawe.

³⁰ Piya yuguna, Isuba pabigo iwamuta u'ma maya uwaimintiye: Kamana pipa nae nao'maekena kamana-pa kampaye. Tige tiyo'maekena kamana uma aboraye, untiye. ³¹ Pigoya, mapa mabi atatara pikena kana aboramikana mampabisa tabe yagara aepa aebasanakiye. ³² Ibaba mabi mintokini, aintiba igeba yara naeguma asaga'yunataigipa, pi ntagaba a'ya'ma kina igege'e uma ibaibekini naeti kanakibewe, untiye. ³³ Pipa purikena meto kamana'wa piya untiye.

³⁴ Piya yogini, wasana aki puma mintume kina'mi ige-ba maya omintawe: Taeba mono isapipa maya kamana aisuma abune: Karaisiti aeba kampa purinta uwa miyaba mikiyema abuna, kaeba nanaga: Wasanama Ntagara aepa aeguma asaga'yukibewe, yene. We, Wasanama Ntagara aeba kewe, untawe. ³⁵ Piya yuguna, Isuba maya kamana a'wae puwaimintiye: Kane e'wasaena aeba abakatipipa uwaena yaganto e'wasa pikiye. Pika tununtanama titikaesanaga yaku e'wasae-na wairitantakiri aeti aborama miyiyo. Ka'waina aeba tununtanabi wantanaba kepa kampa agabebe piye. ³⁶ Pi kane e'wasaena wairitantika tigutasa pi e'wasaena aega'ma ae tuntana piyo, uwaimintiye. Isu aeba piya kamana uwaimite wama kakama umintantiye.

Uwoma Yuta kina'miba Isukaba kampa imatiti puntawe

³⁷ Pigoya Isu aeba awame'enaba toma toma uwom-antana iyora pogini agantiniba, uwa aetiba kampa aega'ma imatiti potantawe. ³⁸ Pipa poropete yagara Aisaya ae kamana'ama esegi penema piya puntawe: Aeba kamana mayama kaentiye:

Wa'ega, kawaga kamanaka yokanaba, ke abibebaba piye, iye.

Pipa Wa'egawamatisa esegiyena ke ayakegana napiyema, kaentiye. ³⁹ Piya, igeba iyorika pumagini, Isu kamanapa kampa aogima abibebaba puntawe. Pipa Aisaya kamana mono isapi ka waintomeka puntane. Pipa mayamawe:

⁴⁰ Kotiba iyo atikaewaigasima igu'amapa akumpa yaba kanta puwaitantine, iye.

Piya pogini, igeba a'ya'waemaenaba kampa agama napibebaba puntane, iye.

⁴¹ Igupa a'wae pigi aogi pusanaga akumpa puwaitantine, untiye.

Aisaya pi kamana Isuka untipa ae e'wasaenawa agantana untiye.

⁴² Pigoya ka'isa monota paitanta kina'miba Isupa igu kayone potantini, pigo: Parasi kina'miba mono a'a-o urutama tagarubakibewe, uma iyekuru puma kakantawe. ⁴³ Piya, Igeba Kotiba ige'wai maema asaga'yusanagaba kampa ibuntiye. Igeba wasanami ige'wai maema asaga'yuwaitasanaga tabera ibugaogini iyekuru puma kakantawe.

Isu wasanaba pako pikibi kamanane

⁴⁴ Pigoya, Suba kega'e uma maya untiye: Ka'waina aeba naega'ma amatiti punatakibipa, aeba nae nabiba kampaye. Unatanti'na aeke kaga aega'ma amatiti potakiye, untiye. ⁴⁵ Piya, ka'waina aeba nae ka nagai'naba unatanti'na aepe kaga agaye. ⁴⁶ Piya, e'wasaena naeba mampabi tumintone. Ka'waina aeba naega'ma amatiti pikibi'naba tununtanabipa kampa miyaba mikiye, untiye. ⁴⁷ To ka'waina aeba kamana'ne abimagina a'a-o uma kasakapa, antota'enaba ibaba kampa amukuwe. Piya, naeba wasana antota'ena imikenaba kampaye. Naeba aogi puwaitakena mabi tumintone untiye. ⁴⁸ Piya, ka'waina aeba nae a'a-o unatama kamana'ne kaikibi'na, kamana uma a'ya pike-na kanapa aepa aboramikiye. Eya, kamana yopa pipa ainti tabe kanabi, kamana uma a'ya pikenanaba aepa aboramikiye, untiye. ⁴⁹ Naeba kamana yopa nae'ne naumanepisaba kampa yuwa, naba unatanti'na a'ya'ma kamanapa piya yoma unamintegi uma aborauwe, untiye. ⁵⁰ Pigoya naeba abintuwe. Awamupisa kamana'ama a'ya'ma yaga aogima miyaba'enaba maema aboraye. A'ya'ma kamana uma aboraopa nabanempa yoma unamintisa puma yuwe, Isu piya untiye.

Isu abagi kina'wa nkigisa wani pai'itantiye

13 Aota yaga Pasoba aboraogana, Suba ae'waka mayama napima abintiye: Naeba maba atate nabati a'wae puma ikena kana agarosayema, napintiye. Piya napintana, mabi a'ya'waema aokina'wa agu kao'ena puwaitata kanantiye: ² Pigoya, aseka naninta nakena aki puma mintuguna, ka mayaena aborantiye: Saimoni ntagara Yutasi Isikeriyoti aeba Isu kuna penema Sataniba ae antabaipinti nabi napiyena atantiye. ³ Piya pogana Suba aeba mayama abintiye: Naba aeba a'ya'waemaenaba nayapi atawaeye. Piya, naeba Kotitisa tumintoka to kake Kotiti a'wae puma ikuwema, napintiye. ⁴ Piya napintana, naninta mintumetisa asima e'ero kaiwapa aboborasaba atagasima to ka kai maema amintiye. ⁵ Piya pu u'ma wani tu'napi ti'atama, pabigo agobima abagi kina'wa nkigisa pai'itantiye. Piya puwaitama, akapi kirintome kairasa aebago puwaigaintiye.

⁶ Piya puwaitata Saimoni Pitati uma irosaogana, maya omintiye: Kaeba Wa'egawamaga, nagisanepa wani nkaekenaga yeno, untiye. ⁷ Piya yogana Suba maya omintiye: Ma pontanama, pi nkagoba ibaba kampa abempekana, mintana aintiba abikibene, untiye. ⁸ Piya yogana Pitaba maya untiye: Ibabe asabe nagisanepa taga kampa pasikibene, untiye. Piya yogana Isu maya omintiye: Naeba kampa paikatakana-pa, naegeba kampa atokaema mikibene, untiye. ⁹ Piya yogana Pitaba maya untiye: We, Wa'ega, piya untanapa nagisari manapa kampaye. Nayatipe na'notipe kaga paso, untiye. ¹⁰ Piya omogana Suba maya omintiye: Ka'waina auti wani pasikibi'naba ainti agisa mana pasekanaba a'ya'ma autisa nare ntare puwaewakiye. Pigoya tigeba a'ya'waemaba kampa nare ntare puwaentawe, untiye. ¹¹ Aeba kunaenawapa abibebaba pu u'ma maya uwaimintiye: Tigeba a'ya'waemaba kampa nare ntare puwaentawe, Isu untiye.

¹² Igisaba waninkama a'ya itate, e'ero kaiwapa to kake maema pu u'ma mara'mima maya uwaimintiye: Naeba pi puritaontanama nkagoba abewo. ¹³ Tigeba: Tisa, Wa'egawe, unamewe. We, piya kinati mpintogiri pipa kanara unamewe untiye. ¹⁴ Piya, naeba Tisa, Wa'egarimpana tigusaba pai'titauwa, tige tigeri pabiya-ma tigusariba wani nkaeta wama kayokaya kina miyigina kanarasano. ¹⁵ Naeba pintanaba puriyakuwa, tige-ba iba tiyakontanaba pabiyama puma miyigo. ¹⁶ Naeba tagaka ukuwa abiyo: Kayokaya yagara ka'waina aeba tabe yagarawampa nkawameta agasimagina, mikenanaba pipa kampa waintiye. Piya, yoga kina ka'waina yogawama nkabawampa ae awameta asugasima mikenanaba pipa kampa waintiye, untiye.

¹⁷ Pigoya pi kamanapa aogima abibebaba pumagiri pabi nkawameta miyiginaba aogi pikiye, untiye. ¹⁸ Naeba a'ya'ma tige-kaba kampa yuwe. Kibi'ma ibabuwaitanto igeka abibebaba puntuwe. Pigoya, mono kamana awa'enama nkau'wapa mayama aborakiye:

Naege naninta kaga nai ntagarama aeba agisa wanta naekiye unti, pi kamana'ama nkau'wapa aborakiye, untiye.

¹⁹ Piya, pintanaba kampa aborantegi, ibaba pika urimuwe. Piya, ainti pintana aborakiripa, kanara tige-ba abimagiri: Aeba pi aobi pompe ntagarawema, nae-ga'ma timatiti punatakibewe. ²⁰ Piya, naeba tagaka urimukuwa, abiyo. Ka'waina aeba yogara otanta'naba ababuma kayone potakibi'naba, yoga ago nae nababumagina aogi punatakiye. Piya, ka'waina aeba nae nababuma aogi punatakibi'naba, unatanti'na ae aogi potakiye, Isu untiye.

Isuba Yutasika uma aborantiye

(Matiyu 26:20-25; Maka 14:17-21; Aruku 22:21-33)

²¹ Isu aeba pi kamana untana, aumawamaba tabera kunta abuntiye. Aibogana aborama maya uwaimintiye: Naeba tagaka ukuwa abiyo. Tigetisa ka'waina naepa kuna punatakiye, untiye. ²² Piya yogini, abagi kina ige-ba ankaobi aobi puwaentini: Pipa kekabaya iye, uma kampa napintawe. ²³ Pigoya, abagi yagara ka Isu nk-agma mintanto, aeba naekaba tabera abugaome ntagara, ²⁴ naeka Pitaba ayatasa awame puma maya untiye: Abigagana ugameno. Kekabaya iye, untiye. ²⁵ Piya yoga naeba Isu nkagora parokaema maya untuwe: Wa'ega kaeba keka yene. Yuwagana, ²⁶ Isuba maya untiye: Pareti wanipi nkaema amekana maekibi ntagara, pi aeka yuwe, untiye. Piya ute pareti wanipi nkaema Saimoni ntagara Yutasi Isikeriyoti, ae amogana maentiye. ²⁷ Piya maema naogana Sataniba antabaipinti uma pasintiye. Piya pogana Isuba maya omintiye: Pikenayempentanaba pipa karu'ena po, untiye.

²⁸ Piya kamana omogini pi kaga mintume kina'miba pi kamana agoba kampa abibebe puntawe. ²⁹ Piya puntini ka'isamiba maya untawe: Yutasi aeba mone pokisire maema kabima miyikana aota yagasaena ika penema otatera, kusi kina mone imenema iyema, napintawe. ³⁰ Piyama napiyuguna, Yutasiba pareti nagaite pabigo irosa'ma aseka wagaintiye.

Isu aeba kasa kamana ago untiye

³¹ Yutasiba wagasogana Isuba abagi kina'wa maya uwaimintiye: Mapa Wasanama Ntagara nae e'wasae-nane aborakiye. Piya, naeka uma Kotitisa e'wasaenaba kaga aborakiye. ³² Naeba Kotitisa e'wasaena maema aborantoka Koti aewa nae e'wasaenaba pabiyama maema aborakiye. Pi kanapa agaro ntaganto pabigo aborakiye, untiye. ³³ Piya untana, to maya untiye: We, yakarakinuntepa, naeba agaro ntaganto tigege mikuwe. Piya, aintiba naguyosagakibewe. Yuta kina uwaimintosa puma, tigepe pabiyama urimukuwe: Nae wakuboti pabiyama kampa wakibewe. ³⁴ Pigoya, ma kasa ago kamana urimukuwe: Wasana agu kao'ena puwaitama kayone puwaitaiyoma, yuwe. Naeba agu kao'ena puma kayone puritama miyosa puma, pabiyama tigepe agu kao'ena puma kayone puwaitama miyiyo, yuwe. ³⁵ Agu kao'ena puma kayone pigini,

wasanamiba tigaiginaba nae naokina'ne kanta piyo, Isu piya untiye.

Pita Isu akabitakena kamana untiye

(Matiyu 26:31-35; Maka 14:27-31; Aruku 22:31-34)

³⁶ Piya yogana, Saimoni Pita abigama maya untiye: Wa'ega, kaeba aeta wakibenema, abigaogana Isuba maya untiye: Nae wakubotiba pipa ma ntagaba kampa wakibene. Ainti mintana pita'iba wakibene, untiye. ³⁷ Piya yogana Pitaba maya untiye: Wa'ega, naeba nanaga kaka'iba kampa kaega'ma wakuwe. Naeba kaeka uma mikenanepa kanara kaikuwe, untiye. ³⁸ Piya yogana Isuba maya omintiye: Kaeba naeka uma mikenanagapa kaikenaga yeno. We, naeba tagaka ugamukuwa abo: Kokorewamaba kampa aga un-takana, kaeba kakagara uwame unatakibene, Isu untiye.

Isu aeba wanana Kotiti ikena kene

14 Pigoya, Isu to kamana maya untiye: Tigepe tigu'amaba tabaraba puma pamiba a-piyo. Tigepe Koti aega'ma timatiti puntiri, naepa pabiyama nae-ga'ma timatiti piyo, untiye. ² Nabanempa kumatiba namapa uwoma wairite wantiye. Pi kapa kampa wain-temisinta kampa urimosine. Piya, naeba maruntaki'ena puritakena wakuwe, untiye. ³ Piya, wama maruntaki'enari puritate, to kake a'wae puma kanama tibabute wakiri, nae mikuboti kaga umikibewe, untiye. ⁴ Piya, wakubo pi kipa ago agawe, untiye.

⁵ Piya yogana Tomasi maya omintiye: Wa'ega, kaeba aeta wakibene. Pipa taeba kampa abintune. Pi kipa ayama agakune, untiye. ⁶ Piya yogana Isuba maya omintiye: Kepe taga ntanamape miyaba'enamape agowa-pa naewe. Nae nagaite nabati uma irosakenanaba kampa waitiye. ⁷ Tigepe naepa nagabebe puma yesinta, nabanempapa pabiyama agabebe pesine. Pigoya mapa nabanempapa agobimagiri agantiri, naepa nagama aeka abibebe pewe, untiye.

⁸ Piya yogana Piripiba maya untiye: Wa'ega, kaeba kabapa tayakega agama abekana a'ya peno, untiye. ⁹ Piya yogana Isuba maya omintiye: Piripi, naeba e'ero ntaga tigege miyoganapa, kaeba kampa nagabebe pena, a. We, ka'waina aeba nae nagai'naba nabapa agaye. Piya, kaeba nanaga: Wa'ega, kaeba kabapa tayakega agano, yene, a. ¹⁰ Kaeba mayamaba kampa abeno: Nababa naege miyegi, naeba pabiyama nabanempage minta, kamana urimopa pipa nae'ne ntau-manepisaba kampa urimuwa, nabanempa nagupi mpima esegiyena aboranamegi, a'ya'ma yugaba puwe, untiye. ¹¹ Naeba nabage miyogana, nababa pabiyama naege miyeba, abibebe piyo. Pi kamanapa abigina tagantana peno. Piya, kamana'nempa kampa kanarasaritakiripa, a'ya'waema yuga pontananempa abima timatiti pigina kanarasaritano, untiye.

¹² Naeba tagake urimukuwa abiyo: Nae naega'ma amatiti pikibi'naba, yoga posa puma pabiyama pikiye. Pigoya pabinkantoba kampaye. Naepa asunagasima pikiye, untiye. Pipa nanagawe. We, naeba nabati

ikuwe. ¹³ Iyekiri tigebe nae nagega'e uma esikibe nkawameta timukuwe. Pipa nabanempa e'wasaena yagarawa naeka uma aborakibika umagi piya pukuwe. ¹⁴ Pigoya, nae nagega'e uma esunataigipa, owe uma aborarimukuwe, untiye.

Isu: Aota Awamusa otakana tumikiye, untiye

¹⁵ Pigoya, Isu to maya untiye: Tigu napi napiyenaripa naeti atama naegarantiripa, nawamu wasiyiyo. ¹⁶ Piya pigipa naba esotakana to tiyo'maema esegi puritakena otakana tumima tigege asi nasi mayaba'mikiye.

¹⁷ Pipa taga kamana'ama Nkawamusane. Mampabisa kina'miba igebe kampa agabebe puntini, kampa abibebe puntini pepa, kanara kampa maekibewe. Pipa tigebe aeka abintawe. Aeba tigege kaga mintiya, ainti-ba tintabaipinti ampikiye, Isu piya untiye.

¹⁸ Pigoya, naeba titate wakiri, kintarama misanaga tigeti to kake a'wae puma kanakuwe. ¹⁹ Agaro ntaganto ka waintikana, pi a'ya pekiniba mampabisa kina'miba to kake kampa nagakibewe. We, tigebe nagakibewe. Naeba aososima miyaba miyekiri tigebe pabiyama aososima miyaba mikibewe, untiye.

²⁰ Pigoya, pi kanabipa nabanempaba naege kaga miyeka, naeba tigege kaga mikuwe. Pipa tigebe naege atokaema miyekiri agabebe pikibewe, untiye.

²¹ Ka'waina aeba ago kamana'ne aogima mpaema mima aegarakibi'naba, aeba agu kao'ena punatakiye. Piya, ka'waina aeba nae agu kao'ena punatakanaba, aepa nabanempaba pabiyama agu kao'ena potakiye. Piya, nae'nepa agu kao'ena potamagi agonepa uma aborakana aeba nagakiye, Isu untiye.

²² Piya yogana Isikeriyoti yagara wanane. To ka Yutasi, ae aukaba, abigama maya untiye: Kaeba ayama agogapa taetimanapa maema aborantana to ka'isa mampabisa kina'mipa kaka waitakenaga yenema, abigantiye. ²³ Piyama abigaogana Suba maya kamana a'wae pomintiye: Ka'waina aeba agu kao'ena punatakibi'naba, kamana'ne abima aega'ma wasikiye. Piya pekana nabanempaba aepa pabiyama agu kao'ena potakiye. Aibekara kaga aeti ampa irosa'ma miyaba'mikuse, untiye. ²⁴ Piya, to ka'waina aeba agu kao'ena kampa punatakibi'naba, kamana'nepa ayabaya aeba abima aega'ma wasikiye. Pipa kampaye. Pigoya, ma kamana abepa nae'netisaba kampaye. Naba unatanti, aetisawe, Isu untiye.

²⁵ Pigoya naene tigege mintapa, piya kamanapa urimone, untiye. ²⁶ Pigoya ainti esegima asiritakena Aota Awamusa, aepa nabanempaba nae nawamuta otakana tumima a'ya'ma kamanapa urimikiye. Piya puntana, nae urimo kamana pipa uma to aososirimikiye, untiye.

²⁷ Naeba nanta paruyenane tigeti ataritaue. Mampabisa kina'ma nkanta paruyena wanane. Nae'ne paruyena timuwe. Pika tigu'amaba tabaraba puma tiyekuruba a-peno. ²⁸ Naeba wama uminta, ainti to kake a'wae puma kanakuwe, urimogiri ago abewe. Piya, Tigebe tigupa naeti atama yesinta, pipa nabati ikubo pi abimaba, tinta wamaba asoya pemisine.

Nababa aeba naepa asunagasima mintika napima piya pusanawe, untiye. ²⁹ Pintaanaba kampa aborantegi, maru paitama urimuwe. Pintana aborakiripa maya yiyo: Kamana uraminti'na nkau'wapa aboraye, yiyo.

³⁰ Naeba mapa uwoma kamanapa kampa amato puma urimukuwe. Mampabisa tabe kumpari yagara kanakena ase'yo pikana, kanama naeta ampa asesepa'urikiye.

³¹ Piya, naeba naba agu kao'ena potauwa, pika mampabisa a'ya'ma kina'mi agabebema abikibeka yoga unatanti puwe. Pigoya, tigebe asiyigi wano, Isu uwaimintiye.

Isu aeba taga waini iga'na agowe

15 Pigoya, naeba taga waini iga'na agowe. Piya, nabanempaba waini yuga wama nkabawe.

² Piya, ka amawama naeti a'wa kampa aentana uwa waiyeginaba, agayugasaye. Piya, to ka amawama a'wantaga wainteginaba, kasama arosagina anosama to uwoma a aeyanema kabitaye. ³ Piya pemisa puma naeba mono urimogiri abima asoya puma mintawe.

⁴ Piya puma, tigebe naege miyigi, naeba pabiyama tigege mikuwe. Waini amawamaba agowamati kampa atokaema waintakanaba a'wapa kampa aekiye. Kampa aeyemisa puma tigebe naetiba kampa atokaema mintiripa, au'wapa kampa maema aborakibewe.

⁵ Pigoya, waini iga'na agoba naewe. Amanepa tigewe. Ka'waina aeba naege atokaema miyekapa naeba aegeba pabiyama atokaema mikuwe. Pigoya, pi'naba anopa tabenama aborakiye. Tigebe naetiba kampa atokaema mintiri, a'ya'waemaena pikenaenaba kampa waikiye, untiye. ⁶ Piya, ka'waina aeba naeti kampa atokaema miyekapa agaikuwe. Eya, waini amawamapa kasagana asaginiba, kibi'ma yakupi kasagana tamisa pabi nkawameta potakiye, untiye.

⁷ Pigoya, tigebe naeti atokaema mima kamana'nempa aega'magiri, esunatakibe nkawameta timukuwe untiye. ⁸ Tigebe au'wapa uwomantana maema aborama, nae naokina'nentana puma miyiginaba, nabanempaba tabe a'muntana aborakiye. ⁹ Pigoya, nababa naepa agu kao'ena punatagi, naeba pabiyama tigepa kao'ena puritaue. Pika tigebe agu kao'enanapi miyiyo. ¹⁰ Naeba nabanempa nkawamupisa kamana wasiyu'ma, ae agu kao'enabi miyuwe. Tigebe pabiyama nawamupisa kamana'ne wasimagiripa, nae agu kao'enanepi mikibewe, untiye. ¹¹ Pigoya, na'muntananempaba tigeti ta'ema waiyenema, ma kamanapa urimiwaeyuwe, pika ti'muntanaripa aborama anosama abae peno, untiye.

¹² Pigoya, nawamupisa kamanapa mayama urimuwe: Naeba agu kao'ena puritaosa puma, tigebe agu kao'ena puma miyiyo. ¹³ Pigoya, ka'waina aeba ao'mika uma mikenawa kasima iyo'maekibi'naba, pipa a'ya'ma to agu kao'ena pikenaenapa asugaikiye.

¹⁴ Piya, yoga uritao pipa pigipa, tigebe naokina'nene urimukuwe, untiye. ¹⁵ Naeba tigaopa kayokaya kina kantaba kampa pewe. Kayokaya yagaramaba tabe yagarawampa untabaipinti kamana waintipa, pipa kampa abiye. Naeba pipa nabanempatisa kamana abinto,

pabi nkawameta uma aborama urimiwaentoka tigama naokina'nene urimuwe, untiye.

¹⁶ Pigoya, tigeba naepa kampa naba punatantane. Naeba tige tiba puritantone. Pika tigeba wama yogara umima au'wa maema aboraiyema, uritantone. Pigoya, maema au'wa aboraigina waiyaba waiyeno. Piya puntiri nae nagera naba esotakibe nkawameta timikiye. ¹⁷ Piya, naeba ago kamanapa maya urimuwe: Tigeba tiyokina agu kao'ena puwaitaiyo, Isu untiye.

Igobi Isupa potantasa puma abagikinapa puwaitakibewe

¹⁸ Pigoya, mampabisa kina'mi igobi puritaigiripa, mayama abiyo: Wa'ega Yagara aepa paipa pabiyama agobima igobi potantakini pewe, yiyo. ¹⁹ Pigoya mampabisa kina'mi ige aruyenabi uma pasesinta, kayone puritasine. Naeba pipa ige aruyenabisa kibi'ma tiba puntogiri to awameta puma miyegini igobi puritawe. ²⁰ Naeba kamana ka maya urimintona, pika napiyiyo: Kayokaya yagarama tabe yagarawa asugasima mike-naenaba kampa waitiye: Piya, igeba naepa igobi punatama ma'ena punatantakini, tigepa igobi puritama ma'ena puritakibewe. Igeba nae kamanapa a'a-o untakini, tigepa pabiyama a'a-o uritakibewe. ²¹ Naba unatanti'nama nkagegaba kampa napiyekini naeka uma pabiya igobi puritakibewe. ²² Naeba igetiba kampa tumima agoba kampa uwaimintosinta, aguntaena kampa waita miyesine. Pigoya ago aborama awaimintone. Ibaba aguntaenawai kakakena kipa kampa waiye, untiye. ²³ Piya, ka'waina aeba agobi punatakibi'naba, nabanempa pabiyama agobi potakiye. ²⁴ Naeba abakawaipipa toma toma ntugaba ka'isa kina'miba pesa puma yogaba kampa asugasima puntosinta, aguntaenawai kampa waita miyesine. Piya, mapa kana yugaba ago pogini agawaentiniba uwa naepa igobi punatantini, nabanempapa pabiyama kaga igobi potawe. ²⁵ Piya pegana mono isapipa kamana ka mayama waiti, pi'na esegi piye: Igeba uwaraka'ya igobi punatantawe, iye. Pipa iba esegi piye, untiye.

²⁶ Pigoya, esegi puritakena taga kamana'ama Nkawamusa, nabati mintika, aepa otakana nabatisa tumima agonepa uma aborakiye, untiye. ²⁷ Piya, tigeba yoga agobintotasa naege mirite kanantasa puma, pabiyama agonepa uma aboraiyo, Isu untiye.

16 Piya untana to maya untiye: Timatiti'enari kaisanagaba kampa nabegi, ma kamanapa urimuwe, untiye. ² Piya, mono namapisaba tigarubantini, agaro ntaganto tiyeguma kaintini puma: Kotinta aogi yuga pune, uma piya pikibewe. ³ Nabake naeke agoresipa kampa abekini, tigepa pabiya puritakibewe. ⁴ Naeba kamana maru aborama urimopa, pi ainti aborakiripa: Aeba pika pai uramintine, yiyo. Piya, paipa tigege uwa minta, karu'enaba kampa urimintone. Titate wakena punta, piya urimuwe, piya untiye.

Aota Awamusa'ama nkagowapa aborantiye

⁵ Piya untana Isu to maya untiye: Mapa unatanti'na aeti wakena poganaba, nana pegina tigevisa ka'wainaba: Kaeba aeta wakibenema, kampa nabigaye, a. ⁶ Piya kamana urimo'na, uwa tintabaipintiba tintara'enamaba pumaeyagiri kampa nabigawe, untiye. ⁷ Naeba taga kamana ukuwa abiyo: A'wae puma ikubopa, pipa tigeti au'wa aboranema ikuwe. Piya kampa iyosinta, pipa tige tiyo'maekenaenaba kampa tumisine. Imaba, naeba otakana tige-tiba tumikiye. ⁸ Tumekini, wasanami nkagowai maema mayama abikibewe: Aguntaena waitiye, arupuyena waitiye, a'ya'waemaenama nkagowa maema aborakenaena waitiye, ukibewe. ⁹ Aguntaenama nkagoba mayama waitiye: Nae kampa naega'ma imatiti pemi'naba aguntaenaba piye, untiye. ¹⁰ Arupuyenama nkagoba mayama waitiye: Naeba titate nabati arupu puritakenaga iyekiri, tigeba to kake kampa nagakibewe, untiye. ¹¹ Ago maema aborakenaenaba pipa mayama aborakiye: Mampabisa tabe yagara ae aebasanakana, pi'na nkagoba aborakiye, Isu untiye.

¹² Naeba uwoma kamana waitemipa, pipa ma kanabi urimekiripa ayama maewaekibewe. Pipa kampaye. ¹³ Taga kamana'ama Nkawamusa'amaba, aeba pipa tumimagina asi nasi tagantanaba puriyakikiye. Piyama ae'wa nkaumabisaba kamanapa kampa urimikiye. Uma abintemisa suma aborama urimikiye. Piya, ainti pi aborakibintanagaba pipa uma aborarimikiye. ¹⁴ Pipa naetisa kamanapa mae u'ma aborama urimikiye. Pintaanamaba nae tabe nagi aborakiye. ¹⁵ Nabati a'ya'waemaena waitemi, pi'na nkagoba naewe. Pika: Aeba nae kamana maema aborama urimikiyema, urimuwe, Isu piya untiye.

Antara'enamaba a'wae puma a'muntana aborakiye

¹⁶ Piya untana Isu to maya untiye: Uwaena yaganto waitika, pi a'ya peka wakiri naguyosagakibewe. Piya, pi'na nkaboboriba kanapa agaronkanto waitika, a'ya peka kanakiri nagakibewe untiye. ¹⁷ Piya yogini, ka'isa abagi kina'miba mare-u me-u puma maya untawe: Aya kamanaka mayaba iye: Uwaena yaganto waiti, pipa a'ya peka wakiri naguyosagakibewe, iye. Pi'na nkaboboriba kanapa uwaenanto waitika, pipa a'ya peka kanakiri nagakibewe, iye. Piya, to kapa: Nabati ikuwe, yiya, ayagabaya iye, untawe. ¹⁸ Piya untini to kake maya untawe: Kanapa agaro ntaganto waiti, pipa nanaga iye. Ae yemi kamana'ama nkagoba taeba kampa napiyune, untawe.

¹⁹ Piya untini abigakena puguna, Isuba igabebe puntana maya uwaimintiye: Kamana maya urimoka uma abewe: Agaro ntaganto waitika, pi a'ya peka wakiri naguyosagakibewe. Pigoya pi'na nkaboboriba pabiya ma agaro ntaganto waitika, pipa a'ya pekapa kanakiri nagakibewe yo kamana mare-u me-uba pewe, a. ²⁰ We, naeba tagaka urimukuwa abiyo: Tigeba tabe kube'ena puma tintara'ena pigini, mampabisa kina'miba i'mu

pikibewe. Piya pigina tige tintawamaba iba kunta pumagiri, aintiba a'wae puma tabera ti'muntana pikibewe, untiye. ²¹ Pigoya, waya ka'waina aeaba yagara yakari pikena kana aboraginaba tabera aukiye. Pabigo yagara yakari potagina, aukemintanagaba toba kampa napiyikana, yagara aboramika anta asoya puma a'mu piye, untiye. ²² Piya pemisa puma tigeba ma kanabipa tintara'enabi mikibewe. Mintigi, to kake a'wae puma ampa tigakiripa, tinta asoyaena aborakiye. Pigoya, pi tinta asoyaenaba ka'wainaba kampa tipatikiye, untiye. ²³ Piya, pi ntagaba ka'enagaba kampa nabigakibewe. Kampaye. Naeba tagaka urimukuwa abiyo: Tigeba nae naba a'ya'waemaenaga esotaiginaba nae nageraka uma aborarimikiye. ²⁴ Paipa tigeba nae nage umaba kampa aisuma maentane. Pigoya mapa nunamu uma maeyigina, tinta asoyaenarimpaba aborama abae peno, Isu piya untiye.

Isu aeaba mampabisaenaba asugaintiye

²⁵ Pigoya, Isuba to maya untiye: Kamana urimita kanama mintantopa, pipa meto kamana urimintone. Piya, aintiba meto kamanapa to kake kampa urimukuwe. Naeba nabanempa nkago uwa aborama urimukuwe. ²⁶ Pigoya, pi ntagaba tigekeba naene kampa nunamu yekiri, tigeba nae nageraka nunamu ukibepa nababa aewa napima tiyo'maekiye, untiye. ²⁷ Naeba Kotitisa tuminto, pi kamanapa abibebe pu u'ma, agu kao'ena punataka naba aeaba pabiyama agu kao'ena puritama tiyo'maekiye, untiye. ²⁸ Pigoya, naeba nabapa atate mabi tumintone. Pika mampaba atate nabati to kake ikuwe, untiye.

²⁹ Piya yogini abagi kina'miba igeba maya omintawe: Mapa meto kamanapa kampa yempekana uwa aborama uramene, untawe. ³⁰ Piya, kaekaba mayama abune: Wasanamiba kabigananaga kampa iyobi pemene. Kaeba a'ya'waemaenaba abiwaeyene. Piya peka kaeba Kotige kaga miyempetisa kanantampenema abima kaega'ma tamatiti pune, untawe.

³¹ Piya yuguna Isuba maya uwaimintiye: Ibaba taga naega'ma timatiti punatawo. ³² Abiyo. Kanapa ka waintikana pi agaro aborakiniba, naepa natate aibarara puma kuma'waiti wagana puwaewakibewe. Pigoya, nataigipa nabinepa kampa mikubokana, nababa naege mikiye, untiye. ³³ Tigeti paruyena waiyenema, pi kamanapa urimuwe. Piya, tigeba mabipa kuntaenabi mikibewe. Pigoya, naeba mampabisaenaba ago asugasuwe. Pika napima tigu'amaba esegi puma waiyeno, Isu piya untiye.

Isu aeaba abagi kina'mika nunamu untiye

17 Pigoya, Isu aeaba pi kamanapa uma a'ya atate, mantari aoma urintana, maya uma nunamu untiye: Naba, kana'nepa ago aborawaya, kaeba yagaraga nae nageba maema asaga'yuyega, naeba pabiyama kae kage maema asaga'yuyeno, untiye. ² Piya, kaeba maga maga a'ya'ma kina'mi tabe agowai unatantampene. Piya puntana wasana naeti iba puwaitantampe

nkawameta igepa miyaba'ena aborama imoma unatantampene, untiye. ³ Pigoya miyaba'enama nkagoba pipa maya ki waintiye: Wasanami Koti taga ka'antowema kaekaba napintini, piya naekaba unatantampe. Isu Karaisitiwema piyama napiyiginaba, miyaba'ena aborawaimeno, untiye. ⁴ Yoga unatantampepa, pipa puma a'ya pumagi mabi kageba asaga'yuyuwe. ⁵ Pigoya, maba kampa aborantoga, manta e'wasaenarentaga mintantona, pabiyama to kake a'wae puma namaega maema kaora miyeno, untiye.

⁶ Piya untana to maya untiye: Mampabisa kina ibabu-ma namintampe kina'mi, kae agogapa aborama uwaimeno. Igeba kae kaokina mintuguna igepa nae namintampena. Pika igeba kae kamanapa aogima aegarantane. ⁷ Piya, a'ya'waemaena wainatantipa pipa kaetisaena manane. Igeba pipa abibebe pewe. ⁸ Kaeba a'ya'ma kamana unamintampepa, pipa naeba ago uwaimintogini, igeba abima maentane. Piya, paipa kaege kaga minta kanantokaba igeba taga abibebe pewe. Piya, kae unataugu naeba kanantokaba igeba abima imatiti pugatawe. ⁹ Naeba igeku uma nunamu ugatauwe. Namu'isa kina'mika umaba kampa esugatauwa, namintampe kina'mika uma esugatauwe. Igeba kae kaokinane. ¹⁰ Piya, a'ya'ma kina'nepa pipa kae'enawe. Piya, a'ya'waema kinakapa pipa nae'enawe. Pika igeba nae nageba maema asaga'yukenaena aborama waintiye, untiye.

¹¹ Pigoya, naeba mabi mikenanane pabigo a'ya piye. Igeba pipa mabi amato puma mintigi, naeba kaeti ikena puwe. Aota naba, kaeba aogima kabiwaitagini, igeba kae kagera miyiyo. Pi kagiba ago nae namintampene. Piya tasigeba ka'ena pumagira miyomesa puma, kaeba kabiwaitagini, igeba ka awameta mikibewe, untiye. ¹² Pigoya, igege minta, kae kageraka kayone puwaitantone. Pi kagiba ago nae namintampene. Piya puma kiya kabiwaitauwagini kapa kampa itama ataenaba puntane. Piya, mono isa'ama nkau'wa aborasanaga, a'abibisa yagara, ka'wainanto ataena puntiye. ¹³ Pigoya, ibaba kaeti ikena punta, mata'i kamana'ne piya uwaimekana nae na'muntananepa igeti ta'ema wama pumaewakiye, untiye.

¹⁴ Piya, naeba kamanaka uwa'imogini maema miyeginiba, namu'isa kina'miba igobi puwaitawe. Naeba mampabisaba kampa mintuwe. Igeba pabiyama mampabisaba kampa mintagini piya igobi puwaitawe. ¹⁵ Piya, kaeba mabisa ibabomaba kampaye. Aguntanaraka iyo'maeyoma ugamuwe, untiye. ¹⁶ Piya, nabupa mabipa kampa pantiye, piya pabiyama igepa mabipa ibupa kampa pantiye, untiye. ¹⁷ Pigoya, kae taga kamana agoba ige igupi aota atagana waiyeno. Kamanakapa pipa taga kamanane. ¹⁸ Paipa kaeba unatauku, kamana mampabisa kina'mi ige abakapi ampa mintantosa puma, pabiyama naeba uwaitakini igeba wama mampabisa kina'mi ibakapinti umikibewe, untiye. ¹⁹ Piya, naeba nagu'naumaba kaeti utawaitama igepa iyo'maeyuwe. Igeba tagantana puma igu'imaba kaeti ataiyema, piya puwe, untiye.

²⁰ Pigoya, naeba ige'amanakaba kampa esugatauwe. Mono uwaimekini abima naega'ma imatiti punatakibe kina, igeke kaga esugatauwe, untiye. ²¹ Piya, igebe igupa kata atama atokaema miyiyema, ugamuwe. Naba, kaeba naege miyeka, naeba pabiyama kaega miyuwe. Pabiyamagini igebe tasigege kaga misanaga nabiye. Piya pigini, mampabisa a'ya'ma kina'miba ige agowai igama, kae unatauku kananto, pipa abima kaega'ma imatiti piyo, untiye. ²² Tasigebe ka'anto mintuse. Pabiyama igebe igupa kata atamagini miyiyo. Piyama miyiyema e'wasaenaba namintampe, pipa imintone, untiye. ²³ Naeba igege miyekana kaeba naege miyegini, igebe igutasa paibu'ma atokaema paga'ena puma miyiyo. Piyama miyigini, namu'isa kina'miba ige agowai igama, kae unatauku tuminto pipa abibebe piyo. Piya, naepa agu kao'ena punatantana, igepe kaga puwaitampe, pipe kaga abima esegi piyo, untiye. ²⁴ Naba, namintampe kina igebe nae mikubota kaga misanaga nabegi, ugamuwe. Pigoya pai maba kampa aborantogana agu kao'ena punatamagina e'wasaena namintampe, pi naege mima agama i'mu piyo, untiye. ²⁵ Naba, aogiyenama nkagowawe. Mampabisa kina'miba kaekaba kampa abibebe puntawe. Piya, naeba kaekaba abibebe pogini, naokina'miba kaega unatauku tuminto, pipa abima esegi pewe, untiye. ²⁶ Naeba kage kawaga kamanaka uma aborawaimintosa puma, to kake aborama uwaimima mikuwe. Piya, agu kao'ena nae punatantampesa puma, pabiyama geti waiyeka kata mikubompeka, kamanakapa to kake pabiyama uwaimima mikuwe, Isu untiye.

Isuba Kesemeni yugabi mintogini arakurintawe
(Matiyu 26:47-56; Maka 14:43-50; Aruku 22:47-53)

18 Pigoya Isu aeba pi kamanapa uma a'ya atate abagi kina'wa ibabute kumatisa tumima, Kitoroni wani ta'ema, to mari yoga waintometi pita'i wantawe. ² Pigoya Isube abagi kina'wape pita'iba asi nasi aki puma mimi pumekana, Yutasi kuna yagara, aeba pi kana yugaba agantiye. ³ Pigoya pita'i mintuguna, Yutasiba Parasi aruyenabisabe tabe mono kiye kina'mitisabe irebu kinape ibabogini kane'waibe ma'ena kasupe maete ampa irosantawe. ⁴ Irosaunguna, Isu aeba pintana potakenaenaba pipa abintanaba, igori wama: Tigeba keka aguyosagawema, ibigantiye. ⁵ Piyama ibigaogini igebe: Isu Nasareti kumatasa yagaragawe, untawe. Piya yuguna: Naeba pipa maye, untiye. Pigoya, Yutasi kuna yagara aeba igege kanama ibakapinti ampintantiye. ⁶ Pigoya Isuba: Naeba pipa maye, uwaimoginiba igebe ika'isa wama ware'nantawe. ⁷ Piya puguna to kake: Tigeba keka aguyosagawema, ibigantiye. Piyama ibigaogini igebe: Isu Nasareti yagaragawe, untawe. ⁸ Piya yuguna Isuba maya uwaimintiye: Naeba ago urimuwe. Naeba maye. Naeka naguyosagantiripa ma kinapa itaigini waiyo, untiye. ⁹ Piya yogana kamana maya unti, pi nkau'wa aborantiye: Namintampe kina igepe kapa kampa itakuwe unti, pi nkau'wa aborantiye.

¹⁰ Pigoya, Saimoni Pita aeba kasopa urintome, pi abamu kantibisa a'yubumagina tabe mono kiye yagarama kayokaya yagarawapa aeguma ayatakantisa agiba arisakaintiye. Kana yagarama nkagewapa Maokasiwe. ¹¹ Piya pogana Isuba maya omintiye: Kasokapa kabamu kantibinti maema paka puro. Nabanempa nauki nakiyena atanatantintanaba pipa a'oba kampa ukuwe, Isu untiye.

Igebe Isu ababute Anasiti wantawe

¹² Piya puntini, irebu kinape kiyawaipe Yuta kina'mi nkirebu kinape, igebe Isupa araku'ma iga'harasa kirokaemagini, ¹³ Anasi ntamapinti ababute wantawe. Piya, pi kabubi Yuta kina'mi paitama mono kiyewaimpa, agewapa Kayapasi, aeba Anasi nkaraga maentiye. ¹⁴ Pigoya, Kayapasi aeba Yuta kina Isuka maru maya uwaimintiye: Ka yagarama pu'magina a'ya'ma kina iyo'maeyakana kanarasano, untiye.

Pitaba Isuka kampa agantuwema uwame untiye
(Matiyu 26:69-70; Maka 14:66-68; Aruku 22:55-57)

¹⁵ Pigoya Isu ababute waugunisi, Saimoni Pitabe to ao'yagara ka'wainage aega'ma ika'i wantase. Piya, ao'yagaramaba tabe mono kiye yagaraba agantika, aeba Isu aega'ma nama nkantabaipinti kaga uma pasintawe. ¹⁶ Pigoya, Pita aewa pi kagisa awari asima mintantiye. Piya pogana, ao'yagaraba tabe mono kiye yagarama ntamapinti mintometisa tumima, kagisa kabe kiye araga aeba omogana, kabe ai'ataogana kagisa kagopinti ababogana. Pita uma pasintiye. ¹⁷ Piya pogana kabe kiye araga aeba Pita agama maya omintiye: Kaeba pipa mare ntagarama nkabagi kina'mi nkaruyenabisawe, untiye. Piya yogana aeba: Naeba kampaye, untiye. ¹⁸ Piya, kayokaya kinape irebu kinape igebe esiba ibogini, yaku kaema tapimagini mintuguna, Pita aeba ige ibakapinti wama pabiyama yakuta tapintiye.

Tabe mono kiye yagarama Isu abigantiye
(Matiyu 26:59-66; Maka 14:55-64; Aruku 22:66-71)

¹⁹ Pigoya, monota paitanta kiye yagaramaba Isupa abagi kina'wakabe kamana uwaimintana punti, pika abigantiye. ²⁰ Abigaogana, Isuba maya kamana a'wae pomintiye: Naeba kamanapa a'ya'ma kinapa aborawaimone. Naeba kakamaba kampa yoka, Yuta kina'mi uwa mono namapipe tabe mono namapipe aki pumagini mintagapa kamanapa uwaimi puntuwe. ²¹ Pipa nanaga naepa nabigane. Kamana uwaimogini abe kina, igeke yegini yosa puma ugamigina abo. Igebe kamana'ne uwaimogini ago abintawe, untiye. ²² Piya yogini, irebu kina mintume igetisa ka'waina Isu nkgemiti aema maya untiye: Kaeba paitanta mono kiye yagaraba nanaga piya kamanapa omene, a, untiye. ²³ Piya yogana Isuba maya kamana untiye: Antage kamana yekanapa agoba yega abeno. Piya, aogi kamana yoganapa nanaga naeguyene, untiye. ²⁴ Piya yo-

gana, Anasiba yogini Isupa aya kirokaetama monota paitanta kiye yagara Kayapasi aeti ababute wantawe.

Pitaba Isupa kampa agantuwema tokake uwame untiye

(Matiyu 26:71-75; Maka 14:69-72; Aruku 22:58-62)

²⁵ Pigoya, Saimoni Pitaba aeba pi ntakuta tapima mintogini, abigama maya untawe: Abagi kina'wampi ige aruyenabisa kapa kaewoma, abigantawe. ²⁶ Abigauguna uwame uma: Naeba kampaye, untiye. Piya yogana, paitanta kiye yagara kayokaya yagara ka, Pita age arisakainti ae agaya aeba maya untiye: We, kaeba yogabinti aege kaga mintaka kagaone, untiye. ²⁷ Piya yogana, Pitaba to kake a'a-o uma esegima uwame yogana, pabigo kokore aga untiye.

Igeba Isu Pairatiti ababute wantawe

(Matiyu 27:1-2, 11-14; Maka 15:1-5; Aruku 23:1-5)

²⁸ Pigoya marogini, Isupa Kayapasi ntamapintisaba ababute paitanta kiye yagara ntamapi intawe. Igeba Yuta kina'mi nkakumparanta'ena akayayekini Pasoba naninta a'a-o uragaisanagawemaba wasanami kiye Pairati ntamapintiba kampa intawe. ²⁹ Piyamagini igeba abe'i mintuguna, Pairatiba irosa'ma igeti tumima ibigama maya untiye: Ma ntagaraba nana aguntaena pegiri ababute kanawema, ibigantiye. ³⁰ Ibigaogini igeba maya untawe: Aeba agunta yagara kampa mintemisinta, kaetiba kampa ababute kanaompesine, untawe. ³¹ Piya yuguna Pairatiba maya uwaimintiye: Tigeripa ababute wama ago kamanati wainti nkawameta kamanapa otaiyo, untiye. Piya yogini Yuta kina'miba maya omintawe: Pipa ka yagara aeguma kaikenaenaba taepa akutatantane, untawe. ³² Yuta kina igeba piya yuguna Isu aewa purikena kamana anti, pi ki'ama nkau'wapa aborantiye.

³³ Pigoya, Pairatiba nama nkantabaipinti ima Isu nkegega'e uma maya untiye: Kaeba taga Yuta kina'mi Nkwa'ega yagaragawoma, abigaogana, ³⁴ Isuba maya untiye: Pi kamanapa kaega kaumagapisa yepera ka'isa kina'mi ugamegana unatane, untiye. ³⁵ Piya yogana Pairatiba maya untiye: Pipa naeba Yuta yagaraba kampaye. Kaeka kaokampibe tabe mono kiye kinakampibe igeba kababute naeti mekatawa, kaeba nana pekiniwe, untiye.

³⁶ Piya uma abigaogana Isuba maya untiye: Naeba mampabisa tabe yagaraba kampaye. Piya, mampabisa tabe yagara mintosinta irebu kina'nempiba akentana pumagini nao'maeyagini Yuta kina'miba ayamagini nayakuresine. Naeba mabisa tabe yagaraba kampaye. Naeba tonaraka kabiyone, untiye. ³⁷ Piya yogana Pairatiba maya untiye: Pigoya kaeba aota Wa'ega yagaragawo, yogana, Isuba maya untiye: Pabigo yene. Naeba taga kamana mabi uma aborakena tumima Wa'ega yagara mikena aborantone. Piya, a'ya'ma kina'mi taga kamana wasiye kina'mi nawamupisa kamana'ne abewe, untiye. ³⁸ Piya yogana Pairatiba maya untiye: Pipa nana taga kamanane, untiye.

Pairatiba Isu maripora aeguyiyo untiye

(Matiyu 27:15-31; Maka 15:6-20; Aruku 23:13-25)

Piya utegina, Pairati abe'i irosa'ma to kake Yuta kina'miti tumima maya uwaimintiye: Naeba ma ntagaroma kaintanawakaba aguyosagauwe, untiye. ³⁹ Pika ka yekiri abiyo: Tigeba Pasoba yaga yega, taeba iga'na kina kapa iyoba timi pompene. Piya, mapa abigini kinarasakapa Yuta kina'miti tabe yagararipa iyo-ba'atakana uwa miritanoma, ibigantiye. ⁴⁰ Piyama ibigaogini, igeba tabe kamana uma maya untawe: Kampaye, ae'nane. Parabasi iyoba tamo, untawe. Pigoya Parabasi aeba to kina'mintanaba uwa a'yugu maentana pome kamparaga yagarawe.

19 Pigoya Pairati piya yogini, irebu kina'miba Isu eru kasutasa aeguntini, ² ake iga'na maema antarage ima a'nota taminoku'ena potantawe. Piya punti ni, wa'ega kina'ma tete kai kaga maema potantawe.

³ Piya potamagini agora arabama mima amiyo puma: Yuta kina'mi Wa'ega, aya pene, untawe. Piya untini aowabi aeguntawe.

⁴ Piya puguna Pairatiba Yuta kina'miti to kake irosa'ma maya untiye: Naeba otaogana tigeti tumemipa, naeba kaintanawakaba aguyosagauwa, tigeri agowapa agaiyo, untiye. ⁵ Pigoya, Isuba ake taminokupe tete kaibe potaumentaga irosa'ma abeta tumpintogana Pairatiba iyakima: Ma ntagaraga agama aogima napiyiyo, untiye. ⁶ Pigoya tabe mono kiye kina'mibe irebu kina'mibe igeba agategini, esegi kamana uma: Maripora aeguyo, maripora aeguyo, untawe. Piya yuguna, Pairatiba iwamuta u'ma maya untiye: Naeba kaintanawakaba aguyosagauwa, tige tigeri ababuma mariporapa aeguyiyo, untiye. ⁷ Piya yogini Yuta kina igeba maya untawe: Aewaka naeba Koti Ntagaranawe yemi'na, pipa piya kinapa pu'waiyoma, ago kamanatepipa untaka, purekana esegi peno, untawe. ⁸ Piya yuguna, Pairati aeba pi kamana abima to tabera aekuru puntiye. ⁹ Piya puntana, to kake nama nkantabaipinti ababute, abigama maya untiye: Kaeba aetas aboratampene, untiye. Piya yogana Isuba kampa a'wae pomintiye. ¹⁰ Piya pogana Pairatiba maya omintiye: Kaeba kamanapa kampa unameno. We, naeba yekana mikenaenabe purikenaenabe esegiyenaba pipa namintapa, kaeba kampa abeno, untiye. ¹¹ Piya yogana Isuba maya omintiye: Inatisa yagara Koti kampa owe ugatantemisinta, naepa ka'ena kampa punatampesine. Piya, kaeti unata kina'mi kaintanawaimpaba kaepa asugagasaye, untiye.

¹² Piya yogana, Pairatiba pi kamana abite Isu uwa atakena yogini, Yuta kina'miba imo kamana umagini maya untawe: Kaeba kana yagara ae uwa atateginapa, to kake Sisa nkao'yagaraba kampa mikibene. We, aewaka tabe yagara mintuwe yemipa, tabe yagara Sisa agobi potaye, untawe. ¹³ Pairatiba pi kamanapa abite karu pumagina, yogini Isupa ababute tumuguna kamana uma a'ya pikena yabaewata mara'mintantiye. Pi kana yabaeba yabatasa yarage pumarantane. Pi kana

yaragewama nkageba Iburu kamanapipa Kabatawe, untawe.

¹⁴ Pigoya, Yuta kina'miba igeba marekiniba Pasoba mikenagini ase'yo puma wantawe. Piya puguna kagi abebe pogana Pairatiba Yuta kina maya uwaimintiye: Tabe yagararipa mampaya agaiyo, untiye: ¹⁵ Piya yogini igeba tabe kamana uma maya untawe: Aeba kampa miyeno, kampa miyeno, maripora aepa aeguyo, untawe. Piya yuguna Pairatiba: We, tabe yagarari yekana maripora purenema yewo, untiye. Piya yogini, tabe kiye kina'mi igeba maya kamana a'wae pom-intawe: Aeba tae tabe yagaraba kampaye. Aroma kumatasa Sisa ka'anto ae miratantiye, untawe. ¹⁶ Piya yuguna Pairatiba abima paru puwaitamagina, Isu maripora purenema owe uwaitantiye.

Igeba Isu maripora aeguntawe

(Matiyu 27:32-44; Maka 15:21-32; Aruku 23:26-43)

¹⁷ Pigoya, irebu kina'miba igeba maripo maema Isu amuguna aesaga'urogini, maba ka agewapa A'no nkayampu, Iburu kamanapipa Korikota, pita'i ababute wantawe. ¹⁸ Ababute wama maripora pita'i aeguntawe. Piya, agunta yagara taraba kaga isiyeguma to auka'i to auka'i puwaisitantiye Isupa isibakapi atama arabawaitantawe.

¹⁹ Pigoya, Pairati yogini Isu nka'nota maripora mayama awa'ena kaema atantawe: Isu Nasareti kumatasa, Yuta kina'mi Nkwa'ega Yagarawema, kaema atantawe. ²⁰ Pigoya, Isu aegunta mpaba pipa tabe kuma agora waintomeka Yuta uwoma kina'mi pita'i wagana puntiniba, pi kana awa'enaba aisuntawe. Pigoya kana awa'ena kaentapa Iburu kamanapisabe Aroma kamanapisabe Kariki kamanapisabe kaemarantawe. ²¹ Piya puguni, Yuta tabe mono kiye kina'miba igeba Pairati maya omintawe: Kaeba Yuta kina'mi Wa'ega yagarawemaba, a-kaeyo. Piyama: Naeba Yuta kina'mi Wa'ega Yagaranawe, ae'waka untineba, kaeyo, untawe. ²² Piya yuguna, Pairatiba: Ago kaegasoka uwa waikiye, untiye.

²³ Pigoya, irebu kina'miba Isu maripora aeguntini, autasaena maema a'yigimpagini tarawa tarawaki'ena puma urintawe. Piya, tabe kaiwapa puguninta'enaba kampa waintogini, ²⁴ maya untawe: Pipa paga waintika atugekanaba ataena pusanaga, tete'ena puma ka yagarama maeyano, untawe. Piya puguna mono isapisa kamana ka mayama wainti, pi'na esegi puntiye: Igeba nautasaena pako purintini, kainetapa tete'ena pukibewema, unti, pipa esegi puntiye.

²⁵ Piya, irebu kina'mi piya puntawe. Piya puguna, Isu maripo agobipa mayama mintantawe: Anowampawa, anowampa nka'nanto Mariya aeba Keropasi nkwaena, to Mariya Matara kumatasa, sumagini mintantawe.

²⁶ Pigoya Isu anobe abagi yagara abugaome naeba mintuwaguna tasigategina, anowampa maya omintiye: Waya, mapa yagaragane, untiye. ²⁷ Piya untana, abagi yagananapa maya unamintiye: Mapa kanogampawe, untiye. Piya unamoga naeba pi ntaga Isu nkanopa agamagi ababuma aogi potantuwe.

Isu pu'wantiye

(Matiyu 27:45-56; Maka 15:33-41; Aruku 23:44-49)

²⁸ Pigoya Isu aeba yogawapa a'ya pogana abite mono kamana'ama esegi penema maya untiye: Naeba wanika nabiye, untiye. ²⁹ Pigoya, kankabe ka asa wani-pa awaitama waintogini, kai atuta maema ae u'magini asara kitama awamuta mayotauguna nantiye. ³⁰ Pi asa wani nantana kega'e uma: Pabigo ibanto yoganepa a'ya waye, untiye. Piya yogana a'nopa kirosoagana aumawapa mesugaintiye.

Irebu yagaramaba Isu irerasa ayatabi aerasibantiye

³¹ Pigoya, pipa Pasobarasaena maema aogi pikena yagagini, pi ntagaba tabe sabatigini, Yuta kina'mipa kana wasana maripora iyegunta kina sabatira waisanagaba kampa ibuntiyeye. Piya pogini, igeba Pairatiti wama igisaba aega'yuma akitama kaikenaga uma abigantawe. ³² Abigauguna, owe yogini, irebu kina igeba agunta yagara tara Isuke isiyegunta ka'waina ayampuba aega'yuntini, to ka'wainapa pabiyama aega'yuntini puntawe. ³³ Piya puta Isuti ampa irosa'ma agaumepa: Aeba ago pu'wantiye, umagini agisaba kampa aega'yuntawe. ³⁴ Piya puguna, irebu yagara ka'waina ayatabi irerasa aerasiba ataogana, pabigo korape antipe pagintiye. ³⁵ Pigoya, naeba pipa naonepisa agabebe puntoka, ma kamanapa taga suwe. Eya, naeba abintuwe. Pi taga kamana yopa, pipa tigeba abibebe puma timatiti puma aegaraiyo, untiye. ³⁶ Piya, mono kamana ka mayama wainti, pi'na nkau'wapa aborama esegi penema pintanaba aborantiye: Igeba ayampuba kampa aega'yukibewe, untiye. ³⁷ Piya, mono kamana to kapa mayama waintiye: Igeba ayata aerasabantanati iyomarakibewe, pi unti kamana'ama nkau'wapa aborantiye.

Isu kaintawe

(Matiyu 27:57-61; Maka 15:42-47; Aruku 23:50-56)

³⁸ Pigoya, Yosepe Arimatiya kumatasa yagara aeba Isu ao'yagara mintantiye. Pigoya, Yuta kina'mika aekuru puma amatiti'enawapa kampa aborama kakama mintantiye. Pigoya, a'ya puwaogana pi ntagara aeba Pairatiti wama Isu ntabaewa akitakena uma aborama omintiye. Omogana, Pairatiba owe otaogana wama iyobantiye. ³⁹ Pigoya Nikotimasi, aseka Isuti wanti ntagara, aeba aogi agunta masawaepa kuntaenawapa 50 kirogaramurasa maete wama uma ao'maema, ⁴⁰ Isu nkauti pai'atama wae kairasa asagakokintase. Piya, Yuta kina'miba wasana yabaeba pabiya puwaitabuntawe. ⁴¹ Pigoya Isu, aegunta mpa nkawamoriba yogaba ka waintantiye. Pita'i yabapinti ka wasana aruwema ku'maranta waintantiye. Pita'iba wasanaba kampa kaiwaitantane. Pipa uwa kasa'ena waintantiye. ⁴² Pigoya, Yuta kinapa Pasoba yaga agarosaogini, pikana wasana aruba agarota waintoginisi, isigeba, Isu nkaupa maete pita'i metantase.

Isu aogama asiwantiye
(Matiyu 28:1-8; Maka 16:1-8; Aruku 24:1-12)

20 Pigoya, marusa yaga sontara, Mariya Matara kumatasa wae aeba aruri agakena abaya aseka irosa'ma wantiye. Wama uma irosa'ma agaomewa, yabapa a'waiwaogana uwa waintantiye. ² Piya pogana, agate karu'ena wama Saimoni Pitape to ka Isu abugaome ntagara naepe uma urasimima maya untiye: Wa'ega yabaewapa ago isu'urewe. Piya pega tae-ba aguyosa'ma kunta pune, untiye.

³ Piya yogira, Pitabe pi to ao'yagaranabe tasigebe wasana aruri wantuse. ⁴ Ke'iba karu'ena wama naeba Pitapa ogaite karu'ena wama uma irosantuwe. ⁵ Uma irosa'maba agepintiba kampa uma pasinta uwa uma ibikama agauwapa, wae kai asagakokimaranta'enamana waintoga agantuwe. ⁶ Piya pogana, Pitaba ainti kanama uma irosama, antabaipinti uma pai'ma wae kai asagakokimaranta'ena mana agantiye. ⁷ Pigoya, Isu nka'nota asaetaume kaiba to ka'isa kaigebe kampa waintogana, abiwa akarakima ataogana to ka auka'i waintogana agantiye. ⁸ Piya pogana ao'yagara naeba maru arura uma irosauwapa, uma pai'ma pabiyama agawaemagi abibebe puntuwe. ⁹ Pigoya, Isu purintapisa aogama asikiyema, mono isapisa kamana ka wainti, pipa kampa napintuse. ¹⁰ Piya pumagira, tasigebe to kake a'wae pumagira kumati wantuse.

Matara kumatasa Mariya aeba Isu agantiye
(Maka 16:9-11)

¹¹ Pigoya, Mariya aeba wasana aru agora mima kube'ena puntiye. Kube'ena puntana wama awara uma ibikama agaomewa, ¹² enisore tara wae kaiwaisintaga mintusuguna isigantiye. Ka'wainaba Isu nka'no ataumeti miyogana, to ka'waina agisa ataumeti mintantiye. ¹³ Pigoya, isigebe mayama untase: Waya, kaeba nanaga kube'enaba penema, abigausuguna, aeba maya untiye: Wa'egane isu'urite tori wagasaga aguyosagauwe, untiye. ¹⁴ Piya ute a'wae puma Isu aewa agantiye. Agantanaba Isu aowarapa aogimaba kampa agabebe puma agantiye.

¹⁵ Piya pogana, Suba abigama maya untiye: Waya, kaeba keka aguyosa'ma kube'enaba pene, untiye. Piya yogana, aeba kana yogawama nkaba mintiyema, napi-ma maya omintiye: Tabe yagara, kaeba wasana isu'ma tori maete metantanapa yega abite wama umaeyano, untiye. ¹⁶ Piya yogana Suba: Mariya, untiye. Yogana aeba a'wae puma Yuta kamanapisa: Arabonai, untiye. Pipa tae kamanapisa: Tisawe, untiye.

¹⁷ Piya yogana Suba maya omintiye: Nabanempatiba kampa intuwa, nautapa a-ntaukaya po. Kaeba wama naokina maya uwaimo: Nae nababa pipa tige tibawe. Piya, nae Kotiba pipa tige Kotiwe. Pika aeti ikuwe, iye-ma uwaimo, untiye. ¹⁸ Piya omogana, Mariya Matara kumatasa wae aeba a'wae puma wama, abagi kina'wa maya uwaimintiye: Naeba Wa'egapa agauwe, utegina kamana omome kamanapa uwaimintiye.

Abagi kina'mi Isu agantawe
(Maka 16:14-18; Aruku 24:36-49)

¹⁹ Pigoya sontara ase yogini, abagi kina igebe Yuta kina'mika iyekuru puma, aki puma nama kabe kitama mintantawe. Mintuguna Suba ige ibakapi ampa aborarama mima maya uwaimintiye: Paruyenaba tigeti waiyeno, untiye. ²⁰ Piya ute ayatarabe ayatabe iyakin-tiye. Piya pogini, abagi kina'miba igebe Wa'ega agam-agini intawamaba aogi puntiye. ²¹ Piya puguna to kake uwaimintiye: Paruyenaba tigeti waiyeno, untiye. Piya untana to maya untiye: Naba nae unatantemisa puma, pabiyama naeba tigepe uritauwe, untiye. ²² Piya untana pukawaitamagina: Tigebe Aota Awamusa maeyiyo, untiye. ²³ Piya untana to maya untiye: Tigebe wasanami nkaguntaenawai uma asu'a puwaigasigina-ba asu'a puwakiye. Kampa uma asu'a piginaba wae-waitakiye, Isu untiye.

Tomasiba Isu agantiye

²⁴ Pigoya, Isu abagi kina'wa aborawaiminti ntagaba, ka abagi yagara nagisarisa tara tumpaema ige aruyen-abisa, kampa mintantiye. Ae agiwapa Tomasiwe. To ka agiwapa Agayawe, omintawe. ²⁵ Piya, ka'isa abagi kina ao'miba igebe awaga kamana omima: Taeba Wa'ega agaune, untawe. Piya yuguna maya uwaimintiye: Naeba kamanatipa abogana taga kantaba kampa piya. Nae'ne ntaonepisa ayapi antotasa aegunta, pi abura agama nayatasa abura aukaya puma, nayatasa ay-atara aukaya puntapa, tagane ukuwe, untiye.

²⁶ Pigoya, to kake sonta aboraogini abagi kina igebe Tomasige kaga namapinti aki puma kabe kitama mintantawe. Mintuguna Suba abakankaipi to kake ampa aborama mintana maya uwaimintiye: Paruyenaba tigeti waiyeno, untiye. ²⁷ Piya untana a'wae puma Tomasi maya omintiye: Kaeba kaya nkamarasa nayata aukaya puma agao. Piya, kayakatasa nayatara aukaya puma agama to kake kagu'ama tara taraba a-puma, naega'ma kamatiti po, untiye. ²⁸ Piya yogana Tomasi maya untiye: Kaeba Wa'egane, Kotinekawe, untiye. ²⁹ Piya yogana Suba maya omintiye: Kaeba nagamagi-na kamatiti puma naegarana, a. We, kampa nagama naega'ma imatiti pe kina, igebe i'muntanabi mikibewe, untiye.

Yoni ma nkisapisa ago kamana kaentiye

³⁰ Pigoya, Suba to uwoma awame'enaba abagi kina'mi nkiyora punti, pipa ma nkisapisa kampa kae-waentuwe. ³¹ Kaemaranto mapa pipa mayaga kaemarantone: Tigebe aisuma abima Isu aeba Karaisiti, aeba Koti Ntagara minti, pi kamana abibebe puma ae'wa aega'ma timatiti pikibepa, ae awamuta miyaba'ena maema mikibewe, untiye.

Tonaentisa tara umaema abagi kina'mi Isu agantawe

21 Pigoya, ainti Isu nkabagi kina'wa Taibiriyasi kotu nkawamora mintuguna aborawaimintiye: Ae-

ba ampa aborawaimintipa pipa mayamawe: ² Saimoni Pitawa, Tomasi to ka agiwapa Agaiyawa, Nataniyeri aeba Karariya mari Kena kumatasawa Sebeti ntagara tarawa, to Isu nkabagi yagara tarawa sumagini, piya kina'mi kaga mintantune. ³ Piya mimagi, Saimoni Pita ao'mipa maya wamintiyi: Naeba inoyanta aekena wauwe, untiye. Piya yogi taeba: Taegeba kaga wakune, untune. Piya ute wanipisa karebi ima wantune. Wama umima pi nkasekapa inoyantaba kampa aentune.

⁴ Piya puma mintuwakana marogana, Isuba kepari ampintantiye. Ampintogira Isu nkaowarapa kampa aogima agabebema agantune. ⁵ Piya puwakana tabigama maya untiye: Yakaraki'nupa, inoyantaripa kapa waintiyoma, tabigantiye. Tabigaogira taeba: Kampaye, untune. ⁶ Piya yuwakana mayama kega'e uma uramintiyi: Wanipisa karewama nkayatakanti kukopa motama inoyantaba aeyiyo, untiye. Yogi kukopa motuwakana inoyantaba uwoma ira'waiyogira, taeba kanara kampa paibu maete intune. ⁷ Piya pumagira, Isu nkabugaome nkabagi yagara naeba Pita maya omintuwe: Wa'egarepa piye, untuwe. Yuwagana Saimoni Pitaba kaiwapa akubotama inoyanta aeyometisa, pi Wa'egawe kamana abite autasaenaba maema purite wanipinti pa'yo puma tumima wantiye. ⁸ Pigoya, abagi kina to ka'isa taeba pi kepari awamori mintumetisa wanipisa kareba pubasanaurite kukopa inoyantage paiburite wantune.

⁹ Pigoya, kepari ima uwa mari mayena agantune: Yaku e'nora inoyantabe paretibe kaemaranta tama miyogira agantune. ¹⁰ Wama uma irosa'ma Isu maya uramintiyi: Inoyanta aeyepa ka ka maete kanaiyo, untiye. ¹¹ Piya yogana, Saimoni Pita aeba wanipisa karebi ima kukopa uwa mari paibogana intiye. Piya pomepa kuko antabaipintiba tabe inoyantaba 153 waintantiye, piya pomepa kukopa kampa airisa'wantiye. ¹² Piya pogana Isuba maya uramintiyi: Tigeba ampa naninta nabisugaito yiyo, untiye. Yoginiba, a'ya'ma abagi kina'miba: Kaeba kegawemaba, kampa abigantune. Piya, taeba: Aeba Wa'ega yagarawema, ago napintune. ¹³ Pigoya, Isu ampima kana inoyantabe paretibe maema pako puma imintiyi.

¹⁴ Piya, purintapisa aogama abagi kina'wa aborawaimogana kakaga puntiye.

Isu Pitaka sipisipine naninta imo, omintiyi

¹⁵ Pigoya, taeba naninta nagasuwakana, Isuba Saimoni Pita maya omintiyi: Saimoni, Yoni ntagara, kaeba ma kinapa asugasima tabera kagupa nameno, untiye. Piya yogana Pitaba maya omintiyi. Owe, Wa'ega, kaeba abene. Naeba kaekaba nabiye, untiye. Piya yogana Isu maya omintiyi: Kaeba sipisipi awaro kinunte

kabiwaitama naninta imo, untiye. ¹⁶ Piya untana to kake maya omintiyi: Saimoni, Yoni ntagara, kaeba kagupa nameno, untiye. Piya yogana Pita maya omintiyi: Owe, Wa'ega, kaeba abintane. Naeba kaekaba nabiye untiye. Piya yogana Isu maya omintiyi: Kaeba Sipisipi kinunteta kiya kabiyo untiye. ¹⁷ Piya untana to kake kagara omima maya untiye: Saimoni, Yoni ntagara, kaeba naekaba taga kabiyoma, abigantiye. Abigaogana Pita: Naekaba taga kabiyoma yome kamana abite, antawamaba ata pogana maya untiye: Wa'ega, kaeba a'ya'waemaenaba abiwaentane. Naeba nagu kaeti atama paibutopa, pipa abintane, untiye. Piya yogana Isu maya omintiyi: Kaeba sipisipi kinunteta kiya kabiyo, untiye.

¹⁸ Piya untana to maya untiye: Tagaka ugamukuwa abo: Kaeba aoso yagara mintanapa, kaega ira'na kukupa arakae pu u'ma, ke'iba pita'i mata'iba nasikenaga kabeginapa wama nasi pene. Pigoya ainti kare-narantanapa, kaya tara aebara pegana, to yagarama kaegapa maema amigatama, kampa wakena napikibempe ki'i kababute wakiye, untiye. ¹⁹ Piya, Isu aeba Pita ainti purikena ki aborama omintiyi. Purikenae-nawampaba Koti nkage asaga'yuyenema, untiye. Kamana piya untana Pitakaba: Ampa naegarao, omintiyi.

²⁰ Piya yogana, Pitaba aeba a'wae puma Isu nkabugaome nkabagi yagara naeba aka'i wauwagana nagantiye. Piya, naeba paipa Pasoba naninta nanta ntagaba na'nopa Isu nkaibira aisage puma abigama maya untuwe: Wa'ega, kaepa ke kunapa pugatakiyema abiganto, ²¹ pi ntagarana aka'i wauwagana Pitaba nagantana Isupa abigama maya untiye: Wa'ega, ma ntagaraba pipa aya pikiyema, abigantiye. ²² Abigaogana Isuba maya omintiyi: Aeba uwa mintaka naeba a'wae puma kanakena abimogana wainteginapa, ae kaba nanaga yene. Kaega uwa kanama ampa naegarao, untiye. ²³ Pigoya, ka'isa mono kina'miba igeba naekaba maya uma kamaraga puntawe: Ma nkabagi yagara aeba kampa purikiye, untawe. Pigoya, Isu aeba pipa naekaba: Kampa purikiye kamana kampa untine. Kampaye. Aeba maya kamana'amana untine: Aeba uwa mintaka naeba a'wae puma kanakena abimogana wainteginapa, ae kaba nanaga yene, untine. ²⁴ Piya, abagi yagara mana nae ma kamanapa abibebe pumagi, ma esapa kaentuwe. Pigoya, mono kina'miba naekaba kamana'wapa taganema abune, untawe.

²⁵ Pigoya, Isuba toma toma puntipa esa'nepinti kampa kaeyuwe. Pipa esa'amana waewaeyemisinta, naeba abopa wasanamiba kampa asuma a'ya pesine, Yoniba piyama kaentine.

Aposoro

Aota Awamusa tumikena kamanane

1 Teyopiro, tabe yagarane, paipa ka esa kaema kamintopa, pi Isu a'ya'ma yoga punti, aogi kamana uwaiminti, pi kamana ugamintuwe. ² Piya, aeba yogawapa agobima purite waogana, ikena kana'wapa aboraogana, Aota Awamusa'ama otaogana, Isu pai uwaitantemi aposoro kina to kake kamanapa uwaimogana, Koti ababogana mantari intiye. Pi kamanapa kaewaentuwe. ³ Pigoya, aeba tabera aukima pu'magina, to kake aogama mima, pi aposoro igeba agowa agakibeka aeba 40 yaga mima kakate aborate puwaimima, Koti kabiratakenaenaga uwaiminti, pi kamanape kaga kaentuwe. ⁴ Piya, ainti igege ampima maya kamana uwaimintiye: Tigeba Yerusaremi kumapa a-kasiyo. Nabanempatisa aogi kamana, pai abinta kamana, to kake naeba urimintogiri abinta, pi au'wa aborasanaga pita agawa puma miyiyoy. ⁵ Yoniba aeba uwa wanitaka'ya paititantiye. Piya, nae kanapa kampa e'ero puntaka, Aota Awamusatasa paititakuwe. Pita'i pika agawa puma miyiyoy, Isu piya uwaimintiye.

⁶ Pigoya, aki punta kina'miba maya uma abigantawe: Pigoya, Isureyo kina pai mintantasa puma, kaeba kaga aki purataga tabe kina mikunoma, abigauguna, ⁷ Isu maya uwaimintiye: Pipa tige'enaba kampaye. Nabanempa, aewa napima kanapa atagina waintiye. ⁸ Piya, tige'kaba maya urimuwe: Tigeti Aota Awamusa tumima esegiyena aborarimekiri, nae nawaga kamana ukena kina'ena pikibewe. Piya, Yerusaremi kumatibe, Yutiya maribe, Sameriya maribe, urite waigina ma nkatuti uma kanarasakiye, untiye.

Isu mantabinti intiye

(Maka 16:19-20; Aruku 24:50-53)

⁹ Isu piya kamana ute, iyora ase'yo puma ikena pogana ababuntiyey. Ababogana, ibinankama atikae-waogini aguyosagantawe. ¹⁰ Pigoya, igasoginiba mantari iyogini agagaite mintugunisi, tara yagarara wae kaiyaga, igeti ampa aborama mintinisi, ¹¹ maya uwaimintase: Karariya kina, tige'ba nanaga mantariba tiyoma'ma miyewe. Isupa tige'ba ago agantagana, titate iyegina ababute mantari iye. Pi aeba iyegiri, agasa puma, aintiba to kake a'wae puma tumekiri agakibewe, piya untase.

Yutasi ae antota wasana ka ababuntawe

¹² Pigoya, aposoro kina igeba ka amutisa, agewapa Oribesi, pi Yerusaremi agora amutisaba, a'wae puma

tumima Yerusaremi kuma waintometi wantawe. Pi e'eropa Yuta kina'miba sabatirapa wabumekini, ¹³ pita'i wama kumati ima, ige mibume ntamapi asu mintantawe. Pi yare puma, inata kimaranta namapi asu mintantapa, mayamawe: Pitawa, Yoniwa, Yemisiwa, Enturuwa, Piripiwa, Tomasiwa, Patoromayowa, Matiyuwa, Aopayesi ntagara Yemisiwa, namu'isa kiya kina igarubakaikena abugai ntagara Saimoniwa, to Yemisi ntagara Yutasika, suma mintantawe. ¹⁴ Pi kina'mi ka iyuma pumagini, Isu nkanowampa Mariyabe, to ka'isa waepe, Isu nka'natabaramibe, kaga mima nunamu uma mimi puntawe.

¹⁵ Pi kanabipa ka yaga, Isu nkaegaranta mono kina, 120 kina irosa'ma mintuguna, Pita asima maya kamana untiye: ¹⁶ Nao'mitaba, pai Aota Awamusa'ama Tebiti nkawamu aseyo potaogana, Koti nkesapi kaemaranti pi'na Yutasika au'wa aboraneme, untiye. Pi Yutasi aeba Isu arakurikena kina iyakinti ntagarawe. ¹⁷ Pi ntagara aeba taetisa, mono yugarapa aeke kaga otantine, Pita piya untiye.

¹⁸ Pigoya, pi ntagara aeba ataenawatasa mone maema kasuguna, maba maema aeti atauguna, pita aibagobama abararamagina, akapisa muru'magina antaba kurima unu kaewantiye. ¹⁹ Aibogini, Yerusaremi kumatasa a'ya'ma kina'miba abitegini, kana mawama nkageba Aketama, piya kamanatepipa Kora mpawe, untawe.

²⁰ Pigoya, Pita Yutasika maya untiye: Paisa mono ini Samu isapi, awa'ena mayama kaemaranta waintiye: Nama kuma'wapa uwa waiyeno. Piya to ka'waina ampiyeno, untiye. Pigoya Samu isa'amaba to ka maya untiye: To ka'waina aborama, ae antotapa yogawapa maeyano, untiye.

²¹ Pigoya, Yoni mono wani pai'ataogana, Isu yogawa agobinti, pi kanabipa aeti uma airokaema, aega'ma miyuwakana mantabinti intiye. Piya, Isuba abakatepi miyogini, ka'isa kina'miba taeye nasinta kina'mipisa ka asitakana, taeye kanarasakiye. Pai kaemaranta kamanaka napiyigi, ka aboratama miyeno. Piya yagaraba, ke aboramagina tao'maeyaka Isu purintapisa asintebi, pi awaga kamanapa yekana kanara pisiye, untiye.

²³ Pita piyama yogini abite, tara yagarara isigama aborantawe. Ka'waina nkagewapa Yosepe Yasitasi, to agewapa Pasabasiwe. Piya to ka'waina nkagewapa Matayasiwe. ²⁴ Isigama aborawaisitantiniba, maya una nunamu untawe: Wa'ega, kaeba a'ya'ma kina'mi nkigu'ama agawaekena yagaragawe. Pika kaeba ma tara yagarara, isigetisa ka'waina tayakega otakana,

²⁵ Yutasi mono yugawape aposoro agibe atate purike-na ki'wati tuminti, ae maruta miyeno, untawe. ²⁶ Piya nunamu umagini, iya nkatauguna Matayasi aboraogini, aposoro nagisarisa ka tumpaema kina'mige mima yoga penema, otantawe.

Aota Awamusa tumintiyiye

2 Isu kaitate mintuguna, tonaentisa tara umaema sonta a'ya puwaogana, Pentikositi naninta nakena yaga aboraogini, Isu nkabagi kina igeba ka namapi aki puma a'ya'ma mintantawe. ² Mintuguna, pontaba aga yemisa puma, mantarisa tabera puma aga urite tumintiyiye. Tumimagina mintume ntamapi pai'magina pumaewantiye. ³ Piya pumagina, yaku nkantebugantaena aboraurite, wa waya nki'nota aibariyate purite wagana puntiye. ⁴ Piya pogana, Aota Awamusa'amaba igupi tumima pumaewamagina, intebuba a'wae puwaigasogini, to kamana to kamana urite wagana puntawe.

⁵ Pigoya, pi ntagaba Yerusaremi kumata a'ya'ma marisa Yuta kina, mono waintaga kina'mi, ampa mintantawe. ⁶ Pigoya, igeba iwamupisa aga abite, tabera irosa'ma ampa aki puma pami puntawe. Piya puguni, pi a'ya'ma kina kamana'waipisa kamana yuguni abitegini, ⁷ pami ntami puma uwoma nkigi napimagini maya untawe: Ma kamana ye kina, igeba Karariya kina amanane. ⁸ Igeba ayamagina to kamana to kamanapisaba yega kamana, agomitaba abune. ⁹ Taeba Patiya kinana, Mita kinana, Iramu kinana, Mesopotemiya marisa kinana, Yutiya marisa kinana, Kapatosiya marisa kinana, Pontasi marisa kinana, Esiya marisa kinana, ¹⁰ Pirisiya marisa kinana, Pampiriya marisa kinana, Isipi marisa kinana, Sairini ma agora Aribiya marisa kinana, a'yo ampintanta kina Aroma Yuta kinana, Aromapisa Yuta ibabunta kinana, ¹¹ Kariti kinana, Arebiya kinana, sumagi, taeba a'ya'ma mima, kamanatepisa Koti nkesegi puma aogi pumaranti kamana yega, abokanaba iga piye, untawe. ¹² Piya, a'ya'ma kina'miba piya umagini, pami ntami puma uwoma nkigi napima, mare-u me-u puma maya untawe: We, mapa nanaenabaya aboraye, yuguni, ¹³ pigo to ka'isa kina'miba pika akaya sumagini, maya untawe: Igeba waini wani kampa iga'e pasuma nagaitegini, aibo kamana yewe, untawe.

Pita kamana uwaimintiyiye

¹⁴ Pigoya, Pitaba to aposoro kina nagisarisa ka tumpaema kina'mi abakapi asima mima, a'ya'ma kina-pa tabe kamana maya uma aborama uwaimintiyiye: Yutiya kinape Yerusaremi a'ya'ma kina ampintapa, naeba urimekiri aogima abiyo: ¹⁵ Tigeba taekaba maya yewe: Igeba waini wani nagaitegini aibo'ena pewe, yepa, pipa ibanto kasa maregi, waini wanipa kampa nantune. ¹⁶ Pigoya, poropete yagara Yoweri awa'ena mayama kaenti, pi'na esegi piye:

¹⁷ Koti aeba maya iye: Aintisa kana agarosakapa Aota Awamusa'nepa a'ya'ma wa wayapa ari'ma imekini, ya-

gara aragarimpi ainti aborakena kamana, poropete kina'mi yesa puma ukibewe. Piya, aoso kina'miba kasa'enaba agaigini, anasa kina'miba aogi amunta agakibewe, iye.

¹⁸ Pigoya, pi kanabipa nae kayokaya kina, wa waya, Awamusa'nepa ari'ma kanarasama imekini, poropete kina'mi yesa kamana ukibewe, iye.

¹⁹ Pigoya, naeba yekana, inati mantariba tona kasa'ena aborakiye. Piya, abetisa mariba awame'ena aborakiye. Korape yakupe kunka ibinape tiye kuruyenamana aborakiye, iye.

²⁰ Pa nkaoba tu'ma wakiye. Piya, o'aowamaba kora ki wakana, pi ainti Wa'ega Yagarama kanaba agasiyaena aborakiye, iye.

²¹ Aibekini, Wa'egawama agisigina, pi kina'mi nki'ima aogi pikiye, poropete Yoweri piya untiyema, Pita piya uwaimintiyiye.

Isu nkago uwaimintiyiye

²² Uwaimintana, Pita to maya untiye: Isureyo kina, naeba urimekiri abiyo: Isu, Nasareti kumatasa yagara aeba tiyobi Koti esegi potaogana, abakatipi esegiyenabe awame'enabe kasa'enamana Kotitisa ago pogana, pintana agoba aboraogiri agantawe. ²³ Pi aeka Kotiba paitaka'ya napiyogana waintantika, uma a'ya ataogiri, pabi nkawameta tigeba pintana potama, kama kina imuguni, maripora aeguyuguna purintiyiye. ²⁴ Pigoya, kana yagaraba Koti aeba purintapisa asiantiyiye. Piya, aukima purikenaena agaruba agasogana, pi purikenaenamaba aepa kampa to arakurikiye. ²⁵ Pigoya, Tebitiba Koti nkomome kamanaka maya untiye:

Naeba Wa'ega Yagara, kagabebe pumagi kampa natane. Kaeba naori asima mimagina nao'maeyakanaba, ka'enamaba kampa napasankiye, iye.

²⁶ Pigoya, pika nantawama aogi pegi, nawamupisa na'mu pugatauwe. Piya, nau'amaba aogiyenaneka napi napi puma miye, iye.

²⁷ Kaeba naumanepa kampa atagana, purinta kina ige kumatiba waikiye. Piya, Aota Yagarapa kampa atagana abararakiye. Pika na'mu pugatauwe, iye.

²⁸ Kaeba aogima miyaba ki nayakima, naege kaga mikibempeka naeba na'mupa tabera puwe, Tebiti piya untiye.

²⁹ Piya, nao'mitaba, naeba tayabama Tebiti, aeka taga urimuwe. Aeba purogini, kaitanta aruwapa ma mpara agama abima miyune. ³⁰ Aeba poropete mintana mayama napintiyiye: Ainti Koti aeba aintisa ayabama nae kabima mintanto mparuta mirite waiyemagina, uma esegi punatantiye. ³¹ Piya pipa napimagina, Koti ataogana, utaratanta yagara Karaisitika meto kamana maya untiye: Aeba purinta kina'mi kumatiba asayapa kampa atagana umikiye. Piya, au'wapa kampa abararakiye. Aeba to kake aogama asiwakiye, untiye. ³² Pigoya, Isupa Koti purintapisa asitaoga, taeba taorepisa agabebe puma agantom-pene. ³³ Pigoya, abawampa nkayatakanti asitama tabe potaogana, Aota Awamusa'wapa abawampa utatan-tempa amogana, ataogana tumintemintana, tabera

ampa aboraogini agawe. ³⁴ Pigoya, Tebiti aewapa mantabintiba kampa intipa, maya kamana ka untiye: Wa'ega Yagara aeba nae Wa'egane piyama omintiye: Kanama nayatakanti ampiyegina,

³⁵ kama kinakapa kagisabi aki puwaitakini, kagisara aebabiyo, piya omintiye.

³⁶ Pika Isureyo kinapa a'ya'ma mayama abima esegi piyo: Isu maripora aegunta, Koti aepa Wa'ega, aepa Karaisiti, asitantegina mintiye, Pita piya uwaimintiye.

Uwoma kina'mi igu a'wae puma mono wani pasintawe

³⁷ Pigoya, Pitaba inta paibu'ma kamana piyama uwaimogini, iyekuru puma, ae'wape to ka'isa aposoro kinape mayama ibigantawe: Nao'mitaba, taeba aya pekana aogi pikiye, untawe. ³⁸ Piya yuguna, Pita maya uwaimintiye: A'ya'ma tigeba tigu a'wae puma, Isu Karaisiti ae ageraka mono wani pasiginaba, aguntaenaripa asu'a puwakana, Koti Aota Awamusapa timikiye. ³⁹ Tigetipe tiga'nugipe, a'ya'ma ainti aborakibe kinape, Wa'egare Kotiba aeti uma atokaekenaga tigege'e ukibi kina, pi tige Aota Awamusapa utaritan-tiye, Pita piya untiye.

⁴⁰ Piya umagina, Pita to ka'isa kamana amato puma, ige'ma kamana maya uwaimintiye: Iba ataena pe kina, ige aruyenabisa a'wae puma ataigina-o, tibabikiye, untiye. ⁴¹ Pigoya, pabi ntaga 3,000 kina igeba Pita mono kamana yome abibebe puguni, mono wani pai'itauguni, Isu nkaokina'miti uma airokaentawe.

Isu nkaegaranta kina kaga mintantawe

⁴² Pigoya, aposoro kina'miba mono abikenabe, Isu nkau nakenabe, nunamurape asi nasi aki puma mintantawe. ⁴³ Piya, Koti nkawame'ena aposoro kina'mi pumeka, a'ya'ma uwa kina'miba iyekuru puguni, pi aposoro kina'miba kasa'enabe awame'enabe uwoma tonarona puntawe. ⁴⁴ Pigoya, a'ya'ma pi aegaranta kina'mi kaga mintini, a'ya'waemaenaba pipa wabantanarene, untawe. ⁴⁵ Pigoya, ka'isa kina'miba ige'enawaipa to kina imimagini, mone maema, iyokina kusi puma miyume kina, pako puma imintawe.

⁴⁶ Pigoya, asi nasi tabe mono namapi aki puma, imaba kata atama mimagini, au nakenaba igewai ntamapi aki puma nama mintantawe. Pigoya, nanintagaba aogima pako puntini, intawama asoyaenabi nama mimagini, Koti nkage asaga'yuma mintantawe. ⁴⁷ Piya puguni, ka'isa kina'miba igama i'mu puwaitantawe. Pigoya, Wa'ega aeba wasana imaba yoga pogini, monoka ibogini, asi nasi ae aruyenabi ibabuma atokae itantiye.

Agisa pu'wanta yagara asitantiye

3 Pigoya, ka yagaba Pitage Yonige isigeba atamaita nunamu ukena kana aboraoginisi, tabe mono namapi intase. ² Pigoya, pi tabe mono nama kabera ka yagara, ano nkantabaipintisa agisa pu'wanta yagara aboranti mintantiye. Pigoya, kana kabewama nkageba Nauka kabiwe, untawe. Pigoya, pi ntagarama nkaokina'mi asi nasi ababute wama, tabe mono namankama

kabera metauguna mima, wasana mono nama pasikena ite tumite pugunaba, mone kutaka esuwaitama mintantiye. ³ Pigoya, Pitage Yonigeba tabe mono namapi ikena iyusuguna, isigategina pabiyama esuwaisitantiye. ⁴ Esuwaisitaoginisi, isigeba aepa agabebe puntinisi, Pita maya omintiye: Kaeba tasige tasigao, untiye. ⁵ Piya yogana, pi agisa pu'wanta yagara aeba: Ka'ena namikenaga yese, uma esegima isigabebe puntiye. ⁶ Piya pogana, Pita maya omintiye: Mone kuta naeba kampa wainatantiye. Piya, ka'ena wainatanti, pipa kamukuwa, maeyo. Isu Karaisiti, Nasareti kumatasa, ae awamuta ugamekana, asima ke nasi nasi po, untiye. ⁷ Piya umagina, ayatakantisa u'ma asitantiye. Aibotaogana, pabigo agisa aga'naba aibarutaogana, pa'yo puma asintiye. ⁸ Piya pogana, ke nasikenaenawaka a'mu pumagina, pa'yo pa'yo pumagina, Koti nkage asaga'yuma isigege kaga tabe mono namapi intawe. ⁹ Piya puguni, a'ya'ma kina'miba agategini maya untawe: ¹⁰ Mono nama, Nauka kabera, mone kutaka esuratama miyemi ntagara pimpaye, untawe. Piya, aogi pomeka agawaemagini tabera pami ntami puntawe.

Pita pi mono namapinti kamana uwaimintiye

¹¹ Piya puguni, Pitake Yonikeri kana yagara uma atokaeyogini, a'ya'ma kina tabe mono namankama nkawari, ka maruta agewapa Soromoni nkagu naman-tana pumaranta auka'i, pita'i isigeti karu'ena uma aki puma mintantawe. ¹² Piya puguna, Pitaba igantana wasana maya kamana uwaimintiye: Isureyo kina, tige-ba nanaga ma ntagaraga pami puma, tabera tasigabebe puma miyewe. Mantanaba tasige monotesik-abela, esegiyenaresimpa ke nasi nasi pikenaenaba aboramuse. Pipa kampaye. ¹³ Piya, Abara'amu, Aisaki, Yekobu, tayabamage, ige Koti, aeba yagarawa Isu ae asu againtika, ma ntagarama nkauta aogi pegiri agawe. Tigeba pi aepa tigobi potama, kama kina'mi nkiyapi atauguna, Pairatiba uwa atakenaga yogiripa, tigeba asu againta ntagaraga: A'a-o, untawe. ¹⁴ Piya, aota arupuyena wantaga aogiyenama nkagowa, aepa kiyaba: A'a-o, otauguna, wasana aeguti ntagarari uwa atanema uma paru potantawe. ¹⁵ Piya puguna, mikenaenama nkagowapa aeguntawe. Aeguyuguna, Koti purintapisa asitaoga, taorepisa agabebe puma agantompene. ¹⁶ Pigoya, tigeba agama abiyo. Isu aega'magira agega napiyogana, ma ntagara Isu nkawamutaka esegiyena aboramegina kaba'ma mintiye. Piya, Isuti tasimatiti pogana, Koti abimagina tiyora aogi potaye.

¹⁷ Pigoya, nao'mitaba, naeba abintuwe. Tigebe kiya kinatimpibe kampa napinta, aibo'endarimpa ata potantawe. ¹⁸ Piyama ata potauguna, Kotiba utarantata yagara auki naki puma purikibika, pi kamana poropete kina'mi nkiwamupi atagoini, uma kaemaran-ta, pi'na esegi puntiye. ¹⁹ Pika tigeba tigu a'wae pumagiri, paisa mikenaenaripa tikabitaiginaba, aguntaenaripa aebago purigasakanaba, Wa'egawamatisa aoso esegiyena tigupi aborakiye. ²⁰ Pigoya, tigu a'wae pigina-ba, Kotiba Isu, utaritanta yagarawa Karaisiti, otakana

tumimagina mikenaganapa aborarimikiye. ²¹ Piya, pi Isupa mantawama kakataogana mintogana, Koti aeba paitaka'ya a'ya'ma aota poropete kina'wampi nki-wamupi ataogini, untasa puma a'ya'waemaenaba aborakiye. ²² Pigoya, Moseseba kamana maya untiye: Wa'ega Kotiba, aeba tige aruyenabisa ka poropete nae piyama aborarimekana, kamana urimikibi abiyo. ²³ Pigoya, pi poropete kamana'wa kampa abikibe kina-pa Kotiba kamana abikena kina'mi nkaruyenabisa igaruba'magina, iyeguma kaikiye, Mosese piya untiye. ²⁴ Pigoya, poropete ka'isa Samuweri miyogini mirite kananta, igeba pabiyama ma kanabisa kamana uma kaentawe. ²⁵ Pigoya, poropete mintanta, pi ige iga'nugita tigebe, piya Koti tiyabamagige paibu'ma atokaemaranti, pi paibutikenaenama nkagoba, pi tigewe. Koti aeba Abara'amuge paibu'ma atokaentana, maya omintiye: Naeba kaga'nugipa akayona puwaitakana, pi akayonamaba a'ya'ma maga maga kina kanarasa waitakiye. ²⁶ Tigeka Kotiba yagarawapa asitama otaogana, maru Yuta kina tigeti ampa aborantiye. Piya, tigebe aguntaenaripa tikabitaiginaba, akayonaba puritakiye, Pita piya uwaimintiye.

Pitake Yonike isiraku'urintawe

4 Pigoya, Pitage Yonige isigebe wasana kamana uwaimima mintusuguni, mono kiye kinape, mono nama irebu kina'mi tabe yagarabe, Sarusi kina igebe, kaga isigeti irosantawe. ² Piya, isigebe wasana mono kamana uwaimintinisiba: Isu aeba purintapisa aoganti kamana uwaimintase. Pi aogaome kamana uma aborausuguni, abugunaba ataena puntiye. ³ Igeba isiraku'magini, ago atamaisa waogini, iga'na namapi isitaugunisi waimarausuguna, piya aiba marekini kamana uwaisitakena puntawe. ⁴ Pigoya, Pita mono yogini, abinta kina igetisa uwoma kina'mi abibebe puma, Isu ae aokina'miti uma atokaeyuguna, waba 5,000 puntiye.

Pitake Yonike isibabute wama kamana uwaisitantawe

⁵ Piya maroginiba, Yuta monota kiye kinape, kabiyume kinape, tisa kinape, monota paitanta kiye yagara agewapa Anasibe, Kayapasibe, ka Yonibe, Aresantabe, to ka'isa tabe kiye yagarama nkaokinape, Yerusalem kumata aki puma miyuguni, ⁷ aposoro yagara taraba isibabute iyugunisi, iyobi asima mintusuguni, isibigama maya untawe: Nana esegiyenara, ke nkawamutasa kamanataka pi esegiyenaba pese, piya uma isibigantawe.

⁸ Piyama isibigauguna, Aota Awamusa'ama Pita nkagupipa pumaeyogana, kamana mayama uwaimintiye: Tigebe tabe Isureyo kinape, monota kabiyume kinape, a'ya'ma yekiri abiyo. ⁹ Tasigebe ma nkagisa pu'wanta yagara ao'maema kaba ataogiripa, pika tigebe: Ayama kaba atasema, urasitawe. ¹⁰ Pika naeba uma aborakiri, tigebe Isureyo kinape a'ya'ma abiyo: Isu Karaisiti, Nasareti kumatasa, tige maripora aeguyuguna purogana, Koti purinta kina igetisa abage

puma aogantegina asima mintiye. Ae esegiyenara ma ntagaraba kaba'ma au'amaba aogi pegina mintiye. ¹¹ Pigoya, Wa'ega Isugaba paisa kamana maya waintiye: Nama kikenana kina, tigebe mapa ata yabanema kaintagana, pi ntabankamaba ibaba aogi wa'ega yaba kanta esegi puma mintiye, piya untiye. ¹² Piya, tau'ikenanaenaba wasanamiti kapa kampa waintiye. Piya, ka yagarama nkageraka uma atokaema aogi pikenarapa, pipa mabipa kampa waintiye. Isu ae abiwa tau'ikena yagarawe, Pita piya untiye.

Wa'egawama kamanaka kampa a'a-oba ukuse, untase

¹³ Pigoya, Pitage Yonige isigebe abikena namapipa kampa wanta, uwa yagara taraginis, igeke kampa karuba punta kamana esegima yusuguni, abima pami puntawe. Piya, isigebe Isuge mintantame, pipa ago isigabebe puntawe. ¹⁴ Pigoya, pi kaba atantame ntagara, aeba isigege kaga mintogini, aepe agamagini pi kamana a'wae puma uwaisimikena aguyosagantawe.

¹⁵ Aguyosagategini uwaisitaugunisi abe'i irosa'ma tumpintusuguni, pi mono kanisore kina igewai maya uma, mare-u me-u puntawe: ¹⁶ Taeba ma ntagara taraba ayaena puwaisitakune. Isigebe awame'ena puma aboraginis, Yerusalem kumatasa kina'miba isiwaga kamanapa ago abiwaegasawe. Pika ayama airari kaekune. Pipa kampaye. ¹⁷ Pigoya, pi kamana'ama a'ya'ma kumati wagana puma abae pekini, wasanami abisanaga, kamana esegima uma isiyekuru pu-gasakinisi: Pi ntagaragaba to kake wasanaba ankuwaimiso uma akunkaisitakune, untawe. ¹⁸ Piya ute, isigege'e uma maya uwaisimintawe: Tisigebe Isu nkagebe wasanaba kamana'wape to kake ankuwaimiso, uma akunkaisitantawe.

¹⁹ Aiyugunisi, Pitage Yonige isigebe pi kamana antotapa mayama a'wae puma uwaimintase: Tige tigeri napimagiri abiyo. Tige kamana wasite Koti kamana a'a-o yiginaba, Koti nkaobi agowamaba abekanaba aogi pikiyo, piyama ibigantinis, ²⁰ to maya untase: Piya, pi agama abintompentanaba kakatama mikenanaenaba kampaye, untase. ²¹ Piya yugunisi, to kake isiyekuru kamana uwaisimima isitaugunisi wantase. Piya, pi kumatasa a'ya'ma uwa kina'miba, pi ntagara kaba atausume, pintana agama abite Koti i'mu potaomeka, igeti kunta puma, aposoro isigepa ka'enaba kampa puwaisitantawe. ²² Pigoya, pi nkagisa pu'wanta yagara aeba nankitama miyogana, kaboba 40 poginisi aogi potantase. Aibusuguni agantaka yewe, untawe.

Kamana esegima ukibeka nunamu untawe

²³ Pigoya, Pitake Yonike uwa isitaugunisi, isigebe wasana akiyenabisaba irosa'ma isiyo'miti wama, tabe mono kiye kinake monota kabiyume kinake kamana uwaisiminta, pi kamana uwaimiwaentase. ²⁴ Piya, pi kamana igeba abite, kaga kamana uma, Kotiti nunamu uma maya untawe: Wa'ega, kaeba mantabe mabe wainipe a'ya'ma pipisa kinape atawaentampeka, ²⁵ Aota Awamusa otaukena, aeba tayabama Tebiti, kayokaya

kinaka, awamu aseyo pogana, kae kamana maya un-tiye:

To marisa kina'miba nanaga igobipa taberapa punatagini, nana pegina naekaba mamparasa kina'mi uwa kaba tabera kanabirawe, iye.

²⁶ Wa'ega Yagara naepe, Karaisitinepe, mabisa wa'ega kina igeba kama purasitakena iyakana urewe, iye. Piya, kiya kina igeba aki puma kama purasitakena'na-ga nikewe, kae kamanakapa Tebiti piya kaentiye.

²⁷ Piya pika, ma kumatapa taga aota yagaraga Isu, Wa'ega asitampe, aepa kama potakena, Erotibe, Pontiyasi Pairatibe, to marisa kinape, Isureyo kina igege wanaga nikintawe. ²⁸ Pigoya, pai kaega tonkiya kama uma asaemarantampe, pi nkawameta pewe.

²⁹ Pigoya, Wa'ega, ma iyekuru kamana'waipa asu'a pugasima, kayokaya yagaragapa esegiyenaga tamega, monokapa karu kampa punta uwaimeno. ³⁰ Piya pekana, kayapa asabuma yoni kinapa kaba itama, tonarona awame'enabe kasa'enabe puwaiyakegini, aota yagaraga Isu, aeka uma aboraurite wano, nunamu piya untawe. ³¹ Piya nunamu yuguna, aki puma mintume ntamankama kurukuru puntiye. Aibogana, Aota Awamusa'amaba igupi pumaeyogini, kampa iyekuru punta, iwamu asoyaenabisa Koti kamana'wa wasanaba uwaimintawe.

Isu nkaegaranta kina'mi intabarima mintantawe

³² Pigoya, Isu nkaegaranta kina'miba igupa kata atama paibu'ma mintantawe. Piya, a'ya'waemaena waintomekaba: Kae'enawe, nae'enawe, kampa untawe. Pipa kapi'enarene, uma mintantawe. ³³ Pigoya, aposoro kina'miba Wa'ega Isu purintapisa asintemi, pi nkawaga kamanapa esegima uma mintantawe. ³⁴ Piya, paruyena apaena aboraogini, pi kina aogimagini iyo'ena puntawe. Ige abakapipa ka'waina kusiba kampa mintantiye. Mawaipe iyotasaenawaipe to kina imima mone maemagini, ³⁵ aposoro kinati atantawe. Piya puguni, igeba ka'isaenaga aguyosagaume kina pakobuma imibuntawe.

³⁶ Pigoya, ka yagara, ka agewapa Yosepewema waintometa, aposoro kina igeba to ka agi Panabasiwe omintawe. Pi kana agiba tae kamanapisa Esegima aurikena yagarawe, omintawe. Pi ntagara aeba Aribai tupisa, Saiparasi marisa yagarawe. ³⁷ Aeba mawapa to kina imimagina, mone maema aposoro kina igeti a'ya'ma atawaentiye.

Ananayasige Sapairage tara a'wararamisi kamanane

5 Pigoya, to ka yagara agewapa Ananayasi, aeba waya'wa Sapaira, aege uma abiriteginisi, ma kuma'wapa wasana imima mone maema, ² pika napi napima, ka'isaba kakatantini, to ka'isaba maete wama aposoro kina igeti atamagina: A'ya'ma maete kanauwe, untiye. ³ Piya yogana, Pita maya omintiye: Ananayasi, kaeba nanaga Sataniba kantabaipinti pumaewagina, napimagina Aota Awamusa amiyo kamanapa uma, kuma magampa ikantanaba ka'isaba

maema kakane. ⁴ Ma kumakapa uwa kae'enaga atagana wasanawe. Piya, uwa ikantana mone maema, piya mayaena pikenaba pipa piya pusanawe. Kaeba kantabaipintiba ayama napiyene. Kaeba amiyo'enaba pene, untiye. ⁵ Piya yogana, Ananayasiba pabigo abintana, ware'nama purintiye. Pigoya, agama abinta kina igepa iyekuruyenaba tabera aborawaintiye. ⁶ Piya pogini agate, masimabimiba asima, kairasa asagakoki-ma wasirite uma kaintawe.

⁷ Piya, pi ntaga ainti anarimpa kampa abinti, uwa mintiyemagina, kanama ampa irosantiye. ⁸ Ampa irosaogana, Pitaba mayama abigantiye: Ma kuma-tisimpa nkikantanaba pabi nkasa'anto kanayoma, abigaogana, pigo aeba: Pabiyaki antowe, untiye. ⁹ Piya yogana Pita maya omintiye: Tisigeba nana piyema ka'masa tisigiba Wa'egawama Nkawamusapa amiyo pikenagaba napiyese. Kawaepa ago kaiyewe. Pi kina igeba kabe akanti mintawe. Igeba kaepa pabiyama kaigatakibewe, untiye. ¹⁰ Piya yogana, kana waepa abite, pabigo agisabi ware'nama purintiye. Aibogini, masimabi igeba namapinti ima agaumepa pu'waintogini, wasirite wama awae kaitaumeti uma kaitantawe. ¹¹ Pigoya, a'ya'ma Isu mponota ai'aru pume kina'miba a'ya'ma isiwaga kamana abinta kina'mige, igeba tabera iyekuruba puntawe.

Toma toma awame'ena puma aborantawe

¹² Pigoya, aposoro kina'miba toma toma awame'enabe kasa'enabe wasanamiti uwoma puntawe. Piya puguni, Isu nkaegaranta kina igeba imaba kata atamagini, tabe mono nama marupa ka agewapa Soromoni, pita'i aki puma mintantawe. ¹³ Pigoya, a'ya'ma uwa kina'miba iyekuru pumagini, igegeba kampa ampa aki puntawe. Aibumagini, pi Isu nkaegaranta kina'mi nkige asaga'yuntawe. ¹⁴ Pigoya, wabe wayape uwoma to kina'mi mono abima, Wa'egawamati uma amato puma mintantawe. ¹⁵ Piya, ka'isa iyokina yoninta ibome kinapa, wasabe ama'waipe wasirite, ke'i me-ita menkita puntini, maya untawe: Pita aeba nasi nasi pekana, amankapa ampa ama nkaiwaitakini kabarikibewe, ute piya puntawe. ¹⁶ Piya, Yerusaremi kuma'ama nkagora ka'isa kumatisaba uwoma kina'mi irosa'magini, yoni kinape kegina intabaipinti minta kinape ibabute kana kana puguni, a'ya'ma iyo'maema aogi puwaitantawe.

Enisorewama iga'na namapisa aposoro iyoba itantiye

¹⁷ Pigoya, pintana aboraogana, monota paitanta yagara aebe, a'ya'ma aege miyume Sarusi tupisa kinape, igeba igobipa tabera puntawe. ¹⁸ Aibumagini, aposoro kina ata puwaitamagini, iraku'ma ibabuma iga'na namapi itantawe. ¹⁹ Piya puguni, pita'i waita mintuguna, aseka Wa'egawamatisa enisorewama kabe ai'itama, ibaburite tumima maya uwaimintiye: ²⁰ Tigeba tabe mono namapi ima, a'ya'ma kina aogaso asima miyaba mikenka kamana uwaimima miyiyo, uwaimogi-

ni, ²¹ abitegini abayara tabe mono namapi ima mono untawe.

Pigoya, monota paitanta yagarabe aege miyume kinape igeba aki pumagini, a'ya'ma Isureyo mono kanisorege kiye kinape igega'e yuguni irosantawe. Piya puntini: Kamana atauguna, iga'na namati wama aposoro kina ibabute kanaiyema, untawe. ²² Piya yuguni, irebu kina igeba iga'na namati waumepa, kana aposoro kinapa uma agaumepa, kampa mintuguni uma agagategini, igeba a'wae puma wama uma maya untawe: ²³ Taeba wama uma irosa'ma agaompepa, kabeba tonkiya puma kimatanta'enayaga waintegini, kiya kabima mintaga uma igaune. Aibumagi, kana kabe aima ima iguyosagaompepa, kana kinape kampa igaune, untawe. ²⁴ Piya kamana yuguni, mono irebu kina'mi tabe yagarabe, tabe mono kiye kinape, igeba kana kamanaka uwoma nkigi napimagini: Pipa nana aborakena piye, untawe. ²⁵ Piya yuguna, ka yagara ampa irosa'ma maya uwaimintiye: Iga'na namapi itanta kinapa igeba tabe mono namapi wasana mono uwaimima mintawe, untiye. ²⁶ Piya yogini, irebu tabe yagara aeba irebu kina ibaburite wama, aposoro kina paruyenabisa uma ibaburite kanantawe. Pigoya: Iyeguyekiniba, a'ya'ma kina'miba yaba kasutasa taegukibewe, umagini iyekuru puma, kampa kaso iye-gunta uwa ibaburite kanantawe.

Aposoro kina kampa karuba punta kamana untawe

²⁷ Pigoya, mono kanisore kina'mi nkakiyenabi me itauguni mintuguna, monota paitanta yagarama maya kamana uwaimintiye: ²⁸ Taeba pi ntagarama nkageba wasanaba a-nkuwaimiyoma akunintompepa, kamanatimpaba Yerusaremi kumatiba to kake uma abae pegiri, nanagabaya tigeba kana yagarama kaintanaba tae taupi maema me nkatakena pewe, untiye. ²⁹ Piya yogini, Pitabe ka'isa aposoro kina'mibe igeba kamana mayama a'wae pomintawe: Wasanama kamana wasintini, Koti kamana a'a-o ukenaenaba, pipa kampa waintiye. ³⁰ Tigeba Isu yara aeguma aibu atauguna, tayabamagi ige Koti, ae abage puma asintantiye. ³¹ Asitamagina, Koti aewa nkayatakanti ababute ima, tabe paitama yagara, tau'ikena yagara asintantiye. Pigoya, ma Isureyo kina, taeba tagu a'wae piginaba, aguntaenarepa asu'a puragaikenaga iye. ³² Pigoya, pi nkawaga kamanaka Aota Awamusa'amabe taebe: Owe, yune. Pi Aota Awamusa aepa Koti awamu wasiye kina'wa imiye, piya untiye.

Kameriye: Uwa itaiyema, uma paru puwaitantiye

³³ Piya kamana uwaimogini, intawamaba asabama ata pogini, aposoro iyegukena untawe. ³⁴ Pigoya, kana akiyenabi Parasi yagara ka mintantiye, agewapa Kameriye, aeba mono tisa Yagara, a'ya'ma kina ae age mesu asagayuye. Aeba asima yogini, aposoro kina igeba abe'i tumima a'yo mintuguna, ³⁵ aeba aokinapa maya kamanapa uwaimintiye: Isureyo kina, nao'mitaba, tigeba ka'ena ma kina puwaitakena puntiripa, aogi-

ma napigate puwaitaiyo. ³⁶ Paipa ka yagara agewapa Tiyutasi, aeba: Nae wasana wa'egari paitaritama miyuwe, piya yogini, 400 kina aeti uma atokaentawe. Pigoya, aewa aeguyuguniba, aokina'miba iyegaka aibarara pumagini, yogawaipa kaintawe. ³⁷ Pigoya, ainti Karariya mari ka yagara agewapa Yutasi, aeba tage aisuratanta pi kanabi, wasana imo atikeba'ma paita itaogini, ma'ena agobima puntawe. Piya puguni, aewapa aeguntini, aokinapa iyeguma igarubantawe. ³⁸ Pika ma kamana urimekiri abiyo: Tigeba ma kinapa uwa itaigini miyiyo. Igeba kamanape yogabe igewai igutasa napima piginaba, a'yugu puma kampa waikiye. ³⁹ Piya, Koti nkesegiyenara kana yuga agobima pigiripa, uwa piya pugate itakibewe. Tigeba yogawai agu'ya aimagiri, Koti aewapa kama potasanaga tige'ma kamana urimuwe, untiye.

Aposoro kina Isu nkageraka iyeguntawe

⁴⁰ Piya uma uwaimogini, igeba abugunaba kanara pumagini, aposoro kina kega'e yuguni akiyenabi iyuguni, eru kasutasa iyeguntawe. Iyegumagini: Wasana Isu nkage awaga kamana a-nkuwaimiyoma, akunkitama uwaitauguni uwa wantawe. ⁴¹ Uwaitauguna, Wa'egawama nkageraka iyeguma ata puwaitaumeke, igeba intawamaba abima asoya puma i'mu puritegini, pi kanisore kina'mi nkakiyenabisa irosa'ma wantawe. ⁴² Piya, asi nasi tabe mono namapipe wasanami ntamapipe: Isu aeba utaratanta yagara Karaisitiwe, uwaimimagini, pi mpono kamana uwaimiyaba mima kampa kaintawe.

Ka'isa kina aposoro iyo'maeyiyema ibabuntawe

6 Pigoya, pi kanabipa abagi kinapa uwoma puntini, asi nasi naninta pako puma imintiniba, Kariki kamana unta Yuta kina'mi nkabeya waepa kampa aogima iyo'maeyuguni, pika Yuta ma ago kina igeka abuguna, kampa aogi pogini kamana untawe. ² Piya puguni, nagisarisa tara tumpaema aposoro kina, igeba a'ya'ma Isuti atokaenta kina ibabuma aki puwaitama maya uwaimintawe: A'yugu taeba naninta pako puma imikena yuga wasinta, Koti kamana ukena yuga kasakanaba kampa aogi pikiye. ³ Pika nao'mitaba, tigeba tonaentisa tara umaema kina tigegeti abakapi, aogi napiyena waintaga kina, Awamusa'ama intabaipinti pumaenta kina, igaigina aogi pekiripa kibi'ma ibabiyo. Piya pigi, taeba arirasa yuga pi uwaitakini piyo. ⁴ Piya pigi, taeba nunamurape mono kamana ukenaenarape esegima peno, untawe. ⁵ Kamana piya yuguni, a'ya'ma pi aki punta kina igeba abuguna kanarasa waentiye. Aibogini, wasana mayaki kibi'ma ibabuntawe: Sitibeni aeba agupipa amatiti'enabe Aota Awamusape awaitama wainta yagarawa, Piripiwa, Porokorasiwa, Nikanowa, Timoniwa, Pamenasiwa, Nikorasi aeba Antiyoki marisa paipa Yuta aruyenabi ampa pasinti ntagarawa, sumagini, ⁶ pi kina igeba aposoro kina'mi igora asima arabama mintuguni, iyapa i'nota araku'ma, nunamu uma a'mu puwaitantawe.

⁷ Piya puguna, Koti kamana'amaba tabera anosaurite wagana puntiye. Aibogini, uwoma Yerusaremirisa kina aegaranta kina'miti irosa'ma to kake atokaema mintantawe. Pigoya, uwoma mono kiye kina'migeba aogi kamana abima, Isu aega'ma aogima mintantawe.

Yuta kina'mi Sitibeni kamana otantawe

⁸ Pigoya, Kotiba awagaenabe esegiyenabe Sitibenipa uwoma amogana waitantogana, wasanamiti kasa'enabe awame'enabe toma toma esegima puntiye.

⁹ Pigoya, to ka'isa Yuta kina'mi, ka mono agewapa: Kampa irakurinta kina uwa kina, ige aruyenabisa ka'isa kinape, Sairini kinape, Aresanteriya kinape, Sirisiya kinape, Esiya kinape, igeba aki puma Sitibeni ka abi'ma maka otantawe. ¹⁰ Pigoya, Awamusa'ama aogi napiyena Sitibeni amogana, aogi kamana yogini, igeba ae kamanapa kampa akayuntawe. ¹¹ Piyama igiga pugate wasana kumpari uwaigasuguni, igeba Sitibeni uwa kampari kamana otama, maya untawe: Ma kana yagara, aeba Mosesege Kotike isige kamana uma akaya-sotagi abompene, untawe. ¹² Piya yuguni, uwa kinape, mono tisa kinape, monota kabiyume kinape, piya uma imo atikebakasuguni, mina'ma Sitibeni araku'urite mono kanisore kina'miti wantawe. ¹³ Piya, maru paitama iyokina igeba Sitibeni kampari kamana otakena kina kamana uma yokege puwaimuguni, pi kina igeba maya untawe: Ma ntagara aeba ago kamanatepe, ma tabe aota mono kumatepe, uma ataena potayaba miye. ¹⁴ Taeba maya yegi abompene: Isu, Nasareti kumatasa, aeba ma kumapa aguya aima, Mosese Koti nkago kamana uma aboraramintemi, pi kamanapa maema a'wae pukuwe, iye, piya kampari untawe. ¹⁵ Pigoya, pi mono kanisore kina igeba Sitibeni aobi nkara agaumepa, aowamaba enisorewama nkaoganta puwantiye.

Kamanapa Sitibeni uwaimintiye

7 Pigoya igeba piya kampari yuguna, monota paitanta kiye aeba Sitibeni abigama maya untiye: Kamana yepa tagano, yogana, ² Sitibeni maya untiye: Tabe kina'nepe, nao'mitabe, kamana yekiri abiyo: Tayabama Abara'amu, aeba Arani kumatiba kampa wanta Mesopotemiya mari mintogana, E'wasa Kotiwa-ma aboramima, ³ maya omintiye: Kaeba magape kaope itaga, naeba maba ka kayakekana, pita'i wama umiyo, untiye. ⁴ Piya yogana, aeba pi kamana abite Kaotiya mawapa atate, Arani kumati wama umintantiye. Pita'i umintogana, abawampa purogana, pi kumapa atategina, Kotiba ka ma ayakogana, mampa ma tige maema minta mari ababute kanantiye. ⁵ Ababute kanama, maba kampa agorapa amima, uwa akitama toba kampa taka'ya amintiye. Aeba aga'nugibe ainti maekibeka uwa iwaga uma utawaitantiye. Pipa yagarawa kampa mintomeka, uwa piya otantiye. ⁶ Piya untana, Koti to ka kamana maya untiye: Kaga'nugiba kaboba 400, to kina'mi mpari a'yo umima kayokaya puma ataena mikibewe, pai untiye. ⁷ Pigoya, to ka-

mana ka mayama amato puma untiye: Kayokaya kina ibabikibe kina, igeba antota'ena imekini, kaga'nugipa itaigini ma mpari kanama naeti mono punatama mikibewe, piya pai untiye. ⁸ Pigoya, Abara'amu pi kamana abite, abagi kina'wa ae utatantapa, i kasanema Koti otaogana, yagarawa Aisaki aborama mintogana, tonaentisa kakaga umaema yaga a'ya pogana piya puntiye. Pigoya Aisaki aeba Yekobu aborantantiye. Piya pogana, Yekobu aeba tayabamagi nagisarisa tara tumpaema kina aborawaitantiye.

⁹ Pigoya, tayabamagi igeba i'nanto Yosepe igobi potama, moneraka imuguni Isipi mari ababute wantawe. Piya puguna, pita'i wama umiyogana, Kotiba aege mima, ¹⁰ ataenabintisa ababumagina agu kao'ena potama mono aisa potaogana, Isipi wasana wa'ega yagara Parao, aeba agama aogi potamagina, ae'wa ntama kumatape aokina'mitape kaga kabama miyenema, tabe kiye yagara asitantiye. ¹¹ Asitaogana mintogana, kaboba puma a'ya'ma Isipibe Kenani maribe tabe kabu puntawe. Piya pogini, tayabamagi igeba iga'enaga pu'ma mintantawe. ¹² Piya puntini, Yekobu aeba: Isipi mari naninta waintiye, yuguna abite, tayabamagi uwaitaogini pita'i wantawe.

¹³ Pigoya, to kake a'wae puma wauguna, Yosepeba agabarami agowapa uma aborawaimogana, Paraoba aborantemi, agowapa abintiye. ¹⁴ Pigoya, Yosepe yogini abawampa Yekobupe a'ya'ma aokinape, to a'ya'ma wabe wayape 75 kina, ibabute wantawe. ¹⁵ Pigoya, Yekobu aeba Isipi mari wama umima purintiye. Piya, yakaraki'nunka tayabamagiba igeba pabi mpari pu'waewantawe. ¹⁶ Puruguni, kana wasana iyampuwaipa akitaurite kanamagini, Sikemu kumata, Emo ae yakaraki'nu igetisa maba ka wasana iru ma, Abara'amu monerese ika pumaranti, pita'i kaiwaitantawe.

¹⁷ Pigoya, Koti Abara'amu kamana ominti, pi kamana'ama aborama, esegi pikenagana agarosakena poganaba, igeba tabera Isipi mariba aborantawe.

¹⁸ Piya puma mintuguna, Isipi kina'mi tabe kiye yagara aoso ka aborantiye. Aeba Yosepe puntintanaba kampa napintiye. ¹⁹ Pigoya, pi tabe kiye yagara, aeba tayabamagi minaga pogini ataena puntawe. Piya puma yogini, yagarawaipa abe'i itauguni aeguwaewantawe. ²⁰ Pi kanabi Mosese aborantiye. Pi kana yagaraba Koti nkaobi aogi e'wasa auwayaga yagarantowe. Pigoya, abawampa ntamapinti kakatama miyuguna, opa kaka-puntiye. ²¹ Aibogini, uwa mari kakatauguna, Parao nkaragama kana yagara abatama, ababuma ae'wa ntagaraganta puma kabitantiye. ²² Piya pogini, Parao nkaokina igeba kamana agoba omima ayakuguna, abima kamana'wape yoga pomentanabe esegima aogiyena'mana puntiye.

²³ Piyama mintogana, kabowapa 40 pogana, aokina Isureyo kina igama abikenagaba agu'amaba aseyo pogana wantiye. ²⁴ Wama Isipi yagara ka'waina Isureyo yagara ka aeguyogana agate, pi ao'yagara ao'maemagina, pi kana Isipi marisa yagaraba ara aeguntiye. ²⁵ Piya puntana maya untiye: Naeba naokina

Parao nkayapisa iyoba itaoma, Kotiwama unatantemi, pipa abibebe pikibebe ayabayawe, yogini, igeba pipa kampa abibebe puntawe. ²⁶ Pigoya, maroganaba to kake wama, Isureyo yagara taramisi ma'ena pusuguna uma isibatama, isi'aima ataraisitama maya uwaisimintiyi: Ma ntagara tara, tisigerisibe ka kina mintasa, nanaraka ma'enaba pese, untiye. ²⁷ Piya yogana, pi ma'ena agobima ao'yagara aegunti, aeba Mosese ae-basana'ma kamana mayama a'wae pomintiyi: Kaeba tasige kiyabe wa'egarepe kebaya ugatantiye. ²⁸ Aiba Isipi yagara aeguma kaitampese puma, nae naegukenaga yeno, untiye. ²⁹ Piya yogana, Mosese ae ba pi kamana abite aegaka wama, Mitiya mari wama to kina'mige umintantiye. Pita'i umima, waya maeyogana yagarawapa tara aborantase.

³⁰ Piya, kaboba 40 to kake migaite, ka'me mpari wama Sainai amu ararabiri umintogana, Wa'egawamatisa enisore ka'waina akiyaontobisa yaku nkabu antabaipinti aboramintiyi. ³¹ Piya pogana, Mosese ae ba nanaenamabaya piyema, agabebema agakena waogana, Wa'egawama kamana mayama aborantiye: ³² Naeba kayabamagi, Abara'amu, Aisaki, Yekobu, ige Kotinawe, yogana, Mosese ae ba pi kamana abima tabaraba puma parokaema mintantiye. ³³ Mintogana, Wa'egawama maya omintiyi: Mara aeyempepa, pipa aota mawe. Pika kagisa anapa akubo. ³⁴ Naokina Isipi mari karana itama miyegini, nagisuma kube'ena purite kanaga, abirite kanaogana a'ya pegi, piya mampa iyoba itakena tumuwe. Pika kaepa Isipi mari ugatakana wama uma ibabikibene, Koti omintiyi.

³⁵ Pigoya, wasanami igeba: Mosese, kaepa kebaya kiyabe wa'egarepe miyoma ugatantiye, piya uma, a'a-otauguna, Kotiba pi ntagara ae paitama iyoba itakiyema umagina, enisorewa otaogana, yaku nkabu antabaipinti aboramima yoga pipa otantiye. ³⁶ Piya pumagina otaogana, wama uma ibabute kanantiye. Piya, awame'enabe kasa'enabe puma miyogana, Isipi maribe, pi tete wani ta'ema wanti mparibe, ka'me mparibe, kaboba 40 piya puma nasi nasi puma ibabu-ma kanantiye. ³⁷ Pigoya, Mosese aewa tayabama Isureyo kina maya uwaimintiyi: Koti ae ba tiyokina'mi abakapisa poropete nae kanta yagara ka aborarimikiye, piya untiye. ³⁸ Piya, ka'me mpari aki puguna, Sainai amuti ima enisorewama nkawamupisa waiyaba kamanapa abima, uwaimogini abinta'nagi uramintawe.

³⁹ Pigoya, tayabamagi igeba pi ntagarama kamanapa kaitegini, aewapa uma ata potato, Isipi mari a'wae puma wakenaga napimagini, ⁴⁰ Eronipa maya omintawe: Kaeba kotintana puma tamezana, pi'na paitarataka a'wae puma wano. Mosese ae ba Isipi marisa tababuta kananti'na, aetapaya wagasagi, kampa agaune, untawe. ⁴¹ Piya umagini, purumakankama iyapisa potamagini, muta atama iya nkaeguma, pintangana i'mu potantawe. ⁴² Piya puguna, Kotiba akabiwaitaogini, igu'amaba a'yugu pogini, pa, nori, o'ama mpono untawe. Piya pika poropete kina'mi nkisapa kamana mayama waintiyi:

Isureyo agoba, tige ba kaboba 40 ka'me mpari mima, yagabe to ka'isaenabe aeguma kaema, naeti agunta kampa abasa'natantane, iye.

⁴³ Tige ba amani Moroko ae mono nama kima wasintane, iye.

Piya, to amani Arepanika, nori ae pumarantintanawe, utegini, ae kamana wasintane, iye.

Pintanama wa'egarintana puritaogiri, nunamu otakena aogima kampa puntane, iye.

Pi aguntaenaga naeba yekini, kama kina'miba tibabute Pebironi mari merigaikibewe, Koti unti kamana poropete kina'mi kaentawe.

⁴⁴ Pigoya, tayabamagi igeba ka'me mpari kairasa Koti mpono nama kima'ma, aesagabite nasi nasi puntawe. Piya Koti Mosese aowa ayakimagina uma aboraminti, pabi nkawameta kima'ma, aetisa mono wasintawe.

⁴⁵ Pigoya, pi kai nama tayabamagi igeba piyama kirite kanauguna, Yosuwa paitawaitaogini, mata'i to marisa kinapa igaruba igasogini, tayabamagi igeba maema kairasa mono kima, pita mintuguna Tebiti aborantiye.

⁴⁶ Piya, Yekobu ae Wa'ega Koti, ae ba Tebitipa kao'ena potaogana, pi abimagina: Tabe mono nama kigatasuwoma, abigantiye. ⁴⁷ Piya aewanane. Soromoni Wa'egawamanta tabe mono nama kitantiye.

⁴⁸ Pigoya, Inatisa Yagara ae ba wasanami nkiyatasa kimaranta namapipa kampa miye. Pika poropete nkawamupi kamana mayama atantiye:

⁴⁹ Mantaba naemu yabaewe. Piya, maba pipa naganepa ae abobora aema mimagi, a'ya'waemaenaba kabiyuwe, iye.

Namapa, aya namapaya ka kinataigina kanarasakiye. Piya, marupa ayamabaya ka abora namigina aogi pikiye, iye.

⁵⁰ Naeba nayantepisa mantabe mabe maema aborawaentuwe. Piya kampa abewo, piya uma, Wa'egawamaba poropete kina'ma nkawamupi ataugana, piyama kaentiye.

⁵¹ Pigoya, kamana kampa abima aibo kina tige ba, tigu tige kampa waintantikiri, tiyabamagi puma mintantasa pumagiri, Aota Awamusakaba: A'a-o, ota-magiri ataena puma miyewe. ⁵² Tiyabamagiba ae poropete yagara uwaba aogima atantawe. Piya kampa. Arupuyenama Nkagowa aborakibi, meto kamana unta, pi kina igeke kaga iyeguntawe. Piya, ainti aewa aboraogiripa, minaga puma aegukenaenaba pi tige puntawe. ⁵³ Kamana ago enisore nkawamupisa unti, pipa tige ba maema a'yugu potamagiri aeguntawe, Sitibeni piya uwaimintiyi.

Sitibeni yaba kasutasa aeguntawe

⁵⁴ Pigoya, Sitibeni kamana piyama uwaimogini, intawamaba ataena pogini igobipa tabera puntawe.

⁵⁵ Pigoya, Sitibeniba Aota Awamusa'amaba agupipa pumaewaogana, mantari aomaraogana iyogana, agaomepa Koti nke'wasanenabi Koti nkayatakanti Isu mintogana agantana, maya untiye: ⁵⁶ We, naeba mantata a'waiyegi, Wasanama Ntagara Koti nkagora mintegi agauwe, untiye. ⁵⁷ Piya yogini, imo kamana uma, ige

akumpa aeguma apasana urite wama, ⁵⁸ kuma awamori uma irosa'ma, yaba kasutasa aeguntawe. Piya puntini, kamana otanta kina'miba igeba e'ero kai-waipa atama, ka yagara, agewapa Soro, ae agisabi aki potama atamagini, Sitibeni aeguntawe. ⁵⁹ Pigoya, Sitibeni yaba kasutasa aeguyuguna purintana, nuna-mu maya untiye: We, Wa'ega Isu, kaeba naumanepa maerega pureno, untiye. ⁶⁰ Piya uma, araka pima to kake tabe kiga'e uma maya untiye: Wa'ega, kaeba ma aguntaenawaipa mae igaso, uma purintiye. Aeguyuguna purogana,

8 Soroba agategina antawamaba aogi puntiye.

Isu nkaegaranta kina igeti kamaena agobintawe

Pigoya, pi ntagaba Yerusaremi kumatasa, monota ai'aru pume kina tabera karana'ena agobima puwait-auguni, igeba iyegaka pai'ma aibarara puma, Yutiya, Sameriya mari wagana puwaewantawe. Aposoro kina ibiwai Yerusaremi kumatapa mintantawe. ² Piya, mono kina ka'isa igeba Sitibeni kaitategini, kube'ena puma intara'ena potantawe. ³ Piya puguna, Soro aeba pi monota ai'aru pume kina karana itama, namaka namaka aigupama, wa waya ibaisusu puma iga'na namapi itama mintantiye.

Piripiba Sameriya kumata mono yuga puntiye

⁴ Pigoya, mono pasinta kina igarubagainta kina igeba a'ya'ma kumati wagana puma, wasana mono kamana uwaimirite wantawe. ⁵ Piya puta, Piripiba Sameriya kina'mi kuma ai'nera irosa'ma, Karaisiti nkawaga kamana uwaimintiye. ⁶ Uwaimogini, a'ya'ma wabe wayape uwoma kina'mi kamana'waka ibogini abimagini, awame'enaba toma toma pogini agamagini, ka ima pumagini i'mu potantawe. ⁷ Piya, aeba keba uwoma igarubaogini, wasana intabaipintisa tabera: A-e, a-e, ute irosa'wauguna, nanki kinape igisa iya atae-na ibunta kinape kaba itantiye. ⁸ Aibogini, pika kana kumatapa i'muntanaba tabera aborantiye.

⁹ Pigoya, pi kumata kiyo'ena pome ntagara, agewapa Saimoni mintantiye. Aeba maya uma mibutaye: Naeba naona kina'nepa tagane, untiye. Piya uma, Sameriya marasa kinapa pami puwaigasogini, ¹⁰ ima minta kinake tumima minta kinake aeka abugunaba iyogini, maya uma mintantawe: Ma amani yagaraba Koti otanti ntagara esegiyena agowe, untawe. ¹¹ Piya yuguna, aona kina'maba e'ero kanabi piya pogini, pami pumagini aeti uma airokaema mintantawe. ¹² Miyuguna, Piripiba Koti kabiratakena aogi kamanape, Isu Karaisiti nkawaga kamanape uwaimogini abibebe puma, wabe wayape a'ya'ma mono wani pai'waentawe. ¹³ Piya puguna, Saimoni aebe pabiyama pi mono abima wani pai'ma, Piripige kabo puma nasi nasi pogana, awame'enabe tabe esegiyenabe pogana, agama uwoma nkagi napima mintantiye.

Pitage Yonige Sameriya kumati wantase

¹⁴ Pigoya, Sameriya kumatasa kina'mi Koti mpono abuguni, pi iwaga kamana Yerusaremi kumati aposoro kina'miti waogini abintawe. Piyama abitegini, Pitake Yonike uwaisitaugunisi tumintase. ¹⁵ Tumpa irosa'maginis: Aota Awamusa igeti tumenema, Wa'ega esotan-tase. ¹⁶ Piya, igeba Isu nkagera mono wanipa pasintaka, Aota Awamusapa igetiba kampa tumogini, uwa mintantawe. ¹⁷ Pigoya, aposoro tara isigeba isiya i'nota atausuguna, igetiba Aota Awamusa tumpintantiye.

¹⁸ Pigoya, kana Saimoni agaomewa, aposoro isigeba wasanami nki'nota isiya atausuguna Aota Awamusa tumogana, isigategina mone maete isigeti uma irosa'ma, ikapukena puwema, mayama isibigantiye: ¹⁹ Tisigeba naepa pabiyama pi nkesegiyenaba namisigi, to ka'isa kina'mi nki'nota nayantepa atakana, Aota Awamusa'wapa tumpiyeno, umagina isibigantiye. ²⁰ Piyama isibigaogana, Pita maya omintiye: Kaeba Koti nka'muntanaba monerasa ika pikena yempe'nagiba, monegantaga kaegapa ata puwakibese. ²¹ Piya, pipa kae'enaba kampaye. Kantawamaba Koti nkaobi kampa aogima parutu piye. ²² Kaeba maema pi ata pikenaenagapa kaite, kagu a'wae puma Wa'ega esotagana, kagupi egaenaga waintemipa asu'a pugagasano. ²³ Naeba kagaopa, kaepa egaena ataena asaenagampa kagibe puntiye, Pita piya omintiye. ²⁴ Omogana, Saimoni maya a'wae puma omintiye: Tisigeba naeka uma Wa'ega esotaisigina, nau'imagina pi yementanaba kampa abora nameno, untiye.

²⁵ Pigoya, aposoro isigeba a'ya'ma wabe wayape Wa'egawama kamana esegima uwaimiteginisi, Yerusaremi kumati a'wae puma wantase. A'wae puma wantinisi, Sameriya uwoma kumati aogi kamana uwaimita wantase.

Piripi Aperika yagara ka mono omintiye

²⁶ Pigoya, Wa'egawamatisa enisore ka'waina Piripi maya uma omintiye: Kaeba aseyo puma kagi Yerusaremi kumatisa Kesa kumati tume ki'i tumo, piyama omintiye. Piya pi ki'i ka'me mpari waye. ²⁷ Piyama omogana, Piripiba aseyo puma wantiye. Piya, Itiyopiya maba piya tabe wae ka mintanti, agewapa Kantesi, ae tabe yagaraba, mone kuta tabe kiye yagaraba aeba Yerusaremi kumati mono kamana wama intiye. ²⁸ Piya, a'wae puma wakena osiwama paibute wakena karewapi wantana, poropete Aisaya ae kamana awa'ena aisuntiye. ²⁹ Piya pogana, Awamusa'ama Piripi maya omintiye: Ke'i kaeba wama, maro kare uma abatao, untiye. ³⁰ Piya yogana, Piripiba wama uma abatama, pi ntagara aeba poropete Aisaya ae kamana awa'ena aisogana, abima mayama abigantiye: Kamana aisempe'na, pi agowapa abeno, untiye. ³¹ Piya yogana, aeba maya untiye: Ka'waina kampa unamintakapa, naenepa ayamagi kanarapa abukuwe, untiye. Piya umagina, Piripi omogana karebi ima kabobuma

mintantase. ³² Kamana awa'ena aisunti, pipa maya-mawe:

Sipisipi aegukena ababesa pumagini, uma ababuma aegukibewe. Piya, to sipisipi aya kasa kina'mi nkigora: Kae-gae, kampa unta waiyisa puma, kamana kampa unta mikiye.

³³ Igeba karana potama, parutu kamanapa kampa otakibewe. Mampabi aege mikibe kinapa kamana'wapa kampa abikibewe. Igeba mabi miyaba'enawapa ago maegasigina ikiye, pi nkisapisa kamana aisuntiye.

³⁴ Piyama aisuntana, kana tabe yagara aeba Piripi maya uma abigantiye: Kaeba yega abeno. Poropete aeba kekabaya piyaba iya, aewakabe to ka'wainakabaya iye, untiye. ³⁵ Piya yogana, Piripi abite, poropete yagarama kamanapi aigima Isu nkaogi kamana omintiye. ³⁶ Piya uta wama, wanita uma irosantase. Piya puntana, tabe yagarama maya untiye: Ago. Wanipa mampa waintiye. Mono wanika yekanapa kanara pai'natakibeno, uma abigantiye. ³⁷ (Pigoya, Piripi maya untiye: Taga abima, kagupa aeti amegapa kanarane, yogana, antota maya omintiye: Isu Karaisiti aeba Koti Ntagarawe. Pipa abibebe puwe, omintiye.)

³⁸ Pigoya, kareba pita atate, Piripibe kana tabe yagarabe waniti tumima, Piripiba kana yagara wani pai'atantiye. ³⁹ Piya wanipisa iyusuguna, Wa'egawamatisa Awamusa'ama Piripi ababute waogana, tabe yagara aeba to kake kampa agantana, antawama asoy-aenabisa ke'wati wantiye. ⁴⁰ Pigoya, Piripi aeba Asito kumati irosaogini agantawe. Uma irosa'magina, pitasa agobima kumaka kumaka aogi kamana uwaimita wama, Sisariya kumata uma irosantiye.

Soro agu a'wae pumagina Isu aegarantiye

9 Soro aeba Wa'egamati atokaenta kina kama puwaitama, karana itama iyegukena agi napintiye. Aibumagina, monota paitanta kiye yagaramati wama kamana yogana: ² Soro ao'maeyiyema, esa kae-ma, Tamasiko kumata miyume Yuta kina'miti kaema amintiye. Amogana maete marota'i wama, Wa'egawamatisa kasa ki aega'ma miyume kina ibatama, wabe wayape iyakana u'ma ibabute Yerusaremi kumati kanakena wantiye.

³ Piya wama Tamasiko kuma nkagora uma irosakena pogana, mantarisa apayaena tumima tumpa e'wasa potantiye. ⁴ Aibogana, mabi ware'nama mima, kamana ka mayama abintiye: Soro, Soro, kaeba nanaga karana punatama naeguyene, yogana, ⁵ Soroba mayama abigama untiye: Wa'ega, kaeba kegawe, yogana, aeba maya untiye: Karana punatama naeguyempe, Isu naewe. ⁶ Pigoya, kaeba asima mare kumati wagini, pita'i piya pikena kamanapa ugamikibewe, omintiye. ⁷ Pigoya, wasana aege wanta kina igeba kamana kampa unta, uwa mintantawe. Piya, igeba kamana'amaba abintawe. Piya, to ka'enaba kampa agantawe. ⁸ Piya, Soroba asima agaomempa, aoba tunusuwaogana kampa agantiye. Aibogini, aokina'mi ayakana urite, Tamasiko kumati ababute wantawe. ⁹ Pigoya, pita'i

kakaga yagaba uwa aorikaema mima nanintabe wanipe kampa nanta, uwa a'a-o uma mintantiye.

¹⁰ Pigoya, Tamasiko kumata Isuti atokaenta yagara ka mintantiye. Agewapa Ananayasiwe. Aepa Wa'egawama amonta patama: Ananayasi, piya agege'a yogana, abite: Wa'ega, naeba maye, untiye. ¹¹ Piya yogana, Wa'egawamaba amato puma maya untiye: Kaeba parutu ki'i wama, Yutasi ntamapi ima, ka Tasasi kumatasa yagara, agewapa Soro, ae uma abatao. Aeba ibanto nunamu uma miye. ¹² Aeba agu'amaba mayae-na agantiye: Ka yagara, agewapa Ananayasi, aeti uma irosa'ma ao agakena ayapa a'nota ataye, piya agantiye, untiye. ¹³ Wa'ega aeba kamana piya uma omogana, Ananayasi maya untiye: Wa'ega, pi ntagaraba tabera yega abuwe. Aeba kaeye atokaenta kinaka Yerusaremi kumatapa karana'enaba aseyonaba kampa puwaitaye. ¹⁴ Pigoya, mata'iba pabiyama kae kage kawaga kamana yompe kinapa iga'na taepa taubu'urite wanema, tabe mono kiye kina'mi igeba otawe, untiye. ¹⁵ Piya yogana, Wa'egawama maya omintiye: Kaeba uwa wao. Pi ntagaraba yoga kina'ne otawe. Aeba nage nawaga kamana'ne namu kinape wasana wa'ega kinape Isureyo aruyena igeti, yogane purite wama mikiye. ¹⁶ Piya peka, naeba nage nawaga kamana'neka uma awaenama nkagupi miyenema, otakana abikiye, piya untiye.

¹⁷ Pigoya, Wa'ega aeba piya yogana, Ananayasi aeba wama namaka yome, pita'i ima Soro nka'nota ayapa atama, maya untiye: Soro, nao'yagara, Wa'ega Isu ke'i aboragamiti, ae unatagi kanauwe. Kaeba kao agagana, Aota Awamusa'amaba kae kagupi pumaeyanoma iye, untiye. ¹⁸ Piya uma omogana, pabigo aobi aobariyanta kinatomempa aigaga paogana, agamagina asima iyogana, mono wani pai'ataogana, ¹⁹ naninta nama esegi puntiye.

Soro mono yuga Tamasiko kumata agobintiye

Pigoya, Soro aeba pi kumatasa Isuti atokaenta kina igege uwaenanto mima, ²⁰ pabigo karu'ena Tamasiko kumata Yuta kina'mi mpono namapi ima, Isu nkawaga kamana uma maya uwaimintiye: Isu aeba Koti Ntagarawe, untiye. ²¹ Piyama uwaimogini, abima pami pumagini maya untawe: Yerusaremi kumati pi nkagi yegana, pitaka karana itaurite, mata'iba pabiyama iga'na taubu'urite, tabe mono kiye kina'miti wakana kananti'naba, pipa ayama a'wae uyenaba piye, untawe.

²² Pigoya, Soro aeba esegiyena maemagina: Isu aeba taga Karaisitiwe, uma, pi kamana agoba uma aborama aogi pogini, Tamasiko kumata Yuta kina mintanta uwaimogini, abima uwoma nkigi napintawe.

²³ Piya, ka'isa yagaba pogini, Yuta kina'mi Soro aegukena naga'nikintawe. ²⁴ Piyama wa naga'ni-gi'urite, kibira arape asekae minaena puma aegukena kabiyuguna abite, ²⁵ wakena pogini, aseka aokina'mi ababute wama, yabatasa kibi kimarantati imagini, wa'nu kupi ira'atama iga'na ubu'atama u'yobaso puguna, tumima wagaintiye.

Soro Yerusaremi kumati umintantiye

²⁶ Piya puguna, Soro wama Yerusaremi kumata uma irosa'ma, Isuti atokaenta kina igeti uma amato pikena yogini, a'ya'ma kina igeba iyekuru pumagini, atokaenti ntagarawemaba, kampa napintawe. ²⁷ Piya puguna, Panabasi ao'ena potama, ababute aposoro kina'miti wama, Isu Soro ke'i aboramima kamana omogana, Tamasiko kumata Isu nkawaga kamana tabera uma aboranti, pi kamana uwaimintiye. ²⁸ Piya uwaimogini abuguna, igege Yerusaremi kumati nasi nasi puma mintantiye. ²⁹ Mima, Wa'egama nkage awaga kamana-pa kampa karu punta wasanaba uwaimintiye. Piya, Kariki kamana abinta Yuta kina'miba mono uma abigamaka puntiniba, kamana a'wae bu puntawe. Pi kina'mi ige aegukena yuguni, ³⁰ aokina'miba abite Sisariya kumati ababute tumima metauguna, wama Tasasi kumata uma irosantiye.

³¹ Piya pomeka, a'ya'ma Yuta mari, Karariya mari, Sameriya mariba, igeti paruyena aboraogini, monota ai'aru pume kina'mi to kake esegi puma mintantawe. Igeba Wa'egawamati uma airokaeyuguna, Aota Awamusa'amaba intabaipintiba esegi puwaitantiye. Piya pogini, to wabe wayape uwoma kina'mi mono namapi-pa igege ampa pai'ma tabe puwantawe.

Pita Iniyasi kaba'atantiye

³² Pigoya, Pita aeba a'ya'ma mari nasi nasi puta puta, Kotiti atokaenta kina Arita kumata mintume kina, igeti uma irosantiye. ³³ Irosa'magina, pita'i ka yagara agantiye. Agewapa Iniyasi, aeba aga'na asawaogana nankitama miyogana, kaboba tonaentisa kakaga umaema puwantiye. ³⁴ Pigoya, Pita mayama omintiye: Iniyasi, Isu Karaisiti aogi pugatama kabakataye. Asima amakapa akubuma akarakiyo, omintiye. Piyama omogana, pabigo asiwantiye. ³⁵ Piya pogini, a'ya'ma Arita Saroni kumatasa kina'miba agamagini, igu a'wae puma, Wa'egawama tuntana puma aegarantawe.

Pita Tabita ao agatantiye

³⁶ Pigoya, Yopa kumata Isuti atokaenti nkwaepa ka mintantiye. Agewapa Tabita, piya Kariki kamanapipa Tokasiwe. Kamanatepipa Esawe. Aeba asi nasi aogiye-namana pumagina, a'ya'ma wabe wayape ka'isaenaga aguyosagaume kinapa aogima iyo'maema mibutaye. ³⁷ Pigoya, pabi ntagaba Tokasi aeba yonintana aboramogana purintiye. Purogini, autiba wani pai'atama nama ka marupi metauguna waintantiye. ³⁸ Pigoya, Arita kumapa pipa agarota waintomeka, atokaenta kina igeba Pita awaga kamana abite, wasana tara uwaisitaugunisi, aeti Yopa kumati wama maya omintase: Kae kababute, tae wa'eri karu'ena wanema kanause, untase.

³⁹ Piya yusuguna, Pitaba abima aseyo puma, isigege wama uma irosa'ma, wasana yabae waintometi ababute intawe. Iyogini, abeya wae'iyia a'ya'magini kobe puma mimagini, intara'ena puma Tokasi aogama

mintana kai pagumpa iminti, pipa ayakiwaentawe. ⁴⁰ Piya puguna, Pitaba uwaitaogini, abe'i irosa'ma tumiwaegasuguna, arakabima nunamu untiye. Nunamu uma a'ya atate, aowaba a'wae puma kana wasana yabae waintometi agau'ma maya omintiye: Tabita, kaeba asiyo, untiye. Piya yogana, ao apina'ma Pita agama asima mara'miyogana, ⁴¹ Pita ayata u'ma asitantiye. Asitantana, Kotiti atokaenta kinape pi abeya waepe kega'e yogini, iyuguna Tokasi aogatama a'wae puma imintiye. ⁴² Pigoya, pi awaga kamana Yopa kumatapa abae puma anosaogini, uwoma kina'mi Wa'egawama mpono aegarantawe. ⁴³ Pigoya, Pitaba uwoma ntaga Yopa kumata to ka Saimoni, purumaka ari pome ntagara, aege mintantiye.

Enisore ka'waina Koniriyasi kamana omintiye

10 Pigoya, Sisariya kumata ka yagara, agewapa Koniriyasi, mintantiye. Aeba Itari marisa irebu kina'mi kiye yagara mintantiye. ² Pigoya, aewape aege mintanta kinape a'ya'ma igeba Kotika karu pumagini, monotapa aogima mintantawe. Pigoya, Yuta kinapa monebe kotape imima aogima iyo'maentana, asi nasi-ba Kotiti esotama mintantiye. ³ Pigoya, Koniriyasi piya pogana, ka yagaba atamaita Kotitisa enisore ka'waina ampa aboraogana, agega'e: Koniriyasi, untiye. ⁴ Piya yogana, aekuru puma: Wa'ega, nanagawe, untiye. Piya yogana, aeba maya untiye: Nunamube kao'enagape Kotiti iyegina, abima aogi pugataye. ⁵ Pika kaeba Yopa kumati wasana uwaitagini wama, ka yagara agewapa Saimoni, aoso agiba Pita, ae uma ababute kanaiyo, uwaitao. ⁶ Aeba auka Saimoni, purumaka ari pemi ntagara, ae namapi wani nkawamori a'yo umintakiya, uma ababute kanaiyo uwaitao, uma omintiye. ⁷ Enisorewamaba kamana piyama omite waogana, kayokaya yagara tarawa, irebu kina'wampitisa mono waintaga yagara kana, suma, igege'e uma, ⁸ pi kamanapa uwaimiwaetama, Yopa kumati uwaitaogini wantawe.

Wa'egawama Pita amonta ki'i ka'ena ayakintiye

⁹ Pigoya, pi kina igeba wama ke'i uma waimarategini, maroginiba to kake wama kuma agora uma irosakena puguna, kagi abebe pogana, Pitaba nama nkabobori ima nunamu asu untiye. ¹⁰ Nunamu asu yogana, aga'ena abogana, yogini naninta kao'ena potauguna, aesaro'ena puma ayampuga kampa abogana, amonta mayaena agantiye: ¹¹ Mantaba a'waiyogana, ka'ena kaiba taberaka'ya atunkatapa iga'na ubu'atama atauguna, mabi tumintiye. ¹² Pigoya, kana antabaipintiba yaga kuya kabara uwoma toma toma kina atamagina pugasanaogana mintometa tumogana, ¹³ maya kamana aborantiye: Pita, kaeba asima aeguma nao, yogana, ¹⁴ Pita maya untiye: Wa'ega, naeba uwa a'yugu kina'mi ntanintabe i'ni ntanintabe kampa naontanawe, untiye. ¹⁵ Piya yogana, to kake maya kamana aborantiye: Kotiba uma aogi piya, pi ntanintagaba kaeba uma

ataba a-po, untiye. ¹⁶ Pintana kakagara aboraogana, pabigo pi kaiba mantari a'wae puma intiye.

¹⁷ Pigoya, Pitaba pi kasa'ena agaomeka, uwoma nka-gi napiyogini, pabigo kana Koniriyasi nkaokina igeba wa'eri uma irosa'ma, Saimoni ntamaka ibigata wama uma abatamagini, kabera uma asima mima, ¹⁸ agega'e uma aguyosa'ma maya untawe: Saimoni, aoso agiwa-pa Pita, aeba ma ntamapi mintiyo, piya untawe.

¹⁹ Pigoya, Pita pi kasa'ena agaomeka napi napima mintogana, Awamusa'ama maya omintiye: Kaeba abo. Kakaga kina kanama ampa kaguyosagawe. ²⁰ Pika kaeba irosa'ma timimagina, igege wakenagaba a-kuntaba po. Pi kinapa nae uwaitaogini kanawe, omintiye.

²¹ Piya omogana abite, Pitaba kana kina'miti irosa'ma tumima, maya untiye: Naguyosagapa naeba maye. Nanaga kanawe, yogini, ²² pi kina igeba maya om-intawe: Irebu kina'mi kiye yagara Koniriyasi uratagi kanaune. Aeba Kotika karu puma aogiyenabi miyegini, a'ya'ma Yuta kina'miba aeka abeganaba, aogi pemi, aeti aota enisore ka'waina aboramima, kaeka na-mankapi kanama ampa kamana ugamekana aboma, omegina, tagarubagi kanaune, untawe. ²³ Piya yugu-na, Pitaba namankapi ibabuwaitama, pi nkaseka aogi-ma kabiwaitaogini waimarantawe. Waimarauguna, maroginiba, aeba Yopa kumatasa ka'isa Isu mpono abinta kinape, kaga wantawe.

Pita Koniriyasi ntamapinti intiye

²⁴ Pigoya, igeba ke'iba ka ase uma waitategini, wama Sisariya kumata uma irosantawe. Pigoya, pita Koniriyasi aeba ae tunkape to ka'isa aokinape igega'e uma, igawa pumagini mintuguni uma irosantawe.

²⁵ Uma irosa'ma, Pitaba namapinti iyogana, Koniriyasi-ba kanama agisabi ampa parokaema, a'mu potantiye.

²⁶ Aibogana, Pitaba ababuma asitama maya omintiye: Asiyu. Naeba wasananawe, omintiye. ²⁷ Piya kamana utaginisi, namapinti ima wasana aki puma mintuguna, asu igama maya uwaimintiye: ²⁸ Tigeba Yuta kina tae agoba abintawe. Taeba to marisa kina tigege tao'ena puma umisanagaba akutatantane. Pigoya, naeba tigekeba a'yugu kina i'ni kinaneba kampa uritakuwe. Kotiba agowapa unamima nayakintika, ²⁹ naeba kama-natipa kampa akayunta, uwa kamanati wasima kanauwe. Pika naeba ibaba tibigauwe: Tigeba nanaga nagega'e yega kanauwema, ibigantiye.

³⁰ Piyama ibigaogana, Koniriyasiba maya omintiye: Naeba kasa'ena agategi mirite kanaogana, tarawa tarawaki yaga a'ya piye. Pi kamana ugamukuwe. Naeba atamaita nunamu yuwagana, ka yagara kaiwapa wae'wae puwanta naeti aborama, ³¹ maya unamitaye: Koniriyasi, Kotiba nunamugapa abima, wasana mone kotatasa iyo'maeyampeka abima aogi pugataye.

³² Pika kaeba Yopa kumati wasana uwaitagini, Saimoni, aoso agiba Pita, ababute kanaio. Aeba auka to Sai-
moni, purumaka ari pemi ntagara, ae namapi miyemi, kana namankapa wani nkawamori waintiye. Pi kana Pitaba mata'i kanama ka'isa kamana ugameno, yoga abituwe. ³³ Pigoya, naeba pika wasana uwaitaogini,

kaetiba watagana, kaeba kamana'nepa abima, kanam-peka nantawama aogi piye. Pigoya, mapa Wa'egawa-ma kamana ugaminti, pi yega abenemagi Koti nkaobi aki puma mintune, piya untiye.

Pita Koniriyasi ntamapi mono uwaimintiye

³⁴ Pigoya, Pitaba awamu aseyo puma maya uwaim-intiye: Koti aeba wasana taukaba abeginaba iyegina tumeginaba kampa piye. Pipa abibebe puwe. ³⁵ Piya, toma toma kina'mitisa ka'isa kina'miba aeka karu puma aega'ma, ae aobi aogima miyiginaba, igega'e ukiye. ³⁶ Kotiba Isureyo kina taeti kamana au'wapa maema aboranti, pi nkawaga kamana tigebe abewe. Aeba Isu Karaisiti, a'ya'waemaenama Nkwa'ega otao-gana, paru aogi kamanapa uramiwaentiye. ³⁷ Pigoya, Yuta mari aboranti, pi nkawaga kamanapa mayama abewe: Yoni aeba wasana mono waninkama kamana uwaimogini abuguna, Isu, Nasareti kumatasa, ae Koti Aota Awamusape esegiyenawape amogana, Karariya mari mono yugawapa agobintiye. Piya, a'ya'ma maba ainkima nasi nasi puma wasana iyo'maentiye. Aibu-magina, a'ya'ma ke kina'ma intabaipinti minta kinapa aogi puwaitantiye. Kotiba ao'maema, wage aetaogana pi ntugaba puntiye. ³⁹ Pigoya, Yuta kina tae maribe Yerusaremi kumatibe unti puntintanaba, pipa taeba agama abiwaentune. Pigoya, ainti maripora aeguyuguna purintiye. ⁴⁰ Pu'ma mintogana, kakaga yaga a'ya pogana, Koti abage puntiye. Abage puma asitaogana, aborate kakate puntiye. ⁴¹ Pigoya, a'ya'ma kina'miti-wanane. Wasana aogi kamana'wa ukema kina Koti pai ibabumaranti, taetimana aborantiye. Pi purintapisa asiyoga, aege naninta kaga nama, kamanapa uma abintompene. ⁴² Pigoya, Kotiba aepa aoso kina purinta kina tae tabe kiya yagara asitantiye. Pi nkawaga ka-mana a'ya'ma kina uma aborama uwaimiyoma, uratantiye. ⁴³ Pigoya, aeka napima imatiti pikibe kina age awaga kamana'waka uma aguntaenawaipa Koti asu'a puwaigaikiye. Pipa a'ya'ma poropete kina ige uma aborantawe, Pita piya untiye.

To marisa kina'miti Aota Awamusa tumintiye

⁴⁴ Pigoya, Pita piya yogini, a'ya'ma abima mintume ki-na igeti Aota Awamusa tumintiye. ⁴⁵ Pigoya, Koti to marisa kina'miti Aota Awamusapa ti'ma imogini, ka'isa Yuta kina, Isu nkaegaranta Pita abagi punta kina, ige-ba agate pami puntawe. ⁴⁶ Piya, to marisa kina'miti Awamusa tumogini, to kamana to kamana umagini Koti uma tabe potauguni, abima pami puntawe. Piya puguna, Pita maya uwaimintiye: ⁴⁷ Taeti Aota Awa-musa tuminti, pabiyama ma kina'miti tumemika, mono wanipa kampa akunkitakune, untiye. ⁴⁸ Piya uma yogini, ao'miba ibabuwaitama Isu Karaisiti nk-agera mono wani pai'itantawe. Piya puguni, igeba Pita arakuruguni, ka'isa yagaba igege mintantiye.

Pita Yerusaremi kina awaga kamana uwaimintiye

11 Pigoya, aposoro kinape Isu nkaegaranta kina Yutiya mari mintume kinape, igeba namu'isa kina'na'ni Koti kamana aegaranta, pi nkiwaga kamana abintawe. ² Piyama abuguna, Pitaba Yerusaremi kumati a'wae puma iyoginiba, Isu nkaegaranta i kasanta kina'miba aeka abugunaba kunta ibogini, ³ maya omintawe: Kaeba nana pikena to mari wama, i kampa kasanta kina'migeba nanintaba nane, untawe.

⁴ Piya yuguna, Pitaba pintana aboraminti, pi kamana pa agorasa agobimagina, maya uwaimintiye: ⁵ Naeba Yopa kumata nunamu uma mintuwagana, napiyenanempa a'wae poga, amontagantaena agauwapa, mayaena aboranamoga agantuwe: Piya ka'ena tabe kaigantaena atupa maema kabobuma, iga'narasa ubu maranta, pi mantabintisa pubasanauguna tumima, nagora tumpa irosantiye. ⁶ Tumoga, agabebe puma igama pakobuma mayama agantuwe: Antabaipintiba tonarona kina, yagabe kabubintisa kina kuya kabara a'ya'ma kinapa pita agantuwe. ⁷ Pigoya, naeti kamana mayama aborantiye: Pita, kaeba asima aeguma nao, untiye. ⁸ Piya yoga naeba maya untuwe: Wa'ega, pipa kampaye. Naeba uwa a'yugu kina'mi ntanintabe i'ni ntanintabe kampa naontanawe. ⁹ Piya yuwagana, mantarisa ebi ebi kamana to kake maya untiye: Pipa Kotiba uma aogi pegina, kaeba uma ataba a-po, untiye. ¹⁰ Piyaena aboraoga, kakaga pogana, kana a'ya'waemaena mantari a'wae puma intiye. ¹¹ Pigoya abiyo. Pintanaba kakawaogana, pabigo Sisariya kumatisa kakaga kina apa naeti wama nama mintuwampe, pita'i uma irosantawe. ¹² Uma irosaoguna Awamusu'ama maya unamintiye: Kaeba igege wakenaga ata kagiba a-ntapima wao, unamintiye. Piya yoga, wauwagini ma taokina tonaentisa ka'umaema kina'miba nabagi pugu, wama uma irosa'ma irebu kina'mi kiye yagarama ntamapi iyuwakana, ¹³ maya kamana uramintiye: Nae namapi enisorewama aboranamima maya unamintiye: Kaeba Yopa kumati apa igarubagini, Saimoni, aoso agiba Pita, uma ababute kanaigina, ¹⁴ kamana urimekiri kaebe kao'mibe tigeba abigina, Kotiba ti'ima aogi puritakiye, piya unamiyema, kana kiye yagara unamintiye. ¹⁵ Pigoya, naeba mono uwaimuwagana, pai taeti Aota Awamusa tumintisa puma, pabiyama igegetiba tumintiye. ¹⁶ Piya poga, naeba pi agategi, Wa'egawama kamana maya unti, pipa napintuwe: Yoniba uwa wanitaka'ya paititantiye. Piya naeba Aota Awamusatasa paititakuwe untika, napintuwe. ¹⁷ Pigoya, taeba Wa'ega Isu Karaisitika napima tamatiti puwakana, pintanaba tae-isa puntiye. Pabiyama to marisa namu kinape i'muntanaba puwaitama, Aota Awamusa imintiye. Pipa naeba ayama Kotipa kepa akunkatakuwe. Pipa kampaye, Pita piya untiye.

¹⁸ Piyama uwaimogini, igeba abima intaba paru pogini, Koti i'ni potama maya untawe: We, Kotiba to marisa kina igu a'wae puma, miyaba mikenanaga igegeba uwaitaye, piya untawe.

Antiyoki kumata mono aborantiye

¹⁹ Paipa Sitibeni pu'waoganaba tabe kuntuyena aborantiye. Piya pogini, Isu nkaegaranta kinapa iyegaka pai'ma wama, Pinisiya, Saiparasi, Antiyoki mari umima, Yuta kina'amana mono kamanapa uwaimima mintantawe. ²⁰ Pigoya, ige abakapisa Saiparasi kinape Sairini kinape Antiyoki kumati irosa'ma Kariki kina igege, pabiyama kamana uma abirite, Wa'ega Isu mpono kamana uwaimintawe. ²¹ Piya, Wa'egawamaba esegiyena imogini uwaimuguni, uwoma kina'mi abima igu a'wae puma Wa'egawama tuntana puntawe.

²² Pigoya, pi kamana Yerusaremi kumati waogini, monota ai'aru pume kina igeba abite, Panabasi otauguna Antiyoki kumati wantiye. ²³ Wama uma irosa'ma agaompa, namu'isa uwoma kina'mi Isu aegarauguna uma igama, Kotitisa awagaena igegeti aboraome, agama antawama aogi pogana, Wa'egawamati uma airokaema mikibeka ige'ma kamana esegima uwaimintiye. ²⁴ Piya, Panabasi aeba aogi yagarawe. Agupipa Aota Awamusape amatiti'enawape pumaema waitantogana, pi namu'isa kina igaogana antawama aogi puntiye. Piya, kana kumatapa uwoma kina'mi Wa'egawama tuntana puntawe.

²⁵ Pigoya, Panabasi aeba Tasasi kumati wama, Soro uma abatakena wantiye. ²⁶ Wama uma ababoginisi, Antiyoki kumati kanantase. Kanama ampima monota ai'aru pume uwoma kina'mige mima, ka kaboba mono uwaimintase. Pigoya, Antiyoki kumatasa wasanamiba Isuti atokaenta kina ige igewaiwa Karisiteni kina'nema uma aborantawe.

²⁷ Pi kanabipa, poropete kina Yerusaremi kumatisa Antiyoki kumati tumintawe. ²⁸ Pigoya, igegetisa ka, agewapa Agabasi, aeba Awamusu'ama otaogana a'ya'ma mari nanintaga tabe kabo pikibe, pi kamanapa untiye. Piya, pi kana kaboba Aroma kina'mi wa'ega yagara Korotiyasiba, aeba mintogana aborantiye. ²⁹ Pigoya, Antiyoki kumatasa Isuti atokaenta kina igege pi kamana abite, mone iyotasaenawai waintomepa aki puma, Yutiya mari iyo'miti ataigina wakibika, uma esegi puntawe. ³⁰ Pigoya, mone maema aborama aki puntapa, Panabasike Soroke isimugunisi, maete wama aegaranta kinata kabiyume kina'wai me imintase.

Erotiba Yemisi aeguntana, Pita araku'urintiye

12 Pi kanabipa, wasana wa'ega yagara Erotiba monota ai'aru pume kina ka'isa, karana itama agasiyaena puwaitantiye. ² Piya puntana, yogini Yoni nkaganto Yemisipa kasotasa aegugasuguna purintiye. ³ Piya pogini, uwa Yuta kina'mipa iga ibogana igama, Pitapa pabiyama yogini, yisiti kampa waita pareti nakena yaga arosaogini, araku'ma iga'na utintawe. ⁴ Pi Pasoba yaga, i'ikenana yaga, a'ya pekanaba, Yuta kina iyakima aegukenaga napima yogini, iga'na namapi atama, irebu kinapa tonagisarisa ka'umaema kina'mi kiya kabintawe. ⁵ Pigoya, Pitaba iga'na namapi

mintogini, monota ai'aru pume kina igeba asi nasi ae-ka napima Kotiti nunamu uma mintantawe.

Enisorewama iga'na namapisa Pita iyoba'atantiye

⁶ Pigoya, Eroti aeba marekanaba wasana iyakikena yaga aboranti, pi nkasekapa irebu yagara taramisi isigeba isibakapi Pita iga'na tara ubu'atama waimarantiye. Piya, to irebu yagara taramisi nama kaberi kiya kabima mintantase. ⁷ Pigoya, Wa'egawamatisa enisore ka'waina pabigo aborama asiyogana, namapa e'wasa puwantiye. Piya pogana, enisorewamaba Pita abekintata aukayama abage puma: Ke karu'ena asiyo, yogana, Pita nkayapisa iga'naba iyobantiye. ⁸ Piya pogana, enisorewama maya omintiye: Kautasaenaba maema pu u'ma, kagisa anapa maema igiyo, untiye. Piya pogana, enisorewama to kake omintiye: Mu'mu kaigapa maema pu u'ma naegarao, yogana, ⁹ aega'ma wantana, enisorewama pomentanaga aboganaba amonta ki'i pusuyena puntiye. ¹⁰ Pigoya isigeba to ka kabira piyama mintugunaba igasima uma pasite puta, kumati tabe kabi kimaranta, pita uma irosausuguna aewa uwa a'waiwaoginisi tumintase. Tumima ke'i wantinisi, karu'ena enisorewama Pita megaite wagaintiye.

¹¹ Piya pogana, Pita age'magina maya untiye: Mapa napiyuwe. Wa'ega aeba enisorewa otagina, Eroti nki-iga'nabisabe Yuta kina'mi nkigobintanabisabe iyoba nataye, piyama napintiye. ¹² Pita aeba piyama napi-gaite age urite wantiye. Wama Yoni Maka ae ano, agewapa Mariya, ae namata uma irosantiye. Pita'i uwoma kina'mi aki puma nunamu uma mintantawe. ¹³ Pigoya, Pitaba komari umima kabera aiwakarusogana, kayokaya araga ka, agewapa Arota, aeba: Kebaya ai-wakarusiye, ute tumima, ¹⁴ Pita kamana'wata abite, kabe kampa aiginta uwa a'mu purite, nama nkantabaipinti ima: Pita kanama kabera ampintiye, uma uwaimintiye. ¹⁵ Uwaimogini, igeba abite maya untawe: We, kaeba aibo kamana yene, yuguna, aeba a'no pako puma esegima untiye: Me, ae asima mintiye, untiye. Piya yogini igeba: Pipa amankapa pemintanaga yene, untawe. ¹⁶ Pigoya, Pita aeba to kake aiwakarusuma miyogini, kabe ai'ma aewa nkagamagini pami puntawe. ¹⁷ Piya puguna Pitaba aya tugu-pa pumagina: Kamanapa pakama miyiyoma, uwaimintana, Wa'egawama iga'na namapisa iyoba atama ababunti, pi nkawaga kamanapa uwaimimagina, to ka maya untiye: Tigeba ma kamanapa Yemisipe to ka'isa taokinape uwaimiyo, untiye. Piya ute, aeba tori iro'ma wagaintiye.

¹⁸ Piya marogini, irebu kina igeba Pitaka aisakate: Nana puwaye, ute, iyekuru puma pami puntawe.

¹⁹ Piya puguna, Erotiba Pitaka aguyosakategina iga'na namapi kampa aganta, irebu kina uwaitaogini, aseka kabima mintume kinapa iyeguntawe. Piya pugaita, Eroti aeba Yutiya maba kaite Sisariya kumati tumima mintantiye.

Eroti nkantota'ena aboramintiye

²⁰ Pigoya, pi kanabi, Taya Saironi kumatasa kinapa Eroti tabera ka ibirantiye. Piya, pi kuma ago kina igeba irosa'waema: Paru puratanema, wasana wa'ega yagarama kiya yagarawa, ka agewapa Parasitasi, ae omuguna, antawamaba aogi pogana, kana wasana wa'ega yagaramati wama kamana'waipa omintiye. Piya, igeba ka'isaenawai ankima ankimayena kampa puma mintantasinta, kamparagaenabi mpintantasine. Piya, ankami ankamiyenawaipa tisa'waogini, pi to kake kabo puma airokaekena irosantawe.

²¹ Pigoya, Eroti aeba kamana a'wae puma uwaimikena kana iminti, pi ntaga aboraogana, wasana wa'ega awa'ena pu u'ma, kamana ukema yabaera ima mima, pi kina'mi aki puma mintuguna kamana uwaimintiye. ²² Uwaimogini a'ya'ma kina'miba aomana suma maya untawe: Kamana pipa wasanama kamanapa kampaye. Pipa Koti kausu kamana yene, untawe. ²³ Pigoya, Erotiba pi kamanaka abima aogi puntana, Koti nkageba kampa maema asaga'yuyogana, Wa'egawama enisorewa otaogana aeguyogana, aupinti kimparaogana pu'wantiye.

²⁴ Piya, pabi ntaga Wa'egawama mpono'amaba anosama abae purite wagana puntiye. ²⁵ Pigoya, Panabasibe Sorobe isigeba Yerusaremi kumata pi uwaisitantasa puma pugaita, pabe nkawameta Antiyo-ki kumati a'wae puma wakenaba, Yoni Maka ababusuguni kaga wantawe.

Igeba Soroke Panabasike mono yugara uwaisitantawe

13 Pigoya, Antiyoki kumata monota aruyenabi poropetebe tisabe mintantawe. Piyama: Panabasiwa, Simiyoni aeba to ka ominta nkagiwapa Tunu Ntagarawa, Arusiyasi aeba Sairini kumatasawa, Maneyeni aeba wasana wa'ega yagara Eroti aege kaga agayagaya puma mima anosantina, Sorowa, sumagini aruyenabi mintantawe. ² Pigoya, ka yagaba Wa'egawama nkagisuma nakenaba a'a-o uma aki puma mintuguna, Aota Awamusa'ama kamana maya untiye: Panabasike Soroke yoga uwaisitantopa, pi pikibemeka maema aseyo puwaisitaiyo, untiye. ³ Piya yogini, pika nanintaba a'a-o uma nunamu uma mima, iyapa isi'nota atama akayona puwaisitama, mono yugara uwaisitaogunisi wantase.

Saiparasi mari wama mono kamana untase

⁴ Pigoya, Aota Awamusa'ama piyama uwaisitaoginisi, isigeba wama Serusiya kumata tumpa irosa'ma, wanipisa karebi ima wama Saiparasi uma irosantase.

⁵ Pigoya, pi mpari irosa'ma, Saramisi kumati uma pita'i Yuta kina'mi ige mono namapi ima Koti kamana uwaimintase. Yoni Maka aeba isigege kaga wama isiyo'maentiye.

⁶ Pigoya, a'ya'ma pi mpari nasima, Peposi kumata uma irosantawe. Pita'i uma irosa'ma, Yuta yagara, ka kiyona pikena yagara, kampari poropete mintanti,

agewapa Pa-isu, ae uma abatantawe. ⁷ Pi ntagara aeba kiya ka, agewapa Sesiyasi Porasi, ae ao'yagara mintantiye. Pi kiya yagara aeba aogi napi napiyena wantaga yagara, aeba Koti kamana abikenaga abogana, Panabasike Soroke isigega'e yoginisi kanantase.

⁸ Kanausuguna, pi kana kiyo'ena pome ntagara, Kariki kamanapiya agewapa Erimasi, aeba kiya yagarapa Isu mpono a'a-o otama akunkisitantiyeye. ⁹ Pigoya, pi ntaga Sorokaba, aoso agiba Poro, aepa Aota Awamusa'ama antabi pumaemagina aseyo pogana, Erimasi aragamagina maya omintiye: ¹⁰ Kaeba kewama ntagarawe. Kaeba arupuyenama kama potane. A'ya'ma kumpari'ena kamparagaenagampaba kagupipa pumaentiye. Kaeba Wa'egawama nkaogi ki maema a'yugu puma, ataena pumagina akunene. ¹¹ Pika Wa'egawama nkesegiyenawampa nkagowapa agao. Kaeba kao karu karumpa'wakana, ka'isa yagaba arapa kampa agama mikibene, untiye. Piya yogana, pabigo ibinankama ata potaogana, aoba tikaeyogana aya nkurupa nkurupa pogini, ayata urikena puntawe. ¹² Pintana aboraogana, kiya yagaraba Wa'egawama nkesegiyenawata agategina, monokaba pami puma abogana, aogi pogana aogima abibebe puntiye.

Poroba Pisiriya Antiyoki kumata mono uwaimintiye

¹³ Pigoya, Porobe aokinape igeba Peposi kumapa atate, wanipisa karebi ima to kake wama, Pampiriya mari Pega kumata uma irosantawe. Pitasa Yoni Maka aeba itate Yerusaremi kumati a'wae puma kanatiye. ¹⁴ Pigoya, igeba Pega kumatasaba wama, Pisiriya mari Antiyoki to auka pita uma irosantawe. Pita uma irosa'ma, Yuta kina'mi sabatiba kaga mono namankaipi ima mintantawe. ¹⁵ Pigoya, pi monota tabe kina igeba Mosese kamanake, poropete kina'mi kamana awa'enake, ka'isa aisuma a'ya atate, mayama uwaimintawe: Tao'mitaba, mono kamana ka napintiripa yigi abeno, untawe.

¹⁶ Piya yuguna, Poroba asima aya nkasa puma paru puwaitama, maya uwaimintiye: Isureyo nao'mitabe Kotika karu pe kinape, kamana urimekiri abiyo.

¹⁷ Isureyo kina taete Koti, aeba tayabamagi ibabuma kibi itama, Isipi mari mimagini tabe kina aborantawe. Piya puguna esegiyenawatasa pita'isa ibabute kama, ¹⁸ ka'me mpari nanintaba imima iyo'maema miyogana, kaboba 40 puntiye. ¹⁹ Pigoya, Kenani mariba tonaentisa tara umaema kina igarubakasima yogini, tayabamagiba igeba pi mpaba pakobuma, iyota iyota puma maema mintantawe. Piya puguna, kaboba 450 a'ya puntiye. ²⁰ Pigoya, Kenani mari mintuguna kiya aborawaimogini mirite wauguna, poropete Samuweri aborantiye.

²¹ Pigoya Samuweri mintogini, wasana wa'egawaika yuguna, Kotiba Penisameni nkaga'nubara igetisa Kisi ntagara Soro asitaogana, kaboba 40 kabiwaitama mintantiye. ²² Pigoya, aeba atate, Tebiti wasana wa'egawai asiantiyeye. Pigoya, aeka maya kamana uwaimintiye: Naeba Yesi ntagara Tebiti agama, aeka naumawamaba aogi pegi, aeka yekana nae yuga

a'ya'ma wasikena yagarane mikiye, Koti piya untiye.

²³ Pigoya, Tebiti nkaga'nubara igetisa Isureyo kina tae aogi tau'ikena yagara ka aborakibi, awaga kamana unti, pi'na au'wantaga'ena penema, Koti yogana, Isu aborantiye.

²⁴ Pigoya, wasana abakapi aboranema, maru Yoniba a'ya'ma Isureyo kina'mi igu a'wae piyemagina, mono wanipa pai'itakena kamana uwaimintiye. ²⁵ Pigoya, aeba ke otanta a'ya wakena puntipa, pita aeta wama wasana maya uwaimintiye: Aewa uma unatapa, pi ntagaraba aeba naeba kampaye. Aeba ainti kanakiye. Naeba uwa yagara kanaoka, agisa anapa akubotakena ayabaya pukuwe. Aeba Wa'ega yagarawe, Yoni piya untiyemagina, Poro uwaimintiye.

²⁶ Piya untana, to maya untiye: We, naokina'ne, Abara'amu nkaga'nu, tigebe to ka'isa Koti karu pota kina, yekiri abiyo: Tau'ikenaga aogi kamana pi taeti otantiye. ²⁷ Yerusaremi kina, ima minta tumima minta kina'miba Isupa kayoneba kampa potantawe. Piya kampa puguna, poropete kina'mi meto kamana a'ya'ma sabatirapa aisuma abompe, pipa esegi puntiye. Piya, aeka ata kamana otama uma a'ya atantawe.

²⁸ Igeba Isu kaintanawakaba aguyosakate, Pairatika uwa yuguna aeguntiye. ²⁹ Pigoya, mono kamanapi umaranta, pabi nkawameta puma, mariporasa iyoba'ma aru kabi kaitantawe. ³⁰ Piya puguna, Kotiba purintapisa asiantiyeye. ³¹ Aibogini, aege Karariya marisaba Yerusaremi kumati kaga kananta kinapa uwoma ntaga aborawaimintiye. Aborawaimogini, aganta kina igeba pi nkawaga kamana'wa uwaimikena kina'ena puma, mampa mintawe. ³² Pigoya, Koti tayabamagi pi utawaitanta, pipa Kotiba Isu asitaogana, iyabamagi taeti au'wa aboranti, pika tintawama asoya kamana urimuse. Pika mono ini Samu tara, Koti umaranti kamana mayama kaemarantiye:

Yagarane kawe. Kaepa iba aboragatauwe, yogana, kaemarantiye.

³⁴ Pigoya, Isu purintapisa asiantikana, aeba aintiba to kake pu'ma abararakenaenaba kampa maema aborakiye. Pika Kotiba kamana maya untiye:

Naeba Tebiti aogiyenaba utatantokana, pi'na au'wapa waiyaba waiyaba'ena timukuwe, untiye.

³⁵ Pika mono ini Samubi to ka mayama waintiyeye:

Kaeba aota yagaragapa naepa a-ntataga abararano, piyama kaentiye.

³⁶ Pigoya, Tebiti aekaba kampa kaentiye. Ae agowapa abintune. Aeba Koti yoga kamana otanti, pipa aokina igeti puma a'ya atate purintiye. Purogini, ayabamagi ige kabi kaitauguna, au'ariwapa abararantiye.

³⁷ Pigoya, Koti asiantanti ntagara, aeba kampa abararantiye. ³⁸ Pigoya, naokina, naeba urimekiri abiyo. Aguntaenaripa Isu ka'waina maema asu'a purigaikenaga yune. ³⁹ Mosese kamana ago kamana'amaba kaintanaripa asu'a purigaikenaba pugagate atantiye. Pika Isuti uma airokaeyiginaba, kanara maema a'ya'wae maenaripa asu'a purigaikiye. ⁴⁰ Poropete ka'waina kamana unti, pi'na tigeti esegi pusanaga a'wae piyoma, tige'ma kamana urimuwe. Kamana mayamawe:

⁴¹ We, mono'ama akaya se kina, tigeba agabebe puma uwoma tigi napiyigina ataena puritakiye, iye. Naeba tige kanabipa, ka aota yuga pukuwe, iye.

Pigoya, ka yagarama pi ntuga kamana urimekiripa, pipa tigeba kampa aogima abima wasikibewemagina, poropete yagarama kaemarantiyema, Poro piya untiye.

⁴² Pigoya, Poroge Panabasige isigeba mono namapisa irosa'ma tumusuguni, wasanamiba to ka sabatira pabi kamana uwaimikibemeka untawe.

⁴³ Pigoya aruyenabisa tumima, uwoma Yuta kinape to marisa kina Yuta kina iyegaranta ka'isa pi mpono kinape, Poroke Panabasike isiyegarauginisi, Koti awagaenabi pasema mikibeka, ige'ma esegima tabe kamana uwaimintase.

⁴⁴ Pigoya to sabati aboraoginiba, pi kumatasa kina igeba Koti kamana abikenaba, a'ya'ma tabera irosantawe. ⁴⁵ Iroauguni, Yuta kina'miba igate abima, igobipa tabera puwaisitama, Poro kamana akayuma karana potantawe. ⁴⁶ Piya pugunisi, Poroge Panabasige isigeba esegi kamanapisa maya uwaimintase: Yuta kina, tigeba Koti kamana maru uwaimiyoma untapa, ma tigeri a'a-o uma miyaba'enamakaba kampa tabiyema, yegana, agoripa aboraika titate to marisa kina'miti wama pi aogi kamana igepe uwaimukuse. ⁴⁷ Piya, Wa'ega aeba pika napima maya uramintiyeye:

Naeba tigepe namu'isa kina'mi e'wasaena amikena uritantoka, i'ikena kamana mirite wama, ma tuti uma mima a'ya piyo, Wa'egawama untiye, isigeba piya untase.

⁴⁸ Piya yusuguni, pi to marisa kina igeba abuguna intawamaba asoya pogini, Wa'egawama kamana'wapa aseyo puma i'muntanabisa abima maentawe. Pigoya, igeba miyaba'ena utawaitanta, pabi nkawameta igeba pi kamanapa wasintawe.

⁴⁹ Aibuguna, kana marapa Wa'egawama kamana'amaba abae puma anosaurite wagana puntiye. ⁵⁰ Pi kumatasa kiya kina'mige ka'isa mono abume tabe waya'iyabe, igepe Yuta kina'mi kumpari kamana uma imo atikeba'magini, iyo'maema Poroke Panabasike ma'ena puwaisitama, nama kuma'waipa akunkisigasi-ma isigarubauginisi wantase. ⁵¹ Wantinisi, isigisarisa i'nipa aiwaka pusuguna tumoginisi: Aguntaenaripa wairitano, otate, Aikoniyamu kumati wantase.

⁵² Wausuguna, a'ya'ma Isuti atokaenta kina ige igupipa i'muntana Aota Awamusa pumaerite wagana puntiye.

Aikoniyamu kumata mono untase

14 Pigoya, Poroge Panabasige isigeba Aikoniyamu kumata uma irosa'ma, pabiyama Yuta kina'mi mpono namapi ima mono yusuguna, au'wa aborantiye. Piya pogini, Yuta kinape Kariki kinape uwoma kina'mi Isu aegarantawe. ² Aibuguni, Yuta kina ka'isa igeba pi mpono kamana a'a-o uma, pabi namu'isa kina imo atikebaugini, aposoro igobi puwaisitantawe. ³ Pigoya, isigeba uwoma ntaga pabi kumata mima, Wa'egawama mponowapa karu kampa punta uwaimi-

ma mintantase. Piya pusuguna, Wa'egawama kayone kamana'wapa aborawaisimima, esegiyena isimoginisi awame'enabe kasa'enabe toma toma puntase.

⁴ Pigoya, kana pi kumatasa kina'miba pakobuma, ka'isa Yuta kina'miti uma atokaeyuguni, ka'isa kina'miba aposoro yagara tara isigeti uma airokaentawe.

⁵ Pigoya, ainti ka'isa namu'isa kinape, Yuta kinape, kiya kina'wai igeba aposoro ata puwaisitama, yaba kasutasa isiyegukena pugunisi, ⁶ abite isiyegaka pai'ma, Arikioniya mari wantase. Pigoya, pita'i Arisitera, Tebi, kuma tara waintusumetibe, to ka'isa isigorasa kumati-be, ⁷ wama pita'i aogi kamana uwaimima mintantase.

Arisitera kumata mono yuga puntase

⁸ Pigoya, Arisitera kumata agisa taraba pu'wanta yagara ka mintantiye. Aeba ano nkantabaipintisa pabiya yagara aboranta, ke nasi nasipa kampa puma uwa awaitami puntiye. ⁹ Pigoya, Poroba mono yogana abima mintogana, aeti agabebe puma, agowa mayama abintiyeye: Ma ntagara aeba aogi pikena amatiti'ena waintiyema, napintiyeye. ¹⁰ Piyama napimagina, obina kamanapisa maya omintiyeye: Kaeba kagisagapa aema asima turu puma miyo, omintiyeye. Piya yogana, kana yagara aeba pabigo asima nasi nasi puntiye.

¹¹ Pigoya, a'ya'ma uwoma kina'miba Poro pomentana agate, kega'e uma Arikioniya kamana'waipisa maya untawe: Amani kina isigeba wasana i maerite, abakatepi aboranta mintase, untawe. ¹² Piya untini, Panabasikaba aeba amani ka, agewapa Susi, ae aukantana puntawe. Piya, Poro aeba tabe kamana'ya-ga yagaragini, Emisiwe untawe. ¹³ Pigoya, Susi ae mono namapa kana kuma'ama nkawamori waintantiye. Piya, pi mpono nama kiye yagara aeba yogini, pi kumatasa kina'mi nki'muntana isimimagini purumaka kaema muta isitama, agunta pasaisitakena puma, kana aposoro yagara tara puntawe. ¹⁴ Aibuginisi, Panabasibe Porobe isigeba pi abite, tabera pami puma isitasaenaba atutu puntinisi, wasana ipasara puta wama maya untase: ¹⁵ We, ma kina, tigeba nana pewe. Tasigeba tige miyesa puma wasanawe. Tigeba kumpari monopa tikabitate, miyaba Koti aeti uma airokaekibeka, aogi kamana'wapa urimuse. Ae mantabe mabe wanipe a'ya'ma tonaronaba maema aborawaetantiye. ¹⁶ Pigoya, ago mirite kananta, pi kanabi namu'isa kina abiwaimogini, igu'ama miyaba kipa toma toma aborama mintantawe. ¹⁷ Pigoya, a'yuguba kampa puritaikana, agowa abiyema, agu kao'ena puritamagina, yegina kabe pape ka awameta aemagina, a'ya'ma nanintaba aboragiri, nama ti'mu puma miyewe, piya untase. ¹⁸ Pigoya, aposoro isigeba e'ero ntaga esegi kamana piya uma, paru puwaitama aka'yuwaitausuguni, taena puma muta isitakena pumepa uwe atantawe.

Poroyaba kasutasa aeguntawe

¹⁹ Pigoya, pita'i mintusuguni, Yuta kina'mi Antiyoki kumatisabe Aikoniyamu kumatisabe irosa'magini,

wasana imo atikebauguni, iyo'maema Poro yaba kasu-tasa aeguntawe. Aegumagini: Ago puriye, umagini kuma nkawamori paibumaete wantawe. ²⁰ Piya puguna, pita'i waintogini, Isuti atokaenta kina irosa'ma, aeti uma karare puma agauguna, aogama asima kumati intiye. Pigoya maroganaba, Panabasige Tebi kumati wantase.

²¹ Wama pita'i aogi mono kamana yusuguni, wasana-ba uwoma kina'mi abibebe pugunisi, Isu tu ibabuntase. Piya pumaginisni, to kake a'wae puma wama, Arisitera, Aikoniyamu, Antiyoki kumati ampa irosa irosa puta puta kanantase. ²² A'ya'ma kumati irosa'ma kamana uwaimusuguni, Isuti atokaenta kina igeba abite esegima imatiti pugunisi, ige'ma Wa'egawama atokaema mikibeka kamana uwaimima maya untase: Taeba ataena puratama, tauki nakiyenama abobori mima, Koti kabiratakena kumati ikena ki uma aogi puratantine, untase. ²³ Pigoya, a'ya'ma kumati monota ai'aru pume kina'mibisa kiya kina'wai ibabuma uwaitama aboramaginisni, naninta a'a-o uma mima nunamu uma akayona puwaitama, imatiti punta mono yugaga Wa'egawamati itantase.

Isigeba a'wae puma to Antiyoki kumati wantase

²⁴ Aibumaginisni, Pisiriya maba agaita wama, Pam-piriya mara uma irosantase. ²⁵ Pita'i uma irosa'ma, Pega kumata mono uwaimite, Ateriya kumati tumintase. ²⁶ Pita'i tumima, wanipisa karebi ima wama, to Antiyoki kumata uma irosantase. Pi kumatasa monota ai'aru pume kina igeba Wa'egawama nkawagaenabi isitama, yoga uwaisitauginisi agobima purite wantase. ²⁷ Pabigo kanama irosa'ma, monota ai'aru pume kina igega'e uma aki puwaitama, Koti esegi puwaisitaoginisni yoga pusuguna, to marisa kina'mi mono'ama agupi uma pasinta, pi kamana uwaimiwaentase. ²⁸ Pigoya, isigeba pi kumata Isuti atokaenta kina ige abakapi uwoma ntagaba mintantase.

Taba ai'aruyena Yerusalemi kumata aborantiye

15 Pigoya, Yuta marisa kina ka'isa Antiyoki kumati tumima, Isu mpono abinta kina maya uwaimintawe: Tigeba Mosese kamana uma tipa kampa kasaiginaba, Wa'egawamaba kanara kampa tibabikiye, untawe. ² Piya yugunisni, Poroge Panabasige ka ibi'ma, tabera maka yusuguni, pi kumatasa mono kina'mi maya untawe: Porobe Panabasibe to ka'isa kina, tigeba aposorobe monota kabiyume kinape Yerusalemi kumati minta, igeti pi kamana maete wakibewe, piya uma uwaintantawe.

³ Pi kumatasa monota ai'aru pume kina'mi piya uma uwaitauguni wantini, wama Pinisiya, Sameriya ma againtiniba, pita'i Isu mpono abinta kinapa maya uwaimita wantawe: To marisa uwoma kina'mi mono abewe, uwaimuguni, abima tabera i'muntanaba igetiba aborantiye. ⁴ Aibogini, wama Yerusalemi kumata uma irosauguni, monota ai'aru pume kinape aposorobe monota kabiyume kinape, igepa ibabuma

aogi puwaitauguni, igeba Wa'ega esegi puma iyo'maeyogini, to marisa kina'miti mono yuga puguna au'wa aboranti, pi nkawaga kamana uwaimintawe. ⁵ Pi kamana uma a'ya puguni, ka'isa Isu nkaegaranta Parasi kina maya untawe: To marisa kina'miba mono abikena puntiniba, itapa a'aitama, Mosese kamana agoba wasiwaeyiginaba kanarasakiye, untawe.

⁶ Piya yuguni aposorobe monota kabiyume kinape pi kamana umagina, aogi pukena to aki puntawe. ⁷ Aki pumagini, uwoma kamana yuguna, Pita asima maya uwaimintiye: Nao'mitaba, to marisa kina'miti nasima aogi kamana uwaimikenaenaba, pipa Kotiba tige aruyenabisa nae naba punatantegi, pai agobima uwaimuwagini abima Isu nkaegarantawe. Pipa ago abintawe. ⁸ Pigoya, Koti aeba tagu'ama agabebe puma Yuta kina tae Aota Awamusa taminti, pabiyama to marisa kina imima agoba tayakiye. ⁹ Igeba aeka napima imatiti piginaba, igu'amaba wae'wae pekana, tae puratantisa puma, pabi nkawameta igepa puwaitantiye. ¹⁰ Pika tigeba nanaga Kotipa agasima, tigeba kuntuyenaba asaema, to marisa Isu nkaegaranta kina'mi ibotapa itakenagaba yewe. Pi kuntuyenaba taebe tayabamabe kampa abaebune. Pipa kampaye. ¹¹ Taeba mayama abune: Aogi pikenaenaba pipa Yuta kina taebe, to marisa kinape, kaga Wa'ega Isu tau'ikena yagara, ae awagaenawaka uma aogi pune, Pita piya untiye.

¹² Pitaba kamana piya uwaimogini, a'ya'ma aki punta kina uwa pasema mintantawe. Mintuguna, Porobe Panabasibe isigeba Koti to marisa kina'miti awame'enabe kasa'enabe isiyakoginisni puntame, pi kamana uwaimintase. ¹³ Pigoya, uwaimima a'ya atausuguna, Yemisiba kamana maya uwaimintiye: Nao'mitaba, kamana yekiri abiyo: ¹⁴ Koti aeba to marisa ige aruyenabisa wasana ibabekini, aewa mpono abikena kina'ena pikena ki to mari aboranti, pi kamana Saimoni yegi abune. ¹⁵ Pigoya, ae kamana'amaba kamana ago kamanapi uma paibuntiye. Poropete ka'waina Wa'egawama yome kamana mayama kaentiye:

¹⁶ Naeba a'wae puma, Tebiti ae nama abararami, pi aoga aogasosima aogi pukuwe, iye.

¹⁷ Piya pekini, wasana igeba Wa'ega naeka kega'e uma naguyosa'magini nabatakibewe, iye.

Pigoya, to marisa kina igeba nage nawaga kamana ukenu kina'nentana pikibewe, iye.

¹⁸ Wa'ega naeba kamana piyama uma aboraurite ima mintanto'nana, pipa yuwe, poropete yagara piyama kaentiyema, Yemisi untiye.

¹⁹ Pigoya, Yemisiba poropete kamana napima maya-amato puma uwaimintiye: Taeba to marisa kina Kotiti a'wae puma igu ame kina'mipa, kuntuyenaba kampa imenema yuwe. ²⁰ Igeka kampari kotintana ampaemagini, ankagaba ankagabaenaba a'a-o umagini, kobama kampa ima maema pu'wami kinape korape a'a-o umagini, a-ntaiyema esegi puma, pi kamana'anto esa kaema imukunema, uwaimintana, ²¹ to ka maya untiye: Mosese kamana pi iyabamagibe iga'nugibe paitaka'ya agobima, a'ya'ma kumaka kuma-

ka aisurite kanama mintantane. Piya, ibaba pabiyama a'ya'ma sabatirapa mono namapipa aisuma, a'ya'ma kina'miba abewe. Pika pi a'yugu pusanaga tagu'amaba tara taraba a-peno, Yemisi piya untiye.

To marisa kina'mi nkisa kaema atauguna wantiye

²² Pigoya, uwaimogini aposorobe monota kabiyume kinape a'ya'ma pi monota ai'aru pume kinape, abuguna aogi puma asoya pogini, igetisa tara yagara uwaisitaugunisi, Poroke Panabasike isibabuntase. Ka yagara ma, agewapa Yutasi, to ka agiwapa Pasabasiwa, Sairasiwa sumaginis, monota paitakena yagara tara isibagi puma, kaga Antiyoki kumati waiyema, uwaitantawe.

²³ Piya puntini, esa ka maya uma kaema imuguni maete wantawe: Aposorobe monota kabiyompe kinape, taeba taokina to marisa Antiyoki kumatasabe, Siriya marasabe, Sirisiya mari minta kinape, tige ta'mu puritama, ma nkisapa ataritaune. ²⁴ Taeba kampa abintokini, mata'isa ka'isa kina'mi tigeti ima kamana urimima, tigu'ama a'yugu purigasuguri, tigeti atatara kamana aborantiye. ²⁵ Pigoya, taeba pi abite aki puma, taetisa tara uwaisitaokinisi, tabugai ntagara tara, Panabasike Poroke, isibagi puma iyewe. ²⁶ Pi ntagara tara, Wa'ega Isu Karaisiti aeka uma isi'waisipa kaintase. ²⁷ Pigoya, pi wasana isibabumaraumpe, Yutasige Sairasige isigeba ima isiwamupisa kamana urimisigiri, abiyo. ²⁸ Aota Awamusa taeti waintegi, taeba maya kamana yune: Taeba to ka'isa kuntuyenaba kampa tige tikabapipa atakune. Pintanamana piyo: ²⁹ Tigeba kampari kotintana amikenaenabe, yaga korape, kobama kampa imu maema pu'wami kinape, pi ntainitaga antaiyoma ankagaba ankagabaenaba a'a-o uma kaitegiri, aogima miyiyo. Pintana tikabitakibepa, aogima mikibewema, esapa kaema imintawe.

³⁰ Pigoya, pi nkisa isimima isigarubauguni, igeba pi nkisa maete tumima, Antiyoki kumata uma irosa'ma, monota ai'aru pume kina igega'e uma aki puwaitama, kana esapa imintawe. ³¹ Imuguni aisuma abite, paru kamana kaema imume, pika intawamaba asoya puntiy. ³² Pigoya, Yutasige Sairasige isigeba poropete puntase. Piya pumaginis, uwoma aogi kamana Isu mpono abinta kinapa uwaimima esegi puwaitantase. ³³ Pigoya, igege miyusume kanaba a'ya pogini, pi isiyokina'miba intawama paruyenabisa isitaugunisi, uwaisitaugunisi, wausume kina igeti a'wae puma kanantase. ³⁴ (Sairasiba aewa aumawampa aega'ma, Antiyoki kumata umintantiye.) ³⁵ Aibusugunisi, Poroge Panabasige isigeba Antiyoki kumata to kake amato puma mima, Isu nkaegaranta ige iyo'maema, mono uma Wa'egawama kamana wasana uwaimima iyakin-tase.

Poroge Panabasige isigeba pako puntase

³⁶ Pigoya, aintiba Poroba Panabasi maya omintiye: Tasigeba mono kayokaya'enara wama yuwagini, a'ya'ma kumatisa tasiyokina aboranta, igeba ayam-

abaya miyewe. Pika wama abukuse, untiye. ³⁷ Piya ute, Panabasiba Yoni Maka aege kaga wakenaga untiye. ³⁸ Pigoya, Maka aeba paipa isigege wama Pampiriya mari kasa yugari uma irosa'ma, isitate a'wae puma kanantika, Poro aeba piya yagaraga aboganaba kampa aogi puntiy. ³⁹ Piya pumaginis, isimawamaba tabera tara tara puma pako puntase. Pako puma, Panabasiba Maka ababoginis wama wanipisa karebi ima, Saiparasi mari wantase. ⁴⁰ Pigoya, Poro aeba ao'maeyanta kina'wapa Sairasi ababogini, pi Isu mpono abinta kina'miba: Waisiginaba, Wa'egawama kabirisitakiye, uma uwaisitaugunisi wantase. ⁴¹ Wamaginis, Siriya mabe Sirisiya mabe againtinisiba, monota ai'aru pume kina iyo'maema esegi puwaitata wantase.

Poro aeba to ka mono yagara wama puntiy

16 Pigoya, Poroba Sairasi ababute wama, Tebi kumati wamaginis, Arisitera kumata uma irosantase. Pigoya, Arisitera kuma pitapa Isuti atokaenta yagara ka uma abatantase. Agewapa Timoti, aeba anowampaba Isu nkaegaranta Yuta wae, piya abawampa Kariki yagarawe. ² Piya, Arisitera'isa kinape, Aikoniyamu kumatisa kinape, pi Isu nkaegaranta kina igeba Timoti ae agoba aseyo puma, Poro omintawe. ³ Omuguna, Poro aeba aekaba abogana, aege kaga wanema, omintiye. Pigoya, pi mpariba Yuta kina mirite wanta, igeba kana yagarama nkabawampaba Kariki yagakini abiwaentaka, pika Poroba igeka napima, kana yagarama nkau kasama, Wa'egawamatisa ara'enaba potantiye. ⁴ Pigoya, kumaka kumaka nasi nasi puma, aposorobe monota kabiyume kina'mibe, Yerusaremi kumata tonkiya kamana uma atantapa, monota ai'aru pume kina wasiyoma, uwaimite wantase. ⁵ Piyama yoga puguna, monota ai'aru pume kina'mi imatiti'enaba aborama esegi pigini, a'ya'ma yagaba to ka'isa kina abima igege atokaentawe.

Poro aeba Masetoniya yagara agantiye

⁶ Pigoya, Pirisiya mabe Karesiya mabe agaite, Esiya manto abeti wama mono kamana ukema yuguna, Aota Awamusa'ama pi ki'i a-nkwa'yoma, akunkaitantiye. ⁷ Aibogini, wama Misiya ma awamori uma irosa'ma, ka auka'i aigigi pa'ma, Pitiniya mari wakena yuguna, Isu Nkawamusa'amaba pabiyama kampa owe uwaitantiye. ⁸ Piya pogini, Misiya maba agaite wama, kayo wani nkawamori Torowasi kumata uma irosantawe. ⁹ Pita'i uma irosa'ma, Poro aseka amonta mayaena agantiye: Masetoniya yagara ka'waina aeti aborama mima, agisuma maya omintiye: Kaeba Masetoniya mari ima tao'maeyo, omintiye. ¹⁰ Pigoya, Poro pintana agaogapa, aege aokina'mitabe maya untune: Koti aeba: Masetoniya mari wama aogi mono kamana uwaimiyoma uramiye, untune. Piya ute, pabigo wake-na aseyo puntune.

Tete kai pome wae Aritiya Isu kamana aegarantiye

¹¹ Pigoya, aseyo puma wanipisa karebi ima, Torowasi kumapa atate agasi agasima wama, Samotaresi uma irosantune. Pigoya marogapa, pitasa wama Niyaporisi kumata uma irosantune. ¹² Pigoya, pitasa wanipisa karebisa tumima, wama Piripai kumata uma irosantune. Pipa Masetoniya mari tabe kuma ka, Aroma kina'mi kuma agona puma mintantawe. Pi kumata ka'isa yagaba mintuwakana, ¹³ sabati aboraoga maya umagi, pi kuma nkagora waniti tumintune: Kuma nkawamori waniti tumima, Yuta kina'mi nunamu ye kuma ka wainitika, tumpa agakune, untune. Piya ute, tumima waya aki puma mintugu, tumpa ibatama, mara'mima kamana uwaimintune. ¹⁴ Pigoya, ige aruyenabisa to marisa wae ka'waina, aeba Kotitisa aogi kamana abima mintantiye. Agewapa Aritiya, ae yuga aogi tete kai pome wae, Tiyatira kumatasa, pi kana wae Wa'egawama agu aumawamaba aseyo pogana, Poro kamana yogana aogima abintiye. ¹⁵ Pigoya, aewape aokinape mono wani pasintini, maya uramintiyeye: Tigeba nagantaga Wa'ega ae tuntana poka, nae namapi kana miyiyo, ute, tonkiya poga, awamu wasima intune.

Poroke Sairasike iga'na namapi isiba puwaisitantawe

¹⁶ Pigoya, maroga nunamu ukema kumati tumuwakana, kayokaya araga ka'waina tabatantiye. Kana araga aeba kagina wantaga mima, kakanta'ena-ba uma abora putamagina, aeba igetisa ikantana uwoma maemagina, kabitaome kina'mipa imibutaye. ¹⁷ Pi ae tabatama, Porope taepe taega'magina, kega'e maya untiye: Ma kinapa Koti ima minti tabe yagara, ae kayokaya kina mima, tau'ikena ki'amaka urimima tiyakiyewe, untiye. ¹⁸ Piya kega'e asi nasima uya-ba'miyogana, Poro aeba pika aekita puma, kana kagina a'wae puma maya omintiyeye: Naeba Isu Karaisiti ae awamuta ugamekana, aragawae'ma nkantabisa irosa'ma wao, yogana, pabigo irosa'ma wagaintiyeye. ¹⁹ Aibogini, kana aragawae'ma kabitaome kina'miba mone kuta aborama, imomentana pabigo kampa to kake aboraogini agate, Poroke Sairasike ka isibi'ma, isibabute kuma akanti kiya kina'mi nkau'i isibabute wama, ²⁰ kiya yagaramiti uma kamana uwaisitama, maya untawe: Isigeba Yuta yagara taramisi, ma kumateti kanama ataena puratase. ²¹ Piya pumaginisi, awame'ena kasa'ena pese. Aroma kina'mitaba a'yugu pompentana, a'yugu maema miyompentana, piya ampa aborase, untawe. ²² Pigoya, uwoma kina mintume kina'miba igobipa tabera puwaisitama isiyegukena puguna, kiya yagara aeba kaiwaisipa atisa puwaisigasima, yogini eru kasutasa isiyeguntawe. ²³ Eru kasutasa tabera isiyegumugasima, iga'na namapi isibabuwaitama, kiya yagara aepa: Kabeba esegima kigasima pasema kabiwaisitanema, omintawe. ²⁴ Omuguna, iga'na namapa abakapisa marupi isitama, isigisaba ya atuta kirokae isitama, isitaoginisi waintase.

²⁵ Pigoya, aseka nkabubu Poroge Sairasige isigeba ini nunamu uma Koti isi'mu potantase. Piya pusuguni, iga'na namapisa ka'isa kina'miba isiwamusa aga abintawe. ²⁶ Piya pusuguna, pabigo imimapa tabera pogana, kana iga'na namankamaba kurukuru pogana, a'ya'ma kabeba a'waiwaogana, a'ya'ma kina'mi nkigisa iyapisa iga'naba iyoba wantiyeye. ²⁷ Piya pogana, iga'na nama kiye yagara aeba awaibintisa pami puma asima, kabeba a'waiwaentogana agama: Iga'na kina ago pai'ma wawaegasawe, ute, yoginka abamu kantabintisa a'yubuma, aewa au'wa aerisakena puntiye. ²⁸ Piya pikena pogana, Poro tabera maya kega'e uma untiye: Kaukapa a-nkaguya aiyo. Taeba a'ya'ma uwa kanara mintune, untiye. ²⁹ Piya yuguna, kana kiya yagara aeba ao'mika eka yogini, igi'ma amuguna, nama nkantabaipinti karu'ena wama aekuru puma, tabaraba purite ima, Poroke Sairasike isigisabi asu parokaentiye. ³⁰ Aibuntana, nama nkantabaipintisa isibabute tumima isibigama maya untiye: Tabe yagara tarane, nau'ikenaga ayama aogi puma misuwema, isibigaoginisi, ³¹ isigeba maya omintase: Wa'ega Isuka kamatiti puma aegarakibempepa aogi pugatakini, kao'miba pabiyamagini aogima mpikibewe, untase. ³² Piya ute, aepe aokinape Wa'egawama mpono kamana uwaimintase. ³³ Uwaimusuguna, kana kiya yagara aeba pabi aseka isibabuma, eru kasutasa isiyegunta'ena wani pai'ma aeyoba isigasimagina, yoginisi ae'wape aokinape mono wani pai'itantase. ³⁴ Piya pusuguna, ae'wa ntamapi isibabuwaitama yogini, kao'ena puma isimintawe. Pigoya aewape aokina'miba Koti ae tuntana pumeka, intawamaba aogi puntiye.

Poroge Sairasige irosa'wantase

³⁵ Pigoya maroginiba, kamana umarisakena kina'mi igeba irebu kinapa ka'isa uwaitauguni, wama iga'na namatasa kiye yagara maya omintawe: Kaeba tara yagarara uwaisitaginisi waiso, yuguna, ³⁶ pi kana kiya yagarama Poro maya omintiyeye: Naeka uwaisitaginisi waisoma, kiya yagarama kamana atagina kanaya, pika tisigeba kanara wama umiyiso, yogana, ³⁷ Poro irebu kinapa maya uwaimintiyeye: Igeba agoresipa kampa abinta wasana aruyenabi tasiyeguma, tasu airisa purasitama, iga'na namapi tasibaburasitawe. Tasigeba Aroma yagara tara mintuse. Pabiyama tasigepa kampa kotiyena purasitanta, tasiyeguma uwa ataena purasitawe. Pigoya mapa nanaga waisomaba, kakamaba urasitawe. Pipa kampaye. Igewai kanama ampa tasi-babgiraba wakuse, untiye. ³⁸ Poro kamana piya yogana, irebu kina'mi a'wae puma wama, kiya yagarape to tabe kinape uwaimuguni igeba kana yagara tara isigeba Aroma aruyenabi aborantame, pi kamana abite iyekuru puntawe. ³⁹ Iyekuru pumagini, kana yagara taramisiti kanama intara kamana uwaisitama, iga'na namapisa isibabute tumima, kuma'waipa atate waisema, uwaisimintawe. ⁴⁰ Piya pugunisi, isigeba iga'na namapisa irosa'ma tumima, Aritiya ntamati wama, Isu mpono abume kinapa igama i'nana kamana uwaimite wantase.

Tesaronaika kina'mi isiyegukena puntawe

17 Pigoya, Poroge Sairasige isigebe Ampiporisi kumape Aporoniya kumape isigaite, Tesaronaika kumata uma irosantase. Pita'i Yuta kina'mi mpono nama ka waintantiye. ² Pigoya, Poro aeba pubomesa puma kakaga sabatirapa mono namankaipi ima, igege paisa mono isapisa kamana uma abintawe. ³ Piya puntana, mono kamana awa'ena ka'isa pi'na agowapa aborama uwaimintana, maya untiye: Koti nkutaratanta yagara auki naki pumagina, pu'wantitisa asikiyema, mono kamanapi untane. Pigoya, Isu age awaga kamana urimuwe. Aeba taga Karaisitiwe, untiye. ⁴ Pigoya, ka'isa kina'miba pi kamana abibebepumagini, Poroke Sairasikeri uma atokaentawe. Pigoya, Kariki kina igebe Kotika iyekuru puma aegaraume kina'miba uwoma igeti uma amato puntawe. Pigoya, tabe kina'mi ige waya'iyabe a'ya'ma ka'isaba kaga abintawe. ⁵ Pigoya, wasana uwoma kina'mi mono abuguni, Yuta kina igebe abima intawamapa ikimagini, ka'isa kama kina uwaitauguni, igebe a'ya'ma wabe wayape imo kamana yuguni, pi kumatasa kina'mi agasiya puguni, isiguyosa'ma, Yasoni ntamapinti karu'ena ima Poroke Sairasike isiguyosantawe. Aibuntini, kana yagarara isibabuma wasana iyobi isitakena untawe. ⁶ Pigoya, isiguyosa'ma Yasonibe Isu mpono abinta kina ka'isabe ibabute, kuma kiye kina'mi ibabute wantawe. Piya puntini, maya uta wantawe: Maga maga kina igu'ama maema kamparaga puwaitata kanama taeke ata puratakena ampintawe. ⁷ Aibegana, Yasoniba ibabuma aogi puwaitaye. Piya, igebe wasana wa'ega yagararempa Sisa kamana'wa maema a'yugu potama, aogaso wa'ega Isu ae awaga kamana yegana, anosama abae piye, untawe. ⁸ Kamana piya umagini, kana kumatasa kinape kiya kinape imo atikebauguni, ⁹ pi kiya kina igebe Yasonibe aokinape uwaitauguni, i ikantanaba mone imuguni, uwa itauguni wantawe.

Poroge Sairasige Periya kumata yoga puntase

¹⁰ Pigoya, Isu mpono abinta kina'miba Poroke Sairasikeba aseka uwaisitaugunisi, Periya kumati wantase. Pita'i uma irosa'ma, Yuta kina'mi mpono namapi ima mono untase. ¹¹ Pigoya, pi kumatasa Yuta kina igebe paru kinane. Tesaronaika kumatasa kina ige kanta kinapa kampaye. Pika monopa igu aseyo puma abintawe. Piya puntini, kamana'waisi nkagowa abibebepikenaba asi nasima iyekita kampa punta, mono esapa aisuma abintawe. ¹² Pigoya, igetisa uwoma kina'mi Isu aegarantawe. Piya, Kariki kiye kina'mi nkwayape to ka'isa kinake igeti uma amato puntawe. ¹³ Pigoya, Poro mono uwaimogini abuguna, pi awaga kamana'ama Tesaronaika kumati waogini, pika Yuta kina'mi abintawe. Abite, Periya kumati kanama kuma ago kina'mi imo atikeba'ma, igu'ama maema a'yugu puwaigaintawe. ¹⁴ Piya puguni, Isu mpono abinta kina igebe Poro otauguna, pi kumapa atate wama kayo wanita uma irosantiye. Sairasige Timotigebe

isigebe pabita mintantase. ¹⁵ Pigoya, Poropa wasanami igebe mabi ababute wama, Atenisi kumata metauguna maya uwaimintiye: Tigebe a'wae puma wama ima yiginisi, Sairasige Timotigebe karu'ena kanaiso, uwaisimiyo, yogini igebe wama uma uwaisitantawe.

Poru Atenisi kumata kamana uwaimintiye

¹⁶ Pigoya, Poroba Atenisi kumata isigeke isiwaga puma mintana, kumpari kotiba tabera wairite waogana, agama agu'amaba tabera yaku tantiye. ¹⁷ Pigoya Yuta kina'mi mpono namapi ima, Yuta kina igewaibe Kariki kina ka'isa Yuta kina iyega'ma mintanta kina igege kaga mono kamana uma abintawe. Pigoya, asi nasi kumati wasana ibatamaba, pabiyama mono uwaimintiye. ¹⁸ Pigoya, pi kumatasa mono kina igewaipa Epikuriyani kinape Sitowiki kinape, pi kina'mi ige Poroge maka untawe. Aibuntini, ka'isa kina'miba Poroka: Ma kamana yagara aeba nana kamanapaya uramiye, untawe. Pigoya, to ka'isa kina'miba: Aeba aoso amani'ama awaga kamana uramiye, untawe. Pigoya, Poro aeba Isu awaga aogi kamanape purintapisa asikena pi kamanape yoginiba piya untawe. ¹⁹ Piya umagini, maba ka agewapa Ariyopagasi, pita'i ababute ima, maya untawe: Kaeba aoso kamana yempapa, pipa nanawe yene. ²⁰ Pipa aoso kamana abune. Pika agowa yega abeno, untawe. ²¹ Pigoya, a'ya'ma Atenisi kumatasa kinape to marisa a'yo ampintume kinape, igebe asi nasi kasa kamana abite, pabi kamana mare-u me-u puntawe. ²² Pigoya, Poroba aeba Ariyopagasi kanisore kina'mi nkiyobi asima mima, wasana maya uwaimintiye: Atenisi kumatasa kina, naeba agoripa mayama agauwe. Tigebe asi nasi amani'amaka nabi nabi puma miyewe. ²³ Piya, naeba wa'eriti nasi nasi puma amani'endaripa agakena nasimagi, ima ka aratara pi awa'ena mayama waintegi aisuwe: Mapa kampa agantompe kasa wa'ega, ae'enawe, aisuwe. Pigoya, kana kasa wa'egaba kampagiri abinta, aeti mono'ena pota, ae ago urimekiri abiyo. ²⁴ Koti ma aboratama pi'na abobori a'ya'waemaena toma tomantana atawaentiye. Pi ae mantawamage mawamage agoba mintiye. Pigoya, aeba wasana ayapisa kimaranta namapipa kampa miyabapa miye. ²⁵ Piya, ka'enaga aguyosagagina wasanama aborama amikenaenaba kampa waintiye. Pipa kampaye. Aewa maga maga kina tae mikenaenabe taumabe a'ya'wae maenabe tamiwaeye. ²⁶ Pigoya, wasana aipa ka'anto aboratama yogana, aepisa a'ya'ma marisa kinapa aboraurite wagana puntawe. Pigoya, aborama mirite wakubompeka, kanape ape aima aewa uratantiye. ²⁷ Pigoya, pi tagutasa aguyosagate wama, aewa uma abatakubompeka napima, Wa'ega Koti piya puntiye. Pigoya, aeba pagasa'iba kampaye. Abakatepi wasana ai'niratama miye. ²⁸ Piya pegi: Taeba miyemintanama nkai'niratatagi mima a'ya'maenaba pune. Tigetisa abinta kina ka'isamiba pabiyama: Taeba Wa'egawamapisa aborantompene, untawe. ²⁹ Pigoya, wasana taeba Koti ntagara mintunemaba, a'yugu

napima, korirasabe siribarasabe yabatasabe, Koti amankapa pumagini aogi awa'ena pewe. Pika Kotitisa aborantompe taeba Kotika abekanaba, pi nkawameta-pa a-peno. ³⁰ Paipa abikenaena kampa abima mirite waugunaba, Koti tigama, ataba kampa puritanti, pi kanaba ago a'ya puwantiye. Pigoya ibaba a'ya'ma maga maga kina tigu a'wae piyomagina, urataye.

³¹ Pigoya, kana ka atantegina waintiye. Pi ntagaba maga maga kina agorepa maema aborama, tagu antotapa ka awameta tamikiye. Pigoya, wasana ka'waina pi ntuga penema, purintapisa abage puma, Wa'ega asitama, agowapa purayakintiye, Poro piya uwaimintiye.

³² Pigoya, Poro aeba purintapisa asikena kamana yogini, ka'isa kina'miba uma ata potauguni, piya to ka'isamiba: Pi kamanapa to ka yagaba yega abeno, untawe. ³³ Piya yuguna, Poroba itate waintiye.

³⁴ Pigoya, tarantomi Poroti uma atokaema Isu aegarantawe. Igetisa ka Ariyopagasi kanisore yagara, agewapa Taiyonisiyasi, piya waya ka agewapa Tamarisibe, to ka'isabe kagane.

Poro aeba Korinti kumata mono yuga puntiye

18 Pigoya, Poro aeba Atenisi kumapa atate, Korinti kumati wantiye. ² Pita'i Yuta yagara ka abantatiye. Agewapa Akura, aeba Pontasi mari aboranti, pigoya waya'wapa Pirusira, aege Itariya mari mintusuguna, wasana wa'ega yagara Korotiyasiba, Yuta kina Aroma kuma akunkitama igarubantiye. Pigoya, isigeba pi kumapa atate, aoso Korinti kumata wama mintusuguna, pita'i Poroba isige uma isibatantiye. ³ Pigoya, Poro aeba seri nama pome ntagaragana, Akura aeba pabiyama pabi ntuga pomeka, namankapi mima ao'maeyoginisi kaga puntase. ⁴ Pigoya, Poroba a'ya'ma sabatirapa Yuta kina'mi mpono namapi ima, Yuta kinape mono uwaimima, aegarakena kamana uwaimintiye.

⁵ Pigoya, Sairasige Timotigeba isigeba Masetoniya marisaba a'wae puma kanausuguna, Poroba mono yugaba esegima puntiye. Piya puntana, Isu aeba taga utaratanta yagara, pi agoba Yuta kina aborama uwaimintiye. ⁶ Piya uwaimogini, igeba kamana'wapa uma kamparaga puma, aeka ata potauguna kaiwatisa i'nipa asari pogana tumogana, Yuta kinapa maya uwaimintiye: Ataena pikibe, pi kaintanaba nae'enaba kampaye. Tige'enaenawe. Pika mampa nakabiritate to marisa kina'miti yoga pukuwe, untiye. ⁷ Piya ute, ka yagara agewapa Titiyasi Yasitasi, aeba Kariki yagarama Koti mpono aega'ma mintanti, ae namapi ima mintantiye. Kana yagarama ntamapa Yuta kina'mi mpono namankama agora waintantiye. ⁸ Pigoya, pi Yuta kina'mi mpono nama kiye yagara, agewapa Karisipasi, aeba aokinape igeba mono abima Wa'ega aegarantawe. Aibuguni, Korinti kina igetisa uwoma kina'mi mono abima mono wani pasintawe.

⁹ Pigoya, ka aseka Wa'egawama aboramima Poro maya omintiye: Kaeba karuba a-puntana, monopa umbaba a-kaso. ¹⁰ Piya, ma kumatapa nae naokinapa uwoma kina mintaka, uma miyo. Naeba kaege kaga

miyokini, wasanamiba ataenaba kampa pugutama kampa kaegukibewe, piya untiye. ¹¹ Piya uma omogana, Poro aeba Korinti kumata Koti kamana uwaimima mintogana, opa tonagisarisa kakaga umaema a'ya puntiye.

¹² Pigoya, ainti Kariyo aeba Akaiya mari tabe kiye yagara puma mintogini, Yuta kina igeba kaga asima Poro kama potamagini, ababute pi kiya yagaramati wama kamana otantawe. ¹³ Ababute wama kampari uma maya untawe: Ma ntagara aeba a'ya'ma wa waya imiyo kamana uma, Kotitisa kasa mono wasiyoma uwaigasima miyema, kampari otantawe. Piya yuguna, ¹⁴ Poroba kamana ukema pogana, Kariyoba akayotama, Yuta kina maya uwaimintiye: We, Yuta kina, ma ntagara aeba kaintana kunda'ena aboramisinta, kamanatipa abosine. ¹⁵ Pigoya, tigeba uma kamanatitake kamana agoritake monotitakeraka una otawe. Pika tigeri kamana'wapa uma a'ya ataiyo. Pipa nae yugaba kampaye, untiye. ¹⁶ Piya uma otanti ntamata igarubaogini, ¹⁷ wasana igeba to ka Yuta kina'mi nkini namata kiye yagarawai, agewapa Sositenisi, aepa araku'ma kiya yagarama ntama kabe awara tabera aeguma, ataena potantawe. Piya puguna, kiya yagara ba igama uwasuwa puwaitantiye.

Poro a'wae puma Siriya Antiyoki kumati wantiye

¹⁸ Pigoya, Poro aeba Korinti kumata mimagina, ainti a'wae puma wakena puntanaba, mono abinta kina igeka: Aogima miyio, uwaitate, wanipisa karebi ima, iyoginisi Pirusirabe Akurabe isigeba aega'ma kaga wantawe. Pigoya, Poro aeba Koti nkaobi uma esegi potama, Senkeriya kumata uma irosa'ma mima, a'nopa agabu pukaintiye. ¹⁹ Pigoya, igeba Siriya mari wakenaraka wanipisa karebi ima, pitasa kaga wama Epesasi kumata uma irosa'ma, aokina tara isitategina, Poroba Yuta kina'mi mpono namapi ima, Yuta kinamige mono kamana uma abintawe. ²⁰ Pigoya, Yuta kina'miba: Taege mikune, uma arakurikena yuguna, maya uwaimintiye: ²¹ A'a, kampaya, Koti abi namekapa to kake tigeti a'wae puma kanakuwe, uwaitate, igeka: Aogima miyio, uwaitate, Epesasi kumati wanipisa karebi to kake ima wama, ²² Sisariya kumata uma irosantiye. Pitasa wanipisa karebintisa tumima, Yerusaremi kumati ima, monota ai'aru pume kina'mi: Aogima miyio, uwaimite, Antiyoki kumati to kake a'wae puma wantiye.

Poro to yugara waogana kakaga agobintiye

²³ Pigoya, Poro aeba Antiyoki kumata uwaenanto mi-gate, mono kayokaya'enara to kake wantiye. Piya puma, Karesiya, Pirusiya maba isigaito to kumati to kumati wantana, Isu nkaegaranta kina kamana uwaimima esegi puwaitantiye.

²⁴ Piya pogana, Epesasi kumati Yuta yagara ka irosantiye. Agewapa Aporo, aeba Aresanteriya kumata aboranti, pi kana yagaraba tabe abikenaena wantaga, paisa mono isapi aisuma abibebe puwaentiye. ²⁵ Piya

pogini, Wa'egawama ominta monopa aogima abintiye. Pigoya, to ka'isa kina'mi Yoni mono wani pai'itanti awaga kamanape, Isu nkawaga kamanape, omuguna abimagina, Isu nkagogaba kampa napintiye. Pigoya, pi ntagara Karaisiti aborakibi kamanapa esegima aogima uwaimintana, aborantiyemaba kampa napintiye. ²⁶ Pigoya, ka yagaba Yuta kina'mi ige mono namapi ima pabiyama monopa kampa aekuru punta, agowapa aogima untiye. Pita'i pi mpono yoginisi, Akurage Pisisira isigeba abite kayone puma agoya potamaginis, Koti nkagoba aogi uma arupu pomintase. ²⁷ Piya pusuguna, Akaiya mari wakena pomepa, Isu nkaegaranta kina igeba ae napiyenawapa esegi potamagini, marota'isa Isu nkaegaranta kina ige'ena esa mayama kaentawe: Ma ntagara aeba tigeti wakiripa, kayone potaiyoma, kaentawe. Esa piyama kaema amuguna, wama Korinti kumata uma irosa'ma, Koti kayonena puwaitantemi mono kinapa mono yugarapa tabera iyo'maentiye. ²⁸ Pigoya, paisa mono kamana awa'ena agowapa ku'magina: Isu aeba taga utaratanta yagara Karaisitiwema, pi agowapa wasana iyobi uma aborama uwaimima, Yuta kina'mi kamanapa maema a'wa puma maba atantiye.

Poroba Epesasi kumata yoga puntiye

19 Pigoya, Aporo aeba Korinti kumata mono yuga piyama puma mintogana, Poro aeba ka'isa mari ainkima nasi nasi puta, Epesasi kumata uma irosa'ma Isu nkaegaranta kina ka'isa uma ibatama, ² ibigama maya untiye: Tigeba mono abima, Aota Awamusa maentabe ayabayawe, yogini, igeba maya untawe: Kampaye. Aota Awamusa minti, pi awaga kamana'wapa kampa abintune, untawe. ³ Piya yuguna, to kake ibigantiye: Tigeba ke nkagera mono wanipa pasintawe, yogini, maya omintawe: Taeba Yoni mpono waninkamana pasintompene, untawe. ⁴ Piya yuguna Poroba maya uwaimintiye: Yoni aeba wasanami ige igu a'wae pikibeka wani pai'itama maya uwaimintiye: Naka'i kanama miyemi'na, aeka abima napima aegaraiyo, untiye. Pi kamana Isuka untiye, Poro piya untiye. ⁵ Piya yogini, wasanamiba kana kamana abite, mono wanika yuguna, Wa'ega Isu nkagera pai'itantawe. ⁶ Wani pasuguna, Poroba i'nota ayapa ataogana, Aota Awamusa'ama igeti tumpima, intebu a'wae pugasogini to kamana to kamana uma poropete kina'mi usuma agowapa untawe. ⁷ Pigoya pi kana wabe wayape a'ya'ma nagisarisa tara tumpaema puntawe. ⁸ Pigoya, Poro aeba Yuta kina'mi mpono namapi asi nasi imagina, monopa karu kampa punta, opa kakaga mima uwaimima mintantiye. Piya puntana, Koti kabiratakana kamana'ama nkagoba uma aborawaimintiye. ⁹ Piya pogini, ka'isa kina'miba igu'ama esegi pumagini, Isu mpono ikabitama, monota akiyenabi kasa mono kika uma ata puguna, Poroba uwa itantiye. Piya pumagina, Isu nkaegaranta kina ibabuma aki puwaitama, asi nasima ka yagara Tiranasi ae awa'ena namapi mono uwaimima iyakima mintantiye. ¹⁰ Piya puma, kaboba tara mima pogini, ainkima Esiya mari Yuta ki-

nape Kariki kinape mintume kina igeba a'ya'ma Wa'egawama mpono awaga kamanapa abiwaentawe.

Siwa ae yakaraki'numpi kamanane

¹¹ Piya puguna, Kotiba Poropa esegi potaogana, awame'enaba agasiya toma tomantana ayapisa puntiye. ¹² Pigoya pika wasanamiba Poronta autasaenaba maeritegini wama, yonintana ibome kina'mi ita u'ma aukaya puguni, yonintanawaipa itawaogini kaba'ma aogi puguna, intabaipintisa ke kina'miba irosa'ma iye-gaka wantawe.

¹³ Pigoya, Yuta kina tonarona tusa kina a'ya'ma maba ainkima nasi nasi pumagini, ka'isa Wa'ega Isu nkagera atama ke kinaka maya uwaimintawe: Isu nkage awaga kamana Poro yemi, ae awamuta esegima ugamekana atate wao, untawe. ¹⁴ Pigoya, tabe mono kiye yagara ntagara ka, agewapa Siwa, ae yakaraki'nu tonaentisa tara umaema kina'mi piya puntawe. ¹⁵ Piya puguna, ka kewama kamana mayama a'wae puwaimintiye: Isupa abibebepuntawe. Piya, Poro nkageba abintuwe. Tigeba aetasa kinatawe, untiye. ¹⁶ Kewama piya umagina, kana yagara aisepaogana esegi puma, kana yakaraki'nu iyeguma kaiwaipa aerutu puwaigasima korakasu iyeguyogini, ika namapintisa irosa'ma iyegaka wagaintawe. ¹⁷ Piya pogini, ainti Epesasi kumata mintanta kina, Yuta kina'mibe Kariki kina'mibe abite tabera iyekuru pumagini, Wa'ega Isu nkagega'eba asaga'yuntawe. ¹⁸ Pigoya, Isu nkaegaranta kina uwoma kina irosa'magini, pai ataena punta pi kamana intawama aseyonabisa uma aborawaentawe. ¹⁹ Pigoya, uwoma kina'mi kiyona asebenapuma esa u'ma miyume, pi isapa maete kanama wasanami nkiyobi ampa yaku kaentawe. Piya isa'ama nkikantanawapa maema aki puntasinta, 50,000 tora puntesine. ²⁰ Pigoya, wasanamiba piya puguna, Wa'egawama mpono'amaba aborama anosaurite wagana puma esegi puntiye.

Epesasi kumata amani waetaka maka untawe

²¹ Pigoya, Poro aeba piyama yoga puma a'ya ataogana, Awamusa otaogana Masetoniya mabe Akaiya mabe agaite, Yerusaremi kumati wakenaga untiye. Piya puntana maya untiye: Naeba Yerusaremi kumata uma irosa'magipa, to kake kanama wama Aroma kumata uma irosakuwe, untiye. ²² Pigoya, wakena puntanaba, abagi yagara tara Timotike Irasitasike uwaisitaoginisi, Masetoniya mari paitama wantase. Piya pusuguna, aewapa Esiya mara to kake amato puma uwaenanto mintantiye.

²³ Pigoya, pi ntagaba Epesasi kumatapa mono'ama kama potama, kasa mono ki akunintawe. ²⁴ Monerese konariyena pome ntagara ka mintantiye. Agewapa Timiteriyasi, aeba Atemisi amani wae'wampa amankapa aogiyena uwaenantontoba siribarasa puma ataogini, wasanamiba monerese ika puguna, aewape aokina'mipe moneba uwoma aborawaimogini, a'ya wakiyemagini kama potantawe. ²⁵ Pigoya, Timiteriyasi

aeba aokina igega'e uma aki puwaitama maya uwaimintiye: Nao'mitaba, tigebe yogarepa pi'na moneba aborama tamemi, pipa abintawe. ²⁶ Pigoya, ka yagara kanama ampintiye. Poro ae, tigebe ae agoba agama abewe. Aeba Epesasi kumatasabe Esiya marisa ka'isa kinapa tabera igu'amapa maema a'yugu puwaigasima maya uwaimiye: Wasana iyapisa pumaranta koti pipa kumpari'ena, au'wa kampa wainta'enawe, uma uwaimiye. ²⁷ Aeba piya pekana, yogarempaba au'wapa kampa waikiye. Tabe kotire Atemisi ae wa'eba kasipama ataena pikiye. Piya, Atemisi ae'wa nkage awaga kamana'wapa tumima ataena pikiye. Piya pekini, Esiya marisabe to ka'isa marisa kina'mibe a'ya'ma ae kamana abima aegaraompe'na, age awaga kamanapa a'ya'ma kaka wakiye, piya untiye.

²⁸ Pigoya, Timiteriyasi aeba aokina piya uwaimogini abite, igupipa igobintanamaba awaitaogini, kega'e uma maya untawe: Epesasi kumatasaba Atemisi aeba amani tabewe, piya untawe. ²⁹ Piya umagini, kana kumapipa tabe kiga'e umagini, tabe kamana a'ya'ma kina'mi untawe. Piya ute, a'ya'ma asima wama akiyena pubume kumati uma aki pikena wantini, igeba Kaiyasike Arisitakasikeba kaga isiraku'ma isibabute wantawe. Kana yagara taraba Masetoniya yagararaginis, Poro aega'ma kaga nasi nasi puntawe.

³⁰ Pigoya, Poroba abite kana wasana aki pumeti wake-na pogini, Isuti atokaenta kina'mi akayotantawe.

³¹ Piya, ka'isa Esiya marisa kamani kina Poro aokina'miba, Poroti kamana atauguna waogini, uma esegi puma kampa wasana aruyenabipa wanema akunkatantawe.

³² Pi kana kina'mipa napi napiyenawaipa a'yugu puwaogini, ka'isamiba ka kamana uma kega'e yuguna, to ka'isa kina'miba to kamana uma kega'e untawe. Piya yuguni, uwaena kina'miba kana aki pume kamana'ama agowapa kampa aogima abintawe. ³³ Kana wasanamiba piya puguni, Yuta kina'miba Arekisanta abubasanauguna, kana kina'mi abakapi wantiye. Aibogini, ka'isa kina'miba kamana agoba omuguna, Arekisanta aeba aya tugupa puwaitama, kamana antotapa wa waya a'ya'ma uwaimikena puntiye. ³⁴ Pigoya, wasanamiba kamana abima, aepa Yuta yagara agabebe pumagini, a'ya'ma kega'e umagini, maya untawe: Atemisi aeba Epesasi kumatasaba wa'ega tabewe, piya uma e'erota tu awa kega'e untawe.

³⁵ Piya yuguna, pi kumatasaba kusikusi yagara aeba kamana'waipa uma paru puma, kayone puwaitama maya uwaimintiye: Ma kumatasaba Epesasi kina, tigebe ago abintawe. Ma kumapa tae wa'ega Atemisi ae ago kumane. Piya, akuninta yabapa mantarisa tupuma mata'i tumintine. ³⁶ Pigoya, wasanama kana kamanapa kampa akayukiye. Pika tigebe uwa paka puma, a'yuguyenaba a-piyo. ³⁷ Tigebe tara yagarara isibabute kanantapa, pipa isigebe mono namapisa ka'ena maema a'yugu puma kuntana pikena kampa kanantase. Piya, wa'ega waete Atemisi, ae akayasotakenaba kampaye. ³⁸ Pigoya, Timiteriyasibe yoga kina'wampibe kaga ka yagaramage kamana'wai waintakiniba, kamana ukena yaga aborakini, kiya kina mintati igeti uma yiyo.

³⁹ Tigebe ka'isa kamanati waintakiripa, kiya kina'mi akiyenabi maete waiyo. ⁴⁰ Piya, taeba ibasa yagaba maka uma ma'ena puma ataena pikena pune. Piya pompekini, wasana wa'ega kina'mi abite tagega'e uma tabigaigipa, kamana antotapa nana kamana uwaimukune, untiye. ⁴¹ Kana kusikusi yagarama piya ute igarubaogini, kana akiyena pumepa atate wantawe.

Masetoniyage Kariki marige Poro wantiye

20 Pigoya, kamana uma maka yumepa pabigo paka puwauguna, Poroba Isu nkaegaranta kina igega'e uma, i'nana kamana esegima uwaimite, Masetoniya mari wantiye. ² Maba pi againtanaba, monota ai'aru pume kina mirite wanta, ige to kake ige'ma kamana uwaimita, wama Kariki mari uma irosantiye.

³ Irosa'magina, pita'i opa kakaga migaita, kayo waniti tumima, wanipisa karebi ima Siriya mari wakenaga yogini, Yuta kina igeba aegukena kamana yuguna abitegina, atate Masetoniya mari mabi wantiye. ⁴ Pigoya, mayaki kina'mi ke'iba abagi puntawe: Periya kumatasaba Sopata, aeba Pirasi ntagarawa, Tesaronaika kumatasaba Arisitakasige Sekantasigewa, Tebi kumatasaba Kaiyasige Timotigewa, Esiya marisaba Tikikasige Toropimasigewa sumagini, ⁵ piyaki kina'mi paitamagini, Torowasi kumata tagawa puma mintantawe.

⁶ Tau'ikena yaga, yisiti kampa wainta pareti nakena yagaba a'ya poga, Piripai kumati wanipisa karebi ima, nayaka'mu yaga wama Torowasi kumata uma irosantune. Pita'i irosa'ma, tonaentisa tara umaema yaga mintantune.

Porowasi kumata ka yagara asitantiye

⁷ Pigoya, taeba sontara ara naninta nakena aki puntune. Piya puwakana, Poro aeba marekanaba wakena uma mono kamana uma miyogana, aseka nkabubu puntiye. ⁸ Pigoya, kana mintuwampe aboborasa marupipa kanepa uwoma nkigi atauguna tantiye.

⁹ Piya puguna, ka yagara agewapa Yutikasi, aeba Poroba monopa e'erota yogana, abaku kabira mima awai pegu pumagina awaintiye. Awaita mintometisa abaku kabirisa ware'nama, mabi tumpa aeguwayogini, asitaumepa ago araginaka yogini, inatisa kakaga maru pumarantatisa tumima aeguyomeka ara aeguntiye.

¹⁰ Piya pogana, Poroba tumima aepa'ma asitama wasana maya uwaimintiye: Tigebe a'tiyekuruba piyo. Aumaba uwa waintegina aogaye, piya untiye. ¹¹ Piya utegina, namapinti ima pareti akobuma imite nate puntiye. Nagaite, igege to e'erota mono uwaimogini abima mintuguna marintiye. Marogana itate wantiye.

¹² Kana wasanamiba kana yagaraba aogaogini namankapinti ababute wumagini, intawamaba tabera paru puma aogima asoya puntawe.

Porowasi kumati wantiye

¹³ Pigoya Poro yoga, taeba wanipisa karebi ima Asosi kumati paitama, pitasa aba pikena wauwakana, aewa-

pa uwa mari pi kumati wantiye. ¹⁴ Pigoya, Asosi kumati wama uma tabataoga, wanipisa karebi ima arupu puma wantune. Wama Mitirini kumata uma irosantune. ¹⁵ Pitasa wama marogapa Kayosi uma irosa'ma agaitegi, pabigo pitasa wama to ka yagaba Semosi uma irosa'magi, pitasa wama marogapa Mairitasi kumata uma irosantune. ¹⁶ Piyama, Poro aeba Pentikositi yagaba Yerusaremi kumata uma irosakena yomekana, pika wanipisa karebi wama Epesasi kumapa agaite, Esiya mintakana kana'wa a'ya puwasanaga agaite, wama Mairitasi kumata uma irosantiye.

Epesasi kinapa i'nana kamana uwaimintiye

¹⁷ Pigoya, Mairitasi kumata uma irosantana, kamana ataogini wama Epesasi kumatasa monota kabiyume kina ibabute kanantawe. ¹⁸ Kanama irosauguna, Poro ba kamana maya uwaimintiye: Naeba Esiya mari irosa'ma, pabigo tigeti yogane agobima puma mintantone, pipa agorasa abintawe. ¹⁹ Naeba nagega'enepa maete tumima mimagi, nantara'enabi mpima Wa'egawama kayokaya'enaba puma mintantone. Piya, Yuta kina igeba karana natama ataena punataugu, ma'enabi mpinantone. ²⁰ Pigoya, kamana tige urimikenaba kapa kampa airari kaeyuwagana waintantone. Tige aogi piyema, mono kamanapa uwoma akiyenabipe tigeti ntamapipe urimima tiyakima mintantone. ²¹ Piya puma, taeba Kotiti tagu a'wae puma, Wa'egare Isu Karaisititi tamatiti puma mikubompeka, Yuta kinape Kariki kinape esegima urimima mintantone. ²² Pigoya, mapa Aota Awamusa'ama nabaibemika, Yerusaremi kumati wakuwe. Pigoya, wama maroti uma irosakana, piya mayaena abora namikibipa, pipa kampa abintuwe. ²³ Uwa iga'na natakenaenage nanta naukikenaenage maroti nagawa puma waintiye. Pipa a'ya'ma kumati uma irosa ampa irosa poganaba, Aota Awamusa'ama piyama uma aboranamegi abuwe. ²⁴ Pigoya, naeba nau'neka aboganaba uwaenaganta pemika kampa naekuruba puwe. Naeba nanta aseyonabisa nagisa aeta aeta wama nayakikibi ki'i a'ya pukuboka nabiye. Pigoya, Koti kao'ena agoya kamana uma arakuboka, Wa'ega Isu unatantiye. Yoga, pipa puma aogi pusanaga naumawamaba tabera waiye. ²⁵ Pigoya, ma ka yekiri abiyo. Naeba Koti kabiratakena urimima, abakatipi miyogiri, nagapa pipa aintiba to kake naorapa kampa nagakibewe. ²⁶ Naeba Koti mpono kamana atantipa, pipa a'ya'ma urimiwaentuwe. Kapa kampa kakauwagana waintantiye. Tige aruyenabisa ka'waina pi kamana kampa abikibipa, kaintanawampa nae'enaba kampaye. Ae'enawane. ²⁸ Tige tigeri kiya pumagiri, monoka yagarutipa pabiyama kiya kabiwaitaiyo. Aota Awamusa'ama ige kiyewema uritantiye, tigeba Wa'egawama mponota ai'aru pe kinapa kuratasa ika puwaitantika, igeba igama kiya puwaitaigini pasema miyiyo. ²⁹ Naeba abintuwe. Naeba titakanaba, kabu kara awamana tige tibakapi irosa'ma, yagarupa kampa uwaba itakiye. ³⁰ Piya, tigeti tibakapisa wasana asima mono'ama mae'ma a'yugu puma, Isu nkaegaranta kina igewaiti tiba

puritakena tutusuritakibewe. ³¹ Pika tigeba a'ya'wae-ma yaga aogima kabiyiyo. Piya, kaboba kakaga asekape arape nantara'enabisa ti'nana kamana tiyota tiyota urimikenaenaba kapa kampa kasuwagana tumintiye. Pika tigeba napima miyiyo.

³² Pigoya, mapa Kotiti titama awagaena agoya kamana'wata aki puritauwe. Aeba esegiyenama nkagowampa a'ya'ma aeti atokaenta kina Koti aogiyena imemisa puma, tigeba aintiba mantarisa aogiyenaba to ka'isa kinake kaga Koti timekiri maekibewe. ³³ Naeba mone kotatikaba kampa esuriantuwe. ³⁴ Naentabe nao'mintabe tae'ena ise'ena naya tararasa yoga puwagana aboraoga maentompe, tigeba pipa abintawe. ³⁵ Naeba a'ya'ma yuganepa ago tiyakintuwe. Pipa esegima puma kampa esegi pe kina iyo'maeyano. Piya punta, maya kamana Wa'ega Isu aewa untika, napiyeno: Amemi ntagaramaba to ka maeyami ntagarama nka'muntanawapa asugasaye, iyema, Poro piya untiye.

³⁶ Pi kamana ugaite, Poro araka pimagina, kaga pi kana kiya kina'mige nunamu untiye. ³⁷ Nunamu yogini, aepa'ma kube'ena potama amo nantawe. ³⁸ Piya puguna, aeba kamana maya uwaimintiye: Tigeba naorapa kampa to kake nagakibewe, yomeka, tabera intaba ikintiye. Aibogini, ababute wama wanipisa karebi metauguna wantiye.

Poru Yerusaremi wakena wanipisa karebi intiye

21 Pigoya, taeba igepe itate, ka wanipisa karebi aobibi puma wama Kosi uma irosa'magi, pitasa to yagaba marogapa Arosi wamagi, Patara kumata wama uma irosantune. ² Pitasa to ka wanipisa kareba, Pinisiya mari wakena poga, uma abatama pabipi ima wantune. ³ Wama Saiparasiba tayake'masi waintoga uma agate uwa agasimagi, Siriya marisa auka'i wama Taya kumata uma irosantune. Pita wanipisa karebisa kotapa metaoga, ⁴ taeba kumati ima, Isuti atokaenta kinapa asu ibatama, tonaentisa tara umaema yaga igege mintantune. Piya, Awamusa'ama: Poro ata potakibeka, uwaimogini, igeba: Poroba Yerusaremi kumatiba a'yugu wasanaga, a-nkwaoma omintawe. ⁵ Pita mintuwakana, wakena yaga aboraoginiba, wa wayape araga yagarabe pi kumatasa arosa'ma, a'ya'ma kina tababugu kepari tumintune. Pigoya, pi kepariba tarakabima nunamu uma: Pigo miyiyo uwaitategi, ⁶ wanipisa karebi ima wauwakini, igeba a'wae puma kumati intawe.

Propete Agabasi Poroka meto kamana untiye

⁷ Pigoya, Taya kumatasaba wama Toromesi kumata uma irosauwakana, wanipisa karebi wakenaenaba a'ya puntiye. Pigoya, pita'i mono kina uma ibatama, ka aseka igege waintune. ⁸ Marogapa wama Sisariya kumata uma irosa'ma, mono kamana uwaiminta nasume ntagara Piripi, uma abatantune. Piripi aeba aposoro yuga iyo'maenta kina, tonaentisa tara umaema kina, ige aruyenabisawe. Ae namapi intune. ⁹ Ae aratagawaepa

tarawa tarawaki mintantawe. Igeba poropete kina'mi kamana uma mintantawe.

¹⁰ Pigoya, pita'i mintuwakana, Yuta marisa poropete yagara ka kanantiye. Agewapa Agabasi, aeba taeti ampa irosantiye. ¹¹ Irosa'ma, pabigo Poronta abamu kanti maema, aewa nkagisa aya kirokaentana maya untiye: Aota Awamusa'ama aeba mayawe iye: Ma kantiwama nkababa, aeba Yerusaremi kumata wama uma irosakini, Yuta kina'miba maya potama, to marisa kina'mi nkiyapi atakibewe, iyema untiye. ¹² Kamana piya yoga, taebe kana kumatasa kina'mibe: Poroba Yerusaremi kumatiba a-nkwanema, ubesuma omintune.

¹³ Omuwakana maya untiye: Nanaga taberapa kube'enaba punatamagiri, nae nantawamapa maema ataena punatakenaga yewe. Naeba Yerusaremi kumati iga'na namapi nkamana ikenagabe, Wa'ega Isu nka-ageraka purikenagabe, kaga aseyo puwe, untiye.

¹⁴ Piya yoga, to kamana omuwakanaba kampa aboga, atate maya untune: Wa'egawama nkabikibika aborak-ibemipa ta'mu pukune, untune.

Yerusaremi mono kiye kinapa kamana uwaimintiye

¹⁵ Pigoya, ka'isa yaga a'ya puwaoga, Yerusaremi kumati ikena aseyo puntune. ¹⁶ Pigoya, Sisariya kumatisa Isuti atokaenta kina ka'isa tababugu, ka Saiparasi yagara, agewapa Nesoni, aeba pai Isu nkaegaranti, ae namapi tababute meratantawe. ¹⁷ Pigo ampintuwakini, Yerusaremi kumatasa mono kina'miba agoya puma kao'ena puratantawe.

¹⁸ Piya maroganaba, Poroba Yemisi ntamapi tababoga intune. Ima mintuwakini, monota kabiyume kina'mi a'ya'ma irosa'waentawe. ¹⁹ Irosauguna, Poroba iyata u'ma, Koti ao'maema esegi potaogana to marisa kina'miti mono yuga pogana, au'wa aboranti, pi kamanapa a'ya'ma uwaimintiye.

Porokamana abite tabe mono namapi intiye

²⁰ Poro aeba kamana uwaimima a'ya ataoginiba, Koti nkage asaga'yuma maya omintawe: Tao'yagara Poro, kaeba abo. Yuta kinapa uwoma kina'mi Isu nkaega'ma ae tuntana puma mintawe. Pigoya, igeba a'ya'ma Mosese kamana ago tumisanaga esegima wasiyewe. ²¹ Piya puntini, kae kamana mayama kanagini abewe: Yuta kina, to marisa kina'mi abakapi miye kina, igeba Mosese kamanapa a-nkuma uwa kasiyoma, uwaimene. Piya untana, yagarawaimpigi itapa ara'ena ba a-puwaitaiyema, Yuta kina taetentanaba a-mpaema miyiyoma, uma akunkitanegini yewe. ²² Pigoya, Yerusaremi kumati kanampe, ma kumatasa kina igeba kae kawaga kamana abiwaeyaka, pipa aya pukune. ²³ Pika taeba kamana ka ugamukubompentana po. Taeti tarawa tarawaki kina mintawe. Igeba Kotiti uma esegi potama, i'no nkabiya kampa agagupanta uwa mintawe. ²⁴ Pigoya, taeba igeti ugatakana, ige awameta piyaena puma, kaema agunta abasakena ikantana puwaitagini, kaema i'nopa agagupakibewe. Kaeba piya pegini, kagamagini kaeka mayama abik-

ibewe: Kamana'wa kanaoga abintompe, pipa kumparine. Aeba Mosese kamana ago aogima wasima miye, ukibewe. ²⁵ Pigoya, to marisa Isu nkaegaranta kina igepa pai kamana untompe, pi kamana esa kaema imintompene: Wasanami yaga aeguma kumpari koti kae ma agunta abasa'atape, korape amema abaema puremi kinape a-ntaiyoma, agabama kamparagaena pikenae naebe kaite aogima miyiyome, pi kamana uma esegima esa kaema imintompene, untawe. ²⁶ Piya yuguna, Poro aeba kamana'wai abima, tarawa tarawaki kina igeti uma iyegaraogini, maroginiba i awaena purite tabe mono namapinti intawe. Ima Poroba kamana uma esegi pumaraome kanapa a'ya kaikena puguna, kaema agunta abasakena aborakibi kanaka, kiya kina igepa uwaimintiye.

Porokamana abite tabe mono namapi mintogini arakurintawe

²⁷ Piya uwaimogini, tonaentisa tara umaema yaga uwa mikenaga unta, pipa a'ya pikena pogana, Poroba tabe mono namapi mintogini, Esiya marisa Yuta kina igeba aepa agate tabera imo kamana yuguni, wasanaba a'ya'ma wabe wayape asimagini Poropa arakurintawe. ²⁸ Piya puntini tutusuwaitama untawe: We, Isureyo kina, kanama ampa tao'maeyiyo. Ma ntagara aeba maga maga nasi nasi puma Yuta kina taepa kama puratama, kamana agorepe tabe mono namatepe ma uma ata potama miye. Piya pumagina, ka'isa Kariki kina ibabute tabe mono namatepi ampa pasegini, ma aota nama i'nintana potawe, piya untawe.

²⁹ Pigoya, Poro aeba Epesasi kumatasa yagara Toropimasi aege kumati nasi nasi pogini, agantaka: Poroba ababute tabe mono namapi iyema napintawe. ³⁰ Piyama napima yuguni, a'ya'ma Yerusaremi kinapa pami pumagini, a'ya'ma kinapa karu'ena kanama aki pumagini, Poro araku'urite tabe mono namapisaba irosa'ma, abe'i tumintini, karu'ena kabe akunintawe.

Aroma kumatasa kiye aeba Poro ababuntiye

³¹ Pigoya, wasanami Poro ababuma aegukena puguna, awaga kamana Aroma irebu kina'mi tabe kiye yagara aeti waogana: A'ya'ma Yerusaremi kina'miba ma'ena pikena pewema, abintiye. ³² Kamana piyama abite, pabigo irebu kinape irebu kina'mi kiye kinape ibabogini, karu'ena kana kina'miti wantawe. Piya puguni, Yuta kina'mi Poro aegu miyumetisaba pi tabe kiye yagarabe irebu kina'wape uma irosaugini, igate uwa atantawe. ³³ Piya atauguna, kiya yagara aeba agora kanama, irebu kina'wa uwaitaogini Poro ampa arakuruguna, kana kiya yagarama maya uwaimintiye: Iga'na tara maete kanama ampa kirokaeyiyo, untana: Mapa kewe. Aeba nanaena piyema, ibigantiye. ³⁴ Ibigaogini, uwoma kina wabe wayape abite mintuguni, ka'isa kina igeba ka imo kamana uma tabera yuguni, to ka'isa kina'miba to kamana imo kamana tabera untawe. Piya puguna, tabe kiye yagara aeba kana kamana'ama nkagoba kampa aogima abintana, yogini irebu kina igeba Poro ababute igewai ntamapinti

wantawe. ³⁵ Pigoya, Poroba kana namata uma irosa'ma namapinti ikena pogini, wasanamiba kobe puma ke akukasuguni, irebu kina igeba Poro aepa'ma wasirite intawe. ³⁶ Piya puguni, a'ya'ma kina igeba iye-ga'ma wantini, maya untawe: Pi ntagaraba aeguma kaiyiyo, piya untawe.

Poro aewa nkagowa Yuta kinapa uwaimintiye

³⁷ Pigoya, Poropa ababute nama nkantabaipinti ike-na puguna, irebu kina'mi tabe kiye yagara aepa abigama maya untiye: Abo. Kamana ka ugamukuwe, yogana, kana kiya yagarama pami puma maya untiye: Kaeba Kariki kamanapa ayama abintane. ³⁸ Naeba napiyopa pai Isipi yagara ka'waina kama tukabikena irebu kinapa 4,000 kina ibabute ka'me mpari wantemi, kae pi ntagaragabera, to yagaragawema, abigantiye. ³⁹ Abigaogana Poro maya omintiye: Naeba Yuta yagaranawe. Piya, Sirisiya marisa Tasasi tabe kuma wainti, pitasawe. Kaeba abinamega, kamana uwaenanto wasana uwaimeno, yogana, ⁴⁰ abimogana, Poro aeba kabera asima aya nkatamagina, pakama mintuguna, Yuta kamana'waipisa kamana uwaimintiye.

Poroba Yuta kinapa kamana uwaimintiye

22 Pigoya, Poroba maya uwaimintiye: Nao'mitabe tabe kina'nempitabe, nae'ne ago urimekiri abiyo, agobima uwaimintiye. ² Piya uwaimogini, Yuta kina igewai kamanapisa abitegini, kamanapa to asaba'magini mintantawe.

³ Piya mintuguna, Poro amato puma maya uwaimintiye: Naeba Yuta yagara, Sirisiya mari Tasasi kumata aboranto ntagaranawe. Pigoya, ma kumata ampima anosantone. Tisa yagara Kameriya aeba mono unamoga, tayabamagi ago kamana'waipa esegima abiwaentuwe. Pigoya, tige ibaba pesa puma, naeba pabiyamagi Koti aega'ma esegi puntuwe. ⁴ Pigoya, kasa mono ki'i wa kina igepa wabe wayape tabera karana puwaitama, ubu'magi iga'na namapi itabumagi, ka'isaga otaogini iyeguntawe. ⁵ Monota paitanta kiye yagaramabe, a'ya'ma monota kabiyume kanisore kinape, igeba nae agoba abintawe. Piya, igeba naokina'mi nao'maekena isa kaema namugu, Tamasiko kumati maete wama, marota'i mono kina uma ibatama, iga'na ibu'urite Yerusaremi kumati ibabute antota'ena maekenaenara kanaiyema ibabukena wantuwe, untiye.

Poro aeba Isu nkaegaranti kamana uwaimintiye

⁶ Pigoya, Poro to maya untiye: Piya, naeba ke'i wama kagi abebe Tamasiko kumata uma irosakena puwagana, mantabintisa e'wasaena pabigo tumima tabera e'wasa punatantiye. ⁷ Piya pumagina, napasanaoga mabi ware'nama mima, maya kamana yoga abintuwe: Soro, Soro, kaeba nanaraka karana punatata nasene, untiye. ⁸ Piya yoga, naeba: Wa'ega, kaeba kegawe, yuwagana, maya unamintiye: Naeba karana punatata nasempe, Isu, Nasareti kumatasa yagaranawe, untiye.

⁹ Aiyogini, wasana naege wanta kina igeba e'wasaenamana agantini, kamana unamintipa pipa kampa abintawe. ¹⁰ Pigoya, naeba: Wa'ega, nana poma unatane, untuwe. Piya yuwagana, Wa'egawama maya unamintiye: Kaeba asima Tamasiko kumati wagana, ka yagarama a'ya'waemaena utagatantopa kayakima ugamenno, untiye. ¹¹ Pigoya, yaku e'wasaenama naoba aeri kaegasogana tunusuwaogini, nao'mi ige nayata urite Tamasiko kumati nababugu wantuwe.

¹² Pigoya, pi kumata ka mono waintaga yagara mintantiye. Agewapa Ananayasi, aeba mono ago kamana wasima miyogini, Yuta kina pabi kumata mintume kina igeba aeka abugunaba aogi puntiye. ¹³ Pi ntagara aeba naeti asu irosa'ma maya unamintiye: Nao'yagara Soro, kaeba kao agao, untiye. Piya yoga, pabigo nao apina'ma ae agantuwe. ¹⁴ Naeba agauwagana kamana maya unamintiye: Tayabamagi ige Koti ae kababumagina, abugaintanaga ugamima, arupu yagarawa agama, awamupisa kamana'wa aboma, ugataye. ¹⁵ Pigoya, kaeba pi agama abempentana-ma nkawaga kamanapa a'ya'ma maga maga kina uwaimirite waoma, ugataye. ¹⁶ Pigoya, mapa ayama uwa miyegana e'ero pikiye. Kaeba asima, Isuka: Nao'maeyo, omegana, mono wani paikatakana agun-taenagapa asu'a peno, unamintiye. Poro piya untiye.

Kotiba Poropa to marisa kina'miti wanema otantiye

¹⁷ Pigoya, Poro to amato puma maya untiye: Pigoya naeba a'wae puma Yerusaremi kumati wama, tabe mono namapi ima nunamu asu uma, ¹⁸ amonta agauwapa Wa'ega aboranamoga agantuwe. Agauwagana maya unamintiye: Ma kumatasa kina'miba kae kawamupisa nawaga kamana abimaginiba: A'a-o, ukibewe. Pika kaeba karu'ena Yerusaremi kumapa atate pai'ma wao, untiye. ¹⁹ Piya yoga, naeba kamana mayama a'wae pomintuwe: Wa'ega, naeba kaegaranta kinapa iga'na ibu'magi a'ya'ma mono namapintisa ibabumagi, eru kasutasa iyeguntone. Piya, kawaga kamana unti ntagara Sitibeni aegukena puntini, kaiwai atama aki potaugu kiya kabintuwagini, aeguyugu agamagi na'mu puntuwe. Pipa ma kumatasa kina'miba abiwaentaka, kae kawaga kamanapa kanara uwaimusuwo, untuwe. ²¹ Piya yuwagana, Wa'egawama maya unamintiye: Kaeba aseyo pega, pagasa mari to kina'miti naeba ugatakana wao, unamintiye, Poro piya untiye.

Aroma kumatasa kiya yagarama Poro kabitantiye

²² Pigoya Poro piya yogini, igeba ige takae puma mintantawe. Aibuguna, Poroba to kina'miti wakenaga yogini, tabera imo kamana uma maya untawe: Piya yagaraba aeguma kaiyo. A'yugu aeba mara uwa mikiye, untawe. ²³ Piya uma imo kamana tabera umagini, kai-waipapa atama pare pare pumagini, i'ni akae'ma abobori mayo maebuntawe. ²⁴ Piyama maebuguna iyogana, tabe kiye yagarama yogini, irebu kina namankaipinti Poropa ababute intawe. Ababute iyuguna: Nanaraka imo kamanapa taberapa yewe, uma: Agowapa maema

aboratama eru kasutasa aeguyiyema, uwaitantiye.
²⁵ Pigoya, igeba iga'na agisa ayata kirokaitauguna mimagina, Poroba kiya yagarawai maya uma abigantiye: Tigeba Aroma kina ae'wa nkagoba kampa abiganta, eru kasutasa aeguyiginaba pipa kampa kanarasakiye, untiye. ²⁶ Piya yogana, irebu kiye yagarawa abite, aeba tabe kiye yagaramati wama maya omintiye: Aya pikibene. Aeba taga Aroma yagaranawe iye-ma, omintiye. ²⁷ Piyama omogana, tabe kiye yagara aeba Poroti wama abigama maya untiye: Kaeba yo. Kaeba taga Aroma yagaragawo, yogana, Poroba: Pipa tagane, untiye. ²⁸ Piya yogana, tabe kiye yagara aeba maya untiye: Naeba uwoma mpona kasima Aroma kina'ena puntuwe, yogana, Poroba maya a'wae pomintiye: We, naeba piyaba kampa puntuwe. Ampa yakari punatantemi, Aroma ago yagaranawe, untiye. ²⁹ Piya yogini abite pami pumagini, Poro aegukena kina'mi pabigo uwa atantawe. Pigoya, irebu kina'mi tabe kiye yagara aeba: Poro taga Aroma yagarawema abite: Nananaraka piya potauwema, aekuru puntuwe.

³⁰ Pigoya marogana, Aroma kumatasa kiye yagara aeba Yuta kina igeba nanaraka Poropa kampari otawema, pi agowa abikena yogini, tabe Yuta mono kiye kinape a'ya'ma mono kanisore kinape aki puntawe. Aki puguna yogini, irebu kina igeba Poro iyoba'atauguni ababute tumimagini, akiyenawaipi iyobi asitantawe.

Poro mono kanisore akiyenabi kamana untiye

23 Pigoya, Poro aeba Yuta kanisore kina igabebe puma kamana maya uwaimintiye: Nao'mitaba, naeba Koti nkaobi kayokaya'enaba kamparagaenaba kampa punta, purite kanama mintantoka puma miyuwe, untiye. ² Piya yogana, monota paitanta kiye yagara Ananayasi aeba wasana Poro agora mintume kina ige: Awamu airisaiyo, uwaimintiye. ³ Piya uwaimogana Poro maya omintiye: Arigautapa aogi pegina, kagukau'amaba ago abararaye. Kotiba kaepa kaegukiye. Kaeba nana piyema ago kamana'ama maema parutu pikena yuga puntana, pi ago kamana akayuma naeguyiyema uwaimenema, omintiye. ⁴ Piyama omogini, wasana agora mintume kina'mi maya untawe: Ayama kaeba Koti mponota paitanta kiye yagarawaka uma ata potane, untawe. ⁵ Piya yuguna Poroba maya untiye: Nao'mitaba, naeba paitanta kiye yagaraba aepa kampa aogima agabebe puntuwe. Mono isa'ama maya iye: Kaeba kiya kinakapa a-nkuma ataba potao, iye. Naeba pi kamanapa abintuwe, untiye.

⁶ Pigoya, kiya kina ka'isa Sarusi kina mintumepe to ka'isa Parasi kina mintumepe, pipa Poroba napimagina, pi akiyenabi kamanapa tabe puma maya uwaimintiye: Nao'mitaba, naeba Parasi yagaranawe. Piya, Parasi kina'mi tupisa aborantuwe. Purintapisa asikenaena wainti, pi kamana wasiyoka ka'isa kina'miba kamana unatawe, untiye. ⁷ Kamana piya yogini, Parasi kina'mibe Sarusi kina'mibe igeba akakayo'na puguna, kiya kina'mitiba atatara'ena aborantiye. ⁸ Piya, Sarusi kina igeba purintapisa asikenabe, enisore kinape,

amani kinape, pika abugunaba tagantanaba kampa puntiye. Parasi kina'miba a'ya'ma pika taga untawe.

⁹ Pigoya, pika akiyenawaipipa tabe kamana maka untawe. Piya untini, Parasi kina'mi ige iyo'maeyume mono tisa kina ka'isa asima esegi kamana uma maya untawe: Taeba ma ntagarama ataenaga abompepa kampaye. Enisorepera amani kina'ma kamana omintakapa ayawe kamana otakune, untawe.

¹⁰ Pigoya tabera maka yuguna, kana tabe kiye yagara aeba Poro uma paibu puma akisebasanaga aekuru pumagina, yogini irebu kina'mi kanama, wasana abakapintisa Poro ampa ayakana uma paibute namankaipinti ababute untawe.

¹¹ Pigoya, pabi aseka Wa'egawama Poro agora aboramima maya omintiye: Kaeba mata Yerusaremi kumata kamana'ne uma aborampesa puma, pabiyama Aroma kumati uma aborao. Pika napima esegima miyoma, omintiye.

Yuta kina'mi Poro aeguma kaikena kamana untawe

¹² Pigoya marogini, ka'isa Yuta kina'mi aki puma kamana uma esegi pumagini maya untawe: Taeba Poro aeguma kaikune. Kampa aeguntapa nanintabe wanipe kampa nakune, uma esegi puntawe. ¹³ Wasanaba 40-wa kina'mi ige atokaemagini piya untawe. ¹⁴ Pigoya, pi kina'mi tabe mono kiye kina'mitibe monota kabiyume kina'mitibe wama umagini aborawaimima maya uwaimintawe: Taeba nakenaba a'a-o uma mima, Poro aegugaita pintaanaba nakunema uma esegi pune. ¹⁵ Pika tigebe to ka'isa kanisore kinape, Aroma kiye yagaramati kamana mayama ataigina wano: Kaeba Poro tae akiyenabi otagana kanaka, kamana'wapa to kake uma aogi penoma, omiyo. Piya, kamanati abima piya pekapa taeba Poropa ke'i aegukune, piya untawe.

¹⁶ Pigoya, Poro nkamagantawampa kana aegukena kamanapa abitegina, irebu kina'mi ntamapi ima Poropa uma omintiye. ¹⁷ Omogana, Poroba irebu kina'mi kiye yagara ka kega'e uma maya omintiye: Kaeba ma ntagaranto ababute Aroma kiye yagaramati waganana kamana ka omeno, untiye. ¹⁸ Piya yogana, pi ntagara aeba kana yagaranto ababute tabe kiye yagaramati wama maya omintiye: Iga'na namapisa yagara Poro, aeba nagega'e uma unamegi: Ma ntagaranto kamana ugamenema aba pogara kanause, untiye. ¹⁹ Piya uma omogana, tabe kiye yagara aeba kana yagaranto ayakana urite abiri metamagina: Aya kamana unamikibenema, abigantiye. ²⁰ Piyama abigaogana, kana yagarantoma maya omintiye: Yuta kina'miba aiba kaeti kamana atagatakana uma abewe. Igeba kaeka Poro kanisore akiyenawaipi ababute wama agowa maema aboraoma, kumpari ugamikibewe. ²¹ Ugamiginapa, kamana'waipa a-nkabo. Wasanaba 40-wa kina'mi Poro aeguma kaikenaga umagini, ke'i minaena puma mintawe. Igeba nanintabe wanipe a'a-o uma mimagini, Poro aegugaita pintaanaba nakenaga uma esegi pewe. Piya puntini ago aseyo puma, kae kamanaka agawa puma mintawe, omintiye. ²² Piyama omogana, tabe kiye yagara maya uma otantiye: Kaeba kamana

aborama unamempapa, pipa wasana kapa ankuwaimo, piya omimagina agarubantiye.

Igeba Poro ababute Sisariya kumati wantawe

²³ Pigoya, Aroma kiye yagara aebe irebu kina'mi kiye yagara tara isigega'e uma maya uwaisimintiye: Tisigeba yisigini, irebu kina igisarasa wakena kinapa 200-wa, osi akabata wakena kinapa 70-wa, wanta ire urikena kinapa 200-wa sumagini, pi'nagiba aseyo puma, aseka naeni kirokira Sisariya kumati waiyo. ²⁴ Poronta osi yaga, mara mikenaena potaiyo. Piya potamagiri, pasema kabimagiri kiya yagara Pirikisi aeti ababute waiyo, untiye.

²⁵ Piya umagina, pi kiya yagarama nkisapa ka maya uma kaentiye: ²⁶ Naeba Korotiyasi Arisiyasinawe. Kaeba pi mparisa kiya yagarane Pirikisi, kae'ena esa mampapa kaeyuwe. ²⁷ Piya, Yuta kina igeba wasana ma ka araku'ma aegukena pugu: Aebe taga Aroma yagarawema, piyama abite, naebe irebu kinape wama iyapisa iyobatompene. ²⁸ Pigoya, kamana otanta pi ago abikenaga, Yuta kanisore kina'mi nkakiyenabi ababute watone. ²⁹ Ababute wamagi ago kamana'waitaka otaugu mayama abitone: Pi ka'ena mono ige'ena maema a'yugu puwaitayema, otatawe. Piya, kampa ataena pogana iga'na namapi mikena ikape aegukena ikape kampa waintiye. ³⁰ Pigoya, igeba minaena puma Poro aegukena yega abite, kaeti otaogana iye. Piya, kamana ota kina igeba pabiyama uwaitakini kaeti ima kamana'waipa ugamikibewe, piyama kaema omintiye.

³¹ Pigoya, irebu kina igeba kiyawaimpa nkawamu wasimagini, Poropa aseka ababute wama Antipatirisi kumata uma irosantawe. ³² Pigoya marogini, irebu kina igeba namankaiti a'wae puma kanauguni, osi akabata mima waume kina ibiwai Poropa ababute wantawe. ³³ Wama Sisariya kumata uma irosa'magini, pi kumata kiya yagaraba esapa memimagini, Poropa ae aora ababute ampa asitantawe. ³⁴ Pigoya, kiya yagarama esa aisuntana, Poro ma agowaka abigaogana: Naeba Sirisiya marisawe, untiye. ³⁵ Piya yogana abite maya omintiye: Kamana ugata kina kanama ampa iro-saigi, kae kamanapa ukune, untiye. Piya uma irebu kina uwaimogini, tabe yagara Eroti kimaraome aki puke-na namapi ababute mesutamagini kabintawe.

Yuta kiye kina'mi Poro kamana otantawe

24 Pigoya, ainti nayaka'mu yaga a'ya pogana, monota paitanta kiye yagara Ananayasibe, to ka'isa monota kabiyume kinape, to ka kamana unta yagara agewapa Tetarasibe, igeba Sisariya kumati tumima, Poro kamana pi kiya yagarari uma ukena aborantawe. ² Pigoya, kiya yagaraba Poroka kega'e yogana ampa irosaogana, Tetarasi aebe kamana otama maya omintiye: Aogi kiya yagarare Pirikisi, kaeba kanarama kabirataka aogi paruyenabi miyune. Piya, kaokina taeka abima tara puma tao'maeyakana, ³ taetiba a'ya'ma kumatiba a'ya'waemaenamaba aogi puwaeyamika kaeka abokanaba aogima asoya piye. ⁴ Piya kamana

yekana, e'ero pusanaga kaeba paru puma abiramega kamana aronkanto ugameno. ⁵ Ma ntagaraga abokanaba aebe maka uma kani'ena wantaga, a'ya'ma mari miye Yuta kina igeba igu'ama maema a'yugu puwaigasaye. Piya pumagina, Nasareti yagarama tupi tabe yagara miye. ⁶ Pigoya, tabe mono namatepa i'nintana potakena pegi, abatama arakuritune. (Piya putompeka, taeba ago kamanatetaka kotiyena potauwakana, ⁷ pigo irebu kina'mi tabe yagara Arisiyasi aebe kanama ampa esegi pumagina, tayapisa tapa'ma agarubakasima, ⁸ kamana yoga, otaompe kinapa kaeti ampa aborama ugamune.) Pika kaega aebe abigama, ae agoba abima a'ya'ma otaompe kamanapa aogima abo, Tetarasi piya untiye. ⁹ Piya yogini, Yuta kina'miba ao'maema kana kamanapa uma esegi puntawe.

Poro aebe Pirikisi kamana omintiye

¹⁰ Pigoya, kiya yagara aebe Poro ayatasa awame poyakogana, kamana maya untiye: Kaeba mampara uwoma kaboba kabima miyempe, pipa napimagi kamana'nepa nantawama aogiyenabisa ukuwe. ¹¹ Naeba Yerusaremi kumati mono nama pasikena asu mintogana, nagisarisa tara tumpaema yaga a'ya piye. Pi kamana wasana ibigagini ugamikibewe. ¹² Tabe mono namapipe, to ka'isa mono namapipe, kumatibe, ka'wainageba maka uma uwoma kina'migebe ma'ena puwaginiba kampa kapa nagantawe. ¹³ Ma kina'mi kumpari unatama kamana ugame, pi au'wapa ayama kayakikibewe. Pipa kampaye. ¹⁴ Pigoya, to ka uma aboramekana abo. Kasa ki'ama pako piyemagini yepa, pipa taga pabiya pone. Piya, a'ya'ma mono ago kamanape poropete kina'mi kamanape abima aega'magi, tayabamagi ige Koti kayokaya'ena potauwe. ¹⁵ Piya, ainti arupu kinape antage kinape purintapisa asikena kana aborakibika, ma Yuta kina'mibe naeba kaga napi napi puma agawa puma miyune. ¹⁶ Piya pumagi, Koti nkaobipe wasanami nkiyobipe kamparagaena pusana-ga kiya kabima miyuwe.

¹⁷ Pigoya, naeba kaboba ka'isa to mari mima, monotaka ka'isa kusi kina iyo'maekena monebe, Koti amito-mpentanabe, maema aki pumagi, Yerusaremi kumati wasana taokina igeti maete kanantone. ¹⁸ Piya, nau'nempa aogi penema puma kunka kaema agunta abasakena aseyo puma tabe mono namapi ima mintuwagini nabatantawe. Pita'i wasanaba kampa aki puma, kampa maka kamanapa untuwe. ¹⁹ Esiya marisa ka'isa Yuta kina'mi igege pita'i mintantone. Piya, igeti nae kamana waintakiniba, mata'i kanama kae kaobi ampa unataiyo. ²⁰ We, pi kanisore kina'mi nkakiyenabi aya ata kamana'ne aborakiniba, ma minta kina'miba ugamikibewe. ²¹ Piya, naeba ige abakapi mima ka kamana'anto kega'e yuwagana kampa aogi puntiye. Pipa mayamawe: Purintapisa asikenaena waintika, pi kamana wasiyoka kamana unataga abakatipi mampa mintuwe, untuwe, Poroba piya untiye.

²² Pigoya, kiya yagara Pirikisi aebe kasa mono'ama ki awaga kamana abibebe puntika, aebe Poro kamanapa

kampa uma uwa atategina, maya uwaimintiye: Irebu kina'mi tabe kiye yagara Arisiyasi aeba Yerusaremi kumatisa tumeka, kamanatipa uma a'ya pukuwe, untiye. ²³ Piya ute, irebu kina'mi kiye yagara maya omintiye: Tigeba Poro kiya kabitama esegimaba iga'na namapi-pa a-nkataiyo. Piya, ao'mi a'muntana amikena pigiripa, a-nkakuno, piya omintiye.

Poro aeba tara kabu iga'na namapi mintantiye

²⁴ Pigoya, ka'isa yaga a'ya puwaogana, Pirikisi aeba Yuta wae'wa Turusirage kaga mima, Poropa kega'e uma omogana, Karaisiti Isu mponopa aegarakena kamana uwaisimintiye. ²⁵ Pigoya, Poroba arupu puma mikenanabe, au'ama kabima mikenanabe, antota'ena aborakibi kamanape yogana, Pirikisiba aekuru puma Poro maya omintiye: Kanarana, wao. Ainti to kake yega abukuwe, yogini, toba iga'nabi menkatantawe. ²⁶ Pigoya, pi kiya yagaraba: Poroka uwa mone ika puma namikibayawe, umagina, asi nasi agega'e uma aege kamana uma abintase. ²⁷ Piya pogana, kaboba tara a'ya pogana, kiyaba to ka, agewapa Posiyasi Pesitasi, aeba Pirikisi mparu maeyogana, Pirikisiba Yuta kina apa kamana uwaimite, Poroba iga'na namapi mintogana, atate wantiye.

Aroma wa'egawama kamana'nepa abikiye, Poro untiye

25 Pigoya, Pesitasiba kabikibi mpari ampimagina, kakaga yaga migaite Sisariya-isa wama Yerusaremi kumati intiye. ² Ima asu irosaogini, Yuta kina'mi tabe mono kinape to ka'isa kiye kinape aeti uma irosa'magini, Poroka kamana omintawe. ³ Piya omimagini, igeba: Poro otagana Yerusaremi kumati kanaanoma, esegima abigantawe. Igeba ke'i mina a'ma Poro aegukenaga napimagini, kiya yagarapa piya omintawe. ⁴ Piya yuguna, Pesitasiba maya uwaimintiye: Poro aeba Sisariya kumati iga'na namapi mintegi, naeba aro ntaganto pabita'i a'wae puma tumukuwe. Pita'i tumpa agakuwe. ⁵ Tigeba Poro kamana otakena puntiripa, tigetisa kiya kina naege kaga tumima, igeba kamanapa otaiyo, untiye.

⁶ Piya ute, tonaentisa kakaga umaema yagawo, naya tara'mu yagawo, Yerusaremi kumati migaite, Sisariya kumati wama tumintiye. Piya maroganaba, kamana ukena namapi ima mara'mintana, yogini Poro ababute intawe. ⁷ Namapinti iyogini, Yerusaremi kumatisa Yuta kina'miba kobe pumagini esegima kamana otantawe. Piya kamana otaume'na au'wapa kampa aborantiye. ⁸ Piya yuguna, Poroba kamana'wai aegumagina maya untiye: Naeba Yuta kina'miti ago kamanatipe, tabe mono namatipe, Aroma tabe wa'egari Sisape, kapa kampa aguntaba potauwe, untiye. ⁹ Piya yogana, Pesitasi Yuta kinapa uma paru puwaitama Poropa abigama maya untiye: Kaeba abega, Yerusaremi kumati kababute ima pita'i kamanakapa uma a'ya penoma, abigantiye. ¹⁰ Piyama abigaogana, Poroba maya omintiye: Tabe wasana wa'ega yagara Sisa ae kamana namapi mintogana, nae kamanapa mata uma a'ya pe-

gana, pipa kanarane. Kaega agonepa abintane. Naeba Yuta kina ataenaba kapa kampa puwaitantuwe. ¹¹ Naeba ataenaba kapa maema aboraosinta, naegukena yekapa naukaba kampa karuba posine. Pi igeba kumpari kamana unataka, uwa intawama paru puma aogi penema, unataganaba, kampa aogi pikiye. Pika tabe wa'ega Sisa kamana'nepa uma a'ya penema yuwe, Poro piya untiye. ¹² Piya yogana, Pesitasi aeba kanisore kina'mige kamana uma abirite, Poro maya omintiye: Tabe wa'ega yagara Sisaka yempeka, kaeba Sisati wagana kamanakapa abenoma, omintiye.

Pesitasi Poroka Agaripa abigantiye

¹³ Pigoya, ka'isa yaga a'ya puwaogana, wa'ega yagara Agaripabe anonanto Penisibe isigeba Sisariya kumati tumima Pesitasi isiyo'ena puntase. ¹⁴ Pigoya uwoma ntagaba isigeba aege mintusuguna, Pesitasi Poro kamana pi wa'ega yagara omintana, maya omintiye: Pirikisiba iga'na yagara ka atate wagina mintiye. ¹⁵ Piya, naeba uma irosa'ma Yerusaremi kumati iyuwagana, tabe mono kiyebe monota kabiye Yuta kina'mibe igeba naeti ampa aki puma: Kana yagara aeguyegana purenoma, unamugu, ¹⁶ naeba kamana antotapa maya uwaimintuwe: Aroma kina taeba uwa kamanatakaba ka yagaraba kampa uwa aegukune. Marupa taeba kana yagarabe ota kinape kaga igega'e uma, torisa kamanape torisa kamanape kaga abimagita antota'ena otakune, uwaimintuwe. ¹⁷ Piya uwaimuwagini, Yuta kina'miba naeti kanauguna, pabigo maroga igepe aepe kamana abikena namapi ampa mara'mimagi aki puwaitantone. ¹⁸ Pigoya, kamana ota kina'mi asimagini, ae aguntaenawapa uma aborakibewe, yuwagini, kampagini uma aborantawe. ¹⁹ Piya, igeba, wasana purinta ka agewapa Isu, aeba asima mintiye, Poro iye. Pi yi kamanape mono'waika imo kamanape untawe. ²⁰ Pigoya, naeba piya kamanaka kunta pumagi, Porokaba: Yerusaremi kumati iyega, kamanakapa pita'i uma a'ya penoma, omintuwe. ²¹ Omuwagana, Poro aeba: Wa'ega yagara Sisa kamana'nepa uma a'ya natakiye, untiye. Pigoya Poro aeba Sisati wakena yaga aborakapa, naeba yekana iga'na namapi ataogana agawa puma mintiye, Pesitasi piya omintiye. ²² Piya uma omogana, Agaripaba maya untiye: Naeba pi ntagara ae kamana ka yeka abisanaga nabiye, untiye. Piya yogana, Pesitasiba: Kanarakana aiba abikibene, untiye.

²³ Pigoya marogana, Agaripabe Penisibe isigeba isiwa'enaba aogyena purite akiyena namapi iyusuguni, irebu kina'mi tabe kiyebe pabi kumatasa tabe kinape kaga intawe. Iwaeyuguna, Pesitasi yogini Poro ababute intawe. ²⁴ Ababute iyuguna, Pesitasiba kamana maya uwaimintiye: Wasana wa'ega yagara Agaripabe, wasana ka'isa naokinape, kamana'nepa abiyo. Ma minti ntagara aekaba a'ya'ma Yuta kina'miba Yerusaremi kumatibe mata'ibe tabera imo kamana uma: Aeba a-mpiyeno, untawe. ²⁵ Piya yugu, naeba agauwapa aeba aeguma kaiyemantanaba kampa puntiye. Pigoya, tabe wa'ega yagaramaka yemika aeti

otakana wakiye. ²⁶ Pigoya, kamana au'wapa aguyosa'magi, tabe kiye yagarane mpanta esa kaeke-nagaba kunta pumagi, ma ntagaraba wa'ega Agaripa kaeti ababuma, a'ya'ma ma kina'miti tiyobi ataogana mintiye. Pigoya, tigeba agowapa maema aboraigipa kamana'wapa kaeyakana wakiye. ²⁷ Piya, naeba iga'na yagara ka'waina kaintanawampa kamana kampa kaenta Sisati uwa otakana wasanaga, aboganaba kampa aogi pikiye, piya untiye.

Poroba Agaripa nkaobi kamana untiye

26 Pigoya, Agaripaba Poro maya omintiye: Kaega agogapa yega abeno, omogana, Poroba aya nkasa puma kamana'wa maya omintiye:

² Yuta kina'miba asi nasiba kamana'amana unatama miyewe. Pika ka'isa wa'ega yagara Agaripa, kae kaobi ibaba usanaga nantawama aogi piye. ³ Pi kae Yuta kina monotaka maka yompentanaba to ka'isaena pompen-tanarempa nkagoba abintana, pika kaeba abima paru puntaga, kamana'nepa yeno.

⁴ Pigoya, naeba inamu ntagaranto maneta anosama Yerusaremi kumata ampimagi, naeba kamana aogima abima anosauwagini, ago nagana abintawe. ⁵ Pika Yuta kina pai naganta'nagiba mikenaenanempa nkagoba agantawe. Naeba Parasi yagara mono'ama nkanon-tana punta kina, ige aruyenabi mintantone. Piya, agone agama abinta kina'mi ampa yegana kanarasa misine. ⁶ We, Koti tayabamagi utawaitantintanaga agawa puma miyuwe. Pika naepa kamana unatawe. ⁷ Piya, pi kamana'ama nkau'wa aboranema, Isureyo aruyena nagisarisa tara tumpaema kina igebe naebe Kotiti mono uma asekape arape agawa puma miyune. We, wa'ega yagara, agoba pitaka Yuta kina'miba kamana unatawe. ⁸ Koti aeba purintapisa asiratakiye. Pi-pa tigeba abeganaba, nanaga kampa pusuba piye.

⁹ Pigoya, naeba Isu, Nasareti kumatasa, ae age awaga kamana aguya aiyekana a'yugu penema yoganepa uwomantana puntone. ¹⁰ Yerusaremi kumata piya puntone. Piya, tabe mono kiye kina igeke yuwagini esa namugu, Kotiti atokaenta kina tabera karena itamagi, iyeguma iga'na namapi ibabuwaitamagi, puriyemagi piya puwaitama naege owe uwaitantone. ¹¹ Yuta kina'mi ige mono namaka namaka nasi nasi puma, pi kina iyeguyuwagini, Isu nkage uma ata potayema uwaitantone. Pigoya, naeba esegima karena puwaitama, pagasa kumati wama iyeguma igarukareba'ma mintantone, Poro piya untiye.

Poro aewa Isu nkaegaranti kamana uwaimintiye

¹² Piya untana, Poro to maya untiye: Piya puwagini, tabe mono kiye kina'mi igeba esa namima unataugu, Tamasiko kumati wakena wantone. ¹³ Wauwagana kagi abebe pogana, mantarisa yaku e'wasaena ka tumima nae'nepe naokina'mipe e'wasa puratantiye. We, wa'ega yagarane, pankama nke'wasaenaba asugasima to awameta agantuwe. ¹⁴ Pigoya taeba mabi ware'na mima, kamana ka Yuta kamanapisa naeba mayama

abintone: Soro, Soro, kaeba nanaraka karena punata nasima miyene. Kaeba akenanaenara aeguma erutaka'ya puma kaeka kauka kauki nakiyena pene, unamintiye. ¹⁵ Piya unamoga, naeba: Wa'ega, kaeba kegawe, yuwagana, maya unamintiye: Karena punata nasima miyempe Isu naewe. ¹⁶ Piya, kaeba asima kagisa aema miyo. Naeba ma kayokaya kina'ne kababikena abor-agamuwa, pika kaeba ma agampentanaba pipa ainti kayakekana agakibena, pika nae nawaga kamana ukena kina'nentana puma miyo. ¹⁷ Naeba Yuta kina'mike to marisa kina'mikega uma kau'ima kao'maekuwe. Piya, to marisa kina'miti ugatakana, ¹⁸ uma iyo agawaitagini, tununtanaba agama ikabitata e'wasaena maekibewe. Piya, Satani esegi yugaba kaite Kotintana pikibewe. Piya, aguntaenawaipa asu'a puwagini, naeti imatiti puma aota minta kina'mi nkaruyenabi uma pasikibewe. Pikaga ugatauwe, unamintiye, Poro piya untiye.

Mono yuga punti kamana Agaripa omintiye

¹⁹ Poro kamana piya untana, to amato puma maya untiye: We Agaripa, wa'ega yagarane, naeba pi mantarisa kamana abima wasiyu'ma, ²⁰ pika maru Tamasiko kumatasa kinape, Yerusaremi kumatasa kinape, Yutiya ma ago kinape, a'ya'ma to marisa kinape, igeba a'ya'ma igu a'wae pumagini Kotika uma igu a'wae pikenaenama nkau'wa maema aboraiyema, pika mono uwaimima mintantone. ²¹ Piya puwagini, Yuta kina'miba tabe mono namapisa naraku'ma naegukena puntawe. ²² Pigoya, Koti aewa nao'maerite kanagi, mono kamana untopa uma miyuwe. Piya puma mata mimagi, wasana ima minta kinape tumima minta kinape a'ya'ma urimuwe. Pipa aoso kamana'nane. Poropete kina'mibe Mosesebe Koti aborakibintanaga kaemaranta, pi kamana yuwe. ²³ Pi Koti utaratanti ntagara Karaisiti, aeba tabera aukima purenema otanta, pipa ago purinta kina igetisa paitamagina asima, Yuta kinape to marisa kinape e'wasa kamana'wa maema aborawaimenema otanta, pi kamana wasiyuwe, piya untiye.

Poro Agaripa Isu nkaegarakena kamana omintiye

²⁴ Pigoya, Poro aeba agowapa uma arupu pumagina kamana piya uwaimogana, Pesitasiba tabera kega'e uma maya untiye: Poro kaeba aibo yagaragawe. Esapa uwoma aisekana abikenaenagampaba a'yugu piye, untiye. ²⁵ Piya yogana, Poroba maya omintiye: We Pesitasi, kaeba tabe yagarane, naeba aibo yagara kampa mintuwe. Naeba arupu kamana taga suwe. ²⁶ Piya, kamana yo'na agowapa wa'ega yagaramaba kanara abintiye. Aeta aseyo puma yuwe. Pi yontanaba kakan-tanabi kampa aborantiye. Pikaba wa'ega yagaramaba agewama aowamaba agama abiwaentiye. ²⁷ We, wa'ega yagara Agaripa, kaeba poropete kina'mi kamanapa abibebe puntano. Naeba ago abintuwe. Kaeba abibebe puntane, untiye. ²⁸ Piya yogana, Agaripaba Poropa maya omintiye: Kaeba agaro ntaganto naeba

aega'ma Karisiteni yagara mikuwoma, napiyempene, untiye. ²⁹ Piya yogana, Poroba maya untiye: Aro ntagantowo, e'ero ntagawo, kaebe, a'ya'ma nae kamana ibanto abe kinape, kaga nae nabemika tigebe nae posa puma aegaraiyoma, yuwe. Iga'na kina mintokaba kampa yuwe. Monoka yuwe, untiye.

³⁰ Piya yogini, wa'ega yagarabe, pi kiya yagarabe, Penisibe, a'ya'ma to ka'isa kinape, asima wagana puntawe. ³¹ Wagana puntini, mare-u me-u pumagini maya untawe: Ma ntagara aeba aeguma iga'na pemintanaba kampa piye, piya untawe. ³² Pigoya, Agaripaba Pesitasi maya omintiye: Kana yagara aeba Sisaka kamana'wapa uma a'ya atanemaba kampa yemisinta, kaebe kanara iyoba atakana wama uwa miyemisine, untiye.

Aroma kumati wakenaga Poro metauguna wantiye

27 Pigoya, Aroma kina'mi mpari wakena yaga agarosaogini, igebe yuguna, Aroma irebu kina'mi kiye yagara, agewapa Yuriyasi, aeba Sisa ae aruyenabisa, aeba Porope to ka'isa iga'na kinape ibaboga, taeba wanipisa karebi intune. ² Pigoya, pi wanipisa kareba Ataramitiyamu kumatasawe. Pipa Esiya mawama awamorisa kumati nasi nasi pikenan wanipisa karewe. Pigoya, pi kana wanipisa karebi ima, Masetoniya yagara ka, agewapa Arisitakasi, Tesaronaika kumatasaya yagara, aege kaga wantune. ³ Pigoya, maroganaba Saironi kumati waogana, Yuriyasiba Poropa kayone potama abimogana, kumati ima aokina igaogini ke'i nakena nanintaba amintawe. ⁴ Pigoya, pi kuma atate kayo wanita to wauwagana, ponta kanama tamokase poga, atate wauwampetisa purite kanama tababute Saiparasi ma agori aegago puma wantune. ⁵ Wamagi, Sirisiyabe Pampiriya mabe isigaite wama, Arisiya mari Maira kumata uma irosantune.

⁶ Pita'i uma irosauwakana, irebu kiye yagarama to ka Aroma wakena wanipisa kareba aguyosagantiye. Aguyosa'ma ka Aresanteriya kumatisaba ka agantiye. Agategina, tababoga pita'i intune. ⁷ Ima wanipisa kareba uwoma ntaga pase pasema waoga, wama Naitasi kuma waintome agora uma pasema uma irosantune. Piya puwakana, pontawama tamota aima tarakukaso, atate to ka ki'i wantune. Wamagi, Kariti ma agori aegago puma wama Sarimoni kuma agaite wamagi, ⁸ to pasema wama, Aresiya kuma agora wamagi, ka kuma agewapa Aogi Migarakena Kuma, pita'i uma irosantune.

⁹ Pigoya, uwoma ntaga a'ya puwaogana, Yuta kina'mi naninta a'a-o ukenu yaga wagasogana, ponta pumagina wani aiga'yo'ya pukenu yaga aboraogana, pika Poroba kamana maya uwaimintiye: ¹⁰ Nao'mitaba, ma to kake wakubompe, pika aboganaba kanara ima wamapa kampa piye. Wanipisa kareba ataena puma, wasanabe kotape kaga kayo wanipinti tumisanaga abima tara pumagi yuwe, untiye. ¹¹ Piya yogana, irebu kina'mi kiye yagara aeba Poro kamana a'a-o uma, kana pubasanaome ntagarage aba karige isige kamana abintiye. ¹² Pigoya, kana kayo wani agaumepa, kana

wanipisa kareba pita'iba ponta pomepinti kampa aogima miyemapa puntiye. Aibogini Kariti mari amana wani waintometi, agewapa Pinikisi, pita'i wama umintakanagaba pontaba puwaka wakune, untawe. Pigoya, kana Pinikisira ka wanipisa kare metakenaenaeba aogiyenagana pontaba aogima ai'nima kakakune, untawe.

Waninkama aiga'yo'ya puma ipirintakena puntiye

¹³ Pigoya, taka'isa pontaba uwaenanto pogini, kana wanipisa kare kiye kina'miba wakena untini, wanipinti asaekenaena, agewapa anka, paibuguna iyoga, Kariti kayo wani aega'ma awamori wantune. ¹⁴ Wauwakana, kana ma agobisa tabera iguguya pumagina, kana iguguyankama nkagewapa Tareyo, ¹⁵ pi'na pumagina wanipisa kareba a'ware'nagasogini aogi pikenan pugagate atantawe. ¹⁶ Piya poga, taeba karu'ena to manto aka'i wama, agewapa Kota, pita'i wauwakana, wanipisa karewama nkamana karento kayo wanipinti tumikena poga, ¹⁷ esegima paibuwakana abobori iyoga, wanipisa kare aigurisanaga iga'na kima asaema esegi puntune. Pigoya, yabapa Aperika agora ima asu airukisanaga, seriba paibuguna tumogana, uwa iguguyankama a'wae poga wantune. ¹⁸ Pigoya, iguguyapa esegima pumiyogana, maroga kotapa ka'isaba kayo wanipinti kasuwakana tumintiye. ¹⁹ Piya, to kake marogini wanipisa karebintisaena iyora waintomentana maema pabiyamagini maebuguna tumintiye. ²⁰ Asekape kagipe ka'isa yagaba tabera aiguguyapa puma miyogana, pape noribe kapa kampa aboraoga a'yugu wamagi, agate abikenaenarempaba a'yugu puma akunkaoga, taeba toba mapa kampa mikunema, untune.

²¹ Pigoya, wasanamiba a'ya'ma kina uwoma ntaga nanintaba kampa nanta mintuguna, Poroba wama abakankaipi uma asima mima maya uwaimintiye: Nao'mitaba, tigebe kamana'ne abitasinta, pipa Kariti mari mintokana, esegiyenaba kampa aboraramima kotatepa ataenaba kampa pesine. ²² Pigoya, ibaba tinta paru piyo. Wasanaba kampa pu'waokana, wanipisa kareba abiwapa ataena pikiye. ²³ Piya, iba aseka agonempa Koti, ae age asaga'yuyo ntagara, aeba otaganana naeti tumpa aborama, ²⁴ maya unamiye: Poro kaebe a-kaekuruba po. Kaebe wa'ega yagarama Sisati uma irosakana, ibaba Kotiba a'ya'ma kaege wa kinapa kaga tiyo'maeyakiri ataenaba kampa purikibewe, unamiye. ²⁵ Piya, nao'mitaba, tige tintawamaba paru peno. Naeba Kotikaba nagu'ama tara taraba kampa puwa, kamana unamemi pipa esegi pikiye. ²⁶ Pigoya, wanipisa kareba to marisa wanipi ima aigasabakiye, piya uwaimintiye.

²⁷ Pigoya, Etiriya kayo wanipinti uwa nasi nasi puma mintuwakana, nagisarisa tarawa tarawaki tumpaema yaga a'ya pogini, aseka wanipisa karebisa kina'miba igebe maba pabigo agarosakena kanta pune, piya uma, ²⁸ wanipinti motama makagakena iga'na atauguna tumogini, maema agaumepa 120-piti puntiye. Aibogini, ise'anto wama to kake motama agaumepa

90-piti puntiye. ²⁹ Piya, yabati uma taegusanagawema iyekuru pumagini, kana aka'isa anka tarawa tarawakipa wanipa atauguna tumogini, agarosama marima pankao iyenema, nunamu uma mintantawe. ³⁰ Mintini, pubasanaume kina igeba kana wanipisa kareba atate pai'ma wakena napimagini, amana karento atauguna tumogini, kumpari uma maya untawe: Taeba amoti anka ka atakana tumikiye, untawe. ³¹ Piya yuguna, Poroba irebu kina'mi kiye yagarabe aokinape maya uwaimintiye: Pubasana kina'miba pai'ma iyega-ka waigiri, tigeba kayo wanipi tumima naisuwaewak-ibewe, untiye. ³² Piyama uwaimogini, irebu kina'mi ubu'maranta iga'na arisagasuguna, kayo wanipinti tumogini uwa atantawe.

³³ Pigoya marisanaga agawa puma mintana, Poroba a'ya'ma kina maya uwaimintiye: Tigeba ti'amaka tiyekuru pumagiri nanintaba kampa nanta a'a-o uma uwa mirite kanagana, nagisarisa tarawa tarawaki tumpaema yaga a'ya piye. ³⁴ Pika ibantoba naninta naiyo. Naninta nama esegi pumagiri, uwa mariba kanna ima mikibewe. Piya, ti'no nkabiyapa kapa kampa tumima a'yuguba puma kaka wakiye, untiye. ³⁵ Piya ute, a'ya'ma agantuguna, pareti ka maema Koti a'mu potama apako puma nantiye. ³⁶ Naogini agate, intawamaba paru pogini pabiyama nawaentawe. ³⁷ Pigoya, kana wanipisa karebi wasana mintantompepa 276-wa kinane. ³⁸ Piya, naninta nama iga'e pau-rite, kana wanipisa karebintisa witi naninta kupa maema kayo wanipinti maebuguna, wanipisa kareba ase'yo puma intiye.

Wanipisa kare ataena puntiye

³⁹ Pigoya marima pankao iyogini, kampa aganta kuma agantawe. Piya pumagini, ka au'i yaba kampa waintometi agategini, wanipisa kareba pita'i wama kepari ikena puntini, ⁴⁰ igeba a'ya'ma anka iga'naba arisauguna kayo wanipinti tumogini, seriba paibuguna iyogini, aebasanakenaena iyoba'magini, kepari aobibi pumagini wantawe. ⁴¹ Aebasanakenagaba esegima igiga puguna, kana wanipisa kareba mara tamakaema esegi puma waintantiye. Aibogana, kayo waninkamba aiga'yo'ya purite ainti kanama kana wanipisa kareba aeguma ataena puntiye. ⁴² Ataena pogini, iga'na namapisa kinapa nagosa aima iyegaka wasanaga, irebu kina'miba iyeguma kaikena untawe. ⁴³ Piya yuguna, kana irebu kina'mi kiyawaimpa Poroka uma akayuwaitama, yogini nagosa airite wakena kina'miba paitama kayo wanipinti pa'yo puma, nagosa airite kepari intawe. ⁴⁴ Pigoya, ka'isa igeba ya aboborape wanipisa karewama nkatunkatape maema airite wantawe. Piya pumagini, a'ya'ma kepari uwa iwae-gaintawe.

Poro aeba Morota mari ampintantiye

28 Pigoya uwa mari iwaeyuwakini, wani nkagoba ka agewapa Morota yugu abintune. ² Piya puwakini, pimparasa kina'miba tabera kayone pu-

rantantawe. Piya, ka aema esiba tabogini yakupa kaer-ataugu tapiwaentune. ³ Pigoya, Poroba yaku nkibisa kibi'ma kaeyomepa, kana ibisapinti ma mintomentaga maema kaeyogana mu'mu pogana, irosa'ma Poro nkayata oka'ma agigi puntiye. ⁴ Aibogini, pimparasa kina'miba kana ma'ama ayapi aba naogini agate, mare-u me-u pumagini maya untawe: Ma ntagara aeba kiyo yagaragana, kayo wanipinti kampa tumima puremitisa mata'i uwa mari iyegina, arupuyenama nkantota'ena aboramiye, untawe. ⁵ Piya yuguna, Poroba kana mapa ayapisa airubuma yakupi maebotate, kampa aban-suma mintantiye. ⁶ Piyama mintogini, igeba pabigo arogu pekanaba karu'ena ware'nama purekini agakena agawa puma mintantawe. E'ropa mintumepa to ka'enaba kampa aboramogini agategini: We, ma ntagara aeba amanine, untawe.

⁷ Pigoya, mintantompe pi agora tabe yagarawai agewapa Pabiriyasi ae ma kuma waintantiye. Pigoya pi ntagarama ntamankapi taba puratama aogima tao'maeyoga, kakaga yaga mintantune.

⁸ Mintuwakana Pabiriyasi nkabawampapa yonintana aentabaenabe au yakupe taogana mintantiye. Piyama mintogana, Poroba abite namankapinti ima, ayapa a'nota atama nunamu uma aogi potantiye. ⁹ Piya pogini, pi awaga kamana abite, pi kana marasa kina'mi ka'isa yoni kinapa kana kana puguna, pabiyama kaba itantiye. ¹⁰ Aibogini, pi'na antotapa wasanamiba uwoma a'muntanaba tamintawe. Piya puguna, wake-na yaga aboraoginiba, ke'i nakena nanintabe to ka'isaenabe wanipisa karebi atarantantawe.

Poro Aroma kumata uma irosantiye

¹¹ Pigoya, pi kana mara mintuwakana opa kakaga a'ya poga, to ka wanipisa karebi ima wantune. Pi wanipisa kareba Aresanteriya kumatasa, amotapa amani agayagaya yagara taramisi isima pumaranta, pi ntagaba tae mintuwampeta ankwaintogana, iguguyapa a'ya puwaoga, pita'i ima wantune. ¹² Wama Sairakusi kumata uma irosa'ma, kakaga yaga pita mintantune.

¹³ Pitasa wama Arisiyamu mari ainkima mintuwakana, marogana taka'isa ponta pumagina tapasanakasoga, ka yagawa, to ka asekana, suma wama Putiyori kumata uma irosantune. ¹⁴ Irosauwakini, pi kumatasa mono kina'miba tagega'e yugu, tonaentisa tara umaema yaga igege mintantune. Piyama migaita, pitasa to kake wama Aroma kumata uma irosakena wantune.

¹⁵ Pigoya, pi kumatasa mono kina'miba: Piyama kanawe, kamana abite, karu'ena ka'isamiba kanama Apiyasi maketi kumata ampa tabatantawe. Piya to ka'isamiba kakaga situwa wainta kumata ampa tabatantawe. Piya puguna, Poroba igategina Koti a'mu potamagina, antabinti abima asoya puntiye.

¹⁶ Pigoya, Aroma kumata uma irosauwakana, kiya yagaraba yogini iga'na namapipa Poroba kampa aba potantawe. Irebu yagara ka'waina kiya kabitaogana uwa namapi mintantiye.

Poro Aroma kumata aogi mono kamana untiye

¹⁷ Mintogana kakaga yaga a'ya puwaogana, Yuta kina'ni kiye kina igega'e yogini, iroauguna kamana maya uwaimintiye: Nao'mitaba, naeba Yuta taokinapa ataena kampa puwaitanta, tayabamagi ige kamanapa kampa maema a'yuguba puntone. Piyama kampa puwagini, uwa a'yugu igeba pita'i Aroma kumatasa kina'miti unatauguni, Yerusaremi kumata iga'na nautintane. ¹⁸ Piya, Aroma kina igeba nae kamana ago uma aborakenagaba kaintananekaba aguyosagantawe. ¹⁹ Aguyosakate iyoba natakena yuguni, Yuta kina'miba esegima aka'yuyugu: Tabe kiye yagara Sisa, aeba kamana'nepa uma a'ya penema, untone. Piya, Yuta kina tao'mi ige kamana mata'i maete kanama uwaitakenaba kampa kanatone. ²⁰ Pigoya, pika naeba tigama tigege kamana uma abenema tigege'a'e yogiri irosawe. Piya, naeba napima Isureyo kina a'ya'ma agawa puma miyompe, aetaka uma naya ku'nataga mintuwe, untiye. ²¹ Piya uma uwaimogini maya untawe: Marota'i Yuta kina magoreti miye kina'miba kae kamanapa kampa kaema tamintawe. Piya, ka yagaraba kampa otauguna, kanama kae antage kamanapa kampa yegi abintune. ²² Pi kamana maema miyempepa, pipa kae-ga yega abenema yune. Piya, pi ntagarama tupisa kina igekaba: Maga maga kina'mi uma kamparaga puwaitaga abune, untawe.

²³ Kamana piya ute kana atantawe. Pigoya, pi ntaga aboraogini uwoma Yuta kinapa Poro ntamapi aki puntawe. Aibuguna, abayabisa agobima Koti kabiratakana kamana uwaimima mintogana ase untiye. Aibuntana, Mosesebe poropetebe aogi awaga kamana

uma kaemaranta, Isuti au'wa aboranti, pi kamana agoba uma wasana imatiti'enawaipa aborama esegi penemagina uwaimintiye. ²⁴ Piya uwaimogini, ka'isa kina'miba kamana'wapa abima abuguni, to ka'isa kina'miba kampa abima aogi puntawe. ²⁵ Piya pumagini, to kamana to kamana yuguna, Poroba ka amato puma uwaimogini a'wae puma wantawe. Pi uwaiminti kamanapa mayamawe: Aota Awamusa'ama poropete yagara Aisaya otaogana, tayabamagi aogi kamana maya uwaimima tigeke taga kamana maya untiye:

²⁶ Kaeba mamparasa kina'miti wama Kotitisa kamana-pa maya uwaimo:

Kamanapa abikibepa, tigebe kampa aogima agowapa abibebe pukibewe, iye.

Piya, to ka'isaenabaagakibepa, tiyowamaba agowapa kampa aogima napikibewe, iye.

²⁷ Pabiyamagini, mamparasa kina igu igeba akunkatama iyorika mintawe, iye.

Aibeka, iyo agakenaba pugagate, pipa kampaye.

Igeba abima napikena pugagate, pipa kampaye.

Igupa a'wae pigi, aogi puwaitasanagaba kampa ibiye, iye. Pika uwaimoma, omintiye.

²⁸ Piya, naeba urimekiri abiyo. Koti aogi tau'ikenakenaba aborantemipa, pipa to marisa kina'mintana piye. Igeba kanara abima i'mu pikibewe, untiye. ²⁹ (Kamana piya uwaimogini, igeba a'wae puma mare-u me-u puta wantawe.)

³⁰ Pigoya, Poroba kaboba tara Aroma kumata aewa ntamapi miyogini, wasanamiba pita'i umagini agabuntawe. ³¹ Uma agauguna, Koti kabiratakana kamanape, Wa'ega Isu Karaisiti kamana agobe, kampa aekuru punta aogima uwaimima mintantiye.

Aroma

Poroba aposoro yugawa agobintiye

¹ Naeba Porona, Isu Karaisiti kayokaya yaganawe. Aeba naepa aposoro unatama: Kotitisa aogi kamana uwaimoma, naba punatantiye.

² Paipa Koti aewa poropete kina'wampi uwaitaogini, au'wa aborakibi kamanapa paisa mono isapi kae-marantawe. ³ Pi aogi kamanapa yagarawampaka kae-marantawe. Piya puguna, au'wapa Tebiti ae tupi ampa aborantiye. ⁴ Aota agu'wapa Koti ntagara mintantiye. Pika agoba purintapisa asintika, Isu Karaisiti aeba Wa'egare esegima aboraramintiye. ⁵ Piya pogana, awagaenawaka uma aposoro yugaba taepa tamintiye. Piya, Karaisitika maga maga kina mono uwaimigini abima timatiti puma wasiyoma, uratantiye. ⁶ Piya, tigeke kaga Isu Karaisiti ae tu uritantina, pabiyama abimagiri wasiyiyo.

⁷ Pigoya, Aroma kina, Koti nkabugai kina mintawe. Aeti atokaenta kina'wapa, a'ya'ma tigeti ma nkisapa kaeyuwe. Tabarempa Kotibe Isu Karaisitibe, isigetisa awagaena puma paruyena tigeti waima waiyeno.

Poroba Aroma kina igakena puntiye

⁸ Maru mayama ukenu puwe: Tigeba mono maema aegaraka, a'ya'ma maga maga kina'mi abegana aogi pemika, a'ya'ma tigeke na'mu puma, Isu Karaisiti nkagega'eraka Kotinempa na'mu potauwe. ⁹ Pigoya, naeba Koti kayokaya'ena punta, yagarawampa nkaogi kamana uma aborakenaba a'ya'ma esegiyenanetasa pogana, agonepa Koti abemika a'ya'ma yagaba nuna-mu yopa, tigekega esuritaewe. ¹⁰ Naeba esotaokana abekana kanarasakanaba, aro ntaganto kepa aboranameka tige-tiba wakuwemagi omuwe. ¹¹ Piya, naeba tige ampa tigamagi, Aota Awamusa'ama a'muntana timekana, tigu tonkiya puritanaga nabiye. ¹² Pipa mayamawe: Timatiti'endarimpaba nao'maeyakana, nae namatiti'enanempaba tige tiyo'maeyakana, a'ya'ma esegi puratanaga nabiye.

¹³ Pigoya nao'mitaba nae nabemika abiyo. Naeba to marisa kina'miti posa puma, pabiyama tigeti mono yuga uma puma ka'isa a'aema aborakenaga, uwoma ntaga tigeti wakena kamana yuwe. Pigoya, wakena yoganaba ka'isaenama ke'ne akuntatagi, atate miyuwe. ¹⁴ Pigoya, Kariki kina'mitibe to kina'mitibe uma mono aborawaimoma unatantegi, pabiyama abikenaena wainta kinapa kampa wainta kinape, igeka mono iretanepa waintiye. ¹⁵ Piya waintegina, pabiyama Aroma

kina tigekeba aogi kamana urimikenagaba, nagu'amba aseyo piye.

Aogi kamanapa Koti nkesegiyenawe

¹⁶ Pigoya, naeba aogi kamanakaba nanipa kampa pokana, pipa Kotitisa esegiyenama tau'ikiye. Piya, marupa Yuta kina'miti aborantikana, to marisa kina'mitibe kaga aborama, tamatiti pompe kinapa a'ya'ma tau'ikiye. ¹⁷ Piya, tamatiti pokana, aogi kamana'watasa Koti arupu puratakenanaba maema aborawaeyagi to tamatiti puyaba miyune. Pika Koti kamana ka maya iye: Ka'waina amatiti pukibi'napa, Koti arupu potakana e'wasaenabi miyaba mikiyema, iye.

A'ya'ma kina'miba Kotipa ikabitawe

¹⁸ Pigoya, Koti amo'enawapa mantarisa ampa aborama, a'ya'ma kamparagaena puma ataena pe kinapa antota'ena imikiye. Piya, pi kina'miba ataenawaitasa tagantanaba maema kakakinapa, antota'ena imikiye. ¹⁹ Koti nkagoba kampa kakamaba waiye. Koti aewa maema aborawaeyagini agantanaba agawe. ²⁰ Pigoya, Koti nkesegiyenawape wa'egawamantanabe waiyaba miyogana, paitaka'ya a'ya'maena mampabisaena pumarantine. Piya, Kotipa kampa agapa, a'ya'ma yaga pumarantemintanaba aogima agawe. Agagana, Kotiba mintika wasana abikena kipa kampa akuniye. Kampa akunegina, aibo'enawai kakakena kipa kampa waintiye.

²¹ Piya nanagawanane: Igeba Kotikaba abintapa, taga Kotikaba kampa napima, ageba kampa maema asagayuma, i'mupa kampa potawe. Kampaye. Napiyenawaimpaba aibonabo pegina, igu'amaba a'yugu puma tununtanama asaewaitaye. ²² Piya, igeba: Taeba abinta kinatawe utegini, Koti nkaobi aibo'ena pewe. ²³ Piya pumagini, kampa pu'wakena Kotiba, ae e'wasaenaba ikabitamagini, ama koti iyapisa potama, pu'wakena wasanabe kabarape yagabe kuyabe, ae aoga potamagini agisewe.

Koti atate tonarona kamparaga pewe

²⁴ Piya pegana, Kotiba i'ni ntapiyenawai aegaraka igasaye. Igasagini, i'nintana aega'magini igewai i'ama maema ata potawe. ²⁵ Piya, igeba Koti taga agoba ikabitama, a'wae puma kumpari kamana maeyawe. Piya puntini, Koti pumarantintanamaka agisuma kayokaya'ena potamagini, kampa napiyewe. Piya, pi aborantemi ntagarama nkage maema asagayuma miyaba miyeno. Tagane.

²⁶ Pigoya, wasana igeba Koti ika'intaesi potagana, igasagini kamparaga i'nintana pewe. Piya, waya'miba waya'waena arupuyenaba kaite a'wae puma antage'enaba pewe. ²⁷ Piya, wamiba pabiyama waya'wae-na arupuyenaba kaitegini, a'wae puma kupiyonama intabaipintiba tabe yaku nkiragini, iyo'mige kamparagaena puma kaga kampa ini pewe. Aibegana, aibo'ena pikenaenawaimpa antotapa igu i'amapa pipa aguya aikenana maeyawe.

²⁸ Ige napiyenawaimpaba Kotikaba kampa ibegina, Kotiba igasagini, igeba kamparaga napiyenawaipa maema antage'ena pewe. ²⁹ Piya pegina, a'ya'ma aguntaenabe kaintanabe, to wainantanagaba abugaintanabe ataena pikenaenabe, igeti pumae-waye. Piya, to waina mparuta mikenaenabe, wasana aegukenaenabe, ma'ena pukenaenabe, amiyo'enabe, wasanamika kampari uwaigaikenaenabe, igeti pumae-waye. Igeba wasana ika'i kamana uwaitantini, ³⁰ akaya suntini, Koti kama potantini, kamana kampa abintini, igebigo'ena puntini, igewai maete intini, ataenaba kasa'ena aborantini, inogi ibagi kamana akayuntini, ³¹ napiyenawai kampa aogima napintini, igewai kamana kampa wasintini, iyokina kampa agu kao'ena puntini, to kinapa pabiyama kampa intara puwaitawe. ³² Pigoya, igeka Koti nkarupu kamana'amaba maya iye: Piyama aguntaena pukibi'naba aeguyigina pureno, iye. Pabi kamana igeba abibebe puntiniba, kampa aega'ma: Aerawane, yewe. Piya umagini, aguntaena pumagini, to kina'mi piya pentanaga: Kanarane yegana, aguntaenawaimpaba tabe piye.

Koti kamana ukenaenaba arupu pukiye

2 We, nao'yagara, nanaga to kinapa kamana uwaitane. Nanaga to waina nkaupipa pima yene. Kaegeba pabiya pene. Piya, to waina nkaupi pima yempepa, pipa kaeka kaupi pima yene. Amentanti kayokayo yagara miyempekana, aibo'enaga kakakena kipa kampa waintiye. ² Piya, piya pe kinapa kamparaga antota'ena Koti imekana kanarasama arupu pukiye. Pipa abune. ³ We, nao'yagara, piya pe kina'mipa ipi pima yene. Kaegapa nanaga pintanaba pene. Napima Koti nkantota'ena agaite kaegaka wampena, a. ⁴ Piya, Koti anta paruyena pugatama, kampa karu'ena ika pugatama, agoya pugatama, tabera aogima kabigataye. Kae napiyempepa uwaena kanta piya, a. Kaeba kagu a'wae poma, Koti anta paruyena pugatamipa, pipa kampa aogima napiyeno.

⁵ We, kantawamaba esegi pegina kagupa kampa a'wae punta, kamparaga ikapa tabera akibene. Piya, Koti nkamo'ena aborakibi ntagaba arupu antota'ena aborakana, kamparaga ikapa a'ya'ma maekibene.

⁶ Piya, Kotiba a'ya'ma kina miyompentanarempa nkawameta ikantanaba eta'ma airamikiye. ⁷ Pigoya, paebuma miye kina, e'wasaena maekena puma Koti nka'muntanabi mikena puma miyaba'enaga napima asi nasi aogiyena pe kina, igepa miyaba'enaba imikiye. ⁸ Pigoya, ige'enawaika napiye kina, tagantanaba ikabitama ataenaba wasiye kina, igetiba ka ibirakenaen-

abe amo'enabe aborawaekiye. ⁹ Piya, a'ya'ma ataena pe kina, Yuta kina marupa pugaito to marisa kinape, igetiba iki nakiyenabe tabe iyekuruyenabe kaga aborawaimikiye. ¹⁰ Piya, a'ya'ma aogima miye kina, Yuta kina marupa pugaito to marisa kinape, igetiba e'wasaenabe paruyenabe kaga aborawaimima a'muntanaba imikiye. ¹¹ Kotiba tabe agi wainta kinape uwa kinape kaga a'yigi tatama antota'enaba tamikiye.

¹² Pigoya, Yuta kina'miti Koti nkago kamana waintegini, a'ya'ma aguntaena pe kina igepa ago kamanatasa Kotiba a'yigi nkitakiye. Piya, ago kamana uwa igerasa abikibe kina, igeba Koti nkaobi kampa arupu punta kina mintawe. Ago kamana wasikibe kina'mi igemana aogima asoyaena pikibewe. Pigoya, to marisa kina'miti Koti nkago kamana kampa waintegini, a'ya'ma aguntaena pe kina, igepa uwa igaikiye. ¹⁴ Piya, to marisa kina'miti ago kamana kampa waintegini, igeba napiyenawaitasa ago kamana kampa abinta kina'miba igewai ago kamana abinta kina kanta pewe. ¹⁵ Piya pegana, Koti igupi ago kamana kaemaranti'na aboraye. Piya pegina, napi napiyenawaimpa ka'isa yagaba: Ataena pewe, uwaitantana, to ka'isa yagaba: Aogiyena pewe, uwaita piye. Piya pegana, pi ago kamanapa uma aboraye. ¹⁶ Pigoya ainti ka yagaba Koti otakana, Karaisiti Isuba wasanami kakanta kamanapa uma aborama a'yikikiye. Pi ntagaga naeba aogi kamanapa yuwe. Pabi nkawameta aintiba aborakiye.

Mono ariwa maema mikenaenaba kampaye

¹⁷ Pigoya, kaegakaba nanawe yene: Naeba Yuta yagara mimagi, Koti nkago kamana abima aogima aega'ma, Koti tuntana puma mintuwe, uma kau maete ima miyeno. ¹⁸ Kaeba Koti nkabugaintanagaba abintane. Piya, ago kamana ugamuguna abintampeka, arupuyenagaba owe yene. ¹⁹ Piya puma, kaegakaba maya yene: Naeba Koti nkago kamana'ama agobe tagantanawape abintoka, kanara iyorika kinapa kepa iyakimagi, tununtanabi miye kinapa kanara e'wasa puwaitamagi, kampa abinta kina kanara uma arupu puwaitamagi, ama'mana ntagara iyakikena yagaranawe, yeno. ²¹ Kaeba piya kamana yempe'naga, kaeba wasana kamana uwaimintanapa, kaegakeba kampa abena, a. Kaeba wasanamika: Kuntanaba a-piyoma uwaimintanapa, kaegakeba kuntanaba pena, a. ²² Kaeba: Kumiyenaba a-piyoma uwaimintanapa, kaegakeba kumiyenaba pena, a. Kaeba ama kotikaba kampa kabegina, ama koti ntamapisaenaba uwa maeyana, a. ²³ Kaeba: Naeba Koti nkago kamana abintuwe, uma kaukapa maete ima mintanapa, aguntaena puma ago kamanapa akayuma, Koti nkageba ata potana, a. ²⁴ Piya, Koti kamana'amaba maya iye: Yuta kina, tige'enaenaga to marisa kina'miba Koti nkagega'eba akayasotawe, iye.

Taga ara'ena tagu'amantanawe

²⁵ Pigoya, kaeba Koti nkago kamana wasiyegana, kau kasakena ara'ena kanara peno. Aibegana, ago kamana

akayuyeganaba, kauta ara'ena pumaranta'enaba pipa kumpari'enawe. ²⁶ Piya, to marisa yagara, ara'ena auta kampa wainta yagarama, Koti kamana agoba wasiyemipa, aeba au kasama ara'ena punta yagara kanta piye.

²⁷ Pigoya, Yuta kina, tigeti ago kamana'ama nkawa'ena waintemika tipa kasantapa, nanaga kamana agoba akayuyewe. Piya, to marisa kampa i kasanta kina'mi, kamana agoba aegara'nagi, aintiba tipi pima kamanapa uritakibewe.

²⁸ Pigoya, wasanama ari autasa Yuta kina'mi nkara'ena maenti'na, aeba Koti nkaokina Yuta yagara kampaye. Aeba antabaipinti Koti nkaokina mintipa, pipa taga Yuta yagarawe. Piya, au kasakenaenaba pipa taga ara'enaba kampaye. Koti taga ara'enaba pipa agu'amantanawe. Pipa ago kamana ariwapa wasikenaba kampaye. Pipa agowa wasikenawe. Wasanama piya pemipa, mampabisa kina'mi iyobinane. Koti nkaobi tabe agiba waiye.

Ataenamaba aogiyenaba kampa apirintakiye

3 Pigoya, Yuta kina'miba aya puma to marisa kina-pa igasawe. I kasama ara'ena pe kina aya puma igasawe. ² We, Yuta kina'miti uwomantana aogiyena aborantiye. Iba ka urimukuwa, abiyo: Yuta kina'mipa Kotiba awaga kamana'wa uwaimima: Aogima kabiyiyo, uwaimintiye. ³ Tagane. Ka'isa Yuta kina'miba kana kamanapa kampa aega'magini akayuntawe. Piya puntakana, Kotiba aewa nkuwaimintintanaba kampa akatikiye. ⁴ Pipa kampaye. We, a'ya'ma kina'miba kumpari kamanapa yegana, Koti ae abintowapa a'ya'ma yagaba taga kamanapa iye. Pika mono awa'ena kapa Kotikaba maya iye: Kaeba a'ya'ma kamanakampaba arupu puwaye. Wasanami kamana ugataiginapa asu igaikibene, piya iye.

⁵ Pigoya, wasanami ataenarepa agantiniba: Koti ae abiwapa arupuyenawe ukibewema, yewo. Pika ayama usune. Kotiba aguntaena pompentanama antota'ena tamekanaba kampa aogi pikiye, usuno. Pipa kampaye. Pipa wasanami ntapiyenawe. ⁶ Piya, Kotiba antotapa arupu kampa puratasinta, aya pesine. Aintiba a'ya'ma maga maga kina'mitentanaba a'yigi tatakiye. ⁷ Pigoya, wasanami kumpariyenane pa agantiniba, Kotintanaga aogi tagantanawe, umagini, agega'e asagayukibewema, yewo. Pipa kumpariyenawe. We, naeba aguntaena pekanaba, kamparaga ikantepa namikiye. ⁸ Pigoya, ka'isa kina'miba tae yompe kamanaka akayasuratapa: Pipa aguntaena pekanaba aogiyenama nkau'wa aborakiyema yewema, yewe. Pipa kampaye. Piya ye kina'mi ata ika mpaentini, pipa kanara maekibewe.

Arupu yagaraba kapa kampa mintiye

⁹ Pigoya, ma Yuta kina tae agoba ayama waintiye. Taeba to marisa kinapa asu igasima, pipa to awameta miyuno. Piyaba kampaye. Taeba ago yune. Yuta kinape Kariki kinape taeba kaga aguntaenama tagasaye.

¹⁰ Pigoya, pika mono isa'ama maya iye:

Ka aogi arupu yagaraba taga kampa mintiye. Kampaye, iye.

¹¹ Ka'wainaba mono ago abinta kina kapa kampa mintegina, Kotipa aguyosa'ma atokaekenaba kapa toba kampa mintiye, iye.

¹² Igeba arupu kipa a'ya'ma kaitegini, ata kina'ena pegana, igetisa ka'waina aogiyenaba kampa puntine. Kampaye, iye.

¹³ Wasana iru kawama aka pisa puma, imemawama aguntaenaba pumagini, intebuwamaba a'wae puma kumpari'ena pewe, iye.

Piya, ma'ama kiyo'ena kanta puma, iwamu epewamaba kamanapa iye, iye.

¹⁴ Imo kamanape asa kamanape iwamupi pumae waintiye, iye.

¹⁵ Igeba karu'ena wama wasana iyeguma kaikenaga aseyo puntini, ¹⁶ a'ya'ma yagaba uwomantana aguya'aimagini, tabe kuntuyena wasana imintini, ¹⁷ wasanamiba paruyenama kipa kampa agawe, iye.

¹⁸ Igeba Kotikaba kampa iyekuruba pewe, mono isa'amaba piye iye.

¹⁹ Pigoya, taeba mayama abune: Ago kamana'ama-ba, pi kamana agora minta, Yuta kina, tae agorepa uma aboraye. Piya pekana, a'ya'ma maga maga kina'mite aguntaenaraka Kotiba kamanapa uratakana-ba, kampa ka'wainaba kamanapa ukiye. ²⁰ Ago kamana'amaba aguntaenarepa aboraramiye. Piya pikanaba, ago kamana aegarakibikaba, ka'wainaba Koti nkaobi arupu agiba kampa maekiye. Pipa ago abune.

Isuti imatiti pe kina'miba arupu kinane

²¹ Pigoya, ibaba Koti arupu puratakena kipa ka mae-ma aborantiye. Piya, Mosese ago kamana'wa tayakikena arupu kipa kampa aboraye. Pinane. Mosesebe poropete kina'mibe arupuyena aborakibi ki'amaka awaga kamana untawe. ²² Pi kipa mayamawe: Isu Karaisititi imatiti pe kina'miti Koti arupu puratakena kipa aboraye. Piya, a'ya'ma mono aega'ma abibebe pe kina, taeti aboraye. Piya, agorepa kampa atarama waintegi, ²³ taeba a'ya'ma kina aguntaena puntompeka, Koti nke'wasaenarapa kampa kanarasamaba kampa miyune. ²⁴ Pigoya, Kotiba aewa awagaena puratama, Isu Karaisitipa a'muntana tamogana, yogawatasa torebata ika puma arupu puratantiye. ²⁵ Piya, Koti otaogana, Isu pu'magina, korankatasa ika puratama, imatiti pe'nagipa aguntaena asu'a puwaitakiye. Pigoya, aguntaenawaipa paipa Kotiba kampa karu'ena ika punta, otaogana Isu tumpa pu'ma asu'a puratama, Koti nkarupuyenawapa aboraramintiye. ²⁶ Piya puntikana, Kotiba ibaba arupuyenawapa aboraramima, Isuti amatiti pi'nakaba arupu potauwe, uma tayakiye.

²⁷ Pigoya, Yuta kina'mita tagega'e maete ikena kipa aempa waintiye. Kampaye. Pi kipa kampa waintiye. Ago kamanatakaba tagega'e kampa maete ikibikana, Isuti tamatiti pukubompe, pabitaka tao'maekiye. ²⁸ Pika maya kamana abekana waiyeno: Ago kamana wasikenaenarakaba kampaye. Amatiti'enaraka wasanaba arupu agiba maeye.

²⁹ Pigoya, Koti aeba Yuta kina'mite tabi Kotiwanane. To marisa kina'mi Kotibewe. ³⁰ Aeba Kotirepa ka'anto minti'na, Yuta kinape to marisa kinape kaga tamatiti'enaretaka arupu tagiba tamiye. ³¹ Pigoya, taeba tamatiti'enareka uma ago kamanapa kasuno. Pipa kampaye. Taeba ago kamana maema ituru pune.

Kotiba Abara'amukaba: Arupu yagarawe, omintiye

4 Pigoya, Abara'amu arirautasa Yuta kina'mite tayabamawe. Aekaba ayawe ukune. ² Piya, Abara'amu aeba aogi potantintanarasa arupu yagara Koti nkaobi miyemisinta, aewa age maete iyemisine. Pipa kampaye. Koti nkaobipa piya pukenaenaba kampa waintiye. ³ Piya, Abara'amukaba mono isa'ama maya iye: Abara'amu aeba Koti aega'ma amatiti pogana, pika Koti: Arupu yagarawe otantiye, iye. ⁴ Pigoya, ka'waina yoga puma ikantanaba maeyakapa, pi nkikakaba a'muntanaweba kampa yune. Kampaye. Pipa yogawataenawe. Piya, tau'ikenaena yogare-tasaenaba kampaye. ⁵ Pigoya, kamparaga ika kina arupu puwaitakena yagara, pipa Kotiwe. Piya, ka'waina Koti aega'ma amatiti pekanaba, yogawatakaba kampaye. Amatiti'enawataka arupu yagarawe otakiye. ⁶ Pigoya, yogawatakawanane. Kotiba arupu yagarawe otami'nakaba, Tebiti paipa pabiya puma akayona potama, aeka mayama kaentiye:

⁷ Wasanami nkantage'enawaipa Koti maegasima, aguntaenawaipa airari kaegasakini i'muntanabi mikibewe.

⁸ Piya, Wa'egawama aguntaenawaka kampa kamana otakibi'naba, aeba a'mu peno, Tebiti piya untiye.

⁹ Pigoya, ma a'muntanaba pipa i kasanta kina'minta, ibiyenawanane. Pipa i kampa kasanta kina igekenawe. Piya, taeba Abara'amupa Kotiba amatiti'enawaka: Arupu yagarawe, otantiye. Pi kamanapa abune.

¹⁰ Abara'amuba ayama mintogana, Kotiba: Arupu yagaraweba otantiye. Piya, aeba au kasagasima mintoganapera, uwa mintoganawe. Owe, aeba au kampa kasanta uwa mintogana, Kotiba: Arupu yagarawe, otantiye. ¹¹ Pigoya, paipa aupa kampa kasanta mintana, pi ntagaba Abara'amu amatiti pogana, Kotiba: Arupu yagarawe, otantiye. Piyama otaogana, pika au kasama ara'ena puntiye. Aibuntika, i kampa kasanta kina'mi Koti aega'ma amatiti pekaba, Kotiba: Arupu kinatawe, uwaitaye. Uwaitamikaba, Abara'amu aeba marusa iyabamawe. ¹² Pigoya, Abara'amu au kampa kasanta mima amatiti'enama ki aegarantemisa puma, i kasanta kina'mi kaga amatiti pekaba, Abara'amu taga taga iyabamawe.

Kotiti imatiti pe kina'mika kamana esegi puntiye

¹³ Pigoya, Kotiba Abara'amuke aga'nubaramike a'ya'ma maba maekibewema, utawaitantiye. Pipa ago kamana wasiyoganaba kampaye. Amatiti'enawaka Koti: Arupu yagarawe, otamagina: Maba maekibewema, utawaitantiye. ¹⁴ Pipa mayamawe: Ago kamanapa aegara'nagiba maba maeyasinta, imatiti pikenanaba

uwa waiyegina, Koti utawaitantintanamaba aibo'ena pegana uwa waiyesine. ¹⁵ Taeba abintune: Ago kamana'amaba aguntaenaraka Koti nkamo'enawapa aboraye. Piya, ago kamana kampa waintemisinta, kamparagaenaba kampa aboramisine.

¹⁶ Pigoya, Abara'amu nkaga'nubara miyompeka, taeba Kotipa aega'ma tamatiti pokana, awagaena puratama utaratantintanaba tamiye. Piya, ago kamana abe'nagi ige ibiyenawanane. Abara'amu puntisa puma aega'ma imatiti pe'nagikenawe. Piya, Abara'amu aeba a'ya'ma mono kina'mite tayabamawe. ¹⁷ Pika mono isa'ama maya iye: Naeba kaepa uwoma to kina to kina'mi nkiyabamantana pugatauwe, Koti piya untiye, iye. Pigoya, Abara'amu aegaranti Koti, aeba purinta kina'mi imaba imima, kampa aboranta'enagaba kega'e yegina aborawaeye. Piya pemi Koti nkaobi utaratantintanaba waima esegi piye.

¹⁸ Pigoya, pai Koti Abara'amukaba maya omintiye: Kaga'nugiba igeba uwomataka'ya aborakibewema, omintiye. Piyama omogana, Abara'amuba: Uwoma to kina to kina'mi nkiyabama mikibene kamana abitegina: Ago anasanawema, kampa napinta, Koti kamana nabi nabi puma a'mu puntiye. ¹⁹ Piya, aeba 100 kabu pogana, au'amaba purinta kina kanta puntiye. Piya pogana, waya'wapa Sera pabiyama ago aentarama yagaraenaba kampa pemakana puntiye. Piya pogana, Abara'amu agantanaba, amatiti'enawapa kampa kainta uwa waintantiye. ²⁰ Koti otanti kamana abimagina, amatiti'enawapa kampa kasima, tara tara agiba kampa napintiye. Piya puntana, Koti nkageba asagayogana amatiti'enawapa esegi puntiye.

²¹ Piya, utamarantintanama nkau'wapa Koti aewa aborakiyema, esegima napintiye. ²² Abara'amu aeba piya puntika, Kotiba amatiti'enawa agama: Arupu yagarawe, otantiye.

²³ Pigoya, mono isapi: Arupu yagarawe, otantipa, Abara'amu ae abintogaba kampa untine. ²⁴ Taekega kaga untine. Piya, Wa'egare Isu purintapisa asinti, pi Koti aeti tamatiti potakanaba, pabiyama aeba tagama: Arupu kinatawe, uratakiye. ²⁵ Piya, aibo'enare maeragasomeka Kotiba otaogana Suba pu'ma, arupu puratakibika purintapisa asintiye.

Koti: Arupu kinatawe, urataye

5 Piya, taeba tamatiti'enaretaka Kotiba: Arupu kinatawe uratagi, kaga Kotiti paruyenabi miyune. Pi paruyenaba Wa'egare Isu Karaisiti aborama tamintiye. ² Piya, Isu aewa awagaena pukena kipa a'wairatagi, awagaenara miyune. Aibumagi, Koti nke'wasanabi mikenaga ta'mu puma nabi nabi pune. ³ Piyama, kaga kuntaenabi miyompekega ta'mu pune. Taeba ago abune. Kuntaenabi mikenanamaba tantawamapa maema esegi potaka, kampa taekita pukune. ⁴ Tanta-wamaba esegima waimaginaba, tara tagiba kampa napikune. Tara tagiba kampa napinta mima, Koti tamikena utaratantintanaga napima agawa pukune. ⁵ Kotintanaga agawa pekanaba, tanintanaba kampa tabukiye. Piya, Kotiba Aota Awamusa tamintegina, ae-

ba Koti nkagu kao'ena tagupi ari'atantika tanintanaba kampa tabukiye.

⁶ Pigoya, paipa taeba kampa esegi puntuwakana kana'wa arosaogana, pabi ntaga Kotiti tak-abitauwampe kina'miteka Karaisiti asiratakenaga purintiye. ⁷ Pigoya, kebaya uwa arupu kina'mitakaba pu'magina i'ikiye. Pipa kampabayawe. Piya, kebaya aogi tao'yagara ka'wainatakaba purikiye. Tarawo ka'antoma pu'mabaya au'ikiye. ⁸ Pigoya, aguntaena puma miyuwakana, Koti yogana, Karaisitiba taetaka purogana, pabiyama Koti agu kao'enawa maema taeti aborantiye. ⁹ Piyama korankatasa taekaba: Arupu kinatawe uratantana, pi'na nkaboboriba Koti nkamo'enawatasa tau'ima aogi puratakiye. ¹⁰ Eya, taeba Koti kama potama miyuwakana, yagarawapa purometasa Kotiba maema ae'wati atokaeratantiye. Piyama atokaeratamagina, pi'na nkaboboriba miyaba'enawatasa tau'ikiye. ¹¹ Pigoya, abiwakaba kampaye. Piya, Wa'egare Isu Karaisiti ntugarasa atokaeratantika Kotiti ta'mu puyaba mikune.

Atamu purikenaena aborantegina, Isu miyaba'ena aborantiye

¹² Pigoya, taeba ago abune: Marupa wasana ka'waina aguntaena agobiyogana, mamparasa kina'miteti aborantiye. Pigoya, aguntaenamaka uma purikenaena aborantiye. Piya, a'ya'ma kina'miba aguntaena puwaentaka, purikenaenamaba a'ya'waema igetiba abae pumagina aborantiye. ¹³ Pigoya, mono ago kamanapa kampa aborantogana, maru aguntaenaba wasanamiti aborama waintantiye. Ago kamanapa kampa waintomeka, aguntaenaba uwa wairite kama waintogana, Kotiba kamana kampa uwaitaogana wasanaba uwa purintawe. ¹⁴ Piya, Antamube, ae aguntaena puntisa kampa punta yakaraki'nunkampibe, kaga purita kanauguna, Mosese aborama ago kamana uramintiye. Pigoya, marusa Antamu aeba ka'ena aborantemisa puma, to aintisa yagara Karaisiti, to ka aborantiye.

¹⁵ Pigoya, Koti aboraramintintanabe Antamu nkai-bo'enawape isigebe ka awametapa kampaye. Piya, ka yagarama nkaibo'endaraka uwoma kinapa pu'wae-wantawe. Piya puguna, Koti nkawagaenawapa asugasima, uwoma kina maema paru puratantiye. Piya, Isu Karaisiti aeba ka'waina, awagaenawatasa uwa taeti aboraramima paru puratantiye. ¹⁶ Pigoya, Antamu nka-guntaena aintanawape, Koti nkaboraramintintanabe, isigebe ka awametapa kampaye. Piya, kamana ka'anto aemita puma akayuyogana, Koti antota'ena puma ata ika aboraramintiye. Piya pogana, Koti paruyena aboraramintintanaba uwoma aibo'enarepa asu'a puma arupuyena purataye. ¹⁷ Eya, ka yagarama aibo'ena pogana purikenaenamaba asuragaintika, kapa kampa uwaba mikuye. Aibogana, Koti nkawagaena anosama arupuyena purataoga, paruyenara arakurompe kina, taeba miyaba'ena maemagi, Isu Karaisiti aeba ka'wainaka uma tabe kina'ena puma mikune.

¹⁸ Pigoya, ka yagarama nkaibo'endaraka a'ya'ma kina'mite ata ika aboraramintegina, pabiyama to ka yagarama nkarupu yugawataka aguntaenarepa asu'a puragasogana, miyaba'ena a'ya'ma kina aboraramintiye. ¹⁹ Eya, ka yagarama kamana aeguma akayuyometaka uwoma kina'miteti aguntaenaba aborantiye. Pabiyama to ka yagarama kamana wasiyometaka uwoma kina'mitepa arupuyena aboraramiye.

²⁰ Pigoya, ago kamanapa tamogana aibo'enarepa aborawaentiye. Aguntaenamaba aboraurite iyogana, awagaenawampa asugasima pumaerataye. ²¹ Eya, a'ya'ma kina'miti aguntaenamaba purikenaena maema aborantisa puma, pabiyama a'ya'ma kina'miti Koti nkawagaenawampa nkarupuyenama mpiyaba e'wasaena maema aboraramegina kabirataye. Pipa Isu Karaisiti, Wa'egarempa ntugarasawe.

Taeba Karaisitige kaga purintompene

⁶ Pi kamana'ama nkagowakaba nanawe ukune. Aguntaenama ntuga pekanaba Koti nkawagaenamaba aborama asugaikiye, piya ukuna, a. ² Pipa kampaye. Taeba pu'magi aguntaenaba ago kasune. Piya, ayama to kake taogama aguntaenama ntuga puyaba mikune. Pipa kampaye. ³ Mono wani pai'ma Karaisiti Isuti atokaentompe'nagita, purikenaenawapi pai'ma atokaentune. Pikaba kampa napiyewo. ⁴ Pipa mayamawe: Purikenaenawapi paitatama, aeke kaga tarubinti kairatantiye. Piya, tabarempa aeba e'wasae-nawatasa Karaisiti purintapisa asitaogana, mintisa puma, taeba pabiyama aososima to awameta miyaba mikubompeka asiratantiye.

Taeba Karaisitige kaga e'wasaenayaga mikune

⁵ Taeba Karaisitige atokaema purintisa tauga puntompeka, pipa to aege atokaema asintemisa tauga pukune. ⁶ Taeba mayama abune: Paisa tagupa Isuke kaga maripora aeguntaka, tagu tau'ama nkaguntaenama nkesegiyenaba iyoba atama, aguntaenama kayokaya'enaba to kake pusanaga iyoba atantiye. ⁷ Piya, ka'waina pu'wami'naba aguntaena pukenanawapa kasaye.

⁸ Taeba mayama abibebe pune: Karaisitige purintompeka, piyama aege kaga miyaba mikune. ⁹ Karaisitika-ba mayama abune: Aeba purintapisa asintemikana, to kakeba kampa purikiye. Piya, purikenaenama nkesegiyenawapa aeti kampa waintika, uwa igiga piye.

¹⁰ Piya, purintipa pipa ka yaga aguntaenamati pu'wan-tiye. Ibaba mintipa, pipa Kotiti mintiye. ¹¹ Piya, tigebe pabiyama: Aguntaenamati ago pu'wau-nema, piya yiyo. Karaisiti Isuga atokaentompeka Kotiti taogama miyunema, yiyo.

¹² Piya yigina, aguntaenama ti'ama nkwa'egaenaba a-puritano. Piya, ti'ama i'ni ntapiyenawapa a-nkae-garaiyo. ¹³ Tigebe tigisa tiyatipa aguntaenamapa a-nkamigina, ataenama kayokaya'enaba a-peno. Kampaye. Tigebe purintapisa asiritantika, tigupa Kotipa amintiri, tigisa tiyatipa Koti amigina arupuyenama

kayokaya'ena peno. ¹⁴ Piya, ago kamanapa kampa tigeba kabiritaye. Pipa kampaye. Ibaba Koti nkawagae-nama kabiritaye. Pigoya, aguntaenamaba wa'ega kantaba to kakeba kampa puritakiye, untiye.

Taeba arupuyenama ntuga kina mintune

¹⁵ Pigoya, pikaba taeba nanawe ukune. Ibaba ago kamana'amaba kampa kabiratagi, Koti nkawagaenabi miyompeka aguntaenaba pukuna, a. Pipa kampaye.

¹⁶ Tigeba kampa abewo. Tigeba to wainati uma atokaemagiri awamu wasiyigina, kayokaya kina'wa tibabekiri kabiritakiye. Piya, aguntaena wasikibepa kayokaya kina'wa mima purikena ikantanaba maek-ibewe. Mono wasikibepa kayokaya kina'wa mima arupu ikantanaba maekibewe. ¹⁷ Tigeba aguntaenama kayokaya'ena purite kananta kanaba, ibaba a'ya waye. Mono ago urimima tiyakinta, pabi nkawameta tigeba abima wasiyeka, Kotipa ta'mu potaune. ¹⁸ Tigeba aguntaenabisa akariyobatatagiri arupuyenama kayokaya kina'ena puma miyeka, ta'mu potaune.

¹⁹ Piya, napiyenarimpaba kampa aogi pegi, wasanami kamanata awame puma ago yone. Tigeba paipa tigisa tiyatipa uwa atauguna, i'nintanama kayokaya'ena pogiri antage'ena toma toma puta ima mintantawe. Pai mintantasa puma, ma kanabipa tigisa tiyatipa uwa ataigina arupuyenama kayokaya'ena pekiri aota miyiyo.

²⁰ Pigoya, paipa aguntaenama kayokaya'ena punta-pa, arupuyena wasikenaenaba tigeti kampa aborantiye. ²¹ Piya, pai puntantanagaba ibaba tini pewe. Pipa nana au'wapa aboraogiri maentakawe. Pipa kampaye. Pintanama nkantota ikankapa purikenaenawe.

²² Pigoya, ma kanabipa aguntaenama nkiga'naba akariyobatatantika, Koti kayokaya kina'ena puntawe. Piya puntaka aota mikena au'wapa maemagiri, antota ikankapa maema miyaba mikibewe. ²³ Piya, aguntaenama nkikantanaba purikenaenawe. Pigoya, Wa'egare Isu Karaisititi atokaeyompeka Kotiba miyaba'ena uwa tamiye.

Awamusa'ama kasa kita miyiyo

7 We, nao'mitaba, tigeba ago kamana abinta kina'na'mititi ma kamanapa urimuwe: Ago kamana wasikenaenaba purekanaba a'ya waye. Pipa kampa abewa, a. ² Piya, waya ka'waina aeba awaewampa aogama mintakanaba, ago kamana'amaba: Awaege airokaema miyeno, iye. Piya, awaewampa pureginaba, ago kamana'amaba: Wa waya ka kina kanta puma miyementanaba a'ya waye, iye. ³ Pigoya, ka wae'ma aeba awaeba uwa aogama mintegina, atate wama to wa umaeyamipa, aeba kumi waene. Awa pu'wakana-ba ago kamanatapa kampa uma atokaeyakana, to wa maekibipa, kumi wae kampa mima kanara mikiye.

⁴ We, nao'nempitaba, pi kamanapa mayamawe: Karaisiti nkauke atokaema kaga ago kamanati pu'wantagana, to kakemaba kampa tirakuriye. Piya, taeba Kotiti au'wapa aborakenaga to wainati atokaeratan-

tiye. Pi purintapisa asinti ntagarari atokaerantatiye.

⁵ Pigoya, paipa paisaenabi mintantompe, pi kanabipa agunta napiyenarempaba yogawa puma tauti waiyogana, tagisa tayankamaba ago kamana akayuma, au-pa purikenaenaba maema aborantine. ⁶ Piya, ibaba paisa isa'ama kipa takabitama Awamusa'ama kasa kita mikenaga, taeba ago kamanati pu'waokana tarakurinta'enaba iyoba tatantiye.

Aguntaenama ata purataye

⁷ Pigoya, pikaba nanawe ukune. Ago kamanapa pipa aguntaenawe, ukuna, a. Pipa kampaye. Ago kamana kampa waintesinta aguntaenanempa agoba kampa abosine. Ago kamana'ama: To wainantanagaba a-kau-ka po, kampa yemisinta, nauka pukenagaba kampa napiyosine. ⁸ Piya, aguntaenama ke irogana, Koti unti kamana'ama nantabintiba ata tonaronaga nabikenaenaba aboragi, aguntaenaba puwe. Pigoya, ago kamana kampa waintesinta, aguntaenamaba purinta kina kanta puma kampa naupipa pima yesine. ⁹ Paipa ago kamana naeti kampa waintometa, kanara aogima mintantone. Piya puma Koti unti kamana abuwagana-ba, aguntaenamaba naeti aboraogana nauma nagupa pu'wantiye. ¹⁰ Piya, pi Koti unti kamana'amaba: E'wasaenaneta kanaoga agauwantanama utanataogana, nauma nagupa pu'wantiye. ¹¹ We, Koti unti kamanapa abuwagana, pi kamanatasa aguntaenama ke i'ma namiyo puma naeguntiyeye. ¹² Piya poga taeba agantune: Ago kamana'amaba antage'enaba kampa puma aota waiye. Piya, Koti unti kamana'amaba aota waima arupu puma aogiyena piye.

¹³ We, pipa aogi kamana'ama naeguntiya, a. Pipa kampaye. Aguntaenama naeguyoga purintone. Piya, aguntaenama aogi kamanataka uma naeguntika agowapa taga aborantiye. We, aguntaenama Koti unti kamanapa a'wae puma to tabe aguntaenaba piye.

Aguntaenamabe aogiyenamabe kaga tae taupi yoga piye

¹⁴ Pigoya, taeba mayama abune: Ago kamanapa pipa inatisaenawe. We, naeba mampabisa yagara mima aguntaenama kayokaya kina miyuwe. ¹⁵ Piya, nabugaintanaba kampa punta, pi kampa nabugaintanaba puwe. We, nae pontanama nkagowapa kampa aogima abuntuwe. ¹⁶ Piya, kampa nabugaintanaba popa, naumanepipa ago kamanakaba kanarane, yuwe. ¹⁷ Piya, antage'ena popa, pipa naene naumabisaba kampa pogana, aguntaenama nagupi waima tutusunatagi, puwe. ¹⁸ Naeba mayama abuwe: Nae'ne ntaupintiba aogiyenaba kapa kampa waima aboraye. Piya, aogiyenagaba nabegi, pipa au'wa maema aborakenaenaba nayapisaba kampa puwe. ¹⁹ Naeba aogiyena pusanagaba nabegi kampa puwe. Piya, ataenaba kampa pukena pontanaba uwa puwe. ²⁰ Pabiyamagi, kampa nabemintanaba nayapisaba popa, naenepa kampaye. Aguntaena nagupi waintintanama tutusunatama piyaenaba piye.

²¹ Pigoya, mayama agoba agauwe: Naeba aogiyena pusanagaba nabegina, ataenamaba naeti aborama waiye. ²² We, nae nagupintiba Koti nkago kamanakaba nabugaye. ²³ Pigoya, nagisa nayati ka'enaba wainti, pi'na napiyenempapa kama potama iga'na ubu'nataye. Piya, nagisa nayapinti waintemi aguntaenama iga'na punatama miyegi, ae kayokaya'ena puma miyuwe. ²⁴ Piya pumagi, naeba napiyenantasa Koti nkago kamana wasinta, nau'netasaba aguntaenaba wasiyuwe. Piya, naeba a'yugu yagaranawe. Nau'ne pu'wakena antota'enaba kebaya iyoba'natakiye. We, Isu Karaisiti Wa'egarempa aeba iyoba'natakiye. Pika Kotiti na'mu potano.

Karaisitiba aguntaena maeragasima Awamusa tamiye

8 Pigoya, ibaba Karaisiti Isuti atokaentompe kina, taeti ata ikapa kapa kampa aboraramikiye. ² Piya, Karaisiti Isuti atokaeyuwakana, Awamusa'ama, aeba miyaba'enama nkago, aeba aguntaena purikenaenama nkagobisa iyobatantanyiye. ³ Pipa mayamawe: Taeba mampabisa kina'miteti esegiyenarepa kampa waiyegina, ago kamana'ama kampa tau'iyeye. Piya, ago kamana'ama kampa pemintanaba Koti aewa piye. Aeba yagarawa otaogana kanama ampa agunta kina'mite nkawameta aborama, tae aguntaenama nkan-tota ika puratama asu'a puragaintiye. ⁴ Piya, ago kamana'ama nkarupuyenama nkau'wapa aboranema otaogana, taeti, paisa kipa kaite Awamusa'ama ki'i waompe kina'miteti aborama ika puratantiye.

⁵ Pigoya, paisa ki aegara kina'miba napiyenawaipaba mampabisaenari atokaeyagina, pi Awamusa'ama ki aegara kina'miba napiyenawaimpaba Awamusa'aman-tari uma atokaeye. ⁶ Piya, mampabisaenari atokaeya kina'mitiba pu'wakenaenaba aborakana, pi Awamusa'amati atokaeya kina'mitiba miyaba e'wasaena waima paruyena waikiye. ⁷ Piya, wasanama napiyenawampaba mampabisaenari atokaeyi'naba Kotipa kama potamipa, pipa nanagawe. Aeba Koti nkago kamanapa kampa wasima, pipa kampa piyaenaba kanara pemika, kama potaye. ⁸ Piya, paisa ki'i aega'ma nase kina'mikaba Kotiba kampa a'mu puwaitakiye.

⁹ Pigoya, Koti Nkawamusa'ama tigupi mintika, pipa mampabisaenamati kampa atokaenta, Awamusa'amati atokaema mintawe. Piya, ka'waina aeba Karaisiti Nkawamusa kampa mintemi'naba Karaisiti nkaokinapa kampa miye. ¹⁰ We, aguntaenama tipa aeguyegina Koti nkaobi ago pu'waye. Piya, Karaisitiba tigupi mintegiripa, tigebe Koti nkaobi arupu kina'ena puma, tigu timawamaba aogama miye. ¹¹ Piya, Isu purintapisa asintemi ntagarama Nkawamusa'ama tigupi miyaba miyekana, Karaisiti Isu asintemi'naba otakana, tigupi miyemi Awamusa'wapa ti'ama purintapisa pabiyama asiritakiye.

Awamusa'ama Koti ntagaraena purataye

¹² We, nao'mitaba, iretare waintipa, pipa arirasaenama nkiretaba kampa waintika mampabisaenari uma

atokaekenaba kampaye. ¹³ Piya, tigebe arirasaenamati uma atokaekibepa purikibewe. Piya, tigebe Awamusa'amati atokaema mintiri, ae esegiyenawatasa arirasaena pentanaba aegugasimagiri, e'wasaenara miyaba mikibewe.

¹⁴ Pigoya, Koti Nkawamusa'ama paitama ke'i iregini wa kinapa, igebe a'ya'ma Koti ntagaraena puma miyewe. ¹⁵ Eya, Koti aeba taekuru puma iga'na kina kanta kinapa kampa tababuma, ae yagaraena puma miyompe kinapa taba purataye. Piya puratagi, taeba aeka: Naba-o, naba-o, taga kega'e yune. ¹⁶ Piya, taeba Koti ntagara araga ki'nu mintune. Pi kamanapa Aota Awamusa'amabe tae tagupe kaga aboraye. ¹⁷ Piya, Koti ntagara aragawa mintapa, aintiba Kotintanaba kanara maekune. Eya, Isuge kaga kapi'ena maekune. Pigoya, taeba mata'i Isuge kaga tauki nakiyena aesaga pukubompepa, aintiba aege kaga e'wasaenaba maekune.

Aintiba tabe e'wasaena maekune

¹⁸ Pigoya, naeba kamana a'yigimpa abopa, ibanto tauki naki puma kuntaena maeyompentanaba anagiyenawe. We, aintiba e'wasaena taeti aborakibintanaba asugasima tabera waikiye. ¹⁹ Piya, Koti ntagara ki'nupa taeti e'wasaena aborakibi ntagaga, a'ya'maena Koti pumarantintanaba iyowa asagayuma agama aobi puma miyewe. ²⁰ Eya, a'ya'waemaenaba kamparagama waintana ataenaba piye. Pipa ige napiyenawaipisaba kampaye. Koti aewa iga'na ubu'itagini piyama waiyewe. Pipa ainti aborakenaenamaka aobi puma miyewe. ²¹ Piya, pabi ntagaba Koti pumarantintanaba iga'nabisa abarakibintanaba akariyobakasima, Koti ntagara araga ki'nu nke'wasaenayaga kaga tababeka mikune.

²² Piya, taeba abune. Waya'ma yagaraena pikena pegina: A-e, a-e, uma miyemisa puma, a'ya'waemaena Koti pumarantintanamaba kaga ikegini miyewe. ²³ Pintanama wanane. Taepe kaga taukegi miyune. Piya, maru yawama aosa pagina agagana aintiba a'wapa aeyamisa puma, marupa Kotiba awamusapa piyama tamimagina: Yagaranene, uratantiye. Piya pegi, ibanto tauki nakiyena maema tagupi: A-e, a-e umagi, Koti tau-pa tumpaema ae yagara asiratakibi ntagaga taeba aobi puma miyune. ²⁴ Piya puma, Koti taba pukiyema aobi pompeka tau'intiye. Piya, au'wa aboramisinta kampa aobi pompesine. Aboramintanagaba wasanamaba kampa aobi piye. ²⁵ Piya, aobi pompentanama nkau'wapa kampa aboramika, taeba aobi puma mintapa tara tagiba kampa napikune.

²⁶ Pabiya puma, Awamusa'ama amuntanareka uma tao'maeyamika tara tagiba kampa napikune. Piya, nunamu aogima ukubompentanaga kampa abibebe pompeka Awamusa'ama aewa tao'maeyagi, wasanama kampa yisiya puma: O-o, yokana, Kotiti maete iye. ²⁷ Piya, Awamusa'ama aeba Koti nkabugaintana aega'ma Kotiti atokaentompe kina taepa tao'maema, kamanatepa maete iye. Piya pegana, tagu'ama

agabasasa yagara, Koti, aeba Awamusa'ama ntapiyenaba aogima abintiye.

²⁸ Pigoya, Kotiti tagu amompe kina, abugaintanaga untika aegaraompe kina, taeti a'ya'ma aboraramintintanaba Koti ae aogi puma esegi purataye. Pipa ago abune. ²⁹ Piya, marupa taeba aegarakubompeka Koti abogana kanarasaogana, taepa yagarawa ae aoga ka'masa piyema uratantiye. Piya poga, taeba a'natabaraena uwoma pekana, aewapa pi taganton-tana puma mikiye. ³⁰ Piya, Koti aeba uratanti nkawameta tababuntiye. Tababunti nkawameta arupu puratantiye. Arupu puratanti nkawameta e'wasa puratantiye.

Koti nkantara'enamaba kampa tatakiye

³¹ Pigoya, Koti piya pemintanaga maya ukune: Kotiba ao'ena puratakanaba, kebaya asuragaikiye, a. Pipa kampaye. ³² Piya, Kotiba ae'wa ntagaraga kampa aemaranta taeti tao'maeyanema, otantiye. Pi otanti ntagara aeba ka'isa aogiyenaba akutatakiya, a. Pipa kampaye.

³³ Pigoya, Koti tababemi kinapa kebaya kamanapa uratakiye. Pipa kampaye. Kotiba aewa: Arupu kinatawema, uramiye. ³⁴ Piya, ke taepa tapasanakiye, a. Kampaye. Karaisiti Isu aeba taeka purogana asitao-gana, ima Koti nkayatakanti asu mimagina, nunamu uma tao'maema miye. Aeba kampa taepa tapasanakiye.

³⁵ Pigoya, Karaisiti nkagu kao'enabisa kebaya tagarubakaikiye, a. Tauki nakiyenareno, taekuruyenareno, karana puratakenaenawo, kabo pukenae-nawo, tauka mikenaenareno, kamparaga puratakenaenawo, kaso taegukenae-nawo, Karaisiti nkayapisa-ba ke tagarubakaikiye, a. Pipa kampaye. ³⁶ Pintaanaga taekke mono isa'ama maya iye:

We, Koti, kaetaka a'ya'ma yagaba taeguyega purune, iye.

Piya, igeba tagaga, yaga aeguyesa kina mintokini taegukena pewe, iye.

³⁷ Pipa aerawane. Agu kao'ena puratanti ntagara, Karaisiti, ae esegiyenawatasa pi ata puratamintanama-pa asugasima aborama miyune. ³⁸ Pika naeba mayama abibebe puwe: Ka'enamaba Koti nkagu kae'enabisa kampa tagarubakaikiye. Purikenaenabera mikenaenawe. Kampaye. Enisorebera toma toma paitanta kinane. Ibanto waintintanabera ainti aborakibintanabera to ka esegiyenawe. Kampaye. ³⁹ Inatisaenabera mabintisaenawe. Pipa kampaye. Wa'egare Isu Karaisiti atokaentompeka ka'ena aboramintanaba Koti nkagu kao'enabisaba kampa tagarubakaikiye.

Poru Isureyo aokina'mika antara puntiye

⁹ Pigoya, naeba kumparipa kampa uma, Karaisiti kina'mana taga kamana yekiri abiyo: Aota Awamusa'ama agonepa abegi, kamana ubebe puma urimuwe. ² Naeba Yuta naokina'mikaba taga nantara'enaba nantabaipintiba asi nasiba tabera puwe.

³ Igeba mono waintaga'ena puma mantari ikenae-na-piyama uwa waintemisinta, igeka uma Karaisititisa nagaruba'ma ata ikantanawaipa namemika, naeba nabiyee, yosine. ⁴ Piya, igeba Isureyo kina, Koti ntagaraena pe kinane. Piya puma, e'wasaenaba igeti aboramagina uma esegi pukena kamanape, ago kamanape, monota mikenaenabe, ainti aborakenaenagaba umaranta'enaba igeti aborantiye. ⁵ Piya, iyabamagi igeba mono agona puma mintantawe. Piya pugu-na, ige tupisa Koti utaratanta yagara, Karaisiti, aborama wasanaenaba puma a'ya'waemaenama nkai'ne Koti miyegi, agega'e maema asagayuyaba miyeno. Tagane.

Mono waintage kina igeba Koti nkaokinane

⁶ Pigoya, ka'isa Yuta kinapa kampa aegaragana: Koti kamana'amaba uwaena kanta piyeba, a-siyu. Pipa kampaye. Piya, Isureyo tupisa aboranta kinapa ka'isa Isureyo kinataka'yapa taga kampa mintawe. ⁷ Piya, Abara'amu ae kuratasa aboranta kina igeba taga Koti nkaokina'ena kampa puwaentawe. Pika Koti Abara'amupa maya omintiye: Ugamintontanama nka'wapa Aisakiwe. Ae aga'nubara taga kae'enaenamana pukibewema, omintiye. ⁸ Pi kamana'ama nkagoba mayama waintiye: Arirautasa aboranta kina'miba Koti ntagaraenaba kampa puwaentawe. Piya, Koti utaratanta kamana aegarantompe kina, taemana taga Abara'amu tuntana puntune. ⁹ Piya, Koti otanti kamanapa mayamawe: Kaboba ka a'ya puwaka naeba to aborakana, Seraba masi yagara yakari pukiye, piya untiye.

¹⁰ Pigoya, abiba kampaye. Piya, tayabama Aisaki ntagaraena aga'e pogana, Arebekapa Koti aeba kamana maya omintiye: ¹¹ Tara yagaraena puwaisitagana, agantowampa a'nanto aka'i mima kayokaya'ena potanaoma, omintiye. Piya, isigeba kampa aborama aogiyenabe kaintanabe kampa puntusuguna Kotiba pi kamana untiye. Piya, Kotinta esegi kamana'watasa aeti atokaekenaga aboramagina, kana yagara tara isige puma mikenaenawaisikaba kampaye. Kotiba aewa ntapiyenaba aega'ma piya untiye. ¹³ Pika mono isa'ama kapa maya iye: Naeba Yekobuka nabegi, Isopa kama potauwe, untiye, iye.

¹⁴ Pigoya, pikaba nanawe ukune. Kotiba arupuyenaba ka'isa kampa piye, ukuna, a. Pipa kampaye. ¹⁵ Koti aeba Mosesepa maya omintiye: Naeba ka yagaramaka nantara potakena puntapa nantara potakuwe. Piya, to ka yagara ao'maekena puntapa ao'maekuwe, untiye.

¹⁶ Pika wasanamita pukena pompentanagabe napiy-ompentanagabe kampa napinta, ae'wantanaga napi-ma antara'ena purataye. ¹⁷ Piyama Koti Parao kamana ominti, pipa mono isapi mayama kaemarantane: Naeba kaeti esegiyenanepa maema aborakana nage nawaga kamana'nempaba a'ya'ma maga maga kinamiti aboranema uma asigatauwe, untiye, mono isa'ama piya iye. ¹⁸ Piya, Kotikaba mayama abiyo: Koti aeba ka yagaraga antara potakena puntanaba, pipa

antara potakiye. To ka yagaraga napiyenawa akunike-na puntanaba, akunikiye.

Mono ago kina'mi ika'intaesi potantawe

¹⁹ Pigoya, kaeba maya unamikibenema napiyuwe: Koti nkabugaintanaba wasanamaba kampa aibasanagina, nana pegina aguntaenarekaba kamana-pa uratayema, nabigakibene. ²⁰ We, kaeba wasanagawe. Ayama antotapa Kotipa omikibene. Pipa kampaye. Aboragatanti ntagaramapa: Nanaga pi nkawametapa aboratananema omikibena, a. ²¹ We, kabo pemi ntagara aeba a'marasa akae'ma tara kabu puma, kapa naukaena puntana, to kapa uwa anagiyenaba piye. Pi'naba kamparaga piya, a. Kampaye. Pipa ae'enawane.

²² Pigoya, Koti aeba amo'enawapa maema aboraka, a'ya'ma kina'mitaba esegiyenawata agakubompeka, paebuma miye. Piya, aintiba amo ikantana imima kaitakibi kina'mikaba, ibaba tabera agoya puwaitama paebuma uwa itamipa, ae'enawane. ²³ Piya, pi ntugarasa a'ya'ma kina'mite taobi ae antara'ena utaratanti kinapa tabera e'wasaenawa aboraramikiye. ²⁴ Piya, aeti atokaeyiyema tagega'e yi kina, paipa e'wasaenaraka utaratantine. Yuta kina ibintogaba kampaye. To marisa kinape kaga atokaekibe kinakega utaratantine.

²⁵ Pigoya, pika Koti yogana poropete Oseyka kaemaran-ti nkisapi maya iye:

Paipa to marisa kinakaba: Naokina'hepa, kampa untoka, ibantoba: Naokinane, uwaimukuwe, iye.

Paipa kampa nabunti kinakaba ibantoba: Nabugai kinatawe, uwaimukuwe, iye.

²⁶ Piya: Nae naokinapa kampa mintawe uwaiminto kinakaba: miyaba Koti ntagarawe, uritakuwe, iye.

²⁷ Piya, Aisayaba Isureyo kina'mika antara'ena pumagina maya untiye: Isureyo kina igeba wani nkawamori kepa kampa aisempesa puma, pi kanara mikibepisa Kotiba tara kina'anto i'ikiye, iye. ²⁸ Pi ntagaba Wa'egawamaba kamana'waipa tumpa arisa'ma a'ya igasima, mampabisa kina'mi ikankaipa imikiye, untiye.

²⁹ Pigoya, pikaba Aisayaba ainti aborakibintanaga to maya untiye: Mantarisa tabe Wa'ega Yagara aeba kampa antara puma uwaena Yuta tunkantonto uwa kampa itasinta, Sotomu kinape Komora kinape ige a'ya wantasa nkawame pesine, untiye.

Yuta kina'miba arupuyena maekenaga igiga puntawe

³⁰ Pigoya, pikaba nanawe ukune, a. Maya ukune: To marisa kina'miba arupuyena maekenagaba paipa kampa ebi ebi yuga puntakini, ibaba imatiti'enawaitasa arupuyenaba maeyawe. ³¹ Piya, Isureyo kina'miba ago kamana'ama nka'wapa arupuyena maekenaga ebi ebi yuga puma ago kamana wasintapa, igewai ntugarasaba ago kamana'ama nka'wapa kampa aborama maeyawe. ³² Nanagawe. Pipa mayamawe: Igeba imatiti'enarakaba kampaye. Uwa mikenawaitaka ebi ebi puma maekena puntawe. Pipa kampaye. Mikenae-narasaba arupuyenaba kampa maekenaenawe. Piya,

ke'isa yabankama igisa aimisa imegini ware'nasa puma, arupuyena maekena kipa kampa aogima agantawe. ³³ Pika mono isa'ama maya iye:

Abiyo. Saiyoni kuma, Yuta kina'mi kuma, pita atao ntabapa wasana igisa aimisa'ma ware'nakena esegi yaba atauwe.

Pi ntabankama aega'ma amatiti pikibi'naba anipa kampa pikiye, untiye, iye.

Isureyo kina'miba Kotitisa arupuyenaba kampa maentawe

10 Nao'mitaba, Yuta naokina'mi nki'ikenaga nagupintiba tabera nabegi, pika Koti esotauwe.

² Naeba uma igabebe puma mayama igauwe: Igeba Koti ntuga pukenaba esegima puntiniba, agowapa kampa aogima agawe. ³ Piya, arupu puratakena kipa Kotitisa aboraogini, kampa napinta igewai pukena kika aguyosagantawe. Piya pumagini, Koti nkarupuyena kipa ikabitama atantawe. ⁴ Pigoya, a'ya'ma tamatiti pompe kina'miteti Karaisitiba ago kamana'ama ki'wapa akutagasagi, arupu tagiga'e maeyune.

Koti ae abemika a'ya'ma kina ibabukena piye

⁵ Pigoya, Mosese aeba maya kamana kaentiye: Ago kamana'ama nkarupuyena wasiyaba miyemi'naba, aeba e'wasaenara miyaba mikiye, untiye. ⁶ Pigoya, tamatiti'enama nkarupuyenawakaba ka kamana mayama waintiye: Piya, kebaya nao'maeyanema mantari ima Karaisitipa ababute tumikiye kamanapa, kae-ga kaumabisaba a-so. ⁷ Piya: Kebaya nao'maeyanema purinta kina'mi kumati tumpa Karaisitipa purinta kina'mitisaba ababute ikiye kamanapa, a-so. ⁸ Piyaba kampaye. Tamatiti'enama nkarupuyenawaka kamana mayama waintiye: Mono pipa pagasa'iba kampa waintiye. Pi kamatiti kamana ugamima kayakompentanaba kawamupipe kagupipe waintiye. ⁹ Piya, wasanami nkiyobi: Isu aeba Wa'eganene, kawamupisa umagina, Koti aepa purintapisa asitama kamintika kagupinti aogima abegana, kaepa kau'iyeno. ¹⁰ Piya, kagutasa Isu nkaega'ma kamatiti puntana, Koti nkaobi arupu kina mikibene. Kawamutasa wasanami nkiyobi ae age asagayuyegana kau'ikiye. ¹¹ Pika mono isa'ama maya iye: Ae aega'ma amatiti pikibi'naba kampa anipa pukiye, iye. ¹² Pigoya, Yuta kinape to marisa kinape Koti nkaobi pakoba kampa punta ka'masa puma miyegana, Wa'egaba a'ya'ma kina'mite Nkwa'egawe. Piya, aeka agisokana a'ya'ma kina aogima kabirataye.

¹³ Piya: Wa'egawama nkage uma agisikibi'naba Kotiba au'ikiye, iye.

¹⁴ Pigoya, aeti kampa aega'ma amatiti pemi'naba, ayama agisikiye. Piya, mono'wapa kampa abemi'naba, ayama aega'ma amatiti pikiye. Piya, monopa kampa uwaimekiniba, ayama abikibewe. ¹⁵ Piya, Kotiba mono uwaimikena yugarapa kampa uwaitantakiniba, ayama uwaimigini abikibewe. Pipa kampaye. Pigoya, pika mono isa'ama maya iye: Aogi kamana maete wa kina'miba naukaena pewe, iye.

Isureyo kina'miba aogi kamanapa kampa aegarantawe

¹⁶ Pigoya, aogi mono kamanapa ka'isa kina'miba kampa abewe. Pika Aisaya maya untiye: Wa'ega, kamana yoganaba taepisa ke abima aegarayema, abigantiye. ¹⁷ Pigoya, taeba mayama abune: Karaisitika awaga kamana yegini, pi aogi kamana marupa abimagini imatiti pewema, abune.

¹⁸ We, ka'isa kina'miba monopa kampa abintawema, napiyuwe. Pipa kampaye. Igeba ago abintawe. Pika mono isa'ama maya iye:

Koti nkawaga kamana pumarantintanama nkawamusa agawamaba a'ya'ma maba kanarasa waentine, iye.

Aogi awaga kamana'amaba matuka matuka abae puwaentine, iye.

¹⁹ Pigoya, to kake mayama napiyuwe: Isureyo kina'miba igeba kampabaya agoba aogima abibebe puntawema, napiyuwe. Pipa kampaye. Igeba ago abintawe. Pika Moseseba kamana mayama kaenti, pipa maru ukuwe:

Naeba uwa kina ibabekini asurigasigiri, monotaka abima tintawama ata punatakibewe, Koti iyema, untiye.

Piya, to marisa aibo kina ibabekiripa timo pukibewe, iyema, untiye.

²⁰ Pigoya, Aisayageba kampa aekuru punta maya uma aborantiye:

Kampa naguyosa'ma mintanta kina'mi nabatantawe, Koti piya iyema, untiye.

Piya, naeka kampa nabigama mintanta kina igeti aborantone, iyema, untiye.

²¹ Pigoya, Isureyo kina'mikaba to maya uma kaentiye:

Naeba e'ero kanabi kamana akayuma iyekita punata kina'mikaba nayakoga puwaitama mintantogini, a'a-oma pumireri punatantane, iyema, kaentiye.

Koti Isureyo kina tarantomiti awagaena aborawaitantiye

11 Pigoya, pikaba naeba maya yuwe: Kotiba aokinapa igasima ataena puntina, a. Pipa kampaye. Naegeba Isureyo yaganawe. Abara'amu, pi nki-ga'nabisa, Penisameni nkaruyenabisa aborauwe.

² Piya, Koti pai kibi'ma ibabunti nkaokinapa kampa igaikiye. We, tigeba Iraiya kamana mono isapi kae-marantapa kampa aisumagiri abewe. Aeba Isureyo kina'mikaba amo puma Kotiti kamana mayama uwaitantiye: ³ We, Wa'ega, igeba poropete kinakapa iyeguwaegaintini, kaeti arata yare pumaranta akusabakaintawe. Piya puntakini, naeba nabinto mintogini naegukena yewe, untiye. ⁴ Piya yoganaba, Kotiba aya kamana a'wae pomintiye. Aeba maya omintiye: Nae'neti ibabumarao'nagiba 7,000 kina, abe'isa kina'mi kotu Peyaripa kampa irakabintane, Koti piya untiye. ⁵ Piya, ma kanabipa pabiyama ka'isa Isureyo kina'miba kampa ikabitagana Koti awagaenawatasa ibabiye. ⁶ Pipa ige yoga puma esegiyena petasaba kampaye. Koti awagae-

nawatasa puwaitaye. Piya, esegiyenawaitasa ibabesinta, awagaenaba awagaba kampa pesine. ⁷ Pigoya, pikaba nanawe ukune. We, Isureyo kina'mi ibugaintanaba kampa aborantawe. Koti kibi'ma ibabuwaitanta kina'miba ago maeyagini, a'ya'ma to kina'miba igu'ama akukasima esegi puma mintawe. ⁸ Pigoya, pika mono isa'ama maya iye:

Koti aeba igu'amapa maema a'yugu puntana, iyoba aerikaewaitama, igeba akunkaitata kanaye, iye.

⁹ Piya, Tebiti aeba pikaba ka maya uma kaentiye:

Igeba i'mu ntanintawai nama: Koti nkaobi aogiyena punema napiyigina, kobakena iga'na kanta puwaitama, kuko'ama pisa puma, yaga kaganta pekini, ware'naigina antota'ena aborawaimikiye, iye.

¹⁰ Piya, iyo tunusuwagini kampa aogima agawa, kae-ba ikaba aegayotagini miyaba miyiyo, untiyema, iye.

Kotiba to marisa kina ibabuntiye

¹¹ Pigoya, pikaba naeba maya yuwe: Yuta kina igeba igisa aimisa'ma ware'nasa puma, monota ware'namagini agora ikabitantawe, a. Pipa kampaye. Igeba aibo'ena puma mono kipa kasuguna, Kotiba i'ikena kamanapa to marisa kina'miti aborantiye. Piya pogini, to kina'mi abigini Isureyo kina'miba igamagini, intawama igobi pekini igege ankagasigasi piyemawe. ¹² Pigoya, mono aibo'ena puma kasantenawaimpa maga maga kina igeti mono au'wa maema aborantiye. Piya, Kotintana kasima amuntanawaimpaba to marisa kina igeti mono au'wa maema aborantika, taeba mayama aogima abune: Aintiba Koti agowapa a'waitama Isureyo kina a'ya'ma ibabuwaitaika, tae taobi to awameta maema aborakiyema, abune.

¹³ Pigoya, ibaba to marisa mono kamana abinta kina tigeba ma kamana urimukuwa, abiyo: Naeba to marisa kina'mi nkauposoro miyo'nana, pi ntuganepa asagayuyuwe. ¹⁴ Piya, Yuta naokina'ne abimagini igobi pekini ankagasigasi piyema pi ntugane asagayuyoka, igepisa ka'isa i'isanaga nabiyeye. ¹⁵ Eya, Isureyo kina igaintika, Kotiba maga maga kinapa ae'wati atokae-waitantine. We, ainti ibabukibipa, purinta kina'miba iyoganta kina'mi pesa puma kasa kina kanta pewe, ukibewe. ¹⁶ Pigoya, Yuta kina paipa paretu kao'ena puntapa, marupa uwaena paretinto Kotipa amintapa, a'ya'waemaena ae aobi kanara aota puntiye. Piya pesa puma, Yuta kina'mi nkiyabama, ige iga'nubaraba Koti nkaokinane. Piya, ya abuwapa Koti nkaobi aota waimagina, pabiyama amawapa aotane.

¹⁷ Pigoya, Yuta kina'miba aogi oribi ya kanta puma mintagana, ka'isa amawapa a'warikasima, tigeba kabubintisa ata oribi yawama nkamawa kanta puma minta, maemagina ampa amato puritagiri, oribi yawama nkabu'watasa aogi apaba maeyawe. ¹⁸ Pikaba tipa a-mpaete iyiyo. Piya, ti'mu puntiripa, mayama aogima napiyiyo: Amawamaba abu'amapa kampa apaba amiye. Abu'amaba amawamapa apawapa amikaba aogima napiyiyo.

¹⁹ Pigoya, pikaba tigeba maya ukibewe: Kotiba tae maema amato puratakenaga ka'isa amawapa

a'wari'ma maebugasagina kanara piyema, ukibewe. ²⁰ Pipa tagaka ukibewe. Igeba monoti kampa imatiti puntaka, a'warikaintiye. Piya, timatiti'ena manataka asiritagiri aogima miyewe. Pika tigeba tipa a-mpaete intiri, tiyekuru piyo. ²¹ Pigoya, Koti aeba aogi yawama nkamawapa kampa uwa atanta a'warikaintiye. Piya, ige puntasa puma kampa timatiti pukibepa, kaga a'waritigaikiye. ²² Pigoya, tigeba Koti nkantara'enawakaba agasiyaenawakabe aogima abiyo. Piya, ae ika'intaesi pota kina'miti agasiyaena aborantana, kampa atate wanta Koti nkantara'enawata mikibe kina'mitiba, tigeti au'wapa aborarimikiye. Piya, tigeba aeti kampa atokaekibepa, kaga arisa'ma maeburigaikiye. ²³ Pigoya, Yuta kina igegeba iyekitaenawaipa kaite igu a'wae piginaba, Kotiba to kake amato puma asaewaitakiye. Eya, pikaba kanara abintiye. ²⁴ Piya, paipa tigeba kabu oribi yawama nkamawa mintuguna, Kotiba arisa'ma tibabuma usa oribi yamara amato puritan-tine. Tigeti nkagoba kampaye. Piya, Yuta kina'miba usa oribi ya kanta puma mintagana, ige'wai nkabuta amato pukibipa, pipa to awametane.

Kotiba a'ya'ma kina'mite kao'ena purataye

²⁵ Nao'mitaba, tigeba napiyenari aega'ma aibo nabo pusanaga ma kakanta kamana aborarimukuwa, abiyo: Isureyo kina ka'isa igeba mono abikenaena igu akumpa esegi potama mirite wakini, to marisa ibabukibi kinapa pai'waekibewe. ²⁶ Piya pai'waewaigini, a'ya'ma Isureyo kina'miba i'ikiye. Pika mono isa'ama maya iye:

Saiyoni kumatasa A'yigitatama Tababikena Yagara ka aborama, Yekobu tupisa kamparagaenawai paga puma maebu igaikiye, iye.

²⁷ Pi ntagaba naeba aguntaenawaipa asu'a puwaigasimagi, utawaitanta'enaba igetiba aborawaimukuwe, Kotiba piya untiye, iye.

²⁸ Pigoya, Isureyo kina igeba mono kamanaka Koti kama potawe. Piya pegana to marisa kina'miti au'wapa aboraye. We, iyabamagika Kotiba agu kao'enaba puwaitagini, Isureyo kina ae aokina mintawe. ²⁹ Piya, Koti aeba a'muntana imintintanabe utawaitantintanabe aeba tonaba kampa pumagina, Yuta kinapa ibabiye. ³⁰ To marisa kina tigeba paipa Koti kamana akayuma mintantawe. Piyama mintuguni, Yuta kina igeba kamana'wa akayuma ika'intaesi potauguna, tigeti Koti a'wae puma antara'enawapa aborarimintiye.

³¹ Pigoya, Yuta kina igeba kamana akayuma mintawe. Aintiba tige mintasa puma pabiya puma Koti nkantara'enawapi mikibewe. ³² Piya, Koti aeba kamana akayukubompeta a'ya'ma kina utarataye. Utarata-ma, a'ya'ma kina'miteti antara'enawa aboraramikena, piya piye.

³³ We, Kotintanabe napiyenawape abikenaenawape e'erota pumaema waintiye. Piya, kamana otakenaena-ma nkagoba kebaya ukiye. Pipa kampaye. Napima pukenaenama nkagoba kebaya agakiye. Pipa kampaye. ³⁴ Pika mono isa'ama maya iye:

Eya, Wa'egawama ntapiyenaba ae ntagarama abiye.

Pipa kampaye, iye.

Piya, kamana yeginaba ae ntagarama kapa ao'maeye.

Pipa kampaye, iye.

³⁵ Piya, ae ntagarama Kotipa maru ka'enaba amintitaka iretawapa amikiye. Pipa kampaye, iye.

³⁶ Piya, a'ya'waemaenaba aepisa aboraye. A'ya'maenaba ae esegiyenarasa uwa waiye. A'ya'waemaenaba ae'enawane. We, ae agega'e asagayuyaba miyeno. Tagane.

Taeba tautepa Koti ameno

12 Nao'mitaba, naeba Koti nkantara'enawaka uma mayama esuritauwe: Tigeba titipa Kotiti aoganta muta atama, aota mima ae aobi aogima miyiyi. Pi'na mono maema mikenaenama nkau'wantana peno. ² Piya, tigeba mampabisa kina nasisuba a-puma ka'masapa a-piyo. Kampaye. Tigeba napiyenaripa maema a'wae pigina, to tiga kanara peno. Piya pikibepa, Koti nkabemintanaba aogima agakibewe. Piya, aogiyenawape aukaenawape aota'enawape agama maekibewe.

Taeba Koti nkuratanti ntuga peno

³ Pigoya, Koti nkawagaena namintika ka ka urimukuwe, abiyo: Tigepisa ka'waina aewaka abekana-ba taberapa a-nkiyeno. Koti a'yipimpa amatiti'ena ka ka iminti, pabi nkawameta peno. Pikaga asu agaikena-ba a-ntapima, aogima napiyiyi. ⁴ Taeba maya abune: Ka tautasa a'ya'ma auka'iba ka'masa ntugaba kampa pune. ⁵ Piya pompepa, taeba a'ya'ma kina'mita Karaisititi atokaema ka tau'ena puma miyokana, toma toma ntugarapa pako puratagi, ka kina kanta puma miyune. ⁶ Pigoya, Koti awagaenawa aboraramima toma toma ntugarapa utarataye. Utaratamika a'yuguba kampa pukune. Piya, ka'wainaba Koti nkesegiyenabisa mono uma aborantanaba, pipa amatiti'enawampa ase'yona waitanti nkawameta peno. ⁷ Piya, to ka'waina aeba kayokaya puntanaba, pipa aogima peno. To ka'waina aeba mono tisa yuga puntanaba, pabi ntuga aogima peno. ⁸ To ka'waina wasana asitakena puntanaba, aogi yuga puma asitano. To ka'waina aeba yabankatasa wasana iyo'maentanaba, awaga yagara miyeno. To ka'waina aeba paitawaitama miyintanaba, aumaba asagarare puma miyeno. Piya, to ka'waina aeba wasanaga antara puntanaba, a'muntanabisa ao'maeyano.

Paru kao'ename kamanane

⁹ Pigoya, agu kao'ena puwaitakena puntiripa, ago'enaba a-piyo. Aguntaenaba tikabitama aogiyenamati uma atokaeyiyo. ¹⁰ Tigeba tiyo'mige atokaema kayonenabi miyiyi. Piya, tiyo'mi nkige tigeba ka ka maete iyyiyo. ¹¹ Mono yugarikaba a-tiyekita puma asagarare puma miyiyi. Awamusa'amaba tintabaipinti aburakiri, Wa'egawama kayokaya yuga piyo. ¹² Tigeba ti'muntanabisa Wa'egagaba kabiyiyo. Tiki nakiyena abo-

rarimekiripa esegima mintiri, asi nasi nunamu uma miyiyo. ¹³ Kotiti atokaenta kina'miti ka'isaenawai kampa waiyekiripa, iyo'maeyiyo. Namu kina kanaigiripa, tigeba aogima kabiwaitaiyo.

¹⁴ Pigoya, wasanami pumireri puritaigiripa, akayona puwaitaiyo. Pumireripa antotapa a-puwaitama, akayonamana puwaitaiyo. ¹⁵ Pigoya, wasanami inta asoyae-na pigiripa, iyo'maema tinta asoya piyo. Kube'ena pigiripa, iyo'maema kube'ena piyo. ¹⁶ Pigoya, ka kina'ena puma paruyenabi miyiyo. Ti'amaba inatapa a-nkiyekiri, tumima minta kina'mige ka awameta miyiyo. Nae nabintone aogi napiyena waitiyemaba, a-ntapiyiyo.

¹⁷ Pigoya, ataena puritaigiripa, antotapa ataenaba a-puwaitaiyo. Wasanami nkiyobi agoya puwaitamisa piyo. ¹⁸ Tigeripa ma'ena pukenagaba toma toma kina'mige igege a-ntapiyiyo. Pipa kampaye. Ke wain-takiripa, tigeba paru puma ka kina'ena puma miyiyo.

¹⁹ We, nao'mitaba, kaintana puritaigiripa antota'enaba a-puwaitamagiri, uwa ataigina Koti nkamo'enawataka waiyeno. Pika mono isa'ama maya iye: Kaintanama nkantota yugaba, pipa naene pukuwe, Wa'ega aeba piya untiye, iye. ²⁰ Pika mono isa'ama maya iye: Kama kinakapa aga'ena abekanapa, nanintaba amo. Wanika abekanapa, wanipa amo. Piya pikibempepa a'nota yaku irarata'ena potagana ani pukiye, iye. Pipa aegaraiyo. ²¹ Piya, a'yugu ataenamaba tigepe tigaikiye. Tigeba aogiyena pumagiri ataenaba agasiyo.

Kamani kina'mi kamanapa aegaraiyo

13 Pigoya, a'ya'ma kina'mitaba kiya kina'mi nkimentanti miyiyo. Pipa kiyaenaba Koti maema imintemi ntuga pewe. Pipa uwa wasanami nkiwamutasaba kampaye. Igeba Koti nkawamutaka mirite kanawe. ² Piya, ka'waina aeba kiya kina'mi kamana akayuyemi'naba, Koti otanti'nakeba kaga aibasanaye. Aibasanakibe kina'miba igeba Kotitisa ata ika maekibewe. ³ Piya, wasana kanara aogima miye kina igeba kiya kina'mikaba kampa iyekuruba pewe. Ataena pe kina igeba iyekuru pewe. Piya, tigeba kiya kina'mikaba kampa tiyekuru puntiripa, aogiyenamana piyo. Piya pigina, Tigewamaba ige iyobi aogi peno. ⁴ Piyama, kiya kinaka: Aogima kabiwaitaiyoma, Koti uwaitantiye. Piya, tigeba ataena pusanaga tiyekuru piyo. Igeba paroya ntoginkaipa uwaba kampa urintawe. Igekaba: Ataena pe kina naetisa antota'ena imiyoma, Koti uwaitantiye. ⁵ Piya pika, kiya kina'mi nkimentanti miyiyo. Antota imu'enaga tiyekuru pikenaenaga wanane. Tintawama nkawamu aega'ma piya piyo.

⁶ Pigoya, igepa Koti kiya yugara uwaitantika kibiratawe. Pikaba takisi imewe. ⁷ Piya, tigeba utaritanti-ntanaba aega'ma aogima piyo. Takisi maekena kinapa takisiripa imiyo. Kotataka takisi maekena kinapa takisiripa imiyo. Asugasima minta kina'mi nkimentanti miyiyo. Tabe igiyaga kina'mi nkigeba maete iyiyoy.

Agu kao'enaba mono'ama nkagowane

⁸ Pigoya, uwa au'wa kampa waita'enama nkiretaenaba a-piyo. Iretaenari ka'anto waitipa, pipa tigeba wasana agu kao'ena puwaitakenaenawe. Agu kao'ena wantaga mikibi'naba ago kamana'ama nkau'wa ago aboraye. ⁹ Pigoya, Koti paipa ka'isa kamanapa maya untine: Kumiyenaba a-piyo. Wasana a-nkaeguma kaiyiyo. Kuntanaba a-piyo. To wainantanagaba tikaba a-piyo. Pi kamanape to ka'isa unti kamanape, pi'na agowaipa mayamawe: Tigeti ti'ama kao'ena potasa puma tiyokinapa pabiyama puwaitaiyo. ¹⁰ Piya, agu kao'ena wantaga miyemi'naba aeba ao'yagaraba ataenaba kampa potaye. Piya, agu kao'ena pemi'naba ago kamana'ama nkau'wapa aboraye.

Arupu ki'i waiyo

¹¹ We, tigeba mono abe kina'mitaba, kana'ama nkagoba abewe. Tiwaibisa tiyogama asikena, pi kana aboragiri abewe. Tamatiti puntompe kanabipa Wa'egawama tau'ikenaenaga aobi puntompene. Piya, tau'ikena kana ibaba agarosaye. ¹² Piya, ase uma a'ya pekana agarosama marikiye. Pika tununtanaripa akubugasimagiri, iregu arakaebuma e'wasaenara miyiyo. ¹³ Taeba ara miye kina kanta puma aogima miyeno. Piya, esegi wani ntama aibo'ena pikenaenabe ma'ena pikenaenabe a-piyo. Kupiyona pikenaenabe to i'nintana pikenaenabe a-piyo. Maka kamana ukenaenabe tigobintana pikenaenabe to kake a-piyo. ¹⁴ Ti'ama ata napiyenagaba a-ntapima aegaraiyo. Tigeba Wa'ega Isu Karaisititi atokaema, aepa ti'ama nkanapa maema piyo.

Taeba tao'mi mikenawawaipa a-nkayikeno

14 Pigoya, mono aega'ma amatiti'enawa magimagi pemi'naba ababuma tiyo'ena potaiyo. Wasanama ntapiyenarasa monotakaba kamanatasa ma'enaba a-puma, ababuma aogi potaiyo. ² Piya, ka'waina aeba amatiti puma a'ya'maena nantana: Pipa Kanarane yegina, to ka'waina amatiti'enawapa magimagi pemi'naba awaseba kampa naye. ³ Pigoya, naninta nami ntagarama kampa nami ntagaragaba abima ataba a-potano. A'a-o uma kampa nami ntagaramaba a'ya'maena nami ntagaraga abima kamanapa a-nkotano. Pi kina'mipa Kotiba ibabiye. ⁴ Piya, tigeba ayama to kina'mi ntuga pemi ntagaragaba kamanapa otawe. Pipa kampaye. Aeba aogi pikiyo, ata pukiyo. Pipa abagarima, ae'enawane. Piya, Wa'ega aeba ao'yagaraba kanara esegi potakibipa aogima mikiye.

⁵ Pigoya, ka yagarama mono kanabi ka yagagaba napima: Asugasima tabe yagawe, iye. Piya yegina, to ka yagaramaba napimagina: A'ya'ma yaga ka'masa piyema, aeba iye. We, pi ntagaga napima ka ka kina'mitaba tigeti ntapiyena aegaraiyo. ⁶ Piya, ka yagarama ka yagaga napima: Tabe yagawe yemi ntagaramaba, aeba Wa'egawamaka napima piyaba iye. Naninta nami ntagara aeba Wa'egawamaka napimagina piya-

ma naye. Piya puntana Kotikaba: Na'mu pugatauwe, iye. Piya, a'a-o uma kampa nami ntagaramaba aeba pabiyama Wa'egawamaka napima: A'a-o, iye. Piya untana Kotikaba: Na'mu pugatauwe, iye. ⁷ Pigoya, taetekaba: Miyuneba, a-siyo. Puruneba, a-siyo. Pipa tae'enaenaba kampaye. ⁸ Miyompepa Wa'egawamantana pune. Piya, mikubompepe purukubompepe taeba Wa'egawamantanawe. ⁹ Pika Karaisitiba pu'ma aogamagina, purinta kinape aoganta kinape kaga Wa'egarentana puratakena pantiye.

¹⁰ We, tigeba nanagabaya tiyokina'mi ntasikenae-nawaikaba kamanapa uwaitawe. Nanagabaya tiyokina'mikaba abima ataba puwaitawe. Taeba a'ya'ma Koti nkaora aborakana, agorepa uma aborakiyema kampa napiyewo. ¹¹ Pika mono isa'amaba maya iye:

Naeba taga kauwe. Aintiba a'ya'waema kinapa irak-abinatakibewema, Wa'egawamaba piya iye.

A'ya'ma kina'mi nkiwamu'amaba Koti nkagisukibewe, iye. ¹² Piya puma taeba abune: A'ya'ma ka ka kina'mitaba Kotiti agore uma aborakubompeka, uratantine.

Taeba tao'mipa ataenaba a-puwaitano

¹³ Pigoya, pika taeba tao'mikaba ipi pima kamanapa a-nkuwaitano. Pipa kampaye. We, aogima napima taokina'mikaba igisa aibasanakaikenabe i'ware'nakenaenabe taeba a-puwaitaigiro. ¹⁴ Naeba Wa'ega Isuti atokaema mima mayama abima esegi puwe: Ka'enaba i'nintana pikenaenaba kampa waintiye. Pigoya, ka'waina aeba ka'maenaba i'nintanawema napima pemipa, aewapa i'nintana piye. ¹⁵ We, tigeba ka'isa naninta namagiri tiyo'mi ntapiyena ata puwaitapa, tigeba agu kao'enabipa kakema kampa wawe. Piya, a'yugu tigeba pi ntaninta naigina, tiyo'yagaramaba tigama ata pusanaga napima aogi ki'i i'ataiyo. Ae asitakenaga Suba purintiye. ¹⁶ Piya, tige aogi mikenae-naritaka a'yugu to kina'mi tikayasuritanaga aogima kabiyiyo. ¹⁷ Piya, naninta nakenaenamabe wani ntakenaenamabe mono'ama nkagoba kampaye. Pipa Aota Awamusa'amati atokaema arupu puma mikenae-nabe, paruyenabi mpikenaenabe, ta'muntanabi mpikenaenabe, pipa Koti kabiratai'na nkau'wane. ¹⁸ Piya, ka'waina aeba Karaisititi kayokaya'ena potakanaba, Kotiba agama a'mu potakini, wasanamiba agamaginiba: Aogi yagarawe, otawe.

¹⁹ Piya puma, taeba paruyena aborakibi ki'i aega'ma, tao'mi nkintaba esegi puwaitano. ²⁰ Pigoya, a'ya'ma nanintaba aogi nakenaenawe. We, a'yugu taeba nanintaraka uma Koti ntugaba aguya'aikune. A'yugu taeba ka'isa naninta nakini, tao'miba ware'nasanagawe. Pipa Koti nkaobi ataenawe. ²¹ Piya, tiyo'mi maema ware'nasanaga, igeka uma awasebe, waini wanipe, to nabe: A'a-o yiginaba, pipa kanarasakiye. ²² We, pikaba napiyenaripa Koti nkaobi maema miyigina tigeti waiyeno. Ka'waina aeba ka'enaga abekana kanarasakana, antabintiba abima ataba kampa puntana, asoya pekanaba aogi pikiye. ²³ Pigoya, to ka'waina aeba abima tara tara agi napimagina nakibemipa, aewa aogi napiyenaba kampa aegarakiye. Piya, ae'wantana-

ma kamanapa otakiye. Eya, ae'wa aogi napiyena akayuyi'naba Koti nkaobi aguntaenaba piye.

Taeba Karaisiti ntapiyena aegarano

¹⁵ We, monota esegiyenarentaga kina'mitaba anu kina igama iyo'maema kuntaenawaipa ae-sagabeno. Taete ntapiyenaba a-nkaegarano. ² Taeba taokina'mi igeka napimagi, aogimagi, monota esegi pikibeka iyo'maeyano. ³ We, Karaisiti aeba ae'wa ntapiyenaba kampa aegaraye. Pika mono isa'amaba ae awamutasa kamana maya iye: We, Koti, iyekita pugata kina'miba iyekitaenawaipa naeti aborantine, piya untiye, iye. ⁴ Pigoya, pai mono kamana uma kaentapa, pipa taeka ago abibebe piyoma kaemarantane. Pi kamana'ama nkagoba esegi puratamika taeba paebuma mima Koti taba pukibitaka aobi puma mikune. ⁵ We, Koti aeba asiratama esegi puratakena agowe. Aeba Karaisiti Isuti atokaema tiyo'mige kaga mikenaga tiyo'maeyano. ⁶ Piyama tiyo'maeyagiri, tigeba ka tiwamu'ena puma, Wa'egare Isu Karaisiti nkabawampa, Koti, ae age asagayuyiyo.

Karaisitiba Yuta kinape to marisa kinape kaga tao'maentiye

⁷ Karaisiti aeba agu kao'ena puma tiba puntisa puma, pabiyama tiyo'mipa ibabiyo. Piya pukibepa, Koti nkageba asagayukibewe. ⁸ Naeba mayaga yuwe: Koti aeba tayabamagipa ka'isa kamana utawaitantiye. Pi kamana'ama nkau'wa aborakenaga Karaisiti aeba tumpa i kasanta kina'miti aborama kayokaya'ena pantiye. ⁹ Ibbintogaba kampa tumintine. To marisa kina'miba igegeba Koti nkantara'enawapa agama ae age asagayuyiye-ma tumintiye. Pika mono isa'ama maya iye:

Naeba to marisa kina'mi nkikapi kamanakapa aborama, inibisaba kagega'eba asagayukuwe, piya untiye, iye.

¹⁰ Pigoya, mono isa'ama to ka maya iye:

To marisa kina, tigeba Koti nkaokina'mige ti'mu piyo, untiye. iye.

¹¹ Pigoya, to kapa maya iye:

A'ya'ma to marisa kina'mitaba, Wa'egawama nkagega'eba asagayuyiyo, iye.

Piya, a'ya'ma toma toma kina'miba age asagayuyeno, piya untiye, iye.

¹² Pigoya, to ka kamana Aisaya mayama kaentiye:

Tayabama Yesinta aubutasa asaewaba pakiye, iye.

Pi ntagaramaba asima mima to marisa kina'mita kabiwaitakiye, iye.

Piya pekini, to marisa kina'miba aeti uma atokaema i'mu pukibewe, iyema kaentiye.

¹³ Pigoya, Koti aeba tamatiti'enarempa nkagoba mintiye. Aeba timatiti'endarika ti'muntanabe paruyenabe tabera aborama timekiri, Aota Awamusa'ama nkesegiyenabi mima, aeti atokaekenaga aobi pigina, Kotiba pintanaba pumaeritano.

Poroba a'muntanabisa mono yugaba puntiye

¹⁴ We, nao'nempitaba, tigeke ago abibebe pogana kanarasaye. Piya, tigeti aogiyenaba pumae waintegiri, tigebe mono agoba kanara abibebe puma, ankao'mae ao'mae pumagiri aogi napiyena tiyo'mipa imikena pewe. ¹⁵ Pigoya, Koti awagaena namintika, naeba naekuru kampa punta, tigege'u pusanaga ka'isa kamanapa esegima tigeti kaeyuwe. ¹⁶ Piya, to marisa kina'miti Isu Karaisiti mpono kayokaya yagara mima Koti nkaogi kamana uwaimoma unatantika, Koti awagaenaba namintiye. Pipa namoga, aeti muta atama to marisa kina ibabute kanakena puwe. Piya pekana, Aota Awamusa'ama aota puwaitakana Kotiba a'mu puwaitanema, yuwe. ¹⁷ Naeba Karaisiti Isuti atokaema mima Koti ntuga poka, kanara tabera Kotiti na'mu potauwe. ¹⁸ We, Karaisiti esegiyena namoga puwagana au'wapa aboranti, pika yuwe. Tonagaba kampa ukuwe. Piya, ae esegiyenarasa to marisa kina'miba iyakuwagini, mono kamanapa wasintane. Nawamutasabe nayatasabe yoga pumagi, ¹⁹ awame'enabe kasa'enabe aboramagi, Aota Awamusa'amatisa esegiyena mae u'ma, to marisa kina'mi mono abima wasiyiyema, yogaba puntone. Yerusaremi kumatasa agobima Karaisiti nkaogi mono'wapa uwaimirite wama Iririkamu mari uma irosantone. ²⁰ Piya, naeba to kina'mi kimaranta abobora kisanagaba kampa nabuntine. Karaisiti nkage awaga kamana kampa uma irosanti kina'miti wama mono kamana uwaimikena puntone. ²¹ Pika mono isa'ama maya iye:

Ae kampa aganta'nagiba agowapa agakibewe, iye.
Aeka kampa abinta'nagiba agowapa abikibewe, iye.
Pi nkawameta uwaimintone.

Poroba aeba Aroma kinapa igasanaga abuntiye

²² Pigoya, pi mono uwaimikena yugaba uwoma waiyegini, uwaena yaga tigeti ikenaba pi ntugama ke'nepa akuntantantiye. ²³ We, uwoma kabuba tigeti wama tiganaga nabuntine. Pigoya, mapa ka'isa mariba yoganepe a'ya pemika, ²⁴ Sipeni mari wakena punta tigetiba uma irosakuwe. Uma irosa'ma, ka'isa yaga tigege umiyekana nantawamaba asoya pekiri, nao'maeyigi naeba Sipeni mari kaga wakuwe.

²⁵ Pigoya, ma kanabipa Yerusaremi kumati ima, Kotiti atokaenta kina'mintana iyo'maekenaena maete iyuwe. ²⁶ Piya, Masetoniya kina'mibe Akaiya kina'mibe intawama aseyonabisa mone aki puma, Yerusaremi kumatasa Kotiti atokaenta kina kusi kina'minta, ige'ena aki potaga, maete iyuwe. ²⁷ Piya, igebe inta aseyonawaika piya pegana kanarasaye. Eya, to marisa kina igebe Yuta kina'mitisa taga mpono kaga abintaka, iretaba igetiba waintiye. Pi ireta imeka kotankaitasa iyo'maeyagana kanarasaye. ²⁸ Pigoya, pi kana iretawama nkau'wapa maete ima, mesu imekana a'ya pekapa, tigeti wama tigata, Sipeni mari wakuwe. ²⁹ We, naeba abintuwe: Tigeti kanakubopa, Karaisiti nka'muntanaba pumaema wainatantaka, ima tigeti asu aborakuwe.

³⁰ We, nao'mitaba, tigebe Wa'egare Isu Karaisitigabe, Awamusa'ama nkagu kao'enawakabe napima, naekaga kaga Kotiti nunamu esegima yigina nao'maeyano. ³¹ Nunamu yigini, Yutiya mari mima kamana kampa aegara kina'mi nkiyapisa Kotiba akaruyoba'natano. Piya, tigebe nunamu yigini, to marisa kina'mi intawama aseyonabisa mone aki potaigi, pipa Yerusaremi kumatasa Kotiti atokaenta kina me imekanaba iga ibeno. ³² Piya pigi, ainti Koti abemika, naeba na'muntanabisa tigeti ima migarakana paru nabeno. ³³ Pigoya Koti, paruyena agowamaba, aeba a'ya'ma tigege miwaeyano. Tagane.

Poroba aeba Aroma kumatasa ao'mika: Aya pewe, untiye

16 Pigoya, tamanapa ka agewapa Pibi, aeba Senkeriya kumatasa monota ai'aru pe kina iyo'maema miyemi, ² pi ae uma irosakiripa, nae nabe-mika, tigebe Kotiti atokaenta kina pesa puma, Wa'egawamaka uma ababigina tikapi miyeno. Pi kana wae aeba nae'nepe uwoma kina'mipe kaga kabi-ratakiri, aeba ka'enaga kunta pekiriya ao'maeyiyo.

³ Pigoya, Pirisikage Akuragebe Karaisiti Isu ntugara nao'maeyame ntagara taragaba: Aya pese iyema, uwaisimiyo. ⁴ Pi isigebe purikenaenagaba kampa napinta naeka umaginis nao'maeyaga, na'mu puwaisitauwe. Pipa nabiwanane. A'ya'ma to marisa monota ai'aru pe kina'mibe kaga ta'mu puwaisitaune. ⁵ Pigoya, isige namapi monota akibe kina'mikaba kaga: Aya pewe iyema, uwaimiyo.

Nabugami ntagara Epinitasi, aeba Karaisiti atokaema Esiya mari paitawaitami ntagaraga: Aya pene iyema, omiyo. ⁶ Mariya, aeba araga ntuga puma tiyo'maeyami nkwaekaba: Aya pene iyema, omiyo. ⁷ Antoronaikasige Yuniyasige, isigebe Yuta nao'yagara taragaba: Aya pese iyema, uwaisimiyo. Isigepe naepe iga'na namapipa kaga taba puratantane. Piya, isigebe naepa isika'i natamaginis paitama Karaisiti atokaema aposoro kina'mi nkiyobi kanara puntamene.

⁸ Nabugai ntagara Ampiriyetasi, aeba Wa'egawamati atokaenta yagaragaba: Aya pene iyema, omiyo. ⁹ Ebani, Karaisiti ntugara tao'maenta yagara, aebe nabugai ntagara Sitakisibe, isigekaba: Aya pese iyema, uwaisimiyo. ¹⁰ Aperisi, aeba Karaisiti nkaobi kanara'ena puma againti ntagaragaba: Aya pene iyema, omiyo. Arisitoburasi ae tunkampikaba: Aya pewe iyema, uwaimiyo. ¹¹ Erotiyoni, aeba Yuta nao'yagaragaba: Aya pene iyema, omiyo. Nasisasi ae tupisa Wa'egawamati atokaenta kina'mikaba: Aya pewe iyema, uwaimiyo.

¹² Tarapinage Taraposage, isigebe Wa'egawama ntuga peme wae taragaba: Aya pese iyema, uwaisimiyo. Tabugai ntagara Pesis, aeba pabiyama Wa'egawamati araga ntuga pemi ntagaragaba: Aya pene iyema, omiyo. ¹³ Arupasi, aeba Wa'egawama nkaega'ma tabe puma miyemi ntagara, aebe anowampabe, pi nkwaepa nanontana punatami, isigekaba: Aya pese iyema, uwaisimiyo. ¹⁴ Asinkiritasibe, Pirigonibe, Emisibe, Patorobasibe, Emasibe, igege miye taokinape, igekaba: Aya pewe iyema, uwaimiyo. ¹⁵ Pirorogasibe,

Yuriyabe, Neriyaſibe, ae amanape, Orimpaſibe, a'ya'ma Kotiti atokaenta igege miye kinape, igeſaba: Aya pewe iyema, uwaimiyo. ¹⁶ Tegeba tiyo'mipa monota tiyapa imiyo. Pigoya, a'ya'ma kumatasa Karaisiti mponota ai'aru pe kina'miba tigeſa: Aya pewe, uritawe.

Ka'isa kina'miba monopa akayuyewe

¹⁷ We nao'mitaba, esuritakiri abiyo: Ka'isa kina'miba atataraena maema aborama tigeſi waſana ware'nake-naena aborawe. Piyama tige abinta mpono akayuye kina, igeſa aogima kiya kabimagiri tikabiwaitaiyo. ¹⁸ Piya kina'miba igeſa Wa'egare Karaisiti kampa yogaba pewe. Kampaye. Igeſa ige'wai nki'ama ntapiyenawai aega'ma, iga kamanape igeſi nkaobi kamanape uma imiyo puma, ari itasa aegara kina'mi nkiyobi airarikaeyawe. Pi kina'mipa tikabiwaitaiyo. ¹⁹ We, mono abima waſiye tiwaga kamanatipa, pipa a'ya'ma kumati wagana pegi, naeba pika na'mu puritauwe. Piya, nae nabemika, aogiyenamaka abikenaenarintaga kina mimagiri, ataenamakaba a-ntapiyiyo. ²⁰ Piya piginabe, Koti, aeba paruyenama nkagowama, aro ntaganto Satanipa tigisa amentapinti aebasakaikiye. Pigoya, Wa'egare Isu nkawagaenawa tigeſi waima waiyeno.

To ka'isa kina'miti: Aya pewe uma, kamana atauguna wantiye

²¹ Nao'maenta yagara Timotibe, Yuta naokina Arusiyaſibe, Yeſonibe, Sosipatabe, igeſa tigeſaba: Aya pewe, yewe. ²² Naeba Tetiyaſina, Poro nkawamupisa kamana mae u'ma ma nkisapa kaemagi, pabiyama Wa'egawama nkagega'e uma: Aya pewe, yuwe.

²³ Kaiyaſi, aeba naepe a'ya'ma monota ai'aru pe kinape namankatapa aogima kabima miyemi ntagarama: Aya pewe, iye. Erasitaſiba aeba ma kumatasa kamani kina'mi ntaba nkaesukena yagara, aebe tao'yagara Kowotaſibe, iſigeſa pabiyama: Aya pewe, yeſe.

²⁴ (Pigoya, Wa'egare Isu Karaisiti nkawagaena a'ya'ma tigeſi waima waiyeno.)

²⁵ Pigoya, Koti eſegi puritakenaenama nkagowe. Pika aogi mono kamana uma aborarimintopa, pipa Isu Karaisiti ae awaga kamanane. Pi mpono kamana e'ero ntaga kakama wairite kananti, ²⁶ pi kamana'ama nkagoba ibaba aborawaeye. Piya, miyaba Koti nkawamuta poropete kina'miba kamana awa'ena kaemarauguna, Koti yogana, pi kamanapa a'ya'ma marisa kina'miti wagana puntine. Igeſa abima waſima imatiti piyiyema wagana puwaentine. ²⁷ Pigoya, Koti ae abiwapa abikenaenama nkagowe. Eya, Isu Karaisitika napima Koti nkagega'e aſaguyaba miyeno. Tagane.

Poru piya iſa kaentiye.

1 Korinti

¹ Naeba Porona, Karaisiti Isu nkaosoro Koti nk-abemika unatantiye. Piya, naebe tao'yagara Sositenisibe, ² tasigeba Korinti kumatasa Koti mponota ai'aru pe kina'mititi ma nkisapa kaeyuse. We, tigepe Karaisiti Isuti atokaeritama aota puritantiye. Piya, tae Wa'egaba a'ya'ma kina'mi Nkwa'ega mintiye. Eya, maga maga Wa'egare Isu Karaisiti nkagega'e uma aegara kina, igeke tigekeeri ma nkisapa kaeyuse.

³ Pigoya, tabarempa Koti, Wa'ega Isu Karaisiti, isigeti-sa awagaenabe paruyenabe tigeti waiyeno.

Korinti kina igeti mono au'wa aborawaentiye

⁴ Pigoya, tigepe Karaisiti Isuti atokaeyuguna Kotiba awagaenawapa timintiye. Pika naeba tigeke asi nasi na'mu potama omuwe. ⁵ Piya, Karaisiti kamana uma aborarimintompe kamanapa tikapintiba au'wapa esegima aboraye. Eya, tigepe aeti atokaemagiri, a'ya'ma mono ukenaenabe abikenaenabe to ka'isa aogiyenabe aepisa maema miyewe. ⁷ Piyama maema mimagiri, tigepe mono'ama nkau'wapa kapa kampa aguyosagawe. Piya, Wa'egare Isu Karaisiti aborakibi ntagaga agawa puma mimagiripa, ka au'wapa kampa aguyosagawe. ⁸ Piya, aeba a'ya'ma yagaba aogima kabiritakana, Wa'egare Isu Karaisiti kanabi kamanatipa kampa waikiye. ⁹ Eya, Kotiba yagarawa Isu Karaisiti, Wa'egare, aeti ka tintabarikenaenaba utaritagina, tagantana puma aogima kabiritaye.

Korinti kina'miti monoka ataraena aborantiye

¹⁰ Nao'mitaba, naeba Wa'egare Isu Karaisiti nkage-wataka ma kamanapa yuwa, abiyo: Tigepe kamanapa ataraenaba a-nkaboraiyo. Kampaye. Tigepe ka napiyena puma aki puma, ka'masa puma mima ka tintabariyiyo. ¹¹ We, nao'mitaba, tikapi maka kamana aborama waintemi, pipa Korowe nkaokina'miba yugu abintone. ¹² Pi kamana'ama nkagoba mayama abuwe: Tigetisa ka'wainaba: Naeba Poro mpono aegarao kina'nawe, iye. Piya, to ka'wainaba: Aporo nkaegarao kina'nawe, iye. To ka'wainaba: Pita nkaegarao kina'nawe, iye. Piya, to ka'wainaba: Naeba Karaisiti nkaegarao kina'nawe, iye. ¹³ We, pipa ayamawe. Ke Karaisitipa pako potantiye, a. Poronaba, naeba tigeke maripora pu'ma tiyo'maentuwa, a. Nae nageraka wani pasintawa, a. Pipa kampaye. ¹⁴ We, tigepe naeka: Aeti atokaema ae agera mono wani pasintompene, usana-ga, naepa kampa nabiye. Piya, naeba kampa wanipa paitantoka Kotiti na'mu potauwe. Piya, Karisipasike Kaiyasike isige isibi pai'isitantone. ¹⁶ Pigoya, to kapa

mayama napiyuwe: Setepana nkaokina igeke pai'itan-tone. To ka'isa pai'itantokaba kampa napiyuwe.

¹⁷ Pigoya, Karaisitiba: Mono wani pai'itaomaba, kampa unamima: Mono kamana uwaimoma, unatantine. Eya, Karaisiti mparipo kamana'ama nkagowapa maete tumisanaga, iga kamana yesa puma a-suma, mono kamana'amana uwaimoma, unatantine.

Karaisiti aeba Koti nkesegiyenawe

¹⁸ Pigoya, a'abibinti tumikibe kina'miba: Maripo kamanapa ata kamanane, yewe. We, tau'ikibi kina'mitaba, taeba mayama abune: Pi maripo kamana'ama nkagoba Koti nkesegiyenawema, abune. ¹⁹ Pikaba mono isa'ama kamanapa maya iye:

Naeba aogi napiyena pe kina'mi nkiga napikenaenawaipa aeguyekana tumikiye, iye.

Piya, abikenaena waintaga kina'mi nkabikenaenawaipa maema a'yugu puwaitakuwe, untiye, iye.

²⁰ Piya, Kotipa agasi ntapiyena yaga yagaraba aempa mintiye, a. Ago kamana abinta yagaraba aempa mintiye, a. Kamana aogima a'wae pukena yagaraba aempa mintiye, a. Pipa kampaye. Mampabisa kina'mi ntapiyenama nkagowapa ataenawema, Kotiba tayakintiye.

²¹ Piya, wasanamiba igewai ntapiyenabisa Koti nkagoba kampa napikibewema, Kotiba aewa aogima ntapintiye. Piya, mabisa kina'miba mono kamanaka: Aibo kamanane, yewe. Piya yegana, mono aboraompe kamanatasa Kotiti imatiti pe kinapa i'ikenaga aogima iye. ²² We, Yuta kina'miba awame'ena agasanaga ibiye. Kariki kina igepe wasanama ntapiyena abisanaga ibiye. ²³ We, taeba piyaba kampa tabegi, taeba Karaisiti yara aegunta mpono yune. Piya, pi kamanapa Yuta kina igepe abegana, igisa aimisa imegini ware'nasa puma ataenaba pegana, to marisa kina'mi abepa: Aibo kamana kanta piye, yewe. ²⁴ Pigoya, Koti ae'wati atokaeyiyema uwaitai kina, pipa Yuta kinape Kariki kinape, kaga Karaisitika abimagini, igepe: Karaisiti aeba Koti nkesegiyenabe napiyenawampa nkagowape miyema, yewe. ²⁵ Piya, wasanami Kotika: Aibo'ena piye yepa, pi nkaibo'enawampa wasanami ntapiyenawaipa asu igasaye. Eya: Koti aeba magimagiyena piye yepa, pi mpagimagiyenawampaba wasanami nkesegiyenawaipa asu igasaye.

²⁶ Nao'mitaba, Kotiti kampa atokaenta ntagaba, aya kina tigepe mintuguna tigepe'e uma tiba puritantiye. Pipa mayamawe: Tigepisaba tarantomi mampabisa napiyenaba aogima maema mintantawe. Tigepisaba

tarantomi mamparapa esegiyenaba maema mintantawe. Tigepisaba mampara tarantomi tabe igiba aborama mintantawe. ²⁷ Piyama mintuguna, mamparasa aogima ntapiye kina'mi nkini pusanaga, aibo kanta puma miye kinapa Kotiba tiba puntiye. Mampara esegi puma miye kina'mi nkini pusanaga, magimagi kinapa tiba puntiye. ²⁸ Piya, wasanami nkiyobi kampa agega'e waimaenabe ataenabe kampa aboraintanabe, Kotiba utawaitama maete ima, mampabi agega'e waintintanama airisakasagina tumiwaye. ²⁹ Eya, mabisa kina ka'wainaba Koti nkaobi au maete isanaga, piya puntiye. ³⁰ Piya, Koti aeba tigepe Karaisiti Isuti atokaeritama e'wasaena timimagina, Karaisitipa tae napiyenareka atantine. Piya aeba wasana arupu puma aota puratama taba puma ika puratakena ketene. ³¹ Pigoya, pikaba mono isa'amaba maya iye: Ka'waina a'mu pukena untanaba, Wa'egawama nkau maete ima a'mu potano, iye.

Poroba maripo yawama kamana uma aborantiye

2 Nao'mitaba, naeba tigeti irosa'ma Koti nkage awaga kamana urimintopa, aogi napiyenane-tasabe tabe kamana'netasabe kampa aborarimintone. ² Naeba to ka'isa kamanapa kampa uma, Isu Karaisiti nkago kamana'amana urimikena napintone. Piya, aeba yara purinti kamana urimintone. ³ We, pai tigege mintantopa, esegiyenanepa kampa waima tabera naekuru puma tabaraba puma mintantone. ⁴ Piya, monopa urimintopa, aogi napiyenayaga yagarama kamanapisaba kampa napiyenaripa a'wae puntone. Kampaye. Awamusa'ama nkesegiyenarasa aboraramintuwe. ⁵ Piya, a'yugu timatiti'lenarimpa wasanama kamana'amati atakibewe. Koti nkesegiyenamanati ataiyoma, piya puntone.

Koti kakamaranta kamanapa Awamusa'ama aboraramintiyeye

⁶ We, Kotitisa aogi napiyenagaba taga sune. Eya, mono aogima abinta kina'miba pipa abintawe. Pipa mabisa napiyenaba kampa uma, mabisa kiye kina'mi ntapiyenaba kampa yune. Kampaye. Mampabisa kina'mi ntapiyenaba nagariwakiye. ⁷ Pigoya, taeba Koti kakanta kamana'ama nkagoba uma aboraune. Piya, pi e'wasa puratakena kamanapa Kotiba paitaka'ya, ma kampa aboranti ntagaba, napima wasanami nkiyobi kakantemine. Pipa ibaba uramega agowapa uma aboraune. ⁸ We, mampabisa kiye kina'miba pi kamana'ama nkagoba kampa abibebe puntawe. Abibebe puntasinta, e'wasa Wa'egaba maripo yarapa kampa aeguntasine. ⁹ Pikaba mono isa'amaba maya iye:

Wasana aorasa kampa agama, agebisa kampa abima, antabaipinti kampa napiyemintanaba, pipa Kotiba aborama, ae agu kao'ena pota kina, ige'ena Koti maema ai'aru puwaitaye, iye.

¹⁰ Pigoya, pi kamana'ama nkagoba Kotiba otaogana Awamusa'ama uma aboraramintine. Eya, Awamusa'amaba a'ya'maenama nkagowapa abiwaemagi-

na, Koti kakamarantapa kaga abintiye. ¹¹ Piya, ka'waina ao'ma nkagutasa agowapa abikiya, a. Pipa kampaye. Agu'wama nkagowama aewa abikiye. Pabiyama wasana Koti nkagoba kampa uwaba abegina, Koti Nkawamusa'wampa abiwa abiye. ¹² Piya, taeba mampabisa awamusapa kampa maeyune. Kampaye. Taeba Koti Nkawamusa maeyompepa, Koti a'muntana tamemika abiyomawe. ¹³ Eya, Koti aboraramintintanama nkagoba kampa wasanami ntapiyenabisa aboraune. Kampaye. Pi nkagoba Awamusa'ama uramegi uma aboraune. Piya, Awamusa'ama taga kamanapa uwaimokini, Awamusa maeya kina'miba abewe.

¹⁴ Pigoya, Awamusa kampa wainta yagaramaba Koti Nkawamusa'ama nkaboraramintanaba kampa maekiye. Pipa kampaye. Aeba pika abekanaba: Aibo kamanane, umagina kampa aogima abikiye. Kampaye. Pipa Awamusa'amatasa agoba abokana, uwa kina'mi abikenaenaba kampaye. ¹⁵ Piya, Awamusa'wantaga yagarama a'ya'maenama nkagoba agama kanara a'yikikiye. Aibekana, Awamusa kampa wainta kina'miba pi ntagarama nkagoga aibosabo pikibewe. ¹⁶ We, mono isa'amaba maya iye: Wa'egawama ntapiyenaba kebaya a'ya'ma abima amato puma omikiye, iye. Pigoya, taeba Karaisiti ntapiyenaba maema miyune.

Mono yuga pe kina'miba Koti ntuga pewe

3 We, nao'mitaba, Awamusa waintaga kina'mi kamanapa uwaimintopa, pabiyama tigepe paipa kampa urimintone. Pipa kampaye. Marusa napiyenayaga kina uwaimosa puma tigepe paibuma urimima, tigebe inamu kanta puma Karaisitintanabipa mintugu, paibuma urimintone. ² Eya, naeba esegi nanintaba kampa timima, inamu ntagara nono amemisa puma kamanapa paibuma urimintone. Piya, esegi naninta nakenaba paipa kampa kanara puntiri, ibaba piyaba kampa pewe. ³ We, tigebe marusa napiyenayaga kina kanta puma mintiri, kampa esegima abintawe. Piya, tigebe tigobipa tabera puma maka kamana ukenaena aborantiripa, tigebe marusa napiyenayaga kina kanta puma miyewe. ⁴ We, tigepe ka'wainaba: Naeba Poro nkaegarao kina'nawe yegina, to ka'wainaba: Naeba Aporo nkaegarao kina'nawe yemipa, tigebe uwa kina kanta puma miyewe.

⁵ Pigoya, nanawema tigebe napiyewe. Aporo aeba aya yagarawema, Poronteka aya yagarawema, napiyewe. We, tasigebe yoga kinatasawe. Piya, Wa'egawamaba urasantemi ntuga puma mono urimuwagiri, abima Kotiti timatiti puntane. ⁶ Piya, naeba aintana puwagana, Aporo aeba yonintana pogana, Kotiba aborataogana i'ma au'wa aborantiye. ⁷ Piya, aintana pemi'nakaba a-so. Ae agega'eba kampaye. Yonintana pemi'nakaba a-so. Ae agega'eba kampaye. Koti ae abintowa pegina i'ma au'wa aboraye. Aeka yo. ⁸ Pigoya, aintana pemi'nabe yonintana pemi'nabeba, isigebe pemepa ka'masa pese. Piya, yogawaisimpa pemesa puma nakenaba antotapa pabiyama maekibese. ⁹ Eya, tasigebe Koti ntuga ka yuga pogiri, tigebe

Koti ntuga mintiri, Koti kimaranti ntama mintawe. Tasige'enaba kampaye.

Yogarempa nkagowapa aborakiye

¹⁰ Pigoya, Kotiba unatantemi ntugaba naeba puwe. Piya, na kikenana kina'mi pesa puma, naeba Kotiti maruntana aogi potaogini kiyewe. Pigoya, tigeba ka auka'isa amato potama kintiri, ka ka kina'mitaba aogi potama kabiyiyo. ¹¹ We, Isu Karaisiti aeba tige marune. To ka maruntana pukenaba toba kampaye. ¹² Piya, pi mparuta wasanamiba korirasawo, siribarasawo, aogi yabatasawo, yarasawo, kabirasawo, a'norasawo, amato puma kikibewe. ¹³ Pigoya, a'ya'ma na kiye kina'mi ntugawama nkagowai pa ka ka aborakiye. Piya, ainti tabe kanabipa yakutasa agowai pa aborakiye. Eya, pi tabe yaku kaemagina, yogama nkagowapa aogiyenawo aya pumabaya aborakiye. ¹⁴ Pigoya, ka'waina pi mparuta kiyekana yakunkamaba kampa tawaenta uwa waiyekanaba, aogi ikanka mpaekiye. ¹⁵ Piya, to ka'wainanta yakunkama tawaeyakanaba, ikankapa kampa maeyakana, aewapa ao'maema yakupisa iso'atama uwa au'ikiye.

Wasanama nkageba a-nkasagayuyiyo

¹⁶ We, tigeba Koti nkaota nama miyegana, Koti Nkawamusa'ama tikapi miyaba miye. Pikaba kampa abintawa, a. ¹⁷ Pigoya, tigeba Koti mpono nama mpimagiri, pipa aota nama mpintawe. Pika ka'waina aeba Koti ntamapa ata potakibemipa, Koti aepa antotapa ata potama kaikiye.

¹⁸ Tigeba tigutimpapa amiyo'enaba a-piyo. Piya, tigetisa ka'waina aeba: Wasanama kamana aogima abo ntagaranawema napiyemipa, pi ntapiyenaba kasano. Eya, mampabisaena kampa abe kina kanta puma mintanaba, taga abikenaenaba inatisa maeyano. ¹⁹ We, mabisa napiyenaba Koti nkaobipa aibo'enawe. Pika mono isa'amaba kapa maya iye:

Napiyenayaga kina'miba igewaintana pegana, Kotiba ige'wai ntapiyenarasa a'wae puma ko pawaitaye, iye.

²⁰ Piya untana to kapa maya iye:

Wa'ega aeba wasanami ntapi napiyena abemipa, anagiyena kanta puwaye, iye.

²¹ Pika abima, mabisa kina'mi nkigeba a-mpaete iyeno. We, a'ya'maenaba tige ti Kotiba ataye. ²² Piya, Poronteppe, Aporope, Pitape, mabisaenabe, aoganta'enabe, purinta'enabe, waintintanabe, aborakenaenabe, a'ya'maenaba Kotiba tiyo'maema aborantipa, tige'enawe. ²³ We, tigeba Karaisitintanarawa, Karaisitiba Kotintanawe.

Wasanamiti wanane, Wa'egawamati mono yuga pune

4 Pigoya, tigeba taeka napimagiri: Karaisiti kayokaya kina mima, Koti kakanta kamana'ama nkago aborakena kiyewema, taeka napiyiyo. ² Pigoya, kiya kina'mikaba yogawaitapa aogima kabiyiyoma, iba puwaitama uwaitawe. ³ We, tigebera wasana akiyenabi ka'waina naeka kamana unatakibepa, pipa abekana

nae naobi au'wantana kantaba kampa pikiye. Eya, naenekeba agonekaba kamana kampa ukuwe. ⁴ Piya, nae aibo'enanekeba kapa kampa napintapa, pikaba: Arupu yagara mintuwemaba, kampa ukuwe. Kampaye. Nae unatakaenaba Wa'egawama ntuga kana unatakiye. ⁵ Pigoya, Wa'egawama kanapa kampa aborantemitapa, tigeba pintanaba a-nka'yikiyo. Kampaye. Wa'egawama aborakibipa, tununtanabi kakantintanaba maema aranta'enara atama, wasanami ntapiyenaba kaga maema aborakiye. Piya, pabi ntagaba Kotiba a'ya'ma kina'miteti antota a'muntanaba a'yigitatakiye.

Korinti kina'mi igewai nki maete intawe

⁶ Nao'mitaba, naeba Aporoke naeke tasigeresika yuwe. We, tigeba a'ya'ma kiya kina'mikaba napima, mono isapisa kamana aega'ma a-nkasugasi tunkagasi purataiyo. Pikaba tigu maete ikenaenaba a-piyo. ⁷ Pipa tabe tigiga'eba ketisa maeyawe, a. Tigeti waintintanaba Kotitisaba nana kampa maeyawe, a. Kotitisaena maentiripa, pipa nanaga ago kina kantaba puma titipa maete iyewe, a.

⁸ We, tigeba mono'ama iga'e pami kina kanta puma miyewe. Tigeba uwaena yaba mpaeya kina kanta puma miyewe. Tigeba ago tagasima, wa'ega kiye kina kanta puma miyewe. We, tigeba taga wa'ega kiye kina kanta puma kabiyesinta, taeba tige ti atokaema kaga kabiyompesine. ⁹ Pigoya, taeba Koti nkaosoro kina miyokini, asi nasiba mabisa kina'mi nkiyobipe enisore kina'mi nkiyobipe taeguyewe. We, wasanamiba ika'isa paibuma iyeguyegini pure kina kanta puma miyiyoma, Koti uratantibayawema, napiyuwe. ¹⁰ Piya, wasanami nkiyobi taeba Karaisititaba aibo pompe kina miyokiri, tigeba Karaisititi atokaema aogima abe kina kanta puma miyewe. Tigeba esegi kina miyega, taeba magimagi kina miyune. Tigeba wasanami nkiyobi tige wainta kina miyega, taeba tuminta kina kanta puma miyune. ¹¹ Piya, paipa agobima mirite, ibageba pabiya-ma taeba nanintagabe wanikabe taga'ena tabemintaga, aogi kai kampa amirinta kusi puma mintokana, kamaena puratagana, nama kumatepa kampa waiyegi aogimaba kampa miyune. ¹² Piya, tayapisa araga ntuga taere pune. Pigoya, wasanamiba ata kamana urataga taeba akayona puwaitaune. Karana purataga uwa itaune. ¹³ Akayasurataga paru puwaitaune. Piya, wasanami nkariyena kanta purataga, taeba ibaba wasanami nkiyobi i'ni kina kanta puma miyune.

Porokorinti kina'mi nkibantana puntiye

¹⁴ Pigoya, ma nkisa kaeyopa, tinintanara aeritakenawanane. Egesi puritakenaga ma kamanapa kaema nabugai ntagaranempititi urimuwe. ¹⁵ We, Karaisitintanaga ukana kinapa uwaena mintapa, ibantana pe kinapa taranto mintawe. Eya, tige pa naeba mono kamana urimuwagiri, Karaisiti Isuti atokaeyugu, nae nabintone tibantana puntopa mintuwe. ¹⁶ Piya, monota nae posa puma miyiyoma, uritauwe. ¹⁷ Naeba pika uma Timotipa otaogana tige ti waye. Aeba Wa'egawa-

ma nkawamu wasiyegina, nabugai ntagarane mintemi, aepa otaogana tigeti waye. Wamagina, kumaka kumaka ampima a'ya'ma monota ai'aru pe kina'mi nkaruyenabi uwaiminto kamana'ama nkagoba ampa urimikiye.

¹⁸ Pigoya, tigetisa ka'isamiba naeka: Kampa kanakiye, umagini igebigo'ena puta nasewe. ¹⁹ We, Wa'egawama abemika, naeba aro ntaganto tigeti wakuwe. Wamagi, igebigo'ena pe kina'mi kamanapa kampa abinta, esegiyenawaipa ayakipaya waintiyema agakuwe. ²⁰ Piya, Koti kabiratakenaenama nkagoba, pipa uwa kamana-pa kampaye. Pipa esegiyena maema aogima mikenawewe. ²¹ Pigoya, tigeba naekaba nanaga tibiye: Arupu puratakena kasu maete kanao, yebera: Agoya puma agu kao'ena puratakena kanaoma, yewe.

Wayawarara atarakenaena tabera waintantiye

5 Tige tikapi kumiyenaba tabera aborama waintiye, yega abuwe. Piya, ka'waina abawampa nkwa maeye, yega abuwe. We, piyaenaba abe'isa kina'mi nkikapipa kampa aboragina, to awametane. ² Pigoya, tigeba nana pegiri tigebig'ena pewe, a. Ayamabaya tigeba kampa tintara'ena puntiri, pi pemi ntagarapa kampa agasawe. ³ Pigoya, naeba nau'nepa pagasara mintogana, nagu'nempa tigege mintiye. Piya, tigege miyosinta, pi pemitaka kamana yosa puma, ibantoba Wa'ega Isu nkagega'era otaosine. ⁴ Piya, tigeba aki pigina, nagu'nempaba tigege ampintakana, Wa'egare Isu ae esegiyena timekiri, maya uma otaiyo: ⁵ Kana yagaramaba au'wapa Satani nkamekana paisaenawapa ata potakana, ainti Wa'ega Isu kanabi agu'wapa Koti ababeno, uma otaiyo.

Ataena pemi'napa kasiyo, untiye

⁶ Pigoya, titipa uwa maete iyepa, pipa kamparagaena pewe. We, yisiti pisa puma asaena amanankantoba nakenabinti ataigina, a'ya'ma asabawaewakiye. Pika kampa napiyewe, a. ⁷ Pigoya, tigeba Koti nkaobi aota kina mintiripa, tikapintisa asaenaba aisa'ma maegasima, aota naninta kanta puma miyiyoye. We, tau'ikena sipisipi awaropa antota'enaretapa aeguntane. Pi mputapa Karaisitiwe. ⁸ Pigoya, tau'ikenaenagaba kao'ena puma aogima ta'mu peno. Piya, nanintabisa asaenawapa kasisa puma, wasana ata puwaitakenaenabe aguntaenaripe kasimagiri, aogi Pasoba naninta nasa puma, parutu'enabe tagantanabe maema kao'ena puma nama ti'mu piyo.

⁹ Pigoya, kupiyona pe kina'migeba ka kina kanta pumaba a-mpiyiyoma, esa'nepa kaema timintone. ¹⁰ Piya, mamparasa kupiyona pe kina'mikaba kampa untuwe. Igebe, mampabisaenaga ibugai kinape, ku kinape, ama koti nkaegara kinape, igekaba kampa untuwe. Kampaye. We, mamparasa kinapa igasasinta aempari wasine. ¹¹ Piya: Mono yagaranawe, yemi ntagarama kupiyona pemipa, aegeba kapipa a-mpiyiyoma, kaerimintuwe. Eya, kupiyona pemi, mampabisae-naga abugami, ama koti nkaegarami, akaya kamana

yemi, esegi wani ntama aibo'ena pemi, kuntana pemi, pabiya pe mpono kina'migeba kapipa a-mpimagiri, igege kapipa nanintaba a-ntaiyoma, kaerimintuwe.

¹² We, abe'isa kina kamana uwaitakenaenaba nae'ena-ba kampaye. Pipa Kotintanawe. Piya, monota ai'aru pe kina'mitaba tikapintisa ata pe kina'mipa kamana uwaitakenaenaba tige'enawe. Eya, aguntaena pemi ntagaraba agarubakasigina tikapintiba a-mpiyeno.

Tikapinti ata kamana aborakiripa, tigeripa aogi piyo

6 Tigetisa ka'waina ao'mika amo kamana otamipa, aebe Kotiti atokaeya kinapa iyemita puma, abe'isa kina'mi nkiyobi kana kamana otaginaba, ayamabaya kampa anipa piye, a. ² We, Kotiti atokaeyompe kina taeba a'ya'ma mamparasa kina'mi kamana a'yikikune. Pipa tigeba kampa abintawa, a. Piya, a'ya'ma kina'mi kamanapa aintiba a'yikikibeka, tikapinti anagi kamana'anto aboraipa, tigeba kampa abae pewa, a. ³ Piya, aintiba taeba enisore kina'mi kamanapa a'yikikune. Kampa abewa, a. We, tae mikenarenarepa arupu pukenaga abae pune. ⁴ Pigoya, tigeti kamana aboragiripa, nana pegiri monota ige kampa wainta kina'mi wagana, uma a'ya tigasawe. ⁵ We, tigeba kamana'nepa abigina tini penoma, urimuwe. Piya, monotasa tara yagararamisi kamanapa aborakanaba, tige tikapipa a'yikikena napiyena wantaga yagara kapa kampa mintiye, a. ⁶ We, tigetisa ka'wainabe ao'mibe isimo kamana aborakinisiba, Isu kampa aegaranta kina'mi waisigina uma a'ya isitakibepa, pipa kamparagaenawe.

⁷ Tigetikapipa kamana aboraipa, pi'na monotipa aeguyegina tumiwaye. Piya, ataena puritagiripa, ayama tigeba kampa uwa itawe, a. Tige'enaba a'yugu uwa maeyagiripa, nanaga tigeba kamana uwaitawe, a. ⁸ We, tigegeba antage'ena pumagiri, tiyotimpipa atae-na puwaitama, ige'enaba a'yugu uwa maeyawe. Pipa kamparagaenawe.

⁹ Pigoya, aru'ena pe kina'miba Koti kabiratakenaenabipa kampa ubasikibewe. Pipa kampa abintawa, a. Pika tigeba tara tara tigiba a-ntapiyiyoye. Piya, kumiyena pe kina'mibe, ama koti nkaegara kina'mibe, kupiyona pe kina'mibe, wami waya kanta puma kupiyona pe kina'mibe, ¹⁰ kuntana pe kina'mibe, mampabisaenaga ibugai kina'mibe, esegi wani ntama aibo'ena pe kina'mibe, akayasuwaita kina'mibe, iyeguma kuntana pe kina'mibe, piya kina'miba Koti kabiratakenaenabipa kampa ubasikibewe. ¹¹ Pigoya, paipa ka'isamitaba pabiya puma mintantapa, ibaba kampaye. Piya, monotaka paititama, aota puritama, arupu puritantine. Eya, Wa'ega Isu Karaisiti ntugaraka Kotirempa Nkawamusatasa piyama aogi puritantine.

Tauteka Koti nkagega'e asagayukune

¹² Pigoya: A'ya'ma tae pukenaenaba kanara pukune, yepa, pipa kanarane. We, pi'naba ka'isaenaba kampa tiyo'maekiye. Eya, a'ya'ma nae pukenaenaba kanara pukuwe, yopa, pipa kanarane. We, a'yugu ka'isaena

pekana iga'na punatasanagawe. ¹³ Piya, nakenaba tantawama ntanawa, tantawamaba nakena maekenaenawe, yepa, pipa tagane. We, Kotiba tarayagapa kaga isigaikiye. Piya, taupa kumiyena mantanaba kampa. Piya, Wa'ega mantana utatantine. Piya, Wa'ega aeba tau'amantanawe. ¹⁴ Pigoya, Kotiba Wa'ega asitantemisa puma, esegiyenawatasa taepa asiratakiye.

¹⁵ Pigoya, titipa amato amato puma Karaisiti nkaukanta puma, pipa kampa abewa, a. Piya, Karaisiti nkautasa ka'isa kasamagipa, kumiyena pemisa puma tona aegaraiyoma, otasuwa, a. Pipa kampa. ¹⁶ Piya, wasana ka'waina kumi wae'mage atokaeyamipa, isigeba ka aukanta puma miyese. Pikaba tigeba kampa napiyewa, a. Pigoya, pikaba Kotiba maya untiye: Isigeba ka isi'ena puma mikibese, piya untiye. ¹⁷ Piya, ka'wainaba Wa'egamati ato kaeyamipa, aega ka isimara miyese.

¹⁸ Tigeba kumiyenaba kasigina aegaka wano. Piya, ka'waina ka'isaena aguntaena pemi'naba ka awameta piye. Piya, kumiyena pemi'naba aeba to awameta puma, ae'wa nkagupa ata potaye. ¹⁹ Pigoya, titipa Aota Awamusa'ama mpono namane. Pipa kampa abintawa, a. Eya, pi Aota Awamusapa tigupinti miyenema, Kotiba timigaintemine. Piya, tigeba tige'endaripa kampa. ²⁰ Tigepa tabe ikatasa Kotiba ika puritantemi, tigeba ae'enawane. Piya puntika, tigeba tititasa Koti nkagega'eba asagayuyiyo.

Wayawararamisi kamanane

7 Tigeba esa namintiri, kamana nabigataga, pika mayama aborakiri abiyo: Ka yagarama waya kampa maenta uwa mikena puntanaba, kanara pikiye. ² Pigoya, kumiyena pusanaga, wamiba ka ka wayati maema miyigina, waya'miba pabiyama wa ka ka maema airokaema miyiyo. ³ Piya, wama nkaupa anarantawe. Aeba a-nka'a-o otano. Pabiyamagina, anarimpa nkaupa awaentawe. Aeba a-nka'a-o otano. ⁴ Eya, waya'maba ae'wa nkaupa kampa kabiye. Pipa awaentawe. Pabiyamagina, wama ae'wa nkaupa kampa kabiye. Pipa anarantawe. ⁵ Piya, wayawarara tisitipa uwa akunikenaba a'yuguba a-piso. Pigoya, ka napiyena pumagirisi, arontaganto tisipa akumpa nunamu ukenu yuga pisigina, kanara peno. Piya, a'yugu tisita kampa kabiyisigina Sataniba tisimiyo pusanaga, a'wae pumagirisi tisipa kata airokaeyiso, naeba piya yuwe. ⁶ Pi kamana nabigaka, uma esegi puritamaba kampa. Uwa urimuwe. ⁷ We, a'ya'ma nae miyosampa age kina misanagaba nabiye. Pipa aerawane. Koti aewa uma, ka ka kina'miteti awagaena tamima tonarona yugara urataye.

⁸ Pigoya, age kinape kiya waepe, tigeba maya yuwe: Tigeba nae miyosa puma age kina mikibepa kanarasakiyema, yuwe. ⁹ We, pi kina'miba i akunikena esegiyena kampa waintakiniba, wayawaena piyo. Eya, intabaipinti kumiyenaga yaku irasanaga, wayawaena puma miyiyo.

¹⁰ Pigoya, wayawa, tige kamana ukuwa, abiyo. Piya, pipa nae kamana'nane. Wa'egawama nkawamutasa

kamanane: Piya, waya ka'wainaba awaewampapa a-nkagasano. ¹¹ Pigoya, awaewampapa ago againtakanaba, age wae uwa miyeno. Kampa akanaba, ampa'maete awaeti wano. Pabiyamagina, wamageba wayawapa a-nkagasano.

¹² Pigoya, to ka'isa kina'miba kamana'ne yekiri abigina, Wa'egamanta kampa. Nae'nentana peno: Piya, mono yagara ae wae kampa Isu nkaegaranta miyemipa, kana wae'ma aega misanaga abekanaba, a-nkagasano. ¹³ Piya, mono wae ae awae kampa Isu nkaegaranta miyemipa, kana awaewampa aega misanaga abekanaba, a-nkagasano. ¹⁴ Pipa mayamawe: Mono abinta wae'ma ae'wa nkawaewampa aota'enama uwaesagina, mono abinta yagarama ae'wa nkanara aota'enama uwaesa piye. Piya, pika yagararimpiba aota miyewe. Piyama kampa waintisinta, igeba abe'isa kina kanta puma miyese. ¹⁵ Pigoya, kampa aegaranta wamabe, waya'mabe, atate wagaikibipa, uwa atate wagaikiye. Ae'enawane. Pika mono abinta kina'mitiba kamanapa kampa waikiye. Eya, Kotiba: Paru puma miyiyoma, tagega'e uma taba puntine. ¹⁶ We, waya, kaeba kawaegampa mono ki'i abaibegana kanakibe, kampa bayawe. Pikaba napiyena, a. We, kaeba wayakapa mono ki'i abaibegana kanakibe, kampa bayawe. Pikaba napiyena, a. Pigoya, Koti: Paru puma miyiyoma, taba puntine.

Tigege'a-mpaete ima Koti utaritanta'enara miyiyo

¹⁷ Pigoya, a'ya'ma ka ka'mitaba Wa'egawamaba utaritantanaba aega'ma miyiyo. Piya, Koti tiba punti ntagaba maruti mpiyentanaba a-nkuwa kasiyo, yuwe. Pi kamana'nepa a'ya'ma monota ai'aru pe kina'mipa uwaimiwaeyuwe. ¹⁸ Piya, ka'waina aeba aupa kasama ara'ena puma mintanaba, aba puntemika ara'enaba akasano. To ka'wainaba ara'ena kampa puma mintanaba, aba puntemika ara'enagaba a-seno. ¹⁹ Eya, ara'ena puma mikenaenabera, ara'ena kampa puma mikenaenabe, au'wantaga'enaba kampa. Koti nkunti kamana wasikenaenaba, pi'na taga au'wantaga'enawe. ²⁰ Pigoya, ka'wainaba ka yugara mintakana Koti kega'e uma aba pekanaba, pabita uwa miyeno. ²¹ Piya, kaeba kayokaya puma mintukuna kaba puntemika, abima kuntaba a-puma miyo. We, akariyobakatakanapa: A'oba, a-suma uwa wao. ²² Piya, ka'waina aeba kayokaya puma mintegina Wa'egawamaba aba pegina, aeba Wa'egawama nkaobi uwa kina kanta puma miye. Piya, to ka'waina aeba uwa kina mintegina Wa'egawamaba aba pegina, aeba Karaisiti kayokaya kina kanta puma miye. ²³ Pigoya, tigepa tabe ikatasa Kotiba ika puritantika, wasanami ntapiyenama kayokaya'enaba a-piyo. ²⁴ Piya, nao'mitaba, tigeba ka ka pai mintuguna tiba puntemipa, pabi ntuga uwa mima kanara Kotiti atokaema miyiyo.

Age kina'mi kamanane

²⁵ Aragawae igeka Wa'egama nkawamutasa kamana kampa maema mintokana, Wa'egawama antara'ena

punatama taga ntagara aborantanti, nae'ne kamana urimekiri abiyo: ²⁶ Ma kanabipa kuntaena uwaena abo-raika, ka'waina waya kampa maenta uwa mikibipa, aogi pikiye. ²⁷ Pigoya, wayake ago atokaentampepa, pipa a-kaso. Kaeba age mintanaba, pipa wayakaba a-so. ²⁸ Pigoya, kaeba waya maeyampepa, aguntaenaba kampa pene. Piya, aragawae'ma wa maeyamipa, aegeba aguntaenaba kampa piye. We, waya'waena pe ki-na'miba mamparasa kuntuyena aborarimisanaga piya, yuwe.

²⁹ We, nao'mitaba, kamana'nepa mayamawe: Kanapa ago agarosawaye. Piya, kana aronkanto waintika, waya maeya'nagitaba waya kampa maenta miyesa puma, Wa'egawamantanaga napima miyiyo. ³⁰ Piya, kube'ena pe'nagiba, kube'ena kampa punta kina kanta puma miyiyo. Ti'muntana pe'nagiba, i'muntana kampa punta kina kanta puma miyiyo. Ika pe'nagiba, tigeba kota kampa wainta kina kanta puma miyiyo. ³¹ Mamparasaenara yoga pe'nagiba, mampabisa esegiyena kampa pe kina kanta puma miyiyo. Eya, mampabisaenaba a'ya wakena piye. Pika Wa'egawamantanaga napima miyiyo.

³² Piya, mampabisa uwaenaenama napiyenari paibusanaga kampa nabiye. Pigoya, waya kampa maenta mono yagaramaba Wa'egawamati uwaena agi napima, Wa'egawama nkabemintana pukena piye. ³³ Piya, mono yagarama waya maentanaba, mampabisaenaga napima waya'wampa nkabemintana piye. ³⁴ Piya puntana, tara agi napegina napiyenawampaba pako piye. Piya, age wae'miwo, age aragawae'miwo, igeba monoka napima Wa'egawama nkabemintana puma igewai nkigupe ipe aota mikenaga kabiyewe. Piya, mono wae'ma wa maentanaba, mampabisaenaga napima awaewampa nkabemintanaba piye. ³⁵ Pigoya, kampa iga'naba kiritakena puma, naeba pi kamanapa tiyo'maekenaga yuwe. Piya, tigu napiyenaripa arupu puritama, tonagaba kampa napima Wa'egawamati atokaeyiyoma, yuwe.

³⁶ Pigoya, ka yagarama aeba aragawae'wapa ata potama kampa wara atantakanaba, aeba anosakana awaeba karu'ena maekena pekanaba, ae abintana aega'ma karu'ena aeta atano. Pikaba aguntaenaba kampa. ³⁷ Pigoya, to ka'waina aeba napiyenawapa aogima kabima mima agutasa esegi pumagina, aragawae'wampa kamana abima ata potakenaena kampa waintakanaba: Uwa mikiye, untanaba, kanara pukiye. ³⁸ Piya, pika ka yagaramaba aeba aragawapa wara atakibipa, aogiyena pukiye. Piya, to ka'waina aeba aragawapa kampa wara atakibipa, aogiyenaba asugaikiye.

³⁹ Pigoya, waya'ma nkawaewampa uwa mintakanaba, awaege atokaema miyeno. Awae purekanaba, to ka waba maekena puntanaba kanara maeyano. Maekena puntanaba, Wa'ega aegaranta yagara maeyano. ⁴⁰ Pigoya, nae napiyopa aeba age wae uwa mikibipa, a'muntanawapa asugaikiye. Pabi kamana yopa, Koti Nkawamusa naeti waintika yuwe.

Ama kotiti agunta pasa'ata kamanane

8 Pigoya, ama kotiti kaema agunta pasa'ataka naeba kamana ukema puwe. Piya, taeba tonarona napiyenaba abiwaentune, yewe. Piya: Aogi napiyena pune, yompepa, wasanami nkiyobi tau'maete iyune. Taeba agu kao'ena pukubompepa, Koti esegi purataka aogima mikune. ² Eya, ka'waina aeba: Abiwaentuwe, yipa, abikenaenawampa nkau'wapa kampa aborama esegi piye. ³ Pigoya, to ka'waina aeba Kotiti agu kao'ena potaipa, Koti aepa agama aba piye.

⁴ Pigoya, ama kotiti kaema agunta pasa'atama nake-na maema na kamana yuwe: Piya, taeba ago abune. Ama kotiba au'wantagapa kampa. Koti ae ka au'wantagane. ⁵ Piya, mantabintibe mabintibe uwaenaenaraka kotiwe, yewe. Eya, igetiba amanipe wa'egawaipe uwaena waiyegina, ⁶ taetiba Koti tabarempa ka'anto miratagina, Wa'ega, Isu Karaisiti, ka'anto mirataye. Piya, Koti aeba a'ya'maenaba aborawaentegi, taeba aeti miwaeyune. Piya, aeba Wa'egare nkayatasa a'ya'maena aborawaentegi, taeba ae yugarasa e'wasaba maema miyune.

⁷ Pigoya, ka'isa kina'miba igeba pi nkagowapa kampa kanara abibebe pewe. Pi kina'miba igeba paipa ama kotiti kaema agunta pasa'atamagini tagantana pune, uma nantawe. Igeba nantasa pumagini iba nantiniba, igeba paisaenaga napiyegana magimagi napiyenawaipa ata puwaitaye. ⁸ Tagane. Nanintawamaba Koti nkaobipa kampa asiratakana aogiba pukiye. Piya, nakanaba tagega'ewamaba kampa asugaikiye. Kampa nakanaba kampa tumiwakiye. Kampa.

⁹ We, tigeba aogima kabiyiyo. A'yugu abikenaenaripa magimagi kina'mi nkigisa aimisa kaisa pekiri monoka ware'nakibewe. ¹⁰ Piya, monoka esegima ntapiye kina'mitaba, tigeba ama koti mpono namapinti wama mara'mima naninta nagana, kampa esegi puma napiyenawantaga yagarama tigama kampa pami punta, aeba ama kotiti agunta pasa'ata ntakenaba naya, a. ¹¹ Piya, a'yugu tige napiyenaritasu pi magimagi mono yagarama ntapiyenawapa ata potawe. We, pi tiyo'yagarama au'ikenaga Karaisiti pu'magina aba potagiri, tigeba ata potawa, a. ¹² Eya, tigeba piyama tiyo'mi magimagi napiyenawaipa ata puwaitapa, aguntaena puwaitamagiri, Karaisitikeba aguntaena potawe.

¹³ Piya, naeba piyama nakena nakanaba nao'yagaraba aguntaenabi ware'nasanaga, naeba to kakema pi nkawaseba kampa nanta a'ya'ma yaga uwa mima nagarikuwe. Eya, a'yugu naeba piya pekana nao'yagara aguntaenabi ware'nasanagawe.

Mono yuga pe kina'mi mikena kamanane

9 Pigoya, ka'enama naraku'ma ke'nepa akuniya, a. Naeba aposoroba kampa mintuwa, a. Naeba Wa'egare Isupa kampa agantuwa, a. Wa'egama ntu-ganempa nkau'wapa tigeba kampa, a. ² We, Wa'egama nkaposoro mintogiri, tigeba a'ne mpintawe. Piya, naeka: Aposoro kampa mintiyema, ka'isa kina'mi yepa,

pipa aerawane. Tigeba ago abintawe. Naeba tige aposoronawe.

³ Pigoya, kamana unata kina'mika mayama antota uwaimuwe: ⁴ Piya, taeba tigetisa: Naninta wani a-mpaeyiyoma, uratantiye, a. ⁵ Piya, to ka'isa aposorobe, Wa'egawama nka'natabarabe, Pitabe, igeba waya'waipa mono yugara iba purite wantasa puma: A-piyoma, uratantiya, a. ⁶ Piya, naebe Panabasibe tasib-intoga: Tisiyatasa yuga a-kasima, mono yugabisa naninta a-mpaeyisoma, urasiantiya, a. ⁷ Pigoya, ae nkire-bu yagaramabaya ae'wa mponerasaba ikantana pukiye, a. Kebaya aintana pegina au'wapa aboragina-ba, kampa maema naye, a. Kebaya purumaka kabin-tana, kampa nono'wa maema naye, a.

⁸ Pi yo kamanapa wasanami kamanataka yubera, Koti nkago kamana'amaba pika kaga iye. ⁹ Eya, Moses ago kamana kapa mayama kaemarantipa waintiye: Purumakankama witi nakena aerapa'ma nakiriba, a-nkakunkagasiyo, Koti iyema, kaemarantiye. We, Koti aeba purumakankama ibiga napima untipera, wasana taeka antiye. ¹⁰ Pipa taeka untine. Piya, o'ena pe kina'mibe, naninta nagaregini maeya kina'mibe, igeba kaga yugawaitasa maekenaga agawa pukenaba kanarane. ¹¹ Piya, taeba tige ti ampa inatisaenaba tigupinti aintana puntompeka, antota tigetisa ari-rasaena maeyanema napiyegana, kunta piya, a. ¹² Eya, to ka'isa kina'miba tigetisa naninta kota maeyaga, tae pi ntuga agobintompe'nagitaba maeyompesinta, ka-nara posine. Pigoya, taeba kampa piyaba pune. Piya, Karaisiti mpono yugawa akunkatasanaga tigetisa naninta kota maekenaenaba kasimagi, uwa tumima pu-gara miyune. ¹³ Pigoya, tabe mono namapi yoga pe'nagiba igeba mono namapisa nanintaba nawe. Piya, aratara kaema agunta pasakena yuga pe'nagiba igeba aratarasaena maema nawe. Pipa tigeba kampa abintawa, a. ¹⁴ Pabiyamaba, aogi mono kamana yompe kina taeba pi mpono yugarasa mikena ari-rasaena maeyiyoma, Wa'egawama uratantine.

¹⁵ Piya, pi uratantintanaba naeba kampa maeyuwe. Kampaye. Tigeba ibaba kabirataiyoma, kampa napinta kaeyuwe. Kampaye. We, a'yugu tige'ena maeyakana, na'muntananepa maete tumisanaga kampa nabiye. I'mima purukubopa kanarane. ¹⁶ Piya, mono kamana uwaimokaba, nae nageba kampa maete ikiye. Kam-paye. Naeba pi mpono yugaba kampa posinta, ata maru mpiyosine. Naetiba to kipa kampa waintiye. ¹⁷ Eya, nae'ne ntipiyenarasa pi ntugaba posinta, ikapa maeyosine. Piya, nae'ne ntipiyenarasa kampa maen-toka, kiyaenara punatantegi, ¹⁸ nana ika mpaeyuwe, a. Ikantepa mayamawe: Naeba mono yuga puma antota arirasaena kampa maenta, na'muntanabisa pi kamana wasana uwa uwaimopa, pi nta'muntananepa nae ikan-tene.

Poru aeba wasanami kayokaya puwaitantiye

¹⁹ Pigoya, a'ya'ma kina'miti iretanepa kampa wain-tipa, a'ya'ma kina'mita kayokaya'enaba uwa pumagi, mono uwaimima uwaena kina iba pusanaga nabiye.

²⁰ Piya, Yuta kina iba pukenaga, ige iyobi Yuta kina kan-ta puntone. Piya, naeba paisa mono kamana'ama nki-ga'na yagara kampa minta, pi paisa ago kamana wasiye kina iba pukenaga, ige iyobi wasiye kina kanta puntone. ²¹ Piya, ago kamana kampa abinta abe'isa ki-na iba pukenaga, ige iyobi abe'isa kina kanta puntone. Naeba Koti nkago kamana kampa ataopa, Karaisiti nk-ago kamanapa aega'ma piya puntone. ²² Piya, mag-imagi napiyena pe kina iba pukenaga, ige iyobi mag-imagi kina kanta puntone. Eya, ka'isamipa toma toma ki'isa i'ikenaga, naeba toma toma kina miyesa puma ige iyobi toma toma puntone. ²³ Piya, mono kamana maema aborakenaga pabiya pumagi, mono a'muntan-abi kaga mikenaga puwe.

Esegima a imarantata uma irosao

²⁴ Tigeba ankagasi agasi pukenaba agawa, a. Piya, a'ya'ma yagaramiba karu'ena wama ankagasi agasi puma, ka'waina igasima a'muntana maeyamipa, kam-pa agawa, a. We, tigegeba pabiyama mara esegima wama a'muntanaba maeyiyo. ²⁵ Pigoya, piya yagarami igaikena a'muntana maekenaga, ibemintanaba maete tumima ipa kabiiwaitawe. Piya pepa, awasawakenaena maeyawe. We, taeba mantarisa agora waiyaba ta'muntanaba maekune. ²⁶ Pigoya, naeba ke'i karu'ena waopa, kampa uwa mari aganta arupu puma agaurite wauwe. Piya, ma'ena puma asugaikena puntapa, uwa mariba kampa nayapa maebuwe. ²⁷ Piya, naeba wasana mono uwaimigaitegi, togana ware'nasanaga-ba ma'ena kina'mi pesa puma nae'ne ntaupa esegi potamagi kabiyuwe.

Pai tayabamagiti aborantemintanaba ke'i tayakikenae-nawe

10 Nao'mitaba, a'yugu pintanamaka kampa napsanaga ma kamanapa urimukuwa, abiyo: Pai Koti nkibinankama tayabamagipa a'ya'ma airarikaewaitaogini wama tabe wani ta'entawe. ² Piya puguna, Moseseti atokaekenaga ibinatasabe wani ta'entantanarasabe Koti a'ya'ma paitawaitantiye. ³ Piya, Awamusa'amaba naninta aborawaimogini, ige-ba kaga a'ya'ma nata wantawe. ⁴ Piya, Awamusa'ama wani aborawaimoginiba, pike kaga nata wantawe. Eya, Awamusa'ama imintemi ntabapisa wanipa maema nantawe. We, pi ntabapa Karaisitiwe.

⁵ Pigoya, pi kina'miba kamparaga puguna, Kotiba uwoma pi kina'mikaba kampa a'mu puwaitama, ka'me mpari iyeguyogini pu'wantawe. ⁶ Pigoya, ataena ige puntasa tae pusanaga, Koti ige puwaitantintanaba pu-rayakintiye. ⁷ Piya, igetisa ka'isamiba ama kotu kayokaya puntasa puma, tigeba a-piyo. Pika mono is-apipa mayama kaentine: Wasana igeba mara'mima kao'ena puma nantini, asima yagawamata wa'ena puntawema, kaentiye. ⁸ Piya, igetisa ka'isamiba ku-miyena puntasa puma, a-piyo. Igeba piya puntini, ka yaga wasana 23,000 pikaba purintawe. ⁹ Piya, igetisa ka'isamiba Wa'egawama nkamiyo puntasa puma, a-

piyo. Igeba piya puguna, ma'ama ibanaogini pu'wae-wantawe. ¹⁰ Piya, igetisa ka'isamiba Kotika imo'ena puntasa puma, a-piyo. Igeba piya puguna, wasana iyegukena enisore otaogana iyeguyogini pu'wae-wantawe.

¹¹ Pigoya, pintana igeti aborantemintanaba wasanamite a'yugu ige puntasa pusanaga, Koti purayakintye. Piya, ibasa yaga a'ya wakenabipa, tae miyompe'nagiteka otaogini pi kamanapa mono isapi kaemarantane.

¹² Pintanaraka: Naene esegima asima miyuwema napiyemi'naba, ware'nasanaga kabima miyeno.

¹³ Tigeti timiyo'ena aborata kanantemipa, pipa wasanami nkesegiyenawaitaka ka'masa puma aboraye. Pigoya, Koti aeba tagantana puma, kabiyekana timiyo'enamaba esegiyenaripa kampa aparikiye. Eya, Koti aeba tiyo'maema aguntaenamaba kampa maema tipasikena ki'i kaga aborarimekiri, pi ki'i aega'ma asima esegima miyiyo.

Wa'egawamape kewamape kaga isiyegarakenaenaba kampa waintiye

¹⁴ Nabugai kina'nempitaba, nae yo kamana abima, ama koti tikabitama wagasiyo. ¹⁵ Piya, tigeba aogi napiyenayaga kina mintawe. Piya pegi, ma kamana yopa, aogima pako puma abiyoy: ¹⁶ Piya, waini kankabebisa wanika Kotiti ta'mu potama naompepa, Karaisiti kora paitaratakenagaba kampa napiyewa, a. Pareti apako puma naompepa, Karaisiti nkaukeba kabo puratakenagaba kampa napiyewa, a. ¹⁷ We, paretiba ka'antowe. Piya, uwaena kina'mitaba taeba ka paretii namagi, ka au'ena puma miyune.

¹⁸ Pigoya, Isureyo kina'mi pentanaga napiyiyo: Yaga kaema Kotiti agunta pasa'atapa, pi ntagawama nkau na kina'miba aratara kaeya kina'miti airokaema kaga Kotiti i'mu pewe. Pipa kampa napiyewa, a. ¹⁹ Piya yo kamanakaba ayama napiyewe: Ama kotii aeba au'wantagana, a. Ama kotiti kaema agunta pasa'atapa tiyo'maekiya, a. Pipa kampaye. ²⁰ Piya, abe'isa kina'miba kaema agunta pasa'atapa, Kotitiba kampaye. Ke kina'miti agunta pasa'atawe. We, tige ke kina'miti uma atokaesanaga kampa nabegi, yuwe. ²¹ Piya, Wa'egawama kankabebisa nate, ke kina'mi kankabebisa nate pukenaenaba, pipa kanarapa kampa pukiye. Piya, Wa'egawamati atokaema ara nanintaba nate, ke kina'miti atokaema nate pukenaenaba, pipa kampa kanara pukiye. Pipa kampaye. ²² We, taeba ataena pekanaba Wa'egawama nkantawamaba agobi puratakiya, a. Tae esegiyenamaba ae esegiyenaba asugaikiya, a.

Tigetintanaba a-ntapima Wa'egawamati napiyiyo

²³ Pigoya, a'ya'maena pukenaenagaba kanarane, yewe. We, ka'isaena pukubompentanamaba kampa tao'maekiye. Eya, a'ya'maena pukenaenagaba kanarane, yewe. We, ka'isaena pukubompentanamaba kampa esegi puratakiye. ²⁴ Tigeba tigetikaba a-ntapima, tigege miye kina'mikaba aogima kabiwaitama iyo'maeyiyo. ²⁵ Pigoya, tigeba ika kumatasa awase ika

puntiripa: Aetasawemaba, a-nkibigama, uwa maema naiyo. A'yugu ibigaigina napiyenarimpa ata pusanaga, uwa maema naiyo. ²⁶ Pika mono isa'amaba maya iye: Mampabe a'ya'maena waintintanabe, pipa Wa'egawamantanawe, iye.

²⁷ Piya, ka'waina kampa amatiti punta yagarama kao'ena puritantana kega'e yekiri wakena puntiripa, kanara wama naninta timikibintanaba uwa maema naiyo. Aetasawema ibigaigina napiyenarimpa ata pusanaga, uwa maema naiyo. ²⁸ Piyama nama miyigina-ba, ka'waina aeba: Ma ntanintaba ama kotiti kaema agunta pasa'atantintanawe, yekiripa, urimikibi ntagaragaba napima pipa a-ntaiyo. ²⁹ Piya, tigeti ntapiyena ata pusanagaba kampaye. Urimikibi ntagarama ntapiyena ata pusanaga yuwe. Piya, taeba Koti nkaobi a'ya'maenaba pune. We, nae pukubontanaba ayam-abaya to yagarama napiyenawapipa a'yigimpa nagakiye. ³⁰ Piya, naeba Kotiti naninta nama na'mu potakubokaba, nana piyema ka'wainaba abima ata punatakiye, a.

³¹ Pigoya, tigeba naninta nantiripe, wani ntantiripe, to ka'isaena puntiripe, a'ya'waemaena pukibentanagaba Koti nkagega'e uma asagayuma piyo. ³² Piya, Yuta kina'mi nkiyobipe, Kariki kina'mi nkiyobipe, Koti mpono ai'aru pe kina'mi nkiyobipe, paebuma miyiyo. A'yugu pami puma ware'nasanaga iyobi paebuma miyiyo. ³³ Piya, a'ya'ma kina'mi nkiyobi nae pukubontanaga agaigina kanara penemawe. Nae'nantanaba kampa aogima puwe. Kampaye. Naeba uwaena kina i'iyekana Kotiba iba penemawe. Piya, nae posa puma, paebuma miyiyo.

Monotaka i'nota atikaekenaenawe

11 Eya, naeba Karaisiti ki aegaraosa puma, tigeba pabiyama nae ki naegaraiyo.

² Pigoya, tigeba a'ya'ma yagaba nae unto kamana napimagiri, mono urimintoka aogima wasiyewe. Pika abogana kanarasaye. ³ Pigoya, nae nabemika ma kamanapa aogima abiyoy: A'ya'ma wami nkai'neba Karaisitiwe. Waya'mi nkai'neba iwaegiwe. Karaisiti nkai'neba Kotiwe. ⁴ Piya, ka'waina aeba kai maema a'nontaga atikaetanta mima nunamu ukibino, Koti nkawamutasa kamana uma aborakibino, aeba ai'newapa nkageba ata potakiye. ⁵ Piya, ka wae'maba kampa kai maema a'nontaga atikaetama mima nunamu ukibino, Koti nkawamutasa kamana uma aborakibino, aegeba ka'masa puma ai'newapa ata potakiye. Eya, waya'ma a'no nkabiya aiyagaiba kasisa puma kasisainta, ka'masa puma ai'newapa ata potasine. ⁶ Piya, ka wae'maba kampa kai atikaetama mintanaba, abiya-pa kasagasano. Piya, aeba kasama aiyagaiba kaekibika ani puntanaba, kai maema a'noti atokaetama miyeno. ⁷ Pigoya, wamaba Koti nkauga puma mima, ae age asagayukenawe. Pika wamaba a'nopa a-nkatikaeyano.

Pigoya, waya'maba aeba wama nkage asagayukenawe. ⁸ Piya, marupa Kotiba waya'ma nkautasaba waba kampa aborantine. Kampaye. Wayapa wama nkautasaba aborantine. ⁹ Piya, waya'ma nkao'maeyanemaba,

waba kampa aboratantine. Kampaye. Wayapa wama nkao'maeyanema aboratantine. ¹⁰ Piya, wama amenantanti mintika waya'maba a'nota atikaema ara'ena potama mimagina, enisore kinakaba piyaba puma miyeno. ¹¹ Piya, Wa'egawama nkaobipa waya'amanapa kampaye. Wamanapa kampaye. ¹² Piya, maru wayapa wama nkautasa aborantegina, ibaba waya'mi nkitasa waba aborawe. Piya, a'ya'maena Kotipisawe.

¹³ Pigoya, tigeripa napima a'yigimpa agaiyo: Waya ka'wainaba kampa kai maema a'nontaga atikaenta mi-ma Kotiti nunamu ukibipa, kanarasakiya, a. ¹⁴ Piya, wa ka'wainaba waya'ma pisa puma a'no nkabiya e'ero atama miyekanaba, pabiyama agaiginaba kampa aogi puma au'ama mpaema ata potaye. ¹⁵ Piya, ka wae'maba a'no nkabiyapa e'ero atama mikibemipa, aogi awa'enawane. Eya, Koti e'ero nkabiyatasa atikaetane-ma atantine. ¹⁶ Pigoya, ka'waina aeba ma kamana akayukena pekiripa, mayama napiyiyo: Pi yo kamana-pa taebe a'ya'ma Koti mponota ai'aru pe kina'mibe aeg'a'ma, to kakeba kampa punema, napiyiyo.

Monoka aki puma mintini nanintaraka ata puntawe

¹⁷ Pigoya, to ka'isa kamana urimintapa tigege'eba kampa asagayukuwe. Piya, tigeba aki puma aogiyena kantaba kampa punta ataena pewe. ¹⁸ Piya, monoka aki peganaba, tikapipa atataraena aboraye. Piyama unamega aboganaba, uwaenanto tagantana kanta piye. ¹⁹ Atataraenaba pipa uwaba kampaye. Piya, tikapi mono'ama nkago tagantana maenta kinapa aboraigiri agakibeka atataraenaba aboraye. ²⁰ We, tigeba Wa'egawama nkara naninta nakenaga aki puma anagi'ena pewe. ²¹ Piya, tigeti ntaninta maete ampa irosa'ma kampa akiyena punta, uwa tige ka ka nawe. Eya, ka'wainaba aeba aga'ena abegina, to ka'wainaba waini wani uwaena namagina aga'e pagina aibo'ena piye. ²² We, tigeba naninta wani ntakena puntiripa, namatipintiba kampa nawa, a. Tigeba Koti mponota ai'aru pe kina'mikaba anagiyena pewema, napima, kusi pe kina'mi nkige maete tumewa, a. Pikaba nanawe urimukuwe. Tige tigeba maete isuwa, a. We, piyaenaba kampaye. Tigeba ata pewe.

Ara nanintawama kamanane

(Matiyu 26:26-29; Maka 14:22-25; Aruku 22:14-20)

²³ Pigoya, pi kamana urimintopa Wa'egawamatisa maentone. Pipa mayamawe: Wa'ega Isupa Yutasi aeba minaga'ena potanti nkase marupa paretima maema, ²⁴ Kotiti a'mu potama, apako puma maya untiye: Mapa nau'nepa tiyo'maekenawa, naeka napima nama miyiyo, untiye. ²⁵ Pigoya, igeba naninta nauguna, waini kankabe pabiyama maema maya untiye: Ma kankabe-bisa korantetasa kasa ara'ena aborama puritauwe. Pabiyama nantiripa, naeka napima nama miyiyo, untiye. ²⁶ Piya, tigeba pi paretibe wainibe nantiripa, Wa'ega purinti kamanapa uma aborama mimagiri mirite wama, tumikibi ntaga uma nagarikiye.

²⁷ Pigoya, pika ka'waina aeba Wa'egawama paretibe wainibe anagi'ena potama nami'naba, aeba Wa'egawa-

ma nkaupe korankape i'nintana potama maete tumiye. ²⁸ Piya, ka'waina aeba paretibe wainibe nakena puntanaba, maru'enaba ae'wa nkagowapa a'yigimpa aogi pugaita napima nano. ²⁹ Piya, ka'waina aeba Wa'egawama nkaukaba kampa aogima napima paretibe wainibe uwa nami'naba, ae'wa nkai-bo'enawampa aboramegina kamana aepi waiye.

³⁰ Eya, pintanama nkagowama tige-pisa ka'isamiba yonintana ibegini magimagi pegana, ka'isamiba pu'wawe. ³¹ Piya, taere nkagorepa a'yigimpa agama aogima pompesinta, kampa kamanatepa waiyesine. ³² Eya, Wa'egawamaba agorepa aborama a'yigitatamitasa arupu purataye. Piya pumagina, mampabisa kina'mikeba kampa mintakana a'yigimpa tagarubakaisanaga, arupu purataye.

³³ Piya nao'mitaba, tigeba naninta nakena aki puntiripa, ka'isamika iyobi puntigini kanaigirino. ³⁴ Eya, ka'waina aeba aga'ena abekanaba ae'wa ntamapi nano. A'yugu aki pukibepi kamana maerimisanagawe.

Pigoya, toganaba tigeti naene wamagi, to ka'isa kamanapa arupu puma urimukuwe.

Awamusa'ama tonarona yuga piye

12 Nao'mitaba, Awamusa'ama aboraramintintanaga aibosabo pusanaga urimukuwa, abiyo: ² Tige-ba ago abintawe. Paipa tigeba abe'isa kina mintiripa, kamana kampa unta ama kotiti tiba puritauguri aeg'a'ma wagana kana puntawe. ³ Piya, nae nabemika aogima abiyo: Ka'waina nkagupipa Koti Nkawamusa'ama mintakanaba, pi ntagaramaba: Isupa pumireri potauwema, kampa ukiye. Piya, to ka'waina nkagupipa Aota Awamusa'amaba kampa mintakanaba, pi ntagaramaba: Isu aeba Wa'egawema, tagapa kampa ukiye.

⁴ Pigoya, Awamusa'ama toma toma aboraramemipa, Awamusapa ka'antowe. ⁵ Wa'egawama toma toma yogaba aboraramemipa, Wa'egaba ka'antowe. ⁶ Kotiba esegiyenawapa toma toma aboraramemipa, Kotiba ka'anto mima, esegiyenawapa a'ya'ma yugawa puke-naenaba a'ya'ma kina'miteti aborama tamiwaeye.

⁷ Pigoya, Kotiba Awamusapa aborama ka ka puma a'ya'ma kina'mite tao'maekenaga tamiwaeye. ⁸ Eya, Awamusa'ama otagina ka'wainaba monoka aogima ntapima iye. Piya pegina, pabi Nkawamusa'ama otagina to ka'wainaba mono'ama nkagoba aogima abima iye. ⁹ Piya, pabi Nkawamusa'ama otagina to ka'wainaba amatiti'enaba tabera puma miye. Pi ka Awamusa'ama otagina to ka'wainaba yoni kina kaba itakena esegiyenaba maeye. ¹⁰ Piya, Awamusa'ama otagina, ka'wainaba esegiyena aboragina, to ka'wainaba Koti nkawamutasa kamana aogima aboragina, to ka'wainaba toma toma awamusa a'yikikenaena maema aboragina, to ka'wainaba amiyo namiyo sukena kamana iyegina, to ka'wainaba pi kamana abima a'wae piye.

¹¹ Piya, a'ya'ma pi tamintintanaba pabi Aota Awamusa'ama aewa aborama tamiye. Aewa nkabemika ka ka kina'miteti aborama tamiye.

Ka au'ama nkatunka uwainkai pune

¹² Pigoya, wasanama nkaupa ka'anto waiyegina, agisa ayapa uwaenaenawe. Piya, uwaenaenawa waiyegina aupa ka'antowe. Piya pisa puma Karaisiti nkagisa aya mpintune. ¹³ Eya, ka Awamusatasa paitaratagi, ka au mintune. Piya, Yuta kinape Kariki kinape kayokaya kinape uwa kinape, a'ya'ma aegaraompe kina'mitaba ka Awamusapa maemagita, ka tuntana pune.

¹⁴ Piya, au'amaba ka'antoba kampaye. Uwaenaena wantaga'enawe. ¹⁵ Piya, agisamaba: Naeba aya kampa mima au'amantanaba kampaye, ukibipa, ayama aupa kaite abiwapa mikiye, a. ¹⁶ Piya, agemaba: Naeba aoba kampa mima au'amantanaba kampaye, ukibipa, ayama aupa kaite abiwapa mikiye, a. ¹⁷ We, aupa aomana waiyesinta, ayama abompesine. Aupa agemana waiyesinta, ayama agunta pigaompesine. ¹⁸ Pigoya, Koti aeba napimagina au'ama nkagisa ayapa aborama aewa nkabomeka ka ka antantine. ¹⁹ We, a'ya'ma au'amaba ka'anto waiyesinta, autakayapa ayama miyesine. ²⁰ Pipa kampaye. Agisa ayapa uwaena waiyegina aupa ka'antowe.

²¹ Piya, nana piyema aowamaba ayankamapa: Kae kampa mintagapa kanara mikuwemaba, omikiye, a. Piya, nana piyema a'nonkamaba agisawamapa: Kampa mintisigipa kanara mikuwemaba, uwaisimikiye, a. ²² Kampaye. Tau'ama nkatuka anuntanawema napiyompe, kampa waiyesinta, tau'amaba kampa aogima miyesine. ²³ Piya, tau'ama nkatunkamaka tumiyema napiyompe, pipa aogima kabiyune. Eya, tau'ama nkatu kakantatapa aogi awa'endarasa airarikaeyune. ²⁴ Piya, aogi tau'ama nkatupa igeba kanarane. Pabiyamagina, Koti aeba a'ya'ma tau'ama nkatupa atokaetamagina, tuminti nkatunkama nkageba maete iye. ²⁵ Piya, tau'ama nkatunkamaba kampa atatara punta, ka'ena puma ka ka iyo'maeye. ²⁶ Pabiyamagina, ka atunkamaba kuntaena abipa kaga kuntaenaba ibiye. Eya, to ka atunkama nkageba maete iyipa, a'ya'maba kaga i'mu puwaekibewe.

²⁷ Pigoya, tigeapa kaga aki puritama Karaisiti nkau'ena puritagiri atunkapa ka ka mintawe. ²⁸ Pigoya, Koti aeba ae tuntana punta taetisa wasanaba mayama utawaitantine: Maru'enaba aposoro kinana, pika'isa poropete kinana, pika'isa tisa kinana, pika'isa esegiyena aborakena kinape, yoni kaba itakena kinape, wasana iyo'maekena kinape, yogara kabiratakena kinape, tonarona kamana amiyo sukena kinape, sumagina, taetisa utawaitantine. ²⁹ Pigoya, a'ya'ma taepa aposoro utaratantina, a. Poropete a'ya'ma utaratantina, a. Tisa a'ya'ma utaratantina, a. Esegiyena aborakena kina a'ya'ma utaratantina, a. ³⁰ Yoni kaba itakena kina a'ya'ma utaratantina, a. Tonarona kamana amiyo sukena kina a'ya'ma utaratantina, a. Pi kamana a'wae pukena kina a'ya'ma utaratantina, a.

³¹ Pigoya, Awamusa'ama asugasima yuga tamintika tigeapa ebi ebi piyo. We, to ka aogi kipa tiyakikubopa, asu igaikiye.

Agu kao'ena pukenaenawe

13 Pi tiyakikubo kipa mayamawe: Piya, naeba agu kao'ena kampa punta, tonarona wasanami kamanapisabe enisore kina'mi kamanapisabe mono yosinta, pero aga yabe'ya aga yemisa puma naeba Koti nkaobi uwa kamana yosine. ² Piya, naeba agu kao'ena kampa punta, Koti mpono kamana aborakenaenama nkesegiyena maema a'ya'ma kakanti kamanape a'ya'ma napiyenabe abosinta, naeba Koti nkaobi uwa yagara miyosine. Piya, naeba agu kao'ena kampa punta, amu pugabarakaikena namatiti'ena wainatantemisinta, naeba Koti nkaobi uwa yagara miyosine. ³ Piya, naeba agu kao'ena kampa punta, a'ya'ma kutantepa kusi kina menkimima iyo'maeyosinta, Koti nkaobi aogi ikantana kampa maeyosine. Eya, agu kao'ena kampa punta, monotaka nau'nepa ataogana yaku tamisinta, Koti nkaobi aogi ikantana kampa maeyosine.

⁴ Piya, agu kao'ena pemi kina'maba amo'ena kampa punta pasema mima, kayonena piye. Agu kao'ena pemi kina'maba kampa agobi pegina ankagasigasi puma, ae'wa nkaupa kampa maete iye. ⁵ Agu kao'ena pemi kina'maba wasanami kamanapa kampa akayunta, agebigona kampa punta, ae'wantanaga kampa napinta, amo'ena kampa karu'ena punta, ata antota'ena amikenagaba kampa napiye. ⁶ Ataena aboraginaba, agu kao'ena pemi kina'maba antara pumagina, tagantana aboraginaba, a'mu piye. ⁷ Piya, agu kao'ena pemi kina'maba a'ya'ma kuntaenaba aesaga'ma, a'ya'ma yaga amatiti'ena puma, a'ya'ma yaga Kotiti atokaekenaga napima, a'ya'ma kuntuyenabipa esegima asiye.

⁸ Pigoya, mono kamana uma aborakenaenaba a'ya wakana, tonarona kamana ukenaenaba a'ya wakana, napiyenarepa a'ya wakanaba, agu kao'enaba kampaye. Uwa waikiye. ⁹ Pipa mayamawe: Napiyenarepa pipa atunkane. Aboraompe mono kamanatepa pipa atunkane. ¹⁰ Piya, agowapa aborakanaba atunkapa a'ya wakiye. ¹¹ Piya, paipa inamu mintapa, inamu kamana uma, inamu ntantabarima, inamuntana puntone. Pi pumagi, naeba anosantapa inamuntanaba kaintone. ¹² We, ibaba taowa agakena karasibisaba kampa aogima agaompeka, ainti pi ntagaba Koti nkaowaba agabebe puma agakune. Piya, ibaba atunkapa agaoka, aeba agone aogima agamisa puma aintiba naeba agowa aogima agakuwe. ¹³ Pigoya, tamatiti pukenaenabe, Kotiti atokaekena napiyenabe, agu kao'ena pukenaenaba, pi kakagaenama waiyaba miyegina, agu kao'enamaba asugasaye.

Awamusa'ama aboraramemintanama nkagoba agu kao'enawe

14 Tigeapa agu kao'enayaga mikenaga ebi ebi pumagiri, Awamusa'ama aboraramemi ntuga pukena napiyiyo. Eya, Koti nkawamutasa kamana uma aborakenaga abigina asugasimaena peno. ² Piya, ka'waina aeba tonarona amiyo sukena kamana yemi-

pa, aeba wasanamipa kampa uwaiminta Koti omiye. Eya, wasanamiba pi nkagoba kampa abegana, aeba Awamusa'ama kakanti kamana Koti nkaobi uwa iye. ³ Piya, to ka'waina Koti nkawamutasa kamana uma aborawaeyamipa, aeba wasanami nkigupa esegi puwaitama asiwaitamagina, paruyena puwaitaye. ⁴ Pabiyamagina, amiyo kamanapisa yemi'naba ae'wa nkagupa esegi potagina, to ka'waina Koti nkawamutasa kamana uma aborawaeyami'na aeba a'ya'ma monota ai'aru pe kina'mi nkigupa esegi puwaitaye. ⁵ Pigoya, tigebe amiyo sukena kamanapisa uwaeyigipa abekana aogi pikiye. We, Koti nkawamutasa kamana uma aboraigipa, pipa abekana aogiyenaraka'ya pukiye. Piya, Koti nkawamutasa kamana uma aborawaeyami ntagaramaba amiyo sukena kamana ukena kinapa asu igaintiye. Pigoya, ka'waina aeba amiyo sukena kamanapisa yekana, to ka'waina a'wae puma yekanaba, pipa kanarane. Piya pemipa, a'ya'ma monota ai'aru pe kina'mi nkigupa esegi puwaitakiye. ⁶ We nao'mitaba, naeba tigeti wama amiyo sukena kamana'amana yosinta, ayama tiyo'maeyosine. Naeba tigeti wama kakan-ti kamanano, abikena kamanano, Koti nkawamutasa kamanano, tiyakikena kamanano, uma ararimikubopa kanara tiyo'maekenaenawe.

Mono kamana'ama nkagoba aogima aboraiyo

⁷ Pigoya, yabe'yawama nkagabe kabu wae'ama nkagabe kampa aogima ukibipa, ayama wasanamiba aogima abikibewe, a. ⁸ Pikuriwama kampa aogima aga yekiniba, ayama irebu kina'miba abitegini wama ma'enaba pukibewe, a. ⁹ Piya, tigebe pabiyama to kamanapisa kamana yiginaba, ayamabaya tiyo'miba abikibewe, a. Pipa kampaye. Kamanatipa ugasigina uwa mari wagaikiye. ¹⁰ Pigoya, a'ya'ma maga maga kamanapa toma toma waita wantipa, uwaba kampaye. A'ya'ma kamanapa agowantagane. ¹¹ Piya, ka'waina aeba kampa ago abukubo kamanapisa untanaba, naeka napima to marisa yagarawe yeka, aekaba pabiyama napima to marisawe ukuwe. ¹² We, tigetiba agowapa pabiyama waintiye. Piya, Awamusa'ama nkesegiyena tigeti aborakenaga yepa, pipa kanarane. Pigoya, to marisa kina kanta puma misanaga, tigebe monota ai'aru pe kina esegi puwaitakena esegiyena maekena-ga ebi ebi piyo.

¹³ Pigoya, ka'waina amiyo sukena kamanapisa ikibi'naba, aeba agowapa abima a'wae pukena esegiyenaga nunamu otagana aborano. ¹⁴ Piya, naeba amiyo sukena kamanapisa nunamu yopa, pipa naumanempaba yegina, napiyenanempaba uwa a'yugu piye. ¹⁵ Pika ayama pukuwe. Piya, naeba naumanetasa nunamu umagi, napiyenanetasa kaga ukuwe. Naeba naumanetasa ini umagi, napiyenanetasa kaga ukuwe. ¹⁶ Piya, tigebe kampa pabiya puma timamanatasa Kotiti ti'mu potaiginaba, ka kampa abintakibemi ntagaramaba kamanatika aibosabo pute, ayamabaya tiyo'maema: Tagane, ukiye, a. Pipa kampaye. ¹⁷ We, tigebe ti'mu kamana aogima yepa, aya pegiri tiyo'yagarapa kampa esegi potawe, a. ¹⁸ Pigoya, naeba Kotiti na'mu

potauwe. Pi amiyo sukena kamana'nempaba tigepe asurigasaye. ¹⁹ We, pipa aerawane. Naeba akiyenabi amiyo sukena kamanapisa e'ero kamana ukenaba aerawane. Piya, nae nabemika, akiyenabi napiyenanepisa tara kamana'anto uwaimekini abiyema puwe.

²⁰ We nao'mitaba, napiyenarimpaba inamu kantaba a-peno. Kaintanaripa inamu kanta puma mimagiri, napiyenarimpaba anasa kina kanta puma aborano.

²¹ Pigoya, mono ago kamanapipa Wa'egawamaba maya antiye:

To kina'mi kamanapisabe namu'isa kina'mi nkiwamutasabe naeba ma kinapa kamana'ne uwaimekini, igeba ikabinatama kampa abikibewe, Wa'egawama piya untiye, iye.

²² Piya, amiyo sukena kamanapa mono kina'mintana wanane. Yigina, pipa kampa imatiti pe kina'mi pami pukenaenawe. Eya, Koti kamana uma aborakenaenaba abe'isa kina'mintanaba kampaye. Pipa mono kina'mintanawe.

²³ Piya, monota ai'aru pe kina'miba ampa aki puma to kamana to kamanapisa ampa amiyo siginiba, abe'isa kina'mibe kampa imatiti pe kina'mibe ampa tigantiniba: Aibo'nabo pewe, ukibewe. ²⁴ Piya, tigebe aki puma Koti nkawamutasa kamana uma aborama mintigina, kampa amatiti pemi kinano, abe'isa kinano, tigeti ampima mono kamanatipa abekiniba, pi kamana'amaba ae aupi pima agowapa uma ae aobi aborakibewe. ²⁵ Piya, kamana'wapa agupi kakantipa aborama arawaekiye. Arawaeyakanaba, aowamaba mabinti maete tumimagina Koti nkagega'e uma asagayumagina: Taga, taga, Koti aeba tigege mintiye, ukiye.

Monota aki pikenanaba arupu puma aborano

²⁶ We, nao'mitaba, pikaba aya pewe. Tigebe aki puntiripa ka'wainaba mono ini yegina, to ka'waina mono kamana urimegina, to ka'waina Koti nkawamutasa kamana uma aboragina, to ka'waina amiyo sukena kamana yegina, to ka'wainaba pi kamana a'wae piye. Pintanaba pepa, mono kina esegi puwaitakenaga napima piyo. ²⁷ Piya, amiyo sukena kamanapisaba kamana ukena puntiripa, uwaenamiba kampaye. Tara kakagami ukibewe. Piya, ka ka yigina, ka'wainaba agowapa a'wae puma urimeno. ²⁸ Pigoya, kamana a'wae pukena kina aisakateba, amiyo sukena kamanapa a-suma, paibuma mima Kotiti uwa yeno. ²⁹ Pigoya, Koti nkawamutasa kamana untiripa, pabiyama tara kakagami yigiri, to ka'isamiba pi kamanapa a'yikiyo. ³⁰ Pigoya, ka'wainaba aeba mintegina Awamusa'ama agupi mono atagina ukena puntanaba, maru kamana yemi'naba nagariyekanaba yeno. ³¹ Piya, a'ya'ma kina'miba mono abima esegiyena maekena-ga, tigebe Koti nkawamutasa kamana ka ka uma kanara aboraiyo. ³² Eya, Koti kamana uma abora kina'miba igewai nkaborantanarapa kabiyewe. ³³ Eya, Koti aeba napiyenarepa kampa a'yugu puratama, aeba agoya Kotiwe.

Pigoya, to ka'isa Kotiti atokaeya kina'mi nkakiyenabi pesa puma, ³⁴ tige akiyenabi waya'iyaba kamanapa pa-ka puma miyiyo. Piya puma, paisa ago kamana wasi-ma waya'iyaba kamana kampa untiri wami nkimentanti miyiyo. ³⁵ Piya, waya'miba mono akiyenabi kamana uma inintana aborasanaga, igeba ka'isaena abikena puntiniba, namankaipi iwaegipa ibigaiyo. ³⁶ We, ayama napiyewe. Koti kamana'amaba tigetisa aborantina, a. Tibinto abegana ka'isamiba kampaya, a.

³⁷ Pigoya, tigetisa ka'wainaba ae'waka Koti kamana unta poropetewo, Awamusa'wantagano, napiyintanaba, kamana kaema timo kamanapa Wa'egawama nkuntemika, aewa abibebe peno. ³⁸ Piya, ka'waina ae-ba ma kamana'nekaba kampa owe yekanaba, ae'wa kamanakaba owe a-seno. ³⁹ Piya, nao'mitaba, tige-ba Koti nkawamutasa kamana uma aborakenaga ebi ebi pumagiri, amiyo sukena kamana ukema kipa a'nkakuniyo. ⁴⁰ Eya, a'ya'ma yugaba arabama pigina aborama arupu peno.

Isu purite asinti kamanane

15 Pigoya, nao'mitaba, aogi kamana urimuwagiri abintaka, to kake tiyogaritakena puwe. Pi aogi kamana urimuwagiri, tige-ba maemagiri asima atokaema esegi puntawe. ² Piya, aogi kamana uriminto kamanapa kampa uwaba abima kainta, araku'ma upebe punta, pi kamanatasa Kotiba ti'ikenaba piye.

³ Piya, mono ai'ne kamana nae maema urimintopa, pipa mayamawe: Karaisiti ae-ba mono isa'ama untisa puma aguntaenareka antota purintiye. ⁴ Ae-ba purogini arubi kaitauguna kakaga yaga a'ya pogana, mono isa'ama untisa puma purintapisa asitantiye. ⁵ Ae-ba asitaogana Pita nkaobi uma aboramagina, pitasa tonagisarisa tara tumpaema kina'wampi nkiyobi aborantiye. ⁶ Pitasa mono kina 500 kina'mi nkiyobi aboraogini kaga agawaentawe. Piya, igepisa ka'isamiba ago pu'wagana uwaenami iyogama mintawe. ⁷ Pitasa Yemisi nkaobi aboramagina, pitasa a'ya'ma aposoro kina'mi nkiyobi aborantiye.

⁸ Pigoya, a'ya'ma kina'mi nkika'i inare ntagara kanta puma aposoro aborauwagana, nae naobi aboraoga agantuwe. ⁹ Piya, naeba aposoro kina'mi nkikapi uwaenantora miyuwe. Naeba Koti mponota ai'aru pume kina'mipa karana puwaitantoka, wasanamiba aposorowe unamikenanaba kampa kanara piye.

¹⁰ Pigoya, naeba Koti nkawagaenawatasa aposoronaba puntone. Piya, awagaenawampa naeti ataenaba kampa poga, naeba yoga punto'naba pipa igekeba igasaye. Nae nagu'ama kampa pogana, Koti nkawagaenawampa naeti wainti, pi'na puntiye. ¹¹ Piya, naebe, igebaya, mono kamana urimintompepa, tige-ba kanara abima aegarantawe.

A'ya'ma kina'mita asikena kamanane

¹² Pigoya, Karaisitiba purintapisa asinti kamana taeba a'ya'ma yompepa, nana piyema tigetisa ka'isamiba: Purinta kina'mi asikenaenaba kampa waintiyema,

yewe, a. ¹³ Piya, purintapisa asikenaenaba kampa waiyesinta, Karaisitiba kaga kampa asintesine. ¹⁴ Piya puma, Kotiba Karaisitipa kampa asitantesinta, mono ukemaenarepe timatiti'endaripe kaga a'yugu pemisine. Pi nkamanapa kampaye. ¹⁵ Piya, purintapisa asikenaenaba kampa taga waiyesinta, Kotiba Karaisitipa kampa asitantesine. We, taeba pi asitanti kamanapa umagi, kampa piya asitantesinta, taeba Koti kamana-pa taga kampa aboraompesine. ¹⁶ Piya, purintapisa asikenaenaba kampa waiyesinta, Karaisitiba kaga kampa asintesine. ¹⁷ Eya, Karaisiti ae-ba purintapisa kampa asitantesinta, timatiti'endaripa a'yugu pegina aguntaenaripa wairitasine. ¹⁸ Piya, kampa asitantesinta, Karaisiti atokaema mima pure kinapa igeba kaga uwa pu'ma ata puwasine. ¹⁹ Eya, taeba ma mpabinkamana Karaisititi atokaeyompentana waiyesinta, igaike-na tantara'ena taeti waiyesine.

²⁰ Pigoya piyamaba kampaye. Karaisiti ae-ba taga purintapisa asitaogana, purinta kina'mipa paitawaitama asima mintiye. ²¹ Piya, purikenaenaba ka'waina agobiyogana, pabiyama purinta kina asikenaenaba to ka'waina agobintiye. ²² Eya, a'ya'ma kina'miteti Antamuge atokaekenaenare waintika, purune. Pabiyama Karaisitige atokaekenaenare waintika, taogama mikune. ²³ Pigoya, mayama arabama asikune. Karaisiti ae-ba paitama asintika, taeba Karaisititi atokaeyompe kina'mitaba ae aborakibi ntagaba asiyekana, ²⁴ taetaka'i nagarikiye. Piya, Karaisitiba asugasima a'ya'ma to esegiyenaba paitanta'enabe kabikenaenabe maegasima, kabiratakenanara tabarempa Koti nkayata menkatakana nagarikiye. ²⁵ Piya, Karaisiti kabiratakenanaba mirite kanama, a'ya'ma kama kina'wapa agisa amentapinti atama aerapakana nagarikiye. ²⁶ Eya, a'ya'ma kama kina'wapa maegasimagina, ika'i purikenaenaba kaga maegaikiye. ²⁷ Piya, Kotiba a'ya'waemaena puma agisabi aki potantiyema, mono isa'ama piya iye. Pigoya, a'ya'waemaena puma agisabi aki potanti kamana'ama nkagoba taeba abokana, Koti taegeba agisabi kampa mintiye. Kampaye. Ae-ba aki puratagi, Karaisiti nkagisabi mintune. ²⁸ Pigoya, ainti Koti ae-ba a'ya'waemaenaba agisabi aki puratakanaba, yagarawampa ae agisabi a'ya'waemaena aki puratakibi ntagarama nkagisabi ae'wa nkaupa menkatakiye. Piya pekanaba, Kotiba a'ya'waemaenama nkai'ne mikiye.

²⁹ Pigoya, tigetisa ka'isamiba purinta kina'mi nkiyo'maekenaba mono wanipa to kakema maeyawe. We, purintapisa asikenaenaba kampa waintiye, yepa, pipa nana piyema piyamaba maeyawe. ³⁰ Piya, purintapisa asikenaenaba kampa waintiye, yepa, nana piyema taeba taupa ata puratakana ki'i asi nasi nasune.

³¹ We, nao'mitaba, Karaisiti Isu Wa'egarempati naeba tige-kaba na'mu potamagi, mayama tagaka urimuwe: Naepa a'ya'ma yaga purikenaenamaba agarosanatagi miyuwe. ³² Piya, Epesasi kumata kabu kara kanta pe kina'mi kamaena punatatakaba mabisa ikapa nana maekuwe. Pipa kampaye. We, purintapisa asikenaenaba kampa waintakapa: Aiba agora pu'wakubompeka ibaba iga nanintabe wanipe nama aogima miyeno, a.

³³ Pigoya, a'yugu timiyo puritakiri abiyo: Ata pe kina'nmige nasigini, aogiyenaripa ata puritakibewe. ³⁴ Eya, tigeba tigu'ama pami puma arupu puma mima, aguntaenaba toba a-piyo. We tigetisa ka'isamiba Kotika aibosabo peka, pipa abima tini piyoma, yuwe.

Tau'ama asikibipa toma pukiye

³⁵ Pigoya, ka'isamiba maya yewe: Purinta kina igeba aya pumabaya asikibewe. Aya iga puma asikibewe, piya yewe. ³⁶ Pipa aibo kamanane. We, aintana potaganaba mabinti pu'wasu pumagina iraye. ³⁷ Piya, aintana puntiripa, tigeba witi aorasawo, to ka aorasawo, maema aintana potaganaba, ayampuwampa iraye. Pipa tonawe. Pi nkaempurasaba kampa aintanaba pewe. ³⁸ Piya, Kotiba aewa otagina aorasa ae'wa nkayampu-wapa iraye. Piya, ka ka aintanamaba ae'wantana aboraye. ³⁹ Piya, arirasaenama nkagoba pabiyama ka'antoba kampa waintiye. Wasanamite taupa pipa tomane. Yagawama nkaupa tomane. Kabarankama nkaupa tomane. Inoyantama nkaupa tomane. ⁴⁰ Piya, mantabinti miye kina'mi nkipa tomane. Mabinti miye kina'mi nkipa tomane. Piya, mantara waita wantemintanama nkawa'enawapa tomane. Mara waita wantemintanama nkawa'enawapa tomane. ⁴¹ Piya, pankama nke'wasawapa tomane. O'ama nke'wasawapa tomane. Norimi nke'wasawapa tomane. We, norimi nke'wasawapa ka'mapa kampaye. Toma toma waintiye.

⁴² Pigoya, purintapisa asikenaenama nkagowapa pabiyaenawe. Piya, mamparasa taupa kaikenaena waintegina, asiratakibi tau'amaba kampa abararakenaenawe. ⁴³ Piya, kaikena tau'ama nkageba maete tumegina, asikibemi tau'ama nkageba maete ikiye. Kaikena tau'amaba magimagi puma waintegina, asikibemi tau'amaba esegima aborakiye. ⁴⁴ Kaikena tau'amaba ma au'yagane. Asikibemi tau'amaba manta au'yagane. Piya, mabisa tau waintikaba pabiyama manta tau aborakiye.

⁴⁵ Pikaba mono isa'ama maya iye: Marusa yagara aboranti, Antamu, aeba agu'amantaga asintiye, iye. Pigoya, aintisa Antamu, pipa Karaisiti, aeba e'wasawana tamikena yagara aborantiye. ⁴⁶ Piya, mantarasaenamba kampa paitantiye. Mabisa tau'ama paitagina mantarasaenarepa ainti aboraye. ⁴⁷ Piya, marusa yagaraba marasa pumarantikana mabisa kina'ena puntiye. Aintisa yagaraba aeba pipa mantabintisawe. ⁴⁸ Piya, mabisa kina'mitaba pi mabisa yagara kanta pune. Mantari tage wainti kina'mitaba pi mantarasa yagara kanta pune. ⁴⁹ Piya, mabisa yagarama nkaoga puntompeka, pabiyama mantarisa yagarama nkaoga pukune.

⁵⁰ Nao'mitaba, ma kamana yopa abiyo: Mabisa tautempaba Koti kabiratakenaenabi kampa ubasikiye. Eya, awasakenaenamaba waiyaba'enabipa kampa ubasikiye. ⁵¹ Abiyo. Kakanta kamana kapa aboranimukuwe: A'ya'maba kampa pu'waekubompeka, pikuriyama aga yekapa a'ya'maba a'wae puma to tauga aborakune. ⁵² Piya, pikuriyama aga yekapa aorumo pisa puma karu'ena purinta mono kina'miba asima to

kampa abararakibewe. Piya, a'ya'ma kina taeba a'wae puma to tauga aborakune. ⁵³ Piya, abararanta tau'amaba a'wae puma miyaba'ena maeyano. Eya, puriyaba tau'amaba a'wae puma miyaba e'wasawana maeyano. ⁵⁴ Pigoya, abararanta tau'amaba a'wae puma miyaba'ena maentini, pi puriyaba tau'amaba a'wae puma miyaba e'wasawana maeyigina, pabi ntagaba mono isapisa kamana'ama nkau'wapa aborakiye. Pipa mayamawe:

Aoganta'enamaba purikenaena atarayegina nagariye, iye.

⁵⁵ Purikenaenama nkesegiyenaba aempaye, iye.

Purikenaenama nkire wantawapa aempa waintiye, iye.

⁵⁶ Piya, aguntaenamaba purikenaenama nkwantapa waintegina, mono ago kamana'amaba piyama aguntaenama nkesegiyenaba taeti aboraye. ⁵⁷ Pigoya, Koti aeba Wa'egare Isu Karaisiti otaogana, purikenaenama nkesegiyena atarama tao'maentika, Kotiti ta'mu potano.

⁵⁸ We, nabugai ntao'mitaba, pika tigeba esegima asima aebebe puma miyiyo. Tigeba ago abintawe. Wa'egawamati araga ntuga piginaba, aeba uwaba kampa tigaikiye. Piya, Wa'egawama ntugagaba a-tiyekita piyo.

Mono kina iyo'maekena mone aki pikena kamanane

16 Pigoya, mono kina iyo'maekena mone aki puntiripa, Karesiya marasa monota ai'aru pe kina piyama ke i'ma iyakosa puma aki piyo. ² Piya, a'ya'ma sontara marusa yagaba mone maema menkatantata ka ka'mita tigtintanabisa timata timata maema menkaki piyo. Piyama tipipigarusanaga ai'aru pugaka pigi kanano. ³ Tigeti irosakubopa, wasana uwaitakibe'nagiba igepa esa imima uwaitakini, ti'muntanaripa Yerusaremi kumati maete wakibewe. ⁴ Piya, pika naeba wamagi, naege kaga ibabute wakune.

Korinti kina uma igakenaga Poropa abuntiyiye

⁵ Pigoya, naeba Masetoniya maba akapi uwaesamagi tigeti wakena puwe. Piya, pi ki'i wakuwe. ⁶ Pigoya, naeba tigeti wamagi ka'isa yagaba ampikuwe. We, e'ero ntagabaya ampimagi, tabe esibaba a'ya waka, wakiri tigeba ke'i wakena nao'maeyigi piti matiba wakuwe. ⁷ Naeba ibaba uwa uma aronkanto tigata wakenaba pipa kampa nabiye. Piya, Wa'egawamaba abintaka tigtiba e'erota ampikuboka yuwe. ⁸ Naeba mata Epe-sasi kumata mintakana, Pentikositira naninta nakena yaga arosakapa tigeti kanakuwe. ⁹ Piya, mata'i Wa'egawamaba mono ki aogima iregina tabe yugaba aboranamiye. Piya, mata'i mono'ama kama kinapa uwaena mintawe.

¹⁰ Pigoya, Timotiba tigeti wakiripa, tiyo'ena potaigina aekuruyena kampa punta miyeno. Eya, naeba Wa'egawama ntuga posa puma aeba piye. ¹¹ Pika aepa a-tikabitamagiri, naeti ataigina pasema kanano. Eya, naebe to ka'isa mono kina'mibe aobi puma miyune.

¹² Pigoya, tao'yagara Aporopa, aepa to ka'isa mono kina igege tigeti wanema, esegima otaopa, pikaba iba-ba kampa abiye. To ka yagaba kepa kanara agamaba, tigeti wakiye.

To ka'isa kamanane

¹³ Pigoya, tigeba tigupa aogima kabima mima, timatiti'enabi esegima asima, waraka'ya mpima esegi piyo. ¹⁴ A'ya'maena pentanaba agu kao'enayaga piyo.

¹⁵ Pigoya, nao'mitaba, tigeba ago abintawe: Setepana tupa igeba Akaiya mari marupa mono kamanatapa aborantane. Piya, ige'wai ntapiyenabisa Kotiti atokaeya kina iyo'maekena puntane. ¹⁶ Eya, piya pe kinape to ka'isa araga mono yuga puma monoka tiyo'maeya kinape, paebuma igeti paitakena kina'waintana piyo. ¹⁷ Pigoya, Setepanabe Potunatobe Akaikobe, igeba naeti iroauguna nantawama aogi puntiye. Ige-

ba tige marupa nae nagupinti pumaewamagini, ¹⁸ naepe tigepe kaga tanta paru puratantawe. Tigeba piya kina'mi nkige abigina aogi peno.

¹⁹ Pigoya, Esiya auka'isa monota ai'aru pe kina'miba: Aya pewe, yewe. Akurabe Pirisikabe isige namapi monota ai'aru pe kina'mibe, igeba Wa'egawamaka uma tabera i'mu puritama: Aya pewe, yewe. ²⁰ A'ya'ma mono kina'miba kaga: Aya pewe, yewe. Tigeba mono kinapa ka ka ankayankamimi piyo.

²¹ Naeba Poronawe. Naeba: Aya pewema, nae'ne ntayapisa kaeyuwe. ²² Pigoya, ka'waina aeba Wa'egawamaka aekita potakibemipa, ataigina Kotiba agarubakaikiye. We, Wa'egarepa, kaeba ampa aborao. ²³ Wa'ega Isu nkawagaenawapa tigeti waima waiyeno.

²⁴ Karaisiti Isuka agu kao'enanepa tigeti puritauwe. Tagane.

Poru piya isa kaentiye.

2 KORINTI

1 Naeba Porona, Karaisiti Isu nkaposoro Koti nkabemika unatantiye. Piya, naebe tao'yagara Timotibe, tasigeba Korinti kumata Koti mponota ai'aru pe kina'mititibe, Akaiya mari Kotiti atokaeya kina'mititibe, tigeti ma nkisapa kaeyuse.

² Pigoya, tabarempa Koti, Wa'ega Isu Karaisiti, isigeti-sa awagaenabe paruyenabe tigeti waiyeno.

Koti Poro ao'maeyomeka a'mu potantiye

³ Pigoya, taeba Wa'egare Isu Karaisiti nkaba Koti ta'mu potama agiseno. Piya, tabarempa aeba antara'enama nkagowe. Pi Kotirempa aeba agoya puratakenama nkagowe. ⁴ Piya, taeba a'ya'ma tauki nakiyenabi mpiyompeka agoya purataye. Eya, Koti agoya puratamisa puma taeba pabiyama iki nakiyenabi mpiye'nagipa kanara agoya puwaitaiyoma tao'maeye. ⁵ Piya, Karaisiti ae kuntuyenama nkatunkapa tabera taeti aboraisa pumagina, pabiyama Karaisitibisa agoyaenawapa taeti tabera aboraramiwaye. ⁶ Piya, taeti tauki nakiyenaba aboraramemipa, pipa tigeka agoya puritama ti'ikenaga aboraramiye. Kotiba agoya puratamipa, pipa tigeka agoya puritakenaga aboraramiye. Piya, tae puratamisa puma aboraraminti kuntaenaba kaga aesaga'ma paebuma miyigina Koti pi nkagoyaenawapa puritakiri miyiyo. ⁷ We taeba tigeka tara tara tagiba kampa napinta, mayama napima esegi pune: Tigeba kuntaenarepa asima kubo pukibepa, taegeba kaga agoyaenarapa asima kabo pukibewema, abuntune.

⁸ We nao'mitaba, taeba Esiya mari miyuwakini tauki nakiyenaba tabera aboraraminti, pika aibo pusanaga kamana urimekiri abiyo: Pita'iba kuntaenama agasiya puratama esegiyenarepa asuragasima taerari kaeyoga: Mikenanarepa nagariwakiyema, napintune.

⁹ Piya, taeka: Iyeguyigini puriyoma, utaratantisa puma aboraramintiye. Pipa uwaba kampaye. Taeba taete nkesegiyenarekaba kampa napinta Kotiti atokaekena-ga aboraramintiye. Eya, Koti aeba purintapisa asiwaitakena esegiyenawa nkwainta yagaramati esegima tamatiti potakenaga aboraramintiye. ¹⁰ Piya, taeguyigi purikenaena pi ataenabisa Kotiba taba puratantiye. Piya, aintiba to kakema taba pukiye. Eya, esegima aeti tamatiti pekana to kakema taba pukiye. ¹¹ We, tigegeba nunamubisa tao'maeyiyo. Piya pigina Kotiba uwaena kina'mi ntunamu abintana agoya puratakiye. Agoya puratagiri uwaena kina'mitaba tigebe pika ti'mu potaigina kanarasano.

Poro aeba Korinti kinapa ata kamana kampa uwaimintiye

¹² Piya, taeba mantanaga ta'mupa pune: Taeba mampara a'ya'ma kina'mi nkikapipa aogima ntasimagi, pabiyama tige tikapi asugasima aogima ntasintompene. Piya, taeba aota puma Koti pisa puma tagantana puntune. Mabisa kina'mi ntapiyenamaba kampa aboramagi, taeba Koti nkawagaenabisa kamanatepa aborantune. Eya, tagu taumarempaba: Pipa tagantanawe, iye. ¹³ Ma kamanapa tigetiba kaeyompepa, agowapa pipa kampa kakantiye. Kampaye. Kaema timopa aisuma abiyo. Piya, nae nabemika tigebe agowapa abiwaekibewe. ¹⁴ Eya, paipa tigebe ka'isa abintakina nae nabemika abiwaeyiyo. Piya pikibepa, Wa'ega Isu kanabipa taeba tigeka ta'mu pukubompesa puma tigebe taeka ti'mu pukenaga napiyiyo.

¹⁵ Piya, tigebe pikaba kanara napikibewema abibebe punta, paitama tigeti wakuwe, untone. Pipa kayone puritakenaga tara yaga tigeti aborakuwema napintone. ¹⁶ Eya, naeba pabiyama napimagi paitama tigeti wama urigaitegi Masetoniya mari wakuwema napintone. Piti umigategi to kakema a'wae puma Masetoniya maba agaite to tigeti kanakiripa, Yutiya mari wakenaga nao'maeyiyoma napintone. ¹⁷ We, naekaba nanawe yewe. Pi kamana'nepa naeba tara nagi napinta a'yugu kamana untona, a. We, naeba ka'ena pikena pontanaba, pipa mampabisa kina'mi yesa suwa: Owe, owe, kampaye, kampaye, kaga yesa suma yuwa, a. We, pipa kampaye. ¹⁸ Kotiba tagantana puma tao'maeyoga taeba urimintompe kamanatepa owebe kampayebe kaga kampa untune. ¹⁹ Piya, naebe Sairasibe Timotibe taeba Koti Ntagara Isu Karaisitika kamana urimintune. Piya, Karaisiti aeba tara agi kampa napinta, owe a'a-o kaga kampa untiye. Kampaye. Aewapa owe uma asi nasiba tagantana piye. ²⁰ Eya, a'ya'ma Koti utaratanti kamanaka Karaisiti owe uma au'wapa aborawaeye. Pika taeba Koti kamanapa abimagi, Karaisiti nkagerapa taeba tagane uma Koti nkagebe asagayuyune. ²¹ Piya, Kotiba tigepe taepa Karaisititi kaga atokaeratamagina esegima asiratama yogaretapa utarataye. ²² Piya, ae'wa nkara'ena puratama Awamusa'wapa tagupipa ataogana tumintiye. Piya, aintiba a'ya'waemaena aboraramikenaga awame'ena taminti, pipa Awamusane.

Poroba kampa agaropa igetiba wantiye

²³ Pigoya, naeba Korinti kumatiba wama namo'ena puritanaga kampa wantone. Piya, kamana'nepa Koti

pipa abintegi taga taga yuwe. ²⁴ We, taeba timati-ti'enaritapa tabe kina kanta puritakenagaba kampa yune. Kampaye. Taeba tiyo'maeyakiri ti'muntanabi miyiyoma, yune. Piya, tigeba timatiti'enayaga esegima asima mintapa, pipa abuntune.

2 Piya, naeba tigeti wama tinta ataena to kake aborarimisanaga napima kampa wantone. Kampaye. ² Piya, naenepa tinta ata puritakiripa, ae'nagita nae nantaba asoya punatakibewe, a. Piya, tige asoya punatakibe'nagitipa, nana piyema naeba tige tintaba ata puritakuwe, a. Pipa kampaye. ³ Piya, naeba wakiripa, tigeba asoya punatakibe'nagitipa nanta ataena aboranamisanaga naeba arupu puritakena isa'nepa pai kaerimintone. Piya, naeba tige kaba mayama napintone: Nae nantawamaba asoya pegina tige tintawamaba kaga asoya piyema, napintone. ⁴ Piya, nae nantawamaba tige kaba tabera nauki nakiyena pegina kunta nabegi tabera kube'ena puma marusa isapa kaema timintone. Piya, tinta ata puritakena wanane. Agu kao'enanepa tigeti tabera waintegi, pi'na aborarimikenaga kaema timintone.

Aguntaena maegainti ntagaraba to kake tiyo'ena potaiyo

⁵ Pigoya, ka'waina tinta kuntaena aborarimemipa, aeba nae'amana nane. Tigeti kuntuyena aborarimintiye. We, a'yugu naeba esegi kamanapa uwa yuwa, aeba tigetibe naetibe kaga ka'isa kuntuyenaba aboraramintiyema, yuwe. ⁶ Pigoya, aeba agu a'wae piya, antota'enawa tikabitakenaenaripa tigeba a'ya'ma uwa ataiyo. Pipa pabigoye. ⁷ Piya, ibaba tigeba a'wae puma asu'a potama to kakema tiyo'ena potaiyo. Eya, tabe kuntuyenama aerarikaesanaga to kakema tiyo'ena potaiyo. ⁸ Pika naeba to kakema agu kao'enaripa aboraramiyoma, esuritauwe. ⁹ Piya, a'ya'maenagaba tigeba kanara nawamupa wasiyewo, kampayoma abisanaga esa paipa kaentone. ¹⁰ Piya, tigeba ka'waina kaintana atunkapa agaikibepa, pipa naegeba kaga agaikuwe. Piya, kainto kaintanaba pipa naeba Karaisiti nkaobi kaintone. Eya, tige tiyo'maekenaga pabiyama kaintone. ¹¹ Pipa Satani tamiyo pusanaga piyaba puntone. We, aeba ata puritakena napiyaba miye. Pikaba taeba aibo'enaba kampa puma, kabiyeno.

Poroba Torowasi kumata kuntaena abuntiyiye

¹² Paipa naeba Karaisiti nkawaga kamana ukenaga Torowasi kumata ampa irosauwagana, Wa'egawamaba kepa pita i'natantiye. ¹³ Aiboga, na'nanto Taitasipa pi kumatapa kampa agauwagana naumanempaba pikaba kampa aogima pasema mintantiye. Piya poga, naeba Torowasi kinapa igaite Masetoniya mari kanantuwe.

Koti nkesegiyenaba asugaikenawawe

¹⁴ Pigoya, Koti aeba Karaisiti ntugarasa paitaratagi, kama kinatepa igasune. Pikaba ta'mu potano. Piya, aeba yogaretaka uratagini wasanami tae yugarasa

Karaisitipa agagana, aogi aguntaena a'ya'ma mariba pi'naba piye. ¹⁵ Eya, taeba aogi agunta kanta puma miyokana Karaisitiba kaeyagina Kotiti iye. Pi nkaguntamaba i'ikena pe'nagi nkikapi aboramagina, kaiwaitakena pe'nagi nkikapipa kaga aboraye. ¹⁶ Piya, agora purikibe kina'mitiba pipa ata purikena agunta kanta puma aboraye. Piya, to ka'isa kina'mitiba, e'wasa maenta kina'mitiba pipa aogi e'wasa agunta kanta puma aboraye. We, pi ntugaba ke pekana kanarasakiye, a. ¹⁷ We, taeba ka'isa uwaena kina kantaba kampaye. Ige Koti kamanatasa pisinisi yugawaipa pesapa kampa pune. Kampaye. Taeba tagantana pompeka Kotiba yogaretapa utaratagi, taeba Karaisititi atokaema Koti nkaobipa kamana'wapa taga uma aboraune.

Kasa mono yuga kinane

3 We, taeka: Igewai asagayukena pewema, napiyewa, a. Taeba ka'isa kina pesa puma, wasanami tige asagayuntini isa kaema tamigi tiyakisuna, a. Tage asagayukena isa tigeba kaema tamigi wasanaba iyakisuwa, a. ² Pipa kampaye. Tagega'e asagayukena isapa tigewe. Piya isapa kaemarantapa, tigupi waiyegini, a'ya'ma kina'miba ago agama aisumagini taekaba aogima abewe. ³ Piya, taeba tigeti yoga pokiri, Karaisiti nkisa'ena puguna pi'na nkagowapa arantiye. Piya, pi nkisapa inkirasa wanane. Pipa e'wasa Koti Nkawamusatasa kaemarantine. We, yaba nkisata nane. Wasana igupi kaemarantine.

⁴ Piya, pi yo kamana'ama nkagoba mayamawe: Taeba Karaisiti ntugarasa Kotiti atokaema tara tagiba kampa napiyune. Kampaye. ⁵ We, pi ntugarapa tae esegiyena kampa waintegi, tae tayapisa taeba ka'enaba kampa uwa abae puma pune. Kampaye. Koti ae abintowa esegiyenawapa tamegi yogarepa abae puma pune. ⁶ Eya, Koti aeba kasa'ena utaratamagina taepa pi kasa monotapa yoga kina urataye. Piya, pai yaba nkisata kaemaranti ago kamana nane. Awamusatasa kasa mono aborama pi ntugara utarataye. Eya, pai yaba nkisata kaemaranti kamana'amaba wasanaba aeguma kaiye. We, Awamusa'amaba kasa'ena aborama wasanamipa aoganta e'wasaba imiye.

⁷ Pigoya, paipa Koti aeba ago kamana'wapa yaba nkisata kaema imogana, iwa'enawaimpa aogiyenaba puntine. Eya, pi ntagaba Koti nke'wasenamaba Mosese nkaowabipa e'wasa puwantiye. Piya, pi nke'wasaba nagarikena pogini, Isureyo kina'miba aowabi kampa uwa aganta parokaentawe. We, pi paipa ago kamanapa aogi iwa'enabisa aboramagina purikenaenamaba arawantiye. ⁸ Aibogana, Awamusa'ama aborami aoganta'enamaba iwa'ena taberaka'yapisa aboraye. Pipa to awametane. ⁹ Eya, ata ikan-taga kamana aboranti ntagaba e'wasanaba punteginana, we, arupu puritakena kamana aborai ntagaba e'wasanawapa tabera asugasima waiye. ¹⁰ We, pikaba maya yuwe: Kasa'enaba e'wasaraka'yane. Piya, paipa e'wasanara aborantintanaba ibaba e'wasana kampa wainta kanta puma waiye. Eya, kasa'enamaba paisaen-

aba asugasima tabera e'wasaba piye. ¹¹ Eya, nagarikenaba aeba e'wasanenayaga pai aborantiye. We, waiyaba mikenaba aeba tabe e'wasanenayaga waiyegina kanarasaye.

¹² Piya, Koti utaratanti waiyaba mikenaenagaba taeba aobi puma miyompeka taeba kampa taekuruba pune. Kampaye. ¹³ We, taeba Mosese puntemisapa kampa pune. Piya, aeba kai atutasa aowabipa aerarikaetama, Isureyo kina'miba e'wasanenawa nagarikenana pogana agaigina ani pusanaga kakantiye. ¹⁴ Piya, napiyenawaipa akumpa esegi puwaitagini igeba paisa utawaitanta ago kamana aisepa, agowapa kampa aogima ntapiyewe. Kampaye. Piya, kana kai atupa iyora uwa waitagini kampa maegasima agawe. Kampaye. We, wasanamitaba Karaisititi atokaeyakana maegasaka agakune. To kipa kampaye. ¹⁵ Eya, igeba paibe ibasa kanabipe Mosese kaemaranti kamana aisepa, kai atunkama napiyenawaipa aerarikaeyagini kampa napiyewe. ¹⁶ Aibegina, ka'waina agu a'wae puma Wa'egawamati atokaeyamipa, pi kai atupa maegasagina agaye. ¹⁷ We, Wa'egaba aeba Awamusane. Piya, Wa'egawama Nkawamusa'amaba ka'wainati miyegina, ka'enamaba pi ntagaraba kampa arakuriye. Kampaye. Aeba aogima uwa miye. ¹⁸ Pigoya, aogima uwa miyompe kina'mite taowabisa kaiba ago maegasagi agaune. Piya, Wa'egawama nke'wasanenamaba taeti aboragi pemonta kanta puma pakasa piye. Eya, a'ya'ma yagaba tagu a'wae puta iyegi, taeba e'wasanenawapa maeta ima ae kanta puma aborakena pune. Piya, Wa'ega, aeba Awamusa'ama, aeba piyaba purataye.

Kotiba mantabintisaenaba tautasa aboraye

4 Pigoya, Kotiba antara'ena aboraramima ae'wa nkago aborakena yugarapa uratantegi, pika kampa taekitaba pune. ² Piya pumagita, kakakena tanintanaba takabigasima kumpari kipa kampa nasima, Koti kamanapa kampa antage'ena potaune. Kampaye. Taeba Koti nkaobi taga kamanataka'ya uma aborakini a'ya'ma kina'miba yogarepa agamagini taeka intabaipintiba aogima ntapiyewe. ³ Piya, kana mono yompepa, pipa igaikena kina'mi nkiyobinkamana kakasu piye. ⁴ Eya, mampabisa ama koti aeba kampa imatiti pe kina'mi ntapiyenawaipa airarikaewaitamagina, Karaisiti nke'wasanama nkawaga kamana'ama igupipa ubasegini Koti nkara'enawapa agasanaga airarikaewaitaye. Piya, Karaisiti aeba Koti nkamataka'yane. ⁵ We taeba mono urimompepa, pipa taerekaba kampa urimune. Kampaye. Isu Karaisiti aeba Wa'ega miyegi, taeba Isuka kayokaya kinati mpiyune, pipa urimima miyune. ⁶ Piya, Koti aeba paitaka'ya: Tununtanabisa arao, yogana arantiye. Pi unti Koti nke'wasanenawampaba ibaba tagupi araye. Eya, Koti nke'wasanenamaba Karaisiti nkaobisa aboragi agabebe pune. ⁷ Piya, taeba magabu kanta puma miyokana, pi mantabintisa e'wasaba tantabaipi waiye. Piya, taetisa aogiyenaba aboramipa pipa ta'e'ena wanane. Aeba Koti nkesegiyenaraka'ya tae tauta aboragini agawe.

⁸ Piya, wasanamiba tonarona tauki nakiyena aboraramepa, kampa akutatawe. Kuntaena aboraramekaba, kampa taekitaba pune. ⁹ Igeba kama puratakaba Kotiba kampa tagasaye. Igeba taeguyega ware'naokanaba tao'maeyagi to ka asima yogaba pune. ¹⁰ Piya, a'ya'ma yagaba Isu mpiyaba mikenaenawapa tae tauta ampa aborakenaga tae tautepa Isu purintemi ki'i wama miyune. ¹¹ Eya, a'ya'ma yaga mampara miyompe ntagaba Isukaba igeba ata purataga, taeba purikena ki'i nasune. Piya, Isu mpiyaba mikenaenawampaba tae purikena taupisaba aborakenaga piyama nasune. ¹² Pipa mayamawe: Taetiba purikenaenamaba yoga pegina, pi ntugarasa tigtetiba miyaba'ena ago aboraye.

¹³ Pigoya, paipa ka'wainaba amatiti puma mono isapipa mayama kaentiye: Naeba namatiti poka kamana uma aborauwe, untisa puma, taeba tamatiti puma mono kamana yune. ¹⁴ Piya, taeba mayama abibebe pune: Wa'ega Isu purintapisa asinti, aeba taepa pabiyama Isuge purintapisa asiratamagina, tigepe taepe kaga ae'wa nkagora taba puratakisyema, abintune. ¹⁵ Piya, a'ya'ma taeti aboraramintintanaba pipa tiyo'maekenaenawe. Piya, Koti nkawagaenamaba waganana kana pegini, uwaena kina'miba abima tabera i'mu puma Koti nkage asagayuyio.

Mabisa kuntuyenamaba aogi e'wasana aborakiye

¹⁶ Pikayema taeba kampa taekitaba pune. Kampaye. We, tau'amaba paka paka abararagina, a'ya'ma yagaba tagu'amaba paka paka aososiye. ¹⁷ Piya, tauki nakiyena taeti aborawaeyamipa pipa uwa aro ntaganto puwama, tabe e'wasana taeti aborama, tabe kuntuyenaba asugasima waiyaba mikiye. ¹⁸ Piya, taeba taorasa agaompentanagaba kampa napiyune. Kampaye. Taeba taorasa kampa agaompentanaga, pika taeba kamanapa yune. Pikaba kampa taekitaba pune. Eya, taorasa agaompentanaba pipa aro ntaganto waiyekana, taorasa kampa agaompentanaba pipa waiyaba mikiye.

Mabisa namapa tauteka mantabisa nama mpaekune

5 Pigoya, taeba mayama abintune: Mampabi ibaba seri nama kanta puma tau mintompepa, pipa maegasigipa: Aerawane, ukune. Piya, Kotiba ka esegi namatepa kima'ma mintikana aborama tamikiye. Pi ntamapa wasanamiba iyatasaba kampa kimaranta ntamapa mantara uwa waiyaba waikiye. ² Piya, taeba mampabi pi ntamapi mima kube'enaba puma miyune. We, taeba mantabinti waiti ntamatasa kai kanta puma amirisana tabugaye. ³ Eya, uwa tauka misanaga pintana purisanaga tabugaye. ⁴ Piya, taeba ma seri namapi miyompeka, taeba: A-e, a-e, uma kube'ena puma miyune. We, paisa tau kasakana wanane. Taeba to aogaso tau'ena pu u'ma misanaga tabiye. Piya pekana aoganta e'wasanenamaba purikenaenarepa nawagaikiye. Pikaba tabugaye. ⁵ Piya, aoganta'enara yokege puratai ntagara aeba Kotiwe. Piya, aeba maru-

pa Aota Awamusapa tamintegi, ainti a'ya'maena tamikenaenagaba taeba abibebe pune.

⁶ Piya, taeba pika abima pero puma miyune. Pipa mayama abune: Ibasu yaga Wa'egamageba kuma'wat-iba kampa miyompekaba mamparapa tau'amaba namate kanta pegi miyunema, abune. ⁷ Piya, ma kanarapa taobisa agantompentana wanane. Taeba uwa tamatiti puma mono ki'iba nasune. ⁸ Pika abima pero pune. Piya puma, taupa kaite Wa'egamage ampisana-ga tabugaye. ⁹ Piya, ma ntamatepi miyompepe, kaite aege miyompepe, taeba yokege puma Wa'egawama nkabugaintana wasiyekana a'mu puratano. ¹⁰ Piya, taeba a'ya'ma kina'mitaba Karaisiti nkantota'ena aborakena aemu yabaera irosakune. Aibekana, tau'yaga pompentanaba a'yigitatama a'ya'ma ka ka kina'mitepa ikapa aogiyenawo, ataenawo aboraramikiye.

Poroba wasana Kotiti atokaekena yuga pantiye

¹¹ Piya, taeba Wa'egamaka taekuru pukenagaba napima, wasanamikaba imatiti piyema yogaba pune. Piya pokanaba Kotiba agorepa tagawaeye. Piya tintabaipipa pabiyama agorepa tagawaeyanema, napiyuwe. ¹² Piya, ma kamana yompepa, pipa tae tau-pa tiyobi to kakema kampa maete iyune. Kampaye. Tigeba abiginaba taekaba aogima ntapima, wasanami nkiyoriba ti'muntanaba aborano. Eya, i'ama nkasagayuntini igupa kampa napiye kina'mi nkiyoriba taekaba abima ti'mu piyo. ¹³ Piya, wasanami nkiyobi taeba aibosabo pompepa, aerawane, taeba Koti ntuga pune. Wasanami nkiyobi taeba aogima ntapiyompepa, pipa tiyo'maekenaenawe. ¹⁴ We, Karaisiti nkagu kao'enawampa kabirataye. Pikaba taeba aogima napimagita mayama abibebe pune: A'ya'ma kina'mite nkantotapa ka yagarama ago purintiye. Piya, aeti atokaekenaga a'ya'ma kina'mitepa mampabisaenara ago puruntunema, abune. ¹⁵ Piya, miyaba miye kina'miba taetentana wanane. Aeti atokaema miyaba miyompeka purintiye. Eya, aeti atokaesanaga a'ya'ma kina'miteka purigana asitantiye.

¹⁶ Piya, ibasa yagaba taeba wasanami ntapiyenabisa wasanapa kampa a'yigi nkitaune. Kampaye. Piya, paipa Karaisitikaba wasanami ntapiyenabisa a'yigi nkatantune. We, ibaba kampaye. Aeba to awametane-ma, abune. ¹⁷ Piya, ka'wainaba Karaisititi atokaeyamipa aeba to auga puwaeye. Paisaenawampaba nagariwagina, we, aoganta'enawampa aborawaeye.

¹⁸ Pipa a'ya'ma aoganta'enaba Kotintana manane. Piya, aeba Karaisiti ntugarasa taepa maema aeti atokaeratama ka tantabariratantiye. Piya pumagina, aeba ka tantabarikena yugara uratantiye. ¹⁹ Eya, Karaisiti ntugarasa Kotiba ae'wa ntuga puma mabisa kina'mite nkaibo'enarepa aewake ka tantabariratan-tiye. Piya pumagina, aeba ka tantabarikena kamanapa tayapisa aboranoma uratantiye. ²⁰ Pika taeba Karaisiti nkaogi agoya kamana'wa ukema kina miyokana, Kotiba kamana'wapa tawamutasa esegima urimiye. Piya, taeba Karaisiti ntugaraka mayama esuritaune: Tigeba Kotiti atokaema ka tantabarima miyiyoma, uritaune.

²¹ Piya, Karaisitiba aguntaenawapa kampa waitipa, tae agunta asu'a puratakenagaba otaogana agunta yagara kanta puma purintiye. Aiboga, taeba Karaisititi atokaemagi yogawatasa Koti nkarupu kina aborakena pune.

Aposoro kina'mi kuntaenawaipisa mono aborantawe

6 Piya, taeba Kotige ka yuga pompe kina'mitaba, kamanapa esegi kamana urimima: Tigeba Koti nkawagaenawapa maentapa, a-nkuwa ataiyoma, urimune. ² Piya, aeba maya kamanapa untiye:

Aogi kanabipa kamanakapa abimagi, wasanami nki'ikena yagaba kao'maentone, untiye, iye. We, aogi kanarapa iba aboraye. We, tau'ikena yagaba ibanto aboraye.

³ Pigoya, wasanami tae yugaga uma ata pusanagaba taeba ka'enaba igisabi ware'nakenaenaba kampa puma kabiyune. ⁴ Piya, taeba Koti kayokaya kina mimagi aogi yugarepa tonaronabisa aborariyakima miyune. Piya, taeba tauki nakiyenarepe kuntaenarepe kamparagaenabi mpikenaenabe pasema aesaga'ma asima esegi pune. ⁵ Eya, kasotasa taeguma, iga'na puratamagini, tabe kamana uratawe. Aerawane. Taeba araga ntuga puma, aogima kabima mimagi, nanin-tagaba i'mima agorepa aboraune. ⁶ We, tabe nare ntare puma mimagi, abikenaenarepa aogima aborama, kampa karu'ena tao'mipa kamana uwaitama, kayonena puma agorepa aboraune. Eya, Aota Awamusati atokaema mima, agu kao'ena au'wantaga mimagi, ⁷ taga kamana'amana uma, Koti nkesegiyenaba aboramagi miyune. Piya, taeba Koti nkarapuyenaba kaso kanta puma tayatakantibe tayake'masibe pu'ma miyune. ⁸ We, ka'isa kina'miba tageba asagayuyegini, to ka'isamiba maete tumewe. Ka'isamiba ata kamana uratagini, to ka'isamiba: Aogi yuga pewema, uratawe. Ka'isamiba taekaba: Kumpari kinanema, napiyepa, pipa kampaye. Taeba tagantana pune. ⁹ Uwoma kina'miba tagapa, agorepa kampa aogima agawe. Taeba purikena kina kanta pompepa, uwa taogama miyune. Taeguyepa, kampa purune. ¹⁰ Piya, taeba intara'ena pe kina kanta puma mima, asi nasiba ta'muba pune. Taeba kusi kina kanta puma mima, mono kutatepa eta'ma ima uwoma kina imune. Eya, taeba kota kampa waita kina mima, a'ya'maena waita kina kanta puma ta'mu puyaba'miyune.

¹¹ We, Korinti kinapa, agu kao'enayaga puritamagi, tantabaipisa kamanapa aborawaerimune. ¹² Taeba agu kao'ena puritakenaenaba kampa akunune. Kampaye. Taeba kanara agu kao'ena puritaokiri, tigeba agu kao'endaripa akunega ka'enaba kampa puma miyune. ¹³ We, araga yagarane kanta puma miyepa, tigeba antotapa tigupa ataigina taeti kananoma, urimuwe.

Taerepa Koti ntama mpintune

¹⁴ Pigoya, kampa imatiti punta kina'migeba ka kina kanta pumaba a-mpiyiyo. We, ayama antage'enambe arupuyenamabe ka'enaba pukiye, a. Kampaye. Ayama

e'wasaenamabe tununtanamabe ka'enaba pukiye, a. Pipa kampaye. ¹⁵ Piya, ayama Karaisitige kewamageba napiyenawaisipa ka'masa puma mikibese, a. Kampaye. We, ayama amatiti pemi'nabe kampa pemi'nabe isigupa ka'masa puma mikibese, a. Pipa kampaye. ¹⁶ Piya, ayama Koti mpono namake ama kotigeba maema atokaekibese, a. Pipa kampaye. Abiyo. Miyaba Koti mpono namapa pipa taewe. Pika Kotiba maya untiye: Naeba igege mima, ige ikapi nasikuwe, iye.

Piya pumagi, ige Koti miyekini igeba nae tu mpikibewe, iye.

¹⁷ Piya, abe'isa kinapa igaitegiri aota miyiyo, Wa'egawama naba piya yuwe, iye.

Piya, i'nintanaba a-mpaema miyigi, naene tibabeno, iye.

¹⁸ Piya, naeba tibantana pekiri, tigeba araga yagarentana puma mikibewema, tabe Wa'egaraka'yankamana yuwe, piya untiye.

7 Piya, nabugai ntao'mitaba, piyaenaga agebama utaratantika, taeba tagu tau'ama i'nintana pemika aeyoba'magi Kotikaba taekuru puma aota'ename nkaupa aogima aborama miyeno.

Korinti kina'mi igu a'wae puguna Poro a'mu pantiye

² We, tigeba agu kao'ena purataiyo. Piya, taeba tigeti-ba ka'wainapa ataena kampa potantune. Piya, ka'wainapa antage kipa kampa aboraeyakintune. Piya, ka'wainapa kumpari kamana kapa kampa omima ae'lenawapa paibuntune. Kampaye. ³ We, naeba piyama tipi pima kamanapa kampa yuwe. Kampaye. Naeba: Tigekaba napima agu kao'ena puritaunemaba, taga kamana ago urimuwe. Eya, taeba tigege ka'ena puma mita wama purenemawe. ⁴ Piya, tigeba aogima ntapima arupuyena pusanagaba tara nagiba kampa napiyuwe. Tigekaba tabera na'mu pogiri esegima asinatawe. Eya, wasanamiba tauki nakiyenaba aborawae tamera, aerawane. Tigekaba napima tabera na'muntanabi mpiyuwe.

⁵ We, paipa Masetoniya mariba ampa irosauwapa, pita'igeba uwaba kampa mintantune. Kampaye. Asi nasiba toma toma tauki nakiyenaba tauta aborantiye. Eya, tautapa ma'ena puratauguna, tantabaipipa taekuruyena aborantiye. ⁶ Aibogana, Kotiba aeba kuntaena maeya kina'mipa agoya puwaitai'na aeba Taitasipa otaogana taeti kanaogana tantaba agoya puratantiye. ⁷ Piya, Taitasi taeti kanantemipa, pikaba Kotiba agoya puratantiye. We tigeba Taitasi nkantaba agoya potauguna, aeba pi kamana maete kanama kaga agoya puratantiye. Piya, Taitasiba kamanatipa unamimagina: Tigeba nagakenagaba tibugagina, tintawamaba naeka kube'ena pegiri, nae nage asagayuyewema, unamintiye. Piya, pi kamana unamintikaba tabera na'mu puritantuwe.

⁸ Naeba paipa ka isa kaema timima, tinta tiki nakiyena maema aborarimintopa, pika abima nantarapa kampa puwe. We, paipa nantawamaba kunta puntikana, ibaba kampaye. Piya, esa'nempa aro ntaganto tinta tiki nakiyenaba aborarimintagina, a'ya wayema,

abuwe. ⁹ Piyamaba nantawamaba aogi piye. Pipa tinta tikintika wanane. Tigeba tintara'ena puma tigu a'wae puntika nantawamaba aogi piye. Eya, Koti nkabintanaga tinta tiki nakiyenaba puguna, kamanatempaba kampa ata yugaba puritantine. ¹⁰ Piya, wasanamaba Koti nkabintanaga anta auki nakiyena puntanaba, ago a'wae pekana Kotiba au'ima ababekana, pikaba kampa napima ata pikiye. We, wasanamaba mampabisae-naraka anta auki nakiyena pekanaba, pi'na nkau'wapa purikenaenawe. ¹¹ We, abiyo. Tigeba Koti nkabintanaga tintara'ena puguna, pi'na nkau'wapa aogiyenaba tigupinti atama tutusuritaogiri abintane. Piyama tutusuritaogiri, tigeba asima kamanatipa uma arupu pumagiri, pi ntagarama nkaguntaenaraka pami pumagiri, Kotika tiyekuruba puntawe. Eya, pi ataena pemi'napa arupu potakenaga tigeba tabera napima esegi puma kamana'wapa karu'ena uma aogi puma antota'enawapa amintawe. A'ya'ma yuga puntapa, pipa aogi pumagiri, Koti nkaobipa kampa kamanatipa uwa waitantiye.

¹² Piya, pai isa kaema timintopa, pipa aru'ena punti'na aekawemaba kampaye. Ataena potanti'na aekawemaba kaga kampaye. Piya kamana urimuwagiri, tawamupa wasikenaenaripa Koti nkaobi aborane-ma, pika kaema timintone. ¹³ Piya, pintanarimpaba tantawamapa agoyaena potawe.

Piya, tanta manapa agoya puntika wanane. Tigeba Taitasi nkanta agoya potantaka a'mu puma kanama ampa uramoga, taeba tabera ta'mupa puntune. ¹⁴ Piya, paipa naeba tige tige asagayuma Taitasipa omintone. Pi kamana'ama nkau'wantaga aborawaeyugu kampa nanipa puntuwe. Piya, paipa tige pa kamana urimintopa, pipa taga au'wa aborantaisa puma, tige asagayuma Taitasipa kamanati omintopa, pikeba au'wantaga'ena aborantiye. ¹⁵ We, Taitasiba tigeti wao-giripa tigeba ababuma tiyekuru puma pami ntami puma awamu'wapa wasintawe. Pika aeba napintana agupa tigeti uwaenara abugantiye. ¹⁶ Piya, antage'ena pusanaga tigekaba tara nagiba kampa napinta, pikaba na'mu puritauwe.

Mono kina'miba iyokinapa iyo'maekenaenawe

8 We, nao'mitaba, Masetoniya marisa monota ai'aruyenabipa Koti nkawagaena aboranti, pika urimikena pune. ² Piya, tabe iki nakiyenaba igeti aborana imiyo puwaitagini, igeba pugarakaya mintantawe. Mimagini, igeba monotaka i'muntana puma asugasima tabera pumagini, ige'wai kupisa uwaena aki puma iyokinapa iyo'maentawe. ³ Piya, ige'wai ntapiyenarasa aega'ma kana moneba imintawe. Eya, igeba waitemintana kanara napima atamagini, pi'napa pi'napa agasima to kake atantawe. Naeba pika ago abigaite awagaba urimuwe. ⁴ Piya, igeba taeka tabera esurataugu: Tigege kaga Kotiti atokaema ataenabi mpinta'nagipa iyo'maeyanema, tabigantawe. ⁵ Piyama tabigaugu, taeba: Ka'isa atakibewema, napintompene. We, piyama kampa puntawe. Kampaye. Maru'enaba ige'wai nkigupa

Wa'ega amigaitegini, Koti nkabomeka aega'ma igupa taepa kaga tamima napiyenarepa asugasima tabera puntawe.

⁶Igeba piya pumeka, taeba Taitasi otakana tigeti wanomawe. Piya, aeba pi nkasoya yuga agobintisa puma, tigeti ampa nagariganema, otaune. ⁷Piya, tigeba a'ya'maenaba aogiyena mana pewe. Eya, tigeba Kotiti timatiti pumagiri, kamanatipa aogima aboramagiri, uwaena napiyenarintagakiri, Koti ntugaba esegima pumagiri, tigeba agu kao'ena aogima puratawe. We, pabiyamagiri iba ma nkiyo'maekena asoya yuga kaga asugasima piyo.

⁸We, pika naeba kampa esegima uritauwe. Kampaye. Ka'isa kina'miba aogi yuga puma iyo'maeyaga urimuwa, abima piyaenaga napiyigina kaga agu kao'enarimpaba tagantana peno. ⁹We, tigeba ago Wa'egarempa Isu Karaisiti nkawagaenawapa abintawe. Aeba uwaenaena waintaga mima, atate pugara puma ampintantiye. Eya, pugara puma mintantipisa tigeba uwaena maekibewemawe.

¹⁰Pigoya, ibaba nae napiyenanepa mayama urimuwe: Ma ntugagaba marusa kabuba tigeba agobima puntawe. Eya, marupa kina yuga pusanagaba tibugaogiri puntakiri, ibanto nagariyiyomawe. ¹¹Eya, paipa agarosama pi ntugagaba tibogiri puntakiri, piyama ibageba agarosama au'wapa aborama, tigetintana waintintanaritasa nagariyio. ¹²Piya, ka'waina amikenaenaga abugakibipa, pi ntagaramati waintintanagaba Kotiba napiyegina kanarasaye. Kampa waintintanagaba kampa napiye.

¹³We, tigeba imimagiripa ataenabi mpiyigini igeba aogiyenara miyiyemaba, kampa yuwe. Kampaye.

¹⁴Naeba tigegeba ka'masa puma miyiyoma, yuwe. Piya, ibaba ma kanarapa tigeba kampa wainti'nagipa uwaenaenaritasaba kanara iyo'maeyio. Piya pigini, tigeba ka'isaenagaba aisagakibepa, igeba uwaenaenawaitasaba kanara tiyo'maeyiyemawe. Piya pukibepa, igege tigegeba ka'masa puma mikibewe. ¹⁵Piya, mono isa'amaba untamisa puma maya piye: Ka'waina mana naninta uwaena maenti'naba kampa asugaintiye. To ka'waina taranto maenti'naba, aeba kampa kusiba puntiye, iye.

Taitasibe ao'yagararabe Korinti kumati wakena puntawe

¹⁶Naeba Kotipa na'mu potauwe. Aeba Taitasi nkanta maema asitagina, aeba tae napiyompesa puma tiyo'maekenagaba napima abugaye. ¹⁷Piya, aeba tae otaompe kamana aegaraye. We, tae kamana abiwane. Aekeba pi ntuga pusanaga abegina, ae'wa ntapiyenabisa tigetiba waye. ¹⁸Piya, taeba ka mono yagara otakana aegeba wakiye. Kana mono yagara, aeba a'ya'ma monota ai'aruyenabipa aogi mono ukena agiga'e wainta yagarawe. ¹⁹Pi abiwane. Monota ai'aru pe kina'miba aepa otagana, taeye nasima pi Yerusalem kina iyo'maekena agoya yugare tao'maeye. Piya, taeba Wa'egawama nkage asagayuma aogima tiyo'enaba puritama aborarimune. ²⁰Piya, tabera aki

pompe ntabapa kabikena pompekaba ata kamana usanaga, taeba pi tao'yagara otakana Taitasige wakiye.

²¹Piya, taeba aogiyena manapa pusanaga tabugaye. Eya, Wa'egawama nkaobinkamana wane. Wasanami nkiyobipeba kaga aogiyena pusanaga tabugaye.

²²Piya, taeba to ka mono yagara otakana, isigegeba wakiye. Taeba uwaena yaga toma toma ntugaba amompepa, aeba esegima yogaba pegi agawaeyune. Piya, ibaba tigeba aogiyenamana pewema, napima pi ntugaba to kakema esegima piye. ²³Pigoya, Taitasipa mayama agaiyo: Aeba nao'yagaragana, naege kabo puma ka yuga puma tiyo'maekena piye. Piya, tara mono yagararamisipa tigeba mayama abiyo: Isigeba monota ai'aru pe kina'mi ntuga puma Karaisiti nke'wasanaba maema aboramene. ²⁴Pika tigeba a'ya'ma monota ai'aru pe kina'mi nkiyobi ma kakaga kina'miti agu kao'enaripa aborawaimima, tigeke kamana uwaimompe nkau'wapa aboraiyo.

Mono kinapa iyo'maekenaenawe

⁹Tigeba Kotiti atokaeya kina'miti muta atama iyo'maekenaenaba agantaka, naeba pikaba e'ero kamanapa kampa kaekuwe. ²Eya, tintawamaba pi ntuga pikenagaba aogi puntiyemaba, agantuwe. Piya, naeba Masetoniya kina'mi nkiyobipa tigeripa asagayuma, tigekeba maya uwaimuwe: Abetasa kaburapa Akaiya kina'miba pi ntuga pikenaba ago yokege puntawema, uwaimuwe. Piya, esegi punta ntugarimpa nkawaga kamana'amaba tutusuwaitaye. ³Pigoya, ma kamanapa uwa kamana pusuma tigege'e asagayusu pusanagaba kampa nabiye. Kampaye. Piya, nae uwaimosa puma tigeba yokege puma miyiyemaba, nao'mipa uwaitaogini tigetiba wawe. ⁴Piya, a'yugu tigeba kampa yokege puntigini, ka'isa Masetoniya kina'miba naege wamagini uma tigaigiri, taeba tani pusanaga yokege piyo. We, tigegeba kaga tini pusanaga yokege piyo. Piya, tige pentanagaba esegi kamana uwaimune. ⁵Piya pumagi, naeba nao'mipa uwaitakini paitama wama tigetiba wakibewema, kanara napiyuwe. Piya, tigeti wamagini, tige atakana muta marupa yokege puma miyigi kanano. Piya, tipi pigaurisanaga kana yabapa ti'muntanabisa ibaba aki piyo.

⁶Piya, yo kamana'ama nkagoba mayamawe: Ka'wainaba taranto aintana pemi'naba pi ntugabisaba taranto maekiye. To ka'wainaba uwaena aintana pemi'naba, aeba pi ntugabisa uwaenaba maekiye. ⁷Piya, tigeba ka ka tintabintiba aogima napigaitegiri, pi ntapiyena aega'ma uwaenaba imiyo. A'yugu ka'wainaba antabinti aukinta'yaga imisanagawo, wasanami tutusunatawe usanagaba ti'muntanabisa imiyo. Eya, Kotiba aeba wasanama a'muntanabisa amisanagaba abugaye. ⁸We, Kotiba a'ya'ma a'muntanaba asugasima timikena piye. Piya pekini, tigeba kanara mae-waemagiri, a'ya'ma toma toma aogi yuga pikenaga ti'muntana pumaewaintapisa aborama kampa ais-agawe. ⁹Pika mono isa'amaba maya iye:

Kotiti atokaeyami ntagaramaba ae'enawatasa aibarase puma pugara kinapa imiye, iye.

Piya, arupuyenawampaba pipa waiyaba mikiye, iye. ¹⁰ Piya, Koti aeba aintana pukena kinapa a imimagina, nanintaba aborama wasanapa imiye. Piya, aeba pabiyama aintanaripa tabera aborarimima, arupuyenarimpa nkau'wapa uwaenaba aborakiye. ¹¹ Piya, tige ba uwaenaena aborama imikibepa, tigetiba uwaenaena to kakema aborakiye. We, ti'muntanaripa maete wama imekiniba, tigeke igeba Kotiti tabera i'mu potakibewe. ¹² Piya, tige ba piya yugarasa Kotiti atokaeya kinapa iyo'maekena pepa, aguyosa'ma kampa waintintanaba maema aborawaeyawe. Piyaena mana nane. Pi pentanaraka Kotiti tabera a'muntanaba kaga aborawaeye. ¹³ Pi nkiyo'maekena yuga pepa, tige pentanama nkau'wapa aborakibewe. Eya, tige ba Karaisiti mpono kamanapa abima wasimagiri Koti nkagega'eba asagayukibewe. Eya, igebe to a'ya'ma kina'mibe tigamagini: Tabera i'muntanaba tamewe, umagini Koti nkage asagayukibewe. ¹⁴ Piya, igeba Koti nkawagaenamaba tigeti asugasima waintakini tigakibewe. Tigamagini, pika igeba tigege kaga mikenaga umagini Kotiti nunamu uritakibewe. ¹⁵ We, Koti a'muntanawapa tamipa, pikaba ta'mu potano. Pika kamanatepa kampa uma nagarikune.

Ata kamana otaume kamanapa Poroba maema metantiye

10 Nae Porona, naeba Karaisiti nkagoyaenawape anta paruyenabe napima ka'isaenagaba urimuwe. We, ka'isa kina'miba naeka maya yewe: Aeba tae taora mintanaba agewapa maete tumimagina, pagasara mintanaba aeba esegi kamanapa urataye, yewe. ² We, naeba urimekiri abiyo: Aintiba tigetiba kanakubopa ka'isa kina, taekaba mampabisaena aegarawema ye kina'mikaba, esegi kamanapa uwaitakuwema, napiyuwe. Piya, naeba tigeke kaga esegi kamanapisa urimisanagaba kampa nabiyu, pika aogima kabiyiyo. ³ Tagane. Taeba mampabi nasintapa, we, mampabisa esegiyenarasaba kampa ma'enarepa pune. ⁴ Piya, ma'ena pikenaena urintompepa, pipa mabisaenaba kampa. Pipa Koti nkesegiyenawe. Pi'naba kama kinatempu kagisa akasabakaikena esegiyenawe. ⁵ Eya, taeba Koti nkesegiyenabisa wasana mi ntapiyenawaipa akayumagi, a'ya'ma Koti agakena ki akunikena agebigoenaba maema metamagi, a'ya'ma kina'mi ntapiyenaba iga'na potama Karaisiti nkawamu wasiyiyomawe. ⁶ Eya, taeba ago yokege pumagita kamana akayuye'nagipa kampa antota pi imukune. We, marupa tige ba arupu puma Karaisiti nkawamu wasiyiyo. ⁷ Pigoya, tiyobi waintintanaba agamagiri arirasaena manaka napiyewe. We, tige tisa ka'waina ae'wakaba: Karaisiti nkao'yagara mintuwema, napiyemi'naba, aeba taekaba mayama napiyeno: Naeba Karaisiti nkao'yagara miyosa puma igeba kaga aokina mintawema, taekaba napiyeno. ⁸ Piya, Wa'egamaba yoga pikena esegiyenaba tamintipa ata puritakena wanane. Pi nkesegiyenapa nama kiyesa puma esegima asiritakenaga tamintiye. We, naeba pi ntugaraka

tae tige maete ikubopa, naeba kampa nanipa pukuwe. Kampa. ⁹ Piya, esa kaema timopa abigina naekaba tiyekuru punatasanagaba kampa nabiyu. ¹⁰ Piya, ka'isa kina'miba maya unatawe: Esa'wapipa esegi kunda kamana'amana kaema tamintana, aeba taorapa ampiyemipa kampa esegima pegina kamana'wampaba uwaena kanta piye, yewe. ¹¹ We, piya ye kina'mitaba mayama abiyo: Taeba pagasara mintata kamana kaeyompe, pi kamana'ama nkauwapa tikapi mpinta aborakunema, napiyiyo.

¹² We, taeba taekuru puma, ka'isa i'wai mpaete iye kina'mige ba taeba ka'masa puma miyunemaba, kampa yune. Piya, igeba iyokinapa agama mare-u me-u puma i'waipa maete ima, aibo'enaba pewe. ¹³ Piya, Kotiba yoga uratantinkamana pikaba ta'mu pumagi, kamanapa ukune. Tonaraka kampa ukune. We, uratanti ntugaba tigeti kaga aboraiyoma uratantiye. ¹⁴ Piya, taeba maru'enaba e'ero mpari wama tigeti irosa'ma Karaisiti nkaogi mono kamanapa urimintompene. We, taeba kampa tigeti wama irosaompesinta, kamanatipa taeti a-nkaboraiyo, uma nagaresine. ¹⁵ Piya, taeba to kina'mi ntugaraka wanane. Taeba Koti yoga uratantinkamana pikaba ta'mu puma taupa maete iyune. Piya, timatiti'enamaba anosakana tikapi yoga agorempa nkau'wapa aborama tabe pusanaga tabiye. ¹⁶ Piya, tikapi tabena aboraka, taeba wasana tika'i mintanagiti uma aogi mono kamanapa urite wama aborasanaga tabugaye. Piya, a'yugu taeba ka auka'i wama to waina ntugaraka tae tau'ikune. Pipa kampa.

¹⁷ We, mono isa'amaba maya iye: Ka'waina aeba a'mu kamana ikena untanaba, Wa'egawamaka uma a'mu kamanapa yeno, iye. ¹⁸ Piya, ka'waina aeba ae'wa nkau'ima asagayukibemipa, Koti nkaobipa kampa kanarasakiye. We, Wa'egawama to ka'waina nkau asagayukibi'naba agega'eraka waikiye.

Kampari aposoromi nkagowaiapa Poro uma aborantiye

11 Tige ba abintigi, anagi kamana'anto urimeno. We, anagi kamana'antonepa aogima abiyo. ² Naeba tige ba to ki'i wasanaga Koti nkaobi tiba puritama, to kipa akunikena puwe. Piya, nare ntare puma miyi nkaragawaepa awaeta menkatamisa puma naeba tige ba Karaisitika agebantaka, aeti atokaeritakena puwe. ³ Piya, kuyawamaba ago'ena puma Ibi amiyo puntisa puma, ka'isa kina'mi napiyenaripa paibusanaga kabiritauwe. Eya, Karaisititi atokaema taga nare ntare kitasa paiburitananaga tara tara nagi napima kabiritauwe. ⁴ We, tigeti ka'waina irosa'ma Isukaba tae urimintompesa pumaba kampa. Toma urimikibipa karu'ena aegarakibewema, napiyuwe. Piya, Aota Awamusa maentasa pumaba kampa. To aborarimikibi nkawamusapa karu'enaba maekibewema, napiyuwe. Piya, aogi mono kamana taetisa aborarimintompesa pumaba kampa. To ka mono'ena aborarimikibipa, pipa tige ba kampa akayunta karu'ena uma abigina aogi pukiyema, napiyuwe.

⁵ Abiyo. Naeba abopa, i maete iye nkaosoro kanta kinatimpi nkimentantiba kampa miyuwe. Pipa kam-

paye. ⁶ Tagane. Kamana ukenaba kampa aogima iye-
ma napiyepa, pipa aerawane. Mono abikenaenagaba
kampa aguyosagauwe. Piya, a'ya'ma yugaretasa taeba
a'ya'ma abikenaenarepa ago aborariyakokiri abewe.

⁷ Tigeba abintawe. Koti mpono kamanapa naeba
tigepa urimintuwe. Pi ntugarisaba ikantepa kampa
maentuwe. Kampaye. We, pintana popa tige tigeripa
maete isanaga nae'ne ntageba maete tumintopa, pipa
Koti nkaobipa aguntaena puntuwa, a. ⁸ Piya, tigeti
mono yuga pikenaga tigetisa wanane. To ka'isa ai'aru
pe kina igetisa tao'maekena yabapa esuma iparintone.
⁹ Piya, paipa tigege mintu, kotakaba aisaganto ntaga
kampa kuntaenaba urimima esuritantuwe. Kampaye.
Mono kina'miba Masetoniya maba atate tige mari
kananta, igeba maete mentamintawe. Pi ntaga kun-
taenaba ka'enaba kampa puritantuwe. Aintigeba kaga
pabiyama kampa kunta puritakuwe. Kampaye. ¹⁰ We,
Karaisiti taga kamana'amaba naeti waintegi, naeba
taga yuwe. Piya, a'ya'ma Akaiya auka'iba nae pon-
tanagaba nage asagayukenaba kampa akunikibewe.
Kampaye. ¹¹ Nana piyema naeba piyaenaba puwe, a.
Naeba tigepa agu kao'ena kampa aborarimuwa, a. We,
naeba agu kao'ena puritauwemaba Kotiba aogima
agantiye.

¹² Pi a'ya'maena popa pipa pabiya puta wakuwe. Pipa
uwaba kampaye. Ka'isa kina'mi igeba: Poroge ka'masa
puma tabe yuga punema, untini i'waipa maete iyeka
akayusanaga pabiya pukuwe. ¹³ Piya, pi kana kinapa
kampari aposoro kina mima monotaka tiyobi
airarikaeyawe. We, igeba Karaisiti nkauposoro tae kanta
puma miyewe. ¹⁴ Pipa aoso'enaba kampa puwaeyawe.
Kampaye. Piya, Satani aewa tamiyo'ena puma e'wasae-
nayaga enisore kina kanta puma miye. ¹⁵ We, ae'wa
kayokaya kina'wapa igeba Koti nkarupu kayokaya kina
kanta puma miyekaba a-pami piyo. Aintiba yogawaim-
pa pisa puma antota'ena maekibewe.

Poroba aposoro yugawatasa tabe kuntuyenaba maen- tiye

¹⁶ Pigoya, naeba yo kamanapa to kake ikena puwe.
Piya, a'yugu ka'wainaba: Anagi yagaragawe,
unatakiye. We, anagi yagaragawe unatagiripa, uwa
nababiyo. Kanarane. Ibaba tiyobipa naupa uwaenanto
asagayukuwe. ¹⁷ Piya, naeba ma kamana ukubopa,
Wa'egawama nkawamu wasimaba kampa ukuwe. Nae-
ba anagi'ena pusu puma uwaba naupa asagayukuwe.
¹⁸ Eya, uwaena kina'miba arirasaenaga i'mu kamanapa
uma i'waipa maete iyeka, naeba pabiyama naupa
maete ikuwe. ¹⁹ Piya, anagi kina'miba kamana urime-
giri abima kanara pewe. We, tigeba aogi napiyenayaga
kina mintawe, a. ²⁰ Piya, ka'wainaba tiraku'ma
kayokaya'enawata iga'na puritagiripa, kanara pewe.
Eya, ka'wainaba timiyo puritamawo, titasaenaripa
tipa'u'mawo, agebig'o'ena puritamawo, tiyobi aya ka-
sutasa tiyeguyiripa tigeba uwa atama kanara pewe.
²¹ We, taeba kampa pabiyama ataba puritaune. Kam-
paye. Pikaba ayama napiyewe. Taekaba: Amu kina kan-

ta puma miyewema, napiyewa, a. We, pika nanipa
puwe.

Pigoya, ka'waina aeba miyemintanawano, pem-
intanawano ukibipa, naegeba pikaba kaga uma naupa
maete ikuwe. We, naeba aibo kina'mi usu kamana
yuwe. ²² Piya, ige'waika: Yuta ago kina mintune yepa,
pabiyama naegebewe. Ige'waika: Isureyo ago kina
mintune yepa, pabiyama naegebewe. Ige'waika:
Isureyo ago kina mintune yepa, pabiyama naegebewe.
Igeba: Abara'amu nkaga'nurawe yepa, pabiyama
naegebewe. ²³ Igeba: Karaisiti ntuga kinatawe yepa,
naeba asu igasima pi ntugaba tabera puwe. We, nae-
ba aibo kina'mi usu kamana uma nau maete iyuwe.
Piya, naeba araga ntuga puma asu igasimagi, iga'na
namapi uwoma ntaga mintuwagini, kampa aisema ka-
nara kasotasa naeguyugu, uwaena yaga pu'wakena
puntuwe. ²⁴ Piya, nayaka'muta Yuta kina'miba iga'na
kasutasa tabera naeguyuguna 39 puntiye. ²⁵ Kakagara
eru kasutasa naeguntane. Kapa pipa yaba kasutasa
maebuma tabera naeguntane. Piya, kakagara wanip-
isa kareba aegasagasubaoga wanipi naisuwakena
puntone. Piya poga, ka asege ka pake kayo wani
nka'eti mintantone. ²⁶ Piya, uwoma ntaga pagasa ki'i
nasuwapa, anompankamaba ata punatakena pogini,
ke kina'mibe nae tupisa kina'mibe to marisa kina'mibe
kaga ata punatakena puntawe. Eya, tabe kumapinti-
wo, kabubintiwo, kayo wani nka'etiwo miyuwagana
ata punatakenaba aborantiye. We, kampari mono ki-
na'miba kaga ata punatakena puntawe. ²⁷ Naeba ara-
ga ntugaba esegima punta, uwaena yaga asenabintisa
yuga punta nauba kampa waintone. Naeba naninta
wanika naga'ena naboga, uwaena yaga i'miyuwagana,
esiba naboga, kainekeba aguyosakantone.

²⁸ We, pi'na nane. A'ya'ma yagaba naeba a'ya'ma
monota ai'aru pe kina iyo'maekenaga napiyogana
kuntaba nabiye. ²⁹ Piya, ka'wainaba monota kampa es-
egiyena waintipa, naegeba kaga nantara potauwe.
We, ka'wainaba aguntaenabi paibemi'nakaba naeba
namo potauwe.

³⁰ Pigoya, nananetasa naupa maete ikuwe, a. We,
Wa'egawama nkesegiyena aborasanaga magimagiye-
nanepa maete ima aborakuwe. ³¹ Eya, Koti, aeba
Wa'ega Isu nkaba, agoyaenabi mpiyaba miyi'na, aeba
kamana'nepa taga yopa pipa abiye. ³² Pigoya,
Tamasiko kumata mintuwapa, wa'ega yagara Aretasi
otanti kiya yagara'wapa uwaitaogini narakurikenaga
Tamasiko kuma kabera kabintawe. ³³ Piya puguni,
ka'isa nao'mi igeba wa'nu kupi ira'natamagini, kagisa
abakupintisa mo nagasugu, ae ayapisa naegaka wa-
gaintone.

Amonta ki'i Kotiba uwaena kamana Poropa ayakintiyeye

12 Pigoya, tae tage asagayukena kamana yokana-
ba, kampa aogi purataye. Aerawane. Naeba tiy-
obi nae nage to kake asagayukuwe. Eya, naeba amato
puma to ka'isa kamana, Kotiba amonta kamanake
kakama kamanake aborantika ukuwe. ² Naeba Karaisi-
titi atokaenta yagarama nkagoba kapa agantuwe. Pi

ntagaraba naewe. Piya, paipa miyuwagana Kotiba inatisa mantara nababute ima nayakogana, 14-wa kabu a'ya wantiye. Pigoya, naeba nau'yagape, naupa kampa waintape ima agantopa, pipa naeba kampa abintuwe. Koti mana abintine. ³ Piya, Kotiba Paratisibinti, ae'wa ntauca yugabinti nababute ima nayakoga agantuwe. We, naeba nau'yagape, naupa kampa waintape ima agantopa, pipa naeba kampa abintuwe. Koti mana abintine. ⁴ Piya, aeba nayakoga, mabisa kina'mi kamanatepisa kampa ukenaenaba abuntuwe. We, pika mabisa kina'miba aborakenaga akumpa'ma mintiye. ⁵ Piya, aboranamintintanagaba nageba asagayukuwe. We, uwa nau'nekaba kampa maete ikuwe. Kampaye. Wa'egawamaba esegiyenawapa magimagi nau'nepisa aborantika, asagayukuwe. ⁶ Pigoya, nae nage maete iyosinta, naeba anagi yagara kantaba kampa posine. Kampaye. Naeba taga kamana yosine. We, a'yugu wasanamaba pi kamana abima nae nage uwa maete inati isanaga, nae nage asagayukena kamanapa kampa uwaba ukuwe. Kampaye. Piya, nae mikenanenepa yoga kamana ukenaenanepe abima, pi nkawameta nae nage asagayuyekana kanarasano.

Poronkaupi akena waintasu punitiye

⁷ We, Wa'egawamaba uwaena kasa'enaba abora nayakintiye. Pika nae'ne nagebigo'ena pusanaga nae naupi akena atantegina waintasu piye. Pipa Satani kayokaya yagara kanta puma naeguma asi nasi nageba maete tumemika, kampa nagebigo'ena pukuwe. ⁸ We: Pipa nagasanema, Wa'egawamaka kega'e yuwagana kakaga punitiye. ⁹ Piya yuwagana aeba kamana'wapa mayama a'wae punamintiye: Awagae-nanempaba kanarasagataye. Piya, esegiyenanempa nkau'wampaba wasanami mpagimagiyenabisa aboraye, untiye. Piya, Karaisiti nkesegiyenamaba naeti waisanaga magimagiyenanekaba napima taberna'mu pukuwe. ¹⁰ Piya, Karaisititaka esegiyenanepa kampa waintipe, wasanami akayasunatape, toma toma kuntuyenama aboranamemipe, karena punatape, ataenaba naeti aboramipe, pikaba nantawamaba aogi piye. We, esegiyenane kampa waintegipa, pi ntagaba karu'ena esegiyenaba maeyuwe.

Poroba Korinti kina'mi nkimatiti'ena esegi puwaitantiye

¹¹ Pigoya, naeba anagi yagara kanta puma mima ma kamana yuwe. We, tigeba uma aogi punatasinta naeba esegimaba piyaba kampa urimosine. Piya, i maete iye nkaosoro kanta kinatimpi nkimentantiba kampa miyuwe. Pipa kampaye. Naeba Koti nkaobi mana uwaena kanta puma mintuwe. ¹² Piya, tige tikapi mintantopa, naeba paebuma mima taga aposoro yugama nkau'wapa aborarimintuwe. Eya, toma toma awame'enabe kasa'enabe, tabe esegiyenabe aborarimintuwe. ¹³ Pigoya, to monota ai'aruyenabi aborantantaba ka'antoba tigeti kampa aborarimintuwe. Pipa mayamawe: Naeba kotatipa kampa paibuma, pi kun-

tuyenaba kampa aborarimintone. We, pi aibo'enanekaba nantara puwa, maenagasiyo.

¹⁴ Piya, naeba tarara ago tigantuwe. Pigoya, ibaba to kake wama tigakenaga yokege puwe. Wamagi, kuntuenaba kampa aborarimukuwe. Kampaye. Kotati paibukena wanane. Uwa tige tigekekenagawe. Piya, yagaramiba igeba maema aki puma ino ibagi iyo'maekena yugaba kampa pegini, ino ibagi igeba aki puma yagarawaipa imima kabiyewe. We, naeba tige tiba mintuwe. ¹⁵ Piya, tige timankama tiyo'maekenaga naeba a'ya'maenanepa kasiwaekubopa, kanarane. Eya, naeba agu kao'ena tabera puritaogiri, ayabaya pegiri agu kao'ena antota'ena tarantoba punatawe.

¹⁶ We, ka'isa kina'mitaba naekaba maya yewe: Tagane. Aeba ka'enarepa kampa paibuntine. We, aeba karo'ne kara'ne suma ago'ena puratama tabaibiyema, yewa, a. ¹⁷ Pigoya, naeba ka'isa kinapa ago uwaitauwagani tigetiba wantane. Piya, ige yugarisa ka'isaenaripa paibuntuwa, a. Pipa kampaye. ¹⁸ Piya, naeba Taitasipa otawagana tigeti wantine. Eya, to ka mono yagara otawagana aege wantine. Pigoya, Taitasiba ka'endaripa kampa paibuntine. Kampaye. Aebe naebe ka taumarasa mono yuga pumagira, tikapipa aogima nasintomene. Pipa ago abintane.

¹⁹ Pigoya, a'ya'ma kamana kaema timompepa, pika tigeba: tae taobi kamana'wai uma aogi pikena pewema, napiyewe, a. Piyaba kampaye. We, nabugai ntao'mitaba, taeba Karaisiti atokaemagi, Koti nkaobi pa kamanatepa uma tige timatiti'endaripa asiritanema, uma kaeyune. ²⁰ Piya, naeba tigeti kanakiripa mikenanarimpa kampa arupu pusanaga, naekuruba puwe. Eya, naeba tigeti aborama a'yugu puritanaga aogima kabiyiyo. We, tigeti kanama maka kamanana, tigo bi pikenaenawa, kabirakenaenawa, agintanawa, akaya kamanana, wasana ika'i kamana uwaitakenaenawa, tigebiga'enaenawa, atataranawa, suma tikapi agasanaga naekuruba puwe. ²¹ A'yugu tigeti to kake wakana Kotinempa tige tiyobi nae nage maete tumisanaga, naekuruba puwe. Piya, tikapisaba uwaena kina'miba aguntaenawaipa kampa ikabitama mintigipa, pai punta nki'nintanawaipa kumiyanawaipa kupiyonawaipa kampa ikabitama kampa asu'a puntaka, naekuruba puwe.

Imatiti'enara kabikena kamanane

13 Pigoya, ibaba naeba tigeti iyekana kakagasa pukiye. Wama uma irosakini, ka'waina kamana'wapa otamaginiba mono isa'ama kamana aega'ma, tarawo kakagawo ka tiwamu yiginaba arupu peno. ² Piya, paipa tigeti wantopa, wasana agunta punta kinape to ka'isa kinape obina kamanapa urimintone. Piya, tarasa puma wanto ntagaba obina kamana urimintosa puma, naeba to kakema pagasara yuwe. Piya, wama tigeti uma agakanaba, ka aguntaena pukibi ntagara uwaba kampa atakuwe. ³ We, Karaisiti nae nawamupisa aboramipa kampa napiyewa, a. We, Karaisiti aeba tigeti yogawapa yubu yabuba kampa piye. Aeba tige tikapipa esegi yuga pusu pipa,

agaiyo. ⁴ Piya, aeba yubu yabu pusu pogini maripo yarapa aeguyuguna, to asintikana Koti nkesegiyenara mintiye. Taeba pabiyama yubu yabu puma miyune. Eya, aeti atokaema mima, aega kaga Koti nkesegiye-nara mima, tigtiba yogaba pune.

⁵ Tigeba timatiti'enayaga miyebera aya pewe. Pi'na tigupa aegasama agantana agowapa aboraiyo. Piya, Isu Karaisitiba tigupipa mintipa, pi'na nkau'wapa kampa abewa, a. We, timatiti'ena kampa waintisinta aeba tigupipa kampa mintisine. ⁶ Pigoya, tigeba taepa tagama taeka: Igeba mono ki'isa kampa paga pawe, usanaga nabugaye. ⁷ Pigoya, Kotiba kabiritakiri ataenaba kampa aboranema, nunamuba otamagita miyune. Taepa tagaigita, mono'ama nkau'wantaga'ena aborawe, usanagaba kampa yune. Kampaye. We, wasanami nkiyobi taeba paga pasu pompepa, aerawane. Tigeba arupuyenama nkau'wantaga'ena penoma, ka'antoga nunamu yune. ⁸ Eya, taeba tagantana akayukena wanane. Taeba tagantana mana pukena pune. ⁹ Piya, taeba yubu yabuba puma miyokiri, tigeba esegiye-nayaga miyepa pikaba tantawamaba aogi piye. Piya, tigupa esegima anosanema, Wa'egamapa nunamu otaune. ¹⁰ Piya, naeba tigeti wama tiki nakiyena puri-

tasana maru'ena pagasarasa obina kamana kaema timuwe. Piya, Wa'egawamaba esegiyena naminti pipa akasabakasasa puma tiyeba'marakena wanane. Uwa kiyesa puma imatiti'ena esegima anosanema, namintine.

Nagarikena kamanane

¹¹ We nao'mitaba, kamana'nepa uma mayama nagari yuwe: Tigeba aogi tintabarima miyiyo. Piya, obina kamana'nepa abintiri, tigupa maema aewarama miyiyo. Tigeba ka tintabarima paruyenabi mpiyiyo. Piya pukubepa, Koti aeba agu kao'enamape paruyenamape agowamaba tigege miwaema miyeno.

¹² A'ya'ma mono kinapa tiyapa imima aogima tiyo'ena piyo. ¹³ A'ya'ma matasa Kotiti atokaeya kinamiba: Aya pewe, yewe.

¹⁴ Pigoya, Wa'ega Isu Karaisiti nkawagaenawampage, Koti nkagu kao'enawampage, Aota Awamusa'ama ka tintabariritama atokaeritakenaenabe, a'ya'ma tigeti waima waiyeno.

Pororo piya isa kaentiye.

Karesiya

1 Naeba Poro, aposoronawe. Piya, aposoro yugara wasanamiba kampa unatauguna, to ka yagaramaba kampa yuga aboranamintine. Kampaye. Isu Karaisiti aebe, purintapisa asitanti ntagara Koti tababe, isigeba unatantamene. ² Naebe a'ya'ma naege miye mono kina'miba ma nkisapa kaeyokana, Karesiya mari monota ai'aru pe kina'miti tigeti waye.

³ Taba Kotige, Wa'egare Isu Karaisitige, isigetisa awagaenabe paruyenabe tigeti waima waiyeno. ⁴ Piya, Karaisiti aebe tabarempa Koti nkabemintana aega'ma aguntaenaretaka aumawapa kasima, kamparagaena mampabi ibanto waintintanabisa akariyobatataye.

⁵ Piya pika, taeba Koti nkagega'e uma asagayuyaba miyeno. Tagane.

Aogi kamanapa ka'anto waitiye

⁶ We, tigeke naeba pami puwe. Karaisiti nkawagae-nawataka Kotiba tigege'e uma tiba pegiri, tigebe karu'ena agaite aogi kamanapa toma aegaraga, naeba abite tabe pami puwe. ⁷ Piya, to ka aogi kamanapa kampa waitiye. Kampaye. Ka'isa kina'miba napiyenaripa paibukena puma Karaisitintana aogi kamanapa maema a'wae ubewe. ⁸ Piya, taeba uma taga kamana aborarimintompene. Pigoya, taewo, mantarasa enisorewamawo, akayuma kasa mono kamana urimik-ibipa, piya ukibi'naba a'abibinti aesawano. ⁹ Eya, paipa taeba kamanapa ago urimintompeka ibaba to kake yuwe: Ka'waina aebe kasa mono kamana urimima, pai tige maenta kamana akayikibi'naba, a'abibinti aesawano.

¹⁰ Ma kamana'nekaba ayama napiyewe. Ibasa kamanapa naeba wasanami nkiyobipera Koti nkaobi yuwe, a. Wasanami asoyaena punatataka yuwa, a. We, wasana asoyaena puwaitaosinta, pipa Karaisiti kayokaya yagaraba kampa miyosine.

Poro aposoro aborantemi kamanane

¹¹ We, nao'mitaba, naeba urimekiri aogima abiyo: Naeba aogi kamana pai aborarimintopa, pipa wasanami wanane. ¹² Pipa ka yagaramaba kampa aboranamintine. Ka yagaramaba kampa nayakintine. Pipa kampaye. Isu Karaisiti aewa aboranamintine.

¹³ Pigoya, naeba pai Yuta kina'mintana aegarantopa, tigebe ago abintawe. Piya, pi ntagaba naeba Koti mponota ai'aru pume kina agasiya kama puwaitamagi, pi mpono maegaikenaraka puntone. ¹⁴ Piya, naeba nayabama kamanapa esegima aega'ma agasiyaena puntuwe. Eya, Yuta kina'mintana aega'ma Yuta kina'mi

nkibakapi naeba ka kananepa igasimagi agasiyaena puntuwe. Pipa ago abintawe.

¹⁵ Pigoya, paipa nanonempaba kampa yakari punatantogana, pi ntagaba Kotiba aewa ntapima awagaenawatasa kega'e uma: Aota miyoma, unatantine.

¹⁶ Eya, aebe: To marisa kina'miti uma yagaranempantana aborawaimomagina, abemintana aega'ma yagarawampa nkagoba aboranamintiye. Aboranamintika, naeba wasanamiti ige kamanapa kampa wama abimagi, ¹⁷ Yerusaremi kumatiba kampa ima aposoro paitanantana kina'mi kamanapa kampa abimagi, naeba Arebiya mari wama umimagi, ainti a'wae puma Tamasiko kumata irosantuwe. ¹⁸ Aibumagi, aintiba kakaga kabu wagasaga naeba Yerusaremi kumati ima, Pita asu agama nagisa ka'amu yaga aege mintantone.

¹⁹ Piya, pi ntaga naeba a'ya'ma aposoro kina'mi wanane. Yemisi, Wa'egawama nka'nantoba, abiwapa agantone. ²⁰ We, ma kaeyo kamanapa Koti nkaobipa kumpari kamanapa kampa kaema urimuwe.

²¹ Pigoya, aintiba naeba Siriya maribe Sirisiya maribe wantone. ²² Piya, pi ntagaba Yutiya marisa Karaisiti mponota ai'aru pume kina'miba igebe naowarapa kampa nagantini, ²³ igebe mayama nawaga kamana'amana abintane: Pai kama puratamagina tamatiti'ena aegukena punti'naba, ibaba pi kamanapa aborayema, abintane. ²⁴ Piyama nawaga kamana abimagini, pika igebe Koti nkagebe asagayuntawe.

Aposoro kina'mi Poroge ka'ena puntawe

2 Pigoya, nagisarisa tarawa tarawaki tumpaema kabu a'ya poga, naeba to a'wae puma Yerusaremi kumati intuwe. Piya, Panabasiba nababoga, Taitasi ababute kaga intune. ² Piya, Kotiba kamana uma aboranamegi abite imagi, to marisa kina uwaimo mpono kamanapa naeba uma aborawaitantuwe. Eya, ige waita kiye kina'amana uwaimima, pai punto ntugabe iba po ntuganepe a'yugu pusanaga uma aborawaimintuwe. ³ Pigoya, Taitasiba naege inti, aebe Kariki yagarawe. We: Pika au kasama Yuta kina'mi nkara'ena potaomaba, kampa unatantine. Kampaye. ⁴ Piya, ka'isa kumpari kina, mono kina kanta puma miye kina, igebe kakama kanama ampa pai'magini: Au kasao, untawe. Igebe ampa pai'ma Karaisiti Isu agoyaena tamomentana kunki agama, paisa ago kamana'ama amentapinti tatama iga'na puratakena puntawe. ⁵ Piya pugu, taeba ka yaganto kamana'waipa kampa aega'ma abuntune. Kampaye. Piya, mono kamana'ama nkago kam-

paraga pusanaga tigeti waiyenema, taeba ige kamanapa kampa aega'ma abintune.

⁶ Pigoya, mono kiye igi wainta kina'miba, igeba kamana kasa'enagaba kampa amato puma unamintane. We, ige waintika kampa naekuruba puntuwe. Piya, wasana intapera tumintapera Koti nkaobi ka kanara mintawe. ⁷ Eya, igeba kasa'enagaba kampa unamintawe. Piya, Kotiba Pita: Yuta kina'miti wama mono uwaimoma, otantisa puma: Namu'isa kina'miti wama monopa aborawaimoma, unataogini agantawe. ⁸ Piya, Pita Yuta kina'mi nkibakapi aposoro yugara otanti ntagamaba pabiyama naeka namu'isa kina'miti wama aposoro yugara unatantine. ⁹ Pigoya, tabe igi wainta kina Yemisiwa, Pitawa, Yoniwa suma, igeba Koti awagaena namima yugara unatantintanaba agamagini, igeba Panabasike naeke iya tasimima ka tantabarima, tasigepa: To marisa kina'miti wama yoga pisoma, urasitama, igewaika: Taeba Yuta kina'miti yoga pukune, untawe. ¹⁰ Pigoya, igeba mayama to ka kamana untawe: Tigeba kusi kina'mikaba aogima ntapima iyo'maeyiyoma, urataugu, naeba pintanagaba nabugaoga, esegima yogaba puntuwe.

Pita nkaibo'ena Poro aborantiye

¹¹ Pigoya, aintiba Pita kanama Antiyoki kumati aborama ata poga, naeba ae aobi kamana'wa akayuntuwe. ¹² Piya, paipa Yemisi nkaokina'miba kampa aborauguna, aeba to marisa kina'miti atokaema naninta naogini, aborauguna aeba Yuta kina'mikaba aekuru pumagina, igepe itate abira mintantiye. ¹³ Piya pogini, to ka'isa Yuta kina'miba aeti atokaema kaga kumpariyena puguna, Panabasiba aewape kumpari napiyenawaipa maema kaga puntiye. ¹⁴ Piya pugu, naeba agauwapa, igeba taga mpono kamanakaba kampa arupu puma nasugu, igategi, ige iyobi Pitapa mayama omintuwe: We, kaeba Yuta yagamaga to kina'mintana iyega'ma mima Yuta kina kantaba kampa pempeka, ayamabaya kaeba to marisa kinapa: Yuta kina'mi pesantanaba piyoma, esegima uwaimene, a, uma abigantuwe.

Yuta kinape to marisa kinape imatiti piginaba i'ikiye

¹⁵ Pigoya, taeba to marisa agunta kinapisaba kampaye. Taeba Yuta tupisarawe. ¹⁶ Pigoya, taeba abintune: Ago kamana aegarami'nakaba: Arupu kinanema, Kotiba kampa otanta, Karaisiti Isuti amatiti pukibi'naka: Arupu kinanema, otaye. Pipa abintune. Piya, ago kamana aegarakena yugawanane. Taegeba Karaisititi tamatiti pompentanaraka arupu kina aborakenaga Karaisiti Isupa aegarantune. We, ago kamana aegarakena yugasaba arupu yagaraba kapa kampa aborakiye. Kampaye. ¹⁷ Pigoya, taeba Karaisititi tamatiti puma arupu kina aborakenaga, tagu'amaba to marisa agunta kina kanta puma miyompenema abompeka, taeba: Karaisitiba to aguntaena aboranti ntagarawema, ukuna, a. Pipa kampaye. ¹⁸ We, naeba kaitantontanaba to kakeba ituru pukubopa, pipa taga kamana akayukena yugara torebata aborakuwe.

¹⁹ Piya, ago kamana'amaba agonepa aboraoga, pi kamana'amati pu'wantoka Kotiti atokaema miyekanaba toba iga'naba kampa punatakiye. ²⁰ Eya, naeba maripora Karaisitige itanataugu purintuwe. Piya puma, ibaba naenepa kampa agauwe. Kampaye. Karaisiti aeba nagupinti e'wasaenayaga mintiye. Piya, ibaba a'ya'ma mabi nasikenaenanepa namatiti'ena manane. Eya, Koti Ntagarawamaba agu kao'ena punatama naeka au-mawapa kaintegi, ibaba aeti namatiti puma mintuwe. ²¹ Piya, naeba Koti nkawagaenawapa kampa kasuwe. Kampaye. We, ago kamana'amaba kanara arupu kina aborarasinta, Karaisitiba uwa purintesine.

Tamatiti'enama kipe ago kamana'ama kipe tomatomane

3 We, Karesiya kina'mitaba, tigeba aibo kinane. Piya, paipa Isu Karaisitipa wasanami nkiyobi maripora ita'atanta kamanapa urimuwigiri, tigeba tiyobisa agasu puntane. We, ibaba kiyo'ena ke puritagina tiyoba atikaeye, a. ² Pigoya, naeba ka'enamanaka mayama tibigakiri unamiyo: Tigeba ago kamana wasima tiyapisa yuga puntiri Awamusapa mayabera, aogi kamana abima timatiti puntiri maeyawe. ³ We, tigeba aibo kinatawa, a. Maru agobima Awamusa'ama ntuga puntiri, ibaba tigeba arirasaenarasa nagarikena pewa, a. ⁴ Piya, marupa tigeba aota kina aborama kuntaena aesagabintapa, pipa uwawa, a. Nae napiyopa uwaba kampaye. ⁵ Piya, Koti Awamusapa timimagina abakatipi esegiyenawapa aboraye. We, tigeba ago kamana wasima tiyapisa yuga peka aborabera, aogi kamana abima timatiti peka aboraye.

⁶ Piya, Abara'amuka mono isa'ama maya iye: Abara'amu aeba Kotiti amatiti puntika, Kotiba: Arupu yagarawe, otantiye, iye. ⁷ Piya puma, imatiti pe'nagiba igeba taga Abara'amu ntagarawema, ago abintawe. ⁸ Piya, to marisa kina'miba imatiti puma arupu kina aborakibewema, Kotiba abimagina, pi nkaogi kamanapa Abara'amupa omintiye. Piya, mono isa'amaba maya iye: Abara'amu, kaepisa a'ya'ma kina'mitiba a'muntanaba aborawaimukuwe, Kotiba omintiye, iye. ⁹ Piya, Abara'amuba amatiti puntegini, a'ya'ma imatiti pe'nagiba aega kaga Koti nka'muntanabi pasewe.

¹⁰ Pigoya, a'ya'ma i'ikenaga ago kamana wasiye kina'miti a'abibi nkaesakibe kamanapa waintiye. Pika mono isa'amaba maya iye: A'ya'ma ago kamana isapi kaentantanaba kampa wasiye kina'miba a'abibi nkaesawaewakibewe, iye. ¹¹ Pigoya, mono isa'amaba to maya iye: Ka'waina Kotiti amatiti pekanaba: Arupu yagarawe, omekana e'wasaenabi mpikiye, iye. Piya, to ka'waina ago kamana'ama kipa aegarantanaba, Koti nkaobipa arupu yugara kampa mikiyemaba, ago abune. ¹² Piya, ago kamana'amaba amatiti'enaba kampaye. Pika mono isa'amaba maya iye: Ka'waina ago kamana wasikibipa, pitasa e'wasaenaba maeyano, iye.

¹³ Pigoya, ago kamana'amaba a'abibi nkaesawaiyoma, uratantegini, Karaisitiba tao'maema ae'wa nkautasa pi nkantota maema ika puratantiye. Pika mono isa'amaba maya iye: A'ya'ma yara ita'itanta kina'miba

a'abibi nkaesakena kinane, iye. ¹⁴ Piya puntagini, to marisa kina'miba Karaisiti Isuti atokaeyigini, igeba Abara'amu aboraminti nka'muntanabi ubasikibeka puntiye. Eya, taeba tamatiti puma pai Koti uraminti Nkawamusa maekubompeka, Karaisiti piya puntiye.

Ago kamana'amaba maru utaratanti kamanapa kampa maegaikiye

¹⁵ We, nao'mitaba, naeba meto kamanapa urimekiri abiyo: Taeba piyaena pune: Piya, ka'wainaba pu'wake-naenawakaba napima esegi kamana'wa segipa, taeba pi ntagarama kamanapa kampa akayumagi, to ka'isa kamana kampa amato pune. Kampaye. ¹⁶ Pigoya, Kotiba kamana'wapa Abara'amupe yagarawampape esegima uwaisimintiye. Aeba uwaena yagarawakaba kampa untiye. Aeba ka yagarantowaka untipa, pipa Karaisitiwe. ¹⁷ Piya, kamana'nempa nkagoba mayamawe: Kotiba marupa kamanapa esegima otantogana, aintiba 430 kabu a'ya wagasoganaba, Koti ago kamanapa aborantiye. Aboraogana, pipa pai esegima potanti kamanapa kampa akayuma maegaintiye. Kampaye. ¹⁸ Piya, taeba ago kamanapa wasikena yugarasa aboraramikibintanaba maeyompesinta, utarantanti nkawaga kamanawatasaba kampa maeyompesine. We, Kotiba: Uwa kamukuwema, Abara'amupa otantintine.

¹⁹ Pigoya, nanaraka Kotiba ago kamana'wapa aborantiye, a. Piya, wasanami akayukenaenawaitaka aborantiye. Aborataogana wairite kanamagina, otanti ntagaraba aborakanaba nagariyema, untiye. Piya, enisore kina'miba akapisa yagaramatasa ago kamana'wapa aboraramintiye. ²⁰ Piya, akapisa yagara atarawaisitakena yugaba piye. We, Kotiba Abara'amupa kamanapa omintipa, akapisa yagara wanane. Ae abintoba omintine.

Ago kamana'ama tamatiti'engaraka yokege purataye

²¹ Pigoya, Koti nkago kamanape utaratanti kamanape kamaena pesa, a. Pipa kampaye. Piya, ago kamana'amaba e'wasenaba aboraramisinta, pi nkago kamanatasaba arupu kinapa aboraompesine. ²² We, paisa mono isa'amaba a'ya'ma kina'mitekaba: Agunta kinatawe, urataye. Piya pegini, a'wae puma Isu Karaisititi imatiti pe'nagipa Koti otantintanaba imiye. Eya, aegaraompe kina'mitepa tamiye.

²³ Pigoya, paipa tamatiti'enaba kampa aborantogana, ago kamana'amaba iga'na puratantiye. Eya, tamatiti'ena aborakibi ntagaga iga'na puratantiye. ²⁴ Piya, ago kamana'amaba kabiratakena wairite kanaogana Karaisiti aboraogana yogawapa nagarintiye. Eya, Karaisititi tamatiti'ena puma arupu kina aboraiyoma, kabiratantiye. ²⁵ Pigoya, ibaba tamatiti'enaba aboragi, taeba ago kamana'ama nkamentapintiba kampa mintune.

Tamatiti'engaraka Koti ntagaraenaba pune

²⁶ Piya, tigeba Karaisiti Isuti atokaemagiri, a'ya'ma kina'mitaba timatiti'engaraka Koti ntagaraenaba pewe.

²⁷ Eya, a'ya'ma Karaisititi atokaema paitanta kina'mitaba, tigeba Karaisitige ka kanta puma miyewe.

²⁸ Pigoya, ae aobi pako pukenaenaba kampaye. Yuta kinano, Kariki kinano, kagane. Kayokaya kinano, uwa miye kinano, kagane. Wawo, wayano, kagane. Eya, a'ya'ma Karaisiti Isuti atokaeya kina'miba ka kina'ena puma miyewe. ²⁹ Piya, tigeba Karaisititi atokaeyapa, tigeba Abara'amu tu mpimagiri, tigeba pai Koti otantintana maekena kinatawe.

Karaisiti ntugara Koti ntagara aboraune

4 Pigoya, kamana'nempa nkagoba mayamawe: Piya, yagarawampaba abawampanta a'ya'maena maekenaenawe. Pigoya, ka'waina ntagara masi mintanaba, abawampatisa ae'enawapa ka kutapa kampa maema aesa piye. Kampaye. Aeba masi mintanaba, kayokaya kina kanta puma mima kampa maeye. ² Piya, masi mintanaba, kabita'nagi nkimentapinti mimagina, anosamagina, abawampa otantemi ntagaba aba mparu mpaema miye. ³ Pigoya, taeye pabiya puntune. Paipa taeba monota yagaranto kanta puma mintapa, taeba a'ya'ma amani kina'mi nkimentapinti mintantune. ⁴ Piyama mintuwagana, kanapa arosaogana, Kotiba yagarawapa otaogana waya'maba yakari potaogana, aeba ago kamana'ama nkamentapinti aborantiye. ⁵ Piya, ago kamana'ama nkamentapinti miyompe kina'mitepa: Ika puritakiri Koti ntagaraena piyema, taba puratakenaga, aeba ago kamana'ama nkamentapinti aborantiye.

⁶ Piya, ibaba tigeba piyama yagarawa aboragana, Kotiba Yagarawampa Nkawamusapa otagina, tintabin-ti irosa'ma tintabaipisa: Naba-o, naba-o, Kotikaba iye. ⁷ Piya, pika tigeba ibaba kampa kayokaya yagara mima, Koti ntugarasa yagarawapa aborama mintawe. Eya, yagarawapa mintiripa, ae maru mpaekena kina mintawe.

⁸ Pigoya, paipa tigeba Kotikaba kampa aogima agantumetapa, taga kotiwanane, ama kotintanama iga'na puritantine. ⁹ Pigoya, ibaba tigeba Koti nkagoba agantawe. A'a-o, Kotiba agoripa agantipa, nanagabaya tigeba to a'wae puma magimagi kusi ki, amani kina'mi ki'i aega'ma kayokaya'ena puwaitakibewe, a. ¹⁰ We, a'ya'ma tabe yagawo, kasa uno, mono i'mu ntagawo, kasa kabuwoma, tigeba napima aegarawe. ¹¹ We, naeba tigeke naekuru puritauwe. Eya, yoga tigeti pontanama uwaena kanta pusanaga naekuru puritauwe.

¹² We, nao'mitaba, naeba esuritauwe. Tigeba naekanta puma aborama miyiyo. Piya, naeba ago kamana'ama nkamentapintisa uwa yagara aborama tige kanta puma miyuwe. Pigoya, marupa tigeba kampa tikabinatantawe. ¹³ Eya, tigeba ago abintawe. Nau'nepa kampa esegi puntika, naeba aogi kamanapa marupa aborama urimintuwe. ¹⁴ Piya nau'nempaba

kampa esegi pogana, tigeti kuntaena aborantemipa tigebe aogima aesaga'ma, kampa tikabinatama ago'enaba kampa punatantawe. Kampaye. Tigebe Koti nkenisore kano, Karaisiti Isuwo, ababesa puma naba puntawe. ¹⁵ We, pi ntagaba tigebe tiyorasa nao'maentasinta pi'magiri namintasine. Pi'na nkagoripa napima agantona, ibaba pi ti'muntanaba aeta wantiye, a. ¹⁶ We, ibaba taga kamana yopa, kama kinatintana puwa, a.

¹⁷ Pigoya, ka'isa kina'miba tigebe nkaobi puma a'yugu puritawe. Piya, igebe monopa atate ige'wai nkige asagayukenaga akumpa'ma miyewe. ¹⁸ Pigoya, asi nasi aogiyena aborakenaga tigebe nkaobi pukenaba kanarane. A'yugu mitanto ntaga puntaka, wauwagiripa ataena puntawe. ¹⁹ We, yagaranempitaba, waya'ma yagaraena pemisa puma tigeke torebata naukemikana, Karaisiti tintabaipinti aborakibi ntagaba nata wakiye. ²⁰ We, ibaba naeba tigeke tara nagi napiyoka ayabaya pukuwe. Piya, naeba ibaba tigege to kakema ampima kamana'nepa a'wae puma kayone puritanaga nabiyee.

Egake Serake meto kamana'waisine

²¹ We, to marisa kina'mitaba, tibigakiripa kamana agoripa unamiyo. Piya, tigebe ago kamana'ama nkamentapinti mikena kina'mitaba, ago kamana'ama nkagoba aogima abewa, a. ²² Piya, Abara'amupisa tara yagarara aborantasema, mono isa'ama piya iye. Piya, kayokaya aragawae'ma kapa yakari potaogana, autasa wae'maba ka yakari potantiye. ²³ Piyama, kayokaya aragawae'ma yakari potaogana yagarawampa wasanami ntapiyenabisa aborantiye. Aibogana, autasa wae'maba yakari potaogana yagarawampa Koti otanti nkesegiyenabisa aborantiye. ²⁴ Pigoya, pi kamanapa meto kamanane. Piya, pi tara wae taramisi nkagoba mayama uratantiye: Kapa, agewapa Ega, aeba Sainai amuta utaratanti'na mpeto'enawe. Piya, ae yakarki'nupa ago kamana'ama nkamentapinti miyuguna iga'na puwaitantiye. ²⁵ Piya, Sainai amu Arebiya mari waintipa, pipa Egawe. Piya, Yerusaremi kina'miba ibaba ago kamana'ama nkamentapinti iga'na puwaitaogana, ibasa Yerusaremi kumape kayokaya aragawae Egabe kagane. ²⁶ Pigoya, Sera to meto'enawe. Piya, to Yerusaremi mantabinti waintipa, pipa autasa tanorempawe. ²⁷ Pika mono isa'amaba maya iye:

We, anamo wae, kampa yagaraena punta wae, ka'mu po, iye.

Kantaba tagugunkami nkwaee, kaeba ka'muntanabisa tabe kiga'e yo, iye.

Piya, marusa anamo waya'maba aintisa wae'ma agasima uwaena yagara aborakiye, untiye, iye.

²⁸ We, nao'mitaba, taeba anamo wae'ma ntagara Aisa-ki ka'masa pune. Piya, Koti Abara'amu otanti, taeba ae yagararawe. ²⁹ Pigoya, pai wasanami ntapiyenabisa aboranti ntagaramaba Awamusa'ama otaogana aboranti ntagarama kamaena potantisa puma, ibaba taetiba piyaena aboraye. ³⁰ Pigoya, mono isa'ama nana kamana iye. Aeba maya iye: Kayokaya aragawaepe ya-

garawape isigarubaiginisi waiso, iye. Piya, kayokaya'enama ntagaramaba autasa wae'ma ntagaramati kampa atokaema otanti ntagaba kampa maekiye, iye. ³¹ Eya, nao'mitaba, taeba kayokaya'ena ma ntagaraba kampa mintune. Kampaye. Taeba autasa wae'ma ntagara aboraune.

Akariyobatatanti'nagitaba iga'nabipa to kakeba a-mpiyeno

5 Pigoya, iga'na kampa pusanaga Karaisiti aeba akariyobatatantiye. Pika tigebe asima esegi puma iga'na ubutitakenaenama nkametapintiba toba kakeba a-mpiyiyo.

² Pigoya, nae Porona, urimekiri abiyo: Tigebe ago kamana wasima ara'enawapa titipa maekibepa, Karaisiti ntugaba kampa tiyo'maekiye. Kampaye. ³ Piya, a'ya'ma ti kasakena ara'ena maeya kina'mitaba, naeba to kake ma urimekiri abiyo: Piya, ka akayukibepa ago kamana'ama kampa kanara tiyo'maekiye, urimuwe. ⁴ Piya, tigebe ago kamana'ama ntugarasa arupuyena aguyosaga kina'mitipa, Karaisiti a'yigititantine. Eya, Koti nkawagaenabisa ware'na wantane. ⁵ Piya, taeba Awamusa'ama nkesegiyenarasa tamatiti puma Koti arupu puratakenagaba aobi pune. ⁶ Piya, Karaisiti Isuti atokaeyompepa tau kasakenaenawo, kampa kasakenaenawo, pipa uwaenawe. Piya, aeti agu kao'ena puma tamatiti'enamaba au'wapa aborama tagantana piye.

⁷ Pigoya, tigebe mono kita agobima aogima nasintawe. Taga wasikenaenarapa ke akutitagiri tikabitawe, a. ⁸ We, tiba puritanti'naba pi ntapiyenaba kampa aborarimiye. Kampaye. ⁹ Piya, uwaenanto abararamipa a'ya'ma abararawaewaye. ¹⁰ Pigoya, Wa'egawama tiyo'maeyamikaba naeba namatiti pekiri, nae napiyenaba tigebe aega'magiri, to ka napiyenaba kampa aegarakibewema, napiyuwe. We, tibiaibemi ntagarama nkagega'eba kampa abokana, Kotiba antotana amikiye.

¹¹ We, nao'mitaba, naeba au kasakena ara'enaba maeyiyo, yosinta, ayama kamaenaba punatayaba miyisine. Piya, naeba piya kamanapa yosinta, maripo ya aibasanakenaenamaba a'ya wasine. ¹² Pigoya, i kasama ara'ena puma napiyenari paibukena kina'miba, ige'wai nkipa kasama maebugaikibepa, kanarane.

¹³ We, nao'mitaba, Kotiba iga'nabisa tiba puritantina, iyobatitanta kina kanta puma miyiyo. Pigoya, aiyobatitanti ntagaba a-nka'yugu puma arirasaenaba a-piyo. Tigebe tiyo'mipa agu kao'ena puwaitama kayokaya'ena puwaitaiyo. ¹⁴ Piya, a'ya'ma ago kamana'ama nkagoba mayama untiye: Kaeka kauka kabitampesa puma kagora miye kina'miba pabiyama agu kao'ena puwaitao, untiye, iye. ¹⁵ We, yaga kanta pumagiri ankabana abana pumagiri, a'yugu aesawae wakibewe. Pika kabiyiyo.

Arirasa kipi kasima Awamusa aega'ma miyeno

¹⁶ Pigoya, kamana'nepa mayamawe: Piya, Awamusa'ama nkesegiyenara nasiyo. Tigeba ti'ama nkabugakibintanaba a-nkaboraiyo. ¹⁷ Piya, ti'ama nkabugaintanamaba Awamusapa maema nagintakena pegina, Awamusa'amaba ti'amantanaba nagintakena piye. Piya, taramisi kamaena pementanama napiyenaripa a'yugu puritagiri aupa kampa aborawe.

¹⁸ Pigoya, Awamusa'ama paitaritagiri aegarapa, tigeba ago kamana'ama nkamentapintiba kampa miyewe.

¹⁹ Piya, ti'ama ntugaba mayamawe: Kumiyenawa, i'nintanawa, tinta pami pentanawa, ²⁰ ama koti nkaegarakenaenawa, kiyo'enawa, kamaenawa, ma'enawa, agobi pukenaenawa, amo'enawa, kota mpaema agintanawa, atataranawa, mono kina pakobikenaenawa, ²¹ to waina mparuta mikenaenawa, esegi wani ntama aibo'ena pikenaenawa, uwaena ataena pikenaenawa, a'ya'maena to auga to auga'enawa, sumaba, pipa ti'ama ntugawe. Pika pai naeba urimintosa puma, ibaba to kake esegima urimuwe: Piya pe kina'miba Koti kabiratakenaenabi kampa ubasikibewema, yuwe.

²² Pigoya, Awamusa'ama nkau'wapa mayama aboraye: Agu kao'ena pukenaenawa, a'muntanawa, paruyenawa, paebuma mikenaenawa, ao'ena pikenanawa, aogiyenawa, arupu puma mikenaenawa, ²³ pasema kabikenaenawa, aupa nagintakenaenawa, suma, igetiba ka ago kamana'amaba aupi pima kamanapa otakenaenaba kampa waitiye. Kampaye. ²⁴ Piya, Karaisiti Isuti atokaeya kina'miba i'waipa maripo yara ita'itama, i'ama nki'nintanawaipe ibugaintanabe ago kaintawe.

²⁵ Pigoya, Awamusa'amaba e'wasaena tamegi, taeba Awamusa'ama kepa tayakeka naseno. ²⁶ Piya, taete tigeba a-nkasagayuyeno. Taeba tao'mi nkintabaipa tupta a-suwaitano. Taeba tao'mi mparupa a-mpaeyano.

Taeba tao'mi kuntuyenaba aesaga peno

6 We, nao'mitaba, ka yagarama aibo'ena pikibipa, Awamusa waiti'nagita, tigeba paebuma kabima mima pi ntagaraba to asitaiyo. Tigeke timiyo pusana-ga kaga kabiyiyo. ² Tigeba tiyo'mi kuntaenawaipa aesaga piyo. Piya pikibepa, tigeba Karaisiti nkago kamana'ama nkau'wapa aogima aborakibewe. ³ We, ka yagarama aewaka napima: Nageba waitiyema, yipa, ageba kampa waitipa, aeba amiyo'ena puma ae'wa nkaoba airari kaeye. ⁴ Eya, a'ya'ma ka ka kina'miba

ige'wai ntuga aogiyenawo, kamparagaenawoma, napiyiyo. Piya pukibi'naba aeba aewaka a'mu pumagina, au maete ikenanaba ao'mi nkiyobipa kampa pukiye. ⁵ Piya, a'ya'ma ka ka kina'mitaba aesaga pikena kuntaenarepa waitakapa, tigeba a-mpaete iyeno.

⁶ Piya, mono kamana abe kina'miba igeba uwaimima iyakinta kinapa aogi kutankaipisa antota'enaba imiyo.

⁷ Pigoya, tigeba timiyo'enaba tiyoba a-nkairari kaeyiyo. Piya, ka'wainaba Koti kamanapa kampa akaya sukiye. Kampaye. Piya, wasanama aintana pipa, pabiyaenaba aeti aborakiye. ⁸ Piya, ka'wainaba ae'wa nkau maete ima aintana pipa, aintiba ae'wa nkaupisa abararakenaenaba aboramikiye. To ka'wainaba Awamusa'amati atokaema aintana pipa, aintiba Awamusa'amapisa e'wasaenaba maema miyaba'mikiye.

⁹ Piya puma, taeba aogi yuga pikenaga tayampu peno. Taekita kampa pukubompepa, ae'wa ntagaba au'wapa aboraramikiye. ¹⁰ Piya, kete waitakapa, taeba a'ya'ma kina'miti aogi yuga aborano. We, imatiti pe kina'mika napima aogi yuga tabera aborano.

Poroba maripo yugaraka a'mu puntiye

¹¹ Pigoya, tabe awa'ena naene nayapisa kaeyopa aogima agaiyo. ¹² Pigoya, i'waipa wasanami nkiyobi maete ikena kina'miba igeba ti kasakenaraka uritawe.

Piya, igeba mayama napiyewe: Ita ara'ena pukubompepa, Karaisiti mparipora ukubompe kamanatekaba kampa kamaena puratakibewema, napiyewe. ¹³ We, pi nkara'ena maeya kina'miba igegeba kampa ago kamanapa aogima wasintawe. Kampaye. Igeba ti kasakibetasa tabe igi maekenaga pewe. ¹⁴ We, tonaga wanane. Naeba Wa'egare Isu Karaisiti mparipo yugara amanaka na'mu pukuwe. Piya, pi ntugaraka mampabisaenaba naeka ita'ataogana pu'wantiye. Eya, naekeba mampabisaenaga ita'nataoga pu'wantuwe.

¹⁵ Piya, tau kasakenawo, kampa kasakenawo, pipa uwaenawe. Eya, aoso kina'amana aborakenaba pipa au'wane. ¹⁶ Piya, a'ya'ma ma ntapiyena wasiye kina'miba, igeba taga Isureyo kinane. Pigoya, Koti taga Isureyo kinane. Pigoya, Koti taga Isureyo kina'miti paruyenabe antara'enawape tigeti waiyeno.

¹⁷ Pigoya, ka'wainaba to ka kuntaenaba a-nkaboranamenno. Kampaye. Isuka naegunta, pi nkara'enaba nau-ta waitiye.

¹⁸ Nao'mitaba, Wa'egare Isu Karaisiti nkawagaena tigutimapi waiyeno. Tagane.

Poropi isa kaentiye.

Epesasi

1 Nae Porona: Karaisiti Isu nkauposorogawe, Koti abogana unatantemine. Piya, Epesasi kumatasa Kotiti atokaema Karaisiti Isu nkawamu wasiye kina, ma nkisapa tigeti kaeyuwe. ² Pigoya, tabarempa Koti, Wa'ega Isu Karaisiti, isigetisa awagaenabe paruyenabe tigeti waiyeno.

Koti mono ki tayakintiye

³ Pigoya, Wa'egare Isu Karaisiti nkaawampa Koti, aeba mantarasaena akayona puratama, Karaisititi atokaentompeka mono kao'enawa toma toma tamemine. Pika agega'eba asagayuyeno. ⁴ Paipa ma mpaba kampa puntometa aeba Karaisititi atokaeratakenaga utaratantine. Taeba ae aobi aota mima kamanate kampa waikibika Koti piyama utaratantine. ⁵ Piya, Koti aewa nkaabomeka, Isu Karaisititi atokaema araga yagarawaka uma mikunompeka, agu kao'ena puratama utaratantine. ⁶ Aeba abugai ntagarawaka uma e'wasaenawa awagaenawatasa atitatama aogi puratantine. Piya pemika, Koti nkagega'eba asagayuyeno.

⁷ Piya, Koti nkawagaenawampa pumaewaogana, Isu pu'magina koratasa aibo'enarepa asu'a puragasima ika puratantine. ⁸ Piya, awagaenawapa asunu kaema uwaena tamintana, aogi napiyena abompentanarepa aboraratantine. ⁹ Piya, paipa Koti ae'wa nkabugaomentana kakamagina, pai Karaisiti ntuga aborakibemika untemintana ibaba aega'ma taeyakiye. ¹⁰ Pi nkabugaomentanaga ke i'ma, aborakibi ntagaga aeba ago a'itantiye. Piya, mantarasaenabe mampabisaenabe aki potama, Karaisitiba a'ya'maenama nkwa'ega mikiyema, untiye. Pi untintanaba aboraratantiye.

¹¹ Pigoya, Kotiba ae'wa nkaumawatasa uma a'ya'wae-maena esegi piye. Pi'na paipa tagama napimagina, Karaisitika uma ae tu mpikunompeka utaratantine. ¹² Piya, paitama Karaisititi atokaentompe kina'miteka, Koti nke'wasaenawantaga mima agega'e asagayukenaga utaratantine. ¹³ Piya, tigebe pabiya taga kamana, ti'ikenana aogi mono kamana, abima Karaisiti nkaegarantakana Koti aeba pai tamikena utaratantemi Nkaota Awamusapa tigepe taepe tamima, ae ara'ena purataye. ¹⁴ Pabiya, Koti ainti tababuma utaratanti nke'wasa antota tamikibika napima, ibaba Aota Awamusawa tamegina, taeye kaga mimagina Koti nkara'ena purataye. Pika agega'e asagayuyeno.

Epesasi kina'mika Poro nunamu untiye

¹⁵ Piya, tigebe Wa'ega Isuti timatiti potamagiri, a'ya'ma Kotiti atokaenta kina'miti agu kao'ena puwaitawe. Pika tiwaga kamana abimagi, ¹⁶ nunamu yo ntagaba asi nasi tigeke napimagi, Kotiti na'mu potauwe. ¹⁷ Piya, Wa'egare Isu Karaisiti ae Koti, e'wasa tabarempa, ae'wa nkauma timekiri, pika aososima napiyigina, Wa'egawama nkagowapa uma aboraritakiri, abibebe puma abiyoma, nunamu yuwe. ¹⁸ Piya, e'wasaenama ntapiyenawa timisanagaba nabiye. Mantabisa tigeti aborakibi'na tigebe aogima abisanagaba nabiye. Pigoyema, Koti utaratanti nke'wasa antotapa aeti atokaentompe kina taeti aborakibi'na, abigina au'wantana peno. ¹⁹ Piya, Isu nkaegarantompe kina'miteti esegiyenawapa aboraramima tabe puma asu againtiye. Pi nkesegi yugawaka abigina au'wantana peno. ²⁰ Piya, pi nkesegiyenawatasa Karaisiti purintapisa asitamagina mantabinti ayatakanti asitantiye. ²¹ Piya, ibabe aintibe a'ya'ma kiya kinape, kabirata kinape, esegi kinape, kamana ukena kinape, a'ya'ma toma toma inta kinape, Koti otagina Karaisiti asu igasima mintiye. ²² Piya, Karaisiti nkagisabinti a'ya'waemaena potama, a'ya'ma monota ai'aru pompe kina'mite nkai'here otantiye. ²³ Piya, mono kina'mitaba Karaisiti nkaukanta puma miyokana, Karaisitiba tantabaipinti mima, a'ya'waemaenaba pumaetama miye.

Paipa a'yuguma mpintuwakana Koti aogi puratantiye

2 Pigoya, paipa tigebe aibo'ena puma aguntaena pumagiri, tigupa Kotiti pu'wantiye. ² Piya, paipa tigebe agasiyaena puma mampabisa kinatagiri, ke kina'mi nkwa'ega aega'ma mintantawe. Piya, ibasa yagaba pi kewamaba Koti kamana akayuma minta kina'mi nkintabaipinti yoga piye. ³ We, a'ya'ma taeba paipa pi kina'mige kaga mimagi, paisa tagu i'nintanabi mpima napiyenarempape tau'amape abugaomentana aegarantompene. Taere piyama mima a'ya'ma to kina'mi pesa puma mima, Koti antota amo'ena puratakena kina mintantompene.

⁴ Tagane. Tae aibo'enarempa taeguyoga, pu'wanta kina kanta puma mintuwakana, Koti nkan-tara'enawampa pumaewaogana, taeka abugaogana agu kao'ena tabera puratama, Karaisitike kaga asiratantine. Eya, Kotiba awagaena puritama ti'iye. ⁶ Piya, aeba taepa Karaisiti Isuti atokaeratamagina, kaga mantara mikenaga taba puratantine. ⁷ Piya, a'ya'ma

yaga Koti asugainta awagaenawapa aborawaekibemika, kayonena purutama Karaisiti Isuti atokaetama taba puratantine. ⁸ Abewo. Koti awagaena puritama, timati-ti'endarika ti'iyee. Tigerinane. Pipa Koti ae'wa ntapiyenarasa timiye. ⁹ Piya, tiyapisaenaba kampaye. A'yugu ka yagarama au maete isanaga, pipa Koti uwa tamiye. ¹⁰ Koti aewa aboraratamagina, Karaisiti Isuti atokaema kasa kina mima tayapisa aogiyena puma mikubompeka, aboraratantine. Piya, pi tayapisa aogiyena pukubompeka Koti paipa utaratantine.

Karaisiti ka kina'ena puratantiye

¹¹ Tigeba abiyo. Yuta kina'miba igewai nkiyapisa ipa kasawe. Pi kina'miba tigekeba: To marisa kina kampa ipa kasama kampa abinta kinane, uritawe. Piya, paipa tigebe mono kampa abinta namu kina mimagiri, ¹² pabi ntaga Karaisitipa pagasara atama mintantawe. Tigeba Isureyo kina'miti abe'i mintiri, Koti aborawaekibintanaga uwaimogiripa tigebe kampa abintawe. Piya, Koti tamikenaenagaba kampa napima agawa pumagiri, mampabi uwa mima Kotitiba kampa atokaentawe. ¹³ Piya, tigebe paipa pagasara mintiri, ibaba Karaisiti Isuti atokaeyagana, korankatasa ika puma tibabegiri, kanama Koti nkagora miyewe. ¹⁴ Piya, Karaisiti aeba agore mimagina, tanta paruyena puma miye. Paipa Yuta kina'mige to marisa kina'mige kamaena puma mintantompekana, ibaba Karaisitiba tupurepa uwa airataye. Piya puma, tara kinapa maema ka kina'ena puratantiye. ¹⁵ Piya, Karaisiti aewa ntuga pumagina, Yuta kina'mi nkago kamanape aegaranta ariwape maegaintemine. Piya puma, aeba tara kina'mi kamaenarepa kasima, ka kina'ena puma paruyena puratantiye. ¹⁶ Piya, maripora pu'magina, kamaena a'ya kasima, tara kinapa maema aki puma Kotiti ka au'ena puratantiye. ¹⁷ Pigoya, Karaisiti irosa'magina pagasara mintanta kinape, Koti nkagora mintantompe kinape, paru kamana uramintiye. ¹⁸ Piya, Karaisiti ntugarasa ka Awamusa'ama ka'ena purutama, tabarempati ikena ki aboraratantiye.

Koti nkaegaranta kina ae'wa ntamane

¹⁹ Pigoya, tigebe ibanto namu'isa a'yo kana kina kampa mintawe. Tigeba Kotiti atokaenta kinake ka kina'ena pumagiri, Kotiti ka tuntana puma Koti ntama kanta puma miyewe. ²⁰ Aposoro kinape poropete kinape Koti igepa marukanta puwaitama, Karaisiti Isu aepa wa'ega aetamagina, taepa maema ae'wa ntama kanta puratantine. ²¹ Piya, a'ya'ma pi ntamankama nkayampu Karaisitita uma asaeratagina, Wa'egawama nkaota mono nama anosama waikena piye. ²² Pabiya-ma Karaisitita Awamusa'ama tigegepa asaeritagiri, Koti mikena namanka aborawe.

Wa'egawama kamana Poro aborama uwaimintiye

3 ¹ Pigoya, naeba Porona mima, to marisa kina tigebe ka Karaisiti Isu nkiga'na yagarawantana puma mintuwe. ² We, tigeti: Mono yuga poma, Koti unatama,

awagaenawa namemintanaga tigebe agobaya abewema, napiyuwe. ³ Piya, Koti kakama waintintanaba uma aborama namoga, pi kamana aronkanto paipa kaema urimintuwe. ⁴ Piya, Karaisititi kakanti kamana'amaba napiyenepipa arawaye. Pipa aisuma abiyo. ⁵ Pi kamana'ama nkagowapa paipa wasana mirite kananta kina'miti kampa aborantiye. Ibasa yagaba Awamusa'ama aota aposorowape poropetewape uwaimegini, aborama uramewe. ⁶ Pi kakanti kamana'ama nkagoba mayama waintiye: To marisa kina, tigebe taebe ka tu, ka au'ena puma mimagi, Karaisiti Isu ntugarasa Koti utaratantintanama nkau'wapa kaga maemagi mikune.

⁷ Pigoya, pi aogi mono kamana uwaimoma, unatantine. Piya, Koti awagaenawapa aboranamimagina, mono yugawata unatama, pika esegiyenawapa namintemine. ⁸ Piya, a'ya'ma Kotiti atokaeya kina'mi tu amentapinti mintuwagana, Kotiba awagaenawapa aboranimima: To marisa kina'miti wama Karaisiti nkaogiyenawaka uwaimoma, unatantine. Piya, pi Karaisiti nkaogiyenawampaba atupe awamobe kampa uma a'ya wanta'enawe. Pika uwaimoma, unatantine. ⁹ Eya, Koti paipa a'ya'waemaena pumarantana, napiyenawapa aega'ma, ainti pukenaena kakantemi, ibaba pi kamana'wapa a'ya'ma kina'miti aborama uwaimoma, naba punatantine. ¹⁰ Piya, Kotiba mantari paitanta kinape esegima mpiye kinape, aogi napiyenawapa iyakikenaga monota ai'aru pompe kina'mite abakatepi ae'enawapa ibaba aogima aboraye. ¹¹ Pika paitaka'ya Kotiba napima, Wa'egare Karaisiti Isu, ae yuga piya pukiyema, otama aborantiye. ¹² Piya, aeba Kotiti ikena kitene. Taeba aeti tamatiti potama, tanipa kampa puma, Koti nkaobi aborakenaga taekuruba kampa pukune. ¹³ Piya, pika napima abiyo. Nauki nakiyenanempaka a'yugu tintawama aruasanaga, pipa kampaye. Tigetaka ataena punatapa, pipa tiyo'maekenaenawe.

Poroba Epesasi kinaka nunamu untiye

¹⁴ Pigoya, mantarake marake a'ya'ma kina tamata tamata Koti aboraratantiye. Aboraratantemi tabati narakabima, tige aogima mikibeka nunamubisa maya yuwe. ¹⁶ Koti tabe e'wasaenawatasa Awamusa'wapa tintabaipinti pumaeritama esegima asiritanema, nunamu yuwe. ¹⁷ Piya, timatiti pigina, Karaisiti tigupi miyaba miyeno. Abu'ama mabi esegi potagina, esegi pisa puma agu kao'enawapinti esegi piyo. ¹⁸ Piya puntiri, a'ya'ma Kotiti atokaenta kina'mige kaga Karaisiti nkagu kao'enawapa tabe, e'ero, inatibe, mabintibe, agasiyema nunamu yuwe. ¹⁹ Piya, agu kao'enawapa wasana abikenaenaba igasima waima waintiye. Piya puma, Kotiti agu pumaema wainti, pi'na pumaema wairitana, pabiya tigeke nunamu yuwe.

²⁰ Pigoya, Koti nkesegiyenawampa tantabaipinti yogaba piye. Ae esegiyenawatasa a'ya'ma esukenaenarepe napiyenarepe asu agasima, tabena pukena yagara mintiye. ²¹ Piya, a'ya'ma monota ai'aru pompe kina'mitaba Karaisiti Isuti atokaema mirite kanama,

a'ya'ma yagaba Koti nkage asagayuyaba miyeno. Tagane.

Isu nkaegaraompe kinapa taeba au'wane

4 Pigoya, naeba Wa'egawama ntugara iga'na yagaramana, maya urimuwe: Koti monota utaritama tibabunti, pika napima aogima miyiyo. ² Piya, tige tumima pasema mima, tiga'nagi agoya puwaitama, kuntaenawaipa atama agu kao'ena puwaitaiyo. ³ Awamusa'ama maema paru puma asaerataika, pika napima ka'ena puma miyiyo. ⁴ Mayaenaba, taeba ka tau'ena puma, ka Awamusa maema mima, ka'enaga agawa puma mintakana Kotiba tababeno. ⁵ Piya, Wa'egaba ka'enawe. Tamatiti'enaba ka'enawe. Monota paitaratakenaenaba ka'enawe. ⁶ Koti ae ka'anto a'ya'ma kina'mite tabarempawe. Aeba a'ya'ma kina asuragasima mima, a'ya'ma kina'mite abakatepi mima, yogawa a'ya'ma kina'mite tayara puma miye.

⁷ Piya, Karaisiti napimagina a'ya'ma kina'mitepa tayapisaena abikenaena ka ka tamoga, pika awagaenaba maentune. ⁸ Pika mono isa'amaba maya iye:

Aeba inati intipa, uwoma iga'na kina akariyoba'ma paitawaitama ibabute ima, wasana a'muntanaba imintiye, iye.

⁹ Pigoya, pi kamana: Aeba inati intipa, pipa nanaga untiye. Piya, inati abiwapa kampa intana, aeba marupa mabintiraka'ya tumintemine. ¹⁰ Piya, mabinti tumintemi ntagarama, to ae manta abobori ima asugasima, a'ya'maena pumaema miyenema intine. ¹¹ Pigoya, aeba pabiyaki taya pukenaena a'muntanawa tamintiye. Piya, ka'isa kinapa aposoro yugara uwaitantana, ka'isa kinapa poropete yugara uwaitantana, ka'isa ke i'ma uwaimikena yugara uwaitantana, to ka'isaba pasitorowa, tisawa, suma uwaitantiye. ¹² Piya, Kotiti atokaeyompe kinapa tao'maema, mono yugawapa puma, Karaisiti nkau'amaba taepa esegi purataka, Karaisitiba pi a'muntanawapa aboraramintine. ¹³ Piya, pi ntugamaba wairite kanama a'ya'ma taeba kanarasama ka tamatiti puma, Koti ntagaragaba kaga aogima ntapima, monoti anosakana, Karaisiti nke-segiyena pumaerataka ae kanta puma mikunompeka a'muntanawa tamintemine. ¹⁴ Piya, monota a'yugu inamu kanta puma mikune. Piya, ka'isa kina'miba igebinkaobi puma tonarona kamana'waitasa uma ago'ena puratakena pewe. A'yugu inamu kanta puma mima kamana'wai abima, esibawama yoni nkaosa aibarara purite nasisa, piyaba a'yugu pukune. ¹⁵ Pipa kampaye. Agu kao'ena puwaitama taga kamanapayeno. We, Karaisiti aeba ai'nerene. Monota anosama esegi puma aeti atokaeyano. ¹⁶ Aeti atokaeyokana aki puratagi, ae au'wa mpiyokana kabirataye. Piya, taeba a'ya'ma au'ama nkauka'iba mima, agu kao'ena puma utaratanta yugaba aogi pokana, au'ama anosama aogima asiyune.

Mono abe kina'miba kasa kina miyewe

¹⁷ Pigoya, Wa'egawama nkawamutasa age'ma kamana esegima uma aborarimuwe: Piya, tigeba to marisa kampa abinta kina pesapa a-piyo. Igeba kampa aogima napima, ¹⁸ abikenaenawaipa airarikaegasawe. Piya, igeba Kotiti igupa akumpa'magini kampa napinta aibo'ena puma Kotige mikenaenaba ika'intaesi potama, ¹⁹ inintanaba kampa punta kupiyona putanasimagini, i'nintanabinti ubai'ma a'ya'ma tonarona kamparagaenaba pewe.

²⁰ We, tigeba Karaisitintanagaba kampa abima piyaba pewe. Kampaye. ²¹ Naeba ago abuwe. Isuti tagantanaba waintikaba, aogima pi kamanapa urimuguri, tigeba ago abintawe. ²² Piya, tigeba paisa timawama ntugaba kasiyo. Paipa tiyobi airarikaema ataenaga abugama, pintanama maema ata puritantiye. Piya, pi paisaenaba kasiyo. ²³ Piya, napiyenarimpaba kasa'ena pekiri, ²⁴ tigeba kasa kina aboraiyo. Piya, tigeba Koti ae aoga pumaranti kina aota arupu puma taga kasa kina aboraiyo.

²⁵ Pigoya, tigeba kumpari'enaba kasimagiri tiyo'mige asi nasi taga kamana uma miyiyo. We, taeba ka tau mintune. ²⁶ Piya, timo'ena puntiripa aogima kabiyiyo. A'yugu aguntaena pukibewe. A'yugu timo'ena uwa waintakana papa tupasikiye. ²⁷ A'yugu kewama kabi a'waikibewe. ²⁸ Kuntana pi'naba to kakema kuntanaba a-peno. Kampaye. Ibaba aewa nkayapisa aogi yuga puma, ka'isaena kampa wainta kinapa iyo'maeyano. ²⁹ Tiwamupisaba ata kamana a'nkaborano. Kampaye. Wasana iyo'maekena kamana'amana nkaborano. Piya puma, kamanatitasa abe kina'miti awagaenamana nkaborama iyo'maeyano. ³⁰ Tigeba Koti Nkaota Awamusa'amapa kuntaenaba a-nkamiyo. Piya, aeba arupu puritakena yagagaba ara'ena puritantiye. Kuntaenaba a-nkamiyo. ³¹ Piya, tigeba a'ya'maena tinta tikikenaenabe, ka ibirakenaenabe, timo'enabe, tabera ata kamana ukenaenabe, kamana uma akaya ukenaenabe, a'ya'ma to ataenabe, kasiyo. ³² Kasimagiri, tiyo'mipa kayone puwaitamagiri, agu kao'ena puwaitaiyo. Eya, Karaisititi atokaeyaka Kotiba aguntaenaripa asu'a purigasisa puma, tiyo'mipa pabiya puwaigasiyo.

E'wasaenara nasikune

5 Pigoya, tigeba Koti nkabugai ntakaranton-towampitaba, ae pemisa puma miyiyo. ² Karaisitiba agu kao'ena puratasa puma, tigeba wasana agu kao'ena puwaitama miyiyo. Piya, taeka ae'wa nkau-mawapa meru kasima, Kotiti muta atama iga agunta asu abasantiye.

³ Piya, Kotiti atokaeya kina'mitaba, tigeba kumiyenabe, a'ya'ma i'nintanabe, to wainantanaga abugakenaenabe, tikabitaio. A'yugu pika kamanapa aborakiye. ⁴ Piya, a'yugu tigeba i'ni kamanape, aibo kamanape, karana kamanape usanaga, aogima kabima mima Kotiti ti'mu potaigina kanarasano. ⁵ We, tigeba ago abintawe. Kumiyena pe kinape, i'nintana pe ki-

nape, to wainantanaga abugai kina igebe ama koti nkaegara kinape, igebe Karaisitige Kotige kabiratake-naenawaisipi kampa ubasikibewe.

⁶ A'yugu wasana ampa esiba kamana uma iga puritaigiri aegarakibewe. Pika aogima kabiyiyo. Pika kamana akayuye kina'miti Koti amo'enawapa antota aborawaimikiye. ⁷ Piya, igegeba agaya agayaba a-piyo.

⁸ Eya, paipa tununtanabi mintantawe. Ibaba tigebe a'wae puma Wa'egawamati atokaema e'wasenawata miyewe. Piya, e'wasa kina kanta puma nasiyo. ⁹ Piya, a'ya'ma aogiyenabe arupuyenabe tagantanabe, pipa e'wasenama nka'wane. ¹⁰ Piya, tigebe aogima nasi-ma, Wa'egawama nkabugaintanama nka'wapa aboraiyo. ¹¹ Pigoya, tununtana pe kina'mi ntugaba a kampa aema yugawe. Piya, igegeba kaga pi ntugaba a-pumagiri aranta'enara agowaipa aborawaitaiyo. ¹² We, kakama uma pugasantanama nkawaga kamana usanagaba nani ntabiye. ¹³ Pigoya, e'wasenamaba a'ya'maenama nkagoba aboramagina age atakenaenawe. Aborama age atakana e'wasa pukiye. ¹⁴ Pika mono isapi Kotiba maya iye:

Ibanto waitamintampe ntagara, karu'ena kaogama purintapisa asiyejana, Karaisitiba e'wasena kamento, iye.

¹⁵ Piya, nasikenaenaripa aogima kabima nasiyo. Napiyena kampa wainta kina'mi ntasisuba a-puma, abinta kina kanta puma nasiyo. ¹⁶ Piya, ibasa yagaba aguntaenaba pumaema waiyegiri, aogima kabima mi-ma Kotintanaba maema piyo. ¹⁷ Piyama tigebe a-nkai-bo'nabo puma mimagiri, Wa'egawama nkabugaintanaba abima aegaraiyo.

¹⁸ Tigebe uwaena waini wanipa a-ntama aibo'nabopa a-a-piyo. Kampaye. Pintanamaba ata puritaya, tigebe Kotitisa Awamusa maeyigina, aeba pumaeritano.

¹⁹ Piya, tigebe tiyo'mige mono kamana uma, mono inibe, ibasa inibe, kasa inibe tiyo'mige uma, tigupi Wa'egawamati ini uma, ti'mu potaiyo. ²⁰ Eya, a'ya'ma yagaba tigebe a'ya'maenagaba tabarempa Kotiti ti'mu potamagiri, Wa'egare Isu Karaisiti nkagera uma esegi potaiyo.

Waya waena pe kina'mi kamanane

²¹ Tigebe Karaisiti nkagega'e asaga'yuma tiyo'mi nkimentanti miyiyo.

²² Wayapa, tiwaegi kamana wasima miyiyo. Piya pukibepa Wa'egawama kamanapa wasima mikibewe.

²³ Piya, monota ai'aru pompe kinapa Karaisiti nkau'wa mintokana, aeba tau'ikena yagara mintiye. Piya, Karaisitiba mono kina'mi nkai'newai mintisa puma, waba waya'mi nkai'newaine. ²⁴ Piya, monota ai'aru pe kina'miba Karaisiti nkawamu wasiyesa puma, waya'mitaba, a'ya'ma tiwaegi kamanapa wasiyiyo.

²⁵ Waba, tigebe wayatipa agu kao'ena puwaitaiyo. Karaisitiba monota ai'aru pompe kinakaba ae'wa nkau-mawapa meru kasima, agu kao'ena puratantisa puma, wayatipa agu kao'ena puwaitaiyo. ²⁶ Piya, Karaisiti aeba piya puma mono kina'wapa aeyoba tagasogana wani pasisu puma kamana'amabeba ka'masa pumagi-

na, aota kina'wantana puratantiye. ²⁷ Piya, monota ai'aru pompe kina'mitepa ae aoriba e'wasenaba aboraratamagina, mono'amaba i'nintanabe aowapisi-pasiyenabe to kanaenabeba kampa waima, aota waima kampa ataba penema aboraratama, ae'wa mputa nataiyoma puratantine. ²⁸ Piya, Karaisiti kabiratasasa puma, wamitaba wayatipa agu kao'ena puwaitaiyo. Titi kabiyesa pumagiri wayatipa kabiwaitaiyo. ²⁹ Piya, ka'wainaba ae'wa nkaupa kamaba kampa potaye. Kampaye. We, taeba Karaisiti nkaupa mintokana, mono kina'wata kabirataisa puma wasanaba ae'wa nkaupa nakena amima aogima kabitaye. Piya pemisa puma wayatipa kabiwaitaiyo.

³¹ Pikaba mono isa'amaba maya iye: Wasanama ano aba atate wayake kabobuma isigebe ka isi'ena pese, iye. ³² Pi esegi kamanapa nae napiyopa mayamawe: Isigebe ka isi'ena pemesa puma, Karaisitibe monota ai'aru pompe kina'mitabe ka tau'ena puma mikune. ³³ Pigoya, tigebe ka ka maya piyo: Tigebe titi kabiyesa puma wayatipa agu kao'ena puwaitaiyo. Piya pigiripa, waya'mitaba, tiwaegi nkigega'e asaga'yuyiyo.

Yagaramike ino ibagike kamanane

⁶ Araga yagara, tigebe Wa'egawamaka napima tino tibagi kamana abima wasiyiyo. Pipa arupuyenawe. ² Piya, mono isa'amaba maya iye: Kaeba kano kaba kamanapa aegarao, iye. Pigoya, pi nkakumparanta kamanapa aeba marupa aogi antota'ena wantagane. ³ Pi nkantota'enaba mayamawe: Piyama aegarakibempepa, kaeba aogima mintanapa mampara e'erota mikibene, iye.

⁴ Ibagitaba, araga yagararipa imo'ena pusanaga tigo-bipa a-puwaitamagiri, Wa'egawamantana abima wasikenaenaga kabiwaitaigina anosaiyo.

Yoga kina'mike kiya kina'mike kamanane

⁵ Kayokaya, tigebe mabisa tabe kinatimpi nkiwamupisa kamanapa wasiyiyo. Tigebe tiyekuru puma aogi arupu puma mima, Karaisititi yoga piyo. ⁶ A'yugu sepena puma wasanami nkiyora tabe yuga pusanaga aogima kabima mimagiri, Karaisiti kayokaya'ena puma Koti nkabemintanaba tigutasa aega'ma miyiyo. ⁷ Piya, yoga puma wasanamiti wanane. Tigebe aogi tintabari-ma Wa'egawamati aogi piyo. ⁸ Eya, tigebe ago abintawe. Wasanamaba a'ya'maenaba aogiyenamana pukibipa, pabiya puma Wa'egawamaba antota'enaba aogiyena amikiye. Kayokaya kinape uwa kinape ka'masa nkika imikiye.

⁹ Tabe kina'mitaba, tigebe pabiya puma kayokaya kinatimpi nkiyekuru pukenaena a-puwaitama kayone puwaitaiyo. Tigebe aogima abiyo. Tigebe igebe kaga Wa'egaripa mantabinti mintiye. Piya, aeba tabe agi wainta kinape uwa kinape kaga antota'ena imikiye.

Karaisitiba iregutene

¹⁰ Pigoya, ka kamana amato puma ukuwe: Tigebe Wa'egawamati atokaema esegi puma miyigina,

agasiya esegiyenawapa pumaeritano. ¹¹ Piya, tigeba a'ya'ma Koti tamemi mpa'ena kairipa maema piyo. Piya pukibepa, tigeba kanara asima esegi puma, kewa-ma nkago'enawapa aibasanakibewe. ¹² Eya, wasana ibimanapa kampa kamaenaba pune. Kampaye. Amani paitanta kina'mige, esegiyena pe kina'mige, mampabi tununtanara kabintemi kina'mige, a'ya'ma mantarasa agunta pe kina'migeba kamaba peno. ¹³ Piya puma, a'ya'ma ma'ena kairi Koti timemipa maema puma, agunta aborakibi ntagaba kanara asima esegi puma pi kina'migeba kamaena aogima pukibewe. Piya, nagari-ma asu igaikibeka ma'ena kairipa maema piyo.

¹⁴ Eya, tigeba asimagiri, tikapi tagantana maema amimagiri, arupuyenama nki'ana tibira atamagiri, ¹⁵ Koti nkaogi paru kamana uma aborawaimikena tigisa anapa maema pumagiri, ¹⁶ asi nasi timatiti'ena iregutipa maema arakaebiyo. Piya, kewamanta yaku tanta iriyamaba pi iregutapa ampa pagonkosa'nama tu'ma wakiye. ¹⁷ Koti tau'ikenaenarasa ma'ena taminoku'ena maema pumagiri, Awamusa'amanta paroya ntoginkapa maema uriyo. Pi paroya ntoginkapa Koti kamanane. ¹⁸ Piya, asi nasi nunamuba yiyo. Awamusa'ama nkabemintana aega'ma Kotiti esotama nunamu yiyo. A'ya'ma yagaba tiyogama tiyekita pu-sanaga aogima kabima mimagiri, a'ya'ma Kotiti

atokaeya kina'mikaba esotaiyo. ¹⁹ Tigeba naekegaba nunamu yiyo. Piya, Kotiba naekuruyenanepa kasima nawamupa aerarayeka, ae aogi kakanti kamanapa uma aborakenaga naeka nunamu piyama yiyo. ²⁰ Naeba aogi agoya kamana'wa ukema yaganaga, naeba pika iga'nabipa mintuwe. Piyama nunamuba Kotiti unataigi, naekuruyenanepa kasimagi kamana'wapa uma aogima aborano.

Uma nagarikena kamanane

²¹ Pigoya, mikenanekabe pukenaenekabe agowapa Tikikasiba urimikiye. Aeba tabugai tao'ya-gara, Wa'egawama nkawamu wasima kayokaya ya-gara, aeba naekaba a'ya'ma urimikiye. ²² Pika naeba ataogana tigeti waye. Piya, taekaba ayama mintawema umagiri napiyiyoma, tinta esegi puritakenaga tigeti waye.

²³ Pigoya, Koti tabage, Wa'ega Isu Karaisitige, isigebisa paruyenabe agu kao'enabe mono kina'mititi waiyekana, timatiti'enaba kaga aborarimeno. ²⁴ Piya, a'ya'ma Wa'egare Isu Karaisiti kampa tikabitanta tibugai kina, tigeti awagaenawapa waima waiyeno. Poro piya isa kaentiye.

Piripai

1 Poronage Timotige, Karaisiti Isu kayokaya yagarara mimagira, tasigeba ma nkisapa kaeyuse. Piripai kumatasa pasitori kinape, tikeni kinape, a'ya'ma Karaisiti Isuti atokaeya kinape, tigeti ma nkisapa kaeyuse. ² Pigoya, tabarempa Koti, Wa'ega Isu Karaisiti, isigetisa awagaenabe paruyenabe tigeti waiyeno.

Poro iga'na namapi mpima pi kina'mika nunamu untiye

³ Pigoya, a'ya'ma tigeke napiyo ntagaba naeba Kotinempati na'mu potauwe. ⁴ A'ya'ma yaga tiyo'maekenaga nunamu yopa, naeba na'muntanabisa nunamuba yuwe. ⁵ Tigebe marusa yaga kamana abima, taege ampa atokaemagiri, a'ya'ma yaga aogi kamana uwaimikena yugara miyekaba, naeba na'mu puwe. ⁶ Piya, naeba ago abintuwe. Aogi yuga tigeti agobinti ntagara Koti, aeba tabubasanata iyaba'mima ainti Isu Karaisiti kanabi, pi ntugawama nkau'wapa aogima aborakiye. ⁷ Owe, naeba piyamaba a'ya'ma tigeke na'mu puritakenaenaba, pipa aogi piye. Piya, paipa mono kamana'ama nkagoba esegima aborauwagiri tigebe nao'maemagiri, awagaenawapa naege kaga maeyawe. Piya puma ibaba naeba iga'na namapi mintogiripa, tigebe awagaenawapa naege kaga maeyawe. Pika naeba nantabaipintiba tiraku'ma upebe puma na'mu puritakenaenaba aogi piye. ⁸ Piya, Koti abintegi, naeba taga kamana yuwe. Karaisiti Isu nkagu kao'enawampa tutusunatagina tigeke nabugaye.

⁹ Pigoya, naeba piyama nunamu yuwe: Tigebe aogi abikenaenabe uwaena napiyenabe maeyigina, agu kao'enarimpaba anosaurite wagana pikiyema, nunamu yuwe. ¹⁰ Piya, aogi napiyenaba maentiripa a'ya'maenaripa a'yigimpa, arupuyenagaba owe uma mikibewe. Piyama mikibepa, tigebe Karaisiti aborakibi ntagaba kampa i'ni kina miyigina, Koti nkaobipa kampa kamanatipa waikiye. ¹¹ Piya puma, arupuyenama nkau'wapa Isu Karaisititisa tigeti pumaeritakiri, Kotiti ti'mu potama ae ageba asagayukibewe.

Poro iga'na namapi mintogana mono kamana wagana puntiye

¹² We nao'mitaba, tigebe aogima abiyo: Naeti aboraintanamaba mono kamanapa kampa akuniye. Kampaye. Pipa uwa ao'maerite waye. ¹³ Piya, naeba Karaisiti nkagega'eraka iga'na namapipa mintuwe. Pipa a'ya'ma kiya yagarama ntamata kabiye irebu kina'miba a'ya'ma to kinape, igebe abintawe. ¹⁴ Piya, naeba

iga'na namapi mintogini, pika uwaena mono kina'miba napima Wa'egawamatisa to esegiyenaba maema, iyekuruyenaba kasima, Koti kamanapa esegima uma aborawe.

¹⁵ Tagane, ka'isamiba nae nageba maete tumimagini igewai nkige maete ikenaga, Karaisiti kamana uma aborawe. Piya pegini, to ka'isamiba aogi napiyenawaitasa Karaisiti kamanapa uma aborawe. ¹⁶ We, ma mima mono kamana'ama nkagoba aboraoma unatantika, pi aogi kina'miba abima, agu kao'ena punatama kamana-pa uma aborawe. ¹⁷ Piya, to ka'isamiba kampa arupu puma igewai tabe igiga'e uma aboramagini Karaisiti kamanapa uma aborama, iga'nanepi to ka'isa kuntuyena punatakena pewe. ¹⁸ Pipa aerawane. Anagi'ena napiyewo, tagantana napiyewo, Karaisiti kamana'ama nkagoba uma aborakena peka na'mu puwe. Eya, na'mu puyaba'mima mikuwe.

Poro mikenaenawapa Karaisititi atokaekenaenawe

¹⁹ Pigoya, naeba ago abuwe. Tigebe nunamu uma nao'maeyakana, Isu Karaisiti nkawamusa'ama esegi punatakana, ibaba aboranamemintanamaba kampa ataba punatama uwa nao'maekiye. ²⁰ Piya, to aboranamikibintanaga aobi puma kabima mimagi, ago napiyopa aintiba uwaenantoba kampa nanipa pukuwe. Kampaye. Naeba a'ya'ma yaga posa puma, aintiba kampa naekuru pekana, naogama misuwo, pu'wasuwo, nau'nempaba Karaisiti tabe agega'eba asagayukiyema, napiyuwe. ²¹ Eya, naeba abuwe. Mikubopa, Karaisititi atokaekenaenaba mikenaenanene. Pu'wakubopa, aogiyenaba maekuwe. ²² Piya, naeba mampabi uwa mikubopa, yoganempaba a'wapa aekiye. Piya, pu'wasuwo, uwa misuwo, naeba ayabaya pukuwe. Naeba kampa abintuwe. ²³ Naeba pi taraenagaba aogi nanta paruwe. Pikaba naeba maba atate Karaisitige umisanaga nabiye. Pipa asugasaye. ²⁴ Pigoya naeba abopa, mampabi naeba mintapa, aogima tiyo'maeyakana kanarasakiye. ²⁵ Pika naeba esegima abibebe puwe. Naeba uwa mima tikapi yoga puma kanarasaritakiri, timatiti'enabe ti'muntanabe to kake aborakibewe. ²⁶ Piya, naeba to kake tigeti uma irosakuwe. Pika tigebe ti'mu punatama, Karaisiti Isu nkage asaga'yuyeno.

Monota esegima mpiyiyo

²⁷ Pigoya, ke nasentanarimpaba arupu pekiri, Karaisiti nkaobi aogi kamanawapa aega'ma miyiyo. Eya, kampa tigasuwu, uma tigasuwu, ka tintabarima misanaga

nabiye: Tigeba kaga esegima mimagiri ka napiyena puma anka'o'mae anka'o'mae puma aogi kamanata imatiti pusanaga yogaba esegi puntiri, ²⁸ kama kinatimpika tiyekuruba a-piyo. Pika abisanaga nabiye. Eya, kampa tiyekuru pentanaba pipa Kotitisa awame'enawe. Piya, pipa tigeti ima ige iyeguma kaike-na awame'enawe. ²⁹ Piya, Kotiba Karaisiti ntugaraka timatiti'ena potakenaena manapa kampa timiye. Kampaye. Aeba timatiti'enabe tikinakiyenabe kaga timima ae yugawa piyoma timiye. ³⁰ Piya, paipa kunta yuganepa agantakiri, to ibaba pabiyamagiri nawaga kamanapa abewe. Pi ntugaba tigeba pabiyama kaga pewe.

Tao'mipa agu kao'ena puwaitaiyo

2 We, tintabaipinti Karaisititisa esegiyenawapa maemagiri, agu kao'ena puma tutusuritagiri, Awamusa'amati atokaemagiri, to kina'mikaba agu kao'ena puma tintara'ena puwaitawe. Pintaanaba kanarasaye. ² Piya pepa, tigeba ka tintabarimagiri, agu kao'ena kaga pumagiri, ka'masa puma mima, ka tintabarima miyiyoy. Tigeba piya pukibepa, na'muntananempaba pumaewakiye. ³ Piya, tigeba tige'ena manakaba a-ntapimagiri, tipa a-mpaete iyiyoy. Pipa kampaye. Tigeba tipa maete tumima to kina'mikaba: Tagasawema, napiyiyoy. ⁴ Tige'enaena manatipa akabiyiyoy. Pipa kampaye. To kina'mintanarapeba kaga kabiiwaitama iyoy'maeyiyoy.

Karaisiti ntapiyenara aegaraiyo

⁵ Pigoya, Karaisiti Isu napiyisa puma, tigeba ka'masa puma napiyiyoy. ⁶ Napiyenawapa mayamawe: Piya, aeba Kotiraka'ya mintemipa, Kotige ka'masa puma mikenanagaba kampa antage'enaba puma ageba maete tumiye. ⁷ Aeba mikenaenawapa kaitegina, wasana aborama kayokaya kina'mi nkiyoga puntiye. ⁸ Piya puma aborama, aeba wasanaraka'yantana puntiye. Piya puma ae'wa nkaupa maete tumima, Koti nkawamu wasirite wamagina purometa uma nagarintiye. Eya, awamu wasima maripo yara purintiye. ⁹ Pika Kotiba inata asitama, ae ageba a'ya'ma kina'mi nkigeaba asu agasima to agi omintiye. ¹⁰ Pi nkagi omintipa, pipa a'ya'ma mantarisa kinape mabisa kinape mawama amentapintisa kinape, igeba kaga Isuti irakabima mima, ae agega'e uma asagayukibewe. ¹¹ Piyama a'ya'ma kina'mi nkiwamupisaba: Isu Karaisitiba Wa'egawe, ukibewe. Piya ukibepa Koti taba nkagega'eba asagayukibewe.

Tigeba wasanami nkikapi e'wasaena puwaitaiyo

¹² We, nabugai kina'mitaba, paipa tigeba a'ya'ma yaga nae nawamu wasintasa puma ibage pabiyama piyo. Pai mintanto ntaga abiiwanane. Ibaba kampa tigege mintakubo ntagageba kakema tabera wasimagiri, tigeba tiyekuru puma tabaraba puma Koti ti'ikenanama nkau'waka napima esegima aboraiyo.

¹³ Piya, ae a'muntanaga tibekiri, yoga pukibeka Koti tikapinti yoga puma tutusuritaye.

¹⁴ Piya, a'ya'maena puntiripa, a-tiyekita puma kamanapa a-nkakayuyiyoy. ¹⁵ Tigeba pabiya pukibepa, parutu kina miyigina Koti nkaobi kamanatipa kampa waikiye. Piya puma mima, tigeba Koti ntagara kanta puma mima, kampa aogima napima antage pe kina'mi nkikapi mima, e kanta puma e'wasaba puwaitaiyo.

¹⁶ Eya, miyaba'ena kamanapa uwaimimagiri e'wasa puwaitaiyo. Piya pigipa, Karaisiti kanabipa na'mu puma mayama napikuwe: Tigeke naeba uwa yugaba kampa puma esegiyenanepa kampa uwaba maebugasuwema, napima na'mu pukuwe.

¹⁷ We, timatiti'enari tabera puma Kotiti titipa muta atawe. Pigoya, naeguyigina korantepa tumima tige'enage kaga Kotiti muta atakiye. Pipa kanarane. Pika naeba nanta asoyaena puma tigege na'mu pukuwe. ¹⁸ Piyama, tigegeba tinta asoyaena puma naege kaga ta'mu peno.

Timoti kamanane

¹⁹ Pigoya, Wa'ega Isu abekana kanarasakapa, uwae-na yaganto Timotipa otakana tigeti wakiye. Aeba wama tigategina to a'wae puma kanama tigekeba ampa unamekana, nantawamaba a'muntanaba pikiye. ²⁰ Eya, Timoti aeba asi nasiba tigeke napima aumarasa esegi puritakena piye. To kapa ae kanta yagaraba naegeba kampa mintiye. ²¹ Piya, a'ya'ma to ka'isa kina'miba ige-waintanara amana kabintini, Isu Karaisiti ntugarapa kampa aogima kabiyewe. ²² Piya, Timoti aeba mono kamanataka, yagara abawampa ao'maeyisa puma nao'maema yogaba piye. Pi nkagowapa tigeba abintawe. Aeba aogi yagarawe. ²³ Pigoya, naeba marupa naeti aboramintanaba ago agagaitegintema karu'ena aepa tigeti agarubakana wakiyema, napiyuwe. ²⁴ Piya, naeba Wa'egawama ntapiyenaga nabegina, ke iremika naegeba aro ntaganto ampa tiganaganaba nabiye.

Eparotaitasi kamanane

²⁵ Pigoya, nao'yagara Eparotaitasiba, pai tigeba agarubauguna naeti kanama tigege'erapa nao'maenti ntagara, aeba naege ka yuga puma, kama kina'ne kanta yagara mintiye. Aepa ago agarubakana tigeti wane-ma napiyopa, to kipa kampaye. ²⁶ Piya, yoni nkabogiri awaga kamana abuguna tintara'ena abuma kunta piye. Piya puma, aseyonabisa uma tigakena piye.

²⁷ Tagane. Paipa aeba yoni nkabuma purikena pogana, Koti antara potama ao'maentiye. Piya, Kotiba ae abiwa antara potantiyanane. Kampaye. Aeba naeke antarapa punatantine. Aeba tabe kuntuyenama nairarikae-sanagaba kampa abogana nao'maentiye. ²⁸ Piyama nae nabugamika otakana wakiri, tigeba agama ti'mu pigina, kuntaenanekeba maete tumenomawe. ²⁹ Piyama tigeba ti'mu puma Wa'egawama nkageraka aepa aba piyo. We, tigeba piya kina'mi nkigege'eba asagayuyiyoy. ³⁰ Piya, aeba yogaripa naeti ampa abora-

magina, aogama misanagaba aeba kampa napiye. Kampaye. Kampa napimagina, aeba Karaisiti ntugara-ka purikena pantiye. We, piya kina'mi nkigeba asagayuyiyo.

Karaisititi imatiti pe'nagiba arupu kinane

3 We nao'mitaba, naeba maya kamana uma a'ya pukena puwe: Tigeba Wa'egawamaka ti'mu piyo. Naeba to kakema kaema timikenaga kampa kuntaba nabegi esegi puritakena puwe.

² Pigoya, ata yuga pe kina'miba, igeba kabu kara kanta puma mima, wasanami nkipa kasama ara'enaba uwa puwaitawe. Pi kina'mikaba aogima kabima miyiyo. ³ We, Koti Nkawamusa'ama tao'maeyagi, Karaisiti Isu nkageba asagayuma tautepa kampa maete iyompe kina'mitaba, taeba taga ara'enawapa maeyune. ⁴ We, naegeba nau'nepa maete iyosinta, wasanami nkiyobi kanara maete iyosine. Piya, to ka'waina au maete iyekapa, naeba asugaikuwe. ⁵ Piya, naeba aborama mintuwagana, papa tonaentisa kaka-ga umaeyogana naupa kasanta, naeba Isureyo yagaranawe. Naeba Penisameni pi tuntawe. Yuta kina'mi ma'natanta, Yuta ago yagaranawe. Naeba Koti nkago kamana aegarao, Parasi yagaranawe. ⁶ Naeba Koti ntuga puwema napima, asagarare puma Isu mponota ai'aru pume kinapa karena puwaitamagi, Yuta yagara aogima mintantuwe. Piya, mono ago kamana'ama nkarupuyenaraka naeti kamanapa kampa aborantine.

⁷ Pigoya, a'ya'ma pintanarasa tabe nagiba maentopa, pipa anagiyenawe. Karaisititi atokaekenaenama asug-asayema abuwe. ⁸ We, a'ya'ma tonaba anagiyenawema napiyuwe. Piya, Wa'egane Karaisiti Isu ae agoba abibebe pukenaenanaba a'ya'ma tonamapa asug-asaye. Piya, aeka a'ya'maenankaba i'nintanawema napimagi kaintone. Eya, naeba Karaisiti nkaraku'ma upebe puma, ⁹ aeti atokaekenaga tabe naginepa kaintone. We, naeba ago kamanapa aega'ma arupu nagiba kampa maeyuwe. Kampaye. Naeba Karaisititi namatiti pogana, pi nmatititi'enagaba Koti aewapa: Arupu yagaragawe, unataye. ¹⁰ We, naeba Karaisiti nkagoba aogima abibebe pukena puwe. Piya, ae asikena esegiyenawapa naeti aborasanaga nabiye. Piya, ae auki nakiyena abuntisa puma naepa pabiyama nabeka, ae purinti nkagoba aogima abima ka'masa pusanaga nabiye. ¹¹ Piya, naeba purintapisa asima aota kina misanaga nabiye.

Poru esegima ntasima aogi antota'ena maekena pantiye

¹² Pigoya, naeba purintapisa asinti nke'wasa kampa ago maema, kasa mima aota kina kanta naeba kampa puma mintuwe. Pipa kampaye. We, aota misanaga nabiye. Piya, Karaisiti Isuba naba puma: Nae'enawe, unatantika, naeba ae aobi aota kina abora misanaga esegima ntasuwe. ¹³ We nao'mitaba, naeba piyama kampa aborauwe. Pigoya, naetiba ka napiyena waintiye: Piya, naeba pai putontanaba naka'i kaitegi, naeba

ainti aborakibintanaga esegima karusuwe. ¹⁴ Piya, naeba kampa migarama esegima karusuma a'imaran-ta'enari wama, Karaisiti Isu nka'muntanawapa mantabinti maekena puwe. Pintanaraka Kotiba uta marantine.

¹⁵ Piya, aogima ntapiyena wainta kina'mitaba, pi aota ki'iba aegarano. We, tigevisa ka'waina to ka napiyena-ba aborakibipa, Kotiba agowapa aogima urimima arupu puritakiye. ¹⁶ Piya, ka kita kanantompe, pabiyama wano.

¹⁷ We nao'mitaba, paitaritakiri nagamagiri nae posa piyo. Piya, tae miyompesa puma miye kinapa igama iyegaraiyo. ¹⁸ We, paipa uwoma ntagaba tigevisa ka'isa kina'mikaba kamana urimima, to kake nao'nu pagegi urimuwe. Piya, uwaena kinapa Karaisiti mpar-ipowamapa kamaena potama mintawe. ¹⁹ Igeba i'ama ntapiyena aega'ma kotiwai kantaba pewe. Igeba inintanawaimpa asagayuma i'mu pewe. Igeba mabisaena-ga napiyewe. We, pi kina'miba purikena ki'i wawe.

²⁰ Pigoya, manta ago kinatawe. Taeba kabintakana, Wa'ega Isu Karaisiti mantaba kaite tumpa tau'ima taba pukibika, agawa puma mintune. ²¹ Piya, aeba pi ntagaba i'ninkamana tau'amaba ae'wa nkau'ama pisa puma a'wae puma kaga e'wasa pukiye. Aeba piyama a'ya'waemaena kabiratakena esegiyenarasa e'wasa puratakiye.

Ka'ena puma aogima ti'mu piyo

4 We nao'mitaba, naeba agu kao'ena puritaogana, nagu'amaba tigevisa abugaye. Tigevisa na'muntana antota'enane mpintawe. We, nabuga kinapa, tigevisa piyama Wa'egawamati atokaema esegima miyiyo.

² Pigoya, Yuwotiyawa, Sintikiwa suma, tisigevisa Wa'egawamati atokaema ka napiyena piso. ³ We, ka yuga pome taga nao'yagaraba, naeba mayama ugamuwe: Kaeba pi tara wae taraba isiyo'maeyo. Isigevisa naebe, Keremenibe, to ka'isa igewaipa miyaba isapi wainti kina'mibe, isigevisa kabo puma mima mono kamana yugaba pese. Pi tara wae tara isiyo'maeyo.

⁴ Tigevisa Wa'egawamati atokaema ti'mu puyaba miyiyo. Naeba to kakeba yuwe: Tigevisa ti'mu piyo.

⁵ Pigoya, Wa'ega aborakenaenamaba agarosaye. Tigevisa paruyena puma miyigina a'ya'ma kina'miba tigaiyo. ⁶ Tigevisa tonaronagaba a-tiyekuruba piyo. Pipa kampaye. Tigevisa a'ya'maena pintanagaba Kotiti ti'mu puma nunamurasa esotaiyo. ⁷ Piyama esotaiginaba, Karaisiti Isu ntugarasa Koti nkanta paruyenamaba tintarape napiyenaritape aogima kabikiye. Pi anta paruyenamaba a'ya'ma kina'mi ntapiyenaba igasaye.

⁸ We nao'mitaba, ma kamanapa piya uma nagarikenapuwe: A'ya'ma tagantanabe, aogi napiyenabe, arupuyenabe, apuyapukenaenabe, tikaenabe, aogi agiga'e ukenaenabe, a'ya'maenama asugaikenaenabe asagayukenaenabe waintika, piyaenagaba tigevisa napiyiyo. ⁹ Piya, nae uriminto kamanapa abima aega'magiri, agonepa agama abewe. Pintaanaba wasima miyiyo. Piya piginaba, agoya Koti tigevisa mikiye.

Poro paenabisa Piripai kina'miti a'muntana imintiye

¹⁰ Pigoya, ibaba tigeba naeka to napiyenaripa aboragi, agama naeba Wa'egamatiba tabera na'mu puwe. Piya, tigeba asi nasiba naekaba napintapa, nao'maekena kitipa kampa waintantiye. ¹¹ We, naeba ka'isaenaga kusi puwe, piyaba kampa yuwe. Pipa kampaye. Naeba mayama ago abuwe: Tonarona naeti aboragina, nantawamaba Kotiti paru pegina a'ya'maenaba kanara piye. ¹² Piya, nagenepa kampa asagayukibepa, kanarane. Asagayukibepa, pipa kanarane. Piya, naga'ena nabukenaenabe naga'e pakenaenabe, uwaenaena maekenaenabe i'mikenaenabe, a'ya'ma yagaba a'ya'ma auka'iba, naeba Koti paruyenabi mikenaenama nkagoba agantuwe. ¹³ Eya, esegi punatami ntaramaba esegi punatagi, a'ya'maenaba aogi puma miyuwe.

¹⁴ Pigoya, tigeba kanara kayone punatama, kuntaenanepa aesagabewe. ¹⁵ Piripai kina'mitaba, tigeri piyama abewe: Paipa naeba agobima aogi kamanapa tigeti aboramagi, Masetoniya maba atate kanauwagana, pi ntagaba to ka'isa monota ai'aru pe kina'miba kampa naeti atokaema, ankami ankamiyenaba kampa puntane. Kampaye. Tigemana piya puntane. ¹⁶ Eya, naeba Tesaronaika mintuwagiripa tigeba ka yaga ya-

batitasa nao'maemagiri, ti kakema aintiba nao'maentawe. ¹⁷ We, nao'maekibentanagaba kampa kega'eba yuwe. Kampaye. Nae nabemika monotipa au'wa aborakana tigege'e waiyenema yuwe. ¹⁸ We, ibaba uwomantana namiwaema namegana pumaewaye. Piya, tigeba ti'muntanaba atagana Epararotaitasi nkayata kanagi maeyuwe. Pi ti'muntanaba Kotiti muta atagana, aogi aguntaenaba Koti pigama a'mu pegina antawamaba kanara piye. ¹⁹ Pigoya, Kotinempati a'ya'ma aogiyenaba pumaema waintika, tigeti a'ya'maema kampa waintintanaba aeba Karaisiti Isu ntugarasa aborarimikiye. ²⁰ We, tae tabarempa Koti, ae agega'eba asagayuyaba miyeno. Tagane.

To ka'isa kamanane

²¹ Pigoya, a'ya'ma Karaisiti Isuti atokaeya kina'mikaba, Poroba: Aya pewe iyema, uwaimiyo. Piya, mono kina naege miye kina'miba kaga: Aya pewe, yewe.

²² A'ya'ma Kotiti atokaeya kina'miba: Aya pewe, yewe. We, Sisa ntamapi yoga pe mono kina'mi igeba esegima: Aya pewe, yewe.

²³ Pigoya, Wa'ega Isu Karaisiti nkawagaenama tintabaipi waima waiyeno.

Poro piya isa kaentiye.

Korosi

1 Nae Porona: Karaisiti Isu nkaposorogawe, Koti abogana unatantemine. Piya, naene tao'yagara Timotibe mimagira, ² Korosi kumatasa Kotiti atokaema Karaisiti nkawamu wasiye kina, ma nkisapa tigeti kaeyuse. Tabarempa Koti aetisa awagaenabe paruyenabe tigeti waiyeno.

Korosi kina Koti aegarantawe

³ Tigekaba nunamu yome ntaga, Wa'ega Isu Karaisiti ae aba Kotiti tasi'mu potause. ⁴ Piya, mantabinti asu mikenaga puritanti, pika tigebe Karaisiti Isuti timatiti pumagiri, a'ya'ma Kotiti atokaenta kinapa agu kao'ena puwaitawe. Pi nkawaga kamanatipa ago abuse. Tigebe aogi taga mono kamanapa pai urimogiri, pi mantabinti asu mikenaga abima agawa puntawe. ⁶ Pi aogi kamana a'ya'ma kina'miti kanama, a'wa aborama anosamagina, tigeti pabiyaena aboraye. Piya, Kotitisa taga awagaena awaga kamana maru abinta ntaga, tigeti wairite kanama ampa tabe piye. ⁷ Pi aogi kamanapa tasibugai tasiyo yagara Epararasi urimintiye. Aeba Karaisiti nkawamu wasima kayokaya yagara, ka yugare puma kabiritamine. ⁸ Piya, tigebe agu kao'ena-ba Aota Awamusatasa aboragana, urasimegira Kotiti tasi'mu potause.

Mono a'wa aborakenaga nunamu untiye

⁹ Piya pegira, tasigebe abintome ntaga kampa tigasi-ma, agobima tigeke mayama nunamu yuse: Awamusa'ama napiyenaripe abikenaenaripe timekana anosama tabe pukiye. Piya pekiri inatisa abemintana abibebe pukibeka, nunamu yuse. ¹⁰ Piya, Wa'egawama aogi puritakiri, mikenaenarimpa nkagowapa uma arakana tigakana kanarasakiye. Piya pumagiri, mono yuga pigina, a'wapa aborakiri Koti nkagowapa abibebe pigina anosakiye. ¹¹ Piya aogi esegiyenawatasa tabera esegi puritakiri, asima a'ya'ma kuntuyenaripa ais-aga'ma, tintawama kampa pami pumagiri, ¹² tabarempati ti'mu potama, tikaenabi mikibeka nunamu yuse. Piya, tabarempa utaratama, e'wasaenabi Kotiti atokaenta kinake kaga mikenaga tababuntiye. ¹³ Aeba tununtanama nkesegeyenabisa a'yobatata, yagarawampa kabiratakenabi tababuratantiye. Pi abugai ntagarawapa ¹⁴ ago ika puratama aguntaenarepa asu'a pugasaki, aogima mikibeka nunamu yuse.

Karaisiti ntugawane

¹⁵ Pigoya, kampa agaompe Kotipa yagarawampa ae aoga aboraye. A'ya'waemaena Koti pumarantemi,

paitama ai'ne aewe. ¹⁶ Piya, Koti otaogana, aeba mantabinti waintintanabe mabi waintintanabe, pi agaompentanabe kampa agaompentanabe, pi a'ya'waemaena ae aborantiye. Pabi amani kina'mi wa'ega kinape, kamana ukema kinape, paitanta kinape, kabikena kinape, ae'wantana aborama asu igasima mintiye. ¹⁷ Aeba a'ya'waemaenamapa paitama mintegini, a'ya'waemaena ae esegiyenarasa marunkaipa mirite kanama mintawe. ¹⁸ Piya, monota ai'aru pe kina'mi au'wa mintokana, aeba ai'nerene. Aeba agorepa mintana, ae agobima purintapisa asima, paitaratama a'ya'maenaba aeba asuragasima mintiye. ¹⁹ Piya, Kotiba ae abemika, a'ya'ma aumawapa pi ntagarawampati pumaema amintiye. ²⁰ Piya, yagarawampa ntugarasa a'ya'ma marasabe mantarasabe, Koti aewati kaga asaeratama, maripo kurankatasa paruyena aborama, piya puratantiye.

²¹ Paipa tigebe Koti tika'intaesi potama, napiyenarimpapa kama potama aguntaena puma mintantawe.

²² Piya puma mintuguna, Karaisiti pu'magina, au'watasa Kotike asaema ka kina'ena puritantiye. Piya, tigebe aota mima, aobipa ataena kampa puma, kamana kampa uritakibi kina mikibeka, tibabuma Koti nkaobi mutaitakena piye. ²³ Pigoya, a'yugu ka'enama tibaibekiri, aogi kamanati atokaenta'ena kaisanaga, tigebe timatiti'endaripa aebebe puma, kibasa atama, esegi puma miyio. Piya mikibeka, Koti nkaobi mutaitakiye. Pi aogi kamana mampabisa a'ya'ma waya'wa mite aborantine. Pi kamana kayokaya yagara Porona mintuwe.

Poru au'watasa mono kina iyo'maentiye

²⁴ Pigoya, nauki nakiyenabisa kuntaenaripa ae-saga'ma tiyo'maeyoka na'mu puwe. Piya, Karaisiti auki nakiyena aboramintanaba ka'isa naeba ae auka ae-sagabuwe. Pi nkaupa monota ai'aru pe kinane. ²⁵ Pi aegara kina tigeti Koti kamana maema aborawaeyoma unatantegi, tige kayokaya yagara mima piya puwe.

²⁶ Piya, Koti kamana agowapa pai a'ya'ma yaga kama waintanti, Kotiti atokaenta kina'miti ibaba aboraye.

²⁷ Piya, Koti ae abemika, ae aokina'miti kakanta kamana agoba aborawaimiye. Pi aogi e'wasa kamanapa to marisa kina'mitibe kaga aborawaimiye. Pi kakanta kamana'ama nkagoba mayama waintiye: Karaisiti tigupi mintika e'wasa kumati asu mikibewe. ²⁸ Pigoya, Karaisiti nkagoba uma aborama a'ya'ma kina'miti uwaimima, obisuma, igu aogantasikena kamana a'ya'ma kina uwaimune. Piya, a'ya'ma kina Karaisiti

nkau'wantana pigina Kotiti ibabusanaga nabiye. ²⁹ Pika agasiyaena popa, tabe esegiyenawatasa asinatagi, piya puwe.

Isu nkaega'ma wasanami kumpari'enaba kasiyo

2 Naeba urimekiri abiyo. Tigege, Areyotisiya kumatasa kinape, nae naowara kampa aga kinape, tige tiyo'maekena nunamu agasiyama yuwe. ² Piya, tigutasama maema agu kao'ena puma atokaema esegi piyo. Piya puma, tigeba aogi napiyenaba maema, Koti kakanta kamana'ama nkagowapa Karaisititi napima, tagantanaba abibebe puma abiyoma, pika nunamu yuwe. ³ Pigoya, a'ya'ma aogi abikenaenabe napikenaenabe Karaisititi kakantanabi pumaeyagina, taeti ago aboraye.

⁴ Piya, ka'waina iga kamanatasa kumpari urigasima tige kaka'isanaga, ma kamanapa yuwe. ⁵ Pigoya, naeba naupa pagasara mima, nagutasama tigege miyuwe. Piya, tigeba kaga arabama, Karaisiti esegima aegaraga, tigaogana nantawama kanara piye.

Isuti wama e'wasaena maekune

⁶ Pigoya, tigeba Karaisiti Isu aega'ma: Wa'egarene, otantawe. Pabiya puma ae aguta nasiyo. ⁷ Tibupa aeti uma aema, ubu'ma esegi pumagiri, urimintana napima timatiti'enaba esegi piyo. Piya puma Kotiti tabera ti'mu potaiyo.

⁸ Pigoya, tigeba aogima kabiyiyo. A'yugu ka'waina wasanami ntapiyenabisa esiba kamana'ama iga puritamagina, tigupa maerite waganaga, tiyota tiyota piyo. Pi'naba ayabamagi kamanapisabe amani kina'mi kamanapisabe iye. Pipa Karaisiti kamana'nane. Mam-pabisa kamanane.

⁹ Tigeba ago abintawe. Koti nkagoba Karaisiti nkautasa aborawaeye. ¹⁰ Piya, aeba a'ya'maena paitanta'enamape esegiyenamape ai'newane. Aeti atokaentaka e'wasaenaba pumaeritaye. ¹¹ Tigeba tiyatasa auta ara'ena pikenaenawanane. Ariritasaenaba maegasima, Karaisiti tigupi ara'ena puritaye. ¹² Piya puma, mono wani paititama, ae purintapi kaga kairitantawe. Pigoya, Koti aeba esegiyenawatasa Karaisiti purintapisa asintiye. Pabiyama, pi nkesegiyenawaka timatiti puguna, kaga asima atokaeritantiye. ¹³ Paipa tigeba ti kasama ara'enaba kampa punta, aibo'ena puma pu'wanta kina kanta mintantawe. Mintiri, timatiti puguna Kotiba a'ya'ma aibo'endaripa asu'a purigasima, Karaisitike kaga asiritama e'wasaenawapa timintiye. ¹⁴ Piya, agunta puwakana, paisa ago kamanapa esegi puma, kamana uratama tapirintakena puntiye. Piya pogana, pi paisaenaba Karaisiti ntugarasa maripo yara ita'atama kaintiye. ¹⁵ Piya puma, amani kina'mi wa'ega kinape kamana ukema kinape, ige esegiyenawaipa a'ya'ma kina'mi nkiyobi mae igasimagina, maripora agowapa aogima aborantegi agaune.

Karaisitige pu'wantaka uwa napiyenaba a'nkaegaraiyo

¹⁶ Tigeba Isu aegarawe. Pigoya, tabe yagabe, kasa utape, sabatirano aki puma mikenabe, ka'isa naninta wani nakenabe, pikaba ka'waina uwa kamana tipi mpa'ma yekiripa: Kumparina, kaso, omiyo. ¹⁷ Pintana amankane. Ae aka'i au'wapa, Karaisiti, ago aborantiye. ¹⁸ Piya, ka'waina: Naeba kasa'enaba agaopa, tabe yagaranawe yemi'naba, kamana uritakiripa, kumparina, a-nkabiyo. Pi ntagaraba: Tipa maete tumima, enisore kina aegaraiyo, iye. Pi ntagara ae'wa nkau maema amantana puma tabe piye. A-nkuwa ataigina piyaba peno. ¹⁹ Pi ntagara Karaisititi kampa atokaeye. Karaisiti aeba ai'nerene. Aegaraompe kina taeba au'wane. Piya, aga'nabe agisa aya nkaope amato puratama atokaeye. Piya puma, mono naninta tamima Koti nkesegiyenawatasa i'ma anosarataye.

²⁰ Tigeba Karaisitige kaga pu'wama, mabisaenaba tika'intaesi puntawe. Nanaga mabisa kina nasisuba pewe. Nanaga pi kamana amentantiba miyewe. ²¹ Pi kamanapa mayamawe: Ma nanintaba a-mpaeyo. Pipa a-ntao. Maropa a-nkaigayabo. ²² We, nanintaba uwa nagaikenaenawe. A-ntao kamanapa wasanama ntapiyenawe. ²³ Pi kamanakaba, monotapa esegi puma, tanta a'wa puratama, tau'amapa aeguma arupu puma, wasanami nkiyobi aogi piye. Piya, akumpa'ma mintintanama wasanami nkiyobipa uwa aogi pegina, pi'naba ata napiyenarempa kampa aogi pumagina, tagupa kampa tao'maeye. Piya, wasanami ntapiyenaba a'nkaegaraiyo.

Inati waintintana pika ti'mu potaiyo

3 Pigoya, Kotiba Karaisiti asitaogana, inati ayatakanti mintiye. Piya, aega kaga asiritami kina tige inatisaenaga napiyiyo. ² Mampabisaenagaba a-ntapimagiri, inatisaenaga napiyiyo. ³ Tigeba purinta kina kanta puma miye kina'mitaba, mampabisaenagaba a-ntapiyiyo. Piya, mikenaenari Karaisitige Kotiti kama waintiye. ⁴ Piya, Karaisiti aeba mikenaenarempa nkagowe. Ae aborakibi ntaga tigege kaga e'wasawnawatapa aborakibewe. Piyama inatisaenaga napiyiyo.

Paisaena kasiyo

⁵ Pigoya, asiratami kina mintiri, mampabisaenaripa kaigasiyo. Piya, kumiyenaba a-piyo. Kumiyenagaba a-ntapiyiyo. Tigu i'nintanaripa kasiyo. Ataenaga tintabin-ti pami pepa kasiyo. To wainantanagaba a-ntapimagiri wa'legari kantaba a-piyo. ⁶ Piya, piya pe kinapa Koti amo'enaba imikiye. ⁷ Paipa tigeba mampabisaena aega'ma piya puntawe. Piya, ibaba kaigasiyo.

⁸ Ibaba ataenaripa asarosuma kasiyo. Piya, timo'enabe, kabirakenaenabe, ata puwaitakenaenabe, akaya kamanatipe, tiwamupisa i'ni kamanatipe, asarosuma kasiyo. ⁹ Piya, tiga'nagipa kumpari kamanapa a-nkuwaigasiyo. Tigeba paisa timawama ntugaba ago kaitegiri, ¹⁰ tigeba kasa kina aborama mintawe. Mintagana, kasa aborariti ntagara, Koti, asi nasi napiyenaba

kasa timima, ae'wa aoga kina pabiyama aboraritama mintiye. ¹¹ Piya ae aobi Yuta kinape to kinape pako pikena ara'enaba kampa waintiye. I kasanta kinape kampa kasanta kinape pako pikena ara'enaba kampa waintiye. Namu'isa kinape, kabu kinape, kayokaya kinape, uwa kinape, Koti nkaobi pako pikena ara'enaba kampa waintiye. Karaisiti aeba a'ya'waemaenama nkagoba ka mima, a'ya'ma aokina'mi nkigupi aborama miye.

Tinta paruyenabi miyiyo

¹² Pigoya, Koti utaritanti kina, aota tibabuma agu kao'ena puritantiye. Piya puritantiye ka'masa puma, wasana iyo'maema, tipa mara maete tumima, agoya puwaitaiyo. Wasanami ata puritaigiripa uwa ataiyo. ¹³ Tigetipa a-mpaete ima tiyo kabiwaitaiyo. Abakatipi kamana aborakiripa timo'enaba ataiyo. Wa'egawama antota'endaripa asu'a purigaintika, tigeba a'wae puma to kina'mipa pabiya puwaitaiyo. ¹⁴ Pigoya, agu kao'ena maema miyiginaba a'ya'waemaenaba asu igasano. Piya pukibepa ka kina'ena puma mikibewe. ¹⁵ Piya, Karaisiti paruyenawampa tigupi pumaeyakana kabiritano. Ka ti'ena puma mikibeka tibabuntine. Pika ti'mu potaiyo. ¹⁶ Pigoya, kamana aogima napima, toma toma uwaimima ankomi ankomi puma miyiyo. Paisa mono inibe, ibasa inibe, kasa inibe, Kotiti umagiri, tigupinti ti'mu potaiyo. Piya pigina, Karaisiti kamana'ama tintabaipinti pumaewama aogi napiyena timeno. ¹⁷ Piya, tiwamupisa ukenaenabe, tiyatasa pukenaenabe, Wa'ega Isuti napima a'ya'maenaba ae pemisa puma, pi ntugaba puma, agega'ewataka tabarempa Kotipa ti'mu potaiyo.

Wa'egawama nkaobi aogima miyiyo

¹⁸ Wayapa, tigeba tiwaegi kamana wasima miyiyo. Piya pigina, Wa'egawama nkaobi kanara pikiye. ¹⁹ Waba, tigeba wayatipa agu kao'ena puwaitama, intawaipa ataba a-puwaitaiyo. ²⁰ Araga yagara, tigeba tinogi tibiagi kamana abima a'ya'maenaba wasima miyiyo. Piya pigina, Wa'egawama abekanaba kanarasakiye. ²¹ Ibagitaba, araga yagararipa imo'ena pusanaga, asi nasi tigobipa a-puwaitaiyo. ²² Kayokaya, tigeba mabisa tabe kinatimpi nkiwamupisa kamanapa a'ya'ma wasiyiyo. A'yugu sepene puma wasanami nkiyora tabe yuga pusanaga, Wa'egawamati paruyena puma, ae aobi arupu puma mima, tabe kinatimpi ntuga aogi piyo. ²³ Piya, a'ya'waema yuga puma wasanamiti wanane. Tigeba ti'mu puma Wa'egawamati aogi pigina, ²⁴ Wa'egawama utaritanti nke'wasa antota timikiye. Pipa tigeba ago abintawe. Tigeba Wa'ega Karaisiti, ae kayokaya mintawe. Pika napiyiyo. ²⁵ Piya, Koti aeba ataena pikibe kina, tabe agi wainta kinape uwa kinape, kaga antota'ena imikiye.

⁴ Tabe kina'mitaba, kayokaya kinatipa arupuyena puma aogi puwaitaiyo. Pabiyama tabe yagararipa mantari mintemika, napima aogi puwaitaiyo.

Nunamu uma arupu ki'i waiyo

² Tigeba asi nasi nunamu uma, a-tiyekita pumagiri Kotiti ti'mu potaiyo. ³ Pigoya, taekega nunamu yiyo. Yigina, Kotiba mono kipa tayakeka, Karaisitisa pi kakanti kamana uma aborakune. Pi kamanataka iga'nabi nataugu miyuwe. ⁴ Piya, Koti yogawa namegi, ae'wa kamanapa aogima uma aboraoka, nunamu yiyo.

⁵ Pigoya, a'ya'ma yagaba a-tiyekita puma, kamana kampa abinta kina'mi nkiyobi asi nasi arupu puma miyiyo. ⁶ A'ya'ma antota kamana a'wae puma aogima uwaimikibeka, a'ya'ma yagaba kamanatipa kayo asigi yigina, iga peno.

Tikikasige Onisimasige kamana maete wantase

⁷ Pigoya, Tikikasi kamana'nepa urimikiye. Aeba tabugai tao'yagara mima, ka yugare piye. Aeba Wa'egawamati kayokaya'ena puma awamu aogima wasiye. ⁸ Tae mikenarenarempa urimima, tige tigu esegi puritanema, tigeti otaogana waye. ⁹ Piya, aogi taga'naba Onisimasi, tige kumatasa yagara, monopa aogima wasiyemika, otaogana Tikikasige wase. Isigebamata'i aboramintanagaba urimiwaekibese.

Korosi kina'miti Poro: Aya pewe, untiye

¹⁰ Arisitakasi, aeba naege iga'na punti ntagaramaba: Aya pewe, iye. Maka, aeba Panabasi nkababa, aegeba: Aya pewe, iye. Aeka pi kamanapa abimagiri, tigeti kanakiripa ababiyo. ¹¹ Isu Yasitasi aegeba: Aya pewe, iye. Pigoya, Koti kabiratakenaga unti ntugarapa ka'isa kina nao'maeyawe. Piya, pi kakaga igeba ibinto Yuta kinane. Igeba nao'maegawe.

¹² Pigoya, tige kumatasa yagara Epararasi, aegeba: Aya pewe, iye. Aeba Karaisiti Isu kayokaya yagara mimagina, tigeke asi nasi nunamuwatasa esegi puritaye. Koti nkabemintanara asima aebebe puma abiyema, tigeke nunamu iye. ¹³ Naeba agowapa agantuwe. Aeba tigebe, Areyotisiya kumatasa kinape, Iraporisi kumatasa kinape, tigekeba mono yuga agasiyama pegi agauwe. ¹⁴ Aruku aeba tabugai tusa yagarabe, Timasibe isigeba: Aya pewe, yese.

¹⁵ Pigoya, Areyotisiya kumatasa mono kinape, Nimpaga, ae namapi monota ai'aru pe kinape, igekeba: Poro, aya pewe iyema, uwaimiyo. ¹⁶ Pigoya, tigeba ma nkisapa aisuma abigaiteba, ataigina Areyotisiya kumatasa monota ai'aru pe kina'miti wano. Areyotisiya kina'mi nkisake kayogana wamipa, maema aisuma abiyo. ¹⁷ Pigoya, Akipasipa maya omiyo: Wa'egawama ugatanti mono yuga puma aogima a'aiyoma, omiyo.

¹⁸ Naeba Poronawe. Naeba: Aya pewema, nae'ne ntayapisa kaeyuwe. Iga'nabi miyoka, naeka napi napi piyo.

Awagaena tigeti waima waiyeno.
Poro piya isa kaentiye.

1 Tesaronaika

1 Poronawa, Sairasiwa, Timotiwa, sumagita esa kaeyune. Tesaronaika kumata monota ai'aru pe kina, tabarempa Koti, Wa'ega Isu Karaisiti, isigeti atokaenta kina, tigeti ma nkisapa kaeyune.

Awagaenabe paruyenabe tigeti waima waiyeno.

Igeba aega'ma arupu puma mintantawe

² Asi nasi tigeke Kotipa ta'mu potama, a'ya'ma yaga nunamu yompepa, tigekega esuritaune. ³ Piya, timati-ti'endaritaka au'wapa aboraye. Agu kao'endarika esegi yuga pewe. Wa'egare Isu Karaisititi atokaekenaga napima agasiyaena puma miyewe. Pika tabarempa Koti ae aobi napima esuritama ta'mu potaune.

⁴ Tao'mitaba, tigekeba Koti agu kao'ena puritama utar-itagi agaune.

⁵ Piya, aogi kamana tigeti maete kanaompepa, uwa kamanapa kampaye. Pipa aogima abompe kamanapa Aota Awamusa'ama esegima urimogiri, a'wae puma aegarantawe. Ti tikapi tiyo'maeyompe agowapa tige ago abintawe.

⁶ Piya, tae taega'magiri Wa'egamape kaga aegarantawe. Tigeba Kotitisa kamana maeyuguna, uwaena tiki nakiyena tigeti aboraogana, Aota Awamusa'ama asiritaogiri aeka ti'mu puntawe. ⁷ Piyama tigeba mintume'nagiba, tige agoripa aogima agantawe. Piya, tigetisa Wa'egawama kamana'ama kanarasama, Masetoniya maribe Akaiya maribe aboraogini abintawe. Ibintowaipa kampaye. Kotiti timatiti pe kamanapa a'ya'ma marisaba abewe. Igeba agoripa ago abintaka, to urimikenaenaba kampaye. ⁹ Pi ntuga pokana, aboramintanagaba igewai uramewe. Taeba tigeti kanauwakiri, ama kotintana pumaranta'ena tikabitategiri a'wae puma Kotiti kanamagiri, pi taga miyaba Koti kayokaya kina'wa aborama mintantawe. ¹⁰ Piya puma, yagarawa Isu purintapisa asiantegina, mantarisa tumikibintanaga agawa puma mintawe, uramewe. Pi Isu, aeba Koti nkamo'enawa maete tumikibemitasa, tumpa a'yigitatamagina tababikiye.

Poru mayama Tesaronaika kumata mono yuga puntiye

2 Tao'mitaba, tigeti irosa'ma yoga puwakana, au'wantaga'ena aborawaeyogiri tigeri ago agantawe. ² Piya, Piripai kumata marupa aerari kaeratama, tauki nakiyena purataumepa ago agantawe. Pipa aerawane. Kotirempatasa to esegiyena maema, kumatiti wasanami to tabera ata puratakaba kampa taekuruba puma, Kotitisa aogi mono kamana uma aborarimintune. ³ Taeba kamana urimompepa, pipa aibo

kamanapa kampa urimima, i'nintanabe ago'enabe kampa puritaune. ⁴ Kampaye. Kotiba tagagina kanarasagi, aogi kamana'wapa yune. Wasanami nkiyobinane. Koti tagu agakenama, ae aobi abekana kanarasanoma ka yune. ⁵ Tigeba abintawe. Tigebinkaobi kamanapa kampa urimintune. Pipa kampaye. Kotiba tagantoga, pi ntugaba puma abugakenaenagaba ka kampa ampa puntompene. ⁶ Taeba pi ntuga puma, wasanami tabe igi maekenaba pipa tigetisaba kampaye. To kina'mitisabe kampaye. Taeba Karaisiti nka-posoro mima, piya puma taeba tabe pukenaba kanarane. ⁷ Piya, taeba paipa tigege pasema mima, mayama waya'ma yagarawa aogima kabiyisa puma, tigege mintantompene. ⁸ Piya, Koti nkaogi kamana urimikena, abiba kampaye. Tae taguke kaga aborarimikena yune. Pipa nanagawe. Taeba tigekeba tabugagi, tagutepa timiwaema timune.

⁹ Tao'mitaba, tigetiba araga ntuga puntompepa, ago tagantawe. Piya, nanintaripe arisarontanaripe paibukenaenaba kampaye. Taeba arape asenabipe agasiya yuga puma, Kotitisa aogi kamanapa uwa urimintompene.

¹⁰ Tigeba ago tagantagana, Kotigeba ago tagantiye. Taeba Isu nkaegaranta kina'miti abakatipi mimagi, aota parutu puma mima, Koti nkaobi kampa kamanate abakatipi miyuwakiri tagantawe. ¹¹ Piya, abawampa yagarawa kabiyisa puma, pabiyama taeba tiyo'maema, ka ka asiritama, tigu ti'amapa uma esegi puritama urimuwakiri abintawe. ¹² Piya, tigeba Koti kabiratakana e'wasawapi ago utaritamika, ae aobi aogima nasiyo. Pika uma esegi puritama urimintompene.

Mono abintini maya puntawe

¹³ Pigoya, Koti kamana urimuwakiripa abimagiri, wasanami kamana abisuba kampa puntawe. Pipa taga Koti kamananema abintawe. Piya puguna, pi kamana'amaba aegaranta kina'miti tigupipa esegi puntemine. Pika asi nasi Kotiti ta'mu potaune. ¹⁴ We, tao'mitaba, Yutiya marisa Koti mponota ai'aru pume kina'mi Karaisiti Isuti atokaeyuguni, iyokina'mi iyeguntawe. Iyeguntasa puma, tigepe tiyokina'mi tiyeguntawe. ¹⁵ Pi Yuta kina'mi poropete kinapa iyeguta iyeguta iyuguna, Wa'ega Isu ampa aboraogini aeguma kaintawe. Kaitamagini taekeba tagarubakasima, Koti nkabugaomentanamapa kama tu'atama, a'ya'waema kinapa akunkitantawe. ¹⁶ Piya, taeka: To marisa kina uwaimigina, i'ima aogi pusanaga, akutatakana puntawe. Piyama aguntaenawaipa maema anosama

ago tabe puntaka, Koti nkamo'enawampa igeti ankwaintiye.

Poro to kake igasanaga abuntiye

¹⁷ We, tao'mitaba, tagarubaugu wauwakana, tagu taumawamaba tigeti waintantiye. Piya poga, taeba arontaganto to au'i mima kampa tigamagi, kinta yagara kanta puma mimagi, esegima ke ku'ena puma, tige tiyowarapa tigakenaga puntune. Pipa kampaye. ¹⁸ Piyamagi, taeba uma tigakena puntune. Naeba Porona, uwoma ntaga tigeti wakena pugate atauwe. Pipa kampaye. Sataniba ke akutagasaye. ¹⁹ Pigoya, ainti Wa'egare Isu tumikibi ntaga, nanaraka ae aobi asikune. Nanaraka tantawama aogi peka, ta'mupa pukune. Pipa tigerine. ²⁰ Eya, pabi ntaga aege mikibeka e'wasaenarepa ta'muntanawe.

Igeti esegi puwaitanema Timotipa agarubantiye

3 Pigoya, uwasuwa puma misanagaba kampa tabuma, tige tigasana tabugama, napiyenarempa kanara poga, tasibinto Atenisi kumata mima, ² tao'yagara Timoti otawagana, tasitate tigeti wantiye. Aeba Koti kayokaya'ena puma, Karaisiti mpono yuga pemi ntagarawe. Piya, a'yugu ka'isa tigetisa kina'mi iki naki puma iyekuru pusanaga, aepa otawagana, tiyo'maema timatiti'ena tonkiya puritanema wantiye. Tigeba ago agantawe. Pi tauki nakiyenaga taeke utaratantiye. ⁴ Eya, pai tigege mima taeba maya urimintompene: Aintiba tauki nakiyenaba maekunema, urimintompene, pigo taeti aboragiri agawe. ⁵ Piya pemika, uwasuwa puma misanagaba kampa naboga, timatiti agori abenema, Timoti otawagana tigeti wantiye. A'yugu amiyo puritakena yagarama ampa tige kara iyekiri, araga yogare kaisanaga untuwe.

Timoti iwaga kamana omogana Poro a'mu puntiye

⁶ Pigoya, Timoti titate a'wae puma taeti ibanto kanamagina, timatiti'ena agu kao'endarikabeba aogi awaga kamanati ampa yegi abune. Tige tiganema yokiri, pabiyama tae tagakena pumagiri, taeka asi nasi napiyewema, yegi abune. ⁷ We, tao'mitaba, tigeba aogi timatiti puma abeka taeba ago abune. Pi'na esegi puratagi, tauki naki puma taekuruyena pompe'napa asugasune. ⁸ Piyama, Wa'egawamati esegima atokaema miyigipa, abima ta'muntanabi mikune. ⁹ Taeba tige kaba Kotirempa nkaobi tabera ta'mu puritaune. Pi ta'muntanaba Kotiba pumaeyanoma tamemikawe. ¹⁰ Piya, arape asenabipe taeba esegima nunamu yompepa, tigeti wama tiyowara agakena puma timatiti'ena arosasanaga, pumaema esegi puritanema yune.

Koti esegi puwaitanema Poro nunamu untiye

¹¹ Pigoya, tabarempa Koti aewake, Wa'ega Isuge, isigewaisi kepa tayakisigi, tigeti wanema, yune. ¹² Pigoya, Wa'egawama agu kao'ena puritaomesa puma, tigeba tiyokina'mitibe a'ya'ma kina'mitibe pabiyama puwaitaiyo. ¹³ Piya puwaitaigina, Wa'egawa-

ma tigu esegi puritanema yune. Piya puritakiri, aintiba Wa'ega Isurempa Kotiti atokaenta kina'wake tumikibi ntagaba, tigeba tabarempa Koti nkaobi kamana kampa utaritakiri aota mikibewe. Pika nunamu yune.

Piya ki nasisanaga Kotiba abiye

4 Pabigoya, tao'mitaba, tige kaba esuritama esegi kamana urimekiri, Wa'ega Isuka napima abiyo: Tiyakompentana Koti ntapiyenara aega'ma aogima nasiyo. Piya pesa puma, amato puma aogima miyiyoy. ² Tigeba ago abintawe. Wa'ega Isu, ae awamu mima kamanapa urimintune. ³ Piya, tigeba aota misanaga Koti nkabemika maya iye: Kumiyenaba tigeba a'wae puma miyiyoy. ⁴ Tigeba waya maekenaenaba, aogima napimagiri aota mikenaenama aega'magiri, aogi puma wayapa maeyiyoy. ⁵ Tigu'amaba a-tika pekiri, to marisa kina, Koti kampa aegara kina'mi pesapa a-piyoy. ⁶ Aibo'enaba a-puma tiyo'mi nkwaepa a-paibuma, pintangaba kumparipa a-nkuwaigasiyo. Piya, Wa'egawama a'ya'ma kina'mi kuntaenawaipa antota imiwaekiye. Taeba pi kamanapa pai uma aborama esegima urimintompene. ⁷ Piya, tagu i'nintanayaga miyiyoma taba puratanti nane. Pipa kampaye. Koti aega'ma aota miyiyoy, uma taba puratantine. ⁸ Pigoya, pi kamanaka ka'waina aka'i ntaesi potakibipa, wasanama nane. Kotipa aka'i ntaesi potaye. Piya pemikaba, kampa aeba napiye. Kotiba Aota Awamusa'wapa tamima: Aota miyiyoy, uma taba puratantine. ⁹ Agu kao'ena mono kina puwaitakenaenagaba ago abintawe. Pika naeba kampa esapa kaema timukuwe. Kotiba aewa agutasa kao'ena agowapa puriyakintekiri tiyo'ena aogima pewe. ¹⁰ Piya, tigeba a'ya'ma Masetoniya mari minta Isu nkaegaranta mono kina'mipa, agu kao'ena puwaitawe. Pipa tagane. Pigoya, tao'mitaba abiyo. Tige ka maya uma esegi puritaune: Tigeba pintaanaba to kake pumagiri, ¹¹ esegima napima paebuma mimagiri, to kina'mi mikibentanagaba a-ntapi-ma tige'endarika aogima kabima mima, tiyapisa yogae-naripa puma maeyiyoy. Piyama pai urimintompesa puma piyo. ¹² Piya pumagiri, mono kampa abinta kina'mi nkiyori aogima mima, inamukantaba a-piyoy.

Wa'egawama irosa'ma tumpa asiratakiye

¹³ We, tao'mitaba, Isu nkaega'ma pu'wanta kina'mikaba aibosapo pisiwe. Piya puma to kina'mi Kotiti atokaekenaga kampa napima uwa intara pesa puma, a'yugu tintawama kube'ena pusanaga, pi kamanapa yune. ¹⁴ Piya, taeba Isu pu'ma asinti kamana abibebe puma abene. Piya puma, Isu nkaega'ma pu'wanta kina Koti iba pekini, Isuge kaga irosakibewe. Pika abiyo.

¹⁵ Pigoya, Wa'egawama kamana urimompepa mayamawe: Ainti Wa'egawama tumikibi ntagaba, taogama mintompe kina'mitaba purinta kina'mipa kampa uma paitawaitakune. ¹⁶ Toganaba Kotiba esegima kega'e yekana, marusa enisorewama kega'e yekana, pikuriyama aga yekana, Wa'egawama mantaba kaitegina tumikiye. Tumimagina, Isuti atokaema pu'wanta kina'mi-

pa paitama asiwaitama, ¹⁷ taogama mintompe kinapa ibinapinti tumpa taba purite, pi kinake Wa'egawamati mesurataka, Wa'egawamage kaga miyaba mikune. ¹⁸ Piya, pi kamana abima, tiyo'mi nkigu imapa esegi puwaitaiyo.

Wa'egawama agawa mintakana tumikiye

5 We, tao'mitaba, kana'wa aborakibintanaga ayan-tagabayawema, kampa esa kaema urimukune. Pi-pa kampaye. ² Tigeripa ago abintawe. Wa'egawama antota'ena tamikena yagaba, ku kina'mi aseka ampa aboraisa puma aborakiye. Pipa ago abintawe. ³ Piya: Paruyenabi mima aogima miyune, piya yiginaba, pabi ntaga, waya'ma yagaraena pukena yagaba auki nakiyenawapa aboramisa puma, ige ataena puwaitakenaena karu'ena ampa aborakiye. Piyamagina kampa igaikiye. ⁴ We, nao'mitaba, pabi ntaga ampa aborarimekiripa, ku kina kanagiri pami pesapa kampa pami pukibewe. Tigeba tununtanabi miye kinapa kampaye. ⁵ Tigeba e'wasaena maema ara miye kina mintawe. We, tigebe taebe aseka kinape tununtanabisa kinape kampa mintune. ⁶ Piya puma, Kotika kampa kabinta a'yugu tauwaima, to kina'mi pesa pusanaga, taoba a'waintakana napiyenarempaba kanara peno. ⁷ Taeba agantune. Iwaikena kina'miba aseka iwaiyewe. Wani nakena kina'miba aseka nama aibo'ena-pewe. ⁸ Pigoya, taeba arasa kinatawe. Piya, napiyenarepa kanara peno. Irebu kina'mi ma'ena i'ana pesa puma, tamatiti'enarepe agu kao'enarepe peno. Ma'ena taminoku atasa puma, Kotiba tau'iyeka taeba tagu esegi peno. ⁹ Piya, Kotiba amo'enaba puratakenaba kampa uratantine. Pipa kampaye. Aeba Isu Karaisiti Wa'egarepa aegarakana taba puma tau'iyenema uratantine. ¹⁰ Ainti taogama mintakubompepe, pu'ma mintakubompepe, Wa'egare taeka pai pu'ma e'wasaina tamintika aege mikune. ¹¹ Pika tiyo'mi uwaimima, iba pesa puma amato puma iyo'maema esegi puwaitaiyo.

Wasana maema asaekena kamanane

¹² Pigoya, tao'mitaba, taeba urimekiri abiyo: Tige tikapi, yoga puma napiyenaripa arupu puma esegi purita kina'mi nkige asagayuyiyo. Pipa Wa'egawama kiya kinati uwaitakiri, ¹³ yogawaitaka agu kao'ena puwaitama abiwaitaigina iyeno. Piya, paruyena puma miyiyo.

¹⁴ We, tao'mitaba, kamana to esegima urimekiri abiyo: A'ya'ma yugaga iyekita pe kinapa arupu pumagiri, tara tara igi napiye kinapa esegi puwaitamagiri, anu kinapa iyo'maemagiri, a'ya'ma kina'mipa pasema paru puwaitaiyo. ¹⁵ Wasanami ataena puritaigiri, a'yugu antota'ena ataena puwaitasanaga kabiyiyo. Asi nasi tiyokinape a'ya'ma to kinape aogi puwaitakenaena napiyiyo.

¹⁶ Asi nasi Kotiti ti'mu potaiyo. ¹⁷ Asi nasi nunamu uma miyiyo. ¹⁸ A'ya'maena aborarimekiripa, pipa Kotiti ti'mu potaiyo. Karaisiti Isu aega'ma piya pukibeka Koti-pa abiye.

¹⁹ Pigoya, Aota Awamusa'ama ntaku a-nkatu'maiyo. ²⁰ Wasanami: Koti nkawamupisa kamanapa yunema, urimigiripa, tika'i ntaesi uwaba a-pumagiri, ²¹ a'ya'wae-maenama nkagowapa marupa uma aborama napiyiyo. Piya puma aogiyenaba upebe puma, ²² a'ya'ma aguntaenaba kasiyo.

²³ Pigoya, Koti aeba anta paruyenama nkago, aewa mpaema aota puwaerigasima, Wa'egare Isu Karaisiti tumikibi ntagagaba a'ya'ma aogima miyigina kamanatipa kampa waisanaga, timatape tigutape titape Kotiba kabiritano. ²⁴ Piya: Aota miyiyo, uma tibaburi ntagara, tagantana puma, kabiritama aota titakiye.

²⁵ Pigoya, tao'mitaba, taeka nunamu yiyo.

²⁶ A'ya'ma mono kinapa aogima tiyapa imiyo.

²⁷ Pigoya, ma nkisapa a'ya'ma mono kina'mitaba aisuma uwaimiyoma, Wa'egawama nkagega'eraka urimuwe.

²⁸ Wa'egare Isu Karaisiti nkawagaena tigeti waima waiyeno.

Poru piya isa kaentiye.

2 Tesaronaika

¹ Poronawa, Sairasiwa, Timotiwa, sumagita esa kaeyune. Tesaronaika kumata monota ai'aru pe kina, tabarempa Koti, Wa'ega Isu Karaisiti, isigeti atokaenta kina, tigeti ma nkisapa kaeyune.

² Tabarempa Kotige, Wa'ega Isu Karaisitige, isigetisa awagaenabe paruyenabe tigeti waima waiyeno.

Poro Kotipa a'mu potantiye

³ Tao'mitaba, taeba tigeke a'ya'ma yaga Kotiti ta'mu potaompepa, pipa kanarane. A'yugu kampa piyaba pukune. Timatiti'enamaba ampa anosama esegi pegiri, a'ya'ma ka kapa agu kao'enaripa tiyo'mipa puwaitagana, anosagi agama ta'mu potaune. ⁴ We, tigepe karana puritagiri tiki nakiyenabi mima, kuntaenaba aesaga'ma miyegana, timatiti'enamaba esegi piye. Pika Koti nkaegaranta kina'mi nkaruyenabi tigeri maete iyune.

Koti antota kamanane

⁵ Pigoya, tigebe pintana pekaba, Koti arupu antota'enawapa aborawaekenamana puma tayakiye. Piya, Koti kabiratakena kumata ampikibeka, tige tigupa ago yokege puta waye. Pi kabiratakenaenaraka tiki nakiyenaba aesagabewe. ⁶ Pigoya, tiki nakiyena purita kina'mipa Kotiba kanara antota iki nakiyenaba aborawaimikiye. ⁷ Piya aborawaimimagina, tiki nakiyena maeya kina tigepe taepa kaga maeragasima migarakenaenaba tamikiye. Pi ntagaba Wa'ega Isu esegi enisore kina'wantaga, tabe yaku nkabu e'wasaenayaga, tumpa aboramagina, ⁸ Kotika kampa ibuma, Isu Wa'egarempa nkaogi mono kamana'wa kampa wasiye kina, igepa kamparaga ika antota meru imikiye. ⁹ Piya, pi ntagaba igeba Koti nkantota'enaba maeyigina kaiwaitakini, Wa'egawama nkaowari kampa wanta, esegiyenawampa nke'wasaenaba kampa asu agakibewe. ¹⁰ Pi tumikibi ntagaba, Kotiti atokaenta kina'wampiba ae agega'eba asagayuma, a'ya'waema imatiti pota kina'miba aeka tabera i'mu potakibewe. Pabiyama tigebe tae kamanapa abima timatiti puntapa, pabiyama tabera i'mu potakibewe.

Pi kina'mi esegi piyema Poro nunamu untiye

¹¹ Taeba pika napima, asi nasi tigeke Kotirempati nunamu maya yune: Tige utaritanti'na aogima agega'ma mimagiri, aogiyena pukena puntiripa, timatiti yuga pigina, Kotirempa, ae'wa nkesegiyenarasa au'wa aborarimenoma, nunamu yune. ¹² Pi pukibentanaga, Wa'egare Isu nkagega'e asagayuyekana, aeba pabiya-

ma tigege'eba asagayukiye. Piya puma, Kotirempa Wa'ega Isu Karaisiti, awagaenawaisitasa pabiya puritase.

Mono akayukena yagarama kamanane

² Pigoya, tao'mitaba, Wa'egare Isu Karaisiti aborakibi ntaga aege uma aki pukubompeka urimekiri abiyo. ² Pipa ka'isa kina'mi: Amonta agaune, ukibipera: Aoso taga kamanapa yunema, ukibipera, taeka: Ige esa kaeyaga maeyune, umagina: Wa'ega aborakena yagaba aborawaeyema yigiripa, a-pami puma karu'enaba a-nkiyegaraiyo. ³ Pigoya, ka yagara a-nkuwa ataigina amiyo kamana urimeno. Piya, Wa'egawama kana'wapa arosakena pekana, mono akayuma akabitakena yagarama maru aborakiye. Piya, a'abibinti tumikena yagara ae maru aborama nagarikiye. ⁴ Piya, wasanami kotiwaipe aegarantanawaipe kamaena potama a'ya'waemaenaba agisabi kasima, aewa nkagega'e asagayuma, Koti mpono namapi asu pai'ma mara'mima kamana uma aborama: Naeba Kotinawe, piya ukiye.

⁵ Napiyenari ago kasapera aya pewe. Pintanaga paipa tigege minta ago urimintone. ⁶ Pi ntagarama ki akunikenaenaba ago abintawe. Piyama, Koti otantemi ntagaba aborakiye. ⁷ Piya, ibaba kamana akayukenaenamaba kakama mima yoga pegina, toganaba ke'wa akunintemi'naba ae'watakana wakiye. ⁸ Pigoya, pi ntagaba pi kamana akayukena yagaraba aborakiye. Piya pekana, Wa'ega Isu nkawamupisa aumawampa aegumagina, pi ntaga ae tumpa aborakibi nkesegiyenawampa agora pubasana kaiikiye. ⁹ Pigoya, kamana akayukena yagara aebe Satani ntugarasa aborakiye. Aborama, uwoma nkesegiyenabe awame'enabe kasa'enabe kumpari'ena aborawaekiye. ¹⁰ Piya, ka'isa kina'mi taga kamanakaba kampa ibika, mantari kampa ikibewe. Pigoya, pi ataenabi tumikibi kinapa kana kewama a'ya'ma ata amiyo kamana uwaigasima iyobi airarikaekiye. ¹¹ Piya puma, Koti iyorikaekena ago'ena otakana igeti tumekini, pi kumpari kamanapa aegarakibewe. ¹² Piya, taga kamana kampa aega'ma ataenawaimpaka i'mu pe kina, pi a'ya'ma kinapa ata ika maekibewe.

Kotiba tibabikena uritantiye

¹³ We, tao'mitaba, Wa'egawama tigekeba abugaye. Taeba tigeke a'ya'ma yaga Kotiti ta'mu potaompepa, pipa kanarane. Piya, Kotiba ti'ikenagaba paitaka'ya utaritaogana, Aota Awamusa'ama tibabuma Kotiti ao-

ta titaogiri, taga kamana aegarantawe. Pintanaraka Koti tibabegi ta'umu puritaune. ¹⁴ Pintanaraka Koti abogana, Wa'egare Isu Karaisiti nke'wasaena maekenaga, aogi urimompe mono kamanatasa utaritaogiri aegarantawe. ¹⁵ Pigoya, tao'mitaba, esegima asima mima, taga kamana tawamupisabe esapisabe urimintompepa araku'ma aegaraiyo.

¹⁶ Pigoya, Wa'egare Isu Karaisiti aewape tabarempa Kotibe esegi puritaiso. Piya, aeba agu kao'ena puratama, tagu taumapa esegi puratayaba mima, aeti atokaekenaenaga napiyokana awagaenawatasa aogima tao'maeye. ¹⁷ Piya, aeba tigupa maema esegi puritama, a'ya'ma aogi kamanape aogiyenabe tonkiya tiyo'maeyano.

Kotiti nunamu otaigina tao'maeyano untiye

3 We, tao'mitaba, to ka kamanapa waintiye. Abiyo. Taeka nunamu yigina, tigeti aboraompesa puma Wa'egawama kamana'ama uwaesama au'wapa aborano. ² Piya, nunamu yigina, kampa aogima napinta aguntaena pe kina'mi nkiyapisa ipatatano. Tigeba ago agantawe. Uwoma kina'mi Kotitiba taga imatitiba kampa pewe.

³ Pigoya, Wa'egawamaba tagantanamana piye. Aeba esegi puritama kabiritakana, aguntaena pemi ntagamaba kampa tibaebukiye. ⁴ Piya, Wa'egawama napiyena tamegi, tigekeba mayama napima abune: A'ya'maena piyoma yompentana kanara pewe. Piya, aintiba pabiya pukibekaba, ago abune.

⁵ Pigoya, tae tabemika, Wa'egawama tigutipa maema arupu puma, Koti nkagu kao'enawapipe Karaisiti kunta aesaga'ma esegiyenawapipe uwaesaiyo.

A'ya'ma kinaka yoga kamana waintiye

⁶ Pigoya, tao'mitaba, Wa'egare Isu Karaisiti ae awamuta urimekiri aogima abiyo. Ka'waina aeba yogaga aekita puma uwa miyaba yagarama, esegima urim-

intompe kamana kampa aegaranta uwa miyekiripa, ae'wataiyo. ⁷ Tigeripa ago abintawe. Tae pompentana-ba aegaraiyo. Paipa tigege mintantompepa, yogaga kampa taekita puma mintantompene. ⁸ Piya, taeba tiyapisa ka'isa nakenaba kampa uwaba maema nantompene. Tige kuntaena puritasanaga arape asekafe esegima araga ntuga puyaba mima, ikantanaretasa maema nantompene. ⁹ Piya, taeba tigetisa naninta uwa maeyompesinta kanara pesine. Pipa kampaye. Taeba tae'enaena aegaraiyoma tayapisa puma tiyakune. ¹⁰ Paipa tigege mintapa kamana mayama esegima urimuwakiri, ago abintawe: Yoga kampa pukibi'naba i'miyenoma, urimintompene.

¹¹ Piyamaba, tigetisa kamana mayama kanagi abune: Ka'isa kina'mi yogawai iyekita puma atate uwa mima, kamana kiki uta nasepa, abune. ¹² Pigoya, piya kina'mika, Wa'ega Isu Karaisiti nkawamuta mayama esegima urimigiri abibebe piyo: Pasema mima yogari pumagiri, tigeti ntugarasa nakenaripa maeyiyo.

¹³ Piya, tao'mitaba, iyo'maekena yugaba tiyakitaba apuma uwa piyo. ¹⁴ Pigoya, ma nkisapi kaemaraompe kamanapa ka'waina kampa aegarakibipa, ae agoba aogima agamagiri, aegeba a-mpima abira ataigina mima, pika ani peno. ¹⁵ Piya, pukibemika kamaena apotaiyo. Pipa kampaye. Tiyo'ena puma arupu napiyena amiyo.

To ka'isa kamanane

¹⁶ Wa'ega, aeba paruyenama nkagowama, a'ya'wae-maenabi miyigina asi nasi aewa paruyena aborari-meno. Piya, pi Wa'egaba a'ya'ma kina'mititi miyeno.

¹⁷ Naeba Poronawe. Naeba: Aya pewema, nae'ne ntayapisa kaeyuwe. Piya, a'ya'ma isa'nempa ara'enane kaeyuwa, agama naepisa aogima abiyo.

¹⁸ Pigoya, Wa'egare Isu Karaisiti nkawagaenawampaba a'ya'ma tigeti waima waiyeno. Poro piya isa kaentiye.

1 Timoti

1 Nae Porona, Karaisiti Isu nkaposoronawe. Pi ntugaraka tau'ikena yagara Kotibe aobi pompe ntagara Karaisiti Isube isigeba unatantame aposoronawe. ²Timoti, kaeba monota yagaranetaka'ya miyempeka naeba ma nkisapa kaeti kaeyuwe. Piya, taba Kotike Wa'egare Karaisiti Isuke isigetisa awagaenabe isintara'enabe paruyenabe, kaeti waima waiyeno.

A'ya'ma kumpariyenaba maete tumo

³Pigoya, paipa naeba Masetoniya mari wakena punta, ugamintosa piya po. Piya, kaeba Epesasi kumata agora mimagina, ka'isa pi kinapa esegima uwaimegini, igeba to kamana to kamana'waipa a-siyo. ⁴Piya, igeba uwa amani kamanape aotumpi kamanape kasiyoma, uwaimo. Piya, pi kamana'amaba kampa nagarikena puma, napiyenawaipa paibegini tara tara igiba napiyegana, monota kampa iyo'maeyagina, imatiti'enawaipa kampa anosaye. ⁵We, ugamo kamanapa wasanamiba aegarakibepa, igeba igupa nare ntare puma, aogi napiyena maema, taga imatiti'enaba pikibewe. Piya, aegarakibe kina'miba igeba ugamo kamana'ama nkau'wapa aborama agu kao'enaba pukibewe. ⁶We, ka'isamiba ma kamanatepa kaitegini, aibo'nabo puma a'yugu kamana uta nasewe. ⁷Igeba Koti nkago kamana aborakena tisa kina misanaga ibiye. We: Taga taga piye, ye kamana'waibe, kamana'ama nkagobeba, igeba kampa aogima abintawe.

⁸Pigoya, taeba mayama abune: Kotiba ago kamana'ama ntugaba tayakemika, pi ntugaga napima ago kamana ukubompepa, pi kamana'ama nkau'wapa kanarasakiye. ⁹Piya, taeba mayama kaga aogima abune: Kotiba ago kamanapa arupu kina'miti wanane. Antage kina'miti atantine. Eya, akayuye kinana, Koti ikabita kinana, aguntaena pe kinana, kampa aota miye kinana, i'nintana pe kinana, ibawaimpa iyeguye kinana, inowaimpa iyeguye kinana, to wasana iyeguye kinana, ¹⁰kumiyena pe kinana, wa paibe kinana, wasana ababuma kakata kinana, kumpari kinana, taga kamana uma antage pe kinana, a'ya'ma to kamana uma taga mono kamana akayasota kinana sumagini, igeti ago kamanapa utawaitantine. ¹¹Pi taga e'wasa mono kamanapa e'wasa Kotiba aboranamegi, uma aborauwe.

Koti nkantara'enaga nkantara'enaga Poro a'ma potaye

¹²Pigoya, Wa'egarempa Karaisiti Isu aeba naekaba tagantana piyema napima yogawata unatamagina, pi ntugaraka esegiyenawapa namegi, pika na'mu

potauwe. ¹³We, paipa ae agega'eba akayasotama ae aegaraume kinapa kama puwaitama, aepa ata potantone. Pi ntagaba naeba agowapa kampa abibebe punta, namatiti'enaba kampa potantone. Piya puwagana, pika Wa'egarempa antara punatama, ¹⁴awagaenawapa ari'ma pumaenatama, Karaisiti Isuti atokaekena namatiti'enabe agu kao'enabe aboranamintiye.

¹⁵Piya, Karaisiti Isuba agunta kina'mite tau'ikenaga mampabi aborantiye. Pi kamanapa tagane. A'ya'ma kinapa abibebe pesinta kanara pesine. We, naeba tabe aguntaena pumagi to kinapa igaintone. ¹⁶Piya puwagana, Karaisiti Isu aeba antara punatama, igainto nka-guntaenanepa asu'a punagaintiye. Eya, aeba aota agoyaenawapa nae nautasa aborantiye. Piya, aintiba a'ya'ma aegarakibe kina'miba nagategini, aogima abima aeti imatiti puma wayaba e'wasaena maekibeka, antara punatantiye. ¹⁷Pika, Koti nkagega'eba asagayuyiyo. Aeba miyaba Wa'ega mima kampa purikiye. Aeba wasanamite taora kampa aborama, ka'anto taga Koti mintika, ae agega'e maete ima asagayuyaba miyeno. Tagane.

Timotika: Kama kina'mipa asu igaso, omintiye

¹⁸We, yagarane Timoti, kaeka paipa poropete kinami unta kamanaka naeba napima maya yugagaba ugatauwe: Kaeba pi kamanapa napima esegiyena maema Koti kama kina'mipa ma'enaba aogima puwaitao. ¹⁹Eya, kaeba kamatiti'enayaga aota napiyenayaga upebe puma mita wama pi mpa'enaba po. We, ka'isa kina'miba aota napiyenawaipa kasima Kotipa ikabitauguna, imatiti'enawaimpaba akasaba'ma kakawantiye. ²⁰Piya, Aimeniyasige Aresantage isigeba piya pusugu, naeba isigepa Satani nkayapa isitantuwe. Piya, isigeba aogi napiyena maema to kakeba Kotikaba akaya kamanapa a-sisoma, isitantuwe.

Nunamu ukenaenawe

2 Pigoya, naeba maru ma kamana esegima ugamuwuwe, abo. Tigeba a'ya'ma kinakaba Kotipa kega'e uma nunamu uma iyo'maekenaga abigama au'wa aborakibikaba ti'mu potaiyo. ²Eya, mabisa wa'egabe a'ya'ma to kiya kinape iyo'maekenaga abigaiyo. Piya, a'ya'ma kina'mitepa paebuma paruyenabi mima Kotintana puma wasanami nkiyobi kanara mikenaga, pabiyama nunamu yiyo. ³Piya, nunamuwamaba kanarasagina, tau'ikena yagarare Koti ae aobipa aogi piye. ⁴Piya, a'ya'ma kinapa i'iyekini taga kamana'ama nkagowapa abisanagaba abugaye. ⁵Piya, ka Koti abin-

towa mintegina, pi Kotike wasanage maema kabo puwaisitakena yagaraba ka mintiye. Aeba au'yaga Karaisiti Isuwe. ⁶ Aebe a'ya'ma kinapa ika puratakenga ae'wa nkaupa kaintiye. Piya, pika awaga kamanapa Kotiba ae'wa ntagaba aboraramintiye. ⁷ Pigoya, pi nkawaga kamana aborakenaga Kotiba: Aposorogawe, unatantiye. Naeba taga kauwe. Kumparipa kampa yuwe. Eya, aeba mono kamana ukema aposoro yugara unatamagina, to marisa kina'mi tisa yagara mima tamatiti'enabe taga kamanape aborawaimoma, unatantine.

Wa waya'mi kamanane

⁸ Pigoya, nae nabemika, a'ya'ma auka'iba wamiba imo'enabe makabe kasima, aota mima Kotiti iyapa atama nunamu yiyo.

⁹ Pabiyamagina nae nabemika, waya'mi paega paega pukenaenaba a-puma, igeba itasaenaba aogiyena mana puriyo. Piya, igeba i'notasa iwa'enabe tabe ikatasaenabe, kori, pasesu, kai pi nane. ¹⁰ Waya'miba aogi mono yugarasaena mana puriyo. Eya, igeba mono kina mimagini, mono au'wapa aogima aboraiyo. ¹¹ Waya'miba iwamupa akumpa mima i maete tumima mono kamanapa aogima abiyo. ¹² Piya, waya'miba wami tisaena puma ai'newaipa misanaga kampa nabegi, akumpa'ma mintuwe. Igeba paka puma mima kamana abiyo. ¹³ Piya, Kotiba aeba marupa Antamu potantana, aintiba Ibiba potantine. ¹⁴ Piya, kewamaba amiyo'ena potaogana Antamu wanane. Waya'ma kumpari kamana'wapa aega'ma kamparagaenaba puntine. ¹⁵ Pigoya, waya'miba yagaraena pukena yuga piginaba kanarasakiye. Eya, igeba imatiti'ena puma agu kao'enaba puma, aota mima paega paega kampa pukibepa, Kotiba i'ikiye.

Monota kabiye kina'mi kamanane

3 Pigoya, ka'waina aeba pasitori mima monota kabikena puntanaba, aogi yuga peno. Pi kamana-pa tagane. ² Piyamagina pasitori yagaramaba arupu pegana wasanamaba kamanapa a-nkotano. Aeba ka wae'ma nkawae miyeno. Aeba paebuma mima, aogi napiyena aega'ma, paruyena yaga mima, ao'ena puma, aeba aogi tisa yagaraba miyeno. ³ Aeba esegi wani ntama aibo'enaba a-peno. Ma'ena a-puma paebuma miyeno. Aeba maka kamanapa a-nkuma, mone kutakaba a-ntapi napi peno. ⁴ Aeba waya yagarawata-pa aogima kabima mima, yagarawapa aogi puwaitakini ae amentanti kamana'wapa wasiyaba miyiyo. ⁵ We, ka'waina aeba waya yagarawata kampa aogima kabiwaitakibipa, ayamabaya Koti mponota ai'aru pe kinapa aogima kabiwaitakiye, a. Pipa kampaye. ⁶ Piya, aro ntanganto agu a'wae puma mono aegarami'napa pi ntugarapa a-nkotano. Kampaye. A'yugu aeba agebig'ena pekana, Koti kewama nkotakibintana maekiye. ⁷ Piya, wasanamiba kamana otaigina aeba kewama ku uma pasanaga, kaeba ka'waina, aeba abe'isa kina'mi nkiyobi aogi agi waintakibi'napa, pi ntugarapa otano.

Monota aki pukena yuga pe kina'mi kamanane

⁸ Pabiyamagini, monota aki pukena yuga pe tiken kina'miba, igeba arupu puma mima, intebu a'wae u kina a-mpimagini, uwaenara esegi wanipa a-ntama, igeba uwoma mone kuta mpaekenagaba a-ntapiyiyo.

⁹ Napiyenawaipa nare ntare puma, igeba tamatiti'ena-ma aboranti nkagowapa aogima upebe piyo.

¹⁰ Maru'enaba agowaiapa aogima agamagini, igetiba kamanapa kampa aborakibipa, kanara tiken yugara uwaitaiyo. ¹¹ Pabiyamagini, waya'waimpiba, igeba arupu puma mima, akaya kamanapa a-suma mima, paebuma mima, a'ya'maena tagantana piyo. ¹² Piya, tiken kina'maba ka wae'ma nkawae mima, yagarawape a'ya'ma kina'watape aogima kabiyeno.

¹³ Piya, tiken kina'miba aogi yuga pukibepa, igetiba aogi igi waiyekini, igeba kampa iyekuru punta Karaisiti Isuti aogima imatiti'ena puma esegima mikibewe.

Koti nkago kamanane

¹⁴ Pigoya, nae nabemika, agarosama kaeti wakena puwe. We, maru'ena iba ma kamanapa kaeti kaeyuwe.

¹⁵ Piya, narakureka kampa karu'ena aborakanapa, kaeba ma kamanapa agama, Koti tumpi nkikapi: Ayam-abaya mikenawa, pi agogaba aogima abo. Piya, tunkapa e'wasa Koti mponota ai'aru pe kina mima, wage ya kanta puma mima taga kamanapa aogima aesagabiye. ¹⁶ Eya, taeba abune. Aboraratami mponotepa agasiyaenawe. Pipa mayamawe:

Aeba au'yaga aborama kanantiye, iye.

Awamusa'amaba: Agowapa arupuyenawe, otantiye, iye.

Enisore kina'miba agama ae ageba asagayuntawe, iye.

Wasanamiba kamana'wapa maga maga kina'miti uma aborantawe, iye.

Mampabisa kina'miba abima imatiti potantawe, iye.

Kotiba e'wasaena yaga aba pantiye, iye.

Kumpari kina'mi kamanane

4 Pigoya, Awamusa'amaba maya uma aogima aboraye: Nagarikena yagaba agarosakanaba, ka'isa kina'miba amiyo puwaitakibi nkawamusapa aega'ma kewama kamanapa abima, imatiti'enawaipa ikabitakibewe, iye. ² Eya, kumpari kina'miba igeba aborama meto'ena puma paibuwaitakibewe. Pi kumpari kina'mi ntapiyenaba yaku tamisa pekini, ³ igeba waya maeke-naenaba akunkitamagini, ka'isa nanintaba: A-ntaiyoma, uwaitakibewe. We, Kotiba aeba tamatiti puma taga kamana'wapa abompe kina'miteka pi ntanintaba aborantegi, taeba ta'mu potama maema nakana kanarasakiye. ⁴ Eya, a'ya'maenaba Kotiba aogiyena pumarantine. Piya, taeba maema Kotiti ta'mu potaompepa, pipa kaikenaenaba kampaye. ⁵ Eya, Koti kamana'amage nunamurempage aborama aota atagina aogi piye.

Timoti yogara otanti kamanane

⁶ Pigoya, pi yo kamanapa mono kina uwaimikibempepa, kaeba aogi Karaisiti Isu ntuga yagara mikibene. Eya, tamatiti kamana'amabe aogi aegarampe mpono'amabe kao'maema esegi pugatakana anosakibene. ⁷ Piya, kaeba i'ni kamanape a'yugu amani kamanape kakabitamagina, Kotintanaba aega'ma puma miyo. ⁸ Piya, tau'ama ntuga pukenaenaba aeba aro ntagantoba tao'maeye. We, Koti kanta puma mikenanaba tabera tao'maeye. Eya, pipa ibaba mampara tao'maeyamikana, aintiba mantabinti to kakema tao'maekiye. ⁹ Pi kamanapa tagane. A'ya'ma kinapa abibebe pesinta kanara pesine. ¹⁰ Piya, Koti kanta puma e'wasaena yaga mikenaga taeba araga ntugaba pune. Piya, taeba e'wasa Kotiti tamatiti puma utaratanti ntaganaga aobi pune. Eya, aeba a'ya'ma kina'miteka tau'ikena yugaba pumagina, aeti tamatiti pompe kina'mite tau'ikena yagarawe.

¹¹ Kaeba pi yo kamanapa wawayapa uwaimima, puwaiyakegini aegaraiyo. ¹² Kaeba aogi yuga pekini, igeba kagapa: Masimabi miyenema, napimagini kageba a-mpaete tumiyo. We, aogi kamanakatasabe, mikenanagatasabe, agu kao'enagatasabe, kamatiti'enagatasabe, nare ntare puma mikenanagatasabe, kepa mono kinapa aogima i'ma iyako. ¹³ Kaeba naobi puma mintanapa, akiyenabi mono kamanapa aisumagina, wasanaba mono uwaimimagina, kepa aogima i'iyako. ¹⁴ Pigoya, pai monota kabiye kina'miba poropete kina'mi kamanapa aega'ma yogarapa iyapa ka'nota atauguna, Kotiba esegiyenaba kamintine. Pika ankuwasuwaba po. ¹⁵ A'ya'ma yaga kaeba yogagata aogima kabima mima au'wapa aborakini, a'ya'ma kina'miba kagaigina aogi pikiye. ¹⁶ Piya, kaeka pempentanarapa aogima kabima mima, wasanaba puwaiyakikenaenarapa kabiyo. Eya, pikaba esegi yuga po. Piya pukibempepa, kaegape kae kamana abe kina'mipe kaga ti'ikenaenama nkau'wapa aborakibene.

Wasanaba aogi puwaitakena kamanane

⁵ Kaeba karu'enaba kamana omikena puntanapa, esegima a-nkomo. Kabagampa kanta puma pase-ma omo. Piyamagina masimabi kinapa ka'natabara kanta puma uwaimo. ² Kaeba aentaba kanogampa kanta puma uwaimima, kasa wae'iyaba apuyaena puwaitama kae kamana kanta puma uwaimo.

Abeya wae'mi kamanane

³ Pigoya, abeya wae abiwa mintakanapa, kayonena puwaitao. ⁴ Pigoya, ka abeya wae'ma ntagarawo, aganugiwo mintini, ao'maeyiyo. Eya, igeba marupa mono abibebe puma au'wapa aokina'miti aboraiyo. Piya, igeba anasa kina'waimpipa antota'ena puwaitaigina, Kotiba abekana kanarasano. ⁵ Piya, ka abeya wae'ma ae abintowa mimagina arape asekape Kotika kega'e uma nunamu yemipa, aeba Kotiti atokaekena-ga aobi piye. ⁶ We, to ka abeya wae'maba ae'wa

nkau'ama ntapiyena aegarakibipa, aeba pu'waisa puma miye. ⁷ Kaeba pikaba uwaimegini, igeba wasiyigina kamana'waipa kampa waiyeno. ⁸ Piya, ka'waina aeba aokinapa, we, aotumpipa kampa iyo'maeyamipa, aeba amatiti'enawapa akabitama kasima, mono kampa abinta kinapa asu igasima kamparagaena piye.

⁹ Pigoya, abeya wae'mapa mono yugaraka agewapa kaekibempepa, kaeba mayama napiyo: Piya, aeba waba ka maentegina, kabowapa 60-wa kabu a'ya wagina, ¹⁰ yogawapa kanara puntakaba aogi agiga'e waiya, pika napima kaeyo. Eya, aeba paipa yagarawapa aogima kabitantemino. Aeba to marisa kinapa kayonena puwaitantino. Kotiti atokaeya kinapa aogi puwaitantino. Ikinakiyenabi mintanta kinapa iyo'maeyuguna paru ibuntiyoye. Aeba a'ya'ma aogi yugaba puyaba mintipera kampaye. Pika napima igepa ibabo.

¹¹ Pigoya, kasa abeya wae'mi nkigega'eba a-kaeyo. Piya, igeba to wa maekenaga napikibepa, Karaisiti akabitama: ¹² Ae yugara mikune, unta kamanapa akayuyigina, kamanapa igeti waikiye. ¹³ Piya, igeba tonageba mayama pewe: Igeba iyampuyena kampa punta, namaka namaka wama uwasuwa puma miyewe. We, iyampuyena kampa punta uwa nasimagini, to waina kamanapa maete mare-u me-u puta nasima tonarona a'yugu kamanapa aborawe. ¹⁴ Piya peka nae nabemika, kasa abeya wae'miba igeba to ka wa maema, yagaraena puma namatapa kabiyyigina, kama kinatempiba akayasuratakena kikaba aguyosagano. ¹⁵ We, kaeba abintane. Ka'isa abeya wae'miba aogi kipa kasima Satani kipa aegarawe. ¹⁶ Pigoya, ka mono aegarami nkwa'e'maba ae tupisa abeya waepa kabiye. Eya, monota ai'aru pe kina'mi nkiyobipa kampa kanta pekana kabiye kina'mi, igeba abiwa miyemi waepa kabitakibewe.

Kiya kina'mi kamanane

¹⁷ Pigoya, monota aogi yuga puma kabiye kina'mi nkigiba maete ima, to maete iyiyoye. Eya, mono kamana uma puwaiyakikena araga ntuga pe kina'mi nkigega'eba inata maete iyiyoye. ¹⁸ Piya, mono isa'amaba maya iye: Purumakankama witi apa aerapakanapa, naninta na siyemaba awamupa a-nkakuno, iye. Eya, yoga kina'maba ikankapa maeyagina kanarasaye, iye. Pika napima monota kabiye kina'mi nkigiba maete ima kabiwaitaiyo. ¹⁹ Pigoya, ka'wainaba pi kabiye ntagaraga kamana otakanapa, kaeba a-nkabo. Piya, tara kinano, kakaga kina'mi piya yiginapa, kanara abo. ²⁰ We, kabiye ntagarama aguntaena pekiripa, tigeba a'ya'ma kina'mi nkiyobi arupu potaigini, to ka'isamiba agama iyekuru piyo.

²¹ Pigoya, Koti nkaobipe, Karaisiti Isu nkaobipe, Koti aba punti nkenisore kina'mi nkiyobipe, ma kamanapa wasiyoma, ugatauwe. Eya, igebi nkiyobi kamanapa asuma, wasana intapera tumintapera ka kana puwaitamagina, ma kamanapa wasiyoma, ugatauwe. ²² Kaeba wasana mono yugaraka kayapa a'nota karu'enaba ampenkatao. To kina'mi nkaguntaenabipa a-nkubaso. Kae kagupa nare ntare potao.

²³ We, kaeba waninkamanapa a-ntao. Kanta kaukikibintanagabe to ka'isa yonintanagabe wainiba uwaenatoba nagana kao'maeyano.

²⁴ Pigoya, ka'isa kina'mi nkaguntaenamaba wasanami nkiyobi aboragi, taeba karu'ena a'yiginkitaune. Piya, to ka'isa kina'mi nkaguntaenama kakama waima ainti uma aborakiye. ²⁵ We, pabiyamagina, ka'isa kina'mi aogiyena pentanaba taobi aborawaeye. Piya, to ka'isa kampa agaompe nkaogiyena pentanaba agorapa kampa kakawaye.

Kayokaya kina'mi kamanane

6 A'ya'ma wasanami nkimentanti miye kayokaya kina'mitaba, igeba kabiwaita kina'mikaba: Tabe kina miyeka igega'eba asagayukune, yiyo. Eya, wasanamiba Koti nkagega'ebe kamana'wape maete tumisanaga kabima mima piyama yiyo. ² We, tabe kina'waimpiba Isu nkaegarami ntagara miyegana, a'yugu aeka: Tao mono yagarama, iyemagini kamana'wapa akayuyewe. Pipa kampaye. Igeba mayama napiyiyo: Tabugai mpono yagarama ntuga potamagi, taeba asugasima aogi yugaba penoma, napiyiyo. Pigoya, kaeba pi kamanapa uwaimiwaeyagini abima aogi yugaba piyo.

Tabe mone maekenaenagaba a-ntapi napi piyo

³ Piya, ka'waina aeba Wa'egare Isu Karaisiti arupu kamanape Koti kanta puma mikena kamanape akayuma a'wae puma to kamana wasana uwaimikibipa, aeka maya yiyo: ⁴ Aeba age maete iyokana anosagina, napiyenawapa kampa waintiye. Aeba kamparagae-nagaba wasana ibigama, kamana akayukena ma'ena puta nasima ankagasi agasiyenaga abiye. Piya pegina, pi ntugawatasa mayama aboraye: To waina mparuta mikenaenabe, wasana pako puma atarakenaenabe, kamana akayukenaenabe, iyo'mikaba ata kamana uwaitakenaenabe, piyama aboraye. ⁵ Eya, piya kina'mi ntapiyenawaipa kamparaga pegini taga kamanapa kampa upebe puma, a'ya'ma yagaba maka uta nasewe. We, piya kina'miba piya puta nasimagini, igeba Koti ntugarasa tabe kuta mpaekenaenawe, yewe.

⁶ Tagane. Ka'waina ae'enawaka napima: Kanarane, uma Koti kanta puma miyemipa, ae agu'ama kutapa uwaena maeye. ⁷ Eya, yakari purata ntagaba ka'ena kampa maerite aboraune. Aintiba mampa kaikubompe ntagaba taeba ka'enaba kampa maete wakune. ⁸ Piya, nakenarepe kairepe wairatantika napi-ma: Kanara miyune, ukune. ⁹ We, uwaena kuta mpaekena pe'nagiba, igepa imiyo'ena pigina ware'nakibewe. Eya, igeba ko uma paigina uwaena ibugaintanamaba ata puwaitakini aibo'nabo pigina kamparaga puwaitama igakiye. ¹⁰ Piya, yabaka abugaintanaba aeba a'ya'ma ataenama nkagowe. Eya,

ka'isa kina'miba piyama ibugagini, igeba imatiti'enaba kasagana tabe iki nakiyenamaba igupi wanta aeye.

Kaeba e'wasaenara miyaba miyo

¹¹ We, Koti nkao'yagaramagaba, kaeba pintanaba kakabitama naso. Piya, kaeba kekapa i'ma arupu puma, Koti kanta puma mima, kamatiti potama, wasana agu kao'ena puwaitama, esegima asima, agoya puwaitao. ¹² Kaeba kamatiti'enama araga ntuga-ba puma agaso. Piya, pai kaeba kamanapa abima uwaena kina'mi nkiyobi aogi kamatiti'enagapa uma aboragasima, Koti nkugatanti nke'wasaba maentane. Pi waiyaba e'wasaenaba araku'ma au'wapa aogima aborao. ¹³ Pigoya, Kotiba a'ya'maenama nkimaba imegi, ae aobi ma kamanapa ugamuwe. Piya, Karaisiti Isu aeba Pontiyasi Pairati nkaora agowapa uma amati-ti'enawapa aogima aboranti, ae aobi kaga ma kamana-pa ugamuwe. ¹⁴ Piya, kaeba Koti unti kamanapa aogima wasiyegana, i'nintanamaba kekapa kampa ataba pugatakana, wasanamaba kamanapa kampa ugatano. Kaeba piya puta kanagana Wa'egare Isu Karaisiti irosanoma, esegima ugamuwe. ¹⁵ Piya, Kotiba aewa ntaga, otanti ntagaba taora Karaisitipa aborakiye. We, pi e'wasa Koti abintowa kabiratakenama nkagowe. Aeba wa'ega kina'mi Nkwa'egawe. Aeba tabe kina'mi Tabewaine. ¹⁶ Ae abintowa kampa purinta, e'wasae-nara miyika, taeba agorapa kampa uma airokaekune. Ka'wainaba kampa agantikana, to ka'wainaba kampa agakiye. We, ae agiga'eba asagayuyekana, esegiye-nawantaga miyaba miyeno. Tagane.

Uwaena kutantaga kina'mi kamanane

¹⁷ Pigoya, mampabi uwaena kutantaga kina'mika uwaimegini, igeba igebigo'enaba a-puma, nagarikena kutankaitiba imatitiba a-piyo. We, Koti aeba a'ya'maenaba tamiwaeyagi maema ta'mu potaune. Piya, igeba aeti imatiti potama aobi piyo. ¹⁸ Eya, igeba aogi yuga puma, aogiyenawaipa uwaena aborama puma, kotankaipa a-nkupebe puma mima, iyo'maekenaga napiyiyo. ¹⁹ Igeba piya puntiniba, aintisa maruntana puma, ibaba miyaba e'wasaenayaga araku'ma upebe piyo.

Timoti ntugawatasa kamanane

²⁰ We, Timoti, kaeba Koti ugatantemi ntugaba aogima kabiyo. We, ka'isamiba ige'wai kamanakaba: Aogi napiyenawe, yepa, pipa kumparine. Pi kamanapa uwa i'ni kamana, atarakena kamanana, pipa kakabitao. ²¹ Piya, ka'isa kina'miba pi kumanati atokaeyapa, imati-ti'enawaipa paga pagasawe.

Pigoya, awagaenaba tigeti waima waiyeno. Poro piya isa kaentiye.

2 Timoti

1 Nae Porona: Karaisiti Isu nkaposorogawe, Koti abogana unatantemine. Piya, taeba Karaisiti Isuti atokaema utaratanti nke'wasaenabi ubasikenaraka aposoro unatantine.

² Timoti, kaeba nabugai ntagaranempakati ma nkisapa kaeyuwe. Koti tabage, Wa'egare Karaisiti Isuge, isigepisa awagaenabe, isintara'enabe, paruyenabe, kaeti waima waiyeno.

Aogi kamanakaba tanipa kampa pukune

³ Nayabamagiba Koti aegarantasa puma naegeba pabiyama aega'ma kayokaya'ena potaogana, ae aobi-pa napiyenanempaba nare ntare piye. Aibegina, naeba asi nasiba asekape arape nunamu uma kaeka napima Kotiti na'mu potauwe. ⁴ Piya, naeba kao'nu pageka napimagi, nabemika kagate tabera na'mu pusanaga nabiye. ⁵ Naeba kamatiti'ena waigatantika napiyuwe. Pipa tagantanawe. Piya, maru paitama arogampa Arowisiba amatiti puntiye. Piya poga, naeba abuntuwe. Kaeba taga kamatiti potane. ⁶ Piyama napiyena-ga pugatakana, kaeba napiyomawe. Piya, nae ka'nota naya katauwagana Kotiba yoga pukenaga a'muntana kamogana kantabaipi wainti, pipa wasanama yaku pukama to kaeyamisa puma ituru po. ⁷ Piya, Kotiba taemarakenaenaba kampa tamiye. Kampaye. Aeba esegi puma mikenabenabe, agu kao'enabe, taupa kabikena esegiyenabe, tantabaipi aborama ituru purataye.

⁸ Piya pika, kaeba Wa'egarempa kamana ukenaba akani po. Piya, naeba iga'na yagarawantawa, kaga naeka a-kanipa po. Kaeba Kotitisa esegiyena maemagina, kaeti aborakibi kuntuyenaba aesaga'ma mono au'wapa uma aborao. ⁹ Piya, Kotiba tau'ima aota mikenanara taba puratantiye. Aogi pompentanareka wanane. Ae'wa ntapiyenarasa taba puratantine. Eya, paitaka'ya aeba Karaisiti Isu ntugarasa awagaenawapa utaratamagina, ¹⁰ ibasa yagaba pi nkawagaenama nkau'wapa aboraramintiye. Piya, tau'ikena yagarare Karaisiti Isu aeba ampa aborama purikenaenama nkau'wapa aegugasima, aogi kamana'watasa e'wasaenabe miyaba mikenabenabe aboraramintiye.

¹¹ Piya, pi aogi kamana aborakenaga aeba naeka: Mono kamana yoma, aposoronabe tisaenabe poma, unatantine. ¹² Piya, pi ntugaraka kuntaenaba aboranamewe. Aerawane. Naeba kampa nanipa puwe. Kampaye. Naeba namatiti potao ntagarama nkagoba aogima agantuwe. Piya, naeba abuntuwe. Ae ayata ataontanaba aeba aogima kabita wagana agogo yaga uma aborano. ¹³ Pigoya, arupu kamanapa

nawamupisa abempe, pi kipa aega'ma upebe po. Eya, kaeba Karaisiti Isuti atokaemagina kamatiti'ename nkau'wape agu kao'ename nkau'wape aogima aborao. ¹⁴ Piya, Aota Awamusa'amaba tagupinti mima tao'maeye. Piya, aeba tagantanama ntuga kayata atamipa, aogima kabiyegana waigatano.

¹⁵ We, kaeba ago abintane. A'ya'ma Esiya marisa kina'miba ikabinataginisi, Pigerasibe Emogenisibe isigeba kaga nagasase. ¹⁶ Pigoya, Wa'egawamaba Onisiporasi nkaotumpiba antara'ena puwaitama iyo'maeyano. Piya, uwoma ntagaba aeba kayonena punatama, iga'na puntokaba kampa anipa piye. Kampaye. ¹⁷ Aeba Aroma kumata aborama araga puma naguyosa'ma nangantine. ¹⁸ We, Wa'egawamaba agogo yagaba Onisiporasikaba antara potakana aogima miyeno. Piya, Epe-sasi kumata aeba kayokaya'ena uwaenara puntiye. Pipa kaega aogima agantane.

Kaeba Karaisiti nkaogi irebu yagara miyo

2 We, yagaranempa, Karaisiti Isu aeba awagaena pugatakanaba, kaeba maema esegima asiyo.

² Piya, naeba uwoma kina'mi nkiyobipa kamana'nepa uma aboraogana abempe, pipa a'wae puma taga kina'miti uma aborawaimagini igeba to ka'isa kinapa aborawaimiyo.

³ Kaeba Karaisiti Isu nkaogi irebu yagara mimagina, kaeba to irebu kina'mi pesa puma kuntaenaba aesaga po. ⁴ Piya, ka'waina irebu yugara miyemi'naba, aeba uwa kina'mi ntugaba kagapa kampa puta waye. Kampaye. Aeba irebu yugamana puma, aeba ababunti ntagarama nkawamupa wasiyekana kanarasakiye. ⁵ Pita, to ka'waina ankagasi agasi pukena pemi'naba, aeba ari kamana'wata kampa aega'ma uwa karusemipa, aeba ikankapa kampa maekiye. ⁶ Piya, to ka'waina araga ntuga pe'nagiba, aeba paitama pi ntugarasaba nantawapa maeyakana kanarasakiye. ⁷ Pi yo kamanapa napiyo. Wa'egawamaba napiyengapa maema aragatakana a'ya'maenama nkagowapa abiwaeyano.

⁸ Pigoya, Isu Karaisiti aeba Tebiti tupisa aboramagina, purintapisa asintika, aogima napi napi po. Pika naeba aogi kamana'nepa yuwe. ⁹ Piya, pi aogi kamana uma aboraoka kuntaenaba namewe. Eya, igeba iga'na kina kanta punatamagini kirokaentawe. We, Koti kamana'amaba wasanaba iga'naba kampa kirokaetakenaenawe. ¹⁰ Piya, Koti ababikibi kina iyo'maekenaga naeba a'ya'ma kuntuyenaba aesaga puwe. Piya, nae nabemika, igeba Karaisiti Isuti atokaeyigina i'ima,

miyaba e'wasaenaga kaga aborawaimeno. ¹¹ We, ma kamanapa tagane:

Piya, taeba aeti atokaema purintipi ubasikubompepa, aege kaga miyaba mikune, iye.

¹² Piya, aeka kuntaenarepa aesaga pukubompepa, aege kaga asu kabikune, iye.

Piya, taeba takabitakanaba, aegeba akabiratakiye, iye.

¹³ We, taeba kamana akayukubompepa, ae abiwa tagantanaraka'ya piye. Eya, aeba tagantanama nkago mima, kamana'wapa kampa akuyukiye, iye.

Koti nkaobipa mono yugaba aogima piyo

¹⁴ Pigoya, pi kamanakaba kaeba wasanamipa uwaimegini igeba aogima abiyo. Piya, Koti nkaobipa esegi kamanapa uwaimegini, igeba abima uwa kamanakaba ma'enaba a-piyo. We, pintanamaba abe kina'mi nki maete tumikenaenawe.

¹⁵ Kaeba araga ntugaba puma taga kamana'ama nkagowapa arupu puma aboramagina, Koti nkaobipa aogima aborakana kanarasano. Piya pukibempepa, ae aobipa kampa kanintanaba waikiye. ¹⁶ Eya, a'yugu kamana yiginapa, kaeba kakabita. Piya kamana ye'nagiba igeba to kamparagaena puta wama mono ataigina, ¹⁷ kamana'waimpaba ata inamunkama pisa puma anosama abararano. We, Aimeniyasige Pairitasige isige pi tupisa piyama ata puntase. ¹⁸ Piya, isigeba taga kamanakaba paga pamaginis: Asiratakanaenaba ago nagari waye, umaginis ka'isa kina'mi nkimatiti'enaba asunu kaegasawe.

¹⁹ We, Kotiba esegi wage aema'ma mintegina, pi wageba asima esegi puntiye. Pika awa'ena mayama kaentiye: Wa'egawamaba aeba waya'wawampipa aogima igantiye, iye. Piya, a'ya'ma Wa'egawamati atokaema ae agega'eba maeya kina'miba igeba ataenaba ikabitaiyo, iyema kaentiye. ²⁰ Pigoya, tabe namapipa tu'napa korirasabe siribarasabe pewe. Ibiwanane. Igeba to ka'isaba yarasa puntini, ka'isaba marasa pewe. Piyama ka'isamiba aogi yuga pegini, ka'isamiba tuminta yugaba pewe. ²¹ Piyamagina, ka'wainaba tuminta'enawapa maegaitegina nare ntare puma mimaginaba, aeba aogi tu'na pisa puma aogi yuga puma mima, aota mikiye. Aeba piyama kanara tabewapa ao'maema tonarona aogi yuga pukenaba yokege pukiye.

²² Piya, kaeba masimabi kina'mi nkigu i'nintanaba kakabitamagina, kekapa i'ma arupu puma, kamatiti puma, agu kao'ena puma, paruyenabi miyo. Eya, a'ya'ma apuya igutasa Wa'egawama nkagega'e ye kina'miba, igege kaga ketipa i'ma paruyenabi miyiyo. ²³ We, ka'isamiba aibo'nabo puma kampa abinta tonarona kamanapa uwa uta nasewa, kaeba kakabawaitao. Piya, kaeba ago abintane. Pi kamanapa maka kamana aboraye. ²⁴ Piya, Wa'egawama ntuga pemi kina'maba maka kamanapa a-seno. Kampaye. Aeba a'ya'ma kina'mipa kayonena puwaitamagina, aogi tisa mimagina, kampa karu'ena a'wae puma ikapa puwaitamagina, ²⁵ aeba paebuma mima kamana'wapa

akayuye kina'mi ntapiyenaba arupu puwaitano. Aeba piya pekanaba, Kotiba iyo'maeyagini, igupa a'wae puma taga kamanapa aega'ma abibebepiyo. ²⁶ Eya, kewamaba ae'wa nkawamu wasikenaga ko'wapi ira'waitantikini, kaeba paebuma taga kamana uwaimeginiba igeba abima ko'wapisaba paima iyega-ka waiyo.

Agogo yaga uwaena ataena aborakiye

3 Pigoya, ma kamanapa aogima abo: Agogo yagaba uwaena kuntaenaba aborakiye. ² Piya, pabi ntagaba wasanamiba ige'wai nki asagayuyigina, mone kutaka ibugakini, paebuta nasima, igebigo'ena pumagini, kamanapa akayasumagini, ino ibagi kamanapa akayuma, kampa i'mupa puma, aota mikenanaenaba akayumagini, ³ iyo'ena kampa puma, imo'enawaipa kampa kasimagini, akaya kamanapa uta nasima, i'ama ntapiyenarapa kampa kabima mimagini, wasanaba ata puwaitama, aogiyenamapa kama potamagini, ⁴ iyokina'mipa minaga'ena puwaitamagini, kampa napinta karu'ena kamparagaena pigina, igebigo'enawaimpaba anosakini, Kotikaba kampa napiyigina ari itasaenaga ibegini, ⁵ mono iga puma mima agowama nkesegiyenaba ikabitakibewe. Piyama miyiginapa igama kakabita.

⁶ Piya, ka'isa piya kina'miba igebi nkiyobi kamana uma aibo waya'mi ntamapinti ubai'magini, napiyenawaipa iga'na puwaitawe. Piya wae'miba aguntanawaika kuntaena napiyegana intawamapisa tonaronama ibai puta nasegini, ⁷ igeba tonarona kina'mi kamana abima, taga kamana'ama nkagowapa kampa abikena pewe. ⁸ We, paipa Yanisige Yampirisige Mosesepa kama potantamesa puma, kana kina'miba taga kamanapa kama potawe. Piya, igewai ntapiyenaba abararanta'ena pegina imatiti'enawaipa ago'enaba piye. ⁹ Piya pepa, pintanawaipa agorapa kampa kakawakiye. Kampaye. Piya, pai Yanisige Yampirisige aibo'enawaisipa agantasa puma, kana kina'mi nkai-bo'enawaipa a'ya'ma kina'mi nkiyobi aborakini agakibewe.

Koti kamanata arakuregana kabigatano

¹⁰ Pigoya, kaeba agonepa aogima agantane. Piya, tisaena yuganepe, nasikenaenanepe, mikenanaenempa kipe, namatiti'enanepe, paebuma mikenanaenape, agu kao'enanepe, asima esegima mikenanaenape, ¹¹ kama punatantanepe, nauki nakiyenanepe, ago agantane. Piya, Antiyoki kumatape, Aikoniyamu kumatape, Arisitera kumatape, tabe kuntuyena namugu aesaga pintopa nagantane. We, Wa'egawamaba a'ya'ma pi kuntuyenabisa nau'intiye. ¹² Eya, a'ya'ma kina, Karaisiti Isuti atokaema Koti kanta puma misanaga ibemi kina'mipa, igepa wasanamiba karana puwaitakibewe. ¹³ Piya, agunta kina'mibe amiyo kina'mibe igeba tonarona ataena pigina anosakiye. Eya, igeba imiyo'ena pigini, to igepa imiyo'ena puwaitakibewe.

¹⁴ Pigoya, kaeba aogi kamana abima esegima kamatiti puntampene. Pi kamanapa upebe po. Piya, ugamintompe kina'mite nkgorepa agantane. ¹⁵ Piya kaeba uwaena yagaranto mintana aota mono isapa maema aisuma abita kanama miyempene. Pi nkisa'ama aogi napiyenaba ugamekana, Karaisiti Isuti kamatiti pegana Kotiba kau'iyeno. ¹⁶ Piya, Piya, a'ya'ma mono isapa Koti ntapiyenabisa aborantiye. Aibumagina, pi kamanapa ketepa aogima purayakima, aguntaenarekaba taupi pima, nasikenaenarepa parutu puratama, arupu kipa purayakiye. ¹⁷ Piya pegina, Koti nkaoyagaramaba monota anosama a'ya'ma aogi yugara yokege peno.

Mono yuga puma miyo

4 Pigoya, Karaisiti Isu aeba aoganta kinape purinta kinape a'yigitakiye. Piyama, aeba tumpa aboroma kabiratakenaenaga napima ae aobipe Koti nkaobipe naeba esegi kamanapa mayama ugamuwe: ² Kaeba mono kamana'wapa uma aborao. Piya, wasanami abikena piginape, kampa abikena piginapeba a'ya'ma yaga kaeba yokege puma monopa uma aborao. Kaeba esegi kamana uma intawamapa aseyo puwaitamagina, aguntaenawaika kamana uwaitamagina, igupa asiwaitagini Kotipa aegaraiyo. Piyama, a'ya'ma yagaba pasema yoga puwaitama aogima ibubasanao. ³ Piya, ka kana arosakanapa, wasanamipa arupu kamana maesanagaba kampa ibikiye. Kampaye. Piyama, igeba igebinti antunta uwakena tisa kina aki puma iba pigini, igebi nkiyobi kamanapa nigima ukibewe. ⁴ Aibigini, igeba taga kamana abikenagaba ikabitama, tonarona a'yugu amani kamana ki'i nasikibewe. ⁵ We, kaeba kampaye. A'ya'ma yaga kaega parutu kagi napiyo. Kaeba kuntaenaba aesagabo. Eya, aogi kamanapa aborakena yugaba puma, mono yugagampa nkau'pa aogima aborano.

Porokana'wapa arosantiye

⁶ Pigoya, nae nau Kotiti muta atakena kanapa arosasu pegi, mampaba atakena puwe. ⁷ Naeba agasigasi pukenaenaba aogima puntuwe. Eya, naeba ke'nempa nkatuta ago kanamagi, namatiti'enanempa kampa antage potauwe. ⁸ Piya, ibaba arupuyenama nkantota'ena taminonki natakena yokege pumagina, agogo yagaba Wa'ega, arupu kamana ukena yagaram-

aba, aeba namikiye. We, nae'mana nane. A'ya'ma ae irosakibitaka ibugai kina, igeke kaga imikiye.

Nagarikena kamanane

⁹ Pigoya, kaeba karu'ena naetiba kanao. ¹⁰ Piya, Timsiba aeba mampabisaenaga abugaogana nagasima Tesaronaika kumati wantiye. Keresenisiba aeba kanara puma Karesiya mari waogana, Taitasiba aeba Tarimesiya mari wantiye. ¹¹ We, Aruku ae abintowapa naege mintiye. Piya, kaeba Makapa aba puregirisi kanaisigina, aeba kanara yogaba ampa nao'maeyano. ¹² Naeba Tikikasipa otawagana aeba Epesasi kumati wantiye.

¹³ We, naeba e'ero mu'mu kainepa Torowasi kumata Kapasi ntamapi atantogana, kaeba kanakena puntanapa, maentana purite kanantana, esa'nepe, we, yaga au'arirasa pumaranta isapa kaga maete kanao.

¹⁴ Aresanta aeba kapa yugawa pukena yagara, aeba tabera ata punatantiye. Aintiba Wa'egawamaba antota'enaba a'wae pomeno. ¹⁵ We, aeba kamanatepa tabera kama puratantegina, kaegeba aekaba kabima miyo.

¹⁶ Pigoya, maru'enaba kamana unatauguni, wasanamiba kampa nao'maema a'ya'ma kina'miba nagaintawe. We, naeba Kotiti nunamu yokini, pi nkai-bo'enawaikaba kamanapa a-nkuwaitano. ¹⁷ Pigoya, Wa'egawama nagora asimagina esegiyenaba namima nao'maeyoga, naeba kanara aogi kamana'ama nkago uma aborauwagini, a'ya'ma namu'isa kina'miba abintawe. Eya, Kotiba araiyoniwama nkawamupisa apa'natantisa puma nau'intiye. ¹⁸ Piyama, Wa'egawamaba a'ya'ma aguntaenabisa apa'natamagina, mantawama kabiratakenaenawapi ubasikenaga nau'ikiye. We, ae agega'eba asagayuyaba miyeno. Tagane.

¹⁹ Pigoya, Pirisikabe Akurabe Onisiporasi tunkape: Aya pewe uritayema, uwaimo. ²⁰ Pigoya, Erasitasiba aeba Korinti kumata pabita mintogana, Toropimasipa yoni nkaboga aepa Mairitasi kumata atawagana mintantiye. ²¹ We, kamparaga esiba yaga aborakiya, kaeba karu'ena naeti kanao. Pigoya, Yuburasibe Putenisibe Arainasibe Korotiyabe a'ya'ma mono kina'mibe kaga: Aya pene, yewe.

²² Wa'egawamaba kauma kagukampage miyeno. Awagaenawampaba tigeti waima waiyeno.

Poropiya isa kaentiye.

Taitasi

1 Nae Poro, Koti kayokaya yagara, Isu Karaisiti nka-posoro nawe. Aeba unatama, Koti uwaitanti kina'mi nkimatiti'ena esegi puwaitaoma, naba punatantine. Piya, taga kamanapa abibebepigina anosakini Koti kanta puma mima, ² utarantanti nke'wasanenabi ubasikibeka unatantine. We, Kotiba kumparipa kampa ukenu yagara mimagina, paitaka'ya e'wasanenawapi ubasikibeka utaratamagina, ³ aintiba ae'wa kanapa pi kamana'ama nkau'wapa mono kamana'wapisa aboraramintiye. Eya, tau'ikena yagarare Kotiba aeba ago ugasima pi ntugaba namegi kamana'netasa uma aborauwe.

⁴ Taitasi kati ma nkisapa kaeyuwe. Piya, kaeba taga nae yagara kanta puma mimagina, kamatiti'ena tae pompesa puma ka'masa pene. Pigoya, taba Kotige, tau'ikena yagarare Karaisiti Isuge, isigetisa awagaenabe paruyenabe kaeti waima waiyeno.

Monotasa kiye kina'mi kamanane

⁵ Pigoya, Kariti mariba mono yuga atunkapa waintoga: Puma nagaraoma, megatamagi, a'ya'ma kumaka kumaka monota kabiye kina'mikaba: Asiwaitaoma, ugamintone. ⁶ Piya, ka'wainaba wasanami nkiyobipa kamana'wa kampa waintakanaba, anara ka'anto mintakanaba, araga yagarawaisiti aguntaena pusanagaba kamana'waipa kampa wainta, ino ibagi kamana kampa akayunta Karaisiti imatiti pigina kabikibi, piya kina kiyaba asitao. ⁷ Piya, pasitori kina'maba aeba Koti ntugara kabikenaenara mima a'yugu kamana aeti wasanagaba kabima miyeno. Aeba agebigoenaba a-peno. Karu'enaba anta aukikenaenaba a-peno. Eseg wani ntama aibo'enaba a-peno. Ankaibasanano. Aeba mone kuta asugasima maekenanagaba a-nkabeno. Kampaye. ⁸ Aeba wasana kayone puma kabiyeno. Aogiyenagaba aepa abugano. Ae'wa nkaupa kabima mima, Kotintana aega'ma, aota mima, napiyenawatapa aogima kabiyeno. ⁹ Aeba taga kamana omogana abintitapa esegima asiyeno. Piya pukibepa, aeba wasanamipa arupu kamanapa aogima uwaimimagina, akayuye kina'mi kamanapa akayuma asu igasano.

Kariti maripa uwaena kina'miba kumpari kamana untawe

¹⁰ We, pi mpariba uwaena kina'miba taga kamanapa akayuyewe. Igeba au'wa kampa wainta kamana uma wasana imiyo'ena puwaitawe. Eya, Yuta kina, i kasakena tupisa kina'miba piya pewe. ¹¹ We, piya kina'mi nki-

wamupa akunkitao. Piya, igeba kota mpaekenaga a'yuguyenaba puwaiyakima, piyaenaba ka'isa kina'mi ntapiyenaba waya yagarawaipe ibaibewe. Ibaibegana, pi kina'mi nkiwamupa akunkitao. ¹² We, paipa ka Kariti poropete yagarama aokina'mikaba maya untiye: Kariti kina'miba a'ya'ma yaga kumpari'ena puma, kabu kina kanta puma mima, iyekita karegi kinane, untiye. ¹³ Pi nkawaga kamanapa tagane. Piya, kaeba esegi kamanatasa uwaimegini, igeba imatiti pukenaraka esegima asiyeno. ¹⁴ Eya, Yuta kina'mi nkamani kamanapa ankaega'ma, taga kamana ikabita kina'mi nkimentantiaba a-mpiyeno.

¹⁵ Piya, wasanami ntapiyenawaipa nare ntare pegina-ba, a'ya'maenaba iyobipa nare ntare piye. We, kampa imatiti puma kamparagaena napiye kina'mitiba, ka'enaba kampa nare ntarepa piye. Kampaye. Ige'wai napiyenawaintaga igu'yaga kaga i'ni pawaye. ¹⁶ Piya, igeba iwamutasaba Kotipa aegarauwe untiniba, nasikenaenawaitasaba Kotiba ikabitawe. Piya pegana, Kotiba igekaba aema itaye. Igeba kamana akayumagini, aogiyena pukenaenaba kapa kampa abae pewe.

Mikenaenarene

2 Pigoya, kaekantanaga napima maya yuwe: Kaeba wasanaba arupu kamanapa uwaimo. ² Piya, kaeba anasa kina'mipa mono uwaimegini, igeba paebuma mima, arupu puma mima, napiyenawaitapa kabima mima, imatiti'enabe agu kao'enabe monota asima mikenaenabe tagantana pigina waiwaitano. ³ Piya, anasa wae'mikeba pabiyama uwaimegini, igeba monota aota mima, akaya kamana kampa uma, aibo waninkama iga'na puwaitasanaga kabima mima, aogiyenama nkagowapa puwaiyakiyo.

⁴ Puwaiyakimagini igeba kasa wae'mipa uwaimigini, igeba iwaegipe yagarawaipe agu kao'ena aogima puwaitama, ⁵ napiyenawaitapa kabima mima, nare ntare puma mima, namapintisaena aogi puma, kayonena puma, iwaegi nkiwamu wasiyiyo. Piya, Koti kamana akayasuma maete tumisanaga, piya piyo.

⁶ Piya, masimabimikeba pabiyama esegima uwaimegini, igeba i'waitapa kabima miyiyo. ⁷ Pigoya, kaega aogiyenamana paitawaitama, a'ya'ma aogi yuga pegini agama kaegaraiyo. Mono untanapa antage kamanakeba kagapa a-nkuwaimima, taga kamana paebuma uwaimo. ⁸ Piya, aogima parutu kamana yegini, kama kinatimpiba akayapa kampa uma taeti ata kamanaka aisakateginiba, igeba ini piyo.

⁹ Pigoya, kaeba kayokaya kinapa kamana uwaimegini, igeba kiya kina'waimpi nkimentanti mima, a'ya'ma kayokaya'ena aogima puwaitaiyo. Piya, igeba iwamupisa kamanapa a-nkakayuma, ¹⁰ kultanaba a-punta mima, a'ya'maenawaipa tagantanamana puwaitaiyo. A'ya'maenawaika piya pumagini, tau'ikena yagarare Koti ae'wa kamana'ama nkau'wapa aboraigini i'mu piyo.

Taeba nare ntare puma Karaisiti kanaka aobi peno

¹¹ Pigoya, a'ya'ma maga maga kina'mite tau'ikenaraka Koti nkawagaenawampa aborantine. ¹² Piya, atama mpikenaenarepe mampabisa i'nintanarepe atasanagaba aborama purayakima: Mampara paebuma arupu puma mima Koti kanta puma miyiyomagina, awagae-nawapa aborantine. ¹³ Eya, tabe Kotire, tau'ikena yagara Karaisiti Isuba e'wasaenabi aborawaeyakana aeti aogima atokaekenaga: Aobi puma aota miyiyoma, utaratantine. ¹⁴ Piya, ae'wa nkauma kasima, a'ya'ma antage'enabisa ika puma taba puratantegi, ae tunkampitaba nare ntare puma mima aogi mono yuga pukenaga esegi pukubompeka, pu'ma aogi puratantiye.

¹⁵ Pigoya, kaeba ma kamana'ama nkagoba aogima uwaimagina, kiya kina'mi usu kamana uma asiwaitagini ataenawaipa aebasanaiyo. We, kaekaba wasanamiba: Uwa yagaragawe, usanagaba, aogima kabiyo.

Mikenaenarempa nkau'wapa aogima aborano

3 Piya, kaeba kao'mipa asi nasiba uwaimegini, igeba kabiwaita kina'mipe kiya kina'mipe imentapinti mima, ige'wai nkiwamupa wasimagini, aogi yuga pukenagaba yokege piyo. ² Piya, igeba a-nkakaya-suwaitamagini, maka kamanapa a-nkuwaitamagini, paru puma mima a'ya'ma wasanamipa kayone puwaitaiyo.

³ We, paipa taegeba aibo'ena pumagi kamanapa akayuntune. Piya puwakana, kewamaba antage ki'i tabaibogana, tonarona tagu i'nintanamage kamparaga ta'muntanamage iga'na puratantine. Piya purataoga, taeba asi nasiba wasana ata puwaitama ige'wai mparuta maekenagaba napintune. Piya puwakini,

wasanamiba kama purataugu, taeba tao'mipa pabiya-ma kamaena puwaitantompene. ⁴ Pigoya, aintiba tau'ikena yagarare Kotiba aogiyenama nkagowa aborama agu kao'ena pukenana antara'enaba aborantipa tau'ima taba pantiye. ⁵ Piya, aeba taere nkarupuyena pompe ntugaraka wanane. Ae'wa nkagutasa antara puratamagina, Aota Awamusa'watasaba aeyobatata-ma aota aboraratama, kasa yagara kanta puma taba puratantine. ⁶ Eya, tau'ikena yagarare Isu Karaisiti ntugarasa Kotiba Aota Awamusa'wapa asunu kaeyogana, taetiba tumpa pumaewantiye. ⁷ Piya, aeba awagae-nawatasa arupu purataka, taeba aeti atokaema waiyaba e'wasa maekenaga asunu kaerataogana, taeti tumintiye.

⁸ Pi kamanapa tagane. Piya, nae nabemika kaeba pi kamanapa esegima uwaimegini, Kotiti imatiti pe'nagiba asima paebuma mima aogi yuga pukenaga asi nasi napiyiyo. Pi ntugaba kanara puma wasanaba iyo'maeye. ⁹ Pigoya, tonarona uwa ibigata nasikena kamanape, aotumpi kamanape, akayukena kamanape, ago kamanataka maka ukenaenabe, pintanamaba kampa tao'maema aogi nakenaba kampa aekiye. Pipa kaeba kakabitao. ¹⁰ Piya, ka'waina aeba mono kina'mi ntapiyena paibekanapa, katano, tararano, arupu potagana kampa abekanapa, kasagana abira miyeno.

¹¹ We, kaeba abintane. Piya kina'maba aeba kepa kaitegina aguntaena puma, ae'wa nkaupi pima piye.

Nagarikena kamanane

¹² Pigoya, Atemasiwo, Tikikasiwoma otakana kaetiba wakanapa, kaeba Nikoporisi kumati ampa nagao. Piya, tabe esiba yagaba pi kumata ampikuwema, napiyuwe.

¹³ Pigoya, ago kamana'yaga yagara Senasibe, ao'mi Aporobe, isigeba kaeti aboraisiginapa, ke'i kusi pusanaga nasikenaenarapa isiyo'maeyo. ¹⁴ Piya, taokina'mipa puwaiyakegini, igeba asima paebuma mima asi nasiba aogi yuga puma, kusi pe kinapa iyo'maeyigina, mono'waimpaba au'wantaga'ena peno.

¹⁵ A'ya'ma naege miye kina'miba: Aya pene, ugamewe. Kaeba imatiti puma agu kao'ena purata kina'mipa: Aya pewe iyema, uwaimo.

Pigoya, awagaenaba a'ya'ma tigeti waima waiyeno. Poro piya isa kaentiye.

Pirimoni

¹ Naeba Poronawe. Karaisiti Isu, aeka iga'na punataga mintuwe. Naebe, tao'yagara Timotibe, tasigebe ma nkisapa Pirimoni kaeti kaeyuse. Kaeba tasibugai ntagara ka yugare pompene. ² Piya, kaewa, tamana Apiyawa, tao'maenti ntagara Akipasiwa, kae namapi monota ai'aru pe kinana, sumagira tigeti kaeyuse.

³ Tabarempa Koti, Wa'ega Isu Karaisiti, isigetisa awa-gaenabe tintawama paruyenabe tigeti waiyeno.

Pirimoni aogima nkaegarantiye

⁴ Naeba kaeka nunamunepisa esugatamagi, Kotinempakati na'mu pugatauwe, omuwe. ⁵ Piya, naeba abopa kaeka maya yewe: Kaeba Wa'ega Isuka kamatiti'ena potamagina, Kotiti atokaenta kinapa, agu kao'ena puwaitane. Pika yega, abima Kotika na'mu puwe. ⁶ Piya, kaeba wasanage ampa kabo puma kamatiti'ena piya pega, a'ya'waema Karaisititisa aogiyena maeyompentana igebe agaka, nunamu yuwe. ⁷ Owe, nao'yagara, Kotiti atokaenta kina agu kao'ena puwaitampe, pintana intawama esegi puwaitaka, nantawama paruyena pegi asugasima na'mu puwe.

Kayokaya yagara Onisimasi ae kamanane

⁸ Piyama naeba Karaisiti nkawamutaka: Kaeba aogiyena po, esegima ugamosinta kanara yosine. ⁹ Pigoya, naeba karena, Karaisiti Isu ae iga'na yagara ibaba mintuwe. Piya, esegi kamanapa kampa ukuboka, agu kao'ena puma paebuma ugamukuwe. ¹⁰ Naeba maya yuwe: Yagarane Onisimasika kabigauwe. Naeba iga'na namapi minta, mono omintone. Pintana aogima abima, pigoyema yagarane kanta puma abora mintemine. Kaeba agama aogi potao. ¹¹ Piya, aeba paipa kampa aogi yuga puma kao'maentemine. Ibaba aeba kanara aogi yuga puma, kaepe naepe tasiyo'maekiye.

¹² Ibaba naeba agarubaogana, aeba mayama naunkantayaga to kaeti waye. ¹³ Piya, naeba aogi mono kamana yuwagini iga'na namapi nataugu

mintoka, Onisimasipa mata'i nao'maekenaga araku'ma ababosinta, kae maru mpaema nao-maeyamisine. ¹⁴ Pipa naene kampagi uwa araku'magi, kampa esegi pugatauwe. Nae nabemika, kaeka ntapiyenabisa aogi po.

¹⁵ Piya, kasa yagara aboragina agora to ababikibempeka, a'yo kagaite kanantipayawema napiyuwe.

¹⁶ Piya, ibaba uwa kayokaya yagaraba kampaye. Aeba Isu nkaegarami kayokaya yagara mintiye. Pi tabugai tao'yagaraga naepa nabugaikana, kaeba asunagasima tabera potakibenema abuwe. Piya, yoga yagaraga, Wa'ega aegaranta yagara, aepa aogima ababo.

¹⁷ Piya, naeka: Nao'yagara, naege ka yagara piyema napiyempepa, Onisimasi to kakema nababempesa puma ababo. ¹⁸ Pigoya, ka'ena kamparaga pugutama, ireta pugatakanapa, nae nagera atao. ¹⁹ Iretawapa naene ikapukuwe. Tagane. Naeba Poronawe. Ma nkisapa nayantepisa kaeyuwe. We, kaeba nae kamana abima e'wasa maentampe, pika iretaba tabera punatampene. Aerawane. Pikaba kampa yuwe. ²⁰ We, nao'yagara, Wa'egawama nkageraka ka'mu punatamagina, pi Karaisiti nkagega'eraka aogi potamagina paruyena punatao.

²¹ Naeba abopa, pi kamana'ne wasikibene. Piya pega, naeba ma nkisapa kaeti kaeyano. Kamana'ne ugamosa puma, ka'isa napiyenagatasa amato pukibenema, abuntuwe. ²² Pigoya, Koti nunamuripa abiritaka naeba tigeti kananoma, napiyuwe. Piya, ka maru nae'ena akusanataga kaege ampiyeno.

Kamana uma nagarintiye

²³ Pigoya, Epararasi aeba: Aya pene, ugamiye. Aeba Naebe Karaisiti nkiga'na yagararasawe. ²⁴ Pigoya, a'ya'ma yuga kina'ne: Makabe, Arisitakasibe, Timasibe, Arukube, igebe pabiyama: Aya pene, yewe.

²⁵ Pigoya, Wa'ega Isu Karaisiti aetisa awagaena tiguti waiyeno.

Poroye piya isa kaentiye.

Iburu

Koti Ntagarama kamana aboraramintiye

1 Paipa uwaena yaga Kotiba toma toma ki i'ma poropete kina'mi nkiwamutasa tayabamagi mono kamana'wapa uwaimita kanantiye. ² Piya, ainti atuti iba nagarikenana kanara, Kotiba kamana agowapa, yagarawa nkaboraramintine. Pi ntagarama nkayatasa Kotiba mampaba puma'ma, a'ya'maenama nkago miyenoma otantine. ³ Piya, yagarawampa aeba Koti kanta puma mima ka'masa pumagina, aeba Koti nke'wasaena aboraramimagina, kamana'wampa nke-segiyenarasa a'ya'maena mabe mantabe parutu puma kabiye. Aeba aguntaenabisa aeyobatataka yuga puma a'ya kaitegina, Tabe Wa'egama nkayatakanti inati asu mara'mintiye.

Koti Ntagarama a'ya'ma enisore kinapa igantiye

⁴ Pigoya, abawampa yagaranene ominti nkagiba enisore kina'mi nkigeba igasisa puma, aewapa enisore kina'mi igasima abawampa nkayatakanti mara'mintiye. ⁵ Piya, paipa paipa Kotiba yagarawaka maya omintiye:

Yagaranekawe. Kaepa iba aboragatauwe, untiye, iye. Piya, aeka to kake maya untiye:

Naeba abawampantana puma miyekana, aeba yagaranentana puma miyeno, untiye, iye. Pigoya, pi kamanapa Kotiba ka enisore yagaraga untiye, a. Kampaye. ⁶ Piya, aeba amaru yagarawa mabi ataogana aboraogana maya untiye:

A'ya'ma enisore kina'nempitaba, aeti tirakabima agisiyo, untiye, iye.

⁷ Piya, enisore kina'mikaba maya untiye:

Naeba enisore kina'nepa esiba kanta puma aboramagi, pi ntuga kina'nepa yaku nkantebu kanta puma aborawaitauwe, untiye, iye.

⁸ We, a'wae puma yagarawaka Kotiba maya omintiye:

Kaeba Koti mimagina, tabe Wa'ega a'ya'ma yaga miyaba mima, kabiwaitakenaenagatapa kabima mima parutu'ena puma miyaba mikibene, iye.

⁹ Piya, kaeba arupuyenaga kabegina, antage'enaba kama potane, iye.

Pika kae Kotina, naeba ka'muntanagapa kae tikataogana kao'mipa igasaye, untiye, iye.

¹⁰ Pigoya, to kapa Kotiba maya omintiye:

Wa'ega, kaeba paitaka'ya maba aboratama, mantaba kayapisa pumarantampene, iye.

¹¹ Piya, kaeba miyaba miyegana, mantabe mabe paisa kai abararaisa puma abararama ata puwakiye, iye.

¹² Piya, kabi akarakitantana to antota kasa maema kabisa puma, mantabe mabe to antota kasa'ena aborakiye, iye.

We, kaeba kampa antota kasa'ena aborama pabiya-ma mimagina, masimabi kau'yaga miyaba mikibene, untiye, iye.

¹³ Pigoya, paipa Kotiba yagarawaka to ka maya omintiye:

Kaeba nayatakanti mara'miyega, kama kinakapa kagisa amentapinti atakini waiyo, untiye, iye.

Pigoya, pi kamanapa Kotiba ka enisore yagaraga untiye, a. Pipa kampaye. ¹⁴ We, enisore kina igeba awamusa kina mima Koti kayokaya potagina, i'ikibi kina iyo'maeyiyema uwaitaye.

Koti aogima tau'ikena kamanane

2 Piya pegi, pi abintompe kamana uwasuwa pusanaga, taeba napiyenaretapa araku'ma upebe puma aegarano. ² Piya, Kotiba kamana'wapa enisore kina'mi nkiwamuta umarantegina, pi kamana'amaba waima esegi puntiye. Kana kamana'amaba a'ya'ma aibasana'ma aemita punta kinape kamana akayunta kinape ata ikankaipa antotapa maentawa, taewariye.

³ We, aogima tau'ikena aboraratantintanaga taekita pompepa, aya pumabaya ataenabisaba taegakapa wa-gaikune. Pipa kamparaka'yane. Pigoya, Wa'egawama aewa pi tau'ikena kamanapa maru uma aboraratantegini, ae kamana abinta kina'miba kaga taeti ago ampa aborantawe. ⁴ Ampa aborauguna, Kotiba agowa abompeka iyapisa tonarona aboraogini, igeba awame'enabe kasa'enabe toma toma esegiyenabe aborantini, Aota Awamusa'ama nkabemika ka ka imogini tonarona a'mu ntuga aborantawe.

Isu aeba tau'ikena ai'neraka'yane

⁵ Piya, aborakibi mpaga kamanapa yune. Pi mpa kabiiyomaba, enisore kinapa Kotiba kampa uwaitantiye. Pipa kampaye. ⁶ Pika ka yagarama mono isapi mayama ka auka'i Kotipa omintiye:

Wasanaba nanagana kaeba napiyene. Wasanama Ntagaraba nanagana aepa kabitanema, untiye, iye.

⁷ Piya, arontaganto enisore kina'mi nkimentapinti kaeba aepa atamagina, to kake a'wae puma aba puma au maete ima agega'eba asagayuma, ⁸ a'ya'maenaba

ae agisa amentapinti aki pekana waiyegina aeba kabiye, untiye, iye.

Eya, Kotiba pi ntagarama nkamentapinti a'ya'maenaba waiyenema otantana, ka'isaenaba uwaba kampa waiyenema otantiye. We, a'ya'maena pi ntagarama nkamentapinti waiyemaba ibaba taobisaba kampa agaune. ⁹ Piya, to kapa agaune: Isupa enisore kina'mi nkimentanti arontaganto otaogana, tumpimagina Koti nkawagaenawa mpaema a'ya'ma kina'miteka purintiye. Aeba auki nakiyena puma purogana asitama au maete ima ageba asagayuntiye. Pi'na nkagoba ago agaune.

¹⁰ Pigoya, Kotiba a'ya'waemaenama nkagogana puma'ma mintiye. Piya, aeba otaogana Isu pu'magina auki nakiyenawatasa tau'ima paitakena yagara aota mikenagega'eba maeyogana, Kotiba uwoma araga yagara ibabute e'wasaenawapi ubasintiye. Pintaanaba aeba arupuyenaraka'ya puntiye. ¹¹ Piya, aota puratakena yagarabe, aota puratami kinape, ka auka'isa aboraune. Piya pokana, aeba taeka ani pusanaga kampa napima: Na'natabararawe, uramiye. ¹² Pika mono isapi maya untiye:

We, Koti, naeba kae kagega'eba na'natabaraba uwaimukuwe, iye.

Eya, naeba monota ai'aru pe kina'mi nkikapi kagega'eba asagayukuwe, untiye, iye.

¹³ Piya, aeba to ka maya untiye:

Naeba Kotiti namatiti potakuwe, untiye, iye.

Pigoya, pika to ka maya untiye:

Kaeba nagaka, naeba mata'i mima a'ya'ma yagaraba Koti namemi'nagigeba kaga miyompene, untiye, iye.

Isu wasanaraka'ya aborama tao'maentiye

¹⁴ Pigoya, Koti ntagaraki'nu taeba wasana mintokana, Isuba tae kanta puma aborantiye. Eya, tae kanta puma aboramagina, purikenama nkagoba aegugaikenaga pu'ma asintiye. Pi'na nkagoba kewamawe.

¹⁵ Piya, a'ya'ma purikenaenaga taekuru pompe kina'miba a'ya'ma yaga kewama iga'na purataginaba, Isu aepa aegugasimagina pi nkiga'nabisa akariy-obatatakenaga pu'ma asintiye. ¹⁶ We, tagane. Aeba enisore kina'mikaba ae'wa ntuga kampa puma iyo'maentiye. Pipa kampaye. Aeba Abara'amu tumpi ntuga puma iyo'maentiye. ¹⁷ Piya, a'natabara iyo'maekenaga aeba ka'masa puma aborantine. Piya, aeba monota paitanta kiye yagara ampima, Koti ntuga puma arupu puma antara puratama, wawaya'mite nkaguntaenarempa nkantota ika puratakenaga, a'natabaramige ka'masa puma aborantine. ¹⁸ Piya, auki nakiyenabe amiyo'enabe aeti aboramogana aeba asu againtemika, taepa pabiyama tamiyo'ena aborameginaba kanara tao'maeye.

Isu aeba Mosese asu againtiye

3 Pigoya, aota nao'mitaba, mantabi ubasikibe kina'mitaba, tigebe Isugaba aogima napiyiyo. Aeba tamatiti'enama nkagowama tabe aposorobe monota

paitanta kiye yagararepe mima, Koti nkawamupa aogima wasintiye. ² Piya, Kotiba pi ntugaraka otaogana, pai Mosese Koti nkawamu wasima Koti nkaokina'mi kayokaya'ena puntisa puma, Isuba Koti nkawamupa aogima wasima yogawapa puntiye. ³ Eya, nama kiyi ntagarama nkagewamaba pi ntamankama nkageba asu agasisa puma, Koti nkaobipa Isu nkagewamaba Mosese nkageba asu againtiye. ⁴ Piya, namapa wasanami nkiyapisa aborantegina, we, a'ya'waemaena aboranti ntagaraba Kotiwe. ⁵ Piya, Moseseba aeba Koti nkawamu wasima Koti nkaokinapa kabima mima, ainti aborakibintanaga awaga kamana umagina, aeba kayokaya yagaragana mintantiye. ⁶ We, Karaisitiba Koti nkawamu wasima Koti nkaokinapa kabima mimagina, aeba Koti Ntagaragana mintiye. Piya, taeba a'ya'ma yaga esegima aega'ma Kotiti atokaekenaga ta'mu punta-pa, taeba Koti nkaokina mima namantanawapa pukune.

Isureyo kina'miba ata puntasapa a-piyo

⁷ Pigoya, pika Aota Awamuas'ama maya untiye: Ibaba, tigebe Koti kamana abintiripa, aogima abiyo, iye.

⁸ Eya, Isureyo kina'miba ka'me mpari mima Koti amiyo'ena potama ago kamana akayumagini, igu akunintasa piyaba a-piyo, iye.

⁹ Eya, ka'me mpari tiyabamagiba 40-wa kabuba mima nae puwantanaba agantiniba namiyo puntane, iye.

¹⁰ Piya pugu, naeba igama pi kina'mika namo'enaba puma maya yuwe: Igu'amaba a'ya'ma yagaba kepa agasima antage'ena pumagini, nae kipa kampa agama nasewe, yuwe, iye.

¹¹ Piya, igeka namo'ena puwaitamagi, mayama esegima yuwe: Igeba migarakenaenonetiba kampa ubasikibewe, yuwe, untiye, iye.

¹² We, nao'mitaba, tigebe aogima kabiyiyo. A'yugu tikapisa ka'wainaba antabinti aguntaena puma amatiti'enawa kaite, miyaba Koti aka'intaesi potasanaga, aogima kabiyiyo. ¹³ We: Ibawe, untipa ma ntagawe. Piya, ibasa yagaba aguntaenama tikapisa ka'waina nkao airarikaeyakana antaba akunisanaga, tigebe kabima mima a'ya'ma yaga tiyo'mipa aogi kamana uwaimigini, napiyenawaipa igegano. ¹⁴ Piya, pai tamatiti puntompentana to esegi puma mirite wama nagariyeka, Karaisitintanabi ubasikune. ¹⁵ Eya, ibasa yagaga mono isa'amaba maya iye:

Ibaba, tigebe Koti kamana abintiripa, aogima abiyo, iye.

Eya, Isureyo kina'miba Koti nkago kamana akayumagini, igu akunintasa piyaba a-piyo, untiye, iye.

¹⁶ Pigoya, aya pume kina'mi Koti kamana abima ataena puma akayuntawe. Pipa Moseseba wawaya iba purite Isipi maba agaita waume kina'mi, ige akayuntawe.

¹⁷ Eya, aya pume kina'mi kamana akayuguna Koti 40-wa kabuba amo'enaba puwaitantiye. Pipa wawaya'mi aguntaena pume kina'mika Kotiba amo'enaba puwaitantegini, i'waipa ka'me mpari ware'nawae-wantawe. ¹⁸ Aya pume kina'mika Kotiba: Igeba mi-

garakenaenanetiba kampa ubasikibewebe, untiye. Pi-pa wawaya'mi kamana'wa akayuye kina'mika untiye. ¹⁹ Pi'na nkagoba taeba abune. Kampa imatiti pe'nagiba, igeba Koti mpigarakenaenawatiba kampa ubasikibewe.

Koti nkaokina'mi mpigarakenaenawe

4 Pigoya, Koti migarakenaenawapi uma pasikena kamana utaratantine. Pi kamana'amaba uwa waiyeka, taekuru pumagi, taepisa ka'wainaba kampa abae puma apasisanaga kabiyeno. ² Piya, paipa Mosese nkaokina'miti aogi kamana aborantasa puma, taeti pabiyama aboraye. Pigoya, pi kana aogi kamana abintapa, kampa wasima imatiti puguna, igetiba kampa au'wapa aborantiye. ³ Piya, tae tamatiti pompe kina'mitaba Koti utaratantemi mpigarakenaenabi uma pasune. We, paipa Kotiba mampa puma nagaritaogana, wasanamitete yogawapa a'ya waogana aeba agama maya untiye:

Kamana'ne kampa abikibe kina'mika namo'ena pokini, igeba migarakenaenanepipa taganema kampa ubasikibewema utawaitauwe, untiye, iye.

⁴ Piya, mono isa'ama ka auka'i maya iye:

Kotiba tonaentisa ka'umaema yaga yoga puma nagarigaite, to tarumaema yaga migarantiye, untiye, iye.

⁵ Eya, pi nkauka'i to ka maya iye:

Igeba taganema migarakenaenanepipa kampa ubasikibewe, untiye, iye.

⁶ Piya, pai aogi kamana abinta kina'miba kamana ago akayumagini, kampa uma pasintawe. We, migarakenaenari wakena kipa uwa waintikini, to ka'isamiba pasikibewe. ⁷ Eya, Kotiba ka yagaga: Ibawe, otantiye. Piya, aintiba uwaena kabu wagasoganaba, Kotiba Tebiti nkawamupisa kamanapa maya uma aborantiye:

Ibaba, tigebe Koti kamana abintiripa, aogima abima, tigu'amapa a-nkakunkataiyo, untiye, iye. Pipa ago urimintuwe.

⁸ Pigoya, pai Yosua ago migarakenaenabi iba puntisinta, Kotiba pika to ka yagagaba kampa otasine. ⁹ Piya, migarakenaenaba taeti uwa waintiye. Owe, sabati yaga kanta puma migarakenaenaba waintegi, pipa Koti nkaegaraompe kina'mitaba aobi pune. ¹⁰ Piya, ka'waina Koti mpigarakenaenawapinti ubasikibipa, aeba yogawapa a'ya atate migarakiye. Eya, pai Koti yogawa a'ya kaite migarantisa puma, aeba yogawapa a'ya atate migarakiye. ¹¹ We, migarakenaenawapi uma pasikenaga taeba esegima mono yuga peno. A'yugu taepisa ka'wainaba, pai kamanapa akayuntasa puma ware'nanagaba, kabima mima aogi mono yuga peno.

¹² Piya, Koti kamanapa e'wasaena wantaga, esegima yogawapa piye. Piyamaba, agananta'enawampa tara awa wainta paroya ntoginkamantana asugasima, tagu tamankama atokaentipa nawaegasima, tayampu tara'nuwama atokaentipa nawaegasaye. Eya, a'ya'ma tantawama ntapiyenabe tabugaintanabe a'yigimpa aboraye. ¹³ Piya, Koti nkaobipa kakanta'enaba kapa kampa waintiye. Kampaye. A'ya'maenarepa apira

puma ae aobi ago aborawaeye. Eya, Koti aeba a'ya'maena pompentana tage tatai ntagarawe.

Isuba monota paitanta kiye yagararene

¹⁴ Pigoya, taetiba monota tabe paitanta kiye yagarare mintiye. Aeba mantabinti asu pasinti ntagara Isu, Koti Ntagarawe. Pika taeba tamatiti potaompentanaba upebe puma aesaga peno. ¹⁵ Piya, aeba magimagiyenare atama antara'ena kampa punta yagara kanta puma kampa miye. Kampaye. Aeba aboraogana amiyo'ena potaomepa kampa aguntaenaba punta, monota paitanta kiye yagarare tagantana puma taeti aborantiye. ¹⁶ Pigoya, pika kampa taekuruba punta, taeba Koti awagaenawa tamikena marunkati uma airokaeyeno. Piya, taeba airokaeyakana antara'ena purataka, kuntaenare aesaga pikenaga awagaenawatasa tao'maeyano.

Isuba tau'ikenanama agorene

5 Pigoya, mabisa kina taepisa monota paitanta kiye yagarare Kotiba otaye. Kotiba otagina, aeba tau'ikenaga Kotiti ta'muntanarepa amima yagaba aeguma kaema agunta pasa'atagina aguntaenarepa airarikaegasaye. ² Piya, pi ntagaramaba aegeba tae kanta puma magimagi yagara mintanaba, aeba pika napima, aibo antage kina'miteka taga antara puratama pasema tao'maeye. ³ Piya, aeba mabisa magimagi yagara mintanaba, waya'wamika muta ataisa puma ae'wa aguntaenawa maegaikenaba pabiyama muta ataye.

⁴ Pigoya, pi monota paitanta kiye yagarama mparupa uwa maekenaba kampaye. Pipa Koti Eronipa pai otantisa puma otagina maeye. ⁵ We, pabiyamagina Karaisiti kampa ae'wa nkagega'eba maete inta, monota paitanta kiye yagararepa aborantine. Koti otaogana aeba pi ntugaba puntine. Eya, Kotiba maya omintiye:

Kaeba yagaranekawe. Iba aboragatauwe, untiye, iye.

⁶ Piya, mono isapi to auka'iba to ka maya omintiye:

Kaeba Meyokisete ae tu mpima mono kiye yagara miyaba miyeno, untiye, iye.

⁷ Pigoya, Kotiba purintapisa au'ikena esegiyena waintegina, paipa Isuba mampabisa yagara mintanaba, pika napima tabera kega'e uma kube'ena puma Kotiti nunamu uma nao'maeyoma abigantiye. Aibumagina, aeba ae'wa ntapiyena ware'nama Koti nkawamupa wasiyomeka, Kotiba nunamuwapa abintiye. ⁸ Piya, Isu aeba Koti Ntagara mintiye. We, tae kanta puma auki nakiyenarasa Koti nkawamu wasikenanama nkagoba abibebe puntiye. ⁹ Piya, Isu aeba abibebe pumagina, Koti nkaobi aota'enaaraka'ya puma, a'ya'ma ae awamu wasiyompe kina'mitepa tau'ima miyaba mikenanama agoba aborantiye. ¹⁰ Eya, Kotiba otaogana, aeba Meyokisete tu kanta puma monota paitanta kiye yagarare aborantine.

Inamu ntagara kantaba taeba a-peno

¹¹ We, mono yugawaka uwaena kamana waintegi, tige akuninta mintaka, urimikenaenaba kunta piye. ¹² Piya, tigeba mono abirite kananta'nagita, ayam-abaya mono tisa kinapa kampa miyewe, a. Tige napiyenaripa aronkanto waiyegina, ka yagarama Koti nkaogi kamana'ama nkagoba to kake urimikibipa, pipa kanarane. We, tigeba esegi nanintaba kampa na kina mimagiri, nono'amana mpaema miyiyo. ¹³ Eya, a'ya'ma kina'miba nono nayaba mima, igeba inamu ntagara kanta puma mima arupuyenama nkagoba kampa aogima agantawe. ¹⁴ Piya, esegi nanintaba i'anosa kina'mintanawe. Piya kina'miba igewai ntipiyenarasa aogima napima asi nasiba aogiyenabe ataenabe taga a'yikewe.

Timatiti'enaba a-tiyekita piyo

6 Pigoya, taeba marupa ka'isa Karaisiti nkaegarake-na kamanapa abuntune. We, pi aintana kamana-pa agasima to ka'isa kamana'wapa abima amato puma anosano. A'yugu asi nasiba nama kampa kinta, maruntana puyaba mikune. Eya, e'wasaenawa kampa wainta'enamakaba takabitama a'wae puma Kotiti tamatiti potakena kamanapa agasima, to ka'isa amato puma anosano. ² Eya, wani pai'itakena kamanape, iya nki'nota atakena kamanape, purintapisa asikena kamanape, a'yigitatama antota'ena tamikena kamanape, agasima amato puma anosano. ³ Piya, Koti abekana kanarasakapa, taeba pabiya pukune.

⁴ Pigoya, ka'isa kina, e'wasaenayaga'ena Kotitisa maeya kina'miba, igeba Kotintana ikabitamagini, to intara puma a'wae puma e'wasaena maeyanema pukibepa, pi kipa kampaye. Eya, mantabintisa i'muntana imakagama Aota Awamusa'ena punta kina, igetiba to a'wae pukena kipa kampa waintiye. ⁵ Eya, igeba Koti kamana'ama nkaogiyenabe, ainti aborakibi nke-segiyenabe, imakagamagini, ⁶ Kotintana ikabitapa, igetiba to igu a'wae pukena kipa kampa waintiye. Piya, igeba Koti Ntagaraba maripo yara to ka ita'atama wasanami nkiyobi ani pukena kamanapa otane. Pika igetiba to a'wae pukena kipa kampa waintiye.

⁷ Piya, ka mara asi nasi ka tumegina, maema ago yagarama ntakenaba aogima aboragina, pi mpagaba Kotiba a'mu piye. ⁸ Piya, maba akenaenabe kabuyenabe aboraipa, pipa uwa ma waiyekana, aro ntaganto pumirere potama, aintiba antota yaku kaegaikiye. Pipa wasanamiteti piyama aborakiye.

⁹ We, tabugai ntao'mitaba, ibaba tige ti kunta kamanapa yune. We, tigeba piya ataenaba kampa puma, ti'imaenama nkau'wapa aogima aborakibewema, napiyune. ¹⁰ Piya, Kotiba antage yagaraba kampa mima, aogi yuga pekaba kampa agegu'aba piye. Kampaye. Tigeba aogi yuga puma Kotika agu kao'ena puma aeti atokaeya kina'mi kayokaya'ena pai puntiri, ibageba piginaba, kampa uwaba titakiye. ¹¹ Pigoya, tigeba ka ka kina'mita maya pusanaga tabiye. Tigeba

Kotiti atokaekenaga esegima ntapima au'wapa aogima aborama wairite wama a'ya pusanaga tabiye.

¹² We, tigeba uwasuwaba a-piyo. Piya, imatiti puma kampa uwasuwa punta kina'miba Koti nkutaratantintanaba maeyawe. Pi kina'mi pesa, tigeba piyo.

Koti utaratantintanama kamanane

¹³ Pigoya, paipa Kotiba Abara'amu kamana otantipa, Koti ae'wa nkagera uma esegi potantiye. Piya, to ka yagaramaba kampa asu agasogana Kotiba ae'wa nkagera uma esegi potamagina, ¹⁴ maya omintiye: Naeba taga kauwe. Naeba na'muntananepa aboragamekana, kayabamagi uwaena aborakibewema, omintiye. ¹⁵ Aiyogana, Abara'amuba antawamapa esegi potama kampa aekita puma paibuma mintanaba, aintiba otantintanaba maentine. ¹⁶ Pigoya, wasanamiba asu againta kina'mi nkigera kamana'waipa esegi pegina, pi kamana akayukenaenaba kampa waiye.

¹⁷ Piya, Kotiba abugaogana utaratanti kina'miteti ae agera kamana'wapa esegi puntine. Eya, aeba tara agi kampa napinta, untintanaba taga aboraramikiye.

¹⁸ Piya, aeba kamana otamagina ae agera esegi potantine. Aibuntikana Kotiba kamana'wapa kampa akayumagina, kumparipa kampa ukiye. Pika Kotiti taegaka uma kakaompe kina'mitepa esegi purataka, uratan-temintanaba araku'ma upebe puma esegi peno.

¹⁹ Piya, Koti uratatintanaba, pipa tauma'ama nkarakurikena iga'nawe. Pi nkiga'narasa Koti mparuti, tabe kaiyama nkaka'i, asaerataye. ²⁰ Pi mparuti Isuba paitaratama ubai'ma, Meyokisete ae tu mpima monota paitanta kiye yagararepa miyaba miye.

Meyokisete aeba tabe mono kiyeraka'yane

7 Piya, Meyokisete, Saremi kumatasa wa'ega, aeba ima minta tabe Kotiwama mpono kiye yagara mintantiye. Pigoya, paipa Abara'amuba wama mabisa wa'ega kama kina'wapa iyeguma igarubakaite a'wae puma wa'eri kanaogana, Meyokisete aeba ke'i uma pabuma a'mu potantiye. ² A'mu potaogana, Abara'amuba a'ya'maenawapisaba aisuma nayatara'mu pogana age ka maeta maeta puma Meyokisetepa amintiye. Piya, Meyokisete nkage a'wae puma tae kamanapisa: Arupuyenama nkwa'egawe, yune. Pigoya, aeba Saremi kumatasa wa'ega miyoga, pi nkageba tae kamanapisa: Paruyenama nkwa'egawe, yune. ³ Piya, aeba ano aba kampa minta, abigutasa yagara miyegina, ma'atanta'enawape purikenaenawape kampa waiyegina, aeba Koti Ntagara kanta puma mima mono kiye yagara miyaba miye.

⁴ We, tigeba Meyokiseteka napiyiyo. Aeba taberaka'yane. Piya, tayabama Abara'amuba ma'enabisa kota maema aisuma nayatara'mu pogana age ka maeta maeta puma Meyokisetepa amintiye. ⁵ Pigoya, Aribai ntagaraki'nupa mono kiye kina'mi ntugamana mpaeya kina'mika, Isureyo kina'mintana nayatara'mu pogana age ka maeta maeta piyoma, ago kamana'ama uwaitantiye. We, Aribai kina'mibe a'ya'ma to Isureyo ki-

na'mibe igeba Abara'amupisa aboranta, ka tune. Piya, Aribai kina'miba iyo'mitasa igewaintanaba maeyawe. ⁶ Pigoya, Meyokisete ige tupipa kampa aboranta, maru'enaba Abara'amuntanaba age ka maeta puntiye. Eya, Meyokisete aeba Koti kamana otanti nta-garamapisa age ka maeta pumagina a'mu potantiye. ⁷ Piya, taeba ago abintune: Asugasima minti'na aeba amentapinti minti'napa a'mu potaye. Eya, Meyokisete asugasima minti'nawe. ⁸ We, ibantoba purikibe mono kiye kina'miba age ka maeta maeta pewe. Paipa Meyokisete age ka maeta punti'na, aeba miyaba mike-na yagaramawe, iye. ⁹ Piya, ibaba Aribai tupisa mono kiye kina'miba age ka maeta maeta pewe. We: Aribai, aeba Abara'amu nkayapisa marupa Meyokisetepa menkamogana age ka maeta puntiye, yompesinta, kanara yompesine. ¹⁰ Eya, Aribai kampa ma'atantogana, Meyokisete Abara'amuti aborantogana, Aribai aeba atawampa Abara'amu nkayapisa age ka menkamintiye.

Kasa mono kiyerempa marusaenama mparu maentiye

¹¹ Pigoya, pai Kotiba ago kamana'wapa aboraram-intipa, pi kamanape Aribai kina'mi mpono yugabe kaga kapi atama aboraramintiye. Piya, igewai mpono yugarasa aota kina aboraompesinta, Meyokisete kanta puma mikenana mono kiye yagara, Isuba, kampa aboramisine. Eya, igewai mpono yugarasa aota kina aboraompesinta, Eroni kanta puma mikenana yagara utaratamisine. ¹² Pigoya, mono kiye kina'mi ntugawaipa wagina aogaso yuga ampa aboraginaba, ago kamana'wapa kaga wagina to aogaso'ena ampa aboraye. ¹³ Piya, Aribai tupi kampa aboranti ntagara Isuka pi kamanapa untiye. Aeba to tupisawe. We, Wa'egare Yuta tupisa aborantine. Pipa ago abune. Pigoya, Yuta tupisa tabe mono kiyeba aborakibewemaba, Moseseba kampa untine. Kampaye. Pai pi tupisaba mono namapinti aratara mono yugaba kapa kampa puntine. Kampaye. Pigoya, pi tupisa kasa'ena taeti aboraye.

Isuba Meyokisete kanta puma monota paitaratanta kiyerene

¹⁵ Piya, kasa mono kiye yagara aborama Meyokisete kanta puma ka'masa peginaba, pi kasa mono'ama nkagoba taeti uma arawaeye. ¹⁶ Piya, kasa mono kiyerepa ago kamana'ama otanti tupisa kampa aborantiye. Kampaye. Aeba miyaba mikenana esegiyenayaga, mono kiyerepa aborantine. ¹⁷ Piya, aeka mono isa'ama maya iye:

Kaeba Meyokisete ae tu mpima, mono kiye yagara miyaba miyeno, untiye, iye.

¹⁸ Eya, paisa ago kamana'amaba esegiyenawape tau'ikenanabe kampa waintomeka Kotiba maegaintiye. ¹⁹ Piya, paisa ago kamana'amaba ka'enaba kampa aota potantine. Kampaye. We, Kotiti atokaekena kasa ki aboraogana, pi kipa paisa ago kamanapa agasimagina Koti nkagora uma irosakubompe kine. Pi kipa Karaisitiwe.

²⁰ Piya, Isuba tabe mono kiyerepa kampa uwaba aborantogana, Kotiba uma esegi potantine. Pigoya, paisa monotasa kiye kina'mipa kampa esegi potaogini, igewai tupisa mono yugawai uwa maentane. ²¹ We, Kotiba Isu mono kiyena pukenaga esegi kamana uma mayama omintiye:

Wa'egawamanaba, naeba uma esegi pumagi, napiyenanepa kampa a'wae pukuwe. Kaeba mono kiye yagaraba miyaba mikibene, untine.

²² Eya, Kotiba pi kamana umagina, kasa utarantanta'ena nkatunkapa Isupa aboraramogana, pipa paisaenamaba asugasima waintiye.

²³ Pigoya, paisa kiye kina'miba pu'maba, uwaena kina'miba pi mpono yuga puma mita mita kanantawe.

²⁴ We, Isu aeba miyaba mima, mono kiyenawa kampa kainta kabima miyabane. ²⁵ Piya, a'ya'ma ae yugarasa Koti nkagora ampiyompe kina'mitepa agora tau'iye. Eya, aeba miyaba miyemika, taeka asi nasi Kotiti nuna-mu yegina tao'maeye.

Isu aeba monota paitaratanta kiyerepa aogiyenara-ka'yane

²⁶ Pigoya, Isu aeba aota yagara miyegina kamanapa kapa kampa aeti waiyegina, agunta kina kantaba kapa kampa puma narentare pumagina, mantaba agasima inata minti ntagaraba mintiye. Pabiya yagara monota paitanta kiyenarepa pegina, Koti nkaobi kanarasaye.

²⁷ Piya, marusa tabe mono kiye kina'miba igeba a'ya'ma yagaba muta atakena puntiniba, maru'enaba igewai nkaguntaena maegaite, aintiba a'ya'ma kina'mi nkaguntaenaba mae igaikenaga mutapa atantawe. We, Isuba piya yugaba kampa punta, ka yaganto ae'wa nkaupa taeka muta ataogana nagariwantiye.

²⁸ Piya, paisa ago kamanatasaba Kotiba marasa magimagi kina'mipa tabe mono yugara uwaintiye. Aibumagina, aintiba esegi kamana uma, aota miyaba yagarawapa pi ntugara otantegina, aeba miyaba miye.

Isuba mantabinti mima mono yuga piye

8 Piya, pi kaeyo kamana'ama nkagowapa mayamawe: Monota paitaratanti kiyerepa mantabinti mima Tabe Wa'egawama nkaemu yabaera ayatakantisa auka'i mima, ² mono yugawapa Koti nkaota namapi piye. Pi nkaota namapa taga mono namane. Pipa wasanama wanane. Wa'egawama ituru puma kintemine.

³ Pigoya, a'ya'ma monota paitanta kiye kina'miba Kotiti i'muntana atakena yugarape muta atakena yugarape uwaintiye. Pigoya, kiyerepa Isu aeba muta atagina kanarasaye. ⁴ We, mampara mono kiye kina mima, paisa ago kamana wasima muta atawe. Piya puntika, Isu aeba mampabi mintesinta, mabisa mono kiyenawapa kampa waintesine. ⁵ Eya, mantabinti taga mpono namapa waintegini, marapa igeba awame namantanaba puma mono kiye yugaba pewe. Piya, paipa Moseseba kairasa mono nama ituru pukena poganaba, Kotiba marupa maya omintiye: Amuti awame pu-

gayakintosa puma a'ya'maenaba po, omintiye. ⁶ Piya, Karaisiti aeba mono kiye yugaba aogima puma, paisa mono kiye kina'mi ntuga igaintiye. Eya, utaratami ntanama pai uwaitanti ntanamapa asugasagina, Karaisiti ntugarasa Kotiti atokaeratakenaenama paisaenamapa asugasaye.

Kasa atokaekenaenama marusaenamapa asugasaye

⁷ Pigoya, marusa uwaitanti ntanamaba au'wantana aogima aborasinta, kasa'enagaba kampa utaratami-sine. ⁸ Piya, Koti wasanamika abogana kampa kanarasaogana, maya untine:

Aintiba ka yagaba naeba Isureyo tupe Yuta tupe naeti atokaewaitakena au'wapa kasa'ena aborakuwe, Wa'egawamaba piya untiye, iye.

⁹ Piya, paisaena wanane. Kasa'ena aborakuwe, untiye, iye.

Piya, paipa iyabamagipa iyata u'ma, Isipi marisa ibaburite wama menkitauwagini wantane. Pi ntagaba kamana'nepa uwaitauwagini, atokaekenaenama nk-agupi kampa mintantane. Piya pugu, naeba nakabi-waitantone, Wa'egawamaba piya untiye, iye.

¹⁰ Eya, ma ntagaba a'ya waka, Isureyo tu atokaekena-ga to kakema mayama utawaitakuwe, Wa'egawama untiye:

Piya, ago kamana'nepa napiyenawaipi atakana waikiye, iye.

Eya, ago kamana'nepa igupi kaetakana waikiye, iye.

Piya, naeba ige Koti miyekini, igeba nae tu mpik-ibewe, iye.

¹¹ Piya, ka ka kina'miba igora miye kina'mipa: Wa'egamakaba abibebe piyomaba, kampa uwaimikibewe, iye.

Eya, igeba iyo'mipa: Wa'egamakaba abibebe piyomaba, kampa uwaimikibewe, iye.

We, pi ntagaba a'ya'ma kina'miba, amana kinape tabe kinape, kaga nagabebe puma nagakibewe, iye.

¹² Piya, pi ntagaba naeba nantara puwaitamagi atae-nawaipa mae igasima, aguntaenawaikaba to kakema kampa napikuwe, Wa'egawamaba piya untiye, iye.

¹³ Piya, Kotiba kasa atokaekenaenaga untipa, marusaenaba abararawaye. Eya, marusa kamana'wapa karenara wama, nagarikena piye.

Paisa mono kiye kina'miba yagama kurapa maema muta atantawe

⁹ Pigoya, marusa kamanapa Kotiba uwaitamagina, aeba mono ukema kipe mampara aota mono nama kikenanabe uwaimima iyakintiye. ² Piya, igeba ka seri nama asitamagini, marusa marupi kanepa yarebe Koti nkaobi atanta paretibe atauguna waintantiye. Pi mparukaba: Aota marune, omintawe. ³ Piya, akapintiba tabe kai itama akugasimagini aka'isa marukaba: Aota marutaka'yane, untawe. ⁴ Piya, pi mparupi kaema agunta pasa atakena korirasa punta arata atamagini, nayatara'mu kamana wainta korirasa airari kaenta pokisi kaga atantawe. Pi pokisi antabaipintiba manananta wainta korirasa punta kankabebe, Eroni

nkasarasa asae'wa pama iraome nkasabe, nay-atara'mu kamana kaema aminti ntaba tarabe, kaga atantawe. ⁵ Piya, tara enisore kina'mi nkimapa pi polisi abobori potaugunisi, e'wasa Koti antara puratakena auka'i kabintase. We, ibaba kanaanama nkagoba a'ya'maba kampa aborakuwe.

⁶ Pigoya, pabiyama atauguna waintogini, mono kiye kina'miba pi aota seri namapinti ite tumite puma marusa marupinti asu pai'ma, mono yugawaipa puntawe. ⁷ Aibuguna, monota paitanta yagara ka'wainantoba aka'isa aota marupintiba asu pasintiye. Asi nasiba kampaye. Aeba a'ya'ma kabuba ka yaga ka yaga asu pasintiye. Piya, aeba uwaba kampa inta, aeba korapa mae u'ma ae'waka muta atama a'ya'ma kina'mi nkaibo'enawaika kaga aeyoba itakena ubasintiye. ⁸ Pintaanaba Aota Awamusa'ama mayama tayakintiye: Pi aota seri namapa uwa waintegina marusa auka'i mono yuga uwa pepa, Koti nkaota namapi uma pasikena kipa kampa aborantiyema, napiyiyoma tayakintiye. ⁹ Piya, ma kanarapa pi seri nama kanta puma waiye. Piya, wasanamiba paisa mono aega'ma i'muntanabe muta atakenanabe Koti amegana, pipa napiyenawaimpaba aota'enaba kampa potaye. Kampaye. ¹⁰ Piya, naninta nakenanabe wani ntakenanabe, wani pasikenaenabe, pika paisa mono'amaba uramiye. Eya, paisaenamaba tau'ama nkagoba wairite kanama waiyegina, a'ya'maena uma arupu pukibi ntaga uma nagarikiye.

Karaisiti aeba ae'wa kuratasa muta atantiye

¹¹ Piya, kasa aogiyenaba aboramogana, Karaisitiba kasa monota paitaratanti kiyeba ago ampa aborantiye. Piya, kasa monopipa ubai'ma, paisa seri mono nama-pa asugasaye. Piya, kasa'enaba wasanamaba kampa ayapisaba puma mampabisaenaba kampaye. Pipa inatisaenawe. ¹² Piya, Karaisitiba aeba aota marupintiba asu pasintipa, aeba memewama kurape purumaka nkawaroma kurape kampa maete asu pasintiye. Kampaye. Aeba ae'wa kuratasa muta atama ika puratantika miyaba mikune. ¹³ Piya, wasanami i'nintana puguni-ba, paisa mono kiye kina'miba memewama kurape purumakankama kurape purumaka nkawaro kaenta kagupe maema, wasanami nkiti asunu kaeyuguna, asu'a puma i'amaba Koti nkaobipa aogi puntiye. ¹⁴ We, Karaisiti kurankama asugaintiye. Piya, Karaisitiba aibo'enaba kapa kampa punta, aota mimagina, miyaba Awamusa'ama nkesegiyenarasa ae'wa nkaupa Kotiti muta atantiye. Eya, pi ntugarasa korankamaba napiyenaretasa arirasaena asu'a puma, kasa taumaba tamegi aoganti Kotiti kayokaya'ena potaune.

Korankama aguntaenaba aeyobakasaye

¹⁵ Piya, Isu aeba Kotike wasanage atarawaisitakena yagara mima, kasa atokaekena kamana esegi piye. Aeba piya pumagina, taba puratai wasanamitepa waiyaba'ena utaratantintanabi ubaseno. Eya, akayuyompen-tanabisa ika puratakenaga Isuba purintiye.

¹⁶ Piya, pure kina'mi kuta eta'maima wasana imikena pepa, marupa taga pu'wayema umagini eta'maik-ibewe. ¹⁷ Eya, wasana aogama minteginiba, kotankapa kampa eta'maiyewe. Aeba pureginiba, eta'maiyewe. ¹⁸ Piya, marusa mono kamana pai uma esegi puntapa, igeba yaga aeguma korankapa Koti nkaobi pai'atama esegi puntawe. ¹⁹ Eya, maru'enaba Mosese aeba ago kamanapisa a'ya'ma Koti unti kamana a'ya'ma kina'mi-pa uwaimitegina, purumaka nkawaroma korape memewama korape wanipe maemagina, sipisipiwama tete aepe kakintape maema aeyu'ma, Koti nkisatibe a'ya'ma kina'mi nkitibe aeguse pugasogana wagana kana puntiye. ²⁰ Aibumagina, Moseseba: Pi kurankamaba Kotiti atokaeritakena untintanaba esegi potaye, untiye. ²¹ Piya pumagina, Moseseba seri mono namatibe mono namapisa kankaberibe korapa aeguse puma pai'itantiye. ²² Eya, ago kamana untitaka, korankama uwomantana aeyoba'ma aogi puwaitaye. Piya, kora kampa pagemisinta, aguntaenawaipa kampa aey-obakasasine.

Karaisitiba ae'wa nkautasa muta atantiye

²³ Pigoya, mampara monopa mantabinti waintintanama nkamankane. Piya, marasaena aota potakena puntiniba, pabiyama yaga kuratasa aeyobantawe. We, mantarasaena muta atama aota potakenaenaba to awametane. ²⁴ Eya, Karaisiti aeba tagantanabi ubasintiye. Piya, wasanami serirasa kimaranta aota mono namapa aeba amankane. Pi ntamapinti wanane. Aeba mantabinti asu pai'ma, ibaba Koti nkaobi uma aborama tao'maeye.

²⁵ Pigoya, paisa monota paitanta kiye kina'miba ka ka kabura yagama kurapa maerite wama Kotiti muta atakenaga aota marupintiba ubasi puntawe. Kaboga kaboga puntasa puma, Karaisitiba ae'wa kuratasaba piyaba kampa puntiye. Kampaye. ²⁶ Piya, aeba kaboga kaboga puntemisinta, Koti mampa puntemi ntaga aukigakenaenawapa agobima wairite kanantesine. Pi-pa kampaye. Kanapa agarosaogana, Karaisitiba ka yaga ae'wa nkaupa Kotiti muta atama aguntaena maegaintiye. ²⁷ Piya, a'ya'ma kina'mitaba ka'anto purukubompeka urantantika, aintiba kamanatepa aborakiye. ²⁸ Piya pogana, Karaisitiba uwaena kina'mi nka-guntaena mae igaikenaga ae'wa nkaupa ka yaga Kotiti muta atantiye. Aibuntana, aintiba to kakema tumikibi-pa, aguntaenaba to kakema mae igaikena wanane. Aeba aobi punta kina'mi nki'ima ibabute ikenaga tumikiye.

Paipa muta atantapa kampa aguntaenaba maegaintine

10 Pigoya, paisa mono ago kamanapa pipa amane. Eya, aogi au'wa ainti aborakibintanaba pipa tagantanawe. Piya, paisa monoti pase kina'mika kaboga kaboga paisa muta atantapa, pika ago kamana'amba kampa arupu puwaitagini igeba aota kina kampa aborawe. Pipa kampaye. ² Piya, igeba aota kina abo-

rasinta, pika to ka kaburapa kampa mutapa atasine. Piya, monoti pase kina'miba apuya puma miye kina aborasinta, to kakeba aguntaenawaikaga kampa napiyesine. ³ We, a'ya'ma kabuba muta atamaginiba, a'ya'ma yaga aguntaenawaikaba uwa napiyewe. ⁴ Eya, purumakankama kuratasabe memewama kuratasabe aguntaena agora maegaikenaba kampa waintiye. Kampaye. ⁵ Aibuguna, Karaisiti mampabi tumintana Kotipa maya omintiye:

Kaema agunta pasa katakenaenabe muta katakenaenabe kampa kabogana napintana, kaeba pika nau'nepa aboranamintane, iye.

⁶ Piya, kaeti yaga kaekenaenagabe aguntaena maegasima muta atakenaenagabe kampa ka'mu pene, iye.

⁷ Piya, naeba maya yuwe: We, Koti, pai kamana'nepa esapi kaemarantasa puma, ibaba kabugaintana wasikena kanauwe, yuwe, untiye, iye.

⁸ Piya, aeba ago kamana wasikenaga napima marupa maya untiye: Kaeba kaema agunta pasa katakenaenagabe muta katakenaenagabe, kaeti yaga kaekenaenagabe aguntaena maegasima muta atakenaenagabe, kampa kabegina kampa ka'mu pene, untiye.

⁹ Piya untana, aka'iba maya untiye: We, kabugaintana wasikena kanauwe, untiye. Piyama maru'enaba asu'a pugasima, kasa'enaba ae marupi asima esegi potantiye. ¹⁰ Piya, Isu Karaisiti aeba Koti nkabugaintana wasima, au'wapa muta atantiye. Piya puma, aeba ka yaga muta atama esegi pogana aota puratantiye.

Karaisiti mputa atakenaenawampa aguntaenarepa maegaintiye

¹¹ Piya, a'ya'ma mono kiye kina'miba asi nasi asima mima yogawaipa puma muta atabuntawe. Piya puntapa, aguntaenaba agorapa kampa maegaintiye. ¹² Piya, Karaisiti aeba ka yaga ka muta atama aguntaenaba agora maegaintine. Piya potate, aeba Koti nkayatakan-ti asu mara'mimagina, ¹³ kama kina'wapa aki puwaitakana agisa aema miyemika aobi puma miye. ¹⁴ Eya, Karaisitiba ka muta atamagina, pi ntugarasa aeti atokaeyompe kina'mite aota puratantika, aota miyaba mikune. ¹⁵ Pika Aota Awamusa'amageba awaga kamanapa mayama aboraramiye:

¹⁶ Piya, Wa'egawamaba maya untiye: Ma ntagaba a'ya waka, wasana to ka atokaekena kamana uma esegi pukuwe, untiye, iye.

Pi kamanapa mayamawe: Ago kamana'nepa igupi atakana waikiye, iye.

Eya, ago kamana'nepa napiyenawaipipa kaetakana waikiye, untiye, iye.

¹⁷ Pigoya, to amato puma maya untiye:

Aguntaenawaikabe antage'enawaikabe to kakema kampa napikuwe, untiye, iye.

¹⁸ Piya, Kotiba aguntaena ago asu'a pugasaka, aguntaena maegaikena muta atakenaba to kakema kampa waintiye.

Kotiti atokaema miyeno

¹⁹ We, nao'mitaba, Isu kuratasa kabe aitatantika, kampa taekuruba punta Koti nkaota marupipa asu pasokana kanarasaye. ²⁰ Piya, pi mparupi asu pasikena kasa e'wasa kipa Isu ae'wa nkautasa aitatantiye. Eya, au'wapa kairasa kabera akumparanta kanta puma a'waeratantiye. ²¹ We, mono kiyerentaga kana Koti nkaokinatapa kabirataka, aeti atokaema miyeno. ²² Piya, aeba korankapa aibarase puma tagupisa ata napiyenarepa aeyobakasima, aota wanitasa tautepisa i'nintana aeyobatagaintika, taeba tara tagiba kampa napinta Kotiti tamatititaka'ya puma aeti atokaema miyeno. ²³ Eya, utaratanti Kotiba tagantanama nkagowe. Pika taeba tara tagiba kampa napinta, aeti atokaema tamatiti pompentanaba kampa kaenta, aeti esegima atokaeyano. ²⁴ Eya, pika tao'mikegaba napi-ma kabima mima, agu kao'enabe aogi yugabe takapintisa aborano. ²⁵ We, monota ai'aru petiba ka'isa kina'miba kampa irosa'ma wanta uwasuwa puma miyewe. Ige pesapa kampa punta, tao'mipa kabiwaitano. We, Karaisiti kanaba aborakena pemika aogima kabiyeno.

Koti Ntagarapa a-tikabitaiyo

²⁶ Pigoya, Karaisiti taga kamana'ama nkagoba aogima abibebe punta, aintiba taete ntapiyenarasa agunta ki'i nasi pukubompepa, aguntaena maegaikena mutapa to kakema kampa waikiye. Pipa kampaye. ²⁷ Piya pe kina'miti tabera iyekuru piginaba, kamana uwaitakenaena igeti aborakana, pabi ntaga tabe yakutasa Kotiba kama kina'wapa kaegaikiye. ²⁸ Pigoya, taeba abune: Ka'wainaba Mosese nkago kamanapa aemita puma ataena pukibipa, tarawo kakaga kina'miba agama kamana'wapa aboraigini, pi ntagaragaba kampa intarapa puma aeguyigina purikiye. ²⁹ We, to ka'wainaba Koti Ntagara akabitamikaba, ayawema napiyewe. Pi ntagaramaba atokaekena kuratasa aota yagara aboranti, pi kurapa i'nintana potamagina, awagaena taminti Nkawamusa'amaka uma ata potamagina, aeba tabe kuntuyenaba maekiye. ³⁰ Eya: Kamparaga ika nkantota'ena nae'enawe, yemi ntagarama nkagowapa ago agaune. Piya, aeba to ka maya untiye: Wa'ega aeba aokina'mi kamanapa abima aewa a'yiginkitakiye, untiye. ³¹ We, e'wasa Kotiba taraku'ma kamparaga ikatepa aboraramikibipa, pipa tabe taekuruyenawe.

Tamatiti'enara asima esegi peno

³² Pigoya, tigebe paipa Kotitisa e'wasaena maentaka napiyiyo. Pi ntagaba tabe kuntuyenaba timigiri, tigebe aesaga'ma araga ntuga puma esegi puntawe. ³³ Piya, ka'isa yagaba wasanami nkiyobi asiritama, kamparaga kamana uritama tabe kuntuyena timintini, to ka'isa yagaba tiyo'mikeba ka'masa puma imuguri, tigebe tiyo'miti iyo'maekena atokaentawe. ³⁴ Eya, tigebe iga'na punta kinakaba tintara puwaitantawe. We,

ka'isa yagaba wasanamiba mone kutati tiparauguripa, tigebe: Aerawane, uma, tigebe asugasima waiyaba'endaripa waintika napima, tintawamaba asoya puntawe. ³⁵ Piya pumagiri, tigebe pi esegi timatiti'enabisa tabe ikantana maekibewe. Pipa a-kasiyo. ³⁶ Piya, tigebe esegima asimagiri, Koti nkabugaintana wasiyiyo. Piya puntiripa, Koti utaritantintanaba maekibewe. ³⁷ Eya, mono isa'amaba maya iye:

Pigoya, aro ntagantowe, iye.

Aborakibi ntagara kampa uwa migaranta aborakiye, iye.

³⁸ Piya, arupu kina'nempiba imatiti puma miyaba mikibewe, iye.

We, kapa a'wae puma natakibipa, nantawamaba kampa a'mu potakiye, untiye, iye.

³⁹ We, taeba a'wae puma ataenabi mpikena kina'mi tupisa kampa mintune. Taeba tamatiti puma tauma waiyaba mikena kina'mi tupisawe.

Tamatiti kamanane

11 Tamatiti'enaba pipa Kotiti atokaema agawa pompentanama nkagowe. Eya, taowama kampa agamintanaba tagu'amaba tamatiti puma tagantana piye. ² Piya, paisa kina'miba esegima imatiti puguna, Kotiba igaogana kanarasantiye. ³ Piya, taeba tamatiti puma, Koti nkawamutasa maba punti kamanapa abune. Eya, Kotiba ka'ena kampa waintapisa aborantika agaune.

Eborowa Inokowa Nowawa sumawe

⁴ Eboro aeba Kotiti amatiti puma muta ataogana, pi mputa ataome'naba Keni muta ataomewa againtiye. Eya, Eboro amatiti pogana, Kotiba muta ataomentanawaka agaogana kanarasaogana: Arupu yagara-gawe, otantiye. We, Eboro pu'wantemipa amatiti'enawampaba kamanapa uwa uyaba miye.

⁵ Inoko aeba Kotiti amatiti pogana, purikenaenama auti kampa aegayabomeka Kotiba aoganta ababute mantabinti intiye. Eya, wasanamiba aeka aguyosagaumepa, Koti ababurogini kampa agantawe. Piya, Inoko kampa intogana aeka Koti abogana kanarasantiye, mono isa'amaba piya iye. ⁶ Piya, wasanama Kotiti kampa amatiti pemipa, Koti abimagina kampa a'mu potaye. Kampaye. We, wasanamaba Kotiti atokaekena puntanaba, aeba: Koti uwa mintana aeka aguyosaga kinapa aogi ika imikiye, utegina amatiti pekana kanarasakiye.

⁷ Nowa aeba Kotiti amatiti puntiye. Piya pogana, Kotiba ainti aborakibintanaga omogana, Nowaba kamanawapa aega'ma ae tunka nki'ikenaga wanipisa kareba puntiye. Piya pumagina, aeba pi amatiti'ena yugawatasa mampabisa kinapa kamanapa uwaintiye. Eya, amatiti'enawata arupu puratakenanara Nowa paitaratantiye.

Abara'amuwe

⁸ Abara'amu aeba Kotiti amatiti pogana, Kotiba Abara'amuka kega'e yogana pi kamanapa wasintiye. Piya, aeba kuma'wapa kaitegina, Koti amikena maga agakena wama amatiti puta kampa agantome ki'i wantiye. ⁹ Wamagina, aeba amatiti puma Koti otaome mpara wama, pimpara namu yagara kanta puma umintantiye. Aeba seri nama kima'ma mintoginisi, yagarawa Aisakibe Yekobube kaga mintantase. Piya, isigeba pimpa kaga maekibesema, Koti uma esegi puntiye. ¹⁰ Piya, Abara'amuba a'ya'ma yaga aota kumapi ampikenaga napintiye. Pi kumapa esegi wa'ega wantaga, Koti aema aborakibi kumaka napintiye.

¹¹ Serageba Kotiti amatiti puntiye. Piya, aeba yakari pukena kanapa ago agasoganaba, otanti ntagarama kamanaka: Tagane, uma amatiti puma, kanara yagaraena pukena esegiyenaba maentiye. ¹² Piya, Abara'amuba karenarama aro ntaganto purikena pogini, aepisa uwaena kina aborantawe. Eya, mantarisa noribe kayo wanitasa kepiyape kampa aisompesa puma, pi nkawameta aborantawe.

¹³ Pigoya, pi kina'miba imatiti'enayaga mima pu'wae-wantawe. Piya, utawaitanti ntanama nkau'wa kampa maenta, pagasara waintogini agama i'mu puma mintantawe. Piya igeba: Taeba namu'isa kina kanta puma mamparapa a'yo ampintune, untawe. ¹⁴ Piya yume kina'miba ma agowai iyota aguyosagakena untawe. ¹⁵ We, igeba ika'intaesi potanta mpawaika napintasinta, aguyosa'ma a'wae puma wakena kipa agantasine. ¹⁶ We, pipa kampaye. Igeba mawaipa agasima waintome mpa agakenaga ibugantiye. Eya, manta asu agakenaga ibugantiye. Piya puguna, Kotiba abima ige Koti mikenaga kampa ani puntiye. Kampaye. Aeba aota kuma'waipa ago yokege puntiye.

¹⁷ Piya, Abara'amuba Kotiti amatiti pogana, Koti abara'amu nkagoba agakenaga omogana, aeba Aisakipa ababuma Kotiti muta atakena puntiye. We, paipa Kotiba Abara'amupa maya omintiye: Aisakipisa yakaraki'nunkapa uwaena aborakibewe, omintiye. Pi kamanakaba Abara'amuba kampa tara agiba napinta, aeba Koti nkawamu wasima, ka yagarantowa aeguma kaema muta atakena puntiye. ¹⁹ Piya, aeba mayama napintiye: Aeba pu'wakanaba Kotiba kanara asitakiyema, napima ababute wantiye. Eya, aeba yagarawa purintapisa ababunti nkawametane.

Aisakiwa Yekobuwa Yosepewa sumawe

²⁰ Aisaki aeba Kotiti amatiti pumagina, Yekobuke Isokeba a'mu puwaisitama, ainti Kotitisa isigeti aborakibintanaga uma a'mu puwaisitantiye.

²¹ Yekobu aeba Kotiti amatiti puma, purikena puntanaba aeba a'muntana Yosepe ntagara tara isimintiye. Piyama asawata amagi tara puma Kotiti parokaema a'mu puwaisitantiye.

²² Yosepe aeba Kotiti amatiti pumagina, purikena kana'wa arosaogana, Isureyo kina'miba Isipi ma kaitakibe kamanapa untana, ayampuwaka: Uma kainataiyo, uwaimintiye.

Mosesewe

²³ Mosesese anoge abage isigeba Kotiti isimatiti puma yakari potamaginis, Mosesese agausumepa aogi yagara aboraoginisi, isigeba mabisa wa'egawama kamanakaba kampa isiyekuru pumaginis, kakaga u kakatantase.

²⁴ Mosesese aeba Kotiti amatiti pumagina, anosantana-ba Parao nkaragama ntagarawe usanagaba kampa abuntiye. ²⁵ Piya, aguntaenama nkigaenawapa aronkanto waiyogana pipinti uma pasisanagaba kampa abogana, aeba Koti nkaokina'mige kuntaena maesanaga abuntiye. ²⁶ Eya, aeba Isipi kina'mi mpone kuta maesanaga kampa abogana, aeba Karaisiti aborakibi ntagaga karana potaumekaba: Kanarane, untiye. Piya, aeba Kotitisa aogi ika mpaekenaga piya puntiye.

²⁷ Piya, Mosesese aeba Kotiti amatiti pumagina, mabisa wa'ega yagarama nkamo'enagaba kampa aekuru punta, asima Isipi maba kaintiye. Piya, aeba Koti nkagasu puma asima esegi puntiye. ²⁸ Aeba amatiti puma, Pasoba naninta nama, korapa maema kabera pai'ataogana marusa yagara aegukena enisorewama agama kampa iyeguntiye.

²⁹ Isureyo kina'miba Kotiti imatiti puma, tete kayo wanipi uwa mari wasuma ta'eyuguna, Isipi kina'miba igate ika'i wauguna, wanipa tumima iyeguyogini pirintama naesuwaewantawe.

³⁰ Igeba Kotiti imatiti pumagini, wama Yeriko kuma tonaentisa tarumaema yaga ainkinki puguna, yabatasa kimaranta kibi takuma aigasaba'wantiye.

³¹ Piya, kumi wae Areyabu aeba Kotiti amatiti pomekana, aeba tara yagara tara pi kumapinti kiya pukena wausuguna isiyo'maeyomekana, pi kumatasa kamana akayuyome kinake kampa purintiye.

Uwaena to kina'miba imatiti puntawe

³² Pigoya, aya kita to kamanapa amato puma usuwe. A'ya'ma kina'mika yosinta e'ero kamana yosine. Piya, Kitiyoniwa, Parakiwa, Samusoniwa, Yepitawa, Tebitiwa, Samuweriwa, a'ya'ma poropete kinana, sumagini,

³³ igeba Kotiti imatiti puntawe. Piya, igeba ma'ena puma uwoma kina igaintawe. Igeba arupu puwaitakena yuga puntawe. Igeba Koti utawaitanti nkau'wapa maentawe. Igeba araiyoni yagami iba nakena iwamupa akunintawe. ³⁴ Igeba tabe yakunkama nkesegiye-nawapa asugasima atu'mantawe. Igeba iyegaka wauguna paroya ntoginkamaba kampa irisantiye. Igeba magimagiyenabisa esegiyenawaipa maentawe. Igeba esegi ma'ena kina aborantawe. Igeba namu'isa kama kinapa igarubakaentawe. ³⁵ Waya'miba iyokinapa purintapisa ibabuntawe.

Pigoya, to ka'isa kina'miba asima aogi e'wasaena maekenaga napiyuguni karana itama iyeguyuguni: Aerawane, ute pu'wantawe. ³⁶ To ka'isa kina'miba kun-

taena maeyuguni karana puwaita kina'miba ige'wain-tanaraka akayasuma, iga'na kasutasa iyegumagini, esegi iga'narasa kirokaetama, iga'na namapi itantawe.

³⁷ Piya, igeti kuntaena maeyuguni, yaba kasutasa iye-guntini, sorasa ikapi katisakasi puntini, paroya ntogirasa iyeguyuguni pu'wantawe. Piya, igeba sipisipa aribe meme aribe maema itasaenaba puma mimagini, kusi kina'ena puma miyuguni, wasanamiba tabe kuntuyena imima, ataena puwaitantawe. ³⁸ Igeba ka'me mparibe amu wainta maribe wagana kana puma, yaba nkagepintibe ma agepintibe uma kakama mintantawe. We, pi kina'miba aogima imatiti puma, mampabisa kina'mipa asu igasuguni igege mikenaba kampa kanarasantiye.

³⁹ We, a'ya'ma pi kina'miba Kotiti imatiti puguna, Koti igaogana kanarasantiye. Aibogini, igeba Koti utawaitanti ntanama nkau'wapa kampa maentawe. Kampaye. ⁴⁰ Piya, pi nkagoba mayamawe: Koti aeba aogima againtintanaba uwa ae'waratakana puntine. Eya, paisa imatiti pume kina'miba kampa paitaratama taobi puma taebe kaga aota'ena aborama au'wapa kaga maekune.

Isu paitarantantika aega'ma esegi peno

12 Pigoya, pi paisa kina'miba imatiti'enawaipa tayakintawe. Piya, iwaga kamana tabe ibina kanta puma taenkima kobe purataye. Piya pegi, taeba a'ya'ma kuntaenarepe tarakuri nkaguntaenarepe kasi-ma, tantawamaba maema esegi puma ankagasi ankagasi puma utaratanti mpono ki'i karuseno. ² Eya, taowamaba Isuti agano. Aeba amatiti'enama nkagoba mima paitaratama tamatiti'enama nkau'wapa aborakena yagarawe. Piya, aeba a'muntanabi mpikenaga napima, auki nakiyena maema yara pu'ma anintanama nkabobori asugaintiye. Piya, ibaba Koti nkaemu yabaera ayatakanti asu mara'mintiye. Pika napima aepa agano.

Koti kuntaena tamemipa aota puratakenawe

³ We, tigeba Isuka aogima ntapiyiyo. Piya, agunta pume kina'miba kama potantaka, pipa aeba asima esegi puntiye. Pika tigeba napima, tintawamaba uwasuwa puma tiyonanta puma ware'nasanaga, aeka napima asima esegi piyo. ⁴ Piya, aguntaenaba aeguma mabi nkatakenaraka ma'ena pepa, koratipa kampa pagiye. Asugasima esegi piyo. ⁵ We, Koti: Naene ntagararawe, urimima esegi puritami kamanapa ago tige'gu'a piya, a. Pipa mayamawe:

Yagaranene. Wa'egawama parutu pugatakanapa, uwaena kantaba a-peno, iye.

Piya, aeba parutu pugatakana kuntuyena kamekana-pa, kantawamaba anuntanaba a-peno, iye.

⁶ Eya, Wa'egawama ka yagara agu kao'ena potamipa, antabaipinti parutu potakena yugaba piye, iye.

Piyama ae tunkapa ababuwaitami kinapa eru kasutasa parutu puwaitaye, mono isa'ama piya iye.

⁷ Piya, Kotiba parutu puritakenaenarapa a-tiyekuru puma, asima esegi puma maeyiyo. Eya, Koti ntagarawa mpiyegana piya puritaye. We, yagarawampa aba kampa parutu potamipa, aempaye. Pipa kampaye.

⁸ We, a'ya'ma Koti tumpitepa parutu puratakena yugaba tantabaipi puntiye. Piya, aeba kampa parutu puritamisinta, tigeba yagarawapa kampa mima ke'isa yagara kanta pesine. ⁹ Pikaba to ka urimekiri abiyo: Mabisa tabarempagiba parutu purataga, ige igeba asagayuyune. We, tagu'ama nkaba ige'pa asu igasima mintika, amentapinti miyaba mima e'wasanenabi mpiyeno. ¹⁰ Piya, mabisa tabarempagiba igewai ntapiyena aega'ma aro ntaganto parutu puratagana, Kotiba tao'maekenaga parutu puratamika, taeba aota'enawapi ubasikune. ¹¹ Piya, marupa parutu puratamika tanta asoyaena kampa punta kunta pegi, aintiba parutu puratami kina'mitaba paru puma arupuyenama nkau'wapa tayapisa aborakune.

Asima esegi piyo

¹² Piya, magimagi tiyenkama nkaga'nawapa pakisuma yogaba esegima piyo. Tigisa pu'waintakiripa ae-barotama asima esegi piyo. ¹³ Pugage kina'mi nkigisa airigiwasanaga, kepa arupu puma iyo'maeyakana itawano.

¹⁴ Eya, tigeba wasanaba kaga paruyenabi mpikenaga yogaba piyo. Tigeba aota kina aborama mikenaga esegi piyo. We, aota'ena kampa waintai'nagiba Wa'egaba kampa asu agakibewe. ¹⁵ Piya, tigetisa ka'wainaba Koti nkawagaenawa kaisanaga aogima kabiyiyo. Piya, tikapi asa kamana aborama ata puma uwoma kinapa i'nintana puwaitasanaga, aogima kabiyiyo. ¹⁶ Piya, Iso puntisa puma kumiyena pusanagabe Koti mpono akabitanagabe aogima kabiyiyo. Piya, aeba amaru yagarama mpaekenaenaba a'nanto menkamima ka nakenaenawapa ika puntiye. ¹⁷ Ika pumagina, aintiba pi nka'muntana maekena pogana Kotiba kakataogana, Isoba tabera kube'ena puma aguyosagaomewa, ae a'wae puma maekena kipa kampa waintantiye. Pipa ago abintawe. Ae puntisa pusanaga aogima kabiyiyo.

Moseseti wanane, Isuti aboraune

¹⁸ Pigoya, tayabamagi Sainai amuti aborama au'wainta'enamati iya atantasa puma arirasaenariba kampa aega'ma aborawe. Kampaye. Piya, igetiba tabe yakupe tununtanabe ibinape antaruyenabe irari kaentiye.

¹⁹ Eya, pikuriyama aga yogana, awamu aga agasiya kamana yogini, abume kina'miba: To kakema kampa abema tagigaye, untawe. ²⁰ Piya, Kotiba maya untiye: Ka yagaramawo, yagamawo, pi nkamuta aya atama arakurekiripa, yaba kasutasa aeguyigina pureno, untiye. Piya yogini, pi kamanakaba iyekuru pumagini: To-ba a-so, untawe. ²¹ We, iyekuru puguna pintanaraka Mosesegaba: Naekuru puma tabaraba puwe, untiye.

²² Pigoya, tigeba pi nkamuti wanane. Tigeba Saiyoni amuti irosantawe. Eya, miyaba Koti mintiti ae kumati mantarasa Yerusaremi aborakenaga irasantawe. Pi ku-

matia enisore kina kampa aisuwaeyama kina mima i'mu pewe. ²³ Pita'i marusa yakaraki'nu, mantabinti ige-wai kaenta kina'mi aki pegana, a'ya'ma kina'mi kamana abima pakobemi ntagara Kotiba miyegini, aota puwaitanti arupu kina'mi nkimaba miyewe. ²⁴ Eya, pita'i Isu, aeba Kotike wasanage atarawaisitama kasa utaratanti kamana'ama nkau'wa aborakena yagara mintiye. Eya, pita'i paitatanti kurankapa, Eboro kura agasima awaga yugaba aogima aboranti kurapa wain-tiye. We, pi kumati aborakenaga aota kina irosantawe.

Koti unti kamanapa aogima kabiyeno

²⁵ Pigoya, taga kamana uriminti'napa tika'intaesu pu-sanaga kabima miyiyo. Piya, paitaka'ya mabi Mosese aeba esegi kamana uwaitaogini, akayuyuguna Kotiba ata antota'ena imogini kampa kakama mintantawe. We, Kotiba mantabintisa esegi kamana uramintegi, taka'intaesu potaompeka antota'ena tamemipa kampa kakama mikune. ²⁶ Piya, paipa Koti nkawamu'ama mampaba imimapa puntiye. Piya puntana aeba to ka maya uramintiye: Naeba to ka yagaba ma abiba kampaye. Mantabe mabe kaga asari pukuwe, untiye. ²⁷ Pi kamanapa: To ka yagaba, uma piyama tayakiye: A'ya'maena pumarantintanaba asari puma ae-basanakana, to ka'isa kampa asari pukenaenaba uwa waikiye.

²⁸ Piya, kabiratakanaena maekubompeka ta'mu peno. Pipa kampa asari pukenaenawe. Eya, pika Kotiti ta'mu potamagi, ae'wa nkabemintana puma agega'e asagayuma aeka taekuru peno. ²⁹ Pipa nanagawe: Kotirempa aeba yaku tawaewakenaenama nkagowe.

Taeba tao'mipa tauma imeno

13 Pigoya, tigeba mono kinatawa, tiyo'mipa timaba imiyaba miyiyo. ² Tigeba na'mu kina a-tiyoga-pa agagasima kayone puwaitaiyo. We, paipa ka'isa kina'miba pabiyama wasanawema napimagini, enisore kinapa kayone puwaitama ibabuntawe. ³ Tigeba iga'nabi mpinta kina'mikaba aogima napintiri, tiba puritasuma napima iyo'maeyiyo. Piya pumagiri, tigeba i'waita kuntaena maeya kina'mikaba napintiri, kaga wasanarawema napima iyo'maeyiyo.

⁴ Pigoya, iba'ena pukenaenaba kanara'enawe. Pipa asagayuntiri, i'nintana potasanaga kabima mima kumiyenaba a-piyo. Eya, kumiyena pe kinape kupiyona pe kinape Kotiba ata ikapa imikiye.

⁵ Tigeba mone kutakaba asi nasi maekenagaba antapiyiyo. Wairitanti nkawameta maema uwa miyiyo. Piya, Kotiba maya uramintiye: Naeba kaege ampima kampa nakabikatama kamparaka'ya katakuwe, untiye. ⁶ Eya, taeba pika napima tara tagi kampa napinta, mayama esegima seno:

Wa'ega aeba nao'maenta yagara mintemika, kampa naekuruba pukuwe, yeno.

Piya, wasanamiba ige'wai ntapiyenabisaba nana punatakibewe. Pipa kampaye, taeba yeno.

Paisa mono'ama nkawameta aegaraune

⁷ Pigoya, tigeba Koti kamana uriminta paitaritanta kinatimpikaba napiyiyo. Eya, mono kita nasi nasiyena-waimpa nkagowapa agama imatiti pesa piyo. ⁸ Piya, Isu Karaisiti aeba aibe ibabe a'ya'ma yagabe ka'yaga miyemisa puma miyabane. ⁹ Piya, tonarona kasa kamana'ama ampa tibaibusanaga kabiyiyo. Piya: Pipa nao, pipa a-ntao, kamana wasiye kina'miba pinta-narasaba esegiyenaba kampa maeyawe. Kampaye. We, tigeba Kotitisa awagaena maeyaka tigupa esegi pukibewe.

¹⁰ Pigoya, taetiba aota arata yare awameta Karaisitiba mintiye. Piya, paisa seri namapisa mono wasiye kina'miba aota aratarasaba nakenaba kampa maeyawe. ¹¹ Piya, monota paitanta kiyema yagama kurapa maete seri nama nkaota marupintiba ima, aguntaena maegaikena muta atabuntiyeye. Piya puntana, yagama nkau'wapa abe'i yakupi tumpa kaegasi puntiye. ¹² Piya pumagina, Suba abe'i kagisa awari auki nakiyenaba maema ae'wa kurankatasa aota puratakena puntiye. ¹³ Piya, taetiba kuma abe'i wasu puma aeti atokaema ae kuntu yugabi ubaseno. ¹⁴ Eya, mampabipa waiyaba kuma'amaba kampa taeti waiyegi, taeba taga kuma aborakibika aobi pune. ¹⁵ Pigoya, pika aeti atokaema Kotiti ta'mu potakena muta atano. Eya, agewapa maete ima tawamu'ama nkau'wapa muta atano.

¹⁶ Piya, aogiyena pukenaenabe titasaenarasa tiyo'mipa iyo'maekenaenabe, uwasuwaba a-piyo. Piya puma iyo'maekibepa, tigeba Kotiti muta ataginaba a'mu pukiye.

¹⁷ Pigoya, paitaritanta kinatimpi imentapinti mima kamana'waipa wasiyiyo. Piya, igeba aintiba Kotita uma aborama yogawaimpa nkawaga kamanapa omikena-ga tigupipa kabiiwaitawe. Aibigiripa, tigeba kamana'waipa aega'ma wasiyiyo. Wasikibepa, igeba i'muntanabisa aogima kabiritakibewe. A'yugu intawama kunta'yaga kabiritantiniaba, kampa aogima tiyo'maekibewe.

Nagarikena kamanane

¹⁸ Pigoya, tigeba Kotiti nunamu yigina tao'maeyano. Piya, taeba a'ya'ma yaga arupu puma nasikenaenare-ka Koti nkaobi kamanatepa kampa waintiyema, napiyune. ¹⁹ Eya, nunamurasa nao'maeyigi, Koti nao'maeyakapa tigeti karu'ena to kake ampa aborakuwema, esegima urimuwe.

²⁰ Pigoya, Wa'egare Isu aeba yagawampate tabe kiyerene. Suba atokaeratayaba mikenaga purogana, paru Koti aeba purintapisa asitantiye. ²¹ Tigeba ae'wa ntapiyena aegarakenaga, asitanti Kotiba aogiyenarasa paitaritama tiyo'maeyano. Eya, Isu Karaisiti ntugarasa ae aobi kanarasantintana tagupipa a'ya'ma aborano. Ae agega'eba asagayuyaba miyeno. Tagane.

²² We, nao'mitaba, naeba aro kamana kaema urimekiripa, esegi kamana'nepa abigina ataba a-peno.

²³ Pigoya, tao'yagara Timotika urimekiri abiyono. Aepa

iga'nabisaba ago akariyoba atakana, agaro kanakapa ababurekara tige ti wakuse.

²⁴ Pigoya, a'ya'ma paitaritanta kinatimpibe a'ya'ma Kotiti atokaenta kina'mibe, taetisaba: Aya pewe,

uwaimiyo. Piya, Itari marisa kina'miba kaga: Aya pewe, yewe.

²⁵ Pigoya, Koti nkawagaenawapa a'ya'ma kina'mititi waima waiyeno.

Yemisi

1 Nae Yemisina, Kotike Wa'ega Isu Karaisitike isige kayokaya yagara mimagi, nagisarisa tara tumpae-ma Yuta tupisa to mari uminta kina'mititi, ma nkisapa tigeti kaema: Aya pewe, yuwe.

Amiyo'enaga esegi purataye

² We, nao'mitaba, toma toma nkamiyo'enaba tigeti aborakiri, abigina tintaba asoya puma ti'mu peno.

³ Piya, tigeba abintawe. Ka'enama aborama timati-ti'endarika ampa timiyo pekiri asugaikibepa, kuntaena aesaga pikena esegiyenaba maekibewe. ⁴ Piya, kuntaena aesaga pikena esegiyenama nkau'wapa aborano. Au'wapa piyama aborakibepa, tigeti ka'isaenamaba kampa kakama waiyekiri tigeba monota kanarasawaema aota kina mikibewe.

Tigupa aisa'ma Wa'egamati nunamu otaiyo

⁵ Pigoya, tige tikapisa ka'waina aogi napiyena kampa wainta, Kotiti abigakana ameno. Eya, Kotiba kaba kampa abi'ma, kampa a'yikinta aogi napiyenaba paga uwa amikiye. ⁶ We, pi ntagaramaba tara agi napsanaga aogima amatiti puma Kotiti abigano. Piya, tara agi napi ntagara aeba kayo wani esiba pegina aiga'yo'ya puma maete nasisu piye. ⁷ Piya kina'maba tara agiba napiyekanaba, aunkama igarumiga pekana: Wa'egawamapisa maekuwemaba, a-ntapiyeno. Aeba ka'enaba kampa maekiye. Kampaye.

Kotantaga mikenaena pipa au'wa kampaye

⁹ Pigoya, kota kampa wainta mono kina'maba Koti au'ikibika a'mu peno. ¹⁰ Tabe kuta wainta kina'maba: Tumima mintuwe uma abima a'mu peno. Piya, yao aosawama aebira puma pu'waisa puma pu'wakiye.

¹¹ Eya, pankamaba irosa'ma tama mu'mu pegina, kabuyena asa wagina, aosawampaba takuma tumima awa'enawapa ata puwaisa puma, tabe kuta wainta kina'maba yogawapa kampa a'ya wantakana akapi pu'wakiye.

Wasana amiyo pukena kamanane

¹² Pigoya, kuntaena aesaga pemi'naba a'muntanabi mpikiye. Piya, a'ya'ma amiyo'enawapa agasimaginaba Kotitisa e'wasa antota maekiye. Eya, Koti aogi utamaranti antota'ena a'ya'ma agu kao'ena pota kina'mipa imikiye. ¹³ Pigoya, aguntaena pukena amiyo'enamaba ka yagara abaibekana, piyama: Koti nabaibegi puweba, a-seno. Pipa kampaye. Aguntaenamaba Koti-

pa kampa abaibegina, Kotiba to wasanaba kampa abaibuma aguntaenarapa ataye. Kampaye. ¹⁴ We, taeba ka ka kina'mitaba taete ntapiyena aegarakanaba inoyanta aesuma tabaibukiye. ¹⁵ Piya, taete ntapiyena aga'e pusu puma, toma toma nkaguntaena aboragina, aguntaenamaba anosantanaba tagu'amapa purikenaena aboramikiye.

¹⁶ We, nabugai ntao'mitaba, kumpari'ena tiyobi airarikaisanaga kabiyiyo. ¹⁷ Piya, a'ya'ma aogiyenabe aota'enabe tumemintanaba inatisaena manane. Eya, tabarempa e'wasa agowama otagina taetiba tumiye. Piya, aeti a'wae pikenaenaba kampa waintegina, ama nkaite e'wasa pute pukenaenaba aetiba kampa waintiye. Pipa kampaye. ¹⁸ Aeba ae'wa ntapiyena aega'ma taga kamana'wapa aborarameka, taeba marusa kina kanta puma mima ae aobi a'ya'ma aboranta kina asu igasima aota miyeno.

Kamana'ama nkagoba wasikenaenawe

¹⁹ We, nao'nempitaba, aogima abiyo: A'ya'ma kina'mitaba kamana abikenaenaga aseyo puma, kamana ukenaenagabe kabirakenaenagabe kunta peno.

²⁰ Piya, wasanama nkamo'enamaba Koti nkarupuyenaba kampa aboraye. ²¹ Piya, a'ya'ma i'nintanabe a'ya'ma to ataenabe kasimagiri, Koti tintabaipi kutitami kamanapa aogima kabiyiyo. Pi kamana'amaba tima'ama au'ikenaenawe.

²² Pigoya, mono kamanataka wasima au'wapa aboraiyo. We, tigeba uwa abima kampa wasikibepa, amiyo'ena puma tiyobi airarikaekibewe. ²³ Piya, ka'waina aeba mono kamana uwa abima kampa wasikibi'naba, aeba pemontabisa taowa agaompesa pukiye. ²⁴ Piya, ae'wa aowa agama, a'wae puma wakibipa, aogawakaba karu'ena agegu'a pukiye. ²⁵ We, aota ago kamana'ama aguntaenama nkiga'nabisaba a'yoba tatagina, ka'waina pi kamana'ama nkagobi agama kampa uwa atama, aeba aogima wasima au'wa aborakibipa, wasikenaga a'muntanabi mpikiye.

²⁶ Pigoya, ka'waina aeba: Monota mintuwe, yi'naba, antebuwamapa kampa kiya puntapa, aeba ae agu aowawapa airarikaeyagina, mono'wampaba anagiye-na kanta piye. ²⁷ We, tabarempa Koti nkaobipa i'nintana kampa punta aota mono aegarakenaenaba mayamawe: Taeba kinta yagarabe abeya waepe kuntaenabi mpiyeka wama igama iyo'maemagi, mam-pabisa i'nintanaba taekita puma miyeno. Piya pukubompepa, taga mponota mikune.

Koti nkaobi a'ya'ma kina'miba ka'masa puma miyewe

2 We, nao'mitaba, tigebe e'wasa Wa'egare Isu Karaisititi timatiti pota'nagitaba, wasana intapera tumintapera ka kana puwaitaiyo. ² Piya, tigebe monota ai'aru piginaba, ka yagarama aeba kasa'ena autasaenabe awa'enawape purite pasekana, to ka kusi yagaramaba abaraena autasaena purite asu pasekiripa, ³ tigebe aogi autasaena purinta'nagipa: Mata'i kanama aogi yabaera ampiyo, omintiri, to ka kusi yagarakaba: Kaeba pagasara asima miyo, omikibewo: Tagisabi mpara miyo, omikibewo. Piya ukibepa ataenawe. ⁴ Tigebe piyaena puntiripa, tiyotimpipa pako puwaitawe. We, piyaena puntiripa, tigebe agunta napiyena waintaga kina mima, kamana abima atama a'yiki kina kanta puma miyewe.

⁵ We, nabugai ntao'nempitaba, abiyo. Koti untegin, mamparasaenaga kusi pe kina'miba imatiti'enawaim-paba kota wainta kina kanta pumagini kabiratakenaenabi ubasikibewe. Eya, Kotiba pi kinapa uwaitantikini, igebe agu kao'ena potaompe kina'mite nku-taratanta'enabi ubasikibewe. ⁶ We, tigebe kusi kina'mi nkigebe maete tumima ataenaba pewe. Pigoya, ae kina'mi kuntaena timewe. Ae kina'mi tibabuma kamana uritawe. Kota wainta kina igebe piyaba puritawe. Kusi kinapa kampaye. ⁷ Piya, kota wainta kina'mi igebe tiba puritanti nkagiba akayasotawe. Eya, igebe Karaisiti nkaota agiba maete tumewe.

⁸ Pigoya, kabiratakenaenama nkago kamana'amaba mono isapipa maya iye: Kaeka kau kabitampesa puma kagorasa kinapa agu kao'ena potao, iye. Pi kamana agoba wasiyigina kanarasano. ⁹ Piya, tigebe wasana pako puma tabe kina'amana aogi potantiripa, tigebe aguntaenaba pewe. Piya piginaba, ago kamana'amaba tigu'amapi piyekiri, tigebe kamana akayukena kina-tawe. ¹⁰ Piya, ka'waina aeba ka kamana aemita pipa, a'ya'ma to kamana agoba aegaraginaba, Koti nkaobipa a'ya'ma kamana'ama nkagoba aemita piye. ¹¹ Piya, kumiyenaba a-po unti ntagaramaba: Wasanaba ankaeguyegana pureno, untiye. We, ka'waina kumiyenaba kampa punta, wasana aeguma kaiyipa, aeba ago kamana akayukena yagara miye. ¹² Pigoya, aguntaenabisa akariyoba titami kamanakaba Kotiba napima a'yigititakiye. Pika tigebe napima aogi kamana uma aogiyena peno. ¹³ Piya, antara'ena kampa pukibi'napa Kotiba kampa antara'ena potama kamana otakiye. We, antara'enamaba kamana otakenaenaba agaikiye.

Tamatiti'enamama nkau'wampantanawe

¹⁴ We, nao'nempitaba, ka'waina aeba kampa aogi yugaba puma: Namatiti'enayaga mintuwe, ukibipa, ayama ao'maekiye, a. Amatiti'enawapa ayama au'ikiye, a. ¹⁵ Piya, tiyo'yagaramaba autasaenabe nakenabe aisa'ma mintakanaba, ¹⁶ tigevisa ka'wainaba: Aogima mima agoya pegana kaga'e pano, omintana, i'anape nanintabe kampa ameganaba, au'amaba ayamabaya aborama ao'maekiye. Pipa kampaye. ¹⁷ Piya puma, am-

atiti'ena abiwapa waima au'wantaga yuga kampa aboraginaba, pi nkamatiti'enamaba pu'wasu piye.

¹⁸ We, ka yagarama: Kaeba kamatiti peka, naeba aogi yuga puwe, unamikiyema napiyuwe. Pigoya, naeba maya omukuwe: Kaeba ayama kamatiti'enamana nayakega, pabiyama aogi yuganetasa namatiti'enaba kayakikuwe, omukuwe. ¹⁹ We, tigebe: Ka Koti mintiye, uma abegana kanarasaye. Abiyo. Kewamabeba kaga pi kamanapa abima, igebe tabaraba pewe. ²⁰ We, tigebe aibo'ena pewe. Timatiti'enamana puntiri au'wampa ntugaba kampa aborakibepa, timatiti'enarimpaba anamo wae kanta pukibewe. Pi'na nkagoba tiyakisuwa, a.

²¹ Piya, paipa tayabama Abara'amuba aeba Koti nkawamu wasima, yagarawapa Aisakipa muta atakena arata yarerer atantine. Piya pogana Kotiba yogawata agategina: Arupu yagarawe, otantine. ²² Piya, tigebe ago abewe. Amatiti'enabe aogi yugabe kaga puntine. Eya, amatiti'enawampa nkaupa yogawane. ²³ Piya, paipa Abara'amuba Kotiti amatiti pogana, Kotiba agama arupu potantiyema, mono isa'ama uramiye. Pi kamana Abara'amu yogawatasa esegi potantiye. Aibogini, wasanamiba: Aeba Koti nkaoyagarawe, otantawe. ²⁴ Piya, ibaba tigebe abewe. Amatiti'enamana nane. Amatiti'enamama nkau'wapa pipa aogi yugarasa wasana arupu yagara aboraye.

²⁵ Piya pumagina, kumi wae Areyabu aeba ma agakena kinapa kabiwaisitama to ki'iu uwaisitaoginisi wantase. Piya pometaka: Arupu waene, otantiye. ²⁶ Piya, au'ama nkaumawapa kampa waintipa pu'waisa puma, amatiti'enamama ntuga kampa aboraipa pu'wasu piye.

Tantebuwamapa aogima kabiyeno

3 We, nao'nempitaba, tigevisa mono tisa kina uwaena aborakenaga a-tibeno. Piya, tigebe ago abintawe. Aintiba Koti aeba tisa kina'mitepa yogaretakaba esegima a'yigi tatakiye. ² Piya, a'ya'ma kina'mitaba ka'isaena antage'ena pune. Piya, ka'wainaba antage kamana'wapa ka'anto kampa yipa, aeba aota yagara mima a'ya'ma au'wapa ubu'atama aogima kabiyeno. ³ Piya, taeba osiwama nkawamupipa iga'na ubu'atama paibokana, au'wampaba taete ntapiyenaba wasiye. ⁴ Piya, wanipisa karegegaba napiyiyo. Pipa tabena waintegina pontawama pukagina, tabe kayo wani nkakapinti waye. Piya wagina, pubasanami ntagararamaba uwaena asantora pubasanagina aewa nkwaeti aega'ma waye. ⁵ We, pabiyamagina wasana antebuwama uwaenanto waimagina tabe kiga'e uma maro-u mo-u pegina anosaye.

Abiyo. Uwaena yakunkantoma anosama tabe kabuba tawaeye. ⁶ We, wasana antebu pipa yakune. Piya, tantebuwamaba tonarona ataenaba aborama, a'ya'ma taupintiba i'nintana aborawaye. Piya, a'abibintisa yakutasa kaema aogima mpikenaenarepa tababi'waye. ⁷ Pigoya, wasanamiba igebe tonarona umugababe kabarape kuyape wanipintisa kinape kabima mima kayone puwaitakena puntiniba, kayone puwaitama imentapinti me nkitawe. ⁸ Piya, ka yagaramaba ante-

buwamapa kampa kabima mima mabi atakana, amen-
tapintiba kampa waikiye. Kampaye. We, wasana aegu-
ma kaikena tusaena pumaema waintegina, tante-
buwamaba a'ya'ma yaga aogama ata piye. ⁹ Piya, tan-
teburasaba Wa'ega tabarempa nkageba uma asagayu-
magi, a'wae puma wasanaba pumirere puwaitaune.
We, wasanaba Koti nkaoga kanta puma aborantiye.
¹⁰ Piya, ka tawamupisa ta'mu kamanape tamo ka-
manape irosase. We, nao'mitaba, a'yugu piyaena pu-
sanagawe. ¹¹ Eya, ka auka'isa aogi nakena wanipe asa
wanipe kaga irosasa, a. ¹² We, nao'mitaba, piki yawam-
aba kanara oripi yamankapa aekiya, a. Waini
iga'nawamaba piki yamankapa aekiya, a. Pipa kam-
paye. Piyama asa wanipisaba aogi wanipa kampa
maekune. Piyama, a'yugu tantebuwama tara abo-
rasanagawe.

Aogi napiyenaba Kotitisa tumiye

¹³ Pigoya, tigetiba kebaya aogi napiyenaba abintiye.
Piya, aogima abemi ntagarama aogi napiyenawatasa
agoya puma aogima mpikenaenawampa nkau'wapa
aborano. ¹⁴ Piya, tigeba to kinakaba tintawamaba tikin-
ta'yaga mima, tigeri mpaete asu igaikenaga napima-
giripa: Naeba monota aogima mpiyuweba, a-siyo.
A'yugu tagantanaga untiri, mikenaenaripa kumpariye-
na pukibewe. ¹⁵ Piya, pi ntapiyenaba mantabintisaba
kampa tumiye. Kampaye. Pipa mampabisa, paisaen-
abisa, kewamapisawe. ¹⁶ Piya, wasanamiba intawama-
ba ikinta'yaga mima igewai maete asu igaikena pepa,
ige pako pikenaena aboragini tonarona ataenaba
pewe. ¹⁷ We, inatisa napiyenaba aotane. Piya, ka'waina
inatisa napiyena maentanaba, maru'enaba napiye-
nawampaba narentare pegina, aintiba wasanage kay-
one puma pasema mima, to kina'mi kamanapa abima,
antara'ena puma, mono'amaka kampa tara agiba napi-
ma ago'enaba kampa puma au'wapa aogima aboraye.
¹⁸ Piya, paru kina'miba paruyenabisa ainkapa kurigina
arupu nakena aborakiye.

Mampabisaenaga iyo'ena pe'nagiba Kotipa kama potawe

4 Pigoya, nanaraka maka puma kamaenaba tige
tikapipa pewe, a. Piya, titipipa tigu i'nintana wain-
tegi, ma'ena yugaba pewe. ² Piya, tigeba tonaronaga
tibugagiri, kampa maentiripa, wasana iyeguma
kaiyewe. Tigeba tika puma kampa maentiripa, kamae-
na puma ma'enaba pewe. We, tigeba Kotipa kampa es-
otamagiripa, kampa maeyawe. ³ Piya, tigeba nunamu
uwa yepa, kampa maeyawe. Tigeba kampa arupu
puma tigu i'nintanaraka abigamagiri kampa maeyawe.
⁴ We, tigeba atokaekenaenabisa atarakena kina
mintawe. Piya, wasanamiba mampabisaenaga iyo'ena
pe'nagiba Kotipa kama potawe. Pikaba kampa napiy-
wea, a. Piya pumagina, wasanama mabisaenaga
ao'ena pukibipa, aeba Kotipa kama potakiye. ⁵ We,
mono isa'ama maya iye: Koti tagupipa Awamusa atagi-
na waiyemi'na, aeba: Tigeba nae'endarawe, uma

taraku'ma kabirataye, iyegiri, tigeba anagiyenawema
napiyewa, a. ⁶ We, Kotiba i'nintanare nkasugaikena
awagaenawapa tamegina, pika mono isa'amaba maya
iye: Kotiba ipa maete iye kinapa kama puwaitama, ipa
maete tume kinapa awagaenawapa imiye, iye. ⁷ Piya,
tigeba tintaba Koti nkamentapinti atama miyiyo. Tige-
ba keba aibasanaigina titate aegaka wano. ⁸ Piya, tige-
ba Kotiti atokaeyigina, aegeba tigeti atokaeyano.
Agunta kina'mitaba, tiyantana puma i'nintanaripa
agarubaiyo. Tara tigi napiyenarintaga kina'mitaba,
tigupa narentare piyo. ⁹ Tigeba pai punta ntanagaba
kunta puma i'nintanarika maegasima tintara pumagiri
kuba'ena puma kaite aogima miyiyo. Piya, paisa
kagiyenarika kuba'ena puma agarubakasiyo. Paisa
ti'muntanarika kuntaena puma agarubakasiyo. ¹⁰ Eya,
Wa'egawama nkaobipa tipa maete tumigina, ae asiri-
tano.

A'yugu kamana tiyo'mikaba a-nkuwaitaiyo

¹¹ We, nao'mitaba, tigeba tiyo'mikaba ata kamanapa
a-nkuwaitaiyo. Piya, ka'waina ao'makaba aupi pima
ata kamana otaipa, aeba Koti nkago kamanakaba aupi
pima ata kamana otaye. We, aeba pabiyama ago ka-
manakaba otaipa, kamana aegaranta yagara kampa
miye. Kampaye. Aeba sasi yagara kanta puma miye. Pi-
pa ataenawe. ¹² Piya, ka'wainanto taga sasi yagara mi-
ma ago kamanapa aborantipa, aewe. Eya, ka'isa i'in-
tana to ka'isa igaikibipa, aewe. Piya pegina, kegabaya
kao'makaba kamanapa otane, a.

Kotika napima a'ya'ma yugaba peno

¹³ We: Ibabe aibe to ka kumati wama mone kutataka
ka kabu ampima yogaba a'ya peka uwaena mone
maete kanakune, ye kina'mitaba, urimekiri abiyo:
¹⁴ Aikaba tigeba kampa abintawe. We, mikenaenaripa
ayama miyewe. Piya, tigeba kunkawama pisa puma
kiyaya puwakiye. ¹⁵ Pika tigeba maya yigina ka-
narasano: Wa'egawama nkabikaba, taeba taogama ma
ntugawo, pi ntugawo, uma pukune, yiyo. ¹⁶ We,
nanagabaya tigeba paebuta nasima tipa maete iyewe.
Wasana ae'wa nkau maete iyipa, pipa ataena piye.
¹⁷ Eya, ka'wainaka aogiyena pukibintanaba kaitegina-
ba, aeba aguntaenaba piye.

Wasanami mone kutaka ibugai kamanane

5 We, uwaena kutantaga kina'mitaba, kamanapa
urimekiri abiyo: Kuntaena aborarimekiri, pika
napima tigeba: A-e, a-e, uma tabe kuba'ena piyo.
² Piya, a'ya'ma kutatipa abaraena kanta piye. Kabagi-
na'ama titasaenaba agukuri puwaegasu piye. ³ Kori ya-
batipe siribaripe ago agarirasu pegina, pi nkagariye-
nawampaba kamana uritama yakunkama pisa puma
titipa nawaegaikiye. We, tigeba nagarikena yagaga an-
tota'enaba uwaena aki pewe. ⁴ Abiyo: Yoga kina'miba
yogaripi yogaba pegiri, tigeba ikankaipa ka'isa kakan-
tiri ka'isa imewe. Piya, kakantanamaba kamanapa uri-
taye. Piya pumagina, pi ntuga kina'mi kamanapa man-

tarisa tabe Wa'ega Yagarama nkagebi irosaye. ⁵ We, tigeba mabi mpintiripa, aogiyenamana mpaema uwa ti'mu puma miyewe. Eya, tiyegukenagaba tigu'amaba uwaena naninta nama anosawe. ⁶ Piya, tigeba arupu yagaraba kamanapa otamagiri aeguyegana puriye. We, piya potapa, aeba a'a-o ukena esegiyenawapa kampa waitiye.

Kuntaenaba aesaga'ma Wa'egawamaka aobi peno

⁷ We, nao'mitaba, Wa'ega irosakiri paebuma mima aobi piyo. Piya, yogawama nkababa aogi nakena aborasanaga kabima mima, pape kabe aobi pegina nakenaba aogima aboraye. ⁸ Aeba aobi pemisa puma, tige paebuma mima Wa'egamaka aobi piyo. Eya, Wa'ega arosaika tintawamapa esegi potaiyo.

⁹ We, nao'mitaba, kamana uritasanaga tigeba tiyo'mipa kaba a-nkibiriyo. Agaiyo. Tabe sasi yagaraba kabera ampintiye. ¹⁰ Pigoya, nao'mitaba, pai poropete kina'miba Wa'egawama nkawamutasa kamanapa yuguni, ata puwaitauguni kuntaenawaipa aogima aesagabintawe. Igeka napima, ige puntasa puma paebuma mima aesaga piyo. ¹¹ Abiyo: Kuntaena aesagabinta kina'mikaba: Kanara pewe, yune. Piya, tigeba Yobu kamanapa ago abintawe. Aeba kuntaenawapa esegima aesaga pogana, Wa'egawamaba abomentanama nkau'wapa aeti aogima aborantiyema, abintawe. Eya, Wa'egawamaba antara puma kayonena tabera puratagi, agaune.

Uma esegi pikena kamanane

¹² We, nao'mitaba, marupa aogima abiyo: Tigeba mantawama nkagerape marape tonaronarape a-nkumagiri kamanatipa esegi piyo. Kampaye. Tigeba ka-

mana uritasanaga: Owe, untiripa, piya piyo. Kampaye, untiripa, a-piyo.

Arupu kina'mi ntunamuwamapa esegi piye

¹³ Pigoya, tikapisaba ka yagarama kuntaenaba aesagibipa, aeba Kotiti nunamu yeno. To ka yagarama nkantawamaba a'mu pipa, aeba inibisa Koti nkagega'e uma asagayuyeno. ¹⁴ Tigepisa to ka yagara yonintana abipa, aeba monota kabinta kina'mika kega'e yeno. Yegini, igeba Wa'egawama nkagega'eraka autiba masawae aetamagini, Kotiti nunamu yigina ao'maeyano. ¹⁵ Piya, imatiti'enabisa Kotiti nunamu yiginaba, Wa'egawamaba kana yoni ntagaraba kaba atakana asikiye. Piya, aeba aguntaena puntika, Wa'egawamaba asu'a pugaikiye. ¹⁶ Pika tiyo'mige aguntaenaripa uma aboramagiri, Kotiti nunamu yigina tiyo'maeyakana tita wano. Piya, arupu yagarama nunamu yekanaba, au'wapa esegima aborakiye. ¹⁷ Piya, Iraiya aeba wasana tae kanta yagara mima: Ka kampa aeyanema, esegima nunamu yogana, kakaga kabube tonaentisa ka'umaema upe kaba marapa kampa tumintiye. ¹⁸ Piya, ainti to ka nunamu yogana, mantabintisa kaba tumogana aintanaba airapoma irantiye.

Kepa kasa kinapa to ibabu maete kanano

¹⁹ Nao'nempitaba, tikapisa ka yagara aeba taga kamanapa atate wakana to ka yagarama ababute kantanaba, ²⁰ pi ntagaramaba piyama abeno: Piya, ka yagarama agunta yagara ao'maeyakana aibo'ena pukibi ki kaite a'wae puma kanakibipa, aeba agunta yagarama nkagupa purinta ki'isa ababotama, uwaena aguntaenawapa aerarikaetakiye. Yemisi piya isa kaentiye.

1 Pita

1 Nae Pita, Isu Karaisiti nkaosoro yagarawa ntawe. Piya, tige pa kamaena puritama tigarubau-guri maripa kaitegiri, Pontasi maribe, Karesiya maribe, Kapatosiya maribe, Esiya maribe, Pitiniya maribe uminta kina'mititi, ma nkisapa kaeyuwe. ² Piya, taba Koti utaritaogiri ae'wantana aborantane. Aeba yogana Awamusa'amaba: Isu Karaisiti kamana wasima ko-rankatasa aeguse puma paititaiyoma, utaritama aota puritantine. Piya, tige tiba awagaenabe paruyenabe waiyaba'mita iyeno.

Koti nke'wasaenamaba mantabinti taobi piye

³ Pigoya, Isu Karaisiti Wa'egarempa nkaba Koti, ae agege'e asagayuyeno. Piya, aeba tabera antara puratama, Isu Karaisiti purintapisa asitanti ntugarasa waiyaba kumaka aobi piyoma, taumarepa kasa'ena yakari puratantiye. ⁴ Piya, pi maekubompe kumapa kampa abararama, kampa ataena puma, paisa kanta-ba kampa pukiye. Piya, Kotiba pi kumapa tae'ena taobi puma kabirataye. ⁵ Piya, taeba Kotiti tamatiti pompeka esegiyenawatasa kabirataye. Eya, agogo yaga wasana-mi nkiyobi tau'ikibika kabirataye.

⁶ Tigeba pika ti'mu piyo. We, mampara tonarona makaga makaga pekana tiki naki pukibintanaba uwae-na yaganto a'ya wakiye. ⁷ Piya, kori yabapa mam-pabisaenawe. Pipa wasanama yakupi kaema i'ninkapa aeyoba'ma agowapa aboramisa puma, kuntaenaripa timatiti'enama nkagoripa aborari miye. We, timati-ti'enarimpaba koriba asugasaye. Piya, Isu Karaisiti ab-orakibi ntagaba pika tigege'e maete ima asagayuma a'mu puritakiye. Pika ibanto kuntaenaripa aboraye. ⁸ Piya, tigeba Isu nkaowarapa kampa aganta, agu kao'ena potawe. Kampa aganta, timatiti potamagiri agasiyama ti'mu potawe. Pi ti'muntanamaba ti-wamupisaba kampa asugasawe. Kampaye. Aeba tabera asugaintiye. ⁹ Piya, timatiti'enarimpa nkau'wapa pipa timankama nki'ikenawewe.

¹⁰ Pigoya, paipa poropete kina'miba awagaena abo-rarimikibi ntagababa uma aborantane. Pi nkagoba napimagini: Ayamabaya i'ikiyema, napima mare-u me-u puntane. ¹¹ Piya, Karaisiti Nkawamusa'ama intabaip-inti mintogini, igeba Karaisiti kuntaena aesaga puke-naenawakabe ainti age asagayukenaenagabe uma aborantane. Aboramagini, pi poropete kina'miba: Aya ya-garabaya, ayantagabaya pi nkau'wapa aborakiyema, napima mare-u me-u puntane. ¹² Pigoya, igeti wanane. Tigeti kayokaya'ena puntaka Kotiba tayakikiye, piya uma Kotiba aborawaimintiye. Piya, ainti Kotiba otao-

gana Aota Awamusa'ama mantabintisa tumintika, wasanamiba ae esegiyenawatasa aogi kamana'ama nkagoba uma aborarimewe. We, pi kamana'ama nk-agoba enisore kina'miba kaga abisanaga ibiye.

Kotiba aota miyiyoma tagega'e iye

¹³ Pigoya, pika tigeba napiyenarimpapa tibamu kanti-ba kimagiri paebuma mima aogima kabiyiyo. Eya, Isu Karaisiti irosakibi ntagaba awagaena aborarimikibi ntagaba napima tabarababa a-puma aogima kabiyiyo. ¹⁴ Tigeba inamu ntagarama aba kamana wasiyisa puma, Koti kamanapa wasiyiyo. Paipa kampa napiyen-aba waintogiri, tigu i'nintana puntasa puma, ibaba pi kipa toba a-nka'wae puma aegaraiyo. Kampaye. ¹⁵ Tigeba tigege'e uma tiba punti Ntagarama aota miy-isa puma, pabiyama a'ya'ma nasikenaenarintaga aota miyiyoy. ¹⁶ Pika mono isa'amaba maya iye: Naeba aota miyoka, tigeba pabiyama aota miyiyoy, piya untiye, iye.

Taba ikankatasa taba puratantiye

¹⁷ Pigoya, Kotiba intakabe tumintakabe kampa nap-inta yogaretaka taga a'yigitagiri, tigeba aeka: Tabarempawe, yewe. We, tigeba ae agoga aogima napima, aekaba tiyekuru puma mima mampara arupu kita nasiyiyoy. Piya, tige ma agoba kampaye. ¹⁸ We, tige-ba ago abintawe. Tiyabamagiba ata ki uwa aega'ma mintuguri, tigegeba kaga pabiya puntawe. Pigoya, pi kitasa Kotiba ika puritantine. Aeba mampabisaena, ko-ri, siribarasa wanane. ¹⁹ Aeba Karaisiti kurapa inta ikatasa ika puritantine. Eya, Karaisitipa sipisipi awaro kanta puma aegugasuguna, ka ataena au airisa'enawapa kampa wainta'yaga, tigeke pu'wantiye. ²⁰ Piya, paipa Koti maba kampa punta, Karaisitipa pi ntugaraka otantine. Ainti kana nagarikenana pekana, tige tiyo'maekena mabipa aborantine. ²¹ Piya, ae'wa ntugarasa tigeba Kotitiba timatiti pewe. Eya, Kotiba Karaisitipa purintapisa asitama tabe agiga'eba aminti-ka, tigeba Kotitiba timatiti puntiri, aeti atokaekenaga aobi pewe.

Mono'ama tabage puntiye

²² Piya, tigeba taga kamanapa wasikenaenarasa tigu'amapa narentare puma, mono kina'mipa taga agu kao'ena puwaitawe. Pigoya, tigeba tintabaipisa tiyo'mi-pa agu kao'enaba esegima puwaitaiyo. ²³ Tigeba mam-pabisa abara yamankatasa wanane. Waiyaba'enarasa kasa kina aborarintantine. Eya, Koti kamana, aoso sima

waiyaba kamanatasa aboraritantine. ²⁴ Pika mono isa'amaba maya iye:

A'ya'ma wasanamiba kabuyena kanta pegana, iwa'enawaimpaba kabuyenama nkaosa kanta piye, iye.

Piya, kabuyenaba asa wagina, aosawampaba aibarara puwaye, iye.

²⁵ Pigoya, Wa'egawama kamanapa waiyabane, iye. Piya, pi kamanapa uriminta aogi mono kamanane.

Ai'ne yabate Wa'egawe

2 Piya, tigeba a'ya'ma ata puwaitakenaenabe, a'ya'ma ago'enabe kumpari'enabe to waina mparuta mikenaenabe, a'ya'ma akaya kamanape kasiyo. ² Tigeba kasa inamumpi nonoka ibisa puma, tigu tiyo'maekena taga ntunukaba tibeno. Eya, tigeba Wa'egawama kayonenawapa nabigama tima kagagana iga piya, ti'ikenana anosasanaga tibeno.

⁴ We, tigeba Wa'egawamati ampiyiyo. Aeba aogaso sima waiyaba'ena wantaga yabane. Piya, wasanamiba ataena piyema napima kasapa, Koti otaogana ae aobipa aogi puma inta ika mpintiye. Aeti ampima atokaeyiyo. ⁵ Piya, tigeba aogaso sima waiyaba yaba kanta puma mimagiri, amato puma Awamusa'ama ntamantana puma miyiyo. Eya, tigeba aota tabe mono kina kanta puma mima, tigupa muta atasu piyo. Tigeba piya pigina, Kotiba Isu Karaisitika napekana pi mputa'enagaba kanarasakiye. ⁶ Pikaba mono isa'amaba maya iye:

Abiyo. Naeba ka inta ikantaga yabaka otauwe, iye.

Pi ntabantama esegi potakena yabapa, Saiyoni kumantepintiba arabama arupu pukena puwe, iye.

Piya pekana, wasanama aeti amatiti pukibemipa, antinanaba kampa waikiye, untiye, iye.

⁷ Piya, timatiti pe kina'mititiba, Karaisitiba inta ikane. We, kampa imatiti pe kina'mitiba Karaisitikaba maya iye:

Pi ntabapa yoga kina'mi maegasa ntabapa, ibaba arupu pukena ai'ne yabapa aboraye, iye.

⁸ Eya, wasanami nkigisa aimisagakena yabantana pukiye, iye.

Tabe yabankamaba ipasanakini ware'nakibewe, iye. Piya, igeba Koti kamanapa akayuyiginaba, pi kama'ana'ama igisaba aimisagakini ware'nakibewema, Kotiba paipa piya uwaitantine.

Taeba Koti tuntanamana puma miyune

⁹ Pigoya, Kotiba ago uritangiri, tigeba ae taga tunka mpiyewe. Tigeba Wa'egawama mpono kiye kina'wa mpiyewe. Tigeba ka kina'ena puma aota kina miyewe. Tigeba Koti nkaokinataka'ya mpiyewe. Piya, tununtanabisa tiba puma aogi e'wasanawapi apaitanti ntagama nkaogi yugawaka awaga yiyoma, aokina tiba puntine. ¹⁰ Piya, paipa tigeba uwa kina mintantapa, ibaba Koti tuntana puma mintawe. Paipa tigeba Koti nkantara'enawapi kampa mintantapa, ibaba antara'enabi ago ampintawe.

Tigeba Koti ntuga kina miyiyo

¹¹ We, nabugai kina'mitaba, tigeba to marisa kina kanta puma mima, mampabipa uwaena yaganto mike-na kinatawe. Piya, naeba mayama urimekiri abiyo: Arirasa i'nintanamaba timawamapa ma'ena potampa, tigeba tikabitiyo. ¹² Tigeba to marisa kina'mi nkikapinti aogima ntasiyo. Piya, igeba kamparaga kamana uritapa, aogi yugaripa agama, aintiba Koti nkago igeti aborakibi ntagaba ae agega'eba asagayukibewe.

¹³ Tigeba Wa'egawamaka napi napi puma a'ya'ma ima minta kina'mi imentapinti miyiyo. Eya, wasana wa'ega yagara asugasima minti'na aepa, ¹⁴ ae uwaitanti kabirata kamani kina'mipeba imentapinti miyiyo. Piya, igeba ataena pe kina'mipa ika nkimintini, arupuyena pe kina'mi nkigega'e asagayukena yuga pewe. ¹⁵ Piya, Kotiba piya pusanaga abiye: Tigeba arupu yugaritasa kampa abima aibo kina'mi nkiwamupa akunisanaga abiye. ¹⁶ Pigoya, Kotiba iga'nabisa akariyobantitisa puma pabiya puma miyiyo. We, tigeba: Uwa kina miyune, umagiripa, karu'ena a'wae puma ataenaba a-piyo. Kampaye. Tigeba Koti kayokaya kina'ena puma miyiyo. ¹⁷ Tigeba a'ya'ma kina'mi nkigega'eba asagayuyiyo. Mono tiyo'mipa agu kao'ena puwaitaiyo. Kotikaba tiyekuru piyo. Wasana wa'egawama nkagega'e asagayuyiyo.

Taeba Karaisiti kisaga'ma tauki nakiyena maekune

¹⁸ We, kayokaya kina'mitaba, tigeba kabirita'nagikaba tiyekuru puma imentanti aogima miyiyo. Kayonena puma paebuma miye kina'mi ibiwanane. Tigeba atama kabirita kinake kaga imentanti miyiyo. ¹⁹ Piya, igeba tiki nakiyenaba uwa timigiripa, tigeba Kotitiba napimagiri pi tiki nakiyenaba aesagabikibepa, Kotiba a'mu puritakiye. ²⁰ Piya, tigeba aguntaena pigini tiyeguyigiripa, uwa itaiginaba, ke abekana kanarasakiye, a. We, tigeba arupuyena pigini, pika tiki nakiyena puma ata puritagiripa, uwa itaiginaba, Kotiba pikaba a'mu puritakiye. ²¹ Piya pukibeka Kotiba utaritantine. Eya, Karaisitiba tigeke auki naki puma paitaritantine. Pika tigeba aekisa aegaraiyo. ²² Aeba aguntaenaba kapa kampa pogana, ago'enaba ae awamupisa kapa kampa aborantine. ²³ Igeba akayasotaugunaba, antotapa kampa akaya puwaitantine. Auki nakiyena maentanaba, antotapa kampa kaba ibirantine. Kampaye. Aeba inatasa taga a'yigitakena yagaramati arupuyenawaka ayapa atantine. ²⁴ Piya, ae'wa nkautasa aguntaenarepa aesaga'ma maripo yarapa pu'wantine. Eya, taeba aguntaenareti pu'wama arupuyenara taogakubompeka pu'wantine. Piya, au'arisanta'enawampa kamparagaenarepa maeragasima kaba tatantiye. ²⁵ Eya, paipa tigeba sipisipi yaga kanta puma asorisari puma mintantawe. We, ibaba sipisipira kabikena yagara, timata kabiyemi'nati, a'wae puma ampintawe.

Waya wami kamanane

3 We, waya'mitaba, tigeba pabiyama tiwaegi imentanti miyiyo. Piya, igetisa ka'isa Koti kamana kampa wasiye'nagiba waya'waimpiti kamana nane. Mike-naenaripa agama pami pumagini, igeba igu a'wae piyo. ² Eya, Kotikaba tiyekuru puma nare ntare mike-naenaripa agamagini, igeba igupa a'wae piyo. ³ Piya, tigeba ti'no nkitakenaenarasawo, kori tiwa'enasawo, toma toma titasaenarasawo, igebi nkiyobi arirasae-narasa a-piyo. Kampaye. ⁴ Tigeba tintabisaba tigu tiwa'enaba aboraiyo. Eya, timawamaba paebuma paru puma waiyegina, Kotiba a'mu pegina ikankampaba inta'ena puma waiyaba miye. Pipa aboraiyo. ⁵ Piya, paipa ka'isa waya'miba Kotiti atokaekenaga napima aota mintini, pabiyama imarasa iwa'ena puma iwaegi imentapinti mintantawe. ⁶ Eya, Seraba piyaena puma Abara'amu nkawamu wasima: Wa'eganene, untine. Tigeba piyama arupuyena puma tonaga kampa tiyekuru pukibepa, Sera ntagara kanta pukibewe. ⁷ We, iwaegitaba, tigeba pabiyama kayone puma wayatimpige aogima miyiyo. Piya, waya'mi nki'ama nkesegiyenaba tumintiyi. We, igeba Kotitisa e'wasanaba tigege kaga maekibeka, igega'eba asagayuyiyo. Piya, nunamuripa akunisanaga piya piyo.

Taeba kaga miyeno

⁸ Pigoya, kamana'nepa a'ya wakena piya, abiyo: Tigeba a'ya'ma kina'mitaba, ka tintabarima miyiyo. Tigeba tintara'ena puma, tiyo'mipa agu kao'ena puwaitama, kayonena puma, aogima ntapima tigeripa a'mpaete iyiyiyo. ⁹ Wasanamiba ataena puritaigiripa, tigeba antotapa ataba a-puwaitaiyo. Piya, igeba kamana akayasuritaigiripa, antotapa a-nkakayasuwaitaiyo. Kampaye. Tigeba akayona puwaitaiyoma, Kotiba tiba punti'na, antotapa piya piyo. Piya pukibepa, Kotiba antotapa akayona puritakiye. ¹⁰ Pika mono isa'amaba maya iye: Piya, ka yagarama, e'wasanabi mpikenagabe aogi yaga agakenagabe abugai ntagaramaba, ata kamana usanagaba anteburapa aogima kabima mima, awamu eperasa anagi kamana usanagaba aogima kabiyo, iye. ¹¹ Aeba ataenaba akabitama, arupuyena peno, iye. Aeba paruyena aguyosa'ma maema arakureno, iye. ¹² Piya, Wa'egawama nkaomaba arupu kina'miti waiyegina iyo'maeye, iye. Wa'egawama nunamuwaitiga age atakae piye, iye. We, ataena pe kina'mipa Wa'egawamaba amo puwaitama ata ika nkimikiye, iye.

Yogarasa tauki nakiyenaba maekubompepa pipa kantarane

¹³ Pigoya, tigeba arupuyena puma miyiginaba, kebaya karu'ena ataenaba puritakiye. Pipa kampaye. ¹⁴ We, tigeba arupuyena pumagiri pintanaraka kuntaena maekibepa, ti'mu ti'muntanabi uwa mikibewe. Piya, igekaba a-tiyekuru puma tabarababa a-piyo. Kampaye.

¹⁵ Tintabaipi Karaisitiba Wa'egari asitaiyo. Piya pumagiri, tigeba a'ya'ma yaga kabima mima, wasanamiba Kotiti atokaema aobi pikena agorika tibigaigiripa, karu'ena a'wae puma uwaimiyo. Piya, tigeba Kotika tiyekuru puma paebuma mima aogima uwaimiyo. ¹⁶ Eya, napiyenaripa ataenaba a-potaiyo. Piya pukibepa, wasanamiba ata puritakibepa, Karaisitika aogiyena pentanaga akayasota kina'miba ini pukibewe. ¹⁷ Pigoya, taeba ataena pukubompetaka kuntaena maekubompepa, pipa ka awamene. We, Koti nkabemika taeba arupuyena pukubompetaka kuntaena maekubompepa, pipa Koti nkaobi aogiyenawe.

Nowa potantisa puma Kotiti wani paitantiyi

¹⁸ Pigoya, Karaisiti aeba ka yaga pu'ma aguntaenaba agora maegaintine. Eya, aeba arupu yagara kana, aeba ata kina'mite mparu mpaema, Kotiti taba puratakena puntine. Piya, aeba wasana mintogini igeba au'wapa aeguyuguna purogana, aumawatasa asitaogana aogantine. ¹⁹ Pigoya, pi ntagaba ae amankampa wama iga'nabi mpintume nkimawamapa kamana'wapa uwaimintiyi. ²⁰ Piya, paipa Nowa wanipisa kare punti ntagaba Kotiba paebuma mintogini pi kina'miba kamana'wapa akayumagini pu'wantawe. Piya, pi ntagaba tara kina'antomi, tonaentisa kakaga umaema kina'mi, wanipinti i'iyogini mintantawe. ²¹ We, aeba wanipisa iba puntisa puma, ibaba wanitasa paitaritamagina ti'iyi. Pi nkwanipa titasaba kampa maebugaintane. Kampaye. Isu Karaisiti purintapisa asintika paititakibi-pa, antotapa Kotipisaba aota napiyenaba maekibewe. ²² Eya, Isu aeba mantabinti ima, Koti nkayatakanti asu mintegini, enisore kinape kabikena kinape to esegi kinape ae amentanti mintawe.

Isu auki nakiyena puntika abe'isaenaba kasiyo

4 Pigoya, Karaisitiba ae'wa nkau'wata auki nakiyena maentika, pika napiyisa puma tigeba napiyiyo. Piya, wasanamaba au'wata auki nakiyena maeyamipa, aguntaena pusanagaba kampa napiye. ² Piya pumagina, ae'wa nkau mampabi waikena pekanaba, aeba wasanami nki'ni ntapiyenaba kampa aega'ma, aeba Koti nkabemintanaba wasima miyeno. ³ We, paipa tigeba to marisa kina'mi nkibugaintanara nasisu pumagiri, kumiyena puma, tigu'amapa i'nintana potamagiri, esegi wani ntama aibo'nabo pumagiri, ata patiyena puma, aibo'ena pumagiri, kamana akayuma ama kotintana aegarantapa, ibaba a'ya wakiripa ataiyo. ⁴ Piya, tigeba pi nkagasiya kamparagaena pukenagaba kampa igetiba uma atokaeyaginiba, pika igeba ata pami puma kamparaga puritawe. ⁵ We, ainti-ba pu'wanta kinape taogantompe kinape kamanatepa uma a'yigitakena yagaramati igeba ige'wai nkagowaipa aborakibewe. ⁶ We, paipa pu'wanta kina'mi nka'yigitakenaraka pu'wanta kina'mitaba uma aogi kamana aborantine. Eya, igeba a'ya'ma kina pesa puma ige'wai nkitasa antota'enaba maema pu'wanta-

pa, Koti miyisa puma misanaga imawaimpaba kamanapa aborantine.

Koti nkesegiyenarasa aogi yuga puma tiyo'ena piyo

⁷ Pigoya, a'ya'maena nagarikena kanapa pabigo arosaye. Piya, tigeba aogima ntapima, nunamu ukenaraka asoyaena piyo. ⁸ Tigeba tiyo'mi agu kao'ena puwaitakenaenaba aogima upebe puyaba miyiyo. Pintanamaba tonaba agasaye. Piya, agu kao'ena potakenaenamaba agasima uwoma aguntaenaba airari kae-eye. ⁹ Tigeba tiyekitaenaba a-pumagiri, tiyo'mipa aogima maruntana puma kabiwaitaiyo. ¹⁰ Kotiba awagae-nawapisa tonarona a'muntanaba ka ka kina'miti timegiripa, a-kakatama, pitasa aogi mono yuga puma tiyo'mipa iyo'maeyiyo. ¹¹ Piya, ka'wainaba kamana uma aborakibipa, pipa Koti nkawaga kamana uma aborano. To ka'wainaba wasana ao'maekibipa, pipa Koti nkame-mi nkesegiyenarasa ao'maeyano. Eya, a'ya'maenagaba Isu Karaisiti ntugarasa Koti nkagiga'e asagayukenagaba aogi yuga piyo. We, e'wasaenabe esegiyenabe a'ya'ma yaga aeti waiyabane. Tagane.

Karaisitikaba tauki nakiyena maekune

¹² We, nabugai ntao'mitaba, tigetiba yaku tasu puma timiyo'ena pukenaenaba aborakiye. Piya, kasa'ena wanane. Pipa tige agoripa aogima aborakena piye. Apami piyo. ¹³ Piya, tigeba Karaisiti nkauki nakiyenaba kaga maema aesaga peka ti'mu piyo. Eya, aintiba e'wasaenawapa aborakiripa, tigeba to ka tinta asoyae-na puma ti'mu pukibewe. ¹⁴ Tigeba Karaisiti nkagera iyekita puritaigiripa, Koti akayona puritakiye. We, e'wasaenama Nkawamusa, Koti Nkawamusa'ama tige ti ago miya, ti'mu piyo. ¹⁵ Pigoya, tige tikapisa ka'wainati auki nakiyena aborakibipa, a'yugu wasana ma aegunta'enasawo, kuntanarasawo, ataenawata-sawo, to waina ntanari ara agata nasikibi ntanarasawoma aborakiye. Piya puta nasekiniba igeba antota'enawapa taga aboramikibewe. ¹⁶ We, ka yagarama Karaisiti nkaegarakenaga auki nakiyena maentanaba, aeba anipa a-peno. Aeba Karaisiti nkaegarakenagaba napima Koti nkage asagayuyeno.

¹⁷ Pigoya, Koti utaratakena yagaba agarosagina, marupa Koti nkaokina'miteti kamanapa aborakiye. We, taete nkagoba marupa aboragaitegina, Koti kamana akayuye kina'mitiba ayabaya puma a'ya pukiye. ¹⁸ Pika mono isa'amaba maya iye:

Arupu kina i'ikenaba kunta pikana, Koti ikabitate aguntaena pe kina'miba ae nkauka'ibaya mikibewe, a, piya iye.

¹⁹ Piya pegini, wasamiba Koti nkabemika iki nakiyenaba maeyapa, aogiyena puma a'ya'maena aboratanti ntagarama nkayapi imawaipa ataigina, aeba tagantana puma kabiritano.

Mono kiye kina'mi kamanane

5 We, tigetisa mono kiye kina'mika esegi kamana uwaimikena puwe. Piya, naegeba tige pesa puma

monota kabinta ntagaranawe. Naeba naonepisaba Karaisiti auki nakiyena maeyoga agantone. We, naene kaga aborakibi nke'wasaenabi ubasikune. Pigoya, kabinta kina'mitaba, kamanapa urimukuwa, abiyo: ² Koti nkaegara kina'miba igeba sipisipi kanta puma miyigiri, tige timentapinti miye kinapa aogima kabiwaitaiyo. Pipa kuntaenabisa wanane. Peronabisa kabiwaitaiyo. Pipa ika mpaekena napi napi piyoma wanane. Tintawama aseyonabisa piyo. ³ Tigeba kabiwaita kina'mipa igaikena wanane. Tigeba aogima mikenaenaritasasi pi sipisipi kanta puma miye kinapa mono kita paitawaitaiyo. ⁴ Piya pukibepa, paitaratanta sipisipi kiye yagara ampa aborakiripa, pi ntagaba tigeba e'wasa ika nkantota maeyigina kampa abararakiye.

Imentanti miye mpono kina'mi kamanane

⁵ We, masimabi kanta puma miye kina'mitaba, tigeba pabiya puma mima paitanta mono kina'mi nkimentanti miyiyo. Piya, tigeba ti maete tumikenaenaba maema tipa airarikaema tiyo'mipa iyo'maeyiyo. Pika mono isa'amaba maya iye: Kotiba igebigo kinapa kama puwaitamagina, i maete tume kina'mipa awagaenawapa aborawaimiye, iye.

⁶ Pika tige ti ntapiyenaba maete tumima, Koti nkesegi ae nkamentanti miyigina kana'wa arosakanaba tis-agayuyeno. ⁷ Piya, aeba aogima kabiritagiri, a'ya'ma kuntuyenaripa aeti ataiyo.

⁸ Tigeba aibo'nabopa a-puma, aogima kabiyiyo. Kama kinati kewamaba araiyoni yagama pisa puma amo kasa uma tiba nakenagaba uma igasaga ampa igasaga piye. ⁹ Tigeba timatiti'enayaga esegima mimagiri aepa aebasanakasiyo. We, tigeba abintawe. A'ya'ma tiyo'miba a'ya'ma mari minta'nagiba, igeti kuntaenaba pabiyama aborawaimewa, esegima miyiyo.

¹⁰ Pigoya, Kotiba a'ya'ma awagaenama nkagoba mimagina: Karaisiti atokaema waiyaba e'wasaenane mpaeyanema, utaritantegiri, aro ntaganto tigeba kuntaenaba maeyakana, aewa a'wae puma aogi puritama, asima esegi puritakiye. ¹¹ Aetiba a'ya'ma kabiratakana esegiyenaba waiyaba miyeno. Tagane.

Ka'isa nagarikena kamanane

¹² Pigoya, ma nkisapa Sairasi nkayapisaba aro nkisa'anto kaema urimuwe. Naeba aekaba taga naonemaba napiyuwe. Piya, ma nkisapipa Kotitisa taga awagaenaraka esegima asiritakenaga urimuwe. Pika tigeba napima asiyo.

¹³ Pigoya, Pebironi ma kumatasa kinake kaga tigeke tiba punti kina'mitika: Aya pewe, uritawe. Maka yagaranempageba: Aya pewe, iye. ¹⁴ Tigeba tiyo'mipa tiyapa imima, agu kao'ena puwaitaiyo.

We, a'ya'ma Karaisiti atokaeya kina'mitaba, tige ti paruyenaba waima waiyeno.

Pita piya isa kaentiye.

2 PITA

¹ Nae Saimoni Pita, Isu Karaisiti nkaposoro, kayokaya yagarawa ntawe. Piya, taege ka'masa puma timatiti'ena aogima maeya kina'mititi ma nkisapa kaeyuwe. Piya, Kotirepe, tau'ikena yagara Isu Karaisitibe, isigetisa arupuyenama tamatiti'enaba tabe ikatasa kaga maentompene. ² Piya, Kotike Wa'egare Isuke, tigeba agowaisipa aogima abigina, awagaenabe paruyenabe tigeti anosama aborarimeno.

Mono'ama nkau'wa aboratawama miyiyo

³ Pigoya, Kotiba ae'wa nke'wasaeabipe aogiye-nawapipe: Ubasiyoma, tagega'e yoga, abima ubasintompeka aeba mantarasa esegiyenawatasa a'ya'ma Koti kanta puma mikenaenarepa tamiye. ⁴ Piya, utaratanti ntaba asugasima tabe ika kanta pegina agowapisaba tamiye. We, wasanami nki'ni ntapiyenabisa mampabisa uwoma kamparagaena waintipisa tiyegaka kanamagiri mantarasa e'wasabi ubasiyoma, utaratama agowapisaba tao'maeye.

⁵ We, tigeba pika napiyiyo. Tigeba timatiti'endarita aogi yugaba puma amato piyo. Aogi yugarita taga nkabibebe puma amato piyo. ⁶ Taga nkabikenaenarita titipa kabima mima amato piyo. Titipa kabima mikenaenarita esegima asima amato piyo. Esegima asikenaenarita Koti kanta puma aota mima amato piyo. ⁷ Koti kanta puma aota mikenaenarita tiyo'ena puma amato piyo. Tiyo'ena puma mikenaenarita agu kao'ena puma amato piyo. ⁸ Piya, pintanaba tigeti waima aborawaeyakanaba, anagiyena wanane. Tigeba Wa'egare Isu Karaisiti nkagoba aogima abima, mono yugaba taga pumagiri au'wapa aogima aborakibewe. ⁹ Pigoya, ka'waina piyaena kampa aeti wainti'naba aeba pagasari kampa agama aorika kina kanta piye. Tagane. Aeba Koti paisa aguntaenawapa kaintikaba ago agegu'a puntiye.

¹⁰ We, nao'mitaba, Koti utaritama tiba puntintana esegi potakenaraka mono au'wapa aogima aboraiyo. Tibega piya pukibepa, kampa ware'nakibewe. ¹¹ Piya, tigeba pintana aegarakibepa, waiyaba kumati ubasikena kabiba tigeti a'waiyekiri, tigeba ti'muntanayaga ubasikibewe. Eya, Wa'egare tau'ikena yagara Isu Karaisiti kabiratakena kumati ubasikibewe.

¹² Pigoya, tigeba taga kamanapa ago maema esegi puma asimagiri, pintanama nkagoba abintawe. Kanarane. Asi nasiba to ka urimekiri, pika napiyiomawe. ¹³ Piya, naeba ma ntau'yaga mima asi nasi ma kamanapa urimekiri napiyiomawema napiyopa kanna'ena. ¹⁴ Piya, naeba uwaena yaganto nau'nepa

kaikuwema, Wa'egare Isu Karaisiti unamintegi abintone. Pika napima asi nasiba kamana urimuwe. ¹⁵ Toganaba naeba mampa kaikubopa, tigeba pi kamanapa a'ya'ma yagaba aogima napiyiyoma, esa kaerimukuwe.

Pita aeba Karaisiti nkagoba agantiye

¹⁶ Pigoya, taeba paisa kina'mi napinta nkamani kamana nane. Taeba Wa'egare Isu Karaisiti nke'wasae-nawapa taorepisa agantompeka esegiyenawatasa aborakibi kamana urimintogiri abintane. ¹⁷ Eya, amuta Koti tababa tabe agiga'e amima asagayumagina, pi asugasima e'wasa Kotiba yegina maya kamanapa Isuti tumintiye: Pi ntagara aeba nabugai ntagaranene. Aekaba tabera na'mu potauwe, untiye. ¹⁸ Piya yoga, taeba aege aota amuta mintuwakana, pi kamana mantabintisa tumoga abintompene.

¹⁹ Piya, taeba poropete kina'mi kamana'ama nkau'wapa aogima agaune. Pika tigeba aogima upebe pigina kanarasano. Piya, e'ama tununtanabinti araisa puma, poropete kina'mi kamanapa ka'isaenaba aogima aboraye. We, tintabaipinti abayasa noriwamaba asiyekana taga marekiripa, kamana'ama nkagowapa aogima agakibewe. ²⁰ Pigoya, tigeba maru'enaba pika abiyoy: Poropete kina'mi kamana mono isapi wainti, pi'na nkagowapa ka'wainaba ae'wa ntapiyenabisaba kampa aboraye. Kampaye. ²¹ Piya, poropete kina'mi kamana'amaba wasanami ntapiyenabisa wanane. Aota Awamusa'ama uwaintantegini wasanamiba Koti nkawamupa uma aborantane.

Kumpari poropete kina'mi kamanane

² We, paipa kumpari poropete kina'miba Isureyo kina'mi nkikapi asintasa puma, kumpari mono tisa kina'miba tige tikapipa asikibewe. Asimagini, igeba kakama toma toma kumpari mono kamana tikapinti maete kanama atararitakena pewe. We, ika puma ibabunti Wa'egawamapa igeba ikabitamagini igewai nkigupa ata puwaitaigina igaikiye. ² Igeba piya pigini, uwaena kina'miba i'ni mpikenaenawaipa aega'ma ataena pukibewe. Piya pigini, wasanamiba agama taga ki'amakaba akayasotakibewe. ³ Pigoya, pi kumpari kina'miba mampabisaena ibugai kina mimagini, kumpari kamana uma kotatipa paibikibewe. We, paitaka'ya Kotiba kamanapa uritakuwe, untemipa, kampa kaintiye. Eya, igaikibemi ntagaramaba kampa auwaita mintantiye. Pipa kampaye.

⁴We, Koti nkagoba agaune. Piya, paipa ka'isa enisore kina'miba aguntaena pugunaba, Kotiba uwaba kampa itantine. Kampaye. Aeba iga'na puwaitantegini igeba tunusuwanta kabinti miyegana, antota'ena imikena yagaga iga'na puwaitantine. ⁵Piya, paipa mampabi miyume kina'miba igeba ikabitauguna, aeba uwaba kampa itantine. Kampaye. Aeba tabe wanitasa ipaikaintegini pu'waewantane. Piya, Nowa aeba arupuyenama nkago uma aboranti ntagarabe tonaentisa tarumaema aokinape Kotiba kabiyogini aogima miyuguni a'ya'ma to ka'isa pu'waewantane. ⁶Piya, Sotomu kumatasa kina'mibe Komora kumatasa kina'mibe ataena puguna, Kotiba igama antotapa pi tabe kuma taraba taraba yakutasa kaegasogana kagu'amana waitantine. Eya, aintiba pika ikabitakibe kina'miba abima ige'wai nkantota'ena maekibeka napikibewema, Kotiba piya puntine. ⁷Piya, Kotiba arupu yagara Arotipa aba purugana, aeba kampa tabatintiyi. Piya, Arotiba kumiyena pumekaba tabera kunta abuntiyi. ⁸Eya, pi arupu yagara ikapi mpima, ige puntantana agama kamana'waipa abintiyi. Piya, igeba akaka'yo'na'naenawaipa aborauguna asi nasiba igaogana, arupu antawamaba tabera pami puntiyi. ⁹We, Wa'egawamaba abintiyi. Ae aegara kina'mipa imiyo'enabisa iba pukenaba aeba agantiye. Ata pe kina'mipa antota'ena imikena yagaga iki naki iga'na puwaitakenaba agantiye. ¹⁰We, aeba agasiyaena i'nintana potakena kumiyena puma kamana akayuye kina'mipa iga'na puwaitakenaba aogima agantiye. Piya pe kina'miba igebigo'ena puma ige'waintana aega'ma kampa iyekuruba puma inatasa e'wasenayaga kinakaba ikayasuwaitawe. ¹¹Aibegini, enisore kina'miba pi kina'mi nkesegiyenaba igaintini, pigoyemagini igeba kampa ikayasuwaitama Wa'egawama nkaobipa kamanapa kampa uwaitawe.

¹²Piya, pi kina'miba igeba kabu yaga kanta puma aborawe. Pi ata yaga iraku'ma iyegukenaba ma'ataisa puma, igeba ago kampa agantantanagaba akayasekana kaga iyeguma kaikiye. ¹³Eya, igeba tonarona ataena pegini, igepa antota ataena puwaitawe. We, igeba arantita tikapi kamparagaena puma pika i'mu pewe. Igeba i'nintana tamakaema ara'ena puma abuyasa pisa puntini, tigege kaga ti'muntana namagini timiyo pukenaga i'mupa pewe. ¹⁴Iyobintiba kumiyena pumaeyagina, aguntaena pikenaenamaba kampa iga'e paye. Kampaye. Igeba tara igi napiye kina'mipa ibaibumagini, mabisaena ibugaintanama nkagowapa agawaeyawe. We, igeba a'abibi nkaesakena kinane. ¹⁵Igeba arupu kipa ikabitategini, antage'enaba pewe. Aibegana, Peyo ntagara Peramu aeba ataena pometasa ika mpaekenaga abugantisa puma, pi ki'i aegarawe. ¹⁶Piya, Peramu aeba aibo'ena pogana, tonki yaga, kamana kampa unta kina'miba wasanama usu pumagina: A'a-o, uma kabi'ma, pi poropete yagarama nkaibo'ena potakena pomentanaba akunkatantiye.

¹⁷Pigoya, pi kumpari mono kina'miba igeba mabintisa nabai nami wani tagankwamisa puma miyewe. Ige-

ba esibawama ibina mpanta agarubagina, wagasa pisa puma miyewe. We, a'abibisa tununtanaba igeti itaye. ¹⁸Piya, igeba igebigo'ena puma aibo'enawaipa tabera aborama kampa inipa pewe. Piya pumagini, igeba i'amantana puma i'ni kumiyena pukenarasa wasanaba imiyo'ena puwaitama, ataena pe kina'mi nkai'aruyenabisa iyegaka wama monota inamu kanta pe kinapa, igeba paibuma miyewe. ¹⁹Piya, igeba: Iga'na kampa punta tae kanta puma uwa miyiyo, uwaimewe. Uwaimimagini, igewaipa kamparagaenara iga'nabi mpiyewe.

Piyama, ka'ename wasana asugasaginaba, pi ntagamaba amentapinti iga'nabi miye. ²⁰Tagane. Igeba tau'ikena yagara Wa'egare Isu Karaisiti nkagoba aogima abima aega'magini, mampabisa i'nintanabisa iyegaka wantawe. We, igeba to a'wae puma i'nintanabi ubasegini, to iraku'ma iga'na puwaitaginaba, mike-naenawaipa tabera ata puwaitaye. Eya, maru i'ni kina mintantapa ata maru mpintantane. We, igeba a'wae pepa, ainti mikenaenawaipa tabera asugasima ata marunkaipa to awametane. ²¹Piya, piya pe kina'miba arupuyenama kikaba aibo'ena puma kampa aegaran-tasinta, igeba ataba puntasine. We, pi kita aegaran-ta'nagiba to a'wae puma Koti nkaota uwaiminti kamanapa ikabitapa, ige ataenaba to awametane. ²²Piya kina'mitiba maya kamana umarantapa esegi piye: Karawamaba naninta nagaitegina muyena pumagina, to a'wae puma naye, iye. Piya, yagaba wani pai'ataginaba, pabiyama to a'wae puma auba pasiye, iye.

Taga Wa'egaba to kake aborakiye

3 We, nabugai ntao'mitaba, ma nkisa kaeyogana taraena piye. Naeba tigutipa abage pekana to kanara abibebe pukibeka, tara isa kaema timuwe. ²Piya, aota poropete kina'miba ainti aborakibi kamanapa untana, aogima abiyo. Pigoya, tau'ikena yagara Wa'egawamaba uwaitaogini, aposororimpiba ae awamu wasimagini ae kamanapa untana, aogima abiyo.

³Pigoya, a'ya'ma kina'mitaba, tigeba maru'enaba abiyo: Agogo yaga karana pukena kina'miba aborama i'ni ntipiyenawaipa aega'ma amiyo kamana uma, ⁴maya ukibewe: Wa'ega kanakiye, untapa, au'wapa aempaye, umagini: Tayabamagi Wa'egawama kanama arupu pukena kamana untapa, pu'wauguna, pai Koti pumarantintanaba antota kampa tonarona punta uwa mirite kanantiye, ukibewe. ⁵We, igeba maya kamanapa abitegini kaiyawe: Paitaka'ya Koti yogana mantaba aborama waintogana, waninkama meki menkaki puma maba wanitasa aborama waintantine. ⁶Piya, Koti yogana, tabe wanitasa aboranti mpaba aerari kaeyogini a'ya'ma kinapa pu'waewantawe. ⁷Eya, Koti ae'wa kamana yogana, aboranti mpantabe mabe yaku kaekenaga uwaisitantine. Piya, ibaba Kotiba mantabe mabe kabima mima aobi pumagina, ae ikabita kina'mi kamana uwaitama kaikena yagaba kaegaikiye. Pika aibo'ena puma kasawe.

⁸We, nabugai ntao'mitaba, tigeba ma kamanapa abi-ma aibopa a-piyo. Wa'egawama nkaobipa uwaena

kabuwamaba ka yaga kanta pegina, to ka yagaba uwaena kabu kanta piye. ⁹ Piya, ka'isa kina'miba: Wa'egawama pase puma migarayema, napiyewe. Pipa kumparine. Wa'egawamaba aeba kampa pase pase puma mima, utaratanti kamana'wapa kampa uwa ataye. Kampaye. Aeba tigeke napimagina, ka'waina kakasanagaba kampa abegina, a'ya'ma kinapa: Tigupa a'wae piyo, umagina, tigeke ibaba paebuma miye.

Mabe mantabe a'ya wakana kasa'ena aborakiye

¹⁰ Pigoya, Wa'egawama kanapa ku kina'mi pesa puma aborakiye. Pi ntagaba mantawamaba tapo uma a'ya wakana, a'ya'waemaenama nkagoba yaku tawakana kagu'ena pekana, mabe a'ya'ma mara pumaranta'enabeba kaga yaku tawaewakiye. ¹¹ We, pintanaba piyama a'ya wakiripa, tigeba to awameta mima, aota kina mima Koti kanta puma miyiyo. ¹² Eya, tigeba Koti kanaka tibusakiri kabima miyiyo. Piya, pi ntaga mantaba yaku tama a'ya wakana, a'ya'waemaenama nkagoba tawaewakana kagu'ena pekiri, pika to awameta miyiyo. ¹³ We, Kotiba kasa mantabe kasa mabe aborakana, pita arupuyenawampaba pumae-wakiye. Pika utaratantegi, kabima mima aobi pune.

Taeba Wa'egawamati anosano

¹⁴ We, nabugai ntao'mitaba, pintanagaba aogima kabima mima aobi peka, esegima yogaba puma mima ka'ena ataenabe kamparagaenabe a-puma, paruyen-abi miyigina, aeba tigakiri aogima miyiyo. ¹⁵ Piya, Wa'egawamaba taeti pasema miye. We, aeba tau'ikenaga pasema miyema napiyiyo. Pika tabugai tao'ya-gararaka'ya Poroba aogi napiyena maemagina, aegeba pi kamanapa tige-tiba kaentine. ¹⁶ Eya, a'ya'ma esa'wapipa pika kaentine. We, ae isapipa ka'isa kamanapa esegima waiyegini, wasanamiba kampa aogima napiyewe. Aibegini, kampa abinta kina'mibe tara agi napiye kina'mibe pi kamanapa uma pai ampa paibumagini ke'waipa kasawe. Eya, pi kina'miba to ka'isa mono kamanapa kaga paibuma ata pewe.

¹⁷ We, nabugai ntao'mitaba, tigeba pika napima esegima kabiyiyo. Piya, ainti kamana akayuye kina'miba aibo'enawaitasa tibaibigiri, monota esegima asikenae-naripa kaisanaga kabiyiyo. ¹⁸ Piya, tigeba Wa'egare tau'ikena yagara Isu Karaisiti nkawagaenabi mimagiri, agowapa aogima abigina anosano. Ibabe a'ya'ma yagabe, ae agega'eba asagayuyeno. Tagane. Pita piya isa kaentiye.

1 Yoni

E'wasaenama kamanane

1 Pigoya, agorasa wairite kanama waintintanaga taeba ago abimagi, taobisaba agamagi, eya taeba agama tayatasaba aigaya puntompene. Pi nke'wasaenama kamana agoba uma aboraune. ² Piya, pi nke'wasaenamaba ampa aborawaeyoga, taeba agantompene. Pi nke'wasaenama nkagowamaba tabage mirite kanaogana aboraramoga agantompene. Ibaba pikaba taeba awaga kamanapa uma aborarimune. ³ Piya, taeba ago abima agantompentanaga tigekeba urimompepa, taege ka'ena puma miyenemawe. We, taeba kaga tabati ampa airokaema, aege yagarawapa Isu Karaisitige ka'ena puma miyune. ⁴ Piya, tigepe taepe ta'muntanarepa pumaewakibika, ma nkisapa kaema urimune.

Taeba e'wasaenara nasikune

⁵ Pigoya, Isupisa taeba abitegi, uma aborarimompepa, pi kamanapa mayamawe: Piya, Kotiba aeba e'wasaenama nkagowe. Aetiba tununtana uwaenantoba kampa waintiye. ⁶ We, taeba tununtanabi mita nasima: Kotige ka'ena puma miyune, yompepa, taeba kumpari uma taga kamanapa kampa aega'ma miyune. ⁷ Piya, aeba e'wasaenara miyisa puma taeba e'wasaenara mita nasompepa, taeba tao'mige ka'ena puma miyokana, Koti ntagara Isu kurankama a'ya'ma aguntaenarepa asu'a puragasaye. ⁸ We, aguntaenarepa kampa waintiye, yompepa, taga kamana'amaba tantabaipi kampa waiyegi, taeba tantawamapa amiyo'ena potaune. ⁹ Piya, Kotiba tagantana puma arupuyena puyaba miyegi, taeba aguntaenareka ae aobi uma aborakubompepa, aeba aguntaenarepa maeragasima, a'ya'ma ataenarepa asu'a puragaikiye. ¹⁰ We, aguntaenaba kampa pune, yompepa, taeba Kotikaba kumpari yagarawe, otaokana, taga kamana'wampaba tantabaipi kampa waiye.

Karaisitiba tao'maekenaenarene

2 We, uwaena yakarantontonempitaba, a'yugu aguntaena pusanaga tigeti ma kamanapa kaeyuwe. Piya, ka'wainaba aguntaena pukibemipa tabarempa Koti nkaobi ao'maema aka'i pukena yagaraba aeti mikiye. Pi ao'maenta yagara aeba arupu yagara Isu Karaisitiwe. ² Aeba tae aguntaenare maera-gaikena yugaba aesagabintiye. We, tabintoreka

wanane. Aeba a'ya'ma maga maga kina'mikegaba kaga aesagabintine.

³ Pigoya, Koti unti kamanapa wasiyompe kina'mitaba, taeba: Taga tao'ena potaune, yokana, tagantana piye. ⁴ We, ka'wainaba: Naeba Kotipa nao'ena potauwe, umagina Koti unti kamanapa kampa wasiyipa, pi ntagaraba aeba kumpari yagara miyegina, taga kamana'amaba kampa antabaipintiba waiye. ⁵ Piya, Koti kamana wasiyi'naba aeba Kotiti agu kao'ena potagina anosaye. Taeba piya pokana anosagi, taeba: Kotiti atokaema miyune, yokana, tagantana piye. ⁶ Eya: Aeti atokaema mima nasuwe yemi'naba Karaisiti nasisa puma naseno.

E'wasaenama nkau'wapa aborama kayonenabi mpiyiyo

⁷ We, nabugai ntao'mitaba, ma kamana ago tigeti kaeyopa, kasa kamanapa kampaye. Marusa kamana pai maenta, pi kamana kaeyuwe. Pi kamanapa ago abita kananta kamanane. ⁸ We, ma kamana ago iba tigeti kaeyopa, pipa kasa'ena kanta piye. Piya, Karaisiti ntugarasabe tige yugarasabe pi kamana'ama nkau'wapa aogima aboraye. Eya, tununtanaba a'ya wakena pegina, taga e'wasawamaba aborama taye.

⁹ Piya, ka'waina aeba: E'wasaenabi mpiyuwe, umagina ao'yagaraba ata anta paritamipa, aeba tununtanabi mpiyi ntagarawe. ¹⁰ Piya, to ka'waina aeba ao'ma agu kao'ena potami'naba aeba e'wasaenabi mpimagina, agisa aimisa'ma ware'nakenaenaba kampa aboraye.

¹¹ We, ao'maka ata anta paritami'naba, aeba tununtanabi mpima tununtanabinti nasimagina, tununtanama ba aotikaetagina aeba kekaba aibo'nabo piye.

¹² We, uwaena yakarantontonempitaba, Karaisiti ntugarasa Kotiba aguntaenaripa maerigasagi, tiyo'maekena naga naeba ma kamanapa tigeti kaeyuwe. ¹³ Nabagitaba, pai uwa mita kananti ntagaraba tiyo'ena potaga, tiyo'maekenaga ma kamanapa tigeti kaeyuwe. Masimabi kina'mitaba, tigeba ataenama nkagowamapa asugasaga, tiyo'maekenaga ma kamanapa tigeti kaeyuwe. Araga yagaramitaba, tigeba tabapa tiyo'ena potaga, tiyo'maekenaga ma kamanapa tigeti kaeyuwe.

¹⁴ We, nabagitaba, pai uwa mita kananti ntagaraba tiyo'ena potaga, tiyo'maekenaga ma kamanapa tigeti kaeyuwe. Masimabi kina'mitaba, tigeba esegima asma mintagana, Koti kamana'amaba tintabaipinti ago uwaiyegini, tigeba ataenama nkagowamapa asugasaga, tiyo'maekenaga ma kamanapa tigeti kaeyuwe.

Mampabisaenamapa taeba tagupa a-nkameno

¹⁵ Pigoya, magabe mampabisaenagabe a-tibugano. Piya, ka'waina aeba magaba abugamipa, aeba tabapa kampa abugaye. ¹⁶ Piya, a'ya'ma mampara aboraintanaba pipa mampabisaenawe. Eya, tantabaipisa kupiyona tabugaintanabe, tao iye'ena puma tabugaintanabe, tau maete ima tagebig'o'ena pompentanabe, pintanaba tabatisaba kampa aboraye. Kampaye. Pipa mampabisaenawe. ¹⁷ Piya, mampabisaenaba a'ya wakana, ae'wa abugaintanabe kaga a'ya wakiye. We, Koti nkabemintana wasiye kina'miba miyaba mikibewe.

Karaisiti kama kinapa ago aborawaye

¹⁸ We, araga yagaramitaba, ma kanapa pabigo a'ya wakena piye. Piya, Karaisiti kama kina'waka pai abintapa, pabigo aborakena piye. We, ibaba uwaena Karaisiti kama pota kina'miba aboraga, pika napima ma kanapa a'ya wakena piyema, abune. ¹⁹ Piya, pi kina'miba ago tagasawe. Paipa taeye ka kinapa igeba kampa mintantane. Eya, igeba ka kina taeye mintantasinta, taeye mimagini kampa tagasasine. Piya, igeba ago tagasaga, taeba agowaipa agaompepa, a'ya'ma pi kinapa taeye ka kinapa kampaye. ²⁰ We, tigebe aotane. Aota Awamusa'amaba paititantika, a'ya'ma napiyenarintaga kina mintawe. ²¹ Piya, tigebe taga kamanakaba aibo'ena pe wanane. Tigebe aogima abeka tiyo'maeke-naga ma kamanapa tigeti kaeyuwe. Eya, taga kamanamaba kumpari'enaba kampa piyema, abeka, tigeti kaeyuwe.

²² We, kumpari yagaraba kewe, a. Piya, ka'waina aeba Isuka: Pipa taga Karaisitiba kampaye yemi ntagamaba, aeba kumpari'enaba piye. Eya, tabape yagarawape akabiwaisitai'naba, pipa Karaisiti kama kina mintiye. ²³ Piya, ka'wainaba yagarawa akabitami'naba, aeba abawampati kampa atokaeye. Piya, to ka'waina aeba yagarawampati amatiti potami'naba, aeba pabiyama abati kaga atokaeye.

Aota Awamusa'ama taga kamana uramiye

²⁴ Pai abinta mono kamanapa a-tigegu'a puma upebe piyo. Piya, pai abinta kamanapa upebe pukibepa, tigebe yagarawampatibe abatibe aogima atokaema miyaba mikibewe. ²⁵ Eya, aeba e'wasanenabi miyaba mikenaga utaratantiye.

²⁶ Piya, timiyo puritakena kina'mikaba naeba ma kamanapa tigeti kaeyuwe. ²⁷ We, paipa tigepe Aota Awamusa'ama esegiyenawapa tigeti uwa waiye. Piya, tigebe wasanami mono ago tiyakikenaenagaba a-nk-aguyosagaiyo. Kampaye. Aota Awamusa'ama paitintanawapa a'ya'maenaba puriyakikiye. Pi nkawamusa'ama kamanapa tagane. Kumparipa kampaye. Piya, Awamusa'amaba puriyakigiri abima Karaisititi atokaema miyaba miyiyo.

²⁸ We, uwaena yakarantontomitaba, tigebe piyama aeti atokaema miyaba miyiyo. Taeba piya pekanaba,

ainti ampa aboraka, taeba asima ta'mu pumagi kampa taekuru puma tanipa kampa peno. ²⁹ Pigoya, Karaisiti aepa arupuyenama nkagoba agamagiri, pika mayama napiyiyo: Wasanama arupuyena pemi'naba pipa Kotitisa aborayema, napiyiyo.

Koti nkaraga yagara mintune

³ Abewo. Tabarempaba tabera agu kao'ena puratama, ae araga yagararawe, urataye. Pipa taga mintune. Piya, mampabisa kina'miba Koti nkagoba kampa agantaka, tae agoba kaga kampa tagawe. ² We, nabugai ntao'mitaba, taeba ibaba Koti nkaraga yagara mintune. Piya, aintiba ayamabaya aborakune. Pipa kampa abintune. We, aintiba Karaisiti ampa aboraka, taeba ae agoba aogima agamagi, pika ae kanta puma mikune. Pipa abune. ³ Piya, Karaisiti nare ntare puma miyisa puma, aeti atokaema aobi pi kina'miba ige'wai nkigupa nare ntare puma miyewe.

⁴ Pigoya, aguntaena pemi'naba aeba Koti nkago kamanapa akayuye. Eya, Koti kamana akayukenaenamba aguntaenama nkau'wane. ⁵ Piya, tigebe abintawe. Karaisitiba aguntaena maegaikena aborantegina, aetiba aguntaenaba kapa kampa waitiye. ⁶ Piya, ka'waina aeti atokaema miyemi'naba aeba aguntaenaba kampa aegaraye. Eya, to ka'waina aguntaena aegarami'naba aeba Karaisiti nkagoba kampa agamagina, aekaba kampa abibebe piye.

⁷ We, uwaena yakarantontomitaba, tigebe ka'waina timiyo puritasanaga kabima mima abiyo. Piya, arupuyena pemi'naba aeba Karaisitiba arupu yagara miyisa puma arupu yagara miye. ⁸ We, paitaka'ya kewamaba aguntaena puta kanantegina, wasanama aguntaena pemipa aeba kewama ae tupisawe. Pigoya, kewama ntugaba aguya ima agarubakaikenaga Koti ntagaramaba ampa aborantiye. ⁹ Pigoya, Kotitisa aborai'naba aeba kampa aguntaena aega'ma piye. Piya, aeba Kotitisa aboragina, Koti ntapiyenaba agupinti waiye. Piya pegina, aeba agunta ki'i kampa aegarake-na piye. Kampaye. ¹⁰ Pigoya, wasanamiba Koti ntagaraena puma miyewo, kewama ntagaraena puma miyewoma, agowaipa mayama agakune: Piya, ka'waina arupuyena kampa pemi'naba, aeba Koti tupisa kampa aboragina, to ka'waina aeba ao'mapa kampa agu kao'ena potami'naba, aegeba kaga Koti tupisaba kampa aboraye.

Taeba tao'mipa agu kao'ena puwaitano

¹¹ Pigoya, maya kamanapa paitaka'ya abita kanantompene: Tao'mipa agu kao'ena puwaitanomaba, abintompene. ¹² Piya, Keni aeba kewama tupisa, ae a'nantopa aeguntisapa a-puma miyeno, iye. We, nanaraka aeguyogana purintiye. Piya, Keniba kamparaga yuga pogana, a'nantowampaba arupu yuga pomeka amo waiyogana aeguntiye.

¹³ We, nao'mitaba, mampabisa kina'miba kama puritairipa, pikaba pamiba a-piyo. ¹⁴ Piya, taeba tao'mipa agu kao'ena puwaitaompeka mayama abune: Taeba

paisaenaba kaite purintapisa asima e'wasaenabi ubasintunema, abintuwe. Piya, agu kao'ena kampa potami'naba, aeba purikenaenara uwa miye. ¹⁵ Piya, ka'waina ao'maka ata anta paritami'naba aeba wasana aeguma kaiyisa piye. We, tigebe ago abintawe. Wasana aeguma kaiyi'naba, ae antabipa e'wasaenaba kampa waiye. ¹⁶ Piya, Isu aeba tao'maekenaga ae'wa nkaumawapa kasoga, taeba agu kao'ena nkgoba taga agantompene. Piya, taeba pabiyama tao'miti taumaba kasakanaba, kanarasakiye. ¹⁷ Piya, ka'waina aeba mampabisaenaba uwaena waintakanaba, ka ao'yagarama kusi miyegina agama aka'intaesipotakanaba, ayama Koti nkagu kao'enaba ae antabaipipa waikiye, a. Pipa kampaye. ¹⁸ We, uwaena yakarantontomitaba, taeba kamanatasabe tawamutasabe uwaba agu kao'enaba a-puwaitano. Kampaye. Taeba taga tantara puwaitama tayapisa agu kao'ena puwaitano.

Amatiti kina'maba Koti nkaogaba kampa aekuru pukiye

¹⁹ Piya pukubompeka, taeba tagantanabi ubasunema, abekana, Koti nkaobi tagu'amaba paebuma waikiye. ²⁰ We, tagu'amaba taupi piyeka, taeba paebuma paruyenabi mikune. Eya, Kotiba tagu'amaba taupi piyeka, taeba paebuma paruyenabi mikune. Eya, Kotiba tagu'amaba asugasima, aeba a'ya'maenama nkgoba agantiye. ²¹ We, nabugai ntao'mitaba, tagu'amaba kamanapa kampa uratakibipa, Koti nkaobipa asima kampa taekuru pukune. ²² Piya, taeba unti kamana'wapa wasimagi, abemintanawapa tayapisa pompeka, taeba ka'enaga abigaokanaba, aeba aboraramiye. ²³ We, unti kamana'wapa mayamawe: Taeba yagarawapa Isu Karaisiti nkagera tamatiti potamagi, tao'mipa agu kao'ena puwaitano, untiye. Piya unti kamanapa uratantine. ²⁴ Piya, a'ya'ma Koti unti kamana wasiye kina'miba igeba Kotige ka'ena puma miyegana, Kotiba igupi miyaba miye. Piya, ae tamemi Nkawamusa'ama ntugaba tagupi aboragi, taeba agama, Kotiba taeye miyema, napiyune.

Awamusapa toma toma mintawe

4 We, nabugai ntao'mitaba, uwaena kumpari poropete kina'miba mampabintiba nasima kamana yepa, tigebe karu'enaba a-nkiyegaraiyo. Piya, awamusapa toma toma mintiya, pipa Kotipisa kanayo, to auka'isa kanayoma napima, agowaipa aogima agaiyo. ² Piya, Koti Nkawamusano, to awamusanoma tigebe mayama abikibewe: Isu Karaisitiba wasana aborantinye, pi kina'miba Koti Nkawamusa yagane. ³ Piya, to ka'isa kina Isukaba: Kampa wasana aborantinye, ye kina'miba, igeba Koti Nkawamusa yagaba kampaye. Pi nkawamusa'ama Karaisiti kama kina'ma nkawamusane. Piya, paipa aeka: Mampara aborakiye, yogiri abintagana, ibanto mampabi ago aboraye. ⁴ We, uwaena yakarantontomitaba, tigebe Kotintana mimagiri, kumpari poropete kina asu igasawe. Eya, ma

nkawamusa'ama tigupinti waintemi'na, aeba mampabi wainti nkawamusapa asugasaye. ⁵ Piya, pi kumpari poropete kina'miba igeba mampabisa kinane. Piya pegana, kamana'waimpaba mampabisaena kanta pegini, mampabisa kina'miba abewe. ⁶ We, taeba Kotitisawe. Piya, Kotiti atokaeya kina'miba kamanatepa abewe. Pigoya, Kotitisa kampa aboranta'nagiba kamanatepa kampa abewe. Pintanaraka taga awamusape kumpari awamusape isige agoba pako pikenaga napiyune.

Koti aeba agu kao'ena nkgowe

⁷ We, nabugai ntao'mitaba, taeba agu kao'ena peno. Piya, agu kao'ena pukenaenaba pipa Kotitisawe. Piya, taga agu kao'ena pemi'naba aeba Kotitisa aboramagina, aeba Kotiti atokaentine. ⁸ We, wasanama kampa agu kao'ena potami'naba, aeba Kotiti kampa atokaema, agowapa kampa agaye. Kampaye. Piya, Kotiba agu kao'ena nkgowe. ⁹ Pigoya, Kotiba yagarawapa ka'anto mintogana otaogana mampabipa tumintiyeye. Piya, taeba: Aeti atokaema e'wasaena maeyiyema, otaogana tumintiyeye. Piya pumagina, pi ntugarasa Kotiba agu kao'enawapa taetiba aboraramintiyeye. ¹⁰ Eya, agu kao'ena nkgoba mayama aborantiye: Piya, taeba agu kao'ena kampa potantokana, Koti aewa agu kao'ena puratamagina, yagarawapa otaogana, aguntaenarepa asu'a puragaikenaga mampabipa tumintiyeye.

¹¹ We, nabugai ntao'mitaba, Koti agu kao'ena puratamika, taeegeba pabiyama tao'mipa agu kao'ena puwaitakanaba kanarasakiye. ¹² Pigoya, ka yagaramaba aobisaba Kotipa kampa agantiye. We, taeba tao'mipa agu kao'ena puwaitakubompepa, Kotiba taeege miyeka, abekana, agu kao'enawapa tantabaipinti anosama waikiye.

¹³ Piya, Koti aeba Awamusawapa pako puratamika, taeba mayama abune: Taeba aege ka'ena puma miyokana, aeba tagupi miyaba miyema, abune. ¹⁴ Piya, tababa yagarawapa otaogana maga maga kina i'ikenaga tumintegi, taeba agamagi, pi nkawaga kamanaapa uma aborama miyune. ¹⁵ Piya, ka'waina aeba Isuka: Koti ntagarawe, yi'napa Kotiba aege miyegina, pi ntagaramaba Kotiti atokaema miye. ¹⁶ Piya, Kotiba agu kao'ena puratamikaba agamagi tamatiti pune.

Piya, Kotiba agu kao'ena nkgowe. Eya, ka'waina aeba agu kao'ena wantaga miyi'naba aeba Kotige miyegina, Kotiba aege miye. ¹⁷ Piya, agu kao'enawapa tantabaipinti anosagina au'wapa mayama aboraye: Taeba Koti antota'ena tamikibi ntagagaba kampa taekuru pune. Eya, ibantoba Karaisiti ae kanta puma taeba mampabi mintune. ¹⁸ Pigoya, ka'waina agu kao'ena potami'naba kampa aekuruba piye. Eya, taga agu kao'enamaba taekuruyenarepa agarubakasaye. Piya, ata ika mpaekenaga taekuruyenaba aboraye. Aibegina, ka'wainaba aekuru pi'napa, ae antabaipinti-ba Koti nkagu kao'enaba kampa anosama waiye.

¹⁹ Pigoya, Kotiba marupa agu kao'ena puratantika taeba agu kao'ena yaga miyune. ²⁰ Piya, ka'waina aeba ao'mipa ata anta pariwaitamagina: Kotipa agu kao'ena

potauwe, yipa, aeba kumpari iye. We, aeba aganta nkao'mipa kampa agu kao'ena potamipa, ayamabaya kampa aganta Kotipa agu kao'ena potakiye. Pipa kampaye. ²¹ We, Kotiba maya kamanapa uratantiye: Piya, ka'wainaba Kotipa agu kao'ena potami'naba, aeba ao'makeba pabiyama agu kao'ena potakana kanarasano, untiye.

Amatiti yagaramaba mabisaenaba asugasaye

5 Pigoya, a'ya'ma kina'miba: Isu aeba taga Karaisitiwema, abima ye'nagiba, igeba Koti ntagaraena puma miyewe. Piya, abawampa agu kao'ena pota'nagiba, igeba kaga a'ya'ma yagarawake agu kao'ena puwaitawe. ² Eya, taeba Kotiti agu kao'ena potama, unti kamana'wapa wasiyompeka taeba mayama abune: Taeba Koti ntagaramipa kaga agu kao'ena puwaitaunema, abune. ³ Piya, taeba Koti unti kamanapa wasiyompepa, taeba Kotiti agu kao'ena taga potaune. We, ae kamana'amaba kampa kuntaba tabiye. ⁴ Piya, Kotitisa aboranta'nagiba igeba mabisaenaba asugasawe. Piya, taeba Kotiti tamatiti potaompepa, pi tamatiti'enarempaba mabisaenaba aeguma maema metama asugasaye. ⁵ We, ke esegi puma mabisaenaba maema megasi piye. Piye: Isu aeba Koti ntagarawema, abima yeminaba, aeba asugasi piye.

Kotiba yagarawampa kamanapa uma arantiye

⁶ Piya, Isu Karaisiti aeba aborama yogawa agobikena wani mpaemagina, nagarikenaba korankapa airigintiye. Piya, wanitasa abiwane. Wanitasabe koratasabe agowapa aborantine. ⁷ Pigoya, Awamusapa tagantanama nkago mintana, pi Nkawamusa'amaba Karaisiti nkawaga kamanapa uma taga aboramegi abune. ⁸ Piya, pintanaba kakagami uma aborawe. Eya, Awamusana, wanina, korana suma, pi kakagaba igeba ka awaga aborawe. ⁹ Piya, wasanami nkiwaga kamana'pa taeba abune. We, Koti yemi kamana'amaba wasanami kamanapa igasaye. Piya, Kotiba Isukaba: Yaganene, yoga abuntune. ¹⁰ Pigoya, ka'wainaba Koti ntagaramati amatiti potami'naba, ae'wa nkagupipa Koti uma aborami kamana'ama nkau'wapa aboraye. Kampa Kotiti amatiti potami'naba, aeba Koti yagarawakaba awaga kamana untipa kampa abibebe piye. We, pika aeba Kotikaba: Kumpari yagarawe, uma

ata potaye. ¹¹ Pigoya, taga awaga kamanapa mayamawe: Kotiba e'wasaenaba tamika miyaba mikune. Pi nke'wasaenamaba yagarawampapisa aboraye. ¹² Piya, Koti ntagarari uma kabo pemi'naba, aeba pi nke'wasaena wantagane. We, Koti ntagarari kampa kabo pemi'naba, aetiba pi nke'wasaenaba kampa waiye.

E'wasaenaba taeti waiyaba miyema napiyeno

¹³ We, Koti ntagaramati timatiti pe kina'mitaba, ma kamanapa tigeti kaeyuwe. Piya, tigebe pi waiyaba e'wasaenaba ago maeyawema napiyiyoma, kaeyuwe. ¹⁴ Piya, taeba Kotikaba kampa taekuru punta ta'muntanabisa ae agori wano. Piya, taeba kampa taekuru punta, ka'enaga ae abukibintanaga abigakubompepa, kamanatepa aogima abikiye. ¹⁵ Eya, abigakenaenarepa abiyema, abintompeka, tao'maeyaka abigakenaenarempa nkau'wapa ago maekunema abima tagantanagaba yune.

¹⁶ Pigoya, ka'waina aeba agupa a'abibi agora kaikena aguntaena wanane. To aguntaena pekanaba, to ka yagaramaba agantanaba, aeba ao'yagaraga Kotipa abigakana, Kotiba e'wasaenaba pi nkao'yagaraba ameno. We, agupa agora kaikena aguntaenaba ka waintiye. Piya pemi ntagaragaba abigaoma naeba kampa yuwe. Kampaye. ¹⁷ We, a'ya'ma kampa arupu pemintanaba pipa aguntaenama nkau'wane. Piya, aguntaenama nkau'wapa kampa wasanama nkagupa agorapa kaikiye.

¹⁸ Piya, Kotitisa abora'nagiba agunta ki'i kampa aegaraga, agaune. Eya, Kotitisa aboranti ntagaramaba kabiwaitagina, ataenama nkagowamaba kampa ata puwaitaye. ¹⁹ We, taeba Kotitisa aborantokana, a'ya'ma mampabisa kina'miba ataenama nkagowama nkamentanti miyewema, abune. ²⁰ Piya, Koti ntagaraba aboramagina aogi napiyenaba tamiye. Eya, aeba taga ntagarama nkagowaka abibebe pukena napiyenaba tamiye. Pikaba abimagi, taeba tagantanama nkagori'pa atokaemagi, yagarawa Isu Karaisitige kaga aeti atokaeyune. We, aeba Koti mima, waiyaba e'wasaenama nkagowe.

²¹ We, uwaena yakarantontompitaba, tigebe ama kotipa tikabiwaitaiyo.

Yoni piya isa kaentiye.

2 Yoni

1 Naeba monota kabiyo ntagaramana, Koti ugatan-ti nkwa'e'makake yagaragakeri naeba ma nkisapa kaeyuwe. Piya, naeba taga kamanaka napima tigeke nabugaye. We, nae nabinto wanane. A'ya'ma taga kamana abibebe pe kina'miba, igeba kaga tigeke ibugaye. ² Piya, taga kamana'amaba ibaba taeti wain-tana, taeti waima waiyaba mikibika napima piyama yune. ³ Pigoya, Koti tabage, Isu Karaisiti taba ntagarabe, isigeba tagantana puma agu kao'ena puratamaginis, isigetisa awagaenabe, isintara'enabe, paruyenabe taeti waima waiyeno.

Agu kao'ename kamanane

⁴ Pigoya, ka'isa yagaragampigi tabarempa utarataisa puma tagantanaba aegaraka, naeba abima tabera na'mu puwe. ⁵ We, ma nkwa'e, ago kamanapa kapa kaema ugamuwe. Pipa kasa kamana kanta puma wanane. Paitaka'ya uramintanaga mayama ugamuwe: Taeba tao'mipa agu kao'ena puwaitanoma, yuwe. ⁶ Piya, paitaka'ya: Agu kao'ename ki'i waiyoma, Kotiba yogiri abintane. Piya, taeba unti kamana'wapa aegarakubompepa, taeba agu kao'ena pukenaenama nkagoba pukune.

Kumpari kina'mi kamanane

⁷ Pigoya, uwaena timiyo pikena kina'miba mam-pabinti nasewe. Igeba: Isu Karaisitiba au'yaga kampa aborantine, yewe. Piya kina'miba igeba timiyo puma Karaisiti kama kina'ena potawe. ⁸ We, tigeba titipa aogima kabiyiyo. Tigeba mono yugama nkau'wa kaisanaga kabima mima, aogi ika mpaekenaga aobi piyo. ⁹ Piya, ka'waina aeba Karaisiti kamanati kampa atokaenta atate to ki'i wakibipa, Kotiba aegeba kampa mikiye. Piya, to ka'waina aeba Karaisiti kamanati atokaeyakanaba, tababe yagarawampabe kaga aege mikibewe. ¹⁰ Piya, ka'waina aeba Karaisiti au'yaga aboranti kamana'nane. To kamana urite nasima tigege uma irosakiripa, tigeba wa'eritapa a-nkababuma, kayonenaba a-potaiyo. ¹¹ Piya, kayonena potakibi'naba, aeba agunta yugawa ao'maekiye.

Nagarikena kamanane

¹² Pigoya, urimikena kamana'nepa uwaena waitegi, naeba esapi kaesanagaba kampa nabegi, tigege waka, nawamupisa uma abenema, yuwe. Piya pekana, ta'muntanarepa anosakiye.

¹³ Pigoya, Koti otanti ka'nanto ntagaramiba: Aya pene, ugatawe.

Yoni piya isa kaentiye.

3 Yoni

1 Naeba monota kabiyo ntagaramana, nabugai ntao'yagara Kaiyasi kaetiba ma nkisapa kaeyuwe. Piya, naeba taga kamanaka napima akeka nabugaye.

²We, nabugai ntao'yagara, kae kagupa kanara monoti waintiyema, ago abuwe. Pabiyamagi, a'ya'maena kaega pempentanabe mikenanabe aogima waisanaga nabiye. ³Piya, ka'isa mono kina'miba kanama kaekaba: Taga ki'iba aegaraye, yugu abite tabe na'mu puntone. We, kaeba tagantanamanati nasenema, taga abintone. ⁴Piya, yagaranempiba taga ki'i aegarakaba abima tabera na'mu puwe. Piya pekana, tonamaba pi nta'muntananepa kampa asugaikiye.

Kaiyasi aogi yuga puntiye

⁵We, nabugai ntao'yagara, kaeba mono kina'miti kayokaya'ena puma iyo'maeyampepa, kamatiti'enama nkau'wapa aogima aborane. Eya, namu'isa mono kina'miti pabiyama aborampepa anosama asugasaye. ⁶Piya, ka'isa iyo'maentampe kina'miba monota ai'aru pompe kina'miteti irosa'ma agu kao'ena puwaitampe ntanaraka uramewe. Piya, kaeba Koti ntugaraka napi-ma ke'isaena iyo'maeyagana, kanarasano. ⁷Piya, igeba Karaisiti ntugaraka mawaipa atate namu'i wama namu'isa kinatasaba ikapa kampa maeyaka iyo'maeyo. ⁸We, taeba piya kina taga kamana'ama ntugara iyo'maekenaga ke'isaena imekana, kanarasakiye.

Tiyoterepisi aeba ataena puntiye

⁹Pigoya, naeba ka'isa kamanapa monota ai'aru pe kina'mititi ago kaentone. We, Tiyoterepisi aeba paitama

tabe misanaga pemi ntagaraba, aeba tae kamanapa kampa abiye. ¹⁰Piya, naeba tigeti uma irosakubopa, pintana pemikaba kamanapa ukuwe. Aeba taekaba ata kamana uma kumpari urataye. Pi abiwane. Aeba mono kinapa kampa kayonena puwaitamagina, to ka'isa kina kayonena puwaitakena pegana, akunkitama mono ai'aruyenabisa igarubaye.

Timiteriyasi aeba aogiyena puntiye

¹¹We, nabugai ntao'yagara, kaeba ataenamapa ankaega'ma aogiyenamana aegarao. Piya, ka'waina aeba aogiyena pemipa, aeba Kotitisa aborantiye. To ka'waina aeba ataena pemipa, aeba Koti nkagoba kampa aogima agantiye. ¹²Pigoya, a'ya'ma kina'miba Timiteriyasi nkagega'e asagayuyewe. Piya, tagantanama nkagowamaba tabe agiga'e kaga aboraye. Piya pegi, naegeba ae agega'e asagayuyogana, awaga kamana'nepa taganema, ago abene.

Nagarikena kamanane

¹³Pigoya, urimikena kamana'nepa uwaena waintegi, naeba esapi kaesanagaba kampa nabiye. ¹⁴Piya, naeba karu'ena tigeti waka, nawamupisa uma abenema, yuwe.

¹⁵Paruyenaba kaeti waima waiyeno. Tao'miba: Aya pene, yewe. Kaeba a'ya'ma pita'i miye taokina'mikaba: Aya pewe, uwaitao. Yoni piya isa kaentiye.

Yuta

¹ Nae Yuta, Isu Karaisiti kayokaya yagara mima, Yemisi nka'nantowe. Piya, taba Kotiba agu kao'ena puma utaritama Isu Karaisiti atokaentaka kabiritai kina'mititi, ma nkisapa kaeyuwe. ² Pigoya, Koti nkantara'enabe, paruyenabe, agu kao'enabe tigeti waima waiyekana anosano.

Akayukena kina'mi kamanane

³ We, nabugai ntaokina'mitaba, maru'enaba naeba esa kaema a'ya'ma kina'mite tau'ikenanama nkagowapa urimisanaga nabugantiye. Pigoya, ibaba pika wanane. Naeba tonaraka ma kamanapa kaeyuwe. Piya, ka yaganto Kotiba aeti atokaeyompe kina'mititi tamatiti'enaba aboraramintegi, pi tamatiti'enaretapa tigeba aogima kabima mima, akaya kamanapa aebasanaiyoma, urimuwe. ⁴ Piya, ka'isa kamparagaena pe kina'miba agowaipa kakaurite kanamagini ai'aruyenatipintiba ubasintawe. Pi kina'miba igeba Koti nkawagaenawapa maema a'wae puma, i'ni ntapiyenawaipa aega'magini kumiyena puma, ka tabe yagarare, Wa'ega Isu Karaisitipa ikabitawe. Igeka paitaka'ya Kotiba: Kamana uwaitakuwema, untine.

⁵ Pigoya, tige ago abiwaenta kamanapa to kakema urimekiri abiyo: Piya, paipa Wa'egawamaba Isureyo kina'mi nki'ima Isipi marisa ibabute me itamagina, aintiba kampa aeti imatiti pume kinapa iyeguntiye. ⁶ Piya, paipa ka'isa enisore kina'miba kabiyume mparuta kampa agora mima taga wa'ewaipa kaintane. Piya puguna, Kotiba waiyaba iga'narasa kirokaewaitantegini igeba a'abibisa tununtanabinti miyigina, Kotiba ae'wa tabe yagaba kamanapa uwaitakiye. ⁷ Piya, paipa Sotomu kina'mibe Komora kina'mibe pi kuma'ama nkawarisa kina'mibe, igeba ata enisore kina'miba ke'wai kaintasa puma atate kumiyena puma waba to wa uma paibogana to wae ampa paibogana puta wantawe. Piya puguna, Kotiba: Agate tiyekuru piyema, esegi yakutasa agora iyegugaintine.

⁸ Pigoya, tigeti abora kina'miba pabiya pewe. Igeba amontabi mpikena kanta puma mima i'waipa i'nintana potamagini kiya kina'mi kamanapa ikabitamagini, inatisa e'wasaenayaga kinakaba ikayasuwaitawe. ⁹ Piya, paipa kewamaba Mosese nkau maekenaga yogana, marusa enisore yagara Maikoro aeba: A'a-o, umagina maka untase. Piya puntamepa, Maikoroba kampa ataenaba puma, antotapa kampa akayapa otantine. Kampaye. Aeba: Antotapa Wa'egawamaba ugatakiye, omintiye. ¹⁰ We, ma kina'miba kampa agantanagaba karu'ena akayasewe. We, kabu yagama

ntapiyena waintisa puma, igeti wasanama ntapiyena-ba waintegini, pi kipa atagana aintiba napiyenawaimpa nkagomaba ipi pima antotapa iyegukiye. ¹¹ We, igeba ataenabi mpikibewe. Piya, Keni wasana aeguntisa puma, igeba piya puta nasewe. Piya, Peramu puntisa puma, igeba tabe ikankai maekenaga napiyaba miyewe. Piya, Kora aeba Koti kamana akayuntisa puma, igeba piya pekana aintiba antota'enaba kaga imima iyegukiye.

¹² Piya, agu kao'enaritasa tigeba aki puma nakena pigini, igeba i'nintana tamakaema ara'ena puma abuyasa pisa puntini, ige'wai ntapiya nama iga'e paga paga puma kampa inipa pewe. Igeba ka kampa aeyami ibina mpanta kanta puma miyegana, esibawama agarubagina nasisa pewe. Eya, igeba yawama kampa a aenta asa wagina wasanama ikasamisa pewe. ¹³ Piya, tabe kayo waninkama tabera aigayo'ya pegina akagawa irisa puma, igeba pami pukenaenawaipa aborawe. Piya, igeba noriwama ogasi ankagasi pemisa puma igeba ata a'abibisa tununtanabinti agora mikenaba igeti uwaitantine.

Kamparaga ikantanawaine

¹⁴ Pigoya, Antamu aeba paitama aborama kanama tonaentisa tarumaema pogana Inoki aboramagina, aeba poropete kamanapa maya uma aborawaimintiye: Abo. Wa'egawamaba aeba uwoma aota kina'wantaga tumimagina, ¹⁵ a'ya'ma kina antota ika nkimikena tumegi agauwe, untiye. Eya, a'ya'ma Koti ikabita kamparaga kinapa a'ya'ma kamparagaena punta kamparaga yugawaika kamanapa uwaitamagina, pi kamparaga agunta kina'miba ata otanta kamanatakaba antota'enaba imikena tumegi agauwe, untiye. ¹⁶ We, pi kina'miba wasana ika'i obisobi suma, imo puyaba mima, igu i'nintanawai aega'ma, tabe a'yugu kamana uma igebi-go'ena puma, kota paibukenaraka ikaragara kamana-pa yewe.

Tigeba timatiti'enaba upebe piyo

¹⁷ We, nabugai ntao'mitaba, Wa'egare Isu Karaisiti nkaposoro kina'miba aborakibintanaga kamanapa untane. Tigeba pika to kakema aogima napiyiyo. ¹⁸ Igeba mayama urimewe: Ainti agogo yaga agarosakanaba, monota karana pukibe kina'miba aborama Kotipa ikabitama igu i'nintanawaipa puta nasikibewe, untawe. ¹⁹ We, piya pukibe kina'miba apako pikenaenaba aborakibewe. Eya, igeba mabisa kina'mi ntapiyena aegaraigina, Aota Awamusa'ama igupipa kampa mikiye.

²⁰ Pigoya, nabugai ntao'mitaba, tigeba esegi puma aota timatiti'enaripa puyaba mita iyigina anosano. Tigeba Aota Awamusa'ama nkesegiyenarasa nunamu yiyo. ²¹ Tigeba Koti nkagu kao'enabi ubasiyaba miyiyo. Piya, Wa'egare Isu Karaisiti nkantara'enama nkau'wapa aboragiri, tigeba miyaba aumaba maekibewe. Pika yokege piyo. ²² Tara igi napiye kina'mipa ka'isaba ibawage piyo. ²³ Piya, yakupisa iso itasa puma, to ka'isa kinapa i'iyiyo. Tigeba tiyekuru puma to ka'isa kinapa tintara puwaitama iyo'maemagiri, arirasa i'nintanawaika tiyekuru puma apasanaiyo.

Kotiti ta'mu potakena kamanane

²⁴ Pigoya, Kotiba ware'nasanaga aogima kabiritakena yagarawe. Eya, aeba abuyasa kampa punta kina aboraritaigiri ti'mu pigina, e'wasaenawapi tiba puritakena piye. ²⁵ Piya, Koti aeba ka'anto mima, Wa'egare Isu Karaisiti ntugarasa tau'iyie. Pigoya, asagayukenaenabe, e'wasaenabe, kabiratakenaenabe, esegiyenabe, paipe ibabe a'ya'ma to yagabe, aeti waima waiyeno. Tagane.
Yuta piya isa kaentiye.

Areberesoni

¹ Pigoya, ma kamanapa Isu Karaisiti aboranti kamanane. Piya, agarosama aborakibintana kayokaya kina'wa iyakikenaga Kotiba Isu uma aboramintiye. Aboramogana, Karaisiti aeba enisore kina'wa otaogana kayokaya yagarawa Yoninteti tumpa aboranamintiye. ² Aiboga, Yoninaba Koti aboranti kamanape Isu Karaisiti nkawaga kamanape abimagi: Pi-pa tagantanawe, untuwe. Eya, a'ya'maema aganton-tanagaba: Tagane, untone.

³ Piya, wasanamaba ma poropete kamanapa aisuma awamupisa uma aborai'na, aeba a'muntanabi mpikiye. Piya pegiri, wasanamiba ma kaeyo kamanapa abima aegara'nagitaba tigebe kaga ti'muntanabi mpikibewe. Eya, pi kanapa agarosaye.

Yoniba monota ai'aru pume kina'miti esa kaentiye

⁴ Nae Yonina, ma kamanapa tonaentisa tara umaema monota ai'aru pukenaenata Esiya mari wainti, tigeti kaeyuwe. Piya, Koti aeba iba mintipe, pai mintantipe, ainti mirite wakibipe, aepisa awagaenabe paruyenabe tigeti waiyeno. Eya, Kotipisabe, ae wa'ega aemu yabaera miye tonaentisa tara umaema Awamusa'ama nkagobisabe, ⁵ Isu Karaisitipisabe, awagaenabe paruyenabe tigeti waima waiyeno. Piya, Karaisiti aeba tagantana aboraraminti, aeba purintapisa paitama asimagina, mabisa wa'egamipa kabwaitaye.

We, aeba agu kao'ena puratamagina, korankatasa aguntaenarepisa akariyobatatamagina, ⁶ ka'ena puratama kabiratamagina, ae'wa nkabawampa Kotiti mono kiye kina kanta puma miyiyoma, uratantiye. Piya puntegi, ae agega'eba asagayuyekana kabiratayaba miyeno. Tagane.

⁷ Abiyo. Aeba ibinankama nkakapi ampa aborakini a'ya'ma kina'miba iyowaitasaagakibewe. We, a'ya'ma ita atama aegunta kina'mibe kagaagakibewe. Pigoya, a'ya'ma maga maga kina'miba agama aeka iyekuru puma intara pukibewe. Kanarana, aborao. Tagane.

⁸ Piya: Naeba paitanta yagara mite aintisa yagaraba mite puwe, Wa'ega Kotiba piya iye. Eya, Koti aeba iba mintipe, pai mintantipe, ainti mirite wakibipe, aeba taberaka'yane.

Yoniba Karaisiti nkaoga'ena agantiye

⁹ Nae Yoni tiyo'yagaranawe. Naeba tigege Isuti atokaema mimagi tauki nakiyenarepa aesaga'magi, Koti kabiratakenaenabi ubai'ma, tigege kaga paebume mima monoka asima esegima miyuwe. Piya, naeba

Koti aboranti kamanape Isu nkawaga kamanape aborasanaga akuntatama nagarubakasugu, wani nkakapisa Patimosi mara mintantuwe. ¹⁰ Piya, ka yaga, Wa'egawama nkaota yagaba, naeba Awamusa'amati atokaema kasa'enaba agauwagana, naka'isa ka tabera awamu aga maya uma pikuri aga usu puntiye:

¹¹ A'ya'maena agampentanaba esapi kaemagina, tonaentisa tara umaema monota akibukenaenara atagana wano. Piya, Epesasi kinape, Simena kinape, Pegamami kinape, Tiyatira kinape, Satisi kinape, Piratepiya kinape, Areyotisiya kinape, igeti kaema atagana wano, unatantine.

¹² Piya unataoga, naeba kamana unamemi'napa agakenaga a'wae puntuwe. A'wae pumagi, tonaentisa tara umaema korirasa pumaranta kani waintoga agauwapa, ¹³ pi kani'ama nkakapipa ka yagara, aeba wasanama ntagara kanta puma mintoga, agantuwe. Piya, aeba e'ero kai potama, abamukantiba korirasa pumarantatasa aebarakima ki u'mawe. ¹⁴ Piya, a'nope abiyape wae puwama, sipisipiwama nkaya kanta puma, wae nkibina kanta puntiye. Piya pogana, aowamaba yaku ikisu pogana, ¹⁵ agisawamaba, tabe yakunkama kapa kaema i'nintanawa kaigasagina ta'nera'ne pisa pogana, awamu'wampaba tabe wani nkabawama yisa suntiye. ¹⁶ Piya, aeba ayatakanti tonaentisa tara umaema nori u'ma mintogana, awamupisaba ka paroya ntogipa torirori agana wainta yogipa aboraogana, aowawamaba e'wasa puwama, pa nkesegi pataisa poga agantuwe.

¹⁷ Naeba piyama agategi, agisabi pu'wanta kina kanta puma ware'nantuwe. Piya puwagana, aeba ayatakanti natama, maya untiye: Kaekuruba a-po. Naeba paitanta yagara mite aintisa yagara mite puma, ¹⁸ naogama mintuwe. Piya, paipa nae purintoka, we, ibaba naogama miyaba miyuwe. Piya, naeba purikenarasa kibe karasa kibe uruntuwe. ¹⁹ Piyama kaeba pintana agampentanaba esapi kaeyo. Eya, iba waintintanagabe ainti aborakibi ntanagabeba kaeyo.

²⁰ Pigoya, kaeba tonaentisa tara umaema nori nayatakanti waintegina agampepe, tonaentisa tara umaema korirasa pumaranta kani agampepe, pipa awame'enawe. Pi'na nkagowapa mayamawe: Pi tonaentisa tara umaema kanipa, pabi tonaentisa tara umaema monota ai'aru pukena kinane. Pi tonaentisa tara umaema noriba, pipa pi mponota ai'aru pe kinami kiye kinanema, unamintiye.

Epesasi kina'mi nkisane

2 Pigoya, Epesasi kumata monota ai'aru pe kina'mi kiye yagaramati kamanapa mayama kaeyoma, unamintiye: Naeba nayatakanti tonaentisa tara umaema noriba u'urinta, tonaentisa tara umaema korirasa pumaranta kani'ama nkakapintiba naso ntagaramana, naeba ma kamanapa kaetiba atauwe, iye:

² Piya, naeba a'ya'ma monota tiyapisaenabe, araga ntugaripe, paebuma mima kuntaena aesaga pentanaripe, ago agantuwe, iye. Eya, tigepe kamparaga kinakaba kampa tibegiri, kumpari kamana: Taeba aposororawe, ye kina'mi nkagowaipa a'yigimpa agama kumpari'enawaipa aboraga, pipa agauwe, iye. ³ Piya, tigeba naekaba paebuma mima kuntaena aesaga'ma esegima asimagiri, tiyakitaba kampa pega, agauwe, iye. ⁴ We, tigeti ka kamana uritauwe, iye. Piya, maru'enaba naeti agu kao'enaba aogima punatantawe. Pipa ibaba kasawe, iye. ⁵ Piya, paipa tigeba aogiye-na puntakiri, ibanto ago kaite ware'nawawe, iye. Pika napimagiri tigu a'wae pumagiri maru'ena puntasa piye, iye. Piya kampa pukibepa, kanetipa marunkatasa tumpaegaikuwe, iye. Eya, kampa tigu a'wae pukibepa piya pukuwe, iye. ⁶ We, kapa tige pega naeba abogana kanarasaye, iye. Piya, tigeba Nikorasi tumpi pentanaba kampa tibugagina, naekeba kampa nabugagina kanarasaye, iye.

⁷ Piya, wasana ageyaga kina'maba Awamusa'ama monota ai'aru pe kina'mi uwaimemi kamanapa abeno, iye. Pigoya, wasanama mono yuga puma agaikibipa, naeba otakana wasanama e'wasaena amikena yamankapa maekiye, iye. Eya, pi ntamankapa Koti nkauka kumata waintakana amekana nakiyema, Isu piya untiye.

Simena kina'mi nkisane

⁸ Pigoya, Simena kumata monota ai'aru pe kina'mi kiye yagaramati kamanapa mayama kaeyoma, unamintiye: Naeba paitanta yagara mite aintisa yagara mite punta, nae purintoka ibaba naogama miyuwe, iye. Piya po ntagaramana naeba ma kamanapa kaetiba atauwe, iye:

⁹ Piya, tiki nkaiyena tigeti aborarimegi, naeba tigan-tuwe, iye. We, tigeba mantabinti uwaena kutapa akibewe, iye. Piya, ka'isa kina'miba igeba: Yuta kinatawe, yepa, pipa tagapa kampaye. Igeba Satani tumpi akaya-suritapa, pipa abuntuwe, iye. ¹⁰ Pigoya, aro ntaganto tigetiba kuntaenaba aborarimekiripa, pikaba a-tiyekuru piyo, iye. Abiyo. Kewamaba tige tikapisa ka'isa kina-pa timiyo pusanaga tiyesagayuma iga'nabi maeburitakiye, iye. Piyama tigeba tiki nakiyenaba nayatara'mu yaga maeyigina a'ya wakiye, iye. Eya, tiyeguyigiri pu'wantiripa, timatiti'endaripa a-kasiyo, iye. Piyama aogima mikibepa, Kotitisa e'wasa antotapa timukuwe, iye.

¹¹ Piya, wasana ageyaga kina'maba Awamusa'ama monota ai'aru pe kina'mi uwaimemi kamanapa abeno,

iye. Pigoya, wasanama mono yuga puma agaikibipa, aintisa purikenaenamaba kampa ataba potakiye, Isu piya untiye.

Pegamami kina'mi nkisane

¹² Pigoya, Pegamami kumata monota ai'aru pe kina'mi kiye yagaramati kamanapa mayama kaeyoma, unamintiye: Naeba paroya ntogipa torirori agana wainta yogipa uro ntagaramana, naeba ma kamanapa kaetiba atauwe, iye:

¹³ Naeba miye kuma'ama nkagoba abintuwe, iye. Pitapa Satani nkaemu yabae waima kabiwaitagiri, nae nagega'eba esegima araku'ma kampa nagasaga tigauwe, iye. We, paipa Antipasi aeba tigege mintana, amatiti'enaba kampa kasima nae nawamu aboraogini aeguyuguna, Satani mintemi nkwa'e pita'i purintiye. Tigeba pi ntagaba naeti timatiti'endaripa atamagiri kampa tikabitaugu, agantuwe, iye. ¹⁴ We, naeba tigeti ka'isa kamanapa uwa waintiye, iye. Piya, paipa Peramuba Perekipa omogana, aeba Isureyo kina'miba igi-saimisa'ma ware'nakenaenawaipa aboraogini, igeba ama kotiti muta ataume ntanintaba namagini kumiye-na puma agunta puntawe. We, tikapisa ka'isa kina'miba Peramu puntisa puma pi ki taku'ma upebe pega, kamanapa uritauwe, iye. ¹⁵ We, pabiyamagini tigetisa ka'isamiba Nikorasi tumpi kamanapa taku'ma upebe puma ata pewe, iye. ¹⁶ Pigoya, pika tigu a'wae piyo, iye. Piya, kampa pigipa, aro ntaganto tigetiba wamagi, pi kina'mipa nawamupinti paroya ntogi waintitasa kama puwaitakuwe, iye.

¹⁷ Piya, wasana ageyaga kina'maba Awamusa'ama monota ai'aru pe kina'mi uwaimemi kamana abeno, iye. Pigoya, wasanama mono yuga puma agaikibipa, naeba ka'isa mantabintisa kakanta mana naninta amimagi, taberabe yabapa kaga amukuwe, iye. Piya, pi ntabata aoso agiba kaeyakana, maekibi'naba ae abintowa agowapa abikiye, Isu piya untiye.

Tiyatira kina'mi nkisane

¹⁸ Pigoya, Tiyatira kumata monota ai'aru pe kina'mi kiye yagaramati kamanapa mayama kaeyoma, unamintiye: Naeba Koti Ntagaranaga, naowamaba yaku ikisu pegi, nagisawamaba kapa ta'nera'ne pisa pegi, piya miyo ntagaramana, naeba ma kamana'nepa kaetiba atauwe, iye:

¹⁹ Piya, naeba a'ya'ma monota tiyapisaenabe, agu kao'endaripe, timatiti'endaripe, kayokaya'endaripe, paebuma mima kuntaena aesaga pentanaripe, ago agantuwe, iye. Eya, tige maru'ena puntantana ibantoba asugasaga agauwe, iye. ²⁰ We, tigeti ka kamana mayama uritauwe, iye: Piya, tige tikapipa ka Yesebe kanta wae uwa atagana miye, iye. Pi nkwa'e'maba: Naeba poropete wae'nawe, uma, aeba yoga kina'nepa amiyo'ena puwaitama kumiye-na puwaiyakegini, a'yugu puma ama kotiti muta ata ntanintaba naga, tigeti kamanapa uritauwe, iye. ²¹ Piya, ae agu a'wae penema, ka'isa yagaba uwa ataogana, kumiye-nawaka-

ba kampa agu a'wae punta, akabitaye, iye. ²² Abiyo. Naeba tabe inu aboramimagi, pi nkwaeke kumiyena pe kina'miba ae'wantanara kampa ikabitakibepa, tabe iki nakiyenabi kaiwaitakuwe, iye. ²³ Piya, a'ya'ma araga yagarawapa iyeguyekini purikibewe, iye. Piya pekini, a'ya'ma monota ai'aru pe kina'miba igeba nae igu'amabe napiyenawaipeba aguyosa'ma aborao ntagaranagini abikibewe, iye. Piya, a'ya'ma pukibentanaraka antota'enaba ka ka aborarimukuwe, iye.

²⁴ Pigoya, a'ya'ma to Tiyatira miye kina, pi ata kama kampa abe kina'mititi ma kamanapa kaeyuwe, iye. Eya, ka'isamiba pi ata kamanaka: Pipa Satani ntago kamana'wane, yewe. Pi ntagoba kampa abe kina tigeti ma kamanapa kaeyuwe, iye. Piya, naeba maya urimuwe, iye: Piyama tiboboriba kuntaenaba to kakemaba kampa atauwe, ²⁵ tigeba mono abintapa upebe puma urintigi, naeba irosano, iye. ²⁶ Pigoya, wasanama nae'enaena aega'ma purite wama kampa natamagina, aeba mono yuga puma agaikibipa, naeba esegiyena amekana aeba maga kina paitawaitamagina, kabiwaitakiye, iye. ²⁷ Eya, nabanempa esegiyenaba namintisa puma aepa amekana ka'masa puma aeni kasutasa kabiwaitakiye, iye. Eya, magabu aeguma ayasagasasa puma piya puwaitakiye, iye.

²⁸ Piya, naeba abayarasa nori amato potama e'wasa potakuwe, iye.

²⁹ Piya, wasana ageyaga kina'maba Awamusa'ama monota ai'aru pe kina'mi uwaimemi kamana abeno, Isu piya untiye.

Satisi kina'mi nkisane

3 Pigoya, Satisi kumata monota ai'aru pe kina'mi kiye yagaramati kamanapa mayama kaeyoma, unamintiye: Naeba tonaentisa tara umaema Koti Nkawamusa'ama nkagobe, tonaentisa tara umaema noribe uro ntagaramana, naeba ma kamanapa kaetiba atauwe, iye:

Piya, naeba a'ya'ma monota tiyapisaenaba ago agantuwe, iye. Piya, wasanami tigagiripa, tigeba aoganta mintasu pewe. We, tige tigupa ago pu'wasu piyema, iye. ² Piya, tige pentanamaba Kotinempa nkaobipa kampa aogi pegi agauwe, iye. We, tigeba purikena pepa, uwaenantanto esegiyenaripa waintiya, tigeba asima tiyogama uwa waintintanaba esegima arakuriyo, iye. ³ Piya, paipa tigeba aogi kamanapa abima maentawe. Pika to kake napima abibebe puma tigupa a'wae puma kabiyiyo, iye. Piya, tigeba kampa asinta waitamikibepa, naeba ku kina kinaisa puma tigeti kanakuwe, iye. Eya, nae kanapa kampa abintapa kanakuwe, iye. ⁴ Pigoya, Satisi kumata tikapisa tarantomiba uwa mima itasaenawaipa kampa i'nintanaba pegana kanarasagini, igeba waentanamana purite, naege nasikibewe, iye. ⁵ Piya, wasanama mono yuga puma agaikibipa, aepa wae kai amekana pureka, agega'ewapa e'wasa maekena isapipa kampa asu'a pukuwe, iye. Eya, agega'ewapa nabanempa nkaobipe enisore kina'wampi nkiyobipe uma aborakuwe, iye.

⁶ Piya, wasana ageyaga kina'maba Awamusa'ama monota ai'aru pe kina'mi uwaimemi kamanapa abeno, Isu piya untiye.

Piratepiya kina'mi nkisane

⁷ Pigoya, Piratepiya kumata monota ai'aru pe kina'mi kiye yagaramati kamanapa mayama kaeyoma, unamintiye: Naeba aota taka'ya, taga taka'ya mimagi, Tebitinta kiba uruntuwe, iye. Piya, naeba kabe aigekanaba ka'wainaba kampa akuneka, to akunekanaba ka'wainaba kampa aigikiye, iye. Piya pukena yagaramana naeba ma kamanapa kaetiba atauwe, iye:

⁸ Piya, naeba a'ya'ma monota tiyapisaenaba ago agantuwe, iye. Agaiyo. Tiyoriba kabeba a'waitaogana waitikana ka'wainaba kampa kanarasama akunikiye, iye. Piya, naeba ago abintopa, tigeti uwaena esegiyenanto waintegiri tigeba kamana'nepa upebe pumagiri, naeka kampa tikabinatawe, iye. ⁹ Abiyo. Ka'isa kina'miba igeba: Yuta kinatawe, yepa, pipa tagapa kampaye. Igeba Satani tumpi kumpari yewe, iye. Abiyo. Naeba ige puwaitakini, igeba tige tigusabi ampa irakabima mima, nae agu kao'ena puritaontanaba agama abibebe pukibewe, iye. ¹⁰ Pigoya: Paebuma mi ma kuntaenaba aesaga piyo, uriminto kamana'nepa tigeba wasintawe, iye. Pika aintiba tabe kuntuyenaba a'ya'ma maga kina'miti aborasanaga kabiritakuwe, iye. ¹¹ We, naeba agarosama irosakuwe, iye. Wairitantintanaba upebe puma ka'waina e'wasa antota'endaripa tiparisanaga esegima kabiyiyo, iye. ¹² Piya, wasanama mono yuga puma agaikibipa, naeba asitakana aeba Kotinempa nkaota namapisa wage kanta puma, aeba aota namapa kampa kaite wakiye. Kamparaka'yane, iye. Piya, naeba Kotinempa nkagega'eba aeti kaemagi, Kotinempa kuma'ama nkagega'ebe aeti kaga kaekuwe, iye. Pi kuma'amaba Kotinempatisa mantabintisa tumpa aborakiye. Pipa kasa Yerusalem kumane, iye. Piya, nae'ne kasa naginekeba kaga aeti kaekuwe, iye.

¹³ Piya, wasana ageyaga kina'maba Awamusa'ama monota ai'aru pe kina'mi uwaimemi kamanapa abeno, Isu piya untiye.

Areyotisiya kina'mi nkisane

¹⁴ Pigoya, Areyotisiya kumata monota ai'aru pe kina'mi kiye yagaramati kamanapa mayama kaeyoma, unamintiye: Naeba taga kamana'ama nkagonaga, a'ya'ma Koti nkawaga kamanapa uma arupu puma tagantana po ntagara nawe, iye. Eya, naeba a'ya'ma Koti pumaranti ntanama paitawaitanto ntagaramana, naeba ma kamanapa kaetiba atauwe, iye:

¹⁵ Piya, naeba a'ya'ma monota tiyapisaenaba ago agantuwe, iye. Tigeba yoganepa kampa esegima puma mu'mu'enaba kampa pewe, iye. Tigeba kampa agora tikabinatama esibaena kantaba kampa puma miyewe, iye. We, nae nabemika esiba pusiwo, mu'mupaya pukibewe, iye. ¹⁶ Piya, tigeba mu'mutaka'yapa kampa puntiri, esibaraka'yapa kampa puntiri, isibakapi

mima amuntana puma miyeka, nawamupisa muyena puritama ntagigaye, iye. ¹⁷ Piya, tigeba mayama yewe: Taetiba uwaena kutapa waintegi, kanara maenta, ka'enagaba kampa kusiba pune, yewe, iye. Pipa kamparaka'yane. Tigeba agorika aibo pewe, iye. Piya, tigeba ata maru mpiyegini, intara puritagiri, kusi kina miyegina, tiyori kaentegiri, uwa tika mintawe, iye. ¹⁸ We, pika ma ntapiyenane maema aegaraiyo, iye: Piya, naepisa kori yakupi kaeyakana aborama narentare pekiri ika pumagiri, tigetiba aki piyo, iye. Piyama, tigeba naepisa wae kai ika pumagiri, ti'amaka tinintana pusanaga airari kaeyiyo, iye. Piyama, naepisa tigeba tiyobisa tusaena apa ika pumagiri tiyobi atama agaiyo, iye. ¹⁹ Piya, naeba agu kao'ena puwaitao kina'mipa iyeguma arupu puwaitauwe, iye. Piyama, tigeba esegima napi napi puma tigupa a'wae piyo, iye. ²⁰ Agaiyo. Naeba kabera asima mimagi aiwakarusuwe, iye. Piya, ka'waina kamana'nepa abitegina a'wainataka, naeba aeti ubai'ma aege naninta nakana, aeba naege kaga nakiye, iye. ²¹ Piya, wasanama mono yuga puma agaikibipa, naeba: Kanarane, otakana, wa'ega kina'mi nkiyemu yabaeneta naege ampikiye, iye. Piya, paipa naeba agasuwagana, nabanempaba wa'ega kina'mi nkiyemu yabaewapa namoga aege mintantosa puma, otakana naege ampikiye, iye.

²² Piya, wasana ageyaga kina'maba Awamusa'ama monota ai'aru pe kina'mi uwaimemi kamanapa abeno, Isu piya untiye.

Mantabintiba Koti nkagisewe

⁴ Pi kamana unamoga, mantabinti agauwapa, ka kabiba a'wai waintoga agauwagana, marusa awamu, pikuri'ama yemisa puma unaminti nkawamu'ama to ka maya uma unamintiye: Kaeba mata iyega, ainti aborakenaenaba kayakekana agao, unamintiye. ² Piya unamoga, agora uma Awamusa'amati atokaema mima agauwapa, mantabinti Wa'egawama nkaemu yabaeba waintiti ka'waina mara'mintoga agantuwe. ³ Pi mara'mikena yagaraba aeba taberabe yasipa yabape tete koniriyo yabape ta'nera'ne pisa puma mintoga agantuwe. Piya, pi nkaemu yabaera ka kobawama yanta emero yabankama e'wara e'wara pisa puma ainkintoga agantuwe. ⁴ Piya, pi nkaemu yabaera to 24-wa wa'ega kina'mi nkiyemu yabaeba ainkintogini, 24-wa anasa kina'amana kana iyemu yabaera mintugu agantuwe. Igeba waentanamana potamagini, i'notiba korirasa pumaranta wa'ega kina'mi taminoku purintugu agantuwe. ⁵ Piya, Wa'egawama nkaemu yabaerasaba apayaena puma aga uma antaru yoga abintuwe. Pi nkaemu yabaewama nkaowariba tonaentisa tara umaema kani ikegana e'wasa poga agantuwe. Piya, pi kanipa tonaentisa tara umaema Koti Nkawamusa'ama nakgowe. ⁶ Piya, pi nkaemu yabaewama nkaoriba tabe kayo wani kantaba poga agantuwe. Pipa pemonta kanta puma agabasasa pantiye.

⁷ Piya, maru aoganta kina'maba arayonima nkaoga pogana, ainti aoganta kina'maba purumaka nkaoga

pogana, kakagaenamaba wasanama nkaoga pogana, tarawa tarawa'enamaba pa'wakena kegeba nkaoga pantiye. ⁸ Pi tarawa tarawaki iyoganta kina ka kina tonaentisa ka'umaema igaga waintogana, uwaena iyo intabaipintibe itibe pumaewaintoga, agantuwe. Aibuwagini, igeba arape asekaepe iniba mayama uyaba mintantawe:

Taberaka'ya Wa'ega Koti aeba aota, aota, aota'yaga mintiye.

Aeba pai mintantipe, iba mintipe, ainti mirite wak-ibipe, taga taka'yane, piya untawe.

⁹ Piya, iyoganta kina'miba igeba aemu yabaera miyaba miyemi'na nkagega'eba maete ima asagayuma i'mu potawe. ¹⁰ Piya pegini, 24-wa anasa kina'miba aemu yabaera miyemi'nakaba irakabitama parokaemagini, a'ya'ma yaga miyaba miyemi'na nkagisewe. Eya, igeba wa'ega kina'mi taminoku'waipa pi nkaemu yabaera maebuma amintini, ini mayama yewe:

¹¹ We, Wa'egare, Kotirekawe. A'ya'ma kina'miba kae kagega'eba maete ima asagayigina, esegiyenagampa uwaesakana kanarasakiye, yewe.

Piya, kaeba a'ya'maenaba aborantampene. Eya, kabemika a'ya'maenaba aborantampepa uwa waintika kagiseno, piya yewe.

Yoniba asaemaranta isa agantiye

⁵ Piya, Kotiba aemu yabaera mara'mimagina, ay-atakantisa au'isa esapa u'urintoga agauwapa, aoribe aka'ibe awa'ena waintogana, arakurikena ka'me tonaentisa tara umaema waintoga agantuwe. ² Aiboga, naeba agauwapa, esegi enisore yagaramaba taberasa kega'e uma maya untiye: Kebaya aogi yagarama, ma nkisapa a'waima asaemaranta ka'meba akaosakana kanarasakiye, untiye. ³ Piya uma aguyosagaogana, mantabintisabe, mampabisabe, mawama nkantabaipintisabe, a'waima agakena yagaraba kapa kampa mintantiye. ⁴ Eya, ka yagaramaba kanarasama pi nkisapa a'waima agakena yagaraba kampa agaoga, naeba tabera kube'ena puntuwe. ⁵ Piya puwagana, anasa kina igetisa ka'waina maya unamima untiye: Kaeba a-kube'enaba po, untiye. Abeno. Yuta kina'mi tupisa araiyoni yagaraba asu againti'na, aeba againti nkesegiyenarasa tonaentisa tara umaema asaemaranta ka'me akaosa'ma pi nkisapa a'waikiyema, unamintiye.

Yoniba sipisipi awaro agantiye

⁶ Piya, naeba agauwapa, ka sipisipi awaroba aeguyogana purusu poga agantuwe. Aeba Wa'egawama nkaemu yabae agora, tarawa tarawaki iyoganta kina mintita, anasa kina'mi nkikapi asima mintoga agantuwe. Piya, aeba tonaentisa tara umaema awa waintogana, aoba pabiyama tonaentisa tara umaema waintoga agantuwe. Pi tonaentisa tara umaema aoba igeba Koti Nkawamusa'ama nkago waintuguni, uwaintogini a'ya'ma maga magaba wantawe. ⁷ Piya, pi sipisipi awarowamaba asugina, aemu yabaera mintanti'na

nkayatakantisa kana isapa maentiye. ⁸ Aeba pi nkisapa ago maeyogini, pi tarawa tarawaki aoganta kina'mibe 24-wa anasa kina'mibe irakabima mima, sipisipi awarowama nkaora parokaentawe. Igeba a'ya'ma ka ka kina'miba ini ukena kita kantaenaba u u'magini, ka ka aogi agunta ukena kori tu'napa urintawe. Pi aogi agunta ukenaenamaba pumaewantipa, pipa Kotiti atokaeya kina'mi ntunamuwaine. ⁹ Piya, igeba sipisipi awaromati kasa ini maya untawe:

Kaeba tagapa pi nkisapa u'ma, asaemaranta ka'me a'waima akaosaganaba kanarasakiye, iye.

Piya, igeba kaeguyuguna, kaeba korakatasa wasanaba ika puwaitama Kotiti iba puwaitantampene, iye.

Eya, kaeba a'ya'ma tupisabe, a'ya'ma to kamana to kamanapisabe, a'ya'ma to i'yaga to i'yaga kinapisabe, a'ya'ma maga maga kinapisabe, ka'isa iba puwaitantampene, iye.

¹⁰ Piya, kaeba ka'ena puwaitama kabiwaitamagina: Kotirempati mono kiye kina kanta puma miyiyoma, uwaitantampene, iye.

Eya: Igeba marapa kabiyiyo, uwaitantampene, piya ini untawe.

Mantabinti awaromati tabe a'muntana aborantiye

¹¹ Pigoya, naeba torebata agamagi, abuwapa, uwae-na enisore kina'mi nkiwamu aga abuntuwe. Igepa kampa aisukena kanara, uwaena mintantawe. Piya, igeba Wa'egawama nkaemu yabae waintita, aoganta kina'mibe anasa kina'mibe mintume igora, ainkintawe.

¹² Ainkimagini igeba tabe kiga'e maya untawe:

Ma sipisipi awaroba aeguyuguna purintemi'napa, aeba esegiyenabe, tabe ikape, aogi napiyenabe maema, tabera esegi pekini, au'wapa maete ima, agega'eba asagayuma, i'mu potaigina kanarasano, untawe.

¹³ Piya yuguna abuwapa, a'ya'ma Koti pumaranti ntanamaba, mantabintisa kinape, mabisa kinape, mawama nkantabaipintisa kinape, kayo wanipintisa kinape, igeba kaga mayama yugu abintone:

Wa'egawama nkaemu yabaera minti'nape, sipisipi awaropeba, isigetiba a'muntanabe, isi'ikenaenabe, isige asagayukenaenabe, esegiyenabe, a'ya'ma yagaba waiyaba miyeno, untawe.

¹⁴ Piya yuguni, pi tarawa tarawaki iyoganta kina'miba: Tagane, yuguni, anasa kina'miba igeba parokaema isigisoga agantuwe.

Asaemaranta ka'me akaosakena kamanane

6 Pigoya, naeba agauwapa, sipisipi awaroma tonaentisa tara umaema ka'merasa asaemaranta ka akaosaoga agantuwe. Agauwagana, tarawa tarawaki iyoganta kinapisa kapa antaru yisa puma kega'e uma: Kanao, yoga abintuwe. ² Piyama abima agauwapa, we, ka wae nkosi aboraogana akabata irebu wantaga yagara aboraoga agantuwe. Aepa tabe kina'mi taminokupa amuguna, ma'ena puma agasi kina kanta puma wama asugaikena ma'ena puta waoga agantuwe.

³ Piya, sipisipi awarowamaba ka'merasa asaemaranta tara akaosaogana, aintisaena aoganta kina'maba: Kanao, yoga abintuwe. ⁴ Piyama abuwapa, to ka autiba tete puwanta osi aborantiye. Aboraogana otaogana, akabata miyome ntagaramaba mampabisa paruyena agarubakena esegiyenaba amintiye. Eya, to kina'mi to kina iyeguyigina purikena esegiyena amimagina, pika tabe paroya ntogipa amoga, agantuwe.

⁵ Piya, sipisipi awaromaba ka'merasa asaemaranta kakaga akaosaogana, kakaga aoganta kina'maba: Kanao, yoga abintuwe. Piyama abima agauwapa, we, ka tunu nkosi aboraogana, akabata sigeri ayapi wantaga yagara aboraoga agantuwe. ⁶ We, tarawa tarawaki iyoganta kina'mi nkikapisa awamu aga yoga abuwagana, maya untiye: Naya tara'mutasa araisiba uwaena kankabentobi a'yigi atao, untana: Piya, to kakaga kankabebi pari nakenaenaba naya tara'mutasa a'yigi atama, apabe wainibe kaga ataiyo, untiye.

⁷ Piya, sipisipi awaromaba ka'merasa asaemaranta tarawa tarawaki akaosaogana, tarawa tarawaki aoganta kina'maba: Kanao, yoga abintuwe. ⁸ Piyama abima agauwapa, we, to ka asasu au'yaga osi aboraogana, akabata miyome ntagarama nkageba purikenaenawe. Aibogana kawamaba aegaurite wantiye. Pi taramisipa uwaisitaoginisi, mabisa tupa kakaga uwa atate ka tu aegukena esegiyenaba maentase. Eya, paroya ntogitasabe, iga'enasabe, iki nakiyenarasabe, kabu kinasabe, iyegukenaena yokege pusugu agantuwe.

⁹ Pigoya, sipisipi awaromaba ka'merasa asaemaranta naya ka'mu akaosaoga agauwapa, ka'isa purinta kina-pa arata'ama nkamentapinti mintugu agantuwe. Piya, pi kina'miba Koti kamanapa wasima awaga kamanawapa uma aborauguni kama kina'miba iyeguyugu, igu imankaipa agantuwe. ¹⁰ Piya, pi nkimankaimpaba tabera kega'e uma maya untawe: We, a'ya'maenama kabintampe Wa'ega, kaeba aota taga taka'ya mpiyene. Ayaki yaga wagasakana kaeba mabisa kinapa kamanapa uwaitamagina, koratempa nkantotapa imikibene, untawe. ¹¹ Piya yuguna, igepa e'ero wae kai ka ka amimagina maya uwaimintiye: Tigeba uwaena yaganto migaraiginto. Toganaba ka yugari pe kinape, mono tiyokinape, kama kina'waipa iyeguyigini tige puntasa puma purigina, aisuta iyekana asu kanarasakanaba, Kotiba ika puwaitakiye, uwaimoga abintuwe.

¹² Pigoya, sipisipi awaromaba ka'merasa asaemaranta tonaentisa ka'umaema akaosaoga agauwapa, tabe imima pogana, pankamaba a'wae puma paisaena kanta puma tunusu waogana, o'amaba kora kanta puma tete puwaeyoga agantuwe. ¹³ Piya pogana, nakena yamanka'ama kampa agutantegina esiba puma tutubu pisa puma, mantarisa noriwamaba mabinti tutubu puwaeyoga agantuwe. ¹⁴ Piya pogana, kai akarakiyompesa puma, mantaba akarakiyogana, a'ya'ma amupe wanipisa mabe marunkaitasa maebugasogana agantuwe. ¹⁵ Aibogana, mampabisa wa'ega kinape, ige wainta kinape, irebu kina'mi tabewaibe, kotantaga kinape, esegi kinape, a'ya'ma kina kayokaya kinape uwa

miye kinape, a'ya'ma iyegaka ma awabintibe amupinti-sa tabe yaba nkagebintibe ubasi apasi pugu, agantuwe. ¹⁶ Igeba piya pumagini, amu'amakabe yabankamakabe kega'e uma maya untawe: Tigeba tigaba'ma tumpa taerrikaeyaga, wa'egawama nkaemu yabaera miyemi'na nkaorape sipisipi awarowama nkamo'endarape kakaratao, untawe. ¹⁷ Piya, pi taramisi kanaba aboraginisii isimo'ena puma antota'enaba aboraramemekana, taepisa kebaya asima esegiba pukiye, a. Pipa kampaye, piya yugu abintuwe.

Isureyo tupisa ara'ena maenta kina'mi kamanane

7 Pipa a'ya waoga agauwapa, tarawa tarawaki enisore kina'miba tarawa tarawaki ma atuta asima mimagini, igeba marasa tarawa tarawaki esibaba akumpa'ma mintagana, mabipe kayo wanipe kampa wanema, akumpa'ma miyugu agantuwe. ² Piya, pi enisore kina'miba igeba mabe kayo wanipe ata puke-na esegiyenaba maentane. Aibugu to agauwapa, to ka enisore yagarama pa nkirosoametisa uma aoganti Koti nkara'enawapa mae u'ma, pi tarawa tarawaki enisore kina'mika taberasa kega'e uma maya uwaimintiye: ³ Tigeba mabe kayo wanipe yabe a-nkata puwaitaiyo. Paitama taeba Koti nkiba pukena ara'enawapa ae kayokaya kina'wampi nki'nebi ataokiri, aintiba ataba pukibewe, piya uwaimintiye. ⁴ Piya, naeba abuwapa, pi ara'ena maeyume kinapa aisoga mayama abintuwe: Igeba 144,000 kina, a'ya'ma Isureyo tupisawe.

⁵ Piya, Yuta tupisa 12,000 kina'miba ara'ena maeyuguni,

Arubeni tupisa 12,000-wa,

Kati tupisa 12,000-wa,

⁶ Asa tupisa 12,000-wa,

Napatarai tupisa 12,000-wa,

Manasa tupisa 12,000-wa,

⁷ Simiyoni tupisa 12,000-wa,

Aribai tupisa 12,000-wa,

Isaka tupisa 12,000-wa,

⁸ Seburoni tupisa 12,000-wa,

Yosepe tupisa 12,000-wa,

Penisameni tupisa 12,000-wa sumagini,

pi kina'mi igeba Kotitisa ara'enaba maeyugu agantuwe.

To uwaena kina'miba Kotiti aki puntawe

⁹ Pipa agategi, to agauwapa, we, uwaena kina, kampa aisema kina'mi aki puma, wa'egawama nkaemu yabaera, sipisipi awaroma nkaori asima mintugu agantuwe. Piya, pi kina'miba a'ya'ma maga maga kinapisabe, a'ya'ma tupisabe, a'ya'ma to i'yaga to i'yaga kinapisabe, a'ya'ma to kamana to kamanapisabe, asima mimagini, igeba e'ero wae kaimana pu u'ma, wayo nka'ye iyapipa u'ma asima mimagini, ¹⁰ taberasa kega'e uma maya untawe: Aemu yabaera miyemi Kotirempatisabe, sipisipi awaromatisabe, tau'ikenanaba aboraye, untawe.

¹¹ Piya yuguni, a'ya'ma enisore kina'miba aemu yabaera asima ainkimegini, anasa kinape tarawa tarawaki iyoganta kinape akapi atama ainkiwaitamagini, aemu yabaema nkagora parokaema Koti nkagisuma, ¹² maya untawe: Pipa tagane. Kotirempatiba a'muntanabe, age asagayukenaenabe, ta'mu potaompentanabe, au'ikenanabe, a'ya'ma tonarona esegiyenabe, aeti a'ya'ma yagaba waiyaba miyeno. Tagane, untawe.

¹³ Piya, anasa kina'mipisa ka'waina nabigama maya untiye: Pi e'ero wae kai purinta kinapa, igeba ae kinane. Aetasa kanantane, untiye. ¹⁴ Piya yugu, naeba: We, naba-o, kaeba abintane, omuntuwe. Omuwagana aeba maya unamintiye: Pi kina'miba kama kina'waimpiba tabe iki nakiyena puwaitantanta, pi kanabisa aborawe. Piya, igeba kaiwaipa sipisipi awaroma kuratasa aeyobagana, kaiwaimpaba waentanaba piye, untiye.

¹⁵ Piya, igeba Koti nkaemu yabaera mima, arape asekape aota namankapi kayokaya'ena potawe, iye.

Piya pegana, aemu yabaera mara'miyemi'naba ama nkiwaitama kabiwaitakiye, iye.

¹⁶ Piya, nanintagabe wanikabe igeba to kakema iga'ena kampa ibekana, to kakema pankamaba kampa irabatekana, yakutasa iki nakiyenaba kampa aborawaikiye, iye.

¹⁷ Piya, aemu yabaewama nkakapi miyemi sipisipi awaromaba kabiwaitamagina, paitama wama nabai'nami nke'wasa waniti iba pukiye, iye.

Piya, Kotiba iyo'nuba aebago puwaegaikiye, piya untiye.

Tonaentisa tara umaema asaemaranta ka'me akaosantiye

8 Pigoya, sipisipi awaromaba tonaentisa tara umaema asaemaranta ka'merasa akaosaogana, mantabinti a'ya'maenaba paka puwama apu-awa kamanapa kampa untawe. ² Aibugu to agauwapa, Koti nkaora asima miye tonaentisa tara umaema enisore kina'mi aboraugu agauwagana, tonaentisa tara umaema pikuri imogini maentawe.

³ Piya maeyuguna, to ka enisore yagarama kanamagina, kaema agunta pasa'atakena kori tu'na u u'ma aratara ampa asintiye. Asiyogini, igeba aogi agunta ukenanaba uwaena amuguna, aeba a'ya'ma Kotiti atokaeyume kina'mi ntunamuwai mpaema kapi aki puwaitamagina, aemu yabaewama nkaora kori aratara aeba kaema aguntaba pasa'atantiye. ⁴ Piya, Koti nkaora miyume enisorewama nkayapisaba aogi agunta ukenanama kunkawamabe, Kotiti atokaeyume kina'mi ntunamuwaimpabe, kaga aogima intiye. ⁵ Piya pogana, pi enisorewamaba pi tu'napa maema yakupa aratarasa maema pumaetama, pi ntakupa mabinti maebugaintiye. Maebugasogana, antaru uma ago yogana, apayaena purite waogana, maba imima poga, agantuwe.

Tarawa tarawaki enisore kina'miba pikuriba pukantawe

⁶ Aibogana, pi tonaentisa tara umaema pikuri mae urintume enisore kina'miba pukakena yokege puntawe.

⁷ Pigoya, marusa enisorewamaba pikuriwatasa pukaogana, kabayarape yakupe korantaga a'yugu puma, mabinti tubuma tumintiyi. Piya tumogana, mabe yabe tara auka'isa awatepa uwa waiyogana, ka auka'isa awate yaku tawamagina, a'ya'ma apararetare kabuyenabeba yaku tawaewaoga, agantuwe.

⁸ Pigoya, aintisa enisorewamaba pikuriwatasa pukao-gana, yaku abuyaga tabe amu kantaenaba maebuga-sogana kayo wanipinti tumintiyi. Tumogana, tara au-ka'isa awatepa uwa waiyogana, kayo wanipa ka au-ka'iba korantana puwantiye. ⁹ Piya pogana, kayo wa-nipintisa iyogama mintume kina'miba tara auka'isa uwa mintuguni ka auka'isa pu'waewaoguna, wanipisa kareba tara auka'isa uwa waintogana, ka auka'isaba ata puwaewaoga, agantuwe.

¹⁰ Pigoya, kakaga enisorewamaba pikuriwapa pukao-gana, ka tabe nori mantabintisa tubuma e'ama nke'wasa pusu purite tumimagina, tara auka'isa uwa atamagina, anompapintibe nakena wanipintibe ka au-ka'i tumogana ata puwaewantiye. ¹¹ Piya, pi ntoriwama nkageba: Asa tusawe, yewe. Piyama tumogana, wani-pa tara auka'isa uwa ataogana, to ka auka'isaba a'wae puma asa tusa wani aboraogini, pika uwoma kina'mi-ba nagaite pu'waewaogu, agantuwe.

¹² Pigoya, tarawa tarawaki enisorewamaba pikuriwa-pa pukaogana, tara auka'isa uwa atate, pape ope noribe ka auka'isawaipa ata puwaewaogana, ka au-ka'isa kane'waipa kampa tama tunusu wantiye. Piya, arape asekafe ka auka'isawaipa kampa taoga, agan-tuwe.

¹³ Aiboga, naeba to agauwapa, ka kegebankama mantabinti pa'urite wama taberasa kega'e yoga abuwagana, maya untiye: A-e, a-e, a-e, mabi minta ki-napa, to kakaga enisore kina'miba pikuriwai pukakena yokege pekana, pukakibepa wawaya'mitiba tabe kun-tuyena aborarimikiye, yoga abintuwe.

Nayaka'mu enisorewama pikuriwa pukantiye

9 Pigoya, nayaka'mu enisorewamaba pikuriwapa pukaogana, ka noriwama manta kaitegina tubu-ma mabi tumoga agauwagana, abe kampa wainta kawama kiba amogana maentiye. ² Piya maemagina, kana ka aigogana, pi kabintisaba kunka kima tabe yakunkama kunka kiyisa puntiye. Piyama kimagina, pape mantabe airrikaeyogana tunusu wantiye. ³ Ai-bogana, pi kunkabisa uwaena iro'amaba mabinti abo-raogana, patakabama wasana iba nakena esegiyena-ba imintiyi. ⁴ Imimagina mayama uwaitantiye: Tigeba mampabisa apararetare kabuyena a'nobe yabe a-nka-ta potaiyo. Kampaye. Koti nka'ena i'nebi kampa wainta kina'mana ata puwaitaiyo, iye. ⁵ Piya, tigebe pi

kinapa opa nayaka'muta iki nakiyena puwaitamagiri, a-nkiyeguyigini puriyo, piya uwaitaoga abintuwe. We, pi iro'ama nkimikena iki nakiyenaba patakabama wasana iba nama iki nakiyena pemisa poga agantuwe. ⁶ We, pi kanabipa wasanamiba purikena ki ku'enaba pugagategini, kampa agakibewe. Eya, purisanaga ibugakibemipa, purikenaenamaba aegaka wagaikiye.

⁷ Piya, nae agauwapa, kana iro'amaba osirasa ma'ena pukena arabasa puma arabaogana, i'notiba taminoku'waipa korirasa pumaranta kanta pogana, iy-owamaba wasana iyo kanta puntiye. ⁸ Piya, ibiya'ama-ba e'ero puma waya'mi nkibiya kanta pogana, iwawamaba araiyoniwama nkiwa kanta puntiye. ⁹ Piya, iba'waimpaba kapa ma'ena i'ana kanta pogana, igaga agawamaba uwaena osiwama kare paiburite ma'enari waisa kamana uma aga puntiye. ¹⁰ Piya, iyege'amaba patakabama nkaege kanta puma, wasanaba aba nake-na yokege puntiye. Eya, opa nayaka'muta wasana iki nakiyena puwaitakena esegiyenawaipa iyegeta wain-toga, agantuwe. ¹¹ Aibogana, wa'egawaimpaba aeba kampa abewa nkwainta karasa enisorewe. Piya, pi enisorewama nkagewapa Iburu kamanapisaba: Aba-toniwe, yegini, Kariki kamanapisaba: Aporiyoniwe, yewe. Piya, taete kamanapisaba: Ataena puma kaikena yagarawe, yune.

¹² Pigoya, marusa tabe kuntuyenama kamanapa a'ya waginisi, to tara kuntuyenaba waintinisi, aintiba abo-rakibese.

Tonaentisa ka'umaema enisorewama pikuriwa pukantiye

¹³ Pigoya, tonaentisa ka'umaema enisorewamaba pikuriwapa pukaogana, Koti nkaobi kori pumaranta aratarata tarawa tarawa atuta wainta awawatasa awamupisa kamana yoga, abintuwe. ¹⁴ Aeba kana pikuri pukaome nkenisore maya omintiyi: Tarawa tarawaki enisorewama Yuparatisi anompata mima iga'na puntapa, kaeba wama a'yoba'itagini waiyo, yo-ga abintuwe. ¹⁵ Piya yogana, aeba wama pi tarawa tarawaki enisore kinapa a'yoba'itaogini, igebe a'ya'ma kinapa maema a'yigimpa tara tupa iyegukena yokege puntawe. Eya, pi ntuga, pi nku, pi ntaga, pi nkawa, pi kanara a'yoba'itaogini iyegukena yokege puntawe. ¹⁶ Piya, osira wakibe irebu kinapa, 200,000,000 kina aisuwaitaoga abintuwe. ¹⁷ Piya, naeba amonta ki'i mayama agantuwe: Osi akabata miyume kina'miba ma'ena i'ana atantapa, pipa ka'isaba tete yaku kanta pogana, to ka'isa kokomu kunka pogana, to ka'isaba mopai yakupisa kagu kanta puntawe. Piya puguni, osi-mi nki'nopa araiyoniwama nka'no kanta puguna, piya-ma iwamupisaba yakupe, kunkabe, yakupisa kagupe iro'ma wagana puntiye. ¹⁸ Eya, yakupe, kunkabe, yakupisa yakupe, iwamupisa pi kakaga irosome nkataenamaba wawayapa ka tupa iyeguyuguni pu-rugu, agantuwe. ¹⁹ Piya, pi osiwama nkesegiyenaba iwamutape iyawarape waintiyi. Eya, iyawamaba kuyawama nka'no kanta pegina, pi nki'notasaba wasanaba ata puwaitawe.

²⁰ Pigoya, pi ata puwaitakena kakagaenama to tara tupisa kinapa kampa iyeguyuguni, igeba iyapisa pentanarapa kampa igu a'wae puma, igeba keginape ama kotipe kampa ikabitantawe. Kampaye. We, pi ama kotiba igeba korirasabe, siribarasabe, kaparasabe, yabatasabe, yarasabe, iyapisa puguna, pintanamaba kampa aoba agama, kampa kamanapa abima, kampa nasintiye. ²¹ Piya, pi kina'miba tabe kuntuyenaba agamagini, ataenawaikaba kampa a'wae puntawe. Eya, wasana iyegumagini, kiyo'enaba pumagini, kumiyena pumagini, kuntana puta nasimagini, igupa kampa a'wae pugu agantuwe.

Enisorewama Yoni esa amogana nantiye

10 Pigoya to agauwapa, to ka esegi enisorewama mantabintisa tumoga agantuwe. Ae autasae namaba ibina puwaogana, a'notapa koba aewanama waintogana, aowamaba pa kanta puma e'wasa puwaogana, agisawamaba wa'ega yaku kanta puntiye. ² Piya, aeaba ka uwaena isa'anto a'waitama ayapi u'magina, ayatakantisa agisaba kayo waninkama nkabobori aema mima, ayake'masisa agisaba mara aema mintantiye. ³ Piyama mimagina, aeaba araiyoniwama kega'e yisa puma tabe kiga'e untiye. Piya yogini, tonaentisa tara umaema antaru untawe. ⁴ Pi tonaentisa tara umaema antaru yugu, naeba pi kamana kaeke na puwagana, ka awamu mantabintisa maya kamana yoga abintuwe: Pi tonaentisa tara umaema antaru ye kamanapa kaeba akumpa'ma mima a-kaeyo, unamintiye.

⁵ Aiyogana, kayo wanitape marape asintoga aganto nkenisore yagarama aeaba ayatakantisa inati maeyotamagina, ⁶ miyaba yagarama nkaobi esegi puntiye. Piya, miyaba yagara Kotiba aeaba pi mantabe pipinti waintintanabe, mabe pipinti waintintanabe, wanipe pipinti waintintanabe pumarantine. Piya, enisorewama Koti nkaobi mayama esegima untine: Kanapa pabigo a'ya wakena pika, to ka yagaba kampa aobi pukune. Kampaye, iye. ⁷ Piya, tonaentisa tara umaema enisorewama pikuriwapa pukakana, pi ntagaba Koti kakanti ntapiyenawampa nkau'wapa aborakiye, iye. Eya, pi aogi kamanapa pai kayokaya poropete kina'wapa uwaimintintanama nkau'wapa aborakiye, piye untiye.

⁸ Pigoya, pi nkawamu mantabintisa unaminti nkawamu'amaba to kake maya unamintine: Kaeba wama pi a'wainti nkisa, kayo wanitake marake asintemi nkenisore yagarama nkayapi wainti nkisapa umaeyo, unamintiye. ⁹ Piya unamoga, naeba pi nkenisore yagaramati wama uma abigamagi: Kaeba pi uwaena isa'antoba namo, yuwagana, aeaba maya unamintiye: Kaeba maema nao. Pipa kantabintiba asa kabakanaba, kawamupipa igaenawapa tunkama iga pusu pukiye, untiye. ¹⁰ Aeaba piya yoga, naeba enisorewama nkayapisa pi uwaena isa'antoba maema nauwagana, nawamutapa tunkama iga pusu poga, nagasuwanabana nantabintiba asa pantiye.

¹¹ Aibogana, to ka maya unamintiye: Kaeba to kakeba uma, uwoma to i'yaga to i'yaga kina'mikabe, maga

maga kina'mikabe, to kamana to kamana ye kina'mikabe, mabisa wa'ega kina'mikabe, Koti nkawamutasa kamanapa uma aborawaimo, piya unamintiye.

Kamana uma aborakena yagararamisi kamanane

11 Piya umagina, kabi aisukena asa namintana, maya unamintiye: Kaeba asima wama Koti nkao-ta namapinti ima e'eronkape tabenawape ayaki kanarapayawe aisuma, aratarape asu aisumagina, pita'i Koti nkagise kinapa ayakipayawa, kaga aisuma agao, iye. ² We, kaeba aota nama nkawamorisa kumapa ankaiso. Uwa atao. Pi kumapa to marisa kina'mintanawe, iye. Piyama igeba Yerusalemi kumata-pa 42 uta nasima aegara puma aeratapa kaikibewe, iye. ³ Piya, naeba nawamupisa kamana ukenu yagarane taraba esegiyenaba isimekinisi, isigeba abaraena pu u'ma, 1,260 yagaba kamana'nepa uma aborakibese, piya untiye.

⁴ Pigoya, pi kamana ukenu poropete yagara taraba, isigeba tara oribi ya kanta puma mima, isigeba a'ya'ma mara kabintemi Nkwa'egawama nkaora waiyeme kani kanta puma miyese. ⁵ Piya, ka'isa kina'miba pi tara yagarara ata puwaitakena pukibepa, pi taramisi nkisiwamupisa yaku iro'ma, kama kina'waisipa irabatikiye. Eya, ata puwaitakibe'nagiba antotapa pabiyama purikibewe. ⁶ Piya, ibina mpantaba akunikena esegiyenaba isigeti waiyekana, Koti nkawamupisa kamana uma aborakibeme kanabipa kaba kampa aekiye. Piya, wanipa a'wae pikena esegiyenaba isigeti waiyekana kora nkwanintana puwakiye. Piya, mabisa kinapa a'ya'ma ata puwaitakena esegiyenaba isigeti waiyekinisi, isigeba isibemika pabiyama pukibese, piya untiye.

⁷ Piyama, isigeba awaga kamana'waisipa uwaetaisigini, abe kampa wainta kabintisa kabu kina'maba iro'ma ima, ma'ena puwaitaitama, asu isigasima isiyeguyekini-purikibese. ⁸ Isigeba pu'maginis, isiwaisipa pi tabe kuma'ama kepi uwa waikiye. Eya, paipa Wa'egawaisimpa yara purinti kumatapa uwa waikiye. We, meto kamana uma pi kuma'ama nkageba: Sotomuwe, Isipiwe, yompene. ⁹ Aibekini, to i'yaga to i'yaga kina'mibe, a'ya'ma tupisa kina'mibe, to kamana to kamana ye kina'mibe, maga maga kina'mibe, igeba pi nkisapa kaga yaga apuwa suma agasaba'waetamagini, kaiwaisitakenaenaba akumpa'ma mikibewe. ¹⁰ Piya, mabisa kina'miba pi tara yagarara pu'wakibemekaba tabe i'mu pumagini, wa'ena puma iyo'mipa i'muntanaba imikibewe. Pi tara poropete taramisi, mabisa kina'mitapa ata puratantame ntagararaba purese, umagini, piyama i'mu pukibewe.

¹¹ Pigoya, agauwapa, kakaga yaga apuwa suma a'ya waogana, Kotiba uwaisitaoginisi isigeba aemu maema isiyogama asiyusuguni, isigaume kina'miba tabera pami ntami puma iyekuru pugu, agantuwe. ¹² Piyama isiyogama asiyusuguna, mantabintisa tabera kega'e umagina: Tisigeba mata'i iyiso, yeginisi, isigeba mantabinti mimigara iyusuguni kama kina'waisimpiba isigantawe. ¹³ Piya, pabi ntaganto tabe imima pogana,

pi kumatasa age ka megasima auka'i uwa waintogana ka auka'i akasaba'ma aeguwaewaugu, agantuwe. Piya, pi imimankamaba 7,000-wa kina iyeguyogini pu'wae-waunguni, a'ya'ma to kina'miba tabera iyekuru pumagini, mantabintisa Koti nkagisuntawe.

¹⁴ Pigoya, tara tabe kuntuyenama kamanapa a'ya wagina, kakaga kuntuyenaba waintana agaro ntaganto aborakiye.

Tonaentisa tara umaema enisorewama pikuriwa pukantiye

¹⁵ Pigoya, tonaentisa tara umaema enisorewama pikuriwapa pukaogana, mantabintisa iwamu aga uma esegi kiga'e uma maya untawe: Wa'egarempabe otanti ntagara Karaisitiwampabe ibaba a'ya'ma marisa kina'mipa kabiwaitakiye. Eya, Wa'egarempa a'ya'ma yaga kabiwaitayaba mikiye, piya yugu abintuwe. ¹⁶ Piya yuguni, 24-wa anasa kina'miba, Koti nkaora iyemu yabaera miyume'nagiba, igeba mara parokaema Koti nkagisumagini, ¹⁷ maya untawe:

We, Wa'ega Koti, kaeba taberaka'yane. Kaeba ibabe paipe miyaba miyeka, ta'mu pugataune, iye.

Piya, kaeba tabe esegiyenagapa aborama kabiwaitakenaena ago peka, taeba ta'mu pugataune, iye.

¹⁸ Piya, abe'isa kina'miba imo'ena puntaka, kae kamo'enagapa ibanto aborawaeye, iye.

Piya, purinta kina'mi kamana ukema yaga aboraye, iye.

Eya, ibaba kayokaya kinakapa pipa poropete kinape kaeti atokaenta kinape, we, a'ya'ma intape tumintape iyekuru pugatama kamentapinti miye kina, igeba aogi ika nkimikena yagawe, iye.

Piya, ibaba mabi ata pe kinapa ata puwaitakena yagageba kagane, piya yugu abintuwe.

¹⁹ Piya yugu, naeba to agauwapa, mantabinti Koti nkaota nama ai'ataogana, pi aota namankapinti Koti esegi uwaitanti kamana wainta pokisiba wasanami nkiyora aborawaintantiye. Piya pogana, apaya purite waogana, antaru uma tabera aga yogana, mawamaba imima pogana, tabe kabayara poga agantuwe.

Wayake tabe kuyegewe

12 Pigoya, to agauwapa, mantabintiba tabe awame'ena mayama aboraoga agantuwe: Piya, ka wae miyogana, pankamaba autasaena kanta puma aerrikaeyogana, o'amaba agisa amentapinti waiyegana, a'notiba nori nagisarisa tara tumpaema norirasa wa'ega kina'mi taminoku'ena puntiye. ² Piya pogana, aeba aga'e pogana, yagaraena pukena auki nakiyena aboramogana, pi ntagaraena puma nagarikenaga tabera: A-e, a-e, yoga abintuwe.

³ Agauwapa, mantabintiba to ka awame'ena mayama aboraoga agantuwe: Piya, ka tabe kuyewama mintomempa, aeba tete puwaogana, a'nonkapa tonaentisa tara umaema a'nu waiyogana, awawapa nayataramu waintantiye. Piya pogana, a'notiba tonaentisa tara umaema wa'ega kina'mi taminoku'anto waiyo-

gana, ⁴ ayawa kasu aeyogana, mantarisa noriba tara auka'isa uwa atate ka auka'isa a'ya'ma maebugaogini mabinti tumintawe. Aibuguna, kana kuyawamaba yagaraena pukena wae'ma nkaori ampimagina, yagaranto ma'atakana aeguma nakenaraka aobi puma mintoga, agantuwe. ⁵ Aibogana, pi waya'maba masi ma'atantiye. Piya, pi ntagaramaba aeba ainti esegi kaso ayapipa mae u'magina maga maga kinapa esegima kabiwaitakena yagarawe. Piya, masi ma'ataogana karu'ena kana yagaraba ababute ima Kotiti aemu yabaewata mesu atantawe. ⁶ Aibuguna, kana wae'maba aegaka wama ka'me mpari ampintantiye. Piya, pi mpariba 1,260 yaga miyekiri: Nanintaba amima kabitaiyema, Kotiba yokege poga, agantuwe.

⁷ Agauwapa, mantari tabe ma'ena aborama, Maikoroge enisore kina'wake kana kuyewamapa ma'enaba potantawe. Piya, pi kuyawamage enisore kina'wake antotapa ma'ena pumagini, ⁸ igeba kampa esegi pugini asu igaintawe. Aibumagini: Ige marupa mantabinti ibaba kampa waikiye, umagini, ⁹ pi tabe kuyeba maebugasuguna tumintiye. Piya, pi tabe kuye aeba paisa kuyewe. Ae ageba Sataniwe, kewe, yewe. Aeba a'ya'ma marisa kina imiyo'ena puwaitakena yagarawe. Piya, aeba kampa igasogini, igeba mabinti maebugasimagini, ao'enisore kina'wake kaga igarubauguni tumugu agantuwe.

¹⁰ Piya puguna, mantabinti tabe awamu'ama maya kega'e yugu abintuwe: Ibaba Kotirempa tau'ikenawape esegiyenawape kabiratakenawape aboragina, Karaisitiwampaba kabikena esegiyenawapa aboraye, iye. Piya, tao'mi kamana uwaitakena yagara, aeba asi nasiba arape aseka Kotirempa nkaobi kamana uwaitami ntagaraba maebugasuguna tumintiye, iye. ¹¹ Piya, tao'miba igeba ago esegi puma sipisipi awarowama koratasabe kamana'ama nkago aborakena yugawaitasabe asugasima agarubantawe, iye. Piya, igeba pu'wakenaenagaba kampa napinta yogawaipa pumagini againtawe, iye. ¹² Pigoya, pika mantabe a'ya'ma mantabinti minta kinape, tigebe ti'mu piyo. We, mabinti minta kinape kayo wanipinti minta kinape, ataenabi miyewe. Piya, kewamaba tigeti ago tumintana, ae yaga aro ntagantowema, abimagina, tabera amo'enaba purite tumegiri, ataenabi miyewe, piya untiye.

¹³ Pigoya, pi kuyewamaba maebugasuguna mabinti tumimagina, aeba kana masi ma'atanti nkwaee aega'ma wama arakurikena puntiye. ¹⁴ Piya pogana, kana waepa tabe kegebankama nkagaga taraba amogana: Pa'urite wanema, amogana, aeba pi kuyewamaka aegaka wama ka'me mpari umintantiye. Pita'iba kakaga kabu apuwa suma miyekiri nanintaba amima kabitaiyema Kotiba yokege puntiye. ¹⁵ Piya, pi wae'maba aegaka waogana, kana kuyewamaba awamupisa tabe wanintama ikasogana, kana wanipa anompa aborama karu'ena pi wae aega'urite wantiye. Piya, kuyawamaba napiyomempa: Wani pa'ma kana waepa amaerite wama apaikasanema, piya puntiye. ¹⁶ Piya pomempa, mawamaba ao'maemagina, kana kuyewama

nkawamupisa ikasome nkano nkwanipa akunikena awamu aka puntogana, pita'i pai'waewantiye. ¹⁷ Piya pogana, kana kuyewamaba pi nkwaeka amo pogana, aeba aguyosagata wama, a'ya'ma to yagarawampige ma'ena puwaitakena wantiye. Eya, aeba Koti unti kamana wasima: Isu nkao'yagaranawe, ye kina'mipa iyegukena wantiye. ¹⁸ Pigoya, kana kuyeba wama kayo wani kepiyati tumpintoga, agantuwe.

Wanipintisa kabu kina tara aborantase

13 Pigoya, to agauwapa, kayo wanipisa ka kabu kina irosaoga agantuwe. Aeba nayatara'mu awawa, tonaentisa tara umaema a'nuna suma agantuwe. Piya, awawatapa nayatara'mu wa'ega kina'mi taminoku'anto waintogana, a'hotapa akaya agiba waintantiye. ² Pi aganto kabu kina'maba tabe kabu pusi kanta pogana, agisawamaba peyawama nkagisa kanta pogana, awamu'amaba araiyoniwama nkawamu kanta puntiye. Pigoya, tabe kuyewamaba pi kabu kina-pa esegiyenawape, wa'egawama mparunkape, tabe kabikena esegiyenabe amintiye. ³ Piya, kabu kina'ma ka a'nupa aegugasuguna pu'wasu poga agantuwe. We, piya puguna pi nkanamunkapa ago ata waogini, a'ya'ma marisa kina'miba agate pami puma, pi kabu kinapa aegarantawe. ⁴ Piya, pi tabe kuyewamaba kabikena esegiyenawapa kabu kinapa amogini, a'ya'ma kina'miba kuyawama nkagisuntawe. Piya pumagini, igeba kabu kina'ma nkageba kaga agisuma maya untawe: Ke kanarasama kabu kina'ma pisa pukiye, a. Ke kanarasama ma'enaba puma agaikiye, a, piya untawe.

⁵ Piyama Kotiba kanarasaogana, pi kabu kina'ma nkawamupisa agebigo kamanape akaya kamanape umagina, aeba kabikena esegiyenawapa 42 uta aborantiye. ⁶ Piya, aeba awamupa aka puma Kotikaba akaya kamanapa untiye. Eya, aeba Koti nkagega'ebe kuma'wakabe kaga akaya suntiye. Piya, a'ya'ma manta kumapinti miyume kina'mikaba akaya suntiye. ⁷ Piya pogana, Kotiba kanarasaogana, aeba asima Kotiti atokaeyume kinape ma'enaba puwaitama igasugu, agantuwe. Piyama aeba kabikena esegiyenaba mae-ma, aeba a'ya'ma tupisa kinape, a'ya'ma to i'yaga to i'yaga kinape, a'ya'ma to kamana to kamana ye kinape, a'ya'ma maga maga kinape kabiwaitakiye. ⁸ Kabiwaitakini, a'ya'ma mabi mikibe kina'miba kabu kina'ma nkagisukibewe. Piya, paipa Koti mampa kampa punta, aeba aegunti sipisipi awarowampa nke'wasa maekena isapipa aokina'mi nkigeba ago kaentine. Piya, a'ya'ma to kina, igewai pi nkisapi kampa wainta kina'miba igeba pi kabu kina'ma nkagisukibewe, piya untiye.

⁹ Wasana ageyaga kina'maba ma kamanapa abibebe peno: ¹⁰ Piya, iga'nabi ataigina wakibi'naba iga'nabi wano, iye. Eya, ma'ena puma kasotasa aegyugina purikibi'naba kasotasa pureno, iye. Pigoya, piyaena aborakapa, Kotiti atokaeyompe kina'mitaba, esegima mpima tamatiti'enara upebe peno.

¹¹ Piya, to agauwapa, to ka kabu kina'maba mabintisa irosa'ma iyoga agantuwe. Aeba tara awawa sipisipi awaroma nkawa kanta puma waintogana, kamana'wapa tabe kuyewama usu puntiye. ¹² Piya, aintisa kabu kina'maba pi marusa kabu kina'ma kabikena esegiyena maewaemagina, ae aobipa yogawapa aogima puntiye. Yogawapa piya pumagina uwaitaogini, a'ya'ma maga maga kina'miba marusa aegunti nkanamu ata wanti kabu kina'ma nkagisugu, agantuwe. ¹³ Piya, aintisa kabu kina'ma toma toma nkawame'ena tabera puntiye. We, aeba otaogana wawaya'mi nkiyora mantabintisa yakupa mabi tumintiye. ¹⁴ Piya, Koti kanarasaogana, aeba tonarona awame'ena marusa kabu kina'ma nkaobi pumagina, pi nkawame'enasara mabisa kinapa imiyo pumagina maya uwaitantiye: Kasotasa aegyogana kampa pu'wanti kabu kina'ma nkamapa tigeba pumagiri agisiyo, untiye. ¹⁵ Piya, Koti kanarasaogana, aeba kabu kina'ma nkamapa auma amogana pi nkamankamaba kamana untiye. Piya, auma amimagina otaogana, pi ka'isa kina amankama kampa agisume'nagipa amankamaba iyeguyogini purintawe.

¹⁶ Piya, aintisa kabu kina'maba otaogini, a'ya'ma kina, tuminta kinape inta kinape, kotantaga kinape kusi kinape, kayokaya kinape uwa miyume kinape, a'ya'ma kina'mi nkiya takantiwo, i'neranoma, ka ara'ena menkatantawe. ¹⁷ Piya, ka'waina kabu kina'ma nkara'ena kampa puntakibi'napa, ikantana pukenawawapa akunkatakiye. Piya, ara'enawapa pipa kabu kina'ma nkagiwo, pi nkagiwama ntampawano. ¹⁸ Pika taeba aogima napiyeno. Piya, napiyenayaga kina'miba kabu kina'ma ntampawapa abima agowapa aogima aiseno. Piya, kana nampapa wasanami ntampane. Pi ntampawapa 666-we.

144,000 kina'miba kasa ini untawe

14 Piya, naeba to agauwapa, we, Yerusaremi kumata Saiyoni amuti sipisipi awarowama asintogini, 144,000 kina kaga asintugu agantuwe. Piya, pi kina'mi nki'nebi sipisipi awaroma nkagebe abawampa nkagebe kaga kaentine. ² Aibogana, mantabintisa tabe kamana tumoga abuwagana, pi kamana'amaba tabe wani nkabawama usu pumagina, tabe antaru yisa puntiye. Piya, pi kamana'amaba iniwama usa puma, wasanami kita aegyegana yisa kamana untiye. ³ Pi unta kina'miba kasa ini ka uma, Koti nkaemu yabaera uma, pi tarawa tarawaki iyoganta kina'mi nkiyobipe anasa kina'mi nkiyobipe ini untawe. Piya yuguni, pi 144,000-wa mabisa kina, Koti ika puma ibabemi, pi kina'amana pi kasa iniba abikena puntawe. ⁴ Pi kina'miba igeba wayapa kampa maenta kina kanta puma, nare ntare puma mimagini, a'ya'ma kumati sipisipi awaro wakena pemitapa, igeba ae aegarawe. Piya, mabisa kina'mi ikapisa pi kinapa Koti ika puwaitagini, igeba paitaratama Kotitibe awarowampatibe ka tuntana puma mintawe. ⁵ Piya, ige iwamupisa kumpari kamana kapa kampa aboraogini, igeba nare ntare kina mintugu agantuwe.

Kakaga enisore kina'miba kamana untawe

⁶ Pigoya agauwapa, to ka enisore yagara pa'urite manta akapinti waoga agantuwe. Piya, ae yugawapa aogima waiyaba kamana uma aborama mabisa kina uwaimikenaenawe. Aeba uma aborama a'ya'ma maga maga kina'mitibe, a'ya'ma tupisa kina'mitibe, a'ya'ma to kamana to kamana ye kina'mitibe, a'ya'ma to i'yaga to i'yaga kina'mitibe aborakena yuga puntiye. ⁷ Piya pumagina, aeba tabera kega'e uma maya untiye: Koti antota'ena aborakena kana'wapa aboragiri, tigebe Kotikaba tiyekuru puma agisiyo, untiye. Eya, mantabe mabe kayo wanipe nabai'nami wanipe aboranti'na nk-agisiyo, piya untiye.

⁸ Pigoya, to ka enisorewamaba marusa enisorema nkaka'i aborama maya untiye: Pebironi kumapa ata puwaye. Ata puwaye, untiye. Pi tabe kumatasa ago kina'miba a'ya'ma maga maga kina'mitiba kumiyena i'nintana aborauguni, igebe waini wani ntama aibo pesa puma aega'ma kumiyena puntawe. We, pi tabe kumapa aya puwaye, untiye.

⁹ Pigoya, to ka enisorewama tara enisoremisi nkiska'i aborama tabera kega'e uma maya untiye: Piya, ka'wainaba kabu kina'mabe amankape agisuma, ai'nerano, aeyatano ara'enawapa maekibipa, ¹⁰ waini namisa puma Koti nkamo'enaba kaga maema nakiye, untiye. Eya, wasanama wanipa kampa maenta waini abiwa kankabebi atama maema nama a'yugu pisa puma, Koti nkamo'enama nkesegiyenamana nakiye. Piya, yakunkamabe yakupisa kagu'amabe auki nakiyena aboramima, aota enisore kina'mi nkiyobipe sipisipi awaroma nkaobipe aboramekana ataenabi mikiye. ¹¹ Piya, pi kina'mi nkiki nakiyenabisa kunka irosa'ma, a'ya'ma yaga iyaba'mikiye. Piya, pi kina'miba kabu kina'mabe amankape agisumagini, agega'ewa nkara'enawa maeya kina'miba igebe arape asekae iki nakiyenabisa kampa migarawe.

¹² Pigoya, piyaena aborakapa, Kotiti atokaeyompe kina'mitaba, esegima asiyeno. Eya, Koti unti kamana wasima Isuti tamatiti'ena upebe pompe kina'mitaba, esegima asiyeno.

¹³ Pigoya, naeba mantabintisa awamu aga maya yoga abintuwe: Kaeba maya kamana kaeyo, untiye: Wa waya Wa'egawamati atokaema yogawa pugaita pure'nagiba, ibasa kanara agobima i'muntanabi mikibewema kaeyo, untiye. Piya yogana, Awamusa'ama kaga: Tagane, untana: Igebe araga ntugawaipa kaitegini migaraigina, yogawaimpa nkawaga kamanapa aborakini i'muntanabi mikibewe, untiye.

Wasana a asikena yagawe

¹⁴ Pigoya, to ka agauwapa, we, wae nkibina waintogana pi ibinata wasanama ntagara kanta yagara mara'mintoga agantuwe. Ae a'notapa kori taminoku purintana, ayatiba agana wainta kasu u'ma mintantiye. ¹⁵ Piyama mintogana, to ka enisore yagarama tabe mono namapisa irosa'magina, tabera kega'e uma

ibinata mintome ntagaraga maya omintiye: Kaeba kaskatasa mabisaenaba kasao. Piya, a'ya'ma mabisaenaba ago agutawaeyagina ibaba mabisa naninta aki pukena yagawe, untiye. ¹⁶ Piya yogana, ibinata mintome ntagaramaba kasonkatasa mabinti arisa pugasingina, mabintisa nanintaba kasama maeyoga, agantuwe.

¹⁷ Piya, to ka enisore yagaramaba mantabintisa tabe mono namapisa iro'magina, aegeba agana wainta ksupa urite irosantiye. ¹⁸ Piya, to ka enisore yagarama aratarasa irosantiye. Pi yakuta kabintome nkenisore yagarama iro'magina, tabera kega'e uma agananta kasu urintome enisore yagaraga maya untiye: Kaeba agananta kasukapa maete tumima arisa pugasingina, mabisa waini yamankapa agutamipa kasama aki puwaeyo, untiye. ¹⁹ Piya yogana, pi nkenisore yagaramaba kasonkatasa mabinti arisa pugasingina, mabisa waini a'wapa aki pumagina, tabe aerakena kankabebi maebugaintiye. Piya, pi kankabeba Koti nkamo'enawane. ²⁰ Piya, kuma'ama nkaka'i igebe pi yamankapa aerapantawe. Piya puguna, korapa pi kankabebisa uwaena aborama ima, osiwama nkawamuta ka kana puma e'eronkapa 300 kiromita waoga agantuwe.

Tonaentisa tara umaema enisoremi ataena urintawe

15 Pigoya, naeba to agauwapa, to ka tabe awame'ena mantabinti agamagi, pika uwaena naginapintuwe. Piya, tonaentisa tara umaema enisore kina'miba tonaentisa tara umaema ataenaraka'ya wasana puwaitakenaena urintugu agantuwe. Piyama pi nkataenamaba uma a'ya wakana, aintiba to kapa kampa aborakiye. Kampaye. Pi nkataenamaba a'ya wakanaba, Koti nkamo'enawapa a'ya wakiye.

² Piya, naeba tabe kayo wani kantaenaba agantuwe. Pipa karasirasabe yakutasabe pumaranti kanta poga agantuwe. Piya, wasanamiba kabu kinape amankape agega'ewama ntampawape asu igasume kina'miba pi karasi waninkama nkatata asima mimagini Koti kitawapa u'ma mintantawe. ³ Igebe mimagini, Koti kayokaya yagara Moses nkinibe, sipisipi awaroma nkinibe mayama sewe:

We, Wa'ega Koti, taberaka'yane. A'ya'ma pempen-tanagapa tabe pegi agategi uwaena tagi napiyune, iye.

We, miyaba Wa'ega, a'ya'ma kikapa arupu puma tagataka'yane, iye.

⁴ We, Wa'ega, kae kabintoga aotataka'ya miyekana, kebaya kaekaba kampa aekuru pumagina, kebaya kampa kagega'eba asagayukiye, a. Pipa kampaye, iye.

Piya, arupu yuga pekana agogapa aborawaeyagini, a'ya'ma maga maga kina'miba kanama kae kagisukibewe, piya ini yewe.

⁵ Piya, ainti to agauwapa, mantabinti kairasa kimaranta mono namankapa a'wawaintoga agantuwe. Pi ntamapa Koti miyemi ntamane. ⁶ Piya, pi tonaentisa tara umaema enisore kina'miba tonaentisa tara umaema ataena puwaitakenaenaba urite, pi tabe mono

namapisa irosa'ma kanantawe. Igeba e'wasa wae kai amimagini korirasa ibamukantiba kintawe. ⁷ Aibuguna, tarawa tarawaki iyoganta kinapisa ka'wainaba tonaentisa tara umaema korirasa tu'na maema tonaentisa tara umaema enisore kinapa imintiye. Piya ma pi tu'napipa miyaba Koti nkamo'enawapa pumaewantiye. ⁸ Pumaema imogini maeyuguna, Koti nke'wasabisabe esegiyenawapisabe kunka kima pi mpono namapa pumaewaugu agantuwe. Piya, tonaentisa tara umaema enisore kina'mi ataena puwaitakenaenaba kampa a'ya puntogana, ka'wainaba pi mpono namapintiba kampa ubai'ma wakena puntiye.

Tu'napi Koti nkamo'ena pumaewaogini asunu kaegaintawe

16 Pigoya, naeba abuwagana, ka tabe awamu aga tabe mono namapisa uma tonaentisa tara umaema enisore kinaka maya uwaimintiye: Tigeba wamagiri, tonaentisa tara umaema tu'napisa Koti nkamo'enawapa asunu kaegasigina mabinti tumeno, untiye.

² Piya yogana, marusa enisore yagarama wama tu'nankapa asunu kaegasogana mabinti tumintiye. Piya pogana, kabu kina'ma nkara'ena maema amata agisunta kina'mipa tonarona esegi inamu tu'ma iki nakiyena ibuntiye.

³ Piya, aintisa enisore yagaramaba tu'nankapa asunu kaegasogana kayo wanipinti tumintiye. Piya pogana, kayo waninkamaba a'wae puma pu'wanta kina'ma kura kanta pogana, kayo wanipinita iyoganta kinapa pu'waewantiye.

⁴ Piya, kakaga enisore yagarama pabiyama tu'nankapa asunu kaegasogana anompabintibe nabai'nami nkwanipintibe tumogana, a'wae puma korantana puntiye. ⁵ Piya poga naeba abuwagana, wanita kabintome nkenisore yagaramaba maya untiye:

Kaeba ibaba mite paipa mite aota taka'yane. Piya, ma nkantota'enagapa aborakenaga arupu pene, iye.

⁶ Piya, wasanamiba kaeti atokaeyume kinape poropete kinape iyeguyuguni korankaipa airi'ma purintane, iye.

Piya puguna, kaeba kanarasama ige'wai kurankaipa kamparaga potama antota'ena imukuni nantane, piya untiye.

⁷ Piya, naeba abuwagana, aratarasa awamu'ama mayama kega'e untiye:

Eya, Wa'ega Koti kaeba taberaka'yane. Antota'ena aborakenagaba kaeba tagantana puma arupuyena pene, piya untiye.

⁸ Pigoya, tarawa tarawa enisore yagarama tu'nankapa maema pata asunu kaegasogana, otaogana, pankama yaku tasubuma wasanaba yaku irantiye.

⁹ Piya, pi tabe pa ntakunkamaba irasu puma irabatogini, pi kina'miba Koti nkage, pi ataenaraka kabinti ntagara nkage akayasotamagini, igupa kampa a'wae puma agega'eba kampa asagayuntawe.

¹⁰ Pigoya, nayaka'mu enisore yagarama tu'nankapa asunu kaegasogana, kabu kina'ma nkwa'ega aemu yabaera tumintiye. Tumogana, pi kabu kina'ma kabiyome kina'wampitiba tunusu waewantiye. Piya pogini, igeba agasiya iki nakiyena maema intebu utisa pumagini, ¹¹ iki nakiyenawaikabe inamonkaikabe mantabintisa Kotikaba akayasotamagini, ata yugawai-ka kampa igupa a'wae puntawe.

¹² Pigoya, tonaentisa ka'umaema enisore yagarama tu'nankapa asunu kaegasogana Yuparatisi anompapi tumintiye. Piya pogana, wanipa tagankaogana pa nkirosamitisa mabisa wa'egama kanakena kipa i'ma aogi puntiye. ¹³ Piya, naeba agauwagana, kakaga ke kina'mi taro kanta pumagini, tabe kuyewama nkawamupisabe, kabu kina'ma nkawamupisabe, kumpari poropetewama nkawamupisabe irosaugu agantuwe. ¹⁴ Piya, pi kina'miba igeba ke kina mima toma toma awame'ena pewe. Piya, igeba a'ya'ma mabisa wa'ega kina'miti nasima aki puwaitamagini, taberaka'ya Koti tabe kanabi ma'ena pukenaga aki puwaitakena pewe.

¹⁵ We, abiyu. Nae tigeti tumpa ku kina kanamisa puma kanama ampa aborawaekuwe, iye. Piya, wasanama kampa awaitaminta mima, kaiwapa aogima ami u'ma piyisa puma mimagina, auka mima wasana iyobi ani pisanaga yokege pukibi'naba a'muntanabi mpiyeno, piya untiye.

¹⁶ Piya, pi ke kina'miba igeba mabisa wa'ega aki puwaitaugu agantuwe. Pi nkaki puwaitakena auka'igaba Iburu kamanapisaba: Amagetoniwe, yewe.

¹⁷ Pigoya, tonaentisa tara umaema enisore yagarama tu'nankapa asunu kaegasogana esibabinti tumogana, tabe mono namapintisa, Wa'egawama nkaemu yabaerasa awamu'amaba tabe kiga'e yogana, maya uma tumintiye: Pipa iba a'ya wano, untiye. ¹⁸ Piya yogana, apaya purite waogana, antaru uta wama tabera aga yogana, agasiya imima puntiye. Pi nkimimapa taberaka'yane. Piya, mabi mintanta kina'miba paipa tabe imimapa piyama pogini kampa agantane. ¹⁹ Aibogana, pi tabe Pebironi kumapa aigasagasuba'ma kaka-ga atuntana pogana, a'ya'ma maga maga kumapa akasaba kaintiye. Piya, Kotiba Pabironi kumaka napimagina otaogana, pi kumatasa kina'miba wainiba kapubisa nawaegasisa puma, Koti nkagasiya amu'ena-ba nawaeyugu agantuwe. ²⁰ Aibogana, a'ya'ma wanipintisa maba aegaka wagasogana, to ka amupa kampa waintogini agantawe. ²¹ Piya pogana, tabe kabayara mantabintisa wasana ita tumoga agantuwe. Piya, kuentaenawaimpaba ka ka kopi ku kanta puma tumogini, wasanamipa pi kabayarankama ata puwaitantiye. Piya, agasiya ata puwaitantikaba igeba Koti nkageba akayasuntawe.

Tabe kumi wae'ma kamanane

17 Piya puguna, tonaentisa tara umaema tu'na urintume enisore kinapisa ka'waina maya tumpa unamintiye: Kaeba kanao. Tabe kumi wae, uwaena wani nkabobori mara'mintipa, antota'enaba aborame-

ka, pipa kababute kayakikuwe, untiye. ² Piya, mam-pabisa wa'ega kina'miba pi nkwa'e'maga kumiyena puta nasewe. Piya pegini, a'ya'ma mabisa kina'miba waini namisa puma pi kumiyenaba nama aibo'nabo pewe, piya unamintiye.

³ Piya, Awamusa'amaba nagu a'wae pogana, pi nkenisore yagaramaba nababute ka'me mpari wantiye. Piya poga agauwapa, ka wae'ma tete kabu kina'ma nkakabata mara'mintoga agantuwe. Piya, pi kabu kina'ma nkautiba uwaena Koti akaya nkagi pumaewaintogana, a'nonkapa tonaentisa tara umaema waintogana, awawapa nayatara'mu waintoga agantuwe. ⁴ Piya, pi nkwa'e'maba aogi konkonumuya kanta kaibe aogi tete kaibe pu u'magina, toma toma nkawa'ena korirasabe ta'nera'ne yabatasabe aogi pas-esurasabe pu u'ma, ayapi kapurapa Koti nkaobi kamparagaena pukenae'nabe kumiyenawampa nki'nintanabe pumaewantiye. ⁵ Piya agega'ewapa, meto kamanapisa ai'nera mayama waintoga agantuwe: Pe-bironi tabe kuma, mabisa kamparagaena pe kina'mi nkino, kumi wae'mi nkino nawema, kaemaranta waintoga agantuwe. ⁶ Piya, pi kana wae'maba Kotiti atokaeyume kina'mi kurape Isuka iyeguyume kina'mi kurape namagina aibo'nabo poga agantuwe. We, pi nkwaepa agategi, uwaena nagi napintuwe.

⁷ Pigoya, pi enisorewama to maya unamintiye: Nana-ga uwaena kagiba napiyene, untiye. Piya, pi nkwa'e'ma nkagobe, pi kabu kina'ma tonaentisa tara umaema a'nuna nayatara'mu awawa suma wainta, pi nkwaepa ababute wami kina'ma nkagobe, kakantipa, kaga abor-agamukuwe, untiye. ⁸ Piya, kaeba ago agampe kabu kina'maba paipa mintantikana ibaba kampa mintiye. Piya pikana, aintiba aeba pi abe kampa wainta kabisa asu irosakana, a'abibi kaitakana agora tumikiye. Pigoya, paipa Koti mampa kampa punta, aeba e'wasa maekena isapi aokina'mi nkigeaba ago kaentine. Piya, a'ya'ma to kina igewai pi nkisapi kampa wainti kina'miba igeba kabu kina agateginiba, uwaena igi napikibewe. Eya, pi kabu kina'maba paipa mintantikana, ibaba kampa mintikana, aintiba to ka irosakini, uwaena igi napikibewe, untiye.

⁹ Pigoya, aogi napiyenayaga kina'maba ma kamanama'ama nkagoba aogima napiyeno: Piya, tonaentisa tara umaema a'nunkamaba pipa tonaentisa tara umaema amu kanta pegina, pi nkwaepa pi nkamuta mara'mintiye. ¹⁰ Piya, pi tonaentisa tara umaema a'nunkamaba pipa tonaentisa tara umaema mabisa wa'ega kinane. Eya, nayaka'mu wa'ega a'ya wagana, ibantoba ka mintemikana, to ka'wainaba kampa wa'egaenaba puntiye. Piya, aeba aintiba uwaena yaganto aborama mikiye. ¹¹ Pigoya, kabu kina'maba paipa mintantikana ibaba kampa minti'na, aeba wa'ega kanta puma tonaentisa tara umaema wa'ega kina'mi tupisa aboramagina, piyama aeba tonaentisa kakaga umaema mkekana, aintiba a'abibi kaitawakana agora tumikiye.

¹² Piya, nayatara'mu agampe nkawawapa pipa nayatara'mu wa'egawe. Igeba kampa wa'egaba maentakini, togana igebe kabu kina'mabe esegiyenayaga maemagini, igeba aro ntaganto wani awara wa'egaena puma mikibewe. ¹³ Piya, pi nkwa'egamiba igeba ka igi napimagini esegiyenawaibe wa'egaenawaibe kabu kina'ma amentapinti atakibewe. ¹⁴ Piya, igeba sipisipi awaropa ma'ena potaigina, awaroma asu igaikiye. Eya, aeba tabe kina'mi tabewaine. Aeba wa'egami nkwa'egawaine. Piya, a'ya'ma aeti atokaeya kina, kega'e uma uwaitaogini imatiti pota kina'miba, igebe sipisipi awaromageba asu igaikibewe, piya unamintiye.

¹⁵ Pigoya, aeba to ka maya unamintine: Kaeba wani ago agane. Pi nkwanu nkabobori kumi waepa mara'mintemi wani, pipa uwaena wabe wayape to i'yaga to i'yaga kina mima, maga maga kina mima, to kamana to kamana ye kina miyegana aganema, unamintiye. ¹⁶ Piya, nayatara'mu agampe nkawa, pipe kabu kinape kaga pi kumi wae kama potakibewe. Kama potamagini a'ya'ma autasaenawapa akugu pugasingina auka wakini awaseba nagasima yakupi kababai kaikibewe. ¹⁷ Eya, Kotiba napiyena imintikini igeba ae abugaintanaba aborakibewe. Piya, igeba ka igi napimagini wa'egaenawaipa kabu kina'ma amentapinti atamagini, piya puta wagina Koti a'ya'ma amarantemi kamana'ama nkagoba uma nagarikiye, untiye.

¹⁸ Piya, pi nkagampe nkwa'e aeba a'ya'ma mabisa wa'ega kina'mi nkai'ne kuma kanta puma mintiye, piya unamintiye.

Pebironi kuma akasabakibi kamanane

18 Piya unamoga naeba agauwapa, to ka enisore, tabe kabikena esegiyena wantaga enisorewama mantabintisa tumoga agantuwe. Piya, aeba tabe e'wasaena wantaga tumogana maba arawantiye. ² Aeba taberasa kega'e uma maya untiye:

Pebironi kumapa age ata puwaye. Pi tabe kumapa ago ata puwaye, iye.

Piya, ibaba pipa ke kina miye kumane, iye.

Pipinti i'ninkamana ke kinape kama potama i'ninkamana kabarape igeba ampiyewe, iye.

³ Piya, a'ya'ma maga maga kina'miba igeba waini wani ntama aibo pesa puma i'ninkama kumiyenawapa aega'ma puntawe, iye.

Piya, mabisa wa'ega kina'miba aege kupiyona puntawe, iye.

Piya, mabisa pisinisi kina'miba agebigoenawapa aega'ma pi ntugarasa uwaena kuta maentawe, piya untiye.

⁴ Pigoya, naeba to abuwagana, to ka awamu aga mantabintisa maya untiye:

We, naokina'nempitaba, pi kumapa atate wagasiyo, iye.

Piya, aeti atokaema aguntaenawa puma'ma ataena potakenaenawapa kaga maesanaga atate wagasiyo, iye.

⁵ Piya, aguntaenawampa aigatopa aigatopa purite mantabinti iyegina, Kotiba ataenawampa nkikakaba ago napiye, iye.

⁶ Piya, pi kumi wae'ma nkaborantintanagaba tigebe napima a'wae puma ka'masa puma ata potaiyo, iye. Ae puntikaba antota'ena tara yaga atokaema amiyo, iye.

Aeba esegi wani kapubi yokege puma imintikaba, tigebe pi kapubi antota'ena tara yaga atokaema yokege puma amigina nano, iye.

⁷ Piya, ae'wa nkagega'e asagayuma agebig'o'ena puta wantemikaba tigebe pi kanara auki nakiyena amigina kube'ena peno, iye.

We, antabaipinti mayama napiye: Naeba wa'ega wae mima aogima miyuwe, iye.

Naeba abeya waepa kampaye. Pikaba naeba ata kube'enaba kampa pukuwema, napiye, iye.

⁸ Pigoya, pika a'ya'ma ata potakenaenawapa ka yaga kaga aetiba aborakiye, iye.

Piya, auki nakiyenabe kube'enabe i'mikenaenabe aetiba aborakana, pi Pebironiba yaku kaegaikiye, iye.

Eya, Wa'ega Kotiba esegiyenayaga mima ikankapa a'yigi atakiye, piya untiye.

⁹ Piya, mabisa wa'ega kina, aege kumiyena puma atokaema igebigo'ena punta kina'miba, yaku tama kunka iyekiniiba, agategini aeka tabe intara'ena puma kube'ena pukibewe. ¹⁰ Piya, igeba auki nakiyenagaba tabera iyekuru pumagini pagasara mima agama maya ukibewe: We, we, Pebironi, kaeba tabe kuma, esegi kumakawe. Ka yaga ka awara antota'enagapa maema a'ya wane, ukibewe.

¹¹ Piya, mabisa pisinisi kina'miba pi kumaka napimagini: Kebaya kotatepa ika pukiyema, napimagini kunta puma, pi kumaka intara'ena puma kube'ena pukibewe. ¹² Pi kutapa aeba koribe, siribabe, ta'nera'ne yabape, aogi pasesube, aogi wae kaibe, konkonumuya kaibe, sirikabe, tete kaebe, tonarona aogi agunta yabe, tonarona iwa pumarantape, tonarona yarasa pumaranta tabe ikantaga'enabe, kapabe, aenibe, agoginagogi yabape, ¹³ nanintabi atakena sinamoni agunta kagupe, tonarona supupe, aogi agunta uke-naenabe, tusa masawaepe, aogi agunta masawaepe, waini wanipe, apabe, aogi parawape witibe, purumakabe sipisipibe, osibe osiwama paibukena karebe, wasanabe, eya wasanami nkigupe, pipa pisinisi kina'mi kutankai waiyomeka, pika intara pugu agantuwe.

¹⁴ Piya, igeba pi kumaka maya ukibewe: Pi kagu'ama nkabugai nkau'wapa kagaite wagasaye. Eya, a'ya'ma iga nanintagape a'ya'ma kauka kautasaenabe agora kagaite wagasikana, kaeti to kakema aborakiye, ukibewe.

¹⁵ Piya, pi kuta mpaeya pisinisi kina, pi kumatasa uwaena yaba maeya kina'miba igeba auki nakiyenagaba tabe iyekuru pumagini, pagasara mima agama intara'ena puma kube'ena puma, maya kamana ukibewe: ¹⁶ We, we, pi tabe kumakaba tantarane. Paipa pi kumatasa kina'miba aogi wae kaibe, konkonumuya kaibe, tete kaibe pu u'ma, autiba koribe ta'nera'ne

yabape aogi pasesube awa'enaba puntawe. ¹⁷ We, ka awantora a'ya'ma kutankaipa nagari waya, tantarane, ukibewe.

Piyama agauwagana, a'ya'ma wanipisa karewama nkababe, pubasanakena kinape, posikurube, a'ya'ma kayo wanipinti pisinisi pe kina'miba igeba pagasara mima agamagini, ¹⁸ yaku tama kunka iyome agategini, aeka kega'e uma maya untawe: We, to ka kumapa aeba pi tabe kumankamage ka'masa puma waitemipa aempaye, a. Pipa kampaye, untawe. ¹⁹ Piya, igeba i'ni nkakae'ma i'notiba pai'ma, intara'ena puma kube'ena puma, mayama kega'e untawe: We, we, pi tabe kumakaba tantarane. Paipa a'ya'ma wanipisa karewama nkabawampa aepisa tabe mone aki puntawe. We, ka awantora a'ya'ma kutankapa nagari waya, tantarane, untawe. ²⁰ We, mantabintisa kinape, Kotiti atokaeya kina'mitabe, aposorobe, poropetebe, tigebe aekaba ti'mu piye. Piya, ata puritaitaka Kotiba kana kumapa antota'ena amiye, piya untawe.

²¹ Aiyuguna, ka esegi enisore yagarama tabe yaba, witi airapakena tabe yaba kanta yabapa asagayuma kayo wanipinti maebugasogana tumogana, maya untiye:

Piyama maebugasosa puma pi tabe Pebironi kumapa aeguma maebugasakana tumiwakini, wasanamiba to kakema kampa agakibewe, iye.

²² Piya pekana, kita agabe, tonarona inibe, kabuwae agabe, pikuri agabe, to kakema kae kumapintiba kampa abikibewe, iye.

Piya, wasanami iyapisa pukenaena aogima aganta kina to kakema kae kumapintiba kampa igakibewe, iye.

Yabankama witi airapantana yi kamanapa to kakema kae kumapintiba kampa yekini abikibewe, iye.

²³ Kanepa to kakema kae kumapintiba kampa arakiye, iye.

Iba wae'ma kamanape awae kamanape to kakema kae kumapintiba kampa abikibewe, iye.

Piya, paipa kae kumatasa kina'miba pisinisi pumagini, mabisa tabe kina mimagini, tonarona kiyoenagatasa maga maga kinapa ago'ena puwaigaintane, iye.

²⁴ Piya, kae kumapintiba wasanamiba poropete kinape Kotiti atokaeyume kinape iyeguyogini puruguna, eya, a'ya'ma iyeguyume mabisa kina'mi kurapa Kotiba kaga agama, pika antota'ena kamiye, Pebironikaba piya untiye.

Pebironi ata puwantika mantabinti i'mu puntawe

19 Pipa a'ya waoga, naeba abuwagana mantabinti uwaena kina'mi nkiwamu aga kanta puma maya uma tabe kega'e yoga abintuwe:

We, Koti nkage asagayuyeno. Piya, tau'ikenaenabe e'wasanabe esegiyenabe, pi'na nkgoba Kotirene, iye.

² Piya, Kotiba kamanapa a'yigi nkitamagina aeba tagantana puma arupu piye, iye.

Piya, tabe kumi wae'ma kumiyenawapa a'ya'ma mabisa kina iyakima ata puwaitagina, Kotiba ata ikankapa amiye, iye.

Aeba Koti kayokaya kina iyeguyogini purintaka Kotiba antota'ena amegina kanarasaye, piya untiye.

³ Piyama igeba to kakema kega'e uma maya untawe: Koti nkage asagayuyeno. Piya, pi tabe kuma yaku tami kunkamaba a'ya'ma yaga iyaba miye, untawe. ⁴ Piya yuguni, 24-wa anasa kinape, tarawa tarawaki iyoganta kinape, igeba parokaema aemu yabaera minti Koti nk-agisuma: Tagane, Koti nkage asagayuyeno, untawe.

⁵ Piya yuguna, Wa'ega aemu yabaerasa to ka awamupa kega'e uma maya untiye: Koti kayokaya kina, tuminta kinape inta kinape, a'ya'ma Kotika tiyekuru pe kina'mitaba, tigebe Kotirempa nkage asagayuyiyo, untiye.

Sipisipi awaroma waya maekena a'muntanawe

⁶ Piya, naeba to abuwagana, uwaena kina'mi nkiwamu aga kanta puma kega'e yoga abintuwe. Piyama uwaena wani nkabawama aga yisa puma, tabera antaru yisa puma maya untiye:

We, Koti nkage asagayuyeno. Piya, Wa'ega Kotirepa aeba taberaka'ya mima, wa'ega airatama kabirataye, iye.

⁷ Piya, taeba tabera ta'muntana puma agega'eba asagayuyeno, iye.

Piya, sipisipi awarowama waya maekena kana arosai-ka, iba'wae'wapa ago yokege puma mintune, iye.

⁸ Piya, Koti otagina aogi wae kai, e'wasa puma nare ntare puwai kai pu u'ma yokege pune, piya yugu abintuwe.

We, aogi wae kaiba pipa Kotiti atokaeya kina'mi arupu pentanawe.

⁹ Pigoya, enisorewamaba to ka maya unamimagina: Kaeba ma kamanapa kaeyo, untiye: Piya, Koti kega'e uma, sipisipi awaroma waya maema tabe nakena aborakibita iba pikibi'nagiba, igeba i'muntanabi mpikibewema, kaeyoma unamintiye. Piya: pi kamanapa taga Koti kamanane, unamintiye. ¹⁰ Piya unamoga, naeba ae'wa nkagisabi parokaema agisukena puwagana, aeba maya unamintiye: Kampaye. Kaeba piyaba a-po. Piya, naebe, kaebe, a'ya'ma to Isu nkawaga kamana abibebe pe kaokina'mibe, taeba ka yuga pom-pene. Kaeba Kotitimana agiso, untiye. Piya, a'ya'ma poropete kina'mi usu kamana'ama nkagoba, pipa Isukawe.

Wae nkosira mintanti ntagarama kamanane

¹¹ Pigoya, naeba to agauwapa, mantaba a'waiyogana, we, wae nkosi mintoga agantuwe. Piya, akabata mintome'na nkagega'ewapa: Aogima kabima mima Tagantanamana pemi Ntagarawe, untawe. Piya, aeba arupuyenamana nkaega'ma kamanapa aogima a'yigi nkatamagina, ma'ena aogima piye. ¹² Piya, aowamaba yaku nkikisu pogana, a'hotiba uwaena wa'ega kina'mi taminoku'antonto waintogana, autapa abintowa abinti

nkagega'ewapa kaemarantiye. ¹³ Piya, e'ero kaiwapa koratasa pai'ataogana ae'wa nkagewapa: Koti Kamana Agowe, untawe. ¹⁴ Aibogini, a'ya'ma mantabintisa irebu kina'miba igeba aogi wae kai, nare ntare pe kai u u'ma, wae nkosi mima aega'ma wantawe. ¹⁵ Piya, awamupisa agananta paroya ntogi aboraogana, kana yogitasa maga maga kina'mipa iyegukena puntiye. Piya, aeba aeni asarasa kabiwaitakiye. Aeba waini airapakena kankabebi airapakiye. Piya, pi kankabeba taberaka'ya Koti tabe amo'enawane. ¹⁶ Piya, kaiwatape arutape agewapa: Wa'ega Kina'mi Wa'egawe, Tabe Kina'mi Tabewaine, piyama kaema'ma mintiye.

¹⁷ Piya naeba to agauwapa, ka enisore yagarama papinti asintoga agantuwe. Aeba a'ya'ma manta akata pa'urite waume kabaraka tabera kega'e uma maya untiye: Tigebe menkaki puma Koti tabe nakenaba ampa naiyo, untiye. ¹⁸ Piya, tigebe mabisa wa'egawama nkipe, paitanta irebu kina'mi nkipe, esegi pe kina'mi nkipe, osiwama nkipe akabata wa kina'mi nkipe ampa naiyo. Eya, kayokaya kina'mipe uwa kina'mipe, tuminta kinape inta kinape, tigebe a'ya'ma kina'mi nkipa nakibewe, untiye.

¹⁹ Piya, naeba to agauwagana, pi kabu kinape maga maga wa'ega kinape a'ya'ma irebu kina'waipe aki pumagini, igeba wae nkosira mintanti ntagaramage ae irebu kina'wake ma'ena puwaitakena aki pugu agantuwe. ²⁰ Piya pumepa, aeba kabu kinape kumpari poropetewape asu isigasima iga'na puwaisantiye. Piya, pi poropetewamaba kabu kina'ma nkaobi toma toma awame'ena pumagina, pintanarasa ago'ena puma kabu kina'ma nkara'ena maenta amata agisume kinapa kumpari'ena puwaigaintine. Piya, pi kabu kinape kumpari poropetewape uwa isiyu agantusuguna, isiyesagayuma maebugasoginisi esegi kagu'ama yaku tami kotupintiba tumintase. ²¹ Piya, pi wae nkosira mintome ntagarama aeba awamupisa aboraome paroya ntogirasa a'ya'ma to kama kinapa iyeguyogini purintawe. Aibogini, a'ya'ma kabrankamaba ampagini pi kina'mi nkipa nauguna iga'e paoga agantuwe.

Sataniba 1,000 kabu iga'na puntiye

20 Piya naeba to agauwapa, ka enisore yagarama mantabintisa tumoga agantuwe. Piya, ayapipa ka ki, abe kampa wainta karasa ki u u'ma tabe iga'na kaga urite tumintiye. ² Aeba tumimagina pi tabe kuyeba araku'ma iga'na potaugu agantuwe. Piya, pi paisa kuyewama aeba Satani, kewe. Piya, pi enisorewama iga'na potamagina: 1,000-wa kabu iga'nabi mpiyoma, otamagina, ³ abe kampa wainta kabinti apasanakaso-gana tumintiye. Piya tumogana aeba awaba akumpa esegi potantiye. Piya, Sataniba 1,000-wa kabu kampa maga maga kina kumpari uwaitasanaga akunkataoga agantuwe. Piya, pi kana a'ya wakanaba ainti ai'ataigina aeba ima aro ntaganto to aborama nasikiye.

⁴ Piya, naeba agauwapa, ka'isa wa'ega aemu yabae waiyogana, pita'i a'yigimpa agama kamana uwaitake-na yogara Kotiba iba puwaitanti kina'miba mara'mintugu agantuwe. Piyama agauwapa, Isuti

imatiti puma au'wa aborama Koti kamanapa upebe puntaka, kama kina'waimpiba ina'mu arisa kasuguni purinta kina'mi nkimankamaba agantuwe. Piya agauwapa, kabu kinatano, amankatano kampa agisunta kina'mi nkimape, ara'enawapa i'nerano, iyatano kampa maenta kina'mi nkimape agantuwe. Piyama agauwagini, pi kina'miba to ka asima iyogamagini, igeba Karaisitibe kaga wa'ega puma 1,000-wa kabu miyugu agantuwe. ⁵ Piya, igeba maru'ena irubintisa asintawe. Aibuguna, a'ya'ma to ka'isa purinta kina'miba pabi ntagaba kampa asima iyogantawe. Kampaye. Igeba pi 1,000-wa kabu a'ya waogana asima mintugu agantuwe. ⁶ Piya, marusa yaga asima mikibe ntagaba iyogakibe'nagiba igeba aota mima i'muntanabi mpikibewe. Piya, ainkagogo purikena yagagaba kampa iyekuru pekana ataba kampa puwaitakiye. Kampaye. Piya, pi kina'miba igeba Kotige Karaisitige isige mono yuga pumagini, Karaisitibe kaga mima 1,000-wa kabu wa'ega puma mikibewe.

Sataniba ataraka'ya puntiye

⁷ Pigoya, aintiba pi 1,000-wa kabu a'ya wakanaba, Satanipa iga'nabisa akariyoba ataigina kanakiye.

⁸ Kanakiniba, maga maga kina, tarawa tarawaki ma atutasa kina, pipa Kogibe Mekogibe, igepa Satani kaga kumpari uwaigasima, tabe ma'enara iba puma aki puwaitakiye. We, pi kinapa kayo wani kepiya kanta puma kampa aisema kanara, aki pikibewe. ⁹ Piya, naeba aguwapa, igeba a'ya'ma mariba masi purite kanama ampaki puma Kotiti atokaeyume kina'mi kumape Koti nkabugai kumape kaga ainkinki pugu agantuwe. Piya puguna, mantabintisa yaku tumima pi nkirebu kinapa irabatintiye. ¹⁰ Aibogana, Kotiba piyama kumpari uwaigainti keba aesagayuma maebugasogana, aeba kotupi, yakupe kagu yakupe esegima tami kotupinti tumoga agantuwe. Piya, pi kabu kinake kumpari poropetege maebugasoginisi mintusume kotupinti tumogini kaga mimagini, arape asekafe a'ya'ma yaga iki nakiyenabi miyaba miyugu agantuwe.

Tabe pako pikenaenawe

¹¹ Pigoya, naeba agauwapa, ka tabe wae nkaemu yabae waintogana, ka'waina mara'mintoga agantuwe. We, ae aorisaba mabe mantabe aegaka wawaegasusuguna, marunkaisipa to kapa kampa waintantiye.

¹² Piya to agauwapa, purinta ige wainta kinape tuminta kinape, a'ya'ma kina'miba aemu yabaewama nkaori asima mintugu, agauwagana esaka esaka apira puma aisuntiye. Piyamagina to ka isakeba apira puntipa, pipa miyaba kina'mi nkisane. Piya, mara'minti'naba aeba esaka esaka aisuma kaemaranta'enaba agamagina, purinta kinapa a'yigi nkitantiye. Eya, a'ya'maena pume kanara a'yigi nkitantiye. ¹³ Piya, kayo waninkamaba aeti mintome purinta kina aborawaeyogana, pabiyamagina purintapisa kabintisa a'ya'ma kina'miba aborawaeyuguna, a'ya'ma kinapa pume kanara ka ka a'yigi nkitantiye. ¹⁴ Piya pumagina, purikenaenabe kabinti

mikenaenabe kaga maebugasogana yaku tami kotupinti agora tumintiye. Pi yaku tami kotupa pipa ainkagogo purikenaenawe. ¹⁵ Piya, aeba ka'waina nkage miyaba isapi kampa agantanaba, aesagayuma pi ntaku tami kotupinti kaga maebugasoga agantuwe.

Kasa mantage kasa magewe

21 Pigoya, naeba agauwapa, kasa mantage kasa mage aboraoga agantuwe. Piya, marusa mantage marusa mageba nagari waogana, kayo wanipa kaga to kakema kampa waintantiye. ² Piya, aota kuma, kasa Yerusaremi kumapa Kotitisa mantabintisa tumoga agantuwe. Piya, pi kuma'amaba waya'ma iba'ena puma wara atakena awa'ena pusu puma tumogana, ³ tabe awamu aga aemu yabaerasa mayama tumoga abintuwe: Abo. Ibaba Koti miyemi kumapa wasana igeti waintiye. Piya, aeba igege miyekini, igeba ae aokina mikibewe. Eya, Koti aewapa igeti mikiye. ⁴ Igeti mimagina, aeba iyo'nuba aebago puwaegasakini, to kakema wasanamiba kampa purikibewe. To kakema kuntaenabe kube'enabe iki nakiyenabe kampa aborakiye. Kampaye. Pi paisaenaba ago nagari waye, piya yoga abintuwe.

⁵ Pigoya, aemu yabaera mara'mintome'naba maya untiye: Agao. Naeba a'ya'maenaba kasa'ena mana pumarauwe, untiye. Piya umagina aeba to kakema maya uma unamintiye: Kaeba ma yo kamanapa kaeyo. Piya, pi kamanapa kampa antage'ena puma taga taka'yane, untiye. ⁶ Aeba to kakema maya unamintiye: Piya, a'ya'maenaba aborawaentuwe. Naeba paitanta yagara mite aintisa yagaraba mite puma, a'ya'maenama nkago nawe. Piya, wanika abemikaba naeba kanara e'wasa nabai'nami wanipa uwaba amekana nakiye. ⁷ Piya, yoga puma agaikibi'napa mayama aboramukuwe: Naeba Kotiwa mpiyekana, aeba yagarane mpikiye, untiye. ⁸ We, iyekuru puma iyegaka wa kinape, kampa imatiti pe kinape, tonarona i'nintana pe kinape, iyeguye kinape, kumiyena pe kinape, kiyo'ena pe kinape, ama kotu nkagise kinape, a'ya'ma kumpari ye kinape, ige'wai nkantota'enaba esegima tami kotupi iyesagayuma maebugaikiye. Piya, pi yakupe kagu yakupe tami kotupa, pipa ainkagogo purikenaenawe.

Kasa Yerusaremi

⁹ Pigoya, ka enisore yagarama naeti ampagina, aeba tonaentisa tara umaema wasana ata puwaitakenaena pumaewainta tu'na u'urintume nkenisore kina'mipisa naeti ampa maya unamintiye: Kaeba kanao. Naeba iba'wae, sipisipi awaroma maekena pemi nkwaepa kayakikuwe, unamintiye. ¹⁰ Piya umagina, pi enisorewamaba Awamusa'amati atokaenatama nababute tabe e'ero amuti imagina, aeba aota kumapa, Yerusaremi kumapa, nayakintiye. Pi kuma'amaba Kotitisa mantabintisa tumogana nayakintiye. ¹¹ Piya, pi kumapintiba Koti nke'wasaenama arantiye. Eya, e'wasaenawapa tabe ikankantaga yaba kanta puma taberabe yasipa yaba kanta ta'nera'ne puma, arawama

karasi kanta puntiye. ¹² Pi kumatapa tabe kagisa inata asugasima ainkimaranta kagisa waintogana, pi kagisabi nagisarisa tara tumpaema kabi waintogana, pi kabera pa nagisarisa tara tumpaema Isureyo kina'mi tupisa igiwaipa kaemaraogana, pi kabera pa nagisarisa tara tumpaema enisore kina'miba asima mintantawe. ¹³ Piyaenaba, pa nkiosai nkauka'iba kakaga kabiwa, pa tupasaitiba kakagawa, metakaeri kakagawa, mare-takaeri to kakaga kabiwa suma waintantiye. ¹⁴ Pi kuma'ama kagisawamaba nagisarisa tara tumpaema yabata kimaraogana, pi ntabatapa sipisipi awaroma nka-posoro kina'mi nkige kaemaraoga agantuwe.

¹⁵ Pigoya, pi enisore, nae kamana unamome'naba ae-ba korirasa pumaranta asa ayapi u'ma, pi kumape kabewape kagisawape aisukena asaba urintoga agantuwe. ¹⁶ Piya, pi kumapa po kona kumane. E'eronkape tabenawape ka'masane. Piya, enisorewamaba asawatasa kana kuma aisuma agaomewa, e'eronkape tabenawape inatisaenawape ka'masa pumagina, pipa 12 tauseni kanara agantiye. ¹⁷ Piya, pi enisorewama pi kagisa aisuma agaomewa, wasanami aisikenaenarasa agama, tabenawapa 144 kanara agantiye. ¹⁸ Piya, pi 70 mita aisuma agantiye.

¹⁸ Piya, kana kuma'ama kagisaba yasipa yabatasa kimagina, kana kumapa korirasa pumaraogana, arawama karasi kanta puntiye. ¹⁹ Pi kagisawama nka-go yabapa tabe ikankatasa toma toma ta'nera'ne yabatasa awa'enawapa pumarantiye. Piya, marusa yabapa yasipawa, tarasa pome ntabapa sapayawa, kaka-gasa pome ntabapa agetiwa, tarawa tarawaki pome ntabapa emerowa, ²⁰ nayaka'mu pome ntabapa satonikisiwa, tonaentisa ka'umaeyome ntabapa koniriyawa, tara umaeyome ntabapa karisoraitiwa, kakaga umaeyome ntabapa periyowa, age ka megasome ntabapa topasiwa, nayatara'mu yabapa karisoparesiwa, nagisarisa ka tumpaeyome ntabapa ayasiniwa, nagisarisa tara tumpaeyome ntabapa ametisiwa, suma waintantiye. ²¹ Piya, nagisarisa tara tumpaema kabiba pipa nagisarisa tara tumpaema wae pasesuwe. Eya, ka kabiba ka tabe pasesu waintogana, pi kumapintisa kipa korirasa pumaraogana, ae-ba karasi kanta pogini agarosa'ma agantawe.

²² Piya, pi kumapintiba tabe mono namapa kampa agantone. Kampaye. Wa'ega Koti taberaka'yape, sipisipi awaromabe, isige-ba pi mpono namapa mintusugu agantone. ²³ Piya, pi kumapintiba pankamabe o'amabe e'wasaba kampa pukiye. Kampaye. Koti ae e'wasa pekana, sipisipi awaromaba ae-ba kane'wane. ²⁴ Piya, pi kuma'ama nke'wasaenara a'ya'ma maga maga kina'miba nasigini, pita'i mabisa wa'ega kina'miba aogi iwa'enawaipa maete metakibewe. ²⁵ Piya, arapa pi kuma'ama kabeba kampa akunikibewe. We, pi kumatapa kampa ase ukiye. ²⁶ Piya pekini, a'ya'ma marisa iwa'enabe i'muntanawaipa maete kanagana pukibewe. ²⁷ Piya, i'nintanabe, wasanama tonarona kamparagaena pukibi'nabe, kumpari ukibi'nabe, pipinti kampa ubasikiye. Kam-

paye. Piya, sipisipi awaroma nke'wasa maekena isapi igewai kaetanti kina'mi ibiwaipa ubasikibewe, piya untiye.

E'wasa wanike e'wasa yagewe

22 Piya ma agauwagana, enisorewamaba anompa nayakintiye. Pi nkwanipa e'wasaena maekena wani, karasiwama ta'nera'ne pusu pi wani, pipa Kotige sipisipi awarowampage isiyemu yabaerasa aborami nkwanine. ² Piya, pi waninkama pi kumapintisa ki'ama nkakapinti wagina, to awamori to awamori e'wasaena maekena ya waintiye. Pi ntawamaba nagisarisa tara tumpaema toma toma a'wapa waiyegina, pi'na oka oka aborama agutaye. Piya, pi ntawama nka'yenkapa maga maga kina'miba naigina, kamparagaenawaipa maegasima kaba itakiye. ³ Piya, pi kumatiba kaike-naenaba to kapa kampa aborakiye.

Piya, pi kumapintiba Kotige sipisipi awarowampage isiyemu yabaewama waiyekini, kayokaya kina'wampiba agisuma mikibewe. ⁴ Piya, igeba aogawapa agama miyigina, i'nera ae ageba aborama waikiye. ⁵ Piya, pi kumatapa kampa toba ase ukiye. Kampaye. Pi kumatasa kina'miba kanepa pape kampa aguyosagaigina, Wa'ega Koti ae-ba arakenaenawaipa mikiye. Aibekini, igeba asi nasiba wa'ega kina kanta puma miyaba mikibewe.

Isu kanakena kamanane

⁶ Pigoya, pi enisorewamaba mayama unamintiye: Pi abempe kamana pipa kampa antage'ena puma, pipa tagataka'yane. Piya, Wa'ega Koti, poropete kina uwaitanti'na, ae-ba enisorewapa otagina tumpa kayokaya kina'wapa agaro nkaborakibintanaba iyakegini agawe. ⁷ Piya, abo. Naeba agarosama kanakuwe, iyema unamoga abintuwe. Piya, ka'waina ma nkisapi kaeyo kamana, Koti nkawamupisa kamanapa aegarami'naba, ae-ba a'muntanabi mpikiye.

⁸ Pigoya, nae Yonina, pintana agama abiwaentuwe. Piya agama abiwaemagi, naeba nayakinti enisorewama nkagisabi parokaema agisukena puwagana, ⁹ ae-ba maya unamintiye: Kampaye. Kaeba piyaba a-po. Piya, naebe, kaebe, poropete kaokinape, ma nkisapisa kamana wasiye kinape, taeba ka yuga pompene. Kaeba Kotitimana agiso, untiye. ¹⁰ Piya, to ka maya unamintiye: Kaeba ma nkisapisa Koti nkawamupisa kamana pa a-nkasaema akumpa'ma miyo. Kampaye. Piya, pi kamana'ama nka'wa aborakena kana'wapa ago agarosaye. ¹¹ Pi kana'wakaba ataena pe'nagiba ataena pikena puntanaba peno. I'nintana pe'nagiba i'nintana pukena puntanaba peno. Piya, arupuyena pe'nagiba arupuyena pukena puntanaba peno. Aota miye'nagiba aota mikenka puntanaba aota miyeno, untiye.

¹² Abo. Naeba agarosama kanamagi, antota'enen-taga irosa'magi, a'ya'ma wasana pentanawaika ikankaipa ka'masa puma a'wae puma imikuwe, iye. ¹³ Piya, naeba paitanta yagara mite aintisa yagara mite

puma, marusabe atutasabe a'ya'maenama nkagonawe, piya untiye.

¹⁴ Piya, itasaenaba wani nkaema aebarupa'nagiba, igeba i'muntanabi mpikibewe. Piya pe'nagipa uwaitakini e'wasaena maekena yawamankapa namagini, pi kuma'ama kabirasa wama antabaipinti ubasigina kanarasano. ¹⁵ We, yaga kara kanta pe kinape, kiyo'ena pe kinape, kumiyena pe kinape, wasana iyeguye kinape, ama koti nkagise kinape, a'ya'ma kumpari'ena ibugagina aega'ma pe kinape, igeba Koti kuma'ama nkabe'i mikibewe, piya untiye.

¹⁶ Piya: Naeba Isuna, naeba enisorene agarubaogana monota ai'aru pe kina'mititi wama ma nkawaga kamanapa uma aborarimiye. Piya, naeba Tebiti tupisa ago ai'ne nawe. Naeba abayara e'wasa nori nawe, piya untiye.

¹⁷ Pigoya, Awamusa'amage sipisipi awaroma nkwaemage: Kanao, untase. Wasana ma kamana abi'naba: Kanao, yeno. Piya, wanika abemi'naba aeba

kanano. Eya, e'wasaena maekena wanika abemi'naba aeba kanama e'wasa wanipa uwa ampaema nano.

Nagarikena kamanane

¹⁸ Pigoya, wasanami ma nkisapisa Koti nkawamupisa kamanapa abe'nagipa, naeba esegi kamanapa maya urimuwe: Piya, ka'waina ma kamanata ka'isa to kamana atokaekibipa, Kotiba ma nkisapisa wasana ata puwaitakena kamana'ama nkau'wapa aeti atokaetakiye. ¹⁹ Piya, to ka'waina ma nkisapisa Koti nkawamupisa kamanatasa ka'isa maegaikibemipa, aogi antota'enawapa Kotiba maegaikiye. Eya, e'wasaena maekena yagabe, aota kumakabe unti nkantota'enawapa maegaikiye.

²⁰ Pigoya, ma kamana uma aborama: Taga, tagane, yika, aeba: Karu'ena kanakuwe, iye. Eya, Wa'ega Isu kaeba karu'ena kanao.

²¹ Pigoya, Wa'ega Isu nkawagaenawampa a'ya'ma tigeti waima waiyeno. Tagane.